Sorin Nicolae Ștefan

Dansând cu Șiva

JUNIMEA

Dansând cu Șiva

alcătuire modulară, eclectică și deconstructivistă

S. N. Ștefan

pentru Danina și Ionel,
cu dragoste și speranță

Tao despre care se poate vorbi nu este Eternul Tao
Numele care poate fi cuvântat nu este numele Etern

Tao Te Ching

Personajele tragicomediei muzicale contrapunctate în cinci acte *Dansând cu Șiva*, prezentată din vremuri imemoriale, de fiecare dată în premieră, la Teatrul cât mai mic cu putință, din mijlocul Grădinii Desfătărilor:

George Grânaru, zis Culegătorul de melci

Virgil Argintean, zis Proorocul Iezechiel, ***primul povestitor***

Kazi Lama Rinpoche Tan Gyiur, Andante grazioso. Tema. Con variazioni, purtând diverse măști din teatrul No, ***al doilea povestitor***

Watanat, călugăr budist-zen, prelat șivait, preot aztec, călugăr ortodox și încă multe altele, mare escroc galactic, cunoscut în ultimele două *yuga* drept un zărghit și plătind pensii alimentare în mii de sisteme planetare, ***al treilea povestitor***

Vasile Jianu, zis Bebe, satir cuantic, dar și frivol, fugărit de nimfe fumegând de nerăbdare, vrea să zboare spre stele

Ileana Turcaru, zeița Tara Galbenă, nu o satisface nici una din Marile Credințe, întrupată temporar în Marea preoteasă a zeiței Ișstar

Ina Șandru, așteaptă ea mult și bine să vină la putere oamenii cu adevărat deștepți

Părintele Galeriu, sus de tot, lumină despre lumină

Abba Seraphim, cel mai bătrân creștin din lume

Mirela Popa, nu e chiar așa proastă precum își închipuie Bebe

Paznicul, de la poarta Hanului Credinței

Caius Izvoran, adeptul Revoluției Franceze permanente

Ortansa Peter, ține socoteala timpului cu mătăniile

Darie, oprește motoarele cu mâna și altele și mai grozave

Nuc Văcaru, se scoală levitând, meditează gângurind și violează tantrizând

Pavel Gorduja, bigot de strană

Sebi Castelli, fuge, după mize neîmpărtășite

Trizztan Ionescu, chibiț de alambic

Nae Isopescu, Ideea de Șarpe sau Himalaya printre coline

Prea-sfințitul Iasomie, călugăr, grijește și miruiește ce nimerește

Vrocinix, Omul Revoltat, Normator 2

Tricky Bojan, renovează în fiecare zi podețul spre Loch-of-Kendentallness

Țața Tudora, manipulatoarea câmpului cuantic al pensiilor

Nea Crișan, un țigan bătrân, alchimist hindus și taoist, cu mâinile-i din aur cioplindu-și flautul din lemn dulce

Baba Rada, nevastă-sa, pe post de ea însăși

Mama Masarian, zodiera târgului, privegheză la toate cele lumești din mijlocul cerului

Horațiu M. Glăvanu, față pictată pe un balon, purtat de-a lungul scenei de un copil

Iță Viezure-mai-tare-ca-Enkidu și ta-su(undeva în fundal, prezență în sine)

„Iliaș Colceag" & Co, vârcolaci de toate gradele și coeficientele de inteligență, singurele persoane „normale"

Popi, îi deosebesc burțile și culorile epoleților

Agenți turcomani, reprezentații Slăvitului Padișah, sunt îmbrăcați în costume de piele mulate și poartă măști antice grecești

Cei patru Viziri ai Apocalipsei răuleștene – „Dărâmătorul Tătăroiu”, „Aruncătorul sângeros și științific de inele”, „Foi de mică”, și „Ce-te-bagi-fă-țiganco”, păpuși mecanice

(Acțiunea piesei se desfășoară într-un univers aproape paralel, în orașul-stat Răulești, una dintre multele redute ale eternului Babilon. Orice eventuală asemănare cu persoane – în viață sau dispărute – este pur întâmplătoare, fiind urmarea unor neașteptate, nedorite, arogante, neastâmpărate și cu totul regretabile fluctuații cuantice.)

Cei **trei actori-naratori-cântăreți, Virgil Argintean, Kazi Lama și Watanat** sunt așezați în poziții relaxate pe scaune de diverse înălțimi. Din când în când se plimbă în lungul și în latul scenei... cedându-și rândul cu generozitate unul altuia și mai ales actrițelor... costumația damelor, cât mai frugală cu putință...

Scenografia – din hârtii creponate, cartoane ciocan pictate și lemne de balsa. Pot fi lăsate să plutească, ici și colo, de câte un copil, care face din ele avioane... în fundalul scenei, un ecran pe care sunt proiectate imaginile... unele personaje prind viață din ele și pășesc pe scenă... blocuri din ipsos, marmură, precum și plăci de granit, fixate conform detaliilor prezentate la scara scurt pe doi, în anexa de pomină. Din loc în loc, tablouri *originale* de Bosch și Breugel...

Reflectoarele - să fie întoarse din când către audiență, în ciuda protestelor. Spectatorii să fie treziți periodic din somn cu tunuri cu apă.

Muzica – cu câteva excepții, singurătatea și amărăciunea acordurilor de chitară care plâng la poalele zidurilor Granadei, Alhambrei și Sevillei, presărate între acorduri de lăută de Bach și Vivaldi.

CÂT DUREAZĂ ACORDAREA INSTRUMENTELOR

Una dintre cele mai inteligente doctrine pe care le-am întâlnit vreodată la o religie este cea numită *anekantavada*, una dintre pietrele de bază ale jainismului, însemnând *complementaritatea punctelor de vedere*. Nimeni și nimic – realitatea fiind întotdeauna mult prea complexă – nu poate fi descris dintr-un singur unghi. Cu atât mai puțin Absolutul – despre care nu se poate afirma decât că există. Atât. Putem spune e drept orice, dar intrăm în domeniul blasfemiei.

Asta dacă nu cumva i-am dat de mult dreptate lui Epicur și am renunțat la frica de zei sau, și mai bine, am uitat cu totul că au viețuit vreodată pe muntele Olimp.

Întotdeauna vor exista multiple fațete ale adevărului, care nu poate fi surprins decât dacă ai vedere diamantul în ansamblul său. Poți caricaturiza, dar nu pretinde că ai spus totul despre o persoană, o idee, o instituție, un sistem.

Parabola jainã despre grupul de oameni care fiecare apucă cu mâinile o altă parte a elefantului, descriind-o în felul său, fără să vadă întregul, ar trebui să ne trezească la relativismul dogmatismelor de orice fel.

Și încă ceva...

Ați simțit câte reverberații au mâinile lui Escher care se desenează una pe alta?

Imaginați-vă acum două mâini care se șterg ele însele.

Cuprins

I

Doctorii în Dumnezeologie

Chipul fericirii

Hai noroc zeule, e bună berea?

Un mare pas din Tibet, un mic pas către nemurire

Meșteri și zidari, calfe, pehlivani...

Muntele Templului din strada Gabroveni

Coate mai mult sau mai puțin spirituale

Pase frivole, ca între amici

De la Maharișii, bre

M-ai însetat, blondă budistă...

Adevărata credință

Futurobudiștii Muntelui Olimp

Cititorii în semne

Tantra pe plaiurile Albionului

Auleu, muică, ce mai alchimist!

Cu țața Tudora la câmpul cuantic

Lumea, la un capăt de ață

Faraonii din Valea Indusului răuleștean

Căzuți din stele, în Anzi

Nu căutați pe hartă eternul Babilon!

Marțea șugubeților

Scurtă șoaptă a lui Watanat, la o ceașcă de sake

Dor de apa făgăduinței

Doar atât, visare...

Idoli, care mai de care

Memento

Șontâcăind, spre Canaan

Sfinxul veșnic surâzător

Yoga ca o joacă

Tangou mai mult în contratimp

Imagini și sfinți, voci și năluci

Acuarelă udă

Ucenicul cu mintea vrăjită

Noaptea Tibetanului

În grija lui Kazi Lama

Dărnicie de Zburător

O, neliniște dătătoare de viață!

Clintiți-mă, hai!

Cum am devenit brahman

II

Interludiu mistificator

Coborârea în inimă

Inima frântă și smerită

Nașteri, de fiecare dată...

Două inimi, una singură...

Contrapunctul și fuga

Un soi de semne și întrupări

A doua venire a lui Iisus

Rondel final

Dăltuitorii în nouri

Ia Sacrul, neamule, trei incursiuni mistice pentru prețul a două

Poteci cu un singur nume

Pentru toate templele din junglă

Ca bruma au zburat

Popas sacru

Misticismul?
Anevoioasă și dulce blasfemie!..

Necuvântătorii țărânii de aur

Eternitatea?..un pic mai la vale...

Receptor nu prea fidel, pe undele mântuirii

Cred în cer ca și în tine

Soarele dintâi

Departele de lângă noi

Unitatea originară

Omul lui Leonardo

Darul jucăuș al Gândului

Cézanne

În puterea unor vise

... A fost odată ca niciodată

Îngemănate

Slava Vo Vișnih Bogu

Apostazii cuantice

Creaționiști, cu toții!

Bolovanul doctorului Johnson

Umilință

Respiro

Susurul Ideii de șarpe

Fir de cucuruz

Pui de zmeu

Cărămizi ale cerului

Bob de grâu Hristoforic

Pe o aripă de soare

Semănătorul

Rugăciunea, ce minune, doar împreună

Antidot

Samariteanul

Culegătorul de melci

O mia patria si bella e perduta!..

„Din codru rupi o rămurea…”

Mielul Pascal

Lupii și mieii

Păcate prea multe și prea grele

O sfântă a zilelor voastre

Neputința lui Păcală

Dor de prispa veche

III

Marea
preoteasă a zeiței Ișstar

O Tară ca nealta

Aproape Danae

Și-a lipit de buze un fluture, căzând

Briză furată înserării

Prezumția de sfințenie

Grădina cu rădăcinile suspendate în văzduh

Odată cu toate făpturile Lui...

Cercuri tăiate în lanul de grâu

Iubire la mijloc de cer

Înnăditorii de visuri

Cu inima ta

Vița de vie și pomul

În arca Ikebanei

Farul din insulă

Atât de pură...

Zeii cei răi și șarpele cel bun

Întâiul, de-a pururi, șarpe de aur...

Lungit pe mine plutește El...

Cupluri, înainte de toate

Zeița care-mi rupe pieptul

Prima moarte a Sitei

Zile și furtuni

Săgeți otrăvite

Un iubit prea dincolo de fire

Nici măcar o răzbunare

Ros, din zi și până-n noapte

Uf, făptura ceea...

Cărări întunecate, singuri

Catargul sfâșiat

După seceriș

La ce bun prietenii?

În cerc, la Marathon

O smulgere din tine, și atât...

„Stabat mater dolorosa”...

Ape noroioase

... ca o zdreanță

Pădurea uscată

„Dies irae”

IV

Năuci, prin Babilon

Aripi de fată

Cum am pornit la război împotriva zeiței Tara Galbenă

Fierar, cu mâinile goale

Viitor de seamă Răuleștiul are

Sabatul vizirului Tătăroiu

Triumful arhitecturii

Searbăd și biet desenator

Dacă s-ar putea, cumva...

Veștmântul de aramă și molia

Umăr lângă umăr

Spirala tăcută

Atâta alergătură...

„Vai vouă fariseilor... ”

Unghiile și lumânarea

Gâlceavă în cer

Talpa iadului

„Ce este sus e totuna cu ce este jos”

Cuferele cu balauri

Numai pe plaiurile îndurării să nu treceți

El, ea, ochelarii fumurii, cocul și husa

Ostrovul miraculos

Brigăzile din minele amăgirilor

Caron, cu îngăduință

Fiecare guguștiuc

Deșiratu, străinul adâncurilor

În trap nu chiar voios

Mai că nu-mi vine să cred

Ochii dracului, în biserică cu ei!

Știi că ești paranoic, dar noi tot te urmărim

Erou necunoscut
sau șapte viziri dintr-o lovitură

Pleavă și atât

Striviți grumazul șarpelui cu penele paradisului !

Cloaca maxima

Prin mlaștini

Pustiu în toți

Biruit-a ura

Feriți-vă de aluatul popilor ieniceri

Tainice reproșuri

N-am leac la cap, las' că nici nu-l am

Ceara și lava

Autoportret în tușuri diluate

Cu coasa și lămpașul

Câte capete, atâtea tentacule

O mie de ani, Tătăroiu!

Din lupi sunteți scoborâtori

Mitologie, nevoie mare

Săriți la case vechi, copii!

Variațiuni pe tema Vânării de vânt

V

Descinderi
înainte de începuturi

O umbră, atât a fost

Vom veni!

Actori nesupuși

Ispitirea cea mare

Durerea cea mai adâncă

Dincolo de credință, câtă pace... atâta liniște...

La doi pași de el însuși

Visul beat al unui sufi

Anti-evoluție

Zero absolut

Salt, în răsărit de zi...

Le Mat

Nisip, în mine

Sâmburi, mai tari ca piatra

Veșnicia zborului frânt

Liberi, la apus de soare

Praf și stâncă

Testament

Câtă oboseală!

Culori de humă

Ne-om așeza și noi, odată

Marele Cap, rânjind

Dulceață de spini

Iad, sau aproape

Buda de mai apoi

Cel mai bătrân creștin lume

Pășunile bucuriei

Plaiurile răsăritului

Un soi de nimic

Marelui Arhitect al universului

Fără față și nume

Doar un făurar

O ultimă revoltă

I

Doctorii în Dumnezeologie

”Luându-te drept prieten, m-am adresat ție nepotrivit cu Krișna, Yadava și amice, necunoscându-ți slava. Iartă-mă pentru tot ce am făcut din nebunie sau din dragoste pentru tine”
Bhagavad Gita

Chipul fericirii

-Cum zici George că-l cheamă pe tibetanul ăla al tău, că iar am uitat?..

-Kazi Lama Rinpoche Tan Gyiur.

În amfiteatrul mare de la Arhitectură era zăpuşeală şi o plictiseală de moarte. Eram convins că ceea ce explica cu atâta osârdie profesorul Cişmigiu era de o covârşitoare importanţă pentru stabilitatea construcţiilor şi mersul înainte al oraşului-stat Răuleşti, în anul de graţie 77... de la facerea lumii, aflat sub bocancii Departamentului Sufletelor Pierdute şi oblăduirea vizirului Tătăroiu, reprezentantul cu firman al Înaltei Porţi.

Cu cravata strâmbă, cămaşa descheiată, iar haina şi pantalonii tare necălcaţi, profesorul, aflat în frenezia sa obişnuită, nu reuşea decât să-mi strice conversaţia cu George Grânaru, care continua aproape neîntrerupt din clipa în care ne redescoperiserăm unul pe celălalt.

Nu mai stătuserăm la taclale de o grămadă de vreme – să fi fost poate un an şi jumătate - deşi atelierele noastre erau doar la un etaj distanţă unul de celălalt. Nu că aş fi fost din cale-afară de interesat de viaţa lui. Ne răciserăm cam de multişor fără să ştim nici unul precis de ce.

Probabil că existenţele noastre s-ar fi derulat şi pe mai departe indiferente una faţă de cealaltă dacă nu l-aş fi zărit ca din întâmplare cu câteva săptămâni mai înainte în timp ce urcam melcul din holul central.

În prima clipă mai că nu l-am recunoscut. Nu mi-am dat pur şi simplu seama că mă uitam de fapt la George Grânaru.

Se afla într-un grup de câteva persoane dintre care se detaşa, uşor comic, dar reconfortant, chipul lui Mac Popescu, probabil cea mai populară figură din Institut.

Că vorbea despre Clubul A sau povestea cu vervă cum se rătăcise el în nu ştiu ce excursie prin Tunisia nu mi-am putut da seama.

Toţi îl ascultau cu gura căscată, cu servilismul nedisimulat de care e în stare studentul fără bani şi fără relaţii. Toţi, cu excepţia lui George.

M-am oprit pe scară şi m-am uitat la el. Dacă Mac Popescu ar fi fost Dumnezeu aş fi înţeles aerul extatic degajat de faţa lui George. Nu-mi închipuiam însă că harul de povestitor al lui Mac îl ţintuise acolo. Părea să fi rămas încremenit în mrejele unei idei numai de el ştiute.

Era uitat în propriul lui timp, într-un spaţiu pe care probabil numai accidental şi cu totul regretabil îl ocupa.

Părea să nu mă vadă. Faţa lui radia un gen de fericire pe care mi-era imposibil să o situez. Putea fi orice. O dragoste mare, cât de împărtăşită să fi fost, şi tot nu i-ar fi putut lumina chipul cu o strălucire atât de senină.

Încă stăteam pironit, undeva, la mijlocul melcului, lângă balustradă, cumpănind între cele câteva ipoteze care mi se perindau cu repeziciune în minte, încercând să-i atrag atenţia.

Că se uita la mine şi mă recunoscuse nu încăpea îndoială. Încă mă mai urmărea cu privirea când mi-am reluat urcarea, dar parcă avea în ochi o notă mirată şi uşor compătimitoare.

Semnul deosebit de energic pe care s-a hotărât în cele din urmă să mi-l facă cu mâna putea la fel de bine să însemne un îndemn să ne vizităm ca şi o simplă admitere a faptului că îndrăznisem să calc la limita unui spaţiu sacru, la numai câţiva paşi de el. Părea cel puţin stranie dorinţa, aparent atât de avid afişată, dacă asta era, de a reînnoda o prietenie aproape moartă de inaniţie.

I-am făcut la rândul meu semn că o să mai stăm de vorbă, ceea ce nu ne obliga pe nici unul dintre noi la nimic. O simplă întâlnire, după vreun an şi jumătate de ignorare reciprocă.

Eram de altfel copleşit până peste cap de propriile mele griji ca să-i acord lui George o atenţie din cale-afară de exagerată. Întârziasem deja cu lucrul la proiect – ultimul din acel an - şi ştiam că mă aşteptau câteva nopţi de nesomn.

Numai că vreo săptămână mai târziu, după ce mai că nu ne striviserăm unul pe celălalt în uşa de intrare la bufet, George profită de prilej ca să se invite în seara aceea la mine.

M-am bucurat sincer în acel moment că voia să ne revedem - asta presupunea că prietenia noastră mai însemna ceva pentru el:

-Mă omule, ce-i cu tine, când te-am zărit aveai o faţă de parcă l-ai fi văzut pe Dumnezeu.

-Într-un fel chiar aşa s-a şi întâmplat, spuse el fără nici o[1] urmă de şovăială în glas, cu tonul cel mai firesc cu putinţă, de parcă reluam o conversaţie începută cu o zi înainte. Era ca şi cum presupusul lui contact cu Divinul putea fi cuprins în câteva vorbe de confirmare.

Am căutat să privesc cu indiferenţă apropiata întâlnire cu George. Spre seară însă începusem să tremur de agitat ce eram. Nu mă mai puteam minţi – în realitate muream de nerăbdare să aflu ce avea să-mi spună.

Simţeam că George urma să-mi facă o destăinuire colosală şi nu atât invidia mă rodea, cât sentimentul – avându-şi izvorul în însăşi iminenta revedere cu el – că mă irosisem, că ultimii doi ani îi pierdusem în trivialităţi serbede.

* * *

Mi se făcuse de mult lehamite de Institutul de Arhitectură. Terminam anul cinci, mai aveam încă unul şi ajunsesem să-mi blestem zilele că nu urmasem Politehnica.

Nu mai aveam nimic din pasiunea primilor doi ani. Ce stârpise în mine orice urmă de entuziasm era mediocritatea şi aroganţa celor mai mulţi dintre profesori, mai ales a celor de la Proiectarea de arhitectură.

În timp ce eu îmi pierdusem deci timpul cu nimicuri, George se eliberase, mă gândeam eu îngrozit. Îl invidiam? Nici pomeneală. Însă faptul că el făcuse ceva, cât se poate de important, poate cel mai important lucru cu putinţă, iar eu mă scufundasem în abisul propriei mediocrităţi mi se părea mai evident ca oricând.

L-am primit – era sâmbătă - şi eu şi Ina, în micul apartament pe care-l închiriam de la doamna Ortansa Peter, pe strada Polonă, la numărul 888bis, simţindu-mă oarecum stânjenit, ca în faţa unui oaspete de seamă care-ţi face hatârul să-ţi calce pragul.

Casa unde locuiam pe atunci era numai parter, în formă de U, şi avea în mijlocul curţii un ulm. Lângă el trona o masă lungă, din stejar, însoţită de o parte şi de alta de două banchete cam şubrede. Când era vreme frumoasă, chiriaşii, cărora li se alătura câteodată şi doamna Ortansa, acolo îşi omorau timpul. Era loc de poveşti, de bârfe, de griji comune şi tândăleală împărtăşită de toţi cu graţie. Cum era primăvară, ne-am înfruptat la umbra ulmului cu

[1] Dacă, aşa cum ne sfătuiesc *Scribii vechi şi noi*(primii, autori de ode tătăroiste), trebuie să scriem *nicio,* atunci, conform aceleiaşi logici, trebuie să scriem *doaro*. N-am citit *nicio* carte luna trecută/am citit *doaro*, *numaio* carte luna trecută, etc. Autorul acestei încercări literare crede de cuviinţă că „modificarea" prea-frumoasei limbi române trebuie lăsată pe seama lui Eminescu, Blaga, Creangă, Coşbuc, Arghezi şi Sadoveanu…

obișnuitele și eternele macaroane cu sos de roșii – pe care George le cunoștea atât de bine și apoi ne-am așezat la taifas.

Ochioasa Mirela era și ea în preajmă, iar Gheorghiță al ei, care tocmai împlinise un an, se zbenguia într-un cărucior ieftin - și acela cumpărat din banii domnului Izvoran, colocatarul nostru, profesor universitar de matematică, care-și împărțea timpul liber între Revoluția Franceză, Roma antică și Mecanica fluidelor(asta era ordinea importanței). Mirela, de felul ei din Roman, lucra ca vânzătoare la o alimentară – numită pompos supermarket - și habar n-avea cine era tatăl lui Gheorghiță. Poate că era șeful ei, dar nu era deloc sigură. Lui nu-i păsa însă foarte tare de asta, mai ales că toți îl alintam și-l luam în brațe pe rând. Probabil că ne considera pe toți mămici și tătici. Când Ina nu era acasă, Mirela îl lăsa pe Gheorghiță în grija doamnei Ortansa.

Domnul Izvoran era cufundat în visarea zilnică pe care i-o prilejuiau cărțile de istorie și doar fumul de țigară ieșea pe geamul lui deschis. Îmi părea bine că nu era lângă noi, fiindcă mi-era frică de bunul lui simț ardelenesc și de ochiul lui necruțător, care nu admitea nici o aiureală.

Singură vocea mormăită a doamnei Ortansa se auzea venind din casă, angajată într-una din lungile ei litanii, care păreau că nu se mai sfârșesc niciodată. Aveai impresia că se ruga tot timpul, chiar și atunci când dormea, și mă îndoiesc că vorbele pe care le rostea în somn erau altceva decât tot două-trei cuvinte rupte dintr-o rugăciune. Eram mulțumit că nu ni se alăturase, fiindcă ar fi început cu veșnica ei cicăleală: de ce nu ne convertim la catolicism, de ce nu ne ducem în fiecare duminică la biserică, cum e posibil să nu mergem să ascultăm slujba la Catedrala Sfântul Iosif?

Așa că singurii noștri spectatori erau Ina, Mirela și Gheorghiță.

O pusesem pe Ina să-mi promită că nu se va lua foarte tare de George.

-Ia zi George, cum îți merge, arăți nemaipomenit. Ești îndrăgostit? Era ceea ce se numea la ea un asalt prietenesc.

-Acum vreo săptămână, răspunse el adresându-mi-se mie, și-mi pare nespus de bine că ne-am întâlnit atunci, m-ai întrebat dacă l-am văzut pe Dumnezeu. Într-adevăr, s-a întâmplat cu mine ceva extraordinar.

Toate ca toate, dar nu i se putea reproșa lui George că nu începea cât se poate de direct.

Nu mai avea însă nimic din voioșia de odinioară. Nici optimismul lui contagios, nici naivitatea copilăroasă. Suna cât se poate de serios, cu o notă de prețiozitate care nu-i era firească. Orice experiență să fi avut, cât de intens spirituală, ucisese ceva esențial din el, în ciuda superbiei lui.

-Să-nțeleg că e vorba de un *samadhi*[1]?

-Ceva diferit și cu mult mai important.

Mi-am dat seama că îi era totuși greu să vorbească. Intra pe terenul dificil al experiențelor lăuntrice, pe care le aperi cu ferocitate împotriva oricărei intruziuni și le ucizi de îndată ce încerci să le povestești. E drept că te străduiești să le împărtășești altora ori de câte ori ți se oferă ocazia, mai mult din aroganță, împins de veșnicul *hybris*, fiindcă de reușit tot nu reușești. Lumina ta e sufocată și copleșită de fiecare dată de întunericul celor din preajmă.

Ina i-a simțit și ea stânjeneala și pretextând că trebuie să termine studiul comandat de un institut de sociologie din străinătate – a dat să intre în casă.

-Nu, te rog, stai cu noi, nu mă deranjează, de altfel ce am să spun vreau să

1 conștiința deplină și sublimă a Absolutului, obținută pe fundalul unei stări de un calm desăvârșit.

auziți amândoi.

Știu că nu ne-am văzut cam de multișor și îmi pare rău că ne-am răcit. Nu cred că vreunul dintre noi e de vină. Pur și simplu am mers pe căi diferite...

-Spune, domnule, mai repede, ai avut vreun *samadhi*, vreo iluminare, o experiență mistică, că altfel mor... crede-mă, nu mi-e câtuși de puțin ciudă dacă tu cel puțin ai ajuns undeva. Și să-mi apară acum Dumnezeu în fața ochilor și tot n-aș ști ce să fac. Dacă Gheorghiță în schimb ar începe să țipe am sări toți pe el să vedem ce are.

De altfel, există pe undeva o scurtă poveste care spune că Dumnezeu și Sarsailă s-au coborât pe pământ ca să vadă cu ochii lor pe care dintre ei îl cheamă și respectă oamenii mai abitir. Și au ajuns ei într-o casă de oameni sărmani care tocmai fusese blagoslovită cu încă un prunc. Odată ce le-au spus gazdelor cine sunt așteptau ori sudălmi, ori cuvinte de slavă. Oricum, amândoi sperau să li se dea importanța cuvenită. Numai că pruncul își vedea de ale sale și, necăjit că nu i se dădea țâță, începu să zbiere de se cutremurau pereții. Oarecum speriați, cei doi nevoiași dădură fuga în camera alăturată să vadă ce-i cu pruncul, lăsându-i pe cei doi oaspeți cerești în seama cui o fi. Pruncul era doar mai important decât zeii, de orice culoare ar fi fost ei.

Deloc impresionat, George continuă pe tonul didactic pe care și-l asumase încă din primul moment și care începuse să mă irite puțin, mai ales că se lăsa în continuare invitat și de fapt nu spunea nimic.

-Poate că oamenii tăi nu și-au dat seama cu cine aveau de-a face și de aceea urletul copilului era mai important pentru ei decât Dumnezeu sau Necuratul. Cei doi amărâți n-au fost conștienți nici o clipă că erau la un pas de iad sau de rai. Dar ce-ar fi dacă toți amărâții ar descoperi că pot să-l cheme pe Dumnezeu atunci când vor ei...

-Atunci ar exista tot atâția profeți câți mizeri avem în lume...

-Nu neapărat. Ci doar oameni obișnuiți, toți cu fețele radiind de fericire, așa cum spui că vezi tu la mine.

Am zâmbit concesiv – îmi era imposibil să adopt o altă atitudine – cu toate că nu voiam cu nici un chip să fac pe deșteptul. În sinea mea îmi recunoșteam neputința de a mă ridica la nivelul lui spiritual. N-avea nici un rost să-l întreb ceva. Așteptam de la el totul. Și cum mă mai rodea neastâmpărul, iar George mă sâcâia cu nesfârșitul lui prolog!

Surâse la rândul său, nu fără o umbră de oboseală. Poate un sindrom de prea plin, mi-am spus eu. Ca să coboare el la mine, la gradul meu limitat de înțelegere, trebuia mai întâi să mă pregătească și să-mi ridice nivelul de acceptare. Cred că George oscila între două tactici: ori să-mi facă o aluzie de care eu ar fi trebuit să mă arăt demn, ori să treacă la un atac frontal, rapid, pe care să nu fiu în stare să-l resping.

Începea să semene cu un fel de confruntare între doi samurai care nu îndrăznesc nici măcar să ridice sabia, știind că se vor face harcea-parcea. Mai precis, mi se părea că riscam să ne scufundăm în ridicol.

Hai noroc zeule, e bună berea?

-Mai bine să te fac o tablă... dacă-mi promiți să nu mă scoți...

-... ce-ai zice dacă acum, aici, am fi în stare să ajungem pe una din treptele Dumnezeirii?

N-avea nici un sens să mai schițez vreo grimasă. Pur și simplu așteptam.

Orice replică nu numai că ar fi fost de prisos, dar mi-era teamă că-i va strica apetitul pentru destăinuire, şi aşa cam fragil. Se purta de parcă şi el şi noi am fi fost nişte bibelouri.

Mă uitam în jur.

Ina fuma plictisită, cu picioarele pe masă.

În braţele Mirelei, cu căpşorul acoperit de un puf des negru, trona Gheorghiţă, indiferent la lumea de acum şi cea de dincolo. Viaţa care pulsa în el cu atâta puritate era singurul miracol din cele ce ne păreau deodată la îndemână şi cu care mă îmbia, convulsiv, George. Copiii, cu uimirea şi setea lor uriaşă de a descoperi totul, fiinţează în preajma lui Dumnezeu. Ei, dintre toţi, sunt cel mai aproape de puritatea Absolută, de gândul unic, tainic şi sfios al începuturilor. Poate că prin ei Creatorul se minunează el însuşi de cât de departe poate merge lucrarea mâinilor Lui. E un experimentator de un optimism desăvârşit şi în acelaşi timp nesfârşit.

-Mi-e teamă că Dumnezeu n-are timp de nişte interlocutori atât de nehotărâţi ca noi, am încercat eu să reanimez atmosfera atrofiată.

-... totul e să ştii cum să-l chemi, continuă George, ca şi cum urmărea o idee numai de el ştiută. Dacă îndrăzneşti, poţi sta de vorbă cu orice zeitate.

Fără să mai zică nimic, Ina s-a ridicat alene şi s-a dus în cameră. Îi simţeam descumpănirea. Mirela ne urmărea însă atentă şi nu înţelegea de ce ne băteam noi capul cu ceva la care oricum nu se pricepe nimeni.

-Eu aşa ştiu, zise ea. De Dumnezeu nu se cade să vorbeşti, doar să te rogi. Dacă te-o ajuta, asta numai El ştie. În rest, poţi să faci tu ce-oi face, că soarta tot nu ţi-o poţi schimba... uite, domnul Plămădescu, tatăl unei colege, a avut un atac şi două infarcturi şi are 80 de ani. Iar fetiţa soră-mii a murit la trei ani, nimeni nu ştie de ce. Dacă ai zile, scapi, dacă nu...

Vorbea cu atâta uşurinţă fiindcă nu ştia ea ce doctori în Dumnezeologie eram George şi cu mine. Sau mai bine zis fuseserăm.

După atâta amar de vreme, George venea la noi cu un aer de profet autodeclarat şi pe deasupra şi scump la vorbă.

Totuşi ceva a împins-o pe Ina să revină aproape numaidecât, mai mult îngrijorată decât agasată. Îşi schimbase pantalonii scurţi şi îşi pusese o fustă lungă şi subţire.

După o pauză ceva mai lungă, George îşi reluă cu voce tare monologul interior:

-... hai să zicem că în chiar momentul ăsta, pe cealaltă banchetă, s-a aşezat cineva. Cu un efort de imaginaţie, poţi să-mi spui cine?

I-am cerut Inei sprijin din priviri. Însă tot ce a reuşit a fost să facă gura pungă – cu aerul că „tu l-ai invitat” - şi să se uite fix şi încruntat la George.

-Vrei să văd aura cuiva, nu înţeleg...

-Nu, ar trebui să fie foarte clar, chiar în faţa ta, pe bancheta opusă, stă cineva. Tot ce vreau de la tine e să-ţi dai seama cine anume...

-Mă dau bătut, crede-mă, nu pot să văd nimic, oricât mi-aş imagina... aveam un aer miorlăit care oricui altcuiva i-ar fi suscitat compătimirea.

-Asta fiindcă nu reuşeşti să-ţi depăşeşti blocajele mintale. Surâsul condescendent al lui George începea să fie dublat de o oarecare roşeaţă. Se ambalase...

-Vrei să-ţi spun eu...

-Aştept...

-E Şiva!

-I-auzi Ina, zeii hinduşi se coboară pe pământ, printre muritori, o dată la

câteva mii de ani. Numai la noi, în casa doamnei Ortansa, din strada Polonă, chit că e catolică, se pogoară de îndată ce îi cheamă George. O să ajungă peticul ăsta loc de pelerinaj. Putem de pe acum să vindem bilete, ce să-mi mai bat capul să termin facultatea!

N-avusese niciodată prea dezvoltat simțul umorului, dar acum George o luă ca pe un afront.

-Nu știu dacă e cazul să fii ironic, mai ales când tu nu ești în stare de așa ceva.

Era totuși oaspete.

-Stai frate, n-o lua așa în tragic. Atât îți spun, că eu cel puțin nu văd nimic.

Îmi puneam deja întrebări neliniștitoare despre George - pe care-l lăsasem normal, deși agățat cu dinții de corabia împătimiților de El, plutind pe valuri de suflet și iubire - dar în același timp parcă încercam o părere de rău, că nu mă puteam pune pe aceeași lungime de undă cu el.

Tonul împăciuitorist mi s-a părut singurul refugiu.

-Nu zic că e imposibil, în principiu, să se întâmple cum spui tu, dar n-ar fi oare cam prea simplu ca mărinimia cerului să se reverse la orice chemare muritoare? Admițând că Șiva există, sau vreo energie zdrobitoare pe care, din lipsă de ceva mai bun, convenim s-o numim așa, nu crezi că ar putea fi mai ocupat cu explozia unei supernove din galaxia Andromeda decât cu vizitele în Strada Polonă, în curte la doamna Ortansa?

-E clar că nu înțelegi.

George nu era de fapt arogant – nu-i stătea în fire – ci doar din cale-afară de agasat. Puterea mea de pătrundere era cumplit de limitată.

-Nu e vorba de întregul Șiva, care cu dansul lui distruge întreg universul, atunci când i-a venit și lui vremea – poate exista o imagine poetică mai frumoasă? – ci de o infinit de mică părticică din el, dar care păstrează intactă imaginea și forța originalului.

Avem astfel de-a face cu o simplă proiecție în miniatură a lui Șiva, care, tocmai fiindcă are puteri nelimitate, se poate materializa, oriunde, sub orice formă, depinzând de nivelul tău de evoluție spirituală. Își poate trimite imaginea în miriade de lumi... ține numai de tine să știi cum să i-o invoci și totodată de meritul tău spiritual ca să fii demn de prezența lui. De aceea nu poate apărea oricui, la comandă. Zeii fac ce vor. Șiva și-a aruncat un strop în persoana lui Hanuman, rămânând în același timp zeitate supremă, în timp ce Vișnu lasă iluzia că s-a întrupat în întregime în Rama și Krișna.

Ia-o și altfel dacă vrei. Acea proiecție mintală pe care eu o numesc Șiva și cu care stau de vorbă provine din Unul și același orizont existențial. Nu e un produs nociv al minții mele, ci reflectarea punctuală a unei realități infinit mai puternice căreia, din conveniență, omul i-a smuls chipurile și numele zeilor...

-Și tu poți să-i vezi când vrei? – i-am zis pe un ton mai mult curios decât ironic. Orice jenă inițială, din partea mea, de a întreba, iar din a lui, de a răspunde, se evaporase. După tensiunea tatonărilor reciproce, venise momentul ca marii spadasini să treacă la un atac frontal și nemilos. Puțina mea gelozie inițială – dacă fusese și așa ceva - lăsase loc unei agresivități în creștere. Nu acceptam să-mi fie insultată inteligența.

-Înseamnă că tu ești mai tare și decât profeții biblici. Nici unul dintre ei nu spune: „L-am chemat pe Dumnezeu, ci Vocea Domnului mi-a vorbit în pustie”...

-Păi tocmai, imaginează-ți că și tu poți fi un receptacol divin, continuă George neabătut.

Devenise de-a dreptul cinic-profesoral.

-Şi doar cu Şiva eşti în stare să comunici? – vocea Inei veni total pe neaşteptate şi avea un ton atât de evident iritat încât mă aşteptam la un început de demers psihanalitic, la care ea se pricepea înspăimântător de bine, cu toate că eu încercasem să o conving că e vorba de o apă puturoasă.

În fond toţi cei de faţă eram mari specialişti în ceva. Să vezi cum mai tăia Mirela feliile de caşcaval, parcă la gram. N-am ştiut niciodată cum o făcea. Deocamdată scoase afară un sân şi alimentă un căpşor guraliv şi înfometat.

Cât ar fi un sân de superb - şi ai ei erau – nu-l pot aprecia niciodată la adevărata lui valoare estetică atunci când alăptează. E prea matern şi se refuză, încruntat şi egoist, chiar simplelor mângâieri ale privirii. Simţul tactil apune, tăcut şi neputincios, în faţa dărniciei atavice.

Nu că lui George i-ar fi fost frică de vreo interpelare doftoricească din partea noastră. Se vedea însă că-i produseserăm o mare dezamăgire.

-Eu aş vrea să stau la taclale cu Buda, spusei eu, cu un ton atât de miorlăit că îmi fu imediat ruşine.

Însă bucuria lui George fu fără seamăn. El vedea peste tot semne şi rosturi ascunse, gata de împlinire.

-Sunt convins că nu întâmplator mi-ai pus întrebarea asta, tot aşa cum mi-a fost clar din prima clipă că trebuia să ne întâlnim.

Era pe punctul să intre într-o stare de beţie aproape extatică şi sărea cu vehemenţă, jubilând, dintr-o certitudine într-alta.

-Hai mai bine să stăm de vorbă, dacă tu spui că-i aşa de simplu, cu Iisus Hristos, îi sugeră, onctuos şi malefic, Iuda din mine.

-Măi mamă, ce vrăjiţi voi acolo? Doamna Ortansa se oprise din rugăciuni ca să-şi facă o cafea şi auzise numele lui Iisus rostit într-un context cât se poate de nepotrivit. Scosese capul pe fereastră îngrijorată probabil că dăduse Satana în noi. În orice caz, prezenţa ei temporară avu darul să mai liniştească spiritele.

-Stai puţin, încercă George să-mi calmeze neaşteptatul meu avânt. Ajungem noi şi acolo. L-ai menţionat pe Buda, ceea ce m-a bucurat nespus. Cu care dintre ei vrei deci să vorbeşti?

Drept să spun, latitudinea ce-o aveam mă cam încurca şi apoi nu voiam să-mi trădez incultura. Pe de altă parte, nici nu eram dispus să trezesc gelozii în sferele cereşti dând importanţă unor zei în dauna altora.

-Decide tu, cu care ţi-e mai uşor, îi întinsei eu, timid, o mână. Mă făcusem mic de tot şi aşteptam o bomboană.

-Uite, Şiva râde de indecizia ta, încercă George să mă încurajeze.

Devenea tot mai interesant, iar Şiva, sau ce-o fi fost, tot mai impertinent. De ce n-o fi stând acolo, printre constelaţiile lui?

Ca să-mi uşureze soarta, George se opri asupra lui Buda Amitabha.

George îşi roti ochii în sus, gratificând cu un surâs toţi idolii nevăzuţi - unii chiar foarte trufaşi - ai neamurilor. Da, Buda Amitabha e dispus să stea de vorbă cu noi, mă informă el.

-Despre ce trăncăniţi mă? Domnul Izvoran îşi făcu apariţia în pragul uşii. În tinereţe fusese un matematician de geniu, cu lucrări ştiinţifice publicate în străinătate. Acum de-abia îşi mai trăgea zilele, la capăt de carieră. Avea mare nevoie de ţigări şi voia să mă trimită să-i cumpăr.

-Domnul Izvoran, luaţi de la mine, se poate, sări Ina. Fuma More mentolate, care în fond se potriveau de minune tenului ei închis şi părului negru.

-Fugi mă de-aci cu ţigările astea de damă...

-Păi ce importanţă are, dumneavoastră tot nu trageţi în piept.

Domnul Izvoran tuşi de câteva ori şi începu să pufăie. Avea un mod stângaci de a ţine ţigara, ca un nefumător care se vede pentru prima oară cu un trabuc între degete şi nu ştie ce să facă cu el.

Acum mi-era cu adevărat ruşine. Mi-era teamă de judecata lui impecabilă. Preferam însă să mă mustre că nici după atâta timp nu învăţasem cronologia celor mai importante momente ale Revoluţiei Franceze decât să mă considere de-a dreptul netot. Pe George îl ştia încă de la începutul prieteniei noastre şi doar faptul că era ardelean ca el ar mai fi putut să atenueze – speram eu - impresia proastă ce aveam negreşit să i-o producem. Era însă prea târziu să mai facem ceva. Domnul Izvoran ne scruta cu urechile ciulite cu toată severitatea, în aşteptarea bazaconiilor de orice fel, singurele de care ne credea probabil capabili. „Măi băieţi, prea luaţi aminte la toate aiurelile, ne dăscăli el pe un ton abătut. Îl năucisem probabil deja cu galopul nostru. Unul dintre cei mai iscuşiţi matematicieni pe care i-am avut noi vreodată, Şt. Gh., s-a spânzurat în floarea vieţii. Era budist", ne aruncă el cu obidă. Ce era să-i răspund? Doar dacă voiam să mă spânzur eu, de picioare, căinându-mă de nepriceperea lumii la cele... de sus... sau cu susu-n jos... în fine...

M-a salvat ca de obicei, Ina.

-Domnul Izvoran, nu vreţi dumneavoastră să facem împreună nişte chiftele? Pun eu usturoiul, iar dumneavoastră carnea, şi îmi mai arătaţi o dată cum se fac.

Bătrânul profesor, care odinioară fusese, după vorba lui, vestit de bărbat, nu putea să reziste avansurilor unei dame superbe. George fu cât se poate de încântat de perspectivă, el mâncând mai mult pe apucate, prin tot felul de spelunci de la marginea Răuleştiului.

Nu ţineam să mai pun nici o întrebare nelalocul ei. Oricum George avea toate răspunsurile dinainte pregătite.

Mă hotărâi să intru în joc, deşi ştiam la ce mustrări aveam să mă supun din partea Inei, care nu ierta nimic şi auzea tot, chiar şi prin sfârâitul uleiului.

-Bun, zisei eu, hai să stăm de vorbă cu Buda Amitabha, cu aerul că dădeam ca sigur consimţământul lui de a coborî cu nasul în mirosul de chiftele. Întreabă-l ceva.

-Nu, pune-i tu o întrebare(deveniserăm amândoi deosebit de protocolari). Însă nu-i pierde timpul cu trivialităţi, gen numerele care o să iasă la Loto, rezumă-te la chestiuni spirituale.

Sincer să fiu, nu ştiam de unde s-o apuc. Doar să merg înainte, dar mă simţeam deja sleit. Avântul mi-era frânat de ceea ce mi se părea a fi morbiditatea întregii situaţii.

-Şi unde zici tu că stă Buda Amitabha acum?

-În propriul cer şi în acelaşi timp aici, pe banchetă. Şiva a plecat acum câteva clipe fiindcă nu voia să te stânjenească(o delicateţe sufletească ce nu avea să rămână fără ecou şi pe care am apreciat-o la adevărata ei măsură), lăsându-i în schimb locul lui Buda(parcă ar fi fost Doi Zei pe o bancă). Nu te sfii, întreabă-l ce vrei, dar lasă-te într-o stare de perfectă receptivitate, ca să-i poţi auzi răspunsul.

Nu-l puteam face să înţeleagă că nu ştiam ce să întreb, cu cea mai mare bunăvoinţă din lume.

Abandonasem – şi uitasem când anume - orice dorinţă de a mai face Yoga. Găsisem cândva la un anticariat Robert Graves – The Greek Myths, iar

Afrodita şi Hermes mi-erau mai la inimă decât toţi zeii indici.

-Chiar nu ştiu... uite, întreabă-l dacă zeii Greciei mai trăiesc pe Muntele Olimp şi totodată cum aş face să le spun şi eu vreo două vorbe... măcar aşa, dar tot e bine ca diverşii zei să ţină legătura unii cu alţii... într-un alt timp şi spaţiu, departe de jalnicele măsuri lumeşti...

George se uită înăuntrul lui şi ce află acolo îi lumină faţa.

-Buda Amitabha spune că trăiesc şi sunt vii pentru oricine crede în ei(asta zic şi eu solidaritate de breaslă).

-Dar dacă vreunul dintre ei ar avea nevoie de ajutor, Buda le-ar întinde o mână?

-Sunt prea plini de ei ca să o ceară. Uite, Buda îmi mai spune că zeii greci sunt de fapt nişte semizei, pe jumătate oameni, mustind de patimi ca şi aceştia din urmă. Chiar şi ei mai au de străbătut multe reîntrupări până să ajungă la Calea de Mijloc. E o situaţie care-l întristează.

Nu mă îndoiam deloc. Tot ce simţea sau gândea Buda Amitabha, toate melancoliile şi speranţele lui neîmplinite, întreaga suferinţă a lumii, se puteau citi pe faţa ca de copil a lui George.

Ne aflam într-un punct cât se poate de delicat. Simţeam reproşul pe chipul Inei, trebăluind în bucătăria doamnei Ortansa, care li se alăturase şi preluase ea chiftelele.

-Iartă-mă George, spuse ea câteva clipe mai târziu, în timp ce aranja farfuriile pe masă, dar tu de unde ai învăţat toate trucurile... mă rog, tehnicile astea? - nici nu prea ştiu cum să le numesc...

Suna a fetiţă studioasă, dulce de tot, care vrea să ştie cât mai multe.

George îşi împreună mâinile deasupra capului şi oftă adânc, ridicând ochii în adâncimi ştiute numai de el, acolo unde nebuloasele se înfiripează din dorinţe. Nu era exasperat, ci doar asemenea unui profesor care are prea multe de spus, dar nu le poate rosti pe înţelegerea învăţăcelului care e oricum cam greu de cap.

Un mare pas din Tibet, un mic pas către nemurire

Pauzei lungi care a urmat revărsării lui George - atât de întinsă încât ameninţa să devină stânjenitoare – tot el i-a pus capăt şi de o manieră deloc încurajatoare.

-Crezi că e vorba de schizofrenie, nu-i aşa? - spuse el, ţintind-o cu ochii pe Ina.

Îi era clar – ca şi mie de altfel - că Ina la asta se gândise tot timpul dar evitase să pară brutală.

În bucătărie, doamna Ortansa şi domnul Izvoran îşi beau cafeaua şi vorbeau despre cum era odinioară în Ardeal, ştergând de praf şi lustruind argintăria memoriei, tot ce înfrumuseţase şi ţinuse într-o vitrină de cristal memoria lor de copii.

Înserarea căzuse de-a binelea, iar Mirela îl dusese de mult pe Gheorghiţă în casă.

Ina stătea vârâtă în mine, cu puloverul strâns pe ea. Îşi aruncă părul lung pe o parte cu o zvâcnitură a capului şi în cele din urmă îndrăzni:

-Nu ştiu ce să-ţi spun, dar nu mi se pare normal să crezi că poţi sta de vorbă cu orice divinitate vrei tu. Şi nici treaba asta cu vocile nu e foarte în regulă...

George nu dădu un răspuns imediat ci, după câteva clipe de reflecție, își exprimă părerea de rău că nu ne mai întâlniserăm de atâta vreme. Cu alte cuvinte, mă scăpase din mână și părea să se întrebe dacă nu cumva era prea târziu pentru mine.

Nu mai aveam față de George aceeași deschidere ca odinioară și nu neapărat fiindcă nu ne mai văzuserăm. Simțeam în el ceva rigid și aproape ostil, frizând grotescul. Își făurise poate un mecanism de autoapărare. Cred că nu voia de fapt să accepte nimic din ceea ce ar fi putut să-i amenințe certitudinea interioară pe care și-o construise cu atâta migală.

-O vorbă *sufi*[1] zice că dacă nu-l cauți tu pe Dumnezeu te caută El pe tine.

Pe lângă ventriloc-receptacol divin George devenise și un dicționar de aforisme. E drept însă că într-o vreme ne lăsaserăm amândoi vrăjiți de magia sufismului.

Într-un fel reușise deja să mă obosească. Bănuiam că în răstimpul în care nu ne mai văzuserăm o cam luase razna și mă temeam să nu frâng puntea care se reînchegase între noi, și așa firavă.

Deși mă bucuram să țes din nou firele prieteniei noastre, nu mai recunoșteam mai nimic din George cel de odinioară. Și chiar numai întoarcerea, timp de o seară, la eresurile pe care le-aș fi dorit stinse de-a binelea, mă tulbura mai tare decât mi-aș fi închipuit. Numai de zeii Indiei, meditație, eliberare sau mai știu eu ce periple Divine, nu mai aveam chef.

Pe vremea aceea, vizirul Tătăroiu ținea ca într-o menghină Răuleștiul și tot omul n-avea decât o obsesie, cum să plece definitiv din orașul nostru-stat, tocmai pe celălalt tărâm, măcar în România Mare, și, de ce nu, dincolo de granițele ei.

Mă imaginam, peste câțiva ani, un obișnuit al revistelor de arhitectură occidentale, luând premii peste premii. Mi se părea că toată lumea arhitecturală nu avea altă preocupare decât să mă aștepte pe mine, și cu ce înfrigurare!..

Proiectul pe care nu-l terminasem era încă un prilej să-mi dovedesc în sfârșit marea vigoare creativă, îmi spuneam.

Mă prefăceam că nu văd că mă plictiseam de orice proiect înainte de a-l începe și că mirajul arhitecturii se pierduse undeva între blocurile din Militari și cele din Balta Albă. Găseam însăși ideea de arhitectură – așa cum se practica la noi – total searbădă, iar arhitectul răuleștean, cât de talentat să fi fost, ajunsese din păcate să lase impresia unui individ mofluz, neinspirat, un constructor timid și mediocru cu mofturi de artist.

Mi-era rușine că fusesem unul dintre netoții care voiau să facă o operă de artă din orice hală comercială și din orice sufragerie de bloc, o *axis mundi*(aici mă înțelegeam de minune cu George).

Cu atât mai puțin aveam chef în acel moment de speculații metafizice, cu cât faza anterioară, de încercare de contact cu Divinul, mă lăsase într-o stare de confuzie și perplexitate vecină cu disperarea.

-Nu știu dacă mă mai interesează ideile astea la fel de mult ca pe vremea când eram dănac – am zis eu într-un târziu, pe un ton cam dezumflat, scuză suficient de slabă în ochii lui ca să o speculeze numaidecât.

-Odată pornit pe drumul eliberării nu mai există cale de întoarcere, chiar dacă o lungă perioadă ai sentimentul că stagnezi.

-Numai că așa cum știi, chiar și în – hai să-i zicem perioada mea cea mai

1 Sufismul este misticismul islamic

bună – nu ardeam prea tare de dorința de a mă elibera. Și acum, ca și atunci, Yoga și hinduismul, budismul și toate celelalte erau mai degrabă o simplă curiozitate intelectuală. Foarte intensă, e drept, dar tot o curiozitate intelectuală.

Mi-am întărit afirmația cu o aruncătură de ochi fixă, suficient de intensă ca George să-și aducă aminte că nu eram de aceeași parte a baricadei. Eu fusesem Toma necredinciosul, iar el, credința necondiționată. Îmi spusese de multe ori că dorea din tot sufletul ca asta să fie ultima lui existență terestră. Căpătase treptat convingerea că viața de acum era cea din urmă escală în *Samsara*[1], pe drumul cu sens unic, fericirea veșnică, topirea în oceanul Divin sau poate *Nirvana*[2], care dintre ele s-o nimeri să-i stea la îndemână.

Cu o asemenea țintă în minte, nu era George omul care să renunțe cu una cu două.

-Îți repet, reluă el un gând pe care îl urma cu încrâncenare, sunt pe deplin încredințat că trebuia să ne reîntâlnim. De altfel și o altă persoană, pe care n-o cunoști, e de aceeași părere...

Devenise chiar iritant prin felul cum ținea cu dinții de misterul pe care nu voia să-l dezvăluie.

-Uite ce e, conveniserăm de mult că tot ce discutăm, ce se întâmplă între noi, să fie...

-Nu e cine îți închipui tu ...

M-am uitat la el, apoi la Ina, îndelung la dalele de ciment. Mai că-mi venea să-l dau afară.

-Virgil, atunci când ți-am spus că poți discuta cu orice persoană divină, am citit imediat în ochii voștri că mă suspectați de schizofrenie. Iar când îți zic acum că o a treia persoană se interesează de tine și urmărește îndeaproape evoluția ta spirituală, simt că vrei să mă iei la bătaie. Nu-ți fie teamă, nu e nici Nuc Văcaru, nici Darie, nici vreunul de la Departamentul Fețelor de Ceară, așa cum ți-a alunecat probabil ție gândul, ci un călugăr tibetan.

Cum eram obsedat de ideea plecării din Răulești, mai că am sărit în sus. Orice contact cu un străin de pe tărâmul de dincolo mi se părea binevenit.

-De ce nu, săltă deodată în mine entuziasmul. Mă cuprinsese brusc o asemenea stare de bucurie încât eram la un pas de a mă aburi cu ideea că-mi revenise neîndoios și mai ales sincer setea de spiritualitate.

-Stai măi, că nu e ce crezi tu...

-Bine George, parcă ziceai că-mi faci cunoștință cu cineva.

Nu-mi plăceau dușurile reci.

-O să vă fac la amândoi cunoștință cu el. E un călugăr care trăiește în Tibet și puteți lua oricând contact cu el, pe calea gândului.

Asta-mi mai trebuia. Săracu' George, înnebunise de tot! Dar chiar și așa, tot George al nostru rămânea. Tocmai de aceea mă deranja fața posomorâtă a Inei. Nu știam unde dorea să mă ducă George, dar începea deodată să-mi placă. Să-l lăsăm deci să zburde cu mintea în voie! Nu c-ar fi avut nevoie de vreo permisiune. Cu înflăcărarea lui contagioasă, George se putea agăța de orice pai. Nu puteai să-i reziști.

Se așeză mai bine pe bancă, turcește, chiar în locul unde șezuse înainte Buda Amitabha. Nu-i ceru învoirea și mi se păru de altfel că uitase cu totul de

1 Lungul șir al reîncarnărilor sau reîntrupărilor, ca un ocean continuu al suferinței

2 Stingerea, la capătul încetării suferinței(în budism), dar poate fi privită și drept o beatitudine imposibil de descris în cuvinte

el. Sau poate că Buda se mutase din timp, respectuos, ca să-i facă loc. George nu avea nevoie să-i rostească numele până la uitare de sine ca să ajungă în Ţinutul Pur – Amitabha era cel care se repezea la un pas de el ori de câte ori îl chema.

Se simţea în sfârşit în largul lui. Zâmbea maiestuos şi avea atâtea de spus încât nici nu ştia de unde să înceapă. Mi-era teamă să n-o facă în limba tibetană.

-Trebuie să te socoteşti cât se poate de fericit. Călugărul de care ţi-am spus ne urmăreşte evoluţia spirituală de când eram mici şi n-o să ne abandoneze niciodată - o să se afle întotdeauna alături de noi, într-o formă sau alta, oriunde am fi în lume, cu toate că n-o să ne tragă niciodată de mânecă să-l recunoaştem.

-De unde ştii asta?

-Păi chiar de la el. Suntem în contact aproape permanent. Sunt încredinţat că tot el a aranjat să ne întâlnim. Ne-a îndreptat în aşa fel paşii încât să dăm cu ochii unul de celălalt în holul Arhitecturii. Mi-a spus în nenumărate rânduri că tu şi cu mine suntem în momentul ăsta discipolii săi preferaţi.

Dacă-i bal, bal să fie. Acum că tot lansase George hora, n-aveam să mai fac mofturi. În fond, mă bucuram că de numele meu se auzise peste mări şi ţări, tocmai pe ţărmurile luminii şi bucuriei.

Singurul lucru care mă deranja în acel moment era ostilitatea mută dar crescândă a Inei. O simţeam din poziţia corpului, din căutătură şi mai ales din modul cum dădea din cap, sec, reprobator. Cum putea să fie aşa de obtuză?

-Şi cum îi zice?..

-Kazi Lama Rinpoche Tan Gyiur.

N-avea rost să-l întreb cum intrase în contact cu el. Logoreea lui George se dovedea mai năvalnică decât Amazonul.

-Am făcut o meditaţie profundă asupra unei *mandale*[1] tibetane. A fost mai mult decât o meditaţie obişnuită. Cât de intensă - mi-e greu să te fac să înţelegi. Era ca şi cum aş fi intrat pe alt tărâm. Nici nu ştiu câte minute au trecut până când am încercat impresia stranie că nu mai eram singur. A urmat o puternică senzaţie de apăsare. Mă întrebam ce se întâmpla cu mine şi dacă nu cumva mă dereglasem după atâtea posturi şi rugăciuni. Apoi am avut, timp de câteva clipe, imaginea clară - de parcă mă aflam în interiorul unei camere fotografice şi observam ce se întâmpla afară prin obturatorul deschis - a unui chip care-mi zâmbea. La început am văzut o faţă de asiatic, care se metamorfoza însă rapid, îmbrăcând trăsăturile altor rase. Îmi trimitea gândurile şi imaginile cele mai frumoase din lume. M-a cuprins o stare de împlinire calmă, care a durat... nu mi-am putut da seama cât. Dacă te temi că am auzit voci, ei bine, nu a fost aşa. Simţeam – cu ce for interior nu ştiu - ce îmi spunea chipul acela cu feţe multiple, sau mai degrabă ce gândea – dar nu auzeam nimic desluşit. A fost precum comunicarea prin telepatie, gânduri instantanee, dar foarte clare. Sper că ţi-aduci aminte de ce vorbesc.

Comunicasem de multe ori cu George printr-un soi de telepatie a inimii căreia nu aveam să-i desluşesc niciodată tâlcul. Dar despre asta, la vremea cuvenită.

-Problema este, continuă George, că relaţia noastră spirituală, fiind bazată deci pe un soi de telepatie, e ca atare limitată. Simt că aş vrea să-l întreb totul, despre lumina de dincolo, despre Nirvana, dar şi despre ce e în lună – tot mai

1 Imagine cu caracter sacru folosită drept suport al diverselor practici meditative precum şi în ritualuri

credeți, tu și Bebe Jianu, că e un corp artificial? – și ce alte stele îmbrățișează în suflarea lor ocrotitoare bulgări de humă precum al nostru.

Dar trebuie să mai știi că tocmai am cunoscut o femeie fantastică, de care sunt îndrăgostit lulea și care mi-a schimbat complet viața.

Aici George tăcu o clipă. Se temea oare că împinsese destăinuirea prea departe? Îi venea greu să continue pe un ton la fel de sincer?

-Iubita mea nu e altcineva decât zeița Tara Galbenă... sau mai precis o femeie care are ceva din esența ei...

Nu eram prea tare în mitologie, dar măcar atâta știam, era una dintre divinitățile care sălășluiesc în echivalentul în plan divin al pustiilor platouri tibetane. Dintre toate fufele cu pretenții din Răuleşti, își găsise George al meu cu cale să se îndrăgostească tocmai de zeița Tara Galbenă!

Aproape că n-am observat că Ina se ridicase de lângă mine și intrase în casă, trântind nervos ușa. Devenise insuportabilă. Se purta incredibil!

Ce căutam eu lângă o astfel de femeie, pierdută în trivialități lumești, când călugărul lui George îmi întindea o mână eliberatoare... „și în plus a intrat și în grațiile Tarei Galbene... ”

Numai din cauza îmbrățișărilor Inei am pierdut contactul cu spiritualitatea. De la bun început m-a tras în jos. Asta-i mai bună! O să-i spun eu vreo două vorbe după ce pleacă George.

I-am făcut cu ochiul în sensul că ăsta mi-era blestemul. Om face noi și ne-om vedea de ale noastre!

-Și cum iei legătura cu el? – l-am momit eu la taifas de taină.

-Când vreau. Mă concentrez asupra imaginii lui – de altfel e suficientă dorința de a comunica cu el și fața lui îmi apare automat. Acum nu mai încape nici o umbră de îndoială. Trăsăturile lui s-au fixat cu mai multă claritate și sunt într-adevăr cele ale unui tibetan. De la el am învățat cum să intru în contact cu orice divinitate – cu o părticică din ea, înțelegi-o și tu cum vrei – e în fond tot un gen de meditație, o formă foarte rapidă și practică de *Imitatio Christi*. Problema e că doar îi simt gândurile și de multe ori mi-e greu să le descifrez. Mi-e teamă că uneori le interpretez greșit.

-Și cu zeița Tara Galbenă?..

-Sunt convins că femeia asta are un har deosebit. Chiar dacă ți se pare ciudat și de necrezut, *îmi place să cred* că e într-adevăr Tara Galbenă. Cu alte cuvinte, zeița s-a reîncarnat – mai bine zis reîntrupat - aici, în Răuleşti, fiindcă în nici o altă parte a lumii nu e mai mare nevoie de ea ca în orașul nostru stat.

* * *

-Hai, Virgil, dă-o încolo, nu te mai pune la mintea lui George, mi-a spus Ina după plecarea lui, târziu, când pendula doamnei Ortansa bătuse miezul nopții. E băiat simpatic, nu zic nu, dar nu vezi că a luat-o razna, săracu'.

Ina era întinsă într-o rână pe pat și fuma. M-am uitat pe fereastra deschisă la masa în jurul căreia stătusem la taclale ore în șir, încercând să o repopulez cu sfinții care ne dăduseră târcoale.

De undeva de afară se auzea Ionel Ionelule. „Eu să stau cu nasu-n floricele, iară tu cu ochii duși la stele”. Ce poezie mai frumoasă vreți? Cine nu vede câtă *tantra*[1] e aici înseamnă că e plecat rău de tot cu sorcova.

---

1 Set de ritualuri și practici meditative ezoterice de o mare varietate, cu accent pe refacerea, în persoana aspirantului, a unității primordiale dintre micro și macrocosmos, prin îngemănarea principiilor energetice - feminin, Șakti, întruchipând forța dinamică a universului și a celui masculin, simbolizat de Șiva, cu rol transcendent, totul vizând atingerea planului ultim de conștiință. Așa-numita *tantra* sau *cale de mâna stângă, Vamachara sau Vamamarga,* are o interesantă componentă sexuală, tot așa

Ulmul foşnea uşor, iar adierea sa se simţea până în casă. Greierii ţârâiau întruna. Unde naiba sunt, că nu îi vezi niciodată. O fi încetat doamna Ortansa cu rugăciunile pe ziua de azi? Din camera învecinată se auzea zumzăitul unui radio. Domnul Izvoran ascultase iarăşi postul de radio JOG şi-l uitase deschis. Mirela stătea singură şi probabil îmbufnată că n-o mângâia nimeni, iar Gheorghiţă pesemne visa la sânul ei cald şi gustos. Lumea se învârtea la fel de nebună ca şi înainte, indiferentă la faptul că o puseserăm noi iarăşi la cale.

Mă liniştisem între timp de entuziasmul lui George.

-E drept, pare cam fără noimă ce spune, dar dacă ştie mai mult decât ne închipuim noi?

-Îţi faci un păcat dacă-l încurajezi pe drumul ăsta. Cine ştie ce nebună i-o fi sucit minţile?

Ina avea aerul că ştie ce vorbeşte. Îmi strâmbai buzele în semn de îndoială şi oarecum a lehamite. Redevenisem, lângă trupul ei, un băiat deosebit de bun şi ascultător.

Meşteri şi zidari, calfe, pehlivani…

Nici nu terminasem bine al doilea an de Arhitectură şi mă întrebam deja ce naiba căutam eu acolo. Crezusem dintru început în Arhitectura ca Artă şi în dezbateri de idei. Tot ce mi se oferea erau orele de atelier, sterile, cu o asistentă obtuză, dar plină de preţiozităţi, amanta unui colonel de la Departamentul Sufletelor Pierdute. Profesoară era o doamnă în prag de pensie, cumsecade în fond, însă incoloră, fără imaginaţie şi cam pedantă.

Un preambul nefericit la profesorul Alifanti, cu care aveam să fiu blagoslovit un an mai târziu, un moftangiu inept şi lipsit de umor, dar arogant la culme, poreclit pe drept cuvânt „moartea pasiunii". Asistentul său, Simiraş, era un om care scăpăra de talent, deosebit de alert şi inteligent, deşi evident sufocat şi agasat de „maestrul", însă eram deja blazat şi aproape că mă închisesem în mine ca să mai pot învăţa mare lucru de la el. Şi să fi vrut-o, nu mă lăsa Alifanti! Simiraş a lucrat cot la cot cu mine, vreo trei săptămâni, la proiectul de Centru comercial, şi mi-era chiar jenă, fiindcă mi se părea că petrecuse mai mult timp cu mine decât cu alţii. Era evident în bună parte proiectul lui, care părea să aducă aminte de pasiunea şi tumultul unui Paul Rudolph, dar asta nu mă împiedica să fiu foarte mândru de el. Simiraş era genul de om, rar, care ştia cum să te ridice, uşurel, în propriii ochi. Era pentru prima oară când stârnisem şi eu prin ceva admiraţia colegilor(care aveau delicateţea să spună, „bă, ce haios *ţi-a* ieşit!). Cu o seară înainte de predare, când toţi trăgeam tacticos proiectul în tuş, în huruit de muzică amestecată cu bancuri, şi nu se mai aştepta nimeni la vreo vizită, Alifanti a dat buzna în atelier şi a început să foarfece cu nesaţ în stânga şi în dreapta(unii se apucaseră deja să coloreze în tempera!). Erau de fapt tot atâtea palme date lui Simiraş…„Soluţia ta nu e deloc bună, e o prostie fără seamăn, mi-a aruncat mie, vreau să faci asta"…a scrijelit şi el cum a putut, cu tunul, secţiunea unei hale industriale, dintre cele mai simpliste imaginabile…am stat toată noaptea şi am încropit snamenia lui, iar a doua zi Simiraş nu şi-a crezut ochilor că am acceptat. Şi acum mi-e ruşine…

Iar ca mascarada să fie totală, l-am avut apoi profesor pe un viermuşor incredibil de buimac şi anost numit Ressu, a cărui unică şi inegalabilă

---

precum Şaktismul, având drept obiect de cult zeitatea feminină supremă hindusă, Adi Paraşakti.

realizare fuseseră WC-urile din Piața Universității! Asudasem la Centrul cultural zi și noapte, cu tot felul de supante, pierzându-mă într-o sumedenie de „vederi bine alese”, asta până când Ressu și-a ațintit ochii de șoim asupra mea: „dom’le, lasă supantele, grupurile sanitare de la primul etaj sunt cam departe de foaier. Pune-le aici(în centrul de greutate vizual!), în locul lor, să le vadă toată lumea…și ce dacă dau în fațadă”…a vrut să-mi pice proiectul…„nu vezi dom’le că grupurile alea sanitare stau aiurea”…i-am amintit asistentei, cu un semn discret, dar deja pe punctul să iau foc, că le mutasem exact acolo unde vrusese „maestrul”…ea m-a salvat, și, deși era nepoliticos, am ieșit din biroul lui trântind cât am putut ușa…patru ani - cei mai importanți, irosiți aproape cu totul.

Îmi creasem un refugiu în biblioteca Institutului, o adevărată oază intelectuală în care încercam să înțeleg din cărți și reviste ce înseamnă adevărata Arhitectură, cu majusculă, cea căreia merita să-i dedici întreaga viață. Mă angajasem trup și suflet în lupta cu ideile.

Însă nu reușisem să ajung la un mod sistematic, cu adevărat coerent și în același timp cât se poate de flexibil de abordare și gândire a unei teme. Magia formelor în sine era mult prea tentantă, mai ales că-mi rămăseseră pe retină mii și mii de imagini. Deși încercasem la timpul cuvenit să le înțeleg geneza și rațiunea de a fi, îmi era imposibil să nu doresc să le imit, ori de câte ori aveam prilejul.

Căzusem și eu, în ciuda sforțărilor contrare, în patima formelor fără fond. Mă trezeam chiar creionând ceva care-mi părea imediat cunoscut, și, când mă gândeam mai bine, îmi dădeam seama că pastișasem fără să vreau o fațadă pe care o ciupisem din Arhitectural Record, Progressive Architecture, Domus sau Japan Architect.

Îmi spuneam că nu trebuia totuși s-o apuc definitiv pe calea jalnică a copierii mai mult sau mai puțin conștiente a modelelor frumoase și inspirate de care erau pline revistele.

Înțelesesem rapid că Arhitectura era în fond o dialectică, produsul unui mod de viață, cu toate particularitățile sale, inimitabil și irepetabil. Era ridicol dacă nu de-a dreptul absurd să preluăm servil produsele artistice ale altei civilizații doar fiindcă arătau bine. Alt tărâm, alte gusturi, alte obiceiuri.

Casa Centrală a Armatei se inspiră în bună măsură din Opera lui Charles Garnier.

Mi se aduce drept justificare obsesivă faptul că o țară tânără are nevoie de modele.

De ce n-ar avea însă îndrăzneala să și le creeze pe ale ei proprii? Și Ion Mincu și Ghica-Budești și Petre Antonescu erau îndrăgostiți de arhitectura populară și au reinventat-o în cărămidă și piatră. Muzeul Țăranului Român este, din punctul meu de vedere, cea mai inspirată și voluptoasă clădire din Răulești!

Uitați-vă cât au preluat din arhitectura lor tradițională arhitecții niponi, chiar în beton. Îmi spuneți că e *kitsch*, că e produsul a două culturi care nu reușesc să se îngemăneze? Dar dacă nu poți să-ți adaptezi, continuând de o manieră creatoare, nici măcar propriile modele culturale, atunci ce ești îndreptățit mă rog să faci? Să imiți fără noimă forme împrumutate de aiurea?

Deloc întâmplător, arhitectura ca și arta japoneză sunt „moderne” de mai bine de o mie de ani. Spațiul liber de constrângerile structurale, al cărui pionier a fost geniul uriaș numit Frank Lloyd Wright, poate nici n-ar fi existat dacă n-ar fi sosit în Europa și America stampele ieșite din mâinile artiștilor de

la Edo(un alt rezultat palpabil al influenţei lor a fost impresionismul).

În cazul lui Wright împrumutul a fost însă unul de substanţă şi nu doar pur formal: ce-l interesa era modul în care poţi să eliberezi spaţiul interior de limitările impuse de pereţii despărţitori tradiţionali. Cele mai originale şi valoroase lucrări ale sale rămân tot Casele Preeriei, din cărămida răsărită parcă din solul fertil din Oak Park, Illinois, reflectând la modul cel mai direct modul de viaţă al putred de bogatei protipendade americane de început de secol. Iar clădirea Johnson Wax Headquarters, ridicată în perioada 1936-39, este atât de îndrăzneaţă încât îşi găseşte cu greu egali în chiar arhitectura contemporană!

Şi astăzi, peste optzeci la sută din locuinţele individuale americane sunt realizate *integral* din lemn – în fapt scânduri bătute în cuie, de asta unele din ele cad asemenea unor cărţi de joc la uragane! - nefiind altceva decât versiuni ale casei care se construieşte acolo de peste două sute de ani. Amănuntul ăsta e mai puţin vizibil - şi în orice caz ignorat de mulţi profesori, studenţi şi arhitecţi - deoarece revistele de arhitectură se opresc doar asupra clădirilor mai deosebite, în fapt nişte excepţii de la regulă. O vizită în America „profundă" i-ar surprinde în mod cert neplăcut pe cei care stau cu nasul numai în reviste.

Nu, noi răuleştenii ne-am născut snobi. Arhitectura tradiţională – cel mai pur tip de arhitectură organică - am uitat-o cu desăvârşire, nu în ultimul rând fiindcă ne e ruşine de originile noastre.

De ce n-am încerca – dacă tot ne-am jucat atâţia ani de-a postmodernismul, care la noi a ajuns oricum târziu, când era deja atât de obosit încât îşi horcăia ultima suflare – să stilizăm un pridvor oltenesc, sau un geamlâc balcanic, cu puţină ironie şi umor, dacă vreţi? Ne dăm în schimb în vânt să preluăm în beton arhitectura funerară a Reginei Hatşepsut, în variantă postmodernă, să reînviem câte un cavou urban de Aldo Rossi sau un model eclectic grec, roman, egiptean ori presupus mesopotamian.

Ceea nu conteneşte să mă uimească este lipsa de discernământ şi veselia tâmpă cu care de mai bine de o sută de ani adoptăm orb ideile altora, asemenea unor lipitori culturale. Mă mândresc că nu mă număr printre aceia care au căzut pe spate în faţa butaforiilor obscene, schiloade şi degradante ale unui Robert Venturi sau Charles Moore.

Şi trebuie să spun că te discreditai de tot dacă în mediul – neacademic! – care era pe atunci Şcoala de Arhitectură făceai vreo remarcă derogatorie la adresa lor. Tare mi-a mai săltat inima când, mult mai târziu, am dat de cartea unuia dintre cei mai reputaţi critici de arhitectură din Marea Britanie care califica postmodernismul drept inept, imatur şi născut mort!

Ne e jenă de arhitectura noastră tradiţională, iar cea modernă, postbelică, ne-a eludat aproape cu desăvârşire. Încercăm să prindem din mers trenul, arzând nişte etape esenţiale şi sărind fie în barca postmodernismului, fie în cea a unui nou stil internaţional, înzorzonat pueril, cu beţişoare din oţel, panouri colorate, plăci subţiri din beton şi câte o cornişă săltată ca o pălărie de ştrengar, care l-ar face pe Mies să se răscolească în mormânt.

Arhitectura modernă nu şi-a spus nici pe departe ultimul cuvânt, ci, asemenea mai tuturor curentelor din arta secolului XX, a fost ucisă tocmai în momentul în care începuse să dea cele mai convingătoare roade. Credeam că o va apuca definitiv pe drumul deschis de Constructivismul rus şi de De Stijl - cu Rietveld şi Mondrian, care sălăşluiesc în tuşele geometrice ale eternităţii - mergând până la Saarinen, cu a sa incredibilă pasăre ale cărei aripi

trepidante au scuturat povara betonului numită Aerogara TWA şi ajungând la Jorn Utzon, sculptorul muzical al Operei din Sydney. În schimb a fost sugrumată de delirul de grandoare al unor arhitecţi lipsiţi de real talent, în frunte cu Venturi, care i-au pregătit coşciugul, numit post şi latemodernism, îmbălsămându-le pe amândouă cu un suport teoretic când confuz, când delirant.

Revenind însă la mersul şcolii, ce mă descuraja în cea mai mare măsură în acea perioadă era nivelul cu totul şi cu totul subteran de abordare a unei teme.

Se practica în Şcoala de Arhitectură un fel de desen pe hârtie, generalizat, în care studenţii recurgeau în mod conştient la plagiat, fără nici un fel de fasoane, iar profesorii, în lipsa harului şi a unor metode didactice mai deştepte, deşi probabil parţial şi din lene, îi încurajau fără ruşine.

„Băăă, mai aruncă şi tu o privire prin reviste, nu vezi că *toată lumea face acum numai goluri împuşcate*. Uite ce mişto sunt... ”

În acea perioadă, un grup restrâns de arhitecţi, din jurul lui Mac Popescu, aveau acces la puţinele contracte ceva mai interesante, dar, deşi indiscutabil talentaţi, şi ei se complăceau în pastişări, doar că erau făcute ceva mai subtil, alegând câteva modele şi compilând din ele, unul. Biete flori eclectice, aduse din depărtări, altoite şi forţate să crească pe un sol ostil şi neînţelegător.

Mi-ar plăcea să mă prezint drept un caz unic, dar nu eram deloc singurul student care gândea aşa.

Şi altor colegi entuziasmul le fusese frânt înainte de vreme.

În cazul multora dintre ei presiunea psihologică era chiar mai cumplită, deoarece îşi vedeau talentul înnăscut cu totul şi cu totul irosit.

Dacă te plângeai că profesorii de la Proiectarea de Arhitectură erau slab pregătiţi, ţi se arunca în treacăt, ca unui mizer, că meseria nu se învaţă, ci se fură. Cu alte cuvinte, tot pe pe umerii tăi era aruncată, disprețuitor, vina.

Nimic mai greşit şi mai pervers. În America există sute, poate mii de cărţi destinate studenţilor arhitecţi şi viitorilor ingineri constructori - ca de altfel tuturor profesioniştilor meseriei - în care eşti învăţat cum să gândeşti, începând cu cele mai mici detalii, care trebuie să fie în acelaşi timp economicoase, funcţionale şi estetice.

Nu mai vorbesc de manualele în care ţi se arată în ce mod trebuie abordate diversele teme de arhitectură şi urbanism. Numai în Marea Britanie au fost publicate zeci de cărţi despre metodologia procesului de design.

Partenonul a fost făcut nu numai cu har, ci cu foarte multă inteligenţă. E un produs al unei raţiuni arhitecturale pure.

E adevărat, cărţile respective trebuia să le furi, nu meseria.

N-aveai apoi nici o speranţă să faci cu adevărat Arhitectură dacă nu dispuneai de o legătură puternică pe meterezele oraşului nostru stat, care să-ţi asigure teleportarea pe limanurile apusene.

Singurul rezultat concret al elitismului care înconjura ca o aură Institutul de Arhitectură şi al aroganţei – conştient asumate - de a fi student acolo urma să fie exact opusul, o slujbă troglodită la un institut de proiectare de la marginea oraşului-stat Răuleşti, unde puteai avea şansa să „adaptezi” proiecte tipizate, cu patruzeci la sută din retribuţie sau chiar mai puţin(noi salarii nu aveam, fiind mai deştepţi decât capitaliştii care, în inepţia lor, nu se dumiriseră că vorba aceea scârbavnică accentua exploatarea).

Exista, e drept, posibilitatea să lucrezi la proiectele funerare cu care vizirul Tătăroiu ucidea rapid fiinţa istorică a oraşului, dar ele erau rezervate în principal fiilor şi fiicelor nomenclaturii şi era bine că numai ei erau parte a

marii opere criminale.

Până şi mersul la Şcoală devenise cu totul neinteresant, câteodată îmbrăcând chiar aspectul unui calvar, în rarele momente în care, parcurgând în goană drumul dintre Strada Polonă şi Institut, întâlneam câte un fost coleg de liceu. Bietul de el sau de ea, la auzul faptului că eram student la Arhitectură dădea ochii pe spate a admiraţie. Iar mie mi-era o ruşine nebună şi nu ştiam cum s-o şterg mai repede.

Pe vremea aceea Arhitectura era considerată facultate la modă şi din două una: ori aveai relaţii ori trebuia să te spetești luând meditaţii ca să poţi intra. Apoi Geometria Descriptivă - subiectul unuia dintre cele două teste eliminatorii - nici nu figura în Programa analitică, cu excepţia unicului liceu de specialitate din Răuleşti, ceea ce elimina din start orice candidat „din afara" sistemului, oricâtă aplecare ar fi avut către artă. Dacă facultăţile din Marea Britanie ar fi impus aceleaşi criterii absurde şi necinstite de selecţionare a viitorilor studenţi n-ar fi existat un geniu ca James Stirling sau mereu uimitorul Norman Foster... numai la Răuleşti este posibil, unic în lume, ca unul dintre subiectele de admitere să fie proiectarea unei şcoli la scara unu la o sută... am reuşit să mă strecor, asemenea unui intrus, pe uşa Templului, doar fiindcă luasem zece la ambele probe de matematică(mă pregătisem în paralel să dau la Politehnică, în caz că aş fi ratat testele de desen)…

Dezgustat şi de infantilismul gomos şi de nepriceperea celor mai mulţi dintre profesorii de la Studiul Formei, m-am preumblat aproape doi ani pe la Şcoala Populară de Artă, fiindcă voiam să deprind pictura în ulei. Am cunoscut acolo o fată excepţională - desena la fel de fastuos ca Michelangelo! Ba chiar avea o dulceaţă, dar şi o prospeţime a liniei, un sentiment atât de răscolitor al modelului, pe care cred că şi maestrul le-ar fi invidiat. Încercase de şase sau şapte ori la Institutul de arte plastice şi fusese respinsă - iar la poarta Arhitecturii nu avea intenţia să bată dat fiind faptul că nu avea nici o legătură cu mafia care controla admiterile. A fost una dintre cele mai fascinante femei pe care le-am întâlnit vreodată, deşi probabil că ea nici nu m-a băgat în seamă.

Tocmai aura de excelenţă şi respectabilitate care înconjura Şcoala de Arhitectură mă împiedica să fac pasul final şi să mă retrag, ţinându-mă în schimb legat acolo ca un prizonier de lux.

Nu puteam renunţa la paradisul arhitectural pentru trivialitatea unei „banale" secţii de la Politehnică sau Construcţii fără riscul de a fi considerat cel puţin sărit!

Mă văitam în fel şi chip, că nu dădusem la Politehnică, măcar la Metalurgie, poate ajungeam şi eu astfel, om...

Profesorul Toma Olteanu, un profesionist fără cusur, iubit de zei şi dăruit cu *instinctul Arhitecturii*, de o deschidere intelectuală superbă, cu o minte exhaustivă şi dezarmant de lucidă, pe care urma să îl am în anul cinci, e singurul motiv pentru care aveam să mă hotărăsc până la urmă să termin facultatea. Chiar şi după atâţia ani, e una dintre foarte puţinele imagini luminoase care mi-au rămas din acea perioadă.

Idolul meu ar fi trebuit să fie fără îndoială unul Bârzan, ce avea să fie şef de promoţie.

Bârzan se evidenţiase prin aceea că ţinuse timp de doi ani acasă o carte despre celebrul arhitect catalan Ricardo Bofill împrumutată de la Biblioteca Franceză.

Problema lui era aceea că nu voia s-o aducă înapoi cu nici un chip. De

vreo cinci-şase ori bibliotecarele mă întrebaseră dacă îl cunosc, ca să-l conving să o restituie.

Trebuie spus că acest domn Ricardo Bofill – unul din foarte puţinii arhitecţi postmoderni faţă de care am respect, fiindcă e mai mult decât atât - este una dintre acele minţi(nu zic talente) care se nasc o dată la un secol.

E greu de spus care-i principala lui calitate, dar m-aş opri asupra uneia - deschiderea intelectuală. Din echipa lui de arhitectură făceau parte un muzician, un matematician şi un poet. A făcut în cărămidă, beton şi sticlă ce Goya şi Velasquez au făcut pentru pictură.

Subtil şi în acelaşi timp măreţ, mereu surprinzător, aproape întotdeauna liric, îmbinând patosul cu magia, Bofill este un original inconfundabil. Sigur, ca orice mare creator, este inegal: voluptatea deconcertantă a unui Xanadu pare să contrazică grandilocvenţa arătată în Franţa, dar prima răspunde pătimaşului spirit spaniol, în timp ce a doua este o încununare a persistenţei mitului Regelui soare în etosul francez!

Dar viitorul nostru şef de promoţie Bârzan, după doi ani de lecturi bănuiesc asidue - poate că o citise omul cuvânt cu cuvânt, cu dicţionarul - a ajuns la o concluzie amarnică: „De ce nu-mi place Bofill", publicată sub formă de articol în revista Arhitectura, la loc de cinste, pe post de editorial! Sigur, era perfect îndreptăţit la propriile păreri, dar nu la stilul în care a făcut-o, şi nu îi este permis unei reviste de specialitate dintr-un minuscul oraş-stat ca al nostru, pe care nu îl bagă nimeni în seamă, să găzduiască un ton atât de brutal!

N-ar fi trebuit să mă mire deloc, deoarece confruntările ideatice se bălăceau de regulă undeva în subteran. Profesorul cel mai fandosit, Movileanu, era considerat şi cel mai rafinat dintre toţi. Frumoasele mai impresionabile îl rugau în lacrimi să-şi publice cursul, dar nu o putea face din simplul motiv că era un plagiat sârguincios după lecţiile unui profesor de la una dintre marile universităţi din Italia.

De altfel tot Movileanu, pe când era mai tânăr, participase alături de alţi câţiva colegi de-ai săi la câteva sesiuni cu caracter închis, în care, mai pe românește, îşi făcuseră poştă nevestele. Drept urmare, doi dintre ei şi-au schimbat între ei consoartele. Asta ca să nu se spună că la Şcoala de Arhitectură nu se gândea adânc sau că era absent spiritul democratic şi că femeii care se da nu i se dădea dreptul să aleagă între binefacerile estetice ale ordinelor doric, ionic, corintic şi compozit!

Când, într-un an, disperaţi, mai mulţi profesori au organizat două „proiecte de verificare", tocmai ca să preîntâmpine plagiatul pe care ei înşişi îl stimulaseră ani la rând, rezultatul a fost aproape nul.

Câţiva dintre filfizonii care aveau de regulă nouă şi zece la proiectare s-au potcovit, e drept, cu câte un unu(adăugat în paranteză - „pentru plagiat!"), dar era prea târziu. În calitate de elev al lui Toma Olteanu am luat de fiecare dată nota şapte, unul dintre foarte puţinele episoade de care nu mi-e ruşine. Plagiatul devenise însă de mult o stare de spirit, împotriva căreia nu se mai putea lupta. De altfel, când au trebuit să construiască Marele Zigurat al vizirului Tătăroiu, arhitecţii „aleşi", în imbecilitatea lor profesională, şi-au luat drept model un palat nord-coreean... asta e...

Nu că n-ar fi existat şi alte criterii de selecţionare.

O singură dată e drept, doi profesori de la Studiul Formei, vrând să dovedească ce nemaipomenită imaginaţie aveau ei în comparaţie cu plebea obişnuită şi să arate astfel tuturor celorlalţi cât de zevzeci erau - au dat note pe

criteriul cât se poate de estetic „dacă aveai sau nu nume de arhitect”...

Credeți-mă, povestea de mai sus este cât se poate de adevărată!..

Iar ca prăjitura să-și aibă și căpșuna, aveam să dau mai târziu de cumplitul profesor de Arhitectura clădirilor industriale, un alcoolic notoriu și găunos care se clătina cu papion cu tot, doar era arhitect, nu?... n-a reușit să fie treaz decât la primul lui curs - printre foarte puținele la care s-a prezentat, un an întreg, și la care și-a ținut tradiționalul discurs despre cum se plimbase cu ani în urmă în Madagascar!

Și după atâția ani, mă scarpin în cap cu un oftat și mă minunez…mare era grădina Școlii de Arhitectură!..

Nu constituia pentru mine nici o consolare faptul că printre puținii băieți cu adevărat deștepți erau cei de la Catedra de Construcții, toți ingineri, profesorul Cișmigiu, Dan Ionescu și Traian Popp. Ba din contră, îmi părea și mai rău că nu urmasem o facultate tehnică.

În timp ce cursul de mecanica fluidelor pe care-l avea de învățat un amic student la aeronautică îi ajungea pentru două vieți, noi ne complăceam într-o *dolce far niente*, păstoriți de profesori submediocri, dar cu multă gomă, doar eram facultate de elită, nu...

Institutul de Arhitectură era astfel pentru mine chintesența a tot ce era mai corupt în viața universitară răuleșteană.

Domnul Izvoran avea și el cea mai proastă părere despre cei de la Școală.

Cu mulți ani în urmă, pe când fusese chemat inspector în Ministerul Învățământului, trebuise să rezolve câteva sute de reclamații privind acuzațiile de fraude la admiterea în Institut.

„M-am dus la Arhitectură direct la rectorul de atunci Sacanio Grobian. I-am spus cine eram și că fusesem însărcinat să verific personal cum fuseseră notate lucrările la probele de matematică. Mă gândisem să aleg câteva la întâmplare. Și să fi vrut nu aș fi avut timp să le verific pe toate.

Sacanio Grobian m-a privit foarte sfidător și mi-a spus să aștept pe hol. După vreun sfert de oră, a venit la mine însoțit de alți doi profesori, dintre care cel de matematică, Dioclețian Peșcheșescu, care și ei păreau la fel de aroganți, spunându-mi că nu se mai putea face nici o verificare, fiindcă tocmai atunci lucrările fuseseră distruse într-un incendiu!

Mi-am dat seama că orice argumentație din partea mea ar fi fost inutilă. Am plecat, nu fără să-i fur cu coada ochiului. Tot ce am apucat să văd a fost cum rânjeau și își strâmbau fețele în bătaie de joc”.

Știam toate amănuntele astea chiar mai bine decât el. Însă nu se putea face nimic. Ani de zile Arhitectura era locul unde o mulțime de Fețe de Ceară și activiști cu funcții de răspundere își trimiteau odraslele și toate trebuiau să intre, într-un fel sau altul. Erau tot felul de sclifosiți pe care n-ar fi trebuit să-i ia nimeni în serios, dar care-și creaseră o aură de zeișori.

Că aveam și colegi de facultate care nu știau să țină creionul în mână înțelegeam, dar profesori? Asta în timp ce bieții studenți de la Politehnică și Construcții, care aveau de devorat tomuri după tomuri, erau considerați, în bălăcăreala permanentă de pe coridoarele facultății de Arhitectură, drept simpliști, lipsiți de imaginație, încuiați rău de tot, dacă nu de-a dreptul bătuți în cap.

Muntele Templului din strada Gabroveni

Așa că în plictisul cotidian ce-mi ținea loc de stare de spirit și sila care-mi invadase toate ungherele lăuntrice a sunat ca o trompetă îngerească bodogăneala lui Costică Gorcea, într-una din pauze:

-Mamă ce mă doare spatele, m-a cam îndoit aseară Darie la cursul lui de Yoga.

Ne aflam pe terasa mare din aripa nouă a Institutului și întreaga ființă mi s-a înmuiat de fericire. Parcă înnebunisem subit.

Îmi venea să-l pup și să-l arunc în aer ca pe un copil. Într-o clipă un univers întreg, mirific, mă îmbiase cu savoarea lui. Simțeam brusc o chemare cumplită și irezistibilă către ceva mai presus de mine și pe care-l simțeam totodată în străfunduri de conștiință, pe care nu le sondasem niciodată, dar care promiteau ceva minunat.

M-am lăsat pe unul din pervazuri și privirea mi-a poposit pe dalele de ciment cu asfaltul dintre ele toropit de soare.

Ori mă apucam de Yoga, ori muream. Am făcut atunci un efort uriaș ca să-mi astâmpăr înfrigurarea.

Costică era singurul dintre colegii de an care se putea măsura în ce privește talentul, cu George. Era un om de aur, de undeva din Țara de sus, blagoslovit cu un ochi și o mână rupte din cer, și care îndreptățea în cea mai mare măsură zicala „nasc și la Moldova oameni". Poate și faptul că-l admiram așa de mult m-a făcut să-i iau atât de în serios cuvintele…Mi-a promis să mă aștepte după cursuri peste două zile și să mă ducă la casa din Gabroveni unde-și ținea acel Darie orele.

Nu că Yoga ar fi fost un cuvânt nou pentru mine.

Aveam vreo paisprezece ani când mi-am cumpărat prima carte de Yoga, de la a cărei aplicare cu perseverență mă alesesem cu niște dureri cumplite de genunchi.

Și asta deoarece încă de la început mă dădusem de ceasul morții să stau în *lotus* – nu înțelegeam de ce anume trebuia să mă chinui în poziția asta și nici cartea nu prea își bătea capul să explice.

În orice caz, autorul oferea doar *asanele*[1] din Hatha-Yoga, fără nici o filosofie însoțitoare. Poate o făcuse ca să evite cenzura și eventuala acuzație de idealism. Pe atunci nu prea știam ce înseamnă idealismul(nici astăzi nu m-am făcut mai deștept în această privință), însă cartea nu m-a mulțumit deloc.

De ce trebuia la urma urmelor să faci Yoga? Ți se explica - ca să fii mai sănătos - dar ce e rău cu înotul și mersul pe bicicletă?

Poate că aș fi uitat cu totul de ea dacă n-aș fi dat, cam în aceeași perioadă, peste o revistă pentru școlari în care figurau și „sfaturi sportive".

În doar câteva cuvinte era explicată „respirația alternativă Yoga", beneficiul promis fiind acela de „senzație rapidă de bunăstare". Cum eu eram în căutarea unei senzații de cât mai mare bunăstare(chiar una totală, dacă se putea), am făcut de cel puțin zece ori mai multe respirații decât erau indicate acolo, rezultatul fiind acela că am ieșit din întregul exercițiu cam amețit, dar cu credința în Yoga pe cale de a se contura!

M-am hotărât deci să mă apuc de treabă și să iau bibliotecile publice la

1 Posturile, precum lotusul, statul în cap, lumânarea, cobra, etc, executate într-o stare de perfectă concentrare

puricat.

Mai că nu înghițeam – cu vigoarea pasiunii abia înfiripate – conținutul fișelor murdare și unsuroase de la Biblioteca Sadoveanu. Multe erau în limbi străine și, cu toate că mă încumetam să citesc unele cărți pentru copii, în engleză, nu îndrăzneam la mai mult. Cu atât mai puțin cărți despre Yoga, care luase în mintea mea forma a ceva rotund, magic, misterios.

Am dat în cele din urmă peste o carte care aducea a filosofie indiană, dar cu un titlu obscur, care a provocat din start aversiunea bibliotecarei care mi-a adus-o, trântind-o cu dezgust:

-Ia-ți dom'le, lumina de la Mao-Tze-Dun.

O ură amarnică m-a cuprins împotriva acelei ochelariste bătrâne și urâte care îndrăznise să-și vâre degetele ei absurde în lumea frumoasă care tocmai prindea contur în mine. O detest și acum.

Așa că, într-un fel, terenul era fertil.

Ce greu au trecut cele două zile până ce aveam să dau din nou ochii cu Costică Gorcea.

Aș fi vrut să dorm tot timpul ca să-mi fie așteptarea mai ușoară.

Seara pe Gabroveni fu plină de îmbâcseala obișnuită, clădiri vechi și mucegai, miros de mici, bere și urină venind de peste tot și de nicăieri, lume proastă și bișnițari.

Clădirea unde intrarăm era cât se poate de gri, cu un hol întunecat și cu o scară în spirală, conducând către ce avea să fie pentru mine, timp de câteva luni bune, templu, Sfânta Sfintelor, Grădina desfătărilor, anticameră a paradisului.

Darie îmi păru din prima clipă o glumă - bondoc, cu o barbă total neîngrijită și dioptrii cât cuprinde, care-i făceau ochii mici și nesuferiți.

M-a primit cât se poate de cordial, spunându-mi cât costa cursul, unde trebuia plătit și când se țineau orele.

Nici nu m-a mai interesat facultatea în săptămânile care au urmat. Înghesuiți ca sardelele, bărbați și femei, ne osteneam, după puteri, să practicăm Hatha Yoga.

Fapt e că nici o clipă nu mi-am pus problema de ce anume mă dusesem acolo.

Simțeam o nevoie uriașă să fac Yoga și atât. Nu avea rost să-mi pun întrebări de la care nu așteptam oricum nici un răspuns. Mă aflam în sala supraaglomerată și mă îmbătam de tot ce simțeam(nu în ultimul rând de parfumul câte unei coapse de damă, pe care îmi lăsam capul, pretinzând că altfel n-aveam loc). Doream să fiu doar un receptacol, mai însetat de Divin, de tărâmul cel îndepărtat și totuși atât de aproape decât a fost vreodată după apă un călător în deșert.

Lipsa totală de spirit critic față de ce se întâmpla la cursul de Yoga mi-o justificam doar prin năzuința pătimașă după lumina începuturilor, despre care descoperisem deodată, cu o uimire însuflețită, că există. Mă muiasem complet. Eram adeptul devotat al lui Darie pe care, în doar câteva săptămâni, îl ridicasem în rândurile semizeilor. Nici nu-mi închipui că se putea o dăruire mai sinceră. Credeam orbește în fiecare cuvânt al lui.

Curând însă aveam să pășesc în lumea fantasmagorică creată de cercul restrâns care roia în jurul maestrului.

Circulau despre el tot felul de zvonuri care de care mai fabuloase.

Fiecare persoană care venea la orele lui părea a ști despre Darie tot ce se putea ști, dar și ceva în plus față de vecinul sau vecina sa de podea.

Într-un fel Darie era un mit, o creație comună a tuturor celor care în fiecare zi adăugau o altă piatră la piedestalul de credință oarbă în el.

Dar tocmai excesul de mister cu care se înconjura m-a făcut mai apoi să-l contest cu aceeași lipsă de discernământ care mă împinsese să îl iau prea rapid în brațe.

Divinul părea la degetul lui mic. Se pricepea la orice și vorbea cu la fel de mare ușurință despre tot ce ținea de spiritualitatea asiatică sau despre filosofia fizicii moderne.

Ca oricare dintre noi așteptam să aflu totul, dacă se putea chiar din gura maestrului. Mă îndreptățea la asta nu numai credința oarbă pe care i-o purtam, ci și încrederea pe care o căpătasem, nebănuit de rapid, în marile mele forțe spirituale.

Că acest ultim sentiment sporise din cale-afară de repede nu părea să mă îngrijoreze deloc. Descopeream, cu o febrilitate care pentru orice minte mai puțin înfierbântată ar fi trebuit să fie alarmantă, că gradul meu de evoluție spirituală era mai avansat decât bănuisem.

Nu numai că pricepeam tot ce spunea Darie, mult mai ușor și mai temeinic decât alții, dar erau incredibile profunzimea și rapiditatea cu care eram în stare să fac diverse conexiuni între afirmațiile sale trecute sau prezente, la care se adăuga capacitatea, neegalată de nimeni, de a-i descifra toate subânțelesurile – asta în timp ce alții îl priveau tâmp. Toate aceste calități mi le afișam printr-un zâmbet subtil, al cărui tâlc știam că numai Darie îl putea descifra. Era un început de dialog între doi giganți spirituali.

Și totuși maestrul nu-mi dădea deloc, așa cum mă așteptam, cheia împărăției cerurilor.

Am căutat atunci să mă apropii într-un mod insidios de cercul lui restrâns.

Doi băietani, pe care în orice altă împrejurare i-aș fi considerat cam nătângi, păreau să fie mâna lui dreaptă.

I-am flatat din răsputeri, în fel și chip, mai ales pe unul dintre ei, Giani, care mi se părea mai slab de minte, până când, într-o seară, la ceas de taină, mi-a destăinuit cum construia el o mașină de învățat levitația.

Două plăci triunghiulare din lemn, separate și totodată menținute în legătură trainică prin trei arcuri elicoidale și având intradosul acoperit cu folii de staniol alcătuiau întreg scheletul mașinăriei. Foliile erau în fapt plăcile unui condensator, iar aerul dintre ele, dielectricul. Condensatorul astfel înjghebat urma să fie parte a unui simplu generator de sunet a cărui schemă m-am oferit să o verific deoarece făcusem parte timp de doi ani dintr-un cerc de electronică pentru pionieri.

Aspirantul la levitație – de a cărei realitate eram amândoi pe deplin încredințați, eu fiind chiar mai convins decât el – n-avea decât să se așeze în poziția *lotus* pe aparat și să înceapă meditația. Giani îmi spuse că Darie nu îi dezvăluise încă secretul levitației, dar avea s-o facă în curând.

Era însă de părere că și *mantra*[1] *Om* ar fi trebuit să fie suficientă.

-Important e să știi cum și în ce parte a corpului să o rostești, îmi precizează el.

În momentul în care începeai să levitezi – proces dat ca sigur – plăcile de lemn și deci și foliile de staniol se îndepărtau una de alta, condensatorul își

1 Cuvânt sau grup de cuvinte, adesea sub forma unor mici poezii, despre care se afirmă că ar avea o puternică încărcătură energetică și spirituală, prin a căror repetare aspirantul ar urma să sufere o profundă transformare a ființei sale lăuntrice. Cea mai cunoscută este AUM sau OM

micşora capacitatea, iar sunetul scos de generator urma să se schimbe, era clar. Erai înştiinţat astfel că începuseşi să te înalţi la cer.

N-aveai decât să continui levitaţia până ce te desprindeai complet de pământ. Trebuia doar să ai grijă să nu spargi lucrurile prin casă şi să eviţi să dai cu capul de lustră. Am propus să botezăm maşina cu numele de Excelsior.

-Nu ştiu, mai întâi să-l întreb pe Darie, spuse Giani, pe un ton cât se poate de blând.

-Bine, fiindcă e aşa de simplu – vrusesem să spun dacă e, dar n-am vrut să-mi ghicească ignoranţa(în felul ăsta încuviinţam să-l privesc drept egal) – de ce mai e nevoie de maşinărie?

-Se poate şi fără, după cum presupun că ştii.

M-am făcut că nu sesizez uşoara nuanţă condescendentă. Ce perspective minunate mi se deschideau deodată! Nu mai era nevoie să te teleportezi din oraşul-stat Răuleşti, ci doar să treci pe tărâmul tuturor libertăţilor, levitând.

Am încercat să adâncesc lecţia de zbor, întrebându-l, aşa, într-o doară, care era totuşi *mantra* specifică pentru levitaţie. Mă străduiam astfel să-l îmbii la noi destăinuiri, fără să observ că Darie îşi făcuse deja apariţia şi trăsese cu urechea la ultimele noastre schimburi intens tehnico-spirituale.

O mână discretă pe umărul lui Giani a pus brusc capăt lecţiei înălţătoare, mi-a frânt aripile care abia se înfiripaseră şi mi-a împlântat în spate un pumnal nemeritat.

Fusesem încredinţat că cele câteva priviri fugare pe care mi le aruncase Darie în timpul lecţiilor, o anumită căutătură cu care îmi răspundea la salut, erau tot atâtea încuviinţări ale marii mele propensiuni intelectuale şi evidentului grad înaintat de evoluţie spirituală.

Cooptarea mea în cercul restrâns al lui Darie mi se păruse de la sine înţeleasă şi în orice caz doar o chestiune de câteva zile. Şi iată că semnalul trimis de Maestru lui Giani mă arunca, pervers, într-un purgatoriu de care mă crezusem scutit.

Am evitat să mă uit la Darie, socotind că lipsa mea de reacţie diminua din importanţa gestului său, reducându-l la un simplu stereotip: îl salutase omul pe Giani şi atât.

M-a mâhnit nespus neîncrederea afişată de Darie, iar gustul amar pe care mi l-a lăsat m-a urmărit zile în şir.

Era însă prea semizeu ca să-i dărâm statuia cu una cu două.

Mirajul eliberării – speranţa în existenţa Divinului în mine, cu care trebuia să mă identific – îmi acaparase deja toate puterile minţii şi imaginaţia o luase la un galop frenetic.

Simţind în mine adierea vântului originar, transcendental, lăsasem sufletului frâu liber să se joace cum voia el.

Aşa că rămânea pentru mine un mare mister de ce Darie se încăpăţâna să nu mă ia de mână şi să mă conducă maiestuos pe calea *samadhi*-ului. Ar fi trebuit deja să-i fie clar că eram predestinat să ajung acolo prin toate eforturile făcute în vieţile anterioare.

„Tot omul vrea să ajungă la *samadhi*, dar înainte să aibă pretenţia asta să facă bine să se uite la secundarul ceasului să vadă cât se poate concentra”, tronase mustrător vocea lui Darie.

M-am uitat repede în jur să văd cui i se adresase reproşul. Din privirile încruntate, căzute şi vinovate, mi-am dat seama că erau sumedenie. De ce veneau domnule la Yoga, să ne piardă timpul, mie şi altor câtorva aleşi?

I-am ascultat cu seninătate discursul din seara aceea. Compasiunea pe care

am simțit-o la adresa celor mulți, aflați încă la poalele muntelui, m-a făcut să-mi crească și mai mult respectul față de propria persoană. Puteam fi concesiv fără a jigni, știam să fiu mărinimos fără a copleși. Îmi cunoșteam valoarea, dar nu abuzam de ea. Mă simțeam cât se poate de bine în propria piele. Doar că în acel moment nu conștientizam încă faptul că eram și eu, în felul meu, un Bodisatva[1].

La nivelul meu spiritual atât de elevat, nu cred totuși că am avut vreodată nevoie de un guru. Este și motivul pentru care lui Darie i-a fost întotdeauna frică de mine. Sunt convins de asta, da, îl amuțea și neliniștea prezența mea...

Concurența din lumea yoginilor e mai a dracu' decât cea economică, și, spre deosebire de aceasta din urmă, nu-și află rezolvarea decât în cer sau în pana de struț a zeiței Maat. Eu am fost dintotdeauna pentru înfrățirea între semizei. Să se cunoască, să ajungă la o înțelegere, să lase deoparte orice competiție. Știu că numai gradul ridicat de spiritualitate pe care-l atinsesem îmi permitea să fiu atât de înțelegător față de neîmplinirile și nemerniciile lor.

Din când în când chiar și Darie cobora din sferele cerești. Se întâmpla că lecțiile sale luau uneori forma unor tirade interminabile împotriva Meditației Transcendentale. Reprezentantul acesteia pe pământ – și nu numai – cetățeanul universal Tricky Bojan și consoarta sa de atunci – erau stropiți și colorați de dimineața până seara în toate culorile posibile. Mult mai târziu aveam să înțeleg de ce.

Dar cel mai tare îl înfuria pe Darie marele lui rival, Nuc Văcaru. Nu-l ataca însă niciodată direct, în public, ca pe cei de la Meditația Transcendentală. O făceau în schimb adepții săi, prin remarci vitriolice, perfect conștienți de puterea zvonului.

Lupta dintre Nuc și Darie se ducea astfel prin interpuși fanatici, a căror unică armă era bârfa, pură, neagră, dărâmătoare, nesățioasă, invadatoare și necruțătoare. Ce unul făcea, celălalt disprețuia.

Tocmai de aceea, mai târziu nu aveam să suport cu nici un chip să-l aud pe George lăudându-l pe Nuc Văcaru. Orice laudă o luam drept un atac implicit la adresa principalului său concurent la captarea bunăvoinței cerului.

Avusesem cam în acea perioadă o conversație foarte neplăcută pe tema lui cu o cunoștința a Inei, o aiurită cu pretenții care se credea mare yoghină.

-Cu ce te-a mai mințit Darie?, mi-a aruncat ea disprețuitoare.

Am simțit în ea o discipolă a lui Nuc, cel uitat de zei. O uram de moarte. Îmi venea s-o pocnesc.

De atunci am început să-l apăr pe Darie cu înverșunare.

Coate mai mult sau mai puțin spirituale

Nu numai că ne simțeam apărați de aura lui, dar cei care știam, adevărații inițiați, nu mai aveam nevoie de cuvinte pentru a comunica. Era suficientă o ocheadă pe furiș, un zâmbet complice.

Pe mine mă îmbia covârșitor Absolutul, nu o slujbă la marginea orașului-stat Răulești.

Cu Arhitectura o lăsasem mai moale. Grija mea cea mare, ca o joacă

1 În tradiția budistă, atât Theravada cât și Mahayana, *bodisatva* este o persoană aflată pe drumul eliberării spirituale, iluminării. În Mahayana conceptul este însă mai complex, putând simboliza, cum este cazul lui Avalokiteșvara, pe cel care-și amână pășirea în starea finală de Buda până ce va fi ajutat toate celelalte ființe să atingă această treaptă.

aprinsă, era să ajung la Eliberarea *aproape* finală – a câta oară?! – după extazele mistice din viețile anterioare.

Dacă tot urma să mă eliberez, ce naiba îmi mai păsa câți metri pătrați specifica tema proiectului?

Ce dacă motelul meu avea o formă mai ciudată? Doar nu era să mă cobor la trivialitatea trecătoare a unui dreptunghi – avusesem grijă să introduc acolo o *axis mundi*, ca fiecare s-o poată urca. Treaba fiecăruia s-o poată găsi. Întreg proiectul meu era îmbibat de sensuri magice, se cerea sorbit și interpretat cu acea facultate unică numită spirit.

Vizitele la orele lui Darie nu se răriseră deloc, și în plus începusem să fac parte dintr-un grup de elită, cel mai bine descris prin noțiunea de cerc închis.

Descoperisem între timp că și alți colegi făceau Yoga, unii tot cu Darie, alții cu Nuc Văcaru. La început m-a deranjat ușor ideea că am putea fi prea mulți aspiranți la eliberare. Mi-ar fi diminuat nițel din statură.

Dar grija mea avea să se dovedească în curând neîntemeiată. Eram suficient de mulți ca să putem crea o masonerie, dar nu într-atât încât să nu-mi pot face simțită și remarcată prezența.

Chiar și în cadrul acestui cerc, nu toți ne situam, evident, pe același nivel de evoluție spirituală. Câteva replici tăioase, unele ironii scăpate cu grijă – prin care ne testam și implicit contestam reciproc – ne diferențiaseră rapid, pentru cine avea urechi să audă.

Eu insistasem ca în cercul restrâns să nu fie primită o colegă care pretindea că atunci când fumează vede în capătul țigării Ochiul lui Șiva. Și când faci amor ce mai vezi, iubito? Domnule, s-au apucat de Yoga toți nebunii, toți zevzecii.

Îmi convenea de minune Costică Gorcea, fiindcă era un băiat vesel, nepretențios și direct, și care se rezuma la Hatha Yoga. Neaspirând la mai mult, nu mă șifona de vreun fel. Oameni ca el știu să-și vadă lungul nasului. Avea un alt atu, o soră fermecătoare, pe care tot umbla disperat s-o mărite prin facultate... sau cel puțin așa îl necăjeau unii…

Amicul lui, Fifi, era însă prea sofisticat, din cale-afară de intelectual, filosofând la orice pas, neînțelegând, evident, unde trebuie să înceapă și să se sfârșească Arhitectura.

Era băgat până peste cap în postmodernism, vedea numai simboluri, după părerea mea ieftine și derizorii și mai presus de toate patetice.

Citise și el *Opera aperta* a lui Umberto Eco și credea că putea trăi din ea o veșnicie.

Era unul dintre acei indivizi care se cred mai deștepți și mai avansați spiritual decât sunt în realitate și cărora ar trebui să li se dea din când în când peste nas. Ceva ar trebui făcut în privința lor, să fie puși la punct așa cum trebuie, să stea cuminți în strana lor de pigmei.

De partea mea, mă oprisem asupra postmetabolismului japonez și lui Arata Isozaki. Eu pășeam alături de giganți. Nu mă mai încurcam cu arhitectura europeană.

Suna suficient de sofisticat și speram ca rafinamentul meu să fie perceput ca atare. Post- și nu simplul metabolism, deoarece corespundea mai bine pregătirii mele estetice. Depășisem deja o etapă, urcasem până la o alta, ezoterică, neaccesibilă vulgului, fapt ce se impunea apreciat.

Cum îmi petrecusem atâta amar de vreme în Biblioteca Arhitecturii, cunoșteam destul de bine diversele școli și tendințe din Arhitectura Japoneză ca să-mi pot da aere de cunoscător.

Punctul meu tare era un arhitect minimalist, Tadao Ando, un autodidact de geniu care încropea din gheața neființei tot atâtea haiku-uri în beton, oferite luminii și terminate în nemărginire. O țară dintr-o altă galaxie.

De obicei îl ofeream ca exemplu doar celor din cercul restrâns, dar și așa, cu un aer rezervat, de parcă îmi părea rău de prea multa familiaritate, ca și cum mă temeam de tăria și nepriceperea prea multelor cuvinte. Eram un rafinat care prefera să comunice în imagini, cui înțelegea și era demn de ele.

Cei din cercul restrâns aveam un anume fel de a ne saluta atunci când ne vedeam pe culoarele facultății, cu un zâmbet discret și un aer de taină, de participanți la conspirația spirituală căreia numai noi îi intuiam orizontul.

Ne citeam din priviri într-un fel anume, discret, dar cu tâlcuri mult prea subtile, doar de noi știute, care scăpau muritorului de rând.

Aproape la fel de cordial notam, pe stradă, prezența celorlalți răuleșteni perindători pe la lecțiile lui Darie. Aveam impresia că eram atât de mulți încât împânzeam la anumite ore centrul Răuleștilor.

„Începem să dăm tonul", îmi spuneam pe o notă sobră. „Da, mai sunt speranțe pentru bietul nostru oraș-stat".

Nu mă îndoiam nici o clipă că toți aleșii yoghini eram în posesia unor adevăruri zdrobitoare, supreme, cu care jonglam după bunul nostru plac.

Speram din tot sufletul că într-o bună zi Răuleștiul va încăpea pe mâinile noastre. Trebuia doar să nu ne risipim mărgăritarele...

Și totuși era o mică problemă. Nu numai că fiecare dintre noi era un maestru în Dumnezeologie, dar toți aveam ambiția să fim *primus inter pares*. În ce mă privește, nu eram dispus pentru moment să-mi afirm public supremația.

Oameni ca noi citeam o carte despre Yoga nu la adăpostul rațiunii, ci cu telegarii bezmetici și nărăvași ai unei imaginații tot mai înfierbântate pe măsură ce îi parcurgeam paginile, construind în paralel un univers magic și tot mai ademenitor sub forma unui tunel, nici măcar foarte lung, la capătul căruia credeam cu toții a întrezări cu o bucurie nemăsurată pragul marii treceri spre lumina eternă.

Ne repetam unii altora, cu un aer de taină, toate parascoveniile apucate din te miri ce hârțoage, unele simpliste, altele greu de înțeles și prost digerate, pe care ni le aruncam unul altuia drept dovezi de mare spiritualitate.

Ce ar fi trebuit însă să ne uimească pe toți era propriul nostru sentiment de siguranță, căpătat într-un răstimp atât de scurt. Pluteam într-un ocean de certitudini. Divinul era la degetul nostru mic.

Îndoiala filosofică nu era starea noastră de spirit. Noi *știam* totul, cu o zdrobitoare încrâncenare. Pe noi nu ne interesa să citim adevărul în stele sau în *quarcuri,* îl descoperisem dincolo de noi înșine, într-o imensitate nevăzută și totuși atât de aproape. Noi nu puteam greși niciodată. Merseserăm până la capăt, sau... oricum, nu foarte departe de revărsarea din lumină a visului împătimit...

Pase frivole, ca între amici

Interlocutorul meu preferat și de departe cel mai comod era un alt coleg de la Arhitectură, Bebe Jianu, un pitic bărbos care aducea mult a Darie, ceea ce-i prilejuia o aroganță de neînțeles în cazul unuia atât de necopt în ale spiritului, îmi spuneam eu, când de-abia îl cunoscusem. Frăgezimea lui în cunoașterea

căilor Marii Opere mă încânta şi-mi trezea instinctele profesorale.

Pentru cei mai mulţi dintre colegi Bebe era o persoană surprinzătoare, un fel de enigmă, fiindcă nu ştia nimeni de unde să-l apuce. Odată ce-l întâlneai, aveai impresia că-i stătea gândul numai la frivolităţi. Neîndoios, Bebe era o persoană mult mai interesantă decât părea la prima vedere. Chipul său, uneori cinic, de multe ori hâtru şi chiar zeflemist, ascundea, pentru cine ajungea să-l cunoască, o fire foarte profundă. Ca să-l descrii, fără cuvinte, ţi-ar fi trebuit câteva cărţi de Tarot puse în cerc: Magul, Nebunul, Iubirea, Forţa şi Lumea... era ca şi cum schimba o mască după alta cu cea mai mare uşurinţă, fără să piardă nici un moment controlul asupra a ceea ce era în esenţa lui: un om inteligent şi versatil în cel mai bun sens al cuvântului, capabil să tragă maximum de folos din orice situaţie. Poate şi fiindcă avea mai presus de toate o sete nebună de viaţă şi de asta nu se menaja deloc. Punea o dăruire pătimaşă în tot ce făcea. Era în stare să se piardă la sfârşit de săptămână în câte o escapadă amoroasă, ca apoi, la revenire, să se uite zile în şir asupra planşetei. Îţi arunca în faţă ce gândea despre tine deşi câteva momente mai târziu se putea arăta cât se poate de îndatoritor, fiind în stare, vorba cântecului, să-ţi dea şi cămaşa de pe el.

Avea o mare iubire intelectuală, sub forma filosofiei ştiinţei. Agnosticismul lui declarat avea, cred eu, mai degrabă cauze morale. Admitea de fapt în sinea lui un Dumnezeu creator(de asta îl atrăgea într-o anume măsură Platon), dar de ce atâta rău pe lume, nepedepsit? Precum proorocul Avacum, Bebe se întreba:

„Până când voi striga către Tine, Doamne, fără să asculţi? Până când mă voi tângui ţie, fără să dai ajutor?

Pentru ce mă laşi să văd nelegiuirea, şi Te uiţi la nedreptate? Asuprirea şi silnicia se fac supt ochii mei, se nasc certuri, şi se stârneşte gâlceavă.

De aceea legea este fără putere, şi dreptatea nu se vede, căci cel rău biruieşte pe cel neprihănit, de aceea se fac judecăţi nedrepte".

Firește, Bebe nu găsise el vreun răspuns…

Dar, deşi avea rude bogate la Craiova, Bebe se încăpăţâna să trăiască la Răuleşti, într-un fel pe muche de cuţit, din cauza stăpânirii otomane. Fiecare zi era pentru el un salt în necunoscut, cu toate că, de atâta stat printre noi, îi crescuseră şi lui aripi şi solzi...

* * *

La începutul prieteniei noastre mă băteam cu Bebe în „faze" despre Darie, care aveau drept unic scop să-i demonstreze celuilalt, fără putinţă de tăgadă, că povestitorul – şi numai el - era discipolul lui preferat. „Fazele" mele erau perfect adevărate, ale lui năstruşnice şi derizorii, dar eu îl lăsam să vorbească, mândru de sentimentul de milă care îmi invada toate ungherele pe măsură ce-l ascultam.

„Bă, să moară mama dacă nu l-am văzut eu, eu mă înţelegi, pe Darie, oprind repetat motorul unui Ford doar ţinând palma la vreo douăzeci de centimetri de masca radiatorului. Mă luase deoparte numai pe mine, ştii, ca să-mi arate ce poate. „Bă Jiene, hai să-ţi arăt ce tare sunt". Îţi dai seama că nu o face în faţa la toţi micimanii. Ba şoferul se tot dădea de ceasul morţii şi îşi blestema zilele fiindcă nu înţelegea cum de i se oprea mereu căruţa. Bă şi i se căşunase lui Darie pe bietul om de nu-l mai puteam opri. Scrâşnea Darie din dinţi de ziceai ce-i aia, holbase ochii şi rânjea, până ce a început să hohotească de plăcere, tremurând din tot corpul. De-abia l-am convins să-l lase în pace. Bă ce circ a fost, se adunaseră câteva sute de gură cască. Nu de alta, dar

mi-era că se afla prin preajmă vreo gagică de-a mea, de mă făceam de râs cu Darie, de mă afla tot Răuleștiul, să-mi iasă tot felul de vorbe și să zică lumea pe la colțuri, „uite-te bă cu ce balamucari umblă Bebe Jianu, de unde dracu' îi scoate pe toți". O luase razna rău de tot. Bă, te pui cu Darie când îl apucă... "

Om de nimic, de o tristețe stearpă și obtuză, provincială, nesigur pe el, hăituit de propriile coșmaruri... ăsta era Bebe... ce puteai aștepta de la el...

„Păi stai bă, ce Ford-uri, lasă-mă cu prăpădeniile alea prăfuite, tremurânde, sfioase și ofticoase de atâta rugină, pe-alea le oprește și un copil. Eu l-am văzut făcând același lucru cu paișpe Mercedesuri, douăzeci și unu de AUDI, treizeci și șapte de BMW-uri și o sută douăzeci și opt de VW-ne", am plusat eu. Ah, tu n-ai cum să știi, că plecaseși la Craiova, bă, a fost o circotecă de te luai cu mâinile de cap, de la Amzei la Piața Unirii, cam pe unde era hala a veche. Mergea Darie lângă mine pe trotuar și le oprea de la distanță, da bă, de la distanță, cu un deget. Uite, doar atâta îl mișca... dar... eh... s-a prins un șmecher de lângă noi, unul de la cercul lui Nuc Văcaru care are o boală cumplită pe el și s-a jurat să-i facă de petrecanie și a început să țipe ca un isteric. Și deodată s-au luat oamenii la bătaie, de-a valma. Nici ei nu știau de ce, parcă dracul îi împingea și intrase în ei. Am luat și eu niște scatoalce, și acu mă mai dor coastele. Au vrut oamenii să-l ia la șuturi pe Darie, „jos cu Darie". De-abia l-am scăpat eu, l-am pus să joace ca ursul. „Fraților, le-am strigat, ce dacă le-a oprit din mers, sunt mașini germane, capitaliste, își merită soarta, ne-au invadat orașul nostru stat, cumpărați Otomane 1401, cu îmbunătățiri, se dau și în rate"...

„Luați o Otomană
pentru o cadână...
bancheta s-o cuprindă
mai jos de subțiori,
prin ușă, cu zgâlțuri,
ca porți de paradisuri
picioarele să-ntindă,
iar capul, printre flori!
pădurea se-aprinde
de gemete-aburinde,
arcurile crapă,
din pământ se-adapă,
pân-cea colivie
de golumbi, zurlie,
stă să dea 'ntr-o rână,
dar după pâraie
paloșul se-nmoaie,
n-are nici parale
numai angarale,
n-o vrea de nevastă,
ce - să-și ia năpastă?
mai că-i vine acuma
de cadân' să scape
dracu 'ntre hârtoape,
pentru veșnicie,
nimenea să-l știe...
Luați o Otomană
pentru o cadână...

etc”...

... am declamat eu, iar Darie dansa de mama focului, ca ursul în călduri, cum îți ziceam. Au rămas oamenii înmărmuriți, bă, asemenea căpială nu mai văzuse nimeni. Ne mângâiau trist și compătimitor cu privirea. Unii ne dădeau câte o para și se închinau, oftând - „Doamne ferește”, o babă care se ducea la cimitir ne-a vârât câte o prescură în mână, „mamă, mamă, bărbatu-meu tot așa a sfârșit-o”, ștergându-și o lacrimă cu basmaua. Uitaseră oamenii să se scobească în nas și să și-l sufle pe trotuar, cu dosul palmei, bă, până și să scuipe, cu flegmă zgomotoasă și suculentă! Se oprise circulația... dar tot cu mine până la urmă, știi, intervenția mea repetată în favoarea Otomanelor a înmuiat inimile oamenilor cu un val de răuleștenism. Au început deodată să se pupe, l-au luat pe Darie în brațe, țigăncile l-au acoperit cu ghirlande de narcise. Strigau toți hinduiștii „să trăiască”, „sus cu Darie”, „hai liberare”...

Bebe păru oarecum șocat că eu venisem, neașteptat și neelegant, cu niște mărci de mașini mult mai tari decât a lui, iar prin acel „mă rog”, adăugat ușor neîncrezător și cam în silă, scormonind asfaltul cu privirea, avea aerul să-mi zică, „las că ți-arăt eu ție cum merge treaba la următoarea fază”.

Însă pe Bebe nu l-au apucat cu adevărat pandaliile decât atunci când i-am povestit cum îmi apare și dispare Darie, sub numele de Darivatar Zambraji, precum gurul nemuritor Mahavatar Babaji. *Mie și numai mie*, eu fiind discipolul lui preferat, Sri Virgilamahansa Argintanda...

-Dar cine ți-a dat bă ție numele ăsta pompos?

-Cum cine, Darivatar Zambraji însuși...

Aici l-am prins, nu mai putea plusa, era clar. De când îl pășteam eu cu asul ăsta, mama lui.

-Iar ție, tot gurudev îți spune de acum încolo Sai Bebe...

-Stai bă, ce, nu-mi convine, tu un nume așa sonor și eu, să rămân de căruță, nu hotărât lucru, vreau mai mult...

-Bă, dacă ție ți se cășună deodată pe gurudev, asta e... el atâta m-a rugat să-ți transmit, că știi, n-are timp chiar de toată lumea... mare lucru n-ai de făcut... să-ți lași părul ciuf, îți pui un capot portocaliu și înveți niscaiva trucuri de prestigitator... doar că n-ai moravuri mai pidosnice, altfel zeu ai fi...

S-a muncit el cât s-a muncit atunci, dar tot ce a reușit a fost să scoată ditamai focul pe nări și fum pe urechi, și, din nervozitate și neatenție, să pârjolească aripile unei vlăjgane care tocmai aterizase lângă noi și care i-a strigat, „bă puțache, vezi cum mergi”. „Nu știi tu ce treizeci și nu știu câți de centimetri pierzi, cretino”, i-am urlat eu vlăjganei. A fost cel mai prietenesc, e drept însă că sincer și mai ales adevărat gest public pe care l-am făcut vreodată pentru solzii lui Bebe.

* * *

Mă lămurisem cam de multișor că în materie de evoluție spirituală ai șansa să pari mai deștept decât alții dacă taci, dar nu oricum, ci la momentul oportun.

Tăcerea trebuie să fie însă plină de subînțelesuri – orice cuvânt în plus atentează la puritatea originară, pătează sfera Divinului, agasează și obosește. Totul să fie dublat apoi de capacitatea de a-i face pe ceilalți să se simtă cât mai mici posibil, simple mori hodorogite de turnat cuvinte fără acoperire.

Ca să eviți explicațiile trebuie să spui atâta doar – și Buda tăcea. În momentul în care i-a dat unui discipol o floare, fără să spună nimic, iar acesta a zâmbit, s-a născut *zen*-ul. Chiar și cel mai nevolnic în ale spiritului trebuie să simtă respectul cuvenit.

În afară de asta, eu mă descoperisem mare expert în *jivanmukta* – eliberatul în viață. Înghițisem câteva lucrări de popularizare pe tema asta și devenisem priceput la nivel de detaliu. Orice cuvințel dintr-o astfel de carte era pentru mine un crâmpei de Dumnezeire, asimilat fără crâcneală ca atare, cu o credință și o încrâncenare trufașă, dar și cu o superficialitate greu de închipuit. Nimeni nu mă întrebase dacă eu chiar atinsesem această stare, dar nu era să ne încurcăm în detalii.

Știam nu numai cum să te eliberezi, ce înseamnă să fii cu un picior în Absolut și cu altul în orașul-stat Răulești, dar și ce eforturi uriașe trebuie să depui ca să *nu faci* saltul definitiv în Dumnezeire.

Piticul bărbos Barbu Jianu era doctor doar în *samadhi*. I-am explicat exhaustiv, de mai multe ori, că e o fază care trebuie depășită și că numai o putere limitată de înțelegere ca a lui îl făcea să zăbovească atât asupra acestei etape oarecum derizorii.

Tot așa cum trebuie depășite *abhijnas*[1], puterile nemaipomenite care tentează călugărul budist aflat într-o fază avansată de meditație și al cărui singur țel trebuie să fie stingerea în *Nirvana*(pe care *nu* trebuie de fapt să o dorească! - atenție, mulți novici s-au fript aici și au nimerit aiurea și după aia le-a părut rău și au făcut scandal).

Toate acestea i le-am explicat de mai multe ori, pe un ton din care nu lipsea o oarecare iritare, temperată însă de înțelegerea cuvenită a fi arătată unei minți încete.

-Eh? - am încercat eu să concluzionez cu toate subânțelesurile posibile.

-Aha, a rostit el, adânc, cu un oftat greu de sensuri.

Am ridicat ușor din sprâncene, am zâmbit cu un colț al gurii, am ridicat ușor degetul, am întărit cu capul. Cu mare dificultate îl adusesem la un nivel de înțelegere pe care eu îl depășisem cu multe vieți în urmă.

În toate conversațiile pe care le aveam pe această temă mă feream să precizez dacă eu atinsesem sau nu *samadhi* și dacă fusese nevoie, în cazul meu, să evit *siddhis*-urile(capacitatea de a te face nevăzut, de a fi în mai multe locuri în același timp, de a ridica greutăți uriașe, de a călători pe diverse planete, în fine, tot felul de nimicuri asemănătoare, demne de disprețul adevăraților inițiați).

Lăsam uneori să se înțeleagă că trecusem totuși de faza asta – ceea ce mă ridica în ochii mulțimii, prin tăria de caracter deosebită de care dădusem dovadă. Iar cei slabi pricepeau de bună seamă, din mesajul meu subliminal rătăcit undeva pe scurta potecă spinoasă a unei sinapse între doi scaieți increduli, că aveam noblețea sufletească să evit să vorbesc în mod deschis despre asta, tocmai ca să evit să le creez novicilor complexe de inferioritate.

În orice caz, aveam grijă să ies cu fruntea sus din orice confruntare. Dacă nu prin forța ideilor, atunci printr-o tăcere susținută de o căutătură adâncă, o privire inteligentă eventual contrapunctată de câte o interjecție ușor enervată, ce excludea oportunitatea oricărei întrebări neavenite și brutale.

„Eu de regulă lecturez un text sfânt de la nivelele trei, patru în sus, lăsând treptele unu și doi la mintea maselor proaste, ale vulgului, plebei neștiutoare, rătăciților într-ale spiritului”, spuneam cui avea urechi să audă și minte să priceapă.

Mă gândeam chiar să proclam public o internațională a yoghinilor. Ar fi

1 Printre care capacitatea de a lua orice formă, de a călători orice distanță și de a putea vedea și auzi orice, puteri similare până la un punct cu *siddhis*-urile din hinduism

trebuit să aibă drept motto nu „sculați voi oropsiți ai vieții”, ci „eliberați-vă, voi ciraci ai nimănui”, sau „spre Divin, în zbor”, ținându-ne de mână în marea horă a sfârșitului de lume, profană.

Doar n-or fi toți aspiranții la Divin asemenea unui profesor de Yoga despre care aveam să aud mai târziu, de pe alte meleaguri, mai pur decât toți hindușii, mare șivait, dar și budist, altfel creștin. După ce și-a alungat nevasta și fetița din casă – pe care o botezase Tara - s-a însurat cu o pakistaneză. Când fiica lui s-a dus să-l viziteze, peste vreun an, se lăsase de mult și de hinduism și de budism și de Yoga și de tot.

Fata l-a găsit făcând mătănii pe covorașul de rugăciuni: Allahu Akbar.

De la Maharișii, bre

Cum nimeni nu știa mare lucru despre Darie, zvonurile îi împliniseră chipul cu toate culorile posibile.

Aproape orice remarcă a lui Darie devenea, prin aportul cu multe discontinuități al telefonului fără fir, ori o glumă isteață din cale-afară, ori un *koan*, o parabolă din budismul zen prin care maestrul ne testa ascuțimea spiritului.

Credeam în Darie orbește și nu pot scăpa de sentimentul că pe undeva mai cred și acum.

Câteodată îmi treceau prin minte gânduri dintre cele mai năstrușnice.

Și ce dacă Darie s-ar fi dovedit un escroc?

Rareori m-a aruncat cineva într-o visare atât de frumoasă.

Să nu fie deci de mirare dacă marele mister care dădea o viață neobișnuită discuțiilor dintre mine și Bebe Jianu, piticul bărbos, era legat de Marea Inițiere suferită de Darie însuși.

Aici murmurele nu mai erau lăsate chiar de capul lor. Se conturase, undeva în subteran, o idee care prinsese carne treptat, dar nu asemenea unei calomnii, ci a unui secret rostit cu teamă și admirație, și doar între noi, cei ce meritam să-l auzim.

Toți ne întrebasem la un moment, dar discret și, evident, plini de respect, cine îl inițiase pe Darie. Firește, Omul Darie era mai presus de orice discuție, iar evoluția lui spirituală, supremă, în afara oricărei îndoieli.

Personal îl tratam drept un *jivanmukta*, un eliberat în viață(am spus deja că eram expert, iar autoritatea mea în materie, indisputabilă), un perfect egal.

Speram ca și el să fie mut de admirație în fața diamantului ascuns de ganga din mine.

Trebuie să fim scuzați dacă voiam cu toții să știm în ce împrejurări s-a întâmplat acel fapt simplu, unic, când cineva l-a făcut conștient pe Darie de oceanul de înțelepciune din el și l-a unit cu lumina albă, originară, plină de o nemărginită bucurie.

Clipa aceea devenise eternitate și nici o vorbă din lume nu putea cuprinde așa cum trebuie sublimul său moment suprem, în același timp marele nostru secret, pe care-l apăram cu invidie de restul lumii.

La început nu prea dădusem crezare zvonului, dar aveam să-i devin rapid adept înflăcărat. Doar era vorba de momentul în care Darie se născuse a doua oară, la viața adevărată.

Ramana Maharișii. Atât, doar două cuvinte. Întărite de schimburi de priviri grave, spuneau mult mai mult decât s-ar fi putut afirma prin vorbe deșarte.

Se găseau, bineînțeles, tot felul de turbați și gură spartă, netoți în toată regula, pentru care fiorul șoaptei, rostită cu teamă și venerație, în miez de noapte, la lumina lunii, sub un stejar trăsnit, nu era suficient, pe care-i mistuia o sâcâială bolnavă a minții.

„Cum adică l-a inițiat Ramana Maharișî?" Țineau ei neapărat să afle ce și cum, doreau să știe totul, puneau întrebări sâcâitoare, care nu-și află rostul între oameni dacă nu inițiați, măcar civilizați. Sunt întrebări lăsate anume fără răspuns, pentru numele lui Dumnezeu!

Tocmai acești trepăduși care veneau cu întrebări inutile, neavenite și iritante susțineau că nici Darie nu era fără de prihană...

Când și cum anume îl întâlnise Darie pe Ramana(fie-mi iertat acest mic familiarism), cei foarte avansați spiritual nu țineam să știm cu precizie. Pentru noi, starea de echivoc și o doză cât mai mare de mister erau pâinea cea de toate zilele.

Vulgului care insista până la capăt să știe ce și cum i se dădea peste nas cu câte o explicație fugară, de o manieră ostentativ plictisită și reținută.

Astfel, adolescent fiind, Darie, grav bolnav, se afla în trenul de Sinaia când, nu s-a dumirit bine cum, într-un colț al compartimentului, a pășit, din eternitate, Ramana Maharișî. L-a întrebat dacă vrea să trăiască.

A urmat o lungă inițiere, dureroasă – nu se știa dacă Ramana se întrupa în fiecare zi, din neant sau îl luase în gazdă – rezultatul fiind Darie, unicul, marele, superbul.

Conform unei alte variante, Darie se întâlnise cu Ramana Maharișî în gară la Sinaia. Un alt zvon vorbea de Predeal.

Eu preferam varianta cu Sinaia, fiindcă o prietenă de-a Inei avea acolo o vilă unde ne teleportasem de mai multe ori, așa că știam la perfecție geografia locului și puteam adăuga deci oricâte detalii visam.

Drept urmare îmi făurisem propriul scenariu – la care aveam grijă să adaug din când în când câte un element de noutate – inventasem niște detalii atât de spumoase încât începusem și eu să cred în ele.

Astfel, întâlnirea dintre Darie și Ramana ar fi avut loc la intersecția dintre Furnica și Aosta(așa-i că i-am avut pe toți?), cu un Ramana care se întrupase din foșnetul brazilor și dintr-un univers paralel. Cum era desculț și gol, l-a văzut o femeie cu suflet bun care i-a dat o pereche de șlapi și l-a învelit cu un cearceaf de pe culme, boțit de roua înghețată. Ramana l-a înmuiat cu o singură suflare a lui *kundalini*[1] – restul poveștii, cum a fost inițiată chiar femeia – care era reîncarnarea Alexandrei David-Neel, puteți să-l completați chiar dumneavoastră, eu doar v-am dat tonul, atâta imaginație îmi închipui că aveți, nu?... eh, vedeți, știam că sunteți oameni serioși...

Nu că Darie n-ar fi avut și el slăbiciunile sale. Doar și Himalaya are fisuri. Uneori Darie râdea silit la propriile bancuri, iar anturajul său(mai târziu, după ruptura ideologică, aveam să-l numesc clică) încuviința cu gura până la urechi, deși habar n-avea despre ce era vorba.

Râdeam și eu de râsul lumii, chiar mai abitir decât alții, sperând că

1 Conform Tantra, *kundalini* este una dintre energiile fundamentale, parte a așa-numitului „corp subtil", care ar cuprinde, printre altele, *chakrele(*sau roți, principalele fiind în număr de șapte), centre generatoare de energie vitală, *prana*. *Kundalini,* simbolizat printr-un șarpe și asimilat energiei feminine Șakti, stă încolăcit la baza șirei spinării, dar printr-un set de practici complexe poate fi ridicat până la *chakra* supremă, *sahasrara*, unindu-se astfel cu Șiva, moment în care aspirantul, se afirmă, își regăsește identitatea dintre *atman* și *Brahman*, experiență marcată de o senzație de fericire fără magini. Ascensiunea controlată a lui *kundalini* este considerată una dintre cele mai puternice tehnici de trezire spirituală.

servilismul meu ostentativ mă va ridica în ochii maestrului. Nu ştiu la ce se aşteptau ceilalţi.

Nădăjduiam ca prezenţa mea să se facă simţită nu numai acolo, ci mult dincolo de hotarele Răuleştiului.

Dacă Giani inventase o maşină de învăţat levitaţia, eu îmi scormonisem mintea şi născusem ceva şi mai isteţ: un aparat de evidenţiat bioenergia.

Se lua un dop de plută, se înfigea în el un ac şi se aşeza pe vârful lui, în echilibru precar, o foiţă de staniol, în punctul de intersecţie al diagonalelor.

Asta era tot. Dar toate marile invenţii care au schimbat faţa omenirii au fost simple, nu? Mai târziu aveam să aflu că o născociseră şi alţi năuci şi viteji, fiind la fel de cunoscută precum avioanele din hârtie.

Puneai dispozitivul pe o masă şi apropiai de el pumnul făcut căuş. Dacă aveai suficientă bioenergie, foiţa se rotea, chiar o lua la goană, dacă nu, însemna că erai cu câteva vieţi în urmă.

Precum găina cu mărgica, mi-am prezentat ţanţoş invenţia lui Darie.

Întâmplător se afla acolo şi Bebe Jianu, o situaţie care s-a dovedit în cele din urmă cu totul şi cu totul nefericită.

Darie şi-a suflecat cămaşa voinicește şi de cum şi-a apropiat mâna de cum s-a învârtit morişca mea de ziceai ce-i aia. Am rămas cu răsuflarea tăiată.

Şi în acel moment de cumpănă al existenţei mele, când tocmai prindeam aripi, s-a băgat în vorbă, aşa, fără să-l întrebe nimeni, Bebe.

Fălos tare, a învârtit şi el niţeluş morişca, deşi sunt convins că fusese atinsă de o pală de aer provocată de o cucoană grasă care tocmai intrase, sau poate că piticul suflase dinadins şi pe ascuns în foiţă.

Numai ce m-am semeţit şi eu şi, obosită pesemne de atâta învârtit, morişca a stat cu desăvârşire. Dar s-a oprit fără să clipească, rece precum pietrele, neclintite şi indiferente.

Mi se muiaseră picioarele. Darie, mai înţeleg, dar să mişte Piticul Bărbos morişca şi eu nu?

Le-am explicat, cu o terminologie cât mai tehnică - măcar savant să fi părut - că dispozitivul se magnetizase(sic!) şi devenise prin urmare nefuncţional.

Am plecat cu capul vâjâind şi transpirat tot. Cert e că nu m-au mai interesat deloc progresele spirituale ale lui Bebe Jianu, din simplul motiv că la acea vreme erau inexistente.

Şi apoi, lumea yoghino-budistă, mai are şi ea alte atracţii...

M-ai însetat, blondă budistă...

Cum am intrat în vorbă cu dulcea blondă, la centrul pentru budism tibetan, unde mă duceam ca să-mi întorc mintea pe toate părţile, îmi aduc aminte ca prin ceaţă... ştiu doar că la una din multele alea petreceri meditative, de sfârşit de săptămână, m-am scuzat că am întârziat cu taxiul...

-Şoferul era un kurd apostat, expulzat de curând din Stambul, un aiurit, şi a greşit adresa. Tot timpul bătea câmpii despre Sai Baba, avea maşina plină de pozele lui, scăpai eu scuza, pironindu-mi privirile în apele de coral ale ochilor unei blonde din primul rând. Încăpeau în ei nu numai jumătate din Pacific, dar şi tot cerul...

În prima pauză, când tot încercam să mă conving că muream de plăcere la vederea bucatelor fără nici un pic de carne gătite de o tibetană grasă şi cam

slinoasă, m-am pomenit că zeița budistă se bagă ușurel lângă mine, mângâindu-mă și dându-mi fiori cu sânu-i dezgolit, și-mi șoptește suav:

-Și eu sunt adepta lui Sai Baba... șoferul de taxi îmi trimite mie semnale... Sai Baba mă cheamă să mă teleportez în India, la așramul lui... e una dintre minunile pe care așteptam toți să le împlinească...

Măcar aveam un motiv să-mi întârzii alegerea legumelor sleite, culese probabil undeva prin bălăriile din Nepal, cu ani în urmă.

-Nu ți-e bine? Îți trimite Sai Baba semnale, printr-un șofer de taxi kurd, la un centru budist-tibetan, în mijlocul Babilonului...

Buzele și fața îi căzură... mă privi doar o clipă, apoi rătăci cu ochii undeva în preajmă. Înfricoșată și derutată, își găsi în cele din urmă scăparea în ochii milostivi ai lui Avalokiteșvara...

Nu s-a mai uitat deloc la mine, doar am întrezărit așa, printre gene, o lăcrămioară... of...

Și totuși, blonda budistă nu-mi dădea pace. Trebuia să-i simt sânul gol poposindu-mi molatic și guraliv pe braț, s-o strâng la piept...

Până și Ina observase că de la o vreme stam cu mintea altundeva și începuse să se ia de gânduri.

Soarta nemiloasă nu era dispusă însă să mă lase cu una cu două din ghearele ei. Aveam s-o mai văd o dată pe zeița blondă la o sesiune de meditații, însoțită însă de un mustăcios cam copt la ani, dar umflat la buzunare.

„Uite ce dulce e și sigură pe ea când vorbește de senzațiile extraordinare pe care le ai atunci când te urci pe Borobudur... se ridică pe degețelele de la piciorușe și zâmbește... pe mine nici cu coada ochiului nu mă catadicsește... ”

Degeaba... mă dădeam peste cap, mă urcam pe pereți, îmi puneam cuțitul la gât, mă prefăceam în musculiță și mă așezam cuminte pe sânul ei gol, parcă cerșind lăptic, doar doar i-oi atrage atenția... nimic, mustăciosul doar tăcea, o asculta și mustăcea... să stai tu unde trebuia să fiu eu, t... .ți morții mă-tii...

Țipa în mine dorința să-i spun că și mie îmi trimitea Sai Baba semnale, prin *toți* șoferii kurzi din Babilon... nimic...

Ehe... și uite că n-a mai venit blonda la centrul budist... am elaborat tot felul de scenarii... poate că nu voia să-mi frâneze evoluția spirituală... da, sunt convins că și acum visează la mine... da... categoric...

Uite așa am ajuns să mă topesc de dor, uscat de tot, bătând străzile... până ce un ultim impuls creator s-a deșteptat în mine și, cu un dram de puteri, la lumina opaițului, am scrijelit cu propriul sânge, pe o piele de bivol, un mic îndreptar al relațiilor cu blondele budiste... asta ca să nu suferiți și dumneavoastră ce am pătimit eu...

„Nu plusați peste măsură, așteptați... spuneți-i de cum o vedeți că e un suflet – vorba vine, o întrupare veche... de la care întrevedeți minuni... că e bună și generoasă, și că e o întâlnire care trebuia să se întâmple... adăugați... privind-o adânc în ochi, dacă nu are și ea impresia, într-un străfund de memorie pe care-l lasă mai bine neexplorat, că v-ați mai întâlnit cândva, într-un trecut îndepărtat, pe care-l simțiți ca prin ceață... așteptați de la ea confirmarea... e o indicație cât de departe și rapid vrea să meargă... trebuie să o convingeți cu orice preț că e o ființă superioară, numai așa o veți invita la generozitatea deosebită și chiar totală pe care o presupune o astfel de stare și care vă este de altfel singurul scop, nu...

Dacă vreți să obțineți ceva de la ea, să vă ferească sfântul să plutiți în vreun cer mai mititel, nu, trebuie să fiți la aceeași înălțime cu ea. Mai ales că

snobii budiști sunt ceva mai delicați și eterați decât ai noștri, yoghini. Tac mai cu tâlc, ușor concesiv, vor în schimb mânuși de catifea și zâmbete de miere.

Cu ce o să vă alegeți... oh, cu propria formă de *nirvana*, asupra căreia nu veți oferi niciodată detalii, ci doar o tăcere îmbujorată... și așa se va naște a doua oară, în fiecare dintre dumneavoastră, zenul... ”

Cum m-ai însetat, blondă budistă. La urma urmei, fiecare apucăm cât și când putem, cu amândouă mâinile, câte un căpețel de vis, care ne face fericiți... mai mult nu avem dreptul să cerem...

-Păi ce să-ți fac bă dacă ești fraier, îmi aruncă Bebe de la obraz, în timp ce eu stăteam aplecat deasupra planșetei, cu mâna pe inimă și oftând din toți rărunchii. Tu cu pâinea și cuțitul...

Bă, și ce-i cu sfaturile astea prostești... nu vezi că îndemni oamenii la tâmpenii... auzi, să-i zici uneia că e un suflet vechi... cum adică, e baba omenirii?... te-ai aiurit de tot... cum ai văzut-o trebuia să fi trecut tu primul la atac. Te duceai la ea și-i spuneai, cu un aer de taină și holbând ochii de nu mai puteai. „Incredibil... de-abia acum înțeleg eu de ce am simțit în ultimele săptămâni nevoia să vin aici... apoi, de-abia șoptit, spune-mi și mie ce faci de ai aura asta atât de fantastică... e un amestec de aur și argint”... blonda ta s-ar fi ridicat și mai mult pe degețele... păi vezi...

Plus de asta, i-aș fi descris aurele tuturor bărbaților din preajmă... cei mai chipeși au, cum e și normal, o aură stacojie, aproape neagră... dacă nu mă întrebi pe mine, asta e... fiecăreia trebui să-i spui ce vrea ea să audă, ca în felul ăsta să-i câștigi încrederea, așa fac oamenii deștepți... blonda aia a ta era pesemne vreo fleață... în doi timpi și trei mișcări o făceam să cadă în brațele mele... ”

Era prea târziu.

Tot sucind și învârtind în cap cum s-o conving, dacă oi mai vedea-o, că și eu cred în Sai Baba și în toți șoferii kurzi de taxi din Babilon, simții, pe la nas, o adiere ușoară de aripi.

Pe lângă mine trecu chiar blonda budistă, de astă dată cu un stil superb, îmbrăcată într-un costum ultraelegant, lăsând în urmă mirosul sânului dezgolit și briza de coapse…ah, parfumul unei femei…era din cale-afară de dezinvoltă... păși cu încredere într-un AUDI sport, decapotabil, alături de un individ șic – altul decât mustăciosul grizonat... râdea cu gura până la urechi, dar nu mai povestea despre senzațiile extraordinare pe care le încerci când te urci pe Borobudur... ci părea să confirme fiece cuvințel din ce-i povestea flăcăul despre afacerile cu petrol...

De-abia atunci am înțeles cu adevărat ce a vrut să spună samuraiul poet, uitându-se ultima oară la cireșul în floare, printre panourile glisante:

„N-am s-o pot vedea deseară

Deci am să mănânc *fugu*”(pește foarte otrăvitor)

Am intrat hotărât în restaurantul japonez din centrul Babilonului și am cerut o porție dublă. Fără să mă privească, ocupat cum era să-și ascută sabia scurtă, cu un aer tare mahmur, ospătarul s-a mirat foarte tare cum de nu mi-am seama, după numărul cadavrelor pe care tocmai pășisem, că terminaseră întreaga rezervă de *fugu* de mai bine de un ceas!

Adevărata credință

Cel mai profund loc de contact cu lumea spiritului - și pe care eu îl prefer

oricăruia din templele Domnului – mi se pare micul magazin care vinde tot ce are nevoie mintea și sufletul: cărți de Yoga, budism, taoism, ocultism, astrologie, CD-uri(cum pui piciorul în el te învăluie o muzică abia șoptită), cristaluri care-ți permit să te tămăduiești de orice, chiar și de oful din inimă, altfel fără leac, pietre semiprețioase, mă înnebunesc după turcoaze(și dumneavoastră? extraordinar, dar chiar incredibil, înseamnă că aveți gusturile mele rafinate, de cunoscător, anglicizat), parfumuri care au uitată în ele sămânța dragostei, totul adus într-o stare de aproape misticism de cele câteva zeci de bețișoare parfumate, aducându-și prinosul de recunoștință nenumăraților Buda și Ganeșa cocoțați pe rafturi ca și în stele.

O, muzelor, dați putere pixului meu Staedtler să zugrăvească ce nici unei fețe muritoare nu i-a fost dat încă să vadă. Krișna, mari și mici, dezmierdând fetele în Grădina de la picioarele raiului, dulci și roz ca o acadea, delfini, păsările, tubulețe sclipitoare care dansează tulburate după muzica sferelor…nu se poate…ce se întâmplă…ochii mă înșală... parcă visez…unul dintre Krișna îmi face insistent semn cu mâna și mă îndeamnă să vin să mă alătur lui. Nu așteptam să mă cheme de două ori și aveam convingerea că o să fiu răpit la ceruri din clipă în clipă. Sufletul meu o luase sus, aburcat undeva printre nouri…simțeam cum mă copleșește o adiere din lumina cea mare…eram la un pas de…Doamne, nu mă lăsa…cât e de frumoasă și strălucitoare iubirea ta…

Oh, dar iată, văzduhul cu semnele zodiacului clipește și din catapeteasma sa un înger blond se întrupează, cu o voce de un argintiu care mă orbește și un zâmbet pe care-ți vine să-l muști, întrebându-mă, cu mâinile împreunate cochet dacă am găsit ceva pe gustul meu... oh, sigur că am găsit, *șakti* a tuturor și a nimănui, zeiță înveșmântată în pantaloni violet și bluză galbenă, Afrodită călătorită între zidurile Babilonului, încarnare a dragostei divine, veșnic inaccesibilă. Are și gropițe, iar mâinile și le ține împreunate sub sânii ca două mere, peste care plânge părul-i auriu, tremurând de freamătul inimii mele…zâmbetul îi e așa de duios de parcă așteaptă să fie sorbit(a nu se încerca vreun gest de concupiscență cu tinerele zeițe blonde, în magazin, oricât ar fi surâsul lor de înșelător de tentant. Nu, miracolul buzelor lor, de o dulceață unică, nu a fost creat de Providență special pentru noi – e pur protocolar, *maya*, iluzia divină, de folosință universală. Am fost eu gonit cândva din paradis pentru ceva mult mai inocent).

I-am spus, cu ochii ușor adumbriți de regrete – „cel mai dulce suvenir din magazin nu e de vânzare”…„oh, dar care anume?…” Cât e de suavă în inocența ei…ah, eternul feminin, mai pur ca lacrima fecioarei…așa mi-am regăsit eu credința în desăvârșirea actului de creație, în Frumusețea Supremă, făcută trup de femeie…e asemenea Divinului, un mister de-a pururi nedezlegat, găsindu-și chip muritor doar în simboluri, în dansuri etern concentrice, într-o spirală neizvorâtă în spațiu și fără capăt în timp, dând veșnic târcoale unei pâlpâiri din focul cel mare…oh, nu treziți frumoasa până ce nu i-a sosit vremea…eu, călător orb, șontâcăind atât de aproape de drumeagul infinitului...

Ea așteaptă să cumpăr ceva, eu îmi închipui că dorește cu înfrigurare să încep un atac prin învăluire. Îmi vine să-i mângâi cu obrazul și să-i sărut puful abia văzut de pe brațele în care se răsfață timid, câteva alunițe. „Și dacă nu fac nimic, n-o să mă considere un bou?” Nu mai aveam totuși 17 ani, deși minte cam tot atâta.

Preoteasa blondă se ține scai de mine, deși la o distanță rezonabilă, de la

care nu încetează să-mi trimită toate semnalele greşite şi să mă ţină încremenit cu parfumul ei de îmi vine să înnebunesc. Aţi mirosit o sticlă de parfum? Îţi face greaţă. Puneţi-l însă pe o femeie şi vedeţi cum prinde viaţă parfumul. Femeia îl înfrumuseţează şi îi ataţă voluptatea şi nu invers, credeţi-mă. Marile firme ar trebui să plătească ele înzecit femeilor fiindcă dau un sens parfumurilor lor. Femeia e cea care conferă parfumului contur, aura ei nevăzută adună stropii dezorientaţi şi năuci şi îi înfioară cu o adiere de sâni şi o îmbrăţişare de coapse.

Ştiam că mirajul nu mă va duce nicăieri, decât în marea bosumflare, aşa că în cele din urmă mă hotărăsc să cumpăr un fleac. După ce mi-a împachetat aşa cum se cuvine chipul cioplit căruia mi-am arvunit fericirea viitoare – între timp am întins gâtul ca să-i ciupesc cu ochii corolele sânilor - zeiţa îşi unduieşte corpul uşor, cu coapsele în plin duet violet, şi-mi mai zâmbeşte odată. Cu o zvâcnitură a capului îşi aruncă pe spate coama de aur şi mă priveşte uşor de sus şi dintr-o parte, cu ochii încă înmuiaţi de surâs. Îmi uit privirea înăuntru, între sânii ei tari şi fremătând în mătasea subţire, galbenă, iar buzele le las îndesate undeva la mijloc de gropiţe. Mai bine nu mai intram dracu-n rai, decât să-mi fac sânge rău. Dacă nici în templul ăsta n-am fost demn de Frumuseţea Divină, de ce n-o apuc definitiv spre cel subpământean, mai jos de soare-apune, printre eroii care se laudă cum dădeau ei iama printre muieri în vremurile bune de odinioară, pe timpul când zeii şi satirii făceau fericite fetele muritoare, sub câte un ochi verde de lună, la cumpăna apelor?

Futurobudiştii Muntelui Olimp

-Acum înţelegi Bebe de ce a fost Potopul? Zeus tot nu se hotăra ce femei, din care ţară anume, sunt cele mai frumoase. Ba se iubea cu unele, ba cu altele, uite-aşa, ca tine. Aşa că într-o bună zi şi-a spus: „Bă, eu trebuie să le am pe toate, aşa nu se mai poate”.

Şi atâta sete de femei avea în el încât s-a coborât peste ele ca o ploaie cu stropi de aur care s-a transformat rapid în uragan. În zadar l-au rugat ceilalţi zei să-şi oprească puţină vână şi pentru Hera, el nu şi nu, că are pentru toată lumea şi, ca s-o dovedească, a aruncat un strop de sămânţă în sus, de a creat Calea noastră Lactee. Când a văzut el, într-un târziu, că inundase cu ploaia sa tot pământul, de-abia atunci s-a potolit.

-De-aia mi-e frică, se potrivi Bebe la vorba mea, tu vezi câte femei frumoase sunt pe Calea Victoriei? Uite noua generaţie, ce stil au... îţi vine să înnebuneşti, nu alta.

Fii sigur, viitorul Potop o să înceapă la Răuleşti, eu îmi fac casă la munte, văd eu cum mă teleportez acolo, tu n-ai decât să aduni floricele pe câmpii.

-Da, Bebe, frumuseţea femeii e o privire regească şi de altfel una dintre foarte puţinele care ne sunt îngăduite către necuprins. Nu te şochează că frumuseţea femeii n-are zăgazuri, că e, într-un fel, nesfârşită? Nu există „cea mai frumoasă femeie”, toate sunt frumoase în felul lor. Coloana fără sfârşit e frumuseţea femeii, bă!

Se spune că odinioară un sculptor grec, chemat s-o întruchipeze în marmură pe Afrodita, a cerut drept model nu cea mai chipeşă femeie din oraş, ci trei dintre mândrele locului, căci numai furând de la fiecare câte o trăsătură şi punându-le împreună putea îndrăzni să aspire la a surprinde ceva din chipul frumuseţii cereşti!

Aşa că am prins şmecheria, Bebe. Toată lumea se zbate să se spele de reziduurile *karmice*[1]. Hai să fim noi mai deştepţi decât toţi şi să ne dorim ce vrem pentru viaţa viitoare.

-Ai înnebunit de tot, nimeni nu poate face aşa ceva...

-Ba bine că nu... cine îţi spune ţie că toţi bogătanii, toţi marii oameni de stat, nu şi-au dorit intens lucrurile astea în vieţile anterioare. Hai să ne îmbiem şi noi la o astfel de dulce suferinţă. Ce dacă zice Buda ce zice... el cu *karma* lui, eu cu *karma* mea.

Pierdeţi-vă voi vremea cu meditaţii, *asane, samadhi* şi alte fleacuri din astea, lumea e condusă de dorinţe şi eu mă dau după ea.

Ai răbdare, doar până viaţa viitoare, când Zeus voi fi eu, iar tu unul mai mititel, a cărui existenţă o instaurez eu acum, anticipând-o prin dorinţă fierbinte şi sădindu-i astfel sămânţa. Şi eu îţi mai spun una. Chiar dacă n-oi putea fi chiar Zeus, atunci Pan sau măcar un satir să fiu, să mă zbengui într-un etern prezent cu zeiţele copacilor din Arcadia şi nimfele din Pelopones.

Ce spui, ai răbdare? Eşti dispus să mai aştepţi o viaţă ca să-ţi ridici definitiv *kundalini*? Să vezi ce-o să mai plouă atunci cu stropi de aur. Eu zic că asta ar însemna să-ţi asumi un risc inteligent…

Eu îmi adjudec femeile slave: rusoaicele tinere, ucrainenele, bielorusele şi polonezele(**Notă şoptită**, aşa ca să nu audă Bebe. Amicii noştri cu ochii verzi şi lunguieţi o să le cloneze, dar numai pentru mine, aşa, pe Maria Şarapova, Anna Kurnikova şi Elena Dementieva, toate la 21 de anişori. Lui i-au pregătit o copie după Jelena Jankovici, când o pune racheta-n cui, lasă să-l apuce toţi dracii când o afla). Şi încă vreo cinci-şase tinere sârboaice, frumoase de pică, dulci ca raiul, de îţi uiţi inima în ele, care îmi tot apar de la o vreme în vis - alea sunt puse deoparte, drept ceva foarte special. O să le luăm împreună pe alte planete, să ducem spre stele, prin ele, nespusa frumuseţe a femeilor, dulceaţă de infinit...

Atât. Ţie, ca să-ţi dovedesc ce prieten ai în mine, îţi las Răuleştii şi, pe celălalt tărâm, Balcanii.

Nu părea foarte încântat şi stătea cam mofluz...

-Ce bă, nu-ţi convine împărţirea? Uite, îţi dau şi Italia şi Spania – da... crezi că o să faci faţă? Fii atent, că pe urmă nu vreau să-mi aud vorbe nu ştiu câte vieţi la rând...

S-a înmuiat doar când i-am promis întreaga lume latină, din Argentina până în Mexic. Treaba lui, dacă e nebun la cap. Deşi, poţi să ştii ce-i e dat omului? Dacă i-o fi sortit lui Bebe să ajungă mai târziu un nou Sfânt Augustin?

Cititorii în semne

Doar nu era să-l las pe Bebe să mi-o ia înainte în vreun domeniu!...

Cum necum, tot căutând să deslușesc cât de adânc sunt scrise textele creştine de căpătâi precum Geneza, îmi deveniseră nespus de dragi cărţile despre interpretările simbolice. Fiecare crede a descoperi un alt mister în alcătuirea intimă a câte unui chip cioplit. Orice pată de culoare dintr-o grotă e un simbol magic, fiece opus alchimic - o scară ridicată la cer. Catedralele ba

1 Legea *karmei*, în hinduism şi budism, afirmă că faptele, gândurile şi dorinţele sunt recompensate pe măsură în prezenta viaţă sau în cele viitoare. În jainism, karma este în acelaşi timp o materie reziduală, foarte subtilă, care poluează sufletul individual, jiva.

sunt trupul Mântuitorului, ba crucea mistică, ba ciocnirea dintre jalnica statură a omului(tocmai de aceea ar fi fost lăsate neterminate) și aspirația lui către Dumnezeire, ba muzică împietrită(Chartres lucrează tare pe mistica numărului 37 - îi percepeți semitonurile?). Biserica abațială din Cluny, în stilul romanic, nu este cu nimic inferioară ca spațiu goticului, pe care oricum îl prefigurează, și totuși pare să fi fost ignorată inadmisibil de către semioticienii pietrei.

Cât nu s-a citit, sute de ani, în parfumul rozelor - câte visuri și imagini poetice n-au inspirat ele? De la găoacea unde doarme *kundalini* la simbol al dragostei și inspirației Divine pentru poeții persani, la floarea mistică numită Fecioara Maria și nunta celestă a alchimiștilor! Esteții simboliști cu înclinații folclorice și copleșiți de viziuni zdrobitoare au tras chiar un cordon ombilical între Frumoasa din pădurea adormită și Cântarea Cântărilor... câți n-au siluit-o cu atingerea imaginației lor morbide... de la însetat poem de dragoste a ajuns să fie interpretată, încă din Evul Mediu, drept nunta mistică dintre Hristos și Biserică(cea catolică firește!).

Nu mică mi-a fost mirarea când, într-un voiaj, cu trenul...

-... domnule, nu fi impertinent. Eu nu mă uit la revista Hustler, cum crezi dumneata, simplist, ci îmi regăsesc puritatea, îmi refac unitatea fundamentală a ființei, mi-a aruncat vecinul de compartiment. Sânii ăștia, uite câți sunt, sunt ipostaze contemporane ale zeiței Venus din Willendorf. Eu nu văd aici o femeie crăcănată, ci eternul feminin care se supune unui ritual de fertilitate menit să asigure abundența. În ce mă privește, nu încetez să mă supun singur unui rit de trecere, și asta de când eram în pragul adolescenței. Mai citește și dumneata puțină mitologie, ce dracu', numai de prostii superficiale vă țineți.

Și apoi, mi se mai spunea, fiecare gest al nostru, ca neam, e sacru. Cine mai are o rostire filosofică asemenea celei care e limba noastră?

Profanul, pentru noi, a dispărut, fiindcă în toate vedem pecetea Divinului. Orice obiect își dezghioacă astfel taina sub propriii noștri ochi.

Cu fiecare respirație, sacralizăm totul. Trăim într-un vis.

E clar ca apa izvorului de munte că viețuim într-o lume de simboluri care-și așteaptă doar mintea potrivită care să le poată descifra precum și spiritele sensibile și cultivate cărora să li se dezvăluie. Până și cel mai mic gest își are echivalentul în cer.

Tocmai de aceea adevăratele firme de construcții procedează, înainte de orice, la un act ritual de așezare a pietrei de temelie, de către un vraci(sigur, obligatoriu este și sacrificiul uman, dar cu asta se însărcinează de fiecare dată adepții mitologiei aplicate).

Două brazde, iar la încrucișarea lor o nuielușă... mugurii săi sunt simbolul lumii în continuă înnoire, care renaște zilnic. Restul clădirii nici nu mai contează, nu sunt decât detalii...

De altfel întreaga viață cotidiană în Răulești – ca și în India antică – e guvernată de ceremonii inițiatice, nu ceas de ceas, ci clipă de clipă... asemenea hindusului, pentru noi orice moment devenise sfânt, se cerea jertfit zeilor, cu un grăunte de orez, un fir de sare, un gând suav despre sublim.

Precum sculpturile fremătând de viață ale unui templu hindus, ritualurile te învăluie, te sufocă și-ți răsucesc privirile spre înăuntru, obositor și obsesiv. Superstițiile indiene nu-și au egal... grozav model spiritual ne-am mai ales.

Descopeream astfel că nu mai era nevoie să fac nimic, îmi era suficientă calitatea de locuitor al orașului-stat Răulești. Așa am înțeles cu adevărat ce înseamnă să trăiești într-un univers încărcat până la refuz de magia semnelor de tot soiul. Cât de înțelept fusese omul Indiei antice, care-și petrecea viața, de

dimineața până seara, descântându-se și alungând duhurile rele. De altceva nici nu prea mai avea timp.

Dar oricum aș fi întors lucrurile, tot nu mă puteam considera un om împlinit.

Ce adicătelea, numai alții să aibă acces la substanța miturilor și eu nu? Toată lumea se deșteptase și se adăpa la fântâna acestor simboluri, numai eu rămâneam orb și surd.

Fitecine, la stânga și la dreapta, descifra simboluri, în toate cele văzute și nevăzute, se adăpa la fântâna lor fără fund, numai eu nu mișcam nimic. Toți vedeau înăuntrul lucrurilor, dincolo de țesătura cea mai subtilă a materiei, în tăcerea cea fără de sfârșit a firii, doar eu priveam lumea ca un somnambul și cu o minte de năuc.

M-am liniștit însă din momentul în care am descoperit că e suficient să dorești să interpretezi lumea simbolic și să lași astfel frâu liber imaginației. Să te introduci într-o stare de receptivitate în același timp creatoare. Încercați să descoperiți detalii care le-au scăpat altora - acea piatră din capul unghiului neluată în seamă - aveți toată șansa să faceți școală.

Aberația cu interpretările alegorice, la care recurgi atunci „când ți se năzare", e o reminiscență de la egipteni, care le-au suflat ei ceva și unora dintre grupările gnostice. Acestea erau cunoscute pentru sensurile multiple pe care credeau a le citi printre rândurile diverselor versete din Scriptură și nu numai. Sectele gnostice erau aidoma unei jungle. Unele aveau preocupări aparent intens spirituale, altele în schimb, nu puține la număr, erau la fel de aprige precum fiarele pădurii orbecăind prin bălării rău mirositoare. Unii gnostici adorau agerimea fără pereche a Șarpelui, alții se închinau lui Cain, ba era o grupare care se ospăta cu fetuși avortați și…mai vreți să știți?... Gnosticii, care par să aibă în ochii multora o aureolă aproape mistică, nu numai că nu se înțelegeau între ei, contrazicându-se până la anihilare – Iisus ba era Demiurgul cel bun, ba un fals Dumnezeu, dar nici măcar membrii aceluiași sindicat nu reușeau să se pună de acord, fiecare având nălucirile sale și propriile înscrisuri enigmatice și fermecate despre lucrătura meșteșugită a firii, pe care nu le desferecau în fața nevolnicilor. Greu a mai tras omenirea de la prostia nebună și fără seamăn a diverșilor iluminați!

Și cumplit de mulți mai rătăcim încă prin deșert, mai ales de când ne-au sucit mințile bălmăjelile psihanalitice. Fiecare gest are un temei ascuns, sublim, năclăit sau pervers, fiecare obiect un rost al lui, minunat sau obscur, lucind într-o grotă, primordial, cu colți neînduplecați!...

Bebe Jianu se ținea însă strașnic pe metereze. „Prin simboluri încerci să transmiți, mai degrabă să aproximezi, ce nu poți spune în mod direct, apropiindu-te în mod circular de adevăr, pe traseul unei spirale. Ideea de Dumnezeu, infinită, cum o poți coborî la înțelesul muritorului de rând altfel decât prin semne, inspirate tot din marea carte a naturii? În atâtea culturi găsești simboluri precum cel al Șarpelui sau al Oului originar, care s-a desfăcut, croind astfel lumile... " - mă dăscălea el la cursul de instalații pentru construcții.

„Și cine e în stare cu adevărat să o facă, noi nu avem o minte la fel de muritoare? Iar dacă nu te poți apropia de El decât prin simboluri, atunci mai bine să lași nespus tot ce ține de existența sa. Dacă e inefabilă, în afara oricărei putințe de descriere, nu crezi că *cel mai potrivit cântec de slavă pe care I-l putem aduce e tocmai tăcerea și o uimire înfricoșată în fața lucrărilor mâinilor sale? Orice semn, cât ar fi de abscons, meșteșugit, aurit și suav, nu e*

altceva decât tot un chip cioplit, de o natură mai specială, e drept, dar care nu face decât să-I trivializeze imaginea... despre Dumnezeu nu se poate spune decât că Există. Atât şi nimic mai mult!

Una e gândirea magică, de tip asociativ, precum actele de magie simpatică - crocodilul, unul dintre animalele lui Seth, nu poate fi ucis decât cu fierul, metalul aflat sub stăpânirea misterioasă a aceluiaşi zeu. Pe pereţii peşterii, omul primitiv imită o scenă de vânătoare şi anticipează, printr-un gest decorativ spontan, succesul apropiatei vânători. Există nenumărate exemple de gândire primitivă, în care elementul magic ţine loc de abordare raţională. Dar de acolo şi până la a vedea în tot locul simboluri, parcă e un pic cam prea mult, forţăm într-o măsură prea mare limitele gândirii. Mai simplu spus, ne folosim imaginaţia într-un mod cu totul şi cu totul steril. Parazităm cu o poezie nu foarte interesantă elemente de gândire şi creaţie altfel destul de simpliste.

Apoi alta e literatura alegorică, de genul lui Swift sau Wells. Scopul ei e să întărească mesajul, filosofic sau social, găsindu-i noi valenţe – ce altă contrapunere mai potrivită societăţii artificiale din Anglia secolului al XVIII-lea decât o societate a cailor, în care domnesc generozitatea şi bunul-simţ? Iar Wells, unul dintre cele mai mari genii literare care au fost vreodată, zugrăveşte, cu o forţă fără egal, căderea în animalitate pe care nu o poate împiedica nici o religie şi nici o morală, în tulburătoarea sa Insulă a doctorului Moreau... ”

Toate visele alchimice, Bebe, sunt rodul unor imaginaţii mai mult sau mai puţin bolnave. Încearcă numai să desluşeşti interpretările lor, din bucoavnele oferite de tot felul de esteţi... îţi urez din tot sufletul să ai tăria să treci de primele pagini, fiindcă de asemenea mlaştini infecte, sufocate de jenante elucubraţii patologice, nu vei mai da cu una cu două... uită-te la limbajul alchimiştilor... o pseudoştiinţă mânuită stângaci, o suită de nerozii fără seamăn, spuse cu o gomă de-a dreptul penibilă şi ambalate într-un mult cântat limbaj al păsărilor... i-a reuşit cuiva, vreodată, transmutaţia plumbului în aur?... încercarea de transcendere a banalităţii cotidianului şi de depăşire a profanului, pe care ar fi avut-o în vedere alchimiştii, e o altă idee parazitară şi nocivă care umbreşte şi mai mult eşecul aproape total al vieţii lor serbede. E adevărat că în uneltirile lor ascunse şi şovăielnice prin ceaţa minţii au pregătit chimia de mai târziu, învăţând-o indirect ce nu trebuie să fie. În fumurile pestilenţiale scoase de athanorul şi reacţiile lor primitive nu e deloc exclus ca mintea să le fi fost adusă la stări paroxistice. Ai văzut ce viziuni avea Poe sub influenţa opiului? De ce şamanii şi vracii se droghează înainte de a intra în extaz? Nu se poate şi altfel? Unde ne e bunul-simţ?

Cineva ar trebui să facă odată şi odată o paralelă, pentru numele lui Dumnezeu şi al ştiinţei, între fizica lui Newton şi mitologia egipteană, pe principiul că dacă ai aranjat pe jumătatea din stânga a unei mese bile roşii, iar pe cea din dreapta, bile albastre, de orice natură ar fi ele, poţi trage fără nici o jenă cu creta o sumedenie de linii de corespondenţă. În felul acesta se pot face paralele între orice şi orice... dacă ţii morţiş putem să luăm un fragment oarecare din Regi sau Judecători şi să descifrăm, fără riscul de a greşi prea tare, Războiul de 30 de ani...

-Cred că exagerezi.

-Ba nu exagerez de loc. Nu vezi ce literatură uriaşă parazitează religiile, ce industrie a miturilor şi a simbolurilor s-a creat, mulgându-le pe toate până la secătuire şi mergând din aberaţie în aberaţie. Orbecăiala din minţile unora

dintre psihanaliști, și în primul rând a lui Jung, e în bună măsură vinovată de situația asta. O mulțime de oameni trăiesc destul de frumos de pe urma lor și încă de niște ani buni. Sacrul, ambalat în cărți despre simboluri și rețete de eliberare spirituală se vinde al naibii de bine în ziua de astăzi, și cheia de intrare în el o cumperi cu numai două parale, tot atât cât dai pe biletele de loterie.

Ia Codul Biblic... potrivit căruia kabbaliștii ar fi descoperit ascunse în versete și profețite tot felul de evenimente, numele unor rabini, și alte alea... te umflă râsul... un matematician australian a demonstrat că dacă iei orice text și îl desfășori după același tipic, apoi recurgi la un algoritm special de căutare, poți identifica, din împerecherea literelor, pe diverse direcții, orice cuvinte *dorești tu* să afli... așa, incitat fiind, a luat romanul Moby Dick și, aplicând tehnica de căutare folosită de înfierbântații kabbaliști, a dat, în mai puțin de zece centimetri pătrați, *laolaltă*, de numele pe care *le voise găsite* și care ar fi fost chipurile disimulate în text ... *Diana, Dodi al Fayed, Henry Paul*... da, da, în Moby Dick!(ca să se distreze, matematicianul a găsit anticipate tot acolo o serie întreagă de asasinate, printre care uciderea Indirei Gandhi, a lui Kennedy, Lincoln... și totuși farsa de prost gust numită Codul Biblic s-a vândut, dată fiind propensiunea neobosită a omului spre imaginar, cât de maladiv ar fi...

Tantra pe plaiurile Albionului

Frumusețea e în ochii privitorului...

Bebe nu era însă omul care să se dea bătut cu una cu două. „Uite, am descoperit un mare gânditor, care citește în povești ceea ce tu evident nu poți, și care ne dăscălește cum să descifrăm basmele *tantrice* ale lui Creangă".

De la el aflăm că marele Creangă nu trebuie considerat doar un povestitor hâtru, în dulcea limbă moldovenească. Fusese marele inițiat, deținător al unor secrete multimilenare, care viețuiesc adânc, în receptacolul colectiv al nației, păstrătorul din Humulești al peceții nemuririi. Ce nu ne oferă autorul în cauză(dar suntem invitați implicit să o facem noi, ca un rit de trecere, ne aruncă în fond o provocare nespus de profundă), este interpretarea simbolic-*tantrică* a opusurilor supreme ale lui Creangă, Povestea lui Ionică cel Prost și Povestea P... ii. Sunt convins că în eonii ce vor veni, cineva va avea tăria și priceperea să le smulgă înțelesurile tainice și să le pună pe tavă, spre deșteptarea prostimii. Dar până atunci aveți grijă în fața cui le interpretați, să nu aruncați mărgăritarele... mai ales Povestea P... ii, ai ciunti-o dacă ai încerca să-i transpui mesajul subliminal în cuvinte.

Aici, trufia lui Bebe nu mai cunoștea limite, căci se considera mare expert în *tantra* și în *kundalini*.

Pretindea morțiș că ar fi știut mai multe decât mine, dar eu îl lăsam ca de obicei în pace. *Tantra* era domeniul care-l preocupa până la epuizare de o bună bucată de vreme.

Într-o bună zi mi-a mărturisit cu un surâs tainic și complice:

-Ce haios ar fi să-ți găsești una cu care să practici *tantra*, știi, să aveți și orgasm și *samadhi* în același timp.

Mi-a împuiat apoi capul cu o lungă explicație despre *șușumna*[1] și modul

1 Canal energetic central, parte a „corpului subtil", prin care, se susține, are loc ascensiunea șarpelui

cum poți să-ți ridici șarpele *kundalini* până la *sahasrara* de o manieră cât mai științifică posibil. Și el – ca și mine - era în posesia unor adevăruri copleșitoare. Mă pricepeam la atâtea mai bine decât oricare altul încât nu m-au deranjat prea tare detaliile interminabile la care se înhămase. Acceptam, din când în când, să se creadă la același nivel cu mine. Îi sporea încrederea în el însuși și nu eram eu omul care să-i refuze o mână de ajutor.

-Îți dai seama că aia e o gagică pe veci. Are niște orgasme atât de puternice cu tine încât nu ți-o mai suflă nimeni, cât de ochioasă să fie și chit că toți bărbații cu bani ar fugi după ea.

-Știi probabil că în cazurile de combustie spontană *kundalini* fusese scăpat de fapt de sub control...

-Normal! Dacă se apucă toți tâmpiții de ce n-au habar.

Discuțiile la planșeta lui ajungeau în mod invariabil în același loc, deși pe un alt plan, ca o scară melcată făcută din coapse de naiade și balustrada din sâni. Fișetul lui era plin de poze cu femei goale. Dacă îl întrebai, îți răspundea că sunt *apsaras*[1] hinduse și că pentru el contemplarea lor era tot o formă de meditație.

-... da... când o faceți... i se ridică și ei *kundalini*?…

-... eh... Dracu știe, probabil, zise Bebe căscând plictisit și scărpinându-se la spate cu teul... nu, nu, sigur, e clar, i se urcă și ei. Devenise deodată ceva mai vioi. Da bă, ce, se ridică la amândoi în același timp. Când ajunge la *sahasrara*, au amândoi orgasmul. Și ce orgasm. De o intensitate că-ți vine să zbori la cer. Daaa... treaba e să știți să vă reglați urcatul lui *kundalini*, să vi se ridice la amândoi în același timp. Știi?... asta-i toată șmecheria. *Kundalini* până la urmă ți-l trezești și-l miști din găoacea lui, după cum știi și tu foarte bine, nu asta e problema, asta o faci ușor, șpilul e să vi-l săltați amândoi în același moment. Ăsta e tot secretul, chestie de reglaj, știi, de finețe.

Făcu o pauză ca să se uite în preajmă. Intrase femeia de serviciu, uscățivă și urâtă. Știam că, în sinea lui și dacă nu s-ar fi pus problema reglajului, Bebe s-ar fi mulțumit în momentul ăla și cu ea.

-Poți după aia să-ți alegi nu știu câte gagici, își continuă el imaginea numai de el văzută și populată cu fete care-l îmbiau în catedrala marilor sale iubiri. Și dacă n-ai parale, tot numai după tine umblă, că nu le mai satisface nimeni. Îți dai seama, bă, să moară mama, să mă sune acasă la Craiova vreo zece tipe focoase și să se milogească de mine...

Bebe căscă din nou, cu un fel de oftat, de data asta de dragostele lui pierdute.

Strategia lui de viitor îmbrăca forme neștiute vicleniei umane.

-Eu d-asta mă dau bine pe lângă Darie, știi, c-am auzit că e tare de tot. Unele dintre muierile alea d-aia vin la curs, c-au mirosit și ele ceva, cică Darie o are până la genunchi și ține cu orele. Și tot așteaptă și ele ceva, chit că Darie e urât ca dracu'.

* * *

Entuziasmul lui Bebe și basmele tantrice ale lui Creangă mă cam puseseră pe gânduri. Cu alte cuvinte, n-om fi noi răuleștenii chiar atât de bicisnici, nu vezi cât de universali suntem! Numai că eu descoperisem o poveste englezească aproape identică cu Harap Alb. Multe și minunate sunt

---

kundalini

1 Nimfe, în mitologia hindusă și budistă. Unele apar în roluri secundare în Mahabarata, precum Urvași, care sălășluiește în cerul zeului Indra. Urvași încearcă să-l seducă pe Arjuna, ajuns în acest loc în căutarea unor arme divine.

istorioarele ce deapănă aceleași măiestre isprăvi ale sufletului, hăituit și aprig, care nu-și poate găsi liniștea decât în îmbrățișarea începuturilor.

„Păi nu vezi bă că bați câmpii și deci *tantra* e un fenomen universal!?!"

Perfect de acord, dragă Bebe și n-avem decât să rămânem în Insulele britanice.

S-a nimerit să mă duc în zilele care au urmat în laboratorul de limba engleză, o încăpere unde ne adunam ca să ne înfruptăm cu ochii, pe-ndelete, din corpul superb și sânii fără sutien ai asistentei care ne învăța cum s-o dăm pe limba lui Shakespeare.

Într-o clipă de plictis, ochii mi-au căzut pe un afiș cu o piață din Londra. L-am tot privit, am închis un ochi și parcă nu mi-a venit să cred. Am remarcat încă o dată direcția traficului. Ăștia circulă pe mâna stângă, domnule! Cum se mai leagă totul de tot!!!

Am dat fuga la Bebe Jianu ca să-i povestesc descoperirea mea și a rămas și el înmărmurit.

Ne-am citit din ochi cheia misterului.

-Bebe, am zis eu mut de admirație și sugrumat de emoție, englezii practică mult cântata *cale de mâna stângă* la nivel național.

E un adevăr colosal!

Nu știu cum s-a făcut că peste doar câteva zile mi-a căzut în mână Psihologie și Alchimie a lui Jung. Ce încântare intelectuală! Rezultatul a fost acela că am trecut la inventarea propriilor visuri terapeutice, cu stranie coloratură alchimică, miros de sulf, dar și scânteieri aurii. Și cine se pricepea să le tălmăcească dacă nu tot eu, cel care le scosesem din negura minții, făcând lumină în haosul sinapselor... acum e momentul meu, mi-am zis...

Reținusem deja definiția dată de semioticieni simbolului, așa că mi-am arogat peste noapte calitatea definitivă de interpret universal, cel care scoate la suprafață înțelesurile și închipuirile ascunse(mă credeam îndreptățit să abordez orice lucrare a minții și mâinilor), spre tămăduirea sufletului omenirii suferinde.

Știam ce eveniment – din viața mea și a altora – era *karmic* sau nu, făceam descinderi în viețile anterioare precum și incursiuni mai banale în inconștientul colectiv, la săpat de simboluri și vânătoare de arhetipuri(eu mă dădeam în vânt după cel al *Vizionarului* precum și cel al *Cuceritorului spațiului*, iar Bebe după cel al *Blondei singure și bosumflate*, în permanentă nevoie de a fi…alintată). Ca să ajungi matematician de înaltă clasă îți trebuie o viață, în schimb, ca să descifrezi ascunzișurile minții Domnului, câteva ceasuri... și să vezi atunci dezinvoltură... să te ții...

Nici eu și nici Bebe n-aveam nevoie de o lungă inițiere, sub oblăduirea unui guru autentic. Trecusem de hopul ăsta cu multe vieți în urmă.

Uite, e clar ca bună ziua, îmi spuneam, că de-a lungul istoriei englezii au fost în stare să facă mai multe decât noi răuleștenii, depășind de altfel în deșteptăciune și creativitate o sumedenie de alte nații, măcar prin faptul că au lansat Revoluția Industrială...

De ce? Tocmai ei, care n-au deloc o limbă intens filosofică, precum a noastră? Engleza nici măcar gramatică nu are! În schimb, iată, sunt toți vârâți până peste cap în *calea de mâna stângă*! Când începuse acest fenomen de masă, mi-era peste putință să-mi închipui.

M-am înfundat cu nesaț printre mormane de cărți, în căutarea dacă nu a unui răspuns, măcar a unei idei de care să mă agăț.

Când am descoperit misterul, am dat buzna tremurând de emoție în atelier

la Bebe, aflat în stare de dispută cu o fufă piţigăiată care-i cerea parale.

Dădusem peste o cărticică cu *Nursery Rhymes*, versuri pentru grădiniţă.

Citirea primei poezele ne-a aruncat într-o stare de perplexitate cuplată cu o admiraţie ce stătea să irumpă într-un chiot:

Row, row, row your boat
gently down the stream,
merrily, merrily, merrily, merrily,
life is but a dream

Asta era deja mai presus de orice închipuire! Copiii englezi sunt învăţaţi de mici cele mai eterate adevăruri existenţiale.

-Vâsleşte încetişor, pluteşte pe oceanul originar, fii relaxat, lipsit de dorinţe, *sattvic*[1], de trei ori fericit, viaţa nu e decât un vis, iluzia cea mare, a aparentei pluralităţi, cu care energia creatoare supremă îmbracă, asemenea unui văl sclipitor şi multicolor, nemişcarea fiinţei... explică Bebe...

Acum nu ne mai putea opri nimeni.

Humpty Dumpty sat on a wall,
Humpty Dumpty had a great fall
all the king's horses and all the king's men
couldn't put Humpty together again...

Nu eram eu omul care să fiu obtuz la sugestii. I-am furat din mers stilul şi am procedat la o decriptare avântată, de care magicienii semnelor încă se mai minunează.

-Humpty Dumpty nu este altceva decât oul originar, puritatea necondiţionată, spiritul tronând triumfător, dar care, odată ce cade în braţele materiei, nu-şi mai poate reface unitatea fundamentală în ciuda tuturor eforturilor oamenilor, fiii Împăratului ceresc, opriţi în avântul lor de entropie şi Legea a doua a termodinamicii... totul asemenea dansului suprem al lui Şiva, care în paşi de tangou galactic se joacă cu viеţile a miliarde de nebuloase, tocmai din sămânţa renaşterii timpului. [1]

Hmmm... Legea a doua a termodinamicii... entropie... de-aia au avut englezii atâţia fizicieni, le-au stimulat de mici gândirea fizică.

Ca de obicei, Bebe a sărit peste cal, neputând să se mai stăpânească.

The Incy Wincy Spider climbed up the water spout
down came the rain and washed the spider out
out came the sun and dried up all the rain
and The Incy Wincy Spider climbed up the spout again!

a îngânat el, aproape amuţit.

-E o epifanie soteriologică asumată eshatologic de o manieră ontologic-gnoseologică, exclamă el, căzând pe spate... (şi chiar că aşa şi e, dacă stai şi rumegi bine versurile!)

-E pură *vajrayana*[1], sări ca înţepată şi cu mult aplomb fufa, o evidentă specialistă în *tantra de mâna stângă*(genul de gâscă iritantă, cu o voce ascuţită şi penibilă şi un nas lung şi subţire). E o refacere repetată a dragostei celei

---

1 Conform filosofiei Samkhya, *prakriti,* materia în starea ei primordială, baza constitutivă a universului, are trei principii ordonatoare aflate în echilibru dinamic - *sattva*, asociat creaţiei, luminii şi purităţii, *rajas*, asimilat prezervării, dar şi energiei şi activităţii şi *tamas*, văzut drept obstructor şi distrugător. Tot în filosofia Samkhya, *puruşa* este spiritul, conştiinţa pură, opusă lui *prakriti.* Numai prin eliberarea sa de *prakriti* poate reveni *puruşa* la puritatea sa originară.

[1] **Notă uşor timidă:** o interpretare cu arsenalul zen-ului ezoteric..ar fi şi mai şi... ia să vedem cui îi dă mâna... văd mâini ridicate?... oh, şi ce multe...

1 Vehiculul diamantului, budismul tantric, practicat în special în Tibet

mari, *kundalini* găsindu-şi împlinirea doar în lotusul cu o mie de petale, oferindu-se în întregime soarelui, sâsâi ea, lingându-şi poetic buzele cu limba despicată.

Ce interpretare elevată, făcută pe un ton violet, deosebit de sensibil, uimitor de introspectiv, pe linia arhetipal jungiană, pe care şi-o asumase în totalitate, verticalizându-se pe o axă diafană, evident totul privit dintr-un unghi galben-auriu!... am rămas mut de admiraţie simţind adâncimea de gândire a fufei...

În schimb, Bebe, care-şi revenise între timp din şoc, şi-a încercat şi el încă o dată mâna şi mintea, evident fragedă, de copil înţărcat înainte de vreme, înnămolindu-se într-o interpretare erotic-mistică şi căzând în tot felul de obscenităţi, din care nu lipseau cuvintele mare, tare, udă şi fierbinte. La ce-l duce pe el mintea, nu v-ar veni să credeţi, mi-e ruşine de ruşinea lui şi nu vă povestesc ca să nu vă mai amărâţi.

* * *

-Vezi, domnule, ce diferenţă uriaşă e între cele două popoare, ne înghiţeam noi amarul, într-un pahar de bere, la restaurantul Izvorul Rece(ales nu întâmplător, pentru rezonanţa mitică, iniţiatică). De-aia sunt englezii atât de avansaţi în toate, fiindcă sunt iniţiaţi în *tantra* de mici.

Un amic avea să afle mai târziu, din diverse bucoavne(ascunse în pod, la British Museum, dar nu s-a lăsat până ce nu i-au dat cheia de la cufăr), că *Nursery Rhymes* fuseseră înadins ticluite de însuşi vrăjitorul Merlin, ca să pregătească sufleteşte populaţia Angliei pentru victoriile Franţei în Cupa celor şase naţiuni la rugby şi ale Germaniei la Cupa mondială sau europeană la fotbal. Ştia vrăjitorul ce face când a ţesut versurile, în scorbura copacului în care avea să stea mai târziu Robin Hood, la lumina unei feştile, scrijelindu-le cu o pană furată de la păunul celest al lui Krişna, muiată în cerneală din sânge de cal nărăvaş, pe hârtie de trestii culese dintr-o mlaştină mustind de trupurile fecioarelor părăsite.

-Iar noi, noi ce să mai vorbim, am continuat să-mi vărs eu năduful, copilaşii noştri răuleşteni sunt ţinuţi într-o stare de cretinism. Uite, ce poţi să aştepţi de la „*Nea Alecu, nea Alecu, tunde oaia şi berbecu*"...

Bebe mai că se-necă cu berea.

-Stai bă, ţipă el, că nu suntem chiar aşa de tâmpiţi. Păi, fii atent, oaia şi berbecu, *yoni* şi *linga*...

-Şi cum adică le tunde?

-Le curăţă de impurităţi. Ce dracu' bă, gândeşte-te şi tu, că nu e chiar aşa de complicat. E o dragoste şivaită făcută în cer şi în tot locul.

Ia apoi „Iepuraş drăgălaş, într-o tufă te-ai ascuns, dar dulău, câine rău, te-a gonit din cuibul tău... " Nu e evident? Iepuraşul, adică tot *kundalini*, fragil, timid, fremătând de incertitudini, imatur, ajunge, la capătul ascensiunii ultime, până la *sahasrara*, tufişul suprem, cu o mie de petale, unde îşi găseşte timp de o clipă adăpostul visat, refăcând temporar unitatea primordială... dar dulăul, strigătul lumii, pasiunile cele mai josnice, trag înapoi spiritul în îmbrăţişarea materiei, în cotlonul său, unde stă aţipit şi mofluz...

Mi-a mai venit inima la loc.

În timp ce noi ne băteam pe diversele dezlegări de sensuri, câteva ore mai târziu, tocmai treceam prin faţa unui bloc de locuinţe, unde, la câţiva paşi de intrare, câteva fetiţe jucau şotronul. Nici nu ştiau ce fac... şotronul, joc iniţiatic, pătrate magice, numerologie, Senet, jocul din Ur, n-au habar părinţii cu ce taine adânci se încurcă fetiţele astea. Am decis amândoi să le atragem

atenţia adulţilor, să nu se mai joace cu focul, să deschidă ochii odraslelor asupra valorii numărului, aşa cum era înţeles încă de pe vremea prostituatelor sacre sumeriene. Bebe s-a arătat şi mai îngrijorat decât mine - „nu-i de mirare că de la sărit şotronul ajung, odată mari, să facă saltul până la Stambul”. Era singurul loc din lume unde nu aveai nevoie de teleportare. Ajungeai acolo firesc, prin firea lucrurilor şi a naţiei răuleştene.

* * *

„Asta e bă, înţelesurile tainice trebuie smulse dintr-o suflare, ca o străfulgerare, nu pritocite până la nesfârşitul veacurilor, când, de atâta repetare, textele sacre îşi pierd esenţa, rămân cuvinte fără noime, serbede şi stinghere. Le piere între timp sufletul”, îl dăscăleam eu pe Bebe.

Nimic nu ni se părea mai presus de puterile noastre de înţelegere, iar orice cale, perfect accesibilă.

Cu câtă uşurinţă ajunseserăm în felul ăsta să deslušim cele mai alambicate căi ale spiritului. Tot ce citeam ne era deja cunoscut şi nu făceam altceva decât să aducem la suprafaţă sensurile dosnice, pe care le smulgeam unei copilării uitate, a noastră, a tuturor.

Divinul din noi ne ridica deasupra suferinţelor vieţii. Dar şi a celorlalţi concitadini. Bieţii de ei, nu ştiau ei pe ce energie sublimă sunt clădiţi şi, foarte ciudat, nu păreau să ne acorde respectul cuvenit. Şi totuşi, fără ca ei s-o ştie, noi, cei doi magicieni ai simbolurilor, lucram vârtos pentru înălţarea lor, cu atât mai vrednic de laudă cu cât o făceam dezinteresat.

Vioiciunea minţii lui Bebe m-a surprins într-un mod cât se poate de plăcut.

-Da, aşa e, am concluzionat eu ritos după o scurtă tăcere. Ieşi în lume cu interpretarea ta, Bebe. Poezelele *tantrice* ale răuleştenilor. E doar primul pas. Să vezi câţi Newtoni şi Shakespeari o să dăm noi lumii de-acum încolo, mama mă-sii de treabă!

Oricum, Nea Alecu îmi reînviase speranţa în locuitorii oraşului-stat Răuleşti.

Auleu, muică, ce mai alchimist!

Universalitatea noastră aveam s-o constat chiar pe propria piele, deşi cu oarecare amărăciune, în cursul unei scurte hoinăreli pe malul Dâmboviţei.

Mi-am lăsat paşii să urmeze colbul străzii, doar doar mi s-or agăţa de ceva privirile.

M-am oprit mai întâi la câţiva paşi de apa greţoasă şi toropită de atâtea murdării, ca apoi să mă întorc spre un restaurant cam deocheat, cu scaune şi mese din tablă de pe care se luase vopseaua, cu gândul să beau o bere.

Înainte însă să mă aşez, ochii mi-au căzut pe o mogâldeaţă aşezată pe buza trotuarului.

Era un ţigan în vârstă, aplecat asupra unei mici nicovale.

Avea un cleştişor, un patent minuscul, un ciocănel, o pensetă ruginită, o sticlă de Pepsi cu alcool vânăt în ea şi feştilă în cap şi o cutie de cremă de ghete plină cu sacâz.

Ţiganul arăta ca un terchea-berchea, cu nişte pantaloni unsuroşi, cu manşeta de la un crac scoasă pe dinafară, încălţat cu tenişi de producţie răuleşteană, iar pe cap cu o pălărie lepădată probabil de ani de zile la haine vechi.

Și mai avea două mâni de aur, murdare ca dracu'. Ce a făcut moșul în fața mea, în mai puțin de o jumătate de oră, nu mi-a venit să cred ochilor.

A tăiat cu grijă un ban de argint adus de o codană venită cu mă-sa, apoi unde nu a luat bucățica la ciocănit, smotocit, zgândărit, oropsit, schingiuit, pipăit, întins, tăiat, lipit, sulemenit, ce nu i-a făcut, că în cele din urmă a întocmit un inel fermecat!

Bătrânul nu avea nici filiere, nici poansoane, nici ferăstraie de tăiat metale, nici lampă Ronson, nici alte scule deștepte născocite ca să-ți sporească dibăcia, dar a scos, cu mai nimic, o bijuterie de mai toată frumusețea.

Am rămas paf.

Moșul a luat suta de la cucoană, a pus-o la spate, într-un portofel bine burdușit și a aprins o Mărășești. După ce a scuipat câteva fire de tutun și-a suflat nasul cu dosul palmei, a pus țigara pe nicovală și i-a strigat Pirandei, aflată la câțiva metri mai încolo:

-Fă Rado, mi-e foame.

I-a dat un pol și peste vreo trei minute vine Rada cu farfuria cu ciorbă de perișoare, cu degetele muiate în ea și chifla între dinți.

Moșu ia farfuria, o pune pe asfalt, își scoate pălăria, își face încet o cruce și se apucă să înfulece, plescăind de plăcere.

Aproape că înțepenisem. Ardeam să intru în vorbă cu el și nu știam cum. Ce n-aș fi dat să-i fost ucenic. Și cum mă uitam eu așa la el am fost străfulgerat de un gând.

Țiganul ăsta bătrân, neras, cu ciorba curgându-i pe bărbie, e și el un alchimist, în felul lui, și încă unul asiatic. Descoperirea m-a uluit.

Dâmbovița devenise deodată Gangele. Rada, cu basmaua legată la spate și câțiva bănuți arămii în cosițele-i colilii, sânii uscați și căzuți și doi dinți din aur nu era alta decât consoarta cerească.

Sticla de Pepsi, un simbol falic evident, era athanorul la focul căruia se distila materia primară.

O cerule, nu mă lăsa! Sticla de Pepsi... uite-i eticheta, cu cele două jumătăți, albastră și roșie, *yin* și *yang*.

Domnule, țiganul era în același timp taoist! De-abia atunci m-am pătruns eu de sacralitatea gestului – în fond nepatriotic – de a prefera o sticlă de Pepsi uneia de Cico. Numai în acel moment am priceput eu cine era bătrânul care înfuleca mâncarea cu sorbituri de te surzeau.

Am rămas trăsnit. Inelul pe care-l plămădea între degete era un pretext. Sufletul și-l arvunise focului purificator. Eliberate de magma care se scurgea în pământ, *soarele și luna* se uneau în nunta lor mistică, rațiunea și intuiția cuprinzând cu aripile lor îngemănate, auriu-argintii, întreg paradisul.

Acolo, pe mica nicovală, pe buza caldarâmului, moșul originar din Punjab își reînnoia întreaga ființă(câtă *karmă* reziduală nu își consumase el cu acel prilej, numai un expert spiritual răuleștean o putea spune - cam așa umbla vorba la cercul lui Darie: „Domnule, am umblat toată ziua ca un apucat, dar știu foarte bine că aveam de ars niște karmă, niște fapte *probabil foarte vechi* de plătit, asta e!")

Mai târziu m-am dumirit câtă importanță avea faptul că moneda fusese un dolar de argint. *E pluribus unum*! - Din mulți, Unul - ceea ce dovedea și pe această cale că țiganul bătrân avea o gândire profund arhetipală, omul lucra fin, mergea direct în miezul materiei, la originea tuturor lucrurilor. Apoi la el transmutarea în aur pornea de la argint, nu de la plumb, domnule era dat dracului moșul, ce mai!

Alții nu vedeau în el decât un mic artizan, aciuat pe buza trotuarului, pentru mine în schimb era Hefaistos, Brahma însuși, care învăluie tăcerea ființei în marea iluzie a multiplicității vânărilor de vânt...

Pe cei care consideră interpretarea mea forțată, iar încercarea mea de semantică, cinică, îi întreb eu, de ce adică numai alții, pe alte meleaguri, să aibă alchimiști asiatici și noi nu?

Privindu-l pe alchimistul hindus și taoist ajunsesem în fond la o stare de suspendare a conștiinței.

Ce dacă naivitatea băgătorilor în seamă s-a luat de mână cu impostura pretinșilor iluminați, mai vechi sau mai noi, inclusiv la cercurile noastre de Yoga...

Înainte de a fi devenit subiectul bazaconiilor de prin tot soiul de cărți – în care autorii se joacă și ei de-a ghicitul în ale spiritului - și al unor infinite reverii, alchimia trebuia să fi fost și ea practică, nu?

La ce-mi trebuie mie Parvati și tot felul de Tare, n-avem și noi Pirandele noastre? Nu vreau să știu de flautul celest, mie dați-mi taraful din Clejani. Marele Jascha Heifetz spunea că cel mai talentat violonist pe care l-a auzit vreodată a fost Grigoraș Dinicu! Și ce ar fi Spania fără Flamenco? Înseamnă că nu ești om dacă nu ți-a stors o lacrimă ultima scenă din *Luminile orașului*, de Charlie Chaplin, *romanichal*, țigan englez după mamă, cel mai vibrant cineast, fără egal, din toți câți au fost vreodată... or fi având și *unii* țigani păcatele lor, ca *orice* altă nație, dar ce te faci dacă vecinul tău țigan e mai curat, mai iscusit, mai deștept, și mai omenos decât tine?... și dacă îl cheamă Ilie Năstase, Ion Voicu și Gheorghe Zamfir sau simplu de tot, Vasile Porojan?..ehe…vedeți că oricum am suci-o, tot la subcontinentul indian ne întoarcem, într-un fel sau altul...

Dar revenind la gurul meu, țiganul cel bătrân, cheia iluminării mele spontane fusese desenul etichetei sticlei de Pepsi, care îmi resacralizase de altfel existența. Ea transmitea întregii lumi mesajul despre alchimistul dâmbovițean.

Stai puțin... cum adică lumii?... cine să înțeleagă, lumea asta proastă, cu grumazul căzut și ochii plecați? Și atunci cine?

Păi mie, domnule, mie mi se adresa mesajul. Întreg universul lucrase în așa fel încât noi doi să ne întâlnim.

De aia hoinărisem eu, de aia aduseseră cucoana și codana banul de argint, de aia se așezase moșul pe caldarâm. Cei doi mari alchimiști trebuiau să-și încrucișeze drumurile.

Era rezultatul unor eoni de evoluție. Îngerii cerești cântau slava acestui moment unic. Natura întreagă încremenise într-o beatitudine mută.

Îmi regăsisem în sfârșit gurul, pe care-l căutam sfâșiat de dileme și pe care-l pierdusem cu 101 vieți în urmă, între colții unui tigru din Bengal.

O, alchimist al sufletului, hindus și taoist, brațele tale au împins fecioarele, țipând de durere, în falusurile de piatră ale lui Șiva, la dezvirginările sacre. Pumnalul tău le-a amuțit pentru totdeauna răsuflarea, fiindcă au țipat, mâniind zeul. Inima ta s-a închinat șerpilor și tuturor celorlalte animale, toate felurite chipuri ale lui Vișnu. Ești săgeata lui Indra și ochiul lui Arjuna. Tu ai aruncat capetele și inimile sângerate de dragoste pe altarul lui Kali. Și tot tu ai cizelat, în piatră, îmbrățișările sacre dintre Șiva și Parvati. Perenitatea mesajului lor e evident... dar ce să mai vorbim, am simțit că mă înec.

Îmi curgeau lacrimi de bucurie. I-am zâmbit larg și gingaș. Întreaga mea

iubire îl cuprindea şi pe el. Speram să o simtă şi să ne recunoaştem.

-Ce-o fi vrând şi curistu' ăsta, fa?, îl auzii, şoptind.

-Du-te bă Crişane d-aci, că nu e curist. Nu vezi ce figură dă bou are săracu'. Şi e şi cam flămând, îi cad nădragii după el. E vreun golan tătar dă dâncolo dă primu' zâd dă incintă, a sărit gardu' dă sârmă ghimpată şi s-a furişat în centru' Babilonului ca să ciordească dă la noi, ţâganii cu parale, micii întreprinzători, cum ne zâce acum...

Moşul îşi pipăi, grijuliu, portofelul, la spate.

Am pălit. Aşteptasem un semnal, un gest, o invitaţie la comuniune spirituală.

Şi când colo, ce mi-a fost dat să aud. Curist, bou, flămând, golan... la sensibilitatea mea...

Am lăsat ochii în jos. Crişan râgâi, cu o privire dispreţuitoare. Nu, nu, nu - nu puteam pleca asemenea unui învins, pentru numele lui Dumnezeu!

Rada îmi văzu însă stânjeneala, de, ca femeia, sufletistă şi încercă să mă mai veselească.

-Hai mamă la baba Rada să-ţi dea în cărţi că te văz cam amărât. Nu vrei? Eh, atunci ia la mama douăzăci dă lei, d-ăia buni, româneşti, un ban dă aur, dân 7909, să ai şi tu dă mici şi bere timp d-un an, că semeni leit cu ăla mic al meu, care dă prost ce e să băgă mercenar în armata otomană, dă-l trimisără tocmai pă frontu' dân Armenia, că poate s-o milostivi Dumnezău dă el, să-i cruţe zâlele, că aşa zâce la radio Stambul, să bat acolo turcii noştri cu nişte puhoaie dă derbedei, înarmaţi până-n dinţi, dă nu să mai termenă odată...

Nu îmi mai trebuia nimic.

M-am îndepărtat încet, târşâindu-mi picioarele. Nu m-am regăsit decât hăt, într-un târziu, când îmi pierise cheful şi de bere şi de tot.

Visul alchimic mi se spulberase într-o dezamăgire încrâncenată.

Va să zică aşa. Eu n-aveam bani nici de o cină ca lumea, cu Ina, la un restaurant mai acătării, iar ţiganul ăla avea portofelul burduşit de parale. Ia uite porcu' dracu! Poate m-o fi minţit şi ţiganca... am încercat între dinţi banul, baba Rada nu glumise, era de aur!

Cum s-au mai înmulţit ăştia! T... ţi morţii mă-tii de baloacheş... să se întoarcă dracu' de unde au venit. Mă, da pă cioroiu' ăsta l-a întrebat cineva de sănătate? Cum lucrează el fără autorizaţie mă?...

De atunci mi-am cam pierdut încrederea în întâlnirile deloc întâmplatoare cu proiecţii în planuri astrale.

Cu ţaţa Tudora la câmpul cuantic

Aveam să-mi regăsesc însă curând apetenţa pentru sacralitatea profanului, mirific şi miturile cu valenţe multiple.

M-a ajutat fără să-şi dea seama măcar o femeie savant, o yoghină rafinată şi în acelaşi timp o persoană greu accesibilă, pe nume Zinca Filfizeanu, realizatoare de programe ştiinţifice la postul de radio JOG, difuzând de la John O'Groats, din nordul Scoţiei, unde speram să lucrez şi eu odată şi odată, dacă m-aş fi decis să pun în cui proiectarea de Arhitectură.

Programul prezenta un experiment isteţ făcut de oamenii de ştiinţă de la un laborator de fizică din America, care puseseră la cale, foarte viclean, încetinirea şi chiar oprirea în zbor a unui fuior de lumină, după care acesta

fusese lăsat din nou să o ia la goană[1].

Aproape ceresc.

Însă realizatoarea programului nostru nu se încânta atât de noutatea experimentului în sine, ci de ceva mai profund: își amintea ea de Povestea Proștilor a lui Creangă - știți, cel cu basmele *tantrice*, printre care Povestea p... ii... așa...

Se arăta doamna noastră fascinată de proștii cărora nu le dăduse în minte să taie ferestre în pereți, așa că se tot căzneau ei să care în casă lumina soarelui într-o oală.

Doamna Filfizeanu nu era însă una dintre acele persoane care trăiesc cu mintea înceţoşată de tot felul de idei confuze, culese de ici şi de colo, mai ales din literatura New Age, şi cărora li se pare că sunt nemaipomenit de deştepte doar fiindcă vieţuiesc ca nişte lipitori din operele altora. Doar că adoptase atitudinea altor intelectuali răuleşteni şi de aiurea, mergând pe linia holistic-paradigmatică de interpretare a folclorului.

Detectorul de simboluri al doamnei Filfizeanu nu numai că descifra – oh, cerule, parcă nu-ţi vine nici ţie a crede! - o perfectă similitudine între experimentatorii americani şi proştii care ţineau morţiş să vâre cu de-a sila soarele în oală, dar şi ajungea la o concluzie cât se poate de riguros ştiinţifică:

„Ehei, ne întrebăm acum cu toţii - erau cooptaţi deja toţi ascultătorii în cercul de reflecţie nebulos filo-ezoterico-epistemo-flogistic - dacă ţăranii din poveste erau chiar aşa de proşti precum se spune... ”

Păi nici nu erau, căci după ce au lăsat jos oala de noapte, pe ţăranii cuantici s-au bătut Caltech şi MIT, deoarece directorii lor, care auziseră şi ei programul - ce făcuse deja vâlvă în întreaga lume ştiinţifică - au dorit cu orice preţ să fure creierele mult-mai-deştepte-decât-păreau.

Nu, dragă cititorule, nu te gândi că e cam prea mult, fiindcă acum răuleşteanul nostru este nu numai tantric, ci şi cuantic. Asta după ce e oricum hegelian din naştere, după cum ne asigură pseudofilosoful Noica, autorul Manifestului Legionar „Sunt de faţă”, urletul înfiorător din bezna minţii.

Uite aşa, zice Noica, dovadă ar fi particula de o mare încărcătură ideatică „ba”, dialectică, antitetică şi sintetică.

E drept că asta o aflasem încă de pe vremea când eram copil. Nea Costică, vecinul bunicii, ori de câte ori îl întreba nevastă-sa, ţaţa Tudora, dacă făcuse ce îl rugase, îi arunca, aşa într-o doară, consecvent-filosofic, un triplu hegelian: „Ba, bă, ba.”

Cine, în locul meu, nu ar fi rămas stupefiat în faţa unei astfel de revelaţii? Programul îmi provocase o reală tulburare emoţională, pur şi simplu nu îmi mai dădea pace.

Îi eram deosebit de recunoscător postului JOG Radio că-i dăduse drumul pe unde.

Mă simţeam obligat deci - în maniera cea mai autentic ştiinţifică, să-i verific concluziile. Mie nu mi-erau suficientele poeziile numite mit(spuneţi-le istorioare adevărate dacă vreţi) pe care le citisem în cărţi.

Eu, precum Toma necredinciosul, voiam să pipăi şi să văd. Nu mi-era de ajuns alchimistul occitan Laterem Lavare, mi-era necesar omul nostru, neaoş, de pe malurile Dâmboviţei, care-şi primenea acolo, pe nicovală, sufletul.

Cu alte cuvinte, preferam cu un fel de frenezie mitologia aplicată celei

1 Experimentul implica două raze laser, într-un nor de atomi de sodiu, într-un câmp magnetic foarte puternic, la o temperatură deosebit de coborâtă

pure. O stare de spirit ce-şi făcuse loc doar fiindcă ştiam cum să tălmăcesc Povestea Proştilor. Ehe, dar cât de deştept m-aş făcut dacă aş fi luat la puricat Povestea p... ii...

Aşa că mi-am propus să verific cum înţelege ţăranul nostru, tantric şi hegelian, una dintre multele speculaţii ce năclăiesc, filosofic, mecanica cuantică: universurile paralele(gurul meu în domeniul ăsta avea să fie amicul meu Bebe Jianu, dar despre asta, la timpul cuvenit).

Eu m-am dovedit însă mai îngăduitor – poţi păşi, la o adică, printr-o şmecherie vrăjitorească, dintr-un univers într-altul, nu aşa cum zice teoria.

Cu primul prilej m-am dus la ţară, sub pretextul unei vizite la mormântul bunicilor.

Nu era să stau de vorbă cu rudele, ca nu cumva să vadă cât eram de ţăcănit. Aşa că tot cu ţaţa Tudora mi-am găsit scăparea.

Dacă-mi ieşea rău, puteam să zic că baba era smintită şi doar ştia toată lumea că se prostise de tot de când murise nea Costică.

-Săru-mâna ţaţă Tudoro.

-Să trăieşti, maică. Ce mai face mă, mă-ta, de...

-Cum o ştii, se tot chinuie zi şi noapte să le bage-n cap copiilor matematică, dar la şcoala de muzică unde lucrează, nimeni nu se prea omoară cu firea. Da' matale ce mai faci ţaţo?

-Eh, mamă, mă dor picerili rău dă tot, d-am crezut că mor, nu alta. Şi acu', că mi-a murit şi pisica, tot într-un bocit am dus-o.

Nici nu ştiam cum să-i sărut mâna pe care mi-o întinsese.

-Auzi ţaţa Tudoro, nu te-ntrista, că n-ai de ce. Pisica e aia, vărgată, de se dădea tare la şobolani, nu?... e, află că într-un fel pisica matale n-a murit.

-Ba a murit maică, hărtănită rău dă şobolani, cred că zece au sărit pă ea. Am îngropat-o mai deunăzi în grădină, mi să rupea inima după ea.

-Nu ţaţo, nu-i aşa. Ascultă-mă cu atenţie.

Închipuie-ţi că doar cu o clipă înainte de a fi muşcată de şobolani, cum, necum, ca printr-un fel de vrăjitorie, lumea s-a împărţit în două. Într-una din ele, care este lumea asta de acum, în care vorbim, pisica într-adevăr a murit. Dar în cealaltă, matale, casa, pisica, continuaţi să vă vedeţi de treabă ca şi mai înainte. Şi asta fiindcă tocmai în momentul în care trebuia să se dea la şobolani, sub pătul, a apucat-o ideea să fugărească nişte pui. Pentru pisică, lumea s-a rupt în două chiar în clipa aia. Aşa că, deşi într-una din lumi pisica a sfârşit prin a fi omorâtă, în cealaltă a înfulecat ea un pui! Aşa că nu te mai necăji atâta. Se poate ca în chiar momentul ăsta, în lumea ailaltă, pe care însă n-ai cum s-o vezi, fiindcă e fermecată, matale să te iei după pisică prin bătătură. Poate, e drept, să existe la fel de bine şi o altă lume, în care şi nea Costică şi pisica să mai trăiască şi în schimb matale să fi murit.

-Păi mai bine să mă ia Dumnezău dăcât să mă mai doară ca ieri fierea...

Stătu şi se gândi ea câteva clipe, dar parcă tot nu-i venea să creadă.

-Mă maică, da' câte lumi d-astea zici tu că sunt?

-Păi ştiu eu, nenumărate, un număr mare de tot, fără sfârşit... uite, ş-acum, de când vorbim noi, se poate ca lumea să se fi rupt de nu ştiu câte ori... şi fiecare dintre lumile astea îşi vede de treaba ei, fără să ştie şi să-i pese de celelalte...

-Io crez c-aşa ar trebui. C-atunci o fi şi o lume în care io n-am mai sărit pârleazul alaltăieri la ăia ai lu' Banete, dă era să-mi frâng picioru' - uite şi-acu' mă doare - una în care nu m-am mai certat cu Lisandra pentru ţăsturi, una dă i-am tras io o palmă noră-mi ăleia mai mari, d-a văzut stele verzi... de,

mă mamă ştiu io, că io sunt o babă proastă, n-am dăcât trei clase primare... da', dacă stau bine şi mă gândesc, nu să mai termină, mă mamă. Ce harababură o fi ş-asta. Nu să mai înţelege om cu om în lumile alea ale tale. Ş-apoi, dacă în lumea asta Dumnezău îi dă pedeapsă lu' ăla a lu' Ciachiru, că m-a furat la cântar, de, la brânză, în lumea ailaltă, dă zâci că să rupsă, să poate să nu-i mai dea? Ce fel de lege şi dreptate o mai fi şi asta?

-Nu ţaţo. Tot n-ai înţeles, lumile astea îşi văd fiecare de treabă, fără să ştie una de alta. Îşi au rosturile şi dreptatea lor. Doar aşa, vreun ales, se poate strecura dintr-una într-alta, altfel nu…

Mărturisesc însă că brânza şi pedeapsa lui Ciachiru mă lăsaseră cam încurcat. Ce faci cu legea *karmei*? Alergi cu ea prin toate universurile posibile?... aoleo ce încurcătură... bă, da ce le mai brodeşte ţaţa, nu degeaba avem ţărani hegeliano-cuantici... asta e domnule, suntem un popor sublim, suprem... doar că n-au constatat-o şi alte naţii...

Mai stătu ţaţa şi se gândi...

O sfeclisem deja. Acu' acu' era în stare să zică vreuna de un premiu Nobel, baba dracu'!

-Păi eu cred că lumile astea i-ar conveni putorii ăleia dă Viorica, că tot calcă ea strâmb. Aşa, pân' câte lumi n-o fi umblând ea cu unu' sau cu altu'... dă nu mai ştie bărbată-su nimic dă ea...

Uite că mi-o lua înainte, ţaţa Tudora!

-Hai s-o luăm altfel. Când te afli matale pe marginea gârlei, înainte de a pune piciorul pe punte, dacă o faci la stânga o iei spre islaz, iar la dreapta, treci podul spre uliţa unde stau aia ai lui Bărzăune. Zi că matale, ţaţa Tudora, în chiar ziua în care a murit nea Costică de inimă, vii de la vie şi vrei să treci puntea ca să o apuci spre casă... dar îţi vine un gând aşa nu ştiu cum şi în loc de asta o iei spre islaz, iar seara te întâlneşti acasă cu nea Costică, viu şi sănătos... da... exact în momentul ăla, ca prin farmec, lumea se desface în două, şi tot matale, ţaţa Tudora, o iei în cealaltă direcţie, treci gârla spre ăia ai lui Bărzăune, cu gând să o tai spre casă... adică păşeşti în asta de acum... în care nea Costică a dat ortu' popii...

-Ba ia mai lasă-i iaca-cui pă ăia ai lu' Bărzăune, că m-am şi certat cu ei, că mi-a întors aia tânără vorba...

-E bine, atunci ia-o către mat.

-Ba nu mă duc la mat că nu vreau să dau cu ochii dă beţâvu' ăla dă Toderică.

-... hai zi matale unde vrei să te duci...

-Păi io ştiu maică... am auzit că la comparativă tocmai a adus neşte batice. Aoleo, că bine zâsăşi, musai să dau p-acolo, că uite nu mai am nici undălemn, nici zacăr cubic. Mă Virgilică, ai mă mamă pupa-l-aş, nu vrei tu să dai tu o fugă şi între timp pui io d-o fasule şi d-o mămăligă...

-Îţi promit că mă duc, dar numai lasă-mă să termin ce-am de spus.

Deci, până la urmă, o ţaţa Tudora se duce spre islaz şi ei îi trăieşte nea Costică şi aveţi amândoi câte o pensie, iar aialaltă ţaţa Tudora, adică matale, cea de acum, căreia i-a murit bărbatul, merge la comparativă. Nici una dintre dumneavoastră, ţaţele Tudorile, nu ştiţi una de alta, precum mâinile mele, stânga şi dreapta, nu ştiu una de cealaltă că există. Uite, una e în faţă, iar alta la spate. Fiecare cu viaţa ei, cu pensia şi problemele ei. Uite, într-una din lumi nurorile dumitale îţi sunt supuse şi te ascultă în toate...

-Aoleu mamă, păi ce bine ar fi, că numa' prostii fac. Trebuie să le arăt io toate alea...

Am răsuflat din greu. Mecanica cuantică şi universurile paralele, pe înţelesul ţaţei Tudora, mă sleiseră şi îmi lăsaseră un gol în stomac. Şi trebuia acum să mă duc colac peste pupăză şi la magazin.

Stătu ţaţa şi se gândi... s-o fi dumirit sau nu, mi-era greu să spun.

Îşi frânse degetele, îşi mai potrivi basmaua pe cap, se uită ea pe fereastră, aşa fix, şi până la urmă, într-un târziu, tocmai când dădeam să mă ridic să plec, zise:

-Mă Virgilică mamă, da' nu s-o putea să iau io două pensii?

-?

-Păi, io mă gândesc aşa. Să iau io încă o pensie, şi pentru aialaltă Tudora, aia dă să duce spre islaz, înţelegi?

-... Şi ea ce face, cu ce bani rămâne?

-Păi ei zâsăşi că îi trăieşte Costică. Ar avea amândoi pensia lui, de, aia dă o primea dă la combinatu' dă aluminiu, înţelegi, atunci să iau io şi pensia ei, aia dă la CAP. Nu s-o putea? Ai mă mamă pupa-l-aş... apoi Costică scotea bani dân te miri ce, mai făcea şi negoţ, aşa că ei tot o să aibă mai mulţi bani dăcât mine... ai pupa-l-aş... poate că s-o putea să iau io şi pensia Tudorii ăleilalte...

Uite, am văzut io la televizor, la noră-mea, nişte reportaje dă pă tărâmul ălălalt... în împărăţia aia fermecată, dă-i zâce România Mare, au dă toate, zâce lumea că mai ales în Ardeal e ca la nemţi. Omul ăla dă-l au în frunte, Coposu, cred că aşa îi zâce, pare mai în etate dăcât mine, numa' bine cică a făcut.

Da' noi acu', dacă s-a nimerât să trăim în Răuleşti... of, maică... ce să mai spun... zâceam toţi că dacă ne conduce un tătar d-al nostru, o să ne fie bine, şi când colo, nici butelia nu vrea să ţ-o umple dacă nu le dai o gâscă sau un curcan... ca la noi la niminea... ba mai dau năvală şi turcomanii şi fir-ai ei ai iaca-cui, nu vor dăcât viţei graşi şi miei, că ei porc nu mănâncă... mai vor şi doi-trei copilaşi, da cică acu' nu-i mai fac ieniceri, ci şoferi pă TIR...

Eh... mă mamă... să ştii că Dumnezău mi te-a scos în cale... mi-a zis mie Gherghina că ştie dă la gineri-său că s-a schimbat legea pensiilor, da' n-a înţeles ea cu lumile aştea ale tale, ce şi cum... de, că noi suntem dă la ţară, femei proaste, nu ne pricepem noi, de, dacă n-am învăţat carte... ce s-o mai bucura când i-oi spune c-ar putea să ia şi ea două pensii... mă mamă, că mare bucurie mi-ai făcut... da' cum zâsăşi că e cu lumile alea, dă sunt mai multe, mai zâ-mi o dată mamă, pupa-l-aş, poate oi ţâne minte, ca să-i spui şi ei... deci, cum să fac io ca să iau două pensii, că-mi uitai mamă... să trec sau să nu trec puntea spre ăia ai lu' Bărzăune... ai pupa-l-aş...

A trebuit să plec, ce mai. Nu de alta, dar mi-era teamă că se termină şi uleiul şi zahărul, care oricum se dădeau numai pe biroul populaţiei.

Mai târziu, când am isprăvit cu totul cu ţaţa Tudora, am zburat până la vărul meu preferat şi bun prieten, Florin, care stătea undeva peste gârlă. Când m-am întors, cu o lubeniţă în mână, pe care o furasem din grădina lui nea Pârvu, am văzut de departe că ţaţa Tudora se înfipsese lângă punte şi, cu o mână-n piept şi alta la bărbie, se tot uita, mirată, parcă pe două cărări. Cred că încerca, în felul ei, să manipuleze cu mintea câmpul cuantic ca să-i pice o altă pensie.

Nu m-a văzut şi am avut noroc că ţaţa Florica tocmai venea, legănat, cu un sac de coceni pe cap, ca să profit şi să dispar în prima vie.

Era pe la asfinţit, când dulceaţa amurgului te linişteşte şi încântă cu aşteptarea unei bucurii neştiute.

Acolo m-am hrănit pe-ndelete cu boabele Domnului şi cu lubeniţa pe care

am tăiat-o cu briceagul în formă de peşte, pe care mi-l cumpărasem din piaţă, la Piteşti. În buzunar aveam şi cele două pachete cu cărţi de joc, pe care le-adusesem ca să-i fac o şeptică pe Gheorghe şi pe Mărin, sau poate chiar pe Toni şi pe Gigică.

Strugurii de ţară mi se par cei mai gustoşi dintre toţi. Pielea li se desface toată, iar miezul lipicios e ca o sferă, trebuie să-l înghiţi tot, se împotriveşte să fie zdrobit. Hm... strugurele, boabele, sfera, ciorchinele... mi-aduceau aminte de Vişnu care intră în fiecare univers, în calitate de suflet universal. Iar universurile astea mai mici sunt lipite între ele tot precum boabele într-un ciorchine, spun unele texte, şi mai vechi, şi mai noi...

„Arjuna, tot ce există în univers trăieşte prin mine, precum mărgelele pe un şirag", spune Krişna în Bhagavad Gita. Orice am face, fizica modernă tot la hinduism ajunge. Fiecare detaliu, cât de insignifiant, devine un simbol suculent... da, da, un simbol, aşa este, o zic tocmai eu... totul e să îndrăzneşti să citeşti în lucrarea naturii. Fiecare gest e un licăr către infinit. Aţi văzut cât de uşor m-a aruncat în eternitate Sângele Domnului?

E aici o întreagă filosofie... o simţi doar, iar ciorchinele de struguri avea să-mi istorisească sumedenie, doar că nu o putea viersui în tânguitul vorbelor, aşa că a aşteptat să se stingă cuvintele şi să adorm, ca să mă prefacă în boabă şi mă strângă la pieptul său şi să-mi depene pe tăcute o poveste de mult uitată, despre rosturile ascunse ale lumii şi lumina de dinainte de negură şi haos.

Lumea, la un capăt de aţă

Ştiam deja totul, dar nu mă dădeam în lături de la a afla cum puteam învăţa şi mai multe.

Tocmai de aceea aveam grijă să trag puţin cu urechea la ce se întâmpla la cercul lui Darie, mai ales că nu aveam întotdeauna timp să-i calc pragul. Iar când găseam cu cale să-l binecuvântez cu prezenţa mea, aveam surpriza să descopăr mereu ceva nou. Darie avea un joben nesfârşit de încăpător.

... mai întâi trebuia să trec la procedura foarte complicată a construirii unui pendul. Scopul său? Să pătrundem în cele mai misterioase cotloane ale existenţei noastre.

„Subconştientul ştie tot ce a fost şi tot ce o să fie", tunase Darie la cursul lui. V-am oferit o cheie desăvârşită către voi înşivă!"

Maestrul ne sfătuia însă să folosim pendulul cu multă cumpătare.

Milioanele pe care urma să le câştigăm aflând cu ajutorul lui numerele câştigătoare la loterie trebuia, ne-a spus el, să le folosim la opere de caritate.

„Voi, cei iniţiaţi, a subliniat el, să nu abuzaţi jucând la Loto, altfel instituţia riscă să intre în incapacitate de plată!"

A fost o îmbulzeală de nedescris la sfârşitul cursului. Toată lumea se grăbea să ajungă acasă. Bărbaţii profitau de situaţie ca să mai pună gheara pe câte un sân şi o limbă despicată pe solzii coapselor, la nimereală, damele nu mai apucaseră să-şi pună dresurile, unele nici chiloţii, îmbrăcându-şi hainele de blană peste aripile albe şi goale, mirosind a prospeţime şi a toate parfumurile Levantului. Cu câştigurile anticipate să vină rapid se promiteau reciproc viitoare mariaje fericite şi iahturi în Mediterana, oamenii făceau amor pe scară, în fine, ce a fost...

Nici eu nu voiam să mă las mai prejos. Parcă mă şi vedeam cu Ina la New York, ajunşi acolo prin minunea teleportării, cumpărându-i un şirag de perle

pescuite de către una dintre iubitele lui Gauguin.

„A dispărut pendulul lui Darie”, trase alarma unul din locotenenții lui… „cineva l-a șterpelit”… am rămas toți ca împietriți… mare e ticăloșia omenească… unii au început să vocifereze: „prindeți nemernicul, rușinați-l, nu merită să mai calce pe la yoga”… fiecare avea o sudalmă pe buze… mai puțin eu… nemernicia gestului mă amuțise… tot ce am făcut a fost să clatin din cap a dezgust… acum drept e că dacă aș fi deschis gura riscam să-mi iasă pendulul afară… cum îmi mai scrâșneau dinții.. ajuns într-un colț mai întunecos, afară, ll-amm sccoss cuuu ggreuu… fir-ai tu al dracului de pendul cu cine te-a inventat… mi se încurcase sfoara între dinți, eh, măcar cu un masaj gingival tot m-am ales…

George, probabil din loialitate față de Nuc Văcaru, se declara sceptic față de pendul – între timp uscat, curățat și parfumat și pus bine la păstrare, într-o firidă veche - ca de altfel față de orice spunea marele lui rival întru apucatul piciorului lui Dumnezeu, Darie.

Odată sosiți la noi acasă – l-am înhățat de la atelier cu promisiunea nemaivăzutului - i-am cerut Inei(nu mă decisesem încă dacă era sau nu demnă să-i împărtășesc acest sublim secret) o ață mai acătării, niște nasturi grei și un ac, pe motiv că George își rupsese pantalonii(motiv pentru care am trimis-o la doamna Ortansa, care știam c-o s-o bată din nou la cap să se convertească la catolicism).

Și, cu toată îndemânarea de care erau în stare doi studenți la Arhitectură, am trasat cu dăruire și delicatețe sufletească un cerc(cu a cărui perfecțiune ne-am și identificat de altfel, într-un plan superior, ideatic și conceptual). Pe el am așternut, cu gravitatea unor magicieni ai Domnului și totodată prim-zidari, cele două axe ale lumii noastre viitoare, care urmau să ofere traseu pendulului, iar nouă, deliciile multor și neînchipuite fericiri. Știam că așterneam la picioarele noastre o nouă lume.

Stânga cercului și a lumii era DA, iar dreapta NU, teza și antiteza, generând o nouă sinteză, spre gloria nației noastre, purtătoarea în istorie – și ea, de ce nu? - a mesajului Divin(tocmai îmi căzuseră ochii pe o carte de legionarul Noica și nu mă putusem împiedica să fac anumite asocieri). Mișcat până la mutenie de sacralitatea momentului, al actului sapiențial care urma să se săvârșească, am legat de ață(șarpele *kundalini, axis mundi, etc*), nasturele sidefiu(materia impură, păstrătoare în miezul ei a gemei cristaline, captive) și, ținând între degete celălalt capăt al ței, am trecut la facerea lumii.

Mâna îmi tremura de emoție, apele curgeau de pe mine șiroaie. Am simțit ochii neîncrezători ai lui George țintiți asupra mea. Ce m-oi fi încurcat eu cu discipolul lui Nuc Văcaru, nu știu... uite domnule, s-a nimerit un oarecare George Grânaru, din Alba Iulia, un neica nimenea, să vină să se elibereze la noi, la Răulești... bine că nu era și Ina, să mă fi luat la trei păzește.

I-am explicat lui George că oficiam în fond un rit de inițiere, care trebuia asumat ca atare, că aveam nevoie de întreaga sa participare și nu de ostilitatea pe care mi-o înfipsese în ceafă. Săracu’ George nu zicea nimic și aștepta.

La început m-am gândit că n-ar fi fost rău să-mi reglez tirul, așa că am întrebat tot felul de amănunte greu de aflat, dacă Mirela mai era fată mare, dacă era un vis viața în orașul-stat Răulești și dacă vorbim amândoi rusește.

Ca un om plin de speranța tinereții, am întrebat tot felul de minunății, și închipuiți-vă, pendulul n-a greșit niciodată, se mișca deosebit de conștiincios, când la stânga, când la dreapta, cu un maniheism neîmpăcat, neostoit și încăpățânat.

Cu privirile uşor adumbrite de atâta profunzime filosofică, i-am sugerat lui George că Darie era într-adevăr o fiinţă extraordinară, fiind evident că el şi Nuc Văcaru nu erau în armonie cu universul.

A urmat apoi dezastrul. Ca să-i dovedesc puterea pendulului, am pus o întrebare şi mai prostească, tentând soarta. Aşa am aflat că Ştefan cel Mare fusese regele Chinei.

Săracul pendul, îl mişcasem cum voisem eu, imperceptibil, şi, când l-am lăsat o clipă de capul lui, atent fiind să nu ne prindă Ina, o luase numaidecât razna.

Mărturisesc că nici nu am luat în seamă bodogănelile lui George.

Cum nu puteam însă admite să fiu singurul prost din Răuleşti, m-am înfăţişat ţanţoş a doua zi cu pendulul lui Darie – până şi firida se dezisese de el! - la Bebe Jianu, la atelier, ca să i-l recomand cu toată căldura.

Nu-l mai văzusem de câteva săptămâni la cursul lui Darie şi îmi închipuiam că era ocupat să-şi ridice şi lui şi fufei, *kundalini*. Era doar o chestie de reglaj, de finețe. Bănuiam prin urmare că nu aflase nimic de pendul.

-Ţi-o spun pe-a dreaptă. Ştii cât te iubesc şi că nici nu cutez să mă ridic la înălţimea ta spirituală. Şi mai ştiu că-mi faci o favoare că suntem prieteni. Uite, îmi răscumpăr şi eu într-un fel nimicnicia. Pendulul ăsta îl am de la George, căruia i l-a dat, sub jurământ, în Noaptea Saltimbancilor, însuşi Nuc Văcaru. E stropit cu apă din Gange, boscorodit cu descântece din Atharva Veda şi călit la focul de la *agnihotra*.

E ceva teribil, George şi cu mine nici n-am îndrăznit să ne atingem de el, atât e de puternic. Trebuie să meriţi ca să te poţi apropia de pendul. Ştie tot şi îţi răspunde la orice. Fii tu stăpânul lui.

Nu ştiu ce a făcut Bebe cu pendulul, dar peste câteva zile, într-unul din amfiteatre, George mi-a spus că îl văzuse tare abătut şi m-a întrebat pe mine dacă nu ştiam cumva ce năpastă căzuse pe capul lui.

Faraonii din Valea Indusului răuleştean

Dar la urma urmei, ce ne tot băteam noi capul cu Yoga? Unde ne-ar fi dus? Ce atâta hinduism... când mai întâi de toate au fost piramidele! Nu prea ştiam noi bine la ce le-am fi putut folosi, dar ajunseserăm cu toţii la concluzia(cu siguranţa noastră obişnuită), că puteam avea acces la puterea lor magică.

Mai precis, la cea a piramidei lui Keops, de care până şi timpul se teme, după cum spunea Herodot. Noi nu aveam asemenea complexe. Nici nu mi-aduc aminte cine ne-a îndemnat să ne apucăm de ele. În lumea yoghină începuse să prindă contur un zvon – Marea Piramidă ascute lamele de ras. Un ceh, Karel Drbal, brevetase cu ani în urmă această idee.

Cum vizirul Tătăroiu începuse să facă economie până şi la aşa ceva, iar răuleştenii, în ciuda faptului că - după cum susţin ei – ar fi inventat lumea modernă, nu sunt în stare să le producă, ne-am gândit că n-ar fi rău să ne încercăm şi noi mâna la suflat o nouă viaţă lamelor. Cu toate că eu mă străduiam să-l conving pe George că preocupările noastre precum şi evidentul grad de elevaţie spirituală ne îndreptăţeau la statutul de bărboşi...

Era oricum mai şic şi, fiind studenţi la Arhitectură, simţeam că ne aflam pe domeniul nostru favorit. Ce dacă Arthur C. Clarke declarase cu ani în urmă „ştiinţa piramidologiei" drept curată idioţenie. Noi ştiam mai bine decât el.

Refuzul său de a acorda piramidologiei statutul de știință ni se părea încă unul din subprodusele minții limitative occidentale, atașată cum e tendinței de a distruge cu orice preț Taina.

Faptul că nici un savant serios nu se ocupa de altfel cu piramidologia nu ne descuraja de nici un fel. Oricum, ajunseserăm de mult la concluzia că omul de știință occidental nu știe mai nimic, în ciuda mofturilor sale elitiste. Calea către cunoașterea adevărată numai un înțelept hindus i-o poate arăta!

Parte a multelor și nebănuitelor ușițe ale lucrării misterioase, Efectul de Piramidă era unul neîndoios în ochii noștri, ce se cerea asumat ca atare. Era doar unul dintre acele multe fenomene al căror adevăr îl „simțeam". Cu intuiția, cu un șaselea simț, cert e că se afla, potențial, acolo. Să fii conștient că ceva există, atâta tot. Mai las-o încolo de știință! Nu puteam exprima întotdeauna ce simțeam, dar experți ca noi știau aproape orice, cu acea facultate mirobolantă care ne era proprie și care dădea preferință intuiției concluziilor oricărei judecăți raționale – considerată limitativă și deci un atribut al vulgului, al plebei neștiutoare, care viețuia cu grumazul în țărână. O, ce senzație minunată încercam în acea perioadă! Se dovedea suficient să adulmeci un lucru anume și de îndată pătrundeai în miezul alcătuirii sale, mai mult sau mai puțin statornice. Și tocmai intensitatea simțirii ne dădea certitudinea cunoașterii, făcând inutilă o cercetare mai adâncă. Sentimentul în sine se substituia realității, care, în fond, nici nu mai era atât de necesară. Fiind și ea doar aparentă, noi țînteam la perenitatea adevărurilor platonice.

În ce privește Piramida „lui Keops", George mergea pe latura ei interioară, nevăzută și presupus mistică, Bebe era interesat de efectele asupra sexualității și încălecase de mult pe vârful ei bont, odinioară întreg, făcut din aurul adus de rătăcitorii printre stele.

Veșnic hoinar și mai ales holtei, preferam să nu mă mariez cu nici o teorie – având sădit în mine ceva mai mult de un dram de oportunism răuleștean - așa că alesesem să fiu eu Sfinxul care se uita curios la amândoi, fără să știu însă răspunsul la nici una din întrebările pe care le puneam cu insistență, situație pe care o ascundeam cu o undă de ironie și cinism, adresată firește celorlați.

George mi-a dat asigurări că dacă ții în Camera Regelui o halcă de carne timp de câteva săptămâni, o poți consuma fără nici un fel de grijă, întrucât energiile nevăzute îi păstrează nealterată prospețimea.

În plus, îi conferă o anume sacralitate, tot așa după cum un autor luminat, englez sadea, un *simpleton* plin de prețiozități patetic de ieftine, ne asigură că a gusta din carnea unei mumii e un deliciu inițiatic pe care nu și-l poate refuza nici un aspirant la cele pitite la temelia veșniciei. Zile întregi m-am hrănit din simbolul ei. Adăpându-mă la savoarea ei îmbălsămată, s-a produs atunci în mine o mutație fundamentală, înfricoșată.

Cu graba-i obișnuită, George voia să degustăm și noi carne mumificată, dar am căutat să-l lămuresc, cu o blândețe oarecum neobișnuită pentru tonul meu uzual, că de vreme ce piramida urma să stea la noi în dormitor, pe măsuța cu intarsia, având pe ea un milieu deosebit de grațios, croșetat de una dintre bunici, pe care-l rearanjează Ina în fiecare zi cu delicatețe, ambele aduse de ea de la Iași, mi-aș fi periclitat amarnic viitorul dacă ar fi văzut pe ele vreun vierme.

Așa că am hotărât să ne limităm doar la lamele de ras. Probabil, ne spuneam noi, Efectul de Piramidă e o „energetică geometrică".

Cum de fapt nu aveam habar nici unul de nimic, preferam să lăsăm

detaliile pe seama imaginației fiecăruia, amintind în treacăt, cu aere de mari cunoscători, că „toate lucrurile sunt numere” și că Marele Arhitect al universului a creat lumea cu un compas și un echer.

Aveam idea de bază, restul ținea de magia resorturilor ascunse ale naturii, pe care evitam să le atingem cu mintea.

„Nu e bine să te joci cu anumite lucruri”, ne ziceam noi, cu toată gravitatea și multiplicitatea sensurilor de care sunt în stare doar inițiații. Sigur, noi puteam oricând să ne jucăm, ne îndreptățea la asta statutul nostru superior, dar evitam să o facem ca să nu intrăm în ordinea universului. Noi eram de acord cu Adi Șankara, că suntem una cu lumina necreată, că avem în noi nemărginirea, noi nu voiam să auzim de faptul că am fi țărână din țărână – această idee e rodul unor spirite umile, care nu știau că destinul lor e să zboare mult dincolo de tării.

Misterul Marii Piramide trona acolo de mii de ani, sfidând orice încercare de a-l descifra, și era bine că se întâmpla așa.

Trăgeam totuși nădejdea că piramida se va dovedi mai generoasă cu noi decât cu alții.

Numai că, spre surprinderea mea, George a clacat chiar în momentul în care trebuia să se apuce de treabă. Ceva îl trăgea înapoi.

„Nu știu, dar în ce mă privește prefer să las piramida neatinsă. La meditații, da, sigur, însă altfel…”

„Cum, nu crezi suficient în efectul de piramidă?”

Făcu o scurtă pauză.

„Ba da, tocmai de aceea nu vreau să mă apuc de nici un experiment. Mi-e teamă că o să greșim undeva și mă cunosc foarte bine: nu vreau să-mi pierd încrederea în mine însumi”.

Ceva îmi spunea că George a continuat să viseze luni în șir la Efectul de Piramidă.

Așa că mi-a revenit mie sarcina delicată să probez brevetul de invenție al cehului Drbal.

Așa că, pentru a-i verifica teoria și totodată ca să evit să mă tot întrebe lumea de ce mi-am lăsat barbă, cu un ton în care se amestecau mila, suspiciunea și părerea de rău, am trecut la reciclat lame de ras.

Mai precis la prelungirea vieții lor. Am ajuns să le privesc oarecum cu duioșie. Mi-am confecționat o mică piramidă, din placaj tăiat cu traforajul, pe care am pirogravat-o cu motive folclorice și i-am lipit, pentru un plus de efect, niște poze cu Elvis.

„Dacă piramida ascute lame în Cehia, nu văd de ce n-ar face-o și în orașul-stat Răulești, în ciuda suspiciunii Sufletelor Pierdute față de orice are legătură cu magia spiritului”.

Am pus una peste alta două cutii de chibrituri, care aproximau astfel înălțimea Camerei Regelui, deasupra un nasture, iar pe el, lama, în așa fel încât ascuțișurile ei să fie libere de orice suport.

Întreg tâlcul era să înveți cum să te împărtășești din marea energie. Poate și datorită grijii cu care puneam de fiecare dată lama la ascuțit precum și duioșiei cu care-i uram ascuțire plăcută, am descoperit că folosisem lama de vreo treizeci și ceva de ori, moment în care m-am luat de gânduri. Am hotărât ca din acea clipă să țin o statistică precisă și, când am numărat o sută treizeci și două de linii – semn al tot atâtor incursiuni zilnice vitejești în stratul de săpun – am hotărât că așa nu mai merge.

M-a cuprins o mare neliniște. O folosisem de vreo sută șaptezeci de ori.

Cât avea piramida să mai ascută lama? O fi fost ea, e drept, Gillette, dar lama nu dădea nici un semn de oboseală. Mă gândeam că aș putea-o lăsa moștenire generațiilor viitoare. Așa lama s-ar tot ascuți până la o nouă facere de lume. Omenirea va fi dispărut de mult, dinozaurii – sau ceva asemănător - vor domni supremi pentru încă vreo sută cincizeci de milioane de ani – făcând să apună orice amintire de luceferi, Krișna și alte alea – dar mica replică, pietrificată, a locuinței eterne a lui Keops va ascuți neabătută aceeași lamă de ras, fără nici un alt scop decât proslăvirea mirificului Efect de Piramidă.

Ce se va alege de economia de piață dacă nimeni nu va mai cumpăra lame de ras, fiecare mulțumindu-se cu o lamă pe viață? La ce va mai face Răuleștiul tranziție? Doar se tot căznea să treacă la „visul american", anume la economia de cazino și societatea de consum, dirijată de concernuri ultramonopoliste precum și la democrație, citește puterea lobby-urilor în parlament. Gândiți-vă numai ce s-ar putea întâmpla – prăbușirea burselor și a capitalismului, milioane de șomeri cerșind supa populară, peste tot noi dictaturi ... brrr... întreg eșafodajul capitalismului triumfător s-ar fi prăbușit definitiv – și totul din cauza unei simple lame de ras, ascuțită *până la apusul lumilor*...

Viața mi-era într-un moment de cumpănă – dădeam câștig puterii eternității sau societății de consum, în care, la acea vreme, munceai un an pentru un video care dura tot atâta?

Aș fi avut mustrări teribile de conștiință dacă ultimul mare șontâcăit al capitalismului american ar fi fost provocat de Piramida cea mare făcută mică. Mai bine că am aruncat-o scârbit într-un colț. Cine știe câți oameni ar fi nenorocit, cât haos ar fi creat, precum fluturele care, în suava sa zburdălnicie, nu are habar câte furtuni smulge inocenței văzduhului. Nimeni nu știe că eu, într-un cotlon neștiut, din strada Polonă, am salvat capitalismul, dar faptele mari vor fi răsplătite, ca întotdeauna, în ceruri. Lasă să zacă acolo piramida, cu lama ei cu tot. Nu-i așa că i-am zis-o?

Și totuși, experimentul cu lamele de ras nu-mi adusese împlinirea sufletească dorită. Ceva nu era în regulă, îmi trebuia să știu, să înțeleg mai mult.

Îmi lipsea cineva pe care să-i testez întreaga forță ascunsă. Halca de carne o exclusesem. Doar nu era să stau la coadă două zile pentru ea ca apoi s-o las să putrezească. Cum mă aflam în curte, dinspre geamul Mirelei venea un gângurit de copil, care îmi dădu soluția. Martor și ajutor mi-a fost de astă dată Bebe, pe care nu erau să-l oprească scrupulele lui George.

Nu mi-a fost deloc greu s-o conving pe Mirela să se mai plimbe și ea vreo două ore pe bulevard: „îl lași pe Gheorghiță pe mâini bune".

Cum a închis poarta după ea, Bebe și cu mine ne-am apucat de treabă. N-a fost greu să-l îmbii, mai ales că, după cum aflase pe căi ocolite, un sejur de câteva zile în Camera Regelui îți crește nemăsurat potența(când i-am spus, intrigat, „eu nu simt nevoia", el mi-a răspuns sec, „acum depinde și de ce înțelegi tu prin potență"); în plus, l-am momit cu faptul că Mirela e singură, vulnerabilă și în permanentă nevoie de a fi ocrotită. Nu că ne-am fi aruncat la cine știe ce experiment ca să punem în primejdie copilul. Însă eram convinși că având de-a face cu o ființă pură, era mult mai susceptibil să simtă puterea magică a piramidei.

Nici măcar nu învățase bine să meargă, dar gângurea deja câteva cuvinte. Era într-un fel copilul tuturor celor care locuiau la doamna Ortansa, care nu înceta să-l strige „îngerașul lu' mama". Se plimba foarte fălos pe asfaltul din

curte într-un scăunel rotund cu rotile, menit să-l ajute să facă primii paşi.

Ce-ar fi dacă... cum era vară şi boneţica îi căzuse de pe cap, ne-a venit ideea să i-o înlocuim cu o piramidă.

Repede am întocmit una din hârtie ciocan, am lipit-o cu bandă adezivă şi i-am îndesat-o pe cap. Cum tot nu stătea, i-am pus şi un elastic, însă îi cădea mereu peste ochi, iar Gheorghiţă începuse să fie vizibil enervat.

Trebuia să trecem la mijloace mai tari. Mi-am adus aminte că mai aveam câteva baghete din lemn de balsa, de la nişte aeromodele vechi, aşa că am construit rapid un schelet pe care l-am acoperit cu calc.

Am împăturit o pernă, astfel încât să aibă înălţimea Camera Regelui, perna am aşezat-o pe masa de lemn din curte, la umbra ulmului, şi pe ea, în ciuda protestelor, pe micul faraon improvizat. Deasupră-i am fixat cât am putut de bine piramida din balsa şi calc, aşteptând din clipă în clipă să se producă un eveniment ieşit din comun.

Bunăoară, ne spuneam noi, Gheorghiţă ar putea deveni, începând de a doua zi, un Făt-Frumos, să crească într-o zi cât alţii în zece.

Ne era însă groază ca nu cumva acea forţă misterioasă care acţiona negreşit în interiorul piramidei să-l răpească la cer.

Nu ne rămânea altceva de făcut decât ori să ne teleportăm în mai puţin de o oră, ori să ridicăm rapid o altă piramidă, mai mare, în care să o forţăm pe Mirela să păşească, de îndată ce va veni, ca să-şi regăsească rapid feciorul, într-o lume, speram eu, mai fericită, şi în care nu mai trebuia să ia cafeaua cu şeful ori de câte ori dorea el.

Cum se face, efect de piramidă n-am avut, dar unul uşor, de seră, da, astfel că Gheorghiţă a adormit rapid.

„Ehei, domnule, ce fantastică e puterea piramidei. Uite cum e în stare să-l adoarmă pe Gheorghiţă şi fără ţâţa mă-sii!"

Doamna Ortansa şi domnul Izvoran au ieşit fiecare din cameră, cum s-a nimerit, dar i-am pus la punct cu un scurt – testăm rezistenţa unei structuri - aşa că au fost obligaţi, mai ales doamna Ortansa, să bage capul la cutie plini de respect.

Ne-am tot luat cu vorba la o bere, discutând, plini de pasiune, ca doi experţi autentici, deosebirile subtile dintre diferitele tipuri de *samadhi* şi *satori*[1].

Nici nu ne-am dat seama cum a trecut timpul când ne-a trezit din reverie vocea Mirelei, care puse pe masă o pungă cu cireşe, drept răsplată pentru generozitatea noastră.

-Unde e copilu'? - ţipă deodată cuprinsă de panică. Am ridicat netulburat piramida, arătându-i odorul, cu un zâmbet plin de măreţie, care ţinea să-i transmită că trebuia să ne fie mai mult decât recunoscătoare.

-Venise un roi de viespi, i-a zis Bebe înfulecându-i din ochi sânii, aşa că mi-a fost o frică de moarte. Noroc că aveam pregătită pentru cursul de Structuri Speciale piramida asta, ce era să facem, Virgil şi cu mine am sacrificat-o de dragul lui Gheorghiţă.

N-a respirat uşurată aşa cum mă aşteptam, iar peste câteva minute a mai dat un ţipăt.

Găsise pe jos piramida cea mică, din carton, cu elastic, pe care i-o puseserăm pe post de fes.

Când a intrat în casă, tot mormăia ceva nemulţumită, şi am auzit atâta

1 În budismul zen, experienţa iluminării, a trezirii, a percepţiei intuitive a adevăratei naturi a lucrurilor

doar, că o să vorbească ea cu Ina când s-o întoarce.

Nu mi-era teamă de altceva, dar femeile au talentul cumplit să învălmășească lucrurile din simplul motiv că nu înțeleg nimic din marile probleme existențiale.

Seara târziu i-am mărturisit Inei, cu sufletul greu, ca să preîntâmpin orice viitoare critici, că Bebe și cu mine urma să devenim noi înșine cobai și martiri pe altarul piramidologiei.

George s-a încruntat atunci când i-am spus că îi vândusem povestea cu piramida lui Bebe Jianu. Dacă o să stea sub ea o noapte întreagă își va fi asigurat o potență până la cer, dar va avea mari probleme cu starea de perpendicularitate permanentă, așa că să nu se mire dacă îl va vedea pe Bebe purtând de dimineața până seara, peste aripi, un fulgarin larg.

Dar ce erau piramidele, dacă nu un prim avânt spre stele?...

Căzuți din stele, în Anzi

Cine știe cu adevărat când și unde a izvorât creația?... poate că o știe El, sau poate nu...

Rig Veda X 129

„Închipuie-ți o planetă unde nu există genociduri, unde lupii se pupă cu mieii... ”, visa uneori Bebe, cu voce tare.

Pe Erich von Daniken îl învățaserăm pe de rost(în ciuda zecilor de epigoni care i-au urmat, tot el are viziunea cea mai generoasă). Citindu-l, am căpătat convingerea că eram reîncarnarea Proorocului Iezechiel(ia încercați să dovediți că nu e așa… îi dă cuiva mâna?... păi vedeți…) Ne împrieteniserăm apoi la cataramă cu Zecharia Sitchin, Graham Hancock și Robert Bauval. Citeam tot ce ne cădea în mână, iar mai târziu, când am început să avem acces la Internet, nu era adresă mai de Doamne ajută pe care să n-o fi bătut-o.

În spatele fațadei de Pitic-Bărbos-obsedat-de-dame se ascundea o inteligență lucidă și pătrunzătoare cum rar mi-a fost dat să văd. Admiram superba lui obiectivitate, lipsa sa totală de inhibiții. Se interesa de orice și părea să nu existe domeniu care să nu-i fie cel puțin familiar. Cu ce logică impecabilă era în stare să sălășluiască în miezul oricărei enigme, să descifreze orice problemă filosofică.

Cu marea lui pasiune pentru filosofia științei, nu mă puteam desprinde de vocea lui molcomă, atunci când ne plimbam prin grădina parfumată de *quarcuri* și ne opream să visăm lângă lacul cu electroni, care săltau în tot locul precum stropi albaștri, dar și ca tot atâtea valuri, depindea dacă și cât de interesat te uitai la ei. Trebuia să mă țină de mână printre atâtea minuni, altfel putea să mă piardă de lângă el... totul era să se uite la mine ca să rămân suspendat ca un gând.

* * *

Cu Bebe puteam discuta ore în șir fără să ne plictisim, mai ales că, dacă evitam Yoga și gurul nemuritor Darivatar Zambraji, eram tot timpul de acord. Domeniul nostru de acțiune nu era oricum accesibil trepăduşilor de rând, noi pluteam printre stele, băteam galaxiile după pitice albe, ne făceam loc printre supernove și evitam cu grijă găurile negre(în caz că or fi existând cu adevărat).

Preferam de regulă stelele duble fiindcă acolo amurgurile sunt de două ori mai roșii, iar diminețile de tot atâtea ori mai calde, toate fetele preferând să

umble desculțe prin iarbă și doar în combinezoane cât se poate de transparente. Chiar și cele cu mai mulți sâni și mai multe picioare. Păi și bărbații au tot atâtea... mâini…cum, atât de puțină imaginație? Nu e posibil să fim atât de mărginiți...

Cum mai vedeam cu ochii minții lumi de mult apuse! Noi eram prieteni cu ființele blonde, cu păr lung, îmbrăcate în haine argintii, care tăiaseră cu laserul[1] blocurile de piatră de la Sacsayhuaman și Machu Picchu, stătusem de vorbă cu pilotul galactic Viracocha și o cunoscusem îndeaproape pe Oryana, femeia acvatică, care s-a coborât pe un fir de rouă, dintr-o planetă măiastră, ca să scoată omenirea din glod. „Bă ce damă trebuie să fi fost aia, a făcut vreo șaptezeci de copii, avea numai patru degete și împreunate, ca de broască, era acvatică, îți dai seama?", ofta Bebe cu poftă...

Noi descifraserăm mai bine decât nimeni alții discurile omuleților Dropa, a căror navă se prăbușise în Munții Bayan Kara Ula, și ne lungeam adesea la taifas cu ființele sublime care viețuiesc adânc, sub Tibet, veghind la sănătatea pământului. Spre deosebire de statuile din Insula Paștelui, noi nu ne uitam, mofluzi, la cer, într-o neconsolată așteptare, noi veniserăm de acolo și aveam certitudinea că tot acolo ne vom întoarce.

În timp ce cu George Grânaru zburam pe armăsari înfocați spre plaiurile raiului, cu Bebe Jianu mă îmbiam, dulce și nostalgic, spre galaxiile cele mai îndepărtate, călătorind în vehiculul nostru făcut din armonii celeste, alcătuite din note nevăzute, scrise pe o partitură îngerească. Nu consideram purtarea mea nici laşă, nici neloială, nici lipsită de logică sau trădând absența unor convingeri puternice. Încercam doar, în cea mai bună tradiție răuleșteană, să profit cât mai mult printr-o atitudine ambiguă, ca să nu zic duplicitară. Doream să beneficiez de favorurile celor doi Krișna – unul, zeu suprem, iar celălalt extraterestru. Nu eram dispus să ratez nici „eliberarea", dar nici un eventual voiaj spre stele-răsar.

Deși, dacă stăteam și mă gândeam bine, puteam să-mi întârzii cufundarea în Absolut până după periplul – la o admirabilă damă care oferă pensiune completă – tocmai în constelația Centaurului...

* * *

Pe George, Bebe îl considera deosebit de arogant în devoțiunea sa fără limite. Credința nestrămutată a lui George că este posibil să-l descoperi în tine pe Dumnezeu – în caz că există – i se părea de o nerozie crasă. Și totuși, erau atrași unul către celălalt cu forța unui magnet, simțeau nevoia să se contrazică, să-și dovedească, chiar prin simpla negare a adversarului, că poziția fiecăruia dintre ei era mai solidă ca niciodată. Dar cred că era mai mult decât atât. Poate că George găsea în Bebe acel plus de raționalitate și luciditate care lui îi lipseau și după care tânjea în sinea sa. Este la fel de posibil ca Bebe, deși nu cred că și-ar fi mărturisit-o vreodată, să fi simțit în fervoarea lui George rezolvarea uneia dintre dilemele lui fundamentale – acel pas pe care agnosticul nu-l poate face decât arareori alături de el însuși, întotdeauna timid, niciodată definitiv.

Asta în timp ce eu îmi atribuiam, cu o inocență în care chiar și credeam... hm... uneori - capacitatea de a pendula, fără nici o îngrădire morală și o implicare afectivă reală, între agnosticism și cel mai pur ateism, cu vagi episoade, e drept foarte scurte, de pocăință, și aceea neconvingătoare și mai

1 Și bolțile în evantai, ale Catedralei din Peterborough, tot cu laserul musai să fi fost tăiate și tot la sfatul unor extratereștri, e singura explicație posibilă, e clar că nu sunt făcute de mână de om!***(Notă inoportună)***

ales neserioasă. Mă amăgeam din când în când cu adieri de diverse credinţe şi respiram în acele momente cu un nesaţ plin de soare miracolul creaţiei. Mă amuza să mă joc de-a v-aţi ascunselea în lumea spiritului, curios unde m-ar fi dus o astfel de escapadă. Doar că această curiozitate era uneori mai puternică decât certitudinea ateului, considerată în mod greşit drept stearpă. Se spune că ateismul te face trist. Nici vorbă – din momentul în care l-am descoperit, de-abia atunci am păşit în fermecătoarea linişte a Grădinii lui Epicur.

* * *

Despre hinduism – ca despre atâtea altele – ne făcuserăm o părere foarte clară. Când se întâmpla să pice şi George îl lăsam pe Bebe să fie purtătorul nostru de cuvânt, în timp ce eu afişam o tăcere filosofică, punctată de câte un zâmbet suav. O făceam fiindcă ştiam cât de mult îl amăra pe George, faţă de care îşi lua înadins un ton doctoral:

-Ceea ce îndeobşte numim hinduism e de fapt o reminiscenţă a unei civilizaţii de mult apuse, hai s-o numim civilizaţia sanscrită şi care a existat cu multe mii de ani în urmă, probabil înainte de potop.

Krişna nu era altceva decât un amorez interstelar(aici faţa lui George începea să ia culorile curcubeului), iar pielea lui albastră era dovada faptului că venea probabil de pe o planetă cu un conţinut sărac în oxigen. Cunoscând el pre multe din fiicele omului, descendenţii lui sunt astăzi câtă frunză şi iarbă.

Laolaltă cu ai lui – probabil câteva zeci de ciraci, holtei toţi – intenţionase la început să facă o foarte scurtă escală. Văzând însă Krişna cât sunt de frumoase indienele – după mine, cele mai frumoase femei – i-a incitat pe Arjuna şi pe alţi proşti să se măcelărească cu milioanele, iar el şi ai lui să rămână cu muierile.

Oaspeţii – care veneau din constelaţia Taurul - au luat indienele cu momele, le-au cântat din fluiere cu sunete de stele, iar ele, la rândul lor, n-au vrut să facă pământenii de ruşine şi să spună coborâtorii din ceruri că nu sunt ospitaliere.

Până la urmă nici indienii n-au fost aşa de proşti şi s-au luat cu cuţitele după astronauţii fustangii. Zburătorii au pocnit însă din degete şi au lăsat în urma lor imagini holografice, ca încornoraţii mofluzi să-şi spele cuţitele în ele.

-Înţelegi George, adăugam eu pe un ton sapienţial, dacă mai scâncim atâta Hare Krişna, Hare Krişna, te pomeneşti că ăia mai recepţionează o dată semnalele şi iar mai dau o raită pe pământ. Ce vrei, să împingi pământenele să păcătuiască din nou? Îţi dai seama ce *karmă* îţi faci?

Erau momente când George ne lua de ţicniţi. Nu o spunea cu voce tare, dar privirea lui mărturisea un gând pe care sufletul său bun îl lăsa negrăit.

-Puteţi voi să vă bateţi joc cât vreţi de hinduism, n-o să-l clintiţi cu nici un chip.

-Ba nici nu vrem, reluă Bebe, a cărui stare de relaxare era tot mai vizibilă pe măsură ce sporea iritarea lui George. N-am clintit eu civilizaţia sanscrită, s-a distrus singură. Nici ea n-a putut evita propriii demoni.

Ai văzut filmul „Planeta interzisă”? Cât de avansată era civilizaţia care dispăruse brusc, la apogeul său, s-a autodistrus prin monştrii ce-şi făcuseră sălaş în grotele bestiale ale aşa-zisului inconştient colectiv – pe vremea aceea ideea asta încă era la modă, deşi tare mă îndoiesc că există altundeva decât în apucăturile noastre năbădăioase…

Şi mă munceşte o întrebare: aveau ei răspunsuri la toate marile probleme

existenţiale care ne frământă pe noi astăzi?..

Toţi cei care staţi toată ziua cu nasul în hârţoagele care vă promit că v-a mai rămas atât şi atât până la eliberarea finală, ar trebui să vă uitaţi mai cu atenţie la armele cu care se băteau zeii voştri vedici. Rama şi Ravana, Arjuna şi Duryodhana, Krişna şi toţi ceilalţi, dragă George, se luptau cu arme cu ghidaj prin laser, încărcate cu focoase nucleare(Ramayana şi Mahabharata sunt pline de ele). Combatanţilor le cădeau pielea şi unghiile şi aveau pielea arsă – de Hiroşima şi Nagasaki ai auzit? Cunoşteau teleportarea şi le erau probabil accesibile vitezele supraluminice.

Vehiculele cu care se deplasau, *vimanele*, erau, unele dintre ele, atât de avansate, încât constituie un continuu prilej de uimire.

Însă aşa cum îţi spun, civilizaţia noastră sanscrită s-a prăbuşit sub propria povară, cu toată dezvoltarea ei tehnologică.

George, de obicei atât de politicos, era pe punctul de a deveni agresiv.

-Ce vrei să spui măi, că divinul Krişna, aşa cum apare el în cartea de căpătâi a hinduismului, Bhagavad Gita, era un escroc, un Don Juan şi un Genghis Han?

-Toate astea, la care se adăugau probabil vreo zece doctorate în fizică şi chimie. Consideră-l şi tu un călător din inima nesfârşitului, un explorator pe drumul necunoscutului care a luat-o frumos pe galaxie în jos, pe poteca unui roi de stele căzătoare. Intuiţiile fantastice la care ar ajunge înţelepţii hinduşi aflaţi în stare de profundă meditaţie există de fapt doar în minţile exaltaţilor.

Uite, îţi plătesc eu teleportarea până în India şi te ţin acolo un an de zile pe banii mei dacă vreunul din înţelepţii tăi de la Rişikeş o să-ţi dezvăluie, la capătul unei meditaţii, care e formula chimică a Vitaminei C. Eu pot să-ţi găsesc şi o substanţă mult mai complicată, dar ia-o cu tine deocamdată pe asta. Fii atent, vreau o simplă meditaţie şi nu o eventuală încercare de comunicare telepatică cu nu ştiu ce creier ştiinţific, să fim înţeleşi. Ce zici George, încercăm?

Trebuie să pricepi că originea filosofiei hinduse – cu complexitatea ei fără egal - trebuie căutată printre rămăşiţele unei ştiinţe imense transmise aproape în exclusivitate pe cale orală...

Ia numai una din mirificele istorioare hinduse, într-una din variantele sale cele mai încântătoare. Vişnu, aşezat pe şarpele Adişeşa, *descolăcit*, plutind pe oceanul nemărginirii, visează un număr infinit de universuri, perfecte, în care intră în calitate de suflet universal.

Oh, dar visul său creator nu se întâmplă chiar oricum... din buricul lui ţâşneşte un lotus, iar din el se iţeşte Brahma, magicianul, care ne duce de nas că tot ce vedem noi, lumea de zi cu zi, ar avea vreo consistenţă. Are, pe cea a cenuşii din vatră. Bagheta lui e alcătuită din electroni, neutrino şi *quarcuri*, iar noi, din numere, şi toţi suntem un gând firav şi un crâmpei de dorinţă. O zvâcnire bizară în imensa tăcere a nesfârşitului, o zvârcolire de o clipă în mult-prea-lungul său repaus. Trebuie să recunosc că imaginea e cea mai fermecătoare poveste creaţionistă pe care o ştiu... poţi trăi toată viaţa din ea...

Cu alte cuvinte, creaţia care te încântă atâta este o mare iluzie, *maya*, cea mai mare fraudă imaginabilă?...

-Nu, *maya* înseamnă că tot ce există, energia creatoare pură, unică şi ultimă, *Brahman*, e încremenită o clipă cât o eternitate, asemenea unei proiecţii cu miriade de feţe, în vălul aparent şi seducător al materiei... e totodată mirajul multiplicităţii care ascunde măreţia Unului...

-Dragul meu, măruntaiele materiei – care măcar din motive practice nu

sunt iluzie, altfel n-am conveni toți trei că ne aflăm sub ulmul ăsta - nu și-au spus ultimul cuvânt și nu cred că ne vor destăinui vreodată secretele lor. Deși îmi sunt cât se poate de familiare încercările științei de a pipăi cu mintea și imperfecte instrumente de măsurat interiorul atomului, prefer în cele din urmă înțelepciunea lui Tao Te Ching:..„misterul și manifestările izvorăsc din aceeași sursă. Această sursă se numește întuneric. Întunecimea din miezul întunecimii. Poarta către înțelegerea tuturor celor ce sunt”... unde tu vezi numai certitudini, eu prefer să las netulburate adâncimile tenebroase...

Dată fiind propensiunea fundamentală a omului pentru simboluri, ia uite ce propunere semantică îți fac: oceanul originar poate fi vidul în care, fără nici o cauză aparentă, apare o fluctuație cuantică, un fel de „boabă a spumei”, nimeni altul decât Vișnu al tău visând, și astfel, prin multiplicări succesive, ia naștere universul.

Cam încurcate rătăcirile fizicii moderne, nu? Poezie sublimă sau știință la cel mai înalt nivel? Credința pe care o implică – deși de un gen diferit – face din ea aproape o religie – cu o mare diferență, e profund matematizată, dar nu lipsită de fanatism.

-Dar, măi omule, nu-ți dai seama ce zici, sări George, dacă civilizația asta a ta era atât de avansată, atunci toate afirmațiile hinduismului, privind sufletul, reîncarnarea, posibilitatea identificării cu Absolutul, sunt pură știință și nu văd cum le poți contesta…

-Trebuie să fii cât se poate de prudent. Gândește-te doar la faptul că toate aceste concepte sunt produsul a mii de ani de telefon fără fir, în care sursa inițială – o știință populară, așa cum există și astăzi, a fost preluată de mase, iar după dezastrul nuclear care a distrus probabil civilizația sanscrită, câteva elemente din ea, înscrise pe niște petice gălbejite – înțelege orice, de la hârtie la suport optic sau magnetic - au rămas sub formă de folclor.

Nu vom ști niciodată care a fost sursa inițială, cu alte cuvinte care au fost conceptele sau realitățile de la care s-a plecat.

Putem face doar presupuneri în ce privește civilizațiile apuse, precum cea potrivit căreia pregătirile pentru zborul în stare criogenică au fost preluate de la o supercivilizație de către vechii egipteni, care, neînțelegându-le, au rămas astfel cu ideea total deformată că unicul scop al vieții ar fi pregătirea pentru moarte, în fapt o nouă viață alături de Ra...

Nu e deci deloc absurd să ne închipuim că și omenirea a cunoscut vremuri mult mai avansate tehnologic – altfel cum îți explici basmele călătoriilor în timp? Iar în cazul zmeilor răuleșteni de odinioară, de suflarea lor otrăvită – citește radiație, care nimicea orice – te puteai apăra doar închizându-te într-o cameră cu pereții numai și numai din plumb. Să nu-mi spui că rapsodul popular se pricepea la fizică atomică. Nu crezi că nu e deloc o simplă întâmplare? Cât despre suflet și toate celelalte nu mă pot pronunța până nu văd originalul – probabil că ai zâmbi dacă ai vedea de la ce concepte s-a plecat.

George nu voia însă să se dea bătut cu una cu două. Îi repugna prea mult ideea unui Krișna extraterestru, cu toate armele lui colosal de moderne. Eu le tot făceam semne disperate, când unuia, când altuia, cu toată discreția unui scrâșnet de roți sau chiar a unui tunet, dându-le a înțelege că „așa e celălalt” și că trebuia fiecare s-o lase mai moale.

-Cum celor mai multe întrebări nu le putem da un răspuns definitiv, ci oferi doar alternative, cine zici tu că suntem noi?, îl luă la rost George, după o pauză plină de prevestiri rele.

Soluția lui Bebe era cât se poate de simplă:

-Suntem niște simbioți, veniți din stele și tot acolo o să ne întoarcem. Asta-i ce numim noi sufletul nemuritor…

* * *

Iar dragostea până la abandonare, a lui George, pentru zeii indici și mai ales bizara sa asociere cu figura acelui misterios Kazi Lama, cum se explicau?

Bebe avea propria viziune, pe care mi-a oferit-o cu siguranța și relaxarea lui obișnuită:

„Ce i se întâmplă lui George seamănă foarte mult cu un caz de luare în posesie de către extratereștri.

George trebuie căutat cu atenție pe tot corpul, dacă nu are niște însemne specifice, cercuri, triunghiuri, linii... nu pot să-ți spun ce anume, dar trebuie să fie niște semne geometrice.

Nu este însă exclus ca acest Kazi Lama, de care e obsedat, să fie un domn-demon din *Agartha*, în măruntaiele pământului, și care s-a hotărât să sălășluiască o vreme printre noi. Ia vezi de află mai multe, poate ne ia și pe noi să dăm o raită pe acolo. Îți dai seama ce exclusivitate o să avem. Trage-l de limbă pe George. Aș face-o eu, dar știi cât de mult îl irit".

Frumos, mai că eram de acord cu el, dar nu rezolva nimic.

Și dacă totuși Bebe avea dreptate – oricum suna mai interesant, mai uman și mai imaginativ decât diagnosticul pus lui George de către Ina, de nebun al lui Dumnezeu. Poată că într-adevăr în cazul său aveam de-a face cu o luare în posesie de către o entitate energetică extraterestră, una în întregime spirituală, sau chiar de o abducție temporară, situație care rezultase în dereglarea facultăților normale de percepție și apariția unor fenomene de halucinație?

Ni se ivise – ce noroc! - primul caz autentic pe care și eu și Bebe ne puteam testa teoriile. Așa că, sub pretextul unei beri la Izvorul Rece(ales pentru aceeași tentă stenică, originară și sacră), Bebe și cu mine l-am supus pe George unui baraj de întrebări:

-Simți miros de pucioasă când vorbești cu Kazi Lama – sau ai senzația acută că se răcește brusc aerul?

-Vezi lumini, dintre care unele se succedă cu o mare viteză?

-Ai visat că ai fost supus unei operații ore în șir, de către niște ființe ciudate, eterate, care pluteau în jurul tău, sfidând gravitația, și a căror limbă nu o înțelegeai?

-Noaptea, ai câteodată impresia că stă lângă o tine o persoană mai neagră decât întunericul și mai grea decât plumbul, care șuieră amenințător?

-Ai observat semne neobișnuite pe corp, mai ales figuri geometrice – da, inclusiv acolo... te-ai trezit cu penisul acoperit până la refuz de însemne totemice?

-Ți-a crescut potența înzecit sau, din contră, ești cuprins tot mai des de nevoia schimbării sexului? Ia uită-te la blonda aia, ce simți când o vezi?..bă, spune-mi clar, nu umbla cu cioara vopsită...

George era atât de derutat de natura întrebărilor încât barajul nostru i-a tăiat din siguranța lui obișnuită și l-a împins să dea tot felul de răspunsuri care nouă ni s-au părut cu totul anapoda și mai ales suspecte.

Bebe și cu mine am plecat cu convingerea nestrămutată că George era victima experimentului făcut pe el de o entitate necunoscută, poate chiar venită din stele, în timp ce el era probabil încredințat că stătuse de vorbă cu doi lunatici plecați rău de tot cu sorcova.

* * *

Împreună cu George şi Bebe, mă gândeam de multe ori, alcătuiam un terţet, cu oarecare îngăduinţă e drept, de sfinţi. Iar confreria noastră se sudase atât de mult încât îmbrăcase chipul unui Trimurti mai special, cel de sub ulmul doamnei Ortansa.

Nimic din cele trebuitoare minţii şi sufletului nu ne lipseau.

Câte binefaceri intelectuale şi spirituale n-am fi putut noi revărsa asupra lumii.

Laolaltă, adunaserăm o asemenea bogăţie de cunoştinţe încât cu greu ne-ar fi putut cineva birui la agerimea spiritului şi caracterul înalt al dezbaterilor intelectuale.

Sigur, se poate spune la fel de bine că şi eu, şi George, şi Bebe, şi câţi alţii ca noi, nu eram altceva decât nişte argaţi Emilieni mult mai tragici. Noi aleseserăm să mergem „fără să ştim unde", şi nu ne împinsese nimeni de la spate, căutând „fără să ştim ce", sau din contră, credeam a şti neaşteptat de profund, ceea ce în final era cam acelaşi lucru.

Ne trimiteam noi înşine nevasta - numiţi-o viaţă, fericire, decenţă, bun-simţ – în braţele unui împărat care ori e surdo-mut, ori hain, ori, şi mai rău, nici măcar nu există.

„Cât de minunate sunt lucrările Tale", părea să spună George, cu fruntea în ţărână.

„O întocmire măiastră şi stranie, dar de ce e lăsată neterminată?", se întreba Bebe.

„Atâta durere şi patimă, atâta somn al raţiunii şi sânge, atâtea temple şi zburători, şi toate îşi vor găsi sfârşitul sub paşii lui Şiva", mă căinam eu...

Nu căutaţi pe hartă eternul Babilon!

Şi asta din simplul motiv că nu o să-l găsiţi niciodată. Tărâmul nostru e unul cu totul special. Trebuie să ţinem cont de faptul că babilonieni sunt nu numai răuleştenii, născuţi din moşi strămoşi pe malurile Dâmboviţei, ci toate persoanele care simt că au mintea şi inima în Babilonul nostru etern, fiind atrase de acel spaţiu psihologic ca de un magnet, adevărata lor fiinţă, ale cărei impulsuri trebuie să le urmeze până la sacrificiul suprem al tuturor celor mai puţin deştepţi ca ei. *Tocmai asta face din Babilonul nostru comun o entitate unică, tentaculară, fără limite clare în spaţiu şi tim*p. Nimeni nu ştie precis unde începe şi unde se sfârşeşte, deoarece graniţele sale sunt în continuă mişcare, în număr de mii şi mii de kilometri. Răuleştiul este doar una din multele sale înfăţişări şi cetăţi. Comparaţia cu un fractal mai special, de o geometrie mirobolantă, care scapă oricărei încercări de a-l măsura cu precizie, acoperă doar parţial realitatea. Nepieritorul Babilon eludează orice încercare de a-l trasa fizic, tocmai de aceea savanţii afirmă cu o convingere ieşită din comun că frontierele sale pornesc şi se opresc în fiecare dintre noi, de bună-voie cetăţenii săi, cei cu capete şi ochi de guşter, solzi şi aripi... *indiferent de naţie, culoare sau religie...*

* * *

La capătul primului război mondial, Transilvania, Banatul, Basarabia şi Bucovina, se uniseră cu vechiul Regat..

„Ne unim cu Regatul, o vrem din tot sufletul, spuseseră răspicat fruntaşii ardeleni, dar numai cu condiţia ca noua capitală să fie Alba Iulia". Aşa se

explică de ce Câmpia Libertății arată astăzi precum un Munchen mai mic...

Viața politică din România Mare, care-și mutase centrul de greutate peste munți, în Ardeal, ca în felul ăsta Europa Centrală și nu Fanarul să dea tonul, fusese una deosebit de curată, mai ales după ce întâiul său prim-ministru, Iuliu Maniu, instituise reguli de conduită la fel de stricte precum cele existente pe vremea Imperiului. A murit la o vârstă venerabilă, la fel de modest cum trăise întreaga viață, la mica sa moșie din Sălaj, unanim considerat drept părintele nației, fiind urmat, pe ultimul său drum, de sute de mii de persoane, de toate naționalitățile și de toate religiile. A fost numit personalitatea anului, în anul 77... , de către revista Time. România Mare devenise între timp asemenea oricăruia dintre statele europene civilizate, cu nimic mai prejos de ele, poate și fiindcă pășise încă de la începutul existenței sale cu dreptul.

* * *

În schimb istoria ultimului secol nu adusese Răuleștiului vreo prefacere. Datorită afinităților neștirbite cu Înalta Poartă, orașul nostru stat rămăsese și mai departe să viețuiască molcom, în propriul spațiu, închis, un tărâm aproape paralel, sub oblăduirea Imperiului Otoman...

Așa s-a făcut că viața în Babilonul Răuleștean a continuat să decurgă ca întotdeauna, fără mari zgâlțâieli, la cafelușe și zece bârfe, între un peșcheș și două bacșișuri, cu șerbeturi și sarmale, papuci și caftane. Lucrătoarele de stradă munceau cu contract variabil în haremurile publice din Stambul, ținând astfel în brațe jumătate din viața productivă a orașului-stat.

În inconstanța sa, Răuleștiul este totdeauna același pentru cei ce-i cunosc adevărata ființă. Surâzător, flecar, cu tot atâtea chipuri câte mâini întinse are, orașul nostru stat nu obosește niciodată. Te lasă înmărmurit, dar niciodată plictisit. Chiar și când e ațipit te invită să-l cunoști, generos, suav și nostalgic, dezmățat și grob...

Duhul Răuleștilor

Nimeni nu știa cum își luase orașul nostru stat numele de Răulești.

Totul se petrecuse pe parcursul unei singure nopți și nimeni nu înțelesese acest misterios proces. Tăblițele indicatoare aflate la buza primului zid de incintă începuseră să se înmoaie, peste noapte, ca dimineața, din literele contorsionate peste măsură, cineva să creadă a descifra cuvântul Răulești. Unii povesteau, la ceas de taină, că duhul vizirului Tătăroiu nu-și găsea noaptea odihnă și se plimba prin oraș, spurcând tot ce întâlnea în cale.

Conform altei versiuni, însuși zeișorul Dâmboviței s-ar fi ridicat din străfunduri ca să-și verse năduful asupra orașului.

Cum Răuleștiul voia să capete întreaga putere a perversității, a adunat cu puterea magică a duhului său cam tot ce la alte nații e scârbavnic. În felul ăsta se simțea mai întărit, iar mahalaua domnea supremă.

Și toate miasmele de ură, șmecherie, beții și desfrâu, damblaua mahalalelor, spurcăciunile din colibe, bordeluri și palate, nelegiuitele năravuri boierești, vicleșugurile noilor îmbogățiți, hoțiile mari și mici... pe toate le-a adunat într-un strop, ușurel mistic și, cu duhorile sale lipicioase, a botezat orașul... Răulești.

Mai târziu, după declararea Răuleștiului drept oraș-stat, temut și respectat de toate marile puteri ale lumii, având mai multe tripouri și bordeluri la mia de locuitori decât oricare altul, capitalele occidentale n-au avut decât să se

plece, cu un oftat, umilite şi resemnate, în faţa unei realităţi de nezdruncinat: de pe tărâmul celălalt, Răuleştiul îşi extindea graniţele, pătrunzând, prin puterea minţii fizicienilor săi fără egal, în universul aproape paralel al spaţiului românesc.

Mai mulţi preşedinţi americani interveniseră pe rând pe lângă Înalta Poartă ca să oprească avântul său imperialist. Răuleştiul îşi întinsese însă nemilos ghearele asupra unor localităţi ce stârniseră de mult invidia acoliţilor vizirului Tătăroiu.

Mai întâi au fost ocupaţi Ghimpaţii, apoi, cu o furie a avântului pe care nu-l mai putea opri nimeni, Puchenii Mari...

-Hai bă, dă-o-n pisici, chiar şi Puchenii Mari! - a strigat îngrozit califul vesel Obama B. Hussein, ţopăind ca un apucat în minaretul Moscheii Albe, îngrijorat de discriminarea minorităţilor.

Fără să voiască să ştie de nimic, soldaţii răuleşteni şi-au înfipt steagurile pe meterezele primăriei grand-pucheneze...

Răuleştenii nu dau socoteală nimănui - „n-ai treabă cu nimeni, înţelegi, cu nimeni n-ai treabă!”

Marţea şugubeţilor

Peregrinările mele şi ale lui Bebe prin cele mai îndepărtate cotloane ale Răuleştilor, în căutare de omuleţi cu ochii mari de tot şi capetele ţuguiate, cât ar părea de bizare, se soldaseră totuşi cu un rezultat peste aşteptări. Abia ne venea să credem ochilor şi urechilor. Sunt tot timpul lângă noi, veghind pământul. Nu ştiţi, nu?... uite vă zic eu acum... cât ne-am rugat de ei, n-are nici un rost să vă spun... ce le-am oferit în schimb din partea omenirii... prefer să uit... dar în fine, am obţinut ceva... minunat fără îndoială, veţi spune... oare pentru dumneavoastră, dragi cititori răuleşteni, marţea este o zi obişnuită? Da?...

Atunci am să vă depăn o poveste, la care sunt parte, alături de, poate, câteva zeci de mii din concetăţenii noştri. Poate mai mult, n-am să aflu niciodată. Nu aţi observat că în fiecare marţi, dis-de-dimineaţă, o bună parte dintre noi dispărem brusc, indiferent unde ne-am afla?

Maşinăria, infernal de complicată, care e controlată de omuleţii din arcă, ce stă agăţată de nişte cabluri ţinute zdravăn în mâini de Perseu, îşi trage firele din inimile noastre şi poartă numele „O lacrimă ocrotind în ea un oraş”, deşi alţii preferă să-i spună „Nostalgia străzii”... câmpul sufletesc, puteţi să-i ziceţi energetic, astfel creat ne transportă pe toţi într-un alt timp şi pe o altă planetă, în anul 1938, cândva, primăvara.

La ora şase, toţi împricinaţii ne trezim, fără capetele şi ochii de guşter, piei, solzi şi aripi, fiecare în alt loc decât cel în care trăieşte în restul anului. Doar consoartele ne sunt aceleaşi, deşi, câteodată, nici măcar atât.

Nu ştiu alţii ce au prin case, dar eu unul sunt foarte mândru de radioul Grundig la care ascult „fanfara dimineţii”. Are un ochi verde care clipoceşte vesel şi răspândeşte o căldură cât se poate de plăcută. Mă spăl în lighenaş cu apa din carafă, mă frec bine cu ştergarul, mă dau cu nuţică apă de colonie, mă îmbrac cu pantalonii cam largi, cămaşa suflecată şi vesta tricotată în casă, îmi pun şapca de uvrier şi mă duc acolo unde e dusul meu.

Peste tot în centrul târgului dau de cunoscuţi. Unii îmi sunt colegi, altele sunt dame din lumea mare... ce pălării... ce rochii... ce ciorapi cu dungă... toţi

ne zâmbim ca niște poznași... acolo suntem noi și numai noi... feriți de hoardele de vârcolaci ale vizirului Tătăroiu... mă reped sub balcon, la domnișoara Virginica, să-l ascult pe Titi Botez cum îi cântă o serenadă... .ah, vechea stradă... .acordeonul... pe Știrbei vodă stau cu ochii-n patru să nu dau nas în nas cu Donna Alba, căci știu că de-abia așteaptă să se încolăcească în jurul meu și mai am atâtea de văzut și făcut... dar ce să mai spun... of... .cititorii pot completa ei înșiși cu pixul pe o hârtie volantă tot ce le dorește inima, omuleții îi vor auzi și le vor îndeplini dorințele... și dacă vi le împlinesc, eh... dați o bere?...

De ce mă întorc mereu în trecut? Poate și fiindcă iubesc la nebunie strada.

Nu pot trăi fără ea. Vreau să respir buruienile crescute anapoda printre gardul vechi, lăsat într-o parte, jelindu-se și oblojindu-și rănile cu stropi de rugină. Țin să mă opresc lângă fereastra veche și coșcovită, să dibui cu ochii dincolo de frunzele mușcatei, printre ochiurile perdelei croșetate. Un trup frânt, o zvâcnire, o patimă.

O stradă nu o parcurgi niciodată în întregime. Nu ai cum. Ești în situația lui Ahile care în veac nu poate ajunge din urmă broasca țestoasă. Ți-ar trebui o infinitate de clipe ca să adulmeci fiecare pâlpâit de umbre, să te înfiori la orice tresărire de soare furișat printre frunze și prins în gâlceava lor, să asculți ademenirile venite de dincolo de sporovăiala straturilor de flori... și apoi, după fiecare pas făcut îți pare imediat rău, căci ai lăsat în urmă ceva nedezlegat, un mister care, odată ce te întorci din drum, pare și mai poznaș... nu, o stradă nu o termini de străbătut niciodată... doar dacă o iei cu tine în singurătatea ta cea mai adâncă, ca să stați la taifas până la apusul lumilor.

Mă roade să pipăi cărămizile șfichiuite de vreme, din colțul căzut într-o rână, să simt, cu obrazul lipit de ele, pasiunile cărora le-au fost martore, scâncetele, țipetele, unduirile tânguitoare, râsetele chefliilor, la botezuri, nunți și înmormântări... câte n-au văzut cărămizile, și cum mai tac, hoațe, mustăcind, de parcă ar vrea să-și țină rătăcirile oamenilor numai pentru ele...

Pe strada aia de lângă maidan, cu ulmi și stejari, flori de lămâiță, lalele, zambile și tufe de liliac în fundul curții, cu doi bătrânei care te servesc cu dulceață și șerbet făcute în casă și un pahar cu apă proaspătă de la cișmeaua care susură între tangoul de trandafiri, nu obosești niciodată. Are atâtea să-ți spună încât te va ține treaz până la stingerea cea de pe urmă a sorilor, care tot pe locul ăla o să te găsească, singurul om rămas pe boțul de praf, surâzând, căci știi că vei lua cu tine șoaptele și umbrele străzii, tainele ei cele minunate, măcar așa, ca să dai un pic de culoare și rost de a fi pustietății nemărginirii...

Seara, cam pe la zece ceasuri, după ce tocmai am înghițit pe nerăsuflate ultimul articol al lui Arghezi, îmi iau adio pentru o săptămână de la marele oraș, căci știu că următorul pas va fi înapoi la Răuleşti.

Și fiindcă toate poveștile au un început, și a mea are unul, a fost odată ca niciodată un oraș al bunei cuviințe și al bine-cunoscutei politeți românești, în care liceenilor li se spunea domnule elev, în care în buzunar îți puteau zornăi și bani de aur, un autentic centru de cultură european, unde uzinele Malaxa concurau cu fruntea sus produsele germane, un oraș unde nu era rușine să spui că ești român... am fost și eu curios cum se numește orașul... până ce mi-a șoptit odată o viorea... nu e de fapt un oraș propriu zis, ci o lacrimă de bucurie și durere, ce refuză să se dizolve în uitare, și care-și zice doar, Bucureștiul interbelic. Ne-a lăsat drept moștenire inima lui, care bate în noi, nepieritoare, și e atât de bucuroasă că o ținem în viață, încât adesea dă în plâns...

Notă regizorală: La difuzor se transmite în acel moment Sărută-mă cu Cristian Vasile. Piesa se întrerupe pe o perioadă nedeterminată, căci spectatorii sar de locurile lor, dau buzna pe scenă şi încep să danseze dezlănţuit. Decorul se schimbă, în fundal apar, ca prin minune, Terasa Oteteleşanu, Gambrinus, Carul cu bere... sfârie micii, ţapii se înfoaie cu spume... damele o dau pe can-can. Nimeni nu ştie când va continua piesa de teatru Dansând cu Şiva... nici nu vor să ştie... „ia mai lăsaţi-ne în pace cu aiurelile", spune toată lumea... ce mai sindrofie... câte chiote şi oftaturi... unii ochi în floricele, alţii sus la stele... într-un târziu spectacolul se reia, după ce spectatorii istoviţi, gâfâind şi râzând, se întorc de bunăvoie la locurile lor... toţi îşi păstrează hainele din anii '30, care au apărut pe ei ca din senin... damele rămân însă obligatoriu doar în combinezoanele din mătase naturală, fără ciorapi sau alte mofturi cu cerculeţe, picăţele şi danteluţe, cu picioarele cocoţate pe scaunele din faţă şi trăgând adânc din port-ţigaret... au şi de ce să fie obosite, a fost o orgie generală, în care au făcut dragoste cu zecile de mii, între ei dar mai ales cu suflarea fierbinte, împătimită, a oraşului...

Scurtă şoaptă a lui Watanat, la o ceaşcă de sake

Ce-aţi spune fraţilor dacă aţi şi face-o?! O zi pe an, ziceţi-i „Marţea Grasă a nebunilor anului 1938". Brazilienii au Samba lor. Veneţienii, Carnavalul măştilor... aveţi şi voi sindrofia voastră... hai c-ar fi haios de tot... toată lumea în haine de epocă, în centru nu sunt lăsate decât maşini vechi şi trăsuri... damele au decolteuri generoase şi port ţigarete, zâmbind enigmatic pe sub pălării, păşind totdeauna graţios, pe acorduri de café-concert... fără televizoare sau McDonalds... la restaurante, numai tarafuri... iar la cinematografe, „Crucişătorul Potemkin", „Iluzia cea mare", „Cheiul ceţurilor"(ultima noutate), „Rapacitate", „Piciul", „Goana după aur"...

Sfântul Dumitru vă va binecuvânta şi el, vă asigur...

... da', eu zic să încercaţi o altă husă ziguratului lui Tătăroiu şi să staţi mai bine în centru, nu păşiţi în marile mahalale-cazarmă, nu sunt chiar de pus la icoană, lăsaţi mai bine visul pur, frumos şi rotund... nu mai agăţaţi unei sfere tot felul de fire şi cozi răuleştene, nu sunt nici aşa de dulci şi nici aşa de fermecătoare... e mai bine aşa...

Dor de apa făgăduinţei

Ca să dau puţin lustru vieţii cu televizorul şi Internetul mi se părea cel puţin degradant atâta vreme cât aveam momente când mă părăsea orice pasiune de a mai trăi în pestilenţele dâmboviţene.

Sigur, rămânea posibilitatea îmbogăţirii. Dar şi pentru asta trebuia să ai calităţi care mie îmi lipseau. Odată că aveai nevoie de prieteni influenţi printre Sufletele Pierdute.

Era apoi necesar să ai curajul să-ţi asumi riscuri inteligente. E drept că multe dintre persoanele care se îmbogăţiseră erau foste sau actuale Feţe de Ceară, care acaparaseră, odată cu deschiderea regimului, cele mai productive sectoare ale economiei(care nici nu erau de altfel foarte multe). Îşi făcuseră însă loc pe scenă o mulţime de oameni plini de iniţiativă care porniseră de la nimic şi care reuşiseră să pună pe picioare afaceri prospere. Setea de orice era nou şi mai ales frenezia generală după banul făcut uşor începuseră să

acapareze întreaga simțire a bunilor noștri concitadini. Dacă n-ar fi fost scuipații de pe străzi, excrementele de câini, bărbații care-și suflau nasul cu dosul palmei, aproape orchestral, aerul de bezmeticeală generală, atmosfera de familiaritate grotescă – altfel cât se poate de cinică – ai fi putut crede că te aflai undeva în America. Da, de ce nu, fiindcă în Babilonul răuleștean totul este posibil!

Din nefericire însă nu mă număram printre ei. Eram genul de om care-și lua salariul și geanta și pleca fericit acasă, mulțumit cu cât apucase să câștige.

De mai mult nu eram în stare, mai ales că toată viața mea fusese o lungă și dureroasă evadare din realitate, începută cândva, pe vremea când eram copil. M-am întrebat adesea dacă nu cumva pasiunea cu care m-am aruncat asupra Yoga, cu promisiunea pe care o aducea ea, cea a unei scăpări definitive din lumea asta plină de suferință, nu era pur și simplu o continuare a dorinței de fugă, de toate și mai ales de mine însumi.

Visam să ajung pe alte meleaguri încă de pe vremea când aveam zece ani și de-abia apucasem să mă afund cu pasiune în cărți de călătorie... cum am mai înfruntat mările și oceanele, alături de Magellan, La Perouse, Dumont D'Urville, sau Căpitanul Cook... ce destin sublim, cel al lui de Bougainville, de la luptele din Canada, împotriva englezilor, la popasul printre zeițele insulei Tahiti... dragostea pentru fetele sale de acolo mi se trage...

Plănuiam împreună cu un coleg să evadăm și să mergem pe furiș la Constanța și să furăm un vapor. El urma să aducă niște prăjituri pregătite de bunică-sa, însiropate cu un somnifer, cu care să-i adormim pe cei ce păzeau Bricul Mircea(după care urma să-i aruncăm în apă). Singurele mari probleme care ne încurcau planurile erau... odată că nu reușeam să hotărâm care dintre noi să fie căpitanul și care secundul, și apoi... ce colegi de clasă urmă să luăm cu noi, că doar nu era să ne spetim noi ridicând și coborând la pânze! Cred că tocmai nerezolvarea acestor dileme - în ciuda unor încercări de promisiuni și amenințări reciproce - ne-a făcut în cele din urmă să abandonăm planurile.

O singură dată m-am apropiat de al treilea zid de incintă al Babilonului, împreună cu o blondă, vrând să mă strecor pe pășunile bucuriei, dar cred că mi-am pierdut timp de câteva clipe cunoștința, tot episodul s-a încheiat bizar, parcă eram și nu mai eram tot eu, cel care s-a întors acasă. Parcă se rupsese ceva fundamental în mine, și nu din cauza blondei. Ce s-a petrecut atunci rămăsese o vreme un mister…

N-am reușit atunci să fug, cu toate că dorința de a o face nu m-a părăsit niciodată. Într-o goană nebună mă aflu și acum, în timp ce scriu.

* * *

Bebe Jianu era însă unul dintre cei relaxați:

„Capitalismul și morala – iar a ta sper că are o tentă pur filosofică și exclude invidia – nu fac niciodată casă bună. Cum, necum, trebuia dat drumul afacerilor. Că nu e foarte corect cum s-a procedat, înțeleg, dar nu era timp să iei capitalismul de la capăt, cineva trebuia să apuce din mers hățurile, Fețe de Ceară sau nu. Nu știu dacă le-a fost chiar comod, fiindcă au trebuit să învețe totul din mers. Nu-i deloc ușor să aștepți ca riscurile pe care ți le-ai asumat să dea roade.

Să zicem că mai multe mii de Suflete Pierdute au acaparat într-adevăr bogățiile orașului nostru stat. Dar prin firmele pe care și le-au înființat, fiecare dintre ele a dat slujbe altor câteva sute, dacă nu chiar mii de oameni. Hai să vedem care ar fi fost alternativa? Dacă Fețele de Ceară s-ar fi constituit nu într-o clasă de afaceri, ci într-una de rezistență împotriva oricărei înnoiri? Eu

zic că tot ce s-a întâmplat e o dovadă că există, acolo, în subteran, şi nişte minţi inteligente, foarte adaptabile şi înzestrate cu viziune, şi care în mod cert au dorit binele oraşului nostru stat, asta pe lângă toată turma de grobi şi patibulari pe care am perceput-o cu toţii ani de zile ca alcătuind grosul Sufletelor Pierdute.

Tu nu joci nici măcar la loto, darămite la Bursă, şi atunci cum vrei să câştigi?

Asta e, n-o să reinventăm noi lumea, aici la Răuleşti, istoria şi viaţa sunt pline de cruzime, dar şi de iniţiative îndrăzneţe şi imaginaţie creatoare. E o zicală care spune foarte înţelept, „dacă te crezi aşa de deştept, de ce nu eşti mai bogat?"

Doar atât, visare...

Sunt convins că fiecare dintre noi aveam propria formă de evadare din sârma ghimpată cu care era înconjurat Răuleştiul, din situaţia aparent fără ieşire în care acesta vieţuia în propriul univers, separat aproape complet de toate celelalte, iar Yoga era una dintre cele mai promiţătoare forme de scăpare de ameninţarea neantului. Intratul în Răuleşti nu constituia o problemă. Oricine o putea face, însă odată aflat acolo nu mai putea trece în afara zidurilor de incintă decât printr-un miracol accidental sau cu ajutorul instalaţiilor de teleportare, aflate în grija gărzilor turcomane, care-şi făceau rondul pe înaltele metereze ale Babilonului călărind motociclete Honda, Yamaha şi Kawasaki.

Ce altceva puteam face decât să ne adâncim zi de zi, fiecare, în propria formă de visare cu ochii deschişi, care de care mai fantastică, adăpostindu-ne de realitatea hâdă care ne sufoca prin toţi porii şi în felul acesta, negând-o? Lumea spiritului ne ademenea cu infinite variaţii ale unor cioburi colorate, tot atâtea crâmpeie ce sclipeau dincolo de fruntariile văzute, presărate pe drumul către inima cea fără de cuvinte şi lacrimi a nemărginirii.

Încercam cu toţii diverse forme de a ieşi în necunoscut, dar nu cred că pretindea cineva că făceam altceva decât să păşim pe poteci călcate până la extenuare. Ce cale mai feerică, mai gingaşă, dar în acelaşi timp teribilă şi sălbatică, de-a dreptul ameţitoare, decât aceea de a încerca să atingem cu deşertăciunea minţii noastre porţile care dau către tăriile nesfârşite ale împărăţiei spiritului...

M-am întrebat adesea: un om fericit, bogat şi sănătos, arde el de dorinţa de a se elibera?

Mă îndoiesc apoi foarte tare că marii hămesiţi după adevărurile spirituale erau cei care dădeau tonul cercurilor de Yoga şi budism.

Oameni precum George constituiau mai degrabă excepţia decât regula.

Unii le băteau din simplă curiozitate. Alţii veneau fiindcă Yoga era un antidot la singurătate. Nu erau deci puţini cei care se adunau acolo doar ca să întâlnească alte persoane - în fond, un eveniment social.

Ca de obicei în astfel de cazuri, nu lipseau diverşii snobi, gomoşii de tot felul, oameni care se distingeau de regulă printr-o tăcere arogantă, care se situau deasupra evenimentelor de zi cu zi şi veneau să contemple, de pe înălţimea propriului Olimp, avatarurile muritorilor de rând. Întotdeauna găseşti la astfel de cercuri nerozi care tac, la modul săţios, dar incitant şi aproape corupător – doar ca să pară mai interesanţi, îşi închipuie ei. Îţi vine să

le scormonești creierul cu degetele ca să le dai la iveală goliciunea...

Mă întrebam uneori dacă eram cu adevărat religios sau nu. Ina încerca să mă convingă că da, în timp ce eu mă înverșunam să fiu de o părere contrară.

Oricare ar fi fost adevărul, m-am surprins galopând pe sâcâitor de ușoara alee a spiritului, eu, un mare novice atotcunoscător.

În scurt timp m-am descoperit chiar subiectul unor mici miracole. Cărțile îmi veneau pe neașteptate, tocmai acelea de care aveam mai mare nevoie. Visele mele erau bogate dincolo de orice închipuire în imagini arhetipale. Jung m-ar fi invidiat. Nimeni nu simțea muzica clasică cu intensitatea cu care o făceam eu, pictura o apreciam ca nimeni altul – o știam, și o știa și lumea, rea și invidioasă, dar nu voia s-o recunoască. La noi își făceau cuib toate păsărelele, șerpii, lupii și urșii se îmblânzeau la vederea mea, florilor le mergea de minune lângă mine, aura mea argintie era îngânată de tremuratul irizărilor aripilor de fluturi, trena ei, vizibilă din satelit. Eram într-un fel un binecuvântat și totodată o danie cerească pentru cei din preajma mea. Trăiam în paradis, unul dintre mulții sfinți care, după cum mă bătea la cap George, se născuseră ori pur și simplu veniseră să viețuiască în orașul nostru stat, botezați cu scuipăturile din Răulești și tămâiați cu efluviile pestilențiale ale Dâmboviței.

* * *

Când a venit la mine George cu CD-ul cu Hare Krișna am crezut că înnebunesc de fericire. Cât de învăluitor e Bolero-ul lui Ravel și te duce, pas cu pas, la cer, Maha Mantra te aruncă acolo cu o patimă neistovită... e o beție încă neîncercată și nepermisă muritorilor de rând.

Hare Krișna, Hare Krișna,
Krișna Krișna, Hare, Hare
Hare Rama, Hare Rama,
Rama Rama, Hare, Hare.

Din primul moment în care am ascultat-o parcă am fost purtat în văzduh și pironit la porțile nemărginirii. Aveam sentimentul intens că atingeam cu sufletul ceva diafan, dincolo de orice închipuire și putere de înțelegere. Eram cuprins de un dor nespus și mă dizolvam într-un orizont imens, dar care era totuși atât de aproape încât mai că îl puteam pipăi cu simțirea. Mă aflam în acel ceva, care pulsa ca o sferă unduitoare, dând viață sunetelor, parcă devenisem eu însumi acea imensitate ce părea să coboare din nepătruns, învăluind și făcând să tremure de lumină accidentul în spațiu și timp care era trupul meu. Era o senzație de fericire și plenitudine pe care nu o mai cunoscusem niciodată până atunci.

Mare trebuia să fie dăruirea celor care o intonau. Se abandonau în uitare, se pierdeau pe ei înșiși doar ca să se regăsească înnoiți, în izvorul unic ce născuse în adâncuri de nimeni știute vibrația tăcută din care se încropiseră, pe nesimțite, sunetele lumii.

Cu unul dintre difuzoare între noi, George și cu mine stăteam turcește pe podea, acordându-ne trupurile la ritmul muzicii, când catapeteasma templului nostru stelar fu ruptă de vocea Inei, care întocmise recent un studiu sociologic privind spălatul pe creier la care se dedau sectele religioase:

-Hai măi, lăsați cântecul ăsta. Tocmai asta v-ați găsit să ascultați? Te-apucă mila când îi vezi pe ăștia de la Hare Krișna în capoatele lor roz, jelindu-se de mama focului și cerșind... voi aveți idee ce se petrece la templele lor?... i-au ridicat acolo statui lui Bhaktivedanta Swami Prabhupada de parcă ar fi Dumnezeu... i-ați citit cărțile ca să vedeți ce enormități debitează... cum

numește oamenii de știință șarlatani... au avut mare noroc cu George Harrison, care le-a dăruit conacul ăla bogat, de lângă Watford... racolează fete de oriunde, până și din Croația și Serbia, le supun unor orgii, le pun să robească... îți lasă impresia unei adunături de detracați, dubioși și slinoși... tot felul de indieni care nu prea aveau ce să mănânce la ei acasă iau cu asalt nătăfleții din Occident...

Asta e... dacă femeia n-a fost înzestrată de Creator cu suflet! Nu poți s-o ridici la înălțimea ta spirituală cu nici un preț. Nu e chip s-o salți pe culmile eterate ale muntelui oricât te-ai căzni. Vrea ea să rămână în prăpastie și cu asta basta.

Hare Krișna, Hare Krișna... poate lăsa impresia greșită că mă oprisem la mantra asta. Nu puteam să fiu însă atât de părtinitor. Setea mea după minunea necuvântării celei mari, care izvodește silaba primordială, nu se putea potoli de la un singur izvor. Mai ales că descoperisem, cu uimire și încântare, că părea să existe, peste mări și țări, un alt eu însumi…

Idoli, care mai de care

transcendentali, cu rol tămăduitor

Spumă de lăcrămioare
(cu acompaniament de cimpoi)
(Con spirito)
Oh, cremă de malț
faci mai mult de-un sfanț
licoare aurie
pe limbă, zglobie
pe strâmbi îi îndrepți
hainii, îi cerți
suflete golaș
nu mai ești trufaș
ești împins haihui
'n țara nimănui
unde-ai vrea să zbori
să nu mai cobori
paradis de-un sfanț
oh, cremă de malț!...

... dragi ascultători, după ce v-am pus mantra *Spuma de lăcrămioare* cu acompaniament de cimpoi, pe bandă, cu care dăm ca de obicei ora exactă... la JOG Radio, nu vă faceți griji, e aceeași ca întotdeauna... una singură... de la începutul lumii... doar nu vă închipuiți că trecerea timpului, e... hâc... stați puțin, să-mi torn și un pic de sifon... așa... pare OK... aici e... **Călugărul Iasomie**... vorbind în eter, din eternitate, la microfonul a ce a mai rămas din secția cea mai ruinată a Limbilor Babilonului, difuzând de la John O'Groats, dintr-o biserică papistașă bântuită și incendiată de propriile stafii... o redacție vraiște, unde nu se mai înțelege om cu om... aici, la cadavericul JOG Radio, care vă aleargă, vă lasă cu răsuflarea tăiată... difuzând la ore tot mai anapoda... pe lungimi de undă din ce în ce mai scurte și tot mai suspecte, programe de știri și actualități care sfidează cea mai elementară logică și depășesc orice închipuire... care se întrerup cu de la sine putere... sub apăsarea propriei inconsecvențe, dar și a consecventei noastre prostii și... hâc... și astfel nu se

mai termină niciodată... şi care sunt atât de dezgustătoare încât sperăm din tot sufletul, ca să mai putem avea o umbră de respect faţă de noi înşine, că nu le ascultă nimeni... mai ales de când amnarul învăpăiat al redacţiei Titus Moldovanu, cu verbul lui acid şi spumos, a fost alungat din redacţie cu strigăte de ură de către nişte pietricele boante şi sfărâmicioase... nu e de colea să-l auzi pe micuţul cretinoid cu fruntea de două degete, obrazul ca o scoarţă de copac şi vocabularul de o sută de cuvinte isterizându-se pe post, „s-a descoperit în sfârşit liceul unde a învăţat Aristotel", el crezând că era tot unul precum Rosetti şi 24, unde-şi trimit ştabii şi Feţele de ceară de rang înalt copiii... anunţ la care s-a râs până când Vrocinix a căzut literalmente de pe scaun, după care a început să înjure de mama focului... când e lăsat singur în camera editorilor, pigmeul idiot se bate cu persoane nevăzute, dar ştii, turbat rău de tot, şi se face apoi ca un rac când e prins asupra faptului... aşa... hâc... mă scuzaţi... altceva, ce să vă spun... la noi e o atmosferă *fin de siècle* de nu se poate... toţi aşteptăm temători ceva şi nu ştim ce... un mare vestitor... parcă ar sta să se întâmple un eveniment cosmic, o zgâlţâire care să ne scoată din toropeală... de-abia avem loc să păşim printre grinzile fumegânde, nimeni nu ştie ce vrea... ce să transmitem, când să transmitem, pânzele cu programe plutesc prin aer, smulse de pe şevaletele care s-au aplecat într-o parte, cu un aer sictirit... vântul bate în voie... câţiva dintre noi, ca o ultimă revoltă existenţială, au renunţat la whisky şi au dat-o pe absint... oile mi se încurcă printre picioare, ca nişte bolânde... damele astea două care mă sorb din ochi parcă au păşit afară dintr-un tablou de Toulouse-Lautrec, aşteptând vizita medicală, că nici nu mai merită să-mi suflec anteriul pentru ele... lasă tăvile cu farfuriile goale şi murdare în mijlocul camerei... acum că nici soba asta cu cărbuni nu prea mai trage îşi fac cafeaua pe emiţător... de aia i s-o fi încălzind aşa de tare lampa şi ne auzim prost... stai să mai înnod odată contactele astea... să le mai desizolez puţin cu bricheta... uşurel să nu deranjez porumbiţa asta că are ouă... alo?... mă mai auziţi?... eh... ziariştii stau cu privirile împăienjenite în pântecele verde al sticlei... eu singur mă mai ţin pe redute... aşa... numai un moment... parcă am pus totuşi cam mult sifon... să mai torn puţină licoare binecuvântată... eh... acum e altceva... OKeeeey... ce spuneam?... aha, da... ce-ar fi dacă i-am da microfonul lui **Vrocinix,** pe unde o fi umblând şi ăsta, probabil e într-o nouă *promenade architecturale*, dar poate s-o îndura să ne transmită în direct nişte cimilituri. Reporter special, ai acum cuvântul... hâc... hai, nu fi nasol, zi şi tu ceva... orice... improvizează... parcă mai contează:

Vrocinix, Omul Revoltat: Da... îmi pare rău că m-ai deranjat, prea-sfinţite Iasomie, doar fiindcă te-ai sculat mata din beţie... ştii... te-am rugat să nu îmi mai dai legătura, aşa nitam-nisam... când am chef de transmis ceva te sun eu... nu... doar aşa conveniserăm... ca să te delestezi mata de responsabilitate, arunci emisiunea pe umerii mei... să fac eu totul, ca de obicei, nu... în fine... OK... împreună cu colegul Jonas, ne-am smuls din inima civilizaţiei, din ultraaglomeratul John O'Groats, unde ne sufocam de cât tundeam la oi şi, vrând să respirăm puţin aer curat, am pornit-o într-o plimbare interminabilă, pe o rampă continuă din beton... şi am ajuns unde voiam să-l aduc, anume în inima înfrigurată, bătrână dar încă plină de surprize a Scoţiei... tot încerc să-i bag în cap, dar nu vrea să înţeleagă, de ce îmi repugnă Le Corbusier, în schimb sunt îndrăgostit lulea de Richard Meier... şi în general de *The New York Five*...

Jonas:... bă, te faci de râs cu prostiile astea... te mai şi aude un Babilon întreg... păi nu e Meier epigonul Corbului, ce dracu mă, iar începi?

Vrocinix: Măcar Meier e consecvent cu el însuşi, Corbul îşi schimba părerea despre Arhitectură de trei ori pe zi...

Jonas: *So what*? Picasso prin câte perioade nu a trecut?

Vrocinix:... vorbesc înăbuşit, din cauza halebardei pe care mi-o ţine Jonas la gât... da... ah... da... tablourile lui Picasso nu au distrus psihologic câteva generaţii, cum a făcut urbanismul Corbului...

Jonas:... şi Ronchamp?... zi de Ronchamp, că altfel o să-ţi stea capul unde-ţi stau picioarele...

Vrocinix:... e un accident, e drept frumos... da... tot un accident e... dragi ascultători, daţi-mi doar câteva clipe, aşa... cât să-mi pot reveni... acum, că am rupt coada halebardei, ne tragem cu greu sufletul şi stăm proptiţi, cu chiu cu vai, de gardul distileriei de whisky Bruichladdich...

Călugărul Iasomie:... fiule, Vrocinix... bă, ţineţi-o aşa, sunteţi tari de tot... e OK... continuaţi pe acelaşi ton... dar avem nevoie de o bogăţie de sunete, doar lucrăm în radio, nu... aşa că vreau neapărat să se audă un zgomot de cap retezat, rostogolindu-se, de preferinţă într-o mlaştină răpciugoasă, cu o apă stătută, colcăind de murdării, duhnind a putreziciune, din care răzbat, abia şoptit, tânguiri şi blesteme... ştiţi, apa să fie una păstoasă, slinoasă, cu urme de ulei sau motorină, să-ţi fie silă numai când o vezi, ca sunetul fie astfel estompat, să se piardă frumos, de la sine... bă, să fie clar, nu vreau să aud vreun „pleosc" când cade în ea capul unuia dintre voi, că sună cam brutal... ar fi bine să fie chiar mlaştina bântuită de Lucia di Lamermoor, pentru mai multă autenticitate... aşa că luaţi şi voi ce a mai rămas din halebardă şi căutaţi mlaştina aia, unde dracu' o fi, întrebaţi şi voi în stânga şi-n dreapta... bă, dacă vă întreabă cineva de semnalmentele Luciei di Lamermoor... vi le dau eu, că am lângă mine CD-ul cu Joan Sutherland, c-asta tot după plaiurile alea se trăgea... voce cum a fost a ei nu mai găseşti de-aici până-n Pleiade... după ce n-oţi mai fi unul dintre voi, pun eu un cimpoi melancolic... sau o să îndrug tot eu ceva, pe post de prohod, poate fredonez chiar *Silenzio*... nu vă faceţi probleme... iar până atunci... tu, Vrocinix, mai bagă aşa, pentru luminarea ascultătorilor, nişte elemente de culoare, înţelegi... hâc... de *background,* ştii... ca să priceapă şi ascultătorul Babilonian al lui JOG Radio ce pitoresc e în Scoţia... hai, dă-i bice...

Vrocinix:... clădirea distileriei Aucentoshan... ba nu, stai măi că asta e Bruichladdich... aşa e... că uitasem... OK... aici am lucrat eu acum doi ani, timp de o lună, ca Normator 2... marele concern *Scotchkoprodexportimpexovazky* mai are şi alte distilerii, Auchroisk, Glenallachie, Abhainn Dearg, Bunnahabhain, Macduff, Tullibardine şi Tomintoul... deci... clădirea coşcovită şi pe jumătate surpată de-abia se mai distinge pe cerul negru-violaceu, muşcat de nouri ameninţători, pierdută cum e în fumul şi ceaţa înserării cu închipuiri de stafii, printre lătrături suspecte şi sinistre însoţite de un dângănit funebru care se apropie cu paşi mari, totul pe fundalul unor dealuri golaşe, cu aspect fantomatic şi lugubru, şi al câtorva copăcei firavi şi trişti ce se strâng înfrigurați unul într-altul, pitiţi între două stânci cadaverice care ameninţă să se surpe, oropsite cum sunt de vântul turbat ce vine de aiurea. Vuietul lui are glasurile jeluitoare a o mie de fecioare trădate înainte de nuntă...

Călugărul Iasomie:... bă, plusează, bagă un *crescendo*...

Vrocinix:... tenebrele acoperă pământul cu mantia disperării... clipa amuţeşte şi ea, încordată, în faţa apropiatei mânii a cerului, gata să sloboadă pedeapsa ultimă... microfonul pare şi el să se teamă de necunoscutul secundei

următoare... după ce m-a privit câteva minute bune chiondorâș, ca un reproș că l-am scos afară pe o astfel de vreme, microfonul s-a chircit supărat asupra lui însuși și și-a tras peste cap buretele, îngrozit... tremură, înspăimântat, fiindcă este ținut, cu rapacitate, de mascota distileriei, o mână scheletică, care a crescut încet din ceața lăptoasă, oferindu-și serviciile, și pe care nu este recomandabil să le refuzi dacă vrei să-ți mai zburde în cerul gurii parfumul ceresc...

(Forte, molto vivace)

Oh, cremă de malț
faci mai mult de-un sfanț
licoare aurie
pe limbă, zglobie
pe strâmbi îi îndrepți
hainii...
... cum e mai departe c-am uitat?

Călugărul Iasomie(fortissimo):... oprește-te bă, ai înnebunit, nu trebuie să mai dai tu ora exactă, că de-abia am dat-o noi, pe bandă, cu acompaniament de cimpoi... te-ai zăpăcit de tot...

Vrocinix:... a da?... n-am știut prea sfințite... eu credeam că mi-ai dat *crescendo* ca să ajung la ora exactă... OK... păi normal că am pierdut șirul, doar trebuie să stau cu un ochi pe Jonas, care iar a început cu fițele lui, că de ce-am zis eu acum cinșpe mii de ani că van Doesburg a făcut bine că a introdus diagonala, că în felul ăsta cică s-a certat cu Mondrian și și-ar fi distrus propria grupare, De Stijl... și acum uite-l că rânjește și își ascute halebarda pe un cataroi... zice o să mă cresteze el pe diagonala ascendentă, să văd cum e... deci, cu teama pogorându-mi-se în suflet, sub priviri haine, reiau... din pâcla cu vibrații apocaliptice se încropește o lumină sinistră, ține-mă Doamne... iar aici eu o las mai moale până când găsești mata un CD potrivit, poate un solo saxofon cu Charlie Parker... eh... nu... vreau mai mult tonus... mai bine un concert cu Miles Davis... să pornească muzica sub mine... așa... pune-mi să ascult... prea-sfințite Iasomie, pune-le bre pe toate opt, că avem timp... păi ce altceva avem de făcut... eh... hai că m-am hotărât... al doilea CD cu Davis și a treia melodie din coadă... aia, da... e OK... ridic-o sub vocea mea... și acum vin din nou eu...

Călugărul Iasomie:... bă, iarăși, nu uita să mai bagi ceva elemente de culoare, știi...

Vrocinix... .trompeta îngerului negru anunță evenimentul cosmic montruos care stă să irumpă... pe cerul sfâșiat de fulgere și mistuit de bocetul tunetelor, pecețile se rup una câte una... o simți cu toate fibrele... sabia Judecătorului atârnă deasupra capului... bestia cea mare se iețește după colț... o simți, fiara din tine își ascute dinții... gata să sară... ai vrea să te pitulești... în subsolul unei clădiri - nu prea veche, cu dependințe, chirie moderată, aproape de centru, geamuri duble, încălzire centrală cu gaze, dar n-o prea găsești, asta e... Jonas a aruncat cât colo restul de halebardă și încearcă să se furișeze *à l'anglaise* peste gard, clănțănitul dinților lui este la limita suporta... bili... tă... ții... văd o cas... că…de…mi... ner... un…lăm... .paşşşşş... se…apro... pie…a…a…me… ninţător... o Ce... rule...

Jonas: Saltare Trickyyyyy, ia uite Vrocinix cine dă târcoale pe aici, printre umbre, la ora asta înaintată... și trage cu urechea, vrând morțiș să-și bucure sufletul cu deliciile artei abstracte... noi credeam că se coboară peste noi cerurile și când colo lămpașul tău era ăla care transpira transcendental...

mă miram eu cine putea fi... pe frigul ăsta mănânci tu... înghețată... ce-i aia? Parcă seamănă cu o mână fără degete... i le-ai halit deja... ce miros e ăla, de mumie, e egipteană sau britanică, dinaintea cuceririi romane?...

Călugărul Iasomie:... cerurile în sfârșit s-au deschis și au vorbit, mi-au ascultat rugăciunile, evenimentul celest așteptat de toți cu sufletul la gură ni s-a dezvăluit, misterul cosmic ni s-a revelat, e vorba de fosta fata morgana a redacției mereu năpârlite din John O'Groats... falsul Mesia, Tricky Bojan, una dintre figurile de legendă din istoria postului nostru JOG Radio, căruia i-a conferit și culoare, și calitate și mai ales... prestigiu!... dragi ascultători, aplaudați tumultuos reintrarea atât de flamboaiantă în scenă a lui Tricky... Tricky Bojan, falsul Mesia... da, așa, cu și mai mult patos, vă rog să-i arătați cât de mult îl iubim... confetti, zburați... muzici... șampanie... femei..aplauze... e sărbătoritul nostru... după câțiva ani petrecuți în Răuleștiul natal, acest Dulcamara al fondului de ten al iubirii universale s-a reîntors pe dealurile sumbre ale Scoției, unde ne așteptăm bineînțeles să-și pună șuba de văcar... cum e Tricky... tot la origini văd te adăpi, Întuneric din Întuneric... eh...

Tricky: Mă, e dulce și bună...

Jonas: Tricky hai să ne ciupim să vedem care dintre noi visează...

Tricky: Eu nu mă ciupesc...

Jonas: De ce?...

Tricky: Am motivele mele, nu vreau să mă întrerup dintr-o conversație repetitivă... și apoi, dacă ești doar o fantasmă, precum cele care-l muncesc pe personajul interpretat de Russell Crowe în Beautiful Mind?... e mai bine așa... vreau să cred că ești un om în carne și oase... noi, odată ce am intrat în mafia Fețelor de Ceară, nu ne facem niciodată evaluări psihice... doar nu vrei să ne iasă hibele la iveală... păi tu n-ai văzut mă că Iagoda, fostul șef al NKVD-ului, cel mai înrăit criminal sovietic, alături de Stalin și Troțki(adevăratul instigator al Gulagului!), era un psihopat și un pervers, la fel Beria, sadic și isteric…noi, crime nu mai facem de mult, da, și aici trebuie să recunoașteți meritul lui Tătăroiu, asta să vă fie clar la toți, dar totuși, normalitatea e numai a noastră…evaluările, întotdeauna, ale voastre…știi cum umblă vorba, un om sănătos la cap e un bolnav psihic insuficient investigat, de aia nu lăsăm pe nimeni să se ia de noi... cum o face unul, cum îl declarăm nebun…cu toate că și prostia ne iese câteodată prin toți porii... deși îi astupăm cum putem cu fond de ten... când nu ne reușește, ne punem fiecare câte o mască...

Jonas:... păi atunci dragi ascultători, să vi-l descriu pe Tricky... are niște pantaloni cu vipușcă de culoarea fierii de bou, cizme de cauciuc tăiate la vârf și un tricou cu poza lui Dumitrache care zice Servesc patria, iar pe cap are îndesat un basc cu un moț roșu... de unde îl ai Tricky...

Tricky:... l-am scos de la papucul aruncat în stradă de o damă de la Moulin Rouge.

Jonas:... și cum te-ai hotărât să vii înapoi la John O'Groats, printre oi și vaci?

Tricky:... mă, la Răulești, în subteran, se mișcase ceva... se auziseră tot felul de zvonuri... ne suspectam care pe care, se făceau controale peste controale... nu mai profita nimeni ca înainte. Mai ales cei care lucrăm în minele de diamant, știi, care mergem contra curentului, de la *tantra* cea mai subtilă, care purtăm panașul ăla mare cu pene galbene, de ni se zice *giant cocks*, nu ieșeam din schimb fără câte un săculeț. În ultimele luni de stat la Răulești începusem să mă iau de griji. Eh…păi știi mă cum ajunsesem și cum mă sfrijisem…ce să vă mai spun…nici cu fond de ten nu mă mai dădeam bine

la ieşirea din şut, asta e! Hai mă, păi ce vorbeşti mă…voi nu ştiţi…umblam ca vai de mine, mă trăsesem de tot la faţă. Cum întâlneam vreun cunoscut pe stradă, cum îmi vărsam focul... „uite, îi arătam eu dezgustat cui mi se potrivea la vorbă, azi n-am reuşit să ascund în chiloţi decât diamantele astea două, de câte patru carate. Păi cum mă, aşa mă duc eu acasă la Ljudmila mă?"

Jonas:..să înţeleg că în felul ăsta nu mai ai bani de afaceri imobiliare... şi cu casele alea din Glasgow ce-ai făcut, le-ai terminat de vopsit, să zic şi eu, zugrăvit? Parcă te plângeai că au grinzile putrede...

Tricky: Mă, tu lasă casele mele, mai bine vezi de tine ce faci, că în calitatea ta de evadat din Răuleşti ai şareta plină şi ai mai lăsat şi caii slobozi, eu zic că e momentul să-i tragi înapoi de pe marginea prăpastiei, până nu e prea târziu... n-ai priceput nimic din bolurile alea chinezeşti lăsate în mijlocul camerei, cu capacele sparte, când ţi-au intrat băieţii în casă…păi vezi mă ce simbolistică…tu ştii ce creiere formidabile avem noi mă…

Călugărul Iasomie:... dar Tricky, înger stacojiu, de ce nu împărtăşeşti mai bine ascultătorilor din experienţa ta unică... trebuie să fie ceva să te cunoască omul îndeaproape... în cinstea reîntoarcerii tale printre noi, dezvăluie-ne ceva din misterele firii... luminează prostimea suferindă, uitată în îmbrăţişarea obtuză a materiei...

Tricky:... mă, aş face-o dar nu ştiu dacă sunteţi pregătiţi să primiţi cuvântul de sus... e unul greu, dar pe deplin vindecător... da' uite hai... să vă fac hatârul... mă, e o mantră pe care dacă v-o dau, vă mântuie, vă scoate cu faţa curată din orice belea, mă, aţi ajuns în împărăţia cerurilor numaidecât... mă voi ştiţi ce efect are, instantaneu, nu mai eşti om după ce o foloseşti... Bou...

Călugărul Iasomie:... Trickişor... cred că nu am auzit aşa cum trebuie, pentru lămurirea ascultătorilor...

Tricky:... da mă, Bou... Bou... înţelegi... asta e mantra cea mai secretă din câte există... n-are egal... uite, eu mi-o repet zi şi noapte... şi efectul ei se vede pe mine, nu... mă voi ştiţi cum te curăţă mantra asta mă?... că de-aia eu cer banii înainte studenţilor mei, că nu ştii ce se întâmplă după.

Călugărul Iasomie:... dragi ascultători, doar un moment, numai la noi puteţi asculta totul despre mantra Boului... vă reamintesc că vă trage în direct de urechi mâna lungă a postului de radio John O'Groats... JOG Radio, difuzând pe lungimi de undă tot mai deocheate... e vorba de o rasă anume?... că aici în Scoţia avem mai multe...

Tricky:... mă... ce să-ţi răspund... eu vin la voi ca o carte deschisă şi tu, ştii vorba mea, *cavalerii bea vin*... mă, voi ştiţi cât de greu dau eu mantra asta unuia sau altuia... trebuie să-mi cadă cineva cu tronc rău de tot ca să i-o dezvălui... să nu mă faceţi să-mi pară rău... mă băieţi... vreau să văd că aţi meritat-o... nu mă dezamăgiţi... Bou... poate să fie şi de Shetland, şi de orice...

Vrocinix, Omul Revoltat:... dar dacă eu vreau Ox, sau în altă limbă, oricare ar fi ea, în engleză să zicem... efectul e acelaşi?...

Jonas:... bă, tu iar începi cu spiritul tău de contradicţie? Poate vrei să-mi amintesc că ai zis odată că prima clădire Bauhaus seamănă cu un abator nemţesc de vite, eh?... tu nu vezi că omul ăsta vorbeşte din adâncul inimii, Bou, mă şi nu Ox...

Vrocinix:... dar mie îmi sună mai rotund cuvântul Ox, e mai *manageable*... cum altfel vrei să-mi pun sufletul în mantra asta...

Jonas:..Ox, Ox…tu nu vezi că se termină fâsâit... e ca şi cum ai fi dat deja chix... parcă ar fi o minge de fotbal în care înfigi un cui...

Vrocinix:... dar substanța e aceeași...

Jonas... bă, forma e cea care contează până la urmă... îți iese sau nu-ți iese... *it's as simple as that*... lui Arnolfo di Cambio și lui Brunelleschi le-a ieșit miracolul care e Santa Maria del Fiore, în timp ce Carlo Maderno a făcut praf planul inițial al lui Michelangelo, pentru Sfântul Petru, în așa fel încât de la nivelul pieței nu mai percepi decât o caricatură de cupolă... lui Frank Gehry i-a ieșit fuga marină sălbatică din care irumpe scrâșnind strigătul luminii care e Muzeul de artă din Bilbao, nu însă și altele... restul teoriei arhitecturii sunt niște fitile consumate din start...

Tricky:... păi vezi mă că le știi... vezi că le știi... de aia și mantra mea e universală... se aplică în orice loc și în toate epocile... Bou... voi n-auziți mă cum sună... ce reverberație are... tot secretul este să adăugați un *m* la început... mBou, mBou... și apoi să prelungiți vocala u până uitați de voi înșivă... mBouuuuuuuuuuu... ... ăsta e marele secret, ca mantra să aibă efect deplin, altfel rămâneți la stadiul de viței... repetați-o voi de câteva zeci de ori și o să vedeți ce liniște o să vă cuprindă... ce sentiment o să aveți că ați ajuns în sfârșit acolo unde trebuie să fiți...

Călugărul Iasomie:... și cum se cheamă Yoga asta a ta, bănuiesc stadiul ultim al Delirației Transcendentale...

Tricky:... Calea bovină a fericirii... asta e mă... voi știți câți ani de practică mi-au trebuit mie ca să ajung aici?...

Călugărul Iasomie:..cerule, nu credeam că voi învăța să înviu vreodată de la o clipă la alta, am văzut multe, am ajuns bătrân, că nici anteriul nu mi-l mai pot scoate bine, de-aia am nevoie să mă ajute două fetișcane care să mă țină de picioare... acum știu că degeaba nu am umblat pe boțul ăsta de humă... am ajuns să trăiesc să-l văd pe Falsul Mesia... ce-ar fi dacă cei prezenți am încerca efectele ei binefăcătoare, numaidecât... Vrocinix, Jonas... vreau să aud intonată mantra... cum am fost asigurați că efectul ei este instantaneu... aveți câteva secunde... da... Vrocinix, ce ai simțit... hai, nu fi timid... ești între prieteni...

Vrocinix:... mă, eu totuși am dat-o cu Ox și poate că, mă rog, experiența mea nu este cea mai relevantă... efectul nu a fost poate maximum... Ox... mă cuprinde o fericire ponderată, nu îmi lasă nici o întrebare nesoluționată, nici un colț al sufletului necercetat, rezultatul nu e chiar cosmic, dar am o senzație foarte agreabilă de plenitudine... dar să le zică Jonas, că el ține la formă...

Jonas:... du-te bă de-aici că nu știi ce vorbești cu Ox-ul ăla al tău... traduce cineva mantrele din sanscrită în propria limbă?... bineînțeles că nu, altfel ai fi dezgustat de simplismul lor... de ce să n-avem noi, mantrele noastre, în dulcele nostru grai?... „floare-albastră floare-albastră, totuși este trist pe lume", adună în ea toată frumusețea trecătoare a lumii, spune și face mai mult decât toate mantrele sanscrite pe care le știu... și nu glumesc deloc, și apoi de unde știu că tot repetând versurile n-o să văd lumina?... „în cer s-ajunge dintr-un salt/sau nu se-ajunge în veci de veci", sună infinit mai rotund decât filosofia lui Adi Șankara... lasă frate mantra Boului la starea ei originară – în ea constă miezul șugubăț al Delirației Transcendentale... voi, adepții teologiei apofatice, și în general toți scepticii, care-l credeți pe Dumnezeu indescriptibil și inaccesibil, nu vă dați seama cât e de ușor să stai la taclale cu El?... un singur cuvânt și te aduce în pragul luminii... Bou... de ce vrei să-i iei din vrajă?... domnilor, efectul e cosmic și garantat, ascultați-mă pe mine, asta până ce n-o să fiu cu totul aburcat la cer... ce vorbește ăsta cu Ox... prieteni, dragi ascultători, credeți-mă, pe tavă îmi pun acum sufletul în fața

dumneavoastră... o singură dată am mai încercat senzații comparabile cu ce am trăit în ultimele clipe... știu eu o mantră colosală, mi-a zis-o un fost coleg de facultate, Bebe Jianu, care a experimentat-o pe o sumedenie de blonde... asta se întâmpla pe când trăiam în Babilonul răuleștean... eram la sfârșitul celui de-al doilea an de facultate și ultimul, fiindcă am abandonat Arhitectura și m-am hotărât să devin ziarist, mi-am schimbat cu totul numele, încerc să mă lepăd de trecut... n-am să pot uita niciodată cum mă aflam odată lângă zidul de incintă, împreună cu o blondă, ca un boboc abia înmugurit, repetând insistent împreună cu ea mantra „OriginealumiideCourbet", cu toată tăria de care eram în stare și ce să vezi, o minune... tocmai când pierdusem orice speranță, numai ce am observat că se face deodată o gaură adâncă, aurită, în zid și uite așa, ca printr-o vrăjitorie, am scăpat de aripi, solzi și capul de guștер și m-am teleportat de unul singur într-un alt univers, sublim, aproape paralel și am ajuns în cele din urmă aici, la John O'Groats, în patria jurnalismului... un alt coleg de-al nostru, George Grânaru, era pe cu totul alte mantre... de Bebe Jianu îmi pare rău, dar de George Grânaru, nu, fiindcă prietenia cu el m-ar fi dus mai mult ca sigur într-un hău... mai bine că am scăpat definitiv de el... ce s-a mai întâmplat cu ei doi, nu știu, că n-am ținut legătura... soarta lor e pentru mine un mister... și sincer să fiu, *I don't give a damn*... tot ce s-a întâmplat la Răuleşti e apa de sub pod...

Mantra „Nimeni", cât am mai ronțăit eu și la ea, dar sună amar, stângaci, depresiv, prea vag ca să-mi simt personalitatea cu adevărat atacată. Am șansa să mă cred un accident al sorții, mai degrabă decât un nimic existențial, un suflet tăbăcit la culme de atâtea întrebări.

În schimb „Bou" - e ceva de necrezut, peste limitele firii – fraților întru credință, mantra asta sună cât se poate de optimist, nu e o stare la care lumea, cu răutatea ei, vrea să mă reducă... ci din contră, e una pe care mi-o asum cu toată seninătatea. Nu crezându-mă mai deștept, undeva în spatele cortinei, cum ați fi poate tentați să credeți, ci cu fericirea sinceră că am păcălit atâta lume care-și închipuia că ar fi putut fi ceva de capul meu.

„Bou", în nici un caz nu reverberează regrete, la urma urmei mă fac vinovat de atât de puține gesturi raționale încât bruma de minte mi-a fost copleșită de mult de această realitate. Simțurile îmi sunt saturate și ele de informația asta, așa că au hotărât probabil să o dea pe partea ailaltă, să se retragă ca să facă loc, nestingherit, unicei substanțe la care am acces.

Mantra asta, tembelă cum pare, e conștientizarea unui mod de viață, a unei realități existențiale indubitabile care mă face să supraviețuiesc tocmai datorită goliciunii pe care mult timp am refuzat să mi-o recunosc.

Cât de tămăduitor, fără nici un fel de griji, „Bou"... le pot părea unora viclean, dar vă asigur că nu e cazul, sunt în sfârșit relaxat, duhnind a nepăsarea pe care numai adevărul meu ultim mi-o poate da, dar în nici un caz păcătuind prin ipocrizie... .bă Tricky, ce filosofi maturi, sobri și găunoși mai sunteți voi, acolo jos, în subterane, la lumina lămpașelor, laolaltă cu borâturile de psihiatri aflați în solda voastră... ce-ați mai descâlcit voi baierele de la lucrătura meșteșugită și tainică firii...

Tricky:... *(șoptit)*vezi mă, tu când m-ai ascultat pe mine ți-a mers bine în viață... ține minte cât oi trăi mantra mea, greco-indiană... când nu mi-ai urmat sfatul, ai văzut ce ți s-a întâmplat... de-aia ai astăzi căruța așa de grea... tu nu știi că una din tehnicile noastre este să aruncăm zvonul că tu ești o Față de Ceară, iar noi s-o facem pe feciorelnicii... după aia ți-o servim una caldă, una rece, ca să te lăsăm cu sufletul înghețat și să nu știi cum să reacționezi, să

rămâi mofluz şi paralizat...

În felul ăsta îţi testăm cu palma aluatul, depinde de tine cum o iei, de fiecare dată te supunem unui mic rit de trecere. În fapt e una din cele mai perverse tehnici de manipulare, prin care te descurajăm de la a fi tu însuţi; trimiţându-ţi mesaje contradictorii, te punem într-o stare de perplexitate, în care, dezorientat şi steril, rămâi anchilozat de puternice chingi psihologice, care te împiedică să acţionezi şi să iei o decizie raţională. Eşti lăsat, tuflit şi confuz, într-o stare de expectativă în care angoasele legate de un necunoscut amplificat iraţional ţin loc de judecată lucidă.

Jonas:..uite aşa aţi ajuns voi Sufletele Pierdute deştepte nevoie mare, vă pricepeţi la ocolişurile sinapselor ca nimeni alţii, de aia aţi şi adus Răuleştiul la stadiul de ruină.

Tricky:..păi vezi mă că le ştii... oficial, numai noi şi başbuzucii noştri psihiatri ne încadrăm în limitele cumînţeniei... asta e... las că te mai dădăcesc eu, îţi spun eu o vorbă tare de tot, cu meşteşug, plină de miez, dar mai încolo... eu ce să le zic mă băieţilor că eşti... tu crezi realmente în ceva? Că din înregistrările noastre nu rezultă clar... azi eşti una, mâine alta... nici nu ştim cum să te mai trecem în dosar... ai înnebunit pe toată lumea... fug ai noştri de dosarul tău ca dracul de tămâie... cum vede un ienicer că e pe cale să i se atribuie dosarul tău, cum pleacă în concediu fără plată la Stambul... iar ăia care sunt obligaţi să te ia în cercetare operativă, după o lună ori fac câte o criză de nervi din care nu mai ies, ori îi dor atât de rău ficaţii încât trebuie să se teleporteze la Călimăneşti, la o cură de ape minerale şi în general, pentru liniştirea şi reechilibrarea organismului... vreau să spun, ce religie ai tu mă, eşti în stare să-mi spui?

Jonas:... Tricky, Trickolasha, psyhi mou, ştii cât te iubesc, tocmai tu să-mi pui o asemenea întrebare, şi cu voce tare, tocmai acum când stau toate fantomele astea cu ochii aţintiţi pe noi... d-aia ţi-o zic aşa mai şoptit... tu chiar îţi închipui că eu am habar?...

Tricky:... iartă-mă numai o clipă că intervin, tu eşti ateu convins, sau e o altă vrăjeală de-a ta, ori, poate, rod al unui comportament ciclotimic, asemenea unui leagăn în care te dai, ba sus, ba jos, în materie de credinţă? Vezi cât de uşor se explică frământările tale? Picasso şi Le Corbusier tot ciclotimici erau... şi atâţia alţii..păi vezi mă cât e de simplu... diagnosticele uite aşa e... dar ce credeai, că e mare scofală?... nu există mirare şi îndoială filosofică, nici ardere continuă pentru un ideal, nici lepădare de el, nici fior artistic, nici agonie şi extaz, nici ridicare la cer şi prăbuşire, ci doar tulburări maniaco-depresive... toată lupta interioară, care singură face viaţa atât de frumoasă, e explicată psihanalitic prin câteva diagnostice... de altfel sper că îţi dai seama că toate experienţele religioase au fost deja catalogate – de către... başbuzucii noştri – drept ipostaze ale patologicului, scene de isterie, rezultate ale izolării senzoriale, autosugestii bolnăvicioase, schizofrenie, paranoia, în orice caz o stare psihică cu adevărat clinică, în care păşesc mai devreme sau mai târziu cei dau târcoale transcendentului... mă, ai înţeles... ţi-e clar acum... ei, vezi mă că eşti băiat deştept...

Jonas: ... am să-ţi răspund dacă sunt cu adevărat ateu atunci când o să ai şi tu curajul să apari pe postul naţional de televiziune, să spui dacă ţi-a părut vreodată rău de sutele de oameni care au avut de suferit de pe urma ta, mulţi dintre ei arhitecţi, care au fost daţi afară din serviciu şi care avuseseră singura vină de a se fi atins naiv, cu boticurile, de lăpticul transcendental şi de mantra „Boului", pe care voi Sufletele Pierdute le-aţi servit cu mânuţa ta, murdară de

vopsea... şi să răspunzi la întrebarea existenţială fundamentală, aşa cum apare ea în India secretă, şi la care îndeamnă un alt Maharişi, Ramana: „Cine sunt?”... iar tu, de când ai absolvit şcoala aia, faci câte un pas în doi, e drept cu un gest rezervat, după principiul mielului blând care suge la doi stăpâni, altfel ţi s-ar fi tăiat de mult beregata. De aia iei şi pensie, şi salariu...

Ce zici, Trickolasha, Suflet Pierdut, promiţi să-ţi pui cenuşă în cap în văzul întregii lumi? Sau aştepţi totul de la Dumnezeul bun şi atoateiertător, care, speri tu, bătrân cum e, suferă de amnezia eternităţii?

Tricky: Phiuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuu... u”,

Vrocinix:... prea sfinţite Iasomie, sunetul, pe care probabil îl auziţi şi voi toţi în acest moment, se repetă de şapte la puterea şapte sute şaptezeci şi şapte de secunde, Bojan rămânând cu ochii proptiţi undeva la Sfinţii aşteaptă – poate o veni de la ei o scăpare...

Văd că pe Jonas îl copleşeşte şi amuţeşte Strigătul cu stridenţa de glas spart, aşa că-mi face semn să ne ducem să ne relaxăm într-o bodegă aflată pe celălalt mal al lacului Loch Ness. E vorba de „Clătita şi Cobzarul”, unde, cot la cot, vom gusta tot soiul de creme de malţ, şi, bătându-ne noi pe diverşi arhitecţi, vom sfârşi prin a ne lua de-a binelea la păruială.

Totuşi, înainte de a ne despărţi de el, Tricky Bojan i-a aruncat în şoaptă lui Jonas, pe post de răspuns, o vorbă de zile mari, cu miez, grea de sensuri, profund simbolică, dintre cele care se lasă moştenitorilor cu limbă de moarte: „mă, vezi că Dulux face vopsele mai bune decât Crown, mă ai înţeles, te scoţi mai bine... ţine minte...

... tu de unde ştii, le-ai încercat tu?...

... mă, nu, că eu folosesc marca B&Q, dar pare că aşa rezultă din reclama de la televiziune... aşa că voiam să le încerci tu, pe banii tăi, ca să-mi spui şi mie dacă merită...

... or fi disimulând mai bine ce e dedesupt...

... eh, aşa o fi... bun înţeles... păi vezi mă că le ştii... d-aia vopselele uite aşa e... e nevoie de un singur strat, gros, ca să te acoperi... hai să trăieşti... ”

Rămas singur pe aleea interminabilă şi care nu duce nicăieri, fără alte clădiri în zare în afara distileriei, Bojan îşi toarnă pe cap o cutie mare de vopsea transcendentală, purtând marca firmei Wicked, care înnegurează şi mai mult tenebrele. În timp ce pasta i se scurge pe corp şi se răspândeşte pe trotuarul care începe imediat să plângă, Tricky surâde şi ridică din sprâncene cu nevinovăţie, ca un păun care vrea să te cuprindă în braţele lui, pline de o dragoste mai presus de orice *mantre*...

... cu mantra Boului susurându-ne în urechi, acum ne abandonăm şi noi potecilor cetii, pe o noapte înfiorătoare, nemaivăzută, în care până şi monstrul din Loch Ness şi-a scos masca şi costumul din cauciuc dublu termoizolant şi a plecat acasă... călugăre Iasomie, prea sfinţite, dacă mata mai ai de zis ceva, OK... dacă nu... hai ciao... că m-aşteaptă Jonas să mergem la „Clătita şi Cobzarul”, că o discuţie cu el durează două zile... cum te-ai scos cu timpul... eşti Ok?... te-am adus noi unde trebuie?... cât mai ai până la finalul emisiunii?... ai cu ce-o umple?... măi, sper că mai suntem în direct?!...

Călugărul Iasomie:... bineînţeles, fiţi binecuvântaţi, copii... bă, eu tot aşteptam un zgomot de cap, într-o mlaştină, ceva, v-aţi făcut că plouă, puteaţi măcar să-i fi tăiat capul lui Tricky Bojan, că nu vă ştia nici un suflet în pustietăţile alea şi aveam şi noi în sfârşit un sunet mai ca lumea, original, îl băgam la arhivă... bă, stai să mă uit la ceasul care arată ca de obicei un timp inexistent... aici postul de radio John O’Groats, JOG Radio, difuzând în

direct... bă băieți, hai c-ați fost de treabă, m-ați adus până aproape de final... e bine că l-ați împins puțin în corzi pe Bojan, chit că îl doare în cot... continuăm emisiunea în direct... dar... bă, Vrocinix, eu zic să-ți lași mobilul deschis, că banda asta cu mantra *Spuma de lăcrămioare* mai face fițe, și dacă avem probleme, o să te sun pe tine s-o spui tu, ca să dai în direct ora exactă... dar repet-o între timp, că văd c-ai început s-o uiți...

Vrocinix, același Om Revoltat:... dar de ce eu?... iar cade beleaua pe mine?... de ce n-o citești mata, prea-sfințite?...

Călugărul Iasomie:... bă omule, păi eu sunt prea bătrân, cu părul și barba albe, ce povară de ani duc eu în spate, parc-aș fi de când lumea, nu vezi că au adormit toți în fața aparatelor, tu ești cel mai tânăr dintre noi, ai o voce mai apetisantă, e mai d-un șnaps ceva, se mai trezește omul din piroteală...

Vrocinix:... dar de ce nu le puneți pe Marțiana și Ramona s-o dea ele cu mantra cu crema de malț?

Călugărul Iasomie:... bă, ție nu ți-e bine?... o vezi tu pe Marțiana declamând în direct, *Con spirito*, „O cremă de malț/faci mai mult de-un sfanț"?... dă aia de pământ cu noi de nu ne vedem... mi-e frică numai când mă gândesc...

Vrocinix:... păi de ce prea-sfințite?

Călugărul Iasomie:... păi nu știi bre că ei nu-i place whisky-ul... că nu-i suportă mirosul... ea e cu vișinata... că e bună și împotriva constipației... n-ai văzut că ține în sân un clondir și-i mai trage câte o dușcă atunci când crede că n-o vede nimeni... ba i-a mai pus și o suzetă, știi, ca să n-o audă cineva... dar te pui cu mine... eu sunt hoașcă bătrână, am mirosit eu de la o poștă încă de la început ce-i poate pielea, acum o cunosc bine de tot... o oarbă cu prețiozități penibile călăuzind isteric și nătâng alți orbi... n-ai văzut cum mai soarbe muzica?... cum îi mai turuia gurița, acu' vreo două zile, când se îmbrăcase în pelerina aia violacee, luciferică, și se dăduse cu argintiu pe față, desculță prin iarbă, susurând de mama focului *La femme de mon ami* pe notele de la *Me and Bobby McGee*... d-aia zic că ar trebui să-i facem și ei o mantră de ora exactă... ai vreo idee?... că tu le ai pe astea cu literatura...

Vrocinix:... măi nu știu... offff... poate ceva de genul...

Vivace

Mă dau la vișinată
mai rău ca la socată
când trag eu la măsea
cu prea-sfinția-sa
păi nu e de colea...

... dar vezi, Marțiana să nu uite ca proasta să scoată suzeta de la clondir, ca să se audă așa cum trebuie plescăitul... și apoi, să zică... **la a zecea dușcă, dăm ora exactă**... dar nu trebuie să mai spună încă o dată ora, că mesajul e implicit, știi... dar trebuie ca Marțiana să-și aducă în studio o damigeană cu vișinată... și aoleu, cam de la a cincișpea dușcă în sus să mai stea lângă ea cineva, să o sprijine și să-i țină hârtia în față cu ce să spună... și să-i amintească Marțianei că e în direct la radio, să-i dea cu puțină apă pe față, să n-o mai apuce iarăși să debiteze pe post, sughițând, cine știe ce măscări despre cum o împărtășești mata pe Ramona, știi... ce…și pentru ea?... de ce tot eu, ea nu-și poate face bre și singură mantra?... hai bre că mă înghiontește Jonas să mergem la „Clătita și Cobzarul" că o să se termine și Războiul de 100 de ani până ce încheiem noi discuțiile...

Călugărul Iasomie:... ah, bă tu fii atent cu ăsta, că e cam ciufut... ție

poate să-ți placă și altceva decât ce-i place lui, asta nu-i bai, că el se entuziasmează ușor și s-ar putea să ajungă să-i placă lui lucrul ăla mai mult chiar decât îți place ție... dar nu cumva să-i spui că nu-ți place ce-i place lui, știi... că te ține până dimineața ca să-ți demonstreze că tu nu le vezi, știi... că eu m-am fript cu el de câteva ori... dar... bă, stai că a rămas Ramona... cu ea ce facem?... o îmbătăm noi pe Marțiana cu vișinata, dar pe Ramona n-o rezolvăm așa ușor... pe ea e mai greu s-o adormim, că se dă-n vânt după vinul bisericesc, n-ai văzut... ea mereu umblă cu o sacoșă cu ditamai sticla... cum mă aude pe mine înjurând de grijanie, cum îmi dă câte un păhărel, știi, de îmi mai vin în fire... d-aia zic, să-i facem și ei o mantră de ora exactă, eh, ce spui... poate totuși mai altfel... ceva mai mult dinamism... una șivaită, să mă prindă din nou și pe mine și pe *șakti* a mea... dar să nu ne repetăm...

Vrocinix:... pffffff... zice-ți ceva de genul, eu știu...

Scherzando

Mă cărunte
hai la bute
vreau să mă spovedești
dar vezi să n-o grăbești...
... câte gâlgâieli, atâtea sâsâieli...
... câte ‘naintaturi, atâtea oftaturi...

... și să râcâie apoi capul microfonului cu unghia, să te zgârie pe creier... că o ia omul la sănătoasa, nu-i mai trebuie nici o ora exactă, o să-și cumpere toată lumea ceas... și deci în cazul ei am rezolvat-o altfel, pentru puțină variație... avem nevoie de mai multă originalitate...

... dar poate să și-o termine și ea singură... și cu asta chiar pa...

Călugărul Iasomie:... bă fiule, nu te grăbi așa, eu știu că tu ești modernist, dar nu cred că ni se potrivește stilul ăsta avangardist... eu zic s-o ținem tot pe ăla clasic...

Vrocinix:... păi atunci să ofteze tot Ramona, în studio, de atâtea ori, câte ceasuri sunt... acuma depinde și de ce va fi simțit ea în momentul ăla, nu... dar să pluseze și ea puțin... **la al șaișpelea oftat l-am avut pe-al treilea**... dar să fie clar că dăm ora exactă cu oftaturile și nu cu al doilea număr, că ne trezim după aia cu redacția inundată de tot felul de telefoane curios-disperate, vrând să afle care e numărul matale de mobil și prin ce cotloane uitate ți-e chilia, prea-sfințite... și închipuie-ți situația fără precedent în care ne vin pe cap șapte cucoane în tot atâtea mașini, o să ne blocheze și parcarea și singurul drum, pe unde mai trece moșulică ăla cu șareta cu pâine și suc de portocale... că nici nu mai vede bine și a căzut de trei ori în șanț...

Călugărul Iasomie:... bă, vezi că și aici e o șmecherie... să nu pluseze prea tare că după aia începe Marțiana să cârâie, că de ce Ramona da și ea nu, că pe muierile astea numai eu știu cum să le apuc și în ce fel să le mulțumesc... una are de umplut o bute, cum bine le nimerișI, cealaltă doar clondirul... eh... bă frate... eu zic așa... la o emisiune să ofteze Marțiana, la următoarea Ramona, că eu le miluiesc cu draci, le grijesc și le miruiesc pe amândouă și știu cum stă chestia... Marțiana e mai abilă, pune puțină poză, le oftează la modul mai intelectual, mai pansiv, are ea niște șușoteli impresioniste ca niște acorduri de Debussy, știi, îți mai pune și niște tușe de culoare pe spate, te face să te simți mai bine în propria piele... în timp ce Ramona le oftează mai din popor, te zgâlțâie mai tare, ți le aruncă în față așa... v-aș spune eu mai multe, niște detalii apetisante, așa, dar mă jenez fiindcă suntem în direct și ne aude lumea... așa că noi cu oftaturile Marțianei ne

atragem partea mai rafinată a audienței, iar cu Ramona, pe aia mai frustă... că eu mereu vă zic că împărtășitele trebuie să fie pentru tot norodul... și în felul ăsta ne echilibrăm în fine și noi audiența...

... bă, știi, uite că mă iau cu vorba... și n-am mai apucat să bâlbâi ceva din Ceaslov, ca de obicei la ora asta, dar lasă-l focului de Ceaslov, să nu-mi iasă mie emisiunea din cauza lui... acum îmi dau seama că eu trebuie neapărat să închei cu știrea zilei, cu apariția vărului lui Sarsailă, mult așteptat... hai că acum știu ce să zic... bă Vrocinix, mersi bă, hai fugi... dragi ascultători, continuăm transmisiunea în direct, aici postul de radio cu mână și bătaie lungă John O'Groats, JOG Radio, difuzând într-un timp unic... în perspectiva subțierii și mai mult a frecvențelor, ați auzit cele două mantre care vor însoți de-acum înainte Spuma de lăcrămioare, mustind închipuita oră exactă... însă înainte de a ne despărți, mai multe detalii despre știrea zilei, bunul nostru amic... Tricky Bojan... nu de alta dar lumina transcendentală vărsată de el a întunecat întreg cerul, care a căpătat o nuanță stacojiu-plumburie... tocmai când se anunțau și la John O'Groats cinci minute de soare... o groază de nedescris ne-a intrat tuturor în oase... precum cea provocată odinioară de bubele negre care băteau cu nesaț la porțile cetății...

... uite că ne-a făcut-o din nou Bojan, Falsul Mesia, un adevărat trickster polinezian, din tuf vulcanic... cu atâtea umbre, care de care mai întunecate, încât nu mai știi pe care s-o alegi... trebuie să-l pui într-un colț, lângă geam, să-i oferi flori și fructe... și să aștepți să-ți cuvânteze...

Este un dulce, Trickolasha, zis Moș Ciment. „Câte introduceri ai avut cu tine la început Tricky? E, vreo două" - asta la o emisiune de o oră. Pe celelalte le încropește din mers. Lipsește câte două ore. Nimeni nu știe unde. Dispare pur și simplu. Unii, cu aplecări spirituale, sunt de părere că meditează pe vine, aiurea, într-o cameră ascunsă, transcendentală, de la picioarele podețului peste pârâul local, la temelia lumii, în găoacea cea ascunsă a originilor. Alții, care-l invidiază pentru numărul mare de case, susțin că își face veacul pe la marile agenții imobiliare din John O'Groats sau că vopsește câte un gard, la câte un staul, concluzie la care contribuie și vopseaua uscată care i se scorojește de pe unghii. Cum vine înapoi în redacție, mai ascultă o bandă, mai fură cu ochiul un Mediafax, mai trage cu urechea, mai două vorbe schimbate la telefon și, din câteva detalii aflate pe culoar, în pași grăbiți spre studio, îi ies niște caricaturi de introduceri, șchioape rău – asta când nu sunt de-a dreptul agramate, citite nesigur, de parcă s-ar mira și el de ce spune, doar cât să poată poza și el drept ziarist.

„Bestiuță", îi șuieră șerpește, cu mândrie și satisfacție, o voce îngerească, în *intervalul* dintre emisiuni.

... ehe... câtă zoologie e la noi aici, și încă paradisiacă... Tricky e de altfel de părere că frumusețea femeii e supremă atunci când nu e adulterată de nici o lucrătură vremelnică a mâinii omului. Tocmai de aceea, susține el, trebuie lăsată pe cât posibil la starea ei naturală.

„Mă fetelor, ce vă trebuie mă vouă rochii"... scrie ceva pe tablă... „voi știți câte rochii are Ljudmila mă?"... iar îndeasă ceva pe tablă... .se întoarce către clasă, făcând semn cu degetul... „una mă"... iar mai murmură câteva cuvinte cu carioca... „de la cununie!"... .își încununează el asimptotic, *mantra* editorială... calmă și lucidă, în favoarea stării edenice a femeii...

Și-n ce-l privește Tricky o dă pe mitul sărăciei, păi nu, umblă cu o haină peticită și uleioasă despre care susține că ar fi zăcut vreo doi ani și jumătate prin tranșee, în primul război mondial... iar pantofii, agrementați tot timpul de

vopsele, de diverse nuanțe de magnolia, i-ar fi căpătat de la niște ajutoare pe care se laudă că le-ar fi primit din Afganistan...

... îmi cer scuze... dragi ascultători... îmi pare rău că mă țineți de vorbă, cam pe nepusă masă... eu urmăresc în același timp, cu un ochi, meciul de fotbal Glasgow Rangers – John O'Groats(noi nu jucăm niciodată în unșpe jucători fiindcă n-avem de unde-i scoate, astăzi sunt doar opt fiindcă ceilalți trei s-au dus să-și ridice pensiile), meci în care, la 3-0 în acest moment pentru John O'Groats, arbitrul, cu o amantă la Glasgow, își arată intențiile... pălitură de osândă... jucătorul inamic se apropie de balon... dar nu... se oprește din drum... groaza i se întipărește pe față, i se arată un semn din cer... este înfricoșat ca de o arătare... întregul stadion a amuțit... la megafoane se aude o convorbire telefonică... uite că până și eu, prea-sfințitul Iasomie m-am mai înviorat între timp... vă reamintesc că ascultați postul John O'Groats, secția sa ruinată... este ora... aceeași, eternă și unică... mi se suflă chiar acum în căști, de la Departamentul Pompierilor emaifaiv, că vocea în fața căreia până și firea se încovoaie, iar megafoanele se pleoștesc, este cea a lui Bojan, care raportează, în *langue d'oc*, pe o linie de calitate nesatisfăcătoare, înfrigurat și îmbrobonat de sudoare, din cabina telefonică cu aspect de sicriu, din inima viroagei unde zace un cimitir bântuit și de unde pot fi auzite în permanență gemete înfricoșătoare, că nu s-a întâlnit cu Vrocinix și cu Jonas pe o alee, în fața distileriei de whisky Bruichladdich, că nu are nimic de împărțit cu ei și că indivizii în cauză or fi stat cu el de vorbă precum personajul principal din filmul Beautiful Mind. Chiar în această clipă, oh, minune, pe fundalul muzical de la *Una furtiva lagrima*, pe ecranul stadionului poate fi văzut chiar Tricky, bătându-se cu pumnii în piept și scâncind ca un copil, de astă dată sub un stejar lovit de trăsnet, dând să crape din încheieturi, „bă frate, am vorbit prea mult cu ăia, ce trebuia să-mi scape una și alta, o să mă omoare ai mei că am încălcat consemnul... limba mea de grecotei/nu stă deloc la locul ei... ptiu, drace, am ajuns să vorbesc în versuri, trebuie că mi-e răvășită rău mintea. Doamne, cum aș putea să trec și de ispita asta... ia măcar să deconectez microfonul ce face legătura cu ortacii... ce poate să mi se întâmple, ce crimă fac, știu că-mi fac păcat, dar dacă oi avea totuși vreo șansă, la urma urmei de ce nu... hai să-ncerc, măcar să știu că mi-am jucat și ultima șansă... Doamne, nu-mi lua aminte, ci ajută-mă să scap basma curată... stai, mai întâi să-mi fac de trei ori semnul crucii și să scuip în sân... phiu…să-mi fac puțin curaj…hai, acum fie ce-o fi… mBouuuu... mBouuuu… Bouu… Bo… sfrrr… phuuu… așa… unde sunt mă?.. aha!.. mBouuuuuu!!!.. te pomenești c-o fi având dracu' vreun efect protector, mai știi... "

... dragi ascultători, cu Tricky Bojan... zis și mana viței sau lunga apocalipsa care bate la ușă, prea-sfințitul Iasomie îndrăcitul vă lasă deschisă Ceața înserării de la Postul de radio cu mână și bătaie lungă John O'Groats, JOG Radio, care vă aleargă, vă lasă cu răsuflarea tăiată... difuzând tot mai multe aiureli, la ore tot mai anapoda... pe lungimi de undă din ce în ce mai scurte și tot mai suspecte"... gata... ai văzut bă, grijania mă-sii, la secundă ți-am miruit-o!... două ore am stat pe coadă... și ce mi-au amorțit și copitele... hai... muzici, Mariachi, mexicane în costume înfoiate, în culori pătimașe, cu pălăriile lor mari, ia uite cum mai călăresc armăsarii... păi cine a zis bă că e rău în iad?... veniți fraților că loc e berechet... pe toți amicii mei răposați întru Domnul i-am potcovit cu câte o damă, toate câte au fost vreodată balerine... ce umblați voi după paradis, nu știți voi ce cald și gustos e aici... hai v-am pupat, că tocmai s-au adunat bacantele, s-a ambalat toată lumea și începe Galopul

infernal... ”

Memento

„... și trebuie să-ți mai mărturisesc Virgil că în ciuda aiurelilor pe care le debita câteodată Darie – și ale unora și mai mari rostite la adresa lui inclusiv de tine, de Bebe Jianu, de noi toți - n-am găsit, la nici unul din cercurile de diverse culori și parfumuri pe la care m-am tot plimbat, în colțul de lume unde mă aflu exilat, crede-mă, pe nimeni care să aibă uluitoarea și fermecătoarea anvergură intelectuală a lui Darie, poezia desăvârșită, șarmul intens și în mod cert excepționalul lui magnetism. De prea puține lucruri sunt atât de sigur încât să pot spune că le voi căra cu mine în lumea ailaltă. Dar știu cu certitudine că până în ultima mea clipă Darie va figura acolo, în penumbră, drept o lumină surâzătoare, reconfortantă și mai ales dătătoare de speranță într-un ocean de ură, neîncredere, nevrednicie și urlete de fiare sălbatice. Cred că nu e deloc o întâmplare de la cine și cum primim un dram din lumina cea dintâi. Dacă e să credem în tot soiul de povești, poate am mai fost împreună, demult... ”(***din scrisoarea trimisă de peste mări și țări primului povestitor de către un prieten***)

Șontâcăind, spre Canaan

Relația mea cu Divinitatea era, în toată acea perioadă, deosebit de puternică. Punctuală și interesată. Iar credința mea creștină era tare ca stânca, dura de regulă de la două ore în jos.

Nu eram dispus însă să-mi refuz starea de beatitudine, iar în vederea acestui scop făceam și eu ce puteam. Preferam de aceea îmbrățișările senzuale ale zeilor hinduși tristeții lugubre a sfinților creștini. Cine nu s-ar îmbia mai degrabă cu sânii opulenți ai lui Parvati, coapsele generoase precum natura și nările sale larg deschise, fremătânde, decât cu părul despletit și nețesălat al Mariei Magdalena, cu ochii plânși, regrete în suflet și mâna pe un craniu, sub un copac trăsnit, pe un câmp pustiu, bătut de o furtună cu fulgere?

Nu e cel mai neînsemnat motiv pentru care atâția oameni sunt atrași de religiile indiene.

Hinduismul - deși termenul e înșelător, fiind în același timp prea amplu și prea vag - are un mare avantaj asupra tuturor celorlalte căi care aspiră la fața Celui fără de chip: este o umbrelă pentru toate manechinele înzestrate cu glas, în care fiecare are iluzia că se poate regăsi, hrănindu-și irezistibil foamea de Marele Necunoscut.

Te ademenește pătimaș să i te arunci în brațe, fără nici o opreliște, să i te abandonezi cu o sete pe care nici o altă religie nu pare s-o poată potoli.

Ne lăsaserăm prinși de voluptoasele sale unduiri - care odată ce te luaseră prizonier, nu te mai lăsau din mână!

Sub aspectul lui cel mai cuprinzător, de la vaișnavism la șivaism și tantrism – este cel mai generos, e viața însăși, cu tot ce are ea mai sublim și paradoxal, în același timp misterios și poetic, îmbibat până în fibrele cele mai tainice de sexualitate, carnală sau mistică, luați-o cum vreți. Nimic din ce-i omenesc nu-i e străin, mai ales parfumul, ochii și coapsele Sakuntalei, iar Divinul, Dumnezeule…doar în hinduism își întinde sufletul aripile într-un zbor cu adevărat cosmic, dincolo de toate stelele văzute și nevăzute, în hora

lor eternă şi neobosită, până la izvorul tuturor lumilor posibile, ridicându-se într-o beţie care-l uită în inima strălucitoare şi veşnic fericită a ţărmului fără de hotare, din noi şi din tot locul...

Eram încredinţat – în acele rare momente în care cedam ispitei numită credinţă - că religiile asiatice sunt desăvârşite din acest punct de vedere, mai mult, că ele oferă singura cale autentică de salvare pe care, chiar dacă nu eram dispus încă să o îmbrăţişez, o admiteam totuşi, în clipele mele de entuziasm, ca fiind perfect posibilă.

Prin contrast, Vechiul Testament îmi lăsa impresia unui amalgam de prescripţii pe cât de prăfuite pe atât de absurde, total irelevante pentru lumea de astăzi şi pentru viaţa mea în particular şi, ceea ce în ochii multora e de-a dreptul impardonabil, lipsite de orice substrat mistic.

Kabbala încercasem să o studiez, tangenţial, dar misticismul de orice fel e mult prea complex ca să-l poţi descifra din cărţi. Nici măcar Kabbala nu e autentică, deoarece a suferit puternice influenţe gnostice şi neoplatonice.

În perioada mea de prim contact cu Vechiul Testament îmi spuneam că acesta adună stângaci şi forţat poveştile unui popor de păstori, istorioare care cu foarte mare îngăduinţă pot fi considerate sacre având în vedere abominaţiunile de tot soiul - înşelăciuni, trădări, incesturi, omoruri - de care colcăie de la un capăt la altul. Singurele care mă ademeneau erau cărţile poetice şi scrierile profeţilor. Dacă e să-l iau în serios pe Spinoza, şi nu văd de ce nu aş face-o, măcar pentru faptul că e unul dintre cei mai uluitori filosofi din câţi au fost vreodată, nu numai că însăşi ideea de popor ales e o absurditate, dar scrierile profeţilor evrei sunt simple invenţii poetice, nicidecum revelate(nu-i de mirare că Spinoza a fost blestemat la culme şi excomunicat de către propria comunitate evreiască, din Amsterdam, ba cineva a încercat chiar să-l asasineze!..). Iudaismul îmi părea o religie pe cât de exclusivistă pe atât de mărunt-provincială, rodul minţii unor foşti sclavi care îşi arogaseră, cu un soi de aburealã a unor minţi învăpăiate, calitatea de aşa-zis popor ales. Nimic din universalitatea mesajului profeţilor nu mă copleşea. Şi, dacă stăteam să mă gândesc bine, pentru ce a fost ales poporul evreu? Pentru suita nesfârşită de pogromuri şi genociduri la care a fost supus? Oricare dintre noi am avea mai multă grijă de propria ogradă decât a avut Dumnezeul abrahamic faţă de „poporul său”... nu-i de mirare că atâţia evrei s-au convertit după război la budism, în special zen!

Imaginea Dumnezeului unic la care s-ar fi închinat vechii evrei este într-un fel şi opera traducătorilor Bibliei, care lasă cu grijă la o parte numele lui El, zeul suprem canaanean, strecurat printre versetele textului Vechiului Testament! Geneza o spune de altfel cât se poate de clar: „să creăm omul după chipul şi asemănarea *noastră*”. Până la captivitatea în primul, mare, Babilon, evreii, politeişti, îngenuncheau la picioarele idolilor neamurilor!

Dumnezeul Vechiului Testament, chiar dacă îi acceptăm un chip unic, nu este unul universal, îmi spuneam. Atribuindu-i, blasfemiator, sentimente pur omeneşti dintre cele mai rele, mânia, părtinirea, setea de sânge, ce răzbat de atâtea ori prin îndemnurile la barbarie şi crime în masă, autorii scripturilor au încălcat repetat porunca să nu-ţi faci chip cioplit, chiar dacă numai la figurativ. Au plăsmuit un Dumnezeu din relele omeneşti apoi li s-a năzărit că ar fi creatorul cerului şi al pământului... cu alte cuvinte, Artizanul grăitor la puterea nespusului n-ar fi avut nimic mai bun de făcut în universul ăsta căruia nici El nu-i dă de capăt decât să urmărească prin deşert nazurile unor păstori primitivi...

Pe de o parte, încercând să descopere o raţiune la ce e absurd sau de neînţeles la firavul destin al omului, atât de des prăbuşit înainte de vreme, unii dintre „profeţii” vechilor evrei îl concepeau pe Dumnezeu ca fiind crud şi răzbunător. Alţii, în schimb, precum Iov, şi-l imaginau ca pe o fiinţă de o nesfârşită bunătate. Iov acceptă darurile ca şi pedeapsa lui Dumnezeu – pe care nu o contestă, chiar dacă nu îi înţelege raţiunea – cu o infinită răbdare. Într-un fel, se poate spune că Iov este singurul care I-a văzut faţa. Nu este acceptarea suferinţei, de către Iov, o dovadă sublimă a neînduplecatei sale umilinţe?

Toată acea perioadă era în fond propria mea traversare prin deşert.

Faptul că am început să deschid ochii asupra universalităţii mesajului Vechiului Testament – revelat sau nu - s-a datorat mai degrabă unei întâmplări. Citind o carte de istoria creştinismului, am căutat în Biblie mai multe pasaje care-mi reţinuseră cândva atenţia şi rămăseseră înscrise undeva într-un ungher luminos al minţii. Versetele, odată ce le-am regăsit, au constituit pentru mine o adevărată revelaţie. Mi-au indus o stare de smerenie cum nu mai încercasem de mult.

„Şi Dumnezeu a pus în inima omului şi veşnicia, măcar că omul nu poate pricepe toată lucrarea Domnului”.

Aproape că m-am înecat de fericire la citirea cuvintelor Ecleziastului.

... „şi veşnicia”... doar ca un gând, încropit firav, nesigur pe el, întrebător, dar în acelaşi timp semeţ şi nemeritat, ca o ocheadă furată unei frumuseţi pe care ştim că nu suntem demni să o privim.

Admiram într-atât înţelepciunea Ecleziastului, al cărui cuvânt îl sorbeam cu o sete încă neîncercată, încât simţeam nevoia să mă întorc la el iarăşi şi iarăşi. Eram tentat chiar să-l consider drept înţelepciunea supremă accesibilă muritorilor.

Fusesem apoi mişcat ca de o poezie fără seamăn de Cântarea Cântărilor - căreia nu încercam să-i descifrez nici un înţeles mistic. Este o floare suavă şi grea de parfumuri care-ţi preface numaidecât propriul deşert într-o oază fermecată...

A venit în cele din urmă rândul proorocului Iona, pentru mine cea mai înduioşătoare mărturisire făcută vreodată, deopotrivă oamenilor şi lui Dumnezeu.

Cu greu ai putea găsi o proză religioasă atât de concisă, care să depene adevăruri la fel de profunde despre natura umană în atât de puţine cuvinte: fuga de cuvântul lui Dumnezeu, abandonarea în faţa sorţii, căinţa, mila Atotputernicului, acceptarea calvarului şi din nou compasiunea Divină faţă de nimicnicia umană.

Eroul principal e mai viu decât toate personajele de ficţiune pe care le-am întâlnit, e la fel de tragic ca un erou grec, e nevoit să se umilească mai rău decât un pustnic din Tebaida şi în cele din urmă se dovedeşte mai capricios ca un copil în faţa prea marii bunătăţi Divine. Pe aceasta o cunoştea dintotdeauna, susţine Iona, şi tocmai de aceea n-ar fi trebuit să-şi fi bătut el atâta capul venind de la Iaffa la Ninive doar ca să ia încă o dată cunoştinţa de ea.

Dumnezeu îi ştie însă foarte bine neputinţa atât de omenească de a nu înţelege suferinţa altora. De aceea îi explică asemenea unui bătrân sfătos că supărarea lui e mai puţin importantă decât vieţile a o sută douăzeci de mii de oameni.

Paradoxal, această adevărată minune în proză se termină cu o întrebare

pusă de Dumnezeu, aproape ca o justificare, în primul rând față de sine însuși. Doar și-a modificat, din dragoste față de oameni, propria hotărâre, Divină, de a-i pedepsi pe niniveni. A răsplătit căința asirienilor prin înfrânarea propriei mânii. A dus o luptă cu sine însuși, El, aflat în afara oricăror condiționări și limitări. Din dragoste pentru noi, Dumnezeu a devenit într-un fel mai uman, pentru clipă, într-un fel, s-a transformat în om El însuși. Cu toată imposibilitatea de a-i atribui vreo trăsătură umană, este singura modalitate prin care Dumnezeu s-a făcut om. Mai era oare nevoie de o altă întrupare?

Cărțile profeților ca și cele poetice sunt nu atât despre Dumnezeu și nici despre nevoia de a te topi în lumina cea dintâi, cât despre permanența neîmplinirilor umane și totodată un elogiu adus străduinței Divine de a le îndrepta, de a împinge omul să accepte calea făgăduinței. Este o recunoaștere implicită a destinului prometeic al omului, dar de fiecare dată Providența este cea care oprește vulturul îndoielii și necredinței de la a devora omenirea. Dumnezeu are o infinită răbdare să-ți întindă o mână, tocmai din cauza neputinței tale fundamentale, ca ființă, totul e să ai curajul să o iei. Este și motivul pentru care, în ciuda multelor sale scăderi, Biblia, mi se pare și astăzi cea mai *umană* carte religioasă scrisă vreodată...

După ce termină de construit Templul din Ierusalim, Regele Solomon, așezat în genunchi și cu mâinile împreunate, propune tuturor o reflecție asupra vanităților lumești și Turnurilor Babel pe care omul și le ridică de mii de ani doar spre propria glorie:

„Când nici Cerurile Cerurilor nu pot să Te cuprindă, cum Te-ar putea cuprinde casa aceasta, pe care Ți-am zidit-o eu”...

A te apropria de Creator cu teamă, având în permanență sensul propriei nimicnicii, dar și capacitatea de a te minuna cu o desăvârșită umilință în fața lucrării Domnului – asta e tot ce ne e permis!

Nu căzusem niciodată mut de admirație în fața Noului Testament și mărturisesc că doar ideea bunului păstor o aveam întrucâtva la inimă.

În orice caz, nu m-am lăsat niciodată convins de taina întrupării și nu înțelegeam(cum nu mi-e clar nici acum) care e esența creștinismului, în condițiile în care mi se părea o religie de împrumut, un amestec eclectic de cele mai diverse idei, fără nimic original. Mă frământă mai ales o mare dilemă - a exonerat oare Iisus întreaga omenire de păcate, de-a pururi, acum și în veacul vecilor? Le-a luat asupra lui și pe cele ale tuturor monștrilor istoriei care nu vor întârzia să apară în această specie nu-foarte-gânditoare, care dovedește cu o impardonabilă consecvență că nu învață nimic din lecțiile pe care și le oferă sistematic, cu atâta uluitoare cruzime?

„Iar păcatul de neiertat... care a fost acel mare păcat originar? Refuzul stării paradisiace? Dorința de cunoaștere? Cedarea la patimi? Neascultarea oarbă a unei porunci de neînțeles? Canibalismul? Să nu fi știut o ființă atotputernică ce jalnic aveau să cadă în nesupunere Adam și Eva? Nu tot El, atotputernicul și atotștiutorul toarnă în revărsarea timpului destinul oricărui trup pieritor? Dacă cineva îmi va răspunde în limitele bunului simț la întrebarea asta, inclusiv tu, George, mă voi converti sincer și din tot sufletul la creștinism”.

Sfinxul veșnic surâzător

Și tocmai fiindcă aflasem, din zbor, că era elevul lui Nuc Văcaru, l-am

privit cu ochi răi încă de la început pe George Grânaru. Era în acelaşi an cu mine, dar într-o grupă paralelă.

Nici nu mi-am aduc aminte cu ce prilej l-am întâlnit.

Probabil schimbasem câteva vorbe la vreunul dintre cursuri cu Bebe Jianu şi George Grânaru s-a agăţat de prilej ca să ne cunoaştem.

Nu înţelegeam ce voia. Toată ostilitatea lui Darie faţă de Nuc Văcaru am proiectat-o atunci automat asupra lui George.

În primele săptămâni ale prieteniei noastre aproape că nici nu discutam despre Yoga, ci ne băteam în guru.

Era clar ca bună ziua că Nuc al lui era un escroc patentat.

Eu personal nu-l cunoscusem pe Văcaru, dar auzisem o serie întreagă de istorioare care de care mai picante şi care se cam confirmau una pe alta... se şoptea pe la colţuri că ar fi violat pe rupte tot felul de prostuţe cărora le împuiase capul cu ideile lui deformate despre ce înseamnă Yoga şi le ameţise cu *tantra de mâna stângă*. Numai yoghin nu părea să fie...

-George, eu cu Darie, tu cu Nuc Văcaru. Hai să vedem... nu care ajunge mai sus, ci care dintre noi o ia razna mai repede... pui rămăşag că ăla o să fii tu?...

N-am reuşit să-l conving pe George să încerce să iscodească cine anume îl iniţiase în Yoga pe Văcaru... tot ce am putut să smulg de la el, după insistenţe repetate, a fost un oftat, o clătinătură din cap şi o rugă adresată cerului cu ochii, pe care nu-i putea deschide mai mult...

-Ţi se pare normal ca Nuc Văcaru al tău să se scoale „levitând", ca apoi să aibă probleme să-şi regăsească patul?

George Grânaru nici că voia să audă de vreo şmecherie. Nuc era singurul guru autentic din oraşul-stat Răuleşti şi cu asta basta.

Ceva despre el tot aflasem. Marele aport intelectual al lui Nuc Văcaru consta în tiradele penibile legate de falsul notoriu şi obosit numit „Protocoalele Înţelepţilor Sionului" şi în opusculul îmbâcsit şi primitiv împotriva Francmasoneriei, care, printre altele, a dat lumii Revoluţia Americană, pe cea Franceză, Declaraţia Universală a Drepturilor Omului, idea de libertate, egalitate şi frăţie universală, Naţiunile Unite şi Uniunea Europeană. Leibniz, unul din cele câteva genii supreme ale omenirii, a fost rozicrucian, la fel Jules Verne, care împarte cu Mozart o fascinantă punte a renaşterii spiritului numită Indiile negre-Flautul Fermecat!

Dacă membrilor coteriei lui Nuc le displace Jules Verne(probabil cel mai cunoscut şi popular francmason din câţi a cunoscut omenirea), n-au decât să-i ardă operele în public! Mă întrebam dacă Nuc Văcaru era pur şi simplu un handicapat mintal sau făcea, mai mult sau mai puţin conştient, jocul celor mai reacţionare dintre Sufletele Pierdute?

Şi tot oiţele sale se adunaseră pe o plajă şi alcătuiseră împreună semnele *yin* şi *yang*, gest probabil greu de sensuri, ale cărui multiple semnificaţii mie mi se refuză. Dacă-i întrebai de ce o făcuseră, bolboroseau la unison două-trei prostioare, dar le scăpase faptul că acţionaseră ca o turmă imberbă şi naiv-tâmpă. Asta în timp ce gurul lor, pe care-l aştepta probabil un lung sejur sodomizant la Jilava, avea să găsească cu cale să se repeadă până în Suedia, unde a cerut azil... de la dezvirginările sacre.

Prin antenele pe care şi le făcuse, Bebe aflase însă destule ca să-şi dea seama că Nuc Văcaru era un şarlatan de cea mai joasă speţă. Aterizase de altfel şi el de câteva ori la lecţiile lui şi îşi dăduse imediat seama că era un impostor:

„Asemenea altor autoproclamați guru și Văcaru a buchisit Yoga din cărți. Cu un apetit sexual în exces și o imaginație debordantă și-a înjghebat un mod de viață cel puțin confortabil.

Dispune de o capacitate înnăscută și nemăsurată de a manipula oamenii, pe care o folosește la modul cel mai josnic cu putință. Fiecăruia îi șoptește că este discipolul său preferat. Le pretinde celor apropiați încredere nețărmurită în el. Nuc nu are nevoie să spună explicit cum a ajuns la nivelul său spiritual incredibil. Orice cuvânt în plus i-ar mușca din aura de invincibilitate. A lansat în stânga și în dreapta câteva fraze, nici măcar foarte subtile, din care chiar și mintea cea mai simpluță trebuie să tragă concluzia că el, Nuc Văcaru, se află la capătul anevoios al unui lung șir de vieți, în care a sărit din nor în nor, dar și-a amânat eliberarea finală de dragul omenirii suferinde. Cu alte cuvinte e un *bodisatva* de Dâmbovița.

Ca un bucătar nepriceput, dar lacom, amestecă puțin din ghiveciul cultural hindus cu oleacă de sos budist, totul agrementat cu aluat de nucă de cocos - din cele mustinde - și învăpăiat cu esență de *tantra”*.

Nuc nu era nici primul și nici ultimul autodeclarat guru din lume care abuza fără rușine fetele căzute în adorație.

Dacă discuți cu cei care au trecut prin aburii pușlamalei indiene numite Osho, expulzat până și din ultraliberala Americă, inclusiv pentru acuzații de terorism biologic, o să-ți povestească despre orgii sexuale nu tocmai desfătătoare, unde promiscuitatea generalizată era aparent singurul obiect de studiu. Asta în ce timp ce lacomul indian ajunsese cel mai mare colecționar de Rolls-Royce-uri din lume...

* * *

Cum de se lăsase George Grânaru ademenit în lațurile lui Văcaru nu mi-am putut da seama niciodată.

Mai ales că nu-mi puteam închipui persoane mai diferite. George era un ardelean din Alba Iulia curat ca lacrima. Dacă i se potrivea cuiva afirmația unui istoric, cum că a umblat prin multe părți ale lumii, dar n-a întâlnit nicăieri oameni de frumusețea sufletească a țăranului ardelean, acela era el.

Odată ce l-am cunoscut mai bine m-a absorbit treptat cu sentimentul lui nemăsurat de neîncredere. Nu cred că sentimental depășise vârsta adolescenței și câteodată îmi lăsa impresia că avea maturitatea unui copil. Era în stare să vadă câte două filme de animație, unul după altul, cum ni s-a întâmplat, odată, la Doina, unde rulau Pisicile Aristocrate și Cartea Junglei, filmele lui preferate. După care, firește, ne-am dus la o înghețată, în timp ce eu mormăiam că muream de sete. Nu se preta la trivialitățile pe care le implica taifasul la o bere. Aia o sorbeam cu Bebe Jianu, plângând după toate fetele frumoase pe care nu le puteam avea.

L-am surprins odată uitându-se la „Noapte bună, copii”. Îngâna melodia și râdea ca un copil. Nu e de mirare că l-au iubit atâta zeii și l-au luat prea devreme dintre noi.

Nu cred că era cineva care să nu-l fi plăcut, chiar dacă înfățișarea lui de OM venit din împărăția fermecată a României Mari părea uneori bizară printre noi, răuleștenii cu capete și ochi de guștер, limba despicată, solzi și aripi.

Multe erau motivele pentru care mă simțeam atras de George, dar poate în primul rând faptul că era ardelean, iar ardelenii, alături de olteni și moldovenii din Țara de sus, sunt oamenii pe care, dintr-un motiv sau altul, îi am cel mai mult la inimă. Românii ardeleni cel puțin îmi păreau un soi cu totul deosebit,

un aluat în mod cert mai bun şi mai solid decât noi, doar limba având-o în comun cu răuleştenii.

Familia lui, din Alba Iulia, dăduse ţării mai mulţi fruntaşi ardeleni care, susţinea el, s-au bătut aprig pentru cauza românismului. Era tare mândru de asta şi mi-a arătat pozele a tot felul de mustăcioşi cu feţe grave.

Ce îi deranjase pe ardeleni mai presus de toate, înainte de Marea Unire, mi-a spus el, fusese faptul că politicienii de cealaltă parte a Carpaţilor numai de grija românismului nu mureau, dovadă strigătele isterice de „vrem Ardealul fără ardeleni".

Nu ştiu ce-l determinase pe George să vină să studieze pe tărâmul nostru, la Răuleşti, mai ales că orice teleportare în oraşul nostru stat presupunea un salt într-o gaură aproape neagră, din care nu mai ştiai dacă poţi ieşi viu.

Sunt convins că îl împinseseră aici idealismul lui înnăscut şi dorinţa de a face muncă de pionierat pe un teren pe care îl credea fertil ideilor moderne.

Un exponent de nădejde al naţiei lui, întreaga făptură a lui George degaja o cinste fără nici un compromis, deasupra oricărui sentiment de invidie.

* * *

Ce nu am reuşit de fapt să aflu niciodată – foarte curios – sunt împrejurările în care fusese prins George în mrejele hinduismului.

Nici după câţiva ani de prietenie nu am îndrăznit să abordez subiectul ăsta. Ceva mă reţinea tot timpul să o fac, poate un fel de pudoare amestecată cu teama de imprevizibil. Dacă l-aş fi întrebat, probabil mi-ar fi răspuns că începuse să facă Yoga cu multe mii de ani în urmă.

Îi spusesem lui George de mai multe ori că nu mă interesau nici un fel de aventuri spirituale. Ce speram cu adevărat era să mă teleportez cât mai departe de Răuleşti, atât de departe încât să pot uita definitiv de dragul, binevoitorul şi flecarul nostru oraş-stat.

Pentru George însă nu era important unde trăia, în creierul munţilor sau în mijlocul deşertului, fiindcă indiferent unde s-ar fi aflat, drumul lui ar fi fost acelaşi: către Unul.

Era un purist sau un yoghin ultraortodox, mi-e greu să mă opresc asupra unei denumiri. În tot ce făcea îşi punea întreg sufletul. Cartea lui Iyengar o aplicase pe propriul trup până la cele mai complicate *asane*, făcute cu o asiduitate incredibilă. Se putea transforma într-o stană de piatră cu ochi vii, aşteptând mântuirea.

La el, o meditaţie pe câte o *mandala* putea dura ore în şir.

-Nu ştiu ce să zic de meditaţiile astea în care te cufunzi ore întregi, am încercat eu să-i temperez elanul. Uite, am găsit cartea unui doctor chinez, publicată acum câţiva ani, despre medicina taoistă, care susţine că orice tehnici de concentrare, punctuale, nu trebuie să dureze mai mult de câteva minute, altfel rişti să-ţi declanşezi singur tot felul de tulburări psihice. El avertizează chiar în mod categoric - fără să le numească, dar trimiterea e clară la diversele şcoli de meditaţie hinduse - că nu de puţine ori oamenii porniţi pe drumul realizării spirituale şi-au pierdut minţile. Esenţa taoismului tocmai asta e: nimic prea mult, evită orice exces, trăieşte în armonie cu tine însuţi şi cu natura.

Ţine de o atitudine interioară mai relaxată - „Ridicăm ziduri, dar golurile din ele dau temei casei". Un sfat, firesc, valabil mai degrabă pentru mine decât pentru el.

Îmi închipui că-i lăsam impresia că-mi dădeam aere, deşi nici nu mi-aş fi imaginat măcar să o fac în prezenţa lui.

În mod cert, eu eram ultimul care-i puteam da un răspuns privind modelul pe care merita să-l imiți în viață, doar una din multele întrebări care-l osteneau fără răgaz.

Mi-era însă teamă de nerăbdarea lui George. Nu știa să aștepte sau poate că îi era teamă că nu va avea suficient timp pentru câte avea de făcut, că-și va irosi viața fără să fi ajuns nicăieri.

Îmi lăsa de multe ori impresia că își pusese pe umeri o povară mult prea grea. N-aș putea spune că nu știa să și-o poarte. Din contră, o făcea cu modestie și umilință, dar în același timp, paradoxal, cu un patos exasperant. Un însetat după Absolut, era prea aprig în dorința sa de Eliberare ca să-și ofere vreun răgaz. Se afla într-o permanentă cursă cu el însuși.

Marea problemă a lui George, din punctul meu de vedere – dar pe care el nici în ruptul capului n-ar fi recunoscut-o ca atare - era aceea că lua mult prea în serios posibilitatea în sine a Eliberării.

Gândul îl consuma până la epuizare: trebuia neapărat să termine cu lanțurile *Samsarei* și să intre definitiv în *Nirvana*(nu era într-atât de copleșit de subtilitățile lui Nagarjuna, potrivit căruia numai iluzia ne împiedică să vedem că în cele din urmă *Samsara* și *Nirvana* sunt fețele uneia și aceleiași monede)! O năzuință pe care nu știam cine i-o sădise cu atâta încăpățânare...

Nu că l-aș fi bănuit pe George de vreo urmă de aroganță. De un astfel de sentiment nu era în stare nici să fi voit. Dacă a eșuat în final este și poate fiindcă vrusese să fie prea mult, încercase, mai presus de puterile omenești, să devină una cu totul.

Era conștient de primejdia de a-și ridica singur ștacheta prea sus. Îmi povestise el însuși o istorioară hindusă:

„Doi brahmani tineri stăteau de vorbă la umbra unui copac, fără să bage de seamă că nu departe de ei, deghizat într-un bătrân cerșetor, ședea însuși Marele Șiva. Unul dintre ei îi povestea celuilalt, calm, visul:

-Șiva îmi spunea că mai am zece milioane de vieți până să mă eliberez, ceea ce nu mă surprinde deloc la cât de păcătos sunt, iar tu, numai o sută de mii.

-Cum adică, în cazul tău, înțeleg, mai ai atâta de lucru cu tine însuți, dar eu, la cât de mult mă sforțez să mă eliberez, să mai aștept o sută de mii de vieți? Nu, e imposibil. Visul tău e înșelător.

Atâta i-a trebuit lui Șiva să audă. Și-a preschimbat de îndată înfățișarea, luându-și-o pe cea cu tridentul înfricoșător și le-a cuvântat:

-Tu, îi spuse el primului brahman, fiindcă nu ești mirat deloc de cât de multe încercări mai ai de străbătut, îți spun că datorită modestiei tale te vei elibera peste șapte vieți, în timp ce tu - îl mustră pe celălalt - deoarece ești convins că meritul tău e desăvârșit, îngâmfarea ta te condamnă, așa că vei mai avea de așteptat zece milioane de vieți". Sau cam așa ceva.

Însă ca orice pildă de acest gen, nu ne-a schimbat nici mie, nici lui George, viața.

Se convinsese singur că este perfect posibil să te eliberezi mai devreme decât ți-ar fi fost dat, totul este să ai suficientă voință în acest scop.

Ce nu făcea? Învăța deopotrivă, cu o deosebită sârguință, sanscrita, hindi și bengali.

Primea în mod regulat, de la un *așram* din Rișikeș, un curs de Yoga, pe care-l achita trimițându-le un vraf de timbre care-l costaseră considerabil mai mult decât suma în dolari pe care ar fi trebuit s-o plătească.

În tot ce întreprindea, George era mânat de credință oarbă și de iubire. Eu,

de îndoiala obositoare şi stearpă a lui Toma necredinciosul.

Ceea ce nu puteam să admit cu nici un chip era încrâncenata credinţă a lui George că Yoga ar fi un panaceu.

-După ştiinţa mea, nici unul dintre „marii" yoghini nu a trăit o sută de ani - sau cel puţin nu în epoca modernă - ba unii dintre „giganţi" au murit chiar de cancer.

* * *

Mai avea şi alţi prieteni, de care amintea din când în când, dar îmi spusese răspicat că în mine avea cea mai mare încredere.

Îmi convenea şi nu-mi convenea situaţia asta. Mă flata, dar mă şi obliga la un standard pe care nu mă simţeam în stare să-l menţin.

Lui George nu-i puteai însă rezista. Cu zâmbetul lui de copil, pe faţa-i rubicondă şi roşie de sănătate, îţi desfiinţa orice baricade şi te aducea uşurel, în barca lui.

Aşa că am căzut de acord să ne apucăm „de lucru" împreună. Era un băiat de treabă, cât se poate de interesant, şi, mă gândeam, după multele luni petrecute la cercul lui Darie şi toate bazaconiile cu care-mi împuiasem capul, n-aveam nimic de pierdut de pe urma prieteniei cu George Grânaru.

M-am surprins eu însumi – şi n-aş putea spune că în mod neplăcut - de uşurinţa cu care acceptasem să intru în joc alături de el la o aventură spirituală în care nu-mi puneam prea mari nădejdi.

Poate o făcusem şi pentru faptul că, în lumea gri în care trăiam pe acea vreme, orizontul pe care mi-l desfăşura George înaintea ochilor promitea amuzamente mai solide decât filmele de categoria B, şi acelea prăfuite, care rulau la cinematografe, şi constituia totodată o alternativă demnă de explorat la programul doi al televiziunii bulgare.

Mai era şi altceva. Faptul că puteam să acordăm atât timp unor astfel de preocupări era parţial şi urmarea haosului care domnea la facultate şi modului împământenit - şi căruia nu puteai să i te sustragi cu nici un chip – de a lucra în salturi la proiecte.

Dezamăgirea provocată de mediocritatea celor mai mulţi dintre profesori mă împinsese să adopt o tactică relativ simplă: păstram cu facultatea un contact relativ decent, iar în restul timpului mă adânceam în reverii despre o lume de-a pururi bună şi fericită, care îmi răsărise deodată din chiar luminile ochilor, fără să fi bănuit niciodată că fusese tot timpul acolo.

* * *

George era o persoană care... nu înceta să mă uimească.

-Ştii că m-am rugat pentru Nemecsek?, mi-a mărturisit George odată, cu un aer cât se poate de jenat.

-Cine…?

-Băieţelul care moare în cele din urmă, din Băieţii din Strada Pal, şi care se sacrifică pentru o cauză pierdută dinainte.

„Am ieşit plângând de la cinematograf. Mă durea aşa de tare sufletul cum n-am mai simţit decât o singură dată, când a murit una dintre bunici. Căzuse din pod şi aproape că a paralizat. Când am văzut-o, pe patul de spital, de-abia putea să ridice capul şi să scoată un fel de muget. N-a mai trăit decât câteva ore. Am plâns amarnic, la fel cum am făcut-o pentru Nemecsek. Aşa că seara, am stat în genunchi în pat şi m-am rugat pentru el. Nu prea făceam diferenţa între realitate şi fantezie. Drept să-ţi spun, nu mi s-a părut un gest nelalocul lui(pe vremea aceea nu ştiam ce înseamnă cuvântul absurd). Dar mă gândeam, dacă Dumnezeu ar putea aranja să facă cineva un alt fel de film, care să se

sfârșească diferit...

Au fost cartea și filmul copilăriei mele. Până și lui Feri Ats, dușmanul băieților din strada Pal, îi fusese în cele din urmă milă de el. Noaptea am avut un vis straniu, atât era de viu. Se făcea că un bătrân foarte bun, îmbrăcat în alb și cu barba tot albă, care stătea pe un nor, mă lua la el și-mi spunea: „Și mie îmi e milă de Nemecsek, dar dacă nu s-ar fi sacrificat, copiii nu l-ar iubi atât. Viața e frumoasă și fiindcă întotdeauna va exista în lume câte un Nemecsek". Zile întregi m-am gândit la visul ăsta și, în sinea mea, mi-am dorit ca, într-o lume ideală, să mă întâlnesc în cer cu Nemecsek și să fim cei mai buni prieteni".

Nu m-am mai îndoit din acel moment nici o clipă că George era un om dintr-o altă lume. Era prea bun pentru asta.

Yoga ca o joacă

Nu știu când mai găseam răgazul, și eu și George, să ne înfundăm cu nasul în bucoavnele din care ne adunam înțelepciunea. Adevărul e că o făceam pe apucate, de regulă prin cele câteva mari biblioteci publice, apoi înghițind fotocopiile care circulau în rândurile celor aproape fericiți, iar mai târziu, când Internetul a început să devină tot mai accesibil, bântuiam pe nenumăratele adrese care umpluseră spațiul cibernetic. Față de cele mai multe dintre ele trebuia să fii prudent, deoarece repetau toate cam aceleași aiureli.

Făcuserăm mai toate meditațiile posibile, de la budiste la cele pe *chakre* – însoțite de muzică, firește - ba avuseserăm chiar mai multe casete audio care-ți induceau stări meditative, prin aportul nemijlocit al câtei unei voci diafane, de care mai că nu mă îndrăgosteam, de fiecare dată. Cum se face că toate casetele video pe care le văzuserăm erau numai cu yoghine frumoase, foarte apetisante - poate că ăsta este și rostul Yoga, să te conducă de mână în hora dragostei universale.

Mantrele, nu mai vorbesc, și când dormeam cred că le turuiam, de parcă mă născusem silabisindu-le. *Asane*, vizualizări pe *Yantre*[1], *mandale*, *pranayama*[2], ieșiri în *astral*[3], pe toate le încercam, de toate mă îmbătam, toate mă urcau până la a… prinde cu nările dulceața florilor împărăției cerurilor...

Dar la ce nu m-am opintit împreună cu George, câte purificări de tot soiul nu am făcut... înghițeam apoi elixire dubioase care ne trimiteau la toaletă câte o jumătate de zi.

Stăteam în cap până simțeam că ne plesnesc tâmplele, iar fețele ni se făceau roșii ca un rac fiert. Întotdeauna ne lipsea ceva, dar știam că nu mai aveam mult... nu mai aveam mult... nu... mai că simțeam în nări suflarea beatitudinii...

Am încercat aproape tot. Aveam însă grijă ca George să vină la noi atunci când Ina era la institut. Mi-era teamă de aversiunea tot mai pronunțată pe care o simțea față de el.

Așa, cine ne vedea pe George și pe mine pe stradă, zâmbind fericiți, ne credea normali, de unde să știe că noi stătuserăm o oră întreagă cu piramida

1 Un desen folosit în ritualurile *tantrice* și cele ținând de *vajrayana(*budismul tantric) – în fapt o *mandala* simplificată - despre care se afirmă că ar avea proprietăți magice și rezonanțe mistice

2 Controlul respirației, în scopul sporirii energiei vitale, *prana*, este al patrulea din cele opt nivele care trebuie parcurse în drumul spre iluminare, *samadhi*, conștiința existenței Absolutului, într-o stare de perfectă concentrare.

3 Unul din cale șapte corpuri *subtile* care ar alcătui ființa umană

lui Keops pe cap, cu mintea tot mai toropită de *mantra Om Mani Padme Hum,* până ce pălăriile din carton ne căzuseră, deșteptându-ne brusc și dezvăluindu-ne, într-o străfulgerare – „mă, voi ați înnebunit de tot?" - adevărata natură a lucrurilor, vidul din mintea femeii de lângă mine...

Om mani padme hum, Om nestemata din lotus hum... - sună la fel de sublim precum originalul? - hmmm... depinde apoi și de sensul pe care îl asociem cuvântului Om...

După piramidele meditative a urmat regresiunea hipnotică, pe care am deprins-o dintr-un text înghițit de George în timpul cursului de detalii pentru construcții.

Cum am mai stat George și cu mine, pe fotoliu și canapea, rând pe rând, doctor și pacient. În ce mod misterios am pierdut și eu și el contactul cu camera, cum am mai coborât noi o scară largă, până la o poiană având în mijloc o bancă azurie, străjuită de o pâlpâire aurie, unde am stat la sfat cu cea mai intimă parte a sufletului nostru.

Setea de mister ne-a fost imediat satisfăcută.

George fusese, în cea mai strălucită dintre reîncarnările lui anterioare, Ananda, discipolul preferat al lui Buda. Mă rog, sigur e o doar posibilitate... el zicea că așa a văzut... parcă poți să știi... doar că unii își iau prea mult dorințele drept realitate... fiecare are dreptul să se îmbete cu licoarea aducătoare de fericire... atât!

Cât despre mine, prin câte aventuri mirifice nu trecusem și toate cât se poate de adevărate! Fusesem pilot aliat în primul război mondial și îl doborâsem pe baronul roșu, Richthofen. Am fost musulman de rând în orașul Alep, unde aveam un mic atelier de obiecte din aramă bătută(nimic deosebit spiritual, mă puteam lăuda însă cu atât de multe încât nu mă deranja o scurtă pauză. Se pare însă că beția *sufi* – din care aș vrea să nu mă trezesc niciodată, de acolo mi se trage).

Într-una din reîncarnări am fost vraci în tribul Huron, din preajma Marilor Lacuri și mă plimbam încolo și încoace cu un Cadillac argintiu, cu *schimbător de viteze automat,* la volan.

Cu ce satisfacție am primit confirmarea că în secolul al XVII-lea fusesem unicul ucenic al Marelui Alchimist Albertus van T'Hoof, din Breda(am recunoscut imediat că era vorba de Olanda, după bonetele femeilor, pe care le cunoșteam bine din pictura din Țările de Jos).

Eram însurat cu unica lui fiică, care-mi adusese o zestre substanțială, iar fiul nostru urma să ajungă la rândul lui un mare alchimist.

Ce să mai spun despre demersurile noastre alchimice... aveam mai multe tomuri groase, scrise în limba lui Quetzalcoatl, șarpele cu pene - al căror titlu nu mi-e îngăduit să vi-l dezvălui. Tot ce pot să vă spun e că aceeași limbă o vorbeau și astronauții care au tăiat cu laserul blocurile de piatră de la Machu Picchu și Sacsayhuaman.

Preocuparea noastră de căpătâi era să întreținem Focul de la temelia lumii în athanorul cât se poate de viu. După multe săptămâni, timp în care ne mulțumeam cu un regim frugal de mozarella, salam de Milano, ceapă și bere Steinhauser, deschideam cu o bucurie nespusă ușa cuptorului, unde în tot acest răstimp crescuseră două blocuri mici, din aur diafan, care, la o observare mai atentă, palpitau în chiar inimile noastre...

Dumnezeule Mare! Atinseserăm pragul nemuririi. Nici eu, nici Maestrul, n-am făcut însă pasul final, din dragoste pentru aproapele nostru.

În fine, nu am tăria să vă spun ce am aflat în plus, George și cu mine,

despre viețile noastre anterioare. Am avut chiar senzația, ușor dezagreabilă, că George era puțin gelos pe marele, inegalabilul meu trecut de alchimist...

Ah, dacă cerul ar putea cuprinde inima noastră... dar nici necuprinsul nu e atât de întins cât ne e sufletul...

Mă-ntrebam uneori dacă nu cumva depășisem condiția umană fără s-o știu. Poate că eram într-adevăr un eliberat în viață și numai modestia înnăscută mă împiedica să văd adevărul, ca să mă ferească de eventuala ispită de a-l anunța restului lumii. Năzuiam să fiu Prometeu, să împart muritorilor de rând, năpăstuiți de orbire, ceva din licoarea divină cu care mă adăpam în fiece zi. Eram și eu, în felul meu, un semizeu.

* * *

Cu toate că George avea sufletul curat ca lacrima, de o puritate cum nu mi-a mai fost dat să văd vreodată, avea și el micile lui meschinării, dar care toate se centrau pe lumea spiritului, fiind mai degrabă rezultatul goanei lui înfrigurate după suflarea Dumnezeiască.

Nu știu cum s-a făcut, dar cineva, la cercul lui Darie, era o doamnă dacă-mi amintesc bine, mi-a oferit ca din senin o poză cu Ramana MaharișI. În mod normal aș fi considerat asta un semn, un mesaj de pe alte tărâmuri, care-mi confirma încă o dată că eram un ales(tot așa cum, întotdeauna când dădeam peste o carte pe care mi-o doream de multă vreme, îmi spuneam cu o siguranță nestrămutată, care respira a nostalgie după marele mister al lumii: cartea asta mă aștepta pe mine, mi se pregătea de mult; era ca și cum întreg universul n-ar fi avut altceva mai bun de făcut decât să lucreze în favoarea mea - și la urma urmei de ce nu?!)

Ei bine însă, de data asta am considerat venirea fotografiei drept un fapt banal, una din multele întâmplări care mă aduceau fiecare cu un pas mai aproape de pisc.

Cu atât mai mult m-a surprins reacția lui George, atunci când i-am arătat-o.

„Semănați voi doi, la ochi”, zise el, refuzând apoi să privească acele ape tulburătoare, întoarse către adâncul firii dătătoare de adevărată viață... izvorâtă din tăcerea cea de dincolo de vis...

Nu știu dacă era chiar invidie – fiindcă de semănat nu-i semăn, asta e sigur - dar parcă citisem pe fața lui o umbră pizmașă, sentiment de care firea lui era de altfel atât de străină. Sau poate că era o simplă iluzie a ochelarilor cu care vedeam eu lumea...

A fost singura clipă când părea să fi ieșit din cumințenia lui de sfânt. Poza lui Ramana MaharișI a fost unicul moment, dar singurul, când George s-a făcut vinovat de povara invidiei yoghine...

* * *

În toată acea perioadă ne-am jucat cu atâta dezinvoltură de-a Yoga(citește superbă inconștiență, deși sunt convins acum că motorul a tot ce făceam era o deosebită sminteală), încât pe mine cel puțin era cât pe-aci să mă coste.

Într-o bună zi George a dat buzna la mine în atelier, tremurând de emoție, având în brațe o carte de Teoria și practica *mandalei*, o ediție de lux, superb ilustrată. M-am molipsit imediat de entuziasmul lui, așa încât l-am rugat să-mi fotocopieze una dintre *mandale*. Mă hotărâsem să mi-o măresc la scară și să o pun pe perete, „ca să văd ce efect are”.

În fine, după câteva ore de lucru intens și o cutie de tempera golită, mi-am admirat opera, care trona pe peretele unicei noastre camere din casa doamnei Ortansa, devenită deodată un fragment de templu tibetan.

Nici eu nici George nu prea aveam habar ce anume reprezenta *mandala* respectivă – conținea niște divinități înfiorătoare, menite să țină răul la distanță, zice-se – în orice caz eram deosebit de încântat de ea.

Am fixat-o de perete, la loc de cinste, în ciuda bodogănelilor de răzeșiță ale Inei - „nu știi ce înseamnă, dacă poartă în ea niște energii malefice, te rog, nu o pune în casă!”.

Seara, m-am înființat în cameră la domnul Izvoran, care, pe fundalul somnolent al postului de radio JOG, m-a ținut acolo ca vrăjit cu poveștile lui de pe vremea când era student la Cluj. Ina s-a dus la Mirela ca să mai trăncănească.

Nici nu știu cum m-a smuls din fotoliu strigătul doamnei Ortansa.

„Foc”, a răsunat cred, până la Grădina Icoanei. Într-o secundă am fost afară, deja ametit de fumul gros care ieșea de pe ușa camerei pe care o ocupam noi. Mi-a fost imposibil să intru. Fumul era atât de înecăcios încât mi-a tăiat respirația de îndată ce am băgat capul pe ușă.

Cu foarte mare greutate am reușit totuși să fac câțiva pași înăuntru, iar prima mea grijă a fost să sparg geamul care dădea în spatele casei.

Toți ieșiserăm în curte în păr, inclusiv Mirela în tricou și chiloți, cu superbele ei picioare lungi, cu Gheorghiță în brațe, care dormea dus ca toți pruncii, netulburat, și doar o mânuță ducea o luptă numai de el știută.

O zi întreagă, între sudălmi și frunți îmbrobonate, am încercat să aflu ce se întâmplase. Deși mă obișnuisem să iau peste picior orice urmă de acțiune magică, mi-era imposibil să-mi explic ce se petrecuse altfel decât prin intervenția unei mâini ascunse.

Focul izbucnise, undeva jos, lângă perete, sub *mandala,* cum anume, n-aveam să înțeleg niciodată.

Nu aveam nici o improvizație electrică, iar lumina din tavan și cele două veioze erau stinse.

Furia Inei a descoperit imediat cauza răului: *mandala* tibetană, cu chipurile ei diabolice, ar fi provocat incendiul și basta!

Orice sugestii despre un posibil scurtcircuit sau o supraîncălzire a cablului electric, în perete, s-au lovit de un zid: *mandala* era de vină și pace!

N-am reușit s-o fac să creadă în coincidențe dar și eu începusem să mă întreb dacă făceam bine că mă jucam cu atâta inconștiență de-a Yoga.

* * *

Pe Darie am început să-l văd tot mai rar. George, care-și continua neabătut călătoria spre soarele-răsare din el însuși, avea să-mi întindă o ultimă mână salvatoare, sub forma Rugăciunii Inimii.

De Yoga mă lăsasem cu totul, preocupat să-mi vâr capul în revistele de arhitectură, cărți de istoria artei și mai ales de istoria civilizațiilor.

În felul ăsta a continuat încă vreun an și jumătate de studenție, într-o atmosferă sterilă, trăind de la o zi la alta.

Aveam tot mai intens sentimentul că nu mai puteam respira și așteptam să mi se ivească o ocazie favorabilă să mă pot teleporta pe alte meleaguri.

Așa s-a făcut că, tot cu gândul aiurea, l-am zărit pe George în timp ce urcam holul Arhitecturii și mă îndreptam, fără să știu în acel moment, către o culme neumblată și neîmblânzită a vieții mele.

Tangou mai mult în contratimp

-De unde ştii tu că George e schizofrenic? - am luat-o eu la rost într-o bună zi pe Ina, sătul de cicălelile ei. Nu e de ajuns că Sufletele Pierdute lucrează mână în mână cu aşa zişii medici psihiatri?

Ne fac oricum nebuni pe toţi cei care suflăm vreo vorbă împotriva regimului, vrem acum să ne măcelărim între noi?

Dacă e să ne luăm după vocile auzite şi imaginile năzărite, ai tu idee câţi sfinţi erau supuşi atacurilor necontenite, fără milă, ale celui Rău, căruia nu ştiu ce îi dădea ghes să ia mai întotdeauna chipul unor fecioare goale?!..Sirenele care-i ademeneau erau firește înşelătoare, dar e un argument suficient ca să-i declarăm bolnavi mintali?

Ca să nu mai vorbim de demonii care atacă neîncetat ascetul hindus pripăşit undeva în junglă şi care se hrăneşte cu rădăcini şi se îmbată cu roua dimineţii.

Ştie cineva cum anume poate fi demarcată nebunia de sfinţenie, care e linia foarte subţire care le deosebeşte una de alta?

Dacă e să ne lăsăm pe mâna unui anumit gen de psihiatri, fiecare fenomen religios sau ocult ar putea fi catalogat la capitolul nevropatii, iluzii obsesionale... alţii în schimb se situează la polul opus, pretinzând a fi călăuzele treze ale profanilor somnambuli ce păşesc nevrednic şi orb într-o lume colcăind de simboluri... pe care dintre ei să-i credem?...

Şi apoi ce înseamnă starea de normalitate? Newton şi Tesla, mediocritatea de pe stradă, sau Feţele de Ceară? Mulţi oameni de ştiinţă au fost de-a binelea smuciţi...

Ina era însă tot mai convinsă că George era „unul dintre nebunii lui Dumnezeu” şi că nu o va sfârşi bine.

-Ei şi, îi răspundeam eu, nici măcar contrariat. Toţi o să ajungem până la urmă în acelaşi loc. Că o să fie lumea din scorburile pământului, tristă şi întunecată, a sumerienilor şi a grecilor, sau din contră un paradis celest, vom afla fiecare, când ne va fi venit timpul. Dar măcar să fi călătorit într-un mod interesant, nu moţăind în tren, insensibili la Marele Peisaj, până ce Gara Finală ne va fi luat cu totul şi cu totul prin surprindere.

Ce poate fi mai cutremurător decât să te pierzi, voit, acestei lumi, pentru perfecţiunea uneia neînchipuit mai frumoase, către care, în fond, tânjeşte întregul univers?

Şi apoi cum poţi să fii atât de sigură că George e cu adevărat zărghit? Doar fiindcă discută cu tot felul de entităţi pe care şi le inventează în mod conştient? Brâncuşi, cel mai spiritualizat sculptor, cel mai arhaic, dar şi mai modern, cel mai universal, dar şi cel mai autentic neaoş din secolul XX, unic în capacitatea de a sublima materia, de a-i scoate la iveală tâlcuri până la el nebănuite, spunea fără jenă că a fost iniţiat de misticul tibetan Milarepa, care a trăit cu nu ştiu câte sute de ani în urmă... era pentru asta Brâncuşi un căpiat?... unde se sfârşeşte ţăcăneala şi unde începe sfinţenia? Poate cineva să-mi spună? Era Sfântul Francisc din Assisi copleşit de dragostea divină sau de tot atâtea accese de scrânteală atunci când predica păsărilor?

Toate religiile sunt pline de personaje care aud voci şi sunt asaltate de cele mai fantasmagorice vedenii.

Întreaga Biblie forfoteşte de ei. Bântuie mai ales Vechiul Testament... „Şi vocea Domnului mi-a spus... şi am văzut înaintea noastră slava sa ca un nor”...

discuțiile închipuite *sau nu* au fost pâinea cea de toate zilele a tuturor profeților.

Martin Luther a aruncat cu călimara după Diavol, atunci când i s-a arătat, dându-i cu tifla, ca să-l oprească de la traducerea Bibliei. Cu alte cuvinte și el era un apucat?

Iar Newton, cel care a schimbat fața lumii, împingând-o, alături de Galileo, în modernitate, putea fi caracterizat, cu bunăvoință, drept sucit, deși smucit i se potrivea probabil într-o mai mare măsură. Era marcat de tot felul de bizarerii, apoi o bună parte a timpului și-o dedica nu științei, ci bazaconiilor astrologice, întocmirii unor cronologii biblice aiurite precum și unor studii alchimice dintre cele mai năstrușnice.

Tesla, unul dintre cei mai prolifici magicieni moderni ai științei și tehnologiei, *adevăratul* inventator al radioului(printre atâtea altele!)[1], s-a inspirat la modul cel mai direct, atunci când a proiectat generatorul de curent alternativ, dintr-unul din conceptele filosofice de bază hinduse. Susținea că ar fi fost în contact cu un grup de extratereștri și avea tot felul de obsesii și fobii!

Toți marii savanți au avut câte o ciudățenie, cel puțin. Până și un geniu ca Pauli s-a lăsat ispitit o vreme de vrăjelile lui Jung și interpretările sale abracadabrante. Se spune despre unul sau altul dintre savanți că „e cu mintea în nouri". Și nu acolo trebuie să fii ca să vezi ceea ce plebeilor, cu o minte „sănătoasă", perfect „normali", mediocrităților fericite, Sufletelor Pierdute, le va fi veșnic refuzat?

Dacă nu poți face o incursiune pe celălalt tărâm, al Născocitorului de idei, fără să fii atins un pic de o așa-zisă sminteală? În neinteresanta lor viață, mediocrițăile se zbat în baia de „normalitate" în care le-a fost sortit să vegeteze, orbi la adevărata realitate.

Socrate susține că doar în spirit, neîntinat în nici un fel de îmbrățișarea trupului, poți atinge adevărata cunoaștere filosofică și contempla lumea Ideilor desăvârșite(tocmai de aceea, ne spune el în Fedon, întreaga lui viață a fost o lungă pregătire pentru moarte). Poate că, într-adevăr, ca să ajungi să-l vezi pe Dumnezeu, trebuie să-ți pierzi într-un fel mințile…

* * *

În orice caz, remarcile Inei la adresa lui George, care se repetau cu obstinație, mă cam scoseseră din pepeni. Fuseseră de fapt o palmă dată mai degrabă mie decât lui George. Era ca și cum mi-ar fi spus: „dintre ce zărghiți îți alegi prietenii!"

Dacă aș fi fost mai puțin înfierbântat de lumea mirifică pe care mi-o agitase din nou George pe la nas, ar fi trebuit să accept că Ina, tocmai fiindcă mă iubea, avea toate motivele să fie îngrijorată pentru mine. Îi era frică să nu cad brusc și complet irațional sub influența unor eresuri pe care știa de altfel că le respingeam din principiu.

Însă în acel moment eram incapabil de o judecată lucidă. Vorbele ei - pe care le consideram nesăbuite și insensibile – mă duruseră mai dihai decât mi-aș fi putut închipui.

M-am întrebat deodată ce mă ținea legat de ea. Nici măcar nu eram căsătoriți, un eveniment pe care căzusem amândoi de acord, încă de la începutul relației noastre, să-l amânăm până ce soarta ne va fi surâs în vreun fel.

[1] Curtea Supremă de Justiție a Statelor Unite i-a recunoscut paternitatea invenţării radioului, dar de-abia în 1943, și din păcate postum

Ce mă indispunea peste măsură era faptul că în sinea mea îi dădeam totuşi dreptate, sentiment dublat de unul opus, de exaltare subită şi irezistibilă în faţa lumii mirifice pe care George, se vede treaba, nu o părăsise nici o clipită. Era o luptă interioară pe care o uram, dar n-aveam tăria s-o amuţesc definitiv. Şi să fi vrut, n-aş fi ştiut cum.

Odată cu reluarea vizitelor sale la noi, chiar după o întrerupere atât de lungă, George îmi redeschisese o poartă către o dimensiune pe care o crezusem uitată, dincolo de un orizont aparent îngheţat, dar care se dovedise - în numai câteva ore - la fel de vie ca întotdeauna, în chiar fiinţa mea cea mai tainică, doar că se aflase într-o stare de hibernare din care a trezit-o cel chemat să o facă!

Îmi fusese frică să mai păşesc de unul singur în acest univers, măcar că poezia de odinioară rămăsese undeva într-un străfund de memorie, nealterată, netulburată, în aşteptarea unor vremuri mai bune.

George adusese cu el o gură de aer proaspăt despre care mi-am dat seama aproape imediat cât mi-era de necesară, măcar din plăcerea de a zbura din nou neîngrădit în mereu surprinzătoarea sferă a gândului.

* * *

Prin Ina – care semna pagina de sociologie într-unul din săptămânalele răuleştene - eram fără voie ancorat mai tot timpul în franjurile lumii politice.

Nu o dată strânsesem scrumierele şi sticlele de bere la capătul discuţiilor furtunoase purtate cu prietenii ei, până noaptea târziu, mai interesante de altfel decât toate prostiile debitate în Marele Sfat Răuleştean, agrementat din plin cu tot soiul de debili mintali, năuci, paranoici şi cazoni semianalfabeţi.

Era o femeie care ardea de idei, foarte articulată, şi mă pusese la zid de câteva ori cu logica ei impecabilă. Ina era iute ca focul şi bună ca o pâine caldă. Cum se născuse la Iaşi, una din marile mele plăceri era să ne teleportăm acolo chiar în perioada când teii dădeau în floare.

Se jurase că n-o să aducă odrasle „într-o astfel de lume". Înjura fără nici un fel de perdea când se enerva şi nu era deloc dusă la biserică, poate şi pentru faptul că părinţii o căraseră de zeci de ori pe la mânăstiri când era mică, iar apocalipsele frescelor îi agasaseră şi copleşiseră sufletul de copil cu un sentiment grav şi ameninţător, peste puterile ei de înţelegere. Căpătase o oarecare neîncredere faţă de religie, mai precis faţă de neînduplecatele ei dogme, însă avea clar înscrisă în memoria afectivă imaginea bunicilor, duminica, la slujba din sat, şi cred că asta îi colorase dintru început întreaga viziune asupra relaţiei omului cu Divinul - trebuie respectat, cu capul plecat, fără să îndrăzneşti niciodată să-i pui la îndoială înţelepciunea. Moştenise tot de la bunici o aversiune cumplită faţă de ce nu se cuvine făcut, de tot ce iese din armonia naturii, a cumînteniei lucrurilor care o înconjoară, de ce aduce a vrăji şi a mâna Necuratului.

Cred că asta a împins-o din start să vadă în George o fiinţă posedată, un individ ciudat, care îşi propunea să se ridice acolo unde nu i se cuvenea să stea, „de-a dreapta Tatălui!". De la bun început s-a împotrivit puternic prieteniei mele cu George, fiind incomparabil mai mulţumită atunci când mă auzea călătorind spre stele cu Bebe Jianu, cu toate că şi asta i se părea o aiureală, dar cel puţin una „nostimă".

„Nu mă deranjează că umbli cu Bebe după extratereştri, pe dealurile de la marginea Răuleştiului(ea nu ştia că mai colindam dealurile şi după altceva), măcar respiri aer curat, dar că baţi străzile cu George, care stă probabil la braţ cu nu ştiu ce drac de Kazi Lama, mă face să mă cutremur. Deşi lasă, nici cu

Bebe nu mi-e ruşine. O să vă vină vouă extratereştrii ăia pe cap de ziua de Sfântu Aşteaptă. Ţi-a mai cumpărat şi telescop miniatural precum şi aparatul ăsta scump de fotografiat, cu teleobiective, na, că am devenit acum şi specialistă. Ce nevoie ai tu de Hasselblad, digital, 39 de milioane de pixeli, trebuie să fi costat o avere. Mai bine ne dădea banii şi ne luam şi noi maşină. Nu de alta, dar mi-e c-o să dau odată peste ele şi o să începi să bâzâi".

Fervoarea religioasă a lui George îi provoca adesea o stare de angoasă vecină cu disperarea.

Avea e drept şi momente în care îl privea pur şi simplu amuzată. Singura mea scăpare, pentru toate eresurile în care mă pierdeam, în mod periodic, şi la care o făceam uneori parte, era argumentul unei apetenţe intelectuale căreia nici unul dintre noi, din fericire, nu găseam cu cale să-i impunem nici un fel de zăgazuri.

În felul ăsta mi se dădea voie să mă joc, cu condiţia să nu sar cu totul peste cal.

Să zburd, da, dar în universul ei spiritual, definit cât se poate de clar: există o Forţă Superioară, creatoare, în mod cert, căreia oamenii, din convenienţă, îi dau diverse nume şi o îmbracă cu cele mai felurite chipuri. Toate religiile cu toţi sfinţii lor cu tot le cataloga drept simple produse culturale, necesare consumului popular, un fel de *sitcoms* sau *soap operas*, menite să ţină în frâu populaţia cu un simulacru de moralitate, o aparenţă de normalitate şi o promisiune cât mai cuprinzătoare despre ce va fi după.

Atât şi nimic mai mult.

Pentru ea, creştinismul primitiv, cu esenţa sa generoasă, nepieritoare, fusese adus la zi(spre binele tuturor), prin social şi mai ales creştin-democraţia occidentală. Marea Operă a lui Dumnezeu, singura posibilă şi dezirabilă, trebuie să fie aici, pe pământ, spunea ea.

În ochii ei, împărtăşania îşi are echivalentul contemporan în ajutoarele sociale.

„Iisus este o poveste pătimaşă despre un mare reformator social, nu fiul lui Dumnezeu, nu Mesia(altfel evreii înşişi l-ar fi recunoscut ca atare), îngenuncheat de marea finanţă(cămătarii din incinta Templului) şi pus la zid de complexul militaro-industrial al vremii, care era ocupaţia romană".

Pentru Ina, cuvântul de ordine era „redistribuţia", deşi eu tot încercasem s-o conving că în cazul oraşului nostru stat nu prea aveam ce împărţi, fiindcă Feţele de Ceară îşi băgaseră deja în buzunar întreaga avere a Răuleştiului.

Creştinismul ei socialist ar fi urmat să îmbrăce forma unor ajutoare de şomaj consistente, pe termen nelimitat, chiar dacă aparent ar fi încurajat lenea, şi a unor impozite cât mai scăzute(bine ar fi deloc, în cazul celor mai săraci!). Că fără prea mulţi bani, statul nu avea cum să plătească ajutoarele, era un fapt cât se poate de banal, care în ochii ei urma să fie rezolvat într-un fel sau altul. „Ce nevoie avem de armată sau de servicii secrete?"

În cazul unui eventual război avea să fie ridicată o armată de răzeşi şi cu asta basta. Întreaga populaţie urma să primească o pregătire militară de bază, periodic. Iar toată birocraţia din ministere, departamente şi consiliile locale trebuia redusă la minimum, prin încurajarea funcţionarilor să se îndrepte către activităţi productive, în mii de mici firme, chiar dacă multe dintre ele ar lucra la negru, ca în cazul Italiei.

„ Ştii de ce anume are oraşul ăsta stat nevoie mai mult ca de orice? - şcoli bune şi spitale de calitate! Restul poate să cadă pe locul doi. Cu o populaţie bine educată, sănătoasă şi harnică poţi face minuni".

Dacă nici eu nici Ina nu eram predispuşi la o baie de religiozitate, exista totuşi între noi o mare diferenţă: ea ştia foarte bine unde să se oprească, cu o luciditate şi un pragmatism de care numai o femeie e în stare.

Îmi tot spuneam că, asemenea Inei, nu voi depăşi niciodată anumite limite, deşi ştiam foarte bine cât de mult trebuia să mă iau în serios. Şi asta deoarece eram perfect conştient de faptul că dacă nu eram atent, puteam s-o iau razna mai rău decât George, marele semn de întrebare care revenise în viaţa mea.

* * *

Eram convins că nici George nu pleca de la noi cu inima uşoară.

Odată că pe George, încă de la începutul prieteniei noastre, cinismul Inei îl încremenea. „Am impresia că vrea să strivească tot ce e mai bun în mine". Pur şi simplu îmi paralizează orice simţământ frumos, duios, tot ce am mai sfânt. Nu pricep cum puteţi sta împreună!"

Tocmai în astfel de momente îmi dădeam seama că George mă considera mai credincios decât eram în realitate.

Necazul meu era că nu reuşeam să-l conving că eram un ateu cu sufletul uscat şi ars de atâta necredinţă. Poate mai potrivit ar fi să spun mistuit de scăpărări periodice, fiindcă de o parte şi de cealaltă a intrării în cămara mea ascunsă mijeau, firave şi nesigure, episoadele de credinţă oarbă şi fericită, de linişte şi de împăcare cu Totul, cărora le închideam însă de fiecare dată uşa cu ură.

George prefera însă să vadă tot ce era mai bun în mine. Se străduia să scoată la suprafaţă diamantul din ganga care-l sufoca. Mai târziu avea să-mi spună că sunt un respins al Domnului, vrednic de toată mila, surd şi orb în păcătoşenia lui.

Probabil că nici eu nu ştiam prea bine ce eram în realitate – ateu convins, sau un credincios care, în ungherele alambicate şi întunecate, nu întotdeauna logice ale minţii, îşi refuza cu încăpăţânare chemarea? Poate şi fiindcă mi-era imposibil să găsesc o noimă unui univers indiferent la suferinţa umană...

Să nu fi ştiut oare să privesc în mine însumi, iar setea de cunoaştere să fi mascat într-adevăr o patimă fierbinte după izvorul neostoitului dor?

Pe de altă parte, dacă eram într-adevăr atât de ateu precum mă credeam, de ce mă aruncam cu atâta pasiune asupra uneia sau alteia din tehnicile de meditaţie pe care le culesesem din zbor, te miri de unde?

Este la fel de posibil ca dilema mea să fi avut drept cauză numai faptul că nu cunoscusem niciodată credinţa adevărată(mai potrivit ar fi „nu mă abandonasem ei"). Sau poate realităţii şi mai simple că nu eram în stare de un astfel de sentiment.

Ce înseamnă oare fiorul religios, senzaţia de înălţare despre care citisem atât – pot fi oare descrise în cuvinte? Sau, din contră, ucise?

Şi ce anume te face câteodată să te înalţi cu aripile sufletului până la un cer de nepătruns, dar mai răscolitor decât cel care-ţi copleşeşte ochii?

* * *

Supărarea Inei avea prin urmare o ţintă cât se poate de directă, „totala mea inconsecvenţă existenţială":

-Susţii că eşti ateu, dar eu văd în tine un om cât se poate de credincios, doar că te apuci din când în când să-ţi despici credinţa în patru şi te laşi pradă unor angoase existenţiale şi unei melancolii care în cele din urmă tot pe umerii mei cad. Spui că toate extazele mistice sunt prostii, dar te-ai apucat din nou să-i cânţi în strună lui George, care crede că l-a prins pe Dumnezeu de picior. Nu-l mai încuraja cu prostiile astea, şi aşa a luat-o razna, săracul.

Repulsia ei fundamentală, viscerală, față de orice experiență spirituală sau mistică, lua forma unui argument cât se poate de concret:

„Când ieși din stările alea extraordinare, situația materială nu ți s-a schimbat nici măcar cu o câtime. Tot trebuie să-ți hrănești familia, să plătești ratele la casă și mașină, să-i cumperi rochii nevestei precum și pantofi de sport Adidas și jocuri electronice copilului. Asta bineînțeles dacă nu ești un iresponsabil și ai stricat pe degeaba viața altora.

Bagă de seamă, Dumnezeu le dăruie evreilor Țara Canaanului, unde curge lapte și miere, îi hrănește cu mană în pustiu, nu promite să le deschidă porțile paradisului. Nu le cere nici să se facă Una cu El, nici să caute în ei înșiși lumina mistică. Le dă doar zece porunci, atât cât le trebuie muritorilor.

„Singura iubire reală, în lumea asta sau dincolo de limitele universului cunoscut este cea pentru semenul tău" - nu înceta să repete Ina, pentru care raiul nu poate exista decât într-o formă reală, cu oameni în carne și oase. Cred că nici tu nici George nu citiți cu atenție Vechiul Testament. Găsește-mi un singur verset de acolo în care este exaltată lumea „de dincolo", „de apoi", numește-o cum vrei".

Cred că în sinea mea îi dădeam dreptate. Poate că înrâurirea ei sănătoasă să mă fi descurajat de la a mă abandona *cu totul* eresurilor de odinioară. Continua ei cicăleală mă ajutase să cobor cu picioarele pe pământ ca niciodată până atunci, într-un fel mă trezisem la realitate, cu atât mai vârtos cu cât trebuia să accept situația deloc plăcută că trăiam din banii ei, niciodată de ajuns.

* * *

-Te plângi tot timpul că în jurul tău sunt numai escroci pozând în profesori de Yoga. Atunci du-te și află-ți tu un guru autentic.

-Și de unde vrei să-l iau? Ai tu vreun criteriu, a dus persoana respectivă pe cineva până la capătul drumului ca să poți avea încredere în el? Un profesor de pian sau de desen îți arată din prima clipă ce poate. În timp ce un pretins guru apelează cu josnicie la deplina ta încredere în puterea celor lăsate nespuse, situație care, evident, îl avantajează de minune. Cu alte cuvinte, nu întreba cine este, ci lasă-te pe deplin pe mâna lui. Clarobscurul pare prin definiție mai spiritual decât detaliul în plină lumină, orbitoare. Prefer în aceste condiții să procedez, deliberat și cinic, la o prezumție de vinovăție: toți sunt escroci până când cel puțin unul dintre ei își va fi dovedit într-un fel sau altul competența.

Măcar în felul ăsta te ferești de o mulțime de belele.

Bineînțeles, cu aplecarea mea impetuoasă și bezmetică către magia iraționalului, aveam să procedez de o manieră cu totul contrară.

Imagini și sfinți, voci și năluci

Nu-mi era deloc clar ce se întâmpla cu George. Nu mă înspăimântau însă discuțiile spumoase pe care le purta cu diverși sfinți. Asta fiindcă îmi dădeam seama că avea prea mult bun-simț ca să se lase atras de fantome.

Nebunia lui – deși mai nimerit ar fi să o numesc aiureală – fusese autocreată...

În goana lui disperată după diverse tehnici de eliberare, George se oprise evident asupra unora care, credea el, îi permiteau să comunice cu forțe superioare. Din discuțiile amănunțite pe care le avusesem cu el nu rezultase

nici o clipă că Şiva sau Buda îi apăruseră cu de la ei putere, pe stradă, luându-l de braţ şi invitându-l la plimbare pe bulevard sau la o îngheţată. George, în insistenţa lui încăpăţânată, chemase tot felul de „divinităţi" şi îşi închipuise că rodul deliberat al propriei imaginaţii prinsese într-adevăr viaţă. Se transformase într-un fel de Pygmalion al lumii spiritului, care îşi însufleţise peste măsură propriile creaţii mintale.

Mi-era imposibil să cred că ar fi fost vorba de schizofrenie, aşa cum susţinea cu obstinaţie Ina, atâta vreme cât toate aceste „întrupări" energetico-spirituale aveau o cauză perfect conştientă, care nu putea fi în nici un caz atribuibilă unei maladii ascunse ce ar fi izvorât brusc la suprafaţă, luându-l în posesie fără putinţa de a i se împotrivi.

Tot ce era necesar să fac, îmi spuneam, era să-l conving pe George că imaginaţia i-o luase niţeluş cam razna, şi asta fiindcă el însuşi îi lăsase hăţurile din cale-afară de slobode. Numai că visul din care se înfrupta era mult prea frumos ca să mai poată scăpa cu una cu două din mrejele sale. George îşi crease un univers paralel ce se substituia treptat celui real. Acesta din urmă începuse să cadă pe un plan secundar, pe măsură ce primul căpăta în ochii lui o tot mai pronunţată consistenţă. Îşi pusese peste ochi un văl atât de feeric încât nu mai era chip să-l poată sfâşia şi să fi vrut.

* * *

Multă vreme n-am reuşit să aflu mare lucru despre poveştile cu care-i împuiase capul Nuc Văcaru. Tot ce puteam face era să mă pierd în speculaţii inutile.

Ceva am reuşit până la urmă să dibui, dar numai după ce-l supusesem unor mari cazne, iar bănuiala care mi se înfiripase treptat în minte avea să mi-o confirme însuşi George. Nuc Văcaru i se vârâse în suflet, convingându-l că era musai să se elibereze „în viaţa asta". De aici şi goana lui George într-o cursă cu obstacole pe măsura veneraţiei pe care o avea faţă de Nuc!

Tocmai acestui îndemn, pe care-l socoteam cu totul şi cu totul iresponsabil, îi atribuiam însufleţirea lui George, uşurinţa cu care experimenta, frenezia cu care trecea de la o tehnică de meditaţie la alta, disperarea pe care i-o citeai în tot ce făcea, de parcă ar fi fost în permanentă criză de timp.

„Sunt convins că e perfect posibil şi aş putea s-o fac. Greşesc însă undeva fundamental şi nu ştiu unde". Într-atât de mare era setea lui de făcătorul său încât, aproape de fiecare dată când o spunea, rămânea cu privirile aţintite dincolo de un orizont numai de el ştiut, într-un văzduh mult prea înalt ca eu, cel puţin, să îndrăznesc să-l contemplu.

Încrederea lui în Văcaru era nestrămutată.

-Îmi spune mie amănunte pe care nu le destăinuie nimănui altcuiva. Eu sunt, dacă vrei, discipolul lui preferat - mi-a mărturisit-o de mai multe ori. M-a învăţat nişte tehnici de meditaţie nemaipomenite. Nu ştiu unde le-a găsit…

Trebuie însă să rămână numai între mine şi el.

M-a mâhnit nespus această lipsă de încredere din partea lui George. Câteva zile m-am aflat într-o stare de tristeţe apăsătoare. Eram exclus din cercul celorlalţi mari iniţiaţi(în afara celor care fiinţam la grupul lui Darie).

Trebuia să mă mulţumesc cu statutul de biet trepăduş, veşnic căutător în stele, în timp ce alţii le atingeau cu mâna, ba, în cazul unora, chiar le călăreau.

Pentru mine nu se reîncarnase nimeni ca să mă scoată din mizerabila condiţie umană în care mă aflam. Şi mă aşezasem şi în gară la Sinaia, şi la

Predeal, şi la intersecţia dintre Aosta şi Furnica, şi tot aşteptasem zile în şir cu ochii la cer, de se uita lumea la mine... ba îl mai pusesem şi pe Bebe Jianu să ţină de şase, ca în cazul în care ar fi apărut Ramana să-l ascundem repede, doar nu era să-i fi împărţit prezenţa cu toţi trepăduşii...

* * *

Unul din marile sale izvoare, care-l ţineau într-o stare de permanentă însufleţire, era cel al miturilor.

George nu voia să admită nici în ruptul capului că miturile sunt, în bună parte, o pură creaţie a imaginaţiei. Pentru el erau la fel de adevărate precum cel mai profund fapt de viaţă. Era încredinţat că fiecare are ceva să-ţi spună, printr-un mesaj în exclusivitate subliminal, care te ancorează şi mai zdravăn, chiar dacă nu îţi dai seama de asta, de dedesupturile mişcătoare ale unui inconştient colectiv în care stăpâne atotputernice sunt arhetipurile. În ochii lui, mitul vine să ne întindă o mână dintr-o copilărie îndepărtată a omenirii, când zeii păşeau pe pământ, iar Dumnezeu şi Diavolul se preumblau deopotrivă prin cocioabe şi palate.

„Ai nevoie de mit, tot aşa cum nu te poţi cu adevărat maturiza fără să fi poposit pe îndelete, uimit, copleşit şi înfrigurat, în lumea basmului.”

Era perfect convins că miturile, asemenea poveştilor, au, pe lângă o profundă funcţie cognitivă şi formativă, o intensă valoare terapeutică.

Mitul Păsării Phoenix îl tulburase peste măsură, poate chiar mai mult decât pe mine. „E cea mai pură formă de transmutaţie. Să mori acestei vieţi ca apoi să renaşti din propria cenuşă, într-o nouă dimensiune, a spiritului pur”. Măsura în care îl înfiora, de fiecare dată când şi-l amintea, era peste putinţă de descris în cuvinte. Încerca o senzaţie similară cu cea pe care o avea meditând pe ideea de infinit.

-... miturile, George, ne-au copleşit imaginaţia într-o asemenea măsură încât doar citind despre ele încercăm o uşoară senzaţie de exaltare. Le atribuim din start o certă şi exemplară putere magică, cu puternice reverberaţii spirituale. Suntem convinşi că toate riturile de trecere asociate lor chiar înseamnă ceva, că procesul de iniţiere pe care l-ar implica chipurile, te-ar conduce pe un plan superior de conştiinţă... iar diverşii autori vorbesc de mituri cu o certitudine trufaşă, de parcă simplul contact cu ele te-ar racorda la tărâmul nevăzut al sufletelor strămoşilor care zburdă năvalnic sau din contră, se odihnesc etern în alte plaiuri, spune-le dimensiuni...

-Dar pentru numele Domnului, chiar asta se şi întâmplă... cea mai bună dovadă sunt iniţierile la care sunt supuşi de sute de ani tinerii amerindieni pe continentele americane şi care-i pregătesc pentru viaţa de nesfârşite greutăţi pe care o au de întâmpinat... la fel în Africa neagră...

-Hai să-ţi dau numai un exemplu. Se petrecea în America, cândva la începutul secolului al XIX-lea, dacă nu mă-nşel. Unul din triburile de indieni era disperat să găsească un mijloc de a stăvili invazia Feţelor Palide. Aşa că vracii lor au descoperit nevoie mare că dacă purtai o cămaşă înzorzonată cu anumite desene magice, scoase din mitologia lor, altfel fascinantă, erai protejat împotriva gloanţelor. Drept urmare, squaw-urile au lăsat orice alte treburi şi au trecut degrabă la confecţionarea zalelor pictate în variantă sioux. Cămăşile erau îmbrăcate la sfârşitul unui deosebit de serios ritual iniţiatic, cu o puternică coloratură mitică. Ştii oare câţi indieni, purtându-le, au fost trimişi în floarea vieţii pe veşnicele plaiuri ale vânătorii?

-Mă înnebuneşti cu încăpăţânarea ta... îţi alegi doar acele exemple care convin spiritului tău negativist... nu poţi nega nici măcar tu că şi vracii şi

şamanii sunt în stare de vindecări miraculoase... există cazuri foarte bine documentate...

-Nu neg, numai că motivul pentru care au loc însănătoşirile e altul decât cel la care preferi să visezi tu. Ritualul la care eşti supus te face sănătos nu ca urmare a unei intervenţii supranaturale. Doar că datorită lui, mintea mobilizează resurse nebănuite, care au drept rezultat punerea în mişcare a unor mecanisme fiziologice care nu vor fi niciodată desluşite până la capăt, într-atât sunt de subtile.

E posibil ca unele dintre ele să fie suficient de puternice încât să genereze o mişcare de autoapărare din partea organismului - acţiune atât de eficace încât să ducă la însănătoşirea sa - de aici vindecările cu chiuituri şi dansuri la rădăcina focului...

Nici nu mai e nevoie să fie Cineva acolo sus care să ne asculte. Poate că ăsta e şi sensul zicalei: „ajută-te şi cerul o să te ajute”... e de altfel şi o scuză foarte comodă acordată aceluiaşi Cer în cazurile, mult prea des întâlnite, în care rămâne…sloi de gheaţă…

E mai vechea noastră dispută, mintea conduce trupul, spiritul vine înaintea materiei, spui tu. Ăsta e motivul pentru care, în cazul unora, pelerinajele chiar au un efect întremător. Se întâmplă un lucru similar cu medicamentele – se pare că multe dintre ele au un efect placebo – boala regresează fiindcă eşti ferm convins că substanţele respective o să-ţi salveze viaţa. Numai aşa se pot explica înzdrăvenirile cu incredibile leacuri băbeşti – mintea noastră, numeşte-o credinţă sau încrâncenare, e cea care face minuni – şi bagă de seamă că ne folosim se pare doar cinci la sută din posibilităţile creierului... ştiu şi eu un caz concret – cel al unei femei care fusese operată de cancer la stomac şi căreia chirurgii îi mai dăduseră de trăit cel mult trei luni. A mai dus-o, şi încă foarte bine, zece ani şi jumătate... soţul ei a aranjat cu medicii să-i spună că avusese ulcer şi că trebuia să se pensioneze pe motiv de boală. A fost aşa de fericită că nu mai era obligată să se ducă la slujbă încât după trei luni era în stare să bată munţii din preajma oraşului... dacă e undeva o minune, aceea este puterea nebănuită pe care o avem în noi...

-Atunci de ce n-o numeşti Dumnezeu...

-Crezi că Creatorul s-ar lăsa cu atâta seninătate amăgit de o schimbare de diagnostic?... eu unul mă îndoiesc...

Şi totuşi, noi continuăm să ne păcălim cu realitatea unei lumi fantasmagorice aflate dincolo de orice închipuire...

Aşa şi cu cărţile care-ţi vând reţete de eliberare spirituală, şi care, dacă ar fi să le iei în serios, te lasă să crezi că autorii lor zboară în tării ţinându-se de mână cu zeii. *Nu ţi se pare straniu că şi-au refuzat pasul final în speranţa unui tiraj mai bun la prostioarele lor?* Când te duci la un profesor de pian te aştepţi să stăpânească instrumentul - nu neapărat să interpreteze Bach şi Mozart, dar nu cred că ai fi foarte încântat dacă ai vedea că tot ce ştie e să apese cu un deget fiecare clapă, pe care mai şi scrie ce notă e? Sau şi mai şi, în loc de pian, tot ce poate face e să învârtă stângaci şi nesigur la o flaşnetă ruginită care-ţi împroaşcă auzul cu o melodie de bâlci.

Doar aşa, ca să ai la ce te gândi atunci când îţi fuge somnul, crezi că dacă te adapi la mitul zeului cutremurelor, al maorilor, te tatuezi şi dansezi ca un apucat, cântându-i numele, o să-l convingi să nu se mai zbuciume, ca un descreierat, în pântecele mă-sii, atunci când îţi e lumea mai dragă?

Acuarelă udă

Lui George îi e mereu teamă de spiritul acerb de care Virgil nu conteneşte să facă dovadă. Stă alături el din simplul motiv că ar vrea să-l ajute să devină un pic mai bun. Nu crede că are prea multe şanse, îl împiedică cerbicia şi vanitatea lui Virgil, pe care le disimulează bine de tot, şi de el şi de ceilalţi, sub carapacea unei false modestii.

Trăieşte cu impresia că doar Pavel Gorduja, un prieten mai vârstnic, îi înţelege şi aprobă cu adevărat cele mai intime năzuinţe.

Fiind de o mare sensibilitate, cuplată cu o timiditate pe care se străduie să şi-o ascundă de o manieră foarte stângace, George spune rar ce gândeşte, din teama de a nu jigni sentimentele celui cu care stă de vorbă. Apoi îi e în permanenţă teamă să nu se facă de râs.

De aceea, la el, cuvintele – pe care şi le alege cu cea mai mare grijă – spun mai puţin, ba câteodată cu totul altceva decât ar vrea el să comunice...

George nu împărtăşeşte nimănui pustiul interior împotriva căruia luptă. Dintre toţi prietenii, cel mai rezervat în această privinţă e chiar cu Virgil, în ciuda apropierii aparente dintre ei.

Nu-i dezvăluie amănuntele dureroasei bătălii spirituale pe care o duce. Ar însemna să-l lase să păşească pe poarta lumii lui interioare şi să-i păteze cele mai gingaşe adieri ale cugetului.

Se fereşte să i se destăinuie până la capăt şi ca să nu-i spulbere credinţa în propriul drum. Simte că Virgil nu îl înţelege deloc, ba mai mult, e convins că vocile au răsărit cu de la sine putere, în mintea sa înfierbântată! Iar ostilitatea făţişă a Inei îl sufocă într-atât, de fiecare dată, încât rămâne fără glas în prezenţa ei.

Nuc Văcaru e un idol, dar nici lui nu i s-a destăinuit vreodată. Relaţia dintre ei e univocă. Îi place să-l asculte, să primească sfaturi, dar nimic mai mult. În cumineţenia lui sufletească, George soarbe extatic şi transformă în aur tot ce scorneşte mintea lui Nuc. I-a făurit deja în inima lui un templu…

Ar vrea totuşi să le împărtăşească celorlalţi ce simte. Ar dori, cu fiecare răspuns pe care încearcă cu atâta amar să şi-l dea, să adauge un plus de coerenţă lumii.

Acea bucurie strălucitoare despre care ştie că stă ascunsă undeva în el, urmărindu-l cu speranţă, îi e cel mai bun sfătuitor.

Singurul său prieten adevărat, pe care l-a simţit întotdeauna sub o formă sau alta, ca pe Marele ocrotitor nevăzut, mai aproape de el decât el însuşi, este ceea ce George numeşte Creatorul. El a pus în George acel zâmbet interior permanent care nu avea să-l părăsească decât cu puţin timp înainte de clipa morţii, când, spera el, urma să facă marele salt în atât de arzător visată de el, jinduita lumină.

* * *

Este de o incredibilă şi copleşitoare naivitate în curăţenia sa sufletească. În ochii lui toţi oamenii sunt esenţial buni, chiar dacă s-ar îngreuna cu apucături rele. Pentru Virgil, mai toţi sunt netrebnici din naştere, chiar şi după ce ar fi făcut vreo faptă măreaţă, pe care tot unui interes meschin şi ascuns o atribuie.

„Eşti mereu suspicios faţă de oricine. Cu tine nu poate câştiga nimeni. La tine totul porneşte de la prezumţia de vinovăţie: toţi oamenii sunt culpabili şi de regulă nimeni nu e declarat neprihănit".

„Nu crezi că mi se trage de la Biblie atitudinea asta? Nu suntem cu toţii

vinovați încă din pântecele maicii noastre și nu merită până și copiii nebotezați să ardă în Focul Etern, dacă așa e vrerea Domnului? - ne spune sleitul la creier episcop „Sfântul" Fulgențiu, părerea sa fiind împărtășită și de incredibil de nerușinatul „Sfânt" Augustin... după ce și-a făcut poftele în bordeluri până și-a sleit de tot trupul, individul a găsit cu cale, cu o isterie și ipocrizie abjectă, fără precedent, să crucifice întreaga omenire pe altarul păcatului originar... "

* * *

În credulitatea lui, George e animat de o dorință naivă de a face plăcere oricui. Nu suportă nici o ceartă, nici o răutate. Ar vrea să fie prietenos și bun cu toată lumea, suferă când aude și cea mică bârfă. Îl urmărește zile întregi o remarcă nelalocul ei făcută de câte un coleg. Și totuși nu uită să zâmbească. E incredibil de ușor să-l jignești dar, fără a fi în stare să poarte cuiva pică, simte zile în șir povara unui gest sau vorbe necugetate.

Nu critică pe nimeni niciodată. Are sentimentul că se murdărește și-i împroașcă cu noroi și pe alții, în mod nemeritat. Cel mai neînsemnat gest bun îl amplifică în schimb de o sută de ori. E precum apa, dăruindu-se tuturor, fără cârtire, fără să ceară nimic în schimb... dacă ar putea, ar aduna întreaga bunătate a lumii și ar lăsa-o să se dizolve, încet, în toate sufletele, înălțându-le...

* * *

A luat obiceiul să fie atent la gândaci. Se luptă cu colegii din camera de la cămin ca să nu-i mai omoare. Le-a aruncat toate insecticidele. A înnebunit pe toată lumea cu apucăturile lui. Îl prinde uneori noaptea târziu spionându-i, nu cumva să împrăștie pe ascuns vreo otravă. Și totuși o fac, pe la spatele lui, râzându-și de aiureala lui. Se bagă prin toate colțurile, se chircește, se târăște în patru labe pe sub paturi și, cu mare sforțare, apucă un aurogândac beat de fericire, care de-abia se mai mișcă, în câte un șervețel, și-l depune mai apoi pe prichiciul ferestrei, suflându-i câteva minute în plus de aer curat... când unul dintre colegi a amenințat să-l pocnească, s-a hotărât să-și ia gazdă, deși îi displace cumplit singurătatea.

Ori de câte ori încearcă cu disperare să fie ceva anume, încetează să mai fie. Treptat, învățase totuși ceva: să plece urechea la înțelepciunea taoismului, dar și a Bhagavad Gitei: să acționezi, perfect concentrat asupra obiectului acțiunii și totuși fără să te implici cu adevărat, rămânând tot timpul într-o atitudine senină și mai ales fără să te atașezi de rezultatul final.

E îngrozit de suferința lumii. Ar vrea s-o izbăvească pentru totdeauna de toate crimele. Numai de s-ar gândi toți la rai...

Îl înnebunește ideea că va trebui să asiste la aceleași răutăți în toate viețile pe care le va mai avea de îndurat... aceeași fățărnicie, trădare a celor mai pure idealuri... tot mai bine ar fi, pentru toți, Marea Liniște... ce bine dacă dintru început, n-ar fi existat nimic...

Ucenicul cu mintea vrăjită

Bizară mai era pasiunea bruscă pe care o căpătase George pentru budismul tibetan!

Odată că „discuțiile cu sfinții" în care se pierdea n-aveau nimic budist în ele. Iar budismul tibetan în sine doar cu nespusă larghețe mai poate fi încadrat în budism, într-atât e de pătruns de elemente șamanice și tantric-șivaite. În

nici o altă religie mesajul originar, al inițiatorului ei, nu a fost deformat cu atâta impetuozitate.

Mă fascinase însă Mistici și magicieni din Tibet, a Alexandrei David-Neel, o admit, deși nu aveam nici cea mai vagă idee de cât de în serios trebuie luată autoarea.

Mi-ar fi plăcut să cred că într-adevăr există lamași care, pe gerul din Himalaya, sunt în stare să-și usuce complet veștmintele, doar la căldura interioară...

Mai că-mi venea să i-o recomand lui Bebe Jianu, drept dovadă că poți face și altceva cu *kundalini*...

Nu o dată am adormit visând, ca vrăjit, la imensele platouri tibetane...

Așa se face că într-o bună zi, pe terasa de la Izvorul Rece, după câteva beri, mi s-a părut deodată că găsisem explicația: Kazi Lama era o *tulpa*, o entitate energetică izvodită cu mintea de nesățiosul-de-imagini George. L-a scos din neant fără să-și fi dat seama măcar, ființa prinzând contur din chiar gândurile sale, care au încropit o formă alternativă de viață!

Apoi Kazi Lama a început să-i dea târcoale până la a nu-l mai lăsa din mână. Creația sa a început să-și manipuleze plăsmuitorul.

Între timp, ploaia care cădea aspru m-a făcut să mă detașez puțin de universul magic în care mă vârâsem singur. Nu știu cum se făcea, dar citeam pe fața unei fete cu profil suav, alături de care mă adăposteam, sub o umbrelă, un fel de reproș implicit - lumea e suficient de frumoasă ca să o pătăm și să o tulburăm mereu cu bazaconiile noastre. Chipul ei, cu nările adulmecând ploaia, parcă m-a trezit de la preumblatul prin stihiile minții.

Nu eram deloc sigur că George avea nevoie de un alt impuls irațional pe drumul său cu deja prea multe cărări. Eram pe deplin hotărât să păstrez tăcerea.

Am avut grijă însă să-mi fotocopiez paginile din Alexandra David-Neel și, cu inconstanța și perversitatea tipice naturii umane, i le-am vârât sub nas lui George cu un fel de frenezie, ca și cum aș fi dorit să-i confirm cât mai degrabă aiurelile, de parcă orice clipă pierdută de mine l-ar fi împins automat și implicit pe calea rătăcirilor...

-Ei, ce zici, l-am întrebat cu o satisfacție atât de nesăbuită încât mai pe urmă mi-a părut rău.

George nu fu însă în nici un fel tulburat. Marea mea descoperire căzuse pe un teren arid spre stâncos. Nu părea a ști ceva despre acele *tulpa* tibetane(la origine tot indiene, săracele), dar nu era deloc convins că el însuși îl crease cu mintea pe Kazi Lama.

-Ți-am spus, mi-a apărut în cursul unei meditații pe o *mandala* tibetană.

-Și de unde știi că iubita ta e însăși Tara Galbenă?

-Am câteva indicii clare în sensul ăsta. În primul rând felul în care simte ea însăși rolul pe care îl are de îndeplinit în lume.

-Iar ea, am stăruit eu, are confirmarea asta?

-I s-a dezvăluit brusc propria natură, chiar în cursul unei conversații cu mine.

Nici să fi dorit nu puteam scoate alte amănunte din gura sfinxului de la poarta spre Cel Nesădit a Răuleștilor.

Mă întrebam dacă celor mai multe dintre întrebările care mă asaltau fără răgaz era posibil să le fi dat un răspuns rațional.

... era femeia de care se amorezase într-adevăr una dintre întruchipările Tarei Galbene - și de ce n-ar fi fost posibil? - sau pur și simplu îi luase în

posesie trupul o entitate malefică ce-i suflase că ar fi fost zeița tibetană cu unicul scop de a o pierde? Asta, bineînțeles, dacă nu o luaserăm cu toții razna...

Hmm...

... Alexandra David Neel vorbea de plămădirea conștientă a unei *tulpa*, or George nu l-ar fi putut izvodi pe Kazi Lama de vreme ce nici nu știa că acest lucru ar fi fost posibil...

... și apoi nu mi-era deloc limpede, chiar dacă această ființă ar fi prins viață în creuzetul unor sinapse, puteam avea oare eu în vreun fel acces la ea?...

... Kazi Lama, creație a minții? Și de ce nu, în anumite condiții? Nu spun misticii hinduși că suntem cu toții o iluzie, țesută pe frăgezimea Oului originar, în veci nenăscut, cu coaja sa vrăjită înmuiată de pâlpâiri de vis... de ce n-am fi în stare să plăsmuim creații temporare asemănătoare, doar suntem noi înșine făcuți după chipul și asemănarea Lui...

... nu!... totul era o inepție inepuizabilă, rodul unor minți care o apucau încet, încet, pe calea pierzaniei... ufff...

Nu mă lămurisem mai bine decât înainte, dar, după câteva nopți de nesomn, presupunerile mele suferiseră totuși o oarecare limpezire. Astfel, iubita lui era o nimfomană care, în urma unor lecturi haotice și corozive, își atribuise calitatea de Tara Galbenă. George, nebun după ea, nu voise nici el să se lase mai prejos și, dorind să-i arate că se situa la nivelul ei spiritual, își imaginase o entitate pe marginea căreia construise un univers magic, punându-i întrebări și dându-și singur răspunsurile.

Nenorocirea lui George era aceea că se avântase în toată această aventură doar aparent spirituală, de moment, cu o certitudine și cu o sete care-l făcuseră să creadă orbește în realitatea propriului paradis mintal.

Dincolo însă de toate aceste încercări de limpezire, ceea ce nu puteam nici măcar eu contesta era că George dădea uneori impresia că o luase pe alături cu drumul... și cine gândea asta, tocmai eu, care alergam asudând lângă umărul lui, urlându-i în ureche că se află pe o pistă greșită, cu toate că un observator atent ar fi deslușit, la fotografie, că în înflăcărarea mea i-o luasem deja nițeluș înainte.

Noaptea Tibetanului

I don't engage in idle speculations!
Mr. Tuvok
Star Trek Voyager

-Cum începem?

-Trebuie doar să te relaxezi și să te pui, atât cât poți, într-o stare de deschidere mintală. Nu încerca în nici un fel să te opui la ce o să ți se întâmple, deși în mod sigur o să ți se pară ceva cu totul neobișnuit.

Ai deplină încredere în mine și ai să constați că aici, alături de noi, se află o altă prezență, călugărul tibetan de care ți-am vorbit în repetate rânduri.

Ina nu zicea nimic, dar tocmai ostilitatea ei mută mă ațâța peste măsură.

Măcar dacă o singură dată și-ar reține pornirile cinice, neîncrederea funciară în toate cele ce țin de spirit.

-Și călugărul ăsta al tău, Kazi Lama, e o prezență fizică, nu știu... energetică, care ți-e accesibilă doar ție, sau e un fel de imagine mintală pe care

trebuie să mi-o formez... fiindcă nici până acum nu m-am lămurit...

-Nu, nu, e cât se poate de real, dar într-un alt plan, la care deocamdată doar eu am acces, dar nu înseamnă că n-o poți face și tu, adăugă el, aproape scoțând aburi.

Cu cea mai deschisă minte din lume, nu înțelegeam ce voia de la mine.

-Pentru moment pune-i niște întrebări și o să-ți răspundă prin mine.

Doream neapărat să mă asigur într-un fel sau altul că George nu se ținea de farse, deși era ultimul lucru la care m-aș fi putut aștepta de la el.

Ardeam de nerăbdare să-l „prind", să-i dovedesc că ori era un nou caz de telepatie – cu cine, nu știam, dar nici nu eram convins că țineam să aflu – ori că se îmbăta, cum o mai făcuse de atâtea ori în trecut, din izvorul rece și nesecat al propriei imaginații.

Tot scormonindu-mi creierul în fel și chip, ca să găsesc ce-aș putea să-l întreb, îmi treceau prin minte tot felul de bazaconii, dar îmi băteam capul să dibui un domeniu la care George să nu se priceapă deloc.

Îmi adusei atunci aminte de Bebe. Probabil că ar râde în hohote și și-ar bate joc de George cu toată detașarea de care era în stare.

Asta era! Găsisem. George habar n-avea de paleoastronautică, cu atât mai puțin de Graham Hancock, Robert Bauval, Anthony West și Robert Schoch.

-... ce a erodat măi Sfinxul de la Giza, în viziunea lui West și Schoch?... ia întreabă-l pe Kazi Lama...

George se reculese puțin, ca și cum nu i-ar fi venit să creadă...

-... apa?... în urmă cu mai bine de zece mii de ani... stai puțin...

-... asta înseamnă că și Sfinxul și piramidele sunt mult mai vechi decât susțin egiptologii, o adunătură de habotnici... înseamnă că ai văzut documentarul lui Hancock și Bauval... sau ai furat cu coada ochiului ideea asta, de undeva, fără să fii conștient de ea...

-... habar nu am de domeniul ăsta, știi că nu mă preocupă deloc chestiile astea...

-... fii atent, e un trib din Mali, numit Dogon, care are cunoștințe incredibile despre o stea anume. Să-ți spună Kazi Lama al tău, care anume...

George surâse, ușor afectat.

-Kazi Lama se amuză că vrei să-i testezi cunoștințele. E vorba de încântătoarea Sirius, „cea mai fermecătoare văpaie scânteietoare de pe cerul vostru", spune el, o stea dublă care nu e deloc străină periplelor sale.

Era clar. Aveam din nou de-a face cu mai vechea telepatie dintre mine și George, asupra căreia o să mă opresc pe larg la vremea cuvenită. I-am spus-o.

-Vreau să-mi dea un semn, sub orice formă ar socoti el de cuviință, ca să mă conving că acest călugăr tibetan într-adevăr există și nu e doar o altă idee năstrușnică în mintea ta. Presupun că e cineva care a atins un anume grad de evoluție spirituală, nu...

-Continuă, Kazi Lama nu face nici un gest, dar te ascultă...

-Eu n-am nici o dovadă că el există, în afara cuvântului tău.

Dar bănuiesc că poate să acționeze ca un guru, nu... să-mi arate ceva...

-Ce anume ai vrea, o vizualizare?

-Hai să zicem... ceva de genul ăsta. Cere-i să se concentreze pe mine acum și să-mi destăinuie un lucru mai puțin obișnuit, sau să-mi inducă o stare deosebită de conștiință, în orice caz, să mă facă să percep ceva dincolo de limitele normalului. Dar bagă bine de seamă, vreau să simt cu adevărat, cu o intensitate care să nu-mi lase nici o umbră de îndoială, ori totul ori nimic.

George mă încredință că așa urma să fie.

Mi-a cerut doar să mă relaxez, să fac câteva respirații regulate, iar Kazi Lama urma să preia într-un fel sau altul controlul asupra mea.

-Uite George, mie chiar nu-mi place deloc ce se întâmplă... Ina dădu frâu liber întregii ostilități pe care o simțea față de el. Chestia asta cu luarea în posesie de către nu știu cine îmi miroase a altceva.

Am implorat-o din priviri să nu pronunțe cuvântul schizofrenie. Să mă lase măcar să-mi duc experimentul până la capăt.

-Ina, tu ține de șase. Anunță-mă doar dacă simți miros de pucioasă și se răcește brusc camera... Hai George, dă-i drumul, să vedem ce-o ieși.

Acum toată lumea tăcea, chit că Ina păstra o tăcere îmbufnată, gata oricând să explodeze. Personal mă aflam într-o stare de așteptare încordată. Nici urmă de relaxare. Au trecut câteva minute bune, nici aproximativ nu le-am putut ține socoteala.

N-aș putea să spun în amănunt ce anume am simțit și cum s-a întâmplat, pas cu pas, dar mi-era clar în acele clipe că mintal, pur și simplu alunecam, cu o rapiditate care mă înspăimânta, către o stare aparte, care se deosebea de orice simțisem vreodată.

Eram în același timp curios, dar mirarea însăși mi-era ținută în frâu de faptul că începeam să simt și să gândesc de o manieră cu totul diferită de cum o făcusem cu numai câteva minute în urmă. Facultățile normale păreau suspendate, iar locul lor fusese luat de un mod de percepere straniu, în care simțurile jucau un rol secundar, ca apoi să facă loc rapid unuia singur, cu totul nou, care le îngemăna pe toate. Mă dezmembrasem deodată și totodată mă reasamblasem într-un alt eu însumi, cu un corp aparent mult mai subtil, aproape diafan. Eram eu și totuși altul. Parcă mă adunasem, cu întreaga mea ființă, undeva în cap. Cam tot ce rămăsese din mine era sentimentul straniu că mă refugiasem, eu vechiul Virgil, într-o zonă anume a creierului, devenită centrul unei activități magice.

Ba mai mult, am încercat ulterior senzația, la început neplăcută, apoi de-a dreptul înfricoșătoare, că tot ce era viu în mine s-a adunat *deasupra* capului, într-un fel de sferă strălucitoare, cu sute de fațete mici, cristaline, care vibrau pe o tonalitate argintie. O presiune uriașă se concentrase acolo și, deși gândeam cu o intensitate neobișnuită, mi-era imposibil să schițez chiar și cel mai mic gest. Pur și simplu încremenisem într-o stare de stupoare. George, Ina, restul camerei tot acolo erau, numai eu suferisem o mutație subită, de proporții colosale. Frica și nedumerirea fură înlocuite apoi rapid de o ușoară senzație de amețeală amestecată cu un intens sentiment de împlinire, frizând un extaz ce sta gata să izbucnească cu toată forța de care era în stare. În sfârșit, odată ce senzațiile mi s-au mai stabilizat, mirarea începu să-și facă loc din nou, timid, în mintea mea, sau în acel spațiu straniu cu care gândeam în acel moment.

„Simt de parcă aș fi drogat cu vreo substanță, sau pur și simplu sunt pe pragul să înnebunesc?”

Era ca și cum devenisem doar gândire, pură, suficientă sieși. Nici măcar nu mai eram în stare să identific cu precizie un suport al gândurilor, care păreau totuși că se amalgamau în sfera strălucitoare, care vibra, înfiorător de puternic, deasupra capului.

Pot doar atât să spun: ce am perceput atunci – cu o facultate care îmbrăcase forma unei simțiri *totale*, care depășise cu mult senzațiile obișnuite – în care sunetele și culorile deveniseră una, se situează dincolo de orice capacitate de descriere în cuvinte... eram adierea vântului, parfumul și

unduirea florilor, omida ca şi bacteria... simţeam ce simţea ea, şi m-a mirat că nu e aşa de tâmpă cum o credeam, ci doar un zbucium îndesat...

Timp de câteva minute, câte or fi trecut, am avut sentimentul că puteam prinde din zbor orice gând din lume, vedea tot ce doream, pătrunde în inima materiei, unde am observat o cumplită stare de agitaţie... mai întâi ca o unduire cu bule care erau în tot locul şi nicăieri…apoi, la o privire mai atentă, am văzut că electronii erau în fapt un soi de sfere ciudate, uşor alungite, duble, de diverse grade de transparenţă, dar de o mărime uriaşă…acestea erau înscrise, perechi-perechi, în câte o altă sferă, imaginară, în interiorul căreia se mişcau, rotindu-se în toate direcţiile, cu o imensă rapiditate, imposibil de urmărit, dând impresia că ocupă în acelaşi timp *întreg* spaţiul... sferele-duble, de diverse mărimi şi intensităţi, vibrau cu frecvenţe şi puteri colosale, insuportabile, şi, laolaltă cu sferele lor imaginare, erau încălecate într-un mod straniu, precum cercurile într-o sferă *armilară*... suprafaţa sferelor-duble părea făcută dintr-un fel de descărcare electrică(era mai degrabă asemenea pojghiţei unui lac, alcătuită ea însăşi din infinit de mici deluşoare, oscilând sub acţiunea unui curent electric), capabilă, atunci când te apropiai de ea, ca şi cum ar fi răspuns *ostil* acţiunii tale, să-şi direcţioneze potenţialul şi vibraţiile într-un punct atât de minuscul încât scăpa vederii, apoi, dacă o lăsai în pace, acea tensiune superficială de moment ceda, iar suprafaţa îşi recăpăta instantaneu omogeneitatea, palpitând cu o intensitate copleşitoare. La o privire mai atentă, sferele-duble curgeau una dintr-alta asemenea apelor învăluitoare ale unui *torus,* cu un canal minuscul, iar la intersecţia tuturor, înconjurându-l ca tot atâtea linii de forţă, se afla nucleul, alcătuit din mai multe tipuri de sfere unduitoare, simple, unele relativ opace, care muşcau una din alta, şi altele mai diafane, de scânteierea perlei, ţinute la mică distanţă, două câte două, de un braţ minuscul, toate descriind nişte mişcări foarte mici, dar uluitor de rapide... nucleul nu era perfect sferic, ci ca un cefalopod energetic cu braţe peste tot, tăiate din scurt... era o imagine cu totul diferită de orice citisem, atât era de stranie... în orice caz, *nimic nu era haotic*, totul părea ordonat dar în acelaşi timp foarte complicat, *în mai multe dimensiuni* decât cele obişnuite, fapt care le permitea sferelor-duble să nu se stingherească unele pe altele, şi am avut senzaţia clară a cifrei *şapte*, deşi imediat a apărut *numărul opt*, dar strălucitor, rotindu-se cu nouăzeci de grade, ca şi cum ar fi simbolizat *infinitul*... nu ştiu ce să spun... poate că mintea mea surescitată, sau acel ceva cu care gândeam, m-a făcut să simt toate astea... nu mai ştiu nimic... oricum, puteam călători cu mintea pe indiferent ce planetă voiam, vedea fiinţe stranii, însă şi unele foarte asemănătoare cu noi... nu eram totul, dar totul în jurul meu era gând şi eu eram parte a acelui gând. Oh, minune a minunilor, cât de covârşitoare sunt puterile Creatorului... măcar că nu-i putem pricepe până la capăt rosturile lucrării...

Cu acea gândire şi simţire, simultane şi totale, pipăiam lumea cu mintea, mă metamorfozasem, devenisem eu însumi un gând, ca un văl, instantaneu, dar care se desfăşura în acelaşi timp la nesfârşit…prefer să o las aici, fiindcă tot n-am reuşit să spun de fapt, mai nimic! Poezia şi simbolul – deşi nu mi-e uşor s-o recunosc – ar avea o şansă să fie, poate, ceva mai convingătoare.

-George, vreau să mă opresc!

Nu ştiu cu ce frântură de voinţă, pitită în cine ştie ce colţ de conştiinţă - sau de ce mai rămăsese din mine - am rostit acele cuvinte.

Pur şi simplu eram copleşit de sentimentul – iar de asta mi-aduc aminte cu toată claritatea – că nu mai puteam să continui – singura imagine care-mi vine

în minte este cea a unui panou electric care începe să scoată fum, devenisem asemenea unei siguranțe gata să explodeze, să ia foc, pe punctul să se topească.

Am avut apoi impresia de cădere bruscă, dar nu a ceva care sta să mă strivească, ci mă aflam în situația stranie a două vagoane de tren, surprinse într-o situație paradoxală - deși nu se află pe aceeași linie, încearcă să se cupleze. Reușesc să o facă până la urmă, dar numai și numai fiindcă o mână nevăzută le saltă pe aceeași linie și tot ea le potrivește cuplajele.

N.B *- am scris acest episod de cel puțin trei ori și de fiecare dată am sentimentul că greșesc undeva, că nu e ce mi s-a întâmplat cu adevărat. De fiecare dată simt nevoia să insist asupra altui amănunt. Cum nu pot tipări de trei ori același paragraf, îl las în ultima variantă. Oricum e o aproximație foarte vagă a unor stări pe care, neîndoios, psihiatrii Fețelor de Ceară le vor interpreta așa cum se cuvine, cu toată sobrietatea și maturitatea în gândire de care sunt ei în stare, nu mă îndoiesc nici un moment de acest lucru, e un adevăr elementar, precum ziua e zi și noaptea noapte...*

A fost o experiență atât de neobișnuită și de intensă încât aveam să bat timp de doi ani două centre budiste-tibetane în căutarea unor tălmăciri(altele decât cele pe care le găsești în manualele de psihologie și psihiatrie!), iar cele pe care le-am căpătat, departe de a fi raționale și liniștitoare... eh... mergeau, ce credeați, pe linia magico-mistică îmbrățișată de George... acuma și eu deștept foc, mă așteptam tocmai de la ăștia să-mi dea o explicație perfect logică, cu care să plec acasă fluierând…ce n-aș da să știu ce s-a întâmplat, măcar acum, după atâția ani, mai ales că am citit în diverse locuri despre întâmplări asemănătoare, inclusiv cele prin care a trecut o femeie, medic psihiatru, din Rusia(evident mai deschisă la minte decât imbecilii noștri tătăroiști, robiți Sufletelor Pierdute și colcăind putreziciuni în subteranele Departamentului), care s-a lăsat instruită de o femeie-șaman. În moarte, aceasta i-ar fi transferat puterile ei... eh... cât de departe a mers medicul psihiatru cu nebunia?... ei bine, voiajând în imaginar, sau... într-o altă realitate?..

... mai târziu, când m-am aruncat cu capul înainte în speculațiile filosofice ale mecanicii cuantice, aveam să-mi aduc aminte, cu un zâmbet, de viziunea mea... sigur, este foarte probabil să fi fost doar rezultatul unei minți înfierbântate care a reordonat crâmpeie de informație deja existente, poleindu-le totodată cu propriile văpăi... joaca fără oprelişti a unui penel buclucaş, care amestecă de-a valma culorile…ce am văzut era un univers uluitor de complex, dar foarte regulat... o singură întrebare mă frământă... dacă interiorul atomului este atât de nedeterminat și începețoșat în probabilități, de ce electronii de valență intră în hora moleculelor cu atâta regularitate și sârguincioasă bunăvoință?..principiul de excluziune al lui Pauli nu pare suficient... ar putea exista o asemenea fantastică geometrizare a unei structuri moleculare dacă în sâmburii săi ar colcăi o pâclă noroasă orbecăind haihui și nu o vibrație perfect ordonatoare, un crâmpei din mintea Marelui Artizan?... unor omuleți dintr-o lume în două dimensiuni, un cerc subțire care străpunge vertical foaia lor de hârtie li s-a părea două mici obstacole incomprehensibile... singura încercare de apropiere pare să fie tot parabola jaină cu elefantul... nu-i vedem decât o părticică, ici și colo, atât cât apucăm cu mintea noastră cea păcătos de limitată, dar cât de copleșitor e

M-am uitat, la început buimac, la Ina. Aveam nevoie de astă dată de privirea ei neîncrezătoare, măcar ca să mă aducă înapoi pe pământ. Pe măsură ce-mi reveneam o observam cu tot mai multă atenție și vedeam cât era de speriată, de parcă-l văzuse pe dracul. Îmi păru deodată rău de întregul experiment. Mi-era tare necaz că o supărasem.

Alături de ea, George se uita la mine cu o liniște și o siguranță de sine care-mi dădură fiori.

M-am străduit, în câteva cuvinte, să le povestesc prin ce stări trecusem, dar mă simțeam extrem de epuizat fizic. Eram stors ca o lămâie din care nu mai rămăsese nimic și de-abia mai puteam să vorbesc. Am încercat să pun totul, timid, pe seama unei autosugestii neînchipuit de puternice...

-Nici vorbă, mă întrerupse hotărât George. Kazi Lama spune că te-a urcat timp de câteva minute până la *sahasrara*... nimic mai mult...

Oricât m-aș fi perpelit, mi-era foarte greu să mă împac cu cele întâmplate.

Fusese oare posibil să mă fi autosugestionat cu atâta intensitate? Să mă fi adus singur într-o asemenea stare, vecină cu nebunia? Parcă nu-mi venea a crede, deși mă cam luasem de gânduri, într-un crâmpei de clipă...

Îmi indusesem un vis cu ochii deschiși de o intensitate fenomenală? Posibil, dar nu foarte probabil.

Experiența mă tulburase într-o asemenea măsură încât voiam să evit cu totul să mai vorbesc despre ea, până ce mi se vor fi așezat apele sufletului și se vor fi limpezit cât de cât cele ale minții.

Minute în șir am tăcut cu toții.

Într-un târziu am deschis vorba despre arhitectură. Proiecte, cam ce se mai construia prin Răulești – am început să critic, susținut acerb de George, puzderia de blocuri din oțel și sticlă care năpădiseră centrul orașului nostru stat. Toate se potriveau ca nuca în perete cu contextul în care apăruseră, iar asta dovedea cu prisosință, ne spuneam noi, amestecul de impostură și lipsă de scrupule de care se făceau vinovați arhitecții.

Ce n-aș fi dat să fi fost singur cu George! Noroc că Ina era mai bun psiholog decât mine și își aminti că nu-și cumpărase țigări, așa că dădu o fugă până la domnul Izvoran.

-Cum dracu' ai făcut bă chestia asta, m-am repezit eu spre George de îndată ce ne-am văzut singuri, asemenea unui copil căruia vecinul îi întoarce dinadins spatele ca să poată fura în voie cireșe din livada lui.

Arborasem un ton șuguit, de vechi complici puși pe șotii, noi, care ne jucasem altădată de-a piramidele meditative și budiste.

-Poate să mă ajute Kazi Lama să mă teleportez pe tărâmuri mai libere?

George făcu o scurtă pauză.

-Spune că da, dar indirect, fiindcă o să ne ajute de fapt pe toți. Orașul-stat Răulești va fi eliberat de sub tirania vizirului Tătăroiu... dar toate la timpul cuvenit...

Că George nu mai era dispus la intimitatea de odinioară, înțelegeam, dar mă agasă deodată aerul său atotștiutor. Patricianul nu mai era dornic să calce cu una cu două în bătătura plebeului.

-Ți-am mai spus, Kazi Lama, care ne urmărește evoluția spirituală de când eram copii, ar fi încântat să treacă la o inițiere în toată regula, bineînțeles, cu condiția ca tu să i-o ceri.

-George, hai, fii serios, ce-i aiureala asta cu Kazi Lama, puțin a lipsit ca

Ina – care e o femeie foarte cu picioarele pe pământ - să ne facă nebuni pe amândoi. Între timp entuziasmul mi se cam răcise. Crezusem o clipă că George fusese marele maestru de ceremonii izbăvitoare... şi uite că întreaga poveste cu Kazi Lama mi se părea deja o joacă...

S-a uitat lung la mine şi nu ştiu dacă a fost doar o impresie sau chiar am citit în căutătura lui o sclipire uşor disprețuitoare.

-Nu pot să-ți spun decât atât. Multe lucruri care înainte ni se păreau şi mie şi ție imposibile, astăzi au devenit realitate. Şi asta se datorează în bună parte influenței pozitive covârşitoare pe care o are asupra mea Tara Galbenă.

E una din *bodisatvele* feminine, care veghează la asigurarea prosperității şi fertilității, toate zeițele Tara sunt aspecte ale lui Avalokiteşvara. Tara s-a întrupat din însăşi lacrima lui, devenită lac, pe care a apărut, ca o revărsare de lumină, lotusul în sânul căruia se odihnea zeița, mi-a explicat el. Îşi refuză mântuirea ultimă şi a coborât din cerul unde viețuieşte spre beneficiul nostru al tuturor.

Dacă am avansat spiritual în ultima perioadă e şi datorită ei. E iubita mea, suntem nebuni unul după altul şi vom rămâne împreună până la sfârşitul vieții. Nu ştiu dacă înțelegi...

Pricepusem, şi încă cum, sau cel puțin aşa mi se părea. În câteva secunde, o senzație de amărăciune îmi umbrise cu totul cugetul. M-a cuprins o cumplită părere de rău că nu o ascultasem încă de la început pe Ina. Nu puteam scăpa de sentimentul straniu că George era efectiv, cu cel puțin un picior, iremediabil, într-o altă lume.

Deodată nu mai ştiam ce să zic, nu-mi găseam cuvintele, căutam cu ochii şi mintea o scăpare din situația penibilă în care mă pusesem de fapt singur, ajutându-l pe George să-şi coboare singur zăgazurile ce țineau în frâu lacul smintelilor... noastre... ale amândurora!...

Dar ca de obicei, George cunoştea o ieşire din orice situație dificilă.

-Ştiu că pare o absurditate, o adevărată nebunie... fiindcă e o evadare din limitele normalului, ale bunului simț... tot aşa cum sunt ceea ce tu numeşti „discuțiile mele cu sfinții”...

Am tăcut câteva momente, încercând să-mi adun gândurile.

-Îți dai seama că, dacă nu e vorba de nişte voci care scapă controlului tău şi despre care nici nu vreau să mă gândesc ce implică, înseamnă că ai de-a face doar cu propria ta imaginație. Ea de fapt culege toate informațiile de care dispui, dintr-un strat profund – care o fi el, dar *nu am în vedere* „inconştientul, individual sau colectiv”[1], al psihanalizei - din memoria de lungă durată, nu ştiu precis de unde, dar ele există depozitate cel puțin într-un loc anume, şi tot imaginația ți le serveşte pe tavă, reambalate, sub forma unor răspunsuri pe care ți le elaborezi de fapt singur, foarte rapid, iluzionându-te în acelaşi timp că le primeşti din nu ştiu ce sfere celeste...

Însă George era neabătut. Cel mai bun argument pe care mi-l putea oferi era să încerc eu însumi „tehnica asta”, până ce vedeam că-mi iese.

-Şi dacă nu aud voci?

-Înseamnă că nu îți vei fi deschis suficient mintea către astfel de experiențe. Trebuie să te pui într-o stare de totală receptivitate. Dar răspunsurile pot foarte bine veni sub forma unor imagini, sau a unor

[1] Noțiunea de *inconştient*, folosită intens de psihanaliză, dar nu introdusă de ea, *nu are nici o bază ştiințifică*. La fel cea de *subconştient*, care s-a împământenit mai degrabă ca o convenție de limbaj şi/sau o ipoteză(foarte vagă) de lucru, referindu-se la o funcție suplimentară şi insuficient studiată a creierului, anume cea legată de „procesele psihice care scapă câmpului conştiinței”.

simboluri, cărora trebuie însă să le găseşti singur cheia. Dacă vocile în sine te deranjează atât...

Numai de zeflemea nu-mi ardea în acel moment.

* * *

Luasem parte la multe din şedinţele de yoga ale lui Darie, inclusiv cele de meditaţii şi vizualizări controlate, dar rezultatul fusese mai mult sau mai puţin nul.

Ce simţisem însă în seara cu pricina, fără nici o pregătire prealabilă, depăşise orice aşteptare posibilă. Singura explicaţie logică era aceea că George fie îmi indusese telepatic o anumită stare de conştiinţă – însă cred că nici cel mai bun telepat din lume nu ar fi fost în stare de aşa ceva - fie mă hipnotizase fără să-mi dau seama, dar chiar aşa, fără nici un fel de sugestie hipnotică? Cum era posibil ca o altă persoană, chiar un apropiat sufleteşte cum era George, să-mi fi transmis o asemenea intensitate a trăirii?

Mi se întâmplase ceva cu totul şi cu totul neobişnuit, pentru care nu numai că nu eram în nici un fel pregătit – nici nu ştiu cum aş fi putut fi – dar, după şocul şi entuziasmul iniţial, întregul experiment mă aruncase într-o stare de perplexitate.

Făcusem în sfârşit un pas serios, notabil, grav, ceea ce ar fi trebuit să spargă tiparele scepticismului meu obişnuit. Se petrecuse ce speram să mi se întâmple, odată şi odată, şi iată că în loc să accept faptul în sine, cu toată vraja sa, mă dovedeam mai neîncrezător ca niciodată.

Poate şi pentru că nu excludeam nici posibilitatea să fi fost o scurtă incursiune în patologic, o rătăcire în domeniul atât de amplu catalogat al schizofreniei. Parte din senzaţiile pe care le încercasem în acea seară - detaşare de corp - sentimentul că o entitate, oricare ar fi ea, îţi controlează gândurile – puteau fi tot atâtea indicaţii de alunecare bruscă în braţele bolii – dar chiar, aşa, la comandă?...

Dar nu auzisem voci, nu avusesem vreo vedenie de coşmar care să-mi acapareze toate simţurile şi nici nu-mi simţisem corpul luat în posesie de nu ştiu ce forţe care-mi înfrânseseră voinţa.

Nici un moment nu pierdusem contactul cu mine însumi, fusesem în permanenţă tot eu, numai că mă percepusem în cu totul alt mod. Simţurile obişnuite fuseseră timp de câteva minute obliterate, în schimb mă trezisem dăruit cu un altul, total, infinit mai puternic.

Cine putuse atunci să-mi întindă o mână atât de hotărâtă, să-mi dea un impuls atât de puternic, împingându-mă dincolo de limitele normalului?

Puhoiul întrebărilor se învălmăşeau din nou în capul meu, mai dihai decât înainte. Ce era cu acest Kazi Lama, era el un călugăr în carne şi oase care trăia în Tibet şi făcea ieşiri în *astral* sau nu ştiu ce alt corp subtil şi care acţiona drept guru? Aşa, la chemarea oricui? Nu cumva Kazi Lama e un înger? Şi din care soi o fi, bun, rău, sau dintre cei răzvrătiţi? O fi locuind în adâncurile pământului, tocmai în Agartha, cum zice Bebe? Sau zburda el doar în creierul lui George, supraîncălzit la o lumină nepământeană?

Nu cumva era o simplă posesie demonică ce-i preluase întreaga fiinţă şi în mrejele căreia eram şi eu pe punctul să cad?

Şi la urma urmelor, ce e acela un demon? Propriile nostre gânduri de mărire, setea necontrolată de a trăi? Ce este aceea o energie malefică, un dezincarnat, o fantomă?... demoni, Satana... Doamne, unicul chip al Diavolului este cel al urii... de aceea *singura exorcizare posibilă şi necesară este cea prin care cu iubirea ta topeşti ura din noi şi incapacitatea noastră de*

a uita și ierta... dragostea este singura care poate împiedica banala otravă chimică să-și facă sălaș permanent în trupul nostru, îl curăță și îl umple cu o pâlpâire de lumină...

Latitudinea ce o aveam în privința identității lui Kazi Lama mă încurca în continuare teribil.

Mă cuprinsese o ciudă cumplită că George îmi aruncase în brațe atâtea întrebări... fără nici o umbră de răspuns!

* * *

În următoarele câteva săptămâni am profitat masiv de fiece clipă liberă, aruncându-mă cu nesaț asupra mai multor cărți despre budism, cu precădere cel tibetan. În scurtă vreme, budismul amenința să-mi controleze orice colțișor al minții, în fiecare din ele tronând cu dezinvoltură. Prinsese în mine rădăcini atât de adânci de parcă s-ar fi aflat acolo de când lumea.

Erau și zile când ardeam să pun capăt acestui calvar care nu se mai termina.

În acele clipe luam o hotărâre, *de fiecare dată definitivă*: îmi erau de ajuns toate experimentele spirituale pe care le încercasem până atunci. George putea să facă tot ce voia, eram decis să nu-l mai iau în seamă, ba chiar să-l evit cu totul.

În fond, nu ne mai văzusem de vreun an și jumătate și acum venea la mine cu aere de mare iluminat, ca să-mi spună că pentru el lumea de dincolo nu mai avea nici un secret.

Îmi stricase – din senin – toată rutina de până atunci.

Dar nici nu-l puteam acuza că ținuse să mi se impună în vreun fel. Eu îl invitasem la noi, de bunăvoie, în neuitata Noapte a Tibetanului, iar George nici nu dorise, nici nu încercase să-mi bage cu forța ceva în cap.

Cred că starea mea de spirit, contradictorie, căreia îi căzusem pradă, se datora și unei slăbiciuni pe care mi-era frică și mai ales rușine să mi-o mărturisesc. Mă căzneam să lupt cu orice preț împotriva tentației deschise de George fără să vrea, dar în același timp mi-era teamă că n-o să fiu în stare și că o să cedez ispitei într-o mai mare măsură decât o făcuse chiar el.

Eram un neînduplecat ateu și în general o persoană foarte sceptică, dar nu într-atât încât să resping cu totul realitatea unei frânturi de lumină, dacă m-ar fi ademenit cu mrejele ei.

Mă înciuda și faptul că urma să am iarăși și iarăși câte o lungă explicație cu Ina.

Știam că imediat ce George va fi plecat de la noi, mă aștepta de fiecare dată o cicăleală din care nu lipseau: „ți-am spus că individul nu e sănătos la cap, încercați cu degetul niște ape diavolești!... ”

Și cum se întâmplă îndeobște în astfel de situații, sfârșeam prin a sări neobosit în apărarea lui George, deși cu greu îmi găseam argumentele.

* * *

În toată acea perioadă ne era testată credința în cele nevăzute și totodată ne vedeam prietenia pusă, întâia oară, la grea încercare. Era un examen care avea să ne transforme definitiv și pe unul și pe celălalt, într-un fel sau altul. Tăria de caracter era singurul atu pe care îmi plăcea să cred că îl aveam.

Tocmai de aceea aș fi vrut ca toată daravera cu Kazi Lama să nu se termine pe un ton de neîncredere, aproape ostil, ci prin ceva frumos, care să mă facă să-mi amintesc cu plăcere de George, peste ani de zile, deoarece, cu toată sinceritatea, nu eram deloc sigur că voiam să mai am de-a face cu el.

* * *

Şi totuşi, pe măsură ce treceau zilele, erau tot mai puţine momentele în care îmi puneam întrebarea dacă nu cumva ne abandonase cu totul luciditatea, dacă nu uitasem cu desăvârşire ce înseamnă cumpătarea şi judecăţile de bun-simţ. În aceeaşi măsură mă copleşea tot mai abitir, aş zice nesăţios, sentimentul din cale-afară de ispititor că luam parte la un lung rit de iniţiere la care ne angajasem singuri, împingându-ne propria imagine dincolo de capătul tunelului. Eram autorii unei îmbietoare căi de mântuire – pe care o simţeam cu toată fiinţa ca fiind reală – dar şi ai unei căi de pierzanie care, beţi fiind de ea, ne ademenea cu zâmbetul pervers al unei cocote!

Doar George îmi spusese că putea afla orice, viitorul nemaiavând, în ce-l priveşte, nici un ascunziş. Mi se părea chiar uşor comic în blazarea care i se putuse citi în acele momente pe chip.

„Ştiu tot ce mă aşteaptă, până la sfârşitul acestei existenţe pământene”, afirmase George, cu aerul relaxat al celui care se joacă cu trenuleţul electric şi ştie pe unde trece locomotiva, unde sunt toate macazurile, căsuţele, brăduţii şi deluşoarele din ipsos vopsit pe lângă care va trece, în timp ce el, mecanicul, chiuie şi face cu mâna fetelor din plastic care-i surâd, cu coşuleţele cu piersici din polistiren pictat în mâini.

Are un control total, ştie pas cu pas ce se întâmplă, dar plăcerea de a se juca şi de a aştepta anticipat nu e deloc mai mică din cauza asta.

Era destul că mă simţisem atâta amar de vreme asemenea unui pitic care bâjbâie în întuneric, precum un trepăduş care dă târcoale sfios unor întruchipări din lut, neîndrăznind să ridice ochii la zeiţa aflată călare pe un nour şi care se laudă în gura mare cu nurii săi!

Cine n-ar fi fost ispitit să urce şi el Arborele lumii cu toate cerurile sale? La urma urmei, de ce nu m-aş fi aruncat în furtună ca un apucat, hohotind spre tării? Ce mai ucenic vrăjitor eram pe cale să devin!...

-Hai bă George, mai zi ceva de Kazi Lama ăla al tău, mai că l-am implorat într-o seară, pe şoptite, cu un aer de taină...

Nu trebuia să îl rog de două ori.

-Uite, cere-i lui Kazi Lama să-ţi spună la cine mă gândesc eu acum.

Tocmai citisem „Păsările lui Brâncuşi” de Sidney Geist şi, în timp ce o parcurgeam, mi-am amintit una din afirmaţiile marelui sculptor legate de viaţa sa spirituală, cea privind numele misticului care, susţinea el, l-ar fi iniţiat... da, în ciuda dăscălelilor Inei...

Aproape instantaneu, George îmi răspunse... la Milarepa...

Într-o frântură de clipă îi dădusem deja înţeleptului tibetan un chip zâmbitor, numai de mine ştiut - având părul neobişnuit de lung şi-l pusesem să stea confortabil într-o grădină cu un fel de lalele viu colorate, despre care mă îndoiam tare că există în Tibet. Aveam să constat cu stupoare, la unul din centrele pentru budismul tibetan, din mijlocul marelui, eternului nostru Babilon, că văzusem cu ochii minţii unul din tablourile înfăţişându-l pe Milarepa.

-Şi ce-mi oferă el acum?...

-Un buchet de flori de liliac...

Ştia minunăţia sa ce flori îmi plac... bun...

Venise momentul să-i ridic ştacheta puţin acelui Kazi Lama.

-Dacă amicul tău nevăzut e atât de tare în chestii din astea, ia întreabă-l care va fi situaţia politică a oraşului-stat Răuleşti...

N-apucai să termin întrebarea că vocea Inei se stinse numaidecât. Era clar că în ciuda şuşotelilor ei cu Mirela, pe banca de sub ulm, fusese numai ochi şi

urechi. Cât de aprig îl disprețuia ea pe George cu bunul ei simț feminin, eram convins că în acel moment murea de nerăbdare să afle.

O înfrigurare pe care o priveam ca dătătoare de speranță.

Mă bătu un gând, așa, ca să-i fac plăcere Inei.

Era convinsă că la Răulești tot vor ajunge odată și odată la putere oamenii „deștepți".

„Marea problemă e că la noi tipii inteligenți nu se văd", obișnuia ea să spună.

Nu înseamnă că nu sunt - concluzie la care ai fi tentat să ajungi văzând grozăveniile din parlament - dar nu pot ridica niciodată capul. Odată că nu li se oferă șansa, iar dacă încearcă să se afirme, sunt imediați striviți de un sistem esențialmente corupt.

Chiar domnul Izvoran, care fusese la vremea lui un colos matematic, îmi spusese odată: „nea Fane croitorul e de trei ori mai deștept decât mine, doar că n-a învățat carte. Are o minte brici!"

Ina avea numai cuvinte de dispreț la adresa elitei intelectuale răuleștene, pe care o considera superficială și snoabă. Comparația o făcea aproape întotdeauna cu lumea intelectuală ieșeană, care i se părea mai deschisă la minte.

„Oamenii isteți ar trebui încurajați prin orice mijloace să iasă în față, dar probabil sunt prea cinstiți și tocmai de aia nu sunt lăsați să o facă de către cele câteva mafii care conduc orașul nostru stat".

Era motivul pentru care Ina își punea speranțele în viitoarele alegeri.

Nădăjduia din tot sufletul să vadă un Parlament măcar ceva mai puțin penibil.

„Răuleștiul, spunea ea, are în fond o alcătuire foarte simplă: e o mare mahala, parvenită și îngroșată în mod constant cu toate scursorile venite de aiurea, având o elită intelectuală fricoasă și incapabilă de o singură idee originală".

Ăștia fiind deci oamenii cu care defilam, de ce nu i-aș fi dat Inei niște speranțe măcar?...

-Uite George, întreabă-l pe Kazi Lama al tău, unde s-o afla și cine o fi el, să-mi spună sau să-mi arate, cum o socoti el de cuviință, care va fi situația politică de Crăciun, la Răulești, în anul 77.. de la facerea lumii...

Am închis ochii și am râs, ca de o glumă pe care speram să o fac. După poate, zece-cincisprezece secunde, am văzut cu ochii minții o curte, sau o parte dintr-o curte, și, în fața unui zid cu mai multe ferestre la parter, stătea în picioare însuși vizirul Tătăroiu(nu în hlamida obișnuită, de purpură, cu semilune, având în mâini sceptrul de președinte și bâzâind de fericire, încă o dovadă a deșteptăciunii Sufletelor Pierdute, situație remarcată și de Salvador Dali). În imaginea pe care am văzut-o eu, vizirul era îmbrăcat într-un caftan lung și negru. Alături de el se mai afla o persoană, dar nu mi-am dat seama cine era, având trăsăturile foarte estompate...

În fața lor, deși eu îi vedeam din spate, era înșiruită o mică ceată de lefegii în costume populare albaneze înarmați cu archebuze, trei-patru la număr, cu toate că păreau să fie mai mulți. Aproape imediat aceștia au deschis focul, iar prin perdeaua groasă, de fum, am apucat să văd cum vizirul Tătăroiu și persoana de lângă el s-au prăbușit într-un lac de sânge...

-Măi, eu v-am spus că vă ocupați cu tâmpenii, răsună numaidecât din curte, evident nemulțumită, vocea Inei. Intră mânioasă în casă, chipurile ca să-și caute un pulover, fiindcă se făcuse frig. Era plină de arțag și mai

atrăgătoare ca niciodată, cu părul acoperindu-i pe jumătate fața, învăpăiat de sclipirile din priviri. Îmi transmitea prin toți porii că dorea ca șederea lui George la noi să se curme numaidecât.

Știam eu ce vrusese ea să audă: că viitoarele alegeri urmau să fie câștigate cu o majoritate zdrobitoare de Partidul micilor industriași. Eu tot încercasem s-o conving că indiferent cine ar veni la putere, sistemul parlamentar nu reprezintă o adevărată democrație... „singura democrație autentică din lume o găsești în Elveția, păstrând nealterată ideea celei participative, ateniene... e drept că ea funcționează la nivel local și în America, de aia continuă să fie atât de puternică... ” Ina era însă neînduplecată...

-Cine o să-l împuște măi pe vizirul Tătăroiu, ăsta o să ne îngroape pe toți. De parcă n-ați ști cum îl apără Fețele de Ceară... nu vedeți cu câtă grijă țin în fiecare an, de Crăciun, Ritualul de Întinerire(RÎT), o să-i prelungească viața o veșnicie... cred că o să-l apuce și urmașii urmașilor noștri...

Dar ce să te aștepți de la Babilonul Răuleștean – clasa intelectuală de aici e lașă și complet atrofiată.

Cum se face că în perioada în care cehii dădeau lumii un gânditor suprem precum Karel Capek - antinazist și anticomunist - unul dintre cei mai fascinanți scriitori ai secolului XX și ai tuturor timpurilor, intelectualitatea noastră se năclăia în idei legionare? Capek, cu al său „Război cu salamandrele”, respingea categoric nazismul, în timp ce Noica, cu manifestul legionar „Sunt de față”, ne înnămolea în negura lui...

Urmașii fasciștilor vor să justifice acțiunile părinților lor spirituali(pe care nu le consideră în nici un fel păcate) prin aceea că ar fi fost toți anticomuniști. Nimic mai fals. Au fost pur și simplu fasciști, una din cele două ideologii monstruoase pe care au născocit-o vreodată animalele, dar animalele gânditoare.

Sau în timp ce tot cehii aveau, mai târziu, un Milan Kundera sau un Bohumil Hrabal, noi dădeam un scriitor tătăroist mascat jenant precum psihiatrul Mercerin Huzura, o iritantă și nerușinată „țeavă de prea-plin cu voia stăpânirii”, ca și toată șleahta de scribi, cam de aceeași teapă cu el? Ca să nu mai vorbim de faptul că răspunsul dat de către intelectualitatea noastră – cu precădere scriitorii – începuturilor de deschidere din Europa centrală a fost o și mai mare adâncire în „Tezele din iulie”, în speranța că „șeful ăl mare” urma să le arunce și lor câteva firimituri, sub forma unor împrumuturi de sute de mii de parale, case de creație și sejururi de câte șase luni la Palma de Mallorca... câți scriitori răuleșteni, din cei pe care-i considerăm noi mari, sunt cunoscuți în lumea largă?... sunt mai puțini decât degetele de la o mână... și toți din perioada interbelică...

Răuleștiul nu e nici Budapesta, nici Praga și nici Varșovia, de aia nu o să avem nici 56 nici 68, nici 77, nici Solidaritatea. Nația răuleșteană e prin definiție unanimistă, ba un milion de legionari, ba patru de arnăuțiști... o să-l rejuvenze pe Tătăroiu o mie de ani... și chiar de s-ar schimba vizirul, o să voteze în proporție de nouăzeci și opt la sută cu următorul... nu ne mai trezim odată...

Se plâng că e cenzură. Pe vremea Rusiei țariste era o cenzură mai a dracu’ decât la Răulești și totuși i-au dat pe Cehov și pe toți ceilalți scriitori ruși, cei mai mari din câți au fost vreodată! Și mai târziu cenzura lor a fost mai aspră decât cea de la noi și totuși la ei a răsărit un Tarkovski, singurul cineast care poate fi pus alături de Bergman... și tot din acel spațiu a ieșit acel incredibil Tengiz Abuladze, cu Căința, pentru mine cel mai răscolitor film făcut

vreodată în lagărul de la răsărit... asta în timp ce la Răuleşti se turnau filme proletcultiste, unul mai penibil decât altul. N-avem nici măcar un film care să fi intrat în istoria cinematografiei... ani de zile s-a auzit că toţi scriitorii aveau opere grozave de tot, dar ţinute la sertar. Regizorul A. Cărăbuş, sătul de toate tracasările la care era supus, a dezvăluit, într-un interviu televizat, că ceruse să i se aducă odată toate acele creaţii zdrobitoare despre care se vorbise în şoaptă, ca să le pună în scenă... rezultatul, i s-a răspuns printr-o tăcere duşmănoasă, fiindcă marile opere lipseau cu desăvârşire! Nu, dragii mei, inepţia, mediocritatea şi laşitatea sunt principalele calităţi ale intelectualilor noştri, şi aici îi am în vedere pe aşa zişii literaţi, o adunătură de lingăi şi colaboraţionişti - de-ai noştri, de. În loc să încerce să creeze opere originale, se bălăcesc în fantasmagorii autogratulante, unele izvorâte din balta murdară a legionarismului. Şi mai e ceva. Intelectualii noştri pseudo-filosofico-literari mai au marea, incredibila calitate că nu problematizează!...

Notă regizorală: aici piesa se întrerupe... un grup restrâns de spectatori dau buzna pe scenă... în fruntea lor, Saduchea Buubăceanu şi Farisea Lăieşu, cu feţe cripto-brun-verzulii, aripi de arhangheli şi sugând la ţâţa unor socialişti francezi beţi, lideri gomoşi şi găunoşi de opinie ai... cetăţii?!?... primul flutură o pancartă pe care scrie „Chelnerilor bacşişuri de cel puţin 10 la sută!”, în timp ce al doilea poartă agăţat de piept un panou care anunţă: „Anti-Dizidenţă, Ploconeală-Manifestă”... toţi bat din picior şi strigă de se aude până la cer: „Mare e Noica al legionarilor”... „era un individ delirant, ciripitor la Sufletele Pierdute şi propagandist tătăroist”, ţipă fantoma unui autentic europenist, Adrian Marino”, într-un colţ al scenei...

În *intervalul* creat, un înger de turcoaică, rasă jos, dansează din buric... se dau, la difuzorul de radioficare, manele în diverse grade de culoare. Se servesc sifon, halva cu nucă, rahat cu alune, şerbet, baclavale, şi, când spiritele se mai potolesc, sunt rostite cuvinte de slavă la adresa Prealuminatului Padişah...

... (***la reluarea piesei, actriţa fiind uşor intimidată şi îmbujorată***): ... ca să se schimbe ceva, e nevoie de minţi luminate, care să ungă maşinăria asta ruginită şi infernală care e Babilonul nostru, continuă Ina. Astăzi înţeleg şi eu, pe pielea mea, miezul străvechiului blestem chinez: „îţi urez să trăieşti într-o epocă interesantă”...

M-am repezit să-i iau vorba din gură.

-Vezi George cum stă treaba, vedem ce voim, şi din viitor, şi în alţii, iar Dumnezeu e un fel sumă a neîmplinirilor noastre, ale întregii omeniri.

Amândoi am răsuflat tare uşuraţi când George a închis poarta după el.

Cu toate că era seară, să tot fi fost peste 25 de grade.

Fata de pe Valea Ozanei se schimbase în nişte pantalonaşi scurţi şi un tricou portocaliu, prin care sânii tari, ca două mere, cu sfârcurile mari, stăteau să plesnească.

Se aşeză pe pernă, şi, fumând a nu ştiu câta ţigară pe ziua aceea, se uita la Agatha Christie’s Poirot, cu David Suchet. Mă uitam şi eu, dar mai mult pentru dame, întotdeauna cu pălării, rafinate şi elegante, de, moda fără egal a anilor ‘20-30. E realizat impecabil, cu o pasiune nebună după detaliu. Iar Suchet e divin.

Mâna mea abia aşa a început să-i şoptească, pe pielea-i fină şi dulce „Lasă-l dracului de Poirot, ce-ai zice de nişte *tantra*?”

* * *

A doua zi, m-am sculat cu o senzație de neîmplinire totală. Seara din ajun se terminase cu totul anapoda, fără să lămurească nimic, îmi spuneam. Trebuia să-l iau pe George la disecat.

Încă mi-era foarte vie în minte „ascensiunea dirijată" spre *sahasrara*. Mi-era imposibil să-mi explic ce se întâmplase, dar senzațiile pe care le încercasem fuseseră nemaipomenit de puternice.

Mă îndoiam amarnic că văzusem vreo *chakra*, cu atât mai puțin pe cea supremă, încă o elaborare a creierului indian, îmi spuneam, supraexcitat de atâta căldură.

Și totuși, dacă e într-adevăr vorba de un centru energetic accesibil doar unor ființe superioare, venite dintr-alt univers? - cum ar fi speculat Bebe.

Cine știe ce dracu' s-o fi întâmplat!?...

Devenea cum nu se poate mai interesant. Acel criptic Kazi Lama părea asemenea unei întrebări existențiale căreia știam că nu-i poate fi dat un răspuns definitiv.

Dacă era altceva decât rodul inepuizabilei imaginații a lui George, nu voi ști niciodată ce anume, îmi spuneam.

Dar dacă și eu aș fi putut avea acces la el, oricine ar fi fost? Ce-mi spusese George? Puteam să chem în fața mea orice zeitate voiam. Să fie atât de simplu marele secret, pentru atingerea căruia și-au sacrificat viața misticii? Și ce să-l întreb - numerele de la Loto? Nu-mi ieșiseră nici măcar cu pendulul. Bănuiam că alții încă îl mai încercau.

Mi-am luat inima în dinți, și, uitându-mă de jur împrejur ca să mă asigur că nu mă vede nimeni, am acționat ca un copil căruia i-a fost interzis să umble în cămara cu dulciuri.

Făcând o respirație puternică și ciulind bine de tot urechile, l-am întrebat pe Kazi Lama cât era ceasul(orologiul Inei, moștenit de la bunici, purtând marca CFR, îl țineam în noptieră, înfofolit, căci mă scotea din minți ticăitul).

Am închis ochii, așteptând dezvăluirea celestă. Ecranul care mi s-a desfășurat în fața ochilor avea pe el un cadran ale cărui limbi indicau clar șapte și un sfert.

M-am sculat alene și am deschis noptiera: orologiul nostru arăta șapte și douăsprezece minute.

I-am spus amicului Kazi Lama să-și regleze ceasul, deoarece al nostru n-are cum să greșească, altfel se supără Ina.

„Joaca începe bine. Mai mult ca sigur creierul are propriul instrument de măsurare a timpului. Așa se explică de ce unii oameni se pot programa să se scoale la șapte fix, fără nici un deșteptător.

Nu, aflarea orei exacte nu înseamnă nici că acest Kazi Lama există și nici că e atotștiutor".

Aveam nevoie de mijloace mai tari, în calitatea mea de fariseu viclean. Mai că simțeam undeva, la vârful degetelor, mult râvnitele chei ale împărăției... doar atât, să îndrăznesc să i le smulg sufletului... n-avea nici un rost să-l tentez și să-l sâcâi cu tot felul de întrebări fără rost, când știam încă de la început că tot eu îmi voi da răspunsurile, ba chiar voi încerca, cu un fel de superbie, să fac dovada unei sofisticări intelectuale pe care în mod normal nu mi-o atribuiam. Mi-era jenă să fac pe deșteptul față de mine însumi și mi-era rușine de gustul amar pe care urma să mi-l lase fără doar și poate o prostie atât de penibilă și inutilă.

În grija lui Kazi Lama

Un singur lucru continua să mă îngrijoreze cu adevărat: nu puteam auzi voci ca George. Şi gândul ăsta mă indispunea mai tare decât aş fi astăzi dispus să admit. De ce nu auzeam, rămânea nedezlegat, iar de la George nu mai reuşeam să scot nimic. Dacă îl iscodeai cu o problemă mai absconsă, ajunsese să-ţi răspundă automat, „nu ştiu, dar stai să-l întreb pe Kazi Lama".

Turbam fiindcă nu eram în stare să mă deschid suficient, cum ar fi spus George, fiind nevoit să mă călăuzesc doar după imagini. Trebuia să-mi uit de eresurile obişnuite, banale şi obosite, şi să păşesc cu îndrăzneală într-o lume nouă şi magică, căreia mă vedeam obligat să-i atribui în acelaşi timp o realitate şi un sens.

Tot cotrobăind după un răspuns, m-am îmbrăcat cu ce-am nimerit şi am zbughit-o spre facultate, unde mă aşteptau planşele neterminate pentru proiectul de sfârşit de an.

* * *

Speram să-mi găsesc o slujbă odată cu venirea toamnei şi număram înfrigurat săptămânile pe care le mai aveam până la eliberare, mult mai utilă şi mai relaxantă în acel moment decât cea finală, la care tânjea George. În timp ce paşii mă purtau spre şcoală, îmi venise o idee trăsnită: ce-ar fi să nu-mi dau diploma în anul şase, ci doar după dispariţia fizică a vizirului Tătăroiu!... dacă tot o fi să-l ia Cel de jos...

Oricât ar putea părea de paradoxal, mă bătea deja gândul să mă las de Arhitectură de îndată ce îmi voi fi terminat studiile. Nu mă vedeam şezând la planşetă şi în faţa unui ecran de calculator, lucrând cu Autocad-ul sute şi sute de ore, elaborând detalii, să fiu mâna a şaptea într-o echipă de proiectare.

Contrar a ceea ce se crede - şi a ce speram ca student, când visam să fac arhitectură ca artă - procentul alocat actului de creaţie în sine este insignifiant în comparaţie cu timpul petrecut cu muncile de rutină, mai mult decât plictisitoare - de studiat sute de cataloage, nesfârşite specificaţii tehnice, calculând devize şi elaborând detalii. Sigur, Mies spune, alături de alţii, că „Dumnezeu stă în detalii"(nu ştiu de unde a ieşit vorba cu diavolul), dar, dincolo de invitaţia şi crezul estetic implicit, ca să le poţi stăpâni trebuie să fii înzestrat din naştere cu un anumit gen de răbdare, foarte analitică, împinsă până la pedanterie, fără să neglijezi însă nici un moment ansamblul.

Peter Blake afirmă despre Frank Lloyd Wright - care avea o pasiune nebună după detaliul bine făcut, el proiectând totul, până la mobilier şi desenul covoarelor - că avea gustul unui tapiţer din epoca victoriană, în timp ce Le Corbusier, susţine criticul de arhitectură, ar fi făcut dovada unui gust desăvârşit. Numai că locuinţele lui Wright sunt vii şi superb de calde chiar şi fără oameni în ele, în timp ce interioarele funerare gândite la prima mână de fanfaronul paranoic care proiecta „case pe beţe de chibrituri", pot adăposti eventual figuri de ceară într-o expoziţie, sau alcătui parte din oraşul fantomă, trist şi mut al arhitecturii moderne. Prea puţini au curajul să spună că o considerabilă parte din ea e un eşec, iar remediul adus temporar acestei stări de fapt, postmodernismul, eclectic şi snob, nu face altceva decât să reînvie nişte mumii, unele ciudate, altele bete sau chiar zevzece.

Visul meu – ca şi al lui George de altfel - era Arhitectura Organică, de la eflorescenţa puternic interiorizată a lui Rudolf Steiner la expresionismul pasionat al lui Hans Scharoun, de la verva mereu înnoitoare, naturistă, a lui

Wright, la clocotul ce vrea să irumpă din măruntaiele betonului, la Gaudi. Este un concept viu și puternic, prea puțin aplicat, dar care oferă cele mai convingătoare exemple de continuare a spiritului atât de fecund al naturii.

Bebe Jianu nu avea astfel de bătăi ce cap. „Bă, și eu visez la locuințe selenite, ca pentru secolul XXV, dar până la urmă proiectez ce vrea clientul, banul să iasă. Ce dorește, aia-i fac, chit că e o cutie anostă. Mai repede îți pășește o gagică splendidă într-un Mercedes barosan decât într-un Fiat prăpădit. Pun rămășag cu tine că nimeni n-o să arunce banii pe visurile tale și ale lui George, de arhitectură ca artă! Cine dracu' credeți voi că risipește banii pe fațade frumoase? Voi nu vedeți că alea sunt niște excepții?... "

Mi-am dat seama prea târziu că nu aveam ce se cerea ca să fii un bun arhitect. Un arhitect a fost și va fi „un prim constructor", trebuie să-i placă șantierul, mirosul de beton, să aibă nervii să se certe cu constructorii și muncitorii...

Studenții uită prea adesea că marile nume arhitecți, cei care au creat cu adevărat, care ies în față și umplu paginile revistelor și cărților de specialitate, reprezintă un număr frivol în comparație cu armatele nevăzute pe care le au în spate, ale arhitecților condamnați toată viața la o activitate searbădă, dar necesară. Există e drept, mai ales în America, mai multe tipuri de arhitecți, de la cel de afaceri, care poate să nu pună mâna pe creion o viață întreagă, menirea lui fiind doar aceea de a face rost de contracte, până la visători și idealiști precum italianul Paolo Soleri, care construiește în deșert căsuțe suprarealiste, o utopie, dar cu mult șarm.

Mi-era apoi o silă cumplită de ucigătorul stil internațional, care începuse să umple Răuleștiul... e o rușine să susții că ai „creat" un bloc din oțel și sticlă. Și nu atât din cauza cruditații sale autosuficiente, rigide și hidoase, ci fiindcă și un robot pus în fața unui calculator poate proiecta o astfel de cutie.

Chiar și arta ajunsese să mă lase aproape rece. Citisem zeci de tomuri de istoria artei. Primii pași îi făcusem cu niște ani buni în urmă, alături de Hippolyte Taine cu a lui Filosofie a artei. El m-a făcut să mă îndrăgostesc de pictura în Țările de jos și de acolo a pornit totul. Fanteziile artistice rămăseseră însă pe un liman atât de îndepărtat...

De ce n-oi fi urmat o facultate tehnică? Sau să mă fi făcut simplu lucrător în fabrică? Cum o să-mi câștig pâinea în tot restul zilelor?

Erau gânduri care mă rodeau fără încetare, iar cel mai sâcâitor dintre toate era acela că îmi sacrificasem poate cei mai fertili ani ai vieții pentru o meserie care, din paradis mirobolant, risca să devină un lung și obositor coșmar...

* * *

Odată ajuns la școală, în loc să mă duc direct la Toma Olteanu, m-am lăsat furat de balivernele care dădeau nitam-nisam buzna pe culoare și își găseau sălaș temporar în holul cel mare.

Când în sfârșit mi-am amintit de profesor, asistentul său mi-a spus că probabil plecase acasă și oricum urma să se ducă o săptămână prin nu știu ce cotlon îndepărtat de lângă al treilea zid de incintă al Răuleștiului. M-a cuprins panica. Am bătut cu un fel de frenezie la toate ușile unde știam că s-ar fi putut afla și nimic. Atunci am coborât pe scări la primul etaj și așa într-o doară, cu iresponsabilitatea și inconștiența pe care ți-o dă disperarea, am întrebat în gând: Kazi Lama, dacă ești pe recepție, unde e Toma Olteanu?

N-a trecut o secundă și am avut clar intuiția să iau liftul cel mic - mi-a apărut viu în minte imaginea butonului pentru subsol. L-am apăsat cu gândul clar că-mi pierd timpul. Oricum nu știam ce și unde să caut fiindcă, deși poate

părea de necrezut, în cinci ani nu coborâsem niciodată acolo.

Nu știu cine mi-a călăuzit pașii din încăpere în încăpere, printre mormane de imposibile obiecte și chiar eram supărat din cauza propriei stupidități, până ce, incredibil, auzii vocea profesorului, care venise acolo ca să discute ceva cu un instalator... n-am găsit cu cale să-i mulțumesc lui Kazi Lama, ca nu cumva să i se urce la cap...

Când, mai târziu, am ieșit din facultate, am luat-o apoi spre pasajul care dă în Calea Victoriei. Simțeam nevoia să-mi cumpăr un sandviș cald și un Pepsi.

Cum n-aveam nici o direcție precisă am luat-o agale spre Hotel Continental, poate aveam șansa să dau peste vreun coleg, să mergem la bere la terasă.

Cu un singur om nu voiam cu nici un chip să dau ochii: George, nu de alta, dar iar am fi luat-o de la capăt..

Mi-am adus deodată aminte că aveam nevoie să mă tund.

Ca să economisesc bani o puneam pe Ina să mă tundă, dar de fiecare dată se enerva că nu țineam capul cum trebuia, țipa, bătea din picior și spunea că era ultima oară când o făcea!

Am intrat în frizeria care se afla la doi pași de pasaj și m-am așezat pe primul scaun pe care am pus ochii, lângă un arab cu o privire libidinoasă și care mai și puțea groaznic a apă de colonie.

„Or fi dezinfectând ăștia așa cum trebuie mașinile de ras și de tuns?", mă tot întrebam.

„Doriți un tuns artistic, nu?"

Bănuiesc că da, dacă doar asta faceți...

A fost cel mai lung tuns pe care a trebuit să-l suport vreodată.

M-a sucit pe o parte și pe alta, m-a săpunit, spălat, uscat, pieptănat, tuns, cu lama, cu briciul, ... „Tuns de lux, 15 parale"...

Micul anunț de pe perete o anunța clar!

Negru mă făcusem, mai dihai ca pătrățele din pardoseală.

Știam că nu puteam să am atâția bani la mine. Luasem mărunțișul pe care mi-l lăsase Ina și cheltuisem deja o bună parte din bani pe sandviș și sticla de Pepsi. Avusesem idea absurdă că un tuns o să coste două parale, ca pe vremea când eram la liceu.

Mă cuprinsese o disperare explozivă.

Îmi și imaginam scena, cu frizerul care scria chitanța, eu scuzându-mă în fel și chip că n-aveam bani suficienți, frizerul devenind apoi amenințător, menționând în treacăt aga...

Și tocmai atunci îmi dădea un asalt surâzător cu retușurile finale! Mi-am rotit privirile prin sală, apoi spre fereastră, doar doar oi vedea vreun cunoscut de la care să împrumut banii.

Sigur, ar fi existat o soluție foarte simplă. Presupunând că frizerul ar fi acceptat să-mi păstreze carnetul de student, drept garanție, puteam fie să dau fuga la facultate, ca să cer bani primului coleg sau profesor ce mi-ar fi ieșit în cale - fie la institutul Inei, care se afla la doi pași, pe Strada Filistinului.

O puteam chema pe mobil. Dar dacă era la vreo conferință? Atunci nu-mi rămânea decât să telefonez la institut, să vorbesc cu vreuna dintre secretare, să o rog să vină cu banii.

Aoleu, ce scandal o să-mi facă Ina! Cum puteam fi atât de neglijent? Toată secția ar fi râs de ea: partenerul milog care n-are bani nici de frizer.

Mă simțeam ca ultimul nenorocit, iar frizerul începuse să mă pudreze! Și în acel moment de cumpănă al vieții mele, cu credința pe care o face posibilă

numai conştiinţa ultimei şanse, mi-a venit în minte subit figura bonomă a lui George. Din nou Kazi Lama! Era a treia oară când îi solicitam serviciile, într-o singură zi. E drept că prima oară vrusesem să-l ispitesc, dar iată că aveam încă o dată nevoie de ajutorul lui şi încă disperat!

L-am strigat cu ţipătul înecatului care vrea să găsească firul de pai. Din rărunchi, din străfunduri, am ridicat glasul către el. Nu cu împăcarea de sine a lui Iona, aflat în pântecele chitului, ci cu încrâncenarea condamnatului la spânzurătoare care speră că în ultima clipă va fi grațiat. „Kazi Lama, dacă exişti, l-am implorat eu, fă-l pe frizer să-mi scrie chitanţa pentru atâţia bani câţi am eu în buzunar". Ultimele cuvinte aproape au scrâşnit de furie.

N-am apucat să-l implor mai mult, fiindcă frizerul se grăbea, sala era plină. Când mi-a înmânat-o, ochii mi se împăienjeniseră.

„Trei parale şi şaizeci şi cinci de arămei"(sau cam aşa ceva...). M-am cotrobăit tremurând prin buzunare, i-am numărat şi ultimul bănuţ şi, cu ochii plini de recunoştinţă, de parcă îl văzusem pe Dumnezeu, l-am strâns de amândouă mâinile. I-am spus că o să mai dau eu pe acolo şi o să-l recompensez... se uita la mine, dar parcă privirea îi era rătăcită undeva dincolo de mine. Nici n-am văzut pe cine am îmbrâncit când am zbughit-o din frizerie.

Paşii m-au dus automat către Cişmigiu, fiindcă simţeam o nevoie furtunoasă de aer şi de spaţiu.

Şi mai ales trebuia să-mi reculeg gândurile.

Nu ştiu de ce, dar mi-era necesar mai mult ca aerul să fiu împreună cu Ina, să mă sprijin pe bunul ei simţ, să-mi găsesc un refugiu în glasul ei, când voia, atât de duios. Fără să intru în parc, am făcut un ocol şi am cules-o de la institut.

Am luat o barcă, pe lacul nostru de pahar, în singurul parc care nu mă oboseşte niciodată.

Îmi trebuia un efort fizic care să mă relaxeze şi un spaţiu în care să mă simt mai puţin inhibat.

Apa, chiar şi marea zbuciumată, mi-a luat dintotdeauna ceva din angoase. Plutirea, cu cât e mai lină, cu atât e mai favorabilă reveriei, dar şi, paradoxal, unei stări sporite de luciditate. E cel mai mărinimos dintre elemente. Te lasă să fii tot ce vrei, îţi permite chiar să uiţi temporar de propria neghiobie, ceea ce, trebuie să recunosc, nu e puţin lucru.

Am dus barca undeva în mijloc şi am început să-i masez tălpile picioarelor. Era unul din mijloacele cele mai sigure şi mai rapide de a-i câştiga bunăvoinţa.

I-am masat pulpele şi genunchii şi am mers cu mâinile mai departe, pe coapse, sub fustă, când un „hei" m-a trezit la realitatea faptului că eram în mijlocul unui parc.

-Ce ţi s-a întâmplat astăzi nu mi se pare chiar atât de spectaculos precum îţi închipui tu. Ai răbdare câteva momente numai şi găsim câte o explicaţie care are toate şansele să fie cea raţională şi prin urmare, adevărată.

Îmi cuprinse mâinile între ale ei şi îmi spuse abia şoptit:

-Ştii că ţin la tine enorm, dar episoadele din ultimele săptămâni, cu George, m-au cam lăsat paf. Virgil, nu-l mai invita la noi că mă supăr.

Poate că am fost prea dură cu el când am spus că e nebun. Sunt atâţia smintiţi pe stradă, în parlament şi la diverse ziare şi reviste încât nici nu mai ştii cine e normal şi cine nu.

Dar toată istoria asta cu vocile pe care le aude George, care stă de vorbă cu toţi sfinţii şi zeii din ceruri e cel puţin…stranie. Ţi-o zic acum, cum ţi-am

spus-o și după ce a început din nou să ne calce pragul.

N-aș putea să pun degetul pe rană și să spun ce e cu el, dar simt cu instinctul meu de femeie că e ceva profund în neregulă cu George.

Parcă l-ar avea pe dracul în el. E ca și cum ar fi posedat. Ca să te convingi de asta trebuie să-l observi puțin cu atenție.

Și ce-i cu chestia asta – nu știu dacă am auzit bine – că a cunoscut-o pe zeița Tara Galbenă? Miroase a paranoia, schizofrenie, numește-o cum vrei, dar evită-l.

I-am explicat a nu știu câta oară că nici pe mine nu mă amuza povestea cu vocile, dar sentimentul meu era că George discuta în permanență cu el însuși, imaginându-și în același timp că stă de vorbă cu câte o zeitate anume. Nu-i nimic grav, doar că disperarea lui de a ajunge pe celălalt tărâm, al luminii, l-a împins la forma asta bizară de autosugestie. Nu cred deloc că e o boală psihică, ci o manifestare ieșită din comun a nerăbdării lui George, aproape atavice, care la el e o stare de spirit permanentă.

Ina se uită lung la fumul de țigară, pe care-l dăruise nourilor.

-Poate că într-adevăr nu există sfințenie fără un pic de suceală, am încercat eu din nou s-o conving. În fond, sfântul își desfată ochii sufletului cu parfumurile unei grădini cu flori diafane, rupte din vis, în deplinătatea și puritatea lor, care nouă ne rămân veșnic inaccesibile. Aici filosofii indieni sunt perfect de acord cu cei câțiva din agora...

Unui neavizat, acest tărâm poate să-i pară ieșit din comun, deplasat și maladiv. Dar în viziunea unei logici a supranaturalului, sau a transcendentalului, care depășește, oricum ai lua-o, limitele celei obișnuite, oricât de plină de paradoxuri ni s-ar prezenta această situație, domeniul nevăzutului, al imaterialului e mai natural decât mizerabila noastră normalitate. Nimeni nu ar fi crezut acum două sute de ani că există o lume în infraroșu.

Poate peste câteva sute de ani *chakrele* și toate meridianele energetice taoiste vor figura pe calendarul de bucătărie, drept bază a unor exerciții zilnice. Radioul și zborul erau considerate vrăjitorie acum o sută cincizeci de ani.

-Bine, dar chiar și această supranormalitate trebuie să fie consecventă logic, să aibă o anumită consistență internă, ideatică, altfel orice aiureală debitată de o minte bolnavă ar fi luată drept o ilustrată trimisă din paradis. Mi-e teamă ca George să nu intre cumva în această ultimă categorie. Iar muierea aia, așa-zisa Tară Galbenă, de care zice că e amorezat lulea, probabil că e una ca el. Se știe că nebunii se caută unii pe alții.

Ina părea totuși să admită parțial posibilitatea unei alte realități, suprasensibile, iar eu eram dispus să împrumut din zbor ceva din scepticismul ei funciar. Ne-am uitat unul la altul și am râs.

Discuția într-un fel mă ușurase, dar nu-mi luase de pe inimă piatra pentru care venisem.

Îi judecam cu nonșalanță pe alții, dar propria mea sănătate mintală se aflase cu numai o oră înainte sub semnul întrebării.

Judecătorul – adică eu – trebuia să primească, ba chiar să-și dea el însuși verdictul.

-Iarăși nu știu ce să-ți spun. Ceea ce sunt înclinată să cred că s-a întâmplat - dar asta ține deja de domeniul paranormalului, însă nu al supranaturalului, este că în disperarea ta ori i-ai indus frizerului o sugestie telepatică pe măsura temerii tale de a nu te face de râs, ori pur și simplu l-ai

hipnotizat – de unde aerul lui pierdut şi faptul că privea parcă prin tine, fără să te vadă.

Nu ştim de ce e în stare mintea pusă în situaţii limită.

Creierul tău a făcut repede socoteala banilor pe care i-ai luat de acasă - există persoane care îţi numără instantaneu câteva sute de obiecte răsturnate pe jos – şi i-a transmis frizerului, ca un ordin, să facă chitanţa exact pentru suma respectivă.

Sugestia hipnotică poate face minuni.

Îmi pare bine că totul s-a sfârşit aşa, altfel dacă se auzea în institut, ce mai băşcălie ar fi făcut fetele!

Iar faptul că acel presupus Kazi Lama ţi-ar fi călăuzit paşii ca să dai nas în nas cu profesorul, acolo unde te aşteptai mai puţin, a fost foarte probabil o simplă coincidenţă. Fiindcă era de negăsit în toate locurile unde ar fi trebuit să se afle, mintea ţi-a sugerat o soluţie aparent imposibilă, subsolul!

Am stat şi am rumegat. Noaptea Tibetanului îmi apărea acum într-o cu totul altă lumină. Ascensiunea până la *chakra* supremă, *sahasrara*, fusese probabil o masivă autosugestie, e drept, cu străluciri fermecate, pas cu pas, pe măsura setei mele după fabulos... îmi deschisesem uşă după uşă, în pereţii multicolori pe care mi-i ridicasem singur... ufff...

Simplu ca bună-ziua, i-am înşirat Inei raţionamentul meu!

Concluzie cu care m-a pus să-i promit că o să mă las definitiv de orice aiureli.

Nu era nevoie să mă roage de două ori. În acel moment eram cum nu se poate mai convins că voi renunţa definitiv la orice invocare a imaginii acelui misterios Kazi Lama. Am cumpărat mai târziu o pungă cu alune, la care am ronţăit până s-a făcut frig. Pe scaunul alăturat, Ina se lipise de mine cum putuse mai bine. Era o lună ca nealta, care ne chema de pe alt tărâm, unde ştiam deja că ne aştepta dintotdeauna George, fericit şi zâmbitor.

* * *

Că nu-l invocam eu pe Kazi Lama era adevărat, dar că nu-mi ieşea nici o clipă din minte era cu totul altceva.

Cum ajunsese apoi Kazi Lama să ştie de existenţa mea – ca să nu mai vorbesc de faptul că era dispus să-mi călăuzească paşii spre cer - era o întrebare care nu-mi dădea pace, ceas de ceas, până la sleire. Nu că nu m-aş fi simţit flatat ca de o alegere ce-mi făcea cinste şi mă situa acolo unde meritam, într-o sferă superioară, păşind alături de semizei.

Trebuia neapărat să aflu măcar un răspuns aproximativ, altfel simţeam că înnebuneam.

Luasem deci obiceiul ca în fiecare seară, după program, să mă afund în câteva biblioteci publice, continuându-mi incursiunile în budism, de astă dată de o manieră mai sistematică. Cărţi aduse acolo de cine ştie cine, unele dintre ele probabil răsfoite o dată la zece ani, au fost scoase de pe rafturi, prăfuite şi mirosind a mucegai, fiindu-mi puse în braţe, dar de astă dată fără acel sublim „i-aţi dom'le lumina de la Mao-Tze-Dun". Preferam cărţile diverselor articole de pe Internet, distante şi reci. Măcar o carte e într-un fel asemenea unei femei, surprinzătoare, o pipăi, o simţi, o miroşi, te lupţi cu ea şi în final, imposibil de confiscat sau controlat cu totul.

Înarmat cu cele câteva generalităţi pe care le aveam în minte despre budism, am avut norocul să dau de Georg Grimm, un autor german, exhaustiv şi subtil, şi al său tratat mai mult decât cuprinzător despre budism, un adevărat deliciu spiritual.

De-abia ulterior am avut însă satisfacţia unei apropieri afective de obiectul demersului meu - „Înţelepciunea lui Buda”, de acelaşi autor, o carte încântătoare, care mă prinsese cu atâta vioiciune încât m-a urmărit săptămâni de-a rândul.

La început nici mie nu mi-era clar ce căutam. Simţeam nevoia să mă pătrund de filosofia budistă, a cărei complexitate mă intriga, dar şi nemulţumea totodată prin contradicţiile ei interne, atât de vizibile pe măsură ce mă afundam tot mai mult în ea, rătăcind sub bolţile sale maiestuoase. Pe de altă parte speram să-mi găsesc suficiente argumente ca să-i demonstrez lui George că ce făcea el nu era deloc budism, ci, cel mai probabil, fără s-o ştie, magie neagră.

* * *

Mă întrebam dacă o să ajung vreodată să dau ochii cu acest Kazi Lama ...

... şi cum se ţinea scai de noi, dar mi-era o ciudă cumplită că George, şi nu eu, era adeptul lui favorit!

Dărnicie de Zburător

Notă regizorală: Un copac trăsnit, iar uşor în spatele lui şi spre stânga, o cercevea de uşă, roşie ca focul. Uşa se mai ţine într-o balama şi stă să cadă. Solul e negru, uşor denivelat, cu un semn indicator din lumini de neon, pe care scrie OPTIMIST, dând spre un cer violaceu, plin de nouri ameninţători. Undeva în spate, promenada din Scarborough... în surdină, Simon şi Garfunkel... în faţa copacului, o masă cu ceaiul servit. **Kazi Lama** e îmbrăcat în costum de baie de secol XIX şi poartă canotieră, e păros precum Pan, cu mustăţi cam caraghioase, şi îşi bea tacticos ceaiul. Se adresează în permanenţă publicului, gesticulând cu ceaşca, în timp ce în cealaltă mână ţine ultimul număr din Universal Joy. Ceaiul este Earl Gray, milk, no sugar, provenind dintr-o cutie de lac negru cu o inscripţie aurie - *Panta rhei*:

Cine sunt? N-am un nume. Consideraţi-mă un etern hoinar printre stele şi jerbele de lumi. Călătoresc cu viteza gândului din univers în univers. Pot fi în oricâte locuri vreau, în acelaşi timp, în adâncurile mării ca şi pe una dintre lunile lui Jupiter, sunt în stare să îmbrac forma oricărei fiinţe. Îmi întocmesc sălaş chiar şi din cozile de stele căzătoare, pe care le împletesc şi îmi fac hamac.

Eu sunt speranţa ascunsă şi regăsită printre aştri, începutul şi sfârşitul oricărui miraj.

Am colindat pământul pe când era gol, am vorbit cu Titanii şi le-am ţinut de urât sfinţilor, în chiliile lor.

Cu multe vorbe de afurisenie m-au miruit de-a lungul veacurilor prelaţii creştini. Eu nu numai că nu m-am înnegurat, dar continui să dau fiecăruia dintre voi, în fiecare clipă, şansa unui nou început pe acest glob de humă.

Cum zeii voştri zboară fiecare care încotro, doar eu pot să vă dau o mână de ajutor. Doar că oamenii m-au vopsit mai toţi în culorile vântului turbat luându-se la trântă cu nourii, deasupra unei mări întunecate, cu gheare sfâşietoare din plumb. Cum adică, atât de urât vi se par eu?

Păi m-ar mai adora ele fecioarele, în visele lor?

Oamenii au confundat dintotdeauna Magul cu Diavolul... primul, adică eu, m-am născut, ce curios, în minţile voastre, vă surprinde?..aţi înmănuncheat

câteva crâmpeie din energia mea făr-de-nceput şi le-aţi brodat pe o umbră de gând…vă e mai comod aşa, ştiu, simţiţi-vă atunci în largul vostru…consideraţi-mă deci un creator, care se joacă cu câte o lume, după ce a plămădit-o din genele propriului trup şi din numerele prime, în creuzetul miezului de sori... al doilea e doar faţa crispată a strădaniei disperate şi pătimaşe a omului, care-l aduce în pragul nebuniei, de a-şi depăşi condiţia umană şi propria neputinţă...

Nu există fiinţă care să-mi vadă una dintre întruchipări şi să nu fie cuprinsă de un crâmpei de dor, nedefinit, care dă rapid într-o mare însufleţire. Ca să mă amuz, îmbrac câteodată două chipuri diferite care se iau la întrecere. Care e faţa mea care vă inspiră cel mai mult?...

Vă spun eu, o găsiţi întotdeauna pe întâia carte de Tarot, eternul, neîmblânzitul Magician, cu răbdarea lui nesfârşită, care nu se plictiseşte niciodată purtându-vă de grijă.

Eu v-am păstorit să vă faceţi aripi ca să puteţi învălui stelele cu dorul de ele.

Ce mare păcat am făcut? Că le cer oamenilor să nu-şi pună nădejdea într-un fals Dumnezeu, transcendent, într-un univers care e de altfel o singură substanţă, fiinţând din veacul vecilor? Că mă strădui să-i conving să creadă numai în ei înşişi?

Eu unul nu pretind nimănui sufletul, doar le spun oamenilor că aşa ceva nu există…sau cel puţin nu aşa cum vă închipuiţi…

Marii oameni, de-a lungul istoriei, nu mi l-au vândut mie, aşa cum greşit vă istorisesc câţiva dintre poeţii voştri - îmi pare rău că mi-am pierdut timpul cu Goethe - ci au renunţat, odată cu ideea caducă de suflet, la toate mofturile existenţiale care se legănau şi se hrăneau în braţele acestei mari iluzii.

Învăţ pe oricine vrea să mă asculte că toate sunt trecătoare şi n-au nici o esenţă. Buda a fost unul dintre discipolii mei, dar prea departe nu l-a dus mintea să păşească. Unii asceţi, săracii de ei, nu înţeleg că eu vreau să-i dezvăţ de fapt de setea de Dumnezeul lor, nimic altceva decât o entitate inventată, purtând cu ea vântul dorinţelor, blestemelor şi eşecurilor voastre...

Dumnezeul atotputernic şi milostiv, sufletul - cât de poetic ar suna, au tot atâta realitate cât nourii scămoşi în bătaia vântului de vară.

Tocmai fiindcă ştiu cât a suferit omenirea de pe urma lor vreau să o dezbar de ele.

Misiunea mea e să o fac să creadă în propria putere creatoare şi de a face bine. Eu, Marele Alchimist, l-am instruit pe Prometeu să dea cu tifla unor zeişori, homunculuşi patetici, produşi secundari de laborator - singurul mai deştept dintre ei, Hefaistos, şi-a făcut ucenicia în fierăria mea. Eu vă spun: puneţi mâna pe ce e al Cezarului... iată de ce îi învăţ pe oameni să renunţe la sclavia pe care şi-au impus-o singuri, numită dogme, şi să-şi fie singuri stăpâni. Doar aşa poate începe cucerirea voastră înşivă. Sunteţi pe deplin liberi să alegeţi binele sau răul…

Fără suflet - şi deci fără reîncarnarea unei entităţi, cât de impalpabilă ar fi ea – ideea nocivă de fugă de bucuriile vieţii, spre mirajul unei lumini care nu e decât o altă faţă a întunecimii, nu-şi mai are rostul. Toate visele sunt atunci posibile, şi marile cuceriri, şi marile invenţii, şi marea industrie, şi marea finanţă, şi vilele, şi iahturile, şi femeile frumoase, bucuria inimilor fiilor omului.

Faceţi pasul afară din visul despre scânteia eternităţii şi coborâţi cu încredere pe pământ, sorbiţi-i până la capăt laptele şi mierea.

Mai târziu, eu, cel care v-am învățat să creați, vă voi arăta cum să zburați spre stele.

Alungați-vă zeii ciopliți și regăsiți compasiunea pentru aproapele vostru. Dragostea e singura care nu vă va părăsi niciodată, nici chiar atunci când se adumbresc ici și colo hotărniciile cerului, stelele încep să pălească, iar lumina lor se întoarce în ea însăși.

Nu vă mortificați trupurile, bucurați-vă de ele cât mai sunt tinere, cât buzele voastre se mai pot adăpa la sânii femeii, iar trupul ei, la fântâna voastră. Singurul rai care vă va fi vreodată accesibil e cel din miezul Muntelui lui Venus...

Cine sunt eu? Sunt energia pură, viața din seva florilor. Numiți-mă zefirul alintător sau vraja din ochii fecioarelor, nemăsuratul dor de misterul genunii, pustiul în mișcare sau marea învolburată, liniștea dinaintea furtunii, iscusința meșteșugarului, pana pilduitoare a poetului și ideea fulgerătoare a omului de știință, sânul înfoiat și coapsa plină de patimi, tot ce pune universul în mișcare și dă bucurie vieții - numiți-mă Setea. Eu viețuiesc de-a pururi și nimeni nu mă poate stinge, dovadă că universul pe care-l pun în mișcare dinăuntrul lui mai există și va fi așa veacuri fără sfârșit...

Eu sunt în voi oamenii ca și în toate cele ce mișună. Simțiți doar adierea mea nevăzută. Lăsați-vă în voia mea, nesfârșita bucurie din adâncurile firului de nisip. Reală e numai forța vitală a vieții. Trăiți.

Sunt în același timp dorința și împlinirea ei, dragostea. Epicur a fost, dintre toți, discipolul meu favorit. Un alt mare prinț al filosofiei mi-a citit gândurile, cu al lui *Deus sive natura*... cu ochii ațintiți în ascunsul lentilelor pe care le șlefuia, smulgându-le astfel orbirii haosului, a întrezărit în apele lor marea, singura Fântână posibilă, a Vieții, al cărei gust e inaccesibil năclăitorilor nevăzutului...

Lăsați-vă cu totul în seama pasiunilor, fără teamă, fără speranță, din simpla plăcere de a fi - e ceea ce pune în mișcare vârtejul nebunesc al Dansului meu - ați văzut ultima supernovă, cu ce sete a dorit să se împrăștie în spațiul nesfârșit?

Fără dorință n-ar exista nici freamătul lumilor, și nici năzuința de A Crea, marea voastră bucurie...

Eu am inventat proverbul flamand *Carul cu fân* și la inspirația mea a pictat Bosch tabloul cu același nume. „Lumea e un car cu fân, fiecare ia cât poate”...

Numiți-mă gustul aurului...

Nu-i așa că vă fac tuturor cu ochiul, care are irizările Diamantului? Și nu se spune că diamantele sunt pentru veșnicie?

O, neliniște dătătoare de viață!

Notă regizorală: Bebe se află în fața micului automotor ce amenință să fie luat pe sus și aruncat jos, în albia umflată a râului, de troienele de noroaie aduse de potop... ceilalți pasageri stau înăuntru, zgribuliți și dârdâind de frică. Doar Bebe a rămas pe șine, dând cu tifla apelor care se năpustesc de peste tot, din cer, de pe crestele dealurilor, din pământ...

„Vino hâdo, de când te caut, te simt, la câțiva stropi... dizolvă-mă în tine... ce-mi trebuie pacea... lasă-mi sufletul să zboare... vreau să călătoresc spre

stele, să văd toate lumile, să iubesc toate femeile... o, neliniște dătătoare de viață!..”

Una dintre pasagere scoate capul pe fereastră și-i face semn disperat să intre... lumina trenului îi pare pentru o clipă ademenitoare... căldura unui trup, o îmbrățișare, un strigăt... o privește fugar și își întoarce fața din nou blestemelor vântului...

„Liniștea sufletească e o stare către chiar merită să tindem? Ce luptă înfocată se dă în trupul firav al plantelor, cât tumult asurzitor e în fabricile de clorofilă... de ce să nu fiu atunci mulțumit cu neliniștea, dacă tot zbuciumul e singurul care mă ține în viață? Întrebările lăsate înadins fără răspuns, păstrându-mi doar bucuria de a mă minuna în fața unor taine de-a pururi nevăzute, nu sunt oare mai înălțătoare și o hrană mai temeinică pentru suflet decât o certitudine aridă, îngustă și oarbă?

Poate să iasă ceva din Marea Liniște?... dacă nemișcarea nu e altceva decât moartea absolută... dacă odată ajuns la stadiul stingerii nu te mai poți reaprinde niciodată... numai din sudoare și patimă se înfiripă adevărata, singura împărăție a cerurilor... steaua căzătoare, uite ce frumos țâșnește dintr-un asfințit de lume... ce-am fi noi fără ea... bucurați-vă că miliarde de sori apun și cresc în aburi de văpaie... fără osteneala lor, n-am exista noi, ca să învăluim albastrul cerului cu întunericul din noi... o clipă să înceteze chipul necunoscut să însuflețească miezul materiei și tot universul ar pieri... nu, nu liniște vreau, ci viață, zbucium, încleștări de trupuri și ferecături de buze... ”

În chiar momentul în care e una cu furtuna, cu vântul turbat, când trupul îi devine unul de spumă înfuriată, când strigătul lui e însuși hohotul vântului... le sugrumă cu gândul... le aruncă înapoi în neființă și surâde soarelui...

* * *

Când a venit din excursie m-a căutat la atelier sâmbătă la prânz... era de o veselie cum nu-l mai văzusem niciodată... avea o sacoșă plină cu sticle cu șampanie...

I-am telefonat Inei că aveam o predare urgentă de proiect, luni dimineața...

Doamne, și acum stau și mă minunez, unde le-o fi găsit Bebe, blondele alea... phiu... gata, mi-am zis, asta e religia mea... șivaismul... sau mai bine așa... îmi păstrez religia asta pentru zilele mai deocheate... și în rest?... pfff... eh... budist?... așa și așa... bă frate, ce belea pe capul meu...

Clintiți-mă, hai!

Tot plictisit de atâtea „ba sus, ba jos” în materie de religie, m-am sculat într-o bună zi cu un singur gând, limpede precum cristalul. „Gata, mi-am spus, îmi afișez Crezul, dar așa încât să-l vadă toată lumea. Măcar de rușinea lor nu o să mi-l mai schimb”, îmi spuneam. Am luat deci frumos o bucată de placaj, am bătut-o în cuie pe ulmul din curte și am scris pe ea, cu carioca albastră:

Crezul

Cred, din an în Paște și cam într-o doară, într-Unul Dumnezeu, abstract, fără față și nume, deasupra oricărei închipuiri și categorisiri, despre care nu se poate spune însă dacă există sau nu...

Cred, ca o sclipire rară, într-Unul Creator și Providență, Mare Arhitect al

universului,

Cred, undeva într-un ascunziș de minte și de suflet, ca un milog, într-Unul Dumnezeu care, dacă vrea să mă ajute, o s-o facă cu toată nemernicia mea(iar dacă nu o face, refuz totuși să mă ploconesc în fața vreunui chip cioplit, oricare ar fi el).

Dar mai bine

Cred, din tot cugetul și cu tot sufletul meu, într-una eternă și pașnică, lipsită de temeri, de speranțe și mai ales de zei, Grădină a lui Epicur, pe pământ ca și în stele.

P.S. la CREZ:

Cum ajutorul și existența Divină sunt puțin probabile, prefer să nu mă mai prostesc dându-mi aere de agnostic cu răbufniri de credință, ci să mă cufund în bucuria sinceră și de nestăvilit a ateului.

În aceste condiții îmi reduc Crezul la **ultimul paragraf**.

Eram atât de mândru de opera mea, încât am chemat pe toată lumea s-o citească. Ca să nu mă supere, Ina nu spuse nimic, doar clătină capul și zâmbi, ca pentru sine, crezând că n-o văd, știi…Domnul Izvoran înclină capul, fără să scoată un cuvânt, în timp ce doamna Ortansa duse mâna la gură cu un aer speriat: „mamă nu e bine, să vii să-ți citesc o rugăciune, să-ți desfacă Dumnezeu baierele inimii". Numai Mirela, cu păru-i spicuit în aur, sânii ei tari și picioarele ca niște fuioare de te băgau în boală, se strâmbă ușor: „tot timpul te schimbi, măcar de te-ar ține"... „tot ar fi ceva dacă m-ar ține măcar până la prânz, Magdaleno", am oftat eu, în gând, după ea...

La câteva zile după, am găsit lângă plăcuța mea o alta, pe care scria, cu litere tremurate, galbene:

... când las să-mi scalde sufletul parfumul de liliac, când zbor pe aripile unei libelule, sau când sunt tot una cu numărul de aur ce rodește miezul florii-soarelui, parcă îmi pare rău și mie să nu existe Dumnezeu.

Am întrebat eu în stânga și-n dreapta, inclusiv pe George, dacă nu cumva mă spionase, dar și pe Bebe, dacă nu se strecurase noaptea la Mirela, dar nimeni nu știa cine o pusese acolo. „Mă sabotează toți, mă invidiază, îmi poartă toți pică pentru siguranța cu care îmi port necredința, mă dușmănesc, vor să mă încătușeze". N-am reușit să aflu niciodată cine îmi înfipsese nemeritat un cuțit în spate. Doar atât mi-a ajuns la urechi, că Mirela o întrebase pe Ina dacă știa că sunt somnambul, că merg noaptea prin curte și bălmăjesc, ca prin vis, plângând, vorbe numai de mine știute.

Fapt care, cred eu, avea să mă împingă, fără să știu, spre marea mea împlinire...

Cum am devenit brahman

Mă uitam cu frică în jurul meu. Citisem, nefiind brahman – chiar dacă numai cu voce șoptită - din Vede. Speram să nu mă fi observat cineva și să mă fi reclamat. Pedeapsa pentru un astfel de sacrilegiu era, odinioară, turnatul de plumb topit în ureche.

Nu de alta, dar poate că era cineva în preajmă care ținea la tradiție. Glasul conștiinței a triumfat însă în cele din urmă, așa că am telefonat din proprie inițiativă la Ambasada Indiei să întreb dacă venea cineva cu plumbul sau

trebuia să mi-l torn eu singur. Mărturisesc că răspunsul nu a fost deosebit de concludent.

Și totuși, ceva, adânc în sufletul meu, îmi spunea că rătăcirea mea nu fusese chiar așa de gravă, lectura Vedelor fiindu-mi permisă ca urmare a evidentului merit spiritual acumulat în trecut.

Mă socoteam îndreptățit la asta deoarece, recent, avusesem un vis din care ieșisem cu convingerea nestrămutată că fusesem brahman într-o viață anterioară, a șaptea ca număr, la Bangalore.

Fusese unul din acele vise profunde care îți hăituiesc memoria și care refuză aparent să se lase descifrate. Un vis care înseamnă mai mult decât ai crede la prima vedere, prin care cineva, o forță nevăzută și binefăcătoare, vrea să-ți transmită un mesaj. Puțini se pot lăuda cu acest gen de vise, cu totul deosebite, ca să nu mai vorbesc de capacitatea de a le descifra.

Nașterea mea, asemenea altor momente unice, precum cele ce au consemnat apariția lui Siddharta Gautama și Jina Mahavira, fusese anunțată printr-o asemenea încurcătură de întâmplări nemaiauzite de nu se mai înțelegea om cu om. Țații Tudora îi fătase vaca mai devreme, un vițel cu două capete, Didinei i s-a îmbolnăvit cățeaua de nu mai știau cum s-o potolească din schelălăit, Lisandra s-a spurcat în post și a stat să moară, de-au venit trei popi să-i citească molitve(„aoleu fată ce rău mi-a fost, dă era să mor, m-am dat și cu gaz!”), trenurile care trebuiau să facă cruce la Potcoava au deraiat, piatra a bătut toate viile, în Soweto au avut loc vreo zece mii de atentate cu bombă pe zi, bursele au căzut una câte una, iar America a fost încercată rău de uragane de la un capăt la altul.

În fine, fiind deci eu încă din pruncie un ales al sorții, s-a întâmplat unul din acele momente care trebuiau să se petreacă, și care mi-a confirmat că eram un apropiat al zeilor, destinat să pășesc odată și odată pe Muntele Olimp.

Cercurile diferitelor destine aveau să se întretaie la cursul lui Darie. Gurul nemuritor mi-a făcut cunoștință - după curs, semn că îmi acorda o statură spirituală pe care le-o refuza altora - cu doi austrieci soț și soție, care aparțineau uneia din multe grupări care îți vând spiritualitate pe mai nimic. Situația nu m-a mirat, fiindcă în fond inițierile sunt oferite, pe drept cuvânt, doar celor care le merită.

Ritualul se numește Agnihotra și constă din adorația Focului, vindecător.

Mi-au dat un recipient din aramă sub forma unei piramide aztece inversate(era clar că nu puteam scăpa de ele – între mine și piramide se stabilise pesemne o legătură conceptuală de nezdruncinat; trebuia să fie ceva la mijloc, numai un zevzec nu și-ar fi dat seama că nu puteau fi simple întâmplări).

Am primit totodată în dar o punguță cu băligar de vacă(mi-au fost date asigurări că animalele aveau un pedigree excelent), orez, precum și un borcan cu unt purificat. În fine, niște bețișoare de lemn și un mic suport metalic.

Ritualul e cum nu se poate mai simplu: se dă foc băligarului și untului purificat(cu un fum austriac, discret și politicos), în timp ce brahmanul – respectiv eu – trebuie să ofere focului puțin orez amestecat cu unt și să înalțe totodată un imn adresat eternei arderi.

La început am crezut că Darie avea să mă învestească cu calitatea de oficiant al întregii clase, dar am căzut amândoi de acord că cei mai mulți dintre participanți nu erau pregătiți pentru ceva atât de sublim.

Mi-am adunat repede mica pleașcă venită din cer și m-am împopoțonat cu ea acasă, precum cocoșelul din poveste.

„E ceva care ne va schimba existența, ai să vezi”, i-am spus Inei cu un aer gomos care, nu știu cum se făcuse, se lipise de mine pe drumul spre casă.

Am făcut o baie lungă(eveniment mai rar la mine și de mirare, fiindcă de obicei îmi spălam solzii și aripile printre nourii scuturându-se de tumult), ca să mă asigur că mă curățasem de toate impuritățile posibile. Sufletul îmi devenise deodată mai sclipitor ca neaua.

M-am înfășurat într-un cearceaf alb și mi-am legat de piept, în diagonală, sub aripi, o panglică, dintre cele care umpleau până la refuz unul dintre sertarele doamnei Ortansa. De unde le tot aduna nu știu, dar n-am putut scăpa de impresia că aveau miros de zmeu plecat pe veșnicele plaiuri ale vânătorii de zâne.

În fond, aveam să săvârșesc o uniune mistică, în care spiritul meu se avânta către îmbrățișarea luminii necreate, focul fiind doar unul dintre multele sale semne vizibile.

Așa a început scurta mea carieră de brahman cu asistența, la fiecare răsărit și asfințit, precis, a Inei, a Mirelei și a unei prietene de-a ei, din vecini, care având cumplite dureri de dinți a socotit că e mai bine să-și pună încrederea în mine și în Agnihotra decât în dobitocul ăla de dentist.

... *Sooryaya Svaha*... cu câtă superioară detașare aprindea mâna mea băligarul, cu ce dezinvoltură ridicam mâinile spre cer.

Niciodată nu m-am simțit mai respectat și mai admirat și niciodată de atunci încoace nu am mai avut sentimentul că împlineam un rit cosmic, de care depindea însuși bunul mers al universului.

Fumul de băligar de vacă austriacă și unt purificat, provenit din aceleași ugere celeste și sacre, se ridica, civilizat și plin de tact, în volute în stil Sezession înmuiate de acorduri turcoaz de vals, peste meterezele caselor sumbre și gri, la adăpostul cărora, răuleștenii, în pruncia lor spirituală, neștiutori de minunile care se făptuiau chiar sub nările lor, dormeau, făceau dragoste sau se scobeau în urechi jucând table și înjurând jurnalele de știri, căzuți, fără speranță, în brațele corupte ale materiei.

Sunt convins că aș fi funcționat mai mult timp ca brahman dacă nu s-ar fi întâmplat o nenorocire: s-au terminat și băligarul și untul purificat austriac. Toate încercările mele de a le recrea s-au lovit de zidul de netrecut al incapacității funciare a vacilor răuleștene de a reproduce calitatea produselor cumetrelor lor tiroleze.

Băligarul răuleștean nu știa ce e aceea discreția: era năzuros, flecar, se băga prin orice cotlon, fără pic de rușine, ținea să știe totul și avea neobrăzarea să se lipească de fiecare obiect. Scotea atât de mult fum încât pompierii deciseseră să trimită o mașină pe Stradă Polonă ca să o păzească de orice foc.

În fine, cu ultimul dram de băligar și unt din import am ieșit în curte și, îmbărbătat de admirația mută a însoțitoarelor mele(și pe fundalul mătăniilor doamnei Ortansa, cărora le transferam ceva din mistica momentului), am oficiat ultimul ritual. Ce spectacol! Căzut în adorație, ulmul își întindea ramurile către mine, păsările amuțiseră, răuleștenii zburau, tocmai de la Piața Romană, atrași ca un magnet de revărsarea de lumină, de statura mea maiestuoasă, de razele care-mi izvorau din corp și îmbrățișau stelele pe care le mângâiam cu ochii sufletului. Unii răuleșteni se înființaseră pe Strada Polonă încă de dimineață, aduși acolo de o intuiție colosală, care-i luase de guler și le călăuzise pașii. Figurile lor împietrite de sanctitatea momentului spuneau tot ce se putea spune.

Numai că Noaptea brahmanului s-a terminat în chirăiturile alarmate ale Sufletelor Pierdute, îngrijorate că adunarea amenința să se transforme într-o răzmeriță spontană: „Toată lumea biroul populației la control. Hai coane, s-aude?!” Tot spectacolul era însoțit de hohotele sacadate ale câinilor vagabonzi, care persiflau luna și toți luceferii din cer.

Nu știu de ce, dar n-am simțit nevoia să-l informez pe George despre tehnica nouă care-mi fusese destăinuită și nici despre statutul meu de brahman. Prin urmare, nici nu l-am chemat la vreuna din sesiunile de *agnihotra*. Când mi-a spus, cu sufletul la gură, că la cercul lui Nuc și-au făcut apariția austriecii, mi-a înghețat sângele în vine și picioarele au început să-mi tremure: „bă, nu te mai lăsa și tu amețit de toți escrocii... ”, i-am zis cu o schimonoseală plină de compătimire. Lasă bă, de ce să afle și el despre *agnihotra*... la urma urmei, nu trebuie să ne eliberăm toți la fel de repede, unii merităm în mod cert mai mult decât alții, atâta doar, sunt persoane care nu se pot obișnui să accepte demn această stare de fapt și rezultantă de *karmă*. De ce n-am privi Eliberarea ca pe o cursă cu obstacole! Ia uite bă, să vrea să mi-o ia înainte un oarecare George Grânaru, din Alba Iulia, capitala României Mari, tocmai mie, Virgil Argintean, zmeu, vajnic apărător al Imperiului Otoman, care stau cu chirie la doamna Ortansa, pe strada Polonă, în inima Babilonului Răuleștean. Dacă o fi și eliberarea asta cu un număr limitat de locuri, ca biletele de odihnă și tratament prin sindicate? Ei fir-ar să fie... lui Bebe i-am aruncat doar așa, ca unui milog, când m-a întrebat de ce nu venisem la cursuri de două zile: „mă, îmi petrec tot timpul cu Ina, nu vrem să fim deranjați... ah... nu ți-am spus?... am învățat tehnica aia fantastică... *agnihotra*... adorația focului... îți dai seama ce implică... sper... așa... tu arăți cam slăbit, cam hărtănit... bă, parcă sunt cu totul și cu totul alt om”... cum a mai umblat Bebe cu limba scoasă după mine, zile în șir, să-i spun și lui cum stă treaba, dar cu cât cerșea mai mult, cu atât îmi creștea propria statură... nu mă mai uitam eu chiar la toți pigmeii... nici umbra nu mai sufeream să i-o calc... altfel trebuia să mă purific câte două zile... apă nu mai puteam bea din aceeași fântână cu el... din aceeași strachină nu mai puteam întinge împreună... aceeași blondă nu mai puteam... mângâia... scârbavnici îmi erau toți babilonienii... doar devenisem brahman, ce mama dracu!

II

Interludiu mistificator

Unde este regele Iudeilor, Cel ce S-a născut? Căci am văzut la Răsărit steaua Lui și am venit să ne închinăm Lui

Matei 2:2

... V-o spun acum ca şi întotdeauna, Iisus s-a născut, tot așa precum în eternitate, în inima omului...

Meister Eckhart

Coborârea în inimă

Inima frântă și smerită

Cum la mai puțin de un an de la începerea periplelor mele spirituale vrusesem deja să renunț cu totul la Yoga, George și-a propus să mă salveze de la drumul pieirii spirituale, ca să nu mor definitiv în mine însumi. Mă săturasem să mă joc de-a cele sfinte, iar incendiul îmi lăsase un gust cât se poate de amar.

Mi-a cerut un scurt răgaz înainte de a face un pas pe care, susținea el, urma să-l regret amarnic.

Într-adevăr, s-a înființat peste câteva zile la noi cu „Predici pentru monahi" de un oarecare Ilie Cleopa(pe atunci nu avea notorietatea pe care urma s-o cunoască mai târziu). Acela a fost de fapt începutul marii mele prietenii cu George. Aș numi-o mai bine prietenia unei rugăciuni.

Nu era o carte propriu-zisă, ci o culegere de predici destinate călugărilor, bătute la mașină pe foiță subțire, cât o jumătate de coală de scris și legate între niște coperte groase.

Ina tocmai făcea un tort și respiram ușurat că George scăpa ochiului ei scrutător. Nu știu de ce, dar îl găsise încă de la începutul prieteniei noastre deosebit de agasant. În acea vreme spunea despre el *doar* că era o persoană ciudată și în același timp complicată și că nu putea să-l descifreze cu nici un chip.

Mi-a zis din prima clipă că nu-mi poate lăsa prea mult cartea – care se pare că circula din mână în mână – și că i-o dăduse doar pentru câteva zile un fel de guru de-al lui(altul!? - tot unul ca Nuc Văcaru? - ce dracu' avea nevoie de atâția guru, nu ne avea pe mine și pe Bebe Jianu?), pe nume Pavel Gorduja. Oricum, a adăugat el, n-aveam de fapt de citit prea mult, doar câteva pagini.

Venise să mă învețe Rugăciunea Inimii.

„*Doamne Iisuse Hristoase, fiul lui Dumnezeu, miluiește-mă pe mine păcătosul*".

-Asta e tot? Și ce obținem cu asta? - mi-am exprimat eu surprinderea că voia să-și bată capul doar pentru atât.

-Încearcă mai întâi și pe urmă vorbim.

Am parcurs rapid - mai degrabă fotografiat - paginile pe care mi le indicase și, cu ajutorul lor, am înțeles că trebuia să rostesc Rugăciunea în inimă.

-Dar fii atent, nu o spune în creier, ci în inimă, sublinie George.

La început o să ți se pară imposibil, dar trebuie să-ți forțezi mintea să coboare în inimă.

Am încuviințat mai mult din politețe, deși relația mea cu creștinismul nu fusese dintre cele mai productive. Reîntoarcerile mele periodice la matca creștină se dovediseră la fel de statornice precum nisipul pe care-l răsfiri printre degete, sforțări cărora nu le vedeam rostul și care erau urmate, firesc, de fiecare dată, de o mare senzație de ușurare, ba, câteodată, chiar de renaștere.

Ina tocmai adusese pe masa din curte tortul, dar auzise ea ceva din bucătărie despre rugăciune, așa că ne sugeră că n-ar fi rău dacă George și cu mine am face-o împreună, „fiindcă așa are putere mai mare".

O vorbă aruncată însă cam prea rapid și cu prea mult entuziasm, iar ceea

ce suspectam eu era că Ina ne îndemna implicit să ne lăsăm de „prostiile astea cu Yoga” și să ne îndreptăm către credința strămoșească.

Ina ne privea cu un fel de implorare, ca pe doi indivizi aflați în fața ultimei șanse de a apuca-o pe calea cea bună. Speram din tot sufletul să nu ne sară pe cap și doamna Ortansa. Din fericire, trebăluia ceva prin casă și nu era atentă la noi. Iarăși își pusese pe casetofon Recviemul de Mozart.

M-am așezat mai bine pe banchetă și am început să mă rog. Nu mai mult de trei-patru minute, după care i-am spus lui George cu un ton agasat, fără nici o intenție de jignire:

-Pe mine mă enervează, mi se pare o aiureală. Cum s-o spun în inimă? Ai ajuns să-ți pierzi timpul cu prostii din astea?

-La început, ți-am spus, e greu, dar fă-o fără întrerupere, câte puțin în fiecare zi, timp de câteva săptămâni. Dacă vrei și crezi că te ajută, putem să ne rugăm de câteva ori împreună. O să te duc într-o bună zi la Pavel și el o să-ți spună mai multe.

* * *

Mi-era oarecum jenă să-l refuz direct. Cu figura sa rubicondă și veșnicul surâs căruia era imposibil să-i spui nu, George era un mare alinător al sufletelor amenințate de pierzanie. Dar n-aveam nici un chef de rugăciuni creștine, cu atât mai puțin cu cât îmi făcusem un titlu de glorie din a desființa creștinismul cu orice preț, de fiecare dată când mi se ivea prilejul.

Îl citisem, printre alții, pe Zenon Kosidowski, care mai că nu dărâmă întreg creștinismul, dar ce mă impresionase mai presus de toate fusese Moise și Monoteismul de Sigmund Freud – e una din foarte puținele ocazii în care mai poate fi luat în serios, din simplul și unicul motiv că psihanalistul face loc în bună măsură, cu eleganță și vioiciune, istoricului religiilor. Foarte sever cu propria credință, Freud desființează dintr-un foc iudaismul, luându-i orice cremă de originalitate și prezentându-l drept o pastișă a cultului monoteist al zeului unic, al discului solar Aton, introdus de faraonul blestemat la culme, Amenophis al IV-lea, devenit, odată cu reforma sa, Ahnaton. După moartea acestuia din urmă, religia lui Amon ar fi ieșit din nou victorioasă, iar creștinismul nu ar fi decât continuarea acesteia din urmă într-un alt plan, susține, probabil adevărat, Freud.

Sorbeam cu nesaț tot ce arunca o lumină proastă asupra creștinismului – iar dacă-l punea cu totul sub semnul întrebării era și mai bine.

Era ușor să-mi dovedesc că autorii Evangheliei după Ioan - considerată drept cea mai „spiritualizată” dintre toate - se inspiraseră masiv de peste tot, inclusiv din textele piramidelor. Astfel, Hristos era „lumină din lumină” precum faraonul care, asemenea lui Iisus, era și el „una cu Tatăl”, Amon-Ra, el însuși o plăsmuire sincretică.

Întreaga iconografie egipteană cu Isis și Horus copil devenise, în urma unei transmutații suferite în Tebaida, Fecioara Maria cu Pruncul. Moartea și învierea lui Osiris fuseseră rescrise și ele sub forma sacrificului Pascal.

Iar Mithra, zeu al luminii triumfătoare, legământului și adevărului, celebrat la festivalul solar din 25 decembrie, luase, fără s-o știe și deci fără consimțământul lui, chipul și înfățișarea Mântuitorului și se apucase să oficieze, perplex, un nou gen de mistere orfice. Romanii, care l-au asimilat, alături de alți zei, lui Sol Invictus, se făceau și ei vinovați de un soi de New Age *avant la lettre*... nimic nou sub soare...

Nu aveam nici un fel de respect față de o religie sincretică, care a adunat de ici și de colo cât a putut – ce n-a absorbit din gnosticism a furat din

neoplatonism - şi care a provocat de-a lungul secolelor nenumărate suferinţe, mai ales prin mâna Bisericii Catolice. Fiind atât de puţin original, creştinismul nu are cum să fie o religie revelată, e o concluzie pe care cel puţin bunul-simţ ţi-o impune.

Adăugând la toate acestea o serie de lecturi despre cruciade şi mai ales despre cavalerii templieri, marii apărători ai creştinătăţii – cu misterioasele lor ritualuri de iniţiere - şi acuzaţiile ce le-au fost aduse, care mergeau de la sodomie la blasfemie şi aderarea la o formă stranie de islam – pusesem definitiv cruce creştinismului.

Cavalerii templieri o sfârşiseră de altfel cât se poate de rău. Ultimul lor mare maestru, Jacques de Molay fusese ars pe rug de către Filip cel Frumos(când, mult mai târziu, în cursul Revoluţiei, cădea capul lui Ludovic al XVI, din mulţime s-a auzit un glas, aproape sigur cel al unui francmason: „Jacques de Molay, eşti răzbunat!"

Tocmai pe acest fundal, de scepticism inveterat, venea George cu Rugăciunea Inimii, ca să mă salveze de la rătăcirea spirituală.

* * *

Şi totuşi, nu voiam să-l dezamăgesc cu totul.

„*Doamne Iisuse Hristoase, fiul lui Dumnezeu, miluieşte-mă pe mine păcătosul*".

Timp de câteva săptămâni, cu cuvintele astea îmi sfârşeam fiece zi, fără nici un rezultat notabil, afară de acela că păream să fi devenit ceva mai puţin irascibil.

Apoi George a venit cu ideea că n-ar fi rău să mă spovedesc, ca rugăciunea să poată avea efect.

Ăsta chiar era ultimul lucru la care eram dispus, mai ales că nu mai fusesem la spovedanie din copilărie, când mă ducea bunica la preotul satului, la biserica din deal, şi mă roşeam cumplit când îmi punea patrafirul pe cap fiindcă mi-era o frică de moarte c-o să mă întrebe dacă nu cumva făcusem anumite fapte. Nu ştiu cum se făcea că nu mă întreba niciodată, dar asta nu mă împiedica să mă duc de fiecare dată la el cu aceeaşi spaimă în suflet.

Iar respect pentru preoţi nu aveam de nici un fel. Nu mă dădusem peste cap să fac ce zice popa, darămite ce face popa. În ochii mei, mai toţi popii erau venali, primitivi şi, inexcuzabil, incredibil de inculţi. Popa lui Păcală numai stimă nu-mi inspira.

Aveam chiar în familie un preot, Pătru Grigorescu, însetat nu de cele sfinte, ci ahtiat după ochiul dracului – în ideea că e făcut să circule. Cred că nu luase niciodată în serios numele Domnului. Oricum, nu prea era dus la biserică!.. Nivelul de predare la Institutul teologic din Răuleşti era derizoriu, situaţie care-l avantaja de minune, iar ca să pună capac la toate, îmi dăduse de mai multe ori a înţelege că se dusese nu odată în suburbia Narb, unde exista o şcoală specială a Departamentului Feţelor de Ceară unde erau instruiţi preoţii şi unde îşi primeau petliţele de ofiţeri.

Nu ştiam câtă crezare să-i dau atunci când îmi spunea că avea gradul de căpitan. Un superior de-al lui – să-i zicem, colonelul Verde – îi atrăsese insistent atenţia că avea obligaţia de serviciu să raporteze imediat o spovedanie dacă ar fi conţinut „elemente suspecte".

Mă întrebam cum funcţiona sistemul. Preotul-căpitan Grigorescu telefona la unitatea din Narb, unde i se răspundea: „Aici preotul de serviciu pe unitate. Cine toarnă, vă rog?"

Ce mă înfuria însă peste măsură era faptul că la fiecare slujbă duminicală

preoții ortodocși implorau cerul, în genunchi și cu lacrimi în ochi, bătându-se cu pumnii în piept, promițând, cu răgete venite din rărunchi, că își vor pune cenușă în cap, se vor îmbrăca în pânză de sac și își vor scrijeli corpul cu scoici, rugându-se pentru sănătatea vizirului Tătăroiu și continuarea Ritualului anual de Întinerire „acum și-n veacul vecilor și pururi, amin".

* * *

-La unul din ăștia vrei să mă târăști tu George să mă spovedesc? De ce să nu mă duc direct la Departamentul Fețelor de Ceară, or fi având vreo secție care se ocupă de faptele mici și rușinoase, ca să mă denunț singur. O exista o secție cu vorbitor și, dacă oi fi făcut ceva, mă reții direct, nu mai trebuie să dea nici un preot raportul despre mine.

George avea însă răspunsuri la toate, iar pe ăsta și-l pregătise dinainte.

-O să te iau la Părintele Galeriu, la Biserica Silvestru. Te asigur că nu e dintr-ăia, ca vărul tău. Și apoi te înșeli amarnic dacă-ți închipui că toți prelații sunt Suflete Pierdute. Am cunoscut câțiva preoți cu mult har, chiar aici la Răulești.

De asta nu mă îndoiam nici o clipă. Dacă s-ar fi alcătuit un *Who's who* al „spiritualizaților" din Răulești, George cunoștea mai pe toată lumea. Cum își ieșeau în cale unul altuia, nu aveam să mă dumiresc niciodată.

Într-adevăr, următoarea duminică, spre disperarea Inei, care se cam săturase deja de venitul lui George pe la noi, aveam să ne înființăm amândoi acolo.

Și tare m-a surprins faptul că Părintele Galeriu mi-a plăcut, și încă mult. Imaginea cu care mă dusesem acolo era cea pe care mi-o făurisem de niște ani buni, a absolventului de seminar sau Institut teologic, agramat, care tot ce știe e să cânte fals și să-ți ceară bani cu nerușinare fiindcă altfel nu îngroapă moarta!

Nu întâlnisem niciodată un preot atât de pasionat de ceea ce spunea.

Predica, rostită din adâncul sufletului, avea drept temă „lumina din lumină". Nu crezusem niciodată în autenticitatea mesajului creștin, dar de astă dată cuvintele sunau cu totul altfel. Patosul pe care îl punea Părintele Galeriu, vocea-i guturală și ușor tremurată, gestul îndreptat către cer, ca un semn de izbăvire, fața foarte mobilă, care părea să fi cunoscut odată o mare suferință interioară sau cel puțin o mare interogație, cu ochii săi umezi și întrebători, mi-au lăsat o impresie profundă. Lumina e promisiunea Dumnezeirii, unica noastră șansă de salvare. Mai că simțeai mâna care ți se întindea. „Lumină din lumină" – suna frumos, unduios, rotund și plin, aducând la o atingere de mână întreg misterul lumii. Era o implorare și o certitudine. Ba poate chiar mai mult o certitudine decât o implorare.

Mă simțeam pentru prima oară mișcat într-o biserică.

I-am mulțumit lui George din priviri.

-Știam că o să-ți placă. Ți-am spus, e un om cu totul deosebit, mi-a șoptit el.

George și cu mine ne-am spovedit împreună. Scuze convenționale, rostite superficial, cu graba de a le termina.

Când ne-am ridicat din genunchi, George i-a spus Părintelui Galeriu, cu o nerăbdare copilărească, că tocmai învățaserăm împreună Rugăciunea Inimii.

M-am simțit deconspirat și jenat.

-În inimă... în inimă fiule trebuie s-o rostești și să dea Dumnezeu să-i simți dulceața. Ne-a dat semnul binecuvântării, cu ochii lui intenși și largi, care aproape te hăituiau, și ne-a strâns fiecăruia amândouă mâinile.

Știam cartierul de la Silvestru pe de rost, așa că i-am propus lui George să ne mai plimbăm o vreme.

Amândoi am simțit nevoia să tăcem. Știam că eu o voi rupe primul, fiindcă aveam atâtea de spus și eram oricum, de la natură, mai flecar.

Însă chiar înainte de a ieși din biserică avusesem brusc sentimentul că asistasem la o partitură cam prea teatrală și am regretat întrucâtva exaltarea mea de moment. „Orice actor poate fi preot și orice față bisericească trebuie să joace un pic teatru, altfel nu va convinge pe nimeni!"

Nu mai știam deloc dacă ce văzusem îmi plăcuse chiar atât de mult pe cât crezusem. Reevaluasem rapid totul și parcă însuflețirea arătată de Părintele Galeriu - sinceră sau nu – mă luase cam prea ușor pe sus. Fusesem de-a dreptul copleșit, dar gura de aer proaspăt pe care o luasem îmi readusese luciditatea topită în fumul de tămâie și de lumânări.

Și mă simțeam stânjenit și pentru faptul că timp de niște minute bune, eu ateul, mă îmbiasem cu creștinismul. Îi reproșam în sinea mea lui George că se implica prea mult în religie, fără nici un fel de detașare, fără acel minimum de simț critic, în absența căruia riști să-ți pierzi echilibrul interior. Drumul de la Sfântul Silvestru spre casă a fost suficient ca să iau o hotărâre.

-Nu mai am nici o apetență pentru cele spirituale, i-am zis în cele din urmă. După dezamăgirea pe care am suferit-o la orele lui Darie și toată superficialitatea care domnește în sumedenia de cărți care revarsă asupra ta ghirlandele salvării, cred că o să mă opresc aici, am spus într-un târziu.

-De unde știi că nu faci o greșeală și te oprești prea devreme din drum?

-Nu cred că e nici un moment prea devreme. Îți repet. Sunt sătul de impostură. Mulți din autorii afiliați la ceea ce eu numesc sosul pseudo-religios și cultural New Age îți lasă impresia că nici măcar nu știu despre ce vorbesc. Bat pur și simplu câmpii. Cu fiecare carte citită ai sentimentul că reiei fraze de mult auzite, tot felul de idei furate de prin alte cărți și reîncălzite. Fiecare din acești autori este, în felul lui, un colportor de vorbe deșarte, vânzător de bâlci, la marele iarmaroc al spiritului. Care mai de care îți înșiră pe tarabă povești frumoase despre cum să furi câte un sărut zânelor, visuri suave de câteva seri, o adiere de nădejde ce unduiește molcom în suflet, nimic altceva decât nuci și castane îmbălsămate cu poleială, precum și baloane colorate, ca tot atâtea chipuri macabre de clovn, care se sparg cinic și sec la prima privire mai atentă. Sunt noii rapsozi ai spiritului, însăilându-i ecourile după ureche, și care-ți toarnă în suflet fiere luând chip de sirop de visuri și dor de desăvârșire, noul elixir al iubirii universale și luminii tămăduitoare. E un alt gen de Woodstock, al fantasmelor celor spânzurați de corzile spiritului și pe care le ciupesc după bunul plac, cu o gomă teribilistă... New Age a alungat unicitatea și misterul Marelui Necunoscut, coborându-l din cer și aducându-l la îndemâna oricărui hippy care fumează marijuana...

George nu era însă omul care să renunțe atât de ușor la oaia rătăcită.

-Nu știu dacă ți-am spus, probabil că nu, dar vara trecută m-am strecurat în secret pe tărâmul meu, nobil, în România Mare, unde am fost la Agapia și Văratec. La Agapia am stat de vorbă cu o femeie în vârstă, dintr-un sat din apropiere, care venise și ea să aprindă lumânări. Am servit-o cu o napolitană și din vorbă-n vorbă a ajuns să-mi spună că era singură, avea o pensie mizerabilă, dar că o mai ajuta și nepoată-sa cu bani.

„Mai toată ziua mă rog, și pentru ea, și pentru toată lumea, să le fie la toți bine. Și vin mereu la biserică să mă rog lui Dumnezeu să-mi ierte păcatele. Mă gândesc că o fi păcat să înghit și dulceața aia care-mi pică uneori pe limbă

din cerul gurii”.

Când am auzit-o, am rămas perplex.

Știi tu că asta e una din cele mai înalte faze ale misticii, așa cum sunt descrise ele în hinduism?

Exemplul era prea neobișnuit ca să-i pot răspunde ceva. Nici măcar nu eram foarte convins de virtuțile rugăciunii. Și apoi toate prostiile în fața cărora se extazia George... Doamne iartă-mă... dulceața din cerul gurii! Haide hai.

Dar nu voiam să-l supăr prea tare, după dimineața, hai să zic neobișnuită petrecută la biserică.

George îmi întinsese prea multe mâini ca să nu-i răspund în nici un fel.

-Vrei să ne rugăm împreună?, l-am îndemnat.

Cum George nu era omul pe care să-l rogi așa ceva de două ori și cum ajunseserăm pe nesimțite în Grădina Icoanei, ne-am așezat pe o bancă și am început să ne rugăm, dar nu într-un mod care să atragă atenția.

„*Doamne Iisuse Hristoase, fiul lui Dumnezeu, miluiește-mă pe mine păcătosul*”.

Mă muiasem aproape de tot. Nu din pricina rugăciunii, ci a stăruinței neistovite a lui George. Se vedea cât de colo că pentru el setea de Dumnezeu nu era vorbă goală, ci însuși rostul lui de a fi. Nu cred că se gândea la altceva. Numai pentru asta trăia.

Arhitectura o studia fără efort, datorită unei inteligențe native fără cusur și unui talent ieșit din comun. Tot ce începea îi ieșea de minune. Avea un al șaselea simț pentru orice ținea de formă și tocmai de aceea era un magician în toată puterea cuvântului. George nu trebuia să se piardă în nesfârșite studii. Cinci-șase foițe puse una peste alta erau suficiente ca să modeleze în mare parte proiectul final.

Iar prezentările lui erau opera unui artist subtil și pasionat, dar mai presus de toate vizionar.

Însă arhitectura figura, îmi devenea tot mai clar, undeva în subtextul existenței sale. O făcea din simplul motiv că trebuia să aibă o meserie, executându-și toate sarcinile care-i reveneau în calitate de student ca o rutină perfectă, precum sculatul, spălatul și îmbrăcatul. Încă nu apucase să pledeze public pentru reînvierea Arhitecturii Organice, deși se zbătea pe toate căile pentru salvarea străzii Gabroveni.

Cred că cea mai nimerită comparație care îmi vine în minte este cea de samurai al spiritului - dintre cei pe care nu-i întâlnești pe toate drumurile, în același timp poeți și graficieni inspirați. Devoțiunea lui către Stăpânul cel Mare era necondiționată.

Nașteri, de fiecare dată...

Într-o după-amiază de duminică ne-am trezit pe cap cu George. I se terminaseră culorile de ulei și ținea neapărat să isprăvească o icoană. A desfăcut-o cu grijă dintr-o învelitoare cerată și s-a pus imediat pe treabă.

-De ce nu pictezi și tu ceva, a sărit imediat Ina, mai mult din spirit de emulație, ca să-i arate lui George că nu era atât de grozav pe cât se credea.

Sincer să fiu numai de pictat nu aveam chef, mai ales că eram mut de admirație față de stilul lui George.

-Cel mai ușor lucru e să-ți zugrăvești propriile ustensile, spuse el. Ia pune-ți pensulele astea într-o vază, ia două mere, o ceapă, coboară vioara din

cui şi dă-i drumul.

Mai mult de gura Inei – care a înfrumuseţat natura statică cu unul din pachetele ei de ţigări - am trecut şi eu la treabă.

Am început să lucrez rapid, cu tuşe mari, nervoase, ca să pot termina cât mai repede. Nu-mi propuneam să fie o probă de virtuozitate şi nici să mă angajez într-o competiţie, iar George era prea absorbit de ceea ce făcea. Probabil că singurul lucru pe care-l dorea era să fie lăsat în pace. L-am săvârşit rapid, ca să-l pot admira în voie pe George.

Icoana lui era de o sensibilitate şi delicateţe care te topeau. E drept că nu bătusem bisericile şi mânăstirile în căutare de icoane, dar reţinusem, undeva pe retină, stilul rigid al unora dintre picturile ortodoxe, banale, sterile şi lipsite de viaţă. Noi nu avuseserăm un Andrei Rubliov. Icoana lui George era ortodoxă în formă, dar în substanţă întruchipa un baroc pasionat. Formele lui palpitau de viaţă, cereau să fie luate în seamă, te îmbrăţişau, se zbăteau să trăiască cu toată pasiunea unui suflet înfiorat de tot ce e frumos în cer, în firul ierbii, în parfumul florilor şi în inima oamenilor. Era, în fond, un omagiu adus sufletului voluptos al naturii şi nu vieţii triste a monahului închis în sihăstrie.

Îmi spusese încă de la începutul prieteniei noastre că i-ar fi plăcut să fie călugăr, dar cred că ar fi făcut o mare greşeală. Era prea pasionat de viaţă, de impulsul creator ascuns undeva în nepătrunsul inimii ei ca să şi-o refuze, chiar sub aspectele ei cele mai neînsemnate. Poate şi pentru că în sinea lui părea să fie un panteist desăvârşit, deşi nu ar fi recunoscut-o niciodată. Iubea totul, cu o deschidere şi o vigoare pe care i-o dădea însăşi contemplaţia, şi care pentru el venea la fel de firesc ca respiraţia. Pentru el, problema răului nu se punea. Răul e absenţa Dumnezeirii din viaţa omului, situaţie care-l împinge în cele din urmă pe calea pierzaniei.

-Omul a fost alungat din Grădina raiului doar fiindcă a dat ascultare glasului şarpelui, materiei celei mai de jos. A ales singur răul, care e mai presus de toate lipsa unei aspiraţii morale şi spirituale, îmi spusese odată...

Năzuinţa lui către Divin îi mistuia întreaga energie sufletească.

Îl simţeai că arde, că n-are astâmpăr, că era în căutarea unei chei care i se refuza cu încăpăţânare.

Nu înţelegeam de ce simţea într-o asemenea măsură nevoia eliberării finale când oricum vedea semnele mâinilor lui Dumnezeu în tot ce e bun şi frumos.

”Mai presus de orice se situează Ideea de Bine. Platon a fost unul dintre geniile de necontestat ale lumii. N-ai nevoie decât de el, de Pitagora, Parmenide şi Plotin”. În schimb mie întreaga filosofie a lui Platon mi se părea o fantasmagorie năclăită de imagini poetice şi îmbâcsită de misticism.

În ochii lui George, Divinitatea era una şi aceeaşi, indiferent de religie şi chiar cult primitiv - niciodată nu ajunsese să îmbrace în ochii lui o formă atât de palpabilă încât să i se impună covârşitor sub un chip anume, care să le alunge pe toate celelalte.

Ideea unei prezenţe Absolute, abstracte, părea să fi devenit de mult timp pentru el principalul punct de reper, raţional şi afectiv, deopotrivă. Cu toate astea, era convins că Fiinţa Supremă poate pogorî chiar în cele mai umile înfăţişări ale ei pe care le plăsmuim cu mâinile.

Astfel, icoana la care migălea cu atâta osârdie înceta să mai fie un simplu simbol, metamorfozându-se într-un prilej de naştere, al Dumnezeirii în icoană, dar şi a ta, într-un suflet mai curat... era Divinitatea însăşi, susţinea el - chiar dacă surprinsă numai într-un aspect al ei – prezentă, ca pură energie, în fiecare

grăunte de pigment şi picătură de ulei. Ajungea dacă se uita intens la o icoană creştină şi inima i se înmuia, iar lacrimile porneau să-i îngreuneze obrajii.

Convingerea nestrămutată că Divinitatea trebuie să fie prezentă într-un fel sau altul, fizic, în icoana care îi înfăţişează un strop din adierea cerească, George o căpătase din peregrinările lui pe la mănăstiri.

„O icoană ascunde în ea o mişcare cât se poate de vie şi doar aparent încremenită, întruchipând o infinită energie vibrând, luminos şi blând. Iar într-una făcătoare de minuni, spiritul trebuie să coboare masiv", întărea el.

„Şi ce te faci cu madonele lui Michelangelo Merisi zis Caravaggio?

Cum poate poposi Divinitatea într-o Fecioară pictată de el? Pe lângă faptul că sorbea din ochi băieţeii, aduna de pe stradă prima prostituată sifilitică şi beată care îi ieşea în cale şi o aducea în studio ca să-i pozeze în cel mai pur Receptacol. Sunt convins că bătaia lui de joc era mai mult decât intenţionată. Asta e icoana ta, George. Crezi că o entitate energetică pozitivă, luminoasă, ori de ce natură o fi ea, pe care ai convenit s-o numeşti Fecioara Maria, poate fi prezentă în astfel de chipuri?

Dar Madonele lui Caravaggio – ca şi cele ieşite de sub penelul altor artişti renascentişti, care nu procedau deloc diferit - continuă şi astăzi să aibă succes. Oamenii cred că privesc una dintre întruchipările chipului pur al Fecioarei când în fapt le râde prosteşte în nas o târfă de mahala, cu gura duhnind a toate cele.

Încă o dovadă că frumuseţea, puritatea şi Dumnezeirea sunt doar în ochii privitorului. Şi doar ni s-a poruncit odinioară să nu ne facem chipuri cioplite. Ce se mai amuză şi Caravaggio şi târfele lui de cele sfinte...

Icoanele ortodoxe ruseşti sunt cu mult deasupra celor catolice, îndeosebi blasfemiilor renascentiste. Pictorul ortodox izgoneşte materia, făcând loc aproape în întregime spiritului, lăsându-l să ne privească uneori tăcut şi mustrător, alteori blând şi înţelegător... vezi că ai pus cam prea mult ocru...

E tot un chip cioplit, e drept, dar măcar unul care priveşte spre înăuntru, neistovit de patimile trupului, pe care s-a străduit cu multă caznă să le alunge, ca astfel să sălăşluiască nestingherit în el spiritul pur... dacă ai şti că un pictor anume, de biserici, a zugrăvit-o lângă altar pe Miţa Biciclista, cu horbotă aurie, ai mai considera chipul ei ca fiind făcător de minuni?

Te întreb atunci, nu sunt de preferat, din punctul ăsta de vedere, iudaismul şi islamul, care au alungat cu totul orice ar aduce măcar a chip cioplit, rugându-se Celui-fără-de-faţă-şi-nume?..uite, ia şi pensula asta subţire de tot...

... iar dacă Dumnezeu are un număr infinit de dimensiuni, să fim mulţumiţi că ne putem bucura chiar şi de puţinele sale semne pe care ne credem în stare să le interpretăm.

În ochii unui panteist autentic lucrurile sunt mult mai simple, fiindcă tot ce îl înconjoară e un alt aspect al Fiinţei desăvârşite, fiindcă numai Ea e, în toate cele ce sunt...

Tocmai de aceea negarea categorică a oricăror atribute ale Divinităţii şi refuzul oricărei întruchipări sunt singurele modalităţi de bun-simţ prin care putem îndrăzni să aproximăm cât de cât existenţa Fiinţei Supreme. Iar tu vrei să-i surprinzi indescriptibila măreţie, într-un chip cioplit... chiar şi în icoana asta a ta, cu toate că... drept să-ţi spun, mă lasă cu răsuflarea tăiată... fantastică... cum adică o faci cadou cuiva?... tu ştii câţi bani poţi să iei pe ea?... bă ce fraier eşti...

Două inimi, una singură...

Nici unul dintre noi nu ştiam unde ne va duce Rugăciunea Inimii. George o făcea cu toată dăruirea celui însetat după Divin, aşteptând înfrigurat să-i simtă gustul, iar eu îmboldit de curiozitatea lui Toma necredinciosul, de-abia aşteptând în sinea lui să zburde rânjind, cu paşii lui Şiva, pe buza prăpastiei nimicniciei, în clipa în care şi opinteala asta fără oprelişti a minţii se va fi dovedit o zădărnicie...

„... pentru unii dintre noi credinţa are nevoie de certitudini, tot aşa cum nimeni nu s-ar lăsa convins de valabilitatea legilor Fizicii dacă nu le-ar vedea verificate în fiece clipă. *Crede şi nu cerceta* – nu înseamnă să nu amesteci credinţa cu cercetarea raţională ca fundamental incompatibile, ci un îndemn pervers să o fereşti cu orice preţ pe prima de lupa celei de-a doua, care i-ar pune în evidenţă goliciunea. Nu mi-e suficient să simt ca să cunosc. Nimeni, niciodată, nicăieri, în timp şi spaţiu, n-a ajuns să descopere vreodată ceva crezând şi simţind. Nici măcar tabla înmulţirii. Şi canibalul din Papua care viola fete, apoi le ucidea şi le bea sângele, simţea chipurile că ar fi fost Iisus. Poţi simţi că eşti una cu pădurea jilavă de culori, sau cu mulţimea care freamătă hulpav în piaţa cu mii de sunete, cu femeia care-ţi arde pieptul cu sânii ei goi, dar nu e altceva decât un joc nebunatic al hormonilor. La fel de bine poţi simţi că ai nevoie, pentru propria împlinire, să calci cu nesaţ pe milioane de cadavre, cărora le-ai oferit, drept amarnic privilegiu, şansa să-ţi ridice strigăte de slavă. Orice tiran sângeros se simte tătucul poporului. Simţirea nu înseamnă cunoaştere şi un pas spre adevăr, ci doar un dans frenetic pe aripile unui vârtej hohotitor. Iar ceea ce numim intuiţie e în fapt o elaborare mintală foarte complicată căreia îi vedem ca prin ceaţă capetele. Şi ceea ce luăm drept contactul cu Fiinţa Supremă sunt stări psihofiziologice evanescente cărora le dăm parţial trup turnându-le în poezii bete de doruri ispăşite în tânguiri sau însufleţindu-le cu reverii despre tărâmuri aurite şi poleindu-le cu câte un foşnet de suflet de copil. Doar nu îşi închipuie cineva că lăsa Dumnezeu universul pe mâna unei specii groteşti, de netoţi şi iresponsabili, să se joace cu el...

... şi dacă totuşi adevăratul univers, cel real şi nevăzut, e un etern gazon înmiresmat cu flori de visuri, pe care nu ne e îngăduit să zburdăm, oricât am jindui, abia ochindu-i existenţa, dincolo de golul semeţiilor noastre?”

Cum cel mai adesea îmi simţeam sufletul uscat de focul întrebărilor contradictorii, care se asmuţeau de fiecare dată una împotriva alteia cu şi mai multă furie, niciodată sătulă, Rugăciunea Inimii venea deodată ca un balsam, o plută ce mi se oferea într-un ocean de singurătate şi necredinţă.

Poate şi faptul că merseserăm împreună la Părintele Galeriu, la Sfântul Silvestru, ne dădea un sentiment de încurajare, că într-un fel fuseserăm binecuvântaţi.

Am hotărât deci să ne rugăm împreună, ori de câte ori vom avea ocazia, chiar şi la cursuri sau în timp ce lucram la planşetă.

Reuşisem în scurt timp, chiar şi în momentele în care-mi luam notiţe sau creionam ceva, să pot face Rugăciunea Inimii fără să-mi afecteze câtuşi de puţin puterea de concentrare.

Ce mă uluia – fără să-mi pot da nici o explicaţie raţională – era că în ciuda respingerii de către mine a creştinismului, inima începuse să „lucreze”, adică se „încălzea” uşor, la numai câteva luni după ce rostisem primul „Doamne

Iisuse Hristoase, fiul lui Dumnezeu, miluieşte-mă pe mine păcătosul”.

O dovadă în plus, îmi spuneam eu, că aşa-zisul efect al rugăciunii este doar un mecanism neurofiziologic despre care n-aveam deloc date şi pe care nu eram deci în stare să-l înţeleg în adevărata lui profunzime.

Orice eventuală conferire a unei tente mistice ar fi fost din start o încercare absurdă, de vreme ce respingeam în mod categoric posibilitatea unui Mântuitor.

* * *

N-au trecut însă mai mult de patru-cinci luni de astfel de rugăciuni că a şi început să se petreacă un fenomen cum nu se putea mai surprinzător.

Când unul dintre noi se apuca să se roage, celălalt simţea automat(probabil instantaneu) că inima sa pornea la rându-i să „lucreze”.

La început fusesem luat prin surprindere de senzaţia ciudată în inimă, fără ca eu să mă fi sforţat să cobor cu mintea în ea. Mirat, mi-am notat data şi ora când încercasem senzaţiile ca apoi, confruntându-le împreună cu George, să constat cu stupoare că el se rugase exact în momentele respective, dar fără să se gândească în nici un fel la mine.

La rândul său simţise în câteva rânduri că inima hotărâse cu de la sine putere să „lucreze”, fără să-şi explice în nici un fel de ce. Orele foarte târzii la care se petrecuseră aceste episoade erau tocmai momentele când făcusem eu de câteva ori rugăciunea.

George era cum nu se poate mai încântat deoarece telepatia era unul dintre subiectele lui preferate.

Toate aceste întâmplări mă aruncaseră într-o stare de perplexitate, deoarece nici un moment, nici eu şi nici el nu avuseserăm intenţia să comunicăm telepatic, cu atât mai puţin prin intermediul Rugăciunii Inimii(dacă mi-ar fi spus cineva că aşa ceva este posibil l-aş fi considerat drept scrântit).

Sincer să fiu, situaţia mă deranja oarecum, deoarece nu eram tot timpul dispus să încep să mă rog doar fiindcă îl „simţeam” pe George. Şi oricum, mi se părea cam alandala să fim legaţi printr-o rugăciune. Dacă eram angajaţi şi unul şi altul pe o cale mistică, de ce n-am fost îndrumaţi de o manieră mai evidentă până în momentul final, al contopirii cu Divinul – admiţând că acest stadiu ar fi realizabil? De ce George s-a lăsat brusc de rugăciune, aruncându-se în spirala magică a unor meditaţii budisto-vedantino-... , iar eu am zvârlit-o la coş, din vanitate rănită? Dar să nu anticipăm prea mult.

În fond, ceea ce ni se întâmpla nu numai că scăpa oricărui control, dar avea din start o nuanţă de nefiresc.

Făceam rugăciunea fiecare pentru sine, nu ca să o folosim drept cablu nevăzut între două suflete puse pe şotii, numite în acest caz comunicaţii telepatice. Ea trebuia să se oprească în miezul inimilor noastre, să ţintească dintru început acolo şi numai acolo, ca să cureţe sălaşul unde urma să coboare căldura cuvântului originar, silabei care a urzit lumile – „care oricum e în noi” - nu să servească drept sursă bizară a unor vibraţii empatice, astfel ca eu sau George să-l „simtă” pe celălalt de îndată ce acesta începea să se roage.

* * *

Tot mai intrigat, l-am chemat pe George la noi ca să ne verificăm de o manieră cât de cât credibilă abilităţile telepatice.

Ina, ale cărei preocupări sociologice erau suficient de largi încât să includă şi parapsihologia, citise despre cartelele Zener şi prin urmare ni le-a propus drept punct de plecare.

Le-am considerat însă prea uşoare. La urma urmei noi comunicam printr-o rugăciune. Eram dispuşi să ne încercăm forţele pe metereze mult mai zdravene.

Am hotărât deci să procedăm la un test mai solid. Pe rând, George şi cu mine, unul în cameră, celălalt în curte, urmă să-i transmită celuilalt imaginea a zece obiecte, alese astfel încât să aibă diverse grade de complexitate.

Primele două încercări nu au avut darul să ne încânte prea tare. Trei-patru obiecte „ghicite" vag, şi asta judecat cu indulgenţă, nu însemna mai nimic.

Mi-a venit atunci o idee. Amândoi ne obişnuisem să rostim Rugăciunea Inimii făcând în acelaşi timp altceva.

I-am propus ca acela dintre noi care urma să fie receptorul să coboare el primul cu mintea în inimă. În momentul în care celălalt simţea inima „lucrând", acesta să fie semnul declanşării testului telepatic şi să treacă la transmiterea imaginilor.

În felul acesta i-am transmis şi mi-a transmis zece imagini cu o precizie care a lăsat paf chiar şi scepticismul Inei. Din dublul set de zece imagini, şapte, respectiv opt, erau de o similitudine năucitoare.

Un tractor devenise în felul ăsta două cercuri, unul mai mare unul mai mic, unite printr-un dreptunghi, iar o foarfecă un X având la două din capete două cerculeţe. Un pieptene, un dreptunghi lung şi subţire, având la partea superioară zeci de liniuţe...

Rugăciunea Inimii funcţionase de minune. Se constituise drept o undă purtătoare, care amplifica şi transmitea, cu de la sine putere, orice vibraţie suplimentară.

Ne-am spus că aveam de-a face cu o stare a materiei sau de conştiinţă pe care nu o înţelegeam, dar pe care, dintr-un motiv sau altul, puteam s-o manipulăm în propriul avantaj.

Deşi în primul moment fuseserăm încântaţi de ce obţinuserăm, ne-am dat seama rapid că nu eram deloc pe drumul cel bun şi că n-avea nici un sens să continuăm astfel de experimente teribiliste.

George era convins că tocmai astfel de trucuri sunt capcanele de care aspirantul la eliberare este îndemnat în mod insistent să se ferească.

Că am comunicat luni în şir „telepatic", fără să vrem, doar făcând Rugăciunea Inimii, s-ar fi putut datora unui fapt foarte simplu: inima în care coboram cu mintea *era una singură* şi nu ne întâlneam deloc pe unde telepatice, ci ne aflam amândoi cu gândul în acelaşi loc. Un mistic sufi ne-ar fi explicat la rândul său că inima în care ne cufundam era în fapt, iubirea Lui...

E ca şi cum două persoane se află pe două cărări diferite, separate de un zid înalt de cărămidă. Amândouă dau într-o poieniţă unde se află un copac, ţinta lor. Surpriza apare în momentul în care cele două persoane îşi dau seama că sunt una singură, având doar iluzia multiplicităţii.

O surpriză şi mai mare este aceea că şi copacul, şi zidul, şi potecile, şi persoanele, sunt unul şi acelaşi gând care se contemplă pe sine însuşi, un ocean fără fund, plin de infinite potenţialităţi, din ale cărui picături multicolore se înfiripă, ca un abur, mirajul realităţii.

Faptul că eu şi George ne-am „simţit" reciproc se datora, mai bănuiam eu, şi binecuvântării pe care am primit-o de la Părintele Galeriu şi care ne-a ajutat să înfrângem, fără să vrem şi fără s-o fi meritat-o, una din primele stavile ale iluziei. Cât de greu şi de lung e saltul la cer, cât de anevoioasă, dar cumplit de dulce e călătoria în nu mai departe de noi înşine...

Uneori nici nu mai eram sigur dacă făceam Rugăciunea Inimii ca pe o cale

de mântuire, sau eram împins să o încep doar din bucuria de a-l simți pe George, ca un fel de joacă. Nu-mi puteam stăpâni o plăcere copilărească la gândul că, dacă porneam să mă rog, George urma să o știe negreșit.

De multe ori, la cursuri, în amfiteatrul cel mare sau într-una din sălile mai mici, inima începea să „lucreze" - ușoara senzație de căldură era uneori însoțită de o apăsare distinctă. O simplă privire aruncată celuilalt era întâmpinată cu un surâs complice, care era deja în așteptare. *Iar asta s-a întâmplat, Dumnezeu însuși ne-a fost martor, de zeci și zeci de ori...*

* * *

Se petrecea totuși ceva straniu. De fiecare dată când mă adânceam în Rugăciunea Inimii mă dăruiam ei până la ultima fibră, cu o credință sau cel puțin o aparență de credință în Dumnezeul creștin ce-mi era cu totul nefirească. O făceam cu o pasiune de care nu mă crezusem la început în stare(poate și fiindcă adoptasem, conștient, ochiul și atitudinea unui experimentator) și, mai important, cu o umilință ce excludea din start orice simț critic(ceea ce era cu adevărat neobișnuit pentru mine). Deși în sinea mea nu credeam deloc în Iisus Hristos, Mântuitorul, mă topeam în rugăciune cu seninătatea și totala dăruire a unui pustnic în chilia lui. Îmi puneam în ea întreg sufletul, ca și cum în acele momente pe lume n-ar fi existat nimic altceva. Eram complet cu mintea în ea, mă abandonam în totalitate gândului coborât în inimă, poate și din dorința de a-mi depăși superficialitatea obișnuită și de a duce un lucru până la capăt, indiferent unde aș fi ajuns. Nicicând nu am mai fost în stare să mă concentrez cu o asemenea intensitate. Încercam să-mi închipui cum întreaga iubire de care e în stare Iisus, mai puternică decât rodirea care a izvorât lumea, coboară în inima mea.

În ciuda încrâncenării cu care făceam rugăciunea, cu primul prilej care mi se ivea, la întâia ispită care-mi lua la rost rațiunea, mă lăsam din nou cu bună știință în voia eresurilor mele negre, negam și aruncam pe fereastră, odată cu ideea de întrupare, orice mesaj Divin al Evangheliilor.

Totul avea însă un preț. Mă simțeam adesea atât de obosit și de agasat de propria pendulare și nesiguranță încât mă săturasem mai mult ca niciodată de mine însumi, de inconsecvența și de lipsa mea de credință, care deveniseră o stare de spirit.

Dezbăteam până la epuizare idei peste idei, le întorceam pe toate fețele și rezultatul era o istovitoare și amară senzație de saturație. Secătuit spiritual și lipsit de orice vlagă morală, mă întrebam cum aș fi putut scăpa de acea obsesivă angoasă, legată de existența lui Dumnezeu, de creștinism și de toate celelalte religii care, pe cât mă luptam să mă dezbar de ele, pe atât mă prindeau în chingile lor.

Nu mă simțeam pur și simplu capabil să cred în ceva, cu tărie.

Dovedeam totuși o anume constanță: îmi contemplam propria superficialitate cu ochiul unui spectator steril, dar onest. Și nu manifestam nici măcar cea mai mică dorință de a mă schimba.

Tânjeam după liniștea și certitudinea ateismului, dur și pur, a celui care s-a lepădat de lațurile otrăvitor de dulci ale cerului, dar probabil o anume lașitate, rodul fricii de zei, inculcată în copilărie, mă țintuia cu o sclipire de gheață, mă obliga să mă mint și să mă bălăcesc în apele stătute ale agnosticismului(deși Bebe îi conferea o savoare care-l făcea cât se poate de atrăgător).

Toate aceste tribulații îmi dădeau un sentiment permanent de neîmplinire, care mă chinuia zi și noapte.

„... iar George ăsta, cu necruțătorul lui ochi pentru tot ce se depărtează de grădina spiritului... care crede în tot ce-l înconjoară”... cu toate că-i admiram cucernicia, nu erau puține momentele în care aș fi dat orice să nu-l fi cunoscut. Privirea lui mă mustra și suflarea credinței lui mă pârjolea, câteodată dincolo de orice suportabilitate. Cât aș fi vrut ca Ina să fi avut dreptate, iar George să fi fost doar unul din mulții, neștiuții nebuni ai lui Dumnezeu...

* * *

Chiar și în cea mai tolerantă perioadă a mea față de George, ceva îmi dădea ghes să-l contrariez: „Unul cu inimă artificială, el unde rostește Rugăciunea Inimii... unde fugi, pe câmpul ăsta întunecat, cu ierburi bătute amarnic de vânt, hămesite să-și înfrupte rădăcinile din trupul tău, hai, nu te face că nu auzi... dar *mantra Yam* unde o rostește? La asta nu s-au gândit părinții Bisericii sau înțelepții tăi din junglă?... cum adică e un punct de vedere răuvoitor? E o realitate nu?... unde fugi... ce-o rupi așa la sănătoasa... parcă l-ai fi văzut pe dracul... vezi că o să te rătăcești printre ruinele astea ale tuturor templelor dărâmate... de unde știi că tocmai asta e poteca bună?... de ce nu te întorci definitiv în jungla hindusă? Ce, ți-a căzut brusc cu tronc Maria Magdalena?”

„Suntem în situația țăranului din poveste care se duce peste mări și țări să caute o comoară și el o avea, fără să știe, la rădăcina nucului din grădină”, își justifica George, nu lipsit de o oarecare pedanterie, nevoia de a sorbi până la capăt tezaurul creștin.

* * *

Ajunsesem ca după un an, poate, de astfel de practici, la doar câteva minute de la începerea rugăciunii inima să se „încălzească”, cuplată cu „înmuierea” sa. Urma apoi, după vreo cincisprezece-douăzeci de minute, un tremurat în toată partea superioară a corpului, de parcă luciul unei ape ar fi fost tulburat de valuri cât se poate de armonioase și de o proveniență necunoscută. De câteva ori plânsesem cu lacrimi șiroaie, la puțin timp după ce în inimă îmi apăruse o senzație intensă de ardere, însă nu una dureroasă, ci ca o dogorire mlădioasă. Că eram contrariat de ceea ce mi se întâmpla e puțin spus. Senzațiile pe care le încercam ori de câte ori mă adânceam în Rugăciunea Inimii, deși se acumulaseră și diversificaseră treptat, nu încetau să mă consterneze, deoarece nu le găseam nici o explicație rațională.

Într-o primă perioadă, în aceeași măsură în care mă lăsaseră perplex, toate aceste stări mă încântaseră într-atât încât căzusem într-o anume aroganță. În sfârșit „obținusem ceva”, pășisem „undeva”, în spirit. Stătusem multe minute în șir în poziția jumătate lotus, în fiecare zi, luni de zile la rând, concentrându-mă asupra *chakrei* inimii și bolborosind la nesfârșit *mantra Yam*, fără să mă fi ales cu altceva în afara unei cumplite dureri de genunchi.

M-ar fi interesat însă să fi înregistrat un progres cât de mic cu tehnicile Yoga, din simplul motiv că universul hindus încă îmi părea în acea perioadă unul deosebit de fascinant, în timp ce creștinismul lua aparența unui spațiu ostil, hăituit de remușcări, plin de angoase, pe care îl evitam cu orice preț. Făcusem tot felul de meditații, unele hinduse, altele budiste – de toate culorile – culese de prin cărțile ce-mi căzuseră în mâini, unele chiar cu pretenții, dar nici una dintre ele nu mă dusese nicăieri. Toate sfârșiseră prin a-mi provoca o stare de agasare, atunci când nu mă aruncau pur și simplu într-una de toropeală. Toată truda cu vizualizările, inclusiv pe *yantre*, îmi dovedise că am o imaginație bogată și atât. Și apoi ce să fi vizualizat? Cele șapte *chakre*

hinduse sau echivalentul lor vag, cele șase, șapte, cinci ba chiar zece *lataife* ale maeștrilor sufi?

În schimb, Rugăciunea Inimii nu contenea să-mi provoace o stare de nedumerire cu accente paroxistice. Cum puteam să nu cred în Iisus și totuși inima să „lucreze”?!?

Tocmai din cauza asta încercam în același timp un straniu sentiment de necinste. Eu, care nu eram nici măcar credincios, pătrunsesem pe o ușă la care nu aveam dreptul. Eram precum flăcăul din poveste căruia i se spusese că poate să deschidă toate cămările cu excepția uneia și el tocmai acolo intrase. Acum, copleșit de odoarele peste care dădusem, nemeritat, așteptam să iasă balaurii care să mă hăituiască.

* * *

Se întâmpla, îmi spuneam, ceva foarte straniu, care merita investigat cu cea mai mare atenție. De ce inima îmi răspunsese doar la Rugăciunea Inimii și în nici un fel la toate celelalte tehnici de meditație cu care mă ostenisem?(un prelat ar spune că *Rugăciunea Inimii nu e o meditație*, dar e imposibil să nu le alături, fiind tot atâția pași timizi către împărăția spiritului).

Și totuși, faptul că Rugăciunea Inimii dădea „rezultate” în cazul meu – dacă într-adevăr despre asta era vorba - nu însemna deloc, îmi spuneam, confirmarea unei suprarealități creștine. Nu dovedea câtuși de puțin că există un Iisus Hristos, cu atât mai puțin că ar fost fiul lui Dumnezeu!

Poate că în cazul altora *mantra Yam* este cea care deschide o poartă nebănuită, asta nu înseamnă însă că zeitatea hindusă care guvernează *chakra* inimii are mai multă consistență decât Iisus.

* * *

Contrariat și neconvins, în cele din urmă m-am dedat la un joc, încercând să păcălesc inima.

Începeam prin a rosti Rugăciunea lui Iisus până când inima se „încălzea” bine de tot, după care mă opream brusc, și, continuând să mă concentrez tot pe inimă, treceam la meditația cu *mantra Yam*(cu toate vizualizările respective, de culoare, petale, zeitate hindusă, budiștii tibetani având ei alte înscrisuri și socoteli!). Inima mai „lucra” câteva zeci de secunde, dar mult mai slab, de parcă era derutată, apoi se oprea, orice senzație de căldură dispărând cu desăvârșire. Și oricât m-aș fi opintit cu *mantra Yam* și mi-aș fi ațintit asupra inimii puterile minții, până la extenuare, inima se încăpățâna să tacă.

Era însă suficient să rostesc din nou, doar de câteva ori, *Doamne Iisuse Hristoase, fiul lui Dumnezeu, miluiește-mă pe mine păcătosul*, și ceva se trezea imediat în inimă, asemenea unei urechi atente care vrea să simtă dacă vioara este sau nu acordată!

Apoi, ca și cum inima primise asigurări că era reluată adevărata partitură, urma aceeași senzație de căldură, de ardere, de înmuiere, toată partea superioară a corpului începând să vibreze foarte puternic, iar lacrimile îmi alintau obrajii.

Numai că toate astea se întâmplau în timp ce eu continuam să fiu convins că persoana lui Iisus era o răstălmăcire târzie a lui Mithra!

Cea mai bună dovadă că Iisus nu este Dumnezeu e că se rugase el însuși în Grădina Ghetsimani, suna argumentul meu suprem. Era chiar atât de slab omul din el încât încerca să-și refuze paharul care avea să-i asigure nemurirea, în sufletele oamenilor, precum și locul predestinat dinainte de începutul lumii, printre stele?

De unde știam că nu făcuse și el tot un fel de... Rugăciunea Inimii?

* * *

Când i-am povestit lui George despre toate senzațiile, dar și îndoielile cu care mă luptam, a dat fuga la Pavel Gorduja care, aveam să aflu mai târziu tot de la el, a rămas surprins că după numai un an de făcut Rugăciunea Inimii am ajuns la un asemenea „stadiu".

„Mă mir și eu, i-am răspuns, mai ales că, în ce-l privește pe Iisus Hristos, n-am depășit niciodată ideea de Bun Păstor și chiar și imaginea asta cred că mi-o strecuraseră pe nesimțite în suflet niște ilustrate catolice cu Iisus ținând în brațe un miel, pe care le căpătasem de la o prietenă de-a mamei".

Unul dintre discipolii lui Pavel Gorduja, care practica și el Rugăciunea Inimii de vreo douăzeci de ani - fără nici un rezultat aparent - și-a exprimat deschis părerea că aș fi fost un impostor și că e imposibil să ajungi la astfel de „senzații" după un singur an.

-E sigur că sunt un impostor în ale spiritului, George, numai că eu, spre deosebire de voi toți, nici nu pretind altceva.

Ce mă amărâse la culme era faptul că destăinuirile mele, făcute exclusiv lui George, fuseseră dezbătute cu atâta ușurință și contestate de către niște necunoscuți. Nu mă interesa de fapt să conving pe nimeni și nu aveam nevoie de aprobarea nimănui. Mă simțeam scotocit prin suflet și dezbrăcat în public.

Și apoi ce făceam, competiție cu Rugăciunea Inimii? Am simțit brusc nevoia s-o abandonez brutal, de la un minut la altul, definitiv și, dacă aș fi putut, aș fi aruncat-o înapoi în obrazul trufașei lumi a spiritualizaților. A constatat oare cineva ce invidie există în rândurile sale?

-Dar, pentru numele lui Dumnezeu, tot ce am vrut a fost să te laud. Reacția ta e o îmbufnare copilărească ce nu are nici o justificare.

Știam, dar ardoarea lui începuse de la o vreme să mă obosească rău de tot, iar patima lui continuă pentru Eliberare mă sufoca.

Ca să-i dovedesc lui George că îmi asumam până la capăt statutul de impostor, i-am spus că din acel moment renunțam cu totul la Rugăciunea Inimii. „În felul ăsta o să doarmă liniștiți și gurul tău Gorduja și acoliții lui. Ești mulțumit?" Și chiar eram hotărât să nu o mai fac, niciodată.

Culmea era că mie nu-mi păsa, sau cel puțin așa îmi închipuiam în acel moment, dar pe George părea să-l muncească o dezamăgire vecină cu disperarea. Săptămâni în șir m-a căutat în fiecare zi cu un singur scop: nu cumva să renunț la Rugăciunea Inimii. Se simțea cum nu se poate mai vinovat de ce se întâmplase.

M-am întrebat atunci dacă mai avea să-mi spună ceva prietenia cu George.

-De ce refuzi cu atâta încăpățânare mâna care ți se întinde? Câți n-ar vrea să se reverse asupra lor un asemenea har?

Mi-era greu să-l contrazic pe George. Din simplul motiv că mă cunoșteam ceva mai bine decât el, nu înțelegeam, cât se poate de sincer, de ce și-ar fi pogorât cerul binecuvântările asupra mea, un păcătos – un ateu hai să zic, curios din fire - și nu asupra lui, care era în permanență îndrăgostit de El. Doar n-o fi și cerul asemenea oamenilor, dându-și balsamul spiritului pe mofturile noastre virginale.

-Cum este posibil să îmi meargă chipurile atât de bine Rugăciunea Inimii fără ca eu să cred în Iisus, în afara unei sforțări tăcute, care e mai degrabă o concesie pe care i-o fac, oricât ar părea de absurd?

-Îți oferă o șansă pe care mie, se vede treaba, mi-o refuză. Nu o respinge. Puțini se pot lăuda că le-a fost hărăzită. În loc s-o pui la îndoială, consider-o un semn venit din cer menit să-ți întărească credința, care și așa e foarte

șubredă.

* * *

Lăsând la o parte semnele care-l întâmpinau pe George la tot pasul, îmi băteam capul în fel şi chip să găsesc o explicaţie consecventă logic şi care să pună definitiv capăt tuturor dubiilor mele. Nu cumva vreo lectură prealabilă mă „programase" la un nivel profund, condiţionându-mă pentru o astfel de experienţă, chipurile mistică?

Singura carte pe care o avusesem în mâini fusese acea Predici pentru monahi de Ilie Cleopa, anume cele câteva pagini pe care mi le indicase George şi în care autorul insista asupra faptului că rugăciunea trebuie rostită efectiv în inimă. Cuvintele să sune acolo!

Îmi scormonisem mintea nu puţine nopţi la rând şi singura eventuală sugestie primită în toată acea perioadă fusese vorba Părintelui Galeriu, care ne urase să simţim „dulceaţa inimii".

Poate de asta aveam sentimentul că inima se „înmoaie", cuplată cu o dulce moleşeală, îmi spuneam. Mintea şi sufletul întorseseră cuvântul „dulceaţă" pe toate părţile şi aleseseră portiţa de ieşire către care fuseseră implicit direcţionate: sentimentul unei iubiri covârşitoare.

Mai era apoi senzaţia de ardere pe care o simţeam în inimă.

Nu mi-a fost însă greu să găsesc izvorul acestei cazne, altfel ispititoare. Povesteşte Evanghelistul Luca:

„Pe când şedea la masă cu ei, a luat pâinea; şi, după ce a rostit binecuvântarea, a frânt-o, şi le-a dat-o. Atunci li s-au deschis ochii, şi L-au cunoscut; dar El S-a făcut nevăzut dinaintea lor. Şi au zis unul către altul: Nu ne ardea inima în noi, când ne vorbea pe drum, şi ne deschidea Scripturile?"

Dacă primisem vreodată o sugestie puternică, aceea era, mai ales că preferam Evanghelia după Luca tuturor celorlalte şi mă întorceam la ea ori de câte ori mi se ivea prilejul.

Singurul care nu era convins de aceste interpretări era George.

-De ce refuzi să crezi că pur şi simplu rugăciunea începe să-şi facă simţit efectul?

Dar tocmai ăsta era miezul întregii probleme! Ce nu puteam lămuri(şi constituia un argument suficient de temeinic încât să pună întreg demersul meu spiritual sub semnul întrebării), era progresul rapid consemnat de mine cu Rugăciunea Inimii. Asta îl făcuse pe discipolul lui Pavel Gorduja să mă considere un impostor.

Orice carte serioasă de Yoga(să recurgem iar la ea, din comoditate), îţi spune că ai nevoie de ani de zile de practici intense ca să ajungi la un anumit nivel - nu neapărat foarte sus, în plan spiritual - şi chiar şi aşa, nimeni nu îţi garantează succesul final.

Divinul, chiar „în tine" să fie, nu se lasă cucerit cu una cu două.

Cum era posibil ca eu, care nici măcar nu credeam în Iisus, Mesia, sau Dumnezeu, să fi practicat rugăciunea fundamentală a isihasmului şi să fi ajuns la o stare... cel puţin ciudată, în orice caz demnă de luat în seamă.

Ce-l contrariase pe George, deşi la început nu o mărturisise, era faptul că eu reuşisem să fac un „mare salt", mai iute decât el. Nu era vorba de invidie, sub nici o formă ar fi fost ea, fiindcă nu era în stare de un asemenea sentiment josnic, ci de o stare de perplexitate care-l avea în vedere numai pe el.

Se vedea nevoit să-şi pună sub semnul îndoielii propriul stadiu de evoluţie spirituală.

„Sunt mult mai jos decât mă credeam", constata el cu o vie amărăciune în

glas.

Mă durea sufletul să-l aud vorbind așa. M-aș fi bucurat nespus să fi auzit din gura lui că trăise el experiențele și senzațiile pe care le încercasem eu, pe care nu le dorisem, care mă luaseră cel puțin prin surprindere și cu care nu știam ce să fac. Nu aveam habar nici unde urma să ajung și nici cât mai trebuia să mă rog.

-Măi omule, tu îți dai seama că ești într-o stare de grație? – ce rost are să-ți tot pui întrebările astea fără sens? - se jelea George, disperat de nevolnicia mea.

-Asta-i culmea! Aș fi preferat să fiu undeva în Occident.

I-am spus, spre marea lui mâhnire, că-mi părea rău de tot timpul pierdut cu Rugăciunea Inimii.

-Nici nu sunt sigur că înțeleg foarte bine ce înseamna „miluiește-mă" - n-ar trebui să fie altceva decât simpla milă?

Poate că e vorba de har și nu de un act de caritate. În ce sens miluire? Cu veșnicia? Cu dragostea lui pentru omenire? Din cauza asta plângeam? Eram năpădit de prea multă dragoste? Asta-i „tot" ce obții cu Rugăciunea Inimii?

-Nu te grăbi. Oricum ai ajuns acolo unde alții și-ar da...

I-am tăiat vorba. Destul cu comparațiile, despre oameni imaginari și situații inexistente. Visăm prea mult cu ochii deschiși și suntem îmbibați până la saturație de dorințe neîmplinite, dar și de incredibile aere de infero-superioritate, niciodată explicate, ci doar acceptate ca atare, cu prea multă îngăduință, spre veșnica noastră proslăvire.

* * *

Și totuși, cu cât încercam să mă conving că n-avea nici un rost să mai continui Rugăciunea Inimii, cu atât parcă mi se întipărea mai adânc în suflet.

Câteva zile am renunțat la ea cu totul, într-atât eram de supărat. Îmi venea să plâng de ciudă.

Ceva îmi spunea că acționam ca un adolescent fără prea multă minte, dând cu piciorul ființei iubite, care-l adoră și-l soarbe cu ochii ei mari, de parcă l-ar implora să i se dăruiască cu patimă.

Am socotit că făcusem destul pe nebunul și, într-o seară, m-am aruncat asupra rugăciunii ca un disperat, în primele clipe cu o pasiune dezlănțuită. Inima a ars și a plâns ca niciodată.

*** * ***

În speranța că o să revin la sentimente mai bune, George tot încerca să mă convingă că „trebuie să fie ceva cu Rugăciunea Inimii".

-Altfel cum se explică senzația de căldură, de ardere, de mistuire. E una dintre cheile care deschid poarta dragostei universale.

Într-o dimineață, în timp ce mergeam spre facultate, am simțit că inima începuse să „lucreze" de la sine. A trebuit să mă opresc puțin în fața teatrului Nottara.

Era o senzație nouă, de o intensitate și o culoare deosebită. Părea să nu fie totuși semnul că George începuse să se roage. Cunoșteam prea bine ticăitul respectiv. L-am căutat totuși la atelier și l-am întrebat dacă se rugase.

Nu numai că nu o făcuse, dar nici nu o prea mai avea în vedere, în ultimele zile stându-i mintea la „altceva".

E drept că din când în când Rugăciunea mă căuta ea, de parcă m-ar fi testat, să nu zic ispitit. Inima începea să lucreze de la sine, oarecum luându-mi-o înainte, îmbiindu-mă, trăgându-mă de mână și îndemnându-mă să mă rog, cu acea mângâiere care-mi ajunsese atât de familiară. Aș putea să

spun că o făcea însă cu discreție, ca o invitație tandră... iar dacă acceptam în acele momente să păşesc pe uşa deschisă, inima devenea chiar mai fierbinte ca de obicei...

Dar în dimineața aceea senzația de ardere, urmată de „înmuierea" inimii, avuseseră alt gust, de o dulceață deosebită, care parcă mă atrăgea către ape de o adâncime necunoscută.

Seara, i-am povestit Inei ce mi se întâmplase.

-Nu dragul meu, nu este nici un mister, pur și simplu mi-am amintit de tine cu dragoste și m-am gândit intens la tine.

Iar inima mea, ca un receptor sârguincios, s-a acordat de la sine pe undele de iubire venite din sufletul Inei, aflate tot în neștiutele profunzimi din mine însumi, dar a răspuns așa cum o învățasem să o facă.

Târziu, mult după miezul nopții, m-am așezat sub ulm, având drept martoră doar lumina lămpilor, și am început să mă rog intens. Nu o puteam abandona, nu înțelegeam de ce, dar era o povară tot mai greu de purtat. Mă agasa mai ales starea de confuzie în care mă aflam. Demontasem creştinismul bucățică cu bucățică și totuși Rugăciunea Inimii se încăpățânase să dea roade. Chiar atunci când mă învârtoşam necruțător împotriva ei, inima lucrase, în surdină, cu o căldură mocnită. Spre dimineață, după o noapte de nesomn, încetasem să mai lupt cu mine însumi. Acceptasem în sfârşit Rugăciunea așa cum era, fără să mai cer dovezi, fără să mă mai întreb unde mă va duce. Consimțeam, tacit, că ajunsese să facă parte din mine și atât.

Dar nimeni nu putea să mă facă să înțeleg, nici pe pământ, nici în străfunduri de ape, nici în cer și nici de partea asta a galaxiei noastre – cu atât mai puțin George, al cărui entuziasm incorigibil pentru cele spirituale nu ținea loc de argument - cum putea să-mi răspundă mie inima când eu nu credeam de fapt în Iisus Hristos, Mântuitorul!...

* * *

Și mai era ceva care mă stânjenea și mă sâcâia în același timp peste măsură. La început nu acordasem prea mare atenție acestui sentiment, dar treptat am fost forțat să o fac, vrând-nevrând.

Inima ajunsese un fel barometru moral, mai bine zis un hăț care-și propusese cu de la sine putere să mă ferească de orice rătăcire, de orice gând rău. Era ca și cum nu mai eram singur. Aproape de fiecare dată când mă gândeam cu ură la ceva sau cineva, inima „lucra", adică răspundea de o manieră proprie, într-un fel nou, printr-un gen de senzații pe care nu le mai încercasem. O făcea într-un mod hâtru, ca și cum m-ar fi tras puțin de urechi, fără să se supere prea tare. De îndată ce gândurile respective încetau, inima își oprea și ea mustrarea. Sigur, poate fi desluşită aici o simplă reacție fiziologică la un stimul, aveam de-a face cu simple terminații nervoase suprasaturate cu informații, venite pe cale chimică. Și poate că așa și e.

Era asemenea unui amic care-mi făcea din când în când cu degetul. Și dacă nu-mi îndruma pașii către împărăția cerurilor, voia să se asigure măcar că nu mă afundam într-o prăpastie morală.

Contrapunctul și fuga

E drept că George era devoțiunea întruchipată, dar eu?

De ce nu își rezervă Mântuitorul harul – în cazul în care ar exista – unuia care într-adevăr îl merită, cuiva care-l imploră amarnic de ani de zile, unui

călugăr din pustie, care s-a ofilit de atâtea şoapte şi bocete adresate cerului? Mi-l oferea tocmai mie, care eram mai împătimit în îndoială chiar decât Toma necredinciosul?!

Ca să mă convingă în felul ăsta să-mi îndrept căile strâmbe?

Dar Atotputernicia sa ar fi trebuit să ştie cât de adânc înrădăcinată şi încăpăţânată mi-era necredinţa, cât de şubrede, uscate şi istovite înainte de vreme puţinele oaze de cucernicie...

Odată Ina chiar mă întrebase, evitându-mi privirea şi uitându-se lung la urma fumului de ţigară... „tu chiar... crezi în ceva?" Nedumerirea ei subită m-a mirat, deoarece o bună perioadă încercase să mă convingă că aş fi fost mai credincios decât eram dispus să admit.

Să fi fost intuiţia femeii mai profundă decât cea a lui Dumnezeu?

Sigur, se poate spune că răbdarea şi iubirea sa nu cunosc limite, de aceea îmi suportă de atâta vreme nestatornicia.

* * *

De ce a „lucrat" inima? N-aveam să ştiu niciodată - a dat cu adevărat roade Rugăciunea Inimii sau, prin ea, au prins viaţă toate impresiile cuibărite în mintea şi sufletul meu încă din copilărie?

S-au adunat acolo toate, hrănindu-se una dintr-alta, o vorbă frântă din ispită şi duioşie, o lacrimă de icoană, scâncetul după iubita plecată în călătoria cea mare, zâmbetul Bunului Păstor... de creştinism fusesem legat afectiv din anii de pruncie, iar dependenţa emoţională de el îmi fusese sădită atunci o dată pentru totdeauna, precum sentimentul limbii materne...

Însemna că întregul exerciţiu spiritual îmbrăca forma unei iluzii seducătoare, dar în fond monstruoase, cu care se îmbăta ce rămăsese din inima mea de copil, pentru care raiul e la o atingere de mână. Era o amăgire de proporţii, un fel de autohipnoză, în care reacţionam la propriile fantasme despre bunătatea Creatorului, atâta amar de vreme nerostite şi îngheţate, rătăcite în haosul memoriei, dar topite câte o clipă de sclipiri de rai...

Şi din acelaşi motiv inima unui hindus o să se aprindă la Hare Krişna... iar cea a unui sufi o să se uite pe sine însăşi în numele lui Allah... şi poate nu iubirea de Dumnezeu e cea care ne mistuie inima, ci dragostea universală, mult mai umană, care ne îndeamnă să îmbrăţişăm cu inima fărâma de căldură neputincioasă, dar rugătoare, din ochii muribundului...

Un soi de semne şi întrupări

... ne fascinează atât de mult misterul întrupării! Ni se cere să-l acceptăm ca atare, anume că Dumnezeu s-a făcut trup, chiar dacă se situează dincolo de orice logică divină şi putere de înţelegere omenească. Dar semnele lăsate de Providenţă în cer şi pe pământ sunt perfect accesibile, susţinându-se unul pe celălalt prin permanenta minune a creaţiei. Avem curcubeul, zborul semeţ al lăstunului, umila împreunare a atomilor de sodiu şi de clor atât cât să dea un rost bucatelor, miracolul semînţelor şi mai presus de toate de-a pururi generoasa şi tocmai de aceea atotstăpânitoarea apă, toate acestea ne uimesc şi ne înfioară, dar nu ne obligă la o suspendare a judecăţii.

Imaginaţi-vă un Institut Teologic universal, care aruncă la coş toate cărţile de dogmatică şi aduce în fruntea sa un fizician teoretician, creaţionist, care să-i insufle viitorului prelat, care nu va purta anteriu, ci costum de laborator, cu ecuson şi ochelari de protecţie, dragostea faţă de nesfârşita lucrare a

Marelui Arhitect al universului. Nu vom fi niciodată îngăduiți să știm cum ia spiritul pur aparența materiei, dar intuim ca un abur gros, în apele cele mai adânci ale conștiinței, că misterul creației trebuie să fie unul perfect coerent.

De ce ar fi fost nevoie să Se întrupeze, când ne-a pus la dispoziție, încă de la începutul lumii, atâtea semne călătoare...

Hristos spune că singurul semn care urmează să i se dea „unui neam păcătos" este cel al Proorocului Iona. Dacă l-am avut deja printre noi pe Iona, de ce ne-ar mai fi trebuit un altul?

Marii preoți iudei care nu l-au acceptat pe Iisus drept Mare Zeu nu se fac vinovați de nimic! Or fi avut ei alte păcate, dar din punctul ăsta de vedere sunt curați ca mărgăritarul, în ochii oricărui judecător suprem, de aici și din toate universurile posibile... nu erau nici pui de vipere, nici înguști la minte, ci respectau porunca propriului Dumnezeu: „să nu ai alți zei în afară de mine... " O fi Creatorul bătrân de tot, poate mai vechi decât liniștea de dinaintea lumilor, dar mă îndoiesc că e chiar atât de amnezic încât să-și fi uitat propria poruncă și să vrea să-și ia înfățișare de om... să se fi coborât El din ceruri, luând chip vremelnic de suferință? Mi se părea o încercare de-a dreptul copilărească: trimițându-și pe pământ propriul Mare Mister și făcându-și loc, improbabil, într-un pumn de țărână, Dumnezeu se condamna astfel singur să fie respins de cei cărora li se adresa. Nu-i de mirare că evreii au refuzat ideea de Dumnezeu făcut om!

Nu puteam pricepe apoi de ce nici unul dintre autorii pe care-i citisem nu explica dilema fundamentală: dacă Dumnezeu e dincolo de orice închipuire, cum se poate îmbrăca în trup pieritor? Răspunsul care-ți întunecă privirea e că tocmai în asta constă Marea Taină...

Mi-e greu să accept că Hristos e o întrupare, fiindcă atunci, ca să fiu consecvent logic, trebuie să-i acord același statut lui Krișna. Care dintre ei e autenticul? Nu putem pretinde că indienii suferă de iluzie în masă!!!... n-ar trebui ca Iisus și Krișna să știe unul de altul? Nu sunt ei una și aceeași persoană, cum zici tu...și când mă îmbrac în pijama și când îmi pun treningul, tot eu sunt, nu? Măcar atâta lucru ar trebui să știu despre mine însumi, iar dacă nu, mă internez singur la balamuc.

Nici măcar ideea de fiu al lui Dumnezeu nu era nouă. Ce altceva erau semizeii greci dacă nu odrasle ale lui Zeus? Ajunsese o modă să devii zeu, mai ales printre împărații romani. Nici măcar nu trebuia să fi făcut cine știe ce milostenii, totul era să te fi avut bine cu Senatul sau câte un guvernator provincial. Octavian August a fost și el deificat la scurt timp după moarte, dar e de mirare dacă noul locatar al Panteonului avea habar cum să vindece artrita.

Dar chiar și dacă întruparea ar fi în principiu posibilă, odată ce îmbraci veștmânt de lut, îți asumi slăbiciunile cărnii, oricât ai fi de zeu...

Krișna este iubeț din cale-afară, iar Rama nu reușește să-și înfrângă neîncrederea în propria consoartă... după ce o smulge din mâinile demonului Ravana și o aduce înapoi la Ayodhya, cedează nervos bârfei străzii, care susține că în perioada captivității Sita i-ar fi fost necredincioasă, așa că o alungă din palat, în pădure...

Iisus transpiră sânge în Grădina Ghetsimani, rugându-se – cui, lui însuși?... - să treacă „această cupă de la el"... Evanghelia după Marcu ni-l prezintă, straniu, drept o persoană care ține morțiș să-și *ascundă* identitatea dincolo de cercul foarte restrâns de discipoli. Mai mult, Iisus se lasă convins doar cu mare greutate să-și reverse binecuvântările și asupra altor persoane decât cele aparținând propriului neam... nici vorbă, în acel moment, de

viitoarea religie universală... Iisus, ca om, nu putea să treacă dincolo de limitele psihologice pe care i le impunea exclusivismul şi provincialismul iudaic... aveau s-o facă, pentru el, toţi compilatorii de mai târziu ai căilor spiritului, amestecând cuvintele lui Iisus într-un sos bogat, de import…

A pus însă vreunul din creatorii creştinismului, în Liturghie, ceva din adulterele, violurile şi omorurile în masă ale Vechiului Testament? Atunci, dacă îl luăm *à la carte*, fiindcă ne e ruşine de acele episoade, care dovedesc cu prisosinţă că numai scriptură revelată nu e, de ce să o mai iei în considerare drept carte sfântă... iudaismul n-are decât o legătură foarte palidă cu creştinismul... prin efortul lor colectiv, părinţii bisericii au făcut dintr-o sectă iudaică măruntă o religie universală...

În alt plan, nimicnicia omului, de care vorbesc insistent profeţii biblici, e o aducere la realitate, un fel de autoironie împinsă la extrem. Aţi dat vreodată de ceva echivalent în Vedanta?

Ori eşti pleavă în ochii lui Dumnezeu, aşa cum ne spun proorocii, ori lumină din lumina necreată, cum ne propovăduieşte Evanghelia, sau, şi mai clar, eşti *atman* identic cu marele *Brahman,* precum susţine Adi Şankara?

Ideea „luminii" ne permite să găsim o anumită similitudine între Evanghelii şi Bhagavad Gita, dar cine le poate situa pe acestea, cu bună-credinţă, alături de „cărţile sacre" ale evreilor...

Deşi citisem mai multe lucrări de exegeză creştină, nu mi-era clar(cum nu mi-e nici acum), care e mesajul Evangheliilor. Mi se părea cel puţin confuz, dacă nu de-a dreptul incoerent. „N-am venit să aduc pacea, ci sabia". Şi, aşa cum ştiu şi în mormânt victimele creştinismului şi ale tuturor războaielor sale religioase, chiar asta a şi făcut. Poate că de fapt nici nu a spus-o, dar autorii Evangheliei au fost, fără să vrea, profetici.

De asta a fost nevoie de Sacrificul Pascal?

Sau ca Hristos să-i înveţe pe oameni ştiinţa uitată a iubirii de Dumnezeu? Dar toţi profeţii Vechiului Testament numai despre asta vorbesc!

Poate că marele lui sacrificiu a fost acela că, într-o lume barbară, rasistă şi bigotă, a îndrăznit să vorbească de Dumnezeu ca fiind unul universal, şi de aici trimiterea pe care o face la proorocul Iona, singurul dintre cei vechi, oferit neamurilor…

Aş fi avut mai mult respect faţă de creştinism dacă Iisus, în loc să-şi îndemne discipolii să-i mănânce trupul(preoţii egipteni întocmeau şi ei o pâine divină, din grâu, simbolizând corpul dezmembrat al lui Osiris, care murea şi învia simbolic în fiecare an, învingând astfel şi el moartea), le-ar fi cerut urmaşilor săi de astăzi să nu mai chinuie animalele şi să ucidă măcar o balenă mai puţin. Transsubstanţierea, transformarea substanţei vinului şi pâinii în aceea a sângelui şi trupului lui Iisus, nu este o formă sublimată de canibalism? Consubstanţierea, care face ca substanţele cu pricina să coexiste, e mai puţin radicală, dar împinge şi ea raţiunea mult dincolo de limitele acceptabilului. De altfel pomul interzis de care vorbeşte Facerea n-ar fi fost altceva decât creierul uman... care, în perioada noastră paradisiacă, constituia se pare un deliciu de invidiat...

Cum imaginea lui Iisus, aşa cum transpare ea din Evanghelii, mi se părea deci plină de contradicţii, procedasem la lecturarea Bibliei creştine de o manieră care multora li se va părea cu siguranţă anatemă: citeam doar acele pasaje care, luate împreună, mi se păreau că alcătuiesc un tot cât de cât coerent.

Thomas Jefferson, cel mai „spiritualizat" dintre părinţii Revoluţiei

Americane(toţi erau francmasoni), îşi tăiase cu foarfeca Biblia, expusă şi astăzi la conacul său Monticello, lăsând deoparte acele versete despre care era încredinţat că fuseseră adăugate de diverşii ei compilatori, nefiind deci cuvântul Providenţei.

* * *

Şi totuşi... doar e vorba de mine, nu... oricât aş lua copacul, mustind de sevă, atât de puternic, cu rădăcinile fremătând în cer, şi l-aş despuia de scoarţă, apoi tăia în bucăţele, fâşii, fâşii, până la ultimul strop de culoare, un lucru e sigur, cel care mă împiedică să bat cu capul la porţile disperării... nu vreau să ştiu de nici un adevăr suprem, revelat sau împrumutat, pot să-şi ia toate zborul în găurile iadului minţii... cât de aproape de suflet mi-e câteodată creştinismul – doar iubirea, în care să te pierzi, ca o beţie fără de sfârşit, nedomolită, necondiţionată, mult mai umană decât toate promisiunile cosmice ale zeilor indici... nu doresc să zbor pe firmament, având drept inimă o stea, vreau să dau de capătul marelui şi unicului mister ce ne-a fost dat să-l dezlegăm, cel de a fi om...

A doua venire a lui Iisus

Cel care i-a spus lui Pavel Gorduja că aş fi un impostor şi că nu puteam ajunge atât de departe cu Rugăciunea Inimii a greşit amarnic: ar fi trebuit să spună, „multe şi grele păcate are omul ăsta de trebuie să-i lucreze inima într-atât încât să-i umple ochii de stropi de lumină... ”

Stăteam uneori şi mă întrebam dacă nu cumva inima mea cea întunecată era fericită şi însetată să primească cuvântul lui Dumnezeu. Nu cei drepţi au nevoie de mine, ci păcătoşii, spune Iisus.

Poate că tocmai de aceea a găsit cu cale Hristos să coboare o vreme în inima mea de vameş şi să-i deschidă baierele, doar doar oi reuşi să intru pe poarta cea strâmtă, ce dă în grădina fermecată...

Dacă Meister Eckhart are dreptate că Iisus s-a născut dintru veşnicie în inima omului, atunci tot acolo şi numai acolo va avea loc şi a doua sa venire.

Mântuitorul nu va sosi niciodată în trup, ci numai în spirit, în inima noastră, dacă vom fi reuşit să-i facem sălaş în grajdul nostru atât de sărac în iubire.

Ne povăţuieşte Evanghelia după Luca:

„Şi fiind întrebat de farisei când va veni împărăţia lui Dumnezeu, le-a răspuns şi a zis: Împărăţia lui Dumnezeu nu va veni în chip văzut. Şi nici nu vor zice: Iat-o aici sau acolo. Căci, iată, împărăţia lui Dumnezeu este înăuntrul vostru”.

Nu trebuie să aşteptăm semne şi minuni. Ce vrea El de la noi este să ne deschidem inima, cât de puţin, ca în negura ei să se poată strecura un firicel din izvorul tămăduitor al luminii neîncepute, din care-şi trag văpaia deopotrivă cele ce sunt pe pământ şi lanurile dansânde ale cerului.

Rondel final

Indiferent după ce standarde aş fi judecat ce mi se întâmplase, Rugăciunea implicase în mod cert contactul cu un nivel superior: fie Divin(situaţie pe care nu eram înclinat s-o accept), fie de conştiinţă, ceea ce presupunea declanşarea unor mecanisme psihologice foarte complexe şi profunde, cu rădăcini

evidente în impresiile multiple culese de-a lungul vieții, începând din copilărie. Atunci Rugăciunea nu fusese altceva decât o ușă care deschisese cale atâtor ape amare strânse în inimă – atâtor doruri nespuse și neplânse.

Rugăciunea Inimii e totuși una din pietrele unghiulare ale misticismului ortodox. Dacă și pe ea o aruncăm la coș, ce rămâne din el? Nu puteam nega că simțisem ceea ce simțisem, autosugestie sau nu.

Dar de unde să fi căpătat brusc capacitatea de a mă autoamăgi într-o asemenea măsură?

Știu foarte bine că puține lucruri se pot compara cu puterea sugestiei.

Un simplu vers dintr-un poem, nu-ți flutură în fața ochilor nevăzători un întreg univers? Parfumurile, care până atunci stăteau cuminți, răbdătoare și ascunse într-un cotlon al minții și sufletului, nu răzbesc deodată la suprafață cu o forță înmiită?

„În crini e beția cea rară... "... un haiku învăpăiat care continuă în tine, pe vibrațiile desprinse din toate culorile care ți-au înmiresmat vreodată ochii...

Sunt câteva pasaje din Simfonia a șasea care mă aruncă într-o stare de extaz... sunt, prin asta, divine?...

... Da, da, da!... doar în măsura în care muzica și poezia sunt tot glasurile Lui, prin care-ți vorbește pe armonia de nestăvilit, cu nesfârșite unduiri, a coardelor pe care se țese singur, înmugurind, sufletul...

Mai era însă ceva mult mai important care mă rodea... actul miluirii, pe care l-ai obține rostind Rugăciunea Inimii până la pierderea de sine și o nouă plămădire a ființei tale lăuntrice, presupune o trăire profundă, o transformare din temelii, o preschimbare fundamentală a aluatului sufletesc într-unul deosebit, plin de o nouă savoare, înmuiat în lumină și dospit în cer. Or eu, în ciuda tuturor senzațiilor deosebite încercate, nu aveam nici un moment sentimentul că mă schimbasem în vreun fel, cu atât mai puțin în bine. Tot impur rămăsesem și nici nu știu dacă țineam să fiu altfel!

Iubirea aproapelui mi se părea o absurditate păgubitoare, care de regulă cade în fața celor mai mărunte realități ale vieții. De ce să-mi iubesc vecinul jamaican, traficantul căruia îi cad drogurile din buzunar, ca pe mine însumi? Are iubirile lui, pe care numai el le vede, în aburul de rom și cu ochii toropiți de ierburi... e drept, dar dacă o face fiindcă nimeni nu l-a ținut de mână, zâmbindu-i în ochi, ca să-l îndrepte pe alte căi decât cea singurătății?..nu știu... poate...

Mă așteptasem ca Rugăciunea să mă facă mai bun, mai cucernic, mai înțelegător, mai puțin bănuitor, mai profund. Dacă aș fi fost într-adevăr într-o stare de grație, așa cum susținea George, ar fi trebuit să fi devenit cu totul alt om, iar asta ar fi constatat-o cei mai apropiați mie. Nici măcar nu atinsesem o stare de calm deosebit. Lumea mi se părea tot atât de rea, iar oamenii la fel de puțin demni de încredere ca și mai înainte. Sigur că și eu făceam parte din lume și nu aveam ipocrizia să pretind că eram mai altfel.

„Nu renunța tocmai acum", mă implora George îngrozit, zi de zi, din momentul în care i-am spus că mi se făcuse cu adevărat lehamite s-o mai continui. Era încredințat că dacă aș fi mers cu ea mai departe, în scurt timp aș fi avut șansa să fac „pasul cel mare". Să mă fi lăsat naibii în pace! Odată cu abandonarea Rugăciunii Inimii, prietenia cu George părea să-și fi ars ultimele fire…

Eram sătul de mine însumi, de propriile eforturi, sterile, de iluziile la care mă înhămasem, de lumea spiritualizaților, de competiția la miluire în care intrasem fără să fi avut nici cea mai mică intenție.

Mi se părea apoi că marea rugăciune a isihasmului e nu o mostră de iubire creştină, ci de egoism atroce. Te rogi nu pentru fericirea sau ieşirea din suferinţă a celorlalţi, ci doar ca harul să coboare asupra ta.

Budismul şi jainismul par incomparabil mai generoase decât creştinismul. Un budist sau un jain autentic meditează în mod regulat, cu compasiune, la uşurarea suferinţei întregii lumi. Că reuşesc să aibă vreun impact, e foarte discutabil, dar măcar au în vedere şi altceva în afara salvării individuale, la fel de ipotetică, acum ca şi întotdeauna, aici ca şi aiurea.

Mi-am zis că puteam foarte bine şi fără ea!

Am mai continuat-o totuşi vreme de câteva săptămâni, dar mai degrabă din obişnuinţă decât din convingere.

Nu ştiu precis când şi cum am renunţat la Rugăciunea Inimii. Cred că pe nesimţite, poate din nerăbdare, poate fiindcă simţeam că nu căpătasem un adevărat suflet de creştin.

Deşi, evident, se poate la fel de bine, tocmai fiindcă nu mă schimbasem deloc sau nu mă străduisem de nici un fel – Rugăciunea Inimii să fi renunţat ea la mine, din pură dezamăgire.

Dăltuitorii în nouri

Ia Sacrul, neamule, trei incursiuni mistice pentru prețul a două

Noul misticism proliferează fără nici o urmă de rușine fiindcă aduce grozav de mulți bani. Librăriile îți vând sute de rețete de bucătărie, pardon, de salvare, ca să nu vorbesc de miile de cursuri, oferite pe Internet, ale celor ce s-au descoperit peste noapte guru, iar credulitatea omului împlinește restul...

La orice dugheană găsești cărți despre misticism, dar tare mă îndoiesc că autorii lor știu despre „experiențele mistice" altceva în afara crâmpeielor confuze culese de prin alte cărți, la fel de bine „inspirate". Secretul nemuririi îl poți cumpăra chiar de pe tarabele de ziare, care îți vând orice, de la astrologie zilnică până la însănătoșirea cu strălucire de cristale și vibrația înfrigurată a apei.

Aluatul fericirii supreme îl poți încerca cu mâna la colțul străzii, și sunt mai mulți oameni care se pricep la misterele Divine decât specialiști în mecanică cuantică sau nanotehnologie.

Odinioară, doar Marele Preot avea dreptul să intre în Sfânta Sfintelor, iar numele Marelui Zeu nici nu-ți era permis să-l rostești...

În nici o altă epocă nu a existat o asemenea ridiculizare a Sacrului ca în ziua de astăzi. Iar paradoxal, trivializarea a început cu mii de ani în urmă, odată cu întrupările.

Astăzi, Dumnezeirea a ajuns și ea un bun de larg consum. Divinul e redus la rangul de produs aproape trivial, supus și el legii cererii și ofertei. Însă indiferent de cât de mulți ar fi escrocii care mor de foame în India și vin în Occident să vândă Sacrul cu măsura, nimic nu se poate compara cu vulgaritatea și falsitatea evangheliștilor americani: Billy Graham, Oral Roberts, Pat Robertson, Scientologii(de ăștia și pe dușmanii mei cei mai înrăiți să-i ferească Dumnezeu!!!), mormonii, iehoviștii, și... mare e grădina ta, Doamne.

Dacă e să asculți câte unul ca ei, care stă în gură numai cu numele lui Dumnezeu, ai zice că se așază împreună cu El la masă de trei ori pe zi. Mai că-mi răsună în minte cuvintele unei predicatoare, având propriul program de televiziune, care vorbea ca o țață, cu mâinile în șolduri și rostind cuvintele cu gura ușor strâmbă, obrazul schimonosit și un ochi pe jumătate închis, dând tot timpul reprobator din cap, ca o femeie cu experiența vieții: „ce și-a zis Dumnezeu"... după care urmau tot felul de elucubrații despre psihologia nu foarte complicată, ba aș zice chiar simplistă dacă nu cumva cam infantilă a Marelui Arhitect al mahalalei. O asemenea bagatelizare a Sacrului rar s-a mai pomenit!

De altfel, cineva a descoperit, prin secolul XIX, tot în America, că una dintre cele mai ușoare și sigure căi ca să faci rapid parale este prin înființarea unei secte religioase! Câți viței de aur au ajuns să zburde nestingheriți în tot locul, sub privirea ta atât de îngăduitoare, Doamne… și care cu mugetele lor hămesite dau glas tăcerii tale…

Poteci cu un singur nume

Fiind oricând dispus unor noi experienţe, cât ar fi fost de fals-zornăitoare, George le îmbrăţişa pe toate cu aceeaşi deschidere.

Pentru el, ideea propovăduită de mişcarea New Age, potrivit căreia toate drumurile au acelaşi parfum, al paradisului, era una dintre certitudinile fundamentale, în jurul căreia îşi construise un edificiu spiritual inexpugnabil. Să ajungă cât mai repede „acolo", indiferent pe ce cale, asta îl interesa. Spera din tot sufletul ca viaţa asta să-i fie şi ultima şi să se aşeze, pentru eternitate, de-a dreapta Tatălui.

În mintea lui, totul se amestecase ca într-un creuzet pe care el îl credea mistic, fiecare religie se confirma reciproc, orice sfânt creştin îşi avea un corespondent aiurea... era încredinţat că între budismul tibetan şi creştinismul ortodox există o legătură ezoterică, din simplul motiv că altarele templelor tibetane aduc întrucâtva cu iconostasele creştine.

Acesta era principalul punct asupra căruia nu ne înţelegeam deloc.

-S-ar putea să te surprindă cât de diferite sunt paradisurile la care te gândeşti, îi spuneam eu, evident cu experienţa celui care le încercase şi depăşise pe toate. Tare mă îndoiesc că o să sălăşluiesc în vreunul din ele, vreodată, dar măcar citesc cu atenţie textele, atâtea câte am la îndemână.

Cred de aceea că un nume mai potrivit pentru New Age ar fi Noua Aroganţă. E incredibilă vioiciunea cu care şi-a croit drum în minţile oamenilor. Primul şi marele ei păcat este că înlocuieşte Misterul Căii cu certitudinea ieftină, uimirea şi mirarea filosofică cu siguranţa celui căruia nu i-a mai rămas de descoperit nimic, pentru care Divinul se află la o aruncătură de deget.

Holismul a înlocuit o dată pentru totdeauna reducţionismul. „Holistic" a devenit, pentru mişcarea New Age, un fel de cuvânt magic, o cheie fermecată, care sintetizează şi înglobează în acelaşi timp o aspiraţie, o realitate interdependentă şi o certitudine existenţială, dar şi o metodă de vindecare, deopotrivă a trupului şi a minţii.

Întregul este alcătuit dintr-o lume de obiecte, gânduri şi simţăminte, având un substrat comun la un nivel foarte profund, ne spun înţelepţii, mai vechi şi mai noi. Până aici deci, nimic nou sub soare.

Fizica modernă şi în special mecanica cuantică au ajuns în schimb pe buzele tuturor, drept o confirmare a „panteismului" - Unul e în toate şi toate în Unul... simple similarităţi de limbaj dintre ştiinţă şi religie dau astfel viaţă unor idei confuze şi le ridică, eronat, la nivelul de concepte, care, luate împreună, alcătuiesc corpul unei noi „paradigme", mai mult ca şubrede.

Ştiinţa şi religia par să devină din nou una, în fond unul dintre visurile alchimiştilor. O nouă Mare Operă se naşte chipurile din creuzetul New Age şi nu în căutarea aurului sunt noii mistici, se mulţumesc doar cu bucuria sintezei şi a transmutării propriei fiinţe. Trăiesc, se adapă cu nesaţ din noul univers poetic. E deosebit de viu fiindcă dorinţa lor îl menţine aşa, neobosită...

-Şi ce e rău în asta? - se tânguia George... nu înseamnă că te apropii de adevăr, cu paşi mici e drept?

-Nu, ci doar că îţi năclăieşti şi mai abitir capul cu sosul cultural New Age, o combinaţie sufocantă de tot soiul de dorinţe neîmplinite, de priviri lungi şi nesăţioase într-un gol care te lasă perplex şi tocmai de aceea îl umpli cu toate fantasmagoriile posibile şi în primul rând cu promisiunea fericirii supreme...

faptul că ne lăsăm subjugaţi de ele e o reacţie umană normală... ce ar trebui să ne reproşăm este că ne refuzăm cu îndărătnicie orice moment de discernământ, acel pas înapoi salvator, care singur ne poate feri de căderea în somnul raţiunii. Nu uita că teosofia Helenei Blavatsky a constituit o sursă majoră de inspiraţie pentru mistica zvasticii naziste...

-... dar pentru numele lui Dumnezeu, New Age are atât de multe de spus şi vorbeşte pe limba tuturor. E o cale nespus de largă şi generoasă, dătătoare de speranţă, se căznea George să mă convingă. Nu înţeleg ce reproşuri ai să-i faci... doar că e în stilul tău, care demolezi fără să pui nimic în loc...

-Sunt atât de pornit împotriva a ceea ce eu numesc Noua Aroganţă fiindcă nu e altceva decât un ghiveci care amestecă laolaltă religii şi curente de gândire care nu pot fi puse la un loc. Simplifică şi vulgarizează inadmisibil, oferă speranţe de nesusţinut şi reduce religiile la un numitor comun fals, ce vorbesc, care nici nu există.

New Age îţi aruncă în ochi bazaconia că Sai Baba şi Ramakrişna ar fi ipostaze ale aceleiaşi Fiinţe Supreme şi ţi-l mai vâră alături şi pe Profet, care cred că s-ar răsuci în mormânt dacă ar şti împreună cu cine e pus!

Apoi cum poţi să aduni sub acelaşi acoperământ luptele dintre israeliţi şi filisteni şi discursurile atât de paşnice ale lui Buda? Şi cum e posibil să alături citate din Evanghelii şi parabole zen?

Cărţile New Age amestecă inept hinduismul cu budismul(care a aruncat la coş toţi zeii vedici, Upanişadele ca şi Bhagavad Gita), vârând între ele şi jainismul, fără să-şi aducă aminte că ultimele două se dispensează de Creator. Filosofia Samkhya, şi ea originar atee, precum şi Taoismul, fundamental non-teist şi agnostic, pigmentează la loc de cinste noul sos, mai presus de toate pseudomistic, servit în pocaluri de vin cu însemne creştine, la o masă asortată din plin cu fierturi păgâne precum Wicca şi druidismul... niciodată în istoria cunoscută a lumii nu am mai asistat la un asemenea ospăţ greţos de abracadabrant, altfel la îndemâna oricui... nici măcar pe vremea Romei antice...

Divinul, asemenea unei păpuşi de paie, cu hainele peticite în culori pestriţe, e la fel de accesibil precum cultura de mase şi serialele americane de televiziune. New Age se întinde ca o pată de ulei uriaşă în mintea şi conştiinţa omenirii înfometate după spirit, gata, la cel mai mic semn, să spargă cătuşele materiei cu tot ce-i stă la îndemână... ia aşa zisa Carte tibetană a morţilor, eu îţi zic să fii atent cu ea, mi-e că e un truc ca să te arunce în viaţa viitoare în braţele vreunei tibetane grase, puţind a yak… eu şi Bebe ne-am hotărât, preferăm descântecele din Cartea egipteană a morţilor, cică ar fi descoperit el vreo două, neştiute de nimeni, cu care, odată pe lumea ailaltă, ajungem pe mâinile unor dansatoare din alea cu trupul ca de chihlimbar, unduindu-se, lascive şi parfumate a crini… ia zi, ce preferi, sâni mirosind a yak sau a flori… Sacrul, ca la bâlci, nu… până la urmă, o merge ceva… dacă nu iese o pasenţă, atunci sigur iese cealaltă… tot o învârteşti tu într-un fel sau altul, nu se poate să nu-l şmechereşti pe Dumnezeu…

Tăcu câteva clipe.

-Nu neg că ce spui n-ar fi parţial adevărat. Dar nu cred că New Age se poate reduce numai la atât. Lasă pentru moment orice denumire. Nu eşti deloc convins că în toate religiile, cultele, sectele, numeşte-le cum vrei, poţi găsi ceva comun?...

-Nimic altceva decât o aspiraţie, o sete pentru acel *au delà*... şi apoi de ce ai nevoie de atâtea poteci?

-Odată că se confirmă una pe alta, iar apoi fiecare își poate alege una dintre ele, *à la carte*, cea care corespunde cel mai bine gradului său de evoluție spirituală...

-Dar dacă toate căile sunt la fel nu înțeleg fraților de ce trebuie să faceți pasul ăsta uriaș și dureros de greu în hățișurile Asiei, de ce nu vă cufundați în Biblie și în filosofii Evului mediu! Vă garantez că nu o să vă ajungă o viață ca să-l sorbiți pe Meister Eckhart. Deși nici măcar el nu poate fi acceptat în totalitate. Nu sunt deloc sigur că panteismul lui nu contrazice în bună măsură, ce zic, în totalitate doctrina creștină… Iar Dionisie, cu cât tâlc încearcă să restituie neoplatonismul etern cuvintelor și mai ales gândurilor Bunului Păstor… și cât de înciudat și gol mă simt atunci când nu sunt convins că îi reușește… i-a ieșit cuiva strădania? În condițiile astea, dacă aș fi cu adevărat creștin, de fiecare dată când m-aș simți slab și neajutorat, m-aș repezi până la o bisericuță de țară, cu un popă cam agramat și bețiv, să ascult slujba de duminică. Dacă vrea Dumnezeu, sau cineva aflat în cele mai înalte sfere, să-și reverse asupra mea harul, o poate face și acolo, ba chiar și de n-ar fi să calc vreodată pragul bisericii. Iar de n-o s-o facă, mă mulțumesc și cu statutul de plămădeală de lut, cu ochi atei.

New Age e pur și simplu o modă... recunosc că unii dintre apologeții săi sunt bine intenționați, deși exaltați, alții în schimb trag foloase cu nerușinare... dacă vizitezi unul din centrele Noii Amăgiri, imaginea e mai întotdeauna aceeași. Te întâmpină o femeie desculță, cu părul lung, desfăcut, bluză până la genunchi, cu motive florale, mărgele din bucăți mari de chihlimbar și zâmbetul mai larg decât soarele. Te ochește dintru început că ești mic și timid, dar râsul ei, concesiv, slobozit de la o mare înălțime, ca o cascadă dătătoare de viață, îți dă de înțeles că ai ajuns în sfârșit la limanul căutat... degajă o încredere dincolo de cuvinte și îți vorbește rar și apăsat, fapt care te ridică în numai câteva minute de la rangul de boț cu ochi la cel de prinț stelar... femeia poate să fie sinceră, deși până la urmă o înflăcărată din te miri ce, dar aproape întotdeauna vei găsi, alături de ea, sau mânuind-o de la spate, tot felul de escroci, care profită din plin de suferința, dezorientarea și mai ales setea după magie a oamenilor... și ce e acea „gândire pozitivă", la care ești îndemnat cu atâta insistență să faci apel, și pe care noii mistici au preluat-o ca un fel de drapel(cu atât mai dihai cu cât cărțile pe tema asta aduc un puhoi de bani)?..nu „afirmațiile și imaginile pozitive" îți pot da tărie psihică, ci încrederea în destinul tău, creator…ce altă forță interioară mai zdravănă decât cea pe care ți-o dă credința în Dumnezeu?, cei care o aveți, ferice de voi…

-Ia gândește-te câtor oameni aflați în situații limită astfel de locuri le-au oferit totuși o alinare, chiar dacă numai parțială și evident trecătoare...

-Hai fugi de-aici, ce le dați voi e o păcăleală, un crâmpei de himeră... fiecare femeie singură își cumpără astăzi un CD și își învăluie trupul cu parfumul liniștitor al muzicii... învață să iubească trupurile copacilor... să sărute florile... să-și aranjeze pe noptieră tot felul de pietricele colorate... să le privească în lumină suspinând, lăsându-și privirile în seama apelor unui cristal de stâncă... să se îmbete cu mirosul unor bețișoare parfumate... să viseze o iubire cum n-a cunoscut niciodată... își scrijelește pe perete, „Sunt lumină, sunt iubire, sunt speranță"... își pierde apoi privirile într-un orizont purpuriu, închide ochii și adoarme zâmind...

-Iar tu, îi poți dărui un umăr pe care, dacă nu să plângă, măcar să se sprijine?...

Lumea deschisă ei de New Age are o dulceață anume, pe care tu n-ai s-o

înţelegi niciodată... ce ne face cu adevărat fericiţi, adânc înăuntrul fiinţei noastre, nu poate fi iluzie, fiindcă e o picătură având gustul Bucuriei celei Mari...

-E uşor să vorbeşti aşa, dar încearcă să faci un pas alăturea de tine şi să-ţi oferi un răgaz de luciditate.

Noua Ademenire a generat nu numai o goană deşănţată după religiile asiatice, dar a şi produs o sumedenie de cărţi şi filme pseudoştiinţifice care, în afară de faptul că aduc nu puţini bani autorilor, nu iluminează cu nimic omenirea.

M-aş fi aşteptat ca epoca raţiunii să fi adus cu ea un nou umanism. În loc de asta, vedem cum milioane de oameni, da, ca mine şi ca tine, au căzut sub magia „tehnicilor de salvare". Ce facem, ne afundăm de bunăvoie într-un nou Ev Mediu timpuriu? Dacă hinduismul provine din sfere atât de înalte ale spiritului, de ce n-au inventat indienii măcar un şurub? Ce este din cale-afară de surprinzător este că India se modernizează pe zi ce trece şi este înnebunită după tehnologia occidentală, în timp ce milioane de europeni şi americani se droghează cu practicile Yoga care, paradoxal, în ţara ei de origine nu e practicată de mai nimeni, măcar pentru faptul că n-au timp de ea, fiecare fiind ocupat până peste cap să facă bani!!! Un intelectual indian de frunte spunea de altfel: „noi indienii am avut parte de prea multă religie, ar fi cazul să o lăsăm mai moale... "

De altfel hinduismul popular – din care noi reţinem doar crâmpeiele care ne plac – este un amestec atât de hidos de cele mai oribile superstiţii încât chiar şi numai menţionarea lor mă umple de scârbă.

Şi să nu crezi că eresurile astea sunt numai apanajul mulţimii. Cu nişte ani în urmă, unui prim-ministru indian i-a fost atât de frică de o eclipsă încât a stat pitit câteva zile în casă, acompaniat de un cortegiu de brahmani, care să-l ferească de ochiul rău. Mare succes n-au avut, căci la nu mult timp după a fost măturat de la putere. Ce vrem să avem, zeci de mii de tineri cu minţile răsucite de cele mai înapoiate superstiţii, în loc să-şi dezvolte creativitatea pentru binele amărâtului ăstuia de oraş-stat?

Nu crezi că asistăm la o modă iraţională şi prin urmare nesănătoasă? Este foarte uşor s-o iei razna din momentul în care începi să-ţi închipui că mergi cu zeii de mână pe stradă…îţi spune ceva?..

Spălarea creierelor la care se dedă cu o iresponsabilă inocenţă mişcarea New Age e mijlocul cel mai sigur ca o întreagă generaţie să se rupă treptat de realitate şi să se înfunde cu mintea în neant. Salvarea e la îndemâna oricui, o iei cu mai puţin de o para. Îţi trebuie însă ceva timp ca să-ţi dai seama, pe propria piele, că ceea ce ai cumpărat nu este paradisul, ci infernul.

Mii şi mii de oameni se apucă de Yoga, de budism(mai ales în varianta sa cea mai seducătoare, zen), stau în cap, se mortifică în fel şi chip, pierd ore în şir pe săptămână cu meditaţii sterile, care nu duc nicăieri - decât eventual la dereglări psihice - făcând respiraţii care riscă uşor să scape de sub control, întorc până şi cartea de bucate cu susul în jos căutând simboluri - şi totul pentru ce? *Am ajuns, tu şi cu mine, undeva?... i-a spune, sincer... nu trebuie să căutăm mai departe de noi înşine...* e ca şi cum Dracul şi-ar fi propus să distrugă noua generaţie cu promisiuni false.

„Parabola orbilor" a lui Breugel ar trebui pusă, obligatoriu, pe sediile tuturor cercurilor de Yoga şi budism, unde un foarte probabil impostor îţi vinde gogoşi despre cum se scoală el levitând şi discută cu Dumnezeu la micul dejun. Spitalele psihiatrice nu sunt destule ca să-i poată cuprinde.

N-avem nevoie să creăm infirmi în plan psihologic şi visători cu ochii deschişi, ci caractere puternice, tenace, oameni înzestraţi cu forţă morală, căliţi la şcoala vieţii, un James Watt, George Stephenson, Isambard Kingdom Brunel, Michael Faraday şi James Clerk Maxwell.

Sau crezi că Marea Britanie şi-a împlinit Revoluţia Industrială şi a cucerit lumea cu oameni stând în cap şi bătând câmpii despre diferitele tipuri de *samadhi*?...

-Chiar eşti convins că înrobirea tehnologică e lucrul cel mai important în viaţă? Nu bagi de seamă câte specii sunt distruse în fiecare zi? Civilizaţia oţelului ne-a adus până în pragul autodistrugerii... de ce crezi că Seth, zeul furtunii şi al deşertului, era asociat odinioară fierului, împotriva căruia marii preoţi egipteni dictaseră o interdicţie magică? De ce n-am pune bazele unei societăţi idilice, care să iubească cu inima lui Isus? Poate aşa am avea cu toţii şansa să reînviem, precum Osiris... sunt unul şi acelaşi, în esenţa lor, nu s-au inspirat unul de la altul, aşa cum susţii tu...

-... iar vii cu aiureala obositoare că fiecare religie desenează un alt chip al aceluiaşi Dumnezeu!... am să-ţi răspund ca întotdeauna că toate sunt rodul unor minţi febrile şi neliniştite, care încearcă în felul ăsta să pună ordine într-un univers inutil şi incoerent.

Ne e teamă de necunoscut, de moarte, de asta am închipuit reîncarnarea. Religia e un fenomen psihologic autosuficient care exclude din start orice contestare. Umple un mare deşert neumblat cu o mare iluzie, depinde la care dintre religii subscrii şi căreia vrei să i te înhami... după care se declanşează, foarte insidios, lungul proces de autosugestie, care ia forma unei mulţumiri sufleteşti căreia îi dăm numele de perspectiva salvării. Ca să nu mai vorbim de faptul că religiile „consacrate" s-au perpetuat sute şi sute de ani din simpla dorinţă de exploatare şi control social. Ia Evul Mediu şi o să vezi nebunia religioasă împinsă la un paroxism greu de explicat, sminteala alungării Diavolului... văzut adesea în persoana femeii...

E înţelept oare să ne sacrificăm viaţa asta, aşa prăpădită cum e - poate singura pe care o vom avea vreodată, în toate universurile posibile - pentru Marea Necunoscută de la capătul drumului, cu care ne îmbiem la delicii eterne?

Au fost fericiţi în chiliile lor sfinţii, năpăstuiţi ani de zile de sâni şi coapse fremătânde? Nu le-ar fi dat ele pace dacă s-ar fi lăsat măcar o dată cuprinşi de îmbrăţişarea lor?...

Pentru toate templele din junglă

-Greşeşti atunci când afirmi că dau dovadă de îngustime spirituală prin faptul că nu admit că toate religiile ar fi de fapt porţi către acelaşi adevăr. În primul rând cred cu tărie că nici una dintre ele nu deţine cheia adevărului, care în principiu nu poate fi atins...

În afara ideii existenţei lui Dumnezeu, care nici ea nu e universală, existând religii atee, precum jainismul şi budismul – restul dogmelor nu sunt altceva decât basme care scapă de la o anchilozare sigură doar fiindcă sunt continuu actualizate. E o poezie sugrumătoare, făcută cu mai mult sau mai puţin talent.

Iar dacă Dumnezeu totuşi există, tot ce îţi e permis să afirmi este că nu poţi spune nimic despre El. „Eu sunt cel ce Este". Atât.

-... bine, dar Dionisie Pseudo-Areopagitul[1] se referă la imposibilitatea descrierii Divinității în aproape aceiași termeni ca Brihadaranyaka Upanișad, *neti, neti*... nu-i asta, nu-i asta... Divinul se situează mai presus de orice încercare de conceptualizare, este cu totul altceva decât orice am fi tentați să ne închipuim, cât de îndrăzneț am merge cu mintea…e un refuz identic de a-L descrie, de a te referi la El prin cuvinte. Nu vezi că oameni atât de îndepărtați au ajuns la aceleași concluzii? Nu ți-e clar că speculațiile filosofice duc în același loc?..

-... da, dar există și alte speculații, care-L descriu în alți termeni, inclusiv sistemul filosofic indian materialist Carvaka, care neagă și sufletul și supraviețuirea și lumea de dincolo și posibilitatea eliberării, susținând că Vedele ar fi produsul minții unor bufoni și unor demoni... numai că le alegem întotdeauna doar pe cele care ne convin...

Concentrează-te în exclusivitate asupra hinduismului. Odată că termenul este înșelător, neavând practic acoperire. Orice indian educat îți va povesti că acest nume, generic, este o invenție de secol XIX a ocupanților britanici, ca mijloc de control a unei societăți care se vădea mult prea complexă pentru mintea ordonatoare a europeanului. Poți vorbi în schimb de cele șase școli ortodoxe[2] ale filosofiei indiene. Ce avem de obicei noi în vedere este de fapt Vedanta, așa cum a fost ea propagată în Occident de către Vivekananda.

Trebuie să accepți aici că uluitor de fermecătoarea floare care e Vedanta, în ansamblul ei, nu oferă o viziune unitară asupra a ceea ce ea afirmă că ar fi realitatea ultimă.

Există nu numai o Advaita Vedanta, dar și alte câteva subspecii - care, la o privire superficială, sunt identice, având, chipurile, același mesaj – numai că se deosebesc într-un punct esențial, gradul de identitate cu Absolutul.

Advaita Vedanta, non-dualistă, susține că singura realitate este *Brahman* - despre care Adi Șankara afirmă că n-are nici un fel de atribute, spunând totodată că nu există nici o diferență între El și sufletele individuale. Dvaita în schimb, dualistă, face o distincție clară între acestea din urmă și Absolut, practic două nivele diferite ale realității existențiale. O mică mare diferență, nu crezi? Și n-ar fi normal ca toți *rișI* să fi ajuns la aceeași concluzie, în stare de profundă meditație? Nu mă înțelege greșit, nu vreau o ecuație matematică a infinitului, ci doar ceva mai multă coerență! Dacă ar fi

---

[1] Autorul *Teologiei Mistice* și al celorlalte lucrări din *Corpus areopagiticum* este probabil un filosof neoplatonist creștin din sec. V-VI, al cărui nume rămâne necunoscut, și care, afirmă unii cercetători, pentru a-și spori credibilitatea, și-ar fi asumat identitatea Sfântului Dionisie Areopagitul. Este desemnat astăzi drept Pseudo-Dionisie Areopagitul sau Dionisie Pseudo-Areopagitul. Meister Eckhart, care-l citează de zeci de ori, îl numește *Sfântul Dionisie*(traducerea în limba engleză este efectuată după textul german).

[2] *ortodox/neortodox sau astika/nastika sunt termeni care desemnează acceptarea, respectiv respingerea, autorității Vedelor. Din primul grup fac parte Nyaya, Vaiseșika, Samkhya, Yoga, Purva-Mimamsa și Vedanta, în timp ce al doilea grup este dominat de Budism și Jainism. Clasificarea este însă mai subtilă, existând și similarități între, de exemplu, Vedanta, pe de o parte, Jainism și Budism de cealaltă parte, cum ar fi conceptul de karmă, dar și diferențe notabile, precum noțiunea budistă de anatta(anatman), non existența sufletului. Spiritul unificator indian face uneori din Buda al nouălea avatar al lui Vișnu. Poftim de vezi. Religiile hinduse, asemenea unei jungle, cu fascinația dincolo de orice cuvinte pe care o exercită, de la Upanișade și Bhagavad-Gita la Kama-Sutra, trebuie însă acceptate ca atare, drept multiple fațete ale aceluiași diamant fără egal ca suplețe intelectuală, profunzime conceptuală și bogăție a vieții, asemenea unui peisaj luxuriant din Kașmir, a cărui frumusețe coborâtă parcă din cer te lasă cu răsuflarea tăiată. Nu există nici o altă țară atât de obsedată de religie precum India. Ai uneori sentimentul că zeii și-au ales-o drept adăpost veșnic, fiindcă știu că indiferent câte stele se vor usca pe cer, doar India nu-i va alunga niciodată din sufletul ei, mai adânc ca mările albastre!(**Notă amăgitoare**)*

ceva adevărat în toate filosofările astea, în sensul reflectării unei realităţi superioare, unice, indivizibile, n-ar trebui să existe decât o singură Vedanta, nu crezi? – trecând peste saltul uriaş de credinţă pe care trebuie să-l faci ca să accepţi identificarea cu Absolutul ca fiind posibilă.

Dar viziunea ontologică a Vedantei, inconsistentă cum e, aproape că se pierde în conglomeratul filosofic hindus, cu călătoriile sale gata plătite încă de la începutul lumii pe Oceanul Desăvârşirii.

La dogoarea soarelui neostoit al Indiei, mai toate cultele, ortodoxe sau nu, trec la îmbrăcarea Divinităţii sau a acelui *au delà* cu toate hainele închipuirii... zeii au sute de nume, le simţi agăţate până la saturaţie în fiecare piatră, contorsionată şi voluptoasă, a templelor hinduse.

În felul ăsta, teologia apofatică – singura, după părerea mea, care te pune la locul tău în univers, situând Fiinţa Supremă dincolo de orice posibilitate de descriere şi înţelegere – e sufocată iremediabil, şi, în ultimă instanţă, negată cu totul.

-Nu sunt de acord cu tine decât până la un punct. Indiferent de ce etape trebuie să parcurgi, ceea ce mie mi se pare vital este că toate aceste religii – fără excepţie – îţi oferă o modalitate şi o şansă de depăşire a condiţiei umane, de a evita o a doua moarte, cea spirituală. Nimeni nu susţine că toate religiile sunt la fel, ci doar că scopul lor e unul şi acelaşi: să reintroducă în haosul vieţii ideea unei stări superioare de conştiinţă şi, plecând de la ea, prezenţa Divinului, chiar dacă numai ca precept etic suprem. Nici o religie nu susţine că o să-ţi apară Dumnezeu pe toate drumurile, ci doar că e posibil şi de dorit revenirea la matca supremă.

-... dar chiar şi normele morale de care vorbeşti diferă de la religie la religie. În timp ce un jain pios se fereşte să calce insectele - veneraţia pentru natură a jainismului este deconcertantă - Krişna îl îndeamnă pe Arjuna să nu se dea înapoi de la a lua cât mai multe vieţi, pe motiv că sufletul nu poate fi ucis.

... ca să vezi cât de diferită e mult cântata ţintă finală, poate că o comparaţie cu o clădire nu ar strica. Hai să ne imaginăm cum ar putea arăta vârful *primului nostru turn*, Vedanta, care e şi cel mai fastuos dintre toate.

Să ne închipuim deci o mare proiecţie holografică încununând clădirea.

E imaginea înfricoşătoare, prin amploare, a lui Krişna, cel din Bhagavad Gita, cu miriadele de întruchipări şi feţe, lumini colorate şi strălucitoare, în toate nuanţele imaginabile, ca tot atâtea şiraguri de mărgele. Totul pe fundalul, izvorând din el, al unei lumini albe, intense, un ocean de bucurie infinită, în care e dizolvat tot ce există, în care toate contururile se atenuează, topindu-se unul într-altul, în care muntele devine vale şi ce însufleţeşte cerurile, una cu ce vieţuieşte pe pământ.

Acolo ţi se spune să trebuie să ajungi. Eşti una cu lumina necreată, sau măcar o părticică din ea, întemniţată, undeva în măruntaiele de întuneric. Regăseşti un prieten pierdut de la începutul lumii, tu însuţi.

Aceasta este lumea mirobolantă pe care o descoperi, *nicăieri altundeva decât în tine*, odată ajuns pe acoperişul primului turn. Cu alte cuvinte, afli cu surprindere că proiecţia holografică pe care o percepuseşi ca fiind exterioară ţie eşti chiar tu, cel care o observă. Acoperişul acestui turn ar putea fi imaginat şi ca un lac miraculos, din care răsare, ca un evantai fără de capete, tot ce fiinţează. Sau asemenea unui magnet cu infinit de puternice linii de forţă, care toate izvorăsc şi se întorc în acelaşi punct.

Odată ajuns pe vârful clădirii, e bine să nu te uiţi în jos. O să te apuce

ameţeala - unii o numesc trezire - când o să-ţi dai seama că stai pe o rădăcină de gând...

La o privire atentă, turnul nostru nici fundaţie nu are. Tot ce zăreşti, atât cât poate cuprinde privirea, e o întindere de ape. În mijloc – care e în tot locul şi nicăieri – stă adormit, vegheat de şarpele *încolăcit* şi de consoarta sa, însuşi Vişnu, de astă dată odihnindu-se între două jerbe de lumi şi îmbătându-se din clondirul cu ideile lui Platon. Ce e iluzia existenţei turnului nostru? Doar unul din visele sale, jucăuşe…şi tu, şi tot ce vezi sau imaginezi, precum şi întrebările neliniştitoare pe care ţi le pui, acolo se zbenguie şi numai acolo…

Dar hai să trecem la *cel de-al doilea turn*, numit jainism. Deşi într-un număr insignifiant, membrii săi domină viaţa culturală, ştiinţifică şi de afaceri a Indiei în ultimele sute de ani. O să-mi spui că şi aici vârful clădirii e asemănător primului, numai că nu e deloc aşa. Jainismul e o religie cum nu se poate mai dificilă, aproape imposibil de acceptat. În cazul primului turn, măcar te aşteaptă cineva sau ceva mirific pe acoperiş, aici însă constaţi cu surprindere că în afară de fundaţie, clădirea ca atare nu există, trebuind să ţi-o ridici tu, pe măsură ce urci.

În templele jaine, cele mai frumoase edificii religioase din subcontinentul indian, adevărate filigrane de credinţă săpate în piatră, nu există decât o singură statuie, cea a lui Jina Mahavira, ultimul Tirthankara, cel care a propovăduit jainismul, dintr-o serie lungă. Mahavira nu este nici zeu în sensul tradiţional, nici creator, ci o fiinţă desăvârşită, suficientă sieşi şi inactivă, care şi-a consumat întreaga *karmă* şi a ajuns la o stare de beatitudine, pe care o poate atinge orice fiinţă. O astfel de entitate nu poate interveni în ordinea universului, nu i se cere ajutorul, ci se oferă drept model exemplar al căii de urmat spre desăvârşire. Este o fericire nelimitată, dar nu una de contact cu Divinitatea, în care îţi descoperi identitatea lăuntrică cu Fiinţa Supremă, ca în vedantism.

Starea de perfecţiune ţi-o clădeşti tu însuţi. Litaniile rostite de credincioşi în templu nu sunt rugăciuni, ci osanale în care-şi exprimă dorinţa de a păşi pe calea deschisă de Jina Mahavira. Nu există nimeni care să te ajute. În nici o altă religie omul nu este atât de singur cu sine însuşi ca în jainism, al cărui univers nu face loc nici unui Plăsmuitor. Soarta ta depinde de efortul propriu, nu ai pe cine învinovăţi, pe nimeni de la care să poţi spera o mână întinsă. Este o religie stranie, dar poate singura care-ţi oferă libertatea alegerii depline şi încropirii propriului destin.

Fiecare *jiva*, suflet, entitate vie, în număr infinit, are posibilitatea să ajungă la starea de zeu, în spaţiul fără de margini, contemplând liniştea eternităţii, într-o bucurie tăcută, deşi termenul de zeu este în acest caz înşelător, fiindcă nu poate influenţa mersul lumii. Aşa că, revenind la vârful clădirii noastre, el de fapt nu are o alcătuire stabilă şi definitivă. Ar trebui să ajungă la un număr nesfârşit de turnulețe, pentru toţi cei care plutesc în desăvârşire. Fiecare dintre noi ne-am putea găsi locul acolo, într-o fericire impasibilă, într-un univers indiferent şi perfect ateu, care-şi urmează propriile legi încă de la rădăcina infinitului.

Însă ţine cont că prima şi a doua clădire măcar au o substanţă, chiar dacă cea mai eterată dintre toate, fiindcă ambele religii folosesc ca mortar de bază ideea de suflet.

Iată însă că ajungem la *al treilea turn*, budismul, care e cel mai al naibii dintre toate. Aici parcă totul îţi fuge printre degete. Substanţa de bază, sufletul, în acest caz nu există, iar Buda era cât se poate de categoric în

această privinţă, în ciuda elucubraţiilor comentatorilor de mai târziu. Lucrurile nu vieţuiesc prin ele însele, ci numai datorită relaţiilor care le unesc într-o superbă dialectică, de o complexitate cvasi-infinită. Aici nici o treaptă nu e sigură şi nici o grindă nu e reală – sunt lipsite de esenţă, dacă vrei. E ca şi cum clădirea noastră nu ar fi alcătuită din grinzi şi stâlpi ca atare, ci din forţele de compresiune şi întindere, numeşte-le dorinţe! Poate că ar trebui să ne-o imaginăm ca pe o construcţie geometrică, dinamică, alcătuită din vectori speciali, în continuă modificare, care nu pot exista unul fără celălalt, ci doar în grup, susţinându-se reciproc, într-o dinamică interdependentă, potrivit conceptului de coproducţie condiţionată, *paticcasamuppāda (pratitiyasamutpada)*. Mai mult, în ciuda tuturor alambicărilor de interpretare la care au recurs exegeţii budismului, care îmbracă uneori forme luxuriante, nimeni nu m-a convins cine anume sau ce se reîncarnează. Sufletul nu are cum, din simplul motiv că nu există, condiţii în care ei vorbesc nu de reîncarnare, ci de renaştere, sau mai degrabă de o reîntrupare, un fenomen asemănător celui în care aprinzi o lumânare de la o alta, fără să existe un transfer fizic de materie, cât de eterată ar fi, ci doar de continuitatea unui proces energetic, *karma*. Setea este cea care împinge înainte universul. E ca şi cum ai spune că maşina este pusă în mişcare pe şosea nu de propriul motor, ci de viteză, ea însăşi eludând orice definiţie.

Cum deci sufletul e inexistent, nici mortar nu avem, aşa că blocurile noastre din beton sau piatră stau unele peste altele doar din dorinţa lor – nesănătoasă! - de a fi.

Clădirea noastră budistă mai are şi dezavantajul că are vârful aburcat dincolo nouri.

Nici măcar nu ştim ce-i acolo. Când era întrebat, Buda tăcea. Lacună stânjenitoare, imposibilitate gnoseologică sau argument didactic implicit, nu ştiu a-ţi spune. Cred că nu ştie nici Dalai Lama, fiindcă Nirvana rămâne şi pentru el o noţiune imponderabilă. Închipuie-ţi-o ca pe un fel de stingere – absenţa oricărei dorinţe, a tuturor suferinţelor, deşi poate fi la fel de bine o stare de fericire supremă.

Iar ascensiunea în acest turn e plină de paradoxuri. Ca să ajungi în vârf, oricum o arăta el, trebuie să nu-ţi doreşti de fapt acest lucru. Odată ce te-a cuprins dorinţa de a-l atinge, vârful clădirii se îndepărtează şi mai mult de tine. E şi ceva taoism cuprins aici, nu degeaba există atâtea tablouri înfăţişându-i pe Confucius şi Lao Tze ţinându-l în braţe pe viitorul Buda Sakyamuni.

Taoismul are inteligenţa de a nu pretinde că „ştie", refuzând totodată misticismul cosmic hindus. Are ce e drept tehnici ale extazului, îşi propune descoperirea unor licori fermecate, toate urmărind în final ideea de nemurire, sub formă de spirit pur. Dar nu acesta este aspectul său cel mai important. E cea mai sublimă şi tolerantă filosofie, dublată de cea mai convingătoare pledoarie pentru întoarcerea la natură. Nu numai că nu eşti lăsat să o distrugi, ci eşti îndemnat să trăieşti alături de ea în perfectă simbioză. Clipa este una cu eternitatea.

Gânditorii taoişti refuză orice încercare de definire a unui Nivel Suprem. Bagă de seamă că în momentul în care mai mulţi misionari iezuiţi au încercat să-i povăţuiască pe câţiva filosofi chinezi că Tao nu ar fi altceva decât un alt nume dat lui Dumnezeu, aceştia le-au răspuns, simplu, surâzând neconvinşi, nu…este în aceeaşi măsură o cale ca şi afirmarea rosturilor ascunse ale lumii...

Ce admirăm atât de mult la budismul zen - de la *koan*-uri şi *haiku*-uri până la arta grădinăritului - sunt în fapt împrumuturi din taoism, amalgamat cu budismul chinezesc *chan*(provenind din cuvântul sanscrit *dhyana*, formă de meditaţie conducând spre piscul suprem), şi pigmentat cu un sos natural confucianist, toate rafinate şi stilizate de mintea japonezului.

Am o mare slăbiciune pentru taoism... ar putea figura, lângă cele trei turnuri de mai sus, asemenea unei grădini chinezeşti, în care armonia tinde spre desăvârşire, cu delușoare, podeţe, lampioane şi o abundenţă de vegetaţie pitică... în mijlocul ei, tu, păşind maiestuos şi senin...

Nu ştiu dacă am reuşit să te conving că de fiecare dată Ultima Poartă dă spre cu totul altă grădină... probabil că nu...

Susţii că toate căile sunt în fapt una şi aceeaşi cărare, şi, fiindcă te cunosc bine, ştiu că atitudinea ta este rezultatul unei mari deschideri intelectuale. Dar dau celelalte mari religii dovadă de o îngăduinţă asemănătoare?

O să admită sincer un profesor de dogmatică creştină că un musulman - a cărui religie susţine că Iisus ar fi fost un simplu muritor, ultimul profet evreu, mesagerul lui Allah, dar nu Dumnezeu - are vreo şansă de mântuire? Ca să nu vorbesc de faptul că, în ciuda pretenţiilor sale de carte revelată, Quranul lasă uneori impresia - poate greşită, admit şi asta - că autorul s-ar fi inspirat masiv din Biblie. Şi mai straniu, îi sfătuieşte pe drept-credincioşi să nu se împrietenească cu evreii şi creştinii, fiindcă „prieteni numai între ei sunt!”(Sura 5:51). Nu de alta, dar Quranul se poate lua la întrecere cu Biblia în ce priveşte numărul contradicţiilor...

Ce-ar fi dacă omenirea ar renunţa cu totul la religie şi la toate turnurile Babilonului pe care le-a umplut trufaş cu zei, ridicate spre propria proslăvire, şi ar îmbrăţişa un nou umanism? Chiar nu ne spun nimic ruinele trecutului?...

Ca bruma au zburat

Şi fost-au idolii neamurilor precum focurile de artificii, aruncaţi pe cer, să lumineze timp de o clipă negura firmamentului... iar nouă ce ne rămâne?... să plutim prin tot felul de ceruri şi paradisuri, iertaţi fiind de iadurile din noi...

Cum au mai zburat, obosiţi şi descumpăniţi, zeii noştri semeţi din auritele vremi, când toţi oamenii erau copii! Atena şi Hercule, Afrodita, Hefaistos şi Hermes, Artemis şi Poseidon - pe bicepşii lui Zeus şi coapsele Herei, ce-au mai îmbătrânit cu toţii!

I-am vizitat la un azil de peste nouă mări şi nouă ţari, proptit ca vai de el pe o coastă de munte, între două ferigi şi o urzică. Doar o păpădie îl ţinea să nu cadă în mare. Nimeni nu le dădea pensie şi fiecare îşi păstrase zădărniciile şi metehnele...

Toţi mi se plângeau că nu mai simt în nări mieii fripţi şi boii la proţap... lui Zeus, posac şi sfrijit, îi lipseau fecioarele care să i se dea singure pe altarele templelor, morfolindu-şi nebune trupul cu mâinile Lui pătimaşe.

Iar ştirbele zeiţe se întrebau dacă-şi vor mai vedea vreodată feţele stâlcite de riduri, netede cum au fost cândva, iar sânii uscaţi, înfoiaţi încă o dată de dorurile pângăritoare ale muritorilor.

Toţi nu vedeau altceva decât stele verzi, se hrăneau cu praf şi furtună şi aveau în suflete deşertăciune.

La poartă stătea, într-o rână, şarpele cu pene Quetzalcoatl, cel mai vrednic de milă, smiorcăindu-se şi oftând după capetele însângerate care cădeau

altădată în mâinile lui de pe cea mai înaltă treaptă de la Chichen Itza.

Kali, îmbrăcată ca o paparudă, într-o crinolină jerpelită, juca în jurul lui hora inimilor smulse, doar l-o ademeni să iasă din piroteală și să-i mai ia la frânt trupul.

Pereții azilului erau tare ciudați, năpădiți cum erau de buruieni și șopârle care se uscau la soare, pe câte un nas de zeu african. Erau făcuți din tot soiul de spărturi de ziduri și de coloane dintre cele mai pocite, amestecate cu cioburile bolurilor pentru ofrande, având înfipte în ei sfeșnice și opaițe, toate cu fețtilele stinse și mirosind a ulei rânced și putreziciune.

Ah, am uitat să vă spun, zeii nu mai aveau nici unul cap, acestea zăceau care ici și colo, vorbind pe limba lor pieritoare, făcută din bolboroseală de marmură și piatră, de-abia mai împletind două vorbe de țarână. Și deasupra tuturor, domnea enigmatic, zâmbetul lui Buda, pe care, cu oarecare îngăduință, îl puteai citi pe un zid rebegit, din care ieșeau, cerșind, două din mâinile lui Șiva precum și fusta spartă pe care o purtase odinioară Parvati. Tânguielile lor erau însoțite de cântarea unui fluier care scotea din când în când câte un scâncet și care umbla săltând, singur și bezmetic, prin curte, căutând cu disperare mâinile lui Krișna.

Și totuși, a trăit cândva un împărat cu mintea fermecată, Iulian Apostatul, care se tânguia că odată cu zeii antici, au dispărut de pe pământ lumina și bucuria...

Glasul său mi s-a înfipt atât de trainic în minte, încât m-am hotărât să-i scot din colb, să le adun mădularele împrăștiate și să le suflu viață pe nări. Pe vremea când zeițele se îmbăiau în câte un ochi de apă, lăsându-și trupurile să fie furate de lumina din ochii muritorilor, fiece copac sau pârâu oferea sălaș câte unui suflet pribeag. Și așa și trebuie să fie. Poate așa oamenii și zeii vor învăța, o dată pentru totdeauna, să fie de-a pururi, împreună, fericiți.

Gândind și făcând toate acestea, eu, un porumbel hoinar, mi-am luat zborul de pe cel mai înalt meterez, peste furia hohotindă a mării, ca să vestesc cu bucurie celor renăscuți, că pe proaspătul pământ, de veselie și iubire, izvorât din apele încremenite ale ființei, tocmai se întrupau noii zei din nemărginire, visuri spulberate și temple dărâmate.

Popas sacru

„...Într-un mic sălaș
Lâng-acel oraș
L-a născut pe Mesia... ”

Dacă tot e să vorbim de experiența Sacrului, cât ar părea de incredibil, Mirela era cea care putea să ne învețe pe toți câte ceva.

-Ia spune-i tu lui George, Mirelo, cum l-ai văzut pe Dumnezeu.

Nu-i plăcu tonul meu persiflant, dar nici nu se lăsă rugată.

-Poți să râzi, dar…să tot fie trei-patru ani, eram acasă la mine, în sat, de Paște. Numai sărbătoare n-a fost. Mămuca era bolnavă, tătucu își pierduse slujba la uzina care s-a închis, singurii bani care veneau în casă erau de la soră-mea, mai mare, de la Stambul. Și cum câștigă ea banii ăia... mă gândeam să mă duc și eu... altfel cum, mai avem trei frați și ar fi murit toți ai mei de foame.

Nici nu mi-a priit bruma de mâncare ce am avut noi acolo. M-am așezat așa chircită, lângă sobă, și am început să mă rog să ne mai ajute și pe noi

Dumnezeu că prea o duceam greu.

Și m-am rugat așa, preț de o oră, cât să zic, pe cât de supărată eram, pe atât de tare mă rugam, cu un fel de disperare în suflet. Plângeam în hohote și rosteam la rugăciuni…inventate de mine, pe loc. Și am ținut-o așa până ce nici n-am putut să mai plâng. M-am simțit mai ușurată, dar nu conteneam să mă rog. Și la un moment n-am mai știut de mine, nu mai auzeam și vedeam nimic din ce se întâmpla în încăpere. Am simțit așa o mare bucurie, ceva ce nu pot să pun cuvinte și eram în mijlocul unei lumini atât de albe, și parcă eram și nu mai eram eu... nu îmi mai simțeam trupul... nu știu, că n-a durat cine știe cât, poate două-trei clipe, poate mai mult, dar a fost... altceva. Ce să zic, fiindcă nu știu ce a fost și nici n-am citit așa, ca voi... poate că totuși am adormit și am visat.

M-am gândit pe urmă să vorbesc cu părintele, dar mi-a fost rușine să nu mă-ntrebe ceva de soră-mea... da uite că, oricât m-am rugat, nu s-a schimbat cu nimic situația noastră. Sora mea tot acolo e. Și eu trebuie să trăiesc cu șeful acum, că altfel m-ar da afară, și eu de suflet nu-l dau pe Gheorghiță să știu mai bine că mor.

George nu zise nimic. Se așeză în schimb și o privi pe Mirela cu un zâmbet intens, aproape gemând de fericire. Numai că George nu avea în gând ce îi doream eu să se întâmple.

-Mirela, tu ai făcut o dată o rugăciune, îi spuse el, fără să cauți nici o senzație deosebită și ai fost aruncată într-o stare de extaz, în lumina mistică, ai cunoscut bucuria cea mare, care e rezervată sfinților.

Am încercat și eu, câțiva ani la rând, toate tehnicile de meditație posibile și nu am ajuns nicăieri. Dar chiar la nimic vrednic de menționat, în afară de o stare de calm după *pranayama,* mă rog, respirațiile Yoga, și la capătul câtorva meditații mai speciale, dintre care una budistă.

Îmi părea sincer rău pentru George. Înțelegeam acum că străduința lui de a mă „salva", învățându-mă Rugăciunea Inimii, era poate, o ultimă mână pe care și-o întindea lui însuși.

A urmat o tăcere stânjenitoare, din care nici unul nici altul nu știam cum să ieșim. Nici atunci, nici altădată, nici în vreo viață viitoare.

Misticismul?
anevoioasă și dulce blasfemie!..

„... mistere învăluite în întunecimea orbitoare a tăcerii ascunse"...
Dionisie Pseudo-Areopagitul

Notă: Cei doi protagoniști se află pe o insulă minusculă, sprijiniți cu spatele de două fețe opuse ale unui mic cub din granit, fără să facă nici un pas la stânga sau la dreapta... în jurul lor, pustiul mării, cât vezi cu ochii, de o liniște dezarmantă... audiența e formată din câțiva pescăruși...

-să faci marele pas, conștient, în lumină... să eviți a doua moarte...

-tu chiar n-ai obosit?... cum îți tot spun George de la o vreme încoace, dar parcă vorbesc de unul singur, într-un univers inutil – nici măcar absurd, ci pur și simplu nenecesar - și totodată nepăsător la suferință, omul și-a inventat, ca un magician ce e, ideea de suflet - și încă nemuritor - din simplul motiv că în felul ăsta poartă pe aripi o speranță atât de trainică încât n-o poate destrăma nici o furtună.

Suntem programaţi de-atâta amar de vreme să credem în nemurirea sa, astfel că nici cel mai profund ateism nu poate scoate ideea asta din vizuina caldă şi ademenitoare unde s-a cuibărit bine de tot. Se simte atât de confortabil încât refuză să plece, oricât ne-am osteni s-o smulgem de acolo. Sigur, e bine că se încăpăţânează să rămână pe loc, altfel am fi înnebunit de mult, ca specie. Iar ideea că sufletul se va întoarce mai curând sau mai târziu la matca supremă e cea mai încântătoare formă de supravieţuire psihologică.

-Totuşi, cum îţi explici că fiecare om continuă să trăiască şi să-şi ducă crucea până la capăt deşi e conştient că va muri? Nu se gândeşte la moarte decât arareori, dar mintea lui ştie în fiecare clipă care va fi punctul final. Nu crezi că omul acceptă această nemăsurată povară tocmai fiindcă la un nivel profund al creierului – deşi am convingerea că sentimentul ăsta de siguranţă vine dintr-un plan mult mai înalt - ştie perfect că moartea nu este sfârşitul de drum?

-Nu ştiu George, m-am gândit şi eu la asta, dar ce te faci atunci cu animalele? Ele merg mai departe, zi de zi, împinse de instinctul de conservare. Nu e omenirea ferită de dispariţie din acelaşi motiv? Dacă ar exista într-adevăr nemurirea sufletului, sau a ceva din noi, mă tem că instinctul nostru de supravieţuire ar fi fost considerabil mai redus. În cele din urmă totul ţine de credinţă. Ştii de ce mureau cu atâta uşurinţă samuraii în slujba seniorului lor? Fiindcă erau convinşi că făcându-şi datoria îşi vor asigura o *karmă* bună în vieţile viitoare. Suntem programaţi să credem în suflet – sau, în cazul budiştilor, într-o sete care e motorul supravieţuirii şi determină reîntruparea - de asta nu înnebunim de singurătate faţă-n faţă cu cruzimea nemăsurată a vieţii.

În plus, Creatorul nostru, oricare ar fi fost el, a avut ideea năstruşnică, ca să nu zic vicleană, deşi mai mult decât regretabilă, de a amesteca reproducerea cu plăcerea. De asta mai existăm ca specie, aşa barbari cum suntem.

Nu numai că ne-am inventat un suflet nemuritor, dar îi mai ridicăm şi o scară din funii de vis, pe care să se aburce cu voioşie dincolo de scăpărările cele vii ale cerului, numită misticism...

Ce altceva e misticismul decât tot un act de gândire magică, foarte mult sublimată? Asemenea primitivului care ucide ritual bivolul, scrijelindu-i imaginea pe peretele peşterii şi anticipând astfel succesul vânătorii, misticul se identifică, la nivelul său cel mai profund, cu acea forţă supremă care altfel pare să scape oricărui control. Luând-o în posesie, prin asumarea unei identităţi comune, îşi depăşeşte teama fundamentală faţă de misterul creaţiei. Îşi asigură astfel supravieţuirea într-o lume fragilă şi inconstantă. Devine deodată herculean, iar trupul său de colb este ridicat la o dimensiune cosmică... acelaşi impuls i-a împins pe greci să-l pună pe Zeus să arunce pe firmament câte un erou sau o eroină, creând astfel constelaţiile...

„Numai Dumnezeu se poate cunoaşte pe El însuşi. Atunci când îl vedem, o facem cu ochii Lui”, spune însă un dicton sufi.

Asta nu înseamnă totuşi că Îl putem percepe *altfel decât la nivel de concept*, ci că ne îmbătăm de elanul implicit al cuvintelor. Poezia sufi e învoaltă, parfumul ei ceresc ne fură sufletul, ameţindu-l de la prima adiere a picăturilor de vin izvorâte din strugurii călcaţi de paşii Lui, dar mai mult de atât nu ne e îngăduit să păşim.

Dacă omul nu poate îndrăzni să-şi ridice privirile către Dumnezeu, atunci nici Fiinţa Divină nu se poate reduce la a coborî în om, un strop de noroi atât de insignifiant. Aşa-numitele revelaţii sunt basme depănate la focuri de tabără.

A crede că Ființa Supremă se întruchipează de dragul unei creaturi atât de imperfecte este tot o formă de blasfemie...

Sigur, dacă asta te face să te simți bine, te poți considera una cu Ea, în genunea unde silaba primordială dă naștere vâlvătăii atât de sprințare a lumilor... „*Sunt și îndoiala și cel ce se îndoiește*", spune Emerson, în Brahma, dar paradoxul căruia îi dă glas este încă o dovadă că orice discuție despre Divin trebuie să sfârșească, mai devreme sau mai târziu, în poezie. Misticismul e o poezie sublimă dar nimic mai mult...

-Și nu e cea mai potrivită modalitate, singura de altfel, prin care poate fi surprins Absolutul? Cum poți vorbi despre cea mai inefabilă existență altfel decât prin similitudini, simboluri, și într-adevăr, pură poezie?

-Nu, nu cred că e potrivit să o faci, fiindcă poezia ta implică o foarte accentuată aroganță. Chiar nu-ți dai seama cât de obraznică e pretenția posibilității identificării cu Dumnezeu?

Cred că avem de-a face aici nu cu o problemă psihologică, ci cu una covârșitor morală, peste care se trece cu o tulburător de dezarmantă ușurință. Misticismului îi lipsește ceva fundamental, umilința în fața Ființei Supreme – admițând că ea există. Și nici măcar argumentul oferit uneori, cum că toate religiile insistă asupra experiențelor mistice, nu e decât foarte parțial adevărat. Cel mai mare mistic german, Meister Eckhart, de o profunzime spirituală rar egalată, a fost condamnat de Biserica romano-catolică(condamnarea *nu i-a fost ridicată nici până astăzi!*)[1]. Să nu te surprindă nici faptul că islamul tradițional este adeseori necruțător cu exaltările mistice ale sufismului, pe care le consideră o formă de profanare, din simplul motiv că nu te poți pune pe același plan cu Allah, darămite să fii una cu El.

Orice pornire mistică este implicit o hulă. Este dovada celei mai îngrijorătoare și nocive infatuări de care suntem în stare. Cum putem să fim atât - uluitor e puțin spus - de trufași încât să credem că Marele Spirit ne-a permis nouă, din păcate propria creație, o specie de brute josnice, instabile și sângeroase, să-I contemplăm chipul, cu atât mai puțin să ne identificăm cu El? Tot ce ne este permis, în mijlocul permanentului miracol care e însăși existența lumii, este să-I admirăm gândul însuflețind mlădierea mestecenilor tineri sub soarele umed de primăvară, strecurându-se printre aburii dimineții, într-o liniște și uimire înfricoșată. În ciuda tuturor oceanelor de iubire în care visăm să ne scăldăm, singura dragoste ce ne va fi de-a pururi accesibilă este cea pentru o altă ființă umană. Dacă și asta e o sticlire țâșnind din iubirea nepieritoare, nu-mi va fi niciodată îngăduit să știu.

Aparent te smerești în fața Divinului, dar nu te sfiești să încerci să-l atingi cu mintea, să-l dibui cu sufletul. În acest caz, cea mai potrivită formă de poezie e una care nu conține nici un cuvânt.

-Nu înțeleg ce ești atât de pornit împotriva poeziei.

Tocmai datorită inefabilului ei implicit, poezia e singura în măsură să dea târcoale, chiar cu oarecare îndrăzneală, ideii de Dumnezeu, ridicându-ne în acest fel sufletul la porți de paradis.

Nu-ți dai seama cât de firav e argumentul tău și că oricine ți-l poate întoarce pe dos?

---

[1] Prin bula papala din 27 martie 1329, In agro dominico, cincisprezece din tezele lui Meister Eckhart au fost declarate eretice, iar alte unsprezece „periculoase și suspecte de erezie". Numeroase surse prezintă astăzi bula - dată după moartea lui Eckhart! - drept echivalentul unei excomunicări. Să nu uităm că Giordano Bruno - care credea într-un univers infinit, cu un numar nesfârșit de sori precum al nostru și tot atâtea sisteme planetare, odată ce a fost condamnat pentru erezie a fost ars pe rug.

Spui că toate religiile sunt diverse forme de poezie, în sensul că sunt rodul imaginarului colectiv, fără nici o legătură cu o Realitate Superioară. Și astfel vrei să pui punct acolo unde începe de fapt adevărul, miracolul. Unul atât de profund, încât singurele care îl pot aproxima, e drept foarte vag, sunt tocmai poezia și simbolul. Dacă găsești atâta poezie în cele mai diverse religii este pentru simplul fapt că doar inefabilul formelor poetice este în măsură să pregătească aripile sufletului pentru adierea vântului Divin. Departe de a fi o finalitate în sine, poezia religiilor este cel mai nimerit mijloc de a le înmănunchea adevărul profund, pe care orice încercare de limpezire nu face decât să-l ucidă.

Iar paradoxul la care ai făcut aluzie, ce altă platformă mai bună care să te împingă la o suspendare aparentă a conștiinței, unul dintre puținele moduri prin care poți avea acces la un plan existențial cel puțin superior, dacă nu suprem?

Să ne mulțumim deci cu frumusețea inefabilă a paradoxurilor și cu clarobscurul cunoașterii misterioase pe care o fac posibilă. Măcar sunt în stare să ne împingă imaginația pe culmi nebănuite, să desferece ochii sufletului într-atât încât să poată cuprinde până și unduirile nevăzute ale tăriilor de dincolo de frământarea stelelor...

Paradoxurile au avantajul că ne lasă, cu sfiiciune și încântare, în seama puterii visurilor. Și cine ne spune că realitatea lor e mai puțin adevărată decât insulița asta mizerabilă, pustie, a propriilor păreri, înguste și trecătoare, în care eșuăm, mofluzi, în mijlocul oceanului necunoașterii. Până la urmă ne cuprinde o plictiseală de moarte, amestecată cu ură, fiindcă ne-am săturat de mult de atâtea vorbe și argumente și ne e așa o sete de liniște... numai de-ar putea să ne uite în ea... sper, uneori, din tot sufletul, că după marea trecere va urma tihna desăvârșită... să viețuiesc contemplând, de-a pururi senin, cerul, presărat cu stropi înfiorați de iubire, al nemărginirii... să fiu purtat spre dimineața veșniciei, plutind pe umbrele tăcerii, mișcat doar de osteneala sunetelor lăsate în urma lor de nașterea și moartea văpăilor argintii, încropite ici și colo, din vis, picurat din oceanul întunecat și netulburat al ființei...

-Înțeleg entuziasmul tău, dar paradoxul este cea mai parșivă formă de manipulare... ți se cere să accepți ceea ce logica și bunul-simț resping, transcendentul care ar fi devenit manifest... cea mai pură contradicție în termeni...

În loc să fie privite cu stupoare, înflăcărare și un început de delir, al bucuriei țâșnetului spre cer, afirmațiile despre rostuirea noastră în lumina cea nerodită ar trebui văzute în adevărata lor dimensiune, dureroasă, de doruri nicicând împlinite ale unor ființe cărora nu le-a fost sortită liniștea.

Orice încercare de misticism reafirmă implicit tragicul existenței noastre, ca specie. Nu ne apropie de ființa supremă, ci ne adâncește în mlaștina de iluzii cu care ne facem de mii de ani, existența, suportabilă. Este cea mai bună dovadă a eșecului nostru de a ne depăși condiția umană. Divinul este nivelul ultim la care nu ne e dat să avem acces!... asta e...

În momentul în care am atinge conștiința identității cu Ființa Supremă, orice gând ar trebui să înceteze, mintea noastră ar fi la puterea universului... identitatea dintre subiect și obiect ar face imposibilă orice cale de întoarcere... *jivanmukta*, eliberatul în viață e o contradicție în termeni, care-ți permite însă să poți depăna povești frumoase despre înfricoșata tinerețe fără bătrânețe și viață fără de moarte și despre situația paradoxală în care infinitul poate fi înnădit într-un picur de culoare...

Dar şi admiţând că mult trâmbiţata eliberare este posibilă, atunci eliberatul în viaţă ar trebui să dispună de o parte din atributele Dumnezeirii... dacă e într-adevăr atins de suflarea Divinului, atunci preia în acest fel o parte din puterea fără de margini a Clăditorului lumilor(cu atât mai mult cu cât, spuneţi voi, o sclipire din El există în fiecare dintre noi). Are deci abilităţi creatoare extraordinare şi mai ales capacitatea de a tămădui... de ce nu devine atunci un mare vraci al omenirii? Cum nu e în stare, înseamnă că nu e conectat la câmpul tău fundamental, dacă vrei să-l numeşti aşa pe Izbăvitor, ci, în cel mai bun caz, a atins o stare superioară de conştiinţă, dar nu apele oceanului fără de ţărmuri şi izvoare...

-Şi teoria mulţimilor infinite? Mulţimea numerelor naturale are tot atâtea elemente cât cea a numerelor pare... n-are rost să intrăm în detaliile teoriei... poţi găsi tot atâtea puncte pe un segment de dreaptă cât pe o linie, pe suprafaţa unui pătrat cât într-un cub... e o dovadă superbă că avem în noi necuprinsul...

-Toate sunt extrapolări inadmisibile pentru lumea spiritului, care oricum rămâne o mare necunoscută... mergem cu mintea atât de departe, dar noi nici măcar conştiinţa nu ştim ce e...

Dar de ce te-ai strădui să fii altceva decât ce ţi-a fost dat să fii? Crezi că o să obţii cu adevărat nemurirea? Un proverb sumerian ne atenţionează că degeaba ne opintim, fiindcă zeii şi-au păstrat nemurirea doar pentru ei. Ţii morţiş să fii o fiinţă prometeică?

George se reculese o clipă înainte de a răspunde. Nu pentru că îi era greu, ci, probabil, fiindcă îl surprinsese că îi pusesem o astfel de întrebare. Era încredinţat că eram sortit să ajung într-un alt plan, şi tocmai de aceea apropierea dintre noi nu era deloc întâmplătoare. Mi-o spusese în repetate rânduri. Avea convingerea că ne mai întâlniserăm într-una din vieţile anterioare şi că amândoi nu făceam altceva decât să continuăm o prietenie pe care o începuserăm în apuse, dar aurite vremi, sub un alt cer şi pe alte meleaguri.

-Cred că e parte a destinului prometeic al omului să încerce şi altceva, zise George.

-Dar fiecare Icarus îşi frânge în cele din urmă aripile.

-Măcar a încercat.

-Ce spui tu vrea să pară nemaipomenit de deştept şi de profund, însă nu rezolvă problema fundamentală: Creatorul, dacă există într-adevăr unul, nu ne-a sortit unui destin cosmic. Suntem nişte biete celule, adunate într-un crâmpei de carne, miop, pe un biet pământ, supus continuu prefacerilor geologice, până când văpaia ultimă a soarelui îl va lua cu ea în nemurirea atomilor sau până ce va fi spulberat de un mare sloi de gheaţă... ciocnire faţă de care Ochiul atotvăzător pare orb sau indiferent...

Aş spune mai degrabă că toţi zeii care sfârşesc prin a ne copleşi i-am creat noi înşine, după chipul şi asemănarea speranţelor şi îndoielilor noastre. De aceea, aspiraţia către Absolut are, ironic, ca punct final, chiar locul ei de obârşie şi totodată singurul corespondent existenţial, anume mintea ta. Da, într-adevăr, poţi găsi Divinul în tine, dar ca idee. În ciuda atributelor sale infinite, neînchipuitul firii poate fi „reprezentat” printr-o apă nesfârşită dacă vrei, în orice caz ceva la început nediferenţiat, necondiţionat, conţinând toate potenţialităţile. Unul. Eşti convins că existenţa este totuna cu conştiinţa pură. Dacă deschizi bine ochii în jurul tău, conştiinţa asta a ta, plăsmuitoare, seamănă mai degrabă cu izvorul unei imense mocirle, în care colcăim noi, înfrigurați şi năuci. Este încă un caz în care imaginaţia cade dezarmant de uşor

pradă propriilor plăsmuiri. Toate religiile sunt diverse piese de teatru, jucate macabru pe puntea suspinelor dintre două lumi. Din păcate, unele care în multe cazuri au făcut să curgă sânge.

-... ppphhhbbbb... dar religia e mai mult decât atât!... ce poate fi mai frumos în viață ca frământarea după iubirea Divină, să arzi de dorul ei, o dragoste nebună căreia i te abandonezi cu înfiorare...

-Și după ce scapi de strânsoarea ei, îți place sfârșeala care te cuprinde, senzația de amărăciune că ai coborât din nou pe pământ?

-Prefer să fiu obosit la culme, dar să trăiesc din când în când câteva minute de înălțare sufletească...

-Care își are drept unic izvor și totodată sălaș final, inima ta... atât și nimic mai mult...

-Iar beatitudinea de care vorbesc misticii? Nu poți nega realitatea ei. Nu există nici o religie – includ aici și cultele șamanice – care să nu vorbească de lumina albă, orbitoare, în care te dizolvi, acompaniată de o senzație de fericire atât de intensă încât e imposibil de descris în cuvinte. Poate c-o poți aproxima foarte vag doar cu vibrația irezistibilă care te smulge din tine însuți atunci când asculți o bucată muzicală furată ocrotirii geloase a muzelor.

-Nimeni nu știe cum ar putea fi explicată, deși sunt convins că există o cauză perfect rațională, care ține de resorturile psihofiziologice subtile ale surprinzătoarei minți omenești. Ceea ce numim îndeobște extaz mistic poate să fie o simplă supraexcitare a creierului. Citeam mai deunăzi că un grup de cercetători au pus în evidență că starea psihică la care ajungi în urma unor practici din budismul tibetan este identică cu cea produsă de consumul de mescalină. De altfel vracii și șamanii nu intră în așa-numitul extaz decât după ce îngurgitează – sub o formă sau alta - cantități apreciabile de droguri, pe care le găsești sub formă naturală în mai toate colțurile de lume. Altfel mă îndoiesc că țopăitul lor ar fi suficient ca să-i pună în contact cu „lumea spiritelor".

Lumina albă, senzația de dizolvare în tot ce te înconjoară, pot fi foarte bine și rezultatul alterării mecanismelor fiziologice normale de transmitere și prelucrare a datelor senzoriale. Toate experiențele mistice vorbesc în aceiași termeni: o bucurie dincolo de orice închipuire. Poate fi vorba la fel de bine de o relaxare completă a creierului, o detașare totală de simțuri, de aici sentimentul de mare ușurare.

Asta ar însemna, încă o dată, că singurul suport al experiențelor mistice este pur fiziologic. Cine-mi garantează atunci că senzația de supremă fericire cuplată cu lumina strălucitoare nu sunt altceva decât rezultatul unui blocaj aproape total? Și ce faci, îți pierzi o viață întreagă ca să înveți cum să-ți scurtcircuitezi sinapsele - dacă la asta se reduce oceanul tău scăpărător... sunt evident aspecte ale activității creierului insuficient investigate. Tot așa cum trebuie să ai tot timpul în vedere că visele par cât se poate de reale, ca să nu mai vorbim de aparatele electronice de simulare a realității, în care totul se petrece între cipuri și propriii tăi neuroni.

Suntem chiar atât de siguri că mult cântatele extaze îți descoperă chipul lui Dumnezeu? Nu ți se pare că e din cale-afară de simplu? Nici un tip de experiență așa zis mistică nu-ți garantează, prin însăși apariția ei, existența Transcendentului, cu atât mai puțin a contactului cu El. Cum zice zicala... *A posse ad esse non valet consequentia*... posibilitatea existenței unui Creator nu implică în mod necesar realitatea sa... doar că propovăduitorii misticismului ne forțează s-o admitem ca premisă, altfel discuția nici nu ar

putea avea loc! Ceea ce iarăşi ne obligă la un paradox, deoarece Absolutul trebuie acceptat ca punct de plecare, nu ca finalitate a căutărilor noastre. Admitem, sper, că Sacrul nu poate fi surprins în cuvinte, în schimb comuniunea cu El da, şi încă la nivel de finețuri!..

Ba chiar, o autoare se plânge că viața spirituală, citește practicile mistice, nu mai sunt amenințate astăzi de determinism, ci de un „monism naturalist şi o doctrină superficială a imanenței, fără un sentiment adecvat al transcendentului”... e ca şi cum experiențele mistice, dacă ar fi posibile, ar avea nevoie de un suport filosofic. Acestea ar trebuie să se întâmple pur şi simplu, nu să aleagă între apologeții unui sistem de gândire sau altuia... ce vor astfel de autori să ne impună cu tot dinadinsul este viziunea unui dualism filosofic pur, ca să justifice posibilitatea accesului miraculos la spațiul transcendental...

Şi mai straniu este că aceeaşi mare specialistă în alcătuirile intime ale chipului Divin oferă, drept unul din multele exemple, pe cel al lui Jakob Böhme. Primele sale crâmpeie de Divin, încercate în tinerețe, ar fi fost, susține ea cu o expertiză deconcertantă, de tip „panteist şi *extern*”, şi de-abia mai târziu ar fi avut prilejul unor frânturi intime de Transcendent. În eventualitatea foarte puțin probabilă că astfel de experiențe ar avea un suport ontologic real, ele nu pot fi *decât* de tip panteist, Transcendentul existând, prin definiție, în afara câmpului accesibilității umane.

De aceea îți spun că lumina albă e... ei bine, un mare mister... ce se ascunde în spatele ei, nimeni nu poate şti...

-Promisiunea luminii e ca un paşaport în alb eliberat tuturor misticilor lumii şi contrasemnat de Dumnezeu.

-E tocmai conceptul care-mi provoacă în cea mai mare măsură scepticismul.

Vorbeşti cu atâta siguranță de lumina asta mistică, de parcă ar fi ceva ce ai putea atinge, măsura, verifica.

-Dar pentru numele lui Dumnezeu, o găseşti peste tot, în sensul că toate textele clasice ale marilor religii vorbesc despre ea.

Gândeşte-te la ce povestesc cei care au avut o experiență „la un pas de moarte”. Au văzut aceeaşi lumină albă, strălucitoare, numai că era prezentă la capătul unui tunel, şi, prin însăşi existența ei, îi chema să se cufunde în ea.

-Dar bagă bine de seamă că ăştia erau oameni în pragul morții, iar creierul le era la un pas de colaps total.

Poate că e un fenomen similar celui care face ca, înainte de a se topi, filamentul becului să mai fie în stare de o ultimă, foarte scurtă lucire, aproape orbitoare.

-Nu-ți dai seama că tocmai lumina de la capătul tunelului e ce te aşteaptă la sfârşit de drum?

-Începi să mă scoți din minți, George…şi pe marii criminali ai istoriei tot lumina albă îi aşteaptă? Ar fi un Dumnezeu cumplit de imoral cel care şi-ar generaliza într-o asemenea măsură bunătatea. Şi apoi, această lumină percepută înainte de clipa morții – numeşte-o desprindere de trup dacă preferi aşa - nu are cum să fie, logic, orizontul ultim. E ca şi cum ai spune că atunci când bateriile susură, condensatorul variabil cu aer s-a poticnit, iar tranzistorii din etajul de înaltă frecvență s-au ars, în acel moment are radioul tău o selectivitate excepțională.

Nu-mi dau seama care e mecanismul apariției acestei lumini albe, probabil că cineva ar trebui să se aplece asupra lui, poate că existența sa trebuie căutată

la un nivel cerebral foarte subtil, sau poate că din contră, e mai uşor de explicat decât ne închipuim.

-Ai naivitatea să crezi că dacă scoţi un sfânt din chilia lui şi-i pui nişte senzori pe cap, ai putea proba sau infirma contactul lui cu Fiinţa Supremă? Virgil, tu chiar îţi dai seama ce spui?

-Ironia ta nu exclude necesitatea unei experienţe verificabile.

-Şi tu ce vrei să faci din misticism, ştiinţă aplicată?

-Nu, dar nu vreau să se constituie într-o perpetuă fraudă şi o iluzie nocivă.

Ai observat, cu cât asculţi o muzică anume, cu atât se cuibăreşte mai cald şi lipicios în inima ta... cu cât meditezi mai intens asupra ideii de Dumnezeu, asupra unei infinite iubiri, cu atât mai adânc dospeşte ea în sufletul tău... mai devreme sau mai târziu izbucneşte, ca un şuvoi de simţăminte fără egal, acea bucurie fără margini, scânteietoare dacă vrei, pe care tu o confunzi cu Divinul... clădeşti ani şi ani la rând, în inima ta, un templu, care de la un punct te copleşeşte, fără să vrei, cu întinderea şi strălucirea sa... e un echivalent în plan sufletesc al legii acţiunii şi reacţiunii...

-Iar cei care au avut astfel de experienţe spontan? O deosebit de bună prietenă de-a mea, de suflet, profesoară de pian, a trecut printr-o astfel de încercare... mi-a repetat-o de multe ori, şi mă îndoiesc că a inventat-o, şi oricum nu în termenii ăştia... tocmai intrase în cancelarie, iar o colegă de-a ei, interpreta, la un pian dintr-un colţ, o Nocturnă de Chopin... o alta uda florile, pe care le mângâia în acelaşi timp, totul în revărsarea soarelui de vară... a invadat-o în acea clipă un asemenea sentiment de iubire încât a dizolvat-o în necuprins... avea senzaţia că trupul ei devenise unul fără de hotare, un ocean sclipitor, ca o beţie covârşitoare... nu a durat mult... poate câteva secunde... dar marcat-o pentru toată viaţa... fiindcă de atunci a început să se intereseze de cele spirituale...

Astfel de experienţe nu pot să hălăduiască în neant şi să se rezume la câteva tresăriri chimice în sinapse, aşa cum susţii tu... când am început să clădim la noi înşine?... poate în vieţile anterioare... intrăm e drept pe un tărâm bezmetic... chiar şi aşa... hai să zicem că experienţa mistică n-ar avea nici un corespondent într-un plan superior, ontologic, dar nu e de preferat să zideşti în sufletul tău un templu al luminii, zi de zi, decât să-l laşi să fie cotropit, pe nesimţite, de întunecime?

Nici nu adulmecăm măcar care este întreaga capacitate a creierului, dar ne grăbim în schimb să găsim motivaţii psihologice simpliste... nu te înfioară misterul conştiinţei? Odată că orice încercare de definiţie păleşte de îndată ce se luptă să circumscrie, chiar şi numai vag, obiectul ei…faptul de a simţi că exişti, de a fi conştient că eşti conştient, de a te minuna în faţa meandrelor acelui labirint de relaţii şi informaţii pe care le presupune raportarea ta la univers…şi tocmai undeva, în mijlocul labirintului pare să mijească, difuz, sursa întrebării, „cine sunt?”. Cercetătorii care îşi închipuie că i-au adulmecat urma în ceţoasele volute ale creierului, colcăind de reacţii chimice, n-au decât să încerce să explice cu ce for interior asculţi Sonata Lunii, clipe în care din lut, devii diamant? Vezi tu, că sunt conştient de mine e un lucru, dar cum se face că într-un străfund de fire simt că sunt mult mai mult decât atât…cine e cel ce are sentimentul ăsta?... dacă aşa cum spune un filosof, *conştiinţa nu poate fi descrisă independent de obiectul ei*, cu ce adâncuri tăinuite mă înfior de certitudinea existenţei Lui? Iar dacă o fac cu simţirea Sa, atunci asta e singura dovadă de care am nevoie că numai Brahman există şi nimic altceva…

A explica, chiar cu bună-credință, treptele către casa Celui situat deasupra oricărei măsuri, episoadele extatice care te topesc în El, conform unor criterii ținând fie și de psihologia cea mai subtilă, este o eroare grosolană. Prin definiție ascensiunea se situează în afara stării naturale a lucrurilor, un pas dincolo de ceea ce acceptăm, prin convenție, ca fiind limitele normalității. E ca și cum te-ai zbate să măsori distanțele cosmice cu o riglă de elev. Ți se pare că logica și mistica nu fac casă bună, dar drumul sublim e deasupra oricăror concepte și posibilități de analiză...

Cum sunt posibile astfel de experiențe spontane?... îți spun eu... e ca și cum am trăi într-un palat cu saloane uriașe, cu ferestrele acoperite de draperii grele, din catifea groasă... unii intuiesc ce se întâmplă în grădina fără de margini ce înconjoară palatul, dar nu vor să păşească afară... alții nu îndrăznesc să gândească, altora puțin le pasă, iar unii, ca tine, susțin că palatul e tot ce este și că grădina e o himeră... din când în când se întâmplă ca unul sau altul, poate chiar dintre cei sceptici sau nepăsători, să treacă pe lângă draperii și să le ia cu hainele, întâmplător... și în acea clipă țâșnește în ochii săi ca un fulger azuriul cerului, aducând cu el o adiere de câmp înmiresmat, pe care ceilalți locatari, prea grăbiți cu treburile de zi cu zi, numește-i prea absorbiți de propriul ego, nu-l iau în seamă... ce e grădina, de unde-i vine lumina... poate nu se cuvine să întrebăm, cum spui tu... dar experiența e acolo... poate să fie o iluzie, admit că și asta e posibil, dar mai mult ca să-ți fac pe plac... dar cine nu ar vrea să aibă măcar o dată în viață șansa să soarbă din acel izvor minunat, oricare ar fi el?...

-... totul sună frumos, dar mă tem că sufletul tău curat, și al altora ca tine, e tot ce e...

-... sper însă că nu mergi până într-acolo încât să întrezărești în spatele ascensiunii mistice sexualitate refulată, autoexcitare erotică sau alte baliverne psihanalitice... un astfel de autor are chiar neobrăzarea să ajungă la o concluzie de un primitivism greu de digerat, chiar și pentru o minte cinică cum ai tu. Ignațiu de Loyola, susține el, și-ar fi dedicat viața lui Dumnezeu doar fiindcă a fost grav rănit la picioare de un obuz și nu și-ar fi putut continua astfel cariera militară!... misticii, potrivit lui, ar fi fost toți niște maladivi, emaciați și debusolați, trăind cu teama de izolare și având o nevoie uriașă de afecțiune. Ba chiar, susține el, în cazul aproape diafanului Sfânt Francisc din Assisi, acesta ar fi fost mânat, și în cele sfinte, de aceeași ambiție socială de care dăduse dovadă în tinerețe!

Religia ar ține deci de domeniul exclusiv al psihologiei, și, în loc să mergem la biserică, ar vrea ei să ne facă să credem, trebuie să ne ducem la psihiatru... toate concluziile astea, ale unor diverși psihologi care, cred ei, ar fi descifrat căile spiritului, punând pe ele pecetea unor nevropatii, mă îngrețoșează ca nimic altceva... și ce faci cu un om de știință profund religios, un Pascal, care trăiește toată viața cu sentimentul uriaș de admirație față de Creator, îi demonizezi pornirile mistice drept manifestări clinice?... nu-i de mirare că psihanaliza a fost declarată moartă...

Nu motivațiile, care sunt întotdeauna perfect umane și explicabile, sunt cele care anulează obiectul venerației... la urma urmei, chiar și simplul gest de a te îmbăta de parfumul unei flori poate fi privit psihanalitic, drept o pornire bolnăvicioasă și compensatorie, auto-erotism refulat, dar și sublimat... încercând să explice totul în termenii unui așa-zis inconștient, infestat de balauri, psihanaliza a ajuns să dezgolească existența de orice sens superior... face din om un accident al unor porniri întotdeauna atavice... ăsta e unul din

motivele pentru care şi eu sunt împotriva excesivelor interpretări simbolice, pe care unii le-au împins la un nivel maladiv...

Imaginează-ţi numai o lume în care a dispărut orice mister... e ca şi cum am umbla fără veştminte şi ne-am observa reciproc venele, muşchii, intestinul gros lucrând din plin... ca un telefon transparent, dezgustător, în care vezi toate firele... orice gest tandru devine banal de explicabil... parcă îl aud pe Bebe: „drăguţo, printr-o întindere de muşchi, provocată de un exces de glucoză, oferă-mi acea parte geamănă, sânii, altfel producători de lăptic, muşchilor mei puternic vascularizaţi, buzele, ca să depun pe cele două excrescenţe rozalii, cu broboniţe, acel lichid cu funcţie digestivă şi cu proprietăţi antibacteriene, saliva, fapt care va transmite nervilor mei, pe cale chimică, impulsuri de o natură deosebită... ”

Psihanaliza te culcă la pământ şi îţi leagă mintea fedeleş. Te uită printre amintiri crispate, într-un hău demoniac, împleticindu-ţi privirea spre un trecut de care nu te mai poţi astfel dezlega! *De ce să scurm printre monştrii săi, aţâţându-i din mocneala în care zăceau, când pot să-i măturc cu două cuvinte numai, singurele la care ne îndeamnă Iisus, iubirea şi mai ales iertarea*. Mă îndoiesc că Dumnezeu a umblat cu fofârlica şi a născocit, undeva în creierul nostru, un codru tenebros de unde, pe jumătate ascunse după câte un copac, ne privesc muşcător şi râd sardonic diverse măşti ale abominaţiunii. Una dintre ele îţi spune să-ţi omori tatăl, alta să te culci cu mama! Ai mai găsit o insultă la fel de josnică adusă naturii umane? Numai o minte cinică la culme ar fi inventat o astfel de groapă a misterelor, pe care să o mai şi populeze cu tot felul de umbre, care se ţin de şotii şi ne fac festa atunci când ne e lumea mai dragă…de ce-ar fi presărat Fiinţa Supremă drumul către Ea cu păduri având nemiloase suliţe de foc şi mlaştini de pucioasă?..

Şi procesul de creaţie, în artă ca şi în ştiinţă, încercăm să-l explicăm printr-un demers psihanalitic?... cred că nu putem afla o înjosire mai mare a demnităţii noastre de oameni... asta e starea de normalitate, gri, aridă, stereotipă, a serbezilor necuvântători care nu au nimic de spus lumii?... sau a celui care se smulge din sine însuşi pentru a zbura arzând, ca să-şi anine în ochi stelele?...

Ce-am fi făcut fără Descartes şi Leibniz şi atâţia alţii ca ei, care vor şi ştiu să viseze cu ochii deschişi, furând nesăditului câte un crâmpei din alcătuirile sale tainice... am fi rămas la starea de animalitate... şi dacă nebunia lor creatoare – fiindcă asta e, în comparaţie cu jalnica stare de normalitate a scepticului persiflant - e o suflare a vântului divin, care ne ridică dincolo de fire?..

Dacă nu există geniu fără un dram de aiureală, atunci de câtă nebunie trebuie să dea dovadă un mistic?

Te uiţi la privirea cuiva care a avut o viziune extatică.

Cine poate şti ce orizonturi nemărginite contemplă el, într-o dimensiune care va rămâne de-a pururi necunoscută şi deci inaccesibilă muritorului de rând, pe care soarta l-a blagoslovit cu ceea ce se cheamă deplina normalitate a mediocrităţii găunoase, mature şi echilibrate.

Chiar dacă uniunea mistică cu El nu este posibilă, întotdeauna vor exista suficient de mulţi oameni care vor crede că sacrificiul merită făcut. Şi au ei o viaţă mai puţin fericită decât cei care urmăresc cu înfrigurare zi de zi cursul acţiunilor la bursă şi cei care nu se consideră împliniţi dacă n-au citit Gazeta Sporturilor?

-Hei, George, coboară pe pământ... vorbeşti de parcă ai sări tu însuţi

dintr-un extaz mistic într-altul...

-Măi Virgil, ce tot mă muncești tu pe mine ca pe hoții de cai... că de ce-am zis aia și nu alta... uite așa sunt eu... na... ești mulțumit?...

-... înainte de a merge mai departe, trebuie totuși să lămurim ceva, au experiențele mistice, pe care le lauzi atâta, vreo finalitate, alta decât una profund egoistă?

Aici fac loc cu plăcere din nou budismului, la origine ateu, care are în vedere eliminarea universală a suferinței, ceea ce e cu totul altceva decât asceza individuală a sfântului tău hindus, cel mai probabil un brahman incapabil să-și depășească rasismul funciar... filmul Adi Șankaracharya este revelator... marele filosof, el însuși brahman, este umilit într-o bună zi de un membru al castelor inferioare, care-i dă o lecție de neuitat în privința sufletului...

Știi ce lipsește amarnic hinduismului, fiindcă într-un fel el e mama celor mai multe dintre experiențele mistice? Îndoiala filosofică... siguranța pe care o afișează atunci când dă la iveală clasificările sale abracadabrante e cumplit de simplistă, nu găsești?... de asta n-au dat nici un filosof care a schimbat soarta lumii, excepția notabilă fiind Buda... nici o detașare, nici un sentiment de autoironie... poate că e și o expresie directă a etosului hindus... indienii recunosc ei înșiși că nu prea au umor...

Și apoi, ce-i aberația asta cu marea iluzie la care s-ar reduce întreaga existență? Ce e Creatorul, numește-l Vișnu, sau Brahma, cum vrei, un păpușar care se joacă cu propriile gânduri? Un ucenic vrăjitor adolescentin și iresponsabil, insensibil în fața suferinței? Iar iluminarea ce e atunci? Descoperirea iluziei multiplicității?... asta o pot face foarte bine, cumpănit, în fotoliu, picior peste picior, sorbindu-mi ceaiul... n-am nevoie să mă mortific... și mă îndoiesc foarte tare că îmbătarea de acest adevăr mă va arunca într-o asemenea frenezie încât să nu mai știu de mine...

Grecilor antici, care au creat întreaga civilizație modernă, de la democrație la știință, cu spiritul lor geometric, luminos, căutând certitudini, sigur, nu lipsit de pasiunile dezlănțuite, dionisiace, le erau practic necunoscute, ba chiar le repugnau nălucirile mistice... misterele orfice reprezintă un accident într-o lume în care împărătească era rațiunea... ea și numai ea a fost cea care i-a călăuzit în toate cercetările lor, i-a împins să se minuneze și să pună întrebări... de aceea au putut îndrăzni atât de multe... nu erau copleșiți nici de cerurile budiste și nici de avatarurile lui Vișnu. Puternica viță de vie numită Pitagora, Parmenide, Platon(care a făcut sau nu un popas inițiatic în Egipt), Plotin, care te încântă atâta, are e drept un puternic elan mistic, dar nu se leapădă nici un moment de o solidă componentă rațională. Descartes și Leibniz, doi filosofi-matematicieni pentru care văd că ai un adevărat cult, au fost copiii lor peste timp... unde tu întrevezi închipuiri mistice, eu prefer să văd saltul rațiunii…nu uita că toată suflarea eroilor greci tot lui Caron trebuiau să-i plătească vamă, nu pășeau în lumină... în schimb, cu toate subtilitățile lor în materie de religie, aranjamentele interminabile și nesățioase în care împart vasta alee a spiritului, cu oceanele lor mistice, aportul indienilor la civilizație e considerabil mai mic decât pretind ei... sigur, au avut câte un mare astronom și matematician, precum Brahmagupta, tot lor le datorăm scrierea de astăzi a numerelor, precum și numărul zero, deși îl cunoșteau și mayașii, o misterioasă coloană de fier, la Delhi... iar jainii au o interesantă teorie a numerelor mari, care aduce aminte de Cantor…sigur, poți să-l crezi aici pe Bebe cu civilizația lui sanscrită, armele nucleare din Ramayana și

Mahabharata şi *vimanele* care zburau spre stele... dar asta e altceva...

Singurul pas important pe care l-a făcut omenirea a fost pe vremea grecilor antici, când s-a eliberat, măcar parţial, de frica de zei şi a început să-şi pună întrebări lucide privind alcătuirea tuturor lucrurilor. Nu aveau dogme, nici castă preoţească, cu atât mai puţin mistici-pustnici care să ia asupră-le povara urcuşului pe Creasta-cea-de-deasupra-înălţimii muntelui.

La fel sumerienii, unul din cele mai inteligente popoare din câte au trăit vreodată, măcar pentru inventarea roţii, erau eminamente pragmatici, lăsând sufletele, după moarte, pe seama împărăţiei umbrelor... aşa că identificarea cu Divinul, de care faci atâta caz, nu e deloc o preocupare universală...

-... tot ce faci este să găseşti iarăşi şi iarăşi acele discrepanţe între religii care convin punctului tău de vedere nihilist, dar pe care eu le consider neesenţiale.

-... hmmm... atunci ce anume e important, mă rog... dacă tot deslueşti atât de bine temeliile cerului şi ai şi meşteşug la vorbă, ce-i cu acel paradis prin a cărui uşă încercăm atât să ne lungim gâtul? O Grădină a tuturor îmbierilor în care ni se împlinesc cele mai fierbinţi dorinţe? Sau una a fericirii universale, într-o lume cerească, de unde a dispărut toată durerea?

-... toate religiile vorbesc despre o cale către câmpiile cereşti – accesibilă, da, în condiţii extraordinare, dar care nu o face mai puţin reală. Ce se întâmplă la punctul terminus – nimeni nu ştie cu precizie, fiindcă nici un mistic nu-şi poate descrie amănunţit stările extatice, mai ales că e vorba de o uitare, de o abandonare totală în braţele sale. Nu poţi pune în cuvinte, decât foarte aproximativ, ceea ce depăşeşte întreg domeniul sensibilului.

Contactul cu Absolutul implică o cu totul altă facultate de percepţie, pe care nu o poţi descrie, ci doar schiţa foarte vag prin paradoxurile care ţie îţi provoacă o asemenea repulsie. Sau şi mai bine, prin tăcere.

Cât ai fi tu de sceptic, nu poţi să nu recunoşti că există dragostea de Dumnezeu – devoţiunea totală, ca o beţie, un sentiment care te rupe acestei lumi şi în care te uiţi, o senzaţie de plenitudine mai strălucitoare decât cerul, care te aruncă mai presus de Fire.

Că mă aflu în India sau într-o mânăstire creştină, tot una e. Erau călugări în Tebaida, pe care adoraţia mistică îi pârjolea, la propriu…erau efectiv văzuţi arzând în chiliile lor…

-Iar o luăm de la capăt cu *kundalini*? Noroc că nu e şi Bebe aici...

-Nu ştiu ce se întâmpla cu ei…poate - „setea de tine Doamne, mă mistuie…" Era ca şi cum focul Divin îi dogorea fără putinţă de scăpare. Se abandonaseră în mâinile lui Dumnezeu, ce vorbesc, îşi topiseră inima într-a Lui – luminile ochilor sunt două scântei din diamantul Divin, cu neînchipuit de multe feţe, având câte una, ascunsă, ca într-o gangă, în fiecare dintre noi…

Aşa îl văd eu pe Dumnezeu. Ca dragoste Absolută.

-A noastră pentru El sau a Lui faţă de noi?

-Ştiu că iar vrei să mă târăşti într-o discuţie care să arunce o lumină cât mai neagră asupra lui Dumnezeu. Însă un lucru ştiu cu certitudine. El există. Nu am idee când şi cum am ajuns la concluzia asta. O simt cu toată fiinţa mea.

Am reflectat câteva clipe: George mi-a părut atunci, ca niciodată, unul dintre mulţii nebuni ai lui Dumnezeu, topiţi de suflarea sa. Imposibil să-l abaţi de la calea lui, pe care o urma cu încrâncenare. Nu-i trebuiau dovezi. Dorul de mângâierea cea mare era singurul de care avea nevoie.

-Sunt convins că El e iubire nehărmurită. Chiar dacă o am undeva în mine ca pe ceva, cum să-ţi spun, aproape imperceptibil, uite, la fel cât ar simţi

pescărușul ăsta de lângă mine bătaia aripilor unui fluture care s-ar zbengui la câteva zeci de metri distanță. Atât sunt eu în stare să simt, în neputința mea, adierea vântului Dumnezeiesc. Îmi cunosc foarte bine nimicnicia, deși poate îți las câteodată impresia că sunt arogant în exaltarea mea.

Patima de El mă macină neostenit, chiar dacă nu știu cum să-I răspund.

Mă gândeam că George, cu firea lui pasionată, era asemenea marinarilor ademeniți de chemarea sirenelor, în cazul lui, cea mai înșelătoare dintre toate, purtând numele de Ființa Supremă.

Pe George nu era nevoie să-l aducă nimeni într-o stare de nebunie. Întreaga lui viața era o goană frenetică după surâsul Divin și îmbrățișarea hotărniciei celei fără de margini.

O căuta cu disperare, o adulmeca cu nările la orice colț, în fiecare persoană, în cristalul de zăpadă sau în miezul corolei narcisei, în bătaia aripilor gâștelor sălbatice și în vioiciunea focii. Fuga după dulceața Supremă îl umplea de toată fericirea lumii. Reveria lui permanentă, dublată de speranța topirii în marea cu spume din lacrimi de fericire îl ținea într-o stare de înfrigurare chiar mai puternică decât cea pe care o încearcă un copil care știe că va pleca pe tărâmul misterios despre care a auzit din pruncie, dar pe care nu l-a văzut niciodată.

Chiar dacă nu eram de acord cu George, îi înțelegeam pe deplin neastâmpărul.

Copil fiind, de fiecare dată când mă teleportam la mare, așteptam cu sufletul la gură un moment anume.

Știam deja precis când va apărea primul crâmpei de mare. Razele soarelui se reflectau la acea oră după un unghi anume. Era o lucire bruscă, ce răsărea deodată între două dune de nisip și care răsuna în mine printr-o țâșnire de bucurie pe care de-abia o puteam ține în frâu. Acel moment, de așteptare împlinită, era mai important pentru mine decât cele 10-12 zile petrecute la mare.

-Ia gândește-te, preluă George idea din zbor, ce făcea ca acea străluminare să te umple de atâta fericire?

Ce resorturi interioare erau puse în joc? Nu cumva era o scânteiere care răspundea alteia, infinit mai puternică și de o natură cu totul diferită? Poate că acea lumină rezona cu armonia sublimă. Transmițătorul e situat undeva dincolo de zorii lumilor, difuzând pe lungimea de undă a celui care s-a rodit inventând numărul și punându-l apoi pe strunele lăutei cerești încropite din roiurile de stele, acum, de-a pururi și în Veacul Vecilor.

-Și tu crezi că e chiar așa de ușor să te acordezi la frecvența Divină? Hai să fim serioși. Doar că încercăm o stare de încântare în fața propriei partituri. Nu e ăsta cel mai bun exemplu de „frumusețea care există în noi?"

Dacă vrem să demonstrăm existența lui Dumnezeu, de ce nu o căutăm în misterul constantelor universale și al legilor fizicii sau în felul în care se formează cristalele de sare? Atâta vreme cât ne vom întemeia unul dintre argumentele supreme privind existența Lui pe „senzații mistice", putem să-I punem cruce definitiv și să jubilăm că am devenit cu toții atei. Sunt oameni ca tine - și nu puțini - care își dedică întreaga viață aprinderii focului interior. Dacă sunt tot atâtea vieți pierdute în căutarea unui miraj?

Problema e că nu îndrăznim suficient de mult. Ne e teamă că lupa cercetătorului va dizolva definitiv aura mistică.

Acceptă că eu sunt Toma necredinciosul și că am nevoie de semne. Altfel n-am somn liniștit în lunga ta zi a creației, pe care eu o văd ca o noapte.

Şi chiar dacă ar exista Dumnezeu, gândeşte-te puţin ce forţă colosală reprezintă. Nici un adjectiv, la scara universului, nu i-ar putea surprinde paşii. Este oare posibil să te conectezi la El, aşa cum spuneţi voi?

Ce s-ar întâmpla dacă mai multe trilioane de amperi ar trece printr-o siguranţă de multe miliarde de ori mai subţire decât un fir de păr?

Nu crezi că o să facă clic? Sau o să înnebuneşti?

Întotdeauna va exista o uşă ultimă pe care îţi va fi interzis să o deschizi.

-Indiferent cât ai încerca să mă convingi că nu există Dumnezeu, sau că faţa Lui va rămâne veşnic în penumbră, eu ştiu că există, cu ce facultate nu ştiu, probabil una suprarațională. O constat în mine însumi, în tot ce mă înconjoară, îi văd semnele peste tot, în însăşi setea mea de El, Fiinţa fără de pată. Argumentele tale nu le consider primejdioase, nu-mi zdruncină credinţa, ci doar îmi împovărează sufletul cu o greutate de care n-am nevoie şi care mă lasă sleit. Mi-e silă de atâta raţiune, lasă-mă să judec cu simţirea. Cel mai bun argument al existenţei Fiinţei iubite e că sunt nebun după ea. O să-mi spui că e argumentul mirajului, că e circular, dar altul mai bun n-am.

-Aici trebuie să fiu de acord cu tine. Singurul mod prin care te poţi *apropia* de Dumnezeu, dar numai atât, bagă de seamă, *nu identifica,* prin care-i poţi simţi oarecum prezenţa, e adoraţia totală, de care tu cel puţin, eşti în stare... dar asta nu e o dovadă a existenţei Lui... oricum ai lua-o, nu reuşeşti să faci pasul afară din cerc...

Orice altă cale de a-l cunoaşte, de o manieră directă, e sortită eşecului... sigur, îi poţi demonstra existenţa urmând argumentele raţionaliştilor, dar chiar şi acestea pot fi respinse în cele din urmă drept un simplu artificiu logic sau exerciţiu intelectual. De altfel raţionaliştii sunt, în ciuda strădaniei lor contrare, printre cei mai mari poeţi mistici…

Dumnezeu, dacă e infinit, e incognoscibil pentru mintea noastră limitată şi muritoare. Deci misticii ori se fac vinovaţi de hulă, ori de o ignoranţă ridicolă. Mai probabil este că aroganţa îi face orbi la orice argument logic.

Orice cuvânt prin care se încearcă o caracterizare a Sacrului e în sine o blasfemie. Nu-l poţi turna în nici un tipar.

Din cauza asta orice străduinţă de a pipăi cu mintea tărâmul Divin altfel decât filosofic, la modul cel mai abstract cu putinţă, e sortită eşecului. Nu e de mirare că unii mistici îşi pierd minţile şi mulţi din cei ce fac Yoga o iau razna... omule, dacă ţi-e sortită ţărâna, mulţumeşte-te cu ea. Dorind să prinzi între baierele inimii ce nu poate fi cuprins nici măcar cu închipuirea, o să-ţi frângi aripile sufletului... Creatorul nu ne-a pus pe pământ ca să-L căutăm, ci ca să ne bucurăm de frumuseţile lumii, de asfinţiturile de soare ca şi de parfumurile primăverii, altfel nu şi-ar fi dat osteneala să le creeze, ne-ar fi oprit pe toţi, de-a pururi, la sânul lui, am fi visat cu el, la lumi nemărginite... sau să cunoaştem liniştea neantului...

... asta nu înseamnă George, că nu am din când în când dubii legate de propriul meu ateism. Însă singurul mod în care mi-e dat să intuiesc – în acele puţine momente – nu existenţa lui Dumnezeu, căci pentru mine e prea mult, ci numeşte-L dacă vrei Marele Mister, este refuzând cu totul să îl concep în vreun fel, impunându-mi un blocaj mintal total, ca fiind cea mai sigură cale de a-i aproxima şi simţi nepătrunsul.

Cel mai pur răspuns e prin necuvântare - în fond Divinul e o sumă infinită de potenţialităţi, despre care poţi afirma totul... şi nimic. Acceptând că nu-L pot cunoaşte înseamnă să-mi închei călătoria înainte de a fi început-o. Dar câtă linişte, cât zbucium lăsat deoparte...

Aşa cum spune tot Meister Eckhart, singurul care poate afirma Sunt este Dumnezeu.

Dacă admit deci, din toată puterea cugetului, că El este dincolo de orice închipuire, cum pot să accept că este posibilă întruparea sa?

Teologia apofatică, care neagă posibilitatea conferirii vreunui atribut Divinităţii, este singurul instrument care ar trebui să stea la baza unei religii consecvente logic, în măsura în care aşa ceva e posibil. Din păcate, creştinismul ortodox, deşi are puternice rădăcine apofatice, nu este consecvent, admiţând, pe de o parte, că fiinţa lui Dumnezeu va rămâne veşnic o necunoscută pentru noi, dar obligându-ne să acceptăm misterul întrupării... de ce Filocaliile nu vorbesc atunci şi de Krişna şi de Rama?... nu se poate ca peste un miliard de indieni să fie loviţi de orbire şi noi creştinii să fim singurii luminaţi şi deştepţi...

Nu ştiu care e adevărul ultim. Pur şi simplu nu ştiu şi sunt fericit să mor neştiutor. Dar nu e cea mai amară ironie că şi ţie George, în ciuda dragostei tale nebune pentru Dumnezeu, nu ţi se răspunde decât tot prin... tăcere...

-În loc să te zbaţi atât, între două oglinzi arse de focul îndoielii, de ce nu păşeşti dincolo de spaţiul îngust dintre ele, ca să te laşi mai bine pătruns de sentimentul copleşitor pe care îl ai încercând să-ţi imaginezi puterea nemăsurată a lui Dumnezeu. Lumile cărora le dă chip în fiecare clipă, în cine ştie ce colţ uitat de univers, şuvoaiele de viaţă care-i izvorăsc din degete... palpitând de setea de a procrea, agăţate de o stea căzătoare şi duse pe câte o planetă care visează să fie fericită...

-Bine, dar un sentiment cu totul deosebit ne cuprinde şi în faţa unui peisaj uimitor, care-ţi ia răsuflarea...

-Da, dar n-ai fi putut încerca senzaţiile respective dacă n-ar fi avut o cauză clară... aşa şi cu ideea de Dumnezeu...

-Să nu-mi spui că trebuie să fiu convins de existenţa unor şerpi care mă mâncau doar fiindcă m-au speriat de moarte în vis. Uite, pentru puţină gândire laterală... pune-ţi măcar o dată în viaţă întrebarea, dar la modul cel mai sincer şi deschis cu putinţă... dacă ideea de Dumnezeu, îndemnându-te să te contopeşti cu El, nu e altceva decât un alt şuierat al Marelui, eternului Şarpe, care vrea să ne abată de la adevărata cale a vieţii? Dacă e nimeni altul decât Amăgitorul, care îşi râde în barbă văzând cât de numeroşi sunt cei care îi lasă fetele frumoase lui şi numai lui?...

-... ce să-ţi spun, în loc de răspuns... până şi zeii zboară, dar altfel decât îţi închipui tu, care vezi numai anihilare... prefer să-mi închipui că zboară de-a pururi, dintre noi, pe meleaguri mai fericite, înălţându-se definitiv la ceruri. Asta e aspiraţia mistică supremă – şi zeii vor să se topească în întinsul sclipitor de dincolo de limitele firii... şi pentru ei, ca şi pentru noi, întoarcerea la matcă e un drum cu sens unic.

Era clar că, asemenea multor altor dăţi, nu ajungeam cu discuţia nicăieri. Nu pe cale discursivă vom ajunge în miezul ascuns al sâmburelui neştiut din care prinde contur, mai întâi şăgalnic, într-o înmugurire de vis, tot ce există...

-Putem avea eventual acces la un principiu constitutiv imanent, panteist, numeşte-l sursa vieţii, dar tare mă tem că doar în plan intelectual, cât de învolt ar fi sentimentul de împlinire pe care ni l-ar induce un astfel de efort. Numai că oricât te-ai strădui tu, trebuie să înţelegi că Transcendentul, aşa cum îl vedeţi voi, anterior creaţiei, dincolo de materie şi energia care-şi conferă prin ea, atribute, deasupra oricăror limite imaginabile, ţi se va refuza veşnic, prin definiţie.

Știi, sau mai degrabă îți închipui că de partea cealaltă se află o cameră orbitor de luminoasă, conținând cuferele tuturor misterelor, numai că ea nu se descuie decât pe dinăuntru, precum supapele cu sens unic. Ne încântă ideea că acel crâmpei de licărire neizvorâtă, pe care-l presupunem în fiecare dintre noi, își află izvorul în cămara cu pricina, dar nu e altceva decât spiriduşul veşnic jucăuş din mintea noastră.

Sigur, putem merge cu gândul și mai departe, și, în calitate de jongleuri în ale spiritului, putem alege un zeu panenteist, un pic imanent, altfel transcendent... e ca și cum am potrivi costumul cel fără de măsuri la bietul nostru trup... parcă începem să devenim chiar neserioși, aproape penibili în inocența cu care ne căznim să ne creștem statura, nu crezi?

-Știu că s-au încercat de-a lungul timpului imposibile din start chipuri ale Dumnezeirii... dar ce rost au?... nici un demers ideatic nu poate suplini sau măcar surprinde în cuvinte gustul simțit cu adâncimea ființei tale celei mai profunde, că ai intrat cumva în contact, limitat sau deplin, ia-o cum vrei, cu ce „este dincolo”... este diferența dintre senzația actului sexual în sine și citirea a tot soiul de istorioare despre iubiri platonice.

Dionisie Pseudo-Areopagitul insistă asupra faptului că Divinitatea este mai presus de orice afirmații și negații, deopotrivă. Cunoașterea a ceea ce se află peste limitele firii nu se poate obține pe cale rațională. Aici suntem de acord, da? – uneori am impresia că ne separă mai puțin decât ți-ar plăcea ție să admiți, poate nu mai mult decât cubul ăsta din granit. Contactul cu nivelul existențial suprem implică o cu totul altfel facultate de înțelegere, una supra-cognitivă, pur metafizică, în fapt o stare de neștiință raportat la termenii obișnuiți. După cum spune Dionisie, nu putem ajunge la ce este dincolo de viziune și cunoaștere decât, paradoxal, nevăzând și necunoscând. Nu susții chiar tu ideea asta, vorbind de Marele Mister? De asta misticii spun că nu-și pot descrie în cuvinte experiențele extatice...

-măi omule, iarăși o luăm precum Argatul Emilian, doar că de astă dată Împăratul ceresc e cel care ne-a scris, încă dinainte de începuturi, să mergem fără să știm unde și să aducem fără să știm ce?... ce vrei să fac cu nimicul și cu starea de neștiință?..de ce mi-aș bate capul cu ele?..cine îți garantează că acea stare imposibil de redat în cuvinte, imensitatea aceea albă de bucurie strălucitoare de care vorbesc sfinții este ultima realitate posibilă, lumina Ființei din care izvorăște plămada materiei?

-... trebuie să recunosc că e o chestiune de credință...

-... fiindcă asta e și nimic altceva... dacă aplicăm briciul lui Occam, concluzia nu este decât una: *El nu poate fi descris, atributele sale pozitive și negative fiind deopotrivă de nepotrivite, e de nedefinit în esența sa, e imposibil de cunoscut pe căile obișnuite și călcate de bunul-simț, deci, e de neatins printr-o experiență controlabilă și repetabilă*... acel ceva, dacă există, ne va rămâne de-a pururi inaccesibil. Și, în final, doar viața, e, numește-o acel Dumnezeu imanent... găsindu-și sfârșitul în infinitul mic și începutul în infinitul mare... n-o lăsa să-ți scape printre degete...

-lasă-mă să cred altfel... mă simt asemenea unui ou de pescăruș, o gemă cu ape mocirlii, așteptând dalta șlefuitorului, care să-i scoată la iveală tresăririle lucioase ale inimii din matca înfiorării tăcerii… poate să fie o iluzie, dar dă-mi voie să o am pe aceea a fericirii de dincolo de cuvinte, sunete și culori... dacă pe mine toată irosirea asta a vieții mă face fericit?

Necuvântătorii țărânii de aur

-Tot ce ne este îngăduit, în calitate de humă căreia i s-a suflat viață, este să ne uităm pe noi înșine într-un sentiment încrâncenat de admirație față de ochiul care și-a revărsat culorile în apele tropicale și a udat trandafirii cu stropi de paradis.

Chiar și prea multele gânduri la adresa lui Dumnezeu sunt o dovadă de trufie: *iartă-mă Doamne că mi-am închipuit vreodată că pot fi mai aproape de tine decât ești tu de mine, în fiece clipă...*

... iar celor care nu își semețesc privirile către El și nu se cred una cu El și sunt umili în cugetul lor, le-a dat, unora, partea de apus a Fluviului Vieții, iar altora, cea de la răsărit. Și a deschis către ei banii ca apele. E o solidaritate reciprocă în și pentru viață.

... iar pe cei care vor musai să-I vadă fața i-a lăsat să aibă parte de gustul colbului, tăcerea deșertului și răceala pădurii desfrunzite. I-a sortit unei lungi și amarnice singurătăți. Le-a mai luat vederea și auzul, ca să rămână orbi și surzi la lumea pe care cu atâta sârguință o pusese la picioarele lor, ca să se bucure de una din multele alcătuiri minunate ieșite din prisosul Lui.

... și celor care se învârtoșează cu inima împotriva Lui, cerându-i socoteală de faptele cele multe și rele ale lumii, lor le-a lăsat Dumnezeu calea pieirii încete și a sărăciei, a umbrei și a morții, a gustului amar și regretelor târzii. Dar, fiindu-le milă de ei, a slobozit asupra lor uitarea, numai că pe aripile ei au călărit o ploaie de demoni, care în cele din urmă le-au încurcat de tot mințile.

Eternitatea?..un pic mai la vale...

Virgil e îmbrăcat în redingotă albă și pantaloni negri, cu joben pe cap, pedalând din răsputeri la un velociped, pe un velodrom în pantă lină, căruia nu i se întrevede capătul... salutând publicul cu pălăria... în mijloc, mai multe busturi de manechine... sfere, cuburi și cilindri, toate corpurile tăiate pe sfert sau pe jumătate – **George**, costumat ca un arlechin, e întins pe o bancă de piatră, cu privirea fixată la cer... îi răspunde cu greutate...

-Măi frate, dar când zici tu, mare maestru al spiritului, că mi-aș putea elibera treanța asta de suflet, că m-am săturat de atâta pedalat... mi-e teamă că se schimbă iarăși polii magnetici ai pământului până să ajung eu la cer...

George îi răspunde că e prea grăbit, că nici un drum nu e ușor și în nici un caz scurt, că el nu trecuse nici măcar de Yama și Niyama[1]...

-Nici unul dintre cei ce dați astfel de sfaturi nu ați parcurs drumul până la capăt ca să puteți vorbi cu atâta siguranță, dar trăiți, asemenea atâtor altora, din amăgiri. Nu, îmi pare rău, nu sunt dispus să-mi sacrific acest dar unic care este viața ca la capătul ei să-mi dau seama că am urmărit o himeră.

... vrei tu să accept pariul lui Pascal?

Numai că pe mine nu mă interesează dacă El există sau nu, nici ce va fi după sau ce voi obține în viața viitoare și sub ce formă, ci, atunci când va veni vremea să trag o linie, dacă n-o să am parte de o moarte năprasnică, să pot socoti, măcar pe degetele de la o mână, câteva împliniri.

1 Primele două etape, cu caracter preponderent etic, care trebuie depășite în drumul spre *samadhi*

Chiar şi numai asta ar trebui să fie, oricui cu mintea întreagă, suficient.

Dacă e să-mi închin întreaga existenţă împlinirii năzuinţei către Divin, pe care se presupune că aş avea-o scrijelită cu lacrimi de iubire în afunzimile fiinţei mele, trebuie să fiu convins mai întâi de două lucruri: odată că Dumnezeu există – ceea ce poate fi adevărat, dar nedemonstrabil prin mijloace şi concepte obişnuite – şi în al doilea rând că o eventuală identificare cu D0ivinul este nu numai posibilă, dar şi permisă. E nevoie să înţelegi, raţional, că nu este posibil să ştim vreodată dacă există sau nu o Fiinţă Supremă. Dacă nu-l crezi pe Kant - deşi antinomiile lui vor fierbe în ele însele cât vor fi lumea asta şi pământul, atunci pleacă urechea la înţelepciunea taoismului... în fond, Kant a fost singurul autentic taoist dintre toţi marii filosofi...

Poate că, după mulţi eoni în care ne vom fi străduit să demonstrăm existenţa lui Dumnezeu, în momentul în care ne vom afla la un fir de păr de o dovadă palpabilă, vom fi atât de obosiţi de căutare încât ori ne va scăpa printre degete, ori vom constata că deveniserăm între timp perfect atei şi deci indiferenţi la orice încercare de misticism şi ingerinţă nepoftită a supranaturalului...

Nu-mi pot scoate din minte o poveste sumeriană, cu un viteaz care ani în şir s-a învrednicit de toate faptele mari posibile, totul cu un singur scop: să petreacă o singură noapte cu zeiţa supremă, după care urma inevitabil moartea – nimeni nu avea voie să-i vadă chipul fără să plătească cu capul.

Iar când în sfârşit a ajuns în vârful piramidei, în camera misterelor, a dat de zeiţa mult visată, învăluită în văluri groase. Când le-a dat jos, unul câte unul, tot ce i-a rămas în faţa ochilor a fost o băbuţă slabă şi ştirbă, care râdea la el prosteşte...

Da, tocmai de aceea avem dreptul să pretindem semne, tot aşa cum o maşină trebuie încercată înainte de a fi cumpărată. E drept că preferăm să nu cerem nici unul din simplul şi marele motiv că nu vrem să ucidem în noi speranţa. Nu e foarte onest, dar e una din reţetele care întreţin mirajul descătuşării de destinul nostru pieritor, testate de mii de ani.

-Toate astea sunt cerbiciile unei minţi nevolnice şi suprasaturate de ea însăşi, care cad în faţa setei nestăvilite după iubirea Divină, îi răspunde de fiecare dată George.

Dacă te face să te simţi mai bine, da, recunosc că sunt unul dintre …visătorii lui Dumnezeu, pierduţi patimilor lumii, dar prefer scrânteala asta tuturor celorlalte.

-Şi dacă totuşi asta e şi nimic mai mult - o năvalnică şi extatică bezmeticeală? Ştii cum văd împărăţia lui Dumnezeu, singura posibilă? Aici pe pământ, când întreaga planetă va fi o mare grădină... când oamenii vor vorbi o singură limbă, când vor avea acelaşi Dumnezeu, sub forma unui crez unic: un nou umanism, şi când ne vom considera, fiecare dintre noi, cetăţeni ai lumii, indiferent de culoare şi rasă...

De-abia atunci, când raiul va fi pe pământ, aşa cum vrea Ina, vom merge toţi mână în mână, precum zeii. Şi mă îndoiesc că cineva va mai bate atunci la poarta-păşunii-celei-fără-de-toamnă.

-Da, dar în absenţa unui cer către care să tânjim cu ochii din mijlocul aripilor de suflet, cât de plictisitor şi gri va deveni neîndoios paradisul tău... trebui să recunoşti măcar un adevăr: tocmai parfumul de eternitate şi numărul neprihănit fac veşnicia atât de atrăgătoare şi, din când în când, un pic mai scurtă...

Receptor nu prea fidel, pe undele mântuirii

-Și de ce mă rog sunt textele sfinte atât de pline de contradicții? Nu e cea mai bună dovadă că nu sunt revelate?

-Ba da, toate sunt de inspirație divină, numai că recepția lor e imperfectă. Adu-ți aminte cum sunt transmisiunile pe unde scurte: semnalul e câteodată clar, alteori bruiat și de-abia inteligibil. Vina nu e a transmițătorului, ci a calității receptorului și a eterului atât de distorsionat de alte semnale, spune-le iluzii, temeri, neputințe, idei preconcepute... nu mesajul divin e plin de contradicții, ci felul în care a ajuns la urechea profeților evrei, ei înșiși ființe omenești, imperfecte, de aceea e câteodată neclar, uneori ambiguu... primește mesajul nu cu mintea, care va introduce alte și alte distorsiuni, ci cu sufletul, căci numai lui i se adresează... și vezi ce-ți spune... un mistic sufi nu citește Quranul cu mintea sa, ca o sabie, ci cu inima și mai ales cu ochii Lui, mulți câți spicele de grâu... „oriunde îți întorci capul vezi fața lui Allah... ” spune, atât de minunat, una dintre sure...

Suflul care le-a inspirat e divin, mâinile care le-au scrijelit sunt ale omului...

O butie din lemn nu poate ține decât oleacă din licoarea Divină și nu pentru multă vreme... mulțumește-te totuși că ți s-a dat chiar și atât... depinde de tine dacă o lași să se oțetească sau o pui să dea tărie dorului ascuns al inimii, ca să îl înalțe până la rădăcina viei... de unde se va revărsa din nou, în miez de boabă și picurat de vin ceresc...

Cred în cer ca și în tine

-... și să nu-mi spui că tocmai în Biblie îți găsești îndemnul cel mai puternic la credință... de altfel vechii evrei nici nu-și prea puneau nădejdea în El, ci în Vițelul de aur...

Și dacă e adevărat că până la robia babiloniană erau politeiști, atunci întreg eșafodajul celorlalte două religii abrahamice cade de la sine: nimeni nu a făcut vreo promisiune mesianică unui așa-zis popor ales. Creatorul lumilor nu are cum să fie părtinitor, situându-se în afara oricărei limitări. Și nici nu a fost nevoie ca în Quran, Dumnezeu să-și repete până la saturație, și uneori inexact, ordinele anterioare, inexistente...

Care e atunci marea aia găselniță din Biblie care te împinge să fii un rob, ce zic, un arhitect atât de stăruitor la templul Domnului, în care văd că vrei cu orice preț să-ți zidești trupul?

-De ce vrei tu cu orice preț să-mi tăvălești în noroi tot ce am mai curat? Găsești vreo satisfacție intelectuală în asta, fiindcă vreo mulțumire sufletească nu cred că se prinde de jarul care ești tu însuți... și care arde orice idee înălțătoare, transformă în pulbere pe oricine intră în contact cu tine... Șiva este maestrul tău de dans, Virgil... nimeni altul decât Distrugătorul, cel care periodic sugrumă cumințenia dulce a firii și-i spulberă templele cu rânjete de ură... pășești cu tălpile lui Șiva, dărâmând totul în cale-ți… la tine nimic nu durează, de aia ești atât de izolat, hain și bezmetic, ars și gol, flămând să macini suflete curate, incredibil de singur…

Dar fiindcă și tu ești un suflet dornic de mântuire – deși nu-ți dai încă seama de asta, dar va veni și clipa aceea, o să încerc să-ți răspund, cu toată

zeflemeaua care ți se citește de pe acum pe buze...

Vezi, credința adevărată...

-pe care o ai tu și numai tu...

Ezită o clipă, cât să-mi dau seama că întreaga pledoarie era pentru el însuși.

-mă lupt... dar vrei să te potolești un pic?... nu depinde deci de vehiculul care te poartă în înalturi... o credință autentică te ridică implicit asupra oricărei denominații, inclusiv a ta proprie...

Poți aștepta mântuirea și de la un idol și vedea în cele din urmă lumina...

Uite, am aici ediția Bhagavad-Gitei pe care o port întotdeauna la mine... 7,21-22:

„Sălășluiesc în inima tuturor ființelor în calitate de Suflet universal. Din momentul în care cineva vrea să se roage unei divinități oarecare, îi întăresc credința astfel încât să se poată dedica zeității respective. Înarmată cu o astfel de credință, persoana își vede împlinite dorințele de către divinitatea în cauză. În realitate însă, Eu și numai Eu sunt cel care îi acordă toate aceste favoruri”.

Deci oricare ar fi zeul sau chiar spiridușul în care crezi, el nu este decât un alt chip al zeului suprem. Nimeni altul decât El îți oțelește credința și tot El îți transformă dorințele în realitate. Toți, de orice religie și indiferent de ce neam am fi, ne rugăm de fapt aceleiași Divinități, fie că o știm fie că nu. Dacă e vreun mesaj de reținut, acesta este. Pentru mine e cel mai important pasaj din Bhagavad Gita. E drept că versetele se referă la cei aflați sub imperiul dorințelor, adică nouăzeci și nouă la sută din omenire... adevăratul lor țel trebuie să fie contopirea cu persoana Lui și nu cu chipul semizeilor, avertizează imediat Krișna, dar repet, pe mine mă interesează drumul accesibil majorității covârșitoare a oamenilor și nu doar unei elite spirituale pe care probabil o numeri pe degete...

Chiar dacă cineva se roagă unui crâmpei de lemn sculptat sau unei bucățele de piatră pictată, ba chiar și unui păianjen, șarpe sau maimuță, medierea lor e doar aparentă, fiindcă tot Ființa Supremă, una singură, indivizibilă, panteistă sau transcendentă, ia-o cum vrei tu, este cea care îi întinde o mână salvatoare.

Ia acele cazuri de însănătoșiri inexplicabile... ele există, iar multe dintre ele au apărut în urma unor rugăciuni intense... sunt constatate în toate culturile și în toate religiile... cine deci te înzdrăvenește, un fetiș din lemn dulce, o pocitanie cioplită după cum s-a priceput un amărât care avea nu știu câte guri de hrănit?... sau o mogâldeață din lut, cam pârjolită în cuptor, căreia i-ai adus drept jertfă câteva boabe de orez, o floare, un pahar cu apă și i-ai dat pe la nas cu un bețișor parfumat? Singura explicație este aceea că harul tămăduitor l-a pogorât asupra ta unica slavă mai presus de orice cânturi, în stare să alunge toată suferința și să te îmbrățișeze cu mantia ei de iubire, dătătoare de viață.

Dacă n-ar fi așa, înseamnă că locatarii acelor insule pierdute din Pacific, la care tu visezi atât, de parcă nu ți-ar ajunge singurătatea în care vegetezi, miop, n-ar fi avut niciodată vreo șansă, nici la salvare trupească, nici la mântuirea sufletului.

Credința ta poate să fie în orice, numai să fie un sentiment curat, intens, arzător, în comparație cu care orice alt gând pălește, e neant.

Care e adevăratul Dumnezeu, Krișna sau Iisus, nedumerirea absurdă care te muncește pe tine, e irelevant. Până la urmă sunt simple nume. Credința e un zbor încrâncenat și năucitor în întâmpinarea harului care se pogoară, o dizolvare a eului într-un fuior orbitor de lumină, ca un chiot de bucurie, care

scapă oricărei definiţii logice.

-Tăria credinţei tale nu conferă realitate obiectului ei. Faptul că tu crezi orbeşte în ceva anume nu-i întăreşte prin asta substanţa. Ia exemplul vechilor egipteni: Şu era zeul aerului, cel care sprijinea bolta cerească... convingerea cu care credeau într-o astfel de ipostază nu-i oferea, prin asta, consistenţă şi un corespondent în realitatea fizică.

Înseamnă doar că te laşi legat în faldurile unei năluciri, până la capăt.

-Nu, fiindcă în orice ai crede, îţi repet, tot în El crezi... ce contează deci e intensitatea credinţei, nu în ce anume crezi. Toţi misticii – inclusiv vracii din miezul junglei amazoniene sau şamanii buriaţilor - aparţin în felul ăsta aceluiaşi cerc, unul cât se poate de deschis, al culegătorilor sclipirilor Dumnezeieşti. Toţi cei ce cred cu o putere care-i împinge dincolo de ei înşişi – înţelege eul lor aparent – sunt fraţi întru credinţă, indiferent de religie sau de chipul cioplit în faţa căruia se înclină. Credincioşii adevăraţi şi-au depăşit provincialismul propriei religii, vieţuiesc toţi cu cugetul şi sufletul permanent în tării.

-Cum măi omule, dar dacă nici una din religiile abrahamice nu e inspirată de o voce din cer – insist asupra lor, fiindcă ele ne sunt cele mai apropiate – ţii să mă convingi că toţi misticii sunt animaţi de o suflare venită de sus? Odată că nici din profeţi şi nici din întrupare nu se mai alege nimic: le putem înscrie la capitolul opere literare, folclor, o mitologie furată altei culturi, eşti convins că asta poate oferi o reală alinare sufletului? Fii sigur că preocuparea de căpătâi a Creatorului nu este boţul nostru de noroi cu zvăpăiatele sale furnici păroase, o specie atât de primitivă, doar dacă vrea să se îngreţoşeze de propriile făptuiri.

-Critica ta n-are în fapt obiect, nu te mai lăsa sufocat de mocirla unor contradicţii lipsite de orice fel de importanţă, deoarece misticii îşi primesc inspiraţia direct din unduirile neştiute ale liniştii de dinaintea glăsuirii silabei OM. Ei, dintre toţi oamenii, nu au nevoie de fapt de o religie anume, poţi spune că a lor este una singulară şi paradoxală, care nu cunoaşte decât două cuvinte, credinţa pură, ea însăşi o văpaie, cea mai orbitoare dintre toate, căreia nu-i poţi sonda adâncurile, nici măsura scopul, ci trăi doar la intensitatea la care eşti în stare.

Credinţa în sine, fiorul pe care-l încerci într-o linişte deplină, asemenea unui vector de sine stătător, ca o jerbă de energie, spune-i parfum de spirit pur dacă vrei, e cea care te ridică la cer. Nu au nici o importanţă nici textul rugăciunii, nici vorbele pe care le rosteşti, fie ele şi *mantre*.

Însuşi Iisus afirmă: „cu credinţa clinteşti şi munţii din loc”. Nu spune care trebuie să fie obiectul credinţei tale, ci îţi arată cât de puternică poate şi trebuie să fie ea.

Poţi crede şi într-unul din idolii neamurilor, în Astarte-Işţar, Horus sau Atena şi păşi în lacul cel nemişcat, cu tremurăturile lucitoare, din care e întocmită plămada stelară. Chiar dacă ce-ţi spun pare aparent o întoarcere la păgânism, cel puţin pentru noi, care avem Biblia drept căpătâi.

De asta convertirile de la o religie la alta nu au nici un sens. Propria religie e suficientă. Lasă la o parte contradicţiile din Biblie. Pana care le-a scris a fost ţinută de o mână de om, nu de zeu, care poate că a inspirat-o, poate nu. Fii cu sufletul nu la ele, ci la medierea directă, divină, care e însăşi credinţa. Ea te aruncă în cer, nu textul în sine, oricare ar fi el. Credinţa însăşi e un crâmpei dătător de adevărata viaţă, o scânteie de divin, şi nu are nevoie de versete sau de sure, ci doar ca tu să te laşi pătruns de fiorul ei, care vine din podoaba încă

nenăscută a inimii tale şi de dincolo de timpul nemărginirii, ceea ce e unul şi acelaşi lucru.

Credincioşii miluiţi de Cel de sus nu aparţin unei religii anume. Nu sunt nici creştini, evrei sau musulmani, hinduşi sau animişti, ci toţi sunt păstoriţi de unul şi acelaşi stăpân, pe păşunile raiului.

Unul care se tot plimbă de la o religie alta...

-adică tu...

-... pricepe odată că goana mea, aparent nebună, precum şi nerăbdarea zdrobitoare, pe care ai renunţat probabil să le mai înţelegi, sunt doar o încercare de confirmare a ce ţi-am spus până acum. Nici una din religiile pe care le-am atins cu sufletul nu mi-a sporit sau diminuat credinţa, ea e tot acolo, precum un glob de aur, arzând. În schimb un necredincios ca tine se aruncă până la uitare în braţele tuturor zeilor care-i ies în cale, vrând astfel să suplinească în formă ce îi lipseşte în substanţă, adică în credinţă.

Chiar să nu fi existat nici unul dintre sfinţii creştini, imaginea lor uşurează calea credinţei pentru cei slabi, care nu pot găsi resursa asta în ei înşişi.

Credinţa nu e iraţională, nici măcar suprarațională, ci doar o încordare, un foşnet, un freamăt de suflet, o adiere din bucuria gestului care a împrăştiat, din necunoscut, odată cu timpul, lumile...

Capacitatea de a crede nu poate fi decât conştientizarea unui fir care te pune în legătură directă cu Dumnezeu, fiindcă e substanţă din materia Divină. În fond, poate că atunci când te străduieşti să crezi, o faci cu un dram din mintea şi energia sa... credinţa cea mare nu poate fi accesată prin propriile noastre eforturi, ci doar dăruită... efortul pe care-l presupune e el însuşi un crâmpei coborât de sus... cine mai ştie... poate că ăsta e sensul expresiei - mulţi sunt cei chemaţi, puţini sunt cei aleşi.

-şi tu chiar eşti în stare de o asemenea dăruire, de un astfel de salt în neînchipuitul fiinţei?

-nu ştiu... câteodată mi se pare că *aş putea fi*...

-dar de ce simţi nevoia asta covârşitoare să crezi?...

-efortul conştient de a-mi întări credinţa e una... dar... credinţa însăşi mă cuprinde în braţele ei, mă obligă, fără nici o posibilitate de apel, să-mi întorc privirile înăuntrul meu ca şi spre cer. Cred că am fost dintotdeauna aşa... ce să-ţi spun... aşa sunt... e o ardere izbăvitoare care vine mai presus de mine...

... cum este posibilă credinţa?... fiecare religie, fiece text, revelat sau nu, este asemenea roţilor vehiculului celest, care poate să ia orice formă, de sfinţi, elefanţi sau maimuţe, tot aşa cum poţi să-ţi imaginezi Fiinţa Supremă ca fiind nevăzută, abstractă în cel mai înalt grad, imposibil de închipuit în vreun fel, doar să ştii că e acolo. Te agăţi de roţile acestui vehicul care te poartă către marele Ascuns. Importantă e nu forma sau culoarea vehiculului, ci energia care-l face posibil şi care te ţine pe şine. Ea şi numai ea te saltă pe aripile credinţei, ea însăşi e credinţa, strălucirea cu care te îmbie către el Creatorul.

De asta îţi tot spun că nu e deloc important ce religie ai. Poţi, amerindian fiind, în jungla Amazonului, să te închini spiritului jaguarului şi să faci pasul în dogoarea soarelui mai fierbinte decât toate stelele îngemănate. Odată ce vorbim de credinţă autentică, nu există o religie mai adevărată decât alta.

Este şi motivul pentru care marile religii nu trebuie să aibă nici o pretenţie de superioritate faţă de cultele animiste. Credinţa, da, asta e cea care ne deosebeşte, numai ea îl diferenţiază pe locuitorul infernului de cel al paradisului. Zeul suprem poate lua trup de înger, nicicând de diavol. De asta ar trebui ca adevăratul ţel al unui misionar să fie nu propovăduirea unei noi

religii unui popor considerat primitiv – de unde atâta paternalism față de aborigenii australieni sau un trib de hotentoți? - ci să-i învețe să creadă, dacă într-adevăr un astfel de demers e posibil, iar credința nu ne e de fapt dată de sus. Așa că misionarismul trebuie să pornească cu propria persoană. Chiar și unul ca tine, care nu crede în Iisus, trebuie să înțeleagă că, paradoxal, nu faptul de a fi adevărat Dumnezeu contează, ci dacă tu crezi în el, asta e...

-... mă îndoiesc că am să pot ajunge vreodată acolo unde te-ai cățărat tu... pe plaiuri de dor, de unde nici o hărțuială a cugetului nu te mai poate smulge...

De ce oare sunt veșnic nemulțumit și nici acum, după atâția ani, nu mă pot opri din alergătură? Nimic nu mă satisface, nicăieri nu-și poate găsi sufletul meu sălaș, de fiecare dată când încerc să mă apropii de o religie – crezând că ea e drumul cel mai nimerit pentru mine – izvorăsc aproape numaidecât îndoielile, frângându-mi orice capacitate de a crede, obosindu-mi și mai tare sufletul, rupându-l nemilos în două și aruncându-l bezmeticiei vântului încrâncenat – de ce mi-e dat veșnic să mă zbat aninându-mi sufletul când de un catarg, când de altul?..

-Din simplul motiv că îți lipsește credința adevărată, în stare să potolească și vitregia mării dezlănțuite. N-ar trebui să cauți mai departe de ortodoxie. Are tot ce-ți dorește mintea și sufletul.

Ești un om slab, incapabil de vreo credință profundă. Și tot mutându-te de la o religie la alta, cu convertirile tale mai mult în joacă, care durează de la o seară la o săptămână, nu înseamnă nici că vei găsi o confesiune mai bună și nici că-ți vei întări credința. Trebuie să găsești resursa asta în tine. Nimeni nu te poate ajuta decât tu însuți. Încercarea ta a fost sortită până acum eșecului fiindcă s-a bazat pe un mecanism care-și pune bețe-n roate singur: vrei să-ți dovedești pe cale pur rațională că ai toate motivele să crezi. Or nu o să fii în stare niciodată să-ți potolești mintea, asemenea unei veverițe jucăușe: întotdeauna va găsi o ghindă mai apetisantă, un „dar dacă... ” Stai odată de vorbă cu tine însuți și întreabă-te: în ce crezi și de ce crezi?

Ce-ți lipsește ție este o credință simplă, dar profundă, fără nici un fel de conceptualizări. Trebuie lăsată acolo, în suflet, fără să o atingi cu rațiunea. Imediat ce o iei cu asalt, ai distrus-o. „Crede și nu cerceta” nu are deloc conotația negativă care i se atribuie. E tocmai secretul păstrării ei, nealterate.

Să ai credința simplă a țăranului din poveste. „Și-a pus nădejdea în Dumnezeu și a plecat peste nouă mări și țări să-și caute norocul”.

Credința e ceva ce desfide biciul gândului. Preferă să moară, să se retragă în ea însăși, dar nu-i cedează. Nu se poate ajunge la ea pe calea argumentelor logice, fiindcă întotdeauna vei găsi unul care să contrazică chiar și cea mai aparent inatacabilă teză. E ea însăși un crâmpei de Absolut. E în același timp, poate, o dovadă a Grației Divine...

M-a frământat în nu puține nopți întrebarea, de ce unii oamenii sunt în stare de credință și alții nu. Poate că și ea e un dar de la Dumnezeu și calviniștii au atunci dreptate – Atotputernicul își revarsă harul asupra cui dorește. Salvarea îți e poate predestinată... nu știu dacă mă încântă foarte mult perspectiva asta, dar asta e... nu știu...

Nimeni nu poate ști.

-Atunci înseamnă că nici ateismul meu nu mai este atât de respingător.

Este ce-ți rămâne dacă n-ai fost blagoslovit de Dumnezeu cu credință. Numește-o armă a neputinței. Sau mai degrabă voce a sclavului căruia i-a fost refuzată pe veci libertatea.

E o insulă lipsită de griji, în aceeași măsură morală și psihologică. Atunci,

dacă nu pot să cred, dacă nici măcar asta nu e o alegere ci un dar, păcatul meu nu mai este chiar atât de zdrobitor, iar convertirile mele, moarte din naștere...

Și dacă într-adevăr ți-e sortită sau nu mântuirea, dinainte chiar ca lumea să-și fi căpătat înfățișarea, fără nici o putință de control? Sună chiar mai categoric decât fatalismul musulman. Dacă tocmai asta mi-a scris Dumnezeu pentru viața de acum – lipsa credinței și un chin sufletesc fără margini, din care să nu existe scăpare? Nu ar trebui să-mi accept crucea fără să crâcnesc?

-... și eu am uneori îndoieli în privința asta, nu știu care e adevărul... nu ți-o spun doar ca să te încurajez, dar tare mă îndoiesc că Dumnezeu ne-a sortit pe vreunul dintre noi necredinței. Din contră, cred că ne-a predestinat salvării...

-Știu că o să sari acum în sus, dar dacă cineva *crede* cu toată tăria în Diavol, crezi că tot izbăvirea supremă îl așteaptă?

-Diavolul e tocmai absența credinței, în negura fără de ferestre a iadului, deci chiar în momentul în care ai vrea să crezi în el, prin însuși actul credinței ucizi iluzia existenței Necuratului, iar zâmbetul suprem ți se dezvăluie atunci drept unic loc de ispășire. Nu dragul meu, oricât te-ai zbate să fugi de El, n-avem scăpare, tot în sânul Lui ne vom întoarce, doar atât ne deosebește: lungimea drumurilor, până ce ne vom da seama că n-am părăsit în spirit acel loc, niciodată, acea dulce și de-a pururi liniște...

…dar ia gândește-te, cum spațiul și timpul nu existau, ce ditamai grădina și-a oferit, astfel ca, prin noi, să aibă libertatea să iasă afară din El însuși și să se joace cum poftește, nestingherit de hăul luminii?... eh?...

Soarele dintâi

„Shall I compare thee to a summer's day?"
Sonetul 18
Shakespeare

„De ce, într-adevăr, vorbesc toți misticii de lumină?... acesta să fie cu adevărat chipul ultim al Dumnezeirii? Sau cel care ne e nouă accesibil? Și dacă e într-adevăr așa, de ce, dacă ai văzut o dată numai, vraja splendorii imensității ultime, te întorci în adăpostul veștmântului tău de humă? Cum te mai rabdă inima? Cum este posibil ca odată scufundat în oceanul prea plin de dragoste, să redevii picătură?"

George e atât de fericit încât îi vine să chiuie. Alb strălucitor, peste tot, unica priveliște, în care orice orizont pământean a fost desființat, o mare neîncepută, fără de fund, care izvodește din copleșitoare iubire rosturile vremelnice ale lumilor. Și tot ce ne rămâne e bucuria răsăritului fără de apus, conștiința definitivă că ești una cu creatorul tău, plăsmuind, prin El și odată cu El, răsadul propriilor gânduri, își spune George...

Rumegă imaginea asta de multe zile în șir. Și totuși e ceva care-l roade. Las' că nu e ideea contopitului și întoarcerii. Asta mai treacă meargă. Hai să zicem că e un fel de orgasm la putere stelară, cum ar spune Bebe... ești și nu ești tot tu acolo, cu simțirea strigând ca un fulger în zborul ei rotund prin nemărginire, zdrobind orice fruntarii...

Ce-l macină e însăși ideea luminii. E prea simplu să fie așa... sună din cale-afară de prozaic... e ca un șablon care „te prinde", și nimic mai mult..lumină... hmm...

„... bun, ce să aștept în schimb? Întunericul? Ăsta să fie contactul cu

Dumnezeirea? În adâncimi negre ca smoala, în care până şi frica îngheaţă de atâta singurătate, acolo să ne primească în îmbrăţişarea Sa?

S-o închipuie asemenea unei zile de toamnă, când sufletul ţi-e murat şi copleşit de noroi? Asta e faţa nemuririi? Parcă îţi piere tot cheful să pleci cu ea în eternitate...

Ori să rămânem de-a pururi, fantome de gheaţă, în încleştarea unor troiene robite crivăţului?

Rămâne tot bucuria soarelui... fără să-l putem atinge... decât cu o urmă de gând, ca un nor pufos... e o plăpândă imagine a ce ne aşteaptă dincolo... numai gândul marii călătorii şi te aruncă în cer...

Strălucirea unei zile de vară... a vieţii pulsând la maximum în orice lujer... a lipsei de griji a copilăriei... a buzelor de fată înmuiate în sângele de vişine, în pepenele în care şi-a cufundat faţa... nu cumva Virgil are dreptate şi lumea „de dincolo", ţinută în viaţă de un răsărit veşnic înmugurit în bobul de rouă, se opreşte în simţirea noastră, acolo de unde îşi luase avânt... nu e decât acea tresărire pe care ţi-o dă soarele de vară, pitit în frunzişul după-amiezii, promiţând un lung asfinţit... foarte aproape de acea clipă când văpaia sa se înmoaie un pic, dar ştii că mai ai mult până ce dulceaţa sa va păli în îmbrăţişarea dealurilor care te înconjoară...

E acel moment unic, curat şi minunat, când fuioarele sufletului sunt în stare să se desfacă din ghemul îndoielii şi să îmbrăţişeze întreg cerul... când te crezi în stare să-ţi iei zborul, din trup..chiar şi numai cât o fulgerare de o clipită la o margine învolburată de stea...

Maimuţa zvăpăiată şi înfricoşată care e mintea noastră sare neîncetat dintr-o liană într-alta, culegând câte un chip de zeu, gustându-l şi lepădându-l cât colo cu un scâncet, dar şi ea are un moment când e copleşită... după atâtea raiuri şi moşi bărboşi sau tineri imberbi cu multe braţe îmbrăţişând femei cu sâni ca adieri de paradisuri, mintea noastră, pe care ne zbatem s-o împingem mai presus de ropotele îndoielii, nu e în stare să meargă mai departe şi alege şi ea o singură clipă, cea mai măreaţă de care e în stare şi totodată singura în măsură să ne oblojească, lumina soarelui de vară. Ne spune cugetul, dacă am şti să-i ascultăm păsul: fraţilor, mai mult de atât nu ştiu, nu pot, nu mi-e hărăzit să merg... luaţi această dragoste scăpărătoare în suflet, poposiţi în veninul beţiei ei şi întoarceţi-vă pe propriul tărâm de îndată ce v-aţi adăpat cât de cât... e totuna cu iubirea cerească fiindcă alta nu e...

Lumina nu e decât un tâlc, fiindcă altul mai bun nu avem, o încercare, poate zadarnică, de ridicare dincolo de genune... atât suntem în stare: să vedem faţa Domnului ca un soare bun, de vară... şi cât n-am vrea să nu apună niciodată... cine n-ar vrea un paradis, surâzând de-a pururi, în mlădierea udă a frunzelor de salcie din care zeiţa şi-a împletit culcuş... la o zbatere de mână de apa uitării pământene, dar şi a izvorului vieţii fără de moarte?

Departele de lângă noi

Sub nici un chip nu poate fi de acord cu scepticismul lui Virgil. Îi înţelege amărăciunea, dar nu îi acceptă pesimismul şi nici marea plumburie de ateism pe care e mulţumit să plutească.

„Este viziunea lui Dumnezeu colorată de spaţiul pe care-l ocupi? Există un loc privilegiat unde îi poţi simţi prezenţa?" - se întreabă adesea George. Poate, dacă ar găsi totuşi un răspuns, cât de cât aproximativ, ar reuşi să-i

înmoaie cerbicia.

„Nu am trufia să știu unde și cum poți simți respirația și atingerea Creatorului... cel mai simplu și poate unicul răspuns este că e prezent în toți și în toate... hai să admit pentru o clipă, asemenea lui Virgil, că panteiștii se află poate cel mai aproape de adevăr atunci când spun că Dumnezeu e în grăuntele de nisip ca și în neliniștea miezului de stea... în felul ăsta și o piatră e înzestrată cu atributul gândirii... atunci nu trebuie să caut mai departe de trunchiul însetat de sevă care sunt... Marele Spirit este chiar ochiul meu, obosit de atâta nesiguranță... rătăcit pentru o clipă în stufărișul uitării de sine și balta neștiinței…

Hai să zic că m-aș retrage într-o chilie, săpată în stâncă, la marginea unui pustiu. Primul lucru pe care l-aș vedea în fiecare dimineață, de cum aș deschide ochii, ar fi rogojina agățată într-o rână și care acoperă cam într-o doară gura vizuinii mele. Razele ce-și taie drum prin ea aduc cu ele respirația uscată a deșertului, care începe să-și înmoaie oasele după tăcerea de gheață a nopții.

Oriunde mi-arunc privirea, numai movile, albe de atâta arsură, seci și nemișcate, ciuruite și înfricoșate la răstimpuri de vântul care aduce cu el o adiere de viață și mare. Câtă apă am, o țin ca să-mi alin uscăciunea din gât. O coajă de pâine, trebuie să o drămuiesc și pe aia... apoi ies pe dâmbul din fața chiliei și salut soarele... cum mai dogorește deja... parcă nici nu pot să mă bucur de dărnicia lui...

…sunt în genunchi de vreo trei ceasuri... mă dor, de parcă un foc mi-ar perpeli și zdrobi în același timp mădularele... pielea, de atâtea răni, a ajuns o scoarță... una sunt cu inima... rostesc în ea numele Atotputernicului până ce sunt gata să izbucnesc în lacrimi ... nu știu dacă de iubire sau de ciudă și neputință... poate acum, totuși... cu fiecare rugăciune mă forțez cu simțirea mai departe... strălucirea gândului e de astă dată strașnică, mai intensă ca niciodată, ca un brici care despică necunoscutul... hai să continui... respirația nici nu mi-o mai simt... atât de tare împing cu mintea acea poartă care refuză să se lase deschisă încât orice alt gând rămâne suspendat... Allah, Allah... șeicul, maestrul meu spiritual, mi-a spus să ajung la o stare de contopire cu gândul, să nu mai fiu altceva decât El, în același timp ochii și inima Lui... dar și dacă încerc să mă pătrund de adevărul ăsta, poate nu e decât o amăgire... uite, gândul e acum atât de intens încât capătă o culoare și un parfum asurzitoare... vreau să fiu acolo... vârful muntelui nici măcar nu-l întrevăd, în ceața în care am intrat... și m-a cuprins deja o stare de sfârșeală... nu, nici de astă dată n-am ajuns pe pisc... mă înham la urcuș, în fiecare zi, dar cu tot mai puțină tragere de inimă... poate că șeicul are dreptate și n-am suficientă credință...

Am în schimb deșertul din jurul meu, în care mă contemplu, gol-goluț. Atât de uscat am ajuns, la trup și la suflet, încât pustiul din mine mă copleșește. Nu, nu Îl găsești în izolare…nu-ți aduce nimic, nici măcar liniștea…ci doar o stăruitoare dezolare, seacă, în care te cufunzi, năuc, cotropit cu fiece zi ce trece, iremediabil, de putreziciune…Mă rup o clipă cu mintea de mine însumi... ce-i reușește oare Creatorului?... ca o mână de nisip e lucrarea mâinilor lui. Nici tulburătoare, nici minunată, ci doar o alcătuire de praf, o dâră de durere urmată de o ațipeală a voinței, un triumf nostalgic al nimicului... tăcere și perplexitate... atât ni te arăți, Doamne... Nu! - spun nu singurătății amare a deșertului... mă îndoiesc că Atotputernicul ne-a sortit unei existențe neputincioase...

Sigur că i-aș lua numaidecât urma în junglă, nici nu mai încape vorbă. Acolo totul pulsează la un ritm năvalnic, în fiecare fir de iarbă. Lianele mi se încurcă în mâini la tot pasul. Aburul vieții, respirația plantelor, mai că-mi sparg pieptul. Nici că-mi pasă de șerpii care-mi mușcă picioarele, o licoare dătătoare de bărbăție mi-e veninul lor. Șuieratul frunzelor la saltul jaguarului mă umple de desfătare, mușcătura sa, o biată zgârietură, de-abia că-mi iuțește pasul. Mor în fiecare clipă ca la următoarea să renasc, cu aceeași frenezie, într-o mie de locuri deodată. Sunt una cu pădurea, pletele grele de ploaie mi le răsfiră furtuna, apele râului îmi fură plânsetul de bucurie, peștii sunt multele mele gânduri, alergându-se buimac unul pe altul, fără să obosească, ca într-un joc neistovit al împerecherilor nebune de idei, de cuvinte...

E acolo sus și aici, în tot locul... e plin de freamăt, de patimă... ce fior smintit, ca un hohot, te cuprinde, știind că în El, nu vei muri niciodată... e lăcașul nostru dintru începutul unduirii lumilor și nădejdea învierii de după apusul sorilor... moarte, viață, ce fapt banal, ce trecere firească... e tumult și șoaptă, roi de pulbere amorțită și renăscută prin setea din El însuși... trăiește... și acum și pururi... iar eu, un fir de întuneric, sunt stropit înapoi din neuitare de un licăr de șoaptă și readus la viață de ochii Lui... nu, acolo sus n-am timp să-L caut și nici o rugăciune nu-mi înalță cugetul... sunt prea ocupat cu roua care adapă gândăceii... mi-e mai aproape ca niciodată... e în mine și sunt în El... suntem una, fiorul nerăbdării copleșitoare a junglei...

Și totuși, chipul Său care nu mă obosește niciodată, singurul pentru care merită să trăiești, e la o atingere de mână, e încropit din colbul străzii, abia mijește între rosturile unui zid pe jumătate părăginit și mușcat de iederă, îl poți întrezări dincolo de fereastra suspinelor, spartă și cârpită cu hârtie decolorată... pe scările crăpate ale casei unde smiorcăie un plod al nimănui, mai slab ca zdrențele care-i atârnă și se rușinează de trupul deja ofilit, uitat acolo cine știe de când... îl hrănesc câinii de primprejur... prefer să-L văd acolo, în mâna care-i alină căpșorul, poposind asupra noastră și dezlegându-ne de blesteme suspinele, potolindu-ne ura, străduindu-se să ne facă să lăsăm deoparte egoismul și nimicniciile. În gestul care toarnă supa săracului e cuprinsă mai multă Dumnezeire decât în toate rugăciunile mormăite pentru propria purificare și înălțare... Iisus e mai presus de toți ceilalți zei fiindcă singur surâsul său mi-aduce cu el un licăr de speranță în oameni și o adiere de dragoste... nu în rasismul cras al hinduismului mi-am găsit deplina liniște - un brahman refuză să bea apă din fântâna de la care și-a potolit setea un musulman - ci în mâna întinsă muribunzilor...

Cred că mi-am greșit menirea. Rostul meu ar fi fost să muncesc pentru un sat de negri, în inima Africii... știu că Iisus e chiar unul dintre ei, dar, cu arcul și săgețile sale, n-are timp de mine fiindcă e prins de vânătoarea de zi cu zi, printre gheparzi și lei, pentru cei câțiva ochi negri umili și înfrigurați, apoși și plini de iubire, care-l așteaptă, ceas de ceas, singura lor șansă de salvare, într-o colibă de lut și paie. Când l-am întrebat pe Hristos unde anume în inimă să-mi rostesc Rugăciunea, mi-a răspuns: „acolo, în colibă, pe pământul bătut, la picioarele negrilor, acolo mă vei afla cât va mai exista un geamăt de sărăcie și durere”.

... „dar fundul ăsta de femeie, înfoindu-se dincolo de încorsetarea slipului, precum fructul îngemănat al paradisului dat în pârg, care stă în picioare pe plaja asta, zâmbind fericită soarelui, sorbind marea, cu brațele deschise așteptatei îmbrățișări... hai, doar o cârpă de plastic de câțiva centimetri te separă de poarta raiului... un simplu efort, ce dracu’, fii și tu mai îndrăzneț,

vezi cum îți răspunde”... îi rânjește Bebe, întins la soare, ținând în îmbrățișarea palmei o nucă de cocos și trăgându-și vigoarea de la ea...

... „ești convins că în acel moment de tine are ea nevoie?... îi răspunde George... e deja, cu toată ființa ei, în brațele Lui, întorcându-i dragostea în deplinătatea ei, pe când iubirea sa era ca o pâine neînceputã... ”

Unitatea originară

Aum Namah Șivaya

Decorul este cel al orașului Mexico-City, împodobit cu portretele lui Pancho Villa și Emiliano Zapata, imediat după victoria Revoluției. În fundal, mii de biserici goale, preoții fiind alungați de către **Watanat**, deghizat în preot aztec, cu o piele de jaguar trasă peste cap. Pe fundalul *Adelitei,* stors din gâtlejurile și trompetele grupului Mariachi Vargas de Tecalitlan, tot **Watanat** împinge cu măciuca populația, eliberată în sfârșit de lanțurile Bisericii, la o orgie generală... participarea publicului este încurajată prin gesturi explicite... totul la discreție... filmările sunt permise din toate unghiurile... într-un colț al scenei, cuplul primordial face o demonstrație a *asanelor* din Kama-Sutra... în celălalt colț, Bebe Jianu, îmbrăcat în preot șivait, dotat cu un trident de calitate și având pictate trei dungi pe frunte, declamă un monolog... pe măsură ce recită, blonda care-i ține microfonul se roșește ca un rac și își cuprinde genunchii cu cealaltă mână, feciorelnic...

„Eu când văd de fiecare dată poarta paradisului ușor deschisă, parfumată de mătăsoasele aurii flori de câmp, dar și de adierea propriilor tării, cu izvorul său dulce de lăptic cu adevărat transcendental, îmi vine să înnebunesc. Parcă mi-e o sete și o foame teribilă de ea, de parcă n-aș fi văzut-o de câteva vieți. Mă uit la ea de fiecare dată ca și cum aș adulmeca-o pentru prima oară, ca la singura minune cerească. Vreau s-o sărut, să mă adăp la fântâna ei, să mă topesc în ea, s-o dau înapoi drept ofrandă cerului, singurul loc unde poate ființa. Cum dracu’ poate exista ceva atât de frumos... nu știu ... oh, minunea minunilor...

Dat fiind gradul meu nemaipomenit de ridicat de spiritualitate, singura explicație este că ultimele vieți mi le-am petrecut în junglă, visând la cai verzi în copaci și acum vreau să-mi scot pârleala.

Dacă e așa de bună la gust și te aruncă cu atâta tărie în cer, mă întreb cine dracu’ a avut ideea cu totul neroadă să ieșim din paradis? Nu puteam rămâne pe veci la starea de puritate și unitate de atunci... ia gândiți-vă cum ar fi să ai orgasm la puterea eternității... câtă iresponsabilitate... atâta incompetență mă lasă mut...

Așa că la treabă, fraților, sabinele vă cheamă...

Fiți esența a ceea ce a fost El odată... focul patimii care a rodit splendoarea împerecherii originare, dintre *yin și yang*, prin care S-a pus în mișcare... vă asigur că singurul mod prin care o poate reface iarăși și iarăși este să încerce să se descopere, uimit, în fiecare dintre voi.

Cine știe, poate că ăsta e și scopul universului, ca la capătul lui, Creatorul să se regăsească pe El însuși, în fiorul dragostei...

De unde știți că Divinitatea nu depune, egoist, efortul uriaș de a se întrupa în fiecare dintre voi... revelându-i-se Lui unitatea fundamentală dintre *Brahman* și *atman!... purusha* și *prakriti* vor să se iubească, contopindu-se în

cuprinsul lacului mai larg decât zăgazurile tuturor cerurilor... da, singurul făgaş, pentru El, ca să nu moară de singurătate, e tocmai poarta paradisului...

Chiar nu vă daţi seama la ce cazne se supune El, în fiecare clipă, ca să dea spiritului aparenţă de materie, de-aici şi până în zări de nesfârşire? Dintre toate meritele care ar vrea să I se recunoască, sunt convins că la acesta ţine cel mai mult. Nimic nu-l supără mai tare ca dorinţa voastră de a păşi afară din viaţă cu orice preţ. Misticismele de orice fel îi repugnă.

Aşa că vouă nu vi se cere decât să fiţi, cu toată deschiderea şi seninătatea, efortul e al Lui, prin voi lucrează Creatorul.

„Eu sunt potenţa din om", spune Krişna...

Fără voi, mă întreb ce ar fi... aţi priceput acum cum vine vorba, suntem simple instrumente de plăcere în mâinile lui...

Nu vă mortificaţi trupurile... dacă aţi şti cât Îl întristează goana voastră după liniştea luminii... doar ne-a plăsmuit asemenea Lui...

Din amorfa şi plicticoasa sa stare de nedeterminare s-a trezit, s-a adunat aşa cum trebuie, a căscat bine şi şi-a întins mădularele, apoi a pus în mişcare izvorul de nepătruns al materiei, mânat de propria sete de viaţă şi soare, ca să se poată desfăta în plăcerea creaţiei... credeţi că şuguiesc?... ce voia oare să cunoască El? Oare nu beţia cărnii?..de aia v-a creat! Nu-i credeţi pe cei ce vă spun că spiritul regretă puritatea sa, coborârea în materie şi îmbrăţişarea ei. Din contră, El o doreşte din tot adâncul eternităţii, numai astfel ajunge, mereu şi mereu, la propria împlinire, retrăirea în fiece clipă a unităţii originare, a iubirii la puterea patimii fără de moarte... nu căutaţi nemurirea, n-aveţi nici o şansă, spre binele Lui şi, câteodată, al vostru, vă va mâna de fiecare dată înapoi la viaţă...

Diavolul care-l asaltează pe pustnic în Tebaida cu miros de coapse şi parfum de sâni nu încearcă să-l rătăcească, fraţilor, ci să-l aducă pe calea cea bună, a Dumnezeului celor vii!!!

Doar prin voi toţi la un loc El este încă odată, Unul. Tot ce trebuie să ştiţi este că fără voi, El n-ar putea fi nimic. N-aveţi de ce să-i fiţi recunoscători. *Voi sunteţi singura Lui speranţă şi lumină…El, un ocean mustind de oftaturi după împliniri nemărturisite, asta de când s-a abandonat propriilor dorinţe şi s-a spart în infinit de neînsemnatele fărâme care numai ele îl pot face să cunoască, iarăşi şi iarăşi, adevăratul gust al eternităţii, extazul orgasmic la puterea negrăitului...*

Acum înţelegeţi de ce Creatorul-Distrugător ne-a pus în mijlocul Grădinii desfătărilor?

Nici măcar El nu este în stare întotdeauna de gesturi dezinteresate.

Asta să fie o aducere-aminte pentru scepticii care mai gândesc că universul e un gest gratuit. Nu, cineva acolo sus vrea din tot sufletul şi cu tot cugetul şi cu toată Fiinţa lui să vă iubiţi. E singura Lui şansă de a cunoaşte de-a pururi dragostea, totală, universală, mai rotundă în imensitatea sa decât propria făptură. Ăsta este şi motivul pentru care a asociat procrearea cu plăcerea. Ar fi fost evoluţia oarbă în stare de o şmecherie atât de înrobitoare?

Mi-e aşa o sete de viaţă... de mirosul de primăvară jucându-se în părul fetelor... de parfumul de piersici aninat în roşul asfinţitului, de o fată cu sânii adulmecând iubirea, cu nările largi, desculţă, pe o pajişte plină de maci... la un pas de uitare şi vis...

Credeţi că dacă pe El l-ar mulţumi tăcerea veşniciei, ar mai fi plăsmuit nisipul plajelor, palmierii din Tahiti şi fetele sale frumoase, oferindu-se îmbrăţişării duioase a oceanului înfometat, originar?... măi, adoratorilor

nevolnici, voi ce univers perfect credeți că visează Vișnu... chiar nu vă dă-n minte?... vă spun eu, insulele paradisului din oceanul frumuseților desăvârșite... ei, ce mai aveți de zis, amărâților de mistici... dospind neantul în tristețea voastră lugubră?... ”

... după *La Adelita* urmează *El Son de la Negra*... **trompetele mexicane și chiuiturile devin apoteotice**...

Omul lui Leonardo

„Zeul de-a pururi geometrizează”

George intră el **în scenă**, visând cu glas tare și cărând gâfâind frizele Partenonului, ajutat fiind de Bebe și Virgil, care le-au furat, împreună cu niște omuleți cu ochii mari și capetele țuguiate, de la British Museum…

„Nu pot intra aici cei care nu știu geometrie”, scria, se pare, pe frontispiciul Academiei lui Platon. Dacă într-adevăr suntem întocmiți de un Geometru Vrăjitor?

„Toate lucrurile sunt numere”, spusese mai înaintea lui Pitagora.

Galileo i-a preluat refrenul, spunând că Marea Carte a naturii e scrisă sub formă de ecuații.

Descartes a înțeles și el asta și a inventat astfel Geometria Analitică.

Incredibil de simplă și frumoasă e ecuația cercului...

A deslușit ceva din mersul adâncurilor materiei și Leibniz, atunci când, cu un gând sublim dospit dintotdeauna tot acolo, a spus că tot ce vedem poate fi construit doar cu unu și zero.

* * *

... mai că n-am văzut că era George, atât de repede fugea pe lângă mine... bă, i-am strigat, iar l-ai văzut pe Dumnezeu, ce strălucești așa?...

Mi-a arătat, aprins la față, cu vorbele ieșindu-i șuvoi, o revistă științifică de notorietate... gata, s-a descoperit că universul e un uriaș dodecaedru, mi-a spus el... phiuu... atât a mai apucat să spună, apoi a luat-o la goană, cu o față ca soarele, mai întins decât o puteam face chiar eu...

... hei, i-am strigat din urmă, încercând să mă țin după el, știi că nici cu aripile mele de zmeu nu pot zbura atât de sus ca tine... nu te aprinde prea tare, fiindcă ideea nu și-a găsit confirmarea... dar George, devenit cât cerul, nu mai auzea de mult... întinsese mâinile, precum Omul lui Leonardo, singurul căruia i-a reușit cvadratura cercului, și stătea de vorbă cu Demiurgul de pe Capela Sixtină a catapeteasmei, care plutește pe apele desăvârșite ale Platoniei, acolo unde zâne de-a pururi fericite și veșnic fecioare sunt Ideile, și din părul căruia izbucnesc culorile dublei elice, răspândind viața pe planetele uscate din lipsă de dor... Partenonul îi surâdea cu secțiunea sa de aur, în cinstea sa florile își aranjaseră cochet petalele după numărul lui Fibonacci, iar radiolarii își puseseră costumele de gală, cele cinci poliedre regulate...

* * *

„... Virgil, te zbați atâta să demonstrezi că trăim într-un univers de minciuni, că pășim dintr-o mare de iluzii într-alta. Dar înșelăciunea cea mare, căreia îi cazi și tu victimă, clipă de clipă, e însăși existența materiei – nimic altceva decât energie infinit de subtil organizată, temporar și aparent înghețată de dorință... devenită materie doar prin faptul că acea minte dincolo de orice dimensiune nu e altceva decât un gând auriu încrețit într-o fugă marină parfumată turcoaz... cu cât pătrunzi mai adânc în miezul materiei, cu atât ai

sentimentul că te pierzi, că nimic nu mai are sens şi consistenţă şi că singura cauză a celor mai mici particule nu poate fi decât spiritul pur... un vis care se închipuie pe el însuşi, închegându-se... nu suntem nici materie, nici energie, ci o fantasmă de o consistenţă atât de stranie încât ia aparenţa lor... energia surprinsă într-o clipă de înfrigurare, când s-a strâns în ea de teama gheţăriei interstelare... oricum ai întoarce-o, tot în puterea gândului suntem... imaginează-ţi două programe de calculator, dintre care unul dictează organizarea şi funcţionarea celuilalt... şi aşa la infinit... totul înmugurit şi rodit în Mintea-cea-mare, Vişnu dormind pe oceanul Desăvârşirii... cum se trece de la vis, la gând, la program, la energie şi la aparenţa materiei, nu cred că avem impertinenţa să ne închipuim că vom putea şti vreodată... numai Dumnezeu însuşi îşi poate pricepe orânduirea minţii...

Care e apoi cauza mult trâmbiţatelor legi ale fizicii? Care e suportul lor material, unde sunt ele depozitate? Un program de calculator e înregistrat pe discul tare. Asta o ştii. Dar legile fizicii? Cum funcţionează ele cu atâta precizie? Unde anume se află geneza lor? În atom? În spaţiul interstelar? Înţeleg *F=ma*, dar celelalte ecuaţii ale fizicii matematice, mult mai complicate? Unde sunt ele păstrate, în ce bibliotecă platonică din care să se împărtăşească fiecare stea căzătoare, planetă sau moleculă? Legile chimice poate sunt mai pe înţelesul nostru... dar spune-mi... legea atracţiei universale, unde îşi află rostul ascuns? De ce e aşa şi nu altfel? Nu ţi se pare ciudat că totul e organizat atât de minunat? Spirala ADN, pe ce se sprijină ea, cum a apărut o asemenea incredibilă minune? Tot tu spui, citând unul sau altul dintre savanţi, că ceva e nerezonabil în faptul că universul e atât de matematic... îţi zic eu de ce e aşa: singura bibliotecă sacră e mintea lui Dumnezeu... în care totul a fost rânduit frumos, fiecare volum e o altă rotiţă fermecată în minunata carte a naturii... în mintea Creatorului, acolo şi numai acolo există Ideile perfecte de care vorbeşte Platon, concept reluat peste timp, într-un alt registru, de Malebranche... gândurile Domnului sunt cele care ordonează şi păstrează intacte legile fizicii şi constantele universale... o spune mai mult decât clar Krişna... „dacă o singură clipă aş înceta să lucrez, tot universul ar pieri... ”

Calculatorul nu e în stare să lucreze fără program. Universul nu ar putea funcţiona şi nici autoregla fără echivalentul unui program care conţine Formele desăvârşite, Ideile neîntinate de căderea în materie. Ele constituie matricea a tot ce există. Unde e codificată spirala logaritmică de pe cochilia melcului? În gândurile Creatorului... unde e parcat trenul genetic suprem, acel model perfect care este ADN?... în înfricoşatele păduri ale minţii sale. Whitehead are dreptate atunci când spune că întreaga filosofie occidentală constă în note de subsol pe marginea filosofiei lui Platon. Mai mult, Platon a devenit mai actual ca niciodată, fiindcă dintre toţi filosofii, el este cel mai aproape de adevăr şi mă miră că nu se insistă suficient pe adevărul ăsta... ideea de triunghi şi cea de cerc sunt conţinute în acel program de calculator urzit în Mrejele Marelui Vis... de asta nu mor niciodată... cu puţină bunăvoinţă putem face loc chiar şi Categoriilor lui Kant, fiindcă aşa este întocmit creierul nostru să cunoască... El nu ne îngăduie însă acces la programul-în-sine... „nu aveţi drepturi de Administrator”... (*adresându-se spectatorilor*) dumneavoastră aţi lăsa o bacterie retardată să vă strige programul de jucat table, chiar şi pus pe nivelul novice, (*întorcându-se*) aşa cum faci tu Virgil, ca să nu te scoată?

Darul jucăuș al Gândului

Scena se petrece în mijlocul unei preerii uscate…așezați în jurul unui cactus abia înflorit, George, Bebe și Virgil, îmbrăcați în indieni, fumează pipa păcii…nu vorbesc, dar gândurile lor își răspund unul altuia precum palele de fum…

…Pot evoluționiștii să spună ce vor, nimeni n-o să mă convingă că forma aerodinamică perfectă a albatrosului în picaj este rezultatul unor eoni de evoluție oarbă și nu al calculului minuțios al unui Suprem matematician, înzestrat în același timp cu un superb ochi pentru frumos.

Ia numai o insectă care imită forma unei frunze. Doar câteva fuioare tremurânde, vibrând cu o nețărmurită – deși aparent firavă – sete de viață. Dacă e un mod perfect de supraviețuire și de adaptare la mediu, de ce n-au ajuns *toate* organismele insectelor la concluzia asta? E cea mai mare jignire adusă intelectului uman să pretinzi că fără o Inteligență Supremă, aflată la lucru în stele ca și în cleștarul de rouă, în cameleon ca și în ursul polar, ar fi în stare sistemul nervos rudimentar al insectei de o asemenea decizie paradoxală... iar ca să o atribui unor gene oarbe, înseamnă să adaugi jignirii o insultă impardonabilă...

Dacă a existat o evoluție, ea a fost făptuită în salturi de chiar ochiul divin și musai dirijată din inima adâncurilor neștiute, mai înfiorate decât însăși nemărginirea, mai curate decât neprihănirea, de Marele Gând care cuprinde toate alcătuirile posibile... poate ca o joacă, ca o superbă dovadă de ce e în stare o parte neînchipuit de mică din atotputernicia Creatorului... N-o spun atât de frumos istoria avatarurilor lui Vișnu?... s-a făcut mai întâi pește, apoi, la a doua sa Mare Înfățișare, s-a preschimbat în broască țestoasă, mai târziu și-a pus coamă și colți de leu pe trup de om... da, poți spune că a fost o evoluție, ca un joc mirific de culori, dar ea însăși e opera Marelui Împletitor de parfumuri și sunete, care-și sădește rosturile minții în neînțelesul pustiului din atomi...

Marele Arhitect se joacă de-a creația, *dinlăuntrul* ei și numai de acolo... există o evoluție a speciilor, cum nu, dar numai fiindcă așa vrea făuritorul lumilor... *de aceea n-o să găsiți niciodată fosilele intermediare*... nu a avut nevoie de ele... i-a fost de ajuns doar o zi – la scara Lui - ca să prefacă speciile una într-alta... noi, măreața alcătuire omenească, suntem suficient de cameleonici ca să facem răul zâmbind, dar nu într-atât de puternici încât să ne schimbăm culorile, la nevoie... unde e acel creier formidabil al plantei carnivoare care i-a făurit atâtea înfricoșător de minunate capcane? Și unde e năucitoarea minte care-i spune fungusului de ce cuib de insectă să se agațe? Mi-e teamă, domnilor evoluționiști, că acel uriaș calculator cu atât de multe tentacule, care merg până în cel mai mic microb și cea mai umilă moleculă, e unul singur, autoprogramat, necenzurat e drept de nici o idee morală, nimeni altul decât marele matematician cu ochi de artist, totodată regizor-scenarist, în mintea căruia se înlănțuie tot filmul existenței, o, minune a minunilor... o peliculă pe gratis, vieți la rând, divertisment la infinit, cu partea sa de lacrimi e drept, nu ne e de ajuns darul creației? Doar atât: să ne aducem aminte că suntem toți, laolaltă, unicul spectator... ”

Luați mai mult decât tulburătorul ADN... nici un evoluționist, marii otrăvitori de minți, gri și insipizi, nu pot explica *de ce* a trebuit să existe o

astfel de minune... care e motivul pentru care i-a venit răsadului Ființei năstrușnica idee ca în împerecherea sălbatică de atomi ce ține de toți eonii să asmută câteva molecule, rămase din vâltoarea spulberărilor de lumi, să se împreuneze în așa fel încât să poată ține minte geniul ca și nebunia, frumusețea ca și hidoșenia, setea de Dumnezeu ca și gândurile de hulă, culoarea ochilor unei femei și mai ales moleșeala fremătândă a arcului coapselor ei în așteptare. *Adenină, citozină, guanină și timină... patru legături pentru eternitatea lumilor...*

Și mai e ceva. Hai să zicem că totul e rodul unei evoluții, poate nu chiar așa de întâmplătoare, mânată de instinctul de supraviețuire.

Dar ce nu explică apologeții săi cu minți de androizi este tocmai frumosul creației, o derogare inutilă și costisitoare de la economia materiei, și care te lasă chiar mai perplex decât o face spirala ADN. Ce mână oarbă a ales cu atâta grijă culorile păsării tucan sau pe cele cu care peștii tropicali dau viață și sens pâlpâielilor azurii, amuțite și ele de atâta armonie, dar tremurând de emoție în fața frăgezimii pastelului Unicului Artizan?

Păi bine mă nerozilor, dacă n-ar fi existat un Artist suprem, ce mână oarbă ar fi creat panseluțele, anemonele de mare, leopardul, pasărea paradisului și condorul în zbor? Întrebarea nu e numai de ce atâta perfecțiune în sonarul balenei ucigașe, ci de ce e ea așa de uluitor de frumoasă, atât de desăvârșit proporționată?... în cele mai inteligente plăsmuiri ale sale, omul nu face decât să imite, imperfect, natura... să nu-mi spună cineva că atomii, moleculele, țesuturile și toate celelalte au, pe lângă nevoia adaptării la mediu, și simț estetic, ca să nu mai vorbim de mintea inginerească fără seamăn, în absența căreia am fi rămas cu toții la stadiul de stane de piatră...

... „Să facem omul după chipul și asemănarea noastră" – adică un creator... asta e singura, din nesfârșitele fețe ale Dumnezeirii, pe care ne-a îngăduit să i-o cunoaștem... *capacitatea creatoare este neprețuitul și singurul dar pe care ni L-a făcut Marele Gând...*

Vrem să fim aidoma Creatorului? Atunci de ce nu îi imităm calitatea fundamentală – dorul neobosit de a crea? Dezvoltându-ne creativitatea, clipă de clipă, cred că i-am face mult mai pe plac decât cu incredibila aroganță de a ne crede capabili să ne cufundăm în lumina mistică pe care El plutește încă dinainte de începuturile lumilor. Se scaldă, extatic, în propriul trup, în ferecături de vis…"

Toată viața mea de bezmetic am căutat și am cerut semne. Poate marele motiv al necredinței mele este faptul că nu le-am găsit. Dar nu-mi strigă oare Dumnezeu în permanență, în ciuda surdității și orbirii mele? Nu mă cheamă El, încolăcit în lujerul care străpunge pământul încă înghețat, nu mi-a luat de atâtea ori mințile cu parfumul zambilelor, nu-mi vorbește cu miriadele de simetrii ale fulgului de zăpadă, nu mă uimește cu desenul mereu atât de precis al fagurelui, nu-și încearcă puterile în neîmblânzitul firului pânzei de păianjen, nu renaște în ochiul șoimului lui Horus și nu-și împletește suspinele cu tânguirile făpturilor din adâncuri?

... nu domnilor, nu are cum să fie o pură întâmplare, nici o genă oarbă nu e în stare să-și ferece singură chipul în atâtea formule matematice...

$$e^{i\pi} + 1 = 0$$

Cea mai uluitoare, fără egal de frumoasă, semnătură a Providenței... ne-a dăruit axiomele și postulatele, drept cheie temeinică la împărăția fără de

sfârșit a minții sale… ne ține de mână și, atunci când ne tânguim că nu-i putem vizita sălașul cu mintea, ne dă de înțeles că o putem face doar cu inima diafanului pisc strălucitor din adâncimile noastre…ne-a pus în ochi mărgăritarele de dor, furișându-se șugubăț uneltirilor tălmăcirilor noastre…

Ideea matematicianului-creator îmi dă o bucurie fără margini, mă strâng în mine, cu un fior de fericire... nu mi-l pot imagina, dar văd moleculele, vii, cum se înlănțuie, într-un cristal neasemuit, cuprinzând între ochiurile sale tot atâtea lumi... o feerie... este creatorul egal cu sfera matematicii, deasupra ei, ordonând-o, sau supus El însuși constrângerilor sale?... hâm…asta din urmă nu-mi place, fiindcă atunci n-ar fi decât un Demiurg mai mititel…

În orice alcătuire, dacă știi să citești, găsești amprenta Făcătorului... orice fir de iarbă e o altă întrupare a sa... fiece piatră prețioasă, unul din ochii săi, o pată de clorofilă, un harnic lucrător la marea sa de bucate... jerbele de petale, aranjate savant, urmând potecile numărului de aur, sunt toate proiecții ale aceluiași penel iscusit, al Marelui Geometru... cât o să-i mai căutăm semnele altundeva decât în jurul nostru, ca să ne convingem că Uluitorul Gând se află neîncetat la lucru, în toate cele ce sunt? Uite pasărea flamingo, cu câtă prețiozitate face câțiva pași de dans... ce aere își mai dă... știe că e urmărită cu ochii și ar vrea să dăruie ceva privirilor înmărmurite și invidioase, nu... mai rar așa spectacol și tocmai pe gratis? Ce-i și cu prostia evoluționistă! Ce maestru de dans, înlănțuit de propria virtuozitate, și-a lăsat semnătura în visul roz în stare să înmoaie și gheața care e baletul său?

Molia, amărâta de ea, luptându-se cu mireasmă de levănțică, cuibărită între gulere și manșoane, cu zborul ei tremurat, în frăgezimea și nesiguranța sa, cu aripile atât de gingașe, întocmite din stropi de lumină difuză, încreștită palid de o suflare fermecată, își râde de toate păsările ieșite din mâna omului...

Unde să cauți frumusețea? Într-o lume ideală?... e atât de departe de noi... iat-o rătăcind în spumă de adâncuri, întoarsă în ea însăși, luând, ca o patimă care vrea să ardă până la capăt, înfățișarea delfinului... cu câtă nepăsare surâzătoare despică apele, în joaca fără de sfârșit pe care o prilejuiește îmbrățișarea nerostuită a mării... doar „a fi”, atât... fără blestemul verbului „a avea”... fără nerozia fără seamăn de a te crede pe măsura Creatorului... unde vreau să ajung? Ce drăcușor mă împinge și pe mine să vreau să pășesc alături de giganți?... nu vreau să zbor prea sus?... ”

Rămân să privesc răsăritul, într-o lungă nemișcare, mai întinsă decât drumul la necapătul căruia a fost hotărâtă nașterea lumilor, în propria matcă...

Și dacă îmi vorbise de multe alte ori, fără ca eu să-mi fi dat măcar seama? Așteptam semne peste semne de parcă eu, un boț de humă, trebuia neapărat convins, de către Ziditorul lumilor apuse și a celor neplămădite încă, de puterea nemărginirii.

Și dacă tocmai acele mici momente, neînsemnate, de care nu mai știam cum să scap, un gest tandru, o clipă de bunătate, de care îmi bătusem joc, viața de care fugisem în permanență, constituiau tot atâtea semne ale miracolului la care fusesem invitat, cu atâta grație și generozitate, să iau parte? Nu citisem, poate, deloc cu atenție cartea vieții, și nu înțelesesem că tot ce vedeam e lucrarea lui Dumnezeu.

Era însă o idee pe care o alungam imediat ce se năștea, fiindcă nu puteam să accept ideea că un univers cu atâtea imperfecțiuni putea fi rodul unei minți Atotputernice.

Oare cum o fi arătând universul sublim pe care îl visează Vișnu? Să fie chiar și pentru El, perfecțiunea, doar... o ispită și o năzuință?...

... cum nu-mi pot da un răspuns, prefer să stau singur, pe o colină, la picioarele căreia se întinde pustiul roşiatic al necredinţei. Nu mi-e teamă de el, nu am nici o speranţă, doar aştept, surâzând în barbă, ca vântul dansului suprem al lui Şiva să spulbere încet plăsmuirile de nisip ale minţii numite Zei, Religii şi Civilizaţii.

Cézanne

Când deschid uşa atelierului văd că Pictorul se află deja acolo, aplecat asupra unui vraf de hârtii... e atât de absorbit de ce face încât pare să nici nu mă ia în seamă. Îmi închipui că socoteşte cât mai are de plătit datornicilor. Barba îi sticleşte de atâta frig, probabil a adunat în ea câteva scânteieri de gheaţă.

Intru totuşi în camera întunecată, împins parcă de o mână nevăzută. Viscoleşte cumplit afară şi nimeni nu catadicseşte să facă focul. Pârâiaşul a îngheţat de tot, iar muntele Sainte-Victoire stă mut, învăluit cum e într-o pâclă groasă. Ce dracu' domnule, a murit până şi slujnica? Unde e toanta aia de Jeanette? Un curent de aer rece învăluie totul, iar un zumzăit, parcă în creier, îmi înfierbântă mintea. Doar un clipocit, aproape de mine, îmi dă de ştire că în jurul meu mişcă ceva.

Mă apropii de văpaia de culori şi îmi dau seama că e un acvariu, pe care o mână măiestrită îl încrustase în zid. Când l-o fi cumpărat Maestrul? Se zbenguie în el peştii mei preferaţi, tropicali, şi se vede treaba că proprietarul tocmai îi hrănise, căci sorb viermişorii cu o plăcere teribilă. Presupun că deschizătura dă în partea cealaltă a zidului, în odaia cu şevaletele vechi şi tablourile neterminate.

De ce nu mi-oi fi luat şi eu un acvariu? De ani de zile îmi tot propun şi de fiecare dată găsesc un motiv să n-o fac. Cu mare cheltuială, corăbiile aduc peştii tropicali tocmai din apele Asiei de sud. Peştele clovn e extraordinar în felul cum zburdă. E chiar cam obrăznicuţ. Şi celălalt, galben, cum îşi mai unduieşte corpul şi înotătoarele. Iar scalarii, Dumnezeule, ce frumoşi sunt. Gata, nu se mai poate, e a nu ştiu câta oară când văd un acvariu şi iau hotărârea, definitivă, să-mi cumpăr şi eu unul, din cel cu sticlele bine înfipte în chingile de plumb. Dacă n-o fac nici acum, chiar că sunt fazan.

Nu ştiu cât timp trece de când stau proţăpit în faţa lui, probabil nişte minute bune.

S-a făcut frig de-a binelea. Cum nimeni nu aprinde focul în vatră, parcă văd că peştişorii ăştia o să se întoarcă rapid cu burta în sus.

În fine, lumina care-şi face loc chinuit pe scară îmi spune că cineva se pregăteşte să urce. Sper să fie Jeanette, cu vreo îmbucătură care să mă mai întremeze. Măcar să-mi fi trimis vorbă, că aduceam eu din curte un braţ de lemne.

Peştişorii ăştia tropicali sunt negreşit un condiment pe vibraţia infinitului, înotând magnific între câteva mici stânci negre, printre coralii plăsmuiţi de suflul misterios, colcăit, al adâncurilor.

Aripioara asta, mai moale şi mai pufoasă ca unduirea însăşi şi care fură un căpeţel tremurat de lumină alintată în nesupunere ca să-l dăruie numaidecât apei e mai presus de orice penel, cât de meşteşugit ar fi. Nici chiar cel mai iscusit tapiţer dintre pictorii din Ţările de jos nu ar fi în stare să surprindă o asemenea minune.

Încerc să-mi iau pulsul. De-atâta uimire, îmi bate nebunește.

Să înălțăm imnuri de slavă Creatorului, fiindcă știe de la bun început când vor tremura toate inimile pământului, când vor tresălta pădurile de zbuciumul lor și când se vor preface apele în freamătul suspinelor celor pe care i-a înghițit... da, numai El e în stare să pună un pastel vioi în gânguritul turturelei, o pală de vânt cu stropi de mare în sufletul meu gol, trei raze de soare pe roua parfumată a crizantemei, cu petalele desfăcute la poarta raiului, și tot El visează dulceața înmiresmată a zmeurii. Iar dacă razele de cristal mi se lipesc cu o bucurie nestăvilită de gene e tot fiindcă El o vrea, a pus în noi uimirea înfricoșată în fața frumuseții, zbătându-se într-o prăpastie fugară de stele, nedumerită de rostul ei pribeag de a se naște...

„Păcat că acvariul nu e mai bine luminat", îi spun eu lui Cézanne, îndrăznind într-un târziu să mă apropii de pupitrul său... hârtiile sunt pline ochi de cifre... oare ce-o fi vrăjind acolo? A renunțat la pensulă?

Nimic mai ușor, spune el... uite **Penelul duios al ecuației de limită infinită**... trebuie doar atât... vezi X-ul ăsta?... îl ridic la pătrat... vezi cum s-a luminat ecranul acvariului, *și noi odată cu el*?...

În puterea unor vise

Șoaptă, în noapte

... nu sunt chiar atât de rigid precum vă închipuiți... și nici chiar așa de mărinimos, de fiecare dată...

L-aș fi făcut din corpuri geometrice, universul vostru... dar nici un program nu e perfect, numai formele, plutind fără să se atingă, în nemișcare... iar ființarea nu e posibilă fără entropie... ce vedeți, sau mai bine zis ce alegeți să vedeți, e o ipoteză de lucru, mai degrabă un model, iar voi sunteți parte a lui... așa că nu vă mai istoviți în mocirla îndoielilor, v-am însăilat pe toți pe coarda unui gând, și am atât de multe... pe veșnicul ocean al nemișcării, îmi izvorăște din când în când câte un strop de culoare, cu semitonuri infinite, o aberație, un vis... ceea ce pun din mine în el, fără să vreau anume, e puțină matematică, căci doar e substanța mea nu, dar restul visului e un coșmar, haotic... de asta găsiți numerele complexe și cearta universaliilor, în rest, vâltoarea și haosul stelar... vă miraţi poate de ce cosmosul vostru, pe care-l vedeți, nu e mai frumos, mai ordonat... ce zăriți nu sunt decât crâmpeie de informație, amorțite câte o clipă, din visul meu cel mărunt... alte universuri au însă mai mult noroc, visez numai raiuri, surâzând din toate cele cinci poliedre regulate, în care oamenii n-au nevoie de mine, mulțumindu-se cu deliciile geometriei... acolo stelele sunt considerabil mai armonios grupate, precum parcul de la Versailles... în somnul meu veșnic, creez la nesfârșit cu mintea, dar închipuiți-vă ce-o să fie când o să deschid ochii... fiți liniștiți, îndoielile voastre tot eu le visez... inclusiv păcatul pe care mi-l fac cu voi de a vă lăsa să vă credeți liberi...

Câteodată visez că mă cheamă Șiva și că dansez... ce poate fi mai cutremurător decât să creezi și să distrugi universul în pași de dans...

Muzica și dansul, ce nebunie frenetică... cea mai fermecată cale pe care v-am oferit-o, de a apuca cu ambele mâini frânghiile scrânciobului de care se țin baierele cerului.

Mă joc de-a universul cât vreau și cum vreau eu – de ce? - cum de ce

amărâților, păi altfel cum îmi mai justific existența în mințile și inimile voastre... sună paradoxal și cinic? - așa și e... nu susțin unii dintre voi că lumile ar fi fost create de Demiurgul cel rău... ce-aveți fraților cu mine, ce e urât în culorile curcubeului?...

Hai s-o luăm altfel. Chiar vreți să vă spun adevărul? Și bruma voastră de minte e, ca tot ce vă înconjoară, o simplă lucrare a energiei mele, așa că sper să nu vă jignesc demnitatea de oameni spunându-vă că voi, cu gândurile voastre care vă reped în galop pe pășunile mele, sunteți un simplu miraj al jocului meu gratuit - acum și de-a pururi și în veacul vecilor.

Eu, sunt o continuă nemișcare. Toate lumile voastre, o simplă tresăltare în așteptarea mea veșnică, în pustietatea înfricoșătoare a apelor. Și ca orice descântec împotriva singurătății, o aberație. Știți oare câte vise am? ... cum adică la ce bun Marea Aburealã? Ce, vreți să-mi pierd pâinea mea cea de toate zilele?

Ce Turnul lui Babel al religiilor... v-am înceţoşat încă din pruncie așa de tare ideile despre mine, că nu le mai descurcați voi niciodată. Dacă n-ați fi voi să vă joc în mintea mea, nu vă dați seama cât de eternă ar fi lehamitea mea?...

Țipăt de taină

... și vor să vă convingă zeii voștri că ați fi o himeră, în visul lor de veci? Asta vă învață Demiurgul cel rău, că nu vieţuiți decât în mintea Lui, nemișcatul, singurul care ființează? Păi nu vedeți că vrea să vă manipuleze, ca să nu-i mai dați bătăi de cap?... nu fraților, sunteți liberi să alegeți între bine și rău, dar și înfricoșător de singuri, fără un suprem judecător, într-un univers nepăsător la lacrimi, dacă nu de-a dreptul nemilos...

Un altul, și mai disperat

... lăsați, zburătorilor, bieții oameni în pace, nu vă mai jucați cu capetele lor de parcă ar fi niște mingi, nu vedeți că voi sunteți cei ce le leagă mințile și le anină în pustii, de parii neputinței?...

... A fost odată ca niciodată

... că de n-ar fi nu s-ar povesti, pe când luna nu apăruse pe cer, o civilizație atât de înaintată încât se juca cu roiurile de sori și cu soarta galaxiilor. Aprindeau și stingeau lumânările întunecimii după bunul plac, așa cum ați năpăstui voi licuricii în toi de noapte. Și deși își înfrânseseră până și teama de moarte, ceva îi durea totuși, fiindcă tot îi mai rodeau câteva nedumeriri.

Se aflau într-o frenezie nebună, cotrobăiau în adâncurile materiei și păşeau năvalnic dincolo de cele mai îndepărtate stele, spre răsăritul lumii voastre. Erau angajați într-o goană neostoită după Dumnezeu, care le scăpa însă de fiecare dată, biet hoinar făr-de-adăpost, înmugurind genunile, haihui...

Și au dat de un moș, într-un capăt de lume, pe o planetă lipsită de suflare. Bătrânul i-a luat la rost - ce caută ei acolo, în acea pustie uitată până și de Dumnezeu. Vitejii călători i-au spus pe șleau, foarte senin și fără nici un fel de complicații metafizice: „Noi suntem neobosiții Cavaleri ai Numerelor Prime și vrem să dăm de tronul Creatorului nostru. I-am luat urma acum câteva miliarde de ani, dar cică s-ar fi pitit, se pare, pe un cocoloș de lut, uitat într-o

tufă de planete, într-un piculeț năstrușnic, undeva într-o lacrimă de fericire, alunecând alene pe obrazul unei fete îmbujorate de sărutul vântului furându-le crengilor mlădierea".

Când moșul i-a mai întrebat dacă după atâta amar de vreme au descoperit măcar cine sunt, de unde vin, unde merg, călătorii i-au răspuns că și în privința asta sunt profund nelămuriți.

„Mutați-vă atunci pe planeta aceea, deoarece știu eu, de la baba mea, că fetele de acolo ar avea înscrise în ispita coapselor și în tinichelele din cosițe răspunsurile atât de jinduite de voi... "

„Chiar așa?, i-au spus ei neîncrezători. De-ai ști mata câte am făcut noi... am mers până în adâncul liniștii din noi și am cotrobăit în zbuciumul veșniciei - au continuat călătorii noștri - dar n-am dat decât tot peste niște idei de numere. O zână bună ne-a spus că universul ar fi un dodecaedru, dar nici ea, de când vremuia, de vreo paisprezece mii de faceri de lumi, nu părea să-i fi dat vreodată nici de capăt și nici de meșter".

Și tot moșul le-a spus atunci să caute rostul vieții pe planeta aceea, ca un boț de humă, într-un gest plin de bunătate, un ghiocel, un clinchet de clopoțel și un sunet de harpă...

Le-a vorbit pe un viers amăgitor și șăgalnic, de o fată desculță, mergând prin ploaia de vară, cu rochia lipită de sânii abia înfloriți, și care pare să-ți ceară cu ochii și tot corpul să-i dai adăpost în inima și casa ta.

Tot moșul sfătos le șoptise, momindu-i, că cerurile ar vorbi cu armonii atât de frumoase încât, odată ce le-ai ascultat, sufletul își face veșnic sălaș în valea duioșiei fără asemuire.

Și au căutat ei acea ascunsă muzică a sferelor și au găsit după mii și mii de ani unde se află sursa armoniei, cu întreruperi. Uneori părea să răsune în mai multe locuri în același timp, stelele se întorceau ele însele după ea. „Uite că vine tot de pe planeta aceea, cu fata cu rochia muiată în trup!"... un omuleț chircit, de-abia mai respirând, tușind sânge, o însăilase de mult pe luminile nopții... odată ce ți-a coborât în suflet, rămâne acolo, pentru totdeauna, le spusese moșul... *Andante spianato et Grande Polonaise brilliante*... *Souvenir de Paganini*... „ați auzit voi, Pelerini ai Geometriei, de galaxia asta?", au întrebat ei în stânga și în dreapta...

Și tot bâjbâind printre jerbele încovoiate de lumi au ajuns în sfârșit călătorii noștri pe smotoceala albăstrită, unde au dat de o mare mulțime, alergând nebună după un copil gras cu un cap uriaș, cu nasul lung de tot și două urechi mari și fleșcăite.

„Măi, cum stă treaba pe la voi, știți ceva de Marele Pilduitor?

„Cum, le-au replicat siguri pe ei omuleții cu pielea arămie, dar n-a ajuns până la voi Bhagavad Gita? Nu știți nici măcar atâta lucru, că aveți în voi scânteia Divină?"

„În noi nu e fiindcă noi, Cavalerii Numerelor Prime am știi, iar dacă am fi toți una cu El, ar trebui de fapt ca ființe precum voi, primitivi și cruzi cum ne păreți la prima vedere, să nu existați. Ce Creator perfect ar fi acela care ar plăsmui gândurile de coșmar care sunteți voi, nici măcar nu știm ce nume aveți, furnici năbădăioase?

Ce ființă Divină ar admite să îmbrace haina distrugerii și să se înece în năclăiala întrebărilor fără sfârșit când știe în orice moment răspunsul final? Cine și de ce ar face un gest atât de inutil?"

„Eu", le răspunde ca un ecou lung de tot, din celălalt capăt al universului cunoscut, moșul... e doar un *étude, lento ma non troppo*... de dragul bunilor și

singurilor mei prieteni, voi copii, cât mine de vechi...

Îngemănate

Mi s-a părut dintotdeauna că cele mai înalte preocupări ale spiritului uman sunt muzica și matematica. Misterul lor e totuna cu măreția lui Dumnezeu.

Poate să existe ceva la fel de sublim? Ce e miraculos în muzică nu va putea fi pus niciodată în cuvinte. Acel tumult care ne aruncă în cer în mai puțin de o clipă, e în ea sau în noi? Ce tulbură sufletul până la uitare de sine, de ce vrea să fie beat de armonii și să nu se trezească niciodată, ce-l face să amuțească și să se răsfrângă în tăcere asupra lui însuși, smulgând doruri nemângâiate din adâncimi nebănuite de tăcere? Cu ce simțim muzica? Nu cumva chiar cu urechile de pretutindeni ale Cântărețului la harfa cu corzile mai întinse decât stihiile cerului, care cântă partitura cu armoniile văzduhului nenăscut, în gama tuturor culorilor nevăzute? Dacă doar El se poate auzi pe el însuși? Poate singură muzica ne poate îmbăta sufletul de El... o bună prietenă a visat o singură dată o muzică... era o mână nevăzută care cânta la un fel de vibrafon... când s-a trezit i-a venit să plângă... erau niște armonii înnebunitoare... la limita minus infinit, clopoțeii lui Papageno, sorbind din fericire, au o vagă adiere de ceea ce a auzit ea...

Mi-au trebuit însă mulți ani până să-mi dau seama că muzica și matematica sunt două chipuri diferite ale Dumnezeirii. Primul ne saltă la El, beți și frenetici, pe noi, cei mai mărunți decât nimicul, ne transformă în giganți cu sufletul fremătând, ne întoarce în noi înșine, urcându-ne în toate cerurile de deasupra. Al doilea ne descifrează lucrarea ascunsă a numerelor, care, în împerecherea lor măiastră, dau viață la toate cele ce sunt... și ce e surprinzător la matematică e că tot ce vezi sunt până la urmă, într-adevăr, doar numere... uite-te la ecranul unui calculator... tot ce zburdă pe el sunt doar zero și unu, nimic mai mult... ce minte trebuie să fie oare aceea care gândește clipă de clipă universul... ce vorbesc, toate lumile posibile?...

... cât de duioasă și învăluitoare e vioara, de tânguitoare pe culorile tuturor dorurilor nespuse, de plină de fiorul umbrelor necunoscutului și al durerilor neștiute din el, cât de ușor te smulge din tine însuți, e totuși singură, fragilă, dezorientată, evanescentă, aproape întotdeauna are nevoie de sprijin, de o confirmare, măcar de îmbărbătarea pianului.

Luați-l însă pe acesta din urmă, e un univers în sine, fremătând, suspinând, plângând, tropotind, poți trăi o viață ascultând sonatele, valsurile, nocturnele și studiile care au fost aduse drept omagiu vivacității, purității, dar și delicateței sale... vioara îți vorbește cu infinit de subtile voci de lumile nevăzute, de amarurile stând să se nască, pianul o umple de iubire și freamăt pe cea de acum...

Dumnezeu e cel mai mare pictor... nu vrea să ne vorbească altfel decât în armonii de sunete, ne pune la încercare priceperea, jucându-se cu noi, făcându-ne cu ochiul prin surâsul vrăjit al numerelor... ne-a dat muzica și matematica, fețele aceleiași sublime tării, ale nepătrunsei sale iscusințe, ca să-I simțim măreția, cu sufletul și cu mintea, îngemănate...

-Spui asta cu atâta siguranță, tocmai tu care ești ateu, mă mustră George...

Îmi dresei glasul, puţin încurcat.

-Am şi eu momentele mele de uitare, dar nu te teme, beţia mea divină nu ţine niciodată mult.

Slava Vo Vișnih Bogu

sau calea cea mai scurtă şi mai sigură către împăcare şi ortodoxie...

Ştiu că ar trebui să arunc definitiv la coş abordarea „raţională" a existenţei Creatorului, numai că e un diavol acolo, în bălării de cuget, care mă împinge mereu să gândesc şi să mă îndoiesc. După chinuri şi frământări istovitoare, timp de câteva luni bune, în care ajunsesem să nu mă mai pot concentra deloc şi nu mai eram în stare să scriu mai mult de câteva rânduri pe zi, am avut ideea salvatoare să ascult, cu perdelele trase, la lumina unei lumânări, una din Gloriile lui Vivaldi... Gloria in excelsis Deo... apoi Magnificatul lui Bach. Oare ce muzică ar fi compus ei dacă ar fi trăit în era sintetizatoarelor?...

Şi totuşi am rămas cu o senzaţie de neîmplinire. Muzica aceea era o lume apropiată sufletului meu şi totuşi străină... se înălţa prea trufaş, era parcă prea stridentă, născută pentru gloria omului... mi-a venit apoi ideea să ascult imnuri ortodoxe ruseşti... a fost pentru prima oară în viaţă când am simţit că vreau să renunţ la magma din mine şi să devin un altul... şi a fost întâia oară când ascultând o muzică m-au năpădit lacrimile... parcă mi-a luat sufletul în mâini, l-a ridicat să-l dospească în lumină de aur şi apoi a suflat în el o adiere de sunete cereşti... câtă amărăciune şi dulceaţă contopite... asta nu e muzică izvorâtă din suflet şi minte de om... ... numai tu puteai s-o şopteşti... **Maloie Slavosloviye**...

În afara liniştii binecuvântate care m-a cuprins, aceeaşi tălmăcire căreia îi dădusem cu piciorul cu ani în urmă, când vrusese prin ea însăşi să-mi îndepărteze ceaţa minţii, m-a învăluit în totalitate. Ştiu că nu mă va ţine, că mă voi război din nou cu ea, dar îi sunt recunoscător pentru că mi-a oferit măcar câteva clipe de contopire cu ce stă mai presus de fire: singurul motor al vieţii noastre trebuie să fie dragostea nestăvilită faţă de toate lucrările mâinilor lui Dumnezeu. Doar în conştiinţa lucidă a existenţei sale perfecte ne putem găsi liniştea în faţa îndoielii şi alinarea de asalturile devastatoare ale propriilor demoni. Atât să ne fie permis - bucuria de a pipăi cu mintea un crâmpei din misterele creaţiei. Nu avem nevoie de nici o altă călăuză morală. Mi-ar fi plăcut să fiu călugăr cistercian sau iezuit, în orice caz misionar într-un tărâm primejdios şi îndepărtat. Sau poate şi mai bine la o mănăstire uitată, într-o pădure uriaşă, din Siberia sau Alaska, nu departe de un râu, unde nu se vede nici ţipenie, unde să hibernăm şi să înviem toţi locatarii ei, odată cu Paştele, primăvara... în must de coajă de mesteceni şi hrănindu-ne cu mure...

Adam Smith spunea că nu trebuie să căutăm să-i facem plăcere lui Dumnezeu, ci nouă înşine. Şi pentru că nu încetăm să procedăm decât aşa, am adus civilizaţia în pragul unei dezumanizări insolente şi aproape iremediabile. Singura muzică pe care ar trebui să o permitem în universul nostru interior este cea religioasă. Facem loc prea uşor demonilor stridenţi de tot felul, acoperiţi de paiete, ai lumii care râde, silit şi macabru, lăsându-ne sleiţi şi însingurați, pe stânca mişcătoare din mijlocul Mării nesiguranţei şi tânguirii. Să-l lăsăm doar pe Dumnezeu să sălăşluiască în noi. Unii ar spune: de ce să nu admitem că o face deja, dintotdeauna, încă dinaintea naşterii timpului. **Veriu**...

Apostazii cuantice

Sau cum ne-a ademenit Bebe Jianu pe drumul pe care-l construim, mergând

-Uite ce e, ne luă Bebe pe George şi pe mine, nu vă mai bateţi capul cu complicaţii filosofice hinduso-taoiste, las' că vă fac eu să înţelegeţi - citiţi confuzez - în două vorbe, universul non-intuiţionist al mecanicii cuantice. Mai tot misterul cămăruii ascunse care e pentru noi atomul e legat de ceea ce se cheamă colapsul funcţiei de undă(dacă într-adevăr se întâmplă şi în ce condiţii)... să nu vă fie ruşine că nu ştiţi, nici marii fizicieni nu s-au pus de acord ce e funcţia de undă... dar Niels Bohr, făurarul cuantic de la Copenhaga, ne spune că cine nu e şocat de mecanica cuantică înseamnă că n-o înţelege... aşa... să zicem că tu, Virgil, te certi cu Ina şi pleacă de acasă. Eu, în calitate de prieten bun, vreau să-ţi fac un cadou, care să-ţi mai ia din întristare, şi, în calitate de omuleţ cuantic, vin la tine, în maşină, cu două cucoane: una e blondă, alta e brunetă, şi ambele stau pe bancheta din spate. Maşina e una mai specială, fiind împărţită în două de un panou opac, care mă împiedică să aud sau să văd ce se întâmplă în spate, deci nici eu nu ştiu pe care parte a banchetei stă blonda şi pe care bruneta. Cea care se va afla cel mai aproape de tine, atunci când vei deschide singura uşă din spate, să zicem, de aceeaşi parte a maşinii cu portiera mea, e a ta. Cealaltă, firește, va fi a mea. Tu vezi maşina de cum sosește şi ieşi în stradă.

Maşina mea e însă una mai specială fiindcă nu are nici ferestre la compartimentul din spate, deci nu poţi să vezi din prima clipă ce e în el. Musai să deschizi uşa pe care ţi-am indicat-o.

Ei, şi acum încercaţi să mă urmăriţi. E vorba de funcţia de undă de care vă zisei. Unii fizicieni susţin că nu e o undă propriu-zisă, ci doar o simplă unealtă matematică de evaluare a unor probabilităţi, de exemplu, în ce regiune s-ar putea afla electronul la un moment dat, fără să aibă un corespondent fizic real. Deci, dacă e să le dăm lor dreptate, în momentul în care tu deschizi uşa compartimentului din spatele meu, a maşinii cu iz cuantic, alternativa e cât se poate de simplă: există cincizeci la sută şansa ca fetiţa cea mai apropiată de tine să fie blondă şi tot cincizeci la sută ca ea să fie brunetă.

Eh, dar acum urmează partea mai a dracu', fiindcă vin ceilalţi fizicieni, cu o coloratură misterios-filosofică, care susţin că funcţia de undă are în fapt o realitate fizică, de sine stătătoare, chiar dacă bunul-simţ o respinge. Deci, tot drumul cu maşina până la tine, şi în stânga şi în dreapta banchetei, blonda şi bruneta par a fi una şi aceeaşi dublă-gagică, având caracteristicile amândurora, deşi de o manieră încă nedecisă: şi blondă şi brunetă...

-hai bă, ce ne iei de proşti... fiecare are doi sâni, două coapse, şi... mă rog... cum adică e una singură... ce facem atunci... cu... aia, cu ea?... că doar noi suntem doi, lasă-l pe George, că el oricum posteşte…păi vezi…ce tâmpenie e mecanica asta cuantică?...

-închipuie-ţi un perete pe care proiectezi în acelaşi timp două imagini, perfect suprapuse: una e La Maja vestida şi cealaltă La Maja desnuda, de Goya. Ştii ce e apetisant la ea? Nu muierea, ci patima din penelul pictorului, gata să izbucnească în orice clipă, şi tu odată cu ea... aşa şi cu gagicile noastre. Motivul pentru care nu le poţi diferenţia e acela că se află unite într-un fel de simbioză prenatală perfectă. De-abia în momentul în care tu deschizi portiera

compartimentului din spate şi observi ce se întâmplă înăuntru are loc aşa-numitul colaps al funcţiei de undă, şi, ca printr-o vrăjitorie, doar în acel moment universul decide care gagică se află cel mai aproape de tine: blonda sau bruneta... cu alte cuvinte, ne spun astfel de magicieni ai spiritului, la nivel cuantic nici un lucru nu are consistenţă reală până nu este observat. Nu are sens să vorbeşti de proprietăţile unei particule până nu le măsori, deoarece acestea îşi capătă existenţa doar prin simplul act al observării şi măsurării. Problema nu este epistemologică, ce anume putem şti, ci, potrivit lor, una pur ontologică: care este natura realităţii, pe care, într-un fel, o creezi prin simplul act al observării.

Dar bagă de seamă, există şi visători ai fizicii care împing poveştile şi mai departe: în universul ăsta în care exişti acum, prin deschiderea portierei îţi oferi, să zicem, blonda. Dar într-un alt univers, paralel, la care tu nu ai niciodată acces, tot tu, prin deschiderea uşii, exact în acelaşi moment, vezi că lângă tine se află bruneta. Deci, dacă punem cap la cap cele două universuri, ai şi blonda şi bruneta, chit că nu eşti conştient de dubla fericire care te-a lovit...

-mamă, ce haioasă e ideea asta... unde ai citit bă chestiile astea... dă-mi şi mie cartea...

-vezi, ăsta e avantajul mecanicii cuantice, eu de ce crezi că mă dau în vânt după ea. Am şi blonda şi bruneta, în acelaşi timp... când mă uit la una am şi păcătuit cu cealaltă, într-un alt univers. Eu aplic de o manieră şivaită porunca creştină „strângeţi-vă vouă comori în ceruri... ”, citeşte gagici în universuri paralele... ce zici George, vezi cum drumurile noastre se încrucişează, aşa cum vrei tu?

Ina tocmai ne aducea clătitele... şi voia să-l întrebe pe George de ce sta aşa de supărat... numai că Bebe nu o lăsă...

-... dar uite, Ina, tocmai le spuneam, lui Virgil şi lui George, ce s-ar întâmpla dacă la o conferinţă internaţională de sociologie ai avea o mulţime de invitaţi, iar într-o maşină ar sosi un african din tribul Masai, cel mai deştept din tribul lui, împreună cu un european cu un coeficient de inteligenţă mediu... şi tu, politicoasă şi ospitalieră, le-ai deschide uşa... precum cântecul pe care l-am auzit azi-dimineaţă, *ay Pepita, Pepita de Mallorca, abreme la puerta, abreme la puerta...*

A avut mare noroc că s-a ferit. Sticla de bere i-a ras doar fruntea şi şi-a sfârşit amara existenţă, ca de obicei, în capul lui George...

*** * ***

-bă Bebe, chiar şi după atâtea discuţii tot nu înţeleg, tu crezi sau nu în noul misticism, topit în oceanul cuantic, plin de toate potenţialităţile?

-mi-a împrumutat ceva din probabilismul şi evanescenţa sa ontologică, dar şi din non-intuiţionismul său... când nu mă gândesc la el, cred din toată inima, dar cum mă uit la el mai în detaliu, îmi schimb părerile, şi nu una după alta, ci le am pe toate, deodată...

... uite, ia braţul ăsta de cărţi... cu cât o să te simţi mai nelămurit, mai confuz, cu atât o să ai şansa să fi priceput ceva din Mecanica cuantică... când a văzut întâia oară diagramele lui Feynman, Bohr mai că nu l-a făcut tâmpit, pe motiv că nu poţi reprezenta de nici un fel grafic electronul... lăsaţi existenţa măruntaielor atomului pe seama probabilismului, ecuaţiilor şi actului măsurării, ne spune el... matematicienii au alungat de acolo pictorii...

Creaționiști, cu toții!

Și uite-așa a început marea mea pasiune pentru diversele interpretări filosofice ale mecanicii cuantice și toate celelalte minuni de care sunt în stare picăturile alea unduioase, câte o suflare de nimic, asmuțite ba aici, ba în tot locul...

Mecanica cuantică mă adusese într-o stare de fericire copilărească. Tot ce făceam cu mintea era prin urmare posibil. Nu mă mai plimbam pe stradă, fugărind umbrele gândurilor, pur și simplu țopăiam la braț cu surorile întrupărilor lor celeste, chiar dacă în universul nostru acestea rămâneau neștiute de nimeni altcineva. Eram și eu un ucenic făurar, ființă din ființa Marelui Artizan…

Am cuanta, mea, sunt creator,
și mă mândresc cu ea, sunt creator
am doi fotoni isteți,
în toate-s corelați,
rapizi ca niște zmei
buni să te-ncrezi în ei
prilej de legământ
dintre un biet pământ
și cerul cel mai sfânt.
(***cu toții copii, săriți într-un picior și bateți din palme***)
Am cuanta, mea, sunt creator,
și mă mândresc cu ea, sunt creator, *creator*!

Numai ce vedeai cum grupările New Age dădeau ochii pe spate, la sesiunile de tremurat colectiv, conștiente că fiecare privire a lor adăuga un licăr de substanță, freamăt și înduioșare, lumii...

-oh... simte energia universală care ne străbate corpurile... lipește-ți sânul de brațul meu ca să simt mai mult flux...

Fizica modernă venea să confirme existența lui Dumnezeu?…se instaurase o nouă și în același timp veche beție. Mergem de mână cu zeii...

-... mie îmi surâde ideea asta cu o infinitate de universuri paralele... tot ce poți imagina cu gândul se va fi întâmplat deja într-unul dintre ele... phiu... orice planetă îndepărtată va fi fost colonizată... găsești și gagici din alea cu trei sâni și... mă rog... e de văzut... universuri în care constantele universale nu mai sunt aceleași, poți zbura de o sută de o ori mai repede decât viteza luminii... dar știi ce, eu vreau să poți trece dintr-un univers într-altul...

-asta nu se prea poate, oftă Bebe...

-ei, ce vorbești tu bă?... aici suntem în Babilonul Răuleștean... la noi se poate orice... ca la noi la nimenea...

-vezi că o iei chiar înaintea marilor inițiați New Age... s-a umplut lumea de filmulețe și cărți care-ți istorisesc cum să tragi maximum de foloase de pe urma faptului că ai fi una cu totul... tot ce există în univers este interdependent... criminalul, savantul, poetul și fecioara, toți sunt Unul, mintea lor, sufletul, ca și atomii din care sunt întocmiți, chiar dacă încă nu o știu... nu numai atât, susțin misticii New Age, suntem legați în permanență cu toți atomii care au fost, sunt și o să fie... și, mai spun ei, asemenea budismului zen, trăim într-un etern prezent, iar timpul e o iluzie... dar dacă într-adevăr am fi perfect interconectați, peste timp și spațiu, totul devine o iluzie monstruoasă, ideea de libertate și moralitate nu mai există, fiind sufocată de

fatalismul conştiinţei nemişcării Unului... „aşa şi este”, strigă cât colo Parmenide... chiar aşa să fie?... cred mai degrabă că suntem toţi prizonierii unui şuvoi universal şi ne lăsăm purtaţi în vâltoarea lui heraclitiană, indiferent unde ne-ar duce, că e vorba de durere, boală, moarte sau genocid... de asta şi alergăm de bunăvoie şi cu limba scoasă după şarlatanii New Age, care îţi promit balsamul mării originare cu toată sarea ei... toţi au luat-o razna pe drumul creaţiei cu mintea... foamea pentru misterul dezvăluit e mai mare ca niciodată... ce ar trebui să-i mire e că fericirea pe pământ întârzie să-şi arate chipul... există tot felul de poveşti frumoase potrivit cărora numai existenţa unor observatori care privesc cu ochi curioşi în stânga şi în dreapta, sus şi jos, de la infinitul mic la cel mare, dă consistenţă înseşi originilor universului şi în general a tot ce există... simplificând foarte mult lucrurile, universul n-ar exista dacă nu s-ar observa el singur... încă din vremurile în care sta încolăcit asupra lui însuşi, în ferecătura Oului, visând în penumbra fiinţei...

-bine dar e fantastic, poţi plăsmui cu gândul, îi tăie vorba George, ca electrocutat de o mie de sori. Nu vezi că visul lui Vişnu îşi găseşte astfel confirmarea? Suntem o creaţie a gândului, numeşte-l privire dacă vrei, a unei conştiinţe supreme care se reflectă în ea însăşi... e zâmbetul misterios al lui Buda... doar conştiinţa creează vectori şi relaţii de cauzalitate între iluzia obiectelor... altfel lipsite de orice esenţă...

-bagă de seamă, entuziasmul tău s-ar putea dovedi de scurtă durată, îi frânse zborul Bebe. Unul dintre creatorii mecanice cuantice, cel cu funcţia de undă de care vă zisei, Erwin Schrödinger, a inventat experimentul teoretic cu celebra de pe acum pisică aflată într-o cutie închisă, tocmai ca să demonstreze absurditatea extrapolării mirajului fermecat al universului cuantic la nivelul realităţii de zi cu zi. Astfel, în cutia cu pricina au mai fost puse un detector şi o cantitate foarte mică de substanţă radioactivă. În decurs de o oră să zicem, unul din atomi s-ar putea dezintegra radioactiv. Dacă faptul ăsta se întâmplă, e surprins imediat de contor, care acţionează un ciocănaş ce sparge o fiolă cu gaz otrăvitor, fixată tot în cutie, şi deci, teoretic, pisica ar trebui să moară. Eh, uite că lucrurile nu stau chiar aşa simplu... dezintegrarea radioactivă poate avea loc sau nu, la fel otrăvirea pisicii, fiindcă numai prin deschiderea cutiei provocăm „colapsul funcţiei de undă” şi decidem deci între o alternativă sau alta... până ce nu ridici capacul, pisica se află într-o stare nedeterminată, nici moartă, nici vie. La fel ca în cazul gagicilor noastre, nu poţi distinge care e pisica vie şi care e cea moartă, ele coexistă perfect, asemenea imaginilor suprapuse în ne-naştere... vă e clar acum?... toţi cei care îşi închipuie că pot crea sau modifica realitatea cu gândul, asta pe care o vedem cu ochii, se înşală amarnic... apoi electronul e un fel de fata morgana, ne dăscăleşte Heisenberg…aleargă nebună printr-o grădină înmiresmată, şi doar dacă o ocheşti bine de tot poţi spune, deşi cam într-o doară, cât de tare o ia la sănătoasa, dar nu şi pe ce potecă zburdă…apoi îţi face semn discret cu ochiul, arătându-ţi rondul unde e dispusă să se împiedice, dar aleargă aşa într-o rână, ca să nu-i poţi ghici viteza şi să-ţi facă astfel aşteptarea şi mai grea…vezi, misterele la nivel cuantic sunt legate şi de faptul că particulele se poartă într-un fel precum gagicile mele. Proaste nu sunt. Stau mai întâi şi se socotesc ce fel de om eşti, şi de-abia după îţi arată acea faţă pe care vrei tu să o vezi. Aşa şi cu electronul. Ba e undă, ba corpuscul. E un fel de duducă şmecheraşă domnia sa. Aşteaptă, cuminte, să vadă ce fel de experiment pui la cale, ca şi cum te-ar studia, şi de-abia după aia se hotărăşte ce fustă să-şi pună. Vrei să demonstrezi că e o undă? Se poartă asemenea unei unde şi îşi pune rochie cu

valuri şi volănaşe. Doreşti să-i vezi chipul de particulă? Îşi pune o altă mască, adică o fustă cu buline... nu, mai bine un bikini, ca brazilienele, cunoscute pentru economia pe care o fac la material, de unu-doi pixeli... sună a un fel de nebunie?... nu suficient...

Numai că lumea asta în care trăim, pe care o vedem şi o pipăim, e oleacă altfel... aş vrea să fiu prinţ malaiezian, cu un alai de gagici după mine, dar şi de-aş visa asta în fiecare seară, înainte de a adormi, tot Bebe Jianu o să mă trezesc... dar băgaţi bine de seamă... *mecanica cuantică e poate cea mai admirabilă realizare a spiritului uman*... lucrează perfect la nivel de ecuaţii, tot aşa cum o face de la tranzistori la laseri şi mai tot ce vreţi voi... lucrurile stau mai puţin clar doar în momentul în care începi să filosofezi... ai impresia că îţi pierzi minţile... cel mai bun lucru e să te laşi câte o seară de vară, nu mai mult, în voia visului, fără să pretinzi vreo dezlegare pe cale raţională... şi oricum, nu plictisi gagica de lângă tine prea tare cu explicaţiile că o să înceapă să ofteze mirată şi o să-ţi arunce o privire scurtă şi săgetătoare...

Bolovanul doctorului Johnson

Notă regizorală: Stradă din Londra secolelor XVIII-XXI, doamne din lumea bună, precum şi precupeţe, toate zeiţe blonde cu sânii însetaţi după săruturi, decolteuri largi, stând să plesnească, şi zâmbete dulci, mângâindu-l din priviri pe **Watanat**, acum în hainele de ceremonie ale Lordului Marlborough... care le ţine zeiţelor următorul discurs:

Enervat la culme de teoria episcopului Berkeley privind evanescenţa lumii obiective, potrivit căruia totul s-ar reduce la existenţa unor minţi(inclusiv a lui Dumnezeu) şi a unor idei despre lumea sensibilă, doctorul Johnson a lovit mai deunăzi bolovanul ăla de colo cu piciorul. La gabaritul lui, a început să ţopăie de durere. A devenit de mult o modă să conteşti, sub o formă sau alta, realitatea pe care o poţi simţi şi pipăi. E adevărat că ideea e totuşi veche, fiindcă Platon vede o realitate perceptibilă doar cu ochii minţii, mai adevărată decât cea deformată, plină de imperfecţiuni, care ne înconjoară, care se adapă la izvorul primeia şi îşi trage neîncetat fiinţa din ea. Toţi cei care trebăluiesc astăzi cu mult aplomb la frontiera dintre ştiinţă şi religie(dacă există vreuna, personal cred că sunt doar două din instrumentele Marii Simfonii), văd în hinduism cea mai bună confirmare a ştiinţei contemporane. Realitatea obiectivă se dizolvă, în ochii lor, făcând loc nici măcar zbuciumului fantomatic, dar iscusit al quarcurilor, neutrino şi electronilor, ci uneia transcendentale, a spiritului pur. E o confuzie de neiertat. Ştiinţa modernă, oricât de eterat ar fi obiectul ei, nu renunţă niciodată la materie – chit că nu e altceva decât energie. Indiferent cât de vaporos, conversând poate cu el însuşi, e mesajul provenit din interiorului atomului - şi oricare ar fi rolul privitorului în procesul măsurătorilor la nivel cuantic - fizica nu păşeşte prin asta în domeniul indefinibilului, altfel ecuaţiile sale nu ar mai avea la ce să se raporteze... fizica modernă e subtilă, dar nu supranaturală, iar cine crede a constata spiritualitate la nivelul electronului e un excelent poet şi atât(iar ideea că numai poezia poate păşi timid şi graţios în inefabil nu face decât să adauge în acest caz un plus de viciu cercului).

Sigur, la un anumit nivel totul pare să fie energie pură, o izvodire de gând. Dar la ce ne ajută s-o ştim? Ne face adevărul ăsta mai fericiţi? Mă îndoiesc că

ne-a fost sortit să vieţuim pe culmile eterate ce ocrotesc, ca într-o găoace de lotus, Lacul sfânt Manasarovar, de lângă Muntele Kailasa. Statutul meu, de biet muritor, mă umple de umilinţă, fiindcă ştiu până unde pot ridica fruntea. Prea multă ştiinţă robeşte simţirea, trimiţând-o într-un zbor forţat care-i frânge menirea.

Vreau să ascult tânguitul viorii, prea puţin mă interesează cât albuş de ou a pus signor Antonio în grămăjoara de cenuşa vulcanică cu care a îmbunat câteva celule de celuloză să plece urechea cât să prindă din zbor zumzetul zeilor. Iar firul de coadă de cal care stoarce lacrimi infinitului de oţel îmi vorbeşte fără cuvinte, îmi spune mai multe decât toate poveştile din lume, şi nici că îmi pasă că are în el dubla elice fără unduirea căreia n-ar mai exista memoria nici unei făpturi.

Iar atunci când beau apă, însetat după atâţia ani în care tot nu reuşesc să traversez deşertul din mine, vreau să simt în ea foşnetul de brad din izvorul cristalin de munte, nu atomii care îşi împreunează valenţa în gheaţa eternă a adâncimilor mute.

Sunt fiinţe care văd lumea în infraroşu. Am convingerea că există, poate nu chiar atât de departe cum am crede, alcătuiri diafane care se joacă cu soarta unei planete cu numai o fărâmă de gând.

Şi tot aşa, vieţuiesc dintotdeauna, printre noi, fiinţe nevăzute care trăiesc numai din bunătatea lumii.

Toate acestea şi încă multe alte minuni, sunt pe deplin convins că există...

Din fericire, mă număr printre cei nevrednici, sortiţi să se mulţumească doar cu spatele oglinzii fermecate în luciul căreia, de cealaltă parte, cu tot atâtea priviri, făpturile luminate pun la cale rostul lumilor. Măcar am certitudinea că e făcută, ca şi capul meu, din lemn...

Şi, nu ştiu dacă voi fi pe placul esteţilor vedantino-cuantici, dar, ca să le fac totuşi o concesie, trebuie să spun că atunci când doctorul Johnson a lovit bolovanul cu piciorul, nici măcar nu l-a atins, aşa cum şi-a închipuit el. Ce-a urlat atâta? Norii de electroni din pielea ghetei sale s-au luat la harţă cu cei ai unei firave pojghiţe de piatră... a fost o încleştare scurtă nu între două bucăţi de materie, ci între două câmpuri electrice... şi desfid pe oricine pretinde că ştie cu adevărat ce sunt acestea... în plus, i-a mai ţinut la distanţă şi o sfârâială de străjer cuantic, negricios şi cam grăsun, numit Pauli, care a născocit el o minunată şmecherie prin care împiedică electronii să se împerecheze contra firii…”

... *Really*?... îi susură zeiţele blonde Lordului Marlborough, încreţindu-şi buzele, zâmbind, făcându-şi cu ochiul complice şi înfoindu-şi sânii. Tuşind şi oarecum şifonat, Lordul Marlborough îşi reia chipul de cobră, după care, cu toate cele zece capete deodată, morfoleşte pătimaş sânii zeiţelor... *oh no, oh yeah*...

Cortina... strigăte, chiote, fluierături, aplauze, „nu ne-am săturat de viaţă, *we love London*”...

Umilinţă

„Mă simţeam asemenea unui copil jucându-se pe o plajă, care se distrează adunând ici şi acolo câte o pietricică mai rotundă ori o scoică mai frumoasă, în timp ce oceanul nemărginit al adevărului rămâne necunoscut în faţa mea”

Omul de știință dăruit cu har de către Cel de Sus se frământă până la sleire, se îndoiește de tot ce vede și de fantasmele pe care le întrezărește cu ochii minții, adâncimea cerurilor nu încetează să-l lase perplex. Nu mai știe dacă există găuri negre sau nu, dacă universul a fost creat într-o singură înflorire fantastică și fantomatică de electroni, neutrino și quarcuri sau e un cerc etern, pe care calcă maiestuos Șiva, încremenit ca o undă măiastră în asfințiturile nemuririi, dacă e un dodecaedru sau o imagine holografică, dacă e biruit de geometrie și hărțuit de eternul număr, sau dacă nu cumva e o întâmplare monstruoasă și șubredă în miezul nebunatic a două văpăi de plasmă. E etern și ciclic sau e o boabă negrăită și nesemănată care-și zvârle miezul într-un nepătruns neștiutor nici de timp și nici de spațiu? Și dacă e așa, s-a umflat ea într-o sclipire mai zvăpăiată ca puterea gândului? Sau, și mai rău, e o fluctuație cuantică de sumă energetică zero, ieșită din vidul mustind sclipiri din găoacea infinitului mic arzând de dorul celui mare? Are universul legi eterne, înscrise în stele și scrijelite în atomi sau de vină e doar penelul pastelat cu care învește mântăm noi natura oarbă? Fizicianul nedumerit nu știe cum să împace diversele interpretări ale mecanicii cuantice, nici să explice pasul mărunt a două crâmpeie de lumină îngemănate, care știu instantaneu unul de altul și de s-ar afla la câteva infinituri depărtare... poate ne vor ajuta să zburăm spre stele și așa vom ști în sfârșit ce e cu acea energie și materie neagră, dacă există, și cu care umplem deopotrivă necunoscutul genunilor și îndesăm desaga firavei științei noastre... stringurile păreau soluția mult căutată a marii unificări, până ce, uitându-se mai bine la ele, un savant a descris teoria „*Not even wrong*”, altul drept o „masturbare intelectuală”... și nu sunt deloc singurii care se îndoiesc că foițele matematice în 10-11 dimensiuni vor dezlega ultima poartă a cunoașterii... fizica modernă ar putea fi în bună parte rescrisă... mecanica cuantică este fundamental incompatibilă cu relativitatea generală... prima scoate din joben minusculele bucățele de privire încremenită, cealaltă azvârle ici și colo câte o foaie unduitoare îndemnând planetele să valseze... una dintre ele va trebui să plece, foarte probabil ultima... dar și de s-ar dovedi relativitatea greșită, spun fizicienii, la rotițele clasice nu ne vom întoarce, fiindcă nu pot oferi o descriere completă a bietei realități, ci va fi probabil înlocuită cu o poveste la prima vedere și mai înfricoșată... sunt atâtea probleme nerezolvate în fizică, atâtea alternative...

Azi apare un model, mâine altul, într-o spirală nesfârșită, asemenea celei pe care o pipăim noi înșine cu mintea în cochilia melcului... ce bucurie nesfârșită simțim palpitând în ea, în muzica împietrită în număr... cunoașterea este asimptotică, niciodată definitivă.

A înțeles-o foarte bine autorul Proverbelor, atunci când a scris:

„Slava lui Dumnezeu este să ascundă lucrurile, iar mărirea regilor e să le cerceteze cu de-amănuntul”.

În schimb noul mistic scolastic New Age trăiește într-un ocean de certitudini... el știe totul, nu mai speră nimic fiindcă a atins deja cu piciorul Absolutul... el n-are ce să facă cu nesiguranța fizicianului, a pătruns cu mintea acolo unde acesta nici nu visează... știe a interpreta ceea ce savantul de-abia îndrăznește să atingă... crede că poate îngheța în cristalele de apă imaginea gândurilor sale, în îngemănarea lor știe a descifra dragoste sau ură...

Cercetătorul bate de-a pururi timid și înmărmurit la poarta raiului, fără să se hotărască să o deschidă și fără să știe că acolo tronează deja, privindu-l

compătimitor, misticul noilor vremi...

Prefer trăinicia chemării spre cunoaștere a celui dintâi, superba lui capacitate de a se îndoi, neobosita putere de a se minuna, aroganței celui de-al doilea... inocența ochiului primului face ca sufletul său să fie mai aproape de inima viului, e învăluit în atâta dor de plinul de dinaintea numărului și cuvântului, în plânset târziu de promoroacă și clinchet de mărgăritare, e vegheat de șușotitul nourilor încremeniți, hrănindu-se din arămiul trupurilor de fete pe o plajă, e năpăstuit de blestemul orhideelor, e înmuiat de o adiere de harpă și flaut și mângâiat în miez de vară de briza dezmierdând galbenul lalelelor...

De-a pururi ne vom zbate, nemângâiați, între cele trei zeițe - visăm să sărutăm sânii Afroditei, să mângâiem fruntea înmiresmată de gânduri a Atenei și să ne așezăm pe tronul strălucitor al Herei. Vrem noi de la ele, înapoi, Mărul de Aur din Pomul neuitat al Cunoașterii, pitit în străfundul picăturilor de veșnicie, dar toate trei ne-au condamnat deja, surâzând, la o perpetuă visare și un nepotolit război cu cetatea din noi înșine, până ce ne vom lua înapoi frumoasa din pădurea adormită... doar atât, nu trebuie să o luăm cu asalt, fiindcă dintru început am ființat numai acolo, uitându-ne în beția rozelor care-i înmiresmează castelul...

Respiro

Susurul Ideii de șarpe

Scena se petrece într-o lojă, **Teatro La Fenice**...

Nae Isopescu:... indiferent cum am întoarce-o, până la urmă tot trebuie să admiți, **Sorin**, ți-ai construit o cazuistică asemenea unui iezuit și l-ai pus pe bunul și nemuritorul tău prieten George Grânaru pe un piedestal de pe care nimeni să nu-l mai dea jos, dar nici tu nu ești Platon, și nici el Socrate.

Apoi tu încerci de-a lungul cărții ăsteia imposibilul: să demonstrezi că George a fost un sfânt. Sper că știi și tu, în sinea ta, că n-a fost cazul... că a fost un om foarte curat la suflet, cum puțini se nasc, de asta nu s-a îndoit nimeni, dar care - hai să admitem, poate și dintr-o credință încrâncenată ce a forțat poarta de la limitele firii - a alunecat, nimeni nu știe precis când, într-un soi de... frenezie a căutărilor...

S: Numai de-ar fi atât de simplu... Doamne, cât de multe s-ar rezolva... George a fost un artist și un arhitect de geniu și un suflet uriaș, topit de dorul iubirii celei fără de părtinire... am câteodată sentimentul nelămurit că mă zorește să ne întâlnim, în cer...

N.I: Ești convins că ai fost pe deplin onest cu tine însuți și că George n-a depășit, niciodată, limitele a ceea ce, hai să zicem, bunul-simț, acceptă drept limite ale normalității?

S: Știu, ai dreptate, odată i-a răsărit în față o sfântă... deși mai mult ca sigur o luase cu el pe retină din biserică... am ferma convingere că și atunci imaginația i-a luat-o nițel la goană, într-atât se obișnuise să cheme în ajutor toți sfinții de pe lume... altfel a fost o persoană unică, fiindcă e singura pe care am întâlnit-o vreodată care trăia pășind pe strâmta unduire care vibrează șăgalnic, între două lumi...

N. I: Cum rămâne însă cu toate celelalte discuții și viziuni?

S: Și Jeanne d'Arc, care era călăuzită tot timpul ce voci, hai să le zicem... îngerești, cu ea ce era, eh?... să nu-mi spui că marea eroină a Franței, o sfântă, era plecată cu sorcova...

N. I:... las-o pe ea că ne punem în cap toată lumea care ne citește acum..hai s-o luăm și pe alt plan... cartea asta e, în subtext, cum nu se poate mai amară. Nu lași omului nici o speranță. Unde vrei să ajungi cu combinația asta de scepticism și agnosticism, care cade de multe ori în ateism? Cu asta vrei să încălzești tu inima cititorului? Scrii cartea pentru el sau pentru tine? Mesajul tău creștin se pierde, sau mai degrabă e sufocat într-o mare de îndoieli. La tine nu avem de-a face nici cu o căință sinceră, nici cu o îndreptare adevărată. Credința ta, atunci când este, e firavă și năucă. Nu o lași nici un moment să-și desfacă aripile, i le frângi cu ochii tăi de gheață.

Uite, precum păpădia asta, așa e credința ta...

S: Da, așa e, ai perfectă dreptate, și ce mă necăjește nespus este că înainte de a o strivi, numai uitându-mă la păpădia asta cum zboară, cât de frumos a rostuit-o o minte care, în calitate de panteist și nu de panenteist, îți spun că este și a ei, fac un salt de câteva clipe în rai...

N. I:... ăsta e un alt aspect... ba ești prea eluziv, ba ostentativ didactic...

... și spune-mi, ești în stare să-mi mai răspunzi la o întrebare, cu ce ai vrea tu să rămână cititorul după ce a închis cartea asta? Chiar nu-i dai voie să viseze la nimic. Îl lași total dezarmat. Îi desființezi sufletul și i-l arunci în neant. Tot ce-i lași e o amarnică singurătate, într-un gol pustiitor – măi, e înfricoșător! Ce poate fi mai îngăduitor și mai luminos pentru om decât să viseze la un Dumnezeu văzut drept atotputernic, iubitor și atoateiertător? Vrei ca eșecul tău în materie de credință să fie și al altora? Crezi că produci omului o prea mare bucurie îndemnându-l, pe deasupra și cu un ton persiflant, să-și abandoneze credința? Asta tocmai într-un Babilon în care peste nouăzeci la sută din oameni cred în existența lui Dumnezeu?

S: Și ai fi vrut să dau chip cioplit unei iluzii aurite încropite și scoase din neant cu suflul fierbinte al nopții minții? E posibil să răspunzi la vreuna din marile întrebări ale lumii altfel decât prin invitații la suspendarea conștiinței? Poate ar fi mai simplu dacă toți învățații ar proceda precum Buda, care găsea de multe ori că cel mai nimerit răspuns e tăcerea... în fond tot o încetare a judecății... și care foarte probabil își ascundea astfel neputința...

... ce să-ți răspund... am vrut să scriu o carte profundă, despre inconsistența și nestatornicia freamătului religios într-o ființă atât de imperfectă precum e omul, dar am sfârșit prin a așterne pe hârtie cu totul altceva, anume ce sunt eu, o alcătuire superficială, despre propria neadecvare, un om care nu e capabil să se dedice cu toată ardoarea unei idei anume... astăzi mai toată lumea scrie despre lucruri frumoase. Noii alchimiști, căutătorii în stele precum și profeții New Age îți spun cu multă jovialitate ce trebuie să faci ca să depășești hotărât banalitatea cotidianului. Mulți le citesc ca pe o duioasă poezie, la care visează o vreme, ca apoi să vibreze tot mai surd la ea, iar în cele din urmă o uită cu totul. Alții îi conferă însă statutul de ultim adevăr și încearcă să-și constrângă viața în tiparele cu care acesta îi îmbie. Toată lumea vorbește cu dezinvoltură despre lucruri minunate, mai ales cele de pe tărâmurile Neștiutului. Cartea asta este în primul rând o mărturisire despre cei care se luptă cu orice chip să se rupă de ei înșiși, și a căror viață se transformă într-un coșmar în călătoria autoimpusă către lumile de dincolo, pururea fericite. Despre toți cei care se bâlbâie năclăit sau din contră, disperat, la ușa spiritului, eternii orbi la Dumnezeire. Asta-i tot ce sunt în stare... am

încropit, atât cât m-a dus mintea, un îndemn la umilință. Nici mai mult nici mai puțin. Asta în condițiile în care de la orice dugheană cumperi, pentru câteva parale, bucoavne care-ți îndrugă bazaconii despre cum poți să stai de vorbă cu Dumnezeu. E un îndemn la reflecție și prilej de altercații, la bere sau o cafea. Încercarea mea literară nu poate să fie una finală, prin definiție. Fiecare n-are decât s-o rescrie în mintea și inima lui sau a ei, așa cum vrea. Dacă oamenii mă înjură, o aruncă cu năduf, sau reține un singur rând, înseamnă că mi-am atins scopul. Credința facilă nu e credință adevărată, iar în condițiile astea e mai bine să n-o ai deloc. N-o spun eu, o spuneau iezuiții acum vreo trei sute de ani.

N. I: Dar fii sincer cu tine însuți, nu credința e cea care te macină. Oricum n-o prea ai. Și tocmai asta face să mă îndoiesc că ești în stare s-o insufli altora. Scrii cartea asta doar fiindcă ești convins că asupra ta atârnă o pedeapsă divină pentru moartea pustnicului George, de care te consideri tot mai vinovat, odată cu trecerea anilor, un sentiment aproape predictibil. Speri în sinea ta că acest act de autoexorcizare publică va constitui o penitență suficientă încât să-ți spele păcatele trecute. Numai că o pocăință autentică se face în cămara ta ascunsă, și nu cu aroganță, tropăind pe luminile rampei.

Iar de moartea lui ești, într-o oarecare măsură, culpabil. Nu-i nimic, o să vă reglați conturile într-o viață viitoare. Fostul călugăr o să te surprindă, îți promit... ce spui, tot îl mai crezi un sfânt? Știi tu câte mii de vieți trebuie să plătească doar fiindcă s-a uitat cândva cu nesaț și uimire cum un păianjen mânca o musculiță? Ia gândește-te bine: ce ar fi trebuit să facă în acel moment, să admire vrednicia Creatorului, care a dibuit cu atâta sârguință strașnica frăgezime a firului de păianjen, sau, ca un adevărat jain, să împiedice păianjenul să-și strice *karma* cu încă o masă copioasă? Nu te grăbi cu răspunsul, ai timp până la sfârșitul lumii și chiar mai mult...

Ești un simplu fariseu, care îi copleșești pe alții cu durerea ta. Fiecăruia ar trebui să-i fie suficientă propria mocirlă. Nu-i târî și pe alții în ea.

S: Dar atunci oamenii n-ar mai așterne pe hârtie nimic, niciodată. Fiecare scrie mai mult sau mai puțin despre el însuși. Chiar și cartea asta, n-are decât vreo trei personaje și ceva, fotografiile solarizate ale lui George, diversele tușe de culoare ca și desenele în cărbune, întrupând un portret aproape cubist, apoi vin imaginile cu Bebe și cu mine, împrumutându-și ici și colo irizările, Ina, Ileana și femeia de la Athenée Palace sunt una și aceeași persoană, figuranți și figurante, precum și foarte multă muzică…să încetăm atunci să mai istorisim?

N. I: Ce folos? Nimeni nu învață vreodată ceva și toți suntem alungați rând pe rând din Grădina ispitirilor. Doar că regretele târzii reprezintă și ele o plăcere în sine... îți lingi singur rănile înainte să fii copleșit de putreziciune... din tot ce-ai citit tu, sincer, ai reținut vreodată ceva care să-ți fi schimbat viața...

S: Sigur Bhagavad Gita... în mod cert Tao Te Ching, Iona și Ecleziastul. N-aș vrea însă să uit nici Fedon, care din păcate nu mă lasă el în pace și nici Republica, cu care încă mă lupt... dar, mai presus de toți, Spinoza, sublimul...

N. I: Nu crezi că e cam prea puțin pentru anii pierduți cu cititul? Tocmai Spinoza a ajuns filosoful tău de căpătâi?

S: Ai dreptate. Nu mai știu de mine... Mă duc chiar acum să-mi fac un Vițel de Aur și să dansez în jurul lui, doar doar s-o îndupleca și o trimite banii spre mine ca apele. Doar că evreilor li se făcuse cam lehamite de „that chap, Moses", în timp ce în cazul meu e vorba de o revoltă, e drept cu zvâcniri și replieri, împotriva zeului abrahamic...

N. I:... înțeleg, dar nu ești totuși de părere că în final s-ar cuveni o schimbare totală de perspectivă, și care să lase în urmă ateismul, sau panteismul tău declarat – fapt care în ochii unora e cam același lucru?... încearcă să-ți răspunzi la întrebarea, poți ademeni precum șarpele, *poți tenta pe cineva, paradoxal, să creadă*?... să găsești o cale către tine însuți, pe care nu îndrăznești să pășești fiindcă ți-e frică de ce-o să găsești acolo?... ce zici, ai tăria să-ți oferi singur un măr, al credinței în ceva anume, fără nici un fel de conceptualizări inutile... eh?... caută să vii cu ceva care... nu neapărat să te surprindă pe tine însuți, dar care să-ți ofere totuși șansa unui nou început, plin de lumină, sau care să risipească măcar o parte din tenebrele îndoielii și să lase deoparte problema răului care, te asigur, o să ne muncească pe toți până la sfârșitul sorilor...

... dacă vrei să fii cu adevărat consecvent cu tine însuți, întocmește câteva panouri murale din plăcuțe ceramice glazurate, având ca temă, îți sugerez, Creatorul, și decorează cu ele principala fațadă a Interludiului Mistificator, ba poți pune câteva dintre ele ultimele de tot... piatra care a ajuns în capul unghiului... dacă vrei într-adevăr să termini cartea asta pe un ton care, după cum susții tu, să invite la umilință... dar nu la necredință, bagă bine de seamă... acela ar trebui să-ți fie finalul...

S:... tu mă pui să-mi impun o cvadratură imposibilă, a cercului sufletului pe pătratul minții... cum pot să împac panteismul lui Spinoza cu Demiurgul lui Platon?... am ajuns într-atât să-l admir pe primul încât al doilea nu mai are loc decât într-un ungher foarte îndepărtat al minții, și mai că sunt pe cale să-i spun să-și ia cu totul tălpășița... mai și am marea problemă numită Dionisie Pseudo-Areopagitul, un apex al neoplatonismului creștin... mă întorc mereu la el, cu cât mă fascinează mai mult, cu atât îl resping, ca apoi s-o iau de la capăt... Meister Eckhart însuși a fost în bună măsură copilul lui, peste timp... ce să-ți spun... nu știu... am nevoie în final de ceva, un fel de crez, cu care să mă simt în sfârșit eliberat, de mine, de tot trecutul, de toată nebunia propriilor întrebări, de fuga din brațele unei religii într-ale alteia... .aș vrea ca dansul lui Șiva să spulbere demonii ignoranței care mă țin înlănțuit... o să mai văd... hai Geometrule că începe Actul II... ia partitura... o să arunc din nou, dar fii atent că nu mai am decât două cartoane...

D.G: Eh via, buffone, non mi seccar!

L: No, no, padrone, non vo'restar

S:... .cred că se face de două ouă, fiindcă primul a avut o foarte mică ezitare la pronunție, iar al doilea una și mai ușoară de accent...

N.I:... ce dracu măi, parcă ai fi nebun... le-ai aruncat oamenilor în piept, Doamne iartă-mă... mai bine le azvârli la picioare, să alunece pe ele...

Din partea editurii: Dragi cititori, Dumnezeu mai înțelege ceva din învârtelile și răstălmăcirile zevzece ale eternului șontorog măsluitor cu coarne, copite, coadă și aripi – altfel numit Sfinxul amăgitor de la falsa poartă a zeiței Ișstar, de la zidul, înșelător postmodern, de miazăzi, al cetății Babilonului - că noi nu mai pricepem nimic. Dracu', Doamne iartă-ne, se ține de șotii.

Fir de cucuruz

Pui de zmeu

Autobuzul hodorogit abia de-şi mai trăgea sufletul. Nu ştiu cine era mai însetat, el sau noi. Drumurile de munte ne scuturaseră rău de tot. Ne opriserăm aproape de Humuleşti, lângă apa Ozanei.

Toţi ne-am repezit la râu, şi, deşi mi-era o sete nebună, primul meu gest a fost să mă abţin. Odată că diriginta ne spusese să nu bem apă rece şi apoi nu de oriunde. Cum mai plescăiau cu limbile ceilalţi...

-Bea, nu-ţi fie teamă, mi-a spus atunci o fată, brunetică, subţire şi înăltuţă, îmbrăcată într-un tricou roşu şi pantaloni negri. Şi noi tot de-aicea bem, ori de câte ori mergem la bunici...

Mi-a întins sticla de lapte, pe jumătate plină, pe care am golit-o dintr-o suflare.

Era sfârşitul lui iunie, iar ea venise împreună cu părinţii şi fratele să-şi vadă bunicii, care trăiau undeva într-un sat nu departe de Humuleşti.

-Ai mai fost vreodată pe aici?

-Nu. Eu sunt din Babilonul Răuleştean.

O spuneam pe un ton ruşinat, de parcă mă scuzam că eram de acolo.

-Oh, ce minunat, am auzit, şoptindu-se cu teamă, că vizuina voastră e pe celălalt tărâm, de jos, în Grădina marilor iubiri... cum aţi păşit aici?... uite îţi cresc şi aripile... ai capul cam de guşter şi ochii ţi-s alungiţi rău, ca de tătar... nu cumva eşti şi tu doar un vis?

I-am răspuns că nu eram sigur, dar că se putea să aibă dreptate. „Am fost teleportaţi cu autobuz cu tot, dar, ca să ne pedepsească fiindcă am înfulecat o ogradă de pui, vii, diriginta nu ne-a lăsat să spunem descântecul care ne face nevăzute aripile, solzii şi capetele de guşter”, e tot ce am fost în stare să îngân.

Am stat de vorbă minute în şir. Mi-a povestit mai tot despre ea. Doamne, cât de frumos putea să vorbească. Şi cât de degajată era, în timp ce eu, stană de piatră, de-abia stâlceam ici şi colo două cuvinte. Dacă aş fi putut, aş fi înşfăcat-o şi dus-o cu mine în zbor acolo unde ştiam eu...

Apoi s-a auzit strigată de tatăl ei, care terminase de spălat maşina. Tatăl fetei era un om cu mustaţă, rău, cu vocea groasă şi aspră şi căutătura piezişă(era în realitate, cum aveam să aflu mai târziu, pâinea lui Dumnezeu).

Terminaseră şi voia să plece.

-În două minute, le-a spus fata, apoi s-a dus până la maşină şi a cotrobăit ceva într-o sacoşă.

Erau două plăcinţele cu brânză de la bunici.

M-a întrebat dacă anul viitor o să vin din nou pe acolo.

-Nu cred. E o simplă excursie, prima şi pesemne ultima.

Poate o să ne mai întâlnim, cine ştie, am strecurat eu, stângaci. Îmi venea să intru în pământ de ciudă şi ruşine.

-Dacă vrei, putem să corespondăm, şi, cu o zvâcnitură a capului îşi aruncă părul lung şi negru într-o parte. Nu ştiu pe nimeni din Babilonul Răuleştean... când o să le zic prietenelor că m-am întâlnit cu un pui de zmeu, n-au să mă creadă, o să spună că am visat... ce solzi strălucitori ai... lasă-mă să-i mângâi... ia scoate limba... deci şi asta e adevărat, o aveţi despicată... de aia se zice că acolo la voi vorbiţi cam în doi peri...

S-a gândit o clipă, după care iar s-a auzit strigată de ai ei.

-Știi ce, scrie-mi la bunici. Îi cheamă C... din satul...

O să-i anunț din vreme că sunt pentru mine. Ții minte? Așa o să știu dacă ești în carne și oase... sau din contră, un simplu miraj...

A fugit apoi în pas zglobiu.

-Dar pe tine cum te cheamă? - am apucat să strig după ea.

-Ina, mi-a aruncat ea din goană, surâzând.

Autobuzul se mai răcise, însă mirosul degajat de scaune era atât de tare încât îți venea să fugi. Dacă aș zbura după mașina lor?

Și care o fi numele ei de familie?

Ca al bunicilor, sau or fi părinții mamei? M-am întristat când mi-am dat seama că scrisorile n-o să ajungă niciodată de pe un tărâm pe celălalt.

Îmi plăcuse atât de mult fetița de pe Valea Ozanei încât în autobuz mi-am uitat eu de chiloții roz ai tinerei noastre diriginte, pe care-i văzusem timp de o clipă în parc, când ne dăduserăm împreună cu ea în leagănul cel mare. Știa că i-am văzut și s-a încruntat la mine, dar era doar așa, de ochii lumii, da, da. Ținuse cu tot dinadinsul să mi-i arate mie și numai mie și mai știam că o ardea să mă sărute și să-și înnoade limba de a mea, dar nu voia să recunoască.

Dar nu mai conta. Când autobuzul, plin de praf și fulgi pe care sângele se învinețise, și care mai și mirosea groaznic a pui rânced, a sudoare și a plasticul murdar și pe alocuri rupt de pe scaune, s-a pregătit, cu un scrâșnet, să-și mai ostoiască zdrăngănelele, scoțând fum pe gură și pe la toate încheieturile, nici n-am știut cum am zburat pe primul tăpșan și, cu prima floare ce mi-a căzut în mână, am vrut să aflu dacă fetița subțire și cu părul negru mă iubește. Să tot fi rupt vreo zece flori.

Ce dor nebun mi-era de ea, mai strălucitor decât azuriul cerului miruind sufletele, mai plin de bucurie decât soarele, dimineața, înnădind de cer picurii de rouă. Las' că atunci când o să-mi crească aripile și solzii, și o să pot zbura singur, o s-o răpesc și o s-o aduc pe tărâmul nostru...

Cărămizi ale cerului

Preotul satului nostru era un om blând, de treabă, cu o predică mult deasupra nivelului de înțelegere al sătenilor. De fiecare dată îmi vorbea cu căldură și cred că avea un cuvânt bun de spus pentru oricine venea pe la el.

A convins întreg satul să strângă bani ca să fie ridicată o nouă biserică. O vară întreagă am ajutat și eu, pe cât îmi îngăduiau puterile de copil. Ba chiar, profitând de faptul că unul dintre zidari, prieten cu bunica, fuma ca un turc și se întrerupea adeseori din lucru, minute bune, ca să tragă la măsea, am ridicat eu cam vreo doi metri pătrați din peretele din dreapta, puțin înaintea altarului. Îl văzusem cum lucra și ciupisem de la el cum să folosesc mistria și canciocul. Porțiunea mea de zid nu arăta deloc rău, și, deși zidarul mă dădea mereu binișor la o parte, nu cred că îi părea deloc rău că-l ajutam. Nu știu ce forță nevăzută mă împingea să mă bag de fiecare dată și să zidesc, dar o făceam cu o dăruire irezistibilă, care în același timp mă tulbura și-mi sporea încăpățânarea. Țineam să-mi dovedesc mie ceva anume? Nu știu și nu cred, dar mă simțeam urmărit în permanență, peste umăr, de un martor mut, căruia, aveam sentimentul straniu, nu-i era deloc indiferent ce făceam.

Este unul dintre foarte puținele momente cu care mă mândresc și acum. Nu știu de ce, fiindcă, obiectiv, fapta e neînsemnată. Ani de zile după aceea, de fiecare dată când mă duceam la țară, mă repezeam până în deal, la biserică,

nu atât ca să pun lumânări la mormântul bunicilor, ci ca să văd ce îmi mai face zidul, care între timp fusese pictat şi trebuia să ghicesc unde începea şi unde se sfârşea lucrarea mâinilor mele.

Chiar şi astăzi, mirosul de lumânări şi de tămâie mă transportă pe aripi moi şi duioase în bisericuţa din deal, lângă care se odihnesc bunicii şi vorbesc în şoaptă cu toţi vecinii şi prietenii lor, glăsuind cu roşul lalelelor şi ridicând imnuri de slavă cu parfumul zambilelor...

N-am avut niciodată prea mulţi amici, dar de fiecare dată când mă duceam la biserică şi mă uitam la partea mea de zid, nu-mi puteam stăpâni un zâmbet şugubăţ, ca între doi prieteni vechi care ştiu că în sinea lor nu se vor plictisi unul de altul niciodată.

* * *

Şi totuşi, câtă linişte pogora în sufletul meu când uitam cu totul de Dumnezeu şi mă lăsam mânat de simpla dragoste de viaţă! Pentru mine, Marele Ochi era nelinişte sufletească şi izvor de nesfârşite contradicţii. Poate că nu era totuşi vorba de o reală necredinţă, ci de refuzul încăpăţânat al oricărei posibilităţi de comuniune cu Absolutul.

Nici măcar în momentele mele de aşa-zisă credinţă nu eram de fapt credincios, ci mai degrabă de o religiozitate păguboasă. Îi cădeam pradă la intervale mai mult sau mai puţin regulate, dar era o stare de spirit căreia nu mă abandonam niciodată cu totul.

Era probabil rezultatul educaţiei religioase pe care o primisem în copilărie, de la doamna Florescu, o femeie cinstită şi cu un suflet de aur, deşi cam limitată, la care maică-mea mă trimitea în mod regulat, în speranţa că o să mă pătrund în felul ăsta de pioşenie.

Doamna Florescu mă purta la biserică de câteva ori pe săptămână, seara, dar cel mai cumplit era duminica, când trebuia să asist la întreaga liturghie, un calvar infernal, întrerupt de nenumăratele mele ieşiri în curtea Bisericii. Mă readuceau de fiecare dată înăuntru privirea încruntată şi vocea ei groasă. Şi ce povară mi se părea în acele momente privirea Bunului Păstor şi cât de mâhnit se uita la mine...

* * *

Urmase apoi contactul fugar şi înfricoşător cu o altă faţă a religiei, de care vinovată se făcuse bunica mea, cu desele ei incursiuni şi bocete la cimitir. Stridenţa şi vehemenţa lor mă întristau şi mă speriau peste poate, ca să nu mai vorbesc de faptul că mă scoteau din minţi...

Era groaza în faţa a tot ce era asociat fenomenului morţii, de care luam cunoştinţă cu stupoare. Încă de pe atunci învăţasem însă să mă tem nu atât de moartea în sine – care rămânea ceva confuz, de neimaginat şi în acelaşi timp nemaipomenit de grav – ci de tot cortegiul de plânsete şi gemete care însoţeau ca un alai umbra celui dispărut.

Spaima aceasta de necunoscutul morţii nu a reuşit niciodată, în ce mă priveşte, să ia, prin ea însăşi, forma unei credinţe într-o posibilă salvare. Gândurile firave, legate de lumea de dincolo, erau în fapt o redeşteptare atrofiată şi retrăirea unor clipe foarte dificile, niciodată înţelese pe deplin, de pe vremea când lumea mi se părea încă nemaipomenit de bună...

* * *

La bunica, viaţa religioasă ajunsese să ia aproape în exclusivitate forma unei continue implorări adresate cerului de a i se alătura cât mai curând bunicului. Nu cred că era vorba de dragoste, ci pur şi simplu de dorinţa de a scăpa odată şi odată de nemerniciile vieţii.

Ce mă surprindea era că bunica evita mai întotdeauna să vorbească despre bunicul, de parcă orice discuție ar fi păşit într-un spaţiu pe care îl dorea numai al ei, sacru. Să fi fost totuşi la mijloc resentimente cărora sub nici un motiv nu le putea da glas?

Mersul la cimitir mă arunca de fiecare dată într-o asemenea stare de panică încât numai gândul la scurtul pelerinaj la mormântul bunicului care urma să se petreacă a doua zi nu mă lăsa să dorm până hăt târziu. Nu-l cunoscusem niciodată pe bunicul meu, dar trăsesem concluzia că bunica trebuie să-l fi iubit foarte tare, luându-mă după puhoiul de ţipete, cutremurături şi lovituri cu pumnii în cap în care se lansa ori de câte ori mergeam la mormântul lui.

M-am întrebat mai târziu dacă nu cumva era un tipic la care însăşi bunica subscrisese încă din copilăria ei, fără să vrea, văzând la rândul ei cum decurgeau concertele de bocete regulate care făceau parte din viaţa de multe sute de ani a satului.

Nu cred că apucam să dorm mai mult de două-trei ore, odată de grijile ei care sfârşeau prin a fi şi ale mele şi apoi anticipând sperietura care avea să vină. Dimineaţa, odată cu chemarea zorilor, mă trezea într-un stil bătăios şi o apucam prin grădină, până la biserică, care era în capul dealului, cam în dreptul casei noastre.

Cimitirul se întindea de o parte şi de alta a bisericii, în chiar coasta dealului. Ritualul era acelaşi, fie iarnă, fie vară şi nimic n-ar fi abătut-o de la el. Tot ce făceam eu era să stau în picioare, într-o stare de aşteptare precipitată, în timp ce bunica trebăluia lângă crucea bunicului, scoţând şi aranjând frumos lucrurile pe care le adusese, lumânările, tămâia, chibriturile, pomana, coliva, toate pe un şervet. Ştiam că în scurt timp urma să înceapă bocetul şi pentru el încercam să mă pregătesc, dar de fiecare dată mă lua prin surprindere.

Aplecată deasupra mormântului, bunica suferea în mai puţin de o clipă o schimbare la faţă aproape monstruoasă, care îmi dădea mai mulţi fiori decât toate coşmarurile cărora le-aş fi putut cădea pradă.

Şi bocetul începea, cu un fel de urlet înfiorător, un ţipăt de nedescris, din adâncul rărunchilor, care nu pe ea, ci pe mine mă sleia, ca un cuţit arzând care-ţi sfâşie măruntaiele… îmi dădea o asemenea stare de tremur că îmi venea să alerg, să uit şi să nu mă mai opresc decât pe un liman unde nu există moarte şi oamenii sunt de-a pururi fericiţi. Tot ce reuşeam era să mă refugiez disperat în spatele bisericii, unde erau nişte tufe. Mă aşezam acolo în genunchi şi îmi acopeream urechile cu mâinile. Nu ştiu de ce, dar bocetul isteric al bunicii era cel care mă înnebunea, pe el nu voiam să-l ascult.

O dată nu s-a întâmplat să ne aflăm acolo singuri. La cimitir veneau întotdeauna cel puţin zece-douăsprezece femei. Dintre ele, unele mugeau chiar mai tare, altele, puţine la număr, se tânguiau cu o şoaptă precipitată, dar nici una dintre ele nu mă înfricoşa. Le priveam cu indiferenţă, poate uşor agasat, dar urletele bunicii mă scoteau pur şi simplu din minţi.

Într-un fel, fiecare dintre acele femei se arunca cu disperare la hotărnicia dintre viaţă şi moarte, le apuca cu strâşnicie cu câte o mână, de parcă ar fi vrut să se asigure că ultimul tărâm nu se rupsese cu totul de primul.

Greu se mai moare, la ţară ca şi aiurea.

Numai că tot aşa din senin precum începuse, bocetul se termina brusc, lăsând în urma sa un gol, straniu şi nefiresc, trimiţându-şi doar ecoul să mai bântuie valea de la poalele bisericii...

Îi puneam sub semnul întrebării sinceritatea reacțiilor deoarece prea era rapidă conversiunea bunicii de la o stare de spirit la alta, schimbarea ei la față îmi trezea o stare de neîncredere amestecată cu milă... totuși, oricât aș fi încercat, cu mintea mea de copil, să o înțeleg, parcă mi-era ciudă pe ușurința cu care schimba tonul și trecea de la înfiorătorul bocet la câteva bârfe cu vecinele și schimbat rețete de murături.

În fond, toate îndepliniseră un ritual, nu atât spre liniștea sufletelor morților, cât pentru consumul lor personal și mai ales public. Auzi în cimitirele din țările apusene urlete sfâșietoare ca la Răuleşti? Oamenii nu sunt acolo mai puțin îndurerați, dar mai civilizați și poate, uneori, mai sinceri în reacții. Poți încerca o durere cumplită la moartea cuiva și totuși să nu verși o lacrimă.

„Plângi dragă, doar e bunică-tu, să te vadă lumea că plângi". Asta era încercarea ultimă, de care nu puteam sub nici un chip să trec. Nu puteam scoate lacrimi la comandă pentru un chip necunoscut dintr-o fotografie veștejită. Și mai ales să umplu rolul de mic actor, în fața nourilor călători care se grăbeau să facă loc roșului ce urma să le stoarcă seva, și mai ales în fața cerului, și atunci ca și acum și de-a pururi, indiferent, orb, mut și surd.

* * *

Mă tulburase din cale-afară, odată, pe când eram copil, o poveste chinezească, radiofonică, despre neasemuita măiastră, Pasărea Phoenix. Imaginea ei – mi-am închipuit o văpaie portocalie, cu aripi - mi-a înmuiat și totodată răscolit sufletul. Uimirea și fascinația pe care le-am încercat atunci aproape m-au făcut să tremur. Cu respirația întretăiată, asudasem de o nestăvilită bucurie. Fără să piardă nimic din forța de atunci, mitul m-a urmărit mereu de-a lungul anilor. Să renaști din propria cenușă – ce lucru uimitor și în același timp dătător de atâtea speranțe... viața nu mai e un chin, ci o neprețuită aventură, în care merită să te cufunzi cu toată ființa și dăruirea de care ești în stare. Indiferent la grozăviile existenței, să o accepți că pe una din multele, mirificele experiențe pe care ți-a fost dăruit să le parcurgi, pe marele cerc al Ființei. N-are a face de câte ori vei cădea în negură, știi că sufletul o să renască în trup de fiecare dată. Phoenix-ul se întrupează din propria cenușă ca să te oprească pe tine să cobori definitiv în neant. E Speranța, cu aripi niciodată obosite, care nu vrea să știe de nimicnicia cutiei Pandorei. Mitul Păsării Phoenix e unul al strălucirii, e chiuitul bucuriei învingând de-a pururi moartea. O unică mărturie că singură e, viața.

Bob de grâu Hristoforic

Îi murise cu o zi înainte bunicul.

Seara târziu, frânte de oboseală după atâta plâns și alergătură, de acasă la biserică, apoi la cimitir și în sfârșit din nou acasă, robotind pe lângă invitați, mama și sora lui George au ațipit imediat. Însă el, dintr-un motiv sau altul - poate frigul din casa bunicii și mirosul de umezeală - n-a putut. Știa doar că dacă murise cineva apropiat trebuia să te rogi pentru sufletul lui.

George s-a așezat în capul oaselor și, în lipsă de altceva mai bun, a început să se roage, dar nu pentru bunicul, ci pentru cei vii: părinți, sora sa geamănă Livia, bunică, ceilalți bunici, niște veri care îi erau dragi.

Toată lumea devenise parcă a lui. Simțea că tot ce atingea cu gândul se transforma în ceva deosebit de frumos.

Nu și-a dat seama cât a durat starea de atunci. În orice caz nu foarte mult. Nici măcar nu știa dacă nu cumva, furat și toropit de rugăciuni, ațipise timp de câteva clipe.

Totuși nu înțelegea ce-l oprea să se roage pentru sufletul bunicului. A stat așa, preț de mai bine de un ceas, fără ca măcar să-l podidească lacrimile. Întristarea rămăsese doar o umbră, străină și îndepărtată. Încă nu-i venea deloc să creadă că bunicul era cu adevărat mort. Doar până mai ieri i se auzea vocea prin curte, trebăluind încruntat. Și ce vrusese să zică preotul în biserică „cu moartea pre moarte călcând?"

I se păru deodată că toți făcuseră o mare greșeală. Nu pe bunicul îl îngropaseră, ci un trup nevolnic. Bunicul era viu ca întotdeauna, doar că sufletul lui nu i se vedea. Dacă Iisus a înfrânt moartea, de ce n-ar fi făcut-o și bunicul? Nu se aștepta totuși să învie în trup, dar simțea cu toată ființa lui că acel ceva care făcuse ca bunicul să fie viu, să râdă, să răcnească, nu dispăruse cătuși de puțin. Nu știa ce era acel ceva, dar era încredințat că nu poate, nu avea cum să piară ca un fum. Cine o să-l mai mângâie pe creștet cu atâta căldură precum bunicul... parcă îi simțea degetele butucănoase trecându-i prin păr. Îl distra cum îl alinta, deși era la vârsta la care s-ar fi rușinat ca focul dacă s-ar fi aflat vreo fată prin preajmă...

Ciulise urechile să vadă dacă mai rămăsese vreun invitat. Și de unde or fi luat oamenii obiceiul ăsta ciudat să petreacă după înmormântare? Știa că o făceau dacii: plângeau la nașterea unui copil și se veseleau la moartea cuiva, dar parcă de atunci ar fi trebuit să ne fi făcut mai deștepți, gândea el. Poate că totuși ei știau și simțeau ceea ce noi am uitat de mult: adevărata viață e undeva dincolo... pe un tărâm nevăzut... ce minune... ce bucurie nemărginită... cum o fi viața... pe cea lume?... Privirile îi căzură pe aparatul de radio, cât o cutie mare, cu ochiul său verde. Dacă suntem fiecare dintre noi asemenea unui aparat de radio? Cât trăim, suflul vieții, ca și sunetul din difuzor, e în noi. Când murim, e ca și cum am închide radioul, dar sunetul tot acolo e, doar că plutește suspendat undeva în aer, gata să anime din nou difuzorul la o simplă învârtire de buton. De ce atunci să ne fie frică de moarte? Doar că schimbăm o haină după alta. Și mai ales ne odihnim. Și Doamne, câtă nevoie avea bunicul de odihnă. Se opri câteva clipe. Oare nu e un păcat să se simtă fericit acum când bunicul a plecat dintre cei vii? Dar nu, nu se putea să fi murit. Nu și-o putea explica în cuvinte, dar cu toată ființa lui știa că ce era până ieri viu în bunicul nu fusese distrus. Deodată moartea nu i se mai păru nici ceva înfricoșător, nici pasul final, ci începutul unei aventuri noi și fermecate. Phiu... sufletul și-l întrezări ca o lumină, respirând o imensă bucurie strălucitoare, și se simți atât de ușor încât vru să zboare de atâta fericire. Cu ecoul ăsta în suflet, așa a adormit.

Când s-a sculat, a avut un sentiment nețărmurit, ca o beatitudine. Tot ce întâmpina cu ochii era dătător de speranță. Pereții frumos văruiți ai camerei, patul, măsuța, ligheanul și cana cu apă, perdelele din pânză simplă, mușcatele, toate respirau lumină. Privi pe fereastră și tot ce putea cuprinde cu vederea i se păru la fel de scânteietor și degajând tot atâta seninătate. Mama deja trebăluia prin curte, iar dincolo de gard vedea oamenii care se adunau dimineața aceea la biserică. Clopotnița, zidul nou care o ținea în picioare, precum și hăt, dincolo de el, totul era îmbibat de aceeași atmosferă radioasă, respira același aer curat, de bunătate.

Se simțea cât se poate de mulțumit. Acum avea motiv să se veselească și el. Mai că-i venea să râdă, dar se abținu, știind că ar fi provocat stupoare celor

din jur. „Cu moartea pre moarte călcând”... simți că odată cu moartea bunicului, viața a ieșit din nou învingătoare... acum, de-a pururi și-n vecii vecilor, amin. Moartea nu există, e doar un oftat de o clipă al primăverii eterne. Nu e decât viață și reînviere. Ea e totul și nimic altceva nu există.

Senzația intensă de încântare pe care a făcut-o posibilă acel gând nu avea să-l mai părăsească niciodată. A stat cuibărită undeva la el în piept, ca un crâmpei de bucurie strălucitoare, la care avea grijă să se adape în momentele lui cele mai grele. Conștiința că acel prieten nevăzut și bun, sufletul ascuns al întregii vieții, se află în el și în tot, de o veșnicie, fără să obosească, fără să dispară, îi dădea de fiecare dată o forță extraordinară, aproape ca un chiuit victorios, ce stătea gata să spargă fruntariile cerului și să-l poarte în zbor dincolo de tării. Strigătul lui tăcut din acea dimineață a fost atât de adânc încât s-a auzit mai presus de fire.

Zile întregi a trăit din impresiile acumulate în clipele acelea, cu o intensitate care nu contenea să-l uimească și care-l umplea în același timp de o desfătare fără margini. Întreaga lume i se părea altfel decât înainte – totul devenise mult mai luminos, mai uimitor, mai vrednic de trăit. Nu mai găsea în jurul lui nici un motiv de mâhnire. În tot ce făcea simțea un prilej de mulțumire. Copacii înverziți, păsările cerului, florile care-i inundau sufletul, totul exulta într-un sunet cristalin, care contopea pământul și cerul în aceeași armonie celestă.

Se simțea una cu tot ce cuprindea cu ochii.

Desfătarea aceea nesățioasă din el inundase totul în preajmă, tot ce vedea și atingea.

Treptat, după câteva săptămâni, a încetat să mai simtă lumea cu aceeași intensitate.

Baia de euforie care inundase totul s-a retras, undeva în adâncurile ființei lui, până la a deveni un punct sclipitor. Dar acel punct era farul care avea să-l călăuzească întotdeauna de atunci încolo. Școala, adolescența, căderea în păcat cu sine însuși, prima dragoste, prin toate trecuse, niciodată singur - întotdeauna cu martorul mut mai aproape de el decât el însuși.

Din acel moment unic existența sa a simțit-o ca pe o mare, imensă bucurie.

Căpătase o sete uriașă de viață, aruncându-se cu pasiune asupra a tot ce făcea, până la dizolvare.

De multe ori era prea grăbit ca să privească în față sticlirea din cel mai ascuns colț al sufletului, unde se adăpostise, ca într-un cuib călduros, conștiința vieții de-a pururi victorioase, până ce aceasta îi amintea ea însăși de existența ei, plăpând și sfios. Dar acel punct era la fel de scăpărător și plin de clocot ca în primul moment când deschisese aripile în el. Nu avea nevoie de mai mult.

Și de fiecare dată când se lăsa în seama freamătului vieții, din apa mării, din păsări sau din flori, se cutremura, un fior de adâncă mulțumire îl topea în tot ce-l înconjura. Timp de câteva clipe, infime, credea cu ardoare în întreaga natură, în creștetele munților, în adierea salciei, în șoptitul izvorului ca și în zborul fluturelui. Un strigăt de lumină se aprindea atunci în el, ridicându-se ceva mai sus de nouri, ca în ziua în care, doar el, George, dintre toți, aflase surâzând pe ascuns, că bunicul era, ca și el și asemenea strămoșilor lor daci, nemuritor.

Pe o aripă de soare

Trăiește din credință, dar, din fericire pentru George, nu și-o pusese la încercare niciodată...

Evită să vorbească despre tată-său, ca de altfel și despre mamă-sa, dar are o dragoste nemăsurată față de sora sa geamănă, despre care amintește de fiecare dată cu deosebită căldură.

Profesorul Grânaru obișnuia să-l pedepsească pe George, nu fizic, ci „moral", în speranța că așa îi va întări caracterul ca să poată ajunge odată și odată un „adevărat domn".

L-a ținut o singură dată o oră întreagă închis în pod. Ca să vadă în jur, George a săltat câteva țigle din acoperiș. Putea atinge cu mâna frunzele stejarului ce îmbrățișa ocrotitor casa. Cum era abătut din cale-afară, s-a bucurat ca de cel mai bun prieten atunci când pe mâna lui s-a așezat o buburuză, coborâtă, minunându-se, pe o rază amuțită și năclăită de praf.

„Ce faci micuțo, ai venit să-mi ții companie?" Din scurtul ei popas făcut afară din veșnicie venise să-i acorde câteva minute. Uitându-se la ea, cum se căznea pe degetele lui, George își dădu seama, pentru prima oară, că omul nu va putea niciodată înfiripa cu mâinile lui o astfel de minunată alcătuire.

Așa a înmugurit în el, firav, cu o pâlpâire naivă și proaspătă de aripi de buburuză, credința într-unul, Creator.

„Gândul care te înalță către măreția lui Dumnezeu este singura idee care nu piere, din toate câte sunt, din câte au fost vreodată și au fost sădite în mintea omului. Singura pentru care merită să trăiești și care-ți oferă adevărata împlinire. Nimic altceva nu e important", îi spusese George lui Virgil, cu gândul la acel moment.

Lui George îi părea adesea rău că nu se dusese să viețuiască într-o mănăstire. Așa, măcar unul dintre călugări s-ar ruga pentru lumină.

Atunci, în pod, George căzuse pradă unei iluminări de moment, vocii înșelătoare a unui spiriduș venit pe furiș, ce-i suflase în ureche vorbe meșteșugite și-i strecurase în suflet un dor mistuitor de împărăția cea fermecată, pe tărâmul căreia ursitoarele le-au interzis pentru totdeauna muritorilor să calce. Îi împinsese pașii dincolo de Apa Amăgirii, pe tărâmul Uitării de sine, unde îl chema, neîncetat, o voce fără glas ce poartă numele de nemărginire și nepărăsire, în miezul căreia sălășluiesc plaiurile raiului...

„E uimitor din câte momente – unele rupte din veșnicie - sunt însăilate minutul și ora, și peste care muritorii calcă cu atâta ușurință, într-o grabă turbată către moarte.

Buburuza aceea a fost cea care mi-a înmuiat întâia oară inima în culorile cerului... cât să poposească în ea zâmbetul ce însuflețește, tăcut și statornic, aluatul petelor luminătoare ale negurii, și ne face cu ochiul din aburii fericiți ai unei dimineți de vară, pe care-i respiră, infiorându-te, plămânul viu al pământului reavăn... "

Semănătorul

„Lumea e bună fiindcă așa o văd eu... "

Poate că lui George îi lipsește într-adevăr o anumită doză de realism și de bun-simț practic. Dar e el oare mai puțin fericit deoarece nu trăiește cu

picioarele pe pământ? Fiindcă viețuiește în universul de fantezii pe care și l-a construit cu atâta migală?

E greu de spus cum a căpătat acest straniu sentiment de culpă, dar se simte uneori vinovat pentru o parte din răul care-l înconjoară. „Ce fac eu, concret, ca lumea să fie mai bună?", se întreabă el de multe ori. „Am săvârșit astăzi măcar un gest pe care să știu că-l pot lua pe lumea cealaltă?"

Nu reușește să reconcilieze imaginea unui Dumnezeu atotputernic și milostiv cu răul căruia până și el trebuie să-i admită existența. În sufletul său, adesea căzut pradă unor zbuciume numai de el știute, se duce o luptă permanentă între sentimentul măreției Divine și senzația de apăsare pe care i-o provoacă haosul, nedreptatea și cruzimea care-i ies în cale la tot pasul.

Și-a creat de aceea de la o vreme propriul labirint, pe o insulă, căruia numai el îi controlează potecile ascunse, singurul mod pentru el de a rămâne în viață. Nu admite în acest spațiu, din lumea exterioară, pe care o simte, o pipăie, o vede, o aude, o miroase, o poate gusta, decât ceea ce-i este necesar ca să supraviețuiască fizic.

În rest, s-a închis în mijlocul labirintului ca într-o cochilie sau mai bine zis un mic ou de diamant, în interiorul căruia nu poate răzbate nimic din afară fără să fie în prealabil curățat de brutalitățile sale înnăscute. Și-a pus pe masă o mică statuetă cu cele trei maimuțe încolăcite - una nu vrea să vadă răul, cealaltă se oprește să-l glăsuiască, iar ultima refuză să-l audă...

Ce nu poate realiza cu mâinile, vede cu ochii minții... ușurința cu care visează cu ochii deschiși mă surprinde până și pe mine...

„Un gând bătând la poarta imponderabilă a Absolutului, prin care încerc, la limita imaginarului, să mi-L închipui, capătă o consistență aparte, se transfigurează într-o realitate vie imediat ce germinează în mintea mea. E de fapt scânteia Divină care încearcă să-și regăsească matca", își spune el.

„... am o poftă nebună să gust măcar un strop din Marea Originară, căreia Gândul, lipit cu obrazul de ea, i-a încrețit cam într-o doară luciul nemișcării suflându-i o adiere de soare primăvăratic, izvorând astfel făpturile și toate cele ce sunt... "

Cum ochiul Providenței rămâne însă dincolo de puterea lui de cuprindere, George și-a creat, din mijlocul labirintului său, ca un strigăt de disperare, o lume surogat, a purei închipuiri, în care se ia de mână cu zeii. Îmbracă întreaga lume în iubire. În fond, în absența marii dragoste, neîmpărtășite, George nu se descurajează: o reinventează în propriul suflet. Se poate lipsi câteodată de paradisul cu bolțile de sidef. Îi este suficient cel din inima lui.

Toate gândurile pe care el crede că i le trimit divinitățile cu care își închipuie că stă de vorbă zboară pe aripi de liră și se oferă lumii...

Se cufundă în vis cu o dezinvoltură deconcertantă, își imaginează clădiri mirifice, populate de oameni numai zâmbet și miere. Grădina lui e una ideală, din care nimeni nu are șansa să fie alungat vreodată...

În felul acesta, încetul cu încetul, își populează propria insulă cu statui și tablouri ale unor prieteni, toți surprinși în cele mai înălțătoare ipostaze... „Cine-mi spune că oaza mea de liniște este mai puțin adevărată decât lumea așa-zis reală, care mă dezarmează... ?"

A ajuns într-atât să se îmbete de propriile reverii, cărora se abandonează cu o sete vrăjită, încât se crede un Făt Frumos al tuturor zânelor adormite...

Are convingerea că va exista întotdeauna, undeva, în acest univers sau în altele nevăzute, o Grădină a împlinirilor unde lupii se pupă cu mieii și poveștile se deapănă singure, prin eroii lor vii.

Nu de puține ori câte unui erou din povești i se întâmplă să pășească într-o astfel de lume fermecată.

Întotdeauna Făt-Frumos trebuie să se întoarcă însă pe tărâmul de unde plecase și căruia îi aparține de drept. Nu se poate rostui într-altă lume fiindcă nu îi e sortită lui, ca ființă. Cât de tare l-ar arde dorul de depărtări, condiția umană nu și-o poate depăși. Desfătarea îi e permisă doar câteva zile, ca apoi să nu-i mai fie îngăduită decât uitarea. E sortit din naștere să-i fie refuzată de-a pururi viața în lumina nepătrunsă a veșniciei. Tare mi-e teamă că acest adevăr l-ar ucide în el însuși pe George...

Cu ochiul lui Dumnezeu!..

Nu acceptă sub nici un chip ideile limitative și sceptice ale Bebe în ce privește paradoxurile universului cuantic și interpretările sale filosofice. Din contră, le îmbrățișează cu toată adâncimea sufletului său.

„Nu e o simplă visare, ci chiar Realitatea o plăsmuiești tu, cu ochii minții, în mod voit", îi spun sirenele cuibărite bine de tot în apele creierului .

„Ce vorbești tu măi că nu putem făuri cu mintea, observând... ia uite ce am descoperit... ", aleargă el într-un suflet la Bebe, fluturându-i sub nas o carte:

Poveste din folclorul sârbesc

La început nu exista nimeni altcineva în afara lui Dumnezeu. Și nu făcea altceva decât să doarmă și să viseze. Iar visul său a ținut veacuri fără sfârșit. Dar i-a fost și Lui sortit să se trezească odată și odată. De cum s-a sculat din somn, Dumnezeu s-a uitat de jur împrejurul său și fiecare privire de-a sa a devenit o stea. Și a fost Dumnezeu mirat și a început să călătorească ici și colo, să vadă ce făurise cu propriii ochi. Dar cât de mult mergea, într-o parte și într-alta, nu dădea de sfârșitul cerului sau de vreun capăt al lumii. Și cum s-a făcut, a ajuns într-o vreme și la pământul nostru. Numai că era deja asudat de atâta alergătură. Așa s-a făcut că pe pământ a căzut o picătură din sudoarea sa. Iar picătura, de cum căzu, de cum căpătă viață. Și uite așa a văzut lumina zilei primul om. E ruda mai măruntă a Domnului, dar nu a fost plămădit din iubire, ci din sudoare. De aia i-au fost sortite alergătura și necazurile.

Astfel, într-un răstimp de numai câteva zile, George fu luat cu asalt și aproape amețit de ceea ce lui i se părea a fi puterea fenomenală a gândului.

„... hmmm... care va să zică lumea nu e bună doar fiindcă așa o văd eu... ci datorită simplului fapt că eu o creez așa, cu mintea!..phiuuuu... "

Poți făuri monștri sau paradisuri – există cel puțin un loc în spațiu, întins pe cine știe câte dimensiuni, unde orice gând capătă cu adevărat viață, conștiința pură devine nemijlocit existență, încropind, dintr-o lacrimă de iubire sau de ură, tot atâtea întruchipări...

„... Să facem omul după chipul și asemănarea noastră". Prin actul creației, omul e într-adevăr la un pas de Dumnezeire, chiar dacă nu e conștient de asta.

Merge chiar mai departe: suntem, afirmă el, laolaltă cu tot ce există, un gând în puterea lui Dumnezeu. Dar dacă suntem astfel plămădiți, de ce nu ne-ar fi fost insuflată, odată cu viața, și tăria plăsmuitoare a gândului?

Având deci ceva din puterea Lui creatoare, oricare dintre noi își poate născoci atunci propriile tărâmuri, paralele, în care să domnească Atotputernic cu puterea gândului.

„Creăm cu mintea şi nu cu mâinile”, spusese odată Michelangelo şi fusese mult mai aproape de adevărul suprem decât îşi închipuise el.

„Păi, asta e soluţia, a exclamat atunci George ca lovit de o iluminare, însufleţit de o bucurie interioară colosală, în fond, gândurile noastre sunt ele însele nişte entităţi energetice... ”

„De fiecare dată când trimitem un gând, creăm un alt univers, alternativ... şi orice gând de ură sfârşeşte prin a ucide pe cineva, într-unul dintre ele... în timp ce unul de dragoste plămădeşte o lume... ”

„Dacă toţi am crede insistent în rai, timp de un minut, l-am împlini, ar deveni cu siguranţă realitate, măcar într-un alt univers, sau cel puţin o altă dimensiune, unde domneşte o stare de veşnică fericire... ”

Fenomenele paranormale?...

Sunt spiritul care triumfă încă o dată asupra obtuzităţii aparente a materiei, căreia, în fond, îi dă naştere clipă de clipă, eon după eon. Paranormalul este o mărturie subtilă a puterii supreme a minţii, nevăzutului, imaterialului...

Universul spiritual pe care şi-l creează astfel de câteva săptămâni bune e ca o jerbă de artificii care nu mor şi îşi împrumută culorile, speranţelor: fiecare obţine ce doreşte, iar raiul e cât se poate de real - un parc înmiresmat de veşnice flori de lumină, tămăduitoare, întrupat din tot atâtea gânduri individuale. Tot ce e mai bun, pentru el, se petrece acum în domeniul imponderabilului. Pe aceeaşi rază de soare pe care coborâse odată, buburuza, miruindu-l şi sfinţindu-l cu taina vinului Marelui Dor.

Rugăciunea, ce minune, doar împreună

George:... în acest fel gândurile noastre au într-un plan foarte subtil o consistenţă energetică suavă, inaccesibilă simţurilor, asta e cert, dar nu sunt mai puţin aievea. Ba e foarte posibil ca într-un alt univers, paralel, să capete consistenţa materiei.

Virgil: De ce mai ai nevoie atunci de credinţă? Înseamnă că poţi plăsmui cu gândul o lume frumoasă, alternativă, în care orice dorinţă e împlinită şi fiecare moare fericit. Nu înţeleg de ce mai pictezi icoana asta, pe care, trebuie să recunosc, îmi vine să o fur. Bă, ai o mână şi un ochi formidabile... sper că pe asta n-o s-o mai faci cadou, ca pe aia de dinainte...

George: Ia doar imaginea asta a Fecioarei Maria... ia stai, lasă-mă să adaug câteva tuşe. Vălul de pe cap îi acoperă prea mult din frunte.

Trecură câteva minute bune până ce George reluă firul conversaţiei.

Aşa... chipul parcă s-a mai luminat un pic, faţa e mai deschisă, nu-i aşa?

Hai să admitem că tu ai avea dreptate şi că mama Mântuitorului ar fi doar o reluare, sub un alt nume, a zeiţei Isis(Horus fiind unul dintre cele două prototipuri care ar fi ajutat la înjghebarea mitului lui Iisus, celălalt fiind Mithra, după cum ziceţi voi, cei lipsiţi de credinţă, uitaţi în beţia tristă şi lipsită de speranţă a propriei singurătăţi). Şi totuşi, nici măcar tu nu poţi contesta un fapt indiscutabil. Milioane de oameni care i-au implorat ajutorul au primit mai devreme sau mai târziu sprijin de sus.

Virgil: Nu crezi că poate să fie un simplu proces de autosugestie, care le-a permis o mobilizare formidabilă a voinţei şi a unor resurse nebănuite ale corpului, în caz că erau bolnavi?

George: Ce spui tu e o enormitate atât de penibilă încât mi-e jenă să o caracterizez - prin autosugestie crezi că au scăpat nişte corăbieri dintr-o

furtună cumplită?

Chiar dacă nu vrei să recunoşti existenţa a ceea ce îndeobşte numim o intervenţie Divină, ceva nevăzut le-a îndreptat în ultimul moment vasul. N-ai simţit niciodată asupra ta o mână nevăzută, care te-a scăpat în ultima clipă de primejdie?

Virgil:..phiuuuu... da... în mod cert da!..dar singura explicaţie raţională care îmi vine în minte, trebuie să recunosc, îţi dă parţial dreptate în ce priveşte realitatea, sau mai bine zis tăria gândului, dar e totuşi departe de ce înţelegi tu prin credinţă. Şi de altfel nu văd cum cele două viziuni au nevoie una de alta, din contră cred că se exclud reciproc.

Nu cumva milioanele de oameni care se roagă Fecioarei Maria generează ei de sute şi sute de ani un câmp cerebral permanent, având o consistenţă pe care n-o s-o putem niciodată măsura, dar, căruia, ce e drept, îi putem constata efectele? Câmpul energetic astfel creat - în mod cert intens pozitiv - reprezintă o plasă de salvare pentru cei aflaţi la ananghie. Timpul şi spaţiul în care îşi are obârşia numără, probabil, mai multe dimensiuni decât cele accesibile nouă în condiţii obişnuite. Închipuie-ţi o plasă cu ochiuri cvasi-infinite ce se întinde instantaneu în orice loc în care e solicitată de un anume creier şi care, prin simplul fapt că îi cere ajutorul, se racordează imediat la ea. Nu ştiu ce să zic şi ce să cred...

... poate că locul unde se întâlnesc credinţa şi puterea gândului de a plămădi o lume este un nivel cu totul aparte, miraculos prin anvergura şi vigoarea lui, şi pe care tu în mod greşit îl identifici cu persoana Divinităţii. Tocmai existenţa unui astfel de câmp energetic imens creează iluzia existenţei Fiinţei Supreme, deasupra oricărei posibilităţi de înţelegere... nu cred că El însuşi mi-a sădit ideea existenţei sale, din contră, eu sunt convins că noi, şi nimeni altcineva, deţinem paternitatea imaginii Lui...

George: Nu, greşeşti inadmisibil susţinând că Divinitatea este creaţia imaginaţiei noastre. Am în mine ideea de Dumnezeu nu fiindcă mi-ar fi zidit-o El, în minte sau în suflet, ci sunt în stare s-o gândesc numai şi numai fiindcă am în mine o părticică din El. Dacă îi putem constata prezenţa e fiindcă avem în noi înşine o frântură din lumina ochiului său, un strop de sclipire Divină, altfel nu am fi în stare nici măcar să-l închipuim.

Ca de obicei, George era de neoprit din patima şi în acelaşi timp blestemul său, iubirea cea mare.

„Chiar şi numai rostind cele nouă sute nouăzeci şi nouă de nume ale lui Vişnu, surprins astfel în toate ipostazele în care ni-L putem imagina, le vizualizăm implicit. Sunt tot atâtea picături furate oceanului său infinit de potenţialităţi şi cristalizate în creuzetul minţii noastre. Întruparea lui, deşi infinitezimală, devine astfel actuală în orice moment".

George se purta asemenea unui homunculus care se uită surâzând la un gigant, pe o câmpie, fără să ştie că l-a creat el însuşi, din acelaşi lut energetic din care e făcut şi el. Niciodată nu o va admite, nici în ruptul capului.

Era seară şi beţia florilor de liliac ne cuprinsese şi pe unul şi pe altul. Ce năpastă teribilă a firii, la doar câţiva paşi de noi... gândul îi zboară pesemne către culmi olimpiene, unde e oaspete dintotdeauna... icoana ne privea misterios şi gingaş…

Atât de entuziasmat era încât nici măcar exasperantul meu cinism nu reuşea să-l domolească.

-Toată viaţa ne hrănim cu iluzii, George, trecem dintr-una într-alta cu vioiciune până când ne dăm seama că ne sprijinim cu mâinile pe întuneric,

cățărați pe o scară din fum. De-abia atunci urmează plânsetul și scrâșnirea dinților. Talpa iadului e fața hâdă a iluziei, care ne privește sec și nemilostiv în ochi.

-Nu, iadul e absența oricărei speranțe.

-... și ca s-o ții trează, te rogi... cui?... raiului din tine însuți?..

-... ești ceva... și totuși, ceva obținem, rugându-ne toți pentru lumină... cu mâinile noastre împreunate, măcar suntem solidari și în altceva decât în ură, durere și moarte...

Antidot

Suflet al lumii,
cu tine nu sunt niciodată singur,
nici aici și acum, nici la asfințitul lumilor,
când vor fi înghițite o clipă de nerăsuflarea ta,
Ești ochiul viu al veșniciei,
dar și un opaiț în negura nopții,
o licărire cât o șchioapă,
pe o cărăruie închisă, înghițită de spaimă,
cu un sloi de gheață,
nedumerit și stingher,
eu însumi.

Samariteanul

Târziu, în toamnă.
vecinul meu
ce-o mai face?
Basho

Într-o zi m-am trezit cu George pe cap, la mine în atelier, cu o față tare abătută. S-a așezat pe unul din taburetele înalte - care erau o pacoste, trebuia să fii atent să nu cazi - și părea chinuit de un gând care-i măcina măruntaiele.

„Nu știu ce să mai cred despre mine, a început el să se tânguiască. Eram aseară într-o stație de autobuz, undeva la Piața Rosetti. La câțiva pași se afla o tarabă unde se vindeau fructe și alte alea. O femeie, încă tânără - arăta a intelectuală - care aștepta și ea în stație, s-a apropiat de tarabă și a cerut să-i cântărească niște banane. S-a îngrozit însă când a văzut ce preț aveau... așa că a vrut să vadă cât costa una doar... nici pe aceea nu și-o putea permite... s-a îndepărtat încet, cu gura strânsă și lacrimi în ochi. Primul instinct a fost să pun mâna pe portofel și să cer să-mi cântărească o legătură întreagă de banane, pe care apoi să le fi dat femeii cu pricina... am vrut s-o fac și totuși ceva m-a ținut ca paralizat. Mi-a trecut prin minte, într-o fracțiune de secundă, că ori femeia se va simți jignită și mă va refuza, consternată și brutal, ori va crede că în felul ăsta îi făceam avansuri sexuale și deci riscam să mă și pocnească. Și într-o situație și într-alta aș fi intrat în pământ de rușine... dar ce mă îngrozește e altceva: nu cumva a hotărât pentru mine un diavol cinic pitit în suflet că trebuia să adopt o atitudine meschină? Poate că nu am cumpărat bananele dintr-o simplă socoteală egoistă: ce să mă fi încurcat eu cu o oarecare de pe stradă? Asta mă doare și-mi vine să înnebunesc, fiindcă nu găsesc un răspuns...

-Și acum ce-ai vrea să faci? Să dai o raită zile întregi pe la Piața Rosetti, să o găsești pe femeia respectivă și să-i spui: uitați doamnă bananele... cred că o să răsune tot Răuleștiul, până la zidurile de centură, sârma ghimpată și avanposturile turcomane, de palmele pe care o să le încasezi... sunt convins că ce te-a oprit a fost doar dorința, nobilă, de a nu o jigni...

-Nu, de fapt am dat dovadă de egoism, fiindcă m-am lăsat copleșit de un sentiment de rușine - cum m-aș fi simțit eu dacă m-ar fi refuzat?... m-am gândit la reacția mea, nu la binele ei. La urma urmei, exista totuși o bună șansă ca femeia să le primească, jenată, fără să spună nimic, cu sufletul măcinat între un sentiment de apăsare, respingere și bucurie. Dar ar fi mâncat aseară banane...

-Hai să zicem că gestul tău - mai bine zis inacțiunea, de o gravitate fără seamăn - te va costa mult, în viața asta și altele care vor urma, până la apusul tuturor lumilor posibile... dar în momentul acela, nu crezi că se petreceau tragedii mai înfiorătoare decât scena în care n-ai îndrăznit sau n-ai putut să păsești, ca actor? În minutul acela, cât ai fost tu muncit de dileme, poate că sute de copii au murit, în Africa, de malarie, dizenterie, sau multe alte boli... nu ești Iisus Hristos și nu încerca să preiei pe umerii tăi suferința lumii... nimeni n-o poate face, nici măcar El...

-Tocmai egoismul și nepăsarea cu care vorbești, și care e a noastră, a tuturor, face ca durerea să existe, și încă la o asemenea scară... știu că nici o acțiune concertată n-o să-i poată pune capăt, dintr-odată, nu e realist, dar dacă pot să-i întind o mână celui care se îneacă, trebuie să o fac, fără nici un fel de ezitare. Or eu tocmai de asta mă acuz: n-am oferit acea rază de speranță unei fețe abătute și cu lacrimi în ochi... trebuia să-i înmânez punga cu banane, chiar cu forța, apoi s-o iau repede la picior, să nu mă mai poată ajunge din urmă... tocmai din aluatul ăsta e făcută viața, de asta merită trăită: pentru momentele de tandrețe care nu se uită - cele care ni se oferă, dar și acelea, mult mai puține la număr, pe care avem tăria să le dăruim altora. Din păcate toate se pierd, în oceanul de egoism feroce, de amintirea căruia nu mai știi cum să scapi... asta e...

N-am știut ce să-i mai spun.

Afară începuse să plouă, cu picuri mari, năclăind și mai tare mizeria de pe ferestrele pe care nu le spăla nimeni, niciodată.

Am plecat amândoi, târziu, când ploaia stătuse și am nimerit în cele din urmă în Cișmigiu. Tot George avea să mă învețe, în aceeași seară, să împing melcii, dacă nu cu mâna, măcar cu piciorul, înapoi pe iarbă, pentru câteva minute sau chiar ore de viață, în plus. Nu e de mirare că l-au iubit zeii și l-au chemat atât de devreme la ei.

Culegătorul de melci

... și nu eu mai trăiesc, ci Hristos trăiește în mine
Pavel, Galateni 2:20

Îi place să se plimbe imediat după ploaie, prin parc. A căpătat, nu știe nici el când, slăbiciunea melcilor. Cum dă de unul rătăcit pe asfalt, îndată îl ia cu mâna și-l așază binișor pe iarbă. Se întristează când ghemotocul de carne se strânge în el, încremenind de frică în găoacea sa de cretă. Ar vrea să-i vadă coarnele orbecăind prin tăpșan, pentru el mai întins decât întreaga lume. George se teme că odată ce-și va fi descolăcit din nou trupul, melcul își va

îndrepta boticul tot spre alee, ca s-o sfârşească drept o năclăială de carne. Îi e o ciudă cumplită pe melcii de-abia ieşiţi din găoace. Nici n-apucă să le prindă bine între degete cochilia străvezie, că se sfărâmă cu un scrâşnet, în acelaşi timp al ei şi al lui: phiu, l-am ucis... câteodată îi ia pe câte o frunză şi îi depune cu sfială la rădăcina unui copac...

N-are mai mult timp de ei, dar cât ar da dacă fiecare melc s-ar afla, împreună cu tot ce trăieşte, doar pe drumul către propria eliberare, eternul răsărit, fără de apus... ştie că nu vor trăi de-a pururi, dar măcar câteva ore sau zile în plus. De fapt, nici nu-l interesează cât anume, ci doar că vor vieţui. Sentimentul ăsta îi dă atâta tărie şi bucurie... „Dumnezeu este al celor vii, nu al celor morţi". Nu-şi poate explica de ce, dar simte o nevoie uriaşă să o facă. E ca şi cum ar oferi un gest de mulţumire Providenţei, în schimbul tuturor binefacerilor pe care le revarsă asupra oamenilor.

Şi apoi, câtă încântare... o asemenea minune de palat adăpostind o atât de molatică deşertăciune... un boţ de carne sulemenit cu un dram de geometrie divină...

Tocmai melcul, o smuceală de viaţă, şi el acolo, răbdătoare şi umilă, lipicioasă şi năucă, poartă în spate una din cele mai fermecătoare poveri, pecetea Dumnezeirii, semnul de Mare Meşter al Făptuitorului... spirala logaritmică... şi cu fiecare melc pe care-l culege ca să-l depună pe iarbă, o nouă stea, de iubire, se naşte pe cer...

Odată cu melcul pe care-l aşază cu grijă pe iarbă, George îi înapoiază Geometrului, neştirbită, o viaţă, care nu e alta decât a lui, proprie, şi-i recunoaşte astfel întruparea în număr, produsă în fiecare zi, sub ochii nepăsători şi aroganţi ai oamenilor, căutând în ceruri semne şi întrupări care nu le-au fost hărăzite niciodată.

... şi ori de câte ori văd, astăzi, un melc pe asfalt, îl împing cu piciorul pe iarbă. Ştiu că George zâmbeşte în acel moment, discret, alături de umărul meu. Nu va fi niciodată nevoie să-l chem în sufletul meu.

O mia patria si bella e perduta!..

Cine colinda cu atenţie Babilonul şi ştia cum să-l privească, putea observa, undeva în pustiul străzilor, printre manechinele ce umpleau străzile şi maşinile jucărie, una din puţinele fiinţe vii, un om, într-un fotoliu, fumând, stând tihnit la sfat cu împăraţii romani şi revoluţionarii francezi... ce căuta acolo, el, într-o lume pe care n-o înţelegea şi care-l dispreţuia, la rându-i, mă întreb şi acum...

Fiindcă dacă era cineva care contrazicea tot ce era Babilonul Răuleştean, acesta era profesorul de matematică Caius Izvoran.

* * *

Răuleştii aveau asupra lui George o influenţă cu totul opusă decât cea care-l apăsa, ca o povară, pe domnul Izvoran.

Odată că George dădea impresia că trecea ca un orb pe lângă meschinăriile zilnice care constituiau pâinea cea de toate zilele a răuleştenilor. Mai bine zis, reuşise să găsească o cale să se pună la adăpost de ele... faptul că se nimerise să locuiască în oraşul nostru stat era pentru el de o importanţă cu totul secundară. Îşi vedea de treabă, de propria cale, pentru el toate ceasurile erau senine şi, ca un ardelean care ia totul în serios, George ştia una şi bună – el trebuia să se elibereze. Doar aşa îi spusese gurul lui, Nuc Văcaru, nu!?!

Tocmai credulitatea lui George mă exaspera peste măsură. Mai toată lumea abuza de el și George accepta orice, fără să-l descurajeze nimic. Avea un izvor inepuizabil de încredere.

Mai avea avantajul că, venind dintr-o regiune bogată a României Mari, părinții îl alimentau în permanență cu suficienți bani, lei buni, românești, monede de aur, nu parale otomane de-ale noastre, din aramă coclită, și apoi nevoile lui George erau puține.

Fiind talentat și înzestrat cu o minte foarte ageră, profesorii abuzau de el, punându-l să lucreze la propriile contracte, plătindu-i mai nimic, târziu, sau chiar deloc. Însă nimic nu avea darul să-l descumpănească.

Am avut sentimentul, nu mult după ce l-am cunoscut pe George, că Răuleștiul era prea mare, prea zgomots și mai ales prea brutal pentru sufletul lui blând și cinstit. Era un suflet pur într-un Babilon orb și inept, sufocat de aluatul fariseilor...

* * *

Dacă George era un ardelean curat ca lacrima, atunci domnul Izvoran era limpede precum cristalul. Nu se putuse cuibări în sufletul lor nimic, dar nici măcar o părticică din cumplita șmecheria răuleșteană. Nici unul nici altul nu se pătrunseseră de suflul corupției, de veninul invidiei și de răutatea molipsitoare, ucigătoare a Răuleștiului.

Născut în Orăștie, dar educat la Cluj, domnul Izvoran fusese în tinerețe un matematician de geniu. Publicase câteva cărți de analiză matematică și mecanica fluidelor precum și numeroase articole în reviste străine, inclusiv în America.

Predase un an în Belgia apoi revenise la Institutul de Construcții, unde a rămas șef de catedră.

La fiecare sfârșit de săptămână bea de stingea, până cădea(adică până-l ridicam eu de pe jos) și totuși a rămas până la sfârșit unul dintre cei trei-patru oameni cu adevărat cinstiți pe care eu îi cunoscusem în Răulești. Beția lui era purificatoare și tămăduitoare. Niciodată violentă, era îmbibată de amărăciune, dar și de sclipiri îndepărtate și tocmai de aceea fericite. Aburii pe care-i degaja erau alcătuiți din tot atâtea suspine după un trecut lipsit de împlinirile dorite și totuși întotdeauna plâns.

Era un om de o moralitate impecabilă. Cugetul lui nu fusese o clipă umbrit, vreodată, de ideea de șiretlic. Era ca și cum creșterea pe care o primise la Orăștie îi oferise o platoșă de care nimeni și nimic nu putea trece.

Domnul Izvoran era de vreo mie de ori mai deștept decât mine și pricepea lucruri la care eu nici nu visam, dar ceea mă surprindea câteodată era că nu râdea cu pofta cuvenită la bancurile deocheate cu care veneam eu de la facultate. Părea că ori nu le pricepe, ori pur și simplu era pe o lungime de undă cu totul și cu totul diferită, care-l făcea opac la trivialitățile răuleștene. Nu l-am auzit nici măcar o dată vorbind de rău pe cineva. Bârfa n-apucase să crească în ființa lui. Și nici să-i prindă contur în cuget felul murdar de a răzbate prin viață al răuleștenilor.

Nu dădea niciodată meditații. A făcut-o doar de câteva ori, pe gratis, copiilor unor prieteni, și numai după foarte mari insistențe. Nu accepta și nu cerea niciodată favoruri.

Nu știam ce să-i admir mai mult – deschiderea intelectuală sau generozitatea.

Dacă în acei ani am mâncat mai bine decât mi-ar fi permis buzunarul de student este datorită faptului că ajunsese să mă considere, într-un fel, băiatul

său.

Nu se căsătorise niciodată, poate şi fiindcă avusese atâtea aventuri galante încât îşi pierduse încrederea că va găsi o femeie care să-i fie credincioasă. Îmi mărturisise că dormea având sub pernă poza primei lui iubite, din Cluj, care murise cu mulţi ani în urmă.

Se mulţumea atâta doar, să-şi cumpere mezeluri, dintre cele mai ieftine, cognac şi ţigări. De două-trei pe săptămână ne chema ori pe mine ori pe Ina în faţa frigiderului pe care-l folosea el, din bucătăria enormă a doamnei Ortansa, şi spunea grăbit – „astea-s ale voastre, hai luaţi-le, până nu mă răzgândesc". Bineînţeles că nu s-ar fi răzgândit niciodată, dar era felul lui de ne alinta. Înhăţam astfel, sub ochii lui care păreau ei să ne mulţumească, hălci întregi de carne, cotlete afumate şi alte bunătăţi.

Tot el făcea sarmalele şi nu se lăsa până ce nu pregătea şi chiftelele fiindcă, zicea el, Ina nu ştia să le potrivească din usturoi.

Nu numai că ne dădea totul nouă, dar el însuşi nu mânca decât salamurile de doi bani din care mai lua şi doamna Ortansa ca să hrănească pisicile. Nu de puţine ori i-a dat bani Mirelei să-i cumpere lapte praf şi hăinuţe lui Gheorghiţă. Căruciorul în care se plimba tot el i-l cumpărase, ca şi o sumedenie de jucării, şi nu dintre cele ieftine.

N-am întâlnit nici un om – nici măcar George, nici până la el şi niciodată după – care să trăiască mai dezinteresat. Câteodată parcă nu-mi vine a crede că a existat. Nu mai avea de mult nici un scop în viaţă şi cred că trăia în virtutea unei inerţii.

Nu mi-am pus niciodată problema că prin tot ce făcea ne cumpăra bunăvoinţa ca să-l acceptăm aşa cum era. O făcea fiindcă noi, chiriaşii doamnei Ortansa, eram singura lui familie şi, ca atare, în ochii lui, ne datora totul.

Singurele favoruri pe care i le făceam eu era să-i cumpăr câte o sticlă de cognac, ţigările, şi să-l ridic de pe jos, sâmbătă seara, situaţie care mă umplea de fiecare dată de ruşine. Nu se putea abţină să nu bea. Într-o singură săptămână n-a băut, de gura mea, dar mi-a mărturisit apoi că n-avea să se repete, fiindcă a doua zi se simţise teribil.

Seara avea mania să asculte cu o ureche, în timp ce citea, postul de radio JOG, la un aparat nemţesc scump – pe cel dinainte, rusesc, mi-l dăduse mie.

Camera îi era plină până la refuz de cărţi, iar la loc de cinste figurau câteva zeci de volume, în vreo trei limbi, despre Revoluţia franceză. Istoria era marea lui pasiune şi îşi făcea un titlu de glorie în a şti pe ore, nici măcar zile, cele mai importante momente ale acelui episod din istoria modernă care-i acaparase peste măsură imaginaţia.

Ca să-i fac plăcere - îmi punea în braţe tot felul de tratate, în special unul de Soboul - învăţasem pe de rost câteva paragrafe din istoria lui Thomas Carlyle şi i le serveam, seara, în curte, sub ulm, printre ţipetele lui Gheorghiţă şi litaniile doamnei Ortansa, ca să-i arăt că şi eu mă ţineam la curent cu ce se întâmpla în acel trecut furtunos pe care pasiunea sa îl transformase într-un etern şi mirobolant prezent. Bucuria îi era nețărmurită.

-Bravo Virgil, aşa te vreau.

Era foarte de mândru de originile sale latine. Şi sculat din somn îţi recita pe de rost „Doisprezece Cezari". Mi-o vârâse aproape cu de-a sila în braţe. Din când în când mă verifica şi s-a supărat rău odată, fiindcă n-am ştiut în ce împrejurări a fost proclamat Claudius împărat!

Nu trecea săptămână de la Dumnezeu în care, fie în curte, fie la el în

cameră, să nu se bată cu mâna peste frunte şi să zică, mai mult sieşi: „Doamne, de ce-oi fi plecat eu de la Cluj?”.

Şi într-adevăr, n-am înţeles niciodată de ce o făcuse. Domnul Izvoran fusese şef de promoţie şi i se oferise un post de asistent acolo. Acceptase însă în ultimul moment o slujbă la Universitatea din Răuleşti, cred eu, din acelaşi motiv din care venise George să studieze la noi – avea sentimentul că ducându-se pe tărâmul zmeilor avea să facă muncă de pionierat.

Mi-a explicat odată că toţi matematicienii beau.

-Dar dumneavoastră nu v-aţi apucat de băutură decât după ce aţi venit la Răuleşti, cel puţin aşa înţeleg.

A urmat o lungă pauză, timp în care domnul Izvoran şi-a tras adânc suflul, ca să-şi poată vărsa năduful.

-Da.

S-a uitat lung la mine, stingher. Ochii i se umeziseră, iar eu, privindu-l, mă muiasem de tot. Îmi părea rău de fiecare moment în care-l luasem la rost, e drept politicos, că îşi bea minţile la sfârşit de săptămână.

-George, mi-e greu să fiu singur. E cumplit să fii departe de ai tăi.

Cred că beţia – în acelaşi timp o formă terapeutică - era pentru el singurul mod în care putea călători departe de Răuleşti, la o frumoasă cu ochii verzi, undeva pe Valea Mureşului din sufletul său.

În singurătatea sa apăsătoare din mijlocul Răuleştilor, cred că domnul Izvoran trăia acolo cu doar un rest de suflet, devenit ca o zdreanţă, înstrăinat şi dezorientat.

Singurul lux pe care şi-l permitea era să-şi cumpere, odată la câteva luni, câte un album de operă, o pasiune care se născuse la Cluj, pe vremea când era student şi beneficia de biletele gratuite oferite studenţilor merituoşi.

-Ştiam pe de rost toate intrările din Rigoletto, Traviata şi Trubadurul, cred că puteam dirija şi eu.

Am moştenit de la el şi discurile şi o neştirbită pasiune pentru operă.

Câteodată, când intram la el în cameră, îl găseam ca înmărmurit, în fotoliu, plutind pe aria Gildei şi făcându-mi un semn, moale, cu degetul, să nu stric vraja ploii care fremăta subţire şi pulsa cu un indigo cu franjuri azurii, ce înmuiase contururile camerei.

* * *

Nu-l mulţumea deloc izolarea sa, iar eu încercam s-o îndulcesc cum puteam. L-am întrebat odată dacă nu încerca să se ajute cu vreo rudă.

„Eu n-am decât un văr, din Orăştie, dar cred că trăieşte la Cluj, nu ţinem legătura. De când mă ştiu, m-am zbătut singur ca să reuşesc”.

Asta e o altă mare deosebire dintre un răuleştean şi un ardelean. Primul e educat, încă din pruncie, să-şi facă drum în viaţă dând din coate, luând bacalaureate şi intrând la facultate proptit de la spate cu nerușinare, în timp ce al doilea ştie că numai prin muncă şi cinste poate ajunge „domn”. Ne încântă sau nu, dar la Viena bacalaureatul s-a dat şi se dă oleacă altfel decât la Răuleşti.

„Administraţia imperială austriacă a fost dură, dar în acelaşi timp foarte corectă”, îmi repeta, ori de câte ori avea ocazia, domnul Izvoran.

Nu exista idea de corupţie în administraţie şi de altfel la nici un alt nivel. „Nenorocirea, pentru relaţiile dintre românii înşişi, a fost aceea că după primul război mondial, în mintea ardelenilor, noţiunea de regăţean a început să fie identificată rapid cu cea de hoţ”.

Nu că Ardealul nu ar avea şi el canaliile şi lătrăii săi, dar cu două mari

diferențe: nu ei constituie majoritatea, iar corupția nu e stare de spirit generalizată și nici lichelismul criteriu definitiv al inteligenței.

De altfel nu întâlnisem nici un ardelean sau bănățean care să se declare fericit că trăia la Răuleşti. Poate părea o exagerare, fiindcă motivele lor erau mult mai complexe, dar cred că nu sunt foarte departe de adevăr atunci când afirm că fiecare își construise o realitate paralelă: domnul Izvoran își găsise evadarea în istorie și băutură... alții, nu știu... visând cu ochii deschiși la patria lăsată în urmă...

„Mii de funcționari corupți, din vechiul Regat, au trecut imediat munții și s-au angajat pe ce posturi au putut, în noua administrație care tocmai se crea. Atâta că pentru ei singura vorbă sfântă era bacșișul, adus cu mult timp în urmă de pe malurile Bosforului de turci și de greci deopotrivă și altoit cum se cuvine în mintea și pe obrazul regățenilor".

Peste tot unde ajungeau se repeta aceeași poveste, spunea domnul Izvoran.

„Ascultă nene, îi zicea noul funcționar câte unui țăran, dintr-un sat oarecare, să zicem de lângă Sibiu. Uite, mata datorezi la stat cinci saci cu porumb. Eu te trec în catastif cu cinci, dar nu dai decât trei. Unul îl iau eu, iar celălalt îl duci mata frumos înapoi acasă. Ai priceput?

Cum țăranul tot nu înțelegea ce să citească în privirea vicleană și rea a funcționarului, acesta îi mai explică o dată, cu vocea repezită, de astă dată ușor agasat.

„Înțelegi, rămâi cu un sac și pe hârtie apari că ți-ai achitat obligația la stat. Ce-i așa de greu?"

Țăranul se gândea el cât se gândea și, cu fruntea îmbrobonată de sudoare, îndrăznea într-un târziu să adauge și el ceva:

„D-apăi, domnule dragă, eu cinci saci am de dat și cinci am adus. Eu zic că cineva s-o supăra de la stăpânire, ș-apoi eu știu că așa e corect să fac".

Funcționarul se lua cu mâinile de cap. Atâta idioțenie nu văzuse în toată viața lui de funcționar în Răuleşti. Ce fel de țară de tâmpiți mai e și asta?

„Păi bine mă omule, mata nu înțelegi că ieșim amândoi în câștig și nici nu te știe nimeni? Că aici eu sunt statul. A luat dracul porumbul, s-a vărsat, l-au mâncat șoarecii, parcă știe și întreabă careva. Știu eu cum merg chestiile astea…"

„Dar eu cum v-am spus domnule, eu nu pot altfel, că așa am fost crescut, am de dat cinci saci și cinci am adus. Și cu asta am terminat discuția".

-Uite-așa au ajuns răuleștenii care au venit în Ardeal să ne considere bătuți în cap", concluziona domnul Izvoran cu năduf.

Iar reacția, spunea el, nu a întârziat să apară.

„Un ardelean a vândut odată la târg, la preț bun, câțiva saci cu porumb unei femei. Doar că la urmă a întrebat-o de unde era.

Din Ilfov? D-apăi doamnă dragă, cu oameni din Răuleşti eu nu mai fac târguri. M-am păcălit odată cu cineva de acolo și nu îmi mai trebe. Luați-vă înapoi banii și gata... a plecat omul cu mai puțini bani la chimir, dar cu fruntea sus și conștiința lui de ardelean cinstit împăcată."

De fiecare dată când întâlneam pentru prima oară un om teleportat de peste munți - inclusiv George - îmi spunea numaidecât: „eu sunt ardelean". Sincer să fiu, la început mă deranjase o afirmare atât de directă a unei identități care pentru mine era o mare necunoscută, atitudine care, îmi spuneam, nu putea rezulta decât dintr-o aroganță fără seamăn.

Pe măsură ce i-am cunoscut însă mai bine mi-am seama că ea era o expresie a sistemului de valori în care crescuseră. „Sunt ardelean" însemna

„provin dintr-un spațiu central-european, am în spate o istorie bogată, de care nu mi-e rușine, am luptat sute de ani pentru drepturile mele, pe care le-am câștigat cu multă sudoare și sânge, sunt mândru de ele, sunt mai presus de toate un om de încredere, cinstit și muncitor și vreau să fiu tratat ca atare”.

Poate tocmai Răuleștiul, atât de diferit, avea un impact deprimant asupra ardelenilor cu care stătusem de vorbă(George era, cred, singura excepție, din simplul motiv că el se obișnuise să nu prea ia în seamă ce se întâmpla în jurul lui).

Când pășise pentru prima oară în Răulești, tânărului Izvoran i se păruse că până și țigăncile care vindeau flori în piață vorbeau mai corect românește decât el.

Nu i-a trebuit însă mult timp până să-și dea seama că el și răuleștenii învățaseră două limbi cu totul diferite. Măcar pentru faptul că în Ardeal examenele se iau pe merit și nu pe tertipurile lui nenea Iancu!

Moțul simțea și știa că avea o limbă a lui, pe care o refuza celor din Răulești. Această limbă se numește onoare, promptitudine, cuvântul ținut, și nu aroganță dospită în hahalerism, bătaie de joc, superficialitate generalizată. În Germania, se spune, te compromiți o singură dată. La Răulești poți s-o faci în fiecare zi și tot ieși cu fruntea sus, având toate șansele să fii considerat băiat bun și simpatic. De-abia așa ai viitorul în față.

O singură dată l-am auzit necăjit tare. Un cercetător – un ungur – nu îi adusese la timp niște lucări... „domnul Kesthely, vorbim între noi ardelenește sau pe limba răuleșteană?... îl mustrase domnul Izvoran, în curte...

„Nu-i adevărat că suntem o nație înapoiată. Orice ardelean, cu bunul lui simț, înțelepciunea și cinstea, hărnicia și seriozitatea dintotdeauna, e cea mai bună dovadă că nu e așa”.

Mi-i dădea adesea exemplu pe părinții săi, „oameni dintr-o bucată ca toți ardelenii și cu frica lui Dumnezeu”. „Mama nu a învățat prea multă carte, dar era o femeie deosebit de generoasă și foarte inteligentă și până hăt târziu mi-a fost frică de judecata ei, fiindcă nu dădea greș niciodată”.

„Tata fusese în timpul războiului concentrat undeva prin sudul Uniunii Sovietice. Era de meserie tehnician la telefoane și tot asta făcea și pe front, întindea cabluri. Îi fusese dat în subordine – avea gradul de sergent major în armata României Mari - un pluton de transmisiuni. Erau dotați și cu puști, deși n-a tras un foc pe toată durata războiului.

Într-o zi a ieșit cu plutonul să verifice niște linii, care ori fuseseră rupte de furtună, ori și mai probabil retezate de gloanțe. Pe drum, a dat peste un grup de soldați răuleșteni - care împreună cu militarii germani precum și trupele din celelalte țări aliate alcătuiau Armata Marelui Babilon - și care duceau după ei un grup de amărâți, îmbrăcați în te miri ce, tremurând de frig(era iarnă grea de tot), mai toți bătrâni, femei și copii.

Cum l-a văzut pe tata, comandantul soldaților răuleșteni - un căpitan, mărunt, slab și oacheș, care vorbea repezit - s-a și răstit la el:

-Băi, sergent, ai gloanțe?

Tata i-a răspuns că avea destule, dar l-a întrebat la ce-i trebuiau.

-Uite, vreau să-i împușc pe jidanii ăștia, i-am cules dintr-un sat, la câțiva kilometri de aici. Nu mai am nici un glonte, că le-am terminat când am fost atacați de niște trupe sovietice în zori.

Căpitanul țopăia de frig și nerăbdare. Își ridicase între timp gulerul mantalei ca să se apere de șfichiuitul vântului.

Tata s-a uitat când la el când la grupul ăla de oameni – bătrânii, mai toți

cu bărbi, tremurau şi tuşeau, femeile, cu broboade, strângeau la piept copiii, unii dintre ei doar în ciorapi, cum apucaseră probabil să iasă din case, şi toţi plângeau.

Ţi se rupea inima după ei numai când îi vedeai. „Doamne Dumnezeule, Iisuse Hristoase, şi-a zis tata, nu mă lăsa să fiu părtaş la o crimă şi salvează viaţa oamenilor ăştia", şi-a zis tata. În jur nu se vedea ţipenie, numai nişte stâlpi de telegraf căzuţi, care spintecaseră zăpada.

-Domnule căpitan, eu nu pot să vă dau nici un glonte.

-Bă, Curtea marţială te mănâncă. Te dau pe mâna Comănduirii.

-Se poate, domnule căpitan, dar eu tot nu pot să vă dau gloanţe, că nimeni de la regiment nu mi-a ordonat să vă dau.

Căpitanul a pus mâna pe pistol. A clănţănit în gol.

-Bă, eşti mort, cum ajung la regiment, urlă el, prin viforul care tocmai se întetea.

Spre seară, când s-a întors la şcoala unde se afla comănduirea, la marginea unui orăşel unde erau ei încartiruiţi, nici n-a apucat să intre bine în curte că a şi fost înhăţat şi dus la comandant.

Norocul lui că era un colonel pâinea lui Dumnezeu, tot ardelean.

El l-a salvat... şi pe tata şi onoarea soldatului...

-Dar tatăl dumneavoastră a descoperit ce s-a întâmplat până la urmă cu grupul de evrei? Au fost masacraţi sau au scăpat cu viaţă?

-N-a aflat niciodată. N-a fost chip. Adevărul este însă că, spre deosebire de soldaţii României Mari, care s-au purtat fără pată, Armata Răuleştiului a făcut atunci mari crime, despre care nimeni nu are decenţa să-şi mai amintească…

Dar vezi, ăsta a fost tata, un ardelean dintr-o bucată şi un om care n-avea frică decât de Dumnezeu. De-a lungul istoriei, am învăţat să nu facem compromisuri la legea morală. Fără să ne dăm seama, aproape pe nesimţite, de câteva zeci de ani încoace, cei care trăim aici, ne-am dat uşor uşor după răuleştenii Babilonieni. De-aia îţi amintesc de-atâtea ori: sunt ardelean. Sper că eşti băiat deştept şi înţelegi ce vreau să spun şi nu mi-o iei în nume de rău.

„Din codru rupi o rămurea... "

A murit domnul Izvoran.

Când am venit acasă - era într-o sâmbătă - şi am găsit salvarea în faţa casei, m-am înspăimântat îngrozitor. Doamna Ortansa plângea, iar Ina era speriată la culme. O mai rugase şi Mirela să aibă grijă de Gheorghiţă fiindcă pe ea o invitase şeful undeva.

Când am băgat capul pe uşa camerei unde locuise, domnul Izvoran zăcea pe pat, mort, de câteva ceasuri.

-A avut un atac, mi-a explicat rapid bărbatul care venise. Îi scosese deja pijamaua şi se pregătea să-l îmbălsămeze. În momentul în care i-a înfipt bisturiul într-una din coapse şi a tăiat fără jenă, mi s-a făcut rău. Nu atât fizic, cât de disperare. Pielea şi ţesuturile roz care cedaseră ascuţişului oţelului puseseră capăt definitiv unei părţi din viaţa mea, uciseseră tatăl pe care mi-l dorisem dintotdeauna.

O familie foarte cumsecade, de bănăţeni, amândoi lectori la aceeaşi facultate, au plătit locul de veci, înmormântarea şi tot ei aveau să-i facă mai târziu o frumoasă cruce din marmură.

Cum rude nu avea, am fost nevoit să mă ocup de puținele obiecte care rămăseseră de pe urma lui.

La câteva zile după ce l-am îngropat, doamna Ortansa ne-a rugat s-o ajutăm să deretice prin camera domnului Izvoran. Nu știa ce să facă cu cărțile care cădeau peste ea.

-Luați-le și duceți-le la un anticariat, cred c-o să luați o mulțime de bani.

Uite, astea-s cărți scumpe, străine, de matematică. Răsuflă din greu, ca o femeie care are prea multe treburi și nu știe de unde să înceapă.

-Cine o să vă mai cumpere vouă atâtea bunătăți. Îmi spunea mereu că numai pentru voi trăia.

Într-o seară, în curte, am luat agale la răsfoit una dintre cărțile de istorie pe care nu le vândusem.

Dintre foile ei a căzut o mică fotografie. Era poza domnului Izvoran, pentru biroul populației. Ochiul camerei nu iertase nimic. Dezvăluia, cu cinism, o viață distrusă și stearpă, nemângâiată de nici o bucurie. O față căzută, de om abătut, singur, suferind de dezolarea deșertului, nesperând nimic, aflat de mult la capăt de drum. Se uita undeva, rătăcit, în jos... tocmai atunci am auzit la un radio de prin vecini...

Pe malul Mureșului
crește floarea Dorului
și-am cules o viorea
să o dau la mândra mea

... cântecul lui preferat... am plâns în hohote și nici măcar nu mi-am dat seama, decât după multe minute, că Ina se afla lângă mine, pe bancă și încerca să mă mângâie.

* * *

M-am întâlnit odată, într-un autobuz, cu un fost coleg de liceu, o figură inteligentă și prietenoasă. Nu ne cunoșteam decât din vedere, dar nu știu din ce motiv, ne salutam întotdeauna foarte cordial.

Din vorbă în vorbă, ne-am povestit unul altuia pe scurt viața. Când am aflat că era student la Construcții, am scăpat un – „și vecinul meu de curte a fost profesor acolo, domnul Izvoran. Era ardelean". Mi-a scăpat un zâmbet vinovat, ca o scuză nesolicitată, de care mi-a fost imediat rușine.

Noroc că el mi-a tăiat ferm stânjeneala. Luni de zile mi-au răsunat în urechi cuvintele lui, și de fiecare dată când mi le aminteam îmi scăpa o lacrimă:

-*Era singurul domn adevărat din întreg Institutul de Construcții.*

Mielul Pascal

De ce ne-ar fi milă de un câine vagabond dar nu și de mielul de Paște? N-ar fi mai bine să construim pentru ei sanctuare, precum jainii?

Ca întotdeauna, Bebe și-a petrecut Paștele la bunici. S-a dus la ei cu mare bucurie, căci în fiecare an bunica lui cocea cozonaci, vopsea o sumedenie de ouă și mai ales frigea un miel, care-i plăcea tare mult. Cum au sosit însă cu o zi mai devreme s-a dus imediat în grădină să se joace. A dat cu ochii de animale - purcelușii, găinile, cele câteva oi și bineînțeles mielul.

N-a stat prea mult și, când să intre înapoi în curte, a uitat portița întredeschisă. Mielul, care tocmai supsese, îl urmărea behăind și jucăuș. Era sătul și mulțumit și n-avea nici o grijă pe lume. S-a oprit și s-a uitat la băiat cu

ochii lui apoşi şi negri, de parcă voia să-i spună ceva. Chemat de mamă-sa, a băgat binişor mielul înapoi în grădină, a închis portiţa şi a plecat.

S-a întors acasă seara, înfierbântat, după câteva ore petrecute cu câţiva dintre copiii vecinilor. Femeile aveau treabă până peste cap şi ţipau la bărbaţi să se dea la o parte din calea lor. A băgat capul în bucătărie mai mult într-o doară, să vadă dacă erau gata cozonacii. Cuptorul mirosea, o nebunie. Toţi vorbeau, plini de satisfacţie, că mielul la proţap e mai gustos ca niciodată. Şi ce mai înfulecau, râzând...

Cu excepţia lui Bebe. A refuzat cu încăpăţânare, spre mirarea tuturor comesenilor, inclusiv a celor câţiva invitaţi. Le spunea tuturor că se îndopase cu prea multe ouă, slănină şi alte mezeluri şi brânzeturi şi că îi era frică să nu i se facă rău. A mâncat ce s-a mai întâmplat să fie, cu ochii în jos, încercând să nu se uite la ceilalţi, şi mai ales să nu le audă scrâşniturile de dinţi, ronţăind coastele mielului.

Nu putea uita ochii lui mari, nici cum se zbenguia mielul prin grădină, fără nici o grijă în afară de aceea de a se desfăta de tot ce-l înconjura. Îl urmărise cu ochii, de parcă vrusese să se agaţe de sufletul lui, sau poate din simpla şi unica bucurie de a fi. Cine ştie ce-o fi fost în mintea mielului, sau în sufletul lui – o fi având şi el aşa ceva, sau doar noi, cei în stare de atâta dăruire, înţelegere şi iubire? - atunci când a văzut cuţitul apropiindu-se de beregata lui... poate că a fost copleşit de sentimentul dragostei universale, de conştiinţa morţii, învierii şi întrupării, într-un tărâm unde mieilor li se permite să zburde pe plaiurile veşniciei şi neîntristării celei fără de sfârşit... fără cuţitul oamenilor, care-i sacrifică cu atâta seninătate în numele cuvântului făcut om.

Eternul Miel, pe care-l jertfiţi în numele iubirii întrupate pe pământ care, de atâta grabă să asculte osanale şi să primească jertfe, a uitat să-şi întoarcă privirile şi asupra ochilor lui negri, apoşi, senini şi adânci, ca de copil, având în ei doar încântarea de a fi.

Lupii şi mieii

Cineva m-a întrebat odată dacă, aflându-mă într-o peşteră în fundul pământului, şi având la îndemâna un comutator care ar acţiona un dispozitiv ucigaş la distanţă, provocând moartea duşmanului meu celui mai aprig, aflat undeva la suprafaţă, aş face-o. Nimeni nu ar şti vreodată că eu am apăsat pe buton. Numai eu şi Dumnezeu. Mi-e ruşine să spun cât de dezamăgit a fost bătrânul meu prieten când mi-a citit străfulgerarea din ochi.

Nu cred să existe probă morală mai ucigaşă pentru iluziile pe care ni le facem despre noi înşine. Câţi nu ne adăpăm ceas de ceas la izvorul propriei frumuseţi sufleteşti, deplângând în acelaşi timp răutatea lumii? Dumneavoastră aţi acţiona dispozitivul? ...

N-am auzit nici un clinchet? Dar chiar nici unul... extraordinar... ştiam eu de ce vă iubesc... ferice de dumneavoastră, iepuraşilor, cavaleri necunoscuţi ai Marelui Spirit, purtând stindardul bunătăţii creştine pe drumul către paradis ...

Înseamnă că nu veţi ieşi niciodată din Grădina desfătărilor, Cain nu îl va ucide pe Abel, zmeul n-o va răpi pe Ileana Cosânzeana, numai că, vedeţi dumneavoastră, în loc să se pupe cu ei, în cele din urmă mieii se vor servi, singuri, pe tavă, lupilor...

Păcate prea multe și prea grele

O chema Sonja și suferea de artrită cronică. Mâinile îi arătau ca niște gheare, iar mersul îi era atât de crispat și șovăielnic încât îi dispăruse orice urmă de feminitate. Îi era o jenă cumplită că nici o privire nu se oprea asupra ei, sau în orice caz nu mai mult decât acea fracțiune de secundă înainte de a întoarce capul, agasată.

... Sonja se uită încă o dată la mâinile ei... îi fu ei însăși silă de ele...

Cu niște ani înainte, autobuzul în care se afla rămăsese în pană, undeva în creierul munților, așa că toți călătorii au trebuit să petreacă noaptea pe un ger cumplit. În cele din urmă s-a ales cu o artrită cronică, de care nici un tratament, cât de sofisticat, inclusiv în străinătate, nu o putuse scăpa. O mai și necăjise cineva, rău de tot, spunându-i că o blestemase fosta ei soacră... când începuseră durerile, se uitase la mâinile ei cu mirare, credea că o să-i treacă în câteva zile, nu-și putuse închipui că se vor închirci într-un asemenea hal...

Cum între timp făcuse o adevărată pasiune pentru Yoga și hinduism, a ajuns tocmai în India, la așramul lui Sai Baba.

Nu că ar fi apucat să-l vadă vreodată. Era foarte zgârcit cu timpul său și cu propria sfințenie, dar a reușit totuși să stea de vorbă cu câteva persoane care-i erau apropiate.

Artrita nu i s-a ameliorat, dar își deșteptase astfel o speranță pe care trebuia să o hrănească într-una. Așa a ajuns să-și petreacă acolo fiecare concediu, cu cheltuieli considerabile, în așteptarea unei binecuvântări tămăduitoare care refuza să vină.

A primit în cele din urmă fără să crâcnească sentința pe care i-a dat-o o femeie cu care a stat de vorbă. „N-are rost să mai încerci să scapi de artrită. Tot n-o să reușești. Ai de ispășit propria *karmă*, accept-o ca pe un fapt de viață".

S-a uitat țintă la ea, cu o privire înghețată, care știa totul și nu lăsa loc nici unei alte lămuriri sau îndoieli. Era una dintre persoanele care ieșeau din când în când din incinta sacră, cu un aer foarte aferat. Știa cui să se adreseze și ce să spună...

Tot înțeleapta de așram i-a mai spus că trebuia neapărat să se împace și să-și ceară iertare de la toți cei față de care se simțea vinovată cu ceva. Ochii ei, care o străpungeau cu severitate și siguranță de sine, păreau să fi uitat în urmă cu multe vieți ce înseamnă mila...

Toată seara Sonja a rămas cu privirile dincolo de pereții din pământ bătut ai încăperii... mulțimea care colcăia prin așram părea într-un alt orizont, învăluit ca într-o pâclă... sunetele și culorile de-abia mai răzbăteau până la ochiul ei, absent...

În noaptea care a urmat, căldura și mirosul pestilențial care păreau să se fi adunat de nicăieri n-au lăsat-o să doarmă deloc. A cuprins-o un sentiment cumplit de vinovăție.

O vină uriașă, totală, la adresa a tot ce viețuiește, părea deodată să strivească tot ce crezuse despre ea însăși.

A început brusc să-și impute lucruri și fapte pe care nu le făcuse niciodată. Rememorându-și întregul fir al vieții, cu greu putea găsi un moment în care nu păcătuise prin ceva.

Copilăria devenise deodată ceva aproape monstruos, o desfășurare sălbatică pe parcursul căreia nu existase o fetiță pe care să n-o fi împins-o cu

cotul, sau vreo păpușă pe care să n-o fi jumulit-o. Cu cât se gândea mai mult la propria viață, cu atât îi era mai dificil să găsească un moment în care fusese bună și generoasă.

Transferă asupra sa întreaga dramă a familiei. Fusese alungată, împreună cu mama și fratele ei, pe când erau mici, pur și simplu aruncați afară din casă de un tată bețiv și brutal, ca în felul ăsta să-și poată aduce amanta.

După câteva zile petrecute la așram s-a hotărât să-și scurteze concediul.

De-abia aștepta să se întoarcă în micul ei Babilon. În starea de confuzie în care se afla, și forțată totodată de avalanșa reproșurilor pe care ea însăși o declanșase, Sonja a început să se întrebe dacă nu cumva purtarea ei, pe vremea când era copil, fusese cea care declanșase întreaga tragedie familială.

Și dacă artrita era provocată într-adevăr de fapte petrecute în cine știe ce viață anterioară? Doamne, ce coșmar, unde o să ajungă, cine știe ce o să i se mai întâmple...

Măcar dacă viața asta și-ar putea-o rostui în vreun fel, o să lase celelalte gânduri pentru mai târziu.

A plecat acasă cu convingerea că mai era încă posibil să repare trecutul. Ajunsă în Babilon, primul lucru pe care l-a făcut a fost să afle adresa tatălui ei.

A sosit acolo cu capul vâjâind, cu brațele pline de delicatese și o sticlă cu șampanie.

În persoana buhăită, îmbrăcată în pijama și un maiou rupt, care i-a deschis ușa, de-abia dacă și-a recunoscut tatăl, a cărui față nu și-o amintea decât foarte vag, și o știa practic doar din fotografii.

Individul, care a râgâit de câteva ori, duhnind îngrozitor a rachie, cu greu a priceput ce voia. Răsufla din greu și avea respirația dogorită de vaporii de alcool.

O înecă plânsul, inima îi sta gata să se spargă și îi era aproape imposibil să își găsească cuvintele.

Până a reușit să-l facă să înțeleagă cine era, au trecut-o toate apele. Chiar dacă o voce interioară îi spunea că face o mare greșeală și că n-ar fi trebuit să se afle acolo, nu se putea dezlipi de fața lui și îl implora din ochi cu privirea.

Omul era însă complet abrutizat, fără nici un pic de înțelegere umană, iar ea se simțea țintuită în fața ușii, incapabilă să schițeze chiar și cel mai mic gest.

Când, în sfârșit, individul s-a trezit pentru o clipă din abureală și și-a dat seama că fata lui venise să-i cerșească prietenia și împăcarea, tot ce a fost în stare să zică a fost:

„Cum îți permiți să bați la ușa mea, putoare, ești o târfă ca mă-ta... nu știu cu cine te-a făcut și pe tine și pe idiotul de frate-tău... nu sunteți copiii mei”

Sonja a simțit cum i se înmoaie picioarele. Sleită sufletește, dar incapabilă de vreun sentiment de ură față de cel care îi aruncase în stradă în plină iarnă, a mai încercat un: „Tăticule, dragă tăticule, te rog ascultă-mă... ”, dar individul îi închisese deja ușa.

A lăsat cadourile în fața ușii și a încercat să mai bată o dată, dar pumnul i s-a oprit la jumătatea drumului.

A plecat încet, cu pași rari, cu mersul ei chinuit și stâlcit, din care dispăruse orice urmă de feminitate. Și-a strâns pardesiul cu mâinile ei ca niște gheare, în care încă ținea batista. Nu i se dăduse nici măcar șansa să-și ardă mai repede *karma*. Poate s-o inventa vreodată un medicament pentru artrita cronică. Restul păcatelor ei, multe și grele, puteau să mai aștepte. În orice caz,

altă viață.

Măcar de și-ar permite și ea un bărbat.

Nu mai cunoscuse unul de ani de zile.

Acum se gândește că poate într-adevăr o fi pus pe ea vreun blestem fosta ei soacră.

Dacă e așa, n-o fi în Biblie vreo pavăză împotriva blestemelor?

Șontâc, cu fața crispată, deschise ușa vechii biserici, ca o casă de țară, și se așeză în apropiere de altar. Vecernia era în toi.

Țârcovnicul citea cu o voce molcomă versetele. Din depărtare, răsună, ca o mustrare, chemarea muezinului. Sonja nu stătea să asculte și nu înțelegea nimic, fiindcă nu putea povesti nimănui, din cer și de pe pământ, că poziția în care sta o chinuia cumplit, că îi venea să țipe, și tot ce reuși fu un icnit, timid și inutil, la care rămaseră surzi și cerul și versetele și surele și pământul. O singură bătrână, cu broboadă, întoarse spre ea o scurtă privire mustrătoare și neîncrezătoare. Iar litania, în slavona veche, de neînțeles, susura încet în biserică, spre eterna liniște sufletească a tuturor credincioșilor din lume, mulți și obidiți, asurziți de Marea Tăcere a Celui de sus.

O sfântă a zilelor voastre

Cum mai întoarceți ochii și învăluiți cu un fior suspinat un chip frumos de femeie, dar cine ar îndrăzni să adie cu o suflare de dragoste fața unei handicapate? N-are însă nevoie și ea de iubire? Nu e și ea în aceeași măsură lucrarea mâinilor Domnului vostru? Nu e de mirare că handicapații găsesc ajutor doar în ei înșiși. Creatorul cerurilor și al pământurilor muritoare i-a oropsit, cu ei și-a uitat compasul și echerul, iar voi ceilalți, puri, perfecți și rotunzi în ființa voastră, îi disprețuiți, scârbiți, ca pe o greșeală a naturii... cât de greu, dar în același timp sublim e cuvântul iubirii creștinești... adevăratul creștin nu vrea perfecțiunea eliberării, regăsirii în necuprins, în veșnicie, ci adulmecă eternitatea zi de zi în mâna întinsă orbului... cine în India au cuprins fără scârbă mâinile muribunzilor, cei uitați deopotrivă și de oameni și de zei în vomitat și excremente, dacă nu surorile oblăduite de Maica Tereza?...

Hindusul face opere de binefacere cu gândul la viața viitoare, în schimb mâna stângă a Surorilor nu știe ce le face dreapta, mână care tocmai în felul acesta, fără să apuce să-și dea vreodată seama, mângâie clipă de clipă clopoțelul de la poarta paradisului...

Neputința lui Păcală

„... trebuie să-ți mărturisesc George că n-am terminat încă de citit cartea, fiindcă m-am luat aseară cu o istorioară care m-a lăsat perplex. Știi care e? Isprăvile lui Păcală măi, a lui Petre Dulfu... Ina a cumpărat cartea pentru băiatul verișoarei ei și m-a pus să-i pictez o felicitare, de ziua lui. N-am avut ce face și am luat cartea la răsfoit... a fost o revelație...

N-o mai citisem de când aveam vreo zece ani... i-am înghițit pe nerăsuflate paginile, mai ales cele despre prinosul oferit zeilor, sacul cu tămâie și revenirea lui Păcală pe pământ...

M-au luat pur și simplu pe sus. Poate a contribuit la asta și o stare de spirit mai specială în care mă aflam, nu știu... Păcală al nostru e un personaj cât se poate de taoist, acel adevărat sufi care e un nimic, nebunul cărților de tarot

care zburdă pe tăpşanul unei lumi căreia îi simte suferinţele, i le alină, dar nu-şi păstrează nimic din bogăţiile ei. Poate avea de fiecare dată totul şi de tot atâtea ori renunţă cu voioşie, cu nepăsarea celui care trece prin lume surâzând singurului său martor, cerul, animat doar de dorinţa de a împărţi dreptatea... e creştinul cu suflet nepătat, generozitatea întruchipată, dăruirea fără nici un fel de stavile lumeşti sau oprelişti interioare.

Când se întâlneşte cu Diavolul, la Moara Dracilor, îi spune că îl cheamă Singur Eu. Asumându-şi, fără să ştie ce face, identitatea Binelui, Diavolul se vede deodată neputincios, lipsit de principala sa armă, răul se dizolvă în bunătate...

Singura neputinţă a lui Păcală e că nu se poate lipi nici un moment lumii... fiindcă, asemenea unui taoist sau a unui sufi, care nu posedă nimic, e tot timpul cu un pas în Dumnezeire...

Îţi spun, m-a luat pe sus. E ca şi cum din spatele cuvintelor izvorăşte un şuvoi spiritual, de parcă vraja inspiraţiei divine i-ar fi mânat condeiul. Ţinta este un for interior misterios, dar minunat, şi de aici sentimentul de revelaţie, de plenitudine... e ca şi cum o cămară ascunsă, cu cufere conţinând bogăţii nebănuite, reverberează într-o alta, însetată după gustul aurului şi giuvaerelor. Fiecare din stăpânii lor orbecăiesc printr-un coridor subteran, fără să poată da de uşă. Ştiu că e undeva, la o atingere de mână, dar de îndată ce vor să pună mâna pe clanţă, uşile le joacă renghiul şi îşi mută locul.

Nu m-am străduit nici un moment să cotrobăi după vreun înţeles ascuns, pur şi simplu am simţit-o cu toată fiinţa...

Poate că e doar o părere, o bucurie a unui gând pribeag, care adună spice de ici şi de colo, pe cărarea fără vreo ţintă pe care umblă... atât şi nimic mai mult... gustul pâinii e în miezul lucitor din spatele cuvintelor, nu în adunătura de pleavă care te loveşte în ochi... ”

„Tocmai tu Virgil, care ţi-ai creat un zid crâncen împotriva oricăror interpretări simbolice, crezi a descifra atâtea sensuri ascunse, şi tocmai în Păcală? Nu forţezi tu însuţi lecturarea textului de acea manieră ezoterică, nejustificată, arogantă şi abjectă în ochii tăi?”

„... e o simplă stare de spirit, un entuziasm poate nelalocul lui, o rătăcire de moment... nu înseamnă că dau pe ea prea multe parale... dar tu, ştii, mă prinzi cu garda coborâtă şi mă plesneşti... adică eu îţi împărtăşesc ceva, personal, de suflet şi tu îmi dai peste bot... mă înjunghii cu brişca tocmai când mi-era lumea mai dragă... nu-ţi doresc să ai vreodată nevoie de mine...

Dor de prispa veche

întins pe o velinţă, printre ştiuleţi de porumb, ardei uscaţi şi funii de ceapă şi usturoi

În simplicitatea lor, bunicii mei credeau cu un amestec de naivitate şi superstiţie... în timp ce eu, de la înălţimea intelectului meu, îmi bătusem joc de mai tot ce era sfânt...

N-am ştiut niciodată ce e adevărata cucernicie, o credinţă pură, ci numai amărăciunea îndoielii, care mă epuiza şi înnegura aproape în permanenţă.

Mă întrebam apoi cum se făcuse că eu, Virgil Argintean, nepotul bunicilor, oameni de treabă şi cu picioarele pe pământ, ajunsesem aşa de deştept şi de citit că trebuia de fiecare dată să fac un efort ca să mă cobor la nivelul plebeilor? De ce-o fi plecat tata de la ţară? De ce-or fi fugit strămoşii

mei din stepele Asiei?

... îmi găseam și eu alinarea cum puteam...

Odată ajuns în vie, mă așezam sub prunul cu fructe dulci ca mierea și mai toate viermănoase.

Copil fiind, știam cu o imensă bucurie că la rădăcina pomului se află o comoară. Amânam, nu știe de ce, dezgropatul ei pentru mai târziu. Și covrigii, când îi mâncam, lăsam la urmă partea cea mai gustoasă, cu mac și sare.

Poate că e bine că există întotdeauna un mai târziu, chiar dacă numai pentru a da un sens și o speranță frugală existenței. Sau, și mai bine, pentru faptul că putem lăsa liniștiți pentru atunci momentul în care în sfârșit vom vedea lumina cea mare.

Ei și, ce dacă aș fi rămas un oarecare nenea Spirache, într-un mic oraș de provincie, undeva, sub o coastă de munte sau măcar de deal, cu o casă cu hulubi, mușcate la ferestre, tufe de liliac și o mare de lalele?

Ce bucurie simplă, plină de lumină, fără nici o apăsare, fără nici un gând otrăvitor, sărbătoarea la o bisericuță de munte...

trăinicia
desprinsă din veșnicie
a satului românesc.
ouă de Paște,
prescuri,
o ulcică cu vin de țară,
mâinile unui bătrân pe o cârjă.
la umbra cireșului
miruit cu parfumuri albe,
două fete îmbujorate și desculțe își zâmbesc
și așternun ștergar pe o masă de lemn.
adierea de iarbă proaspătă și de flori
mă aruncă la cer
sufletul
Adevărat a Înviat...

III

Marea preoteasă a zeiței Ișstar

Om nesăbuit, nu ești în stare să creezi nici măcar un vierme, în schimb îți inventezi zei cu duiumul

Michel de Montaigne

O Tară ca nealta

Vara aceea, cu care mi-am luat adio de la anul cinci şi într-un fel de la facultate, a trecut aproape pe nesimţite şi foarte puţin spectaculos. Ne-am teleportat cu mare greutate pe celălalt tărâm, în România Mare, la Iaşi, la părinţii Inei şi apoi două săptămâni la munte. Simţeam o mare uşurare, măcar pentru faptul că scăpasem pentru moment de aripile, solzii, capul de guşter şi limba despicată. Ca să le fac invizibile, la fiecare teleportare din Babilon trebuia să rostesc un complicat descântec, care lua cel puţin o oră şi să te ferească Domnul să-l greşeşti...

În cele două săptămâni am bătut în lung şi în lat Bucegii. Închiriasem o cameră lângă Mânăstirea Sinaia şi de acolo fie colindam oraşul, unde ai senzaţia că mereu descoperi ceva nou, fie urcam pe Vârful cu Dor, de unde o luam pe Bulevard, ca să coborâm în cele din urmă la Buşteni.

Ne-am întâlnit de mai multe ori cu colegi de la institutul unde lucra Ina şi a trebuit să asist la lungi dezbateri politice, în care fiecare avea o soluţie, sub forma unui monolog interminabil, pentru primenirea din rădăcini a oraşului nostru stat.

La întoarcerea la Răuleşti, lumea era plecată în concediu, aşa că n-avea nici un rost să bat la nişte uşi care oricum nu s-ar fi deschis, în căutarea unei slujbe pe care eram hotărât să o găsesc, în paralel cu continuarea anului şase.

La începutul lui septembrie, după mai multe telefoane date ici şi colo, mi-am găsit un post mai degrabă de tehnician la un fost Institut de proiectare, între timp privatizat.

Cum nu trebuia să mă prezint la slujbă decât luna următoare, am colindat în neştire bibliotecile şi anticariatele din centrul oraşului.

Mă pierdeam apoi în mereu surprinzătorul Cişmigiu cu câte o carte de istoria artei la subsuoară, înfundându-mă în câte un scaun sau pe vreo bancă până mă uita şi Dumnezeu.

Într-una din zile, dis-de-dimineaţa - era un frumos sfârşit de septembrie, poate nu la fel de bogat în sunete ca vara indiană, dar care la acea oră îţi vorbea cu glasuri de acuarelă udă şi răcoroasă - am dat nas în nas, pe strada Ana Ipătescu, cu George.

După un schimb protocolar, am făcut un pas înapoi şi l-am privit mai atent. Radia de fericire. Avea un trandafir pe care-l ducea mereu la nas, de parcă era vrăjit.

Mi-a spus că decisese să rămână la Răuleşti, deşi tată-său ar fi preferat să se întoarcă la Alba Iulia după terminarea facultăţii. Ca şi mine, îşi găsise o slujbă cu care încerca să o scoată la capăt, fără nici un ajutor din partea părinţilor.

Nu a trebuit să-i cer nici un fel de detalii, fiindcă ştiam că, în afara celor legate de Nuc, nu era în stare să-mi ascundă ceva.

-Ţi-am spus deja, sper că n-ai uitat, sunt îndrăgostit la nebunie de femeia alături de care voi rămâne până la sfârşitul vieţii.

Datorită ei stau aici, cu toate că tata e tare supărat din cauza asta.

Credeam că ne spuseserăm de mult totul, pentru restul zilelor noastre. În loc de asta, George a venit cu o propunere neaşteptată:

-N-ai vrea s-o cunoşti?

M-am abţinut să rostesc gândul care-mi venise în mod automat: în sensul biblic?

În schimb, am aruncat, cu un ton care se voia mai mult peiorativ decât nepăsător:

-Ah, cea despre care pretindeai că ar fi Tara Galbenă?

-Chiar e Tara Galbenă, spuse George apăsat. Cu fiecare zi mă conving tot mai mult de acest adevăr. Odată ce o vei cunoaşte bine, o să-ţi dai şi tu seama că am dreptate. Nu s-ar putea crede Tara Galbenă dacă n-ar avea ceva din esenţa ei...

Am aflat astfel că o chema Ileana Turcaru şi că era medic ginecolog.

„Aha, moşeşte adevărul, precum Socrate, pătrunde ca nimeni altul până în măruntaiele goale ale firii... are acces permanent la Originea lumii, în viziunea lui Courbet... ”

Am acceptat imediat invitaţia, fiindcă orişicât, nu-ţi iese în cale în fiecare zi o zeiţă.

-Nu-ţi face nici un fel de probleme, ştie totul despre tine(situaţie de care nu mă îndoiam nici un pic), o să fie foarte fericită să te cunoască.

* * *

Aşa am aflat că stătea pe strada Eminescu, nu foarte departe de noi. Ăsta era deci motivul - îmi spuneam - pentru care George se declarase atât de dornic să-şi reia vizitele în strada Polonă. Îi dădea mereu târcoale Tarei Galbene ori de câte ori se înfiinţa la noi şi îşi găsea astfel motiv să pice acolo pe nepusă masă.

Am încercat să-i anticipez figura, dar oricât m-am străduit, nu mi-am putut imagina cum arată o zeiţă în carne şi oase.

Când a venit ziua cea mare, George m-a luat de-a dreptul pe sus.

Zeiţa tibetană era numai zâmbet, avea fruntea uşor ridată şi două cozi mari. Ochii ei migdalaţi, foarte negri, precum şi pometii obrajilor uşor ridicaţi, trădau obârşia ei asiatică(nu pot să spun că nu m-a încântat gândul că era tătăroaică de-a mea). Era îmbrăcată într-un maiou cu breteluţe subţiri, din care ieşea aproape să se spargă sutienul, şi un combinezon transparent, pe care nici n-a catadicsit să şi-l schimbe cu altceva cât am stat acolo.

Mi-a lăsat impresia unei femei numai nerv, care ştie perfect ce vrea, şi într-atât de dominatoare încât mi-era imposibil să mă închipui alături de ea.

Tocmai de aceea m-a luat prin surprindere momentul în care a început să râdă, cu un chicotit uşor cristalin, ca de copil, însoţit de o bătaie uşoară a pumnilor.

N-am stat la ea mai mult de 15-20 de minute, deşi ardeam de nerăbdare să o întreb cum percepea diferenţa dintre cerul de unde se pogorâse ea şi viaţa de zi cu zi din Răuleştii anului de graţie 77... de la întocmirea lumii.

Am fost nevoiţi să ne facem bagajele cam pe neaşteptate, fiindcă Ileana şi-a amintit brusc că trebuia să se întâlnească cu o prietenă.

La faţa crispată şi bosumflată a lui George a răspuns cu un zâmbet mustrător.

„Te caut eu mâine-seară ca să stabilim când ne vedem”.

În numai câteva minute a fost gata, şi, înainte de a da semnalul de plecare, s-a întors brusc spre un dulăpior, de unde a pus cu viteza fulgerului ceva în geantă. George nu cred că o observase, dar eu o furasem uşor cu coada ochiului, mai mult din curiozitate faţă de tot ce ţinea de ea.

Seara i-am spus Inei că Ileana mi se păruse interesantă... departe de a avea şarmul, inteligenţa şi stilul ei învăluitor, firesc – la care a început să mişte brusc din picioare, cocoţate pe braţul fotoliului. Nu se putea deci măsura cu ea.

Nu știam precis de ce, dar Tara Galbenă a continuat să mă hăituiască până târziu în noapte.

Cu ultimele pâlpâiri de luciditate, înainte să adorm, mi-a revenit în minte ca un abur, risipindu-se, ultima scenă, când, poate și datorită amintirii combinezonului transparent, am avut o clipă impresia că Tara Galbenă pusese în geantă o cutiuță verde cu prezervative.

Nu știam dacă ceea ce luase fusese într-adevăr o astfel de cutie, dar, dintr-un motiv care nu mi-era foarte clar, aș fi vrut să fie.

* * *

Ce i s-o fi năzărit deodată cu Tara asta Galbenă?...

E drept că George vedea în budism, cu viziunea sa privind anihilarea dorinței, singura cale de asanare morală a omenirii, mi-o spusese de mai multe ori. Nu știam dacă George mersese cu gândul atât de departe încât să vadă în convertirea la budism o rezolvare a racilelor societății răuleștene. Faptul că Buda fusese cel mai probabil un ateu convins, nu avea nici o importanță în ochii lui George. Dar eu însumi ajunsesem la concluzia că de o mică doză de budism aveam nevoie fiecare.

Fusese uluit încă de la început de mulțimea zeităților. Ar fi vrut să se identifice cu una dintre ele și nu o dată îl prinseseră zorile încercând din greu să pătrundă cu mintea în alambicatele panteonuri hinduso-tibetane. Era în căutarea unui model masculin și, dintre toate, Buda Amitabha i se păruse cel mai distins...

Din regresiunea hipnotică pe care o făcuse împreună cu mine îi rămăsese ideea luminoasă – și pe care nimic nu i-o mai putea scoate din cap - că el, George Grânaru, fusese Ananda, discipolul preferat al lui Buda.

M-am întrebat sincer dacă nu cumva George alunecase cu mintea ușor într-o rână din momentul în care a început să mă piseze la cap, chiar și la telefon, că Ileana ar fi fost Tara Galbenă. „E clar, traversează o criză și i se năzare te miri ce despre fiecare persoană cu care intră în contact. Cum putuse să inventeze o asemenea bazaconie, i-auzi, Tara Galbenă?”

Cum era nebun de amor, o credita pe Ileana cu orice... era *șakti* a lui, desprinsă dintr-una din împreunările tantrice ale cuplurilor amoroase tibetane, toate reeditări, sub o altă haină, ale mirificului cuplu Șiva-Parvati.

Cred însă că la asta se mai adăuga ceva.

Îmi spusese odată că îl fascinau miturile sumero-babiloniene...

„Vrea, în fond, să recreeze, alături de Ileana, dragostea mistică dintre Rege și Marea Preoteasă, întruchipare a Marii Zeițe”, îmi spuneam eu... mai presus de toate, George rămânea același poet desăvârșit, încercând să toarne realitatea de zi cu zi în deja prea-plinul sufletului său, rupt din necuprins.

Un motiv în plus să se topească de dorul Ilenei-Tara Galbenă, care îl putea conduce pe făgașul eliberării mai lesne decât ar fi făcut-o el însuși. Or George era îngrozit de ideea așteptării…

Ileana, mă gândeam eu, se încântase atât de mult de ideea Tarei Galbene, odată prinsă în mrejele exaltării lui George, care cine știe ce-i băgase în cap, încât ajunsese să se identifice cu ea. George punea atâta osârdie la ridicarea propriului templu al luminii încât nu era greu să ajungi să crezi ce visa el.

* * *

Am început să întreb de ea în stânga și-n dreapta, dar nimeni nu mă putuse lămuri prea bine cine era adevărata Ileana Turcaru.

„Bă, se spune că e o mare curvișină – a declarat țanțoș, după câteva zile de căutări înfrigurate, Bebe Jianu(amănunte care evident îl delectau). E o fufă

care și-a tras-o cu toți la cercul lui Nuc Văcaru. E un fel de târfa regimentului, care-și dă chiloții jos în fața oricui i-o cere, genul care numai sub tramvai nu s-a culcat. După ce s-a săturat bine de tot de ea, Nuc a zvârlit-o la ceilalți ca s-o facă poștă... da acu', știi cum e, care-i adevărul?... oamenii mai și bat câmpii și spun vrute și nevrute... da, așa este, e doctoriță, ginecolog, da... se pare totuși că a lucrat într-un harem din Stambul până au prins-o că era ea însăși seropozitivă și au dat-o afară... deși și aici... știi ce rea e gura lumii... înțelegi cum stă treaba... bă, nu știu dacă o fi chiar așa... oricum, dacă o întrebi unde a lucrat înainte de a se fi angajat la spitalul de ginecologie, cică evită să spună... asta e... na... ți-o vând și eu cum am cumpărat-o...

„Ceeeeeeee? Vrea George să se lipească de ea? Ăsta a înnebunit de tot... ia să dau eu o raită bă pe la atelierul lui să-i spun ce și cum, că ăsta s-a țicnit de-a binelea... trebuie să-i deschidem ochii omului!... da' parcă ascultă ăsta de cineva... odată ce i-a intrat o idee în cap...

Aproape Danae

Rănită până în adâncuri, cu sufletul mistuit de prea multe gânduri, Ileana își pierde privirile undeva dincolo de spațiul deschis de luminișul din parc, în timp ce George îi povestește plin de uimire și încântare despre cât de frumos și generos e conceptul de Bodisatva. De câteva săptămâni nu mai e ea însăși, ci câteva zdrențe de suflet, care de-abia se mai agață, boțit, unul de altul.

„Gata. Poți să pleci. E în regulă". Nuc o urmărise cu o privire vexată și agasată. Înghite în sec și abia își stăpânește lacrimile. Cum a putut să fie atât de tâmpită... ce e ea, o cârpă... de ce nu poate scăpa de impresia că toată lumea de la cercul de Yoga se uită la ea ca la o târâtură?... ce tot vrea acum și George ăsta? Ce?... dar băiatul ăsta ce-o gândi despre ea?... nu cumva o consideră și el o pradă ușoară și de aia se ține scai de ea?

-... e formidabilă ideea să renunți la eliberarea supremă de dragul altora... precum zeița Tara, în ipostazele ei, Albă, Galbenă, Verde... o idee atât de generoasă precum cea de Bodisatva nu găsești nici în creștinism...

Cine dracu' a pus-o să se ducă la Nuc? Până la urmă toată lumea va ști... dacă nu cumva o fi și aflat... doar nu e atât de tâmpit! Las' c-o să aibă și ea ceva de spus... dacă ăla a fost sex... cât de politicoasă a încercat să fie, știa că nu-și putuse controla privirile. Un simplu obiect de plăcere, asta fusese, aruncat apoi cu dispreț la coș. Nu și-a ascuns dezamăgirea și el a observat-o, de-aia a și trimis-o acasă într-un chip așa de grosolan, ca și cum povara eșecului trebuia s-o poarte ea. Vrusese s-o facă să se simtă și vinovată, pe deasupra... de când era mică, ochii ei pătrunzători nu putuseră minți.

„Ce e și cu eliberarea asta... hai măi George, lasă"...

Găsește cu cale să-i potolească avântul.

„Uite, cred că eu sunt Tara asta a ta, cum zici?... Galbenă, de care tot vorbești tu, spune ea cu un aer zdrobit, lăsându-se într-o rână pe bancă, privind câteva lalele plângând supărate, cu capul căzut. Prea sunt proastă cu toată lumea și profită toți de mine... se simte atât de vulnerabilă încât dorește, aproape ca un strigăt, să fie oricine altcineva, numai ea însăși nu.

George o ia imediat lângă el, în cer. Dacă ține să se identifice cu Tara Galbenă, îi explică el, e din simplul motiv că ea, Ileana, este în fapt zeița tibetană coborâtă pe pământ, sau măcar are ceva din esența ei și astfel nu face decât să-și conștientizeze propria identitate. Singurul amănunt care-l preocupă

e de ce nu se produsese acest moment mai devreme. „A fost dat să se întâmple acum", își spune el, păşind cu încredere peste pragul netulburat al destinelor omeneşti.

Se surprinde pe ea însăşi constatând cât de uşor se lasă ademenită de ideea că ar fi Tara Galbenă, cu toate că George mai că nu i-o vârâse cu forţa pe gât. Asta n-o împiedică pe Ileana să alunece imediat pe panta visului. E oricum de preferat acelei mâhniri stătute, care-i face ei însăşi greaţă.

„Îmi place ideea de Bodisatva – să renunţi la pasul final, la eliberarea supremă, din dragoste faţă de umanitatea suferindă". Durerea ei e deodată una cu a lumii.

Lui George atât îi trebuie. Ileana se ridicase în mai puţin de un minut pe păşunile albastre ale dorului mistuitor de necuprins.

* * *

Yoga începuse s-o intereseze încă din timpul facultăţii, ca mijloc de păstrare a sănătăţii şi mai ales de întârziere a îmbătrânirii. O interesau mecanismele intime, fiziologice, despre care citise că intră în acţiune în momentul practicării *asanelor*.

A fost o pură întâmplare că a nimerit la cercul de Yoga al lui Nuc Văcaru şi nu la cel condus de Darie.

S-a făcut ca zvonurile care au ajuns primele la ea să fi fost cele urâte legate de Darie, altfel s-ar fi putut număra foarte bine printre discipolii săi cei mai asidui...

I-au reţinut însă atenţia câteva frânturi de vorbe, cum că Nuc Văcaru ar fi fost un tip extraordinar, un adevărat guru. Odată ajunsă acolo a fost atât de prinsă în atmosfera magică cu care-l înconjuraseră discipolii încât nu a mai avut nici timpul şi nici prilejul să întrebe cine îl iniţiase la adâncimi spirituale atât de profunde. Nu că i-ar fi dat cineva voie să întineze cu îndoielile ei un tabu. Doar nu era să i se permită vreunui nou venit să destrame vraja cu care se aureolase Nuc...

Transpiraseră apoi tot felul de şoapte şi discuţii între femei, pe la colţuri, care-şi povesteau o sumedenie de detalii apetisante.

Venise deja de mai multe ori la cercul lui Nuc Văcaru, însă atitudinea ei deschisă, căutătura copilăroasă şi jucăuşă, surâsul învăluitor, îi induseseră pe mulţi în eroare. Bătuseră mai mult sau mai puţin timid la uşa ei doar ca să se vadă respinşi cu dezinvoltură şi chiar cu un aer consternat. De unde, în conformitate cu absurdul şi perversitatea simţămintelor omeneşti, i s-a tras rapid numele de uşuratică.

* * *

Într-un fel, în orele care o despărţiseră de întâlnirea cu Nuc nu putuse scăpa de gândul tulburător că avea poate să se dăruie Marelui Zeu. Acceptase invitaţia de a se duce la el cu o curiozitate înfrigurată, dar şi cu teamă. Se simţea asemenea unei fetiţe căreia părinţii i-au promis o excursie într-un necunoscut pe care-l simte minunat, pe care-l ştie îndepărtat şi totuşi atât de aproape. Şi care, mai presus de toate, mai că o aruncă în afara ei însăşi.

Pretextul sub care Văcaru o poftise atât de insistent la el fusese acela de a o învăţa câteva tehnici de masaj vindecător *Reiki*, cu care să le uşureze femeilor naşterile.

O întâmpinase cu un zâmbet larg şi binevoitor. A surprins-o însă că părea să fi uitat complet de *Reiki*. Fără nici un fel de ocoliş sau alte introduceri, Nuc i-a spus că urmau să încerce de o manieră practică ceea ce discutaseră de atâtea ori în cadrul lecţiilor de Yoga, *tantra*.

Ileana urma să fie pe post de *şakti* şi în această calitate trebuia să-şi aleagă o divinitate cu care să se identifice.

„Poate să fie oricine, Radha, Parvati, orice zeitate despre care crezi că te poţi simţi una cu ea".

Se simţi deodată atrasă de ideea miraculoasă de a putea reface – în mod ideal alături de fiinţa iubită – unitatea originară a Fiinţei, concept cu care se familiarizase în cursul celor câteva peregrinări în lumea mitului.

Nu o înţelegea ca pe o simplă îmbrăţişare carnală, indiferent cât de intensă ar fi fost, ci ca pe ceva mai profund, care să-i zguduie şi transforme întreaga fiinţă. Nu ştia deloc unde ar fi urmat să o ducă o astfel de uniune, nici măcar imaginaţia nu îi era în stare să rodească ceva suficient de cuprinzător.

În felul ăsta, totul îmbrăcase de la început aspectul unui experiment pe care nu-l puteai refuza, măcar din pură curiozitate.

* * *

"Doamne, cum am putut fi aşa de tâmpită!", şi-a spus, odată ajunsă acasă. Îi era atât de ruşine încât şi-ar fi dat câţiva ani din viaţă ca să poată uita.

Fiecare minut petrecut în apartamentul lui Nuc i se părea acum un chin şi o umilinţă. Ce era şi mai îngrozitor era faptul că toate clipele cât s-a aflat acolo îi rămăseseră dureros de viu întipărite în minte, asemenea unui şirag de mărgele de foc care îi stăteau încremenite în carne. Rememorase de câteva ori totul, de fiecare dată cu şi mai multă ură şi amărăciune, de parcă ar fi vrut să se pedepsească pentru naivitatea incredibilă de care dăduse dovadă.

Îşi îngropase faţa în mâini, în pat, apoi privise îndelung peretele de lângă ea, de parcă simţea nevoia să fixeze în el amărăciunea acelei zile şi să o uite acolo.

„Sunt o femeie pierdută, precum cuconiţele acelea cu şolduri late din reproducerea după Utrillo", pe care o avea în faţa ochilor ei, pe peretele din sufragerie. Fusese manipulată şi dusă de nas asemenea unei şcolăriţe prostuţe care încă visează cu ochii deschişi. Era atât de dezgustată de episodul în care se lăsase târâtă că nici măcar nu-i venea să plângă. I se părea atât de neverosimil, încât găsi deodată puterea să se detaşeze de ea însăşi, cu o silă cuplată cu cea mai pură curiozitate.

Cât de departe putea merge cu nepriceperea? Nici ea nu ştia. Starea ei de spirit fu timp de câteva minute bune un amestec de incredulitate şi mânie. În adâncul sufletului ştia însă că nu se va mai lăsa păcălită, şi încă de o manieră atât de ruşinoasă şi jalnică.

A stat aşa, fără să-şi dea seama, până când întunericul de afară a fost pe măsura celui din ea. Rămăsese într-un colţ de pat, lângă perete, şi, cu mâna şi capul sprijinite pe un picior, şi-a răsucit un fuior de păr de parcă-i pusese duşmănie.

Ce o umplea de o furie fără margini era că acceptase să fie păcălită ca o fetişcană lipsită de orice discernământ.

Nu putea să-şi creadă sie însăşi că nu opusese nici cea mai mică rezistenţă, măcar din cochetărie, depusese armele la picioarele lui şi îşi coborâse toate barierele, necondiţionat...

* * *

Nuc îi ceruse încă de la început să se dezbrace – era oricum o zăpuşeală cumplită. Maestrul o ghidase pas cu pas, cu multă gomă, de parcă prezida asupra începutului lumii, pretinzând că era un mare ritual de iniţiere, când de fapt singurul detaliu care-l interesase era actul sexual în sine.

Un merit trebuia totuşi să-i recunoască: interpretase asemenea unui actor,

pas cu pas, rolul pe care și-l atribuise.

Odată dezbrăcată, au recitat câteva *mantre,* apoi Nuc i-a propus să redescopere împreună Kama Sutra.

Totul îmbrăcase aparența unui ceremonial pe care, i-a atras atenția Nuc, trebuiau să-l respecte întocmai. Din acel moment, i-a mai spus el, începea partea cea mai dificilă, meditația pe *chakrele* inferioare și *kundalini,* pe care urmau să și-l urce în același timp, a spus el, până vor fi amândoi din nou, Unul...

Orice lipsă de concentrare și cea mai mică urmă de neîncredere din partea Ilenei riscau să ruineze întregul exercițiu spiritual.

Nici n-a știut cum să-l privească în ochi, cu umilință sau îndoiala care-i răsărise în suflet, împotriva voinței ei. Îl urmărea peste tot prin cameră cu căutătura femeii incredule, care încerca să se convingă, fără să poată, că era într-adevăr făcută părtașă la o mare taină.

Se simțea cât se poate de derutată. Să se fi purtat așa cum avusese preț de câteva clipe sentimentul acut că ar fi trebuit - să ceară explicații, să pună totul sub semnul întrebării - sau să se prefacă, atât cât îi stătea în putință, că era convinsă de autenticitatea marelui mister cu care era chipurile blagoslovită și pentru care ar fi trebuit să-i fie veșnic recunoscătoare.

Nu și-a putut găsi nici măcar instinctiv ocheada femeii care ar fi dorit să i se arate mai mult pentru a fi convinsă, într-atât își pierduse pentru moment orice urmă de feminitate. Nimic din ce anticipase nu se împlinise. Așteptase un moment special de tandrețe, aproape sacru, însuflețit de săruturi și cât mai multe mângâieri, o topire pe nesimțite a celor două trupuri și o uitare a sufletelor unul într-altul, ca o perfectă îngemănare.

Nimic din toate astea nu se întâmpla. Ceva fundamental nu era în regulă. Se simțea deja manipulată, dacă nu chiar de-a dreptul păcălită, și o arăta prin atitudinea nervoasă a corpului, prin căutătura tot mai încruntată.

Nuc, care i-a citit din ochi nemulțumirea, i-a spus că e normal ca la început să nu se poată concentra așa cum trebuie, dar că, odată ce va progresa, „va veni".

În acel moment și-a dat seama, uluită, ca într-o străfulgerare, că individul numai de spiritualitate nu era interesat. Pusese la cale o mascaradă sinistră, ca ea să accepte fără nici o crâcnire ca Nuc să culce cu ea!

Așa că n-a venit deloc ca o surpriză, atunci când, așezată turcește, pe podea, Nuc i l-a apropiat de gură, cu un simplu, „eh, ce mai aștepți" și - măcar de atâta fusese în stare - un zâmbet ușor jenat. Nu-i plăcea sexul oral, iar…al ăstuia mai și mirosea cumplit! Măcar să se fi spălat.

* * *

S-a sprijinit pe unul din coate, agasată, și-a strâns picioarele și a căutat din ochi ceva cu care să se șteargă. O singură privire i-a aruncat doar, iar el a simțit-o ca pe o lovitură în plin. Citise în ea toată ura și disprețul unei femei nu atât nesatisfăcute fizic, cât înșelată moral.

„Data viitoare poate că o să te poți concentra mai bine", îi aruncase el cu asprime și cinism drept concluzie.

Dădea astfel vina pe ea pentru neîmplinirile unui act care ei nu-i adusese nici o plăcere. Cu alte cuvinte spectatorul era de vină fiindcă actorul fusese mediocru.

N-a fost decât sex. Și nici măcar sex de cea mai bună calitate. Atâta tot și nimic mai mult. N-a avut parte de nici un dram de duioșie. Toate pretențiile lui Nuc erau falsuri. Nu avea nici un pic de imaginație. Era un libidinos de cea

mai joasă speță. Omul nu era în stare decât de un instinct sălbatic, nici vorbă de vreo încărcătură spirituală.

* * *

Când se îmbrăcase, încet, total dezarmată, ca o învinsă, nu îi putuse scăpa o nouă uitătură de insatisfacție și un ușor oftat. Nuc a lăsat ochii în jos, fără să se simtă jenat de nici un fel: a vrut doar să-i evite privirea. Nu-l amuza deloc să-l scruteze cineva așa de urât, cu aerul acela reprobator. Știa ce avea de făcut.

Nu suporta oricum să fie contrariat, iar acum fusese jignit de moarte.

„Las' că te aranjez eu pe tine, curvă", fu singurul gând care-i veni, ca o cascadă.

Disprețul, ironia nedisimulată cu care o privise Nuc în timp ce se pregătea să plece erau menite să o umilească până la capăt, să o facă să se simtă în exclusivitate vinovată de eșecul total al unei „inițieri" în inepuizabila viclenie și mârșăvie umană.

Nu mai cunoscuse pe nimeni atât de pervers. Timp de câteva săptămâni n-a mai călcat deloc pe la cursurile lui Nuc, până când a aflat, de la o prietenă, că acesta întreba insistent de ea.

Lui Nuc îi era de fapt o teamă de moarte că Ileana își va bate joc de el în stânga și în dreapta, așa că a avut grijă să-i scoată imediat numele de dezmățată.

Ileana n-avea să afle toate murdăriile cu care fusese împroșcată. Cum nu se poate mai vanitos, Nuc era obișnuit cu privirile care-l îmbrățișau recunoscător după fiecare lecție de „*Tantra*". Jignit de moarte de francheța ochilor Ilenei, Nuc aruncase doar câteva cuvinte unora dintre ciracii săi, care primiseră astfel consemnul să o ia cu asalt.

Fortăreața odată căzută, Ileana trebuia apoi prezentată tuturor drept stație de poștă.

Când s-a hotărât să se ducă din nou la lecțiile de Yoga, a făcut-o parte din curiozitate, parte dintr-o incredibilă senzație de vinovăție. Deși știa că sentimentul, tot mai obositor, pe care-l încercase obsesiv în ultimele săptămâni – cum că într-adevăr fusese cel puțin parțial răspunzătoare de eșecul sesiunii de „*tantra*" - nu avea nici un temei, dar nici unul – simțea totuși nevoia unei confruntări directe cu Nuc. Știa că trebuia neapărat să-l revadă, de parcă era o chestiune de viață de moarte, ca și cum după asta i-ar fi fost totuna dacă mai trăia sau dispărea pentru totdeauna de pe acest pământ.

Oricât i s-ar fi părut ei însăși de absurd, avea nevoie, deși ceva îi spunea că acest lucru nu va fi posibil, ca Nuc să-i dea asigurări că tot ce simțise ea, că fusese înșelată crunt, nu era de fapt adevărat.

Și tocmai fiindcă era conștientă că nu-și va găsi liniștea până ce nu va primi aceste garanții - despre care știa însă foarte bine în sinea ei că nu-i vor fi oferite - și-a reluat preumblările la cursurile lui Nuc.

Mai era apoi acest George, care începuse să se lipească tot mai insistent de ea. Noroc că era vârât peste cap în salvarea unei străzi - nici măcar nu-i reținuse numele - și nu prea dădea pe la Yoga.

La început a ezitat să dea ochii cu Nuc. Îi era frică de ce va citi în ei. La a treia, a patra sesiune, s-a hotărât să arunce o uitătură timidă către locul unde trona Nuc, fără însă ca privirile să li se întâlnească.

Apoi s-au petrecut câteva episoade din care la început n-a știut ce să înțeleagă.

S-a trezit că se așezau lângă ea tot felul de indivizi pe care abia dacă-i

remarcase. I-au trebuit câteva minute bune ca să-şi dea seama că îi aruncau ocheade deşucheate. A rămas năucă. Fusese ultimul lucru la care se aşteptase. A strâmbat la unul dintre ei buzele şi a ridicat din sprâncene, a mirare, doar doar l-o descuraja. S-a aşezat apoi turceşte, aşteptând să înceapă lecţia. Şi mai mare i-a fost surprinderea când l-a văzut pe un alt individ care-i dăduse târcoale în ultimul timp schimbând câteva cuvinte cu Nuc, care, parcă amuzat, i-a aruncat Ilenei o privire scurtă, după care i-a răspuns ceva individului, cu un râs complice, muşcându-şi buza de jos şi dând din cap incredul, ca în faţa altei arătări sau a ceva monstruos. Acea clătinătură jenată a capului a fost suficientă. Nuc câştigase, cel puţin pentru moment, un război pe care nu se aşteptase deloc să i-l declare.

Ileana a simţit cum i se ridică sângele în cap.

Nu fusese greu ca Nuc să afle că George îi făcea curte Ilenei. Era pentru el ultima jignire.

Cu prima ocazie, i-a suflat lui George câteva vorbe în silă:

„Putoarea aia?... atât de jos ai coborât?... N-aş vrea să mă dezamăgeşti mai mult de-atât".

Şi-a lipit de buze un fluture, căzând

Cum era o zi lungă, de început de iunie, iar zăpuşeala înserării te îndeamnă oricum la taclale, Ileana nu s-a grăbit să iasă din vestiar la fel de repede ca de obicei. Nu înţelegea ea însăşi de ce mai călca la cercul de Yoga. Îi era o silă cumplită de propria persoană, de faptul că nu avea tăria să pună definitiv cruce unei porniri care nu fusese din start cu adevărat spirituală. Ce-or fi discutând chiar acum despre ea? Numai de-ar putea să afle, pe orice cale, dar, deşi şi-o spuse cu un fel de disperare, ştia că asta n-o să se întâmple. Atâta amărăciune îi întina orice gând şi încetinea orice reacţie.

A venit ca un fel de pacoste băiatul cam bondoc şi blonziu, pe care-l ştia vag, şi care numai că nu a căzut peste ea cu tuburile lui lungi şi groase şi o mapă de planşe.

L-a privit în ochi: n-a citit în apele lui adânci nici o urmă de viclenie. Era ca un copil mare şi plin de mirare.

„Mă scuzaţi, domnişoară, dar n-aţi putea să-mi ţineţi puţin mapa asta? Tocmai am avut o prezentare de proiect şi n-ar fi trebuit să le iau cu mine, dar n-am avut unde să le las "...

Nu se afla deloc într-o stare de spirit în care putea s-o mai amuze ceva, dar l-a ajutat totuşi pe băiatul prostănac s-o scoată la capăt.

„Mă cheamă George Grânaru. Sunt student la arhitectură. Nu ştiu cum s-a întâmplat că n-am făcut cunoştinţă mai devreme.

„Iar eu sunt Parvati".

Amândoi au izbucnit într-un râs atât de puternic încât timp de câteva clipe uită şi de Nuc şi de toată umilinţa suferită.

Prostănacul rubicond avea în el ceva contagios de stenic. După cele câteva săptămâni de iad, ochii săi, care râdeau tot timpul, veneau spre ea ca un balsam dătător de o nouă viaţă...

* * *

Când George o întrebă cam într-o doară ce meserie are, Ileana îi răspunse atât: „stau de dimineaţa până seara între bărbaţi dezbrăcaţi, toţi în vârstă de până la o săptămână"... dacă tot se auzise... na, măcar de atâta era în stare... să

facă haz de necaz...

„Pe vremea când eram adolescent, nu era unul dintre noi care să nu fi gândit, măcar o dată, cu un lung oftat: „ce bine e să fii ginecolog, şi crede-mă, nu banii îi aveam noi în vedere. Ba am un coleg de facultate, unul Bebe Jianu, altfel un oltean simpatic, care tot aşa gândeşte şi acum... una două regretă că nu s-a făcut ginecolog. „Asta e cea mai tare meserie din lume... băăăăăăăăăăă, îţi dai seama... phiuuuuu... ce mi-o fi trebuit mie să mă fac arhitect... ce tâmpit", tot aşa suspină.

„Încă o dovadă că bărbaţii bat câmpii de copii", îi răspunse ea, adăugând: „de parcă aţi fi toată viaţa altceva. Dacă ai şti cât sânge văd eu în fiecare zi, v-ar mai pieri cheful de ea... "

George izbucni din nou în râs. Era plin de lumină. Ileana zâmbi de astă dată forţat, abia dacă schiţă un surâs. Îi venea deodată să plângă şi îşi înghiţi cu greu nodurile din gât.

S-ar fi dus oriunde şi cu oricine, numai să-i arate un pic de compasiune şi de tandreţe. Să poată vorbi, să poată scoate din ea tot ce o durea. Gândul singurătăţii, în acel moment, o înnebunea, era mai rău decât cel mai cumplit coşmar.

Când în sfârşit ajunse afară, acest sentiment atinse o şi mai mare intensitate. Acum avea de înfruntat întreaga lume. Parcă tot ce o înconjura îi era străin şi ostil. Se simţea total pierdută, într-o lume năucă. Şi băiatul ăsta care se ţine după ea... îşi dădu atunci seama că încă ţinea în mână mapa lui cu planşe.

Figura lui hâtră şi privirea directă, de om cinstit, în care nu puteai citi nici un strop de răutate, îi plăcură pe loc, măcar o făceau să-şi mai uite o clipă năduful.

Îl întrebă ce are în cele două tuburi şi în mapă, care atârna tare greu.

„... a, da, planşe... "

Au decis să facă totuşi câţiva paşi împreună. S-au oprit însă la prima cafenea ce le-a ieşit în cale. Minutele curgeau uşor fiindcă tânărul furniza orice subiect de discuţie.

Îi spunea indirect despre el însuşi: ăsta sunt şi nimic mai mult...

... băiatul cel plin de soare cotrobăi prin mapa groasă şi, în fine, scoase la iveală un carton gros ce părea o acuarelă cu nişte case frumoase. „E o planşă de prezentare. Pot s-o sacrific".

O întoarse numaidecât pe partea cealaltă, o puse pe mapă şi, cu ajutorul unui căpeţel de cărbune pe care-l dibuise într-un pliant burduşit, din piele, începu să încropească cu înfrigurare chipul Ilenei.

Nici n-a băgat de seamă când băiatul care râdea şi o binecuvânta cu ochii începuse să-i schiţeze portretul. Câţiva trecători chiar se opriseră, încântaţi de ce vedeau, şi nu se putuseră abţine să nu exclame: „superb". Ştiu bine că nu s-a născut încă femeia care să n-o considere o referire la ea însăşi şi nu la mâna artistului.

Ileana începu să-şi răsfire părul. „Mai bine mi-l spălam aseară", gândi cu voce tare.

„Măi, sper că nu mă desenezi aşa încât să ies prea rău".

„Ar trebui să mă străduiesc foarte tare"...

Se uita mai mult la ea decât la planşă şi adesea retuşa cu degetul mare.

În fine, începu să pună detaliile.

„Eh, nu e ce voiam", mormăi el într-un târziu, aruncând nemulţumit cât colo ce-i mai rămăsese din cărbune, care lovi un porumbel. Scuturându-se

nedumerită, pasărea apucă în clonț cărbunele doar ca să-l arunce cât colo cu un clătinat al capului.

Ileana se ridică rapid și dintr-un salt fu în spatele lui George. Se simți deodată relaxată în prezența lui, și, timp de o fracțiune de secundă, avu impresia că-l cunoștea dintotdeauna pe acest băiat cu ochii ca două pâini calde și sufletul cât cuptorul cerului.

Băiatul se dovedea incredibil de talentat. Se concentrase asupra ochilor și expresiei gurii. Tușele erau clare, viguroase, fără nici un fel de șovăială, ale unui artist pe deplin stăpân pe mâna și ochiul său. O izbi numaidecât asemănarea cu originalul. Nu se mai uitase de mult atât de scrutător în oglindă. Gura însă nu-i plăcu. Avea colțurile coborâte, într-o expresie de o teribilă închistare și mai ales de încleștare. Se simți întoarsă pe dos, dar și dezbrăcată și arătată lumii.

„Chiar așa de tristă mă vezi?" , spuse ea, cu oarecare temere. Era nu atât un reproș cât mai degrabă o constatare adresată sieși.

„Păi... mie nu-mi pari deloc tristă". George își găsea cu greu cuvintele. „E clar că am ratat portretul", gândi el cu glas tare. Era vădit nemulțumit.

„Din contră, e unul excelent. Doar că m-a deranjat ce-ai văzut în mine. Mă simt de parcă mi-ai fi cotrobăit în suflet cu degetele. Voise să spună „ai privit dincolo de mine", dar i se păruse banal, comun. Se muiase de tot și era cât pe ce să înceapă confidențele. Îi fu frică de ea însăși.

„Nu știu cum de l-am făcut așa, prefer să simt personajul, nu să raționalizez".

Omul prinsese pe hârtie ce văzuse, un chip răvășit de tristețe. Nu trebuia să fii mare psiholog ca să sesizezi asta.

„Pot să-l păstrez? Ai o mână superbă".

„Cum să nu, dacă vrei, putem să încercăm altădată. În chestiile astea, prefer să fiu spontan. Ori îmi iese din primele minute, ori renunț".

Și totuși refuză să se dea bătut.

George ar fi vrut să adauge puțină rotunjime obrajilor. În schimb fața sa rubicondă se coloră și mai mult. Se ținea cu o mână, stângaci, de marginea mesei, iar Ilenei nu-i scăpă ușorul tremur. Se gândi, nu fără o umbră de panică ținută în frâu de un surâs, că băiatul cel talentat o să împingă măsuța rotundă până când o s-o răstoarne.

Ar fi trebuit să se ridice de mult. O îngrozea chiar și numai gândul unei noi complicații. Se uită în schimb lung la el și nu putu să nu observe că băiatul avea în el o frăgezime neștirbită de nici o pată de cruzime și egoism.

„Din ăsta aș putea să fac tot ce vreau", gândi ea într-o străfulgerare, dar îi păru imediat rău că fusese meschină. La întrebarea lui, rostită cu un tremurat ușor comic în glas, îi răspunse că n-avea nimic împotrivă s-o sune la sfârșitul săptămânii.

Îi era cumplit de frică de hăul care se căscase în ultima vreme în ea.

Fiecare vizită la cercul lui Nuc Văcaru reînviase în sufletul ei aceleași sentimente chinuitoare. Simți acum, cu toate fibrele corpului, că ar fi trebuit să înceteze definitiv să meargă acolo, că îi făcea rău și că era necesar să șteargă cu buretele, fără nici o umbră de ezitare, toate întâmplările legate de el.

Uitase cu totul de Nuc în timp ce încercase să se concentreze pe ce spunea băiatul din fața ei. Fără să-și fi dat însă seama de ce, îi revenise pe retina interioară cu o și mai mare acuitate.

Se posomorî brusc, măcar pentru faptul că nu-și putuse controla de nici un

fel gândurile, iar George nu se putu abține să n-o remarce cu voce tare, cu un aer contrariat și ușor speriat. Se temea să nu fi fost ceva ce zisese el.

„Nu e nimic, sunt pur și simplu obosită de atâta lucru. Nu cred că o să mai am timp de lecțiile de Yoga".

George încuviință cu capul, ușor într-o parte, dar cu totul altceva ar fi așteptat Ileana de la el.

Briză furată înserării

Prima lor întâlnire fu la intersecția dintre Știrbei Vodă și Luterană. Vreo două ore n-au făcut altceva decât să se plimbe prin Cișmigiu, apoi pe străzile din jur.

Ileana își propusese să nu-i trimită nici cel mai mărunt semnal care să fie interpretat în mod greșit.

N-avea nevoie de vreo altă încurcătură. Dacă se arunca cu capul înainte într-o nouă mlaștină? Se simțea foarte bine așa cum era.

La cel mai mic inconvenient era hotărâtă să pună capăt întâlnirii. Se putea dovedi foarte bine prima și ultima. Bănuia că urma s-o invite la un restaurant sau măcar la o cafenea de lux. Așa că propunerea lui George o izbi prin neobișnuitul ei. E ultimul lucru la care te aștepți atunci când îți dai întâia întâlnire cu un bărbat:

„Ai fost vreodată la Sfântul Iosif? M-a dus și pe mine acolo gazda celui mai bun prieten, Virgil Argintean, care-și mai spune el însuși Proorocul Iezechiel, despre care am să-ți povestesc poate odată.

George nu vorbea timid, ca la un început de drum, ci cu siguranța pe care i-o dădea sentimentul că relația lor urma să dureze niște ani buni. Cum căpătase certitudinea asta, în cele câteva zile care trecuseră de când o văzuse prima oară, nici el n-ar fi putut-o spune.

Nimeriră puțin după începerea slujbei. Pe Ileana o impresionă din prima clipă atmosfera - „foarte pură" - îi șopti ea lui George.

Îi plăcură mai ales lumina dinăuntru – dar și florile, statuile, senzația de curățenie generală. Și mai ales faptul că putuse sta jos, cât se poate de civilizat, fără îmbulzeala și coatele din bisericile ortodoxe.

Își aminti brusc cum o ducea bunica ei la biserică și cum trebuia să aștepte, îmbufnată, ore în șir, însetată și tristă, numai în picioare, și nici măcar în fundul curții nu putea să se ceară!

Și totuși cam excentric început de relație! Propunerea i se păruse bizară și ușor nelalocul ei, dar o preferase totuși întrebării, devenită între timp la modă, dacă fumase marijuana. Nu că îi displăcuse, dar nu fusese ceea ce aștepta de la o prietenie care de-abia înmugurea. Mai ales după episodul cu Nuc... nici acum nu era pe deplin consumat în mintea ei, o rodea chiar mai tare decât ar fi fost dispusă să-și mărturisească, indiferent cât de mult ar fi dorit să-l îndese și să-l facă uitat undeva, în străfunduri înghețate de memorie. Și, deși își spusese până ce se săturase ea însăși că „e apa de sub pod", murdăria colcăită se încăpățâna să zacă acolo, duhnind și umplându-i sufletul de negură.

* * *

Nu-i trebui mult până să-și dea seama că George avea un puternic magnetism personal, care dădea un plus de substanță încrederii pe care o degaja. Vorbea cu atâta patimă și elocință încât îi venea să-l sărute.

Se abținu minute în șir și apoi singură îl luă de mână, cu un surâs atât de

complice încât George se simți în al nouălea cer. George o cuprinse la rândul său atât de stângaci și atât de tare cu mâna care-i tremura încât îi veni să țipe.

* * *

Se simți deodată brusc foarte feminină și aștepta să fie tratată și respectată ca atare.

„Sincer să fiu, mi-e cam foame", îi luă vorba din gură George, răspunzând dintr-un foc dorinței nemărturisite a Ilenei.

George fiind burlac, iar nevoile sale, foarte puține - nu deprinsese nici una dintre marile pasiuni ale epocii - haine purtând marca unor case de modă cunoscute, mașini de lux sau concedii exotice.

În răstimpurile dintre posturile lui interminabile, cerute de practicile yoghine sau budiste, George, în calitate de ardelean get-beget, nu se da înapoi de la o bucățică bună. Își pipăi satisfăcut borseta burdușită cu parale otomane, dar mai ales cu lei românești, din aur.

Își permitea să meargă oriunde, dar, după ce se gândiră puțin, aleseră unul dintre multele restaurante grădină care umpluseră deja Răuleștii.

Seara începu admirabil. Toate instinctele lui George se deșteptară. Tare îi venea să-și ardă cerul gurii cu un pic de tărie, dar îi fu rușine.

Femeia din fața lui îi acaparase deja toate simțurile. „Ce-s prostiile astea cu Yoga, budismul și toate celelalte aiureli. O să mă prindă bătrânețea fecior". Își dădu seama că exagerase, dar nu știa nici el precis cu ce, cu Yoga, sau acum, din senin, cu dezicerea de ea.

Ileana, picior peste picior, cu corpul ușor înclinat, îl asculta doar pe jumătate. Poate nici atât. Încerca să se pună pe lungimea lui de undă, dar pe omul ăsta chiar nu știai de unde să-l apuci. Ba părea un adolescent, ba un suflet foarte, foarte bătrân.

* * *

Din dezinvoltura cu care își înclină capul, din felul cum își îndreptă corpul, după nesațul și strălucirea din priviri, un alt comesean, mai destoinic în a pricepe mersul lumii decât George, ar fi intuit că ceva profund și în același timp neobișnuit se petrecea în străfundurile ființei ei.

Aerul înserării o înfioră în mod plăcut, îi cuprinse și mângâie ușor picioarele. „Nu, de acum înainte va fi altfel", gândi ea hotărât. „Nimeni nu va mai profita de mine"... fețele diverșilor iubiți pe care-i avusese, ale unora dintre bărbații cu care se culcase, i se perindară ca o scăpărare prin fața ochilor, ca la fel de repede să se stingă în abisuri. Nu se va mai cufunda în ele, asta-i sigur!

„Despre ce tot vorbește băiatul ăsta?"

Ileana își dădu seama că-și lăsase gândurile să fugă într-atâta încât aproape că uitase de prezența lui George. Îl învălui în acel moment cu o privire deosebit de atentă și interesată. Schiță un zâmbet care nu-i mai părăsi buzele nici un moment, întreaga seară.

Puteai citi pe întreaga ei figură expresia femeii mature, deplin stăpână pe propriul corp, pe care parcă i-l oferea și îl retrăgea în același timp. Cu cât George o sorbea mai abitir din priviri, cu atât părea să devină mai puțin sigur pe el, mai crispat, și nici nu știa pe ce să-și verse nemulțumirea:

„Ăstora le ia o veșnicie până ne aduc mâncarea... "

Ileana citi în el binecunoscuta și în același timp binecuvântata bosumflare a bărbatului căruia nu-i stă gândul decât la un singur detaliu anatomic, devenit nerăbdător și prin urmare, foarte vulnerabil.

Avea de gând să-i facă așteptarea cât mai lungă și mai interesantă. Nu

voia sub nici un chip să-şi bată joc de George, dar simţea nevoia să se joace puţin cu el, nu numai din pură cochetărie, ci fiindcă ţinea să se asigure că sentimentele lui mergeau dincolo de simpla dorinţă de escapadă. Poate că omul era doar în căutarea unei aventuri, în ochii ei, inacceptabilă.

* * *

Strălucirea paharelor şi căldura răspândită de George o cuprindeau toată...

Omul acesta, cu o privire atât de curată, reuşise să o vrăjească prin simpla lui prezenţă. Nimeni până la el nu-i dăduse atâta încredere în ea însăşi.

Află că lucra la firma unuia dintre cei mai bogaţi oameni de afaceri din Răuleşti.

N-avea în el nimic de mare spiritualizat, de căutător în stele, sau cel puţin aşa dădea impresia.

Ce-o fi învârtind la cercul lui Nuc?

Conversaţia cu el, deşi foarte animată, se reducea la o serie de locuri comune, aspectul oraşului, al cartierului unde se aflau, al străzii răuleştene în general. Tânărul care se arăta atât de îndatoritor nu critica nimic nici cu ură, nici cu dispreţ sau invidie, ci pe un ton cât se poate de detaşat şi constructiv, oferind mereu o alternativă la ceea ce i se părea că încalcă regulile frumosului şi ale decenţei.

* * *

... discuţia căzu, de parcă vorbele, obosite, goale de sensuri, căutau să-şi găsească în altă parte un sălaş mai trainic şi nu ştiau nici ele unde. Ceştile de cafea îşi zornăiau alene zaţul în trena huruitului de maşini, apa devenise stătută, plictisită, de parcă-şi pierduse orice rost de a mai zăbovi în pahare.

Ochii lui George o priveau cu o curiozitate amestecată cu teamă. Nu mai avea ce să spună. Omul care vorbise cu atâta uşurinţă câteva ore bune nu mai ştia deodată de ce să se agaţe.

Ilenei nu-i fu greu să-şi dea seama că pentru el femeia era o mare necunoscută, în preajma căreia se teme să păşească.

Se întrebă dacă băiatul cu obrajii roz şi grăsulii – George cum, Grânaru - ce fel de nume o mai fi şi ăsta? - ştia ceva despre dragoste şi dacă nu cumva era virgin. Îi veni să zâmbească uşor. „Pare aşa de aiurit că o să creadă că... ” Numai că imediat, fără să vrea, gândul la ce se petrecuse între ea şi Nuc îi răsări în minte cu o patimă şi mai sfâşietoare, rozându-i măruntaiele, silnic. Timp de câteva secunde vru să plece, dar se stăpâni. Noroc că nu-i citise din ochi stânjeneala. „Ia mai lasă dracului ce-a fost”, îşi spuse ea cu năduf. „Băiatul ăsta e aici, la picioarele mele”.

Ceva îi spunea deja că relaţia dintre ei urma să facă paşi mai hotărâţi, iar nedumerirea iniţială, în ce-l priveşte, lăsase loc unui sentiment cu totul diferit. Îl vedea acum sub o cu totul altă lumină, mult mai pragmatică. Un arhitect bun, lucrând la una din firmele mari, putea câştiga o grămadă de bani.

Iar pe George i se părea că-l va putea juca pe degete după cum voia ea, atât i se părea de nevinovat.

Fără ca el să bage de seamă, Ileana înconjurase deja cu privirea toate mesele din preajmă şi remarcase, nu fără invidie, toaletele doamnelor...

Mai toţi cei adunaţi acolo păreau familişti. Înţelese, cu o acuitate care o însufleţi şi-i dădu curaj, că tânjea la rândul ei după respectabilitate.

Amintirea vizitei la Nuc, spera ea, va înceta în cele din urmă să o mai mistuie. Dar, cât ar fi fost de dureroasă, ceva bun se întâmplase totuşi. Îi clarificase gândurile şi o obligase să se adune. Hotărâse să termine definitiv cu relaţiile de scurtă durată care culminaseră în pat şi se sfârşiseră tot acolo...

bărbați care nu se gândiseră că ea, Ileana, e și altceva decât un trup...

Nu se dumirea însă în acel moment cât va putea suporta alături de ea un om atât de straniu ca băiatul din fața ei.

Un fel de pradă ușoară care ți se oferă singură. „Ăsta n-o să-mi creeze nici un fel de probleme, indiferent cât l-aș sâcâi".

Și totuși își dădu seama că sentimentele ei erau mai complexe și tocmai de aceea greu de definit. Nu înțelegea decât vag de ce simțea deodată nevoia să se agațe cu dinții de George. Nu mai întâlnise pe nimeni atât de ciudat și în același timp de ademenitor. Era un abia născut și totuși de o bogăție nesfârșită.

Prin felul său neobișnuit de a vorbi îi suscita mai mult decât interesul sau simpla curiozitate - se simțea invitată să descopere un om de un soi aparte, o combinație învăluitoare de unduiri multicolore și fermecătoare și același timp înfricoșător de adânci, care păreau să ascundă un univers interior uriaș.

Își puse mâinile, ușor, pe marginea mesei și își îndreptă corpul. Era acum numai ochi și urechi la ce-i spunea George. Lăsase de mult la o parte arhitectura și se lansase într-o fascinantă dizertație despre perenitatea și universalitatea spiritualității hinduse.

* * *

Ileana fu de acord ca George s-o conducă până acasă – doar „până" acasă, sublinie ea.

Drumul îl parcurseră mai mult în tăcere. Nici unul dintre ei nu știa cum s-o termine astfel încât să-și lase o poartă deschisă către celălalt.

Când ajunseră în dreptul intersecției cu strada Polonă, George îi arătă cu capul: „uite, la curtea aceea cu gardul din fier forjat stă, cu chirie firește, cel mai bun prieten al meu, l-am amintit deja în legătură cu Catedrala Sfântul Iosif, Virgil Argintean.

El și Bebe Jianu sunt băieți de treabă, dar când îi apucă cu extratereștrii și paleoastronauții lor îți vine să o iei la goană.

Virgil și Bebe – de fapt el e cu banii - și-au făcut niște relații printre gărzile turcomane, care-i lasă să se teleporteze în mod regulat dincolo de al treilea zid de incintă și gardul de sârmă ghimpată, în România Mare, ca să bată Bucegii, înarmați cu lunete puternice, aparate de fotografiat foarte sofisticate și tot felul de trepiede. Sunt convinși că o să aibă odată și odată o întâlnire de gradul trei.

Pretind că știu aproape totul despre OZN-uri și viața pe alte planete. Dacă e să-i asculți pe ei, în interiorul pământului își duce veacul o civilizație foarte avansată, care nu suportă lumina soarelui, iar Luna e un corp artificial, în fapt nava intergalactică cu care strămoșii noștri, niște ființe simiene, și-au croit drum printre stele, după ce și-au părăsit planeta muribundă sau care urma să fie înghițită de o supernovă, cam așa ceva... să vezi cum sunt în stare să-ți împuie capul cu tehnologiile laser foarte avansate folosite la ridicarea vechilor fortăreațe din munții Anzi, sau cu *vimanele*, vehiculele interstelare din Ramayana și Mahabharata... .mă rog... știa că nu era cel mai potrivit mod de a încheia seara, dar altul mai bun nu-i venise în minte.

Înainte de a-și lua rămas-bun de la el, Ileana puse o mână pe grilajul porții. George încercă gestul timid de a o săruta, dar tot ce reuși fu să o îmbrățișeze stângaci. Îi plăcu, căci înțelese de ce George o strânsese atât de tare.

* * *

După cele două luni în care se plimbaseră de zeci de ori împreună,

ținându-se de mână și în cursul cărora aveau să descopere cât de multe aveau în comun, Ilenei i s-a făcut în cele din urmă milă de nepriceperea lui de a-și ascunde bosumflarea permanentă, urmarea unui motiv pe care îl știau foarte bine amândoi. Și o mișcau prea mult ochii lui care o implorau, aproape plângând, ca să nu cedeze în cele din urmă. Ilenei îi fusese într-un fel milă de George, de inocența lui...

Prezumția de sfințenie

Îl bucură nu atât faptul că au terminat proiectul. De fapt câțiva dintre colegii lui de atelier nici n-au predat toate planșele. Dar acea solidaritate implicită, sentimentul că în sfârșit au mai trecut un hop împreună, e tot ce poate spera.

La terasă berea curge veselă, în sporovăieli de tot soiul. Ideile sunt prea șubrede ca să capete vreun contur, nici un altoi nu poate să prindă pe rămurele atât de golașe. Și totuși vorbele aruncate de la unul la altul îl aprind și pe el ca un șuvoi irezistibil. Îi plac toți colegii de grupă, fiecare în felul său, Victor, Daniela, Mircea, kurdul Fuad, Iță(cu un talent cât carul!) și Ștefania, Florin și mai ales Sandu Nits, un băiat rafinat în gusturi și subtil în judecăți, cu mult har... de una dintre colege, de la o altă grupă, fusese chiar îndrăgostit o vreme, asta până ce aflase că se culcase cu mai mulți din facultate, inclusiv cu unul dintre asistenți. Se mai foise o vreme pe lângă ea, stângaci și încruntat, complet amuțit, până ce Bebe Jianu care, cum necum, afla numaidecât totul, îl împinsese să fie și el mai îndrăzneț: „du-te bă și spune-i așa - hai măi, te f...i cu toată lumea și cu mine nu... vezi cum ești?! - și așteaptă să-ți răspundă". De ce-o fi devenind el atât de ușor bătaia de joc a tuturor, chiar și după anii petrecuți la Răulești, îi este peste putință să înțeleagă... nu, nu există oameni jalnici... toate ființele sunt egale în ochii Domnului... toate sufletele sunt la fel, mlădițe ale aceluiași trunchi... și toate merită să le arăți aceeași dragoste și compătimire.

Îi place chiar și libertatea deplină de gândire pe care și-o oferă Virgil. E adevărat că uneori îl exasperează spiritul său mușcător și câteodată anihilant, dar are convingerea nestrămutată că mai devreme sau mai târziu îi va fi dăruită calea credinței. Tuturor oamenilor le este făgăduită salvarea, încă din momentul creației, doar că nu știu unde s-o caute. Și ce dacă Bebe Jianu îl agasează din când în când cu tonul său persiflant... și de unde o fi scoțând atâtea bancuri în fiecare zi, e pentru el un mare mister. Și nici glumele sale cu ardeleni nu-l mai necăjesc atât când vede cum le dă cu tifla propriilor lui olteni... deși, recunoaște George, nici unii nici alții n-ar trebui să constituie bătaia de joc a cuiva... Bebe ține minte un gest bun la adresa sa săptămâni în șir și caută să-i răspundă pe toate căile posibile... e ca și cum ar vrea să-i spună celui sau celei care l-a făcut: „de-acum suntem cei mai buni prieteni, nu... "

O colegă îi șoptește ceva, dar în vacarmul general abia aude. Firele de păr cu care-i atinsese obrazul îi rămân însă minute în șir întipărite acolo, iar parfumul ei îl face să tresalte la fiecare zvâcnitură a trupului ei tânăr.

Fata asta pe care tocmai a cunoscut-o... are în ea atâta amărăciune... de parcă la cea proprie ar fi adăugat-o, cu bună știință, pe cea a lumii.

Tara Galbenă... sare de pe scaun de fericire... și se încurcă în cuvinte neînțelegând de ce trebuie să se justifice în ochii celorlați...

Grădina cu rădăcinile suspendate în văzduh

Şi au văzut că erau goi, dar nu le era ruşine...

Senzaţia de fericire şi împlinire pe care o aţâţă în sufletul Ilenei unduirea crengilor unui copac şi vântul care zburătăceşte nebun printre frunze poate dura ore în şir. Nu o dată s-a dus seara târziu în parcuri, ca să n-o poată vedea nimeni, şoptind florilor şi îmbrăţişând câte un arbore ca pe cel mai vechi şi credincios iubit. Îi dă un sentiment de plenitudine ce stă să irumpă, care-i umple tot corpul cu o stare de vibraţie ce o tulbură şi o aruncă în apele nescuturate ale văzduhului.

O cuprinse o bucurie nestăvilită atunci când, aflând cât e de împătimită de tot ce e viu, George îi propuse să-şi construiască împreună o casă într-un copac. În prima clipă o amuză doar un pic ideea, ca imediat după să o inunde o euforie fără margini, ca de copil, în faţa unei jucării uluitoare. „Hai s-o ridicăm... să fim cu un pas mai aproape de nouri... ca o dragoste care-şi desface braţele către cer şi îi coboară adâncimea azuriului în noi... ce idee miraculoasă... ”

După ce dădu raită de câteva ori Parcului Herăstrău, George se opri asupra unui castan înalt. Adulmecă puţin copacul, apoi îl privi cu nesaţ, dar şi cu un sentiment de dulce gelozie.

* * *

La început, îngrijitorii parcului au fost luaţi prin surprindere de cele câteva schele proptite de unul dintre castani. Au vrut să cheme aga, dar individul care şi-a făcut apariţia de nicăieri i-a câştigat imediat prin zâmbetul său. A scos apoi o hârtie de la primărie, care-i dădea voie să construiască „o casă experimentală într-un copac, parte a Proiectului Ecologic pentru Babilonul Răuleştean”.

... a muncit la ea, ajutat de doi tâmplari, zi şi noapte, întreg concediul pe care i l-a smuls cu mare greutate firmei... şi mai lucra în paralel şi la proiectul de diplomă... îi păruse nespus de rău că trebuise să reteze două dintre crengi…

* * *

Împletiţi şi goi cum erau, înmiresmaţi de aerul tare şi de roua frunzelor care pătrundeau în casă prin uşa întredeschisă, deveniseră aidoma iederii pe trunchiul copacului, îşi trăgeau amândoi seva din măruntaiele pământului şi priveau prin ochii nedumeriţi lăsaţi între crengi locul de unde se iviseră stihiile cerului. Ca două animale, îşi înfrângeau laolaltă teama şi uimirea în faţa clipei ce se rostogoleşte peste ei din nepătruns şi îi ia cu asalt. Fulgerul ţâşni printre ei, le cutremură trupurile şi le topi într-o singură dâră luminoasă. Ploaia le curăţă sufletele şi chicoti veselă pe pielea lor arsă...

Atingerea cu mâna a obrazului ei, pe care a dorit-o mai lină decât cea a unui fulg, a făcut-o să se înfioare cu puterea raiului...

Cufundaţi în propriul Eden, nu era nimeni care să-i povăţuiască şi să-i mustre şi nici o altă arătare care să-i ispitească. Alături de Ileana, spera el, se putea pierde pentru totdeauna în Grădina harfelor celeste, departe de zgomotul înspăimântător al lumii. Şi vor sta aşa, singurele fiinţe din univers, până în amurgul timpului, când nu mai aveau decât să se topească în lumina ce-i aştepta, dintotdeauna.

Odată cu toate făpturile Lui...

O așteaptă pe Ileana. De câteva minute bune și de o viață. În absența ei, căsuța din copac i se pare fără sens. Noroc că noaptea întârzie să vină. E ținută în loc de lungul amurg, de franjurile de bumbac care par încremenite pe cer, ținând prizonieră și îndulcind văpaia care nu vrea să atipească decât încet de tot. Ochiul de fereastră e atât de mic încât îl acoperă în întregime cu palmele lipite. „Poți simți natura și așa, nu-ți trebuie o casă cu pereții numai din sticlă". Totul în jurul lui pare încremenit. Singurele sunete care mai răzbat în acea parte izolată a parcului sunt atât de estompate încât cu greu le-ai putea deosebi sursa. Cât de minunată e tăcerea... liniște în el și în toate câte îl înconjoară... căsuța îl ocrotește, dar nu e altceva decât un cuib... senzațiile îi devin din ce în ce mai nedeslușite...

„Să lăsăm chiar și numai o clipă orice încercare de a raționaliza ideea de Dumnezeu. Doar să o simți, în tăcere, fără nici o pretenție de deslușire sau vreo meditație, obligându-ne să punem în mișcare o facultate de care nu suntem întotdeauna conștienți. M-am întrebat adesea – simt oare animalele, plantele, în același fel și cu aceeași intensitate cu care simțim noi? Ne unește cu celelalte ființe strania senzație că suntem una singură, că acel „a simți" se aplică deopotrivă tuturor viețuitoarelor?... iar asta să fie o dovadă că la nivelul cel mai profund suntem Unul?... cum simte un lup în pădure, la apropierea nopții?... dar ierburile printre care își face loc?

„Doar ce percep animalele, nu procesul lor de gândire, probabil rudimentar... asta vreau să înțeleg... așa cum simt ele natura, sunt oare mai aproape de Creator decât noi?"

Se așază cu spatele rezemat de scândurile care alcătuiesc peretele circular, dinspre trunchi, într-un loc lăsat liber, între pat și o mică etajeră. Închide ochii și încearcă să asculte originea sunetelor și sursa tainei tăcerii. E acum o bufniță cocoțată pe una din crengi, cu ochii sclipind printre frunze, scormonind întunecimea din iarbă, atentă la cel mai slab scâncet. Nu gândește nimic, nu analizează, nu compară, orice întrebare o strivește înainte de a fi pusă. Doar să simtă prin toți porii pădurea și viețuitoarele ei, văzute și nevăzute, asta se străduie. Cu cât gândul se estompează, ca în cele din urmă să dispară cu totul, înfundat în sine însuși, cu atât simțurile îi devin mai ascuțite.

Nu știe că știe, doar simte. Umezeala serii îi dă un ușor fior. Se scutură tot așa cum ar face-o o pasăre. N-are temeri, nici dușmani hulpavi al căror pas și respirație s-o adulmece clipă de clipă. Nici măcar mulțumit nu vrea să fie. Tot ce dorește e să aibă conștiința existenței totale, în îmbrățișarea naturii.

A uitat până și că ar fi vrut să înțeleagă cu ce for interior simte. A intrat într-o stare de luciditate maximă, în care percepe cu toată ființa orice adiere de vânt, orice foșnet sau tropăit de vietate care se strecoară sub frunze. Ochii îi pătrund cu un fel de șuier în cotloane numai de ei știute...

Când, într-un târziu, se adună din nou în gând, prima senzație este oarecum de stupoare. I se pare lui însuși mărunt, stângaci și neadecvat.

Încearcă din nou să fie pe rând omidă, crisalidă, apoi fluture... asemenea unui suflet pierdut și regăsit... .căzut în abis și scos de fiecare dată la lumină... „doar conștiința că exist, suma percepțiilor într-un anumit moment și nimic mai mult"... „da, chiar și copacul distinge ceva... cu celulele, cu clorofila care se prăjește la soare, amețită de vânt, prin zgomotul sevei care aleargă neobosită în tulpină... ceva, din modul în care percepe, chiar dacă

infinitezimal, trebuie să fie, calitativ, egal cu ce simt eu... acea fărâmă dintr-un lung proces, acea dinamică internă, este totuna cu a exista”... stă și rumegă pe îndelete stările prin care de-abia a trecut... „toate aceste vietăți au în comun ceva... există... percep... fiecare în felul său... dar un fapt e sigur... toate simt ceva... sunt conștiente, prin simplul mod de a fi, de existența lor și cea a locului imediat pe care-l ocupă în spațiu... a percepe înseamnă a exista... sigur, la nivelul lor foarte rudimentar, nu se poate vorbi de conștiință propriu-zisă, ci de suma unor relații, de natură biologică, chimică și fizică... dar și impulsurile nervoase, tot pe cale chimică se transmit... deci orice viețuitoare trebuie să simtă, într-un mod anume, cât de elementar ar fi... nu numai că o fac, dar acel licăr de simțire, simplul fapt de a ființa pare să fie unul și același, de aceeași natură, chiar dacă nu și intensitate... mai mult, conștiința propriei existențe pare să vibreze pe aceeași lungime de undă cu a mea... și dacă tocmai conștiința acestei existențe, pe care o încercăm toți, de la mic la mare, de la firul cel mai mărunt de iarbă la monștrii adâncurilor, identică deci, este una singură, provine din aceeași sursă? Poate că într-adevăr entitatea care simte este una și aceeași... identitatea simțirii e rezultatul unicității ființării, deci a sursei!... dacă suntem toți laolaltă o singură ființă, cu tot atâtea organe de simț, cu la fel de mulți ochi, dacă este cazul? Nu este asta cea mai bună dovadă că suntem toți trupul și mădularele aceluiași organism, minunat, unic și indivizibil? Răul, suferința uneia din părți, n-ar trebui să o simtă oricare din celelalte vietăți? Sigur, n-o putem face toți în același timp, ar fi o imensă cacofonie, indescriptibilă... dar măcar moral, noi oamenii, ființele alese chipurile să domnească peste toate celelalte, n-ar trebui, dacă n-am fi de o asemenea încăpățânare oarbă, să avem conștiința suferinței simultane, universale? Atunci eliberarea finală la care tindem fiecare dintre noi, egoist, este doar una din marile iluzii, infernale, urzite de Marele Amăgitor... Buda are prin urmare dreptate, iar rugăciunile budiste asta și fac, vor ca eliberarea, smulgerea din vălul iluziei, să fie a noastră, a tuturor... pasul final, dacă există, să fie unul solidar, pentru toți... iar eliberarea, nu neapărat în aceeași clipă, trebuie să fie nu numai a mea, ci și a fluturelui, a gândăcelului și a firului de iarbă... supraviețuirea ori este a tuturor ori nu este deloc... dar dacă ființa nu este decât una singură, atunci nemurirea nu este decât a ei... deci cum nu avem nici un moment când ființa se retrage din existență, moarte propriu-zisă nu există, ci doar o preschimbare a multelor sale mădulare dintr-o stare într-alta, în cantități echivalente... din punctul Ei de vedere, ce este deci eliberarea? Conștiința unității fundamentale? N-ar fi trebuit să o uite nici o clipă... nu, e un drum fals... ea știe în orice moment cine este... noi, înzestrați cu gândire maniheistă, trebuie să spargem vălul necunoașterii... de ce? Poate ca să fim mai buni... sau măcar ca să înțelegem că pământul este și el o ființă, cu durerile, bucuriile și plăcerile sale, iar noi, unul din visele lui... nimeni de sus nu a fixat că visul trebuie să dureze la nesfârșit, cu atât mai puțin să ia aparența unui coșmar care-și ucide gazda atât de bună și de generoasă... ”

Cercuri tăiate în lanul de grâu

Știrea privind casa pe care și-a construit-o George Grânaru în copac, în parcul Herăstrău, a fost întâmpinată la moduri dintre cele mai diferite:

Fonf Miorlăescu: „Buuuona mana-spicului-de-grâu: și-a tras în castan veverița mitologică, iar acum se drege cu ghinde cu argint viu!”... anunț pe

prima pagină a revistei High-Life, *Sclifosiții Babilonului*...

Boieroaica Smarandache, fostă... *aproape* dizidentă la fițuicile arnăuțiste, lidera Parlamenhăului caprino-bovin: „O nouă fărădelege – casa din copac - vine să deșire frumusețea și armonia orașului nostru stat Răulești, să atenteze la pacea vilelor în care vechea nomenclatură – care în mine își găsește expresia vie - a hotărât să-și stabilească relații de bună vecinătate cu cea nouă, în interesul apărării integrității zidurilor orașului și sârmei ghimpate care protejează acest univers-avanpost al Imperiului Otoman de ochii lacomi ai României Mari și înaintarea Uniunii Europene... ”

Șareta ei se îndepărtează agale și maiestuos, în aplauzele prostimii cu căciulili p-o parte, rușinată și intimidată de frumusețea, mai ales morală, a jumătății de kilogram de fond de ten care tremură pe ridurile Smarandachei. Boieroaica binecuvântează cu degetul mijlociu țăranii înmărmuriți, duhnind a Naționale, cu buzele tremurând de sete la vederea bogăției sânilor ei și vigorii celor două frăguțe, care varsă, unul spume de bere, celălalt, valuri de țuică...

Imediat după se dă pe post imnul național răuleștean, Balada lui Leanță Vijulie:

„mai sunt manele mai sunt,
de mici parfumate și ele,
na-ți curva, plătește! ești crunt,
ia scoate șișul Costele... etc…

Voci ale poporului răuleștean

-Maică, eu știu ce să zic, păi dacă i-o fi lui bine în copac... de... la umbra nucului bătrân cum zice cântecu’... he he... sunt unii așa apucați... că am mai avut eu un vecin, era convins că poate să zboare și mai mult pe acoperiș stătea, ca să-și facă curaj, da’ tot nu se hotăra să-ncerce, până într-o zi când a alunecat de era să-și frângă gâtul și l-a luat nevastă-sa la bătaie cu făcălețul...

-Dom-le reporter, stai să-ți zic eu cum stă treaba, că eu n-am nici un fel dă chestii de-astea, așa... păi, ăsta dă stă în copac, da, că altfel n-ar sta, nu... are trase gaze, apă, canalizare, lumină și... ce te bagi dom-le... și telefon, așa, că trebuie să aibă, nu... păi mie gazele nu-mi merg, apa e pă sponci, lumină, aia dă la Dumnezeu, și io dă doi ani aștept să-mi puie linie telefonică și mai stau și cu soacră-mea dă mă bate la cap dă zece ori pă zi. Păi... dom-le... dă-te mă nu mă-mpinge, să ne mutăm cu toții în copaci, că măcar acolo o să avem dă toate... uite i-o dau și pă soacră-mea, să știu că o ține în pom, cu tot confortu’.

Sebi Castelli, de la Poșta Răuleștiului(apare ori de câte ori i se simte nevoia), l-a vizitat pe George Grânaru, după care a trimis la redacție, printr-o porumbiță călătoare, scoarța de lemn dulce pe care și-a scris reportajul:

„Se spune că universul poveștilor rămâne neadormit în fiecare dintre noi. Arhitectul George Grânaru e o dovadă vie că lumea feților frumoși și a zânelor poate fi tulburător de aproape. La numai câțiva pași de zgomotul străzii, de banalitatea cotidianului, de griul batjocoritor al blocurilor de locuit, tărâm din care încercăm să ne smulgem în fiecare zi, steril, cu aceeași veșnică resemnare, domnul Grânaru și-a construit un alt sălaș, al nimfelor și al satirilor, al scorburii misterioase unde așteaptă, cu promisiunea miraculosului,

zâna cea bună, căreia i-a fost sortit să ne ofere Cheile de la poarta raiului...

Nu știu câți îngeri se urcă la cer pe Scara lui Iacob, dar aici *axis mundi* e doar la o atingere de mână. De pe aleea asfaltată păşeşti câțiva metri pe iarbă, ca apoi să fii invitat, cu bătaia de inimă care trebuie să-l fi smuls din el însuși pe Jack când a văzut vrejul de fasole, la ascensiunea pe tărâmul magic, unde domnesc gestul delicat, tandrețea și sunetele scoase la harfa de aur a bogăției nesfârșite și mirifice a naturii.

Și dacă tot am păşit cu domnul Grânaru în domeniul mitologiei, iubita sa, Ileana, a preferat și ea să lase în urmă atmosfera sumbră a apartamentului din strada Eminescu pentru această frumoasă cetate-grădină clocotind de viață, fremătând odată cu copacul, îmbrățișată de crengi, strânsă la piept de frunze și contemplată cu duioșie de albastrul cerului.

-Domnișoară Ileana, cum vă simțiți aici?

-Sigur, nu avem foarte mult spațiu, dar mă simt ca o regină căreia i se oferă deodată sub stăpânire, dar una deosebit de generoasă, pădurea întreagă, cu frunze de argint, spuse ea, surâzând iubitului.

Acum ne mișcăm puțin, de fapt nu copacul e de vină, ci vibrațiile provenite de la camioane... „eu nu sunt un parazit, ci un oaspete care nu impietează cu nimic asupra gazdei sale atât de îngăduitoare", spune arhitectul Grânaru.

Aici eşti obligat în fiecare clipă să iei pulsul naturii, simțurile îți devin mai ascuțite. Te dizolvi fără să fi dorit-o în seva care curge prin toate fibrele copacului. Îi auzi gânguritul, pe care până nu de mult îl lăsai pe seama vietăților cât vârful de ac. Parcul, natura, fac parte din tine, simți cum te laşi în seama lor, fără nici o grijă de pe lume. Freamătul frunzişului e chiar al tău, devii, treptat, omul primordial, tremurând cu înfiorare în fața nevăzutului, încercând să deschidă cu ochii minții porțile nepătrunsului. Totul pentru tine e nou și uluitor de miraculos. Devii un prunc din adâncurile copilăriei omenirii, dintotdeauna pure și nepătate de gândurile de măreție ale omului despre el însuși. Pe atunci oamenii nu-și inventaseră încă zeii, și infernul nu le izbucnise afară din suflet să le smulgă o căință inutilă și să le șteargă din ochi cerul.

-Cum vi se pare actul sexual, aici în copac, mă rog, aveți sentimentul că împliniți un gest ritual, mai natural decât acasă, în încleştarea cearceafurilor cu trupurile...

Toți trei ne-am privit și am râs...

-Casa aceasta mi se pare cel mai viu exemplu de arhitectură organică, dar, domnule Grânaru, nu cumva vreți să ne pregătim cu toții să trăim în orașul planetei maimuțelor? N-ar fi oare plictisitor dacă toate casele ar fi proiectate de Gaudi... f... i, unul dintre arhitecții pe care-i menționați cel mai des în articolele dumneavoastră apărute în revista Meşterii lui Hiram, și care v-au adus renumele de cel mai mare iubitor al arhitecturii organice? Uite, am aici ultimul dumneavoastră articol... cu fotografia Aerogarei TWA, a arhitectului finlandez Eero Saarinen, care vă încântă atât... ar deveni poate nefirească și obositoare dacă ar fi multiplicată în trei-patru pastişe. Tocmai unicitatea ei îi menține vie magia, nu credeți?

-Nu vreau să intru într-o dispută acum, dar ce vreau să scot în evidență este că am suferit prea mult, cu toții, de pe urma a ceea ce Victor Hugo numea „tristețea lugubră a unghiului drept"... nu doresc să cădem dintr-o extremă într-alta, dar de ce n-am aplica principiul îngemănării dintre *yin* și *yang* și am avea drept miză o alcătuire urbană din care să nu lipsească unghiul drept, dar

care să fie atenuat de o arhitectură intens organică. Luați parcul Cișmigiu, e cel mai frumos din câte avem, tocmai fiindcă e o îmbinare perfect coerentă de stil geometric și peisagist. Din păcate, orașul nostru stat e răstignit pe crucea unghiului drept...

-E adevărat, dumneavoastră sunteți profesionistul și eu doar un diletant, hai să-i zic, mai informat decât alții. Dar dumneavoastră arhitecții ar trebui să țineți cont tocmai de astfel de păreri. Vă lăsați într-o prea mare măsură seduși de forme, care mai sunt și simpliste, f... .i..și prea puțin călăuziți de nevoia plăsmuirii spațiului interior, care el ar trebui să constituie esența arhitecturii. Un prieten, tot arhitect, mi-a spus că prima carte pe care a citit-o a fost „Cum să înțelegem arhitectura - o interpretare a arhitecturii ca spațiu – de Bruno Zevi, și după atâtea zeci și zeci de cărți de arhitectură citite, tot la ea se întoarce, în mod regulat. Așa vezi blocuri cu „goluri împușcate", fără nici un detaliu mai pitoresc, toate au un aspect mortuar, f... i, balcoane franțuzești trântite ici și colo care nu-și au rostul, geamuri care arată bine, mă rog, dacă le privești de afară, dar ba sunt prost plasate, ba sunt prea mici, așa că în camere e întuneric...

Dumneavoastră arhitecții dați de multe ori impresia că trăiți într-un univers aparte, pierduți în spațiu, f... i, ca să zic așa, în stare de *incommunicado*, și, în ciuda cazului pe care îl faceți de proiectarea ergonomică, ce pare să vă călăuzească de multe ori este... f... .i... purul capriciu, mânați de instinctul unor artiști care și-au greșit, poate, meseria.

Nu v-o spun acum ca să ziceți că de, mă trage pe mine ața, că sunt de același sânge cu mine... mă refer aici la Finlanda, dar chiar e o țară în care m-aș duce mâine să trăiesc! Odată că a devenit una dintre cele mai prospere și cele mai eficiente din lume. Eu am fost anul trecut o lună în Finlanda, la o iubită de-a mea, care m-a amenințat că dacă n-o să mă însor cu ea... f... .i... o să-și împlânte în piept, cu sete, stiletul meu de Cordoba bătut în pietre scumpe... noroc că până spui ceva în finlandeză, cu cuvintele alea interminabile, trec două ore, parcă a-i vedea un film în ralanti, așa că am reușit să i-l smulg din mâini... f... i...

-Și până la urmă cum s-a terminat, e... bine?

-Stiletul?... ah, bineînțeles, îl am și acum, doar face o avere... uite-l, l-am săltat de la brâul unui maur, căruia i-am retezat furios capul cu iataganul după ce l-am provocat la duel, fiindcă îi făcea cu ochiul unei balerine care-mi căzuse mie cu tronc... dar m-am învățat minte... cum văd că vreo gagică de-a mea începe să facă talente și să mă întrebe, așa într-o doară, uitându-se dintr-o parte la mine și cu un subtext de te bagă în mormânt, ce viitor întrevăd relației dintre noi, îi fac imediat cadou un cuțit din plastic de tăiat hârtie, ca să mă iau în felul ăsta de-o grijă, știți... mi-am făcut o rezervă de vreo zece cuțite, mi-a oferit și un rabat, vânzătoarea... mă rog... f... .i... în fine... revenind la Finlanda, ne-am plimbat cam peste tot unde era ceva important de văzut, am fost nemaipomenit de impresionat de caracterul foarte uman al arhitecturii finlandeze, de perfecta adecvare a formei la conținut - nu le poți sub nici un motiv separa. Pentru asta trebuie să ai har. Arhitectul acela, Alvar... cum?... așa... Aalto, ăsta e pentru mine figura supremă de arhitect... Am vizitat Villa Mairea, e ceva de vis, crește la modul cel mai natural din pădure, nimic prea mult, totul e realizat cu o măsură impecabilă, detaliile curg ca vrăjite unul dintr-altul, cu un bun-simț artistic ieșit din comun... la el un spital e un prilej de ispășire și reînviere, o bibliotecă, o invitație spre mirajul din tine însuți, o biserică, o mână întinsă care sprijină cerul... și tot așa... iar pașii pe care-i faci

prin centrul civic din Saynatsalo sunt ca o revelaţie mereu surprinzătoare în labirintul descoperirii propriului spaţiu interior al omului...

Astăzi ai sentimentul că nu se mai respectă nici un criteriu valoric sau stilistic, f... .i, vezi ceea ce pare a fi o clădire de birouri sau chiar comercială, dar care, la o privire mai atentă, ţi se dezvăluie a fi un bloc de locuinţe...

Dacă asta înţelegeţi prin arhitectura organică, cea practicată de Aalto, sunt perfect de acord cu dumneavoastră... dar tare mi-e teamă că referirile insistente pe care le faceţi la opera lui Gaudi au lăsat – cel puţin profesioniştilor – impresia că doriţi în exclusivitate o astfel de arhitectură, situaţie care ar fi, în cele din urmă, o mare plictiseală... de aceea am amintit de Planeta Maimuţelor... f... i, dar... în fond, Răuleştiul nostru nu e un astfel de loc?... f... i... în care frumosul se declină doar la timpul trecut, iar bunul-simţ şi inteligenţa sunt fosilizate undeva în perioada interbelică... .f... i!...

... cu aceste remarci îmi închei brusc reportajul, nu de alta, dar trebuie să fug, f... i... fiindcă mă aşteaptă amicul meu... ”

Element de scenografie: un Birt Economic, pe strada Poetului. Baraca e făcută din plăci ondulate, ruginite, şi e acoperită cu carton asfaltat. Pe jos, pământ bătut. Pe un scăunel, cam într-o rână şi într-un grad avansat de putreziciune, stă un lighenaş cu smalţul spart, cu o coajă de săpun cam murdară lipită de margine, în care aburește ciorba de burtă. Pe singura masă se află un carton, cu litere decupate din ziare: „*rezevat pemanent petu seBI caStell şi triZZta ionscu*”. E acoperită cu o puturoşenie de faţă de masă, făcută dintr-o perdea veche, croşetată, arsă în mai multe locuri, şi are o solniţă cu sarea plină de tot felul de scârboşenii, cu un ardei iute înfipt în ea. După urmele de dinţi, cineva muşcase din el şi îl pusese la loc. Scobitorile sunt toate folosite şi răsfolosite. Sticla de ţuică – în care a fost, cândva, verde de Paris - are în cap un cocean. Pe uşa care dă să cadă intră un puşti desculţ care se scobeşte în nas şi râde prosteşte, aducând ţoiurile...

Trizztan Ionescu, patronul spiritual al revistei Confluenţe Levantine(apare la cereri insistente), declaraţie făcută în timp ce aşteaptă să i se răcească ciorba de burtă:

„Asistăm în acest moment la o bătălie a cărei configuraţie se va închega mai convingător pe măsură ce principalii actori îşi vor fi definit de o manieră cât de cât clară redutele de pe care intenţionează să lanseze atacul. Avem, pe de o parte, o minoritate, în frunte cu arhitectul vizionar şi idealist George Grânaru, autorul Casei din copac, care se vrea un prim pas către Şcoala organică. Tot el luptă pentru salvarea străzii Gabroveni, vizând prin asta conservarea puţinelor frânturi de vis pe care le mai avem despre secolul XIX, pe care le vrea anihilată clasa tot mai bogată a minerilor-Feţe de Ceară, care au acaparat piaţa imobiliară şi a construcţiilor...

Poziţionarea lor este simptomatică pentru un anumit gen de reflexe născute din sterila confruntare de idei, neadusă la maturitate, cel mai adesea încremenită în monologuri idiosincratice.

Aşa că bătălia va fi una mai degrabă statică, în care calculul rece va decide sacrificiile ce vor fi făcute pe tabla de şah şi nu loviturile fulger, care vor găsi întotdeauna un duşman bine pregătit”.

... ne oprim aici cu interviul, că tot n-am spus nimic, ca de obicei, şi se mai răceşte şi ciorba... Koo-Kee... de ce-ai aruncat bă boule ardeiul ăla iute pe jos... phuuu... uite că mai are de-o muşcătură...

Iubire la mijloc de cer

Fumul de tămâie iese alene, dând câteva ocheade prin jur, parcă alintându-se, poposind doar cât să mângâie aripile sfincșilor micului templu din aur pur, situat pe treapta cea mai înaltă a ziguratului. E singura zi din an când regele păşeşte aici. Templul e unul mai ciudat, fiindcă are doar pereți, lipsindu-i cu desăvârșire acoperișul. Îi e destul cerul și ce e dincolo de el.

Nu a venit ca să-i aducă ofrande lui Marduk. Îi ajung fecioarele arzând de patimă nestinsă, boii și viței dăruindu-și măruntaiele pământului.

El la Marea preoteasă a zeiței Ișstar a venit, în această zi care durează de când lumea. Orele de iubire pe care i le dă, patul în care se zbat, sunt cioplite din eternitate. Fața ei are toate culorile şoaptelor de dragoste rostite la poarta Celei făr' de putreziciune. Are chipurile tuturor zeițelor ieşite din mâna omului, le-a furat zâmbetele la ceas de taină, a zămislit din ele o fântână a neuitării. Doar atât, mai are nevoie de câteva foițe de aur, cât să poleiască sânii cerșind săruturi și întemeierea coapselor unduioase ale lăcașului de o zi al Domniței paradisului...

Înnăditorii de visuri

Ileana are obiceiul să viseze cu ochii deschișsi, chiar mai mult decât ar fi necesar ca să-și asigure buna-dispoziție. Pentru ea, orice colț de natură e un poem în rouă și flori, înnădite toate cu parfumul verde și tare al munților. A compus câteva poezii pe care le recită din când în când singură sau, uneori, lui George.

Își adoră tatăl - mama i-a murit pe când era în anul doi de facultate. Are pusă pe o etajeră - scăldată de lumina dimineții - și de care nu are voie să se atingă nimeni - întreaga copilărie. Păstrează cu sfințenie toate șervețelele colorate aduse de tatăl ei din teleportările în străinătate precum și sutele de scrisori primite de la copiii cu care a corespondat, din Argentina până în India.

Iubește cu o pasiune nebună florile. Mai peste tot în casă are împrăștiate motive florale, chiar dincolo de limita de saturație. E în stare să colinde ore în șir Expoflora, florăriile și tarabele din piață. Cu banii pe care îi strânsese din lucrul la firmă, George i-a umplut casa cu orhidee. A venit cu un taxi încărcat cu tot ce găsise mai scump.

Știe foarte bine că florile o învigorează nu numai fizic, dar își trage din ele o forță interioară ieșită din comun.

George îi soarbe fiecare gest, cea mai mică aluzie, le amplifică cu acordeonul său din piept, ce știe să rupă și să înduplece chiar și cea mai întunecată negură, înmuind-o și umplând-o de lumină.

* * *

Îi plăcuse de pe vremea când era fetiță să se piardă în fantezii până la uitarea de sine. Își plăsmuiește cu gândul o lume alternativă, din sclipiri topite în clinchete de dragoste. Numai că a ei nu păşeşte în nevăzut, nu aspiră să irumpă și să rupă baierele văzduhului ca să primească lumina dintâi. Oglindește doar, amplificând ca o spirală, la o pâlpâială de infinit, miracolul celor văzute, vii, pline de parfumuri, sunete și culori, le împreunează pe toate în noi și noi închipuiri, plutind pe apele îndestulate ale sufletului, ce mângâie cu adierea sa întreg pământul, înduioșându-l. Lumea ei e cea a Muntelui

Olimp însufleţit la o nouă viaţă, gata să primească oamenii deveniţi semizei, şi nu a izvodirii celei nenăscute de dinainte de timp. De fiecare dată când coboară înapoi la poalele muntelui, Ileana parcă aduce cu ea un crâmpei din lumina împătimită, care adie ore, chiar zile întregi, umplând de bucuria de a fi tot ce atinge cu privirea. Nici nu ştie cât de aproape este în acele momente de George...

* * *

Fantazează ori de câte ori li se iveşte prilejul, adeseori seara, după ce fac dragoste. Se pierd atât de intens în reverii, făcând loc câte unei lumi pe care o smulg astfel haosului aspirând şi el la împlinire, încât visul lor capătă consistenţa realităţii.

... adesea, pe când era copil, lui George îi plăcea, înainte de a adormi, să se imagineze într-un submarin, cu care cutreiera mările, atingând adâncimi fără seamăn, numai de el ştiute... „nu e altă cale mai sfioasă, mai magică, de pătrundere în necuprins decât oceanul... ”, o povăţuieşte George.

Într-o seară de vară, goi, întinşi pe cearceafurile umede ce li se lipesc de trupurile care se desfac de dogoarea patimii, Ileana îi cere, a câta oară, să fantazeze - „hai să visăm cum ne îmbăiem într-o lagună”. Îi propune atunci Ilenei să-şi închipuie împreună că se află, fiecare, în interiorul unei bule de aer, pe care, numai cu puterea gândului, o împing cât de adânc vor. Câteodată cele două bule se unesc jucăuş şi devin una, ca apoi să se separe din nou. Văd cu ochii minţii o lagună cu apă azurie şi, pe măsură ce se cufundă în ea, albastrul devine tot mai intens, iar auriul transparent al bulelor, tot mai strălucitor. Îşi contemplă propria cădere până în momentul în care amândouă sferele se aşază, domol, pe fundul mării, mângâiate de o singură rază de soare ce străpunge până în acele pustiuri neumblate de timp. Cele două sfere se contopesc atunci duios, în eternitate, într-o ultimă izbucnire multicoloră, cu mii de irizări, în miezul siniliu al apei, care pentru toţi ceilalţi ochi va rămâne de-a pururi de nepătruns. Ileana îl sărută cu atâta patimă încât doar faptul că plutesc în adâncuri îi potoleşte setea...

* * *

Se întâmplă câteodată să zboare alături de zeii hinduşi. Li se oferă ca un miracol, povestea lor. Trăiesc zile întregi într-un miraj, pentru el şi prin el. Nimic din ce-a ieşit din mintea şi sufletul omului nu li se pare la fel de generos, fiindcă doar universul hindus, dintre toate, e înmuiat în desăvârşire. Cu cât se afundă mai zdravăn în el, cu atât li se pare mai greu să facă pasul înapoi în realitate. Zeităţile din panteonul hindus sunt mai reale pentru ei decât o persoană în carne şi oase. Devin una cu fiecare dintre ele. Krişna şi Radha dăruiesc clipe de nemurire grădinii suspendate, neştiute, din inima Babilonului, care îi poartă pe amândoi pe frunzele sale şi îi lipeşte de inima cea din tot locul a cerului...

* * *

Uneori fac dragoste pe fundalul Sonatei numărul 331 de Mozart. Când degetele pianistului nemuritor ajung la mijlocul lui Andante grazioso, trupurile lor - George stă în lotus, iar Ileana învăluindu-l în îmbrăţişarea ei de *şakti* - se înalţă, în faţa ochilor mei miraculoşi, încet, încet, apoi tot mai rapid, pe o spirală, până în cerul de deasupra Lacului Manasarovar, unde plutesc în uitare, reflectându-şi chipul fremătând şi muritor în aburul oglinzii lui nemişcate, din care le zâmbeşte tuturor îndrăgostiţilor un singur nume, un singur gând cufundat în propria visare, singurul care poate înfrigura cu dor luciul apei... silaba AUM, care dă naştere, ca un dans pierdut în imensitatea

acordurilor de stele, bucuriei lumilor...

* * *

Avusese parte de atâta sex încât acum o amuză să se joace cu George. Se simte ea însăşi în postura unui guru care are de iniţiat un neofit.

În plus, George îi oferă ceea ce lipsise relaţiei pe care o avusese cu toţi ceilalţi bărbaţi(cu cei mai mulţi dintre ei trebuise să simuleze plăcerea): afecţiunea, sentimentul de dăruire totală cu care o copleşeşte.

Atunci când au făcut-o pentru prima oară, Ileana şi-a dat seama că George era atât de nevinovat încât ar fi putut foarte bine să-i spună că era întâia dată că ea se dăruia cuiva...

... mai întotdeauna când fac dragoste încearcă să se inspire din *Kama sutra* - „zeii indici nu erau deloc timizi sau inhibaţi”...

... stă câteodată în ea nemişcat, asemenea unei statui de bronz. George se topeşte în Ileana, o strânge nu cu două, ci cu toate braţele lui Şiva, singurul care împrăştie câte un strop de diamant din lumina desfătării dintâi în ochii tuturor fetelor, care doar ele dau sens şi prospeţime lumilor...

* * *

E atât de îndrăgostit de Ileana încât chiar şi cea mai mică aluzie pe care i-o face ea devine pentru George mai presus de un ordin: e o realitate potenţială, în sine, căreia el caută prin orice mijloc să-i dea viaţă.

„Gândul e mai viu ca fapta sau exprimarea sa în piatră”, obişnuieşte el să spună, dar asta nu-l împiedică să fie sclavul ei îndatoritor...

Senzaţia de lumină şi bucurie cu care-şi adâncesc şi poleiesc starea de aşteptare în faţa unei împliniri imaculate, viitoare, ridică un zid aproape de netrecut între ei şi lumea înconjurătoare.

Fanteziile şi reveriile cărora li se lasă amândoi pradă fără nici un alt stimulent sau drog în afara setei mistuitoare de a evada împreună într-un alt tărâm, se succedă cu o repeziciune temperată doar de imposibilitatea de a fi împreună clipă de clipă.

Pentru George şi Ileana, împărăţia fermecată, plină de atâtea promisiuni tânguitoare, dar şi tămăduitoare, se află tot timpul lângă ei, mai că o pot atinge cu mâna, se supune ca prin miracol mlădierii minţii lor ori de câte ori vor.

* * *

Când Ileana afirmase cu lacrimile abia ţinute în frâu ale amărăciunii, într-o doară, şi doar purtată de avântul lui George, că se simţea acea Tară Galbenă de care vorbea, el îmbrăţişase numaidecât ideea, de parcă prin însăşi enunţarea ei ar fi căpătat o existenţă palpabilă. Atâta inocenţă din partea lui o topise. George n-avea să afle cu cât gol în suflet făcuse ea remarca referitoare la zeiţa tibetană şi ce împrejurare cumplit de ruşinoasă pentru ea o generase.

Nu-şi închipuise nici o clipă că lucrurile vor lua în mintea lui George o întorsătură atât de serioasă. Faptul că a început de la o vreme să se refere la ea aproape numai cu apelativul de „Tara mea scumpă”, o oboseşte şi o sperie. Uneori chiar simte că o scoate din minţi, dar îi e teamă să-i rănească în vreun fel inima de copil.

La urma urmei, George e acel Făt-Frumos care o furase din vizuina de zi cu zi a zmeilor şi o înapoiase îmbrăţişării uitării...

Cu inima ta

... Femeie, unde sunt pârâşii tăi? Nu te-a osândit nici unul? Iar ea a zis: nici unul, Doamne. Şi Iisus i-a zis: nu te osândesc nici Eu. Mergi; de

Ileana își agață privirile de cer, râde și aleargă goală pe o câmpie căreia nu-i mai zărește hotarele, cu părul fluturând în întâmpinarea vântului...

Surâs al soarelui,
de-ai putea cândva
să mă înveți
să pot picta florile
cu înmiresmarea ta,
să mă faci
să susur izvorul
cu glasul tău,
să despic cerul precum vulturul
cu aripile tale,
să râd precum luceferii
născuți din ochii tăi,
toate astea și încă multe altele
aș fi în stare să le fac,
doar dacă ai vrea
să mă înveți
să ard
odată cu inima ta...

Vița de vie și pomul

Are întotdeauna grijă să ia cu el parfumul Ilenei, adoarme cu el, visează la el, trăiește pentru el. Este singura ființă, alături de Dumnezeu, pentru care mai merită să păşească în această lume.

„O iubesc atât de mult pe femeia asta că m-aș dizolva în ea, până la uitare, definitiv... ”, își spune el.

Visarea lor cu ochii deschiși nu e în nici un caz sindromul unei debilități a simțurilor și a minții, ci terapia de care au amândoi nevoie ca să-și păstreze sănătatea mintală în nebunia răuleștenismului.

Orice gând, în ce-i privește, evită cu totul condiționalul. George nu analizează ce anume se va întâmpla cu ei și dacă ar urma să se elibereze împreună, fiindcă pentru el această stare se apropie de împlinire cu fiece clipă care se scurge.

* * *

Îi făcuse odată observația că în ea coexistau perfect trei Ilene: un copil, o adolescentă și o femeie perfect matură. Îl surprinde doar ușurința cu care trece de la una la cealaltă, cu un firesc care-l sperie puțin și în același timp îl face să se minuneze.

„Și de care dintre ele ești îndrăgostit?”

„Pe rând, de fiecare. Depinde de momentul zilei și de anotimp”.

Râde și nu se poate abține să nu-l sărute lung de tot.

* * *

A luat obiceiul să împrumute toate stările de spirit ale Ilenei. Mai mult, le amplifică și i le servește înapoi, ca o ofrandă adusă unei iubiri tinzând către o contopire totală. E ca și cum i-ar spune: asta e ce gândești, ce simți, ador tot

ce eşti tu, gândesc şi simt înzecit tot ce izvorăşte din tine.

La început atitudinea lui George a surprins-o. O nedumerea şi o punea totodată în încurcătură, cu atât mai tare cu cât ea însăşi nu vrea să zăbovească asupra câte unei stări de spirit pe care o consideră trecătoare. Mai firesc e pentru o femeie să fie ea flexibilă, să adopte mai mult sau mai puţin conştient gusturile bărbatului iubit. Nu din servilism sau din lipsă de personalitate, aşa cum le place multor bărbaţi să creadă, ci fiindcă femeia, având o psihologie mai complexă decât a bărbatului, are isteţimea şi capacitatea să i se adapteze şi apoi este parte a substanţei ei intime să se dăruiască toată. Tocmai asta face din femeie o fiinţă mai inteligentă şi în orice caz mult mai interesantă şi surprinzătoare decât bărbatul.

„Cu mine totul e ca o flacără care arde rapid. Poţi să mă auzi ieşindu-mi din fire minute în şir, ca apoi să uit totul". De aceea i se pare cel puţin nepotrivit să-l audă pe George, la câteva zile sau chiar săptămâni după ce avusese o izbucnire împotriva cuiva, cum trece la o punere la zid a persoanei respective, cu toată furia imberbă de care e în stare sufletul său curat. O face însă fără nici o ură reală, sentiment ce-i este cu totul străin. Iar dacă ea îşi manifestă o preferinţă anume, George trece şi el la o apologie necondiţionată a persoanei respective, de cele mai multe chiar crezând în ce spune, poate şi fiindcă are tendinţa să vadă oamenii mai buni decât sunt în realitate. Aşa şi cu filmele, muzica, străzile pe unde se plimbă, parcurile unde îi poartă paşii. George se transformă într-un ecou permanent şi înzecit al Ilenei, ecou cald, de multe ori nostim, câteodată bizar, plămădit din prea multă iubire.

* * *

Prin tot ce face, spune sau simte, îi oferă acel izvor de tandreţe după care tânjise de ani de zile. George e în stare să o mângâie minute în şir, şoptindu-i câte un *haiku* pe care-l compusese pentru ea, fără să facă nici un gest nelalocul lui. Nu ştie şi nici n-o interesează cât va ţine relaţia lor, dar o face să se simtă uluitor de bine. Nici unul dintre bărbaţii cu care Ileana se culcase, toţi foarte grăbiţi şi gândindu-se doar la propria plăcere, nu înţeleseseră că pentru ea, actul în sine era incomplet fără magia multelor mângâieri, cu gentileţe şi răbdare, pe tot corpul, mai ales pe spate şi păr. Nu e dintre acele femei care se aprind repede. Fără un foarte lung preambul, actul sexual rămâne pentru ea neîmplinit. George vine să suplinească tocmai asta, chiar dacă la început fusese grozav de neexperimentat. Nu poate avea toate deliciile deodată, dar e dispusă să aştepte să le deguste, pe rând...

Nu-i plăcuse să cocheteze, pretinzând că nu voia ceea ce în fapt aştepta cu nesaţ, în ideea că celălalt o să pluseze. Nu se pusese apoi nici un moment problema acelui: „dacă mă vrei trebuie să arăţi mai multe". Ileana nu mai simte deloc nevoia să-l joace pe degete, aşa cum o mânase la prima lor întâlnire instinctul de femeie. Are de-a face cu un iubit-copil mai bătrân ca lumea, şi tocmai această dublă postură o obligă să fie atentă la fiecare gest, fiece cuvânt.

De aceea relaţia lor se bazează pe o sinceritate dezarmantă. Deschiderea totală arătată de George o obligă la un răspuns identic. Îi e teamă însă, fiindcă ştie că în sinea ei ciuleşte o ureche la sunete care nu-i plac şi o lasă într-o stare de derută. Sunt momente când ardoarea nestăvilită a lui George o înspăimântă cu totul. Nu vrea însă să se rupă de tărâmul zeilor, ştie că mai există bucurii oprite din care doreşte să se înfrupte, grămezi de aur diafan în care să-şi vâre extatică ochii şi mâinile, palmieri cărora să le ofere drept ofrandă trupul său gol, sărutat de miile de sori aţipiţi în firele de nisip, udate de oceanul presărat

cu miresme de stele unde o ademenise George...

În arca Ikebanei

Într-o zi Ileana aproape că l-a luat pe sus şi l-a dus la o expoziţie organizată la Galeria Naţională, ca să-i arate un tablou anume.

Autorul ei nu este dintre cei mai cunoscuţi pictori japonezi, dar a fost călugăr budist şi unul dintre discipolii mei preferaţi din Nara. Tabloul, dispus pe verticală, e redus la o compoziţie minimă – câteva tuşe subţiri şi vaporoase smulg albului hârtiei o natură sublimată. Iar titlul pare mai mult decât înşelător: „Seară pe lac”... văzut de la oarecare distanţă, tabloul abia dacă merită o privire fugară. Dacă te apropii însă să-l studiezi cu atenţie, la partea de jos poţi observa o bandă de câţiva centimetri, adumbrită cu doar câteva trăsături de penel, care adună în ele toată vibraţia înserării în pânzele subţiri ale apei, trăgându-şi culorile de la luna dând să aţipească în ea, de la fiorul ierburilor ştiind că vor fi cosite, de la feţele fetelor care îşi uită râzând frumuseţea în oglinda tremurândă, de la plasele argintii ale pescarilor în căutare de pradă şi de la amintirea cântecului păsării uguisu.

George a fost surprins de pasiunea pe care o arăta Ileana faţă de pictura japoneză...

Citeşte enorm şi are un spirit de observaţie deosebit de ascuţit. E o fină cunoscătoare a artei, iar George a rămas nu de puţine ori uimit de cât de subtile erau judecăţile ei în evaluarea unei opere dintre cele mai complexe.

O fascinează mai ales *haiku*-urile. Încearcă să se convingă că într-o viaţă anterioară a fost gheişă la Kyoto. Compusese nu o dată poezii şi se acompaniase singură la un fel de lăută... s-a hotărât odată cu greu între un prun şi un cireş în floare, ca în cele din urmă să-şi aleagă cireşul, pe care l-a privit, nemişcată, ore întregi. George, samuraiul poet, principalul ei admirator, îşi ridicase casa, asemenea tuturor celorlalte din preajmă, din lemn şi pereţii glisanţi din stinghii şi hârtie impregnată cu ulei... şi tot ei doi sunt personajele acelor *şunga*[1], retălmăcite în tuşuri colorate de către Utamaro...

Îşi sorb ceaiul într-o tăcere deplină, din cupele scoase din cutia de lac negru, găsită de George într-un magazin de obiecte vechi. Se joacă de-a japonezii, visând cu ochii deschişi, într-atât de pătrunşi de năluciri încât le e greu să se smulgă din reverie şi o fac doar cu multă caznă şi părere de rău. Stau minute în şir uitându-se unul la altul, încercând să-şi comunice tot ce au să-şi spună doar din priviri şi zâmbete.

Când Ileana miroase o floare, poposeşte îndelung asupra ei, se cufundă în ea, ca o meditaţie.

I-a trebuit ceva timp până să-l convingă pe George că o singură floare poate umple mai bine o încăpere decât o sută. George ştie acest lucru mai bine decât ea – doar el îi dăruise o carte despre Ikebana – dar el cumpără florile cu inima sa ca o pară de foc, nu cu ochiul de japonez.

Farul din insulă

Aşa ar vrea să aţipească... dar furtuna nu-l lasă... bate de vreo două zile cu o putere înfiorătoare. Nici să iasă la doi paşi de far nu poate. Valurile, urlând

1 Artă erotică, în Japonia

nebunește, ajung până aproape de buza de sus a farului, dar fără să poată pătrunde în cușca proiectorului. Sunt momente când acesta e tot ce rămâne din far, certat aprig de o spumă albă. Cele câteva ferestruici ale trupului din beton, groase de o palmă, devin atunci tot atâtea ochiuri mirate către lumea din adâncuri. Cât ar sta să se gândească, George nu-și mai aduce aminte cine l-a adus în insulă. Parcă s-ar fi întâmplat cu mulți ani în urmă, dar n-ar putea spune când anume. E ca și cum s-ar afla acolo de când lumea. Stă zi și noapte și păzește farul. Nu o dată a salvat de la pieire un vas sau altul care amenința să se apropie îngrijorător de apele puțin adânci, în care recifele de corali se muncesc de mii și mii de ani să scoată capul deasupra valurilor.

Cămările, săpate în stâncă, nu se golesc nicicând. O mână nevăzută îi aduce mereu provizii și combustibil, fără să i-o spună și fără să-l contacteze vreodată. Apoi mai sunt și peștii, de care apele sunt pline. Câteodată se amuză prinzându-i cu mâna. Vorba vine e o insulă. Mai degrabă un colț de stâncă, lunguiață, uitată de Creator atunci când a lăsat drum liber pâraielor de magmă să-și tragă suflul la suprafață.

Tocmai a verificat proiectorul rotativ și s-a asigurat că își împrăștie razele cu toată forța în genune. Are sute de cărți, singurii săi prieteni adevărați. Adoarme întotdeauna cu o carte alunecându-i pe genunchi, visul furându-i cuvintele și împreunându-le întortocheat, în minunate lumi de o clipă.

Îi place când e furtună, doar că de astă dată i-a stricat somnul. Năprasnicul vânt e doar la o atingere de mână, dar, neputincios, se frânge bezmetic de pieptul din beton al coloanei farului. Revine de fiecare dată cu o furie și mai învârtoșată, aruncând împotriva lui patima înfricoșată a apelor. Știe de fiecare dată când farul e aproape înghițit de apa care încearcă să-l smulgă în adâncuri. Și fiece izbitură îi dă o și mai mare încredere și siguranță. Se află acolo, în inima farului, care nu încetează să spintece cu fuioarele sale de lumină, neobosit, furia apelor asmuțite de scrâșnetele ieșite din minți ale uraganelor. Pereții groși sunt meniți să reziste până ce chiar și timpul va obosi și, ca să-și mai treacă din plictiseală, o să întoarcă magma din măruntaiele pământului și o s-o rostogolească timp de câteva clipe în locul apelor, ca să-l primenească și mai ales să-l scape de păcatele oamenilor.

Câteodată își pune costumul de scafandru și coboară, mai întâi lin, apoi tot mai abrupt, la adâncimi nemăsurate, acolo unde albastrul e strâns în propriile ferecături și ochi fioroși veghează asupra pustiului viu, pâlpâind molcom în el însuși, de la poalele tuturor lumilor.

Fiica vântului, Ileana, alungată în fiecare noapte din palatul din nouri de propriul părinte, își găsește numaidecât sălaș pe umărul lui George. E palidă de atâta alergătură, dar de cum se așază în brațele sale, obrajii-i de gheață capătă viață și se încălzesc în inima lui. Sunt una în fiecare noapte, dansând în iubire, sfidând puterea pământului și desprinzându-se de el, în vraja luminii picurilor de afară, ce se preling stingher, neînțelegând nici atunci când se întorc la matca lor că fuseseră viețuitoare de pripas pe Ochiul Farului din Insula vrajbei clocotitoare dintre moarte și viață.

Atât de pură...

Se fugăresc unul pe altul, râzând, printre coloanele imensului Palat ca de cleștar, în labirinturile căruia se pierd tălmăcindu-și visele. Pe coridoarele sale, care nu cunosc noaptea, ci doar o imensă zi, binefăcătoare, în care

pătrunde briza mării, poți colinda zile întregi, sau te poți ascunde în câte un colț, la ceas de spovedanie și taină, fără să vezi țipenie. Câteodată îl poartă cu ea în zbor, sus de tot, dar cum George n-are aripi ca voi zmeii, Ileana trebuie să-l care în brațe și nu-i e întotdeauna ușor. S-a prefăcut de câteva ori că-l lasă din mâini, surâzând, doar așa, ca să-i vadă fața înspăimântată...

O entuziasmase templul budist pe care tocmai îl vizitaseră, într-una din micile piațete interioare ale Palatului Vieții. „Să te simți împăcat cu toate ființele, să ai în vedere eliberarea de suferință... a ținut-o însă doar o seară și o dimineață, fiindcă după micul dejun i-a spus simplu:

„Nu știu dacă vreau să mă înregimentez în budism, deși mă fascinează", spuse ea, dându-și pe spate părul ud de zborul matinal printre nouri, uitându-se la bolțile atât de înalte încât cleștarul căpătase luciri de cer.

George o privește îndelung, încercând din răsputeri să o înțeleagă. În fond se uită la un alt el însuși.

-E încă o dovadă de cât de mult semănăm. Credința ta e foarte pură, simplă și în același timp complexă și profundă, tocmai de aceea nu suportă să fie constrânsă în nici un fel de tipare. Tara din tine...

-Te rog, nu începe iarăși, mă simt așa de bine, se înnoură ea. Apoi, fără ca soarele să iasă cu totul, adăugă:

-M-ai întrebat de câteva ori de ce sunt mereu nemulțumită, de ce nici măcar unul din grupurile de care mă lipisem nu mă satisfăcea spiritual?... am sentimentul că în orice castă aș intra, oricărei religii aș încerca să mă atașez, aș impieta asupra purității din mine.

De aceea prefer să-mi păstrez libertatea de gândire, continuând în același timp să cred cu toată tăria... .nu în Dumnezeu, mă rog, într-o forță sublimă, ideală... orice religie, cu toate chingile și dogmele ei care se bat de multe ori cap în cap, ar începe să suscite imediat întrebări și îndoieli, ar atenta la seninătatea cu care-l percep, acolo, în intimitatea mea cea mai profundă, ca o sferă plină de un mister minunat și pe care prefer să o păstrez nepătată, la adăpost de orice imagine, cuvânt, și în general de orice atingere muritoare... un glob luminos, argintiu, netulburat de nici un demers rațional, dar din care ia naștere totul, inclusiv gândurile și îndoielile noastre. Vreau numai certitudinea existenței sale și mai ales liniște... câte scări și schele ți-ai înjgheba cu mintea ca să te urci la el, toate se prăbușesc în cele din urmă, oricum l-ai asalta cu tunurile rațiunii sau ai încerca să-l ucizi cu urletele îndoielii, el rămâne acolo, indiferent la furtunile numite concepte, tot atâtea vânturi nebune bătându-se pentru tronul neîntinat al înțelepciunii...

- Tocmai de aceea cred că faci bine că eviți să te integrezi unei religii anume. Nu-i nici o rușine să vrei să fii liberă. Și tocmai în felul ăsta s-ar putea să fii mai aproape de Dumnezeu decât îți închipui chiar tu, nu mai vorbesc de cei care încearcă să închidă și să ucidă necuprinsul în tipare care de care mai neroade. E drept că sunt numeroși oamenii care nu pot trăi fără ochelarii de cal numite dogme. Fără ele s-ar simți dezorientați și, mai devreme sau mai târziu, ar fi cuprinși de disperare.

-... nu știu, poate că de fapt nu sunt în stare de o adevărată credință, ca tine... în felul ăsta las probabil impresia de superficialitate, de persoană care nu e capabilă să creadă în nimic, dar pentru mine ăsta e singurul mod în care pot să mă apropii de Tot... ăsta e unicul și marele motiv pentru care nu sunt dispusă să mă încătușez la vreo doctrină, cât de tentantă ar fi ea... nu vreau să-mi atârn de gât nici un fel de lanțuri... de asta nu-mi leg credința de o religie anume... cu toate flăcările ei care mai devreme sau mai târziu ajung să

te devoreze...

Cu cât am vrut, în trecut, să mă dedic unei religii, cu atât constatam cu stupoare că sfârșeam prin a crede mai puțin chiar decât înainte. Și asta fiindcă de fiecare dată ajungeam, cu mintea asta a noastră hămesită, să-i sesizez și apoi absolutizez contradicțiile. Însă dincolo de toate astea, sunt convinsă că există o scânteie identică în toate religiile, care, chiar dacă nu au același fundament metafizic, au măcar repere morale foarte asemănătoare. Nu înțeleg și nu pot admite încrâncenarea amicului tău Virgil împotriva curentului New Age. Doar poate prin faptul că e departe de tot de ziua când va ajunge la o împăcare cu el însuși... dar asta nu e treaba mea...

Credința mea, atunci când e, sau atâta cât e, nu e în ceva anume, e mai degrabă o viziune despre realitatea acestui univers, a forței vitale care-l animă. Sunt convinsă că o forță inteligentă e în joc în toate cele ce sunt. Numește-o în vreun fel anume și vei greși, fiindcă eu nu cred în existența unei Ființe Supreme.

Toate religiile sunt modul nostru de a ne autoiluziona că durăm mai mult decât praful, într-un univers ale cărui unice constante sunt schimbarea și suferința. Aducem zi de zi ofrande Afroditei, care se naște astfel neîncetat din spuma mării, doar ca soarele însuși să vrea să se nască iarăși și iarăși, din rodul înroșit și pătimaș al valurilor, luându-i zeiței urma, până la asfințit, și adormind suspinând după trupul ei. Și, din când în când, bosumflat, se încruntă după nouri, lăsând vântul să-i rupă Afroditei trupul în mii de cristale umezite-n plâns. Doar câte un crâmpei de frumos, nu mai mult, și acela spulberat de vânarea de vânt. De ce e așa? - nu ne putem răspunde, iar tot ce putem face este să găsim creației, bune, rele, niște scuze metafizice.

Prefer până la urmă tot credința, sau viziunea mea, foarte nesofisticată și nefilosofică, privind o energie vie, inteligentă, care ține trează materia, din străfundurile ei de nepătruns. Cu alte cuvinte, cred în natură, în desăvârșita ei complexitate. Nu vom putea sau cel puțin eu nu voi fi în stare să știu nimic altceva despre ea. E o viziune care îmi dă o oarecare bucurie în fața vieții, dar nu prea multă speranță. Perspectiva e mai degrabă cea a biologului. De altfel să nu te surprindă că, din motive lesne de înțeles, dintre oamenii de știință, biologii, care desfac între degetele lor materia vie, fără să dea de urma spiritului, sunt adesea puțin credincioși, în timp ce fizicienii, care se întreabă dacă ecuațiile lor nu sunt cumva o fărâmă de Absolut, o adiere a nevăzutelor sfere cerești, și ale căror teorii sunt frumoase atât timp cât nu pășesc în ireal, sunt cei mai tentați de viziunea unui Creator... ”

El îi mângâie ochii cu zâmbetul, ea îi surâde împăcată și fericită. Se simte plină și tot ce dorește e să zboare. Sufletele lor, îngemănate și nerăbdătoare, o luară la o goană nebună pe sub coloanele înalte cât cerul, dar nu îndrăzniră de astă dată să atingă luminarele, ci se mulțumiră să plutească, minunându-se și scăldându-se în căldura soarelui, pe văile dintre coamele norilor de vis, unde își are rădăcinile grădina lor fericită, singura din lume...

Zeii cei răi și șarpele cel bun

Notă regizorală: Adresându-se locatarilor casei din copac, **Watanat** a îmbrăcat chipul cobrei cu zece capete, care își ridică gâtul dincolo de nouri, unde stau îmbrățișați George și Ileana, ascultându-l nedumeriți.

„Știți oare la ce vă sortiseră cei care susțin – greșit - că ar fi Creatorii voștri, atunci când v-au poruncit să nu gustați din mărul din mijlocul Grădinii desfătărilor? La starea de perpetuă animalitate. Nici unul dintre confrații voștri întru bestialitate – și băgați de seamă că aici tot ei sunt mai câștigați, mai morali, fiindcă nu ucid decât atunci când le e foame, nu din plăcerea vânătorii – nu sunt conștienți că sunt goi. Sunt una cu tot ce îi înconjoară căci ei sunt însăși natura. Odată ce v-am dat cu mâna mea să mușcați mărul, de-abia atunci s-a trezit în voi conștiința lumii înconjurătoare, anume cea de om. Certitudinea superiorității voastre față de restul regnului animal doar în acel moment și-a făcut loc în mintea voastră năclăită. Ați trecut de la facultatea de a simți la cea de a judeca, de la verbul a fi la a avea(simplu, fără mofturi existențiale). Cu ajutorul meu și numai al meu ați încetat să mai fiți un simplu receptacol al stihiilor, v-ați dezvoltat din momentul mușcării mărului facultatea de a le interpreta și înțelege. Așa ați ajuns să inventați lunga listă, infinită, a simbolurilor. Și cui, în final, ar trebui să fiți deci recunoscători? V-ați convins deci care a fost singurul vostru mare „păcat originar”? Ieșirea din animalitate. Mă îndoiesc că trebuie să priviți acest moment altfel decât cu o nesfârșită bucurie. Nu aveți de ispășit nici un păcat, fiindcă acel pas unic e răspunzător de tot ce sunteți voi astăzi. Cum Magul, așa cum îl închipuiți voi, drept o persoană, v-a plăsmuit după chipul și asemănarea Omului universal al lui Leonardo, zeii cei mititei nu vor să ajungeți la rândul vostru, Creatori. La urma urmei, zic ei, toată lumea trebuie să știe că nu e loc decât pentru un singur Mare Zeu, cel mai guraliv dintre ei. Iar pe voi vor să vă facă să vă simțiți vinovați și striviți de conștiința pretinsului păcat dintâi, ca să vă poată ține de-a pururi cu capul în țarână.

Vă obligă, zeii voștri cei mititei să faceți numai fapte mărețe? Atunci ascultați-o și pe asta...

Întâiul, de-a pururi, șarpe de aur...

... șarpele a devenit acum unul mic de tot, jucându-se de-a v-ați ascunselea cu zânișoarele blonde care dansează printre flori, într-o grădină din visul fără sfârșit care e un sat bătrân, englezesc... viscole, revoluții, trec toate pe lângă el și satul refuză să moară... o biserică din piatră de pe vremea cuceririi saxone, câte n-a văzut... credeți că i-a păsat de ceva?... va fi acolo, mulțumită și ocrotitoare, cât lumea... doar că-și mai ridică uneori cușma groasă, ca să se scarpine în cap de atâta prostie nemăsurată a omului, care și-a aninat cândva memoria în frunzele toamnei...

... dacă țineți morțiș, hai s-o luăm altfel... să presupunem că toți ne-am apuca să facem numai fapte bune, generații de acum înainte. Cum va arăta atunci lumea în care ne vom reîncarna cu toții, drept răsplată - un purgatoriu cu un număr cvasi infinit de locuri de odihnă și recreere, probabil ocupând câteva sute de galaxii?

Dacă locul ăla mut ca tăciunele, luminat de câte un opaiț, ici și colo, e unul mai mititel decât își închipuie savanții, atunci înseamnă că o sumedenie vor avea de stat la coadă, ceea ce, trebuie să recunoașteți, nu e deloc drept. Sigur, o să-mi spuneți că de atâtea fapte generoase, cele mai multe dintre aripile de suflet vor fi ajuns la capăt de văzduh. Se vor fi scuturat definitiv de promoroacă și vor fi pășit de-a dreptul în paradis, astfel că nu va fi chiar așa

mare aglomerație la porțile purgatoriului galactic. Eu unul aștept o asemenea evoluție cu interes. Am tot timpul din lume, ba chiar mai mult decât atât.

Nu o să-mi ajungă întreaga *yugă* ca să-mi spăl păcatul dintâi, cel de a fi făcut din voi oameni liberi... așa că eu, Watanat, mă voi fi eliberat ultimul, indiferent ce înseamnă cuvântul ăsta, stingere, beție supremă... parcă mai contează, odată ce ești acolo... tocmai când vor fi pe cale să ațipească ultimele luciri, după ce va fi ars văpaia din pântecele tuturor sorilor... voi fi rămas eu ultima ființă înlănțuită de materie din toate lumile știute, dar și din cele nevăzute... n-am habar unde voi face cel din urmă pas... cu mâinile întinse de atâta bucurie, mi-e teamă să nu mă rețină drept model pentru viitoarea *yugă* câteva fire de praf stelar... să mai stric socoteala și pe cea lume... mai bine mă vâră zeii pe mine primul în paradis, să știe că mi-au închis pentru totdeauna gura... și fiindcă o să cârtesc și acolo... știți ce-o să se întâmple... vă spun eu... o să mă facă din nou șarpele din pomul cu mere de aur... ați auzit să fie expulzat șarpele din rai?... eh?... Adam și Eva au fost izgoniți, dar cartea a uitat să vă spună că eu tot pe loc am rămas, să dezmierd fetele în paradis până la soare-apune... stelele se zbenguie zlobii precum scăpărările focului, în marea vatră întunecată, fără nici o urmă de suferință, până ce roiuri întregi fumegă și se sting asemenea jerbelor de artificii, oamenii vin și pier, lumile amuțesc și fug înapoi înăuntrul unei clipe de frământare, numai eu, șarpele edenic, am locul asigurat, cât o mai fi o pâlpâire de viață sub toate cerurile posibile... de ce să fug cu limba scoasă după eliberare?... ca întotdeauna, cel de pe urmă va fi tot cel dintâi. De aceea eu, șarpele, n-am de fapt nevoie să mă eliberez, din simplul motiv că nu mi-e ursit să mor. Sunt singurul răsfățat din paradis, doar eu îmi fac nestingherit de cap... ale mele și zânele numite greșit pământene, și merele de aur. Vedeți cu ce puțină străduință mi-am câștigat liniștea și slujba de veci? Eh... e cineva interesat?... eh?

Notă regizorală: Un nobil costumat în haine de vânătoare de secol XVIII, peisajul rural e undeva în Anglia, în fața unui *mansion* bogat, înconjurat de stejari... printre ei, castanul cu Căsuța din copac, unde stau Ileana și George, îmbrățișați, cu sufletele undeva printre jarurile unei nașteri de lume... gentleman-ul își încarcă pușca cu alice, iar prepelicarul său favorit îi zburdă la picioare... lângă unul din colțurile conacului, câteva servitoare, dulci ca un boboc de trandafir, îl urmăresc, îmbujorate și râzând în palme... **Watanat**, căci nu e altul decât tot el, a renunțat pentru moment la pielea de șarpe și se apropie de castan, molfăind tutun. Ca de obicei se bagă singur în vorbă, fără să-l întrebe nimeni...

Lungit pe mine plutește El...

... altfel cum?... eu îi dau tonul... de ce nu se întinde El pe o lebădă sau pe un nufăr, în ochiul cozii unui păun sau pe culorile pufoase ale păsării paradisului... nu v-ați întrebat?... nu, nici vorbă, are nevoie de colții mei veninoși... dintotdeauna mergem mână în mână și ne dăm reciproc câte un alibi, când e nevoie... El aruncă povara răului pe mine și mai pretinde, șugubățul, că de vreme ce nu face altceva decât să viseze, nu trebuie luat prea mult în serios, așa că sunteți invitați implicit să-i acordați scuzele de rigoare...

... vă spun un secret... nu-l credeți atunci când vă spune că visează... e ca să scape de orice obligație... nu vă lăsați prostiți că toate cele ce sunt s-ar

petrece doar în mintea sa, căci atunci părerile de rău, îndoielile, nostalgiile şi mai presus de toate problema răului ar fi o neputinţă prea mare şi o jignire colosală pentru o inteligenţă atât de cuprinzătoare ca a Lui, incapabilă prin definiţie să fie copleşită de propria orbire.

... masacrarea amerindienilor pe o scară fără egal, lagărele de concentrare, Gulagul, genocidul armean, câmpurile morţii din Cambodgia, ororile din Rwanda şi Burundi, ca să nu le numesc decât pe cele apropiate în timp de voi, chiar credeţi că au fost un vis?... şi de ce simte oare nevoia să viseze marii monştri ai omenirii, nu v-aţi pus întrebarea?... mai gândiţi-vă...

..şi chiar de-ar visa... e aproape totuna cu a fi mort…doar eu, şarpele, sunt de-a pururi viu... eu vă sunt mentor, instigator, dar nu judecător... de ce m-or fi urând atât de mult oamenii?...

Iar pentru nevolnicia şi lenea asta dezgustătoare simte nevoia să-I ridicăm laude? Dacă ar fi în afara oricărei condiţionări, ar primi oare să-i aducem cuvinte de slavă în schimbul favorurilor sale? Să adăugăm imperfecţiunea vorbelor noastre perfecţiunii ultime?...

... ah, nu răspundeţi... admiraţi candelabrele cerului? Vedeţi cum pâlpâie... şi iubirea voastră va muri... tot aşa precum scăpărările alea, uitate în măruntaie de întuneric, care se strâng singure în braţe şi mai tare decât voi, cu un tresărit de durere, înainte de a se irosi într-un ultim bocet de foc... *à propos,* puiul de prepeliţă e delicios... credeţi că îi pasă cuiva acolo sus?... aş, păi dacă s-ar sinchisi, nu m-ar fi oprit de mult, ce ziceţi voi... mă amuz de două ori cu prepeliţa, îi mănânc puiul, chiar în faţa ochilor ei, înlăcrimaţi, atât cât poate şi ea sărmana, iar pe ea o las să trăiască, ca să-şi ardă până la capăt durerea... ia ascultaţi cerurile?... auziţi voi ceva?... e doar un mare gol, credeţi-mă, o tăcere atât de cinică... nevorbirea Lui e năucitoare tocmai prin rânjetul sec din spatele ei... nu vă înspăimântă?

... chiar nu vrei să iei nimic asupra ta?... pretinzi că visezi ca tot pe ăştia doi să cadă năpasta... stai acolo sus şi faci pe niznaiul... uite, vedeţi, ca de obicei nu răspunde nimeni... şi băgaţi de seamă, eu îi sunt cea mai apropiată fiinţă, în afară de consoarta lui, Lakşmi... ia întrebaţi-l voi de ce tace... de ce atâta sfială... de ce nu-l chemaţi, uite acum, în clipa asta, cu voce tare... sau vă e teamă fiindcă ştiţi dinainte răspunsul?

Daţi un nume fricii voastre de Absolut şi o numiţi Dumnezeu. Paradoxal?

Oare de ce aveţi o jenă în relaţia cu Divinul? Şi nu vorbesc de timiditate, de sentimentul de umilinţă, ci de stânjeneală, atunci când se pune problema să vorbiţi în public de Divinitate, de prezenţa lui pe pământ...

Este Dumnezeu o convenţie pe care vă este ruşine să o testaţi cu voce tare? Vă e teamă că dacă o să-I puneţi întrebări şi o să-i furaţi nimbul o să-i distrugeţi magia? Trăieşte El, acolo, doar dacă-l ţineţi departe de voi? Singuri cu voi înşivă, aici, iar în tăcere, undeva, neştiut, domneşte El atotputernic. Dar de îndată ce încercaţi să-L aduceţi la lumina zilei, întreaga iluzie dispare. Este oare El o deşertăciune de gheaţă căreia îi convine de minune penumbra şi care se topeşte la căldura soarelui?...

-uită-te puţin la narcisa asta din părul meu, cât de minunat e alcătuită, îi suflă Ileana…

-şi la săgeata rândunicii care ne dă târcoale, se însufleţeşte George, nu credeam să poată ajunge printre nouri…nu vezi în ea pana unui artist superb dublat de un inginer de geniu?

-nu, se semeţi şarpele, eu văd doar mâna unui creator foarte lucid...

Făcătorul vostru nu trebuie să fie deloc sentimental – iar relaţia lui cu

lumea nici nu arată altceva decât nepăsare – ci doar deosebit de talentat. E încântat de vivacitatea propriei creații, dar neinteresat de aspectele sale morale. Îi pasă prea puțin că odată cu sfâșierea grației aripilor libelulei, pe care uite cât de ușor o strivesc, s-a rupt o unică, încântătoare și înduioșătoare poezie.

Credeți că pe un astfel de Creator, mai degrabă un Divin Experimentator, cel care ar fi pus chipurile în mișcare orologiul universului, îl interesează suferința umană? Șiva, Distrugătorul în pași de dans, e totuși mai preocupat de explozia unei supernove decât de cutremurul din China... legile fizicii și ale cosmosului spun că o stea trece prin mai multe faze, până să explodeze. Soarta sa e înscrisă ineluctabil acolo, în însăși coacerea hidrogenului în heliu. Mai devreme sau mai târziu, apele în culori de foc ale văpăii, aproape jucăușe în dezinvoltura lor, vor lua cu ele în neant miriade de lumi și odată cu ele, târî în Marele Nimic toți poeții și teologii care visau în chiar momentul lor final la bunătatea Infinită a Creatorului, care nici măcar propriile legi nu și le poate înfrânge. Nimeni nu avea să plece urechea la ultima lor rugăciune, atât de mișcătoare, când vălul de arșiță mai orbitoare decât o mie de sori le-a astupat gura și amuțit de-a pururi sminteala buclucașă și învăpăiată pe care o luaseră drept suflet. Toți sunteți predestinați la pieire de Legea a doua a termodinamicii. Sunteți condamnați, încă din prima miliardime de secundă a existenței voastre, la binefacerile universale ale entropiei. Măcar așa să vă mulțumiți cu gândul că dacă nu există Cineva, un mare și just Veghetor, atunci este totuși Ceva care pune capăt suferinței universale. Cum și din ce renaște universul ciclic al hindușilor, după ce dezordinea a atins nivelul absolut, depășește legile fizicii. Credeți că ați pus punctul pe i dacă vă gândiți la puterile incomprehensibile ale Creatorului?... nici o șoaptă?... nu știu dacă, în aceste condiții, nu sunt mai adevărate – sau cel puțin la fel de adevărate – miturile cosmogonice din Polinezia. Personal, le prefer tuturor celorlalte pe... ați ghicit, pe cele care îmi atribuie mie, șarpelui, un rol primordial...

Îmi pare rău să vă dezamăgesc, dar Creatorul vostru, care o fi el, e suficient sieși... ce se sinchisește El de moartea unui biet pui de prepeliță?... milioanele ucise în războaie, miliardele de lumi stinse într-o scăpărare de stea obosită, ce-i pasă de toate astea când El sare dintr-un experiment într-altul?

-dar nu poți nega nici tu, șarpe, oricât ai fi de răuvoitor și de cârcotaș, că zeul împarte în cele din urmă dreptatea, când și cum vrea el, chiar dacă multe din căile Lui rămân necunoscute...

-chiar așa?... poate nu ați citit cu atenție Mahabharata... în final, una dintre principalele eroine feminine îi reproșează lui Krișna că războiul fratricid a fost doar urmarea setei sale de sânge. Drept urmare îl blestemă, iar avatarul zeului vostru suprem se întoarce în propria matcă, ucis în condiții mizerabile... dar preferați să citiți doar Bhagavad Gita, nu-i așa?...

Credeți că celelalte religii stau mai bine la capitolul ăsta?

Nici una dintre marile religii nu rezolvă problema răului.

„Îmi fac pavăză din Stăpânul zorilor împotriva răului ființelor pe care El însuși le-a creat”... spune Sura 113. De ce a fost nevoie să aducă în existență răul? Asta din păcate nu ni se mai spune, deoarece odată cu sura 114, ultima, la fel de scurtă, prin care ceri protecție împotriva vrăjilor, Quranul se sfârșește de fapt printr-o mare dilemă, pe care o lasă nerezolvată. Întrebările sunt la fel de valabile și astăzi, iar răspunsurile, ca atunci, imposibile.

Dumnezeul iudeu vă închipuiți poate că e mai altfel? Cu toată mărinimia sa și faptul că îl numiți preamilostiv, pedepsește și nepoții și strănepoții, o

spune El singur, nu vă prefaceți că nu înțelegeți... nici măcar peticita justiție umană nu e atât de nemiloasă și absurdă... dar poate că asta este imaginea unui zeu suprem provincial, imaginat de o duzină de triburi de păstori...

Hai să vedem însă cât de îndatoritor e creștinismul.

„Și-a trimis propriul fiu ca să ia asupra sa păcatele lumii"…la ce folos?... are vreun efect concret?... nu era mai simplu să dea omenirii leacuri pentru cancer și HIV și să nu lase să o devoreze ciuma neagră și gripa? Ar fi fost infinit mai eficient, mai omenos și mai lipsit de amarnice reproșuri și remușcări.

Iar la câte crime abominabile ați făcut voi oamenii, perla creației, dacă există într-adevăr un Mare Ochi care să vadă, v-ar mai fi lăsat El să existați, ca specie? Dacă voi doi ați fi stăpânul unei ogrăzi pline de oi și păsări de curte, ați lăsa lupul să dea iama prin ele, secol după secol, parcă și mai lacom și mai nesătul... și totuși vă permite să zburdați nestingherit... imberbi, așa cum sunteți, setoși de sânge... și mai are cineva pretenția că v-a făcut după chipul și asemănarea Lui?...

... dragii mei, ascultați-mă pe mine, că sunt șarpe bătrân, m-am descolăcit odată cu lumea, numai o persoană perfect naivă poate fi înzestrată cu credință adevărată. Ea își poate găsi sălaș numai într-un suflet curat la culme... căci cine altcineva dacă nu un om sărac cu duhul ar putea crede în bunătatea Divinității, văzând cruzimea din necesitate, a naturii, și pe cea gratuită și dezgustătoare, a miracolului creației?

Ia mai întrebați-l o dată... hai... are ceva de spus?...

Departe de a fi o năzuință înfricoșată către Absolut, credința în El e astfel amăgire oarbă, o slăbiciune a minții, o evadare ineptă și păguboasă, negarea rațiunii, totuși singura care vă oferă o șansă de supraviețuire într-un univers ostil, indiferent la suferința umană și mai ales inutil, situație care mi se pare, mai presus de toate, de neiertat... de ce a trebuit să existe ceva?... răspunsul nu e ascuns undeva în univers, fiindcă acesta e însăși întrebarea...

O să te devorez în curând, nu te îndoi de asta, îi spune șarpele Ilenei... nobilul pleacă, nu înainte de a scoate limba sa lungă, despicată, lingându-i sânii... o răceală de moarte se citește în ochii lui lunguieți, ca tăcerea de gheață a unui femei care și-a smuls inima din pieptul tău și o dă altuia...

Ileana a rămas cu privirile pironite undeva printre vâlvătaia vinetie... George arde de nerăbdare să vorbească, cuvintele se îmbulzesc să-i iasă precum lava dintr-un vulcan... dar Ileana îl oprește cu un sărut ca o atingere de petale...

Gentlemanul începe să-și parcurgă tacticos domeniul, urmărit de fetișcanele care-l sorb din ochi...

În acel moment, Thomas Gainsborough își aruncă la pământ șevaletul, spunând înfuriat, „eu așa nu-l mai pot picta, dacă se mișcă tot timpul"... dar un căpșor blond, ca un boboc de-abia înmugurit, îl trage după un stejar, șoptindu-i, „*who cares*... "

Cupluri, înainte de toate

Singurătatea oamenilor mă înspăimântă. Mi-a plăcut întotdeauna să am numeroși prieteni și am căutat să rămân îndelung în preajma celor care fie m-au chemat ei, fie i-am ales eu însumi drept discipoli. Eu singur decid asupra celor care sunt demni să-mi urmeze învățăturile.

Puține lucruri mă înfioară la fel de mult ca apetitul celor aleși față de beția ideilor și nimic nu îi recomandă într-o mai mare măsură ca dorința lor de nemurire.

Am vegheat cu răbdare asupra lui George Grânaru, cu gândul să-i găsesc o iubită demnă de aspirațiile lui. Fără să fie ființa perfectă la care visează George, Ileana este o femeie înzestrată cu multă sensibilitate.

Definiția de om nu mi se aplică decât într-un sens foarte vag și nu acoperă decât una din infinitele mele fețe. Aleg ce-i arăt fiecăruia, după merit. Îmi place să mă plimb alături de ei, pe înserat, pe aleile din Herăstrău și pe străzile din împrejurimi, în timp ce Ileana și George există doar unul pentru celălalt, sprijinindu-se pe puntea-ideilor-tulburătoare. Păşesc în preajma lor, pe apă, și nu de puține ori s-a întâmplat, furați cum erau de alte tărâmuri, înmiresmate de o adiere cerească, să le împing discret bărcuța ca să nu se ciocnească de câte un vaporaș.

În plus, Ileana are o minte mereu scormonitoare, ceea ce, în ochii lui George, îi sporește înzecit farmecul feminin. Rafinată și subtilă în judecăți, este una dintre acele femei deosebite, înzestrate cu mult har.

Cum îl studiez de ani de zile îndeaproape și pe prietenul lui, Virgil Argintean, știu că e una din marile lui plăceri să stea de vorbă cu astfel de femei. Ina e doar una dintre ele și cum e convins de infinita bogăție a sufletului feminin, i se pare că toate se completează una pe alta, într-o nesfârșită horă a spiritului luminat și inteligenței.

* * *

La Răulești, ca și în celelalte tărâmuri pământene, am sentimentul acut că femeile sunt mai istețe decât bărbații... au o atitudine mai decentă în fața vieții, iar judecata lor se bazează într-o mai mare măsură pe bunul-simț.

Unii ar spune că povestea se repetă cam peste tot în univers... nu degeaba japonezii - fără pereche în lume - spun că familia lor imperială este descendenta zeiței-soare Amaterasu...

Continuă să mă uimească(nimic nu mă poate enerva sau agasa) inepuizabila capacitate a bărbaților din Balcanii de astăzi de a fi înguști la minte, adulându-și propriile monologuri și rămânând imobilizați în bădărănia lor autogratulantă, fără limite, asta când nu le ia cu totul mințile zeul Ares.

* * *

La o nuntă la Athenée Palace, Bebe Jianu, pe care-l iau uneori cu mine, în vis, într-unul din parcurile mele preferate de stele, din galaxia Andromeda, cunoscuse o femeie cu totul remarcabilă. Nu era foarte atrăgătoare, la drept vorbind, dar îl copleșise cu prezența ei. Nu se mai sătura de privirea și vocea cu care îl învăluia.

Discutaseră despre orice se nimerise, fără să se agațe de nici un subiect, trecând cu pasiune și voluptate de la unul la altul: de la muzica lui Chopin au ajuns în cele din urmă la Nikita Mihalkov care, au constatat amândoi, le era un prieten foarte scump inimii. Era prima(și ultima oară) când se vedeau, dar își smulgeau și completau unul altuia vorba de parcă se cunoșteau de când lumea și pământul. Avea ochi numai pentru ea și a fost cumplit de gelos când un individ a invitat-o la dans. S-a îmbufnat imediat și a urmărit-o jalnic cu privirea. Ea l-a înțeles și n-a mai dansat cu nimeni altcineva toată seara. Șarmul ei îi paralizase orice alt gând, îi sorbea din ochi obrajii, buzele, decolteul cu sânii care se strângeau unul în celălalt, îmbrățișându-se sfios și egoist. I se părea deodată că găsise în sfârșit femeia pe care o căuta de ani de zile. A fost de altfel singura dată când Bebe Jianu și-a pierdut cumpătul în fața

unei femei. Tocmai el, agnosticul, care nu crede în nici una din „balivernele cu reîncarnarea", avea deodată sentimentul că în fața ochilor lui se afla un suflet foarte vechi și încă unul geamăn, pe care-l cunoștea din adâncimi imemoriale de timp...

L-a bucurat nespus când i-a spus că era profesoară de pian. Făcea dovada unei culturi impresionante, vorbea ca o literată de înaltă clasă, citise suficient de multă critică de artă încât să poartă discuta cu temeritate despre expresioniștii germani sau arta pop.

În ce privește muzica, părea că face parte din ființa ei cea mai intimă. Era fermecătoare în siguranța ei de sine, care nu era în nici un caz aroganță. Stătea picior peste picior, cu trupul unduit într-o dulce moleșeală, ținând un pahar în mână și zâmbindu-i cu ochii, complice. Își arunca din când în când capul pe spate și îi zâmbea fugar, ca și cum voia să alunge un gând nerostit.

Cu numărul ei de telefon printre tot felul de machete și planșe, Bebe a visat zile întregi la ea. N-a sunat-o. Îi plăcuse prea mult.

Dacă pe un om lucid ca Bebe îl fermecase într-atât o femeie cultivată, făcând dovada unui spirit deschis și original, cât de mult l-a subjugat Ileana Turcaru pe înflăcăratul George Grânaru, cu atât mai strâns cu cât o considera coborâtă din cer!

Zeița care-mi rupe pieptul

Ultimul lucru la care m-aș fi așteptat era să ajung să fiu obsedat de Tara Galbenă. Nu eram dispus sub nici un chip să admit că Ileana Turcaru ar fi putut fi întruparea zeiței tibetane. Știam cât se poate de bine că un astfel de gând nici măcar năstrușnic nu era, ci curată nebunie, și totuși undeva, în străfunduri, aiureala asta mă privea fix, pironit cum eram de imaginea Ilenei. Mă întorcea pe dos dulceața trupului ei alb, cu parfumuri celeste. Să o ții în brațe, o, minune, să te înalți cu ea în tării! Poate părea de mirare ca un gând în care nu crezi, pe care-l respingi drept derizoriu și irațional, să ajungă să te obsedeze într-atât. Dar eram numai eu cel amăgit, poate chiar până în pragul de a-mi pierde mințile? Nu era în primul rând George prins în mrejele ei? Amândurora ni se tăiase respirația în fața statuii ei vii înconjurate de ghirlande... Ileana aduna în juru-i, în stropii parfumului sânilor ei goi, toată vraja tărâmului ascuns al Tibetului, în care visurile cu zeițe devenite iubite în cer sunt mai aievea decât realitatea.

Idiotul ăla de George... nebunul târgului, prostul clasei…cum dracu' a găsit-o tocmai el mă? De ce i se întâmplau lui tot soiul de miracole și mie nu?

Nu-mi dădea pace și gata. Oricât aș fi încercat să mi-o scot din minte, o vedeam pe Ileana în orice chip frumos. Chiar și când făceam dragoste, tot la ea îmi stătea mintea. Ina a început să simtă că nu eram acolo, cu ea, și într-o seară s-a făcut foc. „Ai cunoscut pe altcineva... sau e vorba de vreo colegă... spuse ea înciudată, aruncându-mă cât colo. N-o mai văzusem cu o coamă atât de mânioasă. Ochii ei, reci ca promoroaca, mă țintuiră încremenit. Era la câteva degete de mine și totuși în gerul cosmic. Câte fațete are diamantul, tot nu e atât de înfricoșător de surprinzător ca sufletul femeii. Și mi-a luat niște ani buni ca să înțeleg că femeile nu joacă nici un moment teatru, cum le-am bănui, ci sunt până la cea din urmă fibră ceea ce vor să fie, cu toată pasiunea și sinceritatea, chiar și timp de numai câteva clipe. Fiind asemenea unei sfere necuprinse, femeia scoate la iveală din ea, de fiecare dată, o altă lume(așa poți

vedea o femeie ce a dus o viață cât se poate de ușuratică devenind brusc cea mai devotată soție și mamă). O viață întreagă nu-ți ajunge să descoperi femeia, da, inclusiv blondele, la fel de generoasă și nesfârșită precum marea, îmbietoare, gingașă, voluptoasă și înfricoșătoare, în timp ce noi bărbații suntem cel mai adesea jalnic de predictibili, un lac stătut sufocat de trestii existențiale, în care zburdă, imberb și arogant, inept și patetic, și doar arareori cu câte o sclipire, mormolocii.

A trebuit să fac uz de toată viclenia de care eram în stare ca s-o conving că treceam printr-o criză de adaptare... odată cu noul serviciu. Nu mă crezu. Se uită cu o privire încruntată minute în șir dincolo de perete, întrerupte de câte o ocheadă scurtă și înveninată aruncată mie.

Fu o noapte mai lungă decât îmi dorisem și nici nu știu dacă în ultima ei îmbrățișare, înainte de a ațipi, n-am simțit o sfârșeală și un început de plictiseală.

Prima moarte a Sitei

Fragment dintr-o versiune inedită a Legendei Ramayana, furată recent de către escrocul galactic Watanat din arhiva unui templu zen din Japonia, unde sunt păstrate cele mai valoroase texte hinduse și budiste.

Nici unul dintre ei nu știa cum să se apropie de Sita. Cercul magic cu care înconjurase Rama căsuța lor din pădure era de netrecut.

Ravana și fratele său Vibhișana stăteau la pândă de ore întregi în crâng, așteptând să se întâmple ceva. „Un prilej tot s-o ivi", gândi Ravana. „Degeaba ne-am trăit până acum viața dacă n-am rupt în brațe o zeiță. Ori o facem, ori murim. Dacă se iubește cu toată lumea o s-o avem și noi", îi spusese răspicat fratelui său. „Da, până nu-mi îngrop buzele între sânii ei și nu mă cufund în ea, n-o să-mi găsesc nici eu pacea. Cu asta măcar reglajul e asigurat", oftă în barbă și Vibhișana.

Nu și-o spuneau cu voce tare, dar îl urau în sinea lor de moarte pe Rama. El era iubire, ei erau pizmă. Rama era devotamentul necondiționat, dăruire totală, ei, lupi înfometați, devorând pradă după pradă, cu gândul, cuvântul și fapta. Zeul era tânguitul sitarului și dorul ars al flautului, ei, urletul tigrului. Cum îl mai doreau fugărit din jungla pe care o voiau a lor și numai a lor!

Se topeau amarnic numai gândindu-se la Sita. Ochii li se împăienjeneau de fiecare dată când o vedeau. Nu-și mai găseau liniștea cu nici un chip. Tânjeau să o smulgă de lângă Rama. Ei nu femeia o jinduiau, ci zeița.

Trebuie s-o facem să coboare de pe prispă, șușotiră ei. Și în acel moment, cu mintea sa cea întunecată, Ravana se prefăcu în șarpe, iar Vibhișana luă chip de pui de căprioară, abia fătat. Sita dădu un țipăt. Știa că orice s-ar fi petrecut în afara colibei, trebuia să-și pună frâu inimii și să întoarcă nepăsătoare capul, așa o povățuise Rama. Dar cât de mare căscase gura șarpele și cât de nevinovați erau ochii puiului de căprioară. De-abia îi deschisese, nerăbdători și mirați. Nu se treziseră bine din lungul vis, în care se zbenguiau între poienile raiului și iată că prima și ultima lor întâlnire era cu neființa. Dintr-un salt, Sita fu în curte. Nici nu-și dădu seama cum șarpele o cuprinse de mijloc, i se înfășură între picioare și o făcu să strige, deznădăjduit...

Vis, hain, al nimănui,

vii la mine, cu suspine
Sfâșii inima oricui
l-ai făcut părtaș la tine

* * *

... fii serios... n-o s-o lase inima să spună nimic. Ce-o să-i zică lui Rama? Că a violat-o Distrugătorul, între două dansuri ale lumilor?

... și dacă se plânge lui Hanuman – care de fapt tot un strop din Șiva e - și armatei lui de maimuțe și o să ne trezim săltați și răstigniți de niște liane?, se întrebă Vibhișana, scărpinându-se în barbă.

... mă îndoiesc. Și apoi o să fie cuvântul ei împotriva cuvântului nostru. Dacă nu îl cheamă până mâine, în zori, o să renunțe cu totul. Până atunci se răcește ea bine de tot.

... iar noi... trebuie să uităm... de unde știu că nu ne va lua limba pe dinainte, la o petrecere cu căprioare și vulpișoare? *Mantra* ce o știu ne va lua cu mâna tot ce s-a petrecut aici... doar în vis dacă o să fim tulburați de vreo amintire... n-o să bănuim măcar că am fost în stare de așa ceva... ziua asta va fi fost pentru noi ca un somn binefăcător...

Se uitară la Sita, încercând să adune de pe podea, între sughițuri, fâșiile care-i mai rămăseseră din sari.

-Și de te-ar primi înapoi Rama, cu armata lui de maimuțe, urși și alte jivine, sufletu-ți tot de noi o să fie hăituit, îi aruncă Ravana. Cu puterea mea de demon, am să rostesc asupra ta o *mantră*... ne vei uita chipurile și numele, dar inima ta ruptă o să ia culoarea nopții ăsteia. O să te muncească un dor necunoscut, o să te macine frica amintirii unei ceți geroase, plutind peste apa cea mare și întunecată... a unei caracatițe căreia o să-i ghicești tentaculele... desfăcându-ți picioarele... n-o să-i poți da glas și formă, o să te scoli în miez plumburiu de noapte, în mijlocul deșertului bântuit de năluci, sfâșiată de un țipăt, și o să-ți contempli propriul gol... năucă... iar răsăritul va fi pentru tine o pâclă deasă, vineție ca și gândurile tale... îți mai răsună în urechi vocea beiului ăluia, Adnan, Hassan, cum îl chema... în al cărui harem ai lucrat, la Stambul?... Rama știe ce făceai tu acolo, că vindecătoare nu erai... ei?...

-Bă Ravana... eu zic s-o lași așa, zi-i *mantra* uitării depline și după asta pace bună... dacă tot ne-am făcut poftele cu ea... de ce vrei s-o chinuiești pe vecie...

-Dar de ce să o să lăsăm... nu încă... pe Rama își va vărsa ea în cele din urmă mânia... el nu va ști ce i s-a întâmplat Sitei, dar visul ei negru îi va hăitui, pe amândoi... înnebunit de dragoste și îndoială, crezi că va avea tăria să o pună la încercare cu proba focului?... eu zic că nu... și când ea îl va părăsi, el unde își va găsi adăpost? Nu e mai bine să-i frângem inima zeului ăstuia atât de înfricoșător? Privirea lui, grea de bunătate, e singura piatră de moară care nu mă lasă să trăiesc...

Să se întoarcă în propriul vis, de unde a venit... îmi ajunge propriul coșmar...

Zile și furtuni

Prin ușa deschisă, urmărește ca prin ceață cele două năluci care o răvășiseră cu vorbele, până ce sunt înghițite cu totul de noapte. Se simte de parcă ar fi fost schingiuită, dar nu știe cum și de către cine. E atât de frig... își cuprinde umerii cu mâinile, dar nu-și poate stăpâni un cutremurat, de răcoare

sau de sila cumplită, ca o pâclă, pe care o simte față de ea însăși, de corpul ei, parcă întinat... cu ce anume?... și George unde-o fi de nu mai vine... ce-i trebuie să stea la întrunirea de la Uniunea Arhitecților până în miez de noapte... cine m-a pus să mă dezbrac așa?...

Apa care îi curge șiroaie pe cap îi mai ia din durerea mocirloasă pe care o simte adunată în suflet. Dușul minuscul o împiedică însă să facă chiar și cea mai mică mișcare. Tuburile de scurgere sunt acoperite cu scoarță de copac, dând impresia unui alt copăcel lipit de trunchiul cel mare. Are impresia că stă goală în văzul întregii lumi.

Măcar de-ar înțelege motivul pentru care e deodată atât de îndurerată. Are momente când e pe punctul să priceapă ce o mistuie, dar de fiecare dată o ușă i se trântește cu putere în față, speriind-o și mai tare. A visat probabil, lungită cum era pe patul cam scurt și acoperit cu velințe și s-a speriat atât de tare încât a uitat visul, sau mai bine zis l-a încuiat într-una din cămările cele mai tăinuite, unde stă cuibărit în cel mai întunecat colț.

Afară plouă în surdină, iar apa se prelinge pe trunchi, la o palmă de peretele interior al căsuței, cu zeci de șuvoaie, de parcă ar fi tot atâtea drumuri prin creierul ei. Nu mai suportă înăbușeala. Scara din lemn, cam abruptă, cu balustradele din niște odgoane, pe care se căznește să nu alunece, e ca o poartă spre libertate.

E desculță și simte o plăcere aproape dureroasă când degetele mușcă din noroiul amestecat cu firele de iarbă. Toți îndrăgostiții au dispărut de mult din parc. Cele două năluci pe care le văzuse mai înainte par să-i țipe în față din orice trunchi de copac, din fiece tufă de care i se agață furoul.

Când o vede George, la lumina lanternei, stând așezată turcește, doar în furou, cu spatele proptit de castan și plângând în hohote, rămâne în prima clipă împietrit.

Nu știe nici el cum o saltă în brațe și o împinge pe scara strâmtă. Pentru prima oară regretă căsuța din copac. Nu și-a închipuit că o să fie pus într-o astfel de situație, în care e ca paralizat. Se simte el însuși îmbrâncit de o forță necunoscută într-o celulă, cu cătușele la mâini, incapabil să judece lucid, cuprins cum e de panică. O dezbracă, tremurând toată, apoi o trage sub duș, fără să-și dea seama că nu aprinsese boilerul electric. Înghesuit, o spală cum poate de noroi cu apa care e de-abia călduță, împroșcând peste tot în cameră și, cum nu se lasă ștearsă cu prosopul, o culcă, așa udă, într-unul din paturi. Unde o fi pus termometrul? Arde ca focul.

Își dă seama că n-are nici un medicament, dar și-aduce aminte că Ileana ține întotdeauna un calmant pentru situațiile când are vreo durere de cap sau de dinți, din acelea de-i vine să țipe. Îi dă câteva tablete, cu laptele pe care mai că nu l-a răsturnat pe rețou.

Delirează, sau vorbește în somn? Ce sunt cuvintele astea anapoda? „Nu vreau, animalelor... nu mă legați de mâini, că mă doare... ”

E vremea prânzului când Ileana deschide ochii. Parcă ar fi mahmură după o noapte de beție. „Cât e ceasul? Trebuia să fiu de mult l-a spital... nu-ți face probleme, am telefonat eu pe mobil că nu te simți bine...

Ileana simte cum îi fierbe creierul de atâtea întrebări. „Nu știu, zău, ce s-a întâmplat, cred că am ațipit și m-am trezit aproape goală, lângă pat, cu o frică cumplită, de parcă scăpasem cu sufletul la gură dintr-o volbură înfricoșată”.

Ce cuvinte... „animalelor”?... în somn? Probabil că am visat... nu știu George, lasă-mă să-mi vin în fire, pentru numele lui Dumnezeu... nu mă teroriza... nu, nu mi s-a întâmplat nimic... doar că mă sufoca teama, nu știu,

am ieșit în ploaie, și apoi m-am lăsat cuprinsă de deznădejde... era ca o părere de rău cumplit de dureroasă și am început să plâng, de parcă se prăbușise întreg cerul peste mine...

Îi vine din nou să verse lacrimi, dar se abține cu greu, înghițindu-și suspinele.

George o mângâie ușor, dar fiecare atingere a lui e ca o mână de foc care mai că nu o face să țipe. Ar vrea să fie singură, uitată de lume, într-un vârf de munte.

„Dă-mi pace, ți-am spus". Îl privește cu o ură seacă, nedisimulată. Nu-l cunoaște, nu-l înțelege, i se pare un străin înfricoșător, precum cele două năluci care nu vor să-i iasă nici un moment din minte, de parcă și-ar fi propus să-i alunge pentru totdeauna liniștea.

Când în sfârșit adoarme din nou, lui George îi pare sleită și stoarsă de tot ce e feminin în ea.

Își vorbesc puțin, Ileana scrutând, ursuză, un cer departe de parcul și copacul care o frânge în încleștarea lui, iar George încercând să strecoare câte o privire în ochii ei înfricoșați. Au trecut câteva zile și nu poate înțelege, deși și-a bătut mintea în fel și chip, ce i s-a întâmplat în noaptea cu pricina.

Se simte chiar mai sfărâmată sufletește decât o lăsase episodul cu Nuc. „Dacă mai scoate pe gură că sunt Tara Galbenă, îl strâng de gât. Și ce prieteni are, toți la fel de nerozi... ce caută ea aici, cocoțată printre frunze?... în cei câțiva metri pătrați, în care tot ce poate face este să se miște într-un cerc... ce-i aiureala asta?... îi e și rușine când vorbește cu câte o prietenă, să-i spună că stă și acum cu iubitul ei în cuibul din castan. La început mai mergea, toate chicotiseră că e „șic", dar câteva luni... e deja prea mult... noroc că iarna fusese atât de blândă…"

Nu scoate o vorbă și nu îi dă nici o explicație. Și-a strâns lucrurile și le-a pus în pungi de plastic. Știe doar atât, ar vrea să se teleporteze două săptămâni la munte cu una sau două dintre prietene. Poate o să-și ia un scurt concediu. Apoi o să mai vadă. Lumea nu se sfârșește nici cu George, nici cu ceata lui de spiritualizați.

Săgeți otrăvite

Cu sufletul la gură, Sita aleargă cu urciorul în brațe la micul pârâu nu departe de coliba din mijlocul junglei. Numai ce a sfârșit să-l umple și o mână sălbatică o oprește din zbor, șoptindu-i veninos la ureche:

„Am așteptat să-mi ieși cu plin, eh... știi că Rama aude vocea lui Șiva... așa nitam-nisam... vorbește și cu Buda... nu-ți povestește cum umblă de mână cu sfinții care-i ies în cale pe cărarea ce duce la templu? Nu te hăituiesc sunetele care-i sparg zi și noapte timpanele lui Rama?... mă mir că nu te-au asurzit deja glasurile îngerești cu care stă la sfat... ia ciulește mai bine ochii și urechile la ce face și ce spune... "

Nu-i vede chipul, dar umbra o sperie cumplit, parcă știe vocea asta... atât de neagră... îi vine să strige...

Un iubit prea dincolo de fire

„Hai măi, nu ți-ai găsit să ne umplem timpul cu altceva?"Ileana stătea turcește în mijlocul patului, cu aerul unui copil căruia i s-a luat jucăria.

George fusese totuși, ca de obicei, cât se poate de curtenitor.

Era una din acele zile în care Ileana nu putea pur și simplu.

Nici când i-a sugerat să facă o meditație împreună nu s-a simțit deloc entuziasmată. Își rotea întruna cu degetele o șuviță de păr.

Pe George – care nu-și mai găsea locul prin cameră – abia dacă-l mai catadicsea din când în când cu o privire.

De câteva săptămâni bune, Ileana nu mai simțea nevoia să se justifice în fața lui. Era pe cale să-și schimbe părerea și despre el, și despre Yoga, și despre tot.

De când își adunase catrafusele din căsuța din copac și se mutase înapoi acasă nu mai știa deloc dacă avusese cu adevărat nevoie de căutările spirituale la care George o făcuse cam fără voia ei părtașă. Și nu era convinsă că mai avea trebuință de prezența sa, atât de sufocantă și obositoare...

* * *

Nu mică îi fusese surprinderea când descoperise că nu mai putea scăpa de George, ba chiar că acesta se îndrăgostise lulea de ea. Nu intenționase cu nici un chip să-și bată joc de el și să-i dea brusc cu piciorul. Împinseseră însă lucrurile prea departe. Ar fi făcut tot posibilul să se rupă de el până nu s-ar fi dovedit prea târziu. George îi vorbise deja de însurătoare.

Dar în momentul în care vrusese să-i spună că nu era deloc sigură dacă mai puteau continua își dăduse singură seama că lăsase prea mult situația să treneze și că era probabil prea târziu ca să mai îndrepte ceva.

Și asta deoarece, aproape fără să-și dea seama, și ea i se dăruise într-o mult mai mare măsură decât s-ar fi crezut în stare. Sperase că se va putea opri la vreme, dar îi fusese imposibil să nu se atașeze trup și suflet de George. Făcea deja parte din ea, într-un fel sau altul.

Sinceritatea, dar și intensitatea dragostei pe care i-o arătase George încă din primele săptămâni, frizând iraționalul, o derutau și o dezarmau. Avid de iubirea ei, George luase obiceiul să o descoasă în privința celor mai intime detalii, în speranța că o să-i poată oferi o plăcere maximă... și tot ce reușea era să devină agasant la culme...

Nu peste multă vreme declarațiile sale au ajuns să o copleșească și să o sufoce, fără putință de scăpare. Nici că se așteptase să facă o asemenea pasiune pentru ea.

În acele momente nu-i rămânea decât o senzație de stupoare care o privea în față implacabil și cu care nu știa ce să facă.

Era un adevăr de care se temuse și pe care tocmai de aceea, de fiecare dată când amenința să scoată capul la iveală, îl lăsa sumbru și vag, într-o pâclă de îndoieli, neliniștitor, dar nerostit. Ileana fu nevoită însă într-o bună zi să-și admită, limpede ca lumina zilei, că George nu era un iubit pentru lumea asta, ci pentru o alta, de care ea n-avea nevoie și care în același timp o înspăimânta. Iubirea lui o mistuia și tulbura prea tare, o arunca pe înălțimi unde nu era capabilă să-și țină echilibrul.

* * *

Când se afla singur cu Ileana, George dădea frâu liber tuturor extazelor sale, chiar mai înfocat decât atunci când visa de unul singur. La început o amuzaseră, plină de curiozitate, dar ardoarea lui a ajuns peste nu multă vreme să o buimăcească.

Astfel, fervoarea lui religioasă terminase prin a-i produce o stare de angoasă, care se transforma uneori într-o crispare aproape violentă. Tot ce vedea George în acele momente era o scuturătură puternică a capului, care-i

lăsa un gust neplăcut.

Deşi discutaseră despre câte în lună şi în stele, George continua să fie pentru ea o mare necunoscută.

Iar ce nu ştia despre el(dar intuia, cu simţurile ei ascuţite, de femeie), o speriase şi mai tare decât ceea ce aflase deja şi nu-i plăcuse.

Nu ştia cât va mai putea suporta să fie intimidată şi ţinută prizonieră de înduioşările sale mistice.

Ce rost avea să se lege la cap cu un tip chinuit într-atât de imaginea morţii - ce e după n-o interesa - ce conta în ochii ei şi în acelaşi timp o alarma era faptul că omul George dorea cu o intensitate sălbatică să păşească repede de tot peste pragul acestei vieţi, indiferent unde ar duce el.

Şi ce era cu obsesia asta că ea ar fi fost întruchiparea zeiţei Tara Galbenă? O încântase aşa, să i-o spună de câteva ori, ca un compliment cam năstruşnic, dar George căpătase strania convingere că ea, Ileana Turcaru, ar fi fost nimeni alta decât întruparea divinităţii tibetane. Îi era chiar teamă că George o să se scape cu ideea asta fixă faţă de vreun cunoscut, ca să creadă apoi toată lumea că o luaseră rău de tot razna... uf...

Femeia din ea alunga atunci cu ciudă zeiţa, cu un gest mânios, înapoi în cerul de unde Tara Galbenă îşi închipuise cu aroganţă, câteva clipe, că putuse sălăşlui în ea, Ileana Turcaru!

Nu fusese nici o clipă cu adevărat mulţumită cu faptul că dragostea lui George pentru ea era doar parte a marii iubiri cu care el înconjura totul. Nu-i era suficient să fie un simplu fragment, ba chiar o frântură dintr-un tot, pusă pe acelaşi plan cu toate celelalte femei, dorea să fie iubită mai presus de toate şi în ciuda tuturor. Transformând-o într-o zeiţă, împuţinase fără să-şi dea seama, tot ce era feminin în ea, pământean... n-o iubea deci pe Ileana, pentru ce era ea, ci divinitatea pe care i se năzărise că ar întruchipa-o...

N-o măgulea deloc nici faptul că George îi propunea să se elibereze amândoi, în acelaşi timp - discuţiile pe această temă îi înaripaseră imaginaţia, o perioadă, dar o încredinţaseră totodată că lui George îi lipsea orice simţ practic. S-ar fi aşteptat la o mai mare doză de realism din partea lui în felul în care se raporta la lume. În depărtările în care îşi alesese să viеţuiască nu avea nevoie de nici o iubită, gândea ea, n-ar fi rezistat oricum concurenţei dragostei celei mari, la care tânjea George.

* * *

Apoi mai era ceva. În timp ce George se lăsa purtat de gândul unei uniuni totale, intens spirituale, Ileana se îmbăta cu ideea că va fi totuşi în stare să construiască o relaţie cât mai normală, bazată pe încredere, care să-i confere în sfârşit respectabilitatea după care tânjea atât de mult. Până nu urma să-l pătrundă bine de tot pe George, nu voise să se lege definitiv de el, sau cel puţin aşa crezuse o vreme.

Predispusă ea însăşi să fantazeze, însetată de un alt orizont decât cel meschin, care o chinuia zi de zi, primise cu însufleţire, o vreme, exaltările spirituale şi nu numai ale lui George. Dar, deşi îi plăcea ei însăşi să zboare în fiecare seară pe aripi de vis, avea tot mai des impresia că acesta nu ştia unde să se oprească.

Din ziua în care şi-a recâştigat respectul de sine, nu în ultimul rând datorită adulaţiei neţărmurite cu care o înconjura George, spiritul ei practic a ţâşnit cu o forţă înzecită parcă de perioada de hibernare în care fusese uitat, măturând cu un singur gest universul spiritual la care fusese făcută parte, cu o furie şi un cinism justificate doar de măsura în care acesta din urmă ajunsese

să o sperie. Pentru George, ploaia de gânduri la eliberarea finală erau tot atâtea porți de intrare în neînceput, în care părea să se avânte cu o certitudine dezarmantă. În ochii ei însă, toate acestea erau o uşă purtând pecetea indefinibilului, fără nici un mister creator mijind în străfundurile lui, fiind doar un gol existențial, înghețat de-a pururi în nemișcare.

* * *

Ba o și înspăimânta uneori! Ce erau discuțiile purtate cu toți sfinții pe care-i pomenea mereu?

A venit într-o bună zi sorocul coacerii gândului pe care până atunci îl lăsase nespus: lungile reverii în care se uita George depășiseră deja un prag-limită, de la care ea însăşi îi pusese sub semnul întrebării echilibrul mintal.

Şi să nu fi fost așa, își spunea ea, George era atunci un implacabil visător cu ochii deschiși, cu care nu mai știa ce să facă. O concluzie care-i înceţoşa o dată în plus cărările labirintului din care nu vedea nici o ieşire.

Nu înțelesese nici un moment că motorul vieții lui, cel care-l împingea înainte clipă de clipă, era o neclintită, superbă dragoste de Dumnezeu, de tot ce-l înconjura. Îi era într-un fel frică şi de ea însăşi, să nu-l dezamăgească, să nu-l trezească din vis, fără să fie în stare să pună altceva în loc. Ştia că nu era la înălțimea aspirațiilor lui, dar nu reuşise să-l pătrundă până în adâncul sufletului, să descifreze cât de tânguitoare era patima zborului său permanent către tării, în ce măsură acesta îi acapara întreaga ființă până la o completă uitare de sine.

Cât de delicat ar fi procedat la o eventuală ruptură de George, în ochii lui gestul tot ar fi fost de o brutalitate fără seamăn. Poate şi fiindcă devenise mult prea dependent de ea, în nenumărate privințe. Mai devreme sau mai târziu tot va trebui să se retragă din viața lui... pentru binele amândurora... un duş cât mai rece şi cât mai brutal ar fi deci singura soluție... ar fi mai puțin dureros pentru ea... dar nici de asta nu era câtuşi de puțin sigură... ştia că ea va suferi cumplit... oricât s-ar sili, nu-l va putea alunga din ființa ei... iar pentru el?... iadul...

Nici măcar o răzbunare

O sâcâia apoi în surdină amintirea lui Nuc. Nu se mai simțea în stare, nu era firesc să continue o relație construită încă de la început, chiar dacă numai parțial, pe interes şi înşelăciune. În primele zile nu îi fusese nici ei prea lămurit de ce acceptase lângă ea prezența lui George. Fusese ca să se răzbune pe Nuc, sau deoarece, fiind atât de vulnerabilă, ar fi primit pe oricine în îmbrățişarea ei, numai să-i ofere clipe de duioşie?...

Seara aceea, de la restaurant, când perspectiva unei căsătorii bănoase îi acaparase imaginația, i se părea acum o simplă amăgire. La urma urmei, câştiga şi ea destul şi ar fi putut pune mâna pe bărbați cu avere. Însă imediat după momentele lor cele mai tandre Ileana nu-şi putea înfrânge sentimentul că pe undeva nu era deplin sinceră cu George, că dorința de răzbunare sta pitită undeva în sufletul ei, aşteptând doar ceasul oportun ca să scoată capul.

Îi era însă cumplit de teamă de clipa în care, odată şi odată, s-ar fi hotărât să-i spună lui George ce se întâmplase cu adevărat. Nu era capabilă să țină în ea până la capăt o asemenea minciună. Lăsând drum liber adevărului, spera să ispăşească, măcar în propriii ochi - ştia că în ai lui George va fi cu

neputință - păcatul originar al relației dintre ei(dacă fusese într-adevăr unul, câteodată nici de asta nu mai era sigură). La prima lor întâlnire, Ileana evitase cu grijă subiectul Nuc. De atunci George vorbise despre câte în lună și în stele, dar numai despre asta nu. Se temuse în permanență că vor trebui să se întoarcă, mai devreme sau mai târziu, la momentul și locul unde se cunoscuseră. Perspectiva unei eventuale explicații devenea cu atât mai stânjenitoare cu cât George dovedise în repetate rânduri că avea un adevărat cult pentru Nuc.

Era pe deplin conștientă de un adevăr neîndoios: mai putea prelungi o vreme decepția, dar nu pentru totdeauna. Exista firește și posibilitatea ca George să afle din altă parte ceea ce se ferea ea atâta să-i spună.

George nu înțelesese de ce Ileana se schimbase ușor la față în momentul în care dăduseră nas în nas, pe stradă, cu doi din discipolii lui Văcaru. El ar fi dorit să se oprească, să-i salute măcar, să stea de vorbă cu ei.

O singură dată o văzuse el în compania unuia dintre ei, când Ileana îi înapoiase o carte de mult împrumutată, gest făcut în tăcere și cu o privire uitată undeva într-un colț al sălii. În noaptea aceea a fost mai tandră cu George ca niciodată.

* * *

Avea și zile când îi era limpede ca lumina zilei că, într-un fel sau altul, trebuia să i-o plătească lui Nuc, chiar dacă pentru moment nu avea nici o idee cum.

Ce-ar fi dacă lui George i-ar reuși experimentele „tantrice" - lucru de care evident Nuc nu era în stare, în ciuda mofturilor lui - ca apoi ea, prin câteva prietene, să răspândească detaliile, care n-ar fi întârziat să ajungă la urechile maestrului... toată lumea avea să afle, la cercul lui Nuc, că George era mai „tare în Tantra" decât însuși gurul. Nimic nu-l putea turba mai tare, iar Ileana știa foarte bine acest lucru.

Chiar dacă relația cu George s-ar fi dovedit în cele din urmă un eșec, ar fi avut ea grijă ca la cercul lui Nuc să se audă că arhitectul era un „tip formidabil, din toate punctele de vedere".

Acestor gânduri de răzbunare le urmau însă în mod inevitabil momente mai lucide. În acele clipe nu știa nici ea ce sentiment va prevala în cele din urmă, dacă într-adevăr urma să se răzbune pe Nuc, sau dacă va lăsa ca timpul să vindece totul. Nu puține erau zilele când ar fi vrut din tot sufletul ca așa să se întâmple. Îi era nespus de milă de naivitatea și cumințenia sufletească a lui George. Mai bine s-ar pierde undeva în junglă decât să-l rănească cu urâtul adevărului relației dintre ea și Nuc Văcaru.

Nici măcar un scandal nu merita individul, atâta doar, uitare...

Ros, din zi și până-n noapte

Pe Nuc Văcaru îl muncea până în rărunchi dorința de a sta de vorbă cu George, cu atât mai abitir cu cât îl vedea că umblă tare abătut. Ardea de nerăbdare să o descoasă și pe Ileana, măcar că nu mai dădea deloc pe la cerc.

Chiar dacă-l evita, tot ar fi găsit el un mijloc s-o întâlnească între patru ochi și să-i dezlege limba.

Îl înnebunea mai ales incertitudinea. Să fi fost George chiar așa de bun la pat cum se zvonea?

Amintirea „ședinței de Tantra" cu Ileana, sfârșită atât de jalnic, nu-i dădea

pace, zi şi noapte. Îi era cumplit de frică să nu se facă de râs, mai ales că ştia foarte bine că nu era atât de tare precum se fălea. Avea, ce e drept, cercul său restrâns de adepţi care-l divinizau, dar ştia că dincolo de el, respectul pentru maestru era mai şubred, tocmai de aceea trebuia întreţinut prin zvonuri bine dirijate. Aşa a ajuns treptat să figureze – e drept că n-a stat mult timp pe piedestal - printre cei mai buni zece răuleşteni care au trăit şi vor trăi vreodată, alături de vizirul Tătăroiu.

Nu înţelegea totuşi un lucru: dacă George era atât de grozav pe cât se spunea, de ce umbla cu un aer atât de morocănos, iar într-o seară venise chiar cu ochii plânşi?

N-o fi cumva totul o cacealma?

Oricare ar fi fost adevărul, George ajunsese de la o vreme să-l scoată din minţi, prin simpla sa prezenţă.

Nu ştia cum să scape definitiv de el, să nu-l mai vadă deloc. Să-l întâmpine cu un val de ironii nu putea, date fiind relaţiile lor foarte apropiate de până atunci. Apoi George, în starea de năuceală în care părea că se află, nici n-ar fi priceput mare lucru dacă l-ar fi luat cineva peste picior.

Aşa că, plin de nelinişte, Nuc îi aruncă, parcă într-o doară, înainte de plecare: „eu să fiu în locul tău, n-aş mai sta pe gânduri şi m-aş elibera. Pune şi tu o dată pentru totdeauna capăt suferinţei, ţi-o spun de... câţi ani?... patru-cinci, cel puţin... prin orice mijloace. Eu am copiii ăştia pe cap, nu-i pot lăsa de izbelişte. Dar tu?”.

Uf, făptura ceea...

Ileana sperase să se amuze grozav cu prietenele, aşa că le-a povestit cum îl duce de nas pe George. Simţise, irezistibil, nevoia să muşte:

-Vai dragă, e aşa de credul, e suficient să-i destăinuieşti ceva şi e deja convins de realitatea a ceea ce i-ai spus. I-am zis că discut cu boşorogul ăla de Baiazid, cu care mă plimb de braţ pe stradă, şi, săracul de el, ca să-mi facă o plăcere, m-a crezut numaidecât.

De câteva ori Ileana îl lăsase pe George puţin din hăţuri, apoi îi aruncase cu nesăbuinţă o jucărie şi el începuse să muşte din ea cu nesaţ.

O distrase să-l păcălească cu tot felul de fleacuri.

Îl ţinea în lesă ca pe un copil pe care-l trimiţi să-ţi strângă cerculeţele pe care tot nu reuşeşti să le arunci la ţintă. Îi satisfăcea toate capriciile, cât de năstrușnice să fi fost.

Cum arăta o apetenţă nesăţioasă pentru imagini şi vizualizări, o delecta să-i ceară să „vadă” ce voia ea, ştiind că o s-o poarte cu gândul pe tărâmuri unde ea nici nu visase să calce.

O urmărea prin cameră cu ochi febrili, într-o stare de aşteptare anticipată. Nu se simţea nici un moment pus la încercare, era convins că Ileana avea nevoie de o călăuză şi îşi asumase marea onoare de a o sluji.

Scena cu Baiazid, care pentru ea fusese un simplu „hai să ne jucăm”, i-a lăsat însă un gust neplăcut. Îi venise în minte să încerce să vadă cât de departe poate merge. E drept că avea ea nişte îndepărtate rădăcini turceşti, iar tată-său se prostea uneori, zicând că se trăgeau din chiar Baiazid Ildârâm. Ce-ar fi dacă ar pretinde şi ea că-şi vede strămoşul şi vorbeşte cu el. O joacă precum oricare alta, de ce nu...

Când însă tot drumul până acasă George i-a împuiat capul cu Baiazid,

despre care ținea morțiș să afle detalii, era deja prea de tot și îi veneau în minte simptomele diverselor boli nervoase. Ca să scape de el, i-a spus că Baiazid îi confirmase că e Tara Galbenă. „Ei, acum ești mulțumit?” Când se uitase la ochii lui George, de-abia își putuse reține un țipăt. Sclipeau cu o oboseală stranie, sau era ea din cale-afară de agasată?

-Dragă, ești sigură că e doar atât și individul nu e patologic? Eu în locul tău l-aș trimite la plimbare de nu s-ar vedea, îi spuse una dintre fete, întinzându-se leneș pe canapea.

Cealaltă amică strivi ușor și prelung mucul de țigară. „Phiuuuu... mă... nu știu ce spun... deși am citit destulă psihiatrie, ăsta e cel mai dificil domeniu, unde personal nici nu îndrăznesc să calc... cred că nici un om cu mintea întreagă nu o să-ți poată spune unde se sfârșește realitatea și unde pășești în domeniul fanteziei. Iubitul meu e fizician și îmi spune că nimeni nu știe cum arată interiorul atomului, dar că oricum, înăuntrul lui domnește golul, sunt acolo niște distanțe enorme și tot așa se întâmplă și în hăul interstelar. Suntem făcuți din spațiu, gol, fără nimic altceva decât o idee din care se încropește, pâlpâind, ici și colo, aparența materiei, ca o picătură de rouă izvorâtă în neant... mă rog, el e un poet, bine că nu e așa și în pat... dar ce pot să-ți spun... nu știu... ”

* * *

S-a bucurat când au plecat, deși erau prietenele ei cele mai bune. Nici nu închise bine ușa după ele și îi și păru rău că își deschisese sufletul cu atâta ușurință. Ce mama dracu știau ele despre relația ei cu George? Cum putuse să fie așa de nesăbuită, să-și bată joc de el și să inventeze istoria cu Baiazid? Oftă lung de tot, își răsfiră părul cu degetele și ridică ochii la cer, ca și cum i-ar fi cerut iertare pentru toate păcatele lumii. Seara, singură, cu capul pe mâna rezemată de pervaz trecu nesfârșit de încet. Ochii curați ai lui George o fixau dinăuntrul ei, ca într-un clește de foc, arzându-i propria retină. Vru să se întoarcă și să pună mâna pe telefon, dar se opri. Ochii îi alunecaseră deja printre nourii sidefii, iar la capătul lor, îi întindea mâna, surâzând curtenitor, iubitul ei dintotdeauna, de dincolo de marginile timpului. Pluti așa, mână-n mână cu el, cu aripile crescându-i tot mai învoalte, până ce nu mai știu dacă întreg cerul era ea însăși, iar el, soarele care îi sufla viață și lacrimi în azuriul inimii...

Cărări întunecate, singuri

... „Decât să mă mărit cu tine mai bine mă duc la mânăstire”, îi aruncase în față Ileana lui George.

Regretase însă imediat ce o spusese. S-a gândit la el toată după-amiaza acelei zile, stând singură în pat, cu ochii ei negri sfredelind un cer văzut numai de ea. Doar șuvița de păr pe care a năpăstuit-o mai bine de o oră i-a fost martoră și i-a simțit bătaia inimii.

* * *

Las’ că și principiile morale atât de stricte ale lui George mai că nu o înfricoșau! O făceau uneori să se simtă inadecvată în propriii ochi, ba chiar nesigură pe ea. Se surprindea nu arareori că se oprea singură de la a face ceva, de parcă simțea în acel moment, inflexibil și arzător, ochiul scrutător al lui George ațintit asupra ei. Așa nu se mai putea... nimeni nu avea dreptul să-i impună ce să facă, cu atât mai puțin ce să simtă.

* * *

Nici bunul meu prieten Solomon nu a reuşit să pătrundă în inima femeii.

Mărturisesc că şi pe mine, purtând povara atâtor naşteri de lumi, sufletul femeii, atât de cuprinzător, nu conteneşte să mă surprindă. Adâncimile lui mă înfioară. O peşteră submarină, la doar câţiva metri de luciul apei, cu pereţii poroşi, căptuşită cu mii şi mii de pietre preţioase, de la ametiste şi turcoaze la rubine negre, sclipind cu răsfrângeri de soare şi iubire, cu doruri de stele călătoare, dar şi cu tot atâtea luciri de ură, şi încă ar fi prea puţin ca să-i surprindă savoarea înnebunitoare... „bucuria fiilor omului... ”

Şi nici măcar cu puterea mea de a descifra cele mai intime gânduri ale omului nu am putut înţelege până la capăt când şi cum a renunţat Ileana la George.

Poate a fost o noapte de nesomn, o ploaie cu furtună, un fulger, un impuls de moment, un capriciu de fetiţă care s-a săturat de ursuleţ, sau chiar dorinţa unei tinere femei de a purta mărgăritare din diamant mângâiate de o corolă de aur.

Poate a fost ziua aceea de pomină, când fusese răvăşită de cele două umbre, a căror amintire o umple de o scârbă cumplită. Oricât s-ar zbate, nu poate rupe perdeaua care învăluie ce s-a întâmplat atunci.

Poate a fost o adiere de vânt care-i înfiorase simţirea, sau poate un surâs prin frunzişul proaspăt care-i aprinsese corzile sufletului...

Sau poate mirosul de brazdă jilavă şi nechezatul de cal... setea de satul bunicilor, de undeva din Dobrogea... o privire furată în tramvai, când simţise dorinţa învăluind-o şi făcând-o prizoniera câtorva clipe şi nici măcar nu îşi reproşase că îi plăcuse... sau câteva cuvinte rupte dintr-un poem şi care i se întipăriseră în inimă... poate ceva îi gonise iubirea... o amintire neştearsă, o dorinţă amară... o lacrimă înfrântă cu durere...

... cine ştie ce îi provocase mânia de pe urmă, poate o frunză căzută, căutându-şi cu disperare pe firicelele de pământ, aproape îngheţate, culorile smulse de toamnă, o albină care s-a îmbătat cu polen şi a pierdut drumul spre casă, poposind pentru o viaţă într-o colibă de licurici, o suflare bruscă de vânt smulgând mării câteva lacrimi argintii şi sărutând cu ele sânii fremătând de dorinţă ai unei fecioare, cu coapsele iubite de valurile apei neîndestulării...

Catargul sfâşiat

Îi pare cumplit de rău, chiar şi după atâtea zile, că şi-a râs de inocenţa lui... parcă ar fi furat şi călcat în picioare sufletul unui copil... care şi-l cere înapoi, cu lacrimi în ochii lui precum cleştarul izvorât din lumină, nepricepând nimic din fără de sfârşita, nesăţioasa răutate umană...

Câmpia imensă în mijlocul căreia stă lungită e la fel de întunecată ca prăpastia căscată de gândurile ei. Ierburile sunt atât de înalte, de parcă ar fi pitulată în mijlocul unei ciudate şi învrăjbite păduri foşnitoare, care-şi despleteşte nervos coama la cea mai mică adiere. Umblă de zile în şir ca să-i dea de capăt şi tot nu reuşeşte. S-a plictisit să rătăcească fără nici un rost, aşa că s-a aşezat undeva, unde a nimerit, în acest pustiu viu. O amuză un pic gândul, dar o şi nelinişteşte, că oriunde ar sta s-ar putea să fie chiar mijlocul câmpului. E pierdută acolo parcă pentru totdeauna, fără nici un copac de care să-şi agaţe privirea…

Nu l-a mai văzut pe George de câteva săptămâni. Îi revine mereu şi mereu

în minte fața lui, parcă năucă, atunci când i-a spus, închizându-i ușa în nas: „n-am simțit nevoia să te sun”.

Nimic nu regretă mai mult acum ca orele în care-l luase pe George la disecat, alături de cele câteva amice, foarte doritoare de altfel să afle toate detaliile. Și când te gândești ce aventuri galante avusese fiecare dintre ele, care de care mai scabroase. Cu cine își găsise ea să-i despoaie sufletul unui iubit care se lăsase asupra ei ca o adiere cerească.

Phu... de-ar fi și George mai altfel... și cum anume să fie? Ce nu-i plăcuse la el? Nimeni nu o mângâiase cu atâta gingășie, nici un alt bărbat nu-i preumblase sufletul prin văzduhuri la fel de înalte. E dezamăgită că nu are nici BMW și nici un apartament de lux. Dar și de ele te saturi până la urmă și vrei altceva, și iarăși mai mult...

Și ce dacă George e un aiurit? Măcar nu e unul banal și cumplit de predictibil, ca atâția bărbați. Și-ar fi închipuit ea, cu numai un an în urmă, că o să ajungă să locuiască o vreme într-o căsuță în copac? Dă să-și rupă șuvițele de păr, atât le-a înnădit și desfăcut... e o aiureală atât de frumoasă... cine o va mai îmbia la atâtea delicii nevăzute, purtând în ele un parfum de dincolo de stele... cu el, toate visele erau la o atingere de degete, mai că le simțeai răsuflarea... odată cu George, va pierde acel întreg miracol al existenței desăvârșite cu care o îmbiase...

Într-un târziu, când razele încep să slăbească din îmbrățișare holdele de iarbă, văpăile asfințitului îi mai înmoaie din încrâncenare, de parcă ar vrea să ducă cu ele, dincolo de zări, otrava care-i coborâse în inimă.

O apucă la nimereală printre ierburile mai înalte ca ea, oricum nu-i pasă unde va ajunge. Și nici de ce mijește după vreun tufiș mai gros nu-i e frică. Acum întreaga câmpie i se pare mai joasă, iar plantele, mai potolite, așteptând cu un ușor tremur liniștea de după asfințit, când toate sunetele pășesc înapoi în tăcerea de unde au scos, învolburate, capul. Și totuși, cât de lung și necunoscut îi e drumul, știe, cu cel mai îndepărtat ungher al ființei ei, acolo unde soarelui nu-i e dat să apună, că iubirea lui George o transformase fără putință de întoarcere, îi adăugase un strop de divin în propria licoare desfătătoare, ce se aflase, până la el, ascunsă. Cu toată amărăciunea care-i adumbrește ochii, Ileana știe că nu va mai fi de-acum înainte aceeași. Nu crede că îi e hărăzit să vadă lumina cea din adâncuri de nemărginire, dar un lung zori de zi, acum ca într-o pâclă opal, tot îi înmiresmase timp de câteva luni viața, alături de un băiat cu zâmbetul de flori abia deschise, ce o dezmierda scăldând-o în prospețime de rouă, între crengile unui castan, sub privirea nepăsătoare și negrăitoare a lunii și depărtarea de gheață a tuturor stelelor călătoare.

După seceriș

Odată ce s-a întors din vacanță – tot ce a știut George a fost că Ileana se teleportase cu oarecare dificultate împreună cu niște prietene, în Bucegi – nu l-a sunat timp de două săptămâni.

Disperat, George s-a înființat la ușa ei, iar Ileana l-a privit mai întâi câteva clipe amabil, cu un zâmbet ușor contrariat. Ținea un pahar de vin în mână și cu cealaltă își șterse câteva lacrimi – de prea mult râs. La întrebarea lui, în care se amestecau disperarea, consternarea și mai presus de toate implorarea, „de ce nu m-ai sunat?!?”, i-a spus simplu și sec, de parcă ar fi fost cel mai

normal răspuns la cea mai stupidă întrebare din lume: „fiindcă n-am simțit nevoia!”

Lui George, fața mulțumită a Ilenei, în același timp agasată de apariția lui neașteptată, i s-a părut de o cruzime înfiorătoare. Indiferența cumplită față de el, pe care i-o putea citi în imobilismul feței, de pe care nu lipsea o ușoară cută de dispreț, îi smulse din loc rărunchii. Era ca și cum îi separa un zid de sticlă, gros cât întreg pământul. Nu erau ochii ei cei care-l scrutau cu răceală, ci unii străini și goi, pe care-i vedea pentru prima oară, fără fund, un abis de nepăsare.

Dinăuntru se auziră glasuri, și de bărbați și de femei, râsete, clinchete de pahare.

Continuă să îl privească cu aceeași căutătură seacă, fără expresie, cu o ușoară umbră de nemulțumire.

O voce groasă de bărbat strigă după ea:

„Ileana, hai dragă, ești așteptată”...

Mai că nu îi închise ușa în nas, și zăbovi doar cât să-i arunce câteva firimituri, cu o umbră de politețe:

„Îmi pare rău George, tocmai au venit niște prieteni la mine, pe nepusă masă, nu-i pot lăsa să aștepte.

Ultima imagine care-i fură coada ochiului fu cea a unei Ilene dând ochii peste cap și răsuflând ușurată. „Te sun eu, da!?!”, mai apucase ea să-i spună, retezându-i astfel orice speranță.

Rămase pironit locului. Nu-i venea lui însuși să creadă că mai este încă viu. Murise de câteva ori în doar câteva minute. Era deja noapte, iar răcoarea care se așternuse, plăcută, nu fu în stare să-i mângâie sufletul, mai întunecat ca golul dintre lucirile nopții și pierdut undeva în pustiul dintre ele.

La ce bun prietenii?

Intrasem într-o rutină cu serviciul când, într-o bună zi, m-am trezit cu un telefon cu totul neașteptat de la George. Suna agitat și mă implora să ne vedem.

Știam, din știrile dimineții, la radio, că lupta disperată pe care o dusese pentru salvarea străzii Gabroveni se apropia de sfârșit. Pierduse pe toate planurile. Cu o zi înainte, Consiliul local aprobase raderea din temelii a tuturor clădirilor și cedarea terenurilor unor brigăzi minerești, ale vârcolacilor din subteranele Răuleștilor. Buldozerele din seria Batu Han 2000 erau așteptate din oră în oră. Cele din seria Genghis Han 4000, mari cât o casă, având încrustat pe el chipul vizirului Tătăroiu, tronând pe zigurat, erau folosite la demolarea unor cartiere întregi. Un excavator gigant, de tipul Kublai Han 6000, fusese adus acolo cu o seară înainte. George spera ca justiția să-i acorde totuși o amânare de ultim moment...

Când ne-am întâlnit, la intrarea în Cișmigiu dinspre Conservator, arăta tras la față și chiar am avut impresia că plânsese. Omul care nu cu foarte mult timp în urmă îmi spusese, cu un aer blazat, că știa tot ce îi rezerva din acel moment viața, arăta mai abătut ca niciodată.

În două cuvinte mi-a spus ce avea pe suflet.

„Lasă Gabroveni-ul, a oftat el. E doar o redută. Bătălia e departe de a fi pierdută”.

Era exasperat, mi-a spus, că relația lui cu Ileana nu era deloc ce promisese

în primele luni.

-Mă amână mereu de pe o zi pe alta, cu greu admite să ne vedem, şi chiar şi atunci, mai mult pe fugă, şi numai pe stradă...

L-am întrebat pe şleau dacă se culca cu ea.

-... da, firește... şi aveam sentimentul că mă iubește tot atât de furtunos pe cât o iubeam eu.

Ca totul să se întoarcă aparent fără nici un motiv împotriva mea.

Acum vreo câteva săptămâni a plecat la munte cu nişte prietene.

Mi-a spus să nu o caut eu fiindcă o să mă sune ea la întoarcere.

Am tot aşteptat, cu sufletul la gură, fără să primesc nici un telefon, apoi am sunat-o eu, înfrigurat, dar nu mi-a răspuns. Mă avertizase deja să nu mai pic pe la ea nepoftit. Şi aşa au trecut zilele, frământându-mă disperat şi negăsindu-mi locul.

N-am avut încotro şi m-am dus la ea acasă. Mi-a ieşit în prag, fără să mă lase să intru în casă, iar singura explicație pe care mi-a dat-o pentru muțenia ei a fost: „n-am simțit nevoia să te sun”...

Se uita la mine uşor mirată şi cu buzele încreţite. Nici măcar n-a fost o încercare de zâmbet grimasa cu care şi-a luat la revedere.

Orele care au urmat au fost nespus de chinuitoare. Am implorat-o cu mesaje peste mesaje, pe mobil, e-mailuri, fără însă ca ea să mişte în vreun fel.

„Cred că ar trebui să punem definitiv punct. Începusem să mă ataşez prea mult de tine”, a fost explicația pe care a încropit-o ea în textul pe mobil pe care l-am primit azi-dimineață. Îmi închipui că îl scrisese cu un aer plictisit.

George aruncase în luptă tot ce-i venise în minte. Îi reamintise de îmbrățişările lor, se străduise să-i reaprindă interesul pentru budism, voise să-i împărtăşească din discuțiile avute de el cu Buda Amitabha(fără să-şi dea seama evident ce gafă impardonabilă comitea), dar degeaba.

Mi-era o milă nespusă de George. Ileana era prima lui femeie şi, mai mult ca sigur, singura lui dragoste de până atunci. E greu când te respinge femeia iubită, darămite o zeiță...

Simțeam cum îl îneacă lacrimile.

În urmă cu nici două luni dădusem o raită pe la biroul de Arhitectură unde lucra George. Îl găsisem cufundat într-o schemă funcțională al naibii de complicată. Cât am stat noi de vorbă, creiona în acelaşi timp pe foiță un plan, pe care-l verifica tot timpul în mici secțiuni. Din când în când se uita la ecranul calculatorului, la nişte detalii mai vechi, desenate în Autocad. Făcea totul cu o precizie uimitoare, George nepierzând nici un moment miezul unei conversații care nu era dintre cele mai facile. Mă uimise dintotdeauna capacitatea lui de a se concentra. „Precum Arjuna, spunea el, nu văd decât ochiul păsării”...

Acum însă nu trebuia să fii mare psiholog ca să-ți dai seama ce ochi hăituiți avea. Privirea lui te pătrundea, încercând să fixeze, fără să poată, ceva dincolo de tine, care-i dădea târcoale în permanență şi în acelaşi timp îl măcina şi usca sufletește.

M-am uitat la copacii din preajmă. Adierea primăverii se simțea în mugurii care de-abia mijiseră, în parfumurile care te înfiorau şi te umpleau de o bucurie ce-ți tăia respirația. Decolteele înfloriseră peste tot, odată cu corolele surorilor lor întru frăgezime, semănate grațios între mângâierile şi suspinele ierbii, parfumate cu toate culorile de către Creator. Nimic nu mă scoate din amorțeală la fel de năvalnic precum o face primăvara în Cişmigiu.

Cât e de murdar, sufocat de lume şi de toate mirosurile, nu e loc din

Răuleşti care să-mi placă precum Cişmigiul. Şi nu mă duc acolo dinadins la o oră timpurie, ca nu cumva să fiu stânjenit de vreo suflare omenească. Din contră, am preferat dintotdeauna să mă pierd pe aleile sale la orele de vârf, când trebuie să-ţi faci loc cu greu prin mulţimea care se varsă necontenit, când alene, când şuierător. Sunt parcuri pe care vrei să le contempli în singurătate, în tăcerea dulce a asfinţitului, sau înviorat de roua dimineţii, când aduni şi adulmeci nesăţios ceva din seva lor, doar ca s-o regăseşti în propria fiinţă, unde se afla dintotdeauna. Ăsta e de altfel marele secret al *haiku*-urilor. Un crâmpei de nemărginire, înmănuncheat în prospeţimea parfumului de cireş... tăcerea plină de glasuri, trezite brusc din găoace... având miez de culori şi tărie de suspin...

Nu, după părerea mea, Cişmigiul nu este dintre acelea. Fără marea sa de oameni e parcă ciung, stingher, îi lipseşte suflul vital. Vreau să am lângă mine pensionarul care-şi trage din greu răsuflarea, copilul care ţi se încurcă între picioare, femeia noastră, dulce amăgire, unică în farmec, pentru care aş bate jumătate din lume ca s-o regăsesc, căreia nu poţi să-i eviţi, căci mare păcat ne-am face, o atingere de sâni şi o mângâiere de coapse. Doar sentimentul ăsta, că tot ce văd acolo îmi aparţine într-un fel şi că mă dizolv, anonim, în masa de oameni, îmi dă o libertate de o savoare unică.

Numai că George tânjea în acele momente după cât mai multă mişcare, ca să-şi poată înzdrăveni cât de cât gândurile şi topi în zgomot şi lumină propriile coşmaruri.

Aşa că am luat-o pe lângă Palat, apoi pe Calea Victoriei, până la Splai.

I-am mărturisit, încercând să prind din zbor una dintre multele lui priviri, tulburate, rătăcite, şi să le readuc în el şi alături de noi, că nu mă mai interesau de nici un fel Yoga, budismul şi de fapt spiritualitatea de orice culoare ar fi ea. Iar în ce-l priveşte pe acel Kazi Lama, ca şi budismul, mai ales cel tibetan, preferam să le las în cerurile lor şi între sinapsele lui George...

-Nici măcar Rugăciunea Inimii?...

-Dacă ţi-aminteşti, e moartă, sau cel puţin abandonată, undeva într-un colţ al inimii, sau al minţii, al memoriei afective, nu ştiu. Să zicem că stă acolo şi aşteaptă zile mai bune.

I-am propus să ne întâlnim în fiecare seară, după program, invitaţie la care numai că nu mi-a sărit de gât.

Mă simţeam învigorat de toate aceste plimbări, care au continuat cu regularitate o vreme, cu toată amorţeala şi moleşeala în care se cufundase şi era în pericol să se piardă George.

Evitam cu grijă orice subiect despre care credeam că l-ar fi putut tulbura. Discutam, de fapt criticam faţa tot mai hidoasă pe care o căpăta Răuleştiul, cu noile blocuri în ucigătorul stil internaţional, una dintre cele mai stânjenitoare perversiuni cu care a blestemat omenirea secolul XX.

-Parcă noi răuleştenii nu ne mai dezlegăm la minte. Până mai ieri construiam barăci indecente din beton. Acum ni se pare că suntem tare deştepţi dacă le ridicăm, la repezeală, din sticlă şi oţel. Diferite grade de urâţenie, atâta tot. Se înşală crunt cine crede că oraşul a căpătat în felul ăsta un aspect mai decent. Iar hidoşenia ridicată pe amplasamentul fostului Teatru, pe Calea Victoriei, e o ruşine naţională...

Ne aplecam apoi, cu ochii minţii, asupra noutăţilor pe care le văzusem prin câte o revistă de Arhitectură sau găsisem pe Internet.

Aveam chiar sentimentul că, dacă nu le uitase cu totul, pusese cel puţin pe un plan secundar preocupările lui spirituale.

Nu era însă greu să observ, în fiece seară, că era tot timpul tensionat, nelalocul lui. Suspectam în ascuns că de la o vreme îl bătea gândul să-şi pună capăt zilelor. Nu ştiu cum mi-a răsărit în minte ideea asta, probabil punând cap la cap frânturi de cuvinte, slobozite printre oftaturi, dar nu mi-a mai dat pace, precum o frică obsesivă. Marea lui eliberare, cu orice preţ, anunţa să devină un demers lamentabil, eşuând în tragic. N-a trecut mult până ce mi-a simţit gândurile:

-Cred că până la urmă o s-o fac şi o să-mi reuşească, mi-a mărturisit într-una din seri, după o lungă tăcere, privind cu ochii în jos.

Ştiam amândoi ce vrusese să spună, însă mi-a fost imposibil să-mi descleştez gura.

Îmi venea să urlu de ciudă şi am scrâşnit din dinţi de credeam că o să mi-i scuip pe toţi. M-am oprit şi, cu ochii la cer, am înjurat de toţi sfinţii şi de toate religiile din lume.

Trebuia să-mi pregătesc cu grijă muniţia şi să aleg maniera în care să lovesc. Cu George trebuia lucrat cu mijloace tari. Nu mai era timp de pierdut cu politeţuri. Numai un şoc putea să-l facă să-şi dea seama cât de mult o apucase pe drumul pierzaniei.

-Ascultă-mă bine. Sunt dispus să cred tot ce-mi spui – inclusiv că ai fost Ananda, discipolul preferat al lui Buda(ultimul lucru la care-mi stătea mintea era să-l iau peste picior) - dacă-mi mărturiseşti de unde ştie fata asta, Ileana Turcaru, de care văd că eşti îndrăgostit în continuare lulea, în ciuda faptului că ţi-a dat evident papucii, că este Tara Galbenă...

George tăcu câteva clipe, stânjenit, de parcă nu-şi putea găsi cuvintele.

-A fost aşa... o conversaţie, cu mine... la început, când ne-am cunoscut... mi-a spus că ea e probabil Tara Galbenă... fiindcă e generoasă şi profită toţi de ea... şi eu i-am spus că are ceva din esenţa ei... şi de-atunci a rămas aşa... eu îi tot ziceam Tara mea... şi ea nici măcar nu mă contrazicea, deşi îmi cam tăia vorba... şi a mai avut şi confirmarea venită de la o rubedenie de-a ei...

-Şi cine e ruda aia?

George ezita să-mi răspundă, doar făcuse gura pungă şi se uita în jos.

-Fii atent, ori îmi spui, ori ne despărţim pe loc.

Cum George tot nu se hotăra, l-am apucat de braţ şi l-am privit în ochi. ...

-E sultanul Baiazid... e rudă cu el din partea lui taică-său, zice că a cercetat nu ştiu câte arhive, sunt turci anatolieni...

-Mă omule, ţi-a sucit capul rău de tot, nu vezi că te ameţeşte cu prostii, mă mir că nu ţi-a zis că e rudă cu Vlad Ţepeş... că tot e la modă.

-Nu, e ruda lui Baiazid, într-adevăr...

-Şi unde l-a văzut Ileana Turcaru mă pe măreţul Baiazid, fie-i numele binecuvântat?!

-La Bucur Obor... acum vreo două luni ne aflam în faţa magazinului şi voiam să intrăm, când ea s-a întâlnit cu o cunoştinţă şi au început să stea de vorbă. Cum eu mă plictiseam, Ileana s-a întrerupt o clipă şi mi-a şoptit: „Ia uită-te în jur şi spune-mi dacă nu vezi cumva pe ruda aia de care ţi-am vorbit".

Mi-am rotit eu privirile, dar n-am văzut pe nimeni. Dar Ileana mi-a spus, şoptit, că lângă noi se afla însuşi Baiazid. Mi l-a descris cum era îmbrăcat, într-un caftan gros, aurit, cu papuci cu vârful întors şi un turban mare pe cap şi ea mai susţinea că sultanul se tot uita lung la mine, de parcă mă mustra.

L-am oprit pe George, cu o strânsură fermă de braţ.

-Vrei să spui prealuminatul şi slăvitul sultan. Fii atent că asta s-ar putea să ne coste, i-am şuierat eu printre dinţi, privind speriat în jur. Dacă se află

undeva în preajmă vreun microfon public, am dat de bucluc. Putem căpăta minus zece puncte, iar la o sută Fețele de Ceară au obligația să ne dea automat pe mâna agenților turcomani, care au puterea să ne aresteze și să ne deporteze la Izmir sau cine știe unde, la dracu-n praznic, tocmai în mijlocul Anatoliei.

Uiți tot timpul că aici ne aflăm încă sub stăpânire turcească. Chiar și în casă, cu prietenii, fii atent în ce termeni vorbești despre măritul padișah.

Ingenuitatea lui George nu cunoștea limite ...

-Da, dar eu nu mă refer la Baiazid ăsta de acum, al șaptelea, ci la ăla cu Mircea cel ...

A trebuit să-l strâng tare de tot de braț, vânăt de enervare.

-Mă amărâtule, tu nu știi că Mircea Cel Bătrân a fost declarat public un nume blestemat? A fost scos până și din manualele de istorie. Vezi, poate dă dracul și pomenești cuiva că la Genocidul Armean au murit peste un milion și jumătate de persoane, i-am șoptit. Fă-o, dacă vrei să ne nenorocești și ții morțiș să ajungem jucăriile sexuale ale unor matahale de gardieni turci, slinoși, păroși și cu ochi hulpavi. Vrei să ne aresteze gărzile turcomane?... una două îi auzi, „ghiaur nenorocit, câine necircumcis, te trimit pe frontul din Armenia”... l-am privit aproape cu ură, ca pe o altă arătare.

M-am calmat însă cât am putut de mult.

-Ascultă George, orașul-stat Răuleşti nu e România Mare, a lui Coposu și Maniu, de unde vii tu, aici și în Babilonul Bosniac asiști zi de zi la ce a mai rămas din Imperiul Otoman. Pe tărâmul nostru, lucrurile stau cu totul altfel decât te-ai aștepta tu. Până și Scrisoarea a III-a, crezi că ai s-o mai găsești în manualele școlare? Circulă sub formă de samizdat, singura literatură dizidentă de care suntem în stare, noi babilonienii. E citită în pivnițe, la lumina opaițului, act suprem al revoltei răuleștene împotriva ocupației otomane... așa-zisele romane ținute la sertar sunt una dintre multele iluzii cu care își ușurează scribii noștri din cale-afară-de-filosofi năpasta existenței lor mediocre.

Dar... hai să zic că merg pe mâna ta, ce-are a face mult-slăvitul Baiazid cu Tara Galbenă, mă? Nu știi că în Afganistan musulmanii au dat cu tunurile în chipurile lui Buda din Bamiyan?

-... cică sultanul ar fi recunoscut-o imediat că e zeița Tara Galbenă, de cum a văzut-o odată pe stradă... păi nu-i zice toată lumea prea luminat?... dacă le-o fi știind pe toate... așa mi-a zis Ileana... și a mai și râs cu poftă... puteam să n-o cred?...

În cerc, la Marathon

Mi se părea că aiureala lui George - fiindcă nu eram deloc convins că aveam de-a face cu altceva - avansa în modul cel mai neașteptat cu putință.

Era mai tot timpul cât se poate de lucid, dar mă îngrijorau accesele lui de sfințenie, de retragere aproape totală în el însuși. În acele momente era în stare de cele mai fantasmagorice viziuni.

Mi-aducea aminte de ce-mi povestise odată domnul Izvoran.

Un amic matematician, care se teleportase să predea la o universitate din Germania, îl rugase să-i viziteze fratele, aflat la Viroaga intelectualilor recalcitranți și universal stresați.

Odată ajuns acolo, s-a așezat pe o bancă, spunându-i-se că pacientul va coborî peste câteva minute. Și într-adevăr nu peste mult timp a sosit.

Conversația cu el dura de două ore și tot nu se îndura să plece. Era un om fascinant prin cultură și spiritul fin de care făcea dovadă.

Domnului Izvoran nu-i venea să-l părăsească și fiindcă era cât se poate de contrariat. Nu înțelegea de ce un astfel de om era ținut acolo. Să fi fost un deținut politic, un prizonier de conștiință? N-ar fi fost lăsat așa liber.

Când să-și ia rămas-bun, l-a întrebat dacă avea vreun mesaj pentru fratele lui din Germania.

-Nu, nu e nevoie, comunic în fiecare noapte cu el, până dimineața, prin stele.

Elucubrațiile de care era în stare câteodată George mi-aduceau de fiecare dată aminte de el.

Jurnalul meu din acea vreme e mai mult decât grăitor:

„Ieri am rămas stupefiat. George tocmai mi-a zis că sunt unul dintre ucenicii Sfântului Luca. Nu știu cum a ajuns la concluzia asta, poate fiindcă îi spusesem odată că e singura Evanghelie care, dintr-un motiv sau altul, mă atrage…

Are e drept un pasaj care întotdeauna mă tulbură peste fire.

„Unul din tâlharii răstigniți Îl batjocorea, și zicea: „Nu ești Tu Hristosul? Mântuiește-Te pe Tine însuți, și mântuiește-ne și pe noi!”

Dar celalt l-a înfruntat, și i-a zis: „Nu te temi tu de Dumnezeu, tu, care ești supt aceeaș osândă?

Pentru noi este drept, căci primim răsplata cuvenită pentru fărădelegile noastre; dar omul acesta n-a făcut nici un rău.”

Și a zis lui Isus: „Doamne, adu-ți aminte de mine, când vei veni în Împărăția Ta! Isus a răspuns: „Adevărat îți zic că astăzi vei fi cu Mine în rai.”

De fiecare dată când îl citeam mi se punea un nod în gât și mă podideau lacrimile. E drept că totul se întâmpla în perioada cât practicam intens Rugăciunea inimii.

I-am spus lui George că se cam pripise totuși cu concluzia că aș fi ucenic al Sfântului Luca.

-Ba deloc, a răspuns el.

Argumentul lui m-a lăsat paf. El însuși „era probabil Sfântul Ioan”.

-O știu de la Sfânta Paraschiva, sau, mă rog, de la o ipostază de-a ei... crezi și tu ce vrei... tocmai ieșisem din Biserica Olari când, deodată, mi-a apărut în fața ochilor imaginea ei. De fapt nu știu cu adevărat ce s-a întâmplat... mi-am închipuit-o de fapt eu, fiindcă mă impresionase puternic o femeie plângând amarnic în fața icoanei ei, în biserică, sau mi-a apărut, vag, pe retină, chipul sfintei, nu știu. Dar am avut sentimentul că-mi zâmbește și-mi spune: „tu stai mereu lângă cruce, lângă mama lui Iisus”. Ăsta e de fapt unul din locurile mele favorite, unde mă contemplu de ani de zile, așteptând lumina: în lacrimi, la picioarele Mântuitorului. Chiar nu știu ce să-ți spun: a fost un dublu moment, de iluminare, dar și de cumpănă...

L-am rugat insistent să țină detaliile astea numai pentru el. Mi-a spus să fiu fără grijă, nu aruncă el mărgăritarele înaintea porcilor.

Mă, să nu-ți vină să înnebunești... cu toți sfinții și îngerii și Krișna și Buda ai voștri cu tot... lăsați-ne în pace... vreau liniște... în tăcere și orbire, într-o hrubă întunecată, din creierul munților, sau în uitarea mării, doresc să-mi găsesc izbăvirea... Doamne, trimite-mă să trăiesc pe o planetă pustie, unde tu nu ai apucat încă să visezi sfinții... poate să fie una a spiridușilor, a zânelor, orice, numai să nu fie presărată cu altarele fumegânde de trupurile oamenilor care și le-au jertfit singuri, privindu-și cu o veselie nebună sufletul, cum li se

spulberă, inutil, dureros şi întrebător, cu un hohot macabru, în întunecime...

* * *

Uneori îmi părea că George se înfunda aproape fără ieşire într-un univers numai de el ştiut, bântuit de plăsmuirile propriei imaginaţii, contorsionate de o frenezie când extatică, când cu accente morbide, în aşteptarea pasului cel mare.

-Răuleştiul e locul unde se reîncarnează sau cel puţin vin să trăiască o mulţime de sfinţi, mi-a repetat el o idee mai veche în cursul uneia din plimbări, cu o siguranţă care m-a consternat. „O fac tocmai fiindcă aici e mare nevoie de ei", îşi justifica el concluzia.

-Şi înainte să fi vieţuit în calitate de ucenic al Evanghelistului Luca, cine zici tu că am mai fost?

Nu-mi răspunse imediat, ci de-abia după o lungă pauză, îndepărtându-se uşor de mine şi ţinând privirile în pământ, de parcă s-ar fi ferit să mă rănească.

-Unul dintre Îngerii Răzvrătiţi, iar Dumnezeu te-a condamnat să trăieşti nenumărate vieţi şi să pătimeşti amarnic în fiecare dintre ele din cauza cerbiciei de care ai dat dovadă atunci când I te-ai împotrivit. Întreaga ta fiinţă degajă chiar şi acum, după atâtea vieţi şi încercări, neîncredere în oameni, lipsă de credinţă şi nerecunoştinţă. Tot răzvrătit ai rămas. Ţi-ai construit de ani de zile propriul iad din care nu mai ştii cum să ieşi. Trăieşti în miezul coşmarului făurit de tine însuţi, incapabil să uiţi şi mai ales să ierţi, lipsit şi de dragoste pentru om şi faţă de Dumnezeu. Te afli, dezorientat, în mijlocul unui deşert de singurătate şi durere, cât cuprinzi cu ochii, cu nisipul necredinţei care-ţi usucă obrajii şi topeşte picioarele, cu gâtlejul însetat după nectarul pe care-l refuzi, iar dezolarea pustiului îndoielii îţi arde sufletul ca o cămaşă de foc.

I-am mulţumit pentru încrederea acordată. Mă întrebam dacă mă voi putea opri de la satanisme.

Pentru mine nu mai exista deci liber arbitru. Împlineam un destin necruţător şi prin urmare nu mai puteam smulge cerului nici o concesie. Raţiunea şi voinţa mi se împotmoliseră în conştiinţa inevitabilităţii propriei *karme*, se vede treaba deosebit de incomodă în ce mă privea. Eram condamnat să mă zbat în vâltorile din adâncurile plumburii din mine, atât de întortocheate încât mă apuca ameţeala doar adulmecându-le.

* * *

Nu puteam trece cu vederea că, oricât aş fi fost de îngăduitor faţă de George, câteodată îmi lăsa impresia că o luase pur şi simplu razna. Ce altceva însemnau toate vedeniile lui, ca să nu mai vorbesc de misterul apariţiei Sfintei Paraschiva pe strada Olari – sau ce s-o fi petrecut atunci în mintea lui atât de alambicată şi pe care nici până astăzi n-am putut-o descâlci aşa cum trebuie?...

Mi-era greu să-mi dau seama ce atitudine trebuia să adopt faţă de el. Cel mai uşor lucru era să-l declari zărghit rău sau măcar pe alăturea cu drumul. Încercăm de cele mai multe ori să simplificăm nu atât ca să putem înţelege, ci mai ales controla. Mă deruta cumplit faptul că nu mai era omul pe care îl ştiam, îi lipseau şi echilibrul şi obişnuitul lui bun-simţ.

Îi cunoşteam fervoarea religioasă, dăruirea fără rezerve, accentele lui de devoţiune îmbrăcând câteodată chiar o notă de disperare.

Aveam însă clara impresie că în ultima vreme abnegaţia sa pentru cele sfinte ajunsese să îmbrace o formă monstruoasă, George lovindu-se disperat cu capul de pereţii unei camere ceţoase, căreia îi pierduse sensul dimensiunii. Nu mai ştia dacă se afla în ea, sau în afara ei. Poteca clară, spre vârful de

munte, era acum învăluită în nouri turbați de deznădejde și stupoare...

Din cauza focului Divin care-l mistuia, George nu fusese, paradoxal, prea sigur pe el. Trăia sub permanenta impresie că indiferent cât de mult s-ar fi avântat pe drumul Eliberării, nu era suficient, tot lăsase ceva nefăcut așa cum trebuie, simțea că o potecă importantă nu fusese poate explorată îndeajuns.

Spun formă monstruoasă fiindcă starea lui de spirit era marcată, sfâșietor, de acea lipsă de siguranță, și mai accentuată, în ce privește pragurile pe care le mai avea de trecut ca să se Elibereze, combinată cu o aroganță și mai incredibilă decât înainte, dată de conștiința faptului că această fază ultimă este nu numai perfect posibilă, dar e singura cale pe care trebuie să-ți îndrepți, până la sacrificiu, această biată haină muritoare.

Aveam o cumplită senzație de neputință. Tot ce puteam face pentru George era să mă reazăm cu capul de un zid lung, fără capete, știind că nu pot face un singur pas necugetat înapoi, deoarece ne-aș fi azvârlit și pe unul și pe altul în hău.

O smulgere din tine, și atât...

Următoarele câteva săptămâni au trecut fără nici un fel de evenimente deosebite, iar George dispăruse ca prin farmec. Îmi fusese imposibil să dau de el. Într-un colț de suflet nădăjduiam, cu o ușurare amestecată cu teamă, să se fi teleportat definitiv, acasă... și totuși să fi plecat chiar așa, fără să-mi fi lăsat vreo vorbă?... nu-i stătea în fire... dar eram atât de ostenit de țăcăneala lui încât și să fi plecat fără să-și fi luat rămas-bun și nu mi-ar fi părut rău... măcar se sfârșise într-un fel... să-și fi purtat singur povara...

Ziarele se întrebau și ele tot mai insistent în legătură cu cauzele dispariției premature de pe luminile rampei a arhitectului George Grânaru, „apostolul ratat al salvgardării străzii Gabroveni”, cel cu Casa în copac. Strada era deja condamnată, iar procesul care tărăgăna trecerea la fapte nu făcea altceva decât să amâne cu cinism aplicarea unei decizii deja luate în coridoarele subpământene ale vârcolacilor. Buldozerele așteptau, cuminți, să se înfrupte din trupul caselor...

Câteva minți luminate speraseră totuși că la cruciada sa se vor ralia și alte steaguri.

N-aș putea să spun precis de ce, dar nu simțisem nici un moment nevoia să intru în bătălie sub drapelul lui George, poate și pentru faptul că, în ochii mei, orașul este un organism mai viu decât pentru el, ce se cuvine în permanență primenit. Altfel riști ca orașul în care trăiești să devină o adunătură de mumii de piatră și cărămidă din diverse epoci, nici măcar deosebit de interesante. Arareori mă înmuiasem de admirație în fața unei case vechi doar pentru faptul că era gata să se dărâme, fapt care, în ochii unora, are o puternică valoare sentimentală.

Într-o bună zi am dat pe la școală căutându-l pe profesorul Toma Olteanu, cu care firma mea avea mai multe colaborări. De nu l-aș fi avut pe el profesor la proiectarea de arhitectură în anul cinci, aș fi abandonat cu totul arhitectura.

La plecare am luat-o alene, așa cum o făceam de ani de zile, pe Biserica Enei, și nu mică mi-a fost surprinderea când am dat nas în nas cu George.

Era îmbrăcat cu o cămașă de un alb imaculat, pantaloni negri și arăta cumplit de slăbit. Dacă nu m-ar fi oprit George însuși aș fi trecut pe lângă el fără să-l recunosc.

M-a frapat însă privirea lui năucă. Nu-l mai văzusem atât de descumpănit.

N-am apucat bine să-l întreb ce făcea că mi-a şi arătat o hârtie pe care o avea parcă gata pregătită. Mi-au trebuit câteva clipe bune până să mă dumiresc ce era.

Era un certificat de ieşire din spital, pe care scria „George Grânaru, schizofrenie paranoidă".

Dacă George era paranoic-schizofrenic, atunci toţi sfinţii din cer şi de pe pământ, şi Sântul Francisc din Assisi şi Jeanne d'Arc, şi toţi ceilalţi, o declar răspicat, erau buni de pus în cămaşa de forţă!!!

Nici nu se mai prezentase la serviciu în ultimele săptămâni, când dispăruse din vizorul meu, din simplul motiv că le petrecuse mai mult la Viroaga intelectualilor recalcitranţi şi universal stresaţi.

Cu cât depăna George firul povestirii, cu atât mă umpleam de mânie.

Vrusese să sară de la balcon, dar se oprise în ultimul moment!

Într-un fel avuse noroc cu vecinul de jos, actorul Cazimir Băetan, care ieşise şi el întâmplător pe balcon şi când a văzut ce se petrecea i-a strigat: „Măi băiatule, ţie nu ţi-e bine?" După care a urcat rapid scările şi a sunat la uşa lui George.

Peste câteva minute tot actorul avea să cheme aga de cartier.

O povestea pe un ton nonşalant, ca şi cum ar fi fost împiedicat de un fleac să-şi pună capăt zilelor.

Aga fusese obligat să facă raport, astfel că George a fost dat în cele din urmă pe mâinile unor psihiatri, deşi aceştia se pare că abordaseră la început cazul său cu prudenţă.

George îl văzuse însă pe unul dintre medici cum se căznea să nu râdă, pe sub mustaţă, când i-a spus că e ardelean din Alba Iulia. „O fi făcut deja din George subiect de banc", mă gândeam cu năduf.

-Şi acum, de la spital vii? - a fost tot ce am putut să bâigui, fiind prea luat pe sus ca în sufletul meu să se cuibărească o adevărată mâhnire.

-Nu, am fost cu ai mei la Părintele Argatu, care mi-a citit nişte molitve.

Care va să zică părinţii îl credeau posedat de Diavol.

Cum ajunseseră însă tocmai ei la concluzia asta, care aproape îmi întorcea stomacul pe dos?

-Tatăl meu s-a dus la preotul satului de unde este el, iar acesta a citit din Biblie. A ieşit că sunt sub influenţa celui rău. „A intrat Satana în el", i-a spus preotul.

După lungi discuţii avute în săptămâna petrecută acasă, părinţii hotărâseră să vină împreună cu fiul lor la Răuleşti, cu singurul scop de a-l căra la Părintele Argatu – despre care le spusese, firește, tot George care, ca de obicei, cunoştea pe toată lumea. Ba, după ce-i intrase în graţii, îi adusese el însuşi câţiva indivizi, de-a lungul anilor, care sperau să fie curăţiţi de coşmaruri.

Mă întrebam dacă Părintele Argatu era un exorcist autentic, deşi, evident, nu respingeam cu totul posibilitatea asta(există oare cu adevărat exorcişti? - şi care este ţinta exorcizării, mă rog frumos, să te scape de ce?... ceea ce pentru o religie e satanism, în ochii alteia e binecuvântare... nici unul dintre cazurile despre care se tot vorbise, pe vreun meleag sau altul, nu s-a dovedit concludent, asta când nu au fost de-a dreptul şarlatanisme! - în orice caz, tonul celor care s-au ocupat cu astfel de cazuri e în general mai mult decât sceptic). Scenele de tăvăliri pe jos şi urletele aşa zişilor posedaţi care se luptau chipurile cu Satana, îmi închipuiam că erau simple autosugestii sau chiar

manifestări de isterie, în sensul cel mai clinic cu putință. Ba chiar o față bisericească de la noi avusese decența să declare că cei mai mulți dintre cei socotiți a fi în puterea Diavolului sunt foarte probabil niște taraţi genetic, unii dintre ei concepuți de părinți aflați în stare avansată de ebrietate.

Se gândise apoi oare cineva că multe Suflete Pierdute ar fi trebuit exorcizate de prostie și nebunia colectivă care îi orbise într-atât încât să aduleze un impostor semianalfabet și în același timp un năpârstoc, vizirul Tătăroiu, primul președinte cu sceptru de vizir, beiul cu sceptru de președinte, sau cam așa ceva?...

-A fost o experiență teribilă, mi-a mărturisit George. Am văzut acolo, și nu prima oară, o mulțime de oameni munciți cumplit, nu știu dacă de Diavol, dar măcinați de propriile gânduri, da.

În ce mă privește, n-am simțit ceva deosebit, ba chiar... nimic, doar că eram posomorât rău de tot și mi-au dat lacrimile de mila părinților, care arătau ca vai de ei. A fost o greșeală, și recunosc că a mea, dar n-am de ce să fiu exorcizat, spuse el sec și cu un aer posac.

Cu tot ateismul declarat al domnului Ioan Grânaru, acesta nu ezitase deci nici un moment să-l târască pe George la Părintele Argatu!

Mi se părea cel puțin o amară ironie – dacă nu o cumplită nedreptate și chiar înșelătorie - că George fusese luat pe sus și depus la picioarele Părintelui Argatu, „ca să-i scoată pe Satana din el”, când, el, George, l-ar fi putut învăța pe prelatul exorcist mai multe despre lumină decât a aflat el, poate, vreodată.

După jumătatea de oră petrecută împreună, n-a fost greu să-mi dau seama că George nu era deloc mai altfel decât îl știusem până atunci, doar că avea aerul unei fiare hăituite și obosite, în nevoie disperată după un liman care i se refuza însă din orice parte l-ar fi căutat.

În lipsă de altceva mai bun, m-am oferit eu ca punct de sprijin, atât cât puteam fi.

-Lasă-i în pace cu prostiile lor pe medicii psihiatri. Zeci de ani psihanaliza a fost declarată literă de Evanghelie, ca acum să fie pronunțată moartă și îngropată. Gândește-te doar ce diagnostice li s-ar fi pus Terezei de Avila sau lui Padre Pio, cu viziunile pe care le aveau... După umila mea părere, dacă e s-o luăm cât se poate de didactic, mai toți sfinții și părinții bisericii sunt atunci bolnavi psihic insuficient investigați.

George clătină din cap și șuieră a exasperare. E drept, nu fusese cel mai deștept lucru pe care l-aș fi putut spune, dar vedeam că omul era cu mintea pierdută undeva între diagnostice aiurite și mila de ai lui.

Am priceput atunci că George nu își făcea probleme pentru propria persoană – era de altfel foarte puțin probabil ca voința sa atât de puternică și credința nestrămutată în Eliberarea finală să fi fost biruite cu una cu două, chiar și de o astfel de încercare - dar era în mod vizibil cutremurat de șocul pe care-l produsese părinților, care habar n-avuseseră cu ce se ocupase el în toți acești ani!

Nu numai că l-au mustrat amarnic pentru ceea ce ei considerau a fi o rătăcire cumplită, dar i-au amintit - a câta oară - că se împotriviseră puternic ca George să plece și să studieze în orașul-stat Răuleşti, mânat la asta de un idealism naiv.

-Alba Iulia, chit că e capitala României Mari, e totuși un oraș mic, unde toți se cunosc între ei.

Mi-e tare ciudă că s-ar putea răspândi acolo vestea despre ce mi s-a întâmplat, fiindcă mi se va pune neîndoios patalamaua de scrântit.

Nu mă puteam stăpâni să nu-i fur cu coada ochiului părinții. Am remarcat cu multă părere de rău că tatăl lui George se uita la mine cu o dușmănie nedisimulată, ca și cum aș fi fost unul dintre atentatorii la creierul și sufletul fiului său. M-am simțit jignit și chiar am vrut să i-o spun, dar m-am stăpânit în ultimul moment. Mă cuprinsese la rându-mi o furie năvalnică împotriva tatălui lui George. „Nu căutați cauza supărării dumneavoastră în afara propriei familii", îmi venise să-i arunc în față.

Probabil că mă considera una dintre „satanele" care-i omorâseră sufletește fiul.

Timp de câteva secunde bune, ura din ochii lui aproape că m-a paralizat. O simțeam atât de insistent pironită în ceafă, încât mi-am luat rapid la revedere de la George, chit că sunase tare nepoliticos, spunându-i că o să-l caut cât de curând.

„Stabat Mater Dolorosa"...

Chiar în momentul în care ne-am dat mâna mi-am oprit privirile asupra mamei lui George. Luase în brațe un corp de iluminat și părea să nu vadă nimic. Dacă ar fi putut să urle ar fi cutremurat catapeteasma cerului.

Atât cât mi-am putut da seama, în cele câteva clipe cât am scrutat-o, mama lui George arăta ca o femeie îmbătrânită înainte de vreme, cu totul și cu totul vlăguită sufletește. O muncea atâta amărăciune de parcă adunase în ea toată durerea lumii.

Tot restul serii, până ce a trebuit să o iau pe Ina de la institut, mi l-am petrecut în Parcul Kiseleff, pe o bancă.

Mă simțeam rușinat și o mare temere mi se cuibărise în suflet, cuplată cu un teribil sentiment de vinovăție. Mă urmărea în permanență privirea tatălui lui George, plină de un reproș mușcător. Iar mama, părea să-mi sfredelească sufletul cu o durere care mă împietrea și mă forța să o privesc fix în ochii ei necruțători, care, odată ce mă prinseseră în cercul lor de foc, nu-mi mai dădeau pace.

Simpla vedere a acelei furtuni abia stăpânite de ură, disperare și resemnare, care erau în acel moment părinții lui George, declanșase în mine un întreg proces de autoculpabilizare, în care ei erau procurorul, iar eu acuzatul. Era ca și cum îmi aruncau în față toată greutatea suferințelor lui George. Acuzatul nu înțelegea clar unde voia să ajungă procurorul, dar simțea din plin dimensiunea poverii care apăsa asupra umerilor săi.

M-am uitat speriat, dar și plin de amărăciune, în jurul meu. Mi se părea că toată lumea îmi devenise ostilă și sta gata să mă arate cu degetul.

„Și dacă eu sunt într-adevăr principalul vinovat de ce i se întâmplase lui George, sau în orice caz mai mult decât alții?"

Ideea, asemenea unor tentacule negre, că stătuse tot timpul în puterea mea să previn nebunia lui ultimă - oricare ar fi fost ea și dacă despre asta era vorba - îmi înnegura sufletul și țintuia mintea de același zid de care era răstignit deja cel condamnat.

Nici că îmi păsa de prostiile pe care i le debitase Nuc Văcaru, nu mai vorbesc de aiurelile cu care-i împuiase probabil capul întruparea zeiței Tara Galbenă.

Nu, în acele clipe nu mă interesau deloc ceilalți prieteni ai lui. Doar ce făcusem - sau mai degrabă ce nu făcusem eu pentru el, asta mă mistuia și în

același timp mă umplea de ciudă față de propria persoană. Asta era marea fundătură în care mă simțeam vârât, aproape cu forța, fără altă putință de scăpare în afara unui geamăt de stupoare, ca un zvâcnet neputincios.

Cochetasem cu spiritualitatea cu inconștiența unor imbecili naivi, care nu pricepuseră nici un moment cât fuseseră de orgolioși. Ne oferisem și unul și altul, cu un hohot sălbatic, hamurile eresurilor celor mai trudnice.

Oroarea iresponsabilității cu care zburdasem, fără permisiune, pe pășunile spiritului, mă apăsa cu o greutate insuportabilă.

Măcar de-ar mai fi fost posibil să fi reparat ceva. Numai de-aș fi putut și eu crede, cu tăria lui George, ca în felul ăsta să mă rog pentru el. Dar nu găseam puterea să o fac, de vreme ce pentru mine totul fusese ori un amuzament, ori un experiment la care mă angajasem din pură curiozitate intelectuală, fără să mă implic nici un moment emoțional. Sau cel puțin așa îmi spuneam.

Mă detașasem de cele mai multe din încercările în plan spiritual - cu excepția notabilă a Rugăciunii Inimii - dintr-o superficialitate funciară și din incapacitatea de a duce ceva până la capăt. Nu apucam niciodată să mă iau foarte în serios fiindcă un rânjet de batjocură cu care puneam totul sub semnul întrebării îmi încremenea de fiecare dată sufletul.

Deși, cine știe, tocmai asta îmi salvase sănătatea mintală, și poate că nu e doar o vorbă în vânt.

Îmi reproșam în acele ceasuri de cumpănă că nu întrezărisem de nici un fel măsura în care-l afectaseră pe George zbenguielile noastre de-a căutarea Marelui Spirit. Îmi închipuisem - în mod greșit - că-și oferise și el măcar din când în când, într-o cămară discretă a minții, acea minimă îndoială pe care o adopți, dacă nu dintr-o necesară atitudine filosofică, atunci ca o formă elementară de autoapărare. După cum constatam mult prea târziu, nu fusese cazul. În toate discuțiile dintre noi, George îmbrăcase cămașa inflexibilă a străjerului de la poarta căii mistice, pe care o apăra cu dinții de orice intruziune a diavolului, cu multele sale fețe, dintre care cea hidoasă a ateismului, care, din punctul lui de vedere, îl supunea celor mai cumplite cazne.

* * *

Se lăsase seara, iar răcoarea îmi sporea întărâtarea. Stătusem oricum prea mult în parc. Cum sentimentul de remușcare refuza să mă părăsească, ba chiar creștea în intensitate, precum nourii care se adună înainte de furtună, am simțit brusc un mare gol în stomac. Mi se făcuse rău.

M-am dus la un chioșc minuscul, undeva spre Titulescu, de unde mi-am cumpărat un Pepsi și o ciocolată.

Credeam că lunga plimbare mă va liniști, dar, odată ajuns pe Calea Victoriei, tremuram de enervare și ciudă în fața neputinței de a face ceva pentru George în situația aparent fără ieșire în care se afla.

Îmi părea tare rău pentru el, dar altceva decât să mă chinuiesc inutil pe mine însumi nu puteam face. Trebuia să las lucrurile să evolueze de la sine. Unde urmau să ducă, cred că nici cel mai închipuit înțelept nu putea ști. În memoria mea afectivă, mama lui George avea să rămână de-a pururi într-o încremenire mută, cu capul căzut pe stâlpul de iluminat, și sufletul sfârtecat undeva în măruntaiele fierbinți ale pământului. Pentru fiul ei nu exista nici salvare, nici speranță, ci numai un gol imens, în care țipau înfricoșător măști care deschideau ochi și guri mari cât iadul.

Mă cutremuram numai la gândul că George va trebui să rămână, seară de

seară, împreună cu părinții săi, uitându-se lung unul la altul... îmi închipuiam că îi vor arunca în față iubirea și sacrificiile cele mari, toate călcate în picioare... nu atât durerea îi luase pe sus, cât surpriza că fiul lor era un străin și încă unul înfricoșător de îndepărtat, vorbind pe o limbă grea, care lor le va rămâne veșnic de neînțeles... cât va putea suporta George apăsarea privirilor mamei sale, încovoind, cu durerea ei, stâlpul de iluminat de care atârnă plânsul lumii?

Ape noroioase

Poți într-adevăr ajuta pe cineva care trece printr-un chin cumplit? Ai vreo șansă să-i schimbi destinul? Nu cumva chiar frământările tale sunt parte din soarta voastră îngemănată? Poate că, indiferent de ce ai face, concluzia va fi aceeași, din simplul motiv că a fost pecetluită încă din preziua facerii timpului... o luptă în cele din urmă inutilă, ce nu smulge cerului decât un surâs compătimitor, dacă nu ironic. Iar dacă ne e scris deja totul, atunci de ce să ne mai zbatem? De ce n-am alege, de bunăvoie, Marea Liniște? Fiindcă așa ne e hărăzit, deopotrivă celor mulți și celor aleși, să nu știm de unde venim, cine suntem, și unde mergem, fiecare pe drumul cu infinite poteci, bătându-ne cu monștrii din visul care ne suflă pe nări viața nesfârșită de o clipă. Ce căpială fără seamăn mă împingea să cred că George avea nevoie de mine ca de aer? Că dacă nu l-aș fi ajutat în vreun fel, apele și-ar fi schimbat cursul, ba întreg universul s-ar fi cutremurat? Ce mă forța, orbește, să alerg în sprijinul lui? Sentimentul că aveam o datorie morală de împlinit, *dharma* mea în viața asta, era mai presus de mine... în fond, e o dilemă care-i muncește pe eroii din Mahabharata de la un capăt la altul... Arjuna e cel mai cunoscut... deși Karna află cu stupoare că el însuși este unul din frații Pandava, fiu al lui Kunti și al zeului-soare, nu poate renunța la promisiunea de a încerca să-l ucidă pe fratele său Arjuna, deoarece la asta îl îndeamnă datoria sa față de Duryodhana, dușmanul de moarte al acestuia din urmă... conceptul de *dharmă*, înțeles aici ca supremă probă morală, îi muncește pe mai toți eroii epopeii... o anevoioasă luptă, fratricidă, între inimă și rațiune...

* * *

Spre miezul nopții mai că-mi părea rău că mă născusem.

-Nu cred că mai există vreo speranță pentru George, i-am spus acasă, Inei. Tocmai făcuse duș și își înfășurase corpul cu un prosop portocaliu, legat deasupra sânilor.

Îmi pare rău de el, a luat-o rău razna. În setea lui după celălalt tărâm, a lăsat frâu liber telegarilor.

I-am povestit în câteva cuvinte cum încercase să se sinucidă. Apoi imaginea părinților lui, mustrători și acuzatori la adresa mea, sfida orice încercare de o face uitată. Stătea acolo, stăruitoare, ca un vierme care îmi rodea măruntaiele.

Ina își aranjă pe spate părul ud, negru cu luciri albăstrii, și își aprinse o țigară:

-Cred că muierea aia care i-a sucit mințile e ea însăși o curvă smucită.

Și nici nu știu dacă nu cumva e mai degrabă pramatie decât sărită. Și cum au ajuns ei măi la concluzia că ar fi zeița aia... Tara Galbenă?... aha... i-a sugerat ea... la începutul prieteniei lor... așa mai zic și eu început de iubire... știi ce s-a întâmplat? Îți zic eu. Probabil că proastă nu e și l-a priceput încă de

la început în ce ape se scaldă... i-a băgat în cap că e zeița Tara Galbenă ca să-l poată manipula și în felul ăsta să-i sporească dependența psihologică față de ea. Dacă nu cumva o fi și ea vreo paranoică, spălată pe creier. Însă nu prea cred. Sunt convinsă că e genul de profitoare și că și-a bătut joc de el. După ce l-a muls probabil de toți banii, i-a dat un picior în fund lui George de nu s-a văzut.

-Bă... nu știu ce să zic... care o mai fi adevărul... problema este că George e atât de legat afectiv de Ileana încât și dacă ai îndepărta-o definitiv de el, mai mult rău i-ai face. Ar fugi după ea, chit că ar trebui să sară de la înălțimea ultimului zid de centură.

Iar dacă Ileana și-ar veni în fire și i-ar spune în față că tot ce face el e o sminteală, atunci chiar există riscul ca George să-și piardă mințile de durere.

Dumnezeu cu mila!

Pentru el, Ileana e o femeie-Dumnezeu, o *șakti* desprinsă din cer și înnădită între baierele inimii lui. Dă la o parte una dintre ele, o ucizi pe cealaltă...

-Sunt femeie, dar nu aș vrea să fiu în pielea individei ăleia...

Un lucru era sigur, n-aveam să-l abandonez pe George sub nici un chip.

Dificultatea de care mă loveam era aceea că nu aveam deloc habar cum să definesc problema, darămite s-o mai și rezolv.

Știam că George fusese până la un punct unul dintre cei mai echilibrați oameni pe care îi cunoscusem, poate neavând luciditatea și inteligența subtilă a unui Bebe, dar altfel făcea dovada unei mari doze de bun-simț în problemele de zi cu zi ale vieții.

Din cauză că nu ne mai văzusem o bună bucată de timp mi-era imposibil să stabilesc în ce moment începuse alunecarea sa în neant, dacă asta era. Probabil că fusese un proces lent, care-i deformase treptat întreaga ființă, irezistibil, imposibil de oprit. Ce vedeam eu erau doar manifestările exterioare ale disperării sale funciare. George își inventase toate acele tehnici de vizualizare în a căror realitate se programase intens să creadă. Se lăsase astfel singur pradă propriilor creații mintale și tocmai adâncirea asta tumultoasă în fantasme era răspunzătoare de îndepărtarea sa iremediabilă de realitate.

Prin toate aceste amețitor de duioase iluzii, cu o evidentă funcție expiatoare, George își forța ascensiunea pe înaltele pășuni ale cerului, a căror savoare îi era însă refuzată cu încăpățânare.

Nu sădisem noi înșine în noi sămânța nebuniei, a rătăcirii cumplite, după ce o adunaserăm din zbor, purtată de vântul nesăbuinței care infesta ca un virus mințile celor care băteau cercurile de Yoga și budism, unde așa zișii guru îți suflă, cu o șoaptă șmecherească, ca la o șuetă, rețeta nemuririi?

* * *

-Încearcă să mai stai de vorbă cu George, deși nu cred că o să obții mare lucru, fu de părere Ina într-o bună zi.

Nu face însă greșeala să-l contrazici direct. Nici măcar nu te gândi să-i faci vreo aluzie la faptul că și-ar fi pierdut ultimii ani cu tâmpenii. Sentimentele religioase sunt cele mai profunde din câte încearcă ființa umană și nu le urnești cu una cu două. Pascal le recunoaște forța atunci când spune că nicicând nu făptuiește omul cu mai multă ușurință răul ca atunci când o face în numele religiei.

La urma urmei, nu eram eu obligat să-l țin sub observație și mă îndoiesc că George ar fi acceptat chiar și cea mai mică aluzie în acest sens.

Mă bătea gândul să organizez întâlniri în trei, cu Bebe Jianu, neobosit în a

culege bancuri – mai ales de un anume gen - şi de un covârşitor optimism, dar mi-am dat seama imediat că ar fi fost greu să-l fac să-şi ţină gura şi ar fi început iar cu obsesiile lui legate de *kundalini*(pe care nu ştiam dacă şi le rezolvase de o manieră satisfăcătoare pentru ambele părţi), situaţie care l-ar fi incitat şi mai dihai pe George.

Nu-l mai văzusem cam de multişor şi aveam din nou nevoie de prietenia lui, de mintea lui lucidă şi de atitudinea reconfortantă care nu-l părăsea nici în clipele grele.

Prezenţa lui întăritoare mi-era dătătoare de o nouă viaţă, dar din păcate nu şi lui George, care îl irita de multe ori - „prin bigotismul lui de babă".

„O să moară bolnav de sine însuşi!", spunea cu năduf, dar şi cu părere de rău Bebe.

Nu puteam spera deci la nici un ajutor, de la nimeni.

„De ce te-ai topi tu de grija lui George?", mă lua uneori la rost Ina. Singurul răspuns pe care-l puteam îngăima era că pur şi simplu nu puteam face altfel... mă legau de el fire atât de puternice şi strălucitoare încât şi să fi vrut nu le-aş fi putut rupe...

* * *

Am reuşit totuşi să-l conving pe George să ne reluăm plimbările, în fiecare seară, prilej cu care iarăşi ne războiam în idei, despre ce înseamnă arhitectura de bună calitate. Amândoi eram adepţii Arhitecturii organice, dar şi ai arhitecturii ca artă, şi, deşi uneori se suprapun, de multe ori se află în conflict direct. Aşa că aveam cu ce să ne ocupăm mintea. El îl adora pe Frank Lloyd Wright, eu îl iubeam şi uram în aceeaşi măsură pe Le Corbusier. Cred că e singura relaţie pe care o poţi avea cu el. Aş fi aruncat în aer Oraşul Radios, ca şi socialist-utopica Unité d'Habitation, hâdă, pompoasă, dar şi sterilă şi alienantă, şi aş fi rupt cu ură beţişoarele pe care stă, inutil, nedumerit şi absurd, Villa Savoye, dar îmi umplusem pereţii cu poze cu Ronchamp, cel mai tandru şi înduioşător imn religios rostit dinăuntrul betonului, printre vitraliile-hieroglife care te smulg din tine din prima clipită şi te metamorfozează într-un ropot de culori, înainte de a-ţi realcătui plinătatea şi reda, întreg, luminii... ce păcat, Corbul şi-a irosit cu atâta dezinvoltură harul de artist, iar tablourile sale puriste nu reţin decât o palidă suflare din talentul maestrului...

Aşa au mai trecut câteva săptămâni de plimbări prin centrul Răuleştilor şi cele câteva parcuri, în discuţii purtate pe un ton din ce în ce mai deprimat, iar arhitectura n-o puteam reinventa noi în fiecare seară.

Mai palid ca de obicei – câtă diferenţă, de la obişnuitul său ten care plesnea de sănătate – George mi-a spus într-o seară, suflând din greu, că puţin lipsise să nu ne mai vedem deloc. Întârziase şi eram pe punctul să plec.

-De ce?

-Am încercat a doua oară să mă sinucid. Nu ştiu ce mână nevăzută m-a oprit în ultimul moment să sar. Poate faptul că suferinţa pe care aş provoca-o celor dragi ar fi mai zdrobitoare decât durerea mea proprie... nu ştiu...

Nu ezitase nici o clipă. Atâta doar, tonul exasperat al vocii sale părea să spună că nu este ultima încercare şi că nu se dă bătut. Îmi lăsa impresia că regreta că n-avusese nici de astă dată tăria să meargă până la capăt.

Nu-i părea deloc rău, voia doar să-şi dea singur curaj pentru momentul când îl va lăsa inima să facă pasul final.

Aveam sentimentul că visez. Am trimis la dracu' – a nu ştiu câta oară - pe toţi Nuc Văcaru din lume, de orice religie şi culoare ar fi. Câţi vreţi să mai

moară din cauza voastră – seceraţi de un dor nebun, neîmplinit, în floarea vieţii!..

Am sunat-o pe Ina să ia un taxi până acasă fiindcă s-ar putea să întârzii. Ne-a apucat noaptea, pe mine şi pe George, în parcul Herăstrău, adânciţi într-o conversaţie devenită ilogică şi obositoare, presărată obsesiv cu păreri de rău după Ileana Turcaru, care, din cât se vede treaba, se instalase înapoi definitiv în propriul cer, întorcând dezgustată capul, ori de câte ori, disperat, George o implora să-i dea binecuvântarea. Era, cred, singura zeitate care refuza să i se întruchipeze în faţa ochilor minţii, atunci când o invita la o şuetă despre toate cele ce sunt şi chiar mai multe.

* * *

Nu pricepusem că George nu avea de fapt nevoie de vreun gest bombastic. Doar atât, să-i simtă cineva prezenţa, în tăcere, să ştie că există pe lume cel puţin un suflet căruia nu-i trebuiau prea multe explicaţii ca să-l înţeleagă.

Şi dacă mi-ar fi fost necesare cuvintele, n-aş fi ştiut cum să le folosesc. Doar Samaritenii, despre care auzisem că există pe alte meleaguri, ar fi fost, poate, în stare să facă puţină lumină în negura din sufletul său. Dar ca să fii Samaritean nu e deloc uşor. Cei care lucrează deja acolo trebuie să se convingă că ai tăria să absorbi, ca o sugativă, plânsetele celor aflaţi pe marginea prăpastiei. Şi după câte o jumătate de zi de stat de vorbă cu sinucigaşii, la telefon, pleci răvăşit. E drept că cei mai mulţi îşi trag piciorul înapoi... dar nu întotdeauna...

Cât de greu e să salvezi un suflet care se zbate în chinurile morţii... puţini sunt cei cu adevărat chemaţi să o facă... şi cine-mi spunea mie că eu mă număram printre ei?

* * *

Cât de mult l-am bătut la cap să-mi explice de-a fir-a-păr ce simţise şi cum ajunsese la o asemenea disperare, n-am reuşit să smulg de la el nici un cuvânt... o singură dată, într-o seară, când tăcerea dintre noi ajunsese de-a dreptul stânjenitoare, l-am auzit mormăind ca pentru sine, „din suferinţa întregii lumi... va renaşte... ”

Tocmai atunci treceam prin faţa unei dughene cu ziare, iar vânzătorul striga ca un apucat: „S-au arătat semnele timpului, lumea pe cale să se sfârşească, marea zodieră Mama Masarian susţine că Dumnezeu ne va arunca în scurt timp în neant, Babilonul răuleştean pironit între semisextile şi quinqunxuri, Apocalipsa după colţ, citiţi numai în Vărsătorul de coşmaruri, doar cinci arămei”... George – un altul însă, cât o adiere de vânt, cu o strălucire maiestuoasă, pe care nu i-o mai văzusem în priviri, dar care mă ardea cu puterea visului - se uită la vânzător zâmbind ciudat şi vru să cumpere fiţuica. I-am dat peste mână să nu arunce banii... numai de tâmpeniile astea nu avea nevoie ca să-şi sufoce cu ele mintea... mă bucura însă că tot mai era în stare de un surâs... cine ştie ce aiureli îi băteau surd la porţile sufletului...

* * *

Respingeam precum un vis urât diagnosticul pus lui George. Nu aveam nici un fel de respect faţă de medicii psihiatri, josnici colaboraţionişti ai Feţelor de Ceară, dispuse să declare nebun pe oricine arăta chiar şi cea mai mică împotrivire vizirului Tătăroiu.

Păstrând toate proporţiile necesare, George putea fi comparat cu eroul unei tragedii greceşti. Atâta speram: să nu aibă un destin similar.

Numai dacă George ar pleca la Honolulu sau în Patagonia şi ar lua-o de la capăt, pe un pământ nou şi cu oameni noi, ar mai avea poate vreo şansă să-şi

revină la normal, îmi spuneam. Deşi îmi încolţise imediat gândul că şi acolo îl vor aştepta alţi rechini, poate şi mai hămesiţi, existând marea şansă ca George, în starea lui de permanentă trepidaţie sufletească, să se arunce mai devreme sau mai târziu singur în gurile lor, jubilând.

Ina se îndoia de altfel amarnic că fuga de orice fel ar fi o soluţie: „Uiţi că oriunde ai merge, de tine însuţi nu poţi scăpa".

O fi aşa, dar mie ce-mi rămânea atunci de făcut, fiindcă, oricâte linii aş fi încercat să trag, cu cinism, şi să-mi spun că nu ar fi trebuit să mă intereseze deloc soarta lui George, nu-mi puteam scoate din cap figura lui de om cinstit, cu inima de aur, aflat în pragul unei disperări căreia nu eram în stare să-i sondez abisurile.

* * *

Singura pe care mă puteam bizui să-mi dea un sfat era tot Ina, cu condiţia să renunţe la ideea ei fixă că George ar fi fost schizofrenic.

Soluţia Inei era însă aceea de a găsi o modalitate prin care să-l îndepărtez definitiv de Tara Galbenă, dar fără a provoca o ruptură bruscă, din cauza traumei psihologice pe care ar fi putut-o suferi George, care era încă îndrăgostit lulea de ea.

Dar George nu era deloc dispus să se întoarcă la Alba-Iulia – de unde avusese mai multe oferte – şi nici nu era de crezut că Ileana Turcaru ar fi putut fi convinsă să renunţe la slujba, pe care numai ea ştia cum o obţinuse, la micul spital de ginecologie din preajma Oborului şi să se mute undeva într-unul din cotloanele de la marginea Răuleştiului. Şi nici nu-l puteai împiedica pe George să viseze la ea noapte de noapte.

Singura alternativă logică era să-l fi determinat în vreun fel să-şi piardă încrederea în ea.

Faptul că Ileana refuzase să-l mai vadă îi sporise însă şi mai mult încrâncenarea.

Dar cum să-l fi obligat să renunţe la a mai avea o credinţă oarbă în iubita lui cea nărăvaşă? Mă îndoiam că cineva l-ar mai fi putut convinge că Ileana nu era întruparea Tarei Galbene.

Mai era şi faptul că nu cunoşteam pe nimeni care să aibă acces la ea – detaliile copioase pe care mi le debitase Bebe le trimisesem de mult la coşul balivernelor.

Contemplând Tara lui Galbenă, George rămânea acolo sus, scăldat de azuriul de peste nouri, pe veci însetat de zeiţa budistă, care, doar câteva piscuri mai încolo, îşi înfoia merele, spre veşnica aţâţare nebună a poftelor celorlaţi muritori, mai norocoşi ca el.

... ca o zdreanţă

Eram cumplit de deprimat că nu puteam face nimic.

Şi dacă totuşi Bhagavad Gita are dreptate şi avem un suflet nemuritor? Toată durerea îmi păru atunci ceva temporar, insignifiant, de o trivialitate jignitoare. Sufletul nu poate fi atins nici de soare nici de frig, nici de întristare... numai de bucurie, fiindcă asta e starea sa fundamentală, parte a Marelui Unu, trăind, de-a pururi, la adăpostul său cald şi senin... are de partea sa moartea şi învierea Dansului Lui, în fiecare clipă, adevărata şi singura posibilă... dacă am lua totul nu ca o încercare, ci ca o serie de nesfârşite aventuri, în marele templu al naturii, mama generoasă care-şi lasă copiii să

zburde printre toate sunetele stropilor de curcubeu, fără să-i lase să pășească dincolo de confortul și siguranța minții care le-a dat naștere?

Nu există decât furtuni aparente și trecătoare, iar naufragiatul se sprijină de-a pururi de catargul conștiinței nemuririi sale...

Tabloul lui Aivazovski – după ce-l contemplam, minute în șir, eram încredințat de fiecare dată că naufragiatul va supraviețui – mi-era la inimă ca puține altele... ce sentiment copleșitor de bucurie... câtă pace și liniște... cât de senin îmi simțeam sufletul... chiar de-ar fi fost înghițit de adâncuri, împodobit de alge și prohodit de plânsetul balenelor, știam că sufletul mi se va ridica, înmiresmat de soare, purtat ca o zdreanță de catarg până la cer și aninat de un fir strălucitor mângâind cu pâlpâirea sa întunericul marii singurătăți a omului.

Pădurea uscată

Rama bântuise zile întregi prin locurile ce păstraseră parfumul și umbra Sitei... îi căutase urmele picioarelor în sudoarea frunzelor, în jilavul păienjenișului pământului... adierea veștmântului ei era mai puternică decât mireasma sevei pădurii, șoaptele ei, furate de frunze, mai stranii decât șușotelile înfricoșate la ceas de seară, înainte de fulgere... când se uita la propriile mâini, Rama vedea doar o fluturare de zăbranic alb de mesteacăn... fața lui, parcă sugrumată dincolo de luciul ochiului de apă, era mai vineție decât cerul așteptând zbuciumul firii... trupul lui era făcut din câteva nuielușe răsucite pe un suspin gol și mișcător... trupul ei, trupul ei... înșfăcat și robit de demonul Ravana...

În chiar clipa în care pune piciorul în afara balconului palatului din Ayodhya, simte cum tot sângele i se urcă în cap, dar nu de frică, ci de așteptare încordată. Îi e aproape imposibil să lupte împotriva sentimentului copleșitor care-i zdruncină întreaga făptură și care-i ține voința ca într-un clește: eliberare sau nu, vrea să pună capăt coșmarului care-l muncește de la răpirea Sitei. Parcă s-a uscat în el nu numai dragostea pentru ea, dar și orice dorință de a o smulge din mâinile lui Ravana...

Știe că nu face bine, că trebuia să-și fi retras numaidecât piciorul, că se află în fața unei greșeli uriașe, de neiertat, pe care are s-o regrete amarnic, odată plecat dintre cei muritori și reîntors printre aștri(o clipită, acest ultim gând i se pare unul deopotrivă de jenant, absurd și comic, dar îl privește în față cu prea multă insistență ca să-l poată ignora).

Stă așa preț de niște minute bune – nu-și poate da seama câte – cu privirea fixată jos, incapabil să facă pasul final. O încrâncenare ciudată îl cuprinde, fără să știe în ce direcție îl va mâna în cele din urmă. I-a devenit și lui clar că e muncit de o dorință stranie de a-și face rău și de a se contempla totodată cum suferă. Numai de-ar supraviețui, cu chipul de acum, ca să-și poată devora în liniște amărăciunea sufletului! Îi pare cumplit de rău de el însuși, de tot ce nu împlinise, ca om, de căile rămase neumblate din junglă și care altădată i se deschideau așa de promițător. Și nici nu mai e deloc sigur că va mai fi ceva după marele salt în necunoscut. Dar nici măcar teama de neantul neființei nu-l face să se înfioare. „Dacă n-am ajuns nicăieri până acum, cine îmi spune că o voi face în anii ce vor veni?" Sita îi fusese răpită, idealurile pentru care se aruncase în vâltoarea vieții cu întreg sufletul, bătălia pentru vechiul templu din inima junglei, se năruiseră cu totul. Un sentiment covârșitor de inutilitate îl umple de o amărăciune pe care nici cerul amurgului, obosit și el, nu o poate

cuprinde.

Nu-şi poate stăpâni lacrimile şi e convins că numai starea de uşurare pe care o simţise după nişte minute bune, cuplată cu cea de prostraţie, l-au împiedicat să petreacă şi celălalt picior peste marginea acoperişului palatului. Dincolo de el, jungla s-a scurs de orice viaţă, de sunete şi culori... de alergătura năvalnică spre soare...

„Dies irae”

... şi aşa trec veacuri la rând până îşi aduce aminte că în spatele bietei tânguiri cu haină de lut care a ajuns el însuşi se află numai Rama, zeul... doar unul dintre vălurile lui Vişnu...

„Nu, viaţa aşa cum o visez eu nu aduce nimănui nici o bucurie... eu, cel puţin, ştiu cine sunt şi că pot mătura lumile cu un scrâşnet de nouri, dar bieţii muritori, care sunt convinşi că singura realitate e cea care le arde trupurile... atâtea molohuri am închipuit cu gândul meu cel rotund şi nenăscut... cum mi-o mai iau uneori visele razna... sunt aşa de jucăuşe şi ademenitoare că de-abia pot să mă stăpânesc... ”

Ca să-şi potolească apele care-i inundă tâmplele, bate jungla, ca de atâtea ori înainte, fără nici un scop, din simpla bucurie pe care i-o dă suflul propriei vieţi scurgându-se în pământ şi animând ierburile, roua, fluturii... „ce multe şi minunate sunt lucrările mele”... sătucul în care intră e unul uitat de vreme... locuitorii săi au feţele supte şi ochii înnegurați... adună rădăcini şi şobolani morţi...

Pe jumătate ascunsă de un copac, scânceşte o fetiţă înfometată şi violată - să striveşti sufletul unui copil – nu e crimă mai rea, să umpli cu noroi ochii plini de soare...

Şi de-abia cască ochii în jurul lui că şi asmute vântul mugind peste munţii de cadavre, templele fumegânde, zeii zburând bezmetici şi scâncind, adăpostindu-i-se între ploape...

„Ce-am creat? Ce nălucă m-a făcut să uit de mine?”... oftatul său fu mai năprasnic ca clocotitul lavei în pântecele stelei care-şi dă ultima suflare într-o jerbă de lumină...

Şi în acele pâlpâiri de timp, cât a ridicat năprasnic mâna să lovească o faţă necunoscută, cu tridentul care-i apăruse în mână, catapeteasma lumii s-a cutremurat, stelele s-au înfiorat văzând că le-a sunat clopotul stingerii... un văl de întuneric a coborât asupra pământului, iar oamenii, înfrigurați şi orbecăind, suflau din greu, căutându-şi adăpost la rădăcinile firii... „Doamne, adu-ţi aminte de robii tăi, nevrednici”...

Vrusese să nimicească cu un simplu gest lumea cea netrebnică şi ticăloşită şi să închidă astfel în ea toată suferinţa, dar se oprise de dragul fetiţei cu sufletul posomorât... n-o mai putea năpăstui a doua oară...

Fetiţa... inima lui într-a ei, înmuiată de lacrimi... fusese luat pe sus de propria nălucire, cât pe-aici să spulbere lumea... dar îşi aduce aminte, în văpaia răsuflării mânioase, că ea e doar un vis încreţit în spuma timpului, al său propriu... prăpădindu-şi propria creaţie, era cât pe-aici să se trimită singur, vijelios, în neant...

* * *

Parcă nevenindu-i a crede tot ce văzuse, nu îşi dă seama cum ajunge pe marginea unei prăpăstii... zăreşte o limbă de pământ care pătrunde adânc în

mare... iar undeva în largul ei, pe un val mai lung decât toate razele de soare împreunate, plutește el însuși, doar cu alt chip, mângâiat de consoartă, ațipit pe șarpele care-l veghează, mai singur decât e sămânța cea fără de început a nimicului...

* * *

A uitat până și el de câte ori a născut timpul în necuvântarea originilor și tot nu s-a lămurit: de ce simte mereu nevoia să viseze lumile? Visul său e atât de temeinic, încheagă firele de praf din dorință, iar suferința e cât se poate de vie pentru cei ce o încearcă...

După atâtea scăpărări de sori îi mijește, cu greu, o idee: el, în calitate de Vișnu, care s-a crezut plin, rotund, precum ideea sferei cea de dinainte de a cădea în propria formulă, e de o veșnicie doar un văl aprins, o zbatere fantomatică și jucăușă ținându-se cu mâinile de hăurile dintre lumi... îi lipsește ceva, e deci imperfect, altfel cum ar putea să iasă iarăși și iarăși din starea sa de somnolență și să creeze?

De unde atâta sete de a fi, ce dor apăsător îl mistuie? Din ce tăcere turbată izvorăște el însuși? De atâtea lumi duce o luptă cumplită cu sine însuși, să-și descopere ființa... de ce încă asemenea patimă învrăjbită?

„Și apoi oare de ce mă zbengui? De-a lumea ca o joacă, gratuită? Doar fiindcă sunt încă tânăr, mai mic decât puterea eternității? Și de ce mi-e atât de frică de ea? De ce-aș putea deveni, de necunoscutul care-mi stă în față?

Nu mi-e de ajuns câtă suferință am lăsat între gene? Mă bucur când strivesc cu ochii mușuroaiele de lumini din golurile plinului care sunt?... de ce nu sunt în stare să visez doar lumi perfecte, cu glasuri de harfă și imnuri de slavă, de unde a dispărut orice întristare?”

* * *

„Trupurile sărmanilor Indiei, ce nu pot fi atinși și cărora li se refuză chiar și cea din urmă mângâiere, a căror simplă vedere produce dezgust, toată amărăciunea lumii, câtă nu s-a adunat... nu poate scăpa în nici un fel de suferință”... .oriunde își întoarce capul, dă de umbra ei... și câtă tihnă cunoscuse El odată, în negândirea de dinainte de visare...

Întoarcerea la fericirea de atunci e singurul mod prin care poate lupta împotriva răului pe care El însuși l-a creat, din neputința de a-și stăpâni impulsul de a născoci fantasme... trebuie însă să găsească o cale să se împiedice să mai plăsmuiască... .

... dar cum anume, tentația e prea mare... doar de s-ar putea topi el însuși în starea de puritate de dinapoia ivirii zorilor ispitei de a fi, mai moale și mai duioasă decât își poate închipui puful... să instaureze liniștea de dinaintea haosului... să-și dizolve dorul ascuns în starea de nediferențiere dintre noapte și zi... să-și interzică să mai înjghebe lumile din rătăcirile tainice ale ochilor săi nedumeriți... să adoarmă din nou în nemișcare... în pacea neființei, care să-l uite și pe el că a fost vreodată...

Atât și nimic mai mult, să pună capăt o dată pentru totdeauna durerii întrupate din vis... dar e oare el atât de puternic încât să-și înfrângă propria voință și lege?... iar dacă nu e în stare să-și stăpânească singur setea de a crea cu mintea, nu-i rămâne decât să se stârpească pe el însuși...

Și, după ce își va da deplina stingere, ce va urma?... nimic, își spune... va apune pentru totdeauna în el însuși, sorbindu-și ființa în necuvântarea întunericului... atunci să mă sfârșesc odată... se cutremură... și în acea clipă ridică a doua oară mâna să se strivească... Viața nu poate strivi viața, fiindcă doar ea, e... nu face altceva decât să-și dovedească sieși că el rămâne, singura

ființă nesădită din univers, de-a pururi viu... nici măcar de asta nu mai e sigur…

... dar și de-ar putea muri vreodată, toate lumile ar dispărea atunci precum fulguirea spre soare, chiar și cele nevăzute, sau cele care stau să spargă coaja oului de foc, dezlegând Șarpele din înlănțuirea neînceputului... n-ar fi păcat?... atâtea lucruri neîmplinite, atâtea doruri și oftaturi nealinate, atâtea întrebări fără răspuns... cine stă să-și mai aducă aminte de rostul tuturor lumilor, de-aici și până în împreunarea smocurilor de bumbac din fuioarele jerbelor de stele? O părticică din el se află aici, pe acest boț de humă, ținându-l în viață, doar atâta vrea să știe...

* * *

E totuși încredințat că odată și odată patimile sale vor ceda locul liniștii... după ce văpaia inimii lui va fi fost de mult consumată în vraja nopții sorilor de o zi, va aluneca de-a pururi în nemișcare, în oceanul de lumină și bucurie care și pentru el va rămâne de-a pururi o taină...

Gândul îl duce astfel înainte, dezorientat și stingher, peste ținuturi neumblate încă de timp și nesădite cu spațiu, când, obosit și împăcat cu sine însuși, va fi renunțat să mai creeze și să mai distrugă... furia beției ideilor fără asemănare i se va fi potolit de mult, se va fi împăcat cu propria singurătate și își va fi găsit în sfârșit perfecțiunea după care tânjise, puritatea apelor strălucitoare și fericite, în care îi era atâta sete să se scalde... va mai cunoaște însă o supremă înfiorare... când vremea va fi obosit să mai macine și va uita în vâltoarea sa lumile, cu o ultimă sforțare a minții, înainte de a apune în somnul neîntinării, Rama va sădi în inima sa pășunile raiului, lăsându-le să trăiască o clipă de nemișcare așteptând etern să se nască, atât de lungă pentru mersul sorilor încât vor muri cu toții râzând de fericire, crezând că au intrat în tinerețea fără de sfârșit...

* * *

Dar nu, zeului Rama nu i-a sunat cântul cel de pe urmă... peste vreun milion de ani va trebui să se arate din nou, și iarăși, și încă o dată, înainte de a coborî în oceanul de liniște... până atunci va trebui să moară numai omul... pe el va trebui să-l sacrifice... marea îl cheamă pentru zbaterea și primenirea cea de pe urmă... nu peste multă vreme...

În lungul drum către împăcarea cu sine însuși, dintre două margini neîncepute, Rama își poruncește să uite zeul din el... e singurul mod în care se poate amăgi că a lăsat în urmă povara suferinței...

Nu-și va putea stinge însă cu totul năpasta gândului și cât va mai vremui neîntinarea nemărginirii omul din el va căuta să afle cine e... dar nu va avea de partea lui decât nisipul mării vrăjit de valuri și nourii fluturându-și scamele în vinețiul dimineții... frumosul îi va fi singura sa nădejde și consolare...

E bine că nu va reuși, altfel ar da peste zburdălnicia unui ucenic năvalnic care râde tropotind pe mușuroiul lumilor, hohotind atunci când își leapădă jucăriile întristării...

Rama, omul, va avea toate slăbiciunile acestuia, mândria, goliciunea, îndoielile, nesiguranța, graba, sentimentul neîmplinirii, netemeinicia lucrărilor sale... odată ce-și oferă cupa de om va fi nevoit să primească tot ce vine cu ea...

Va trebui să accepte chiar și propriul pumn, adresat cerului, neînțelegându-i căile și blestemându-i tăcerea, nepricepând decât într-un colț de memorie uitat până și de scormonirea gândului, cum tot el, odată, scosese cu privirea, din adânca noapte, lucirile cerului...

V

Năuci, prin Babilon

"Ieșiți din mijlocul lor și vă osebiți, zice Domnul, și de ce este necurat să nu vă atingeți și Eu vă voi primi pe voi".

2Corinteni 6:17

Aripi de fată

-Lasă dracu ascultatu-n căşti şi uită-te şi tu... lasă-te mai jos, că pe luna asta plină ne vede din prima clipă... hai că iese acum... bă nebuna asta e goală puşcă... ia uite cum îi lucesc aripile... stai că acu' a apucat-o să îmbrăţişeze copacul... cum îl mai ţine între picioare...

-... face amor cu el?... nu ţi-am zis eu bă că e târfa regimentului...

-... nu, văd că stă nemişcată... da' parcă poţi să ştii... numai dacă am fi lângă ea...

-... bă, numai să nu ne prindă careva... eu d-aia mi-am şi luat briceagul ăla mare...

-... ei şi ce, doar am îmbrăcat costumele astea de vârcolaci... zicem că suntem în misiune operativă... cică aşa se spune...

-... ia uite-o, acu' s-a ghemuit lângă flori... le miroase, sau ce?

-... du-te bă, nu vezi că vorbeşte cu ele... ps... parcă aud ceva...

-... le şi mângâie...

-... stai bă că nu vorbeşte cu florile, nu vezi, discută cu morţii...

-... unde vezi tu morţi bă, ai căpiat?...

-... da' alea ce sunt bă, de la marginea grădinii, lângă gard, printre flori?

-... îmi pare că sunt într-adevăr, nişte pietre de mormânt... vechi de când lumea...

-... păi, nu lângă ele stă!... bă... se ridică o mână... bă...

-... du-te bă că e o creangă căzută...

-... eşti sigur?

-... la ora asta nu mai sunt sigur de nimic... da' ce dracu caută pietrele alea de mormânt tocmai la ea în grădină?...

-... bă, fii atent, nu îţi aduci aminte de planurile alea vechi ale Răuleştilor, făcute pe vremea lui Ipsilanti, păi bă, cam pe-aici, unde e acum Eminescu, se întindea odată cimitirul posedaţilor...

-... acu' ţi-e clar, ea d-aia şi-a ales să trăiască aici... pune şi tu cap la cap, budism tibetan, magie neagră... cimitire...

-... bă, dac-o fi vreo diavoliţă d-aia rea de tot... vorbeşte mai încet c-altfel am dat de dracu'...

-... doar nu ţi-e frică de o nebună... dar... îmi pare şi mie că s-a făcut cam frig... şi de unde mama dracu' vine mirosul ăsta de pucioasă?... cum îi mai sticlesc ochii... bă... la noi se uită... hai... dă-i bice...

Cum am pornit la război împotriva zeiţei Tara Galbenă

Cercul neputinţei în care mă zbăteam avea totuşi un nume şi o consistenţă clară: căpătasem convingerea, cu un fel de încrâncenare, că numai Ileana Turcaru îl făcuse să se ţicnească. În fond ea îi băgase în cap că e Tara Galbenă şi toate câte i se întâmplaseră de acolo i se trăseseră!

Ea şi numai ea era de vină pentru toate belele prin care trecea George. Auzi colo, să vorbească ea pe stradă cu sultanul Baiazid! De unde dracu' îl mai scosese şi pe ramolitul ăsta? - nu putea şi ea să umble la braţ cu un zmeu de-al nostru, patriot, Mihnea Turcitul bunăoară – e plină lumea de smuciţi care umblă liber, domnule...

Toţi nerozii îşi închipuie despre ei înşişi că sunt mari spiritualizaţi, vor luna de pe cer. Numai aşa ajunsese George la concluzia că la Răuleşti se

născuseră o mulțime de sfinți.

Mă durea gândul că nu-l puteam ajuta așa cum sperasem.

Trăgeam totuși nădejdea că se va răzgândi și va renunța de bunăvoie la iubirea lui nețărmurită pentru o zeiță care nu mai catadicsea să-și coboare ochii la chipul lui trecător. Speram că va lăsa să moară de inaniție dragostea ce i-o purta și se va mulțumi cu cea nesfârșită, pentru frumusețea fără de seamăn, care nu obosește niciodată nici să dea, nici să primească iubire...

Să-i fi dat eu în cap Ilenei nu puteam, și apoi mie ce rău îmi făcuse?

Doar să-i fi băgat lui George pe altcineva pe gât, de care să se amorezeze lulea - dar cine s-ar fi angajat la o asemenea complicație, mai ales că nici nu știai unde putea duce? Nici măcar Bebe Jianu nu s-ar fi vârât la o astfel de aventură cu toate că, după cum se lăuda el, cunoștea jumătate din fufele din centrul Răuleștiului.

Mă gândeam apoi că n-ar fi rău dacă m-aș înființa odată în Strada Eminescu, în fața ușii smintitei, ca să-i trag câteva perechi de palme cât să mă țină minte.

-Ce ești țicnit? - țipă Ina imediat ce-i fluturai pe la urechi această posibilitate. O să cheme imediat aga de cartier, o să te acuze de molestare, ori că ai vrut să o violezi și iei ca nimic câțiva ani în centrul Anatoliei.

Și vreau să te văd când o să le declari vârcolacilor din adâncuri că voiai doar să-i scoți din cap gărgăunii cu Tara Galbenă.

Ea o să susțină atunci că tu ești un paranoic și mai ajungi și la Viroaga intelectualilor recalcitranți și universal stresați.

Și dacă Ileana Turcaru se ocupa într-adevăr cu practici satanice? Cum altfel s-ar fi putut explica cleștele atât de strâns în care îl ținea pe George? Nu puteam nega nici această posibilitate, dar de fiecare dată când ideea încerca să mi se cuibărească în minte căutam s-o alung ca nefondată, deși nu mi-era întotdeauna ușor. Poți ști ce se întâmplă... acolo, printre nebănuitele neguri? „Mă, și dacă așa o fi? Prea e dependent de ea, de parcă i-ar fi arvunit sufletul... dacă o fi totuși vreo strigoaică?... eh, băi frate, cu ajutorul zeilor hinduși și al unor sfinți minori, oi birui eu și greul ăsta”.

Atunci mi-am dat seama că singurul mod în care-l puteam salva de la autodistrugere era să mă arunc cu orice chip și pe toate căile în război total împotriva zeiței Tara Galbenă.

* * *

Ca în orice război aveam însă nevoie de aliați, iar singurul despre care bănuiam că mi-ar fi putut fi de oarecare ajutor era Pavel Gorduja, cel care-l învățase pe George Rugăciunea Inimii. Singura dată când stătusem de vorbă cu el mi se păruse un tip puțin cam straniu, părând să degajeze un aer meschin și derizoriu. Nu știu de ce, dar ceva din ființa lui mă făcuse atunci să mă simt deosebit de mărunt. Se prea poate să fi fost vorba de o superbă umilință și modestie din partea lui, pe care nu am înțeles-o eu așa cum trebuie.

Nu mi-a fost greu să dau de el. Știam că-și făcea veacul la Biserica Silvestru, fiind un mare admirator al Părintelui Galeriu, așa că m-am înființat acolo în prima duminică. Am aflat, cu mare părere de rău, că părintele Galeriu murise, iar golul lăsat de dispariția sa nu putuse fi umplut de nimeni.

Pavel stătea pe un scaun nu departe de altar, și, în ciuda privirilor încruntate care ne mustrau din toate părțile, mi-am spus păsul. Nu mică mi-a fost surprinderea când am aflat că știa de cele două încercări de sinucidere.

Nici Pavel nu pricepuse însă cum anume alunecase George atât de aproape de marginea prăpastiei.

„S-a întâmplat treptat, chiar sub ochii mei, şi îmi pare nespus de rău acum că nu am dat mai multă atenţie micilor aiureli pe care le debita din când în când George. De unde puteam şti că o să constituie preambulul a ceva atât de înfricoşător.

Le luam drept copilării, toate viziunile lui, dar e clar că pentru el însemnau altceva decât îmi închipuiam eu.

Din primul moment în care am stat de vorbă cu George mi-am dat seama că era un aluat bun şi am vrut să-l plămădesc în dragostea de Hristos.

Nu avea însă din start cum să-i reuşească vreuna din căile pe care el le încerca, în afara drumului bătătorit al ortodoxiei, care trebuie primit ca atare, fără crâcneală. Asta e esenţa credinţei drepte, să fie acceptată pentru ce este ea, cu tot ce ne învaţă părinţii Bisericii. Sincer să fiu, nici nu cred că vreo rugăciune, alta decât cea a Inimii, îţi poate salva sufletul".

Nu era mai puţin adevărat că şi în cazul meu Rugăciunea Inimii fusese singura care mă dusese „undeva" - deşi nu mai departe de mine însumi - dar prin ce spunea, Pavel mi se părea din cale-afară de bigot ca să-mi poată fi de vreun real folos. Îmi păru rău că venisem.

Preotul tocmai trecea prin faţa noastră şi tămâia, corul cânta vârtos, iar Pavel se opri ca să-şi facă două-trei cruci. Rosti apoi şoptit o scurtă rugăciune, după care reluă, pe un ton şi mai reţinut:

„L-am dus chiar la Părintele Cleopa, fiindcă doream neapărat să-i dea o binecuvântare.

I-am pus în mâini şi Filocaliile.

Nu cred că le-a citit cu foarte mare atenţie, dovadă faptul că se cufunda şi mai mult în Yoga".

Marea lui problemă – şi aici Pavel şi cu mine eram complet de acord – era că George n-avea răbdare să bată nici o cărare până la capăt. Unul din efectele cele mai vizibile ale acestei febrilităţi era faptul că devenise un colecţionar de oameni „mai speciali", iar Pavel însuşi era unul dintre ei.

Chiar şi George se mira de uşurinţa cu care îi ieşeau în întâmpinare figurile de care, susţinea el, avea mai mare nevoie într-o anumită perioadă. Era suficient să se audă de o persoană considerată în anumite cercuri drept „spiritualizată", sau despre alta cu puteri parapsihice, că George şi dădea de ambele aproape fără nici un fel de efort.

Mă şi miram cum putea să cunoască atâţia oameni. Părea că o mână nevăzută îi împingea să se întâlnească, le potrivea în aşa fel cărările încât să se adune din când în când la un loc, chiar şi numai pe unii dintre ei.

Iar George era prezent peste tot.

„Nici nu ştiu cum a cunoscut-o pe Tara asta Galbenă a lui. Şi mie mi-a împuiat capul cu ea până m-am săturat. Bănuiesc că s-au întâlnit la cercul lui Nuc Văcaru.

Eu l-am avertizat de câteva ori să fie precaut, dar teamă mi-e că scăpase deja oricărui control".

În ce privea adevărata faţă a Ilenei Turcaru, Pavel Gorduja trâmbiţa cât se poate de categoric:

„Satanică... mă înţelegi... satanică... e de-a lui Sarsailă. Am toate indicaţiile, din mai multe direcţii – aici ridică degetul în sus şi mă privi mustrător – că e o individă diavolească, şefa unei secte care se ocupă cu magia neagră. Îl foloseşte pe George pentru ritualurile ei sexuale şi spurcate. Mi-e tare frică de ea, dar am să mă duc la un preot de mânăstire, s-o afurisească. Împotriva apucăturilor ei diavoleşti nu te poţi apăra decât cu

posturi negre şi rugăciuni făcute zile în şir. Am visat-o odată pe Ileana asta a lui, phiuuuu, măi frate, mi-e groază şi acum, numai când îmi amintesc... se făcea că era o namilă neagră, înfricoşătoare, care îmi punea pe faţă organele ei sexuale uriaşe, de un roşu-vineţiu şi fierbinţi ca focul şi mă sufoca, mă înţelegi?... ”

Prea de nădejde nu se dovedea deci aliatul meu.

„De-aia îţi spun că nici nu mă miră că a încercat să se sinucidă de două ori. Îl împinge ea, din umbră, ca să-i ia sufletul, dar nu înainte de a-l tăvăli bine de tot prin noroi. Ţine minte ce-ţi spun, ea din gheare n-o să-l lase până nu-l dă pierzaniei. Aşa e când dă Satana în tine... te vei convinge şi tu că este greu de tot s-o învingi. Cel mai sănătos e s-o laşi în pace. Nici nu ştii cu ce forţe infernale ai de-a face.”

E drept că o visasem şi eu pe Tara Galbenă, dar în combinezonul generos de transparent şi chiloţii foarte sexy, în care o văzusem în seara în care mi-o prezentase George. Şi mie îmi provocase, în vis, o angoasă existenţială de nedescris, de-a dreptul drăcească, dar din simplul motiv că nu mă lăsase să-i ridic combinezonul, în ciuda insistenţelor mele repetate. Se făcea că tocmai se îmbăiase într-un lac din care ieşeau aburi de foc. Ileana păşea afară din apă, cu ochii învăpăiaţi şi gura plină de o miere atât de veninoasă încât îmi venea să urlu. Locuia într-o căsuţă, în junglă. Individa era incredibil de haină şi răuvăitoare! Se mai întâmpla ceva în vis, dar nu-mi aminteam decât că Bebe era şi el lângă mine... iar visul, aveam impresia vagă, dar nu mai mult, se termina bine pentru noi... eh, las’ că am eu ac de furoul tău... visele mele nu aveau nici o încărcătură lascivă, erau profund criptice şi iniţiatice.

Inei nu aveam să-i spun nimic de visele negre şi penibile ale lui Pavel, ca să nu fac şi mai tare de râs yoghina gintă.

* * *

Cât ar fi fost de credincios adevărat, Pavel m-a uimit prin simplismul minţii lui. Nu-i de mirare că Biserica Ortodoxă e atât de bigotă. Pentru noii ei apostoli din oraşul-stat Răuleşti, capitala anti-spirituală a Europei, Yoga, Harry Potter şi fenomenul OZN, toate sunt satanisme.

Am ieşit din biserică înnegurat şi cam năuc, după ce bolborosisem câteva cuvinte de scuză. Întâlnirea cu Pavel nu mă ajutase în nici un fel. Ba chiar mi-era ciudă pe mine însumi că-mi pierdusem vremea cu un asemenea nevolnic, în ochii căruia tot ce i se întâmplase lui George echivala cu o luare în posesie de către Diavol.

„Dracu’ şi nimeni altcineva m-a pus să mă duc la el, trebuia să-mi fi dat de la început seama cât de încuiat e”.

Sunase ca un inchizitor, catastrofic, care nici măcar nu se arăta dispus să continue până la capăt lupta cu Satana. Îşi observa, disprepuitor şi senin, semenii căzuţi în păcat, fără să se sinchisească de răul din lume.

Însă ceva tot câştigasem. Acum eram doi oameni care, independent unul de celălalt, eram încredinţaţi că individa se ocupa cu magia neagră. Exista, evident, şi varianta cealaltă, că Pavel şi cu mine eram doi nebuni de legat care vorbeau aceeaşi limbă şi puţin mai lipsea până să comunicăm prin stele.

Pe George nu mai puteam conta de nici un fel, căci într-un fel Tara Galbenă era asemenea unui parazit pe care, dacă îl îndepărtezi, e în stare să ucidă organismul de la care se adapă.

* * *

„Mă, realmente îmi pare rău pentru George, mi-a spus pe un ton amar Ina, când i-am povestit că mă întorsesem de la Biserica Silvestru cu mâinile goale.

Nu-ți mai pierde vremea cu nu știu ce investigație. Dacă nu-l ajuți acum, pentru el nu va mai exista un mâine. Tot ce poți face este să-l lași în seama medicilor psihiatri".

Ei îi era simplu să vorbească în felul ăsta. Nu făcuse Rugăciunea Inimii laolaltă cu el și nu-i arsese ei inima când celălalt, chiar aflat la sute de kilometri depărtare, cobora cu mintea în piept.

A-l fi trimis eu însumi la un psiholog sau la un psihiatru - care-i puseseră oricum un diagnostic forțat și aberant - însemna o insultă la adresa a tot ce clădisem împreună până atunci, presupunea să calc în picioare tot ce fusese mai sfânt în prietenia noastră. Mi-era apoi o jenă cumplită să o fac - era ca și cum i-aș fi spus în față - „măi omule, tu ai ajuns într-adevăr unul din nebunii lui Dumnezeu!". Era de fapt ce gândise Ina, încă de la început. Iar Sfântul Pavel, care mărturisea fără umbră de îndoială, „N-am văzut eu pe Iisus Domnul nostru[1]?" Și toți ceilalți care au venit după el?...

Cum să-l poată salva medicina aia ineptă, a lumii, când poate tocmai cea Divină – rău înțeleasă sau poate luată în exces - îl aruncase în starea în care se afla? Este oare vreun leac pentru boala sublimă numită dragostea de Dumnezeu?

* * *

Și tocmai pe mine, care nici nu mă consideram creștin, a început să mă bată gândul să-l duc pe George la vreun preot, care să-i citească Molitvele Sfântului Vasile cel Mare. Nu prea plecam eu urechea la ce auzisem, că numai anumiți preoți, înzestrați de la natură cu un har special, sunt în măsură să le citească cu folos. Parcă poți să te iei după ce zice lumea. Mai ales dacă e aia a spiritualizaților, plină de iluminați, cum numai la Răuleşti găseşti!

Aveam totuși la îndemână o soluție, în care nu credeam însă de nici un fel, să mă rog pentru însănătoșirea lui George.

Așa că mai multe seri la rând, înainte de a ațipi, am reinventat, leneș și fără prea mare tragere de inimă, Rugăciunea Inimii, însă fără nici un spor. Nu se mai încălzea - i se făcuse, se vede treaba, lehamite de mine - dar între două „Doamne Iisuse Hristoase, fiul lui Dumnezeu, miluiește-mă pe mine păcătosul", aruncam câte o implorare ca George să se înzdrăvenească(ba am zis chiar „s-o apuce pe calea cea dreaptă", cât de bigot și penibil ar fi sunat).

Numai că spre surprinderea mea, de fiecare dată când mă rugam, aveam vise de un absurd grotesc. Goya ar fi fost mândru să le zugrăvească. Nu puteam să scap mai cu seamă de amintirea unuia dintre ele.

Se făcea că George era locatarul unei insule pustii, un fel de stâncă golașă, bătută de furtuni năprasnice. Pe ea se afla un far pentru vapoare, iar George se lupta din răsputeri cu o caracatiță care încerca să spargă căsuța de sticlă din vârful farului. Eu însumi mă aflam într-o barcă, un naufragiat care încerca disperat, vâslind cu răsuflarea tăiată de ape, să ajungă la insuliță. Nici eu nu reușeam să mă apropii vreun pic, nici George să înfrângă caracatița. Doar lumina farului părea tot mai obosită și mă gândeam cu groază că atunci când o să se termine combustibilul, vapoarele o să se strivească de stânci unul câte unul. De fapt nu mi-era atât grijă de George, deși vedeam cu neputință cum caracatița îl înconjura cu tot mai multe brațe, dar mi-am dat seama că singurul scop al vieții mele, în clipele care îmi mai rămăseseră, era să ajung în interiorul farului și să-l realimentez cu combustibil. Câte vieți nu ar fi putut fi în felul ăsta salvate!

1 1Corinteni 9:1

George mi se părea atunci un simplu miel oferit de forțe mai puternice decât el pe altarul sacrificial al duhurilor negre, în timp ce eu băteam ca un bezmetic apele ce scăldau insula pierdută printre puhoaiele întrebărilor, neștiutor de ce-i rezerva propria soartă.

* * *

Starea mea de perplexitate era atât de profundă încât eram dispus să cer sfatul oricui, cu un ton aproape de implorare.

Odată, mi s-a întâmplat chiar să mă aflu pe Calea Victoriei, la doi pași de magazinul Muzica, când mi-a răsărit în față Darie, pe care nu-l mai văzusem cam de multișor.

În câteva secunde mi-am evaluat poziția.

„Hai, ce dracu', Darie e un intelectual de clasă, cu toate aiurelile scornite despre el - de vreo două dintre ele eram vinovat chiar eu, deși la vremea respectivă mi se păruseră tare inocente, mai ales în perioada în care mă băteam cu Bebe Jianu în „faze" despre el.

E un excelent profesor de *hatha-yoga*, fără nici o pretenție de guru iluminat". Mi-a părut bine, o dată în plus, că îl cunoscusem.

Darie era însoțit ca de obicei de o suită de adulatori, care erau numai ochi și urechi. Aveam un prilej să le arăt cât de apreciat eram la rândul meu. Cu un ochi și la ei, i-am explicat destul de precipitat în ce situație se afla George, atât cât puteam s-o fac în numai câteva minute – introducând însă o mulțime de subânțelesuri și expresii cu dublu sens, de genul celor vehiculate într-un cerc restrâns, ca să suprasolicit atenția adulatorilor.

Mă așteptam ca „găurile" din povestirea mea să fie umplute de incredibila capacitate a lui Darie de a „vedea" și simți la distanță, pe care i-o constatasem de câteva ori în trecut.

Nu i-au trebuit mai mult de câteva momente ca să cumpănească afirmațiile mele:

-Amicul tău e într-o stare de visare aproape permanentă, ce-l face să cadă pradă câte unui delir. Nu pot să fiu foarte sigur ce anume i-a provocat criza asta, dar mare lucru n-o să poți face pentru el.

-Ești sigur?

-Din păcate.

De unde știa el? Avea Darie un al șaselea simț? Sau îmi citise gândurile, chiar și pe cele pe care preferam să le las nerostite?

Părea că nu-l lăsa inima să spună mai multe. Nici eu nu doream să mai insist - luam însă vorbele lui ca pe o evaluare de moment, în nici un caz ca pe o intuiție de viitor.

Când am ajuns acasă aveam însă o părere deja formată. Nu despre situația lui George, ci despre Darie, definitivă.

„La dracu' cu Darie. Parcă știe el ceva. Debitează ca de obicei numai imbecilități, la plesneală".

Concluzia sa sunase ca o sentință prea aprigă, drept o adevărată condamnare, pe care n-o puteam accepta cu una cu două.

Întotdeauna există alternative. Învățasem să improvizez încă de pe vremea când eram copil, ori de câte ori aveam nevoie să meșteresc ceva. De fiecare dată găseam cum să încropesc lucrul de care aveam nevoie, din te miri ce.

Fusesem nevoit să deprind priceperea asta, ca toți răuleștenii, din cauza lipsurilor de tot felul.

„Timpul e cel mai bun vindecător" - mi se părea o curată nerozie, fiindcă George se afla în mod evident pe o pantă care cobora din ce în ce mai rapid.

* * *

Câteodată mă asaltau e drept unele întrebări care mergeau de la pueril şi ridicol la de-a dreptul deplasate. Dacă totuşi Ileana Turcaru era într-adevăr Tara Galbenă - adică de ce să vină la alţii şi la noi nu, eh?!? - şi îl părăsise pe George Grânaru fiindcă socotise că nu era demnă de frumuseţea care sta să irumpă în el? La urma urmei, George fusese discipolul preferat al lui Buda, Ananda, pe când ea, doar o amărâtă de Tară... poate că într-adevăr zeiţa tibetană, deşi ea însăşi *bodisatva*, l-a abandonat pe George fiindcă avea impresia că-i îngreuna evoluţia spirituală, de care el era atât de mândru... ea e doar budistă, iar în fond el era şi hindus şi creştin şi de toate. O dragoste jertfită pe altarul desăvârşirii spirituale, de ce nu al nemuririi... mai rar aşa ceva... două fiinţe sublime, îmi spuneam... demne să devină personajele unui mare poem. Tara şi Ananda(sună precum Tanda şi Manda, ba chiar Terente şi Titina) la Răuleşti, noul Ierusalim al epocii New Age... nu aveam noi turişti, dar parcă şi vedeam cum deveniserăm un mare centru de pelerinaj... păi, dumneavoastră n-aţi veni tocmai din Japonia ca să-i vedeţi pe Tara şi Ananda în carne şi oase?

* * *

Orice aş fi încercat, m-aş fi afundat într-un fel de vârtej pe care nu-l puteam controla sub nici un chip. Era ca un fel de vrie despre care nici în cele mai trăsnite visuri nu ştiam unde mi-ar fi purtat paşii.

Nimeni nu-mi oferise vreo ieşire din impas.

Ina îl abandona pe George în mâinile psihiatrilor, Pavel îl lăsase deja în mâinile Satanei, Darie îl considera în delir permanent, aşa că, dintre toate ideile tâmpite care ar fi putut trece prin mintea unui nesăbuit, nu ştiu cum am fost cuprins într-o zi de dorinţa aprigă, nestăvilită, de a-i face lui George horoscopul, măcar să aflu ce-i rezervă mersul stelelor.

Apoi urma pasul cel mare, s-o reclam cuiva pe zeiţa Tara Galbenă pentru practici satanice, ca în felul ăsta să fie smulsă definitiv din cerul în care zăcea şi aruncată în subteranele unde colcăie Sufletele Pierdute. Cum Tara, în calitate de zeitate budistă, n-are oricum, prin definiţie, suflet, s-ar fi simţit, într-un fel, ca acasă.

Fierar, cu mâinile goale

Ideea care-mi mijise în minte mi se părea deosebit de tentantă. Cum nu exista nici un conclav al zeilor unde puteam să mă plâng de Tara Galbenă, nu-mi rămânea altceva de făcut decât s-o dau pe Ileana Turcaru pe mâna Feţelor de Ceară. Şi unde altundeva să mă fi dus? La autorităţile ecleziastice, să o fi denunţat pentru erezie, cum făceau odinioară sectele gnostice rivale? Dacă eram pe vremea Inchiziţiei ar fi fost altceva, rezultatul scontat era ca şi obţinut, prin marea osârdie a călugărilor dominicani.

Dar acum, unde s-o fac şi pe ce motiv?

Gândul care-mi încolţise putea da totuşi naştere unei situaţii cât se poate de periculoase, cel puţin pentru mine. Ştiam din sursă sigură - alta decât gura lumii - că una dintre sugestiile la care vârcolacii din adâncuri acţionau instantaneu era cea privind luarea în derâdere, chiar în conversaţiile particulare, a Ritualului de Întinerire anual(RÎT).

Era vorba de Marele Rit de Trecere, în cadrul căruia *continuul* vizir Tătăroiu era supus unei morţi şi învieri rituale, vechiul principe făcând loc de

fiecare dată noului reprezentant al Înaltei Porți, întinerit, destinat - așa ziceau textele oficiale - să sloboadă furiile pe pământ.

Odată cu începutul anului era declarată o mini-revoluție-permanentă cu o durată de câteva zile, al cărei foc era întreținut de pâlcuri de vârcolaci-artificieri, timp în care prostimea scriitoricească-zis-filosofică, în frunte cu Saduchea Buubăceanu și Farisea Lăieșu, dansa precum saltimbancii, bucurându-se în voie de schimbarea la față a vizirului și de iluzia libertății.

* * *

Cât ar fi fost de periculoasă, varianta merita totuși explorată până la capăt. Puteam, de exemplu, să fi dat vina pe Ileana Turcaru că răspândește zvonuri de genul celor pe care Fețele de Ceară le considerau drept „alarmiste".

Treptat, gândul care mi se înfiripase în minte nu-mi mai dădea deloc pace, ba prindea aripi din ce în ce mai zănatice.

Ce-ar fi fost dacă aș fi mers chiar mai departe și să susțin că individa făcea parte dintr-un grup subversiv, care voia să saboteze Ritualul de Întinerire anuală a vizirului Tătăroiu?

Denunțul – în persoană sau nu - mi se păru deodată cheia tuturor problemelor. Mi-o și închipuiam pe Ileana Turcaru, cu o față îngrozită, luându-se cu mâinile de cap, cu tricoul și sutienul sfâșiate, combinezonul confiscat(aveam ce aveam cu el), în timp ce Fețele de Ceară îi percheziționau apartamentul și se pregăteau să-i pună cătușele la mâini. Imaginația mi-o luase cu totul razna: rupeau tapetele, desfundau dușumelele și îi aruncau pe fereastră, în stradă, toate cărțile de budism tibetan precum și statuile lui Buda, ale căror capete erau strivite de mașini, nu înainte însă de a face trecătorilor cu ochiul și de a-și îngropa zâmbetul enigmatic în asfaltul străzii.

„O vacă și o gâscă cu pretenții de spiritualizată, a umblat cu lumânarea după bucluc și a dat de el".

* * *

Mi se arătase în vis că a doua zi urmau s-o percheziționeze pe Tara Galbenă...

M-am înființat devreme de tot în apropierea curții ei, spionându-i dintr-un colț de clădire fereastra apartamentului unde locuia. Îmi pusesem ochelarii de soare și un fes roșu turcesc, ca să nu mă recunoască. Când furgonetele au oprit în fața porții am intrat rapid în curte. Am avut grijă să mă zărească atunci când le-a deschis ușa.

Când a coborât cele câteva trepte, împodobită cu ghirlande, ce-i mângâiau sânii goi, ca două mere gustoase, purtată de mână cu multă delicatețe de una dintre Fețele de Ceară, ca pentru un apropiat ritual nupțial și o cununie subpământeană, am căutat din nou să mă vadă.

Mi-am scos fesul roșu și mi-am îndepărtat ochelarii, ținându-le în mâinile deschise spre cer. Ploua cu soare în acel moment. Nu e nevoie să mai spun că soarele era de partea mea. Salutam întreg universul. Nimeni nu cred că a surâs mai radios decât mine, clipe în șir. Eram un adevărat principe. Ileana avea în priviri un dor de ducă și o resemnare mânioasă în fața năpastelor vieții.

„Ai intrat la apă vrăjitoare-o? Să vedem, o să te scape Dracul din mâinile ăstora?

„Fufă împuțită, am mormăit printre dinți, să te saturi să le mai bagi altora în cap că ești Tara Galbenă".

O să ne mai dai vise erotice, mie și lui Pavel Gorduja? Să nu mă lași tu să-ți ridic combinezonul? Marțafoaie!"

Obrajii și mai ales urechile îmi ardeau în scurtul drum către casă. Nici toți

sfinții din cer nu mi-ar fi putut clinti convingerea că făcusem singurul gest rezonabil care se putea înfăptui.

Nici ochii ei – care se pretindeau doar înspăimântați – nu mă înmuiaseră.

„Să vedem, după ce o să te evalueze psihic, ce tare o să-ți găsească?"

* * *

Odată asmuțite împotriva ei, judecam eu, Fețele de Ceară nu s-ar mai fi oprit până n-ar fi pus-o cu botul pe labe.

Trăgeam nădejdea că Sufletele Pierdute o vor lua bine de tot la scărmănat pe Ileana Turcaru. După ce vor fi întors-o ei pe toate părțile, se va fi speriat într-atât încât urma să se lase ea de orice practici așa-zis mistice, în fapt ritualurile alea satanice, erotice și spurcate, despre care îmi și imaginam deja, cu o siguranță imberbă, detaliile. Și cât de apetisante erau unele dintre ele!...

Devenită astfel vulnerabilă, ceea ce n-ar fi întârziat să arate, continua logica mea, George va începe să-și piardă încrederea în zeița tibetană, cu rezultatul că va abandona prostiile care amenințau să-i ia mințile.

Orice mijloace îmi erau permise în acest scop, așa că nu mi s-a părut deloc o enormitate să dau vina pe ea pentru a fi „văzut" întreruperea Ritualului de Întinerire anual și, ia uite domnule, ce idee, asasinarea vizirului Tătăroiu, mongolul ieșit din coapsa Daciei și a Romei!

Faptul că risca s-o pățească rău de tot pentru „zvonurile alarmiste" mi se părea neinteresant și neimportant. Fiecare trebuie să-și ispășească propria *karmă*, indiferent cum ar fi fost acumulată. Cine poate spune care e zgomotul făcut de palma stângă și care de cea dreaptă, atunci când le pocnești una de alta, ne incită unul dintre *koan*-uri...

Îmi asumam astfel în mod conștient rolul deloc modest de instrument al proniei cerești.

* * *

Eram însă perfect conștient că un denunț ar fi putut avea consecințe neplăcute și pentru mine.

Apoi nu știam în ce fel să o reclam. O anonimă n-ar fi luat-o nimeni în serios. Rămânea să mă duc la Departament în persoană, însă nu cunoșteam pe nimeni care să mă conducă la intrarea principală și să-mi faciliteze intrarea într-unul din lungile tuneluri din subteran.

Îmi spuneam că aveam nevoie de cineva care să mă introducă pe ușa care trebuia, să stau de vorbă cu o persoană dispusă să mă asculte și totodată suficient de inteligentă încât să nu mă dea aproape imediat afară pe ușa din dos.

Coborând în subteran, în speranța că vor da iama în zeița tibetană, n-aș fi făcut însă jocul Sufletelor Pierdute, care oricum căutau pe orice căi să ucidă spiritul?

Departamentului îi convenea poate de minune cum o luam noi razna, în ciuda unor afirmații precum: „sectele ne strică tineretul".

De ce să fi avut vreo mișcare dizidentă când ne puteam mulțumi să luptăm nu împotriva sistemului ca atare, ci a tendințelor *tamasice* din noi? Mă întrebam dacă nu cumva oameni ca Darie și Nuc Văcaru erau controlați din umbră, fără ca vreunul dintre ei s-o bănuiască. Era doar o speculație, dar până la un punct avea toate șansele să fie adevărată.

Puteam fi apoi sigur că motivele mele erau cu adevărat dezinteresate? Or tânjeam și eu în ascuns după putere, prins în vâltoarea noilor patimi dezlănțuite de aderarea la cupa mondială a arginților și care luaseră ca o furtună mințile răuleștenilor?

... ce-ar fi spus apoi Ina la auzul denunțului?... refuzam chiar să mă gândesc... am luat atunci la puricat alte soluții... .hmmm... gura lumii... ce nu face ea...

O soluție ar fi fost să dibui acel izvor al bârfelor care să-mi ofere șansa deschiderii valsului. Să fi lansat cu ajutorul său zvonul legat de Marele Ritual, o calomnie în toată puterea cuvântului. Lăsam apoi dărâmarea statuii Tarei Galbene în seama bârfei ucigătoare de care sunt în stare răuleștenii și care urma să se arunce în toate direcțiile cu tăria crivățului.

Trebuia să mă dumiresc deci cum să pornesc atacul. Întotdeauna, într-un grup restrâns, există o regină a zvonurilor, un fel de matcă în jurul căreia roiesc toți și care îi hrănește cu porția cuvenită de bârfe. Cele mai multe scornite ad-hoc, pe măsură ce se deapănă poveștile, la o cafea.

Or, mi-am dat seama că o astfel de persoană exista chiar la cercul lui Darie. Toată lumea îi zicea Mama Masarian și era cea mai cunoscută zodieră din Răulești.

Parcă mă loviseră zece lumini cerești deodată! Păi tot vrusesem eu să-i fac horoscopul lui George! Doamne, cum le mai potrivești pe toate, cum ne mai deschizi mintea, celor aleși de tine pentru împliniri tainice, atunci când o luăm pe poteci întunecate, cum ne mai încurci cărările ca să nu-ți pricepem decât într-un târziu tâlcul lucrării... asta era deci!..

Mă gândeam, cu mintea mea cea înfierbântată, să-i fac o vizită urgentă doamnei Masarian, așa pe nepusă masă - știam că apartamentul ei era întotdeauna plin de persoane așteptând să li se destăinuiască cerul. De obicei, în fiecare gură deschisă la stele urmează să plouă cu colaci.

Era suficient să arunc așa, în glumă, o vorbă despre tot felul de spiritualiști care-și luaseră nasul la purtare, care depășiseră orice limită a decenței și care contestau în mod vădit Ritualul.

Ca să fiu mai convingător, îmi pregătisem de acasă un întreg scenariu - dar ce mă făceam dacă în rândurile asistenței s-ar fi aflat și vreo Față de Ceară, fără ca eu să știu? Aș fi putut încerca să deslușesc dacă avea un strat mai gros de fond de ten pe obraji și pe mâini, dar era foarte ușor să te înșeli. O mai pățiseră și alții. În caz că aș fi stat de vorbă cu un Suflet Pierdut trebuia să adopt un cu totul alt ton - era necesar să mă fi declarat sincer revoltat până la ultima fibră.

Arma secretă urma să fie ce-mi șoptise acel năbădăios Kazi Lama, în neuitata Noapte a Tibetanului. Vizirul Tătăroiu urma să fie nu rejuvenat, ci secerat de plumbii unor lefegii albanezi! Eu trebuia doar să susțin că așa împrăștia la stânga și la dreapta zeița Tara Galbenă. Eh, și s-o ia frate la tăbăcit Fețele de Ceară! Între timp, George poate c-avea s-o uite. Nu era suficient că era cât pe-aici să-i ia Dumnezeu mințile, că de încurcat i le încurcase oricum, să i le mai fi luat și o neroadă?

Ultima umbră de îndoială dispăruse. Cu prima ocazie care mi s-ar fi ivit, urma să mă duc la Mama Masarian ca să asmuțim asupra zeiței tibetane toată furia bârfei de care sunt în stare flăcările căzătoare...

Viitor de seamă Răuleștiul are

Notă la Gazeta de perete a Departamentului Sufletelor Pierdute, în care se explică misterul genezei Marelui Ritual de Întinerire, RÎT

„Noi cei scârbavnici, vicleniții, vânzătorii de neam și țară, înfrățiți ba cu

turcul, ba cu muscalul, ba cu craiul de la Viena, ba cu mâncătorii de câini-fierbinți de peste mări și țări, am ținut sfat de taină și am purces la prezenta hotărâre: nu mai omorâm vizirul așa, când ni se năzare, cu ghioaga, paloșul sau pocalul otrăvit... ca să avem noi de trei ori mai mulți domnitori decât toți ăilalți... cu gândul la integrarea în universul european, noi dorim stabilitatea acestui oraș-stat moștenit de la strămoșii noștri, cărora nici măcar limba nu le-o cunoaștem.

Așa că, în deplină camaraderie, noi, răuleștenii de viță veche, hotărâm:

Articol unic

Asasinarea vizirului are loc ritual, o singură dată pe an, iar noul cârmuitor, reîntinerit, va purta cu și mai multă mândrie stindardul nostru național, pe care stă înscris: îmbogățirea noastră cu orice preț pe spinarea celor mulți și proști.

Emblema regimului va fi de-acum înainte: o cizmă neagră zdrobind un grumaz roșu de atâta corvoadă, cu gura mușcând pământul.

Drept urmare, jurăm:

credință nețărmurită și exclusivă aurului

că vom controla toate instituțiile statului

ca astfel ai noștri tineri să zburde nestingherit pe coridoarele puterii

Semnat

un grup reprezentativ din

Departamentul Sufletelor Pierdute, care, de la data publicării prezentei proclamații, vor purta numele de om de afaceri, etc, etc...

Fiecăruia îi va fi acordată, în folosință veșnică, o parte din averea Babilonului, în funcție de grad și de alte considerente, după un algoritm care *nu* se va publica la Gazeta de perete, deoarece are strict în vedere interesul personal al semnatarilor, interes care va purta numele public de „nevoia creării unei clase de afaceri exclusiv răuleștene”.

semnat, indescifrabil... ..

PS1: Restul Departamentului, adică inadaptații, vor continua să ucidă porcul - pe care n-au decât să și-l aleagă din rândurile lor - ori de câte ori au chef, după obiceiul strămoșesc. Lor le sunt rezervate sărăcia, regretele târzii, nostalgiile, mușcatul de unghii și pensiile...

PS2: De-acum înainte nu mai avem nevoie de magazine speciale, concedii în străinătate, salarii în valută și subiecte de admitere primite în plic. Ne permitem să cumpărăm totul, de la vile în Bermude la coliere de perle... asta e, noi cu ai noștri, voi cu păcatele cele multe și grele care, cu siguranță, își vor găsi dezlegarea odată cu aburcarea voastră la cer, când veți bea nectar și vă vor sluji toate fecioarele din paradis”.

Sabatul vizirului Tătăroiu

La fiecare sfârșit de decembrie vizirul Tătăroiu este supus Marelui rit de trecere, în fapt o ucidere rituală, în care bătrânul principe este aparent omorât, excrementele sale oferite drept ofrandă pământului, ca apoi să fie reînviat, apărând tuturor rejuvenat, deci mai tânăr, mai bun, mai drept, mai mare, mai viteaz – totul pe fonfăielile cadaverice ale c-c-compozitorului Caius Țâncu.

Primul Ritual a avut loc de îndată ce au primit firman de la Înalta Poartă, adus la Răulești de o delegație alcătuită din câteva mii de agenți turcomani.

Aceştia au fost răspândiţi în rândurile populaţiei înnebunite de fericire, ca să impulsioneze într-o măsură cât mai mare starea de euforie generală. Şi să se asigure astfel că în ziguratul vizirului Tătăroiu vor rămâne tot cei puternici, fideli Stambulului. Întinerirea vizirului, bucuria răuleştenilor...

Nu este fundamental diferit de unul din ritualurile tibetane, în care, se zice, un lama se dezmembrează, aruncându-şi în aer corpul, bucată cu bucată, doar ca să se refacă, câteva momente mai târziu, în deplinătatea formei sale trupeşti.

Ritualul începe prin alungarea vizirului din hidosul său zigurat, urmată de fugărirea în pădure, apoi prinderea sa de către nişte babe şontoroage, legarea, ungerea cu catran şi acoperirea sa cu pene de pasărele la cap, urmată de depunerea sa în groapa puturoşeniilor, de la talpa parascoveniilor şi tuturor mârşăviilor, garnisită, printre altele, cu ouă clocite, excremente de câini şi de leproşi şi vomitatul de la nouă beţivi. Acolo vizirul se aşază, gol, până ce şeful Secţiei mistice din cadrul Departamentului Sufletelor Pierdute, g-al Gângurică, având drept scufie o oală de noapte, îi citeşte din anti-Evanghelie - cuvintele sunt rostite de la coadă la cap - şi face asupra sa un număr de treisprezece cruci întoarse. După care îl sfinţeşte cu apă din nouă puţuri blestemate, în care au fost zvârliţi copii nebotezaţi şi aruncă asupra sa un cearceaf luat dintr-un bordel pentru marinari, şterpelit de la Rotterdam, ţinut nespălat un an întreg şi înzorzonat cu tot felul de pentagrame. Vizirul se şterge cu el de apa purificatoare, după care pielea de guşter i se întinde, solzii capătă o nouă strălucire, ca o roşeaţa sănătoasă, şi întreg trupul său degajă puteri miraculoase, care-l ţin un an întreg. Mintea îi devine deosebit de lucidă, încât poate citi, cu ochii săi verzi, fără prea multe greşeli, literele de-o şchioapă ale discursurilor sale înălţătoare, din care reuşeşte să înţeleagă atâta doar: unde încep şi unde se sfârşesc, deşi agitatorii îi dezvăluie ei înşişi aceste taine, prin ropotele de aplauze înregistrate pe bandă. Discursurile, reluate obsesiv, ca o *mantră*, sunt folosite drept principal instrument *tantric* de către lucrătorii Departamentului, mai ales de cei săriţi până la ultimul nivel.

De la groapă până la palat se constituie o adevărată cohortă de animale spurcate, care se încurcă între picioarele măgarului pe care e legată o barcă, în care stă cocoţat Tătăroiu, de-a-ndoaselea, cu aripile acoperite cu o horbotă purpurie, cu o fundă mare pe cap, ţesută de 12 ucigătoare de copii. Barca, cât a mai rămas din flotă, e botezată Înspumata, iar Tătăroiu ţine într-o mână o vâslă, având în cealaltă o varză stricată în care e înfipt un nap. „Se mişcă de la vale la deal", merge împotriva curentului, adevărata *vajrayana*, e budist tibetan, se mistuiau de admiraţie babele yoghine, firoscoase. Dragul nostru tătărel, cum le mai îngână el... "

Muma pădurii, spânzurată de un picior, cu capul în jos, îl descântă rânjind:

„Să te tămăduiască relele, să-ţi ascută mintea prostia, vijelia să-ţi înalte cugetul, cu sărăcie şi jale să-i procopseşti pe cei buni, pe sărmani şi schilozi să-i jefuieşti, urletul câinilor şi al lupilor să-ţi înmoaie sufletul, turbarea să ţi-o lingi de pe buze, din putreziciune să te împărtăşeşti, ielele să-ţi fie mirese, furiile, împărătese... ha, ha, ha... "

Paparudele înşirate de-a lungul drumului îl binecuvântează, dansează frenetic şi ţipă, scopiţii fredonează, ciungii ţopăie, marii asasini îi înalţă imnuri, glorios, urşii gem, lupii scheaună, mieii îi bat cu băţul, inorogii se screm, satirii călăresc pe la spate nimfele în călduri, fecioarele îşi dau singure foc de atâta patimă nealinată, vrăjitoarele îşi aruncă poalele peste cap la cina

spurcată cu fetuşi cruzi de capră, altarele din pădure duhnesc a carne sacrificată, lucrătorii Departamentului(numai cei cu merite deosebit de mari) se împreunează în copaci, odraslele astfel zămislite urmând să asigure continuitatea regimului, iar pâraiele care se formează din sângele victimelor şi scârnăviile de tot soiul se amestecă cu duhoarea vinului puternic aromatizat cu plumb.

Ajuns pe scara Palatului Putreziciunii, din cărămizi de la demolări, cu un pridvor din lemn dând să cadă, ferestrele strâmbe şi o latrina turcească, deschisă, în faţa treptelor, ca mirosul său să-l agrementeze pe cel de mici, Marele maestru de ceremonii îl pune să jure că va înfometa şi mai mult populaţia şi că o va lăsa să moară de frig(odată cu deschiderea regimului şi emanciparea multor femei la Milano şi la Frankfurt, jurământul a fost înlocuit cu promisiunea că va face totul pentru îmbogăţirea nelimitată a Feţelor de Ceară).

Ritualul se încheie cu vizirul stând într-un picior, având într-o mână sceptrul de preşedinte, iar în cealaltă un craniu. În clipa când bate restriştea orei, primeşte, pe limba sa despicată, îmbucătura afuriseniei, dospită în maţul urâciunii pustiirii, din chiar mâinile mele, fără ca măcar să ştie cine sunt, he, he, he... sfârşitul ritualului este marcat, cu bunul-gust şi inteligenţa care caracterizează lucrătorii televiziunii, prin cântarea „O ce veste minunată”...

Nu ştiu dacă mai este necesar să precizez că toată asistenţa este recrutată exclusiv din lucrătorii Departamentului, cu un nivel politic ridicat. Drept confirmare, tinerelor Feţe de Ceară li se fixează pe cap câte un taburet negru în patru colţuri, semn al minţii lor ascuţite şi mai ales sobrietăţii şi maturităţii în gândire.

Nota regizorală: Platforma mobilă aduce în prim-planul scenei şi dezvăluie chipul de clovn al lui **Watanat**, cu părul turcoaz, în pijama galbenă, cu pantofi verzi şi ochelari roz, iar hohotul său sună ca o placă HMV, de gramofon... scena este decorată cu bale, băligar, spurcăciuni, lături, puturoşenii şi mai ales cu manele duhnind a hoit... spectatorii vor fi evacuaţi cu TAB-urile pentru dezinfectarea Teatrului de vară al Grădinii Desfătărilor, depuşi în Piaţa Universităţii ca să asiste la focurile de artificii, contribuind astfel la euforia generală, după care vor fi aduşi înapoi cu arcanul.

În cercurile restrânse de vârcolaci-iniţiaţi, care îşi trec din mână în mână comorile „salvate” din seifurile băncilor şi puse la adăpost de ochii lacomi ai străinilor, Ritualului i se mai spune şi Trecerea Vămilor.

Nimic nu simbolizează mai bine spiritul înnoitor al timpului ca acest inocent Ritual anual de Întinerire. Unii preferă să vadă o anume permanenţă, dar aceştia, firește, sunt cei înguşti la minte şi fără orizont spiritual, chibiţi neîmpliniţi, viermi fără ochi, înnămoliţi în glod de frunze veştede.

Dar nu vă îngrijoraţi, răuleşteni. Şi de s-ar renunţa vreodată la Ritualul anual de Întinerire, tot Feţele de Ceară vor conduce Babilonul vostru. Din rândul filatorilor şi turnătorilor, jigodiilor şi secăturilor care-şi vor fi croit între timp biografii de dizidenţi se vor alege noii democraţi, oamenii de afaceri, reprezentanţii oraşului vostru stat în lume.

Doar atât, în Babilonia voastră cea de toate zilele, vocea revoltei sună şters, umflaţi cum sunteţi de măreţele gânduri despre voi înşivă şi grija ce o puneţi în a fi lăsaţi în urmă de istorie şi de a rămâne astfel bătaia de joc a măştilor care-şi râd, de voi, zmeii de piatră cu suflete de nisip.

Triumful arhitecturii

scenetă într-un gest

Elemente de scenografie*(totul în nuanțe de sepia. reflectoarele se concentrează asupra feței unicului personaj): în biroul uriaș se află, într-un colț îndepărtat, un pat de o persoană, la marginea căruia cineva a aranjat, cu multă delicatețe sufletească, o pereche de papuci. în mijlocul său, pe o masă enormă, se află macheta centrului Răuleștiului, din anul 1938. pe peretele central, un panou decorativ, cu Stalin, Hitler, Saddam Hussein, Gaddafi, având fiecare la picioare un munte de cadavre.*

Vizirul Tătăroiu se apropie, privind cu atenție un bloc de locuințe. Îl smulge cu un zâmbet larg, de satisfacție: „e, uitâ-eșe t-oi dâs", simțindu-i scrâșnetul sub călcâi... una câte una, diversele paralelipipede din carton, polistiren și plastic transparent sunt făcute praf... râde tot mai tare, cu convulsii, fața îi e din ce în ce mai roșie, ochii mongoloizi devin două lipitori cu coada ridicată. „Bî, pâi nui tâtârii îm măi fe-fecat odetă pref entrega Iur-ropâ". Fața îi stă să plesnească de bucuria furiei. În timp ce cade cortina, vizirul Tătăroiu își scoate turbanul și-i înfige cu sete țepușa în masă, căpățâna sa de Duce nord-coreean sclipind în lumina reflectoarelor...

Aplauze frenetice pe un disc de vinil, chiuituri, ovații, tropăituri, nechezaturi. Se aud, lingând podelele și WC-urile ștabilor, limbile despicate ale arhitecților care lucrau la ziguratul său: șeful ăl mare să trăiască, iar o voce de popă îngână, liturgic, și încă ne rugăm pentru sănătatea primului președinte cu sceptru, vizirului cu sceptru de președinte, sau cam așa ceva...

Searbăd și biet desenator

Ina era singura lumină în viața mea.

Viața decurgea banal, între planșetă, prea multa lume proastă venită de aiurea care inundase Răuleștii, praful înnebunitor al străzii și înghețurile cumplite din fiecare iarnă.

Porumbul verde, semeț și fremătând de rouă, dulceața viei în lunga dogoare senină a asfințitului, pătulul întinzându-și amorțit nuielele rebegite, parfumul de liliac furându-mă între nouri, prunele care se topeau în gură, rămăseseră pentru totdeauna undeva în copilărie. Viața ajunsese pentru mine un fel de rutină indiferentă la orice noțiune de frumos.

Dacă a doua zi aș fi fost nevoit să plec definitiv pe o altă planetă și mi-ar fi fost îngăduit să iau cu mine o cutiuță cu amintirile mele cele mai dragi, nu știu zău ce-aș fi putut pune în ea...

E adevărat că viața avea micile ei bucurii - atâtea câte erau - și care trebuiau apucate zdravăn cu ambele mâini.

Dar erau doar două-trei flori pe un câmp viran, gri și înecat în amărăciune.

Nimic din ce-mi păruse odinioară atât de important nu-mi mai putea umple viața.

În toți acei ani de studenție evitasem să adopt prefăcătoria ca stare de spirit. Nu-mi plăcea orașul nostru stat, în care eram nevoit să locuiesc din

lipsă de ceva mai bun.

În rest, cu ce m-aș fi putut lăuda?

Că lucram, a nu știu câta mână, la detaliile interminabile ale unui bloc din oțel și sticlă? Și care urma să strivească cu prezența sa tot ce se afla în preajmă?

Mi-a venit greu la început să mă adaptez noilor tehnologii. Una era să proiectezi clădiri din beton sau cărămidă - încoronate de eternele „zugrăveli în culori de apă" - și cu totul alta să elaborezi detalii pentru un turn modern, la standarde occidentale, cu sistemele monstruoase de aer condiționat și de protecție contra incendiilor, lifturile ultra-silențioase și perfect sigure.

Visasem să fac arhitectură ca artă, și-mi toceam coatele puricând interminabile detalii. Nimănui nu-i păsa de artă, toată lumea se căznea să strângă cât mai mulți bani.

Măcar de m-aș fi făcut inginer.

Dacă s-ar putea, cumva...

Iar poarta iadului, de care se ținea cu o mână George, mă făcea să mă-nfior. Era deja, în imaginația mea, pe jumătate răstignit. Nu rămânea decât ca vreun apropiat, indiferent cine, să-i arate că era pe punctul să cadă, așa înclinat cum era pe buza hăului. Câteva vorbe mârșave, o incitare la uciderea speranței, l-ar fi împins definitiv în el.

Mă lepădasem și de hinduism și de budism și de toate acele legende minunate... ah, Doamne… ah, cine?!?... atât eram de cătrănit...

... Iar Rugăciunea Inimii? La ce-mi trebuise? Vrusesem oare să mă fac călugăr, să-mi dedic viața lui Hristos, în a cărui realitate nu crezusem niciodată?

În afară de câteva amuzamente bune, ca un fel de joacă, nu găseam în trecutul meu de yoghin nimic valoros de care să mă fi putut agăța, nici moral, nici spiritual.

Și ce mă măcina mai dihai decât orice era că nu înțelegeam cum ajunsesem să mă amestec în toate aiurelile acelea, de ce mă lăsasem ademenit cu atâta sete - în ciuda scepticismului meu funciar - de un domeniu care mă lăsase multă vreme rece. Nu doream să mă eliberez, nu voiam să-mi ard *karma* negativă sau să acumulez merite pentru viețile viitoare. Speram într-o viață decentă - poate și ăsta era un subterfugiu prin care mă scuzam dinainte pentru faptul că nu aveam nici o idee cum să fac bani. Clădirile frumoase pe care le vedeam în Architectural Record sau Japan Architect, muzica și pictura îmi înălțau sufletul, ce vorbesc, mă aruncau într-o stare vecină cu extazul, cum nu făcuse niciodată o carte de Yoga, poate cu excepția unor poezii cu încărcătură spirituală și a unor imnuri puse pe muzică.

Existase e drept acea curiozitate intelectuală reală față de religiile asiatice pe vremea când fusesem adolescent și regretam amarnic că nu se oprise acolo. Dar în anii aceia sorbeam cu nesaț mai tot ce-mi cădea în mână. Mă aruncam cu la fel de multă pasiune asupra a tot ce visam că aș putea să fac, cu corolarul acestei atitudini, o superficialitate inerentă, acumulată, care mă făcea să n-am de fapt răbdare pentru nimic.

Afurisisem în gând până mă plictisisem eu însumi momentul în care-l auzisem pe Costică Gorcea, în pauza dintre două cursuri, pe terasa Arhitecturii, „ce m-a îndoit aseară Darie la cursul lui de Yoga!".

Ce sentiment extraordinar avusesem atunci! Pentru o fracțiune de secundă, asemenea unei scântei fulgerătoare, rămăsesem stupefiat de fericire.

Din adâncurile ființei mele, de undeva de departe și totuși de foarte aproape, simțisem o chemare nestăvilită să mă apuc de Yoga, cu promisiunea unei fericiri dincolo de orice închipuire!

A fost probabil unul dintre foarte puținele momente din întreaga mea aventură spirituală în care m-am simțit cu adevărat mișcat.

Poate tocmai de aceea mă înciudam ori de câte ori îmi veneau în minte acele clipe. Îmi aruncaseră în ochi un crâmpei de uluitoare, nesfârșită bucurie, ca în final totul să se înnămolească în apa cea mai neagră!

Tot ce se întâmplase după acele câteva secunde de cvasi-beatitudine, de la care pornise de fapt totul, fusese o continuă cădere: cercul lui Darie, marcat de o cantitate incredibilă de impostură, meditațiile de tot soiul care nu mă duseseră nicăieri, aiuriții, snobii și gomoșii care mișunau în tot locul, de la unul care își storcea creierii să construiască o mașină de levitat, până la un altul care ținea morțiș să ia premiul Nobel pentru o apă care se aruncă la țeava de scurgere. Era apoi Nuc Văcaru care viola pe rupte. Ca să nu mai vorbesc de predicatorii ambulanți, veniți de peste ocean, care te învățau cum să te plimbi cu Dumnezeu de mână...

Iar deasupra tuturor, trona ca un rege neîncoronat al orășelului copiilor mari, necopți, țicniți și lăsați să sară coarda în voie în lumea fantomatică a bezmeticiei universale, George, cu mâinile ridicate, implorând în permanență cerul să-și reverse peste el ploaia de lumină...

Dacă era cineva care tânjea, cu o disperare fără margini și în același timp mută, să se nască a doua oară, acela eram eu. Sau chiar să nu mă fi născut de tot. Ce n-aș fi dat să nu mă fi aflat niciodată în acea nenorocită zi de iunie, pe terasa Arhitecturii, când l-am auzit pe Costică...

Mă mângâiam cu ideea că într-un univers paralel, cu exact câteva clipe înainte de a fi pășit pe terasă, un alt eu însumi să fi mers înainte pe culoar, fără să mă fi oprit... măcar într-o altă dimensiune să fi fost fericit... sau mă rog, cel puțin să nu fi fost sfâșiat de atâtea gânduri...

Încercam să-mi imaginez cum ar fi arătat viața mea dacă aș fi sărit pur și simplu acel minut fatidic.

Ce ușurare... m-am uitat fericit în jurul meu. Câte lucruri minunate mă înconjurau. Măcar de-ar fi fost unele dintre ele ale mele!..

Și totuși am și zile în care nu mai sunt chiar atât de sigur. Probabil că viața mea ar fi fost cât se poate de monotonă, de gri, de anodină.

Tocmai acele sute și mii de momente în care îl căutasem orbește pe Dumnezeu, de înflăcărări, de îndoieli, de discuții pasionate, de lepădări și reveniri, de patimă și tumult, de visuri cu ochii deschiși, de oboseală și sleire sufletească, de extaz și poezie, constituiseră toată sarea și piperul vieții mele. Destul cât să mi-ajungă pentru zece vieți. Mă luptasem cu îngerul chiar mai abitir decât Iacob. Dar cu cât încercam să mă îndepărtez de Dumnezeu, rațional, cu atât revenea mai temeinic în sufletul meu... ca o pasăre pe care vrei să pui mâna, nevolnic, dar și trufaș, atentând la puritatea ei, și care, fără să te lase să o atingi, se pitește tot mai adânc în cuib. Atâta doar, acesta se află ascuns în tine.

E neîndoios că n-am să știu niciodată care e adevărul, dar, ceva, pe undeva, îmi spune și acum că nenea Spirache, printre hulubii și lalele sale, nu e totuși atât de fericit pe cât aș vreau eu să mi-l închipui.

Veștmântul de aramă și molia

Ar vrea să-și scoată cu un sfredel din creier zilele și ceasurile când căutase să sară. A încercat orice. Și meditații și rugăciuni și posturi, dar să se îngroape pe el însuși nu poate. Acele nopți ale cugetului care au amenințat să-l înghită par să se afle undeva în spate, ca o pâclă groasă, plină de presimțiri negre, care la cea mai mică neatenție i se strecoară cu viclenie în suflet și în minte, luându-i prizoniere chiar și cele mai întortocheate unghere.

Refuză cu încrâncenare să se gândească la ce s-a întâmplat atunci. Istovit, uneori își scutură capul cu o înfrigurare amestecată cu greață – nu, nu, nu!... parcă ar fi un necunoscut cel de care-și aduce aminte, copleșit de nevoi ce-i sunt străine, crispat, rătăcit pe un câmp răvășit de ploi...

Fața Ilenei nu-l mai tulbură atât, iar figurile lui Virgil și Bebe stau așezate, cuminți, într-un parc părăsit, ca două statui de marmură știrbite de vreme.

E o firavă împăcare cu sine însuși, un pact cu zeița uitării... numai de ar dura... ar avea totuși o șansă, poate tocmai din cauza senzației de toropeală care-i încetinește în ultima vreme reacțiile.

Fiece zi i se pare un calvar, lui, care altădată țâșnea din pat cu vioiciune la primul licăr de lumină. Bucuria strălucitoare, miezul ființei sale, e acum ca o lucire difuză, secată de viață... câteodată îl îmbie cu amăgiri reci de cristal, cu multe fețe... și nici una nu e a Lui...

Iar soarele? E mai îndepărtat ca niciodată...

Lupta sa lăuntrică nu are cum să-și găsească vreo dezlegare de vreme ce George e un călugăr dezorientat, ba chiar adesea pierdut în tumultul vieții, convertit doar parțial și total neconvins la nevoile cotidiene.

Căutarea spirituală l-a adus însă și ea la o stare de amărăciune de care nu se crezuse capabil.

Ce obținuse? Își închipuise mult timp că devenise în sfârșit liber - spre deosebire de colegii săi, pe care-i vedea obsedați după reușita materială și ca atare orbi la adevărata viață - dar se înhămase la o existență de lungi chinuri.

„Toți se amăgesc că se bucură din plin de viață. Și cum este ea? Cu vicleniile ei, cu ipocrizia celor mai mulți dintre semenii tăi, goana frenetică după bani, sentimentul bolnăvicios al posesiei cât mai multor bunuri, avariția, trădarea aproapelui pentru propriul profit...

Dar realitatea care mă înconjoară zi de zi, pe mine cel puțin mă umple de stupoare.

E la fel de adevărat că prea puțin mă mai interesează traiul unui pustnic în mijlocul munților. Nu e nici prilej de ispășire a păcatelor și nici de izbăvire finală.

Aș vrea ca viața asta, cu tumultul ei, să-mi ofere prilejul de a-l cunoaște pe Dumnezeu, chiar în cele mai neînsemnate gesturi... ”

În acele momente, un alt gând răsare, temător, în sufletul lui, făcându-l să se întrebe dacă nu cumva viața lui urmează un făgaș care nu îi e totuși natural. Se aflase el în permanență pe calea cea dreaptă?... nu fusese el nepăsător la frumusețea care înflorea, se irosea și murea zi de zi în jurul lui, doar ca să renască cu și mai multă patimă?

Nu-și poate scoate din cap vizita făcută cu doar o săptămână în urmă la o mare mânăstire din apropierea ultimului zid de incintă al Răuleștiului.

Nimerise lângă un grup de călugări care discutau între ei destul de aprins. Nu s-a putut împiedica să nu observe cum unul dintre monahi mângâia cam

prea mult cu privirea o turistă, e drept, în pantaloni bine mulați pe corp. N-avea probleme cu lupta împotriva ispitei. Se abandona ei cu toată lăcomia ochilor săi foarte tineri. Se vedea treaba, trupul nu-i dădea astâmpăr.

Pesemne că încă nu intrase în el cealaltă amăgire a cărnii, mai pidosnică.

Dar un călugăr bătrân, după o viață dedicată Domnului, chipurile, cu ce se va fi ales?

Alături de monahul necopt stătea, indiferent la pornirile sale lumești, sprijinit într-un baston, un călugăr uscat și acrit de ani. Pe față i se putea citi o veche suferință. De altfel tot el le povestea celorlalți ce tratament costisitor îi prescrisese medicul.

Pe care evident, nu-l refuzase, ba chiar părea foarte îngrijorat de propria sănătate. Ofilit și știrb cum era, nu renunța cu una cu două la umbra de viață care mai pâlpâia în el.

Se agăța de ce? De o viață petrecută în posturi?

În acel moment un cuplu îl atinsese ușor. George bâiguise ceva, apoi urmărise cu privirea cei doi tineri care mergeau mână-n mână, sorbindu-se din ochi.

Și aceeași întrebare care-l frământa țâșnise cu și mai multă incandescență, fără nici o urmă de șovăială, dacă nu cumva viața, cu freamătul și bucuriile ei, cu ce avea mai bun și mai duios trecuse neobservată pe lângă el în toți acești ani, de mistuitoare patimă după Divin. Se uitase la biserică, la oamenii din jur, la lacul din apropiere. Minute în șir stătuse pe gânduri, pradă celor mai contradictorii sentimente. Venise acolo în căutarea unui plus de liniște și dăduse doar de zbucium. Era ca și cum toate întrebările al căror glas era amuțit de obicei de zgomotele lumii ridicaseră atunci nestingherite capul. Tot ce respinsese înainte vreme ca fiind inept și temător, îndoielile, pe care le ucidea de îndată ce simțea că stau să se nască, îi strângeau acum măruntaiele ca într-o chingă.

Se uitase iarăși la călugărul bătrân, urduros și cu un aer tâmp. Dusese o viață de privațiuni și de suferințe. Tânjise și el, fără îndoială, după coapse albe și sâni mari și parfumați, se iubise singur, păcătuise, poate, contra firii, se luptase ani în șir cu Necuratul și totul în ce scop? Îl văzuse cineva, acolo sus în adâncurile nemărginirii?

Toți perverșii duc o viață plină de plăceri, iar el, George, pentru cine se sacrificase? De dragul cui?... (câteva zile mai târziu își aduse aminte de aceste gânduri și regretă că se lăsase biciuit de ele – doar nu perverșii îi invidia!).

Crezuse în Dumnezeu de când se știa, cu o dăruire neștirbită, fără să fi pus la îndoială nici o clipă înțelepciunea și bunăvoința Divină.

Atunci însă, în curtea mănăstirii, nu mai fusese deloc sigur. Îndoiala îi otrăvise până la a-i paraliza orice gând înalt.

Se întrebase cu cine i-ar fi putut compara pe monahii aceia.

Doar cu un alt călugăr, pe care-l văzuse odată la o mânăstire de prin nordul Moldovei...

„Purta o sutană ponosită la culme, mai mult gri, tăia lemne pe un ger de crăpau pietrele și se oprea din când în când să muște cu sete dintr-o bucată de pâine neagră.

O făcea cu o poftă nebună, nu ca unul care postea, se uita alert și curios în jurul lui și întreaga lui persoană degaja o dorință pătimașă de viață, de toate cele ce sunt. Părea că taie lemne cu toată ființa lui, pasionat, și în același timp trăia intens tot ce se întâmpla în preajmă. Fruntea-i roșie și asudată, nebrăzdată de cute, rămânea senină, în ciuda efortului care-l obosea, și avea

nişte ochi sfredelitori cărora nu le scăpa nimic.

Umplea cu prezenţa lui un tăpşan întreg. Era el însuşi o lume".

-Să n-ai nici o grijă, ci să fii doar tu cu Dumnezeu. Să trăieşti fiecare moment, să te bucure orice nimic. Să fii un nimeni şi în acelaşi timp totul.

Fusese una dintre impresiile cele mai puternice pe care le încercase vreodată.

Îl străfulgerase atunci că acela ar putea fi idealul lui în viaţă. O sărăcie asumată voluntar, până la capăt, un dispreţ suveran faţă de toate cele lumeşti, o viaţă întreagă dedicată dragostei de Dumnezeu, iată un ideal demn de atins, de la care să nu abdici decât odată cu ultima suflare. Îi plăcuse monahul acela cu hainele peticite, dar îi păruse un om simplu, căruia nu-i păsa de poticnelile vremurilor noaste tulburi. Îi lăsase impresia unui om sincer şi curat. Dar cei câţiva călugări de acum, mai ales cel bătrân, îi apăruseră într-o lumină cum nu se poate mai proastă – meschini, pofticioşi, venali, măcinaţi de patimi ascunse, o negare a tot ce e curat şi luminos...

Îi fusese suficient de desluşit de ce grupul de călugări îi lăsase un gust atât de amar. Toţi monahii aceia bătrâni, şontâcăind, se aflau la capătul unei vieţi neîncălzite de prea multe mângâieri. Nu cumva simpla lor prezenţă îi dovedea fără putinţă de tăgadă că totul e o mare şi amară iluzie şi că nu există nici un Dumnezeu care să te ridice la ceruri şi nici măcar un Diavol care să râdă în hohote de prostia de a-ţi fi risipit atât de zadarnic viaţa?

Înţelegea rostul unui călugăr franciscan, benedictin sau cistercian, să îngrijească de bolnavi, de copii, să-i înveţe carte, să lucreze câmpul şi viile, să copieze nopţi la rând manuscrise şi să împodobească cuvântul Domnului cu miniaturi, să ridice mori sau chiar să zidească mânăstiri şi universităţi. Ca să nu mai vorbim de toţi cei care puseseră mâna la ridicarea marilor catedrale. În zilele noastre, un fost călugăr trapist spaniol, Justo Gallego Martinez, a construit în bună parte numai cu mâinile lui, întărite de harul coborât din ochii şi braţele Sale, o catedrală închinată Fecioarei, o, miracol ceresc... una din minunile arhitecturii, de acum şi din toate timpurile...

Dar care e bucuria pe care o face Domnului şi o aduce semenilor săi un călugăr sau un preot ortodox? În absenţa unui exemplu mai bun, îi veni în minte popa lui Păcală.

Ce văzuse în curtea mănăstirii îl făcuse să pună totul sub semnul întrebării. Nu atât necredinţa îl ameninţa, ci îndoiala în scopul ultim al vieţii îl muncea ca un vierme, sentiment pe care nu-l încercase niciodată până atunci. Trăise prin şi pentru lumina pe care o ştia ascunsă în el, dar o înţelesese el aşa cum trebuie?

Bucuria strălucitoare, pe care o simţea câteodată atât de aproape, deşi separată de un paravan diafan, i se părea atunci şovăitoare, gata să fie sorbită într-un hău în care nu mai respira nimic...

Cum fusese mânat în toate acţiunile sale de acea sete nedomolită după parfumul orbitor de alb de dincolo de genune se crezuse incapabil de un asemenea scepticism.

E adevărat că viaţa este de multe ori un coşmar, deşi chiar şi cea mai oropsită are din când în când momentele ei de căldură umană, însă ce altceva îţi oferă o existenţă dedicată lui Dumnezeu - dacă într-adevăr Lui îi este dăruită şi nu unui mare gol - în afară de privaţiuni, mortificări şi o continuă, inevitabilă, tot mai sufocantă, stare de tristeţe?

Dacă îţi sacrifici pentru o mare himeră singura şansă care-ţi va fi dată vreodată, în acest univers şi în toate câte vor mai fi, aceea de a trăi, cu

maximă intensitate, fiece zi?

Câte clipe mărunte, aparent neînsemnate, dar în același timp importante fiindcă din ele e făcută viața, îl lăsaseră indiferent, mut și surd.

Schimbase o sclavie, cea lumească, pentru una și mai amarnică - măcar dacă la capătul ei s-ar afla lumina. Iar aceasta, ce devine atunci - o altă formă cu care îmbrăcăm neantul, ca să-i facem infernul suportabil?

Micile momente de împlinire spirituală pe care le cunoscuse i se păreau acum ca niște oaze fugare într-un deșert de zbucium și căutări după comoara pe care o credea cuibărită în suflet.

Alergase, mânat parcă de o ispită de nedescris și neoprit, din meditație în meditație, din rugăciune în rugăciune, fără ca Dumnezeu să-i fi întins mâna pe care el o căuta cu atâta disperare.

Teama că viața lui nu urmase calea pe care ar fi trebuit poate să se îndrepte era cu atât mai apăsătoare cu cât își dădea seama, fără să se mai poată minți în vreun fel, că anii de intense căutări spirituale nu îl duseseră la nici o stare mai deosebită, după care fusese atât de hămesit, ci doar la o mare senzație de oboseală sufletească, care mai ales în ultimele luni și săptămâni îl lăsase sleit. Se considera un luptător aprig și în nici un caz nu se putea declara înfrânt în goana după singurul țel pentru care merită să te zbați: căutarea viersului etern pitit în om. Dar sentimentul că Divinul s-ar putea să nu fie atât de ușor accesibil, ba chiar deloc, îl măcina cu o intensitate și o stăruință care-i lăsaseră în suflet un gol cât un neant.

Chiar asta să vrea El de la noi - lipsuri, izolare, lacrimi și asprime, tăcere și nemișcare - atunci de ce a mai creat miracolul curcubeului țâșnit din lumina neîncepututului și sărutând cu o adiere de nouri parfumul lacurilor dintre păduri, de ce a înmuiat asfințitul în roșu și a înmiresmat diminețile în violet, de ce a lăsat apa să clipocească surâzând pe pietrele de râu și să sărute picioarele fetelor desculțe, îmbujorate de soarele de mai?... și dacă tot ce-i doriseră Virgil și Bebe să i se întâmple ar fi avut menirea să-l ajute să nu se rătăcească...

Toate acele mici momente care fac viața demnă de trăit, acele neînsemnate împliniri, gânguritul soarelui pe câteva boabe de rouă, pe care și le aruncă una alteia certându-se și alintându-se cumetrele frunzele, le măturase cu un gând pe toate, în mersul lui grăbit...

Plutise prin viață insensibil la florile care depănau la picioarele lui o poveste despre cum să smulgi culori soarelui, la cerul care-și schimba, când suav, când jucăuș, sunetele și armoniile, la fluturele care zburdă de pe o pală de vânt pe alta, din simpla bucurie de a poposi pe obrajii calzi ai fetelor, udați de must... îi păru deodată cumplit de rău că lăsase să treacă pe lângă el atâtea minuni, cu atâta ușurință.

Se cutremurase câteva clipe la gândul că tot ce crezuse s-ar putea dovedi în cele din urmă un mare miraj, rostuit, paradoxal, de neîmblânzitul Diavol, care surâde cinic în spatele măștii frumoase și surâzătoare, hotărât cum e să-ți ia mințile și să te îndepărteze de la adevăratul rost al vieții. Și care e acesta?

Îi veni în minte o parabolă zen. „Înainte de a mă fi înjugat pe drumul iluminării, un munte mi se părea un munte și o floare, o floare. Cât timp am bâjbâit pe acest drum, nu mai eram sigur ce era muntele și nici ce era floarea. După iluminare, muntele a devenit din nou munte și floarea a rămas și ea, doar floare”.

Dincolo de poezia implicită, care pare să țintească la ceva nespus de măreț și de profund și care nu se poate ucide în cuvinte, de ce nu a rămas de la bun

început la munte şi la floare? Nu e chiar puţin lucru, dacă stă şi rumegă bine gândul ăsta. Se repezi cu nesaţ la el, apoi îşi lăsă un scurt răgaz, după care se aruncă cu sete în apele purpurii ale bucuriei sfâşietoare de dincolo de hotărnicia gândului… de-ar putea zăbovi acolo, in prinosul ei de linişte…

Se întrebă, chiar cu o oarecare consternare, când şi cum îi apăruseră mugurii acestui sentiment atât de mistuitor al dragostei pentru Dumnezeu? Şi uitase de când nu se mai gândise la asta.

Da, hotărâtoare fusese ziua când îi murise bunicul, ocazie cu care aflase că şi unul şi altul sunt nemuritori, dar nu fuseseră toate acestea doar minunarea unui suflet curat, de copil, care închipuie frumosul în tot ce vede şi trăieşte clipa cu o intensitate sclipitoare, descoperindu-i miracolul de a fi, în acelaşi timp, un grăunte de eternitate?

Îşi dădu seama că îşi punea astfel sub semnul întrebării însăşi acea rodire pătimaşă a luminii, care-i dăduse marea sa siguranţă interioară, şi asta de ani de zile.

Se înfioră la concluzia ce urmă în mod firesc şi încercă totodată să pună stavilă furtunii ultime a gândurilor care-i asaltau cu furie cugetul şi-i stâlceau sufletul.

„Nu, nu, nu... Dumnezeu există, o simt cu toată fiinţa... sau nici de asta nu mai sunt sigur?

Plecă din curtea mănăstirii încet, încovoiat. Ştia că înainte de a se culca, în aceeaşi seară, urma să se lepede de toate aceste gânduri ca de un vis urât.

De ce venea un miros atât de pestilenţial dinspre lac? Se aşezase pe un tăpşan şi privise cu un soi de ciudă în jur... „la urma urmei la ce am venit aici?”

Se îndepărtase de mănăstire cu un gust amar şi tot drumul cu autobuzul, până în centrul Babilonului, nu reuşise să scape de amintirea celor văzute acolo. Nu încetase să întoarcă pe toate părţile imaginea călugărilor, mai ales a celui tânăr, necopt şi părând a fi muncit de dorul celor lumeşti.

... se jertfise în van... oare ăsta era cuvântul potrivit, când tot ce încercase, în plan spiritual, fusese cu atâta dăruire şi convingere?...

În acea zi, în curtea mânăstirii, au început marile şi dureroasele întrebări care aveau să-l sâcâie zi de zi, săptămâni şi luni fără sfârşit, mai îndelung decât o lume...

Refuză însă în acelaşi timp cu încăpăţânare ateismul. Criza lui e cu atât mai amarnică cu cât în locul credinţei, drept unică alternativă, se deschide în faţa ochilor săi prăpastia nimicului, a unui univers fără sens...

„Să fie credinţa în sine, copleşitoare, ca o uitare de sine, chiar raiul după care atâta ne străduim, iar necredinţa şi semeţia, iadul pe pământ?... câte lecţii oare nu i-am ţinut eu însumi lui Virgil, ba chiar şi lui Bebe... bine că nu se află lângă mine, să-mi înfulece cu poftă şi un râs sardonic, inima...

Sentimentul acut al unei vieţi irosite, rătăcind pe marele ocean al inutilităţii, în timp ce viaţa le alunecase tot timpul printre degete, este poate acel impuls final care-i împinge pe unii să ridice piciorul peste balustradă... iar eu, de asta am vrut s-o fac?... parcă a fost mult mai sălbatic decât atât... un haos apocaliptic care-mi tot dădea târcoale... sau a cărui sursă eram tocmai eu… ce aiureli...

... aceeaşi moarte şi poate, anihilare a sufletului, îi rostuiesc prafului şi pe sfânt şi pe beţiv, şi pe desfrânat şi pe cel mai mare criminal. De ce? E just? Da, fiindcă după scurta şi năuca şoaptă existenţială... nimicul, neantul este inevitabil... e tot ce este... după... ”... se scutură cu un freamăt, nu de frică, ci

de amărăciune și neputință...

Alt răspuns nu are decât acela că „e în natura lucrurilor”. Nu atât posibilitatea morții, ca dizolvare ireversibilă, îl amărăște cumplit, ci injustețea acestei situații, un gând care nu numai că nu-i dă pace, dar îl aruncă într-o stare vecină cu disperarea.

Cum e posibil să rămână atâtea răutăți nepedepsite? „Pur și simplu, fiindcă e în natura lucrurilor”, îi șoptește o voce. Pentru el este însă o imposibilitate logică. Vrea să o nege cu toată puterea cugetului, dar, asemenea unui surâs cinic, același răspuns îi revine iarăși și iarăși în minte, unde i se înfige ca o gheară nemiloasă: „e în natura lucrurilor”... iar Dumnezeu unde își mai face atunci loc?...

Serile, la fel de sterpe, una după alta, proptindu-i de fiecare dată gândurile într-un colț al camerei, nu-i aduc nici vreo lămurire, nici vreo îndurare, nici măcar un dram de îngăduință față de sine însuși.

Umăr lângă umăr

Las’ că e sătul de atâtea *asane* și meditații!... de fiecare dată când se așază în lotus, cu spinarea dreaptă și privirea spre înăuntru, e tot el. Același ca întotdeauna, doar puțin mai calm. Și nici la capătul unor interminabile turuieli de *mantre* nu simte ceva extraordinar. Și acum s-a întâmplat la fel. Nimic deosebit nu i-a săltat cugetul, nici o senzație mai pătimașă nu i-a înaripat mintea și sufletul. Măcar de l-ar putea binecuvânta vreun zeu cu sărutul uitării. Se reazemă cu spatele de perete, oftează plictisit și se uită în tavan. Încearcă să socotească de câți ani meditează. Nici el nu poate spune...

„... tot or fi vreo șase... parcă ar mai conta... cam atât s-a canonit și Buda... ”

Îndoiala i se strecoară a nu știu câta oară în suflet, ca o otravă înaintând leneș.

„Și dacă după anii petrecuți în visare, n-a obținut nimic fiindcă nu putea oricum să ajungă altundeva decât tot în el însuși? Dacă oceanul alb de lumină e doar o minciună, asemenea unui dor învolt, ca o poveste spusă din generație în generație, iar cei care par a-l atinge cu sufletul, topindu-și vremelnicia în el, sunt tocmai cei visează ca nimeni alții cu ochii deschiși? Visul e aproape palpabil, ești în el, te sufocă cu bucuria lui negrăitoare, e o autosugestie la puterea a ceea ce e dincolo de zidirea numărului, către care te îndrepți cu simțirea până ce o uiți acolo, nu mai ești decât ea... e atât de frumoasă lumina... și atât de nespus de departe...

... eh... lumea începe și se sfârșește în mine însumi... cu propriile percepții și senzații... atât și nimic mai mult...

Se îndreptă din șale... nu își poate permite să simtă un gust atât de amar...

„... nu are cum să fie așa de simplu, atât de ucigător de banal... nu putem fi cu toții actori patetici într-o comedie înșelătoare, scrisă cu sângele atâtor pustnici și martiri... și dacă acea mare de-a pururi scânteietoare care te inundă irezistibil, plină dar fără de izvoare, curgând în tot și totuși în veci nemișcată, din care își iau văpaia sorii, e totuși reală... până și... Doamne iartă-mă... Mirela, da, Mirela!... parcă a trecut un veac de atunci... mi-a destăinuit o experiență identică... habar nu are ea de misticism... deci lumina începuturilor e totuși acolo... dătătoare de speranță... reală... vorba vine... ce înseamnă – o realitate fizică, asta e păsirea pe tărâmul miraculos, de dincolo?... hai să zic că

nu mi-e sortit acum, în viața asta, poate în nici o alta, eu, o picătură, să mă dizolv conștient în sursa fără de contur a neînchipuitului vieții. Și totuși știu că există... cum aș putea s-o simt de o manieră care să nu mă înșele... nu vreau semne și minuni. Să le cer?... ar însemna să fiu din cale-afară de arogant dacă aș face-o, ca și cum întreg pământul ar înceta să existe dacă nu mi s-ar arăta mie mâna care-l ține înfășurat în cer și lipit de strălucirea astrelor... sau poate nu vreau semne doar din lașitate, fiindcă mi-e comod, e calea cea mai ușoară ca să eviți o confruntare directă cu drăcușorul care te așteaptă după colț, duhnind a necredință... oricare ar fi motivul, știu în sinea mea că nu le voi primi, așa că nu vreau să anticipez și să grăbesc un evident eșec".

Pășește pentru o clipă afară din el însuși, încercând să simtă tot ce-l înconjoară. Un ușor miros de îmbâcseală... întunericul din cameră e spart alene și mofluz de câte o tremurătură pe perete, dâră palidă lăsată de câte o mașină desferecând bezmetic liniștea de afară și împletindu-se apoi în năclăiala înserării. E același, ca și ieri, sau alaltăieri... și ce e mai grav pentru el, se simte uneori atât de plictisit, chiar obosit de el însuși... cum ar vrea să fie altceva, un altul... amintirea clipelor când a vrut să sară îl arde din nou... nu, nu, trebuie să scape de ele...

Plimbarea sub cerul plumburiu îl înzdrăvenește timp de câteva minute bune. Nu mai e atât de sumbru, iar aerul care-i umflă pieptul îi toarnă un strop de îngăduință față de el însuși. Singurătatea care-l sufoca în cameră explodase. O ia la întâmplare pe străzi, tot mai rapid. Poteci amuțite, garduri înmuiate de timp, ferestre adăpostind iubire, ură, milostenie și mai ales neputință... tot atâtea ochiuri către nimicnicie...

Nu-i e frică de nici un colț, de nici o mașină după care ar răsări vreun apucat. Încearcă să-și imagineze că nu e singur. E vreo mână gata să-l cuprindă de umeri dacă ar fi atacat?

„Virgil mi-a spus, fără să-i vină a crede prin ce trecuse, că mai deunăzi aștepta să traverseze strada. Se tot gândea la un proiect de o natură mai specială, cu cinci module, eclectic, dar și deconstructivist, se vârâse în niște complicații constructive fără seamăn și îi venea greu să mai potrivească între ele planurile, astfel ca ansamblul să nu-și piardă coerența. Nu și-a dat seama că se afla deja în mijlocul străzii, când a simțit o mână puternică ce-l trăgea înapoi - de-abia a apucat să vadă camionul care s-a năpustit pe lângă el și aproape că i-a ras barbișonul. Când s-a uitat în spatele lui, nici țipenie. S-a crucit, mai că nu i-a venit să creadă, dar camionul era acolo, la vedere, din ce în ce mai mic, și drept e că parcă gonea ceva mai încet. Înger păzitor sau simplă reacție nervoasă la un stimul pe care-l percepuse vag și de-abia în ultima clipă ca pe o mare amenințare?"

Și nici măcar nu crede cu tărie, gândi el despre Virgil, ca să nu zic că e de cele mai multe ori orb cu desăvârșire la adevărata viață.

„Și care e ea? Să fiu eu mai deștept decât toți și numai eu să o intuiesc, iar ceilalți să zacă în toropeală?"

Cu cât se îndepărtează de casă, cu atât își dă seama că își ia singurătatea și întrebările cu el oriunde îl duc pașii.

„Nu e nimeni lângă mine care să-mi țină de urât. Doar eu, mereu, repetitiv, cu același mod de a simți lumea, perplex…eu, care altădată eram plin de încântare în fața minunilor ei! Tot eu sunt, doar puțin mai agasat, la fel de neîmplinit, cu fiecare zi care trece... nimic nou, nimic interesant. Mi-am spus de atâtea ori tot ce aveam să-mi spun. Găsesc uneori chiar propriul meu entuziasm simplut și naiv, ba chiar câteodată anost și stânjenitor. Și dacă El

s-ar afla lângă umărul meu? N-ar fi mai simplu, decât să alerg să înșfac între degete sufletul lumii, să cred într-un Dumnezeu personal, despre care să am încredințarea că se află la o atingere de mână de mine, veghind asupra mea și îndreptându-mi pașii ori de câte ori aș fi în pericol să rătăcesc?"

„L-am descoperit – sau am crezut că dau de câte unul din infinitele Lui chipuri - în taina de fel pătrunsă a muzicii, în numărul lui Fibonacci însuflețind rânduirea conului de brad, într-o șoaptă duioasă, picur lăsat oamenilor din dorul cel nestins, în privirea muribundului, speriată, în lacrimi și cerșind amurgului câteva ceasuri în plus de speranță. În toate astea și încă în multe altele mi-am închipuit că Îl simt, ca o pâlpâire nestinsă și înmiresmată cu dragoste, dar poate că nu e decât un miraj, dorință neîmplinită și devenită crez. Trăiesc zi de zi într-o iluzie, orbecăind prin lume, tocmai eu, care mă cred atât de înaintat... "

Se opri cu răsuflarea tăiată. Mai că nu o luase la goană. Până și câinii rătăciți adormiseră. „Nu, ar trebui să nu mă mai amăgesc nici cu credința mea, pe care mi-o închipui poate mai puternică decât e... nici cu cerul care de-abia m-așteaptă pe mine să pășesc acolo... deși cărțile sfinte spun că nu trebuie să-l caut mai departe de mine însumi... aș vrea să-l simt, măcar o dată, cu o intensitate care să-mi ia respirația - și cu asta aș renunța la orice căutare spirituală. Nu de lumina mistică am nevoie în momentul ăsta, ci doar de încredințarea că un Dumnezeu personal e accesibil într-o formă sau alta, lângă mine. Să stau de vorbă cu el... să mă călăuzească dintr-un nor, să-l întreb și să-mi răspundă... bine că nu mă aud Virgil și Ina... oh, cum aș vrea să-i pot pipăi cu mâna rănile... măi, dar câtă credință am în mine!... "

Cât mai pot să alerg? „Sunt în stare să bat o mie de leghe pe căi rătăcite pentru acel singur pas făcut pe drumul cel bun", se încrâncenează unul din misticii sufi... dar eu?... mai am eu tăria asta?...

Când, într-un târziu, găsește cu greu drumul către casă, știe și mai puțin decât atunci când pășise afară, în prag de noapte. Nu mai e sigur că este dispus să se suporte în halul ăsta în care e. „Virgil mă vede mai credincios decât sunt, poate și pentru că atunci când discut cu el mă simt incitat să apăr cu ferocitate religiile. Iar în acele momente, chiar am impresia că aș putea să mut munții din loc. Măcar de-ar dura sentimentul ăsta o oră, două... fiecare atac de-al lui mă obligă, prin ricoșeu, să sar în apărarea a tot ce e sfânt...

Se întinde pe pat... privind într-un colț unde răzbate o adiere de lumină, molcomă și de-abia trezită din somn.

Zorile îl prinseră șezând turcește, pe podea, și, cu o lehamite care-l dezgustă imediat, începu să mestece alene o *mantră*: *Om Gam Ganapataye Namaha*...

„Măcar să fac ceva... cu mine însumi... și dacă aș repeta *mantrele* și rugăciunile până la sfârșitul zilelor, când una dintre silabe o să-mi ia cu ea sufletul, fără s-o simt, dizolvându-l într-un curcubeu încă nenăscut, neîmprăștiat, nevăzut și neștiut, unde aș ajunge dacă sunetele nu prind chip dintr-un izvor clocotitor de credință?... rămân atunci simple împreunări fără sens, alcătuind, bizar, cuvinte oarbe, asemenea tot atâtor ceasornice ruginite, adieri, păreri, frunze uscate... Doamne, de-aș avea adevărata credință... dă-mi doar un strop din ea, numai atât îți cer...

Spirala tăcută

Ar fi trebuit să-şi ia cu el o haină de ploaie mai ca lumea. Asta nici glugă nu are. În jurul lui pare să fi dispărut orice urmă de om. Şi printre jepi, ce adăpost să găsească? Nourii, mai că nu-i atingi cu mâna... n-are nici un sens să scormonească cu ochii prin săgeţile de apă care i se scurg nemilos, parcă în cap... parcă e el însuşi făcut din ploaie, care s-a căznit aşa într-o doară să prindă un ultim contur de om, rătăcind prin stihii... nici la doi paşi nu vede. Urmează poteca cu paşii ca un automat, până ce o bâtă groasă de cioban i se pune de-a curmezişul pieptului. „Hei domnu', căutaţi cabana? Uite-o colo, mai la vale"...

Ştie doar că e ud până în rărunchi. Ori găseşte un cotlon unde să se încălzească, ori moare pe loc. Nici uşa n-o vede bine. Când i se spune că nu sunt locuri, nici măcar printre priciuri, pare să nu priceapă. Ce nevoie are de loc? Se chirceşte jos, între un scaun şi lemnele pentru sobă şi îşi schimbă puloverul cu unul, o minune, uscat, scos din rucsac. Noroc că îl împachetase în două pungi mari de plastic. Dacă n-ar fi atât de obosit, s-ar întinde pe jos, acolo unde e, chit că ar sta în calea oamenilor. Şi de-ar păşi pe el, nu-i lucrul cel mai rău care i s-a întâmplat în viaţă. Au mai făcut-o şi alţii. Aşa, rămâne proptit cu un umăr de stiva de lemne, cu toate că vreo două bucăţi îl înghiontesc al naibii în spate.

Noroc cu ciobanul ăla care l-a oprit, altfel ar fi nimerit în cine ştie ce văgăună, unde şi-ar fi lăsat cu siguranţă oasele. Parcă cioban era, o ditamai namila de om, cu şuba cât casa... ăsta cum o mai fi simţind comuniunea cu natura, ceas de ceas, zi de zi, luptându-se cu puhoaiele şi nămeţii. I s-o fi urât şi lui de atâta amar de vreme... şi când te gândeşti că de mii de ani ăştia ţin naţia în picioare, bătând potecile şi hăurile din munţii Pindului până în Maramureş... parcă o furnică are timp să simtă natura... se zbate acolo, clipă de clipă, mânată de instinct... sau de acea voinţă unică, care asudă neştiută în fiecare dintre noi, în fiece clipită, între două naşteri de lume, cât să-şi rumege plictisul...

Şi-a luat trei zile libere ca să fie singur, pe vârf de munte. Cu prognoza au dat-o în bară rău de tot - doar anunţaseră zile cu soare... numai că muntele nu iartă... când se dă stingerea, de-abia mai găseşte o undă de vlagă, gata să-şi dea şi ea sfârşitul, ca să-şi scoată sacul de dormit. Se aşază aşa, pe el, ca un bolovan... adoarme cu greu, e aşa o năclăială de sudoare, tutun şi alcool, soba nu prea trage bine, pesemne din cauza vântului şi a ploii, iar ăia doi de lângă el se agită şi gem atâta... aoleu... uitase... asta îi trebuie lui acum...

Soarele e deja de doi stânjeni când face ochii mari, buimac. Toţi în jurul lui vorbesc cu voce tare, se contrazic, strigă, cineva îi oferă, zâmbind, o cafea şi un corn. Gestul i se pare de o bunătate colosală, mai că îl îneacă lacrimile. Bucuria din cer îl inundă ca un balsam. Afară nu bate nici un pic de vânt... oh Doamne, mari sunt minunile tale... valea care se pierde în depărtări, într-o mare de purpură, îl ia cu ea, îl aruncă în nemărginire şi-i smulge un chiot abia stăpânit. Nu, n-a venit degeaba la munte. O să se pătrundă de vraja Penelului Împătimit ca nicăieri altundeva... ca în privirea fetei de lângă el, dulce ca mierea...

A găsit în sfârşit un loc izolat, unde nici un turist nu îndrăzneşte să pună piciorul. Doar puţin să se aplece şi lupii o să-l mănânce, acolo, vreo două sute de metri mai jos, printre ferigi. Îi e teamă pentru moment să nu-l năpădească

din nou gustul de a se năpusti cu capul în adâncuri...

De ce a simțit nevoia să vină pe această culme de munte, în singurătate? Nu ar putea nici el răspunde, dar știe că aici, printre pietrele astea golașe, e doar el față-n față cu el însuși... dezgolit de orice pretenții... s-ar fi dus în același scop gol, pe marginea mării...

„De singurătate nu putem scăpa, doar dacă ne-am aduna toți în sânul Lui, dar chiar și așa... dacă vom da acolo peste o singurătate neagră... cât de îngroziți vom fi când vom descoperi că suntem Unul, dar singur, de aici și până înapoia porților numărului...

Singuri, mereu singuri... dacă ne regăsim identitatea originară, nu ne condamnăm implicit la marea, cumplita singurătate a spațiului și timpului ce se întorc asupra lor, în uitare și în tăcerea de dincolo de închipuirea ființei?

Universul pare animat e drept de puterea iluziei multiplicității, *maya*, dar tot singurătate e... cea mai cumplită dintre toate... dacă totul nu e altceva decât un scâncet de gând în noaptea minții... un strigăt neputincios în neștiința golului etern... ”

Se cutremură... „nu, nu de asta am venit aici”...

N-are rost să-și piardă energiile ascultând vântul turbat, în depărtări, care-și adună, încet, forța. De luni de zile căuta momentul ăsta de liniște... aici, neistovit de sclipirile lumii... gândurile despre Ileana nu-l mai tulbură oricum atât de vijelios... de mult nu mai încearcă s-o uite, știe oricum că nu poate... doar atât e în stare: să o lase nemișcată, înghețată, în trecut... vrea să simtă, așa cum n-a făcut-o niciodată până acum, să încerce să fie curajos până la capăt... acum sau niciodată... să vadă unde poate pătrunde, măcar cotrobăi cu mintea...

În ultimele săptămâni l-au prins de câteva ori zorile meditând pe câteva versete din Bhagavad Gita. Virgil îi împuiase capul până la saturație cu o neclaritate care chipurile nu-i mai dă pace. „Krișna se contrazice și încă rău de tot. Ba susține că importantă e cunoașterea, ba acțiunea... în locul tău, n-aș mai avea nopți liniștite”, îl tachinase el. Și totuși nu de grija asta și-a pierdut George, de mult, somnul.

A căutat toate traducerile posibile și de-abia una singură îl mulțumește...

„Blind are the eyes

which deem th’Unmanifested manifest,

Not comprehending Me in my true self!..

Nu-i plac tălmăcirile seci, excesiv de lucide, cu pretenție de claritate...

„Asta surprinde, măcar prin poezie, o frântură de mister... e singura modalitate prin care poți încerca să furi cu mintea o ocheadă mai presus de fire... nu că ai putea-o face... câtor oameni le e permis saltul...

Nu, Creatorul lumilor, mai bătrân decât timpul, de-a pururi rămânând încolăcit în el însuși, nu cade nici un moment în domeniul lumii fenomenale, al existenței serbede, supusă distrugerii, așa cum își închipuie mințile deșarte... și chiar aparenta haină muritoare, nu și-o pune pentru toți, ci o arată doar puținilor aleși, cei care-i caută respirația în inima lor... cei care reușesc să spargă vălul iluziei atâta știu: El vine de dincolo de gând, de rotundul numărului, de nemișcare, și se sfârșește... înaintea începuturilor...

Stai o clipă, gândi George... dar dacă chipul de lut pe care Făuritorul pare să-l ia în Mahabharata e doar una dintre multele iluzii cu care ne e dat să ne luptăm, singura sa natură fiind cea de dinainte de creație, atunci și Iisus n-are *decât* natură Divină și nu umană... „una cu Tatăl sunt”...

Nu aveau Cavalerii Templieri dreptate atunci când recitau crezul lor

secret: „Iisus Hristos, cel care nu te-ai născut, nu ai fost crucificat şi nu ai înviat niciodată”, toate astea fiindcă eşti acolo de toţi vecii?...

Chiar dacă nu mergi totuşi atât de departe ca ei, nu suferinţa sa, umană, e cea care are să ne spună atunci ceva, ci doar mantia de lumină şi bucurie pe care a pogorât-o asupra întregului pământ... Mântuitorul nu are decât o singură natură, Divină, nu e decât o altă scăpărare trimisă din genunea de nestrăpuns de către însuşi Tatăl... e aceeaşi voce vorbind dintr-un nor, doar că mai târziu a vrut să cuvânteze prin zâmbetul Bunului Păstor... Iisus, Dumnezeul, i se pare acum o certitudine pe care n-o mai încercase cu o asemenea înfiorare şi tumult niciodată... întreaga sa fiinţă se umple de o fericire fără margini, atât de puternică încât nu poate suporta intensitatea văpăii de bucurie, care se stinse astfel într-o clipită, asemenea unui fulger încremenind întunecimea în lumină, ca apoi să aţipească iarăşi...

... ce curios, surâse el, prins pe aripi de duioşie, să vin în vârful munţilor, cu un crâmpei de epopee visată pe malurile Gangelui, ca să-mi disec propria religie...

Alte scripturi hinduse afirmă acelaşi lucru: numai prin mila Creatorului îl poţi cunoaşte...

Dar dacă Fiinţa Supremă se dezvăluie cui vrea Ea... de unde atâta aroganţă pe mine, George, să-mi închipui că Atotputernicul mă va invita vreodată să păşească alături de El pe păşunile raiului?

Şi aiureala cu Ananda... Doamne, câte prostii nu mi-au trecut prin cap... Virgil a uitat-o probabil, altfel mi-ar fi aruncat-o în faţă până mi-ar fi venit să-mi iau lumea în cap”.

Nu-i pasă de vântul care şuieră acum nebun, lipindu-l de stâncă... e în stare să rămână acolo, cu ochii închişi, până ce anotimpurile îşi vor fi uitat menirea...

Un diavol mic şi ascuns, care-i cătrăneşte mintea la răstimpuri, îi şopteşte însă mieros: „oare cum o fi totuşi să-l cunoşti? Să-i simţi prezenţa, neîndoielnic şi nemijlocit?”, chiar ai dat bir cu fugiţii aşa uşor?”, îl ispiteşte el. „L-ai recunoaşte pe stradă dacă ai da nas în nas cu El?”

Nu se surprinde deloc pe el însuşi atunci când zâmbeşte şi lasă în acelaşi timp capul în jos. Chiar şi numai un astfel de gând i se pare lipsit de pietate. „Şi totuşi ce atribute să-i găsesc? Toate superlativele rostite vreodată în univers, cât i-aş căuta urma printre şipotul de stele, nu pot aproxima nici un crâmpei din El... ”

Certitudinea că nu poate şti e cu atât mai puternică cu cât o are aici, în aerul tare de munte, ce nu admite nici un echivoc.

I se pare că gândeşte cu mintea lui Virgil... „nu, hotărât lucru, la cinismul lui n-o să mă cobor niciodată”, îşi spuse el.

„Doar starea de neştiinţă e primul pas către a-l simţi, la începutul drumului”, îşi şopteşte.

Nu spun că nu există Dumnezeu... ce neg este că nu-l putem chipurile cunoaşte altfel decât pe cale raţională, aşa cum susţine Virgil... doar dragostea ne uneşte cu Fiinţa Supremă... dar poate că şi iubirea de El, beţia divină, în care ne uităm, nu e altceva decât o abandonare în mâinile idolilor inimii... o altă plăcere, foarte sublimată, a simţurilor, fiindcă în momentul în care l-am simţi cu adevărat ar trebui să încetăm să mai simţim...

Nesiguranţa asta, atât de lucidă, privind capacitatea mea de a şti, nu e însă pe punctul să mă împingă către un nou prag existenţial, paradoxal, tocmai prin conştiinţa neputinţei depăşirii acestuia. Din contră, e pur şi simplu

confirmarea incapacității fundamentale a omului de a percepe misterul întunecimii existenței, despre care vorbește în termeni miraculoși Lao Tze... fiecare lucru poate fi cunoscut prin contrariul său, și împreună prind viață din aceeași sursă... dar are Ființa Divină vreun opus?... nici unul, fiindcă numai Ea, e... tocmai de aceea rămâne de-a pururi ascunsă... numai Allah se poate cunoaște pe El însuși, avertizează și misticii sufi... doar atât, un crâmpei de uluire înfricoșată... asta e tot ce ne e permis să ne închipuim despre Creator... tot ce trece dincolo de asta e vrajă poetică, *hybris*, fiindcă nu facem altceva decât să ne lăsăm, după cum spune Ioan Gură de aur, prinși în vâltoarea celor mai perfizi idoli, cei ai ideilor... nu numai de chipurile cioplite, ci și de idolii minții și ai inimii trebuie să ne ferim în cea mai mare măsură... cămara ascunsă nu are nevoie de plăsmuiri în piatră și de certitudini... prin însăși faptul că ea există, cu taina ei de nepătruns, noi suntem!"

De-abia în momentul în care își dă seama că nu îi e dat să știe, că nu are voie să pășească dincolo de o ușă pe care nu o vede, dar o simte, are conștiința acelei flăcări uluitor de strălucitoare, unde nu mai există nici o înțelegere și nici cuvinte, ci doar existență pură, în nenaștere...

Și din clipa în care avu, pentru prima oară, certitudinea că nu-l poate cunoaște altfel decât prin semnele pe care le-a presărat la tot pasul, sufletul lui fu descolăcit asemenea unei spirale enigmatice. Una tăcută, care pe măsură ce se adâncea în el însuși, îl purta tot mai departe, spre sorii care se iau la întrecere cu timpul, într-o repeziciune nebunească, unindu-și lumina într-una singură, dulce și orbitoare... căldura lor îi sparge pieptul, îl înnăbușă vâltoarea ultimă a stelelor care apun, dar câtă lumină se întrevede dincolo de negură și ceață…și așa ajunge unicul om din univers, dansând asemenea lui Șiva, cu mâinile-i întinse îmbrățișând nebuloasele, și care, stingându-se, îi dăruie înapoi căldura inimii... un om, singurul care va fi fost să fie vreodată, împrumutând din nou văpaie sorilor, cu propriii ochi, odată cu fiecare naștere...

Doar vântul, guraliv și bezmeticit, e martorul singurătății sale, de-aici și până la apusul lumilor, când timpul se retrage în cochilia sa și este absorbit cu totul în necuvântare, iar spațiul lasă loc, nedumerit, mai-puțin-decât-nimicului. Se simți deodată bătrân, din cale-afară de obosit de multele miliarde de ani de când stă la zidul fără poartă și ascultând clopotul fără sunet... nici că-i păsă când furtuna aproape îl făcu una cu pământul și nici nu înțelese de ce doi îngeri vârtoși îl iau pe sus și, cu capul toropit de soarele din el, îl așază într-un pat bun și fericit și care fusese, dintru începutul lumii, alb.

Atâta alergătură...

A ostenit de atâta marș-forțat prin parc. Mai toate aleile le-a bătut, și în lung și în lat. Ploaia s-a uscat nițeluș, dar mirosul ei stăruie în trunchiuri și frunze, iar gustul ei încă stă aninat între corolele florilor. N-a socotit câți melci a pus înapoi pe iarbă. „Să nu știe stânga ce face dreapta", își spune. George a apucat totuși să-și dea seama că vreo trei-patru trecători îl priviseră insistent, care mirați, care compătimitori.

După un copac, o siluetă gri stă în umbră, rânjindu-i.

„Virgil, tu ești?" Pare să fie el și totuși un altul...

„Nu te-ai săturat să alergi după gândaci și de-atâta cules de melci?"

Asta cam aşa e. A obosit puţin. La căminul unde stătuse cât fusese student... cum mai sărea în apărarea gândacilor... Doamne, cât de îndepărtat i se pare acum totul...

Astăzi parcă a exagerat un pic cu adunatul. Şi a mai şi strivit câteva râme pe care le rostogolise cu piciorul înapoi pe iarbă. Măcar să le fi lăsat acolo unde erau, ajungeau ele înapoi, şontâc-şontâc, în pământul jilav de unde ieşiseră.

„Sperі să strângi comori în ceruri, de asta amâni atâtea vietăţi de la stingere, nu?", îi şopteşte aceeaşi siluetă, pe jumătate mascată de un alt copac... „eşti sigur că o faci total dezinteresat şi că pornirea bună a inimii tale nu ascunde un egoism feroce?... ia încearcă să-ţi răspunzi... "

Individul părea şi nu părea să fie Virgil... ce l-o fi strivind atâta cu întrebările un necunoscut? Îl apasă ieşirea bruscă din anonimat la care e forţat. Nu vrea să-i acorde cineva vreo atenţie. Se simte întors pe toate părţile şi pus sub lupă.

Nu-i vine să se ridice din genunchi. Se ciupeşte să vadă dacă e treaz sau nu... n-o fi cumva ce mă suspectează Virgil?... dintr-un salt fu lângă copac, dar omul dispăruse. Dă roată cu privirea şi şugubăţul îi face acum semn cu mâna, după un stejar gros, la vreo zece metri depărtare. De astă dată George se duce ţintă la el, fără să-l scape nici o clipă din ochi... îi simte răsuflarea, nu-i poate vedea chipul fiindcă bărbatul, cu o faţă ca o ceaţă întunecată, îl opreşte cu o forţă nevăzută, împiedicându-l să-l atingă. Doar atât, îi întinde ceva într-o mână... e un pui mort, de-abia ieşit din găoace..poate fi de vrăbiuţă sau de rândunică, nu-şi dă seama...

„Uite, ăsta ţi-a scăpat... ca atâtea altele... ştii câte vietăţi au fost strivite în lume de când stăm de vorbă... chiar nu ai nimic de spus... nu-ţi fie teamă, sunt cât se poate de real... nu ţi-ai pierdut minţile... vreau doar să mă lămuresc ce e cu adevărat în sufletul tău... de ce alergi atât după gândaci? Dar după melci? Ce vânt straniu te poartă în acele clipe? Doar nu te crezi un călugăr jain...

„Dă-mi pace, îi aruncă George... ce-ţi trebuie să ştii de ce adun melcii... cine eşti tu?... nu m-am întrebat niciodată de ce... pur şi simplu simt o nevoie uriaşă să o fac... nu mă pot abţine... e o milă amestecată cu sentimentul, care stă gata să irumpă, că dacă nu o să-i salvez, eu însumi o să mor... e un imbold mai presus de mine... nu ştiu de unde vine şi de altfel e ultimul lucru pe care vreau să-l aflu... "

„Da, dar întrebarea mea rămâne valabilă... ce te împinge cu adevărat, acolo, în străfunduri de tine, unde ţi-e teamă şi ţie să păşeşti... să alegi între viaţă şi moarte... nu e cumva, disimulată bine de tot, conştiinţa faptului că îţi aduni bile albe la propria *karmă*?... dacă ţi-aş spune că eşti un meschin trufaş, căruia nu-i pasă de nimeni altcineva în afara propriei persoane?...

Pe George îl năuceşte furia. De unde o fi răsărit şi urâciunea asta de om, cu gura spurcată de răutăţi, care vine să-i tulbure pacea sufletească? Se simte obosit, dar cu conştiinţa datoriei împlinite... şi e atât de gingaşă şi caldă senzaţia asta... până a nu-şi fi făcut el apariţia, o nălucă cu gura neagră şi limba despicată...

Întoarce spatele. Ezită o clipă, ar vrea să-i mai arunce o ultimă privire, în care să-i spună tot ce nu poate pune în vorbe, dar amărăciunea îl îneacă şi-i taie orice avânt. E o neputinţă amestecată cu stupoare sentimentul care-l împiedică să rostească un singur cuvânt. Şovăie iarăşi când îi aude ultimele scăpărări de fiere, închide o secundă ochii, dar nu se opreşte din mers.

„De fiecare dată când te vei apleca după un melc o să-ţi aduci aminte

cuvintele mele... o să-ți răsune îndoiala mea în suflet și o să-ți taie orice bucurie... de ce o faci? Nu pentru propria ta proslăvire?... ”

Nu vrea să mai audă nimic. Are ochi doar pentru aleea de ieșire. Cu gura făcută pungă, se apleacă, ultima oară în ziua aceea, și aruncă un melc între niște ierburi înalte. Dar înainte de a-i aluneca printre degete, în acea câtime de clipă, cât degetele au evitat să lase din încleștare, întrebător, colivia de cretă umedă, știe că oricâte îndoieli ar avea, câtă otravă i-ar fi picurată în suflet, îi e suficientă bucuria vieții care continuă să pulseze, acolo, printre buruieni... nu, n-o să devină o mașină de calculat, de o logică înghețată, în care umanitatea se pierde și orice gest curat trebuie neapărat să aibă o noimă. De ce o face? Tocmai fiindcă e inutil, fără sens, ca să devină ținta batjocorii tuturor. Dar mai ales pentru lucirea de fericire, molcomă, care se aprinde, palid, în sufletul lui. Numai ea, dintre atâtea impulsuri care animă omul pe marea cărare a împlinirilor deșarte, îi dă, lui, singur, sentimentul că nu pășește degeaba pe acest pământ uscat și sfărâmicios, tânjind atâta să fie înmuiat de iubire și întors la viață.

„Vai vouă fariseilor... ”

Meșteream din greu la o lampă veche, căreia mă căzneam să-i lustruiesc brațele și să-i curăț franjurile din cristal, iar Ina trebăluia în bucătăria doamnei Ortansa, făcând una din prăjiturile mele preferate și înjura de mama focului că arsese bezelele.

Aveam un aparat de radio rusesc VEF, pe care mi-l dăduse în dar domnul Izvoran, cu tranzistoare MP, cu un aspect cam frust și pe care, pe vremea când mă ocupam cu electronica, îi numeam „mujici”. Numai că VEF-ul ăla, așa butucănos cum era, fusese gândit foarte inteligent și rădea tot, cu o calitate superbă. De obicei ascultam, precum înainte vreme domnul Izvoran, celebrul post de radio JOG, difuzând de la John O’Groats, din nordul Scoției, dar nu știu cum s-a întâmplat că în acea zi am dat pe Europa-cu-cătușe-de-aramă.

După o analiză în cerc făcută cu o gomă penibilă de Ș. Scoreu și alte câteva comentarii răsuflate pe care dacă le ascultai numai înțelept nu te făceai, i-au dat microfonul, foarte bizar, unui preot din Alba Iulia.

Citea pe post o scrisoare, iar la început n-am înțeles deloc ce voia. Însă, pe măsură ce-l ascultam, o bănuială sinistră a început să mi se înfiripeze în minte.

Deși nu pronunța nici un nume, individul se referea la George Grânaru și la tatăl său, asta mi-era îndeajuns de clar, chit că nu făcea nici o altă mențiune concretă.

Mi-au trebuit vreo câteva minute bune ca să mă pun pe lungimea lui de undă, fiindcă nu știam de fapt unde urmărea să ajungă.

Scrisoarea era un fel de epistolă adresată sieși și tuturor, iar oroarea gestului doar că nu m-a scos din minți.

Individul se lansa într-un atac furibund împotriva tatălui lui George, care, am aflat cu acea ocazie, fusese ani la rând liderul unui cerc de discuții local, de popularizare a științei, manifest ateu, și totodată unul dintre principalii contributori la cea mai răspândită revistă de studii umaniste din Transilvania.

Pe un ton bigot, cu rezonanțe cadaverice, preotul se tânguia că, pe vremea când era copil, ar fi avut de suferit amarnic de pe urma ateismului declarat al domnului Ioan Grânaru, care-i fusese profesor de fizică. Cu sufletul sfâșiat

încă de durerea resimțită atunci, preotul – devenit între timp, după cum se vede treaba, instrumentul Satanei – îi făcea tatălui aspru cu degetul.

Cel care ar fi trebuit să fie un umil slujbaș al Domnului își aroga acum cu de la sine putere misiunea de judecător divin(sau cel puțin de mesager), tăbărând asupra domnului Grânaru cu toată furia unui abandonat de rațiune, făcând lumină asupra urgiei cu care, susținea el, îl bătuse pe profesorul ateu Cel de Sus.

Mai simplu spus, preotul-crucii-întoarse pretindea că așa-zisa nebunie a lui George – pe care o făcea publică în acest mod!!! - ar fi fost pedeapsa dată de Dumnezeu pentru lipsa de credință a domnului Ioan Grânaru.

Popa-Satanael se dădea chiar de ceasul morții să povestească întâlnirea pe care o avusese în urmă cu câteva zile, pe una din străzile orașului.

Se făcea astfel că, la ceas de cumpănă, preotul și domnul Grânaru dăduseră nas în nas. Numai că în momentul în care li s-au încrucișat privirile, domnul Grânaru, copleșit de remușcare pentru greșelile trecutului, și-a lăsat imediat ochii în jos, acoperit de rușine, vrând parcă să fie înghițit de pământ.

Amândoi, știau, mut, pe cine și de ce îl lovise bățul Divin.

Ăsta era mesajul epistolei pe care o lăsaseră pe post cu o sublimă inconștiență strigătorii de bâlci de la Europa-cu-cătușe-de-aramă, având probabil mintea obosită după anii de lătrat minciuni și pură propagandă(de ce n-ați povestit popândăilor cum devii sclavul unui credit ipotecar în urma căruia, la capătul a 25-30 de ani de nopți nedormite ajungi să plătești o sumă aproape de trei ori mai mare decât valoarea inițială a casei? Păcat că n-ați apucat să povestiți cum capitalismul de cazino american a fost salvat - după intervenționismul New Deal și mana care a fost pentru America al doilea război mondial - a doua oară, ba chiar a treia oară de la pieire cu mijloace disperat socialiste, inclusiv prin tipărire masivă de bani, așa-numitele „ușurări cantitative", și e ținut astăzi pe linia de plutire cu banii monarhiilor din Golf, ai Chinei neo-taoiste și ai altor țări asiatice bogate. „Cu niște ani în urmă, Casa Albă ne cerea insistent: privatizați, în schimb acum ne spune pe un ton și mai hotărât, naționalizați", remarca un economist ceh de frunte, cu năduf. Atât)[1].

Mi-am închipuit ce anume se întâmplase. Imediat ce George fusese dus la spital de către oamenii agăi de cartier, medicii găsiseră asupra lui biroul populației și probabil cartea de vizită a tatălui. Trimiseseră, mai mult ca sigur, un e-mail la liceul unde lucra domnul Grânaru și așa se aflase întreaga tărășenie.

Afurisit popa lui Păcală! La asta îl îndemnase pe el iubirea creștinească. Nu era de ajuns umilința care înnegura zi de zi viața părinților lui George, mai venea și acest becisnic să arunce în ei cu noroiul fățărniciei lui.

M-am zbătut toată seara, fără grai. Nici măcar prăjitura Inei nu m-a îmbunat și nu fiindcă arsese puțin bezelele.

---

[1] **Notă energică**, adăugată de editură la presiunile unei Fețe de Ceară virulente și anonime:

„Păi nu vezi nene că ești sonat rău de tot și te supărai atunci când ți-o spuneam: până mai ieri te rătăceai în reverii despre capitalism, iar atunci când ai dat cu nasul de el, ai început să te pierzi în nostalgii socialiste. Eh, acum ai înțeles și tu de ce și-a publicat Marx în Anglia *Manifestul Partidului Comunist*? Noi, cei cuminți, raționali și maturi, ne aflăm de fiecare dată de partea care trebuie a baricadei, pe când tu, precum Gavroche, stai tot în burta elefantului și rumegi fantasme despre revoluții, mai mult cerești, fiindcă cele pământene sunt sângeroase și în mod cert inutile".

Şi ce dacă tatăl lui George era ateu?

Fizician fiind, poate se întrebase şi el dacă e Dumnezeu în stare să clădească un munte pe care tot El să nu-l poată ridica sau introduce o lege pe care să n-o mai poată modifica...

Nu, preot-satanic, nerod şi îndărătnic, te înşeli amarnic.

George nu a înnebunit - termen care oricum nu i se poate aplica - fiindcă tată-său fusese ateu – poate în sufletul lui nici nu era atât de ateu pe cât se arăta. Singura nebunie pe care o constatasem la George era dragostea nemăsurată faţă de Dumnezeu, oarbă la orice raţiune.

Pasiunea sa după Absolut nu cunoscuse nici un fel de limită, iar marea lui tragedie fusese aceea că în nenorocirea care se abătuse asupra lui nu se găsise nimeni care să-i întindă o mână adevărată. Cel cu care era disperat să se contopească rămăsese surd şi mut sau, cine ştie, uitat în propriile dileme…

Înainte de a fi fost muncite de toate Tarele Galbene din lume, mintea şi sufletul lui George rămăseseră schilodite de surzenia Divină la ciocăniturile lui disperate la porţile raiului.

Poate că echilibrul lăuntric al lui George începuse să se clatine deoarece nevoii lui psihologice de Dumnezeu(fusese oare într-adevăr altceva?) i se răspunsese printr-o tăcere atât de insensibilă încât putea fi considerată aproape persiflantă.

Că şi el şi eu fuseserăm poate pedepsiţi, în feluri diferite, pentru *hybris*-ul nostru, e o întrebare pe care n-am să ajung să mi-o lămuresc vreodată. Eu mă jucasem în toate chipurile cu ideea de Dumnezeu, o luasem adesea în derâdere, asta când nu mă luptasem cu ea, dar George o apucase în braţe având convingerea că se poate împărtăşi din aroma vinului ceresc, smuls viţei care se adapă din rădăcina totului...

Nimeni n-o să ştie poate adevărul, cu atât mai puţin tu, preot ortodox zevzec şi om de nimic, incult şi pervers, cu sufletul arvunit Diavolului, tu care ai bătut la uşa Institutului Teologic(poate ţi-ai cumpărat locul de admitere cu câteva damigene şi un porc de lapte) nu din mare dragoste faţă de Dumnezeu(scrisoarea ta la infamul post de radio a fost un act de hulă), ci fiindcă ştii că atunci când îţi îngropi aproapele(pe care oricum nu faci decât să scuipi), ieşi şi tu cu un ban bun... fără să-ţi rupi prea tare şira spinării...

Sper însă că tu n-ai procedat asemenea confraţilor tăi din oraşul-stat Răuleşti, care dădeau rapoarte regulate Sufletelor Pierdute, încălcând astfel cu neruşinare jurământul păstrării secretului spovedaniei.

Cu preoţi ca voi, obtuzi, umflaţi de băutură şi pomeni, năzuroşi şi ranchiunoşi dacă nu vă sunt ticsite buzunarele - niciodată destul - nu-i de mirare că oamenii şi-au pierdut credinţa creştină şi umplu până la refuz sălile cercurilor de Yoga, budism sau alte alea şi se înfundă cu nasul în toate gunoaiele New Age.

Şi ce sunt predicile din bisericile noastre? Cu foarte puţine excepţii, nişte bălmăjeli simpliste, ale unor semianalfabeţi care nici măcar să improvizeze pe marginea a două versete din Scriptură nu sunt capabili.

Ai citit tu vreodată în viaţa ta irosită o carte de popularizare a ştiinţei, să vezi cum descifrează diverşii autori, fiecare după priceperea lui, lucrarea mâinilor lui Dumnezeu în miracolul legilor fizicii?

Mai mult de necaz, am pus toată seara CD-ul cu Hare Krişna, până când Ina mi-a strigat din curte: „mă, parcă e totuşi cam prea mult”.

Începusem s-o iau pe îndelete. Forfecam ortodoxismul bucată cu bucată.

Ce-a oferit Biserica Ortodoxă lumii?

Călugării pederaşti de la Muntele Athos? Bizanţul? Celor care susţin că Renaşterea şi de acolo şi-ar trage rădăcinile le spun: de ce n-au împlinit-o ei acolo la Constantinopol şi s-au ţinut mai mult de-a joaca de-a pocalele otrăvite? Ce n-aş da şi astăzi ca la Răuleşti să-şi facă apariţia un gen de Savonarola... nu pentru excesele sale, ci care să facă atâta doar - să aprindă în conştiinţa oamenilor flacăra în care să ardă lăcomia şi putreziciunea clericilor farisei...

Cu toate multele şi marile ei păcate, Biserica Romano-Catolică a dat lumii catedralele, pe uluitorul Sfânt Bernard din Clairvaux, pe enciclopedicul Sfântul Toma din Aquino, pe geniul care a fost papa Iuliu al doilea şi mai târziu arta Contrareformei, iezuiţii, printre ei figurând nu numai matematicieni de prestigiu, ci şi mari gânditori, precum Pierre Teilhard de Chardin.

... iar scandalul de pedofilie?... phiuuu…măcar popii noştri atât de jos n-au căzut...

... şi uite-aşa, până la urmă am încercat să adorm ascultând tot Hare Krişna, Hare Krişna...

Unghiile şi lumânarea

Numai că nici aşa n-am putut aţipi...

Stăteam lungit în pat şi contemplam în întunericul înmuiat doar de poleiala ce răzbea de undeva de afară corpul tânăr şi picioarele atletice ale Inei. Avea labele picioarelor lungi şi subţiri, cu unghiile degetelor mari... normale... nici prea late nici prea lungi...

Nu erau rotunde şi încarnate - ce aiureală – de ce m-oi fi gândit la asta?

O ciudăţenie a gusturilor unui bun amic, de care mi-am amintit brusc, printr-o asociere pe care mi-o oferea, cu un gest prietenesc, memoria.

Fostul meu coleg de liceu şi totodată prieten Iţă Viezure avea o silă obsesivă de fetele având unghiile degetelor mari de la picioare rotunde şi încarnate.

M-a trăsnit o realitate pe care o credeam adormită... faptul că mi-am amintit în felul ăsta bizar, de el, după o seară întreagă în care bodogănisem despre Biserică nu e chiar aşa de absurd pe cât pare. Şi asta din simplul motiv că tatăl lui Iţă era şi el propagandist ateist, sau cel puţin aşa suna calitatea lui oficială.

Mai târziu, pe vremea când eram în anul doi de facultate, o colegă de grupă, despre care am aflat că era vecină cu Viezurii, mi-a replicat, ţâfnoasă şi deosebit de scârbită, în aşa fel încât să audă toată lumea: „cu ăla eşti tu prieten la cataramă mă, nu ştii că taică-su e ofiţer activ la Departamentul Sufletelor Pierdute? L-am văzut eu în uniformă de mai multe ori!”

Nu numai că nu avusesem habar vreodată de detaliul ăsta, dar mai şi fusesem la ei în casă de nenumărate ori şi stătusem în câteva rânduri de vorbă cu domnul Viezure, care mi se păruse un om încântător.

Îmi vorbise de clasicii filosofiei germane, având o admiraţie deosebită pentru Kant. De la el am rămas cu pasiunea neştirbită pentru antinomiile raţiunii pure. Dacă l-aş fi ascultat cu atenţie, mi-aş fi potolit poate gustul pentru deşertăciunile metafizice. „Ori de câte ori te vei căzni în viaţă să-ţi demonstrezi pe cale raţională existenţa unei Fiinţe Supreme vei eşua. Câte temple ţi-ai construi, unul mai sofisticat decât altul, în care vei arde câte lumânări vei dori, din prinosul propriei inimi, niciodată mintea nu te va lăsa să

deschizi uşa împărăţiei nevăzute. Poţi face loc credinţei, dar numai ca reper moral suprem, nimic mai mult".

Întâmplarea cu tatăl lui Iţă Viezure mă cam pusese pe gânduri.

Mi se păruse un om teribil de inteligent, în orice caz foarte citit în ale filosofiei şi în acelaşi timp cum nu se poate mai plăcut şi mai prietenos.

Nu se pupa deloc cu imaginea pe care mi-o făurisem despre Feţele de Ceară. Nu-mi venea deloc la socoteală că nu se înscria în tabloul general în care încremenisem cu toţii Sufletele Pierdute. Cu atât mai puţin în rama în care încadrasem definitiv ofiţerii activi. „Cum domnule, să mă înveţe unul dintre Sufletele de pe tărâmul de jos antinomiile raţiunii pure? Incredibil şi mai ales inadmisibil. Trebuie să fi visat."

Am simţit deodată c-o sfeclesc şi că-mi îngheaţă sângele în vine. Picioarele mi se îngreunaseră subit.

Un gând cumplit şi devastator mă asalta până la a-mi acapara întreaga fiinţă. Ca un erou de roman, mă încovoiam sub povara propriei vinovăţii. Sufletul mi-era sfâşiat între ideal şi realitate. Două zeiţe mă îmbiau de o parte şi de alta cu patru mere ale adevărului ultim. Zile, săptămâni întregi am umblat ca un bezmetic, fără să văd nimic în jurul meu, muncit de cele mai înfiorătoare gânduri. Nu mai lucram la proiecte, nu-mi mai pria mâncarea, nu mai voiam să ştiu de nimic. A fost cea mai gravă criză de conştiinţă prin care am trecut vreodată. Nici acum nu ştiu dacă mi-am revenit în totalitate.

„Dacă Sufletele Pierdute sunt cu totul altceva decât ce ne imaginăm noi, mai isteţe decât ne place nouă să credem? Stau acolo, jos, şi contemplă, surâzând, la o cafea, toate prostiile mirenilor de rând, care se zbat la lumina zilei, între două focuri"...

Simţeam cum zi de zi mă cufundam în neant. Paşii mă purtau te miri pe unde, fără să vreau, prin cele mai nesuferite cotloane ale Răuleştiului. Plăpând şi abătut, copleşit de o amară deznădejde, sufletul pipăia cu mintea lucrurile, în căutarea unui punct de sprijin. În cele din urmă, un zâmbet de copil, surâsul unei minuni de chip de fată, cu umerii înfioraţi şi înmiresmaţi de adierea de liliac, soarele cuibărit pătimaş în verdele încovoiat de şoptitul picurilor, m-au întors de pe marginea prăpastiei.

M-am hotărât să-mi trăiesc viaţa cu orice preţ şi să-mi asum destinul până la capăt:

„Nu, nu, nu! Categoric NU! Nu poate să fie altfel, musai să fie o adunătură de tâmpiţi şi de brute, aşa a stabilit vocea poporului, şi aşa va rămâne cât vor fi lumea şi pământul".

Am hotărât să mă raliez la părerea generală, fără nici un pic de concesii, nu numai din spirit unanimist tipic Răuleştean, dar şi pentru că o astfel de atitudine mă făcea oricum să mă simt mai bine în propria piele.

Ce răsuflare uşurată. Viaţa în jurul meu îmi surâdea din nou. Autoexorcizându-mă, îmi regăsisem inocenţa copilăriei.

Phiu... ... .

* * *

I se întâmplase vreodată ceva lui Iţă din cauză că taică-său era declarat ateu? – de fapt agnostic, după câte îmi dădusem eu seama, dar cum nu exista postul de propagandist agnostic, trebuise omul să se mulţumească cu titulatura de ateu. Nici pomeneală în cazul lui de vreo pedeapsă Divină. Cu excepţia lui Bebe Jianu, nu întâlnisem în Răuleşti om mai echilibrat, mai sănătos la minte şi mai amator de trai bun ca Iţă Viezure.

Pasiunea pentru filosofie a tatălui - ce şcoli a absolvit nu ştiu, dar îmi e şi

acum total indiferent, cunoscând omul - ca și luciditatea acestuia îi dăduseră în schimb lui Iță o pavăză solidă împotriva oricăror tentații nesănătoase ale spiritului, în care se cufundau cu inconștiență zărghiții nestruniți deloc și de nimeni, ca mine și ca George.

Dintre toți prietenii pe care i-am avut, pe care i-am înjunghiat și otrăvit cu vorbele, de care m-am lepădat sau pur și simplu uitat, Iță Viezure a fost mintea cea mai formidabilă cu care am avut de-a face! Singurul pe care-l pot pune alături de el este Bebe Jianu. Acesta din urmă se putea lăuda cu o inteligență vastă și un spirit cuprinzător, dar nedepășind niciodată tărâmul alcătuirii lucrurilor, în timp ce primul avea o minte neliniștită și iscoditoare, veșnic adumbrită de năpasta ideilor!

În rarele momente când mi-aduc aminte de Iță Viezure - pe unde l-or fi purtat pașii n-am aflat niciodată - îmi părea nespus de rău că viața ne trimisese pe căi atât de diferite.

Mă mândream cu prietenia ce-mi arăta și, împreună, ne construisem, în ultimii doi ani de liceu, în locul băncii, un butoi al înțelepților, în care tronam, spre oroarea profesorilor, răvășiți și înspăimântați de superioritatea noastră intelectuală. Domneam acolo și asupra celor mai mulți dintre colegi, care, sufocați de dogoarea spiritului nostru, se zbăteau, năuci, mușcând țărâna.

La început, profesorii de la Liceul industrial pe care-l frecventam fuseseră doar surprinși de butoiul care-și făcuse apariția de la o zi la alta în penultimul rând de bănci, la perete.

Era suficient de încăpător încât să avem loc amândoi, însă doagele din lemn lăsau un miros greu de boască, care părea să deranjeze nasurile unor fandosite crescute în puf, care mai și țineau la virginitatea lor, ceva de speriat.

Noi nici că ne sinchiseam și nu înțelegeam de ce făceau atâta caz de parfumul de strugure pus la dospit câțiva mărunți trepăduși, neîngenuncheați la altarul ideilor - o viitoare ajutoare de agă, o profesoară de tehnologie care dădea cu pieptul înainte și înapoi și spunea că s-a realizat(asta nu mai era neprihănită, se dăduse pe brazdă cu un nomenclaturist), un șef de tir sportiv, fiul unui vraci de cazarmă, un vânzător ambulant și un copist unu-copist doi.

Pe noi mirosul de boască nu numai că nu ne deranja, dar ne trezea la o viață spirituală, ne lumina ideile, atenua asprimea contururilor, făcea din munte vale, ne îndulcea simțul critic!

Nici unul dintre cei care încercaseră să demonteze butoiul înțelepților nu reușiseră. Rând pe rând, profesoara de română, doamna Graziella(cea mai cultivată și interesantă femeie pe care am cunoscut-o vreodată), a încercat să ne convingă că este inestetic(„vai, ce-ar zice Tudor Vianu despre el!”), cea de matematică, doamna Elena(mai isteață decât toți meditatorii pe care-i avusesem), ne acuza că suntem doi ageamii, care nici volumul nu știam a i-l calcula, iar cea de fizică, una lovită cu leuca în cap, era îngrijorată de impactul său asupra spațio-temporalității(deși trebuia să fie mulțumită că boasca trăznea atât de tare încât îi acoperea până și parfumul ei natural). Profesorul de biologie, Francesco, încercase să aducă inspecția veterinară, pe motiv că eram doi bieți paraziți, nici foarte deștepți, ci doar producători de bacterii, în timp ce profesoara de chimie, Lina Tangolita(care începea lecția prin a se uita pe sub bănci, la chiloții fetelor: „Popescu, iar ai venit cu ăia…roz!”), spera să ia premiul Nobel pentru suma mirosurilor ce se ridicau vertical din butoiul nostru.

Profesorul maistru(„toți câți au trecut prin mâna mea au ieșit oameni mari”, zbiera el), n-a reușit nici el să ne urnească din loc, iar butoiul, fiind o

alcătuire solidă, din stejar, ne oferea un adăpost confortabil împotriva deselor incursiuni ale pantofilor săi, care îi urmăreau prin aer pe toți cei care-l scoteau „din calmul său englezesc”.

Nu, noi cei cu căciulili pe-o parte, noi nu eram dispuși să ne clintim.

Despre doagele butoiului circulau cele mai fantastice zvonuri.

Cunoscătorii care veneau din când în când, aduși de direcția liceului, afirmau că doagele - al căror număr era ținut din scurt de dirigintă, ca să nu se piardă iremediabil - ar fi fost de fapt din cedru de Liban, furați de pe corabia feniciană cu care călătorise odinioară Iona și aduși cu un Tir turcesc până la Constanța, în România Mare. Alții, în schimb, mai cosmopoliți și cu aplecări liberale, susțineau sus și tare că doagele proveneau din arborele sequoia lângă care își slobozise odată udul Carabină Lungă(sau se ușurase de gloanțele care-l îngreunau), în timp ce puriștii cu vederi ecologiste vociferau că ar fi trebuit să le fie evident chiar și unor smintiți că lemnele fuseseră tăiate fără aprobare și amenințau să dea în judecată liceul.

Câțiva arheologi de vază erau totuși de părere că fuseseră cioplite cu securea din resturile buții celei mari a lui Burebista, hăcuită de apucatul de Deceneu.

Nici cercurile de fier nu putuseră evita scrutările încruntate, și de-abia am reușit să le scăpăm din mâinile unor prichindei trimiși de căpcăunii de la uzinele Făurici-Pricolici, care căpătaseră, nu știu cum, convingerea că erau din oțel suedez și le voiau pentru ei, așa ca să nu le mai cadă în bot tancurile.

În fine, cu toate presiunile exercitate asupra noastră, am reușit să menținem butoiul înțelepților în funcțiune timp de doi ani și, cu generozitate, am acceptat în el una-două invitate pe an(la comun, Iță și cu mine împărțind pe vremea aceea totul).

Mai târziu, la puțin timp după ce noi îl abandonaserăm, doagele au fost transportate cu cea mai mare grijă - și discreție - la Muzeul de arheologie din Berlin, unde savanții se dau și astăzi de ceasul morții să descifreze profundul simbolism al hieroglifelor - rămase o mare enigmă - înscrise pe bucățile de lemn. De unde să știe ei săracii că semnele respective au păstrat înscris pentru eternitate graiul voluptos al profilului tuturor sânilor pe care-i morfolise cu gura faunul Viezure, la 2 Mai, precum și contururile trupurilor în care se afundase, mângâiate până la el doar de apa mării, când făcuse de rușine toți ceilalți satiri nimeriți prostește și inutil pe plaja nimfelor ospitaliere.

Iță Viezure susținea morțiș - se jura pe sânii Afroditei și pe toate stelele din cer, mai ales pe paradisurile din inima coapselor Pleiadelor - că *el ținea zece zile și zece nopți în șir*, fără întrerupere!

„Cum ajung acolo, iau muierile la tăvăleală. Sar din scoică-n scoică. Fac gagicile coadă la cortul meu. Nu o dată s-au iscat niște păruieli, mamă mamă... de-aia m-am și gândit, de la anu’ le dau bonuri de ordine, că altfel nu se mai poate... s-o mai lase dracu’ cu gâlceava și să învețe să aștepte... e adevărat că după aia îmi ia aproape două zile, bă îți dai seama, aproape două zile, nu glumesc, ca să mă refac”.

„Înseamnă că tu ești mai tare și decât Enkidu. El a făcut amor, cu Șamhat, prostituata templului, șase zile și șapte nopți...

„Da, dar sper că-ți dai seama că textul epopeii sumeriene trebuie lecturat la un nivel pur simbolic, în cazul prietenului lui Ghilgameș era vorba de o uniune mistică…eh…măcar de concepții… *coincidentia oppositorum,* pe când la mine împreunarea e doar trupească, mă mulțumesc cu statutul de trepăduș spiritual, mi-l asum, conștient și fără să fiu descumpănit în vreun fel, nu aspir

la cel de Luceafăr, nu, mie îmi e suficientă poziția lui Cătălin descins de pe corabia lui pe un țărm nisipos, umbrit de palmieri, plin de călugărițe care fac plajă cu anteriul suflecat până la brâu, în așteptarea unei atingeri și mângâieri de sus... așa înțeleg eu contactul cu lumea Divinului... în „Două fete", mamă și fiică, goale, înmiresmate de nisipul ud...

Singura icoană pe care o ținea la loc de cinste în cămara sa ascunsă era Originea lumii, de Courbet... Iță susținea că *el* se afla în posesia originalului și că la Muzeul Orsay ar fi expusă doar o copie pe care le-ar fi pasat-o discret niște amice de-ale lui, pe care le îndatorase pentru zece vieți... „Pentru mine, e locul unic unde se îngemănează…Sacrul și Profanul!".

... era din cale-afară de modest Iță Viezure!

* * *

Adânc în noapte, la ceas de vrajă... mă uitam la picioarele Inei și mai ales la unghiile ei, mari, de la picioare, drepte, și nu rotunde și încarnate ca un bănuț. M-au trecut toate năduşelile când mi-am dat seama ce tragedie s-ar fi putut întâmpla dacă le-ar fi avut altfel! Și am înghițit cu și mai multe noduri când mi-am dat seama că era prima oară când mă uitam cu atenție la ele. Ce detalii triviale sunt în stare să ne asigure mântuirea de toate relele pământului.

Am îmbrățișat-o, nebun de fericire, și nici că mi-a păsat când m-a bodogănit în dulcele grai al Ieșilor.

„Și le-ai dat, Doamne, bucuria fiilor omului, o mulțime de femei".

Ce ne mai trebuie să pipăim înfrigurați adâncimile de stele sau să orbecăim în întunericul din noi, când e atât de ușor să fii fericit?

Dimineața, într-un târziu, m-au sculat râsetele ei, alături de cele ale Mirelei.

Ina avea un parfum, o nebunie, a fructe date în pârg, a prea mult soare și a broboane de tânără femeie, cu sânii udați de râsetele piersicilor și părul negru și lung îmbăiat de răsuflarea zorilor.

Mi-a oferit una. Era tânără, senină și fericită. Am întrebat-o dacă știa ce simbolistică atașează taoiștii piersicii. A surâs, dar era prea îmbujorată deja ca să mai poată roși mai mult de-atât.

Gâlceavă în cer

Poate că a fost doar aerul tare al dimineții, dar deodată cazul lui George mi se părea și mie unul fără speranță. Cu toate astea n-aveam să-l abandonez. Chiar dacă urma să mă cufund cu el în abis, măcar să ne fi ținut de mână.

Știam, într-un ungher mai lucid al minții, că războiul pe care i-l declarasem Tarei Galbene era cu totul anapoda, dar era peste puterile mele să mă înfrânez.

Au urmat câteva săptămâni nesfârșite, în care am învârtit situația pe toate fețele, ca pe o piramidă de jucărie pe care o faci și o desfaci până la saturație sau până o strici cu totul.

La capătul unui asfințit de soare nespus de lung am hotărât să trec la fapte. Urma să mă înființez la marea zodieră Mama Masarian ca să-i facă chipurile horoscopul „unui prieten, aflat la ananghie", dar cu intenția ascunsă de a lansa șuieratul devastator despre învârtelile nemernicite ale Tarei Galbene, știind că gura spurcată a bârfelor îl va împroșca neîntârziat la stânga și la dreapta...

Am făcut rost a doua zi de numărul ei de telefon și, după o anticameră care a durat mai bine de o săptămână, m-am înființat acasă la faimoasa

cititoare în stele. Stătea la câțiva pași de Gara de Nord.

Era o femeie cam umflată, căreia îi răbufnea în fiece clipă, prin toți porii, iritarea acumulată sub piele, cu un arțag mai mult decât obositor și teribil de arogantă. Cel puțin asta fusese prima impresie. I-am spus că venisem să-i facă horoscopul unui amic care era „rău", și pe care voiam să-l ajut, pe orice cale aș fi putut(nu dădeam doi bani pe astrologie, dar n-avea cum să strice).

Mi-a spus că trebuie să aștept, și mi-a prezentat un individ care stătea discret într-un colț, despre care am aflat că-l chema Horațiu M. Glăvanu.

Mi-a displăcut din primul moment. Avea o privire iscoditoare și ușor ironică, așa că m-am simțit ușurat când a plecat, mai ales că mi se păruse că detectez pe fața sa cam negricioasă un strat subțire de fond de ten.

„E Fața de Ceară de serviciu, un maior, care-și face veacul pe la mine", mi-a explicat Mama Masarian fără înconjur, imediat ce am rămas singuri.

„Nu e mare lucru de capul lui, dar trebuie să-l accept, n-am încotro, e prețul pe care trebuie să-l plătesc ca să pot profesa în mod liber".

M-a surprins francheța ei, dar a avut darul să mă liniștească. Mama Masarian renunțase rapid la învelișul scorțos și devenise mult mai amabilă și doritoare să ajute.

I-a făcut apoi horoscopul lui George, cel din momentul nașterii, din care mare lucru n-am înțeles, în afară de faptul că avea tot felul de semisextile și quinqunxuri, opoziții și cvadraturi, precum și diverse noduri răsucite al dracului, care se tot luptau între ele fără să-și găsească pacea.

În orice caz, nici horoscopul lui „solar, anual", nici cel „progresat", nu arătau nimic bun. Problemele lui George nu aveau deci soluții favorabile în termeni astrologici.

Văzând eu că până și stelele îi erau potrivnice, am început să trăncănim ba de una, ba de alta, cu o familiaritate pe care o făcea posibilă apartenența la același cerc de inițiați, Mama Masarian sorbind cafeaua cu o voluptate care o copleșea până-n rărunchi, în timp ce pe mine lichidul respectiv mai că mă făcea să vărs.

Am aflat cu acel prilej că nu-l putea de fapt suferi pe Darie... „cred că și el e o Față de Ceară, altfel nu înțeleg cum e lăsat în pace"... asta nu puteam admite nici în ruptul capului, așa că m-am văzut pus în situația să-l apăr cu dinții, uitând de propriile mele dubii în legătură cu el.

Nu știu de ce, dar m-am abținut atunci să spun ceva despre Ileana. Mama Masarian degaja aerul unei persoane cu mult bun-simț - impresie care o înlocuise cu totul pe cea inițială - așa că mi-a fost o rușine cumplită să aduc vreo vorbă despre învârtelile bezmetice ale Tarei Galbene răuleștene... atât ar fi trebuit, să-i fi povestit visele rușinoase ale lui Pavel Gorduja...

N-am plecat mai deștept decât venisem, dar reținusem figura nu foarte ademenitoare a foarte probabilului Suflet Pierdut ce mi se prezentase sub numele de Horațiu M. Glăvanu. Poate el era omul, îmi ziceam, cu care ar fi trebuit să stau de vorbă. Nu-mi venea să cred că-mi căzuse pe cap o asemenea pleașcă. Vrusesem să evit un denunț la Departamentul Sufletelor Pierdute și uite că, vrând-nevrând, tot la ei mă întorceam.

Cine-I poate cunoaște oare potecile?...

Talpa iadului

Când în sfârșit mi-am luat inima în dinți și i-am spus lui George ce aveam

de gând să fac, a înlemnit. Nu că aș fi vrut să obțin în prealabil încuviințarea lui, dar mi se părea un gest de minimă decență să-l înștiințez, asta ca să știe la ce să se aștepte.

Ne-am dat întâlnire pe Calea Victoriei, lângă Casa Disescu. Când m-a auzit, gura a început să i se strâmbe, iar ochii i s-au umplut de lacrimi.

-Te rog din suflet, pentru numele lui Dumnezeu, nu-ți dai seama de consecințe.

Am plecat de lângă el val-vârtej, fără să rostesc un cuvânt.

Atâta doar, am apucat să deslușesc plângerea lui George, aproape ca o șoaptă, „*Kazi Lama nu crede că motivele tale sunt în întregime oneste*"..

Asta mai era acum... hotărârea mi-era de neclintit.

Da, aveam s-o reclam pe Ileana Turcaru la Departamentul Sufletelor Pierdute: răspândea zvonuri alarmiste despre Ritualul de Întinerire anual, susținând că vizirul Tătăroiu nu va mai fi reîntinerit, ci împușcat de niște lefegii albanezi cu archebuzele, și totodată lua în derâdere numele sfânt al sultanului Baiazid al șaptelea, despre care nu o dată a fost auzită exprimându-se ireverențios, fără să folosească întreaga titulatură, impusă de oficialii turcomani. Și mai rău, pusese în circulație câteva copii bătute la mașină din poezia afurisită la culme, Scri... a III-a, sssht...

Fețele de Ceară erau singurele în măsură să aibă ață de cojocul Tarei Galbene, cu sânii ei goi, ca să-i vadă toată lumea. N-aveau decât să-i confiște foaia de libertate și s-o trimită cadână cu contract limitat la unul din miile de haremuri din Stambul.

Alesesem însă o cale ocolită.

Urma să mă spovedesc individului pe care-l ochisem la Mama Masarian, despre care ea însăși îmi spusese că era Fața de Ceară de serviciu ce-și făcea veacul acolo, numitul Horațiu M. Glăvanu.

Așa că peste câteva zile, într-o pauză de masă, am luat un taxi, și, fără nici un telefon prealabil, ca să evit orice eventuală perioadă de așteptare, am bătut din nou la ușa apartamentului Mamei Masarian.

Cum n-aveam prea mult timp la dispoziție, i-am explicat pe scurt că aș fi dat orice să-mi pot ajuta prietenul căruia îi făcuse deja horoscopul și aflat – așa cum anticipase ea(puțin ulei nu putea decât s-o înmoaie), într-o situație infernală. Pur și simplu încăpuse pe mâna unei secte satanice și era imposibil să-l mai rupi de ea.

„L-au împins în pragul sinuciderii", am dramatizat eu puțin lucrurile.

Din cauza lor încercase de două ori să-și pună capăt zilelor, și, mă temeam eu, a treia oară va reuși.

O rugam să mă înștiințeze când urma să vină la ea acel domn Horațiu M. Glăvanu, căruia doream să-i prezint succint cazul, în ideea că ar fi putut face el ceva – mai ales dacă era într-adevăr un Suflet Pierdut.

Tot ce mă interesa era ca un om cu scaun la cap să-l fi scos pe amicul meu din mâinile sataniștilor. Preluasem câte ceva din terminologia apocaliptică a lui Pavel Gorduja(mai puțin organele genitale uriașe și negre-vineții ale Ilenei, care-l sufocaseră, parcă nu se cuvenea și mi-era și jenă, fiind de la natură cam sfielnic). Am lăsat deoparte și visul meu cu combinezonul Ilenei(nu de alta, dar cică visele bune să nu le povestești, ca să se împlinească), având grijă totodată să adaug o notă proprie, cum că numita Ileana Turcaru ar fi fost lidera sectanților, cu mai multe cadavre la activ.

Spre marea mea bucurie, Mama Masarian s-a arătat imediat de acord să vorbească cu el, dar mi-a cerut un răgaz de câteva zile, după care urma s-o

caut negreșit la telefon, seara.

Asta am și făcut. Mi s-a părut însă ușor agasată, și ce m-a surprins a fost faptul că nu m-a chemat la ea ca să stau de vorbă cu acel domn Horațiu M. Glăvanu.

„Te așteaptă mâine, la principalul sediu al Departamentului Sufletelor Pierdute. Tot ce trebuie să faci este să întrebi de el la informații. Îți dă întâlnire la ora 12". Părea foarte ușurată să scape în felul ăsta de mine.

Toate dubiile legate de un denunț în persoană și-au ițit din nou capul, scoțând scântei, dar le-am măturat cu un gest iritat - nu mai aveam timp de fleacuri!

În aceeași seară, târziu de tot, m-am trezit cu un telefon de la George. Suna abătut din cale-afară și mai tot timpul tăcea. Pauzele lui istovitor de lungi aduceau a implorare mută. I-am dat însă asigurări că lucrurile se vor aranja de la sine. Cum iarăși nu spunea nimic, am închis telefonul. Nu-i mai suportam nici respirația grea și nici tăcerea.

A doua zi mi-am luat liber, pe motiv că trebuia să mă teleportez la Piteşti, fiindcă mătușa era chipurile grav bolnavă.

La ora 12 m-am înființat la sediul Fețelor de Ceară, undeva mai jos de Magazinul Victoria și m-am prezentat întins la informații.

„Selam, cetățene-ienicer, mă așteaptă la un sfat de taină Horațiu M. Glăvanu".

„N-avem nici un başbuzuc cu numele ăsta", mi-a răspuns pe un ton lătrat individul de acolo, vizibil nervos.

M-a surprins siguranța lui, și tare mă îndoiam că știa pe de rost numele zecilor de mii de angajați ai Departamentului.

Am insistat, aprins la față, că mă aștepta, și mi-am dat și numele, convins că asta o să-l amuțească. În plus, i-am dat biroul populației și legitimația de serviciu. S-a uitat la ele cam în scârbă - eram evident un intrus - și a conchis sec, „îmi pare rău, nu vă putem ajuta".

Să nu-ți vină să crezi urechilor! Dacă plecam sau stăteam, părea să-i pese la fel de puțin. Cum n-aveam mobilul la mine, nu-i puteam telefona Mamei Masarian ca s-o iau la rost. Și nici nu îndrăzneam să-i spun, „știți, întâlnirea cu Horațiu M. Glăvanu mi-a fost prezisă de către marea astroloagă a Răuleștiului, în urma consultării horoscopului orar. Ne este scris să ne întâlnim, acum, aici". Nu de alta, dar putea să cheme salvarea.

M-am îndreptat încet încet spre ieșire, târșâindu-mi pașii, cu un aer abătut și dezorientat, însă ceva m-a făcut să mă întorc.

Am luat-o înapoi pe coridor, era în formă de cerc, și am deschis câteva uși, doar doar oi găsi pe cineva cu care să stau de vorbă.

Mi s-a părut că asistam la o bramburească totală. Păreau mici birouri de audiențe, cu câte un funcționar, probabil ofițer, unii cu un aer exasperat, stând de vorbă cu tot felul de indivizi tenebroși care ba se agitau, ba fluturau tot felul de hârtii, invocând cerul, legile și numele vizirului Tătăroiu.

Am întrebat peste tot dacă îl cunoștea cineva pe Horațiu M. Glăvanu. Nimeni nu știa nimic, pe nimeni nu interesa nimic.

„Ăștia-s toți rămași aici de pe timpul Regulamentului organic!", mi-am spus înciudat. De frica bezmeticilor ăstora tremură întregul orașul-stat Răuleşti? Mi-am dat însă brusc seama că în lipsa altor instituții unde puteau să reclame și, poate și fiindcă se așteptau din partea lor la o anumită corectitudine, răuleștenii năuceau Fețele de Ceară cu toate jalbele posibile și în general cam cu tot ce aveau pe suflet...

Arborasem între timp un aer obraznic, probabil împins de absurdul locului. Mă așteptasem la ceva strict, foarte organizat, care să-ți impună respect și când colo totul părea vraiște.

Mi-am mai oferit un ciocănit la o ușă. Eram hotărât să le dau o ultimă șansă. Acolo se afla un individ îmbrăcat într-un fulgarin negru(de ce îl purta înăuntru nu știu), agasat de un individ cu ochelari - petiționar sau reclamagiu - care-i tot vâra o hârtie sub nas și repeta cuvântul „inspecția"...

Cum spuneam, simțeam în mine ridicându-se un tupeu pe care de obicei nu-l aveam.

Mi-am încercat norocul jucând „tare":

„Plecăciune, prea înălțate başbuzuc. Trăiască Falanga ienicerească Hangerul și vizirul Tătăroiu, viață lungă Padișahului, slăvit să-i fie numele. Am venit cu inimă curată, să vă reclam o sectă satanică, care vrea să submineze Ritualul de Întinerire anual al vizirului și să dea o lovitură de stat. Răspândesc zvonuri alarmiste, cum că ritualul va fi oprit și șeful ăl mare va fi împușcat cu archebuzele de niște lefegii albanezi".

Mă așteptam, năuc, să se prăbușească peste mine tot cerul.

Însă răspunsul pe care mi l-a dat m-a surprins chiar mai tare decât dacă m-ar fi aburcat cineva subit în paradis:

„Da, bine, bine, zise repezit funcționarul în fulgarin negru, cu un aer foarte ocupat și vizibil deranjat, mergeți la informații și discutați acolo".

După care și-a continuat înfierbântat colocviul cu ochelaristul.

„Doamne, să nu-i iei la bătaie?" Mă gândeam că individul ori o fi fost în stare de ebrietate, ori avea simțurile și mai ales auzul tocite de prea mult stat în subteran. La ce dracu' l-or fi adus la suprafață?

Am plecat din încăpere resemnat. Dar tocmai în momentul când eram să ies pe ușa instituției, başbuzucul în fulgarinul negru ieși din birou val-vârtej, parcă năpustindu-se asupra mea cu cele două aripi mari ca de liliac, cu ochii ieșiți din orbite, solzii gata să-i plesnească, turbanul stând să-i cadă, hangerul bălăngănindu-i-se peste șalvari, un pumnal sclipitor de Damasc scrâșnindu-i între dinții de gușter și pierzându-și un papuc.

În sfârșit se trezise.

Mi-a urlat să nu mă mișc, spunându-mi că cineva va veni urgent să stea de vorbă cu mine. Știam eu ce știam, singurul argument la care marșau era Ritualul de Întinerire și numele lui Tătăroiu. În ultima vreme vizirul se cocoțase, cu inima cât un purice, în ziguratul său înfricoșător de urât, înrobind ce nu apucase să strivească din sufletul de odinioară al Răuleștiului, rămas însă intact undeva într-un univers aproape paralel, în care Bucureștiul era un mare centru de cultură european, leul-aur avea mare căutare în lume, nu ți-era rușine să spui că ești român, iar primarul său era un *principe filosof*...

Și în minutele cât au trecut până să mă ia în primire un alt Suflet de Ceară, speram, mai binevoitor, mi-au trecut ca un vârtej prin fața ochilor toate minunile care se vehiculau despre Departament...

„Ce este sus e totuna cu este jos"

(Dicton trismegisto-alchimic)

Ministerul subteran al vârcolacilor, ce poartă denumirea oficială de Departamentul Sufletelor Pierdute(DSP) este mâna dreaptă a Partidului Arnăuțist, unic. Nu este un serviciu secret propriu-zis, ci unul de ținere sub

control a populației îndobitocite. Drept simbol i-a fost aleasă o cruce întoarsă din tuf vulcanic, proptită într-o baltă de sânge, din care izvorăște un corn al abundenței, cu deviza: „Noi și ai noștri”.

Ca urmare a viețuitului îndelungat în subteran fețele lor au căpătat o tentă albicioasă, iar oamenii au ajuns să le spună simplu și alintător, Fețele de Ceară. La Departament se referă cu acronimul drăgăstos, DFCA. Ca să-și disimuleze culoarea nesănătoasă, sunt obligați, la fiecare ieșire din șut, să-și dea masiv pe față cu fond de ten. Fiindcă trăiesc de atâția ani în cotloanele învăluite în penumbră au căpătat totodată o miopie avansată.

Ies în mod regulat la suprafață dar, neobișnuiți cu lumina orbitoare, preferă rapid contururile întunecate și clarobscurul mistic de jos.

Din momentul în care Fețele de Ceară își pierduseră sufletele în crevasele din adâncuri, se abandonaseră pornirilor celor mai atavice. O vreme, prin anii 77... , se mutaseră alături de rămășițele viețuitoarelor adevăratei epoci de aur din istoria pământului, când brutele de grotă erau singurii stăpâni ai naturii...

Despre Departament circulă cele mai fantastice zvonuri, dar nimeni nu știe cu adevărat cum arată un Suflet Pierdut, dezbrăcat de aparența sa omenească. Unii spun că ar fi niște cadavre umblătoare, pe jumătate vii pe jumătate moarte. Nu sunt puțini cei care i-au văzut îmbrăcați asemenea unor vajnici luptători asirieni, trecând prin foc și sabie toată suflarea răuleșteană, în timp ce alții susțin că ar fi niște ființe vaporoase, blonde, costumate în halate argintii.

Conform altor păreri, care se declară bine avizate, Sufletele Pierdute ar fi, după chipul lor cel adevărat, niște vârcolaci unici în felul lor, dispunând de puterea magică de a fi în mai multe locuri în același timp și de a citi de la distanță gândurile muritorilor(motiv pentru care nu ar avea nevoie de nici un fel de microfoane sau instalații de ascultare). Există e drept niște microfoane publice, dar, se crede, doar pentru folosul agenților turcomani, de regulă buimaci și înzestrați cu abilități intelectuale limitate. Și, tocmai în calitate de vârcolaci, se zvonește, iau cele mai diverse înfățișări cu putință, își schimbă pieile oricând voiesc, putând adopta astfel orice chip doresc, de la filosof și poet la salahor la canalizare.

„Trăiască Falanga ienicerească Hangerul și vizirul Tătăroiu” - este salutul faraonic, cu mâinile încrucișate pe piept și capul în profil, cu care Sufletele Pierdute își răspund unul altuia. E o gimnastică pe care copiii vârcolacilor sunt obligați să o deprindă încă din copilărie, când devin șoimii lui Horus, ca s-o sfârșească, ca adulți, drept brațul de fier al lui Seth...

Nu trebuie să fie de mirare, căci totul se învârte în jurul persoanei vizirului. Portretul său oficial, pe care fiecare vârcolac îl poartă la piept, sub formă de insignă, în dreptul inimii, este cel din tinerețe, pe care se pot distinge perfect trăsăturile mongoloide ale feței, fapt ce-i permite lui Tătăroiu, care la ceremoniile oficiale apare în costum tradițional tătăresc, de Aşhabad, să declare că el este singurul răuleștean cu origini pure, daco-romane.

Cuferele cu balauri

Peste tot, pe culoarele fără număr ale Departamentului, decorate cu simboluri misterioase, primul lucru care te întâmpină e tăcerea. O tăcere care nu e goală și apăsătoare, ci una plină de conținut, ademenitoare, voit magică, care împrumută ceva din miracolele care se împlinesc la fiecare colț. Din când

în când, câte un clovn, ras în cap, cu faţa puternic pudrată şi rujată, iese tiptil dintr-un cadru de uşă. Îţi zâmbeşte cochet, ca apoi să dispară la fel de discret.

Şeful vârcolacilor e Marele Nevăzut, o fiinţă invizibilă, iar în privinţa identităţii sale şi a adjuncţilor săi, rezidenţi în zona Marilor Lacuri, Herăstru, Bordei, Snagov, se fac cele mai incredibile presupuneri...

Au ajuns la un rafinament fără egal în ce priveşte diviziunea muncii, având doar patru secţii mari şi late: Turnătorie, Jocuri şi prognoze, Mistică şi Interogatorii.

Secţia „Turnătorie" este condusă de un maestru „cărbunar" şi are drept emblemă un creuzet de topitorie, semn al aluatului Talleyrandului-întotdeauna-în-pas-cu-vremea pe care se căzneşte să-l plămădească serviciul...

„Abandonează-ţi căpitanul" este deviza secţiei „Jocuri şi prognoze", având drept semn heraldic un pumnal înroşit şi un pocal răsturnat, galben, pe un fond stacojiu. Şeful ei poartă întotdeauna numele codificat de „Iliaş Colceag". Este supranumită, pe la colţuri, secţia Şmecherilor şi Oportuniştilor, din rândul cărora se recrutează distinşii lideri de partide şi marii capitalişti, cărora, nemaiputându-li-se spune „generali cu obrazul gros de fond de ten", li s-a dat numele simplu şi uman de oameni de afaceri. Au renunţat de bunăvoie la soldă(după chinuri cumplite şi nopţi nedormite), totul, firește, în beneficiul naţiunii răuleştene.

Liniştea populaţiei este asigurată în schimb de „Secţia mistică", având drept deviză un păun care te priveşte galeş şi transcendental, acoperindu-se cochet cu aripile...

Oamenii secţiei, cu cagule pe cap, aflaţi în încăperile cele mai de jos(ca să-i poată smulge pământului înţelesurile cele mai intime), la lumina unor feştile din seu de berbec jertfit lui Baal, se adâncesc în studiul alambicatelor sensuri ale operei filosofice a vizirului Tătăroiu.

„Toate căile duc în acelaşi loc, nu? – obişnuieşte să spună g-al Gângurică, şeful secţiei. Cine vrea să ajungă cât mai jos, o poate face cel mai bine pe opera lui". Jugul lui Tătăroiu, gurul suprem, i se spune populaţiei, este tot o formă de *Yoga*. Cu excepţia celor de la „Jocuri şi prognoze", care ştiu ei ce ştiu, toţi lucrătorii Departamentului îşi iau *mantrele* din opera vizirului.

„Jos" înseamnă atât de multe lucruri, încât oamenii cu cagule, toţi aspiranţi, oftează nostalgic şi se pierd şi mai mult în miezul Operei. Încăperea unde se află are un puţ atât de adânc încât, dacă-şi opresc respiraţia, pot auzi fuiorul de lavă ce curge, adormit, în vizuina sa de granit, veşnic străină lor, la doar o atingere de lumea interioară, o pâlpâială de infinit.

Din subteran, Feţele de Ceară dirijează neînduplecat acţiunile de găsire şi anihilare a Marelui Spirit. La început îl căutaseră cu ochii la stele. Dar cum şi-au dat seama că n-o să ajungă acolo niciodată, cineva le-a suflat că s-ar afla pitit, undeva, într-o peşteră fermecată, motiv din care coridoarele Departamentului se întind pe mii şi mii de kilometri în inima pământului, spre locuri tot mai neştiute şi mai nespuse. Smulg pământului toate bogăţiile de care dau în calea lor, de la lignit şi antracit, la aur şi diamante. Se şopteşte, cu spaimă, că pe măsură ce cobori mai abitir în puţurile haine, negre şi uscate de ură, cu atât dai de vârcolaci mai grozavi, mai monstruoşi.

Au propriile ritualuri negre, pe care le apără cu străşnicie, cu atât mai abitir cu cât prin perpetuarea lor cred că pot ucide definitiv Marele Spirit, dar el s-a cuibărit bine în rezervaţiile din inimile multor răuleşteni, singurul loc de unde nu-l mai poate fugări nimeni.

Budismul este religia care înfricoşează de moarte Sufletele Pierdute. Se tem că odată căzute sub puterea lui, se vor vedea silite să renunţe la setea de aur care-i transformase peste noapte din colonei şi generali în şeici.

Activitatea Departamentului este mult uşurată de pasivitatea crasă a răuleştenilor.

Sufletele Pierdute încurajează în fapt reveria generală, atât timp cât nu atentează în vreun fel la Marele Ritual de Întinerire. Obligă apoi pe toate căile populaţia să creadă în latura spirituală a misiunii lor, pe care s-o dorească păstrată într-o formă cât mai puţin alterată.

Lucrătorii Secţiei mistice au lansat chiar şi o formulă expiatoare, magică:

„Păi ce să vă facem fraţilor dacă noi avem *karmă* de Feţe de Ceară şi voi nu?

Ne va fi fost scris să vă ţinem într-o menghină până crăpaţi. Luăm noi toată mierea Babilonului. Împrumuturile de la Bancorex au fost de fapt un furt, fiindcă le-am luat pe gratis şi care dintre noi am vrut. Nu vă e clar că asta se datorează faptelor noastre bune din vieţile trecute, tot aşa cum voi ispăşiţi o sumedenie de păcate din mii şi mii de alte vieţi? Păi ce fel de hinduişti consecvenţi sunteţi voi? Şi o să vă mai facem să suferiţi mult, până o să ne asigurăm că vă ardeţi întreaga *karmă*.

Noi cu *karma* noastră, intelectualii-spectatori cu *karma* lor. Şi mai pupaţi-ne şi-n c... r!”

„Păi vedeţi mă, *karmele* ca şi *mantrele*, uite-aşa e... eh... sunteţi băieţi deştepţi”... murmură galeş şi transcendental păunul, îndepărtându-se încet, furându-i gingaş cu ochiul pe răuleştenii de rând rămaşi pe loc, înmărmuriţi de atâta tandreţe şi de oceanul de iubire care se revarsă din inima lui.

Numai pe plaiurile îndurării să nu treceţi

Feţele de Ceară au trecut de mult la bantustanizarea Răuleştiului, prin trimiterea în rezervaţii a acelei părţi a populaţiei suspectată că a rămas credincioasă Marelui Spirit. Celor care nu au limba suficient de lungă – măsurată de lucrători speciali ai DSP, care umblă cu ruleta în buzunar – le sunt rezervate localităţile rurale, de la periferia oraşului-stat.

Cu cât Sufletele Pierdute s-au retras mai adânc în cuiburile lor subpământene, cu atât controlează mai straşnic ce se întâmplă la nivelul străzii. Înaintarea Feţelor de Ceară nu mai poate fi oprită cu nici un chip.

Sunt de o perversitate totală, trăsătură de caracter din care îşi fac principala virtute. Se apără pe ele însele sub pretextul asigurării securităţii vizirului. S-au transformat de mult într-o mafie care-şi umflă de la an la an propriile privilegii, fără nici un Dumnezeu, fără nici o urmă de omenie.

După destalinizarea lansată de Hruşciov, Rusia sovietică a devenit un paradis terestru, de bunăstare şi stabilitate, în comparaţie cu caracatiţa stambulo-fanariotă cu care vizirul Tătăroiu a sufocat cetatea Răuleşti.

Ani de zile Sufletele Pierdute au susţinut că misiunea lor principală e să asigure securitatea graniţelor oraşului-stat. Ulterior au pretins că ţin la păstrare buzunarul patriei Babiloniene, drept care şi-au însuşit în întregime conţinutul său.

Nu frontierele le apără însă Feţele de Ceară(oricum le garantează cvasi-ocupaţia otomană), ci ţin ca într-un cleşte Răuleştiul în numele terorii, cu cinismul gardianului căruia îi place să citească frica pe faţa deţinutului.

Iar dacă acesta îndrăznește să miște cât de cât în front, îl cataloghează imediat drept psihopat – diagnosticul uzual e cel de schizofrenie.

Chiar și cea mai mică încercare de a arăta lumii că suferiseși este catalogată drept rezultatul „unui șoc" sau al unei „căderi psihice", cel mai nevinovat dintre toate diagnosticele. Ești într-o asemenea măsură ostracizat încât te poți considera mort. Ar fi interesant dacă cineva le-ar face publice evaluările psihice - oricum cea a vizirului Tătăroiu țipă de la toate colțurile, „paranoia avansată"(boală accentuată de sifilisul ereditar care domnește în familie).

Chiar și după deschiderea limitată a regimului Tătăroiu, uzanța etichetărilor a rămas aceeași, fiindcă cei mai mulți dintre lucrătorii Departamentului, cu facultatea de percepție și cea de judecată slăbite de întunericul din subteran, nici nu se pricep la altceva.

El, ea, ochelarii fumurii, cocul și husa

Cunoscusem, de-a lungul anilor, destule persoane despre care presa afirmase că ar fi Fețe de Ceară. Obrazul lor gros, și nu numai din cauza fondului de ten, mă împinsese în cele din urmă la aceeași concluzie. Nu mi se păruseră nici deosebit de deștepți, iar câțiva dintre ei, nu foarte echilibrați psihic. Măi fraților, asta-i tot ce sunteți în stare, în ascunzișurile voastre din subteran? Vai de capul vostru, dar și al nostru, că ne e frică de niște năpârci mediocre și parvenite, puțind a prostie.

Găsești e drept printre ei și oameni decenți, folosiți în scopuri nu foarte oneste, dar nu ei dau tonul. Nu sunt evitați cu desăvârșire oamenii inteligenți, fără de care mecanismele cele mai delicate ale Departamentului s-ar fi gripat de mult.

Sobrietatea lor caracteristică, de Fețe de Ceară, le vine de la aerul gomos pe care l-au adoptat în urmă cu mulți ani, de genul butaforiei moralizatoare grosiere cu care prostul își acoperă goliciunea. Sufletele Pierdute au o maturitate în gândire zdrobitoare, pe care ți-o aruncă în față cu orice prilej, cu un surâs batjocoritor.

Foarte probabil au ajuns să sară de pe fix ei înșiși, treptat, fără să-și dea seama, luând drept normalitate o situație care a intrat de mult în domeniul iraționalului.

Familia tipică pentru Fețele de Ceară arată cam așa(în perioadele în care aleg să viețuiască la suprafața pământului):

El – haină de piele (eventual întoarsă), unghia de la degetul mic lungă, mustăcioară și ochelari fumurii, voce tubată și obrajii supți, de o nuanță pământie atunci când nu e albicioasă, abia mascată de fondul de ten. Are vorba scurtă, iar când se face auzită, degajă un aer amical și învăluitor, împingând sau chiar invitând la destăinuiri: „da, ce e, ce mama dracu' dorești cetățeanu'?"

Ea – coc(asemenea tuturor damelor din Comitetul Central al Partidului Arnăuților), proaspăt mirosind a coafor, rasă la ceafă, rochie de mătase cu flori peste burtica plină, pulpe groase și păroase, cu unghiile de la degetele picioarelor plesnind printre baierele sandalelor și având nevoie grabnică de un plus de periere.

Mașina e și ea bine disimulată - cu perdelițe, învelitori pentru banchete, volan, schimbătorul de viteze, husă, și eternul buldog bălăngănindu-și

neîncrezător şi mustrător capul...

„Ia mai dă-i în mă-sa de idioţi, tot soiul de nemernici culeşi din mahalalele Răuleştiului, luaţi să facă o şcoală de ofiţeri, ca apoi să fie puşi să „întocmească dosare" oamenilor, să ordone diagnostice şi să zdrobească destine. Însăşi existenţa Sufletelor Pierdute este un anacronism abominabil, ce vi se trage de la zbirii primului, nemuritorului Babilon", e părerea cu care încerc să-mi liniştesc prietenii care mă cheamă în spirit.

De parcă lor le-ar păsa în vreun fel... şi ca să continue linia intens intelectuală care, pretind Feţele de Ceară, le constituie principala coordonată, în ultima vreme şi-au arogat şi titluri de profesori universitari...

Prima lor calitate trebuie să fie obrăznicia, iar orizontul, musai limitat. Cu informaţiile şi înregistrările adunate fac, pe grupe, un fel de conclav al bârfelor, la care se amuză grozav de suferinţele oamenilor, de micile lor nebunii şi mizerii, căinţele şi opintelile lor, suspinele şi marile lor îndoieli.

După care, Feţele de Ceară îi aruncă vreunui amărât, prin omul lor de serviciu, acolo unde se nimereşte să trăiască, „Mă, las că ştim noi acum cine eşti, ştim noi, meeeeeeăăăăă", menit să-i îngheţe sângele în vine.

Ostrovul miraculos

Printre mijloacele de tortură, toate cât se poate de agreabile, ale secţiei Interogatorii, figurează acela prin care un muzician - un violonist să zicem, din orchestra Filarmonicii, care a călcat pe bec - este ţinut într-o celulă unde i se serveşte de trei ori pe zi mămăligă cu ceapă şi difuzorul de radioficare transmite, şapte zile din şapte, muzică populară cu regretatul erou naţional, supremul Ion Dolănescu, până ce violonistului i se toceşte capacitatea de a mai recunoaşte corect vreo notă. După care muzicianului nu-i rămâne altceva de făcut decât să înceapă şi el să facă vocalize, având şansa unei candidaturi de succes la Floarea din grădină.

Una dintre inovaţiile cele mai diabolice ale Sufletelor Pierdute, ca în felul ăsta să-şi poată tortura şi mai mult fostele victime, este înfiinţarea unei instituţii destinate studierii propriilor arhive, în urma propunerilor avansate cu vehemenţă de câţiva gingaşi-imbecili, manipulaţi de către Feţele de Ceară, pe fundalul unei veselii tâmp-generale.

Instituţia are în păstrare firimiturile din arhivele Departamentului, dosarele de urmărire operativă dezvăluind unul şi acelaşi lucru: victimele fuseseră propriii călăi, iar Sufletele Pierdute sunt nişte umbre despre a căror existenţă ai o idee vagă, dar nu le poţi pipăi nici măcar cu privirea, ci doar eventual adulmeca cu gândul. În felul acesta toţi amărâţii care au avut de suferit de pe urma regimului apar drept „colaboraţionişti", asta în timp ce marii zbiri ies cu voioşie din minele de aur şi diamant ca să-şi petreacă nestingheriţi concediile în vilele lor proaspăt achiziţionate în cele mai faimoase staţiuni turistice ale Europei.

La Feţele de Ceară interogatoriul se face, în cazul bărbaţilor, „de-a dezbrăcatelea" - nu ei, ci femeia ofiţer - o stripteuză profesionistă. Pusă să le obţină destăinuirile, îşi îndepărtează cât se poate de încet câte o bucată de veştmânt, cu promisiunea - chiar îndeplinită - că dacă îţi mărturiseşti toate păcatele ai dreptul la o singură zvâcnire în paradis(depinde de tine cât te ţine). În felul ăsta toată lumea mărturiseşte rapid totul - este mijlocul prin care s-au desfiinţat vechile camere de tortură. Dar dacă refuzi să te spovedeşti, superba

schingiuitoare dansează goală, din buric, până ce simți că explodezi, legat cum ești cu mâinile de scaun. Scena se repetă de șapte ori pe zi - mulți și-au pierdut mințile în felul ăsta. „Spune dragule, nu-i așa că ești spion venețian... da, sunt, orice vreți... semnează, așa... hai, uite-o, pe la spate și fără săruturi... așa rapid?... păi dacă m-ați ținut cu interogatoriul prea mult... asta e dragule regula, doar o dată... dar știți ce... mai am de mărturisit ceva, sunt și spion american... și german și rus și chinez și japonez... dați-mi să mai semnez, da' pe rând... ea se uită dulce mirat la el apoi, zâmbind, la camera video din colțul celulei...

Notă regizorală: Jumătate minus unu din spectatori încep să fluiere, vor *encore*...

În cazul damelor, interogatoriul are loc într-una din casele de modă de lux, construite în subteran. Câte dintre ele n-au ieșit cu coliere de diamant, de, dacă minerii din adâncuri au de unde da...

Nu e de mirare că atâția răuleșteni și răuleștene se întorc din periplele în penumbrele de magmă răcită, ușurați, bogați și fericiți și mai ales jurând credință până la moarte vizirului.

Și o notă neașteptată: În fundalul scenei se vede o masă uriașă de oameni ieșind dintr-un tunel subteran, având forma cornului abundenței... spectatorii vor să dea și ei buzna pe scenă, dar sunt opriți de un cordon de vârcolaci.

Brigăzile din minele amăgirilor

Echipa artistică feminină a neamului vârcolacilor oferă, pentru iluminarea retardaților, un cânt suprem, un adevărat rit de trecere, adaptat liber după partitura de la *Noi siamo zingarelle:*

Costumația(recomandată de recuzitorul **Watanat**), deosebit de lejeră, doar câteva tușe de tempera de nuanțe cât mai deschise, peste aripi, poartă căști și lămpașe, obligatoriu în culori pastelate, precum florile de câmp... mocheta pe care dansează să fie groasă și mătăsoasă, ca să le fie protejate piciorușele și degețelele... vârcolăcițelor, jumătate blonde, jumătate brunete!... nu sunt și ele tot zmeoaice de-ale voastre?... eh... bineînțeles... atâta simțire aveți și voi... păi sigur... cu vârcolacii e altceva... dați-i dracu'... ei pot să joace și pe cărbuni aprinși... cui îi pasă?...

Dansul deșteptării târzii

suntem vârcolăcițe, la la la la la la la la
și toate avem gropițe, la la la la la la la la
aurul vieții de-a pururi tot noi o să-l suflăm
s-o știți așa
săpăm grăbit, spre adâncuri noi ne îndreptăm
ce bine e
asta-i dacă spectatori ați ales iubiților să fiți
de-ați vrea și voi o mină a voast'
mari poeți și scriitori
idealiști și gânditori

tot la noi o să veniți

cu fond de ten să vă machiați
în vârcolaci să vă-mbrăcați
dansăm jucăm iubim
sărim fugim plutim(bis)

haideți
tot mai jos noi coborâm
bulgări mari pe alt tărâm
cuarț de aur mereu topim
îngerii 'ntre coapse îi sleim
opozantul ne este rob
tinere ești un neghiob
aur de n-ai acum în sac
mingea noastră e un drac
trage trage vârcolac
goală-i poarta, goală
șut, spre-a noastră fală
vai vouă învinșilor
voi, cu ochii plânșilor,
noi aurul țării îl înșfăcăm
între diamante ne răsfățăm
zburdăm, zburdăm, zburdăm...

cu fond de ten să vă machiați
în vârcolaci să vă-mbrăcați
dansăm jucăm iubim
sărim fugim plutim

Corul scriitorilor intonează refrenul care de care mai cu foc…fiecare adaugă două-trei *la la la* cu de la sine putere, cu ochiul la vecin, ca să poată fi remarcat:

la la la... la la la...
la la la**...** la la la**... la la la... la la la...**
... LA... LA... LA... etc, etc, etc…

Toți scribii, cu limbile despicate scoase și pline de bale, dau buzna grămadă într-un tunel neînchipuit de lung, la capătul căruia se află un radiotelescop special. Un cap de clovn, surâzător, le spune, calm și gingaș, că după veacuri fără sfârșit au șansa să detecteze, cu o probabilitate infinit de mică, un foton.

Caron, cu îngăduință

... cam ăștia erau lupii, îmi ziceam, la care venisem, cu un aer disperat, ca să scape mielul de oi...

După vreo zece minute, m-am trezit lângă mine, fără să-l fi simțit, cu un bărbat de o aparență stranie. Era un individ lung, deșirat, cu părul de un blond spălăcit, cu o față albită sub stratul subțire de fond de ten, trăsătură care avea drept cauze, mă gândeam eu, vegheatul îndelung în minele de cărbune și

meditatul pe *mantrele* filosofice ale vizirului Tătăroiu, în scopul înnegririi interioare.

Avea un fel de rânjet permanent, pe care l-am luat drept un gest cordial şi candid de întâmpinare.

Mi-a propus să ieşim din clădire, după care am luat-o pe strada Eforie, unde se deschidea una din marile borte spre lumea de dincolo.

Atât a făcut, a pus o mână pe umărul meu, după care m-a cuprins o amorţeală de o natură stranie, cum nu mai încercasem niciodată. În întreg corpul simţeam o sfârşeală cumplită. Nu ştiu cât au durat aceste senzaţii ciudate, în orice caz, nu cred că foarte mult.

Când mi-am revenit întru totul, coboram, alături de cetăţeanul „Deşiratu" – fie-mi îngăduit să-l numesc aşa – rampă după rampă, până ce am ajuns într-o obscuritate aproape totală.

Am simţit apoi cum o mână politicoasă, dar fermă, mă împingea către o uşă dublă. Era cea a unui ascensor, cu care am coborât - o eternitate! Mi se perindau prin faţa ochilor sumedenie de etaje şi lumini stranii, până ce într-un târziu am ajuns în dreptul unui hol foarte mare, în care dădeau câteva coridoare. Am numărat cinci, iar pe cel din mijloc am apucat-o noi.

Căutasem de atâtea ori *axis mundi* şi când colo dădusem peste ea în buricul pământului.

„Ia uite câţi stâlpi de sare sunt aici", am exclamat eu, tot ce a mai rămas dintr-o fostă mină, unde erau aduşi odinioară, ca să-şi sfârşească viaţa, răufăcătorii.

„Sare, mod de cristalizare... ", îmi rosteam întrebător în gând, obişnuit să văd viaţa drept o mare de simboluri ce-şi aşteaptă descifrarea.

„Trebuie să fiu foarte atent, îmi spuneam, ca nu cumva în loc de interogatoriu să fiu supus unui proces de iniţiere cu urmări neprevăzute". Dacă nu mă voi dovedi la înălţime? Nu ştiam cât de aproape eram de adevăr şi că în acel moment au început probele de foc pe care nu le-am depăşit nici astăzi.

* * *

În cele din urmă ne-am oprit în faţa unei uşi căptuşite cu o foaie din aramă bătută, care, odată deschisă, a dezvăluit o încăpere destul de mare, în care am intrat, păşind pe un crucifix înscris în desenul plăcuţelor de gresie ceramică ce se pierdeau în pardoseala din marmură.

În mijlocul camerei, învăluită într-o penumbră plăcută, se afla o masă tot din marmură, neagră, asemenea unui cub, iar în jurul ei, suspendate într-un mod pe care nu l-am înţeles, patru scaune dintr-un cristal semitransparent, ca nişte paralelipipede, animate de lumini colorate diferit, ce se schimbau după un ritm foarte jucăuş.

Am fost invitat să iau loc pe unul dintre ele, însă cu faţa privind spre peretele din fund, iar de cealaltă parte, într-o poziţie similară, uitându-se la uşă, s-a aşezat cetăţeanul Deşiratu.

*** * ***

Nu ne vedeam deci chipurile, tot ce aveam eu în faţă era un glob mat, ancorat la câţiva centimetri de perete, care-şi schimba poziţia în mod instantaneu, după cum îmi mutam eu privirile, de parcă mi-ar fi urmărit gândurile.

Într-un colţ am întrezărit două domnişoare, care nu aveau alte haine în afara vopselelor care le agrementau plăcut corpul şi care mimau îmbrăcămintea. Aveau bigudiuri, smântână groasă pe faţă şi pe ea, felii de

castravete.

M-a întrebat dacă mă simțeam în largul meu și dacă nu cumva mi-era frig. I-am răspuns că din contră, mi se părea zăpușeală. Jerbe luminoase au țâșnit imediat din tavan, pogorându-se asupra noastră ca un duș de stropi foarte fini, colorați în mii de nuanțe și de un parfum cum nu mai întâlnisem vreodată. Începeam sentimentul dinaintea unei călătorii pline de mistere.

„Încă vă mai e frică de șerpi?"

Nu credeam că înțelesesem bine, așa că l-am rugat să repete întrebarea. Nu era nici momentul și nici locul să fac pe ofensatul.

Șerpii fuseseră într-adevăr chipul pe care-l luaseră o vreme cele mai amarnice coșmaruri ale mele.

Dacă m-aș fi aflat vreodată față-n față cu tigrul, în junglă, sau cu un rechin, la o aruncătură de braț, lângă o plajă din Australia, m-ar fi cuprins cu siguranță, groaza, ca în fața ultimelor clipe pe care le mai ai de trăit, dar aveam convingerea că acel sentiment ar fi pălit în comparație cu frica fără de margini care mă invada, practic paraliza, la apropierea de un șarpe, chiar unul minuscul și inofensiv.

Copil fiind, mă asalta întruna un vis, în care eram mușcat de mai multe cobre, incapabil să mă apăr. De-abia mai târziu, pe când mă aflam odată la marginea unei pădurice, scăldându-mi în ploaia cu soare solzii și capul de gușter, un șarpe mic, jucăuș, mi-a apărut brusc printre picioare și m-a povățuit, sfătos, mestecând un pai, că, în fond:

„…tu și cu mine suntem rude apropiate și, din multe puncte de vedere, cei mai buni prieteni…acele cobre, cu colți înfiorători, nu te mușcau, ci te vegheau și te apărau de demonii nepriceperii și voiau să te trezească din starea de neștiință…"

Și poate tocmai de aceea, frica nu de colții, ci de istețimea șarpelui, mă urmărește adesea…

Nu era deci să contest o realitate pe care, evident, o cunoșteam foarte bine. Și prea puțin conta cum aflase. Oricum, nu puteam scăpa de sentimentul că știa totul despre mine, mai mult, că putea pătrunde instantaneu cu mintea în cele mai întunecate și neplăcute unghere ale minții mele.

Deodată contururile camerei s-au luminat brusc și am putut constata că ne aflam de fapt într-o grotă largă, cu mai multe porțiuni din pereții de granit șlefuiți impecabil, iar pe alocuri placați cu marmură neagră cu irizări aurii.

Porțiunea de perete din fața mea a început să clipocească, animată de tot felul de lumini rapide care în cele din urmă s-au stabilizat, lăsând locul unei imagini de o claritate exemplară. Era clădirea operei din Sydney, văzută dintr-un punct foarte apropiat de țărmul mării.

Iluzia era de o măiestrie incredibilă. Valurile se spărgeau la câțiva pași de mine, miroseam marea, stropii ei mă loveau în față, sorbeam briza cu nesaț.

Cei câțiva palmieri, la nu mai mult de trei-patru metri depărtare, erau atât de reali încât distanța dintre ei și mine părea să se estompeze și aveam impresia că se aflau doar la o atingere de mână.

Sub picioare am simțit deodată fierbințeala nisipului. Prin fața mea, bălăcindu-se în apă până la glezne, treceau agale câteva fete, în costume de baie, râzând și mâncând înghețată. Una dintre ele îmi făcu cu mâna și-mi trimise bezele. Arămiul pielii era înduioșat de stropii care săriseră cu nesaț pe trupurile lor, sperând să se facă una cu ele. Ademenite de oceanul originar, izvor al vieții, care le îmbrățișa generos cu mii de ochi argintii, surâzând cu toate sunetele smulse adâncului tăcerii, străjuind una din fețele nemărginirii,

râdeau în hohote şi lingeau cornetele cu o savoare ceva mai mult decât gastronomică.

„E de mirare că vreţi să imigraţi în Australia, cu toată frica dumneavoastră de şerpi, din copilărie! Bănuiesc că ştiţi că acolo se află cele mai veninoase reptile din lume".

I-am răspuns că eram conştient de asta, dar că într-un fel mi-o depăşişem, iar blondele în ispititoarele costume de baie îmi dădeau sentimentul vag că merita să-mi asum toate riscurile.

Nu ştiam ce surprize îmi mai pregătea, dar mă aşteptam la tot felul de trucuri, inclusiv sâsâieli, printre picioare.

Între timp se terminase cu panorama oraşului Sydney. Mi se înfăţişau acum ochilor o suită de cinci-şase imagini alb-negru, care se topeau una într-alta.

Toate erau de o tristeţe gri, înnebunitoare, înfiorătoare. Şi mai aveau în comun faptul că ploua. Erau imagini mizerabile, de la marginea Babilonului Răuleştean, cu blocuri din prefabricate, crescute din noroi şi tot acolo abandonându-şi copiii. Undeva în spate se vedeau instalaţiile unei uzine petrochimice. Imediat am simţit în nări un puternic miros de amoniac.

O altă imagine era cea a unui sat uitat de lume şi bătut de Dumnezeu, urmată de cea a unei case din chirpici, având pereţii curşi înspre exterior, de parcă ar fi fost înmuiaţi de ploaie, acoperită cu carton asfaltat, pierdută într-un fund de curte înecată de bălării şi presărată cu câteva fiare vechi.

Parcă simţeam în nări mirosul de sărăcie şi gustul de lacrimi. O femeie apăru în prispă, punându-şi mâna la ochi ca să ne vadă mai bine.

Câteva secunde mai târziu, femeia ne spuse cu amărăciune: „au venit maică, nişte turişti, erau însetaţi şi n-am avut nici un dumicat să le dau... le-am dat şi eu două cepe, de sufletul fetiţei mele, moartă, uite acu' trei zâle să făcură doi ani... că nici n-am avut cu ce să-i fac parastas"... apoi începu să plângă şi să-şi şteargă ochii cu broboada... a urmat o imagine statică, cu Tătăroiu între flori, copii despuiaţi, traşi la faţă, cu trupuri scheletice, alături de buldozere, pictată de zugravul Banis Şăbala, purtând numele de „Războiul vizirului cu populaţia"...

Notă regizorală: Din toate părţile se aud strigăte la megafoane - e cel mai bun răuleştean, copii, dacă ar muri, l-am învia ca să-i pupăm papucul... pe scenă apar, de la stânga la dreapta, apoi de la dreapta la stânga, un grup de mici tătăraşi purtând măşti cu chipul din tinereţe al vizirului, publicul ovaţionează, şefu ăl mare, etc, etc, etc...

... Nu-i defel plăcut să trăieşti într-un astfel de univers... ce ziceţi?...

Observaţia lui Deşiratu mă luase total prin surprindere. Scaunele se rotiseră brusc şi acum ne priveam fix în ochi. Imaginile fuseseră atât de vii încât uitasem până şi unde mă aflam. Trebuie că aveam un aer tâmp de tot.

-Sunt convins că o bună parte dintre cei ce nu se mulţumesc cu ce au n-au călcat niciodată prin locurile astea binecuvântate numai cu suspine...

De aceea vă întreb dacă nu v-aţi simţi totuşi mai bine la Sydney.

-Sigur, i-am spus, mă gândesc intens la asta, odată ce Răuleştiul, dulcele nostru oraş-stat, va deveni liber, poate la o nouă rejuvenare de sfârşit de an, se va putea călători atunci oriunde, dar...

-Credeţi sincer că în Australia nu există Feţe de Ceară?, mă întrebară, după câteva clipe, cu o voce piţigăiată, în cor, cele două domnişoare cu

hainele numai din vopsele, amândouă agresive şi cu un tupeu cât o salvă de artilerie.

Îmi venea să le spun: „există, frumoasele mele, delicioase şi parfumate jos precum dulceaţa de trandafiri, neîndoios, chiar şi mine de aur, numai că în Australia serviciile secrete nu ţin în braţe un popândău importat din stepele Asiei, isteric, paranoic agramat şi mai presus de toate nătâng şi nici nu-şi împart între ele cu cinism averea ţării, sub pretextul apărării ei de rechinii din Caraibe".

Nu am rostit-o, dar eram convins că Deşiratu mi-a citit gândurile.

„Ştiţi că Ritualul de Întinerire anual se va transmite în direct. Bănuiesc că o să-l urmăriţi cu interes".

Renunţase între timp la rânjetul obscen, care, pe faţa sa albă, îl făcea să semene cu o mumie.

„Iuri Ignat. Acesta-i numele meu şi sper ca persoana mea să nu vă fi produs o prea mare surpriză".

L-am întrebat dacă mă adusese acolo ca să mă asculte sau prefera o şuetă oarecare, pe un subiect care-i convenea.

M-am simţit totuşi încurajat, fiindcă acum mi se părea mai puţin respingător decât la început.

„Simţiţi-vă liber, mi-a spus el. Să fie ca o descărcare. Nu vă grăbiţi, eu am la dispoziţie tot timpul din lume şi am şi răbdare…"

Cel puţin o jumătate de oră am vorbit de unul singur, fără ca el să intervină în vreun fel.

Am făcut-o destul de precipitat, într-un fel şi deoarece mi-era ruşine de prostiile pe care i le înşiram, dar şi fiindcă trebuia neapărat să mă uşurez definitiv de povara care-mi coborâse pe suflet. Mi-era în acelaşi timp teamă că debitându-i toate aiurelile cu care venisem înarmat, omul nu avea să mă ia deloc în serios.

-Sunteţi conştient de faptul că denunţul îi va distruge definitiv echilibrul sufletesc, atât cât mai are, în celula în care s-a înfundat singur prietenul dumneavoastră... sunteţi sigur că vreţi să continuăm? - mă întrerupse Deşiratu, uitându-se lung la mine.

„ Ce tot bate ăsta câmpii?" – mi-am spus. Eu mă dusesem acolo cu un scop precis, să dau asaltul final împotriva zeiţei Tara Galbenă, pe care o voiam amuţită aşa cum trebuie. Individul evita să-şi asume orice responsabilitate - la ce mama dracului sunt ăştia buni - să-i ţină de urât vizirului Tătăroiu în timpul zilei şi să-i care oala de noapte? Şi apoi, de unde ştia el deodată atâtea lucruri despre George, de care auzea atunci întâia oară? Mi-era clar că individul îşi dădea aere...

„Imaginaţi-vă numai ce înseamnă să ai de-a face cu o femeie nebună care se crede Tara Galbenă"... am continuat eu neabătut, cu aerul unui moralist cu experienţa vieţii, de ale cărui sfaturi e neapărată nevoie pentru bunul mers al lumii. Am lăsat o pauză de câteva secunde bune înainte de a continua, uitându-mă ţintă la el, în speranţa că se va lăsa impresionat de enormitatea situaţiei create(mi-era teamă că va începe o discuţie despre *adevărata* Tara Galbenă, aflată acolo sus, cu sânii goi, care, deşi parcă cerşind săruturi, trebuia păstrată neatinsă şi nepătată nici măcar cu gândul - nu ştiu cum aş fi suportat un eventual gest lipsit de pietate la adresa ei. Nu trebuia să mi se forţeze mâna, atâta lucru înţelesese şi el, speram!).

Nu reuşeam însă să citesc nici o reacţie pe faţa lui, mai ales că părea imobilizată de un gând numai de el ştiut.

Am insistat de mai multe ori că nu coborâsem în vizuina lor dintr-un interes personal, ci doar fiindcă nu găsisem altă cale de a-mi ajuta prietenul, care, mi-am exprimat convingerea, avea să încerce încă o dată să-şi pună capăt vieţii. Iar dacă de două ori nu-i reuşise, nu însemna că n-o să-i iasă la a treia sau a patra încercare. Tot ce nădăjduiam era ca vreuna dintre Feţele de Ceară să stea de vorbă în mod serios cu individa în chestiune, şefa unei secte satanice, dedată magiei negre, şi s-o convingă, la început de vorbă bună, să-l sloboadă din gheare pe George Grânaru.

I-am spus că nu ştiam care era stadiul relaţiilor dintre el şi Ileana Turcaru – ceea ce nu era nici măcar o minciună, fiindcă George, în afara faptului că îmi ceruse disperat ajutorul şi că voise să se sinucidă, altceva concret nu-mi mai spusese.

Îmi destăinuise, e drept, necăjit peste poate, că relaţia lui cu Ileana nu mai mergea deloc şi că se temea că o să-l părăsească, fără putinţă de împăcare, dar asta putea fi o simplă criză sentimentală, ciclică, într-o istorie amoroasă care nu era exclus să dureze ani de zile!

* * *

„Numita Turcaru Ileana, o putoare viclenită, anti-arnăuţistă şi anti-răuleşteană, este un pericol pentru întreaga societate, aş putea spune chiar o ameninţare la adresa viitorului Babilonului... am rămas consternat, ca şi dumneavoastră, bănuiesc, asemenea oricărui alt cetăţean de onoare, la auzul enormităţii monstruoase potrivit căreia Ritualul de Întinerire anual va fi întrerupt, iar vizirul Tătăroiu, împuşcat de către o ceată de lefegii albanezi înarmaţi cu archebuze. Doamne iartă-mă, dacă ai mai auzit o asemenea nemernicie şi ticăloşie, fără egal printre abominaţiunile răuleştene. Simt şi acum cum mă sufocă revolta. Această sluţenie în ochii Domnului, Turcaru, nici nu se referă la prealuminatul Padişah, slăvit în veci să-i fie numele, cu întreaga titulatură, aprobată de oficialii turcomani... ci cu „ramolitul şi boşorogul”... vă rog să mă scuzaţi... simt că mă sufocă revolta... un pahar cu apă vă rog... credeam că-mi dau ultima suflare... eh... vă daţi seama ce-i poate pielea... acum ştiţi cine e, nu...

Cine se va mai afla la cârma corăbiei dacă vizirul nostru iubit va dispărea? În numele întregului oraş-stat Răuleşti şi al bunilor şi naivilor noştri concitadini, vă rog, preveniţi cu toată energia aceste zvonuri alarmiste...

Arborasem un aer cumpătat, dovedind o maturitate şi un echilibru în gândire demne de invidiat(aveam în minte modelul unei Fete de Ceară generice). Revolta mea devenise totodată mai puţin emoţională, păşind timid pe tărâmul rece al oprobriului conceptual, atitudine care-şi aştepta confirmarea deplină de la interlocutorul meu.

Mă contraria însă faptul că răspunsul lui nu era cel aşteptat. Nu înţelesese oare că în mine vorbea glasul naţiunii, că revolta mea sinceră era în acelaşi timp consternarea ei?

Mi-a cerut să scriu tot ce-i spusesem, pe scurt, fapte necomentate şi nimic mai mult. Nu-mi puteam stăpâni sentimentul că mă privea cu un ochi cel puţin ironic.

Nu aveam nevoie de hârtie, mi-a precizat, indicându-mi în schimb o tabletă electronică ce se dezvăluise deodată pe cubul ce servea drept masă.

„Se salvează automat”, mi-a spus el. Mi-a cerut însă să nu mă semnez cu numele meu, ci cu cel de Proorocul Iezechiel.

-Ştiu că vă distrează să vă puneţi în pielea lui, câteodată...

Îmbină aspiraţia dumneavoastră ratată către Dumnezeire cu posibilele

incursiuni în spațiul interstelar ale așa-numiților paleoastronauți, mi-a explicat el.

L-aș fi vrut însă pe cel de Balaur, ca să mă autoexorcizez de frica de cotloanele buclucașe ale minerilor. Apoi, cum tot eram jos, pe celălalt tărâm, cea mai bună comparație era cu vizuina unui zmeu din cei fioroși. Faptul că mă adresasem tocmai lui ca să-l scape pe Făt Frumos de Ileana Consânzeana nu mă izbea cu enormitatea cu care avea s-o facă mai târziu.

„Te dai și cu vârcolacul ca să-l scapi de necaz pe George Grânaru" - nu mergea de nici un fel, dar mă vârâsem mult prea adânc în absurd ca să-mi mai pot oferi o justificare decentă.

„Unde ești Mama Masarian, zodieră și vrăjitoare afurisită, cu al tău Horațiu M. Glăvanu – cine mama dracu' o fi fost el... nu-mi stătea mai bine la o discuție la tine acasă, între semisextile și quinqunxuri... "

În sfârșit, fie și Proorocul Iezechiel...

* * *

M-a întrebat doar în treacăt dacă trecusem și faptul că individa respectivă afirmase că la marele Ritual de Întinerire din anul acela, vizirul Tătăroiu urma să fie supus nu obișnuitei morți rituale, urmată de înviere și rejuvenare, ci asasinat!

A insistat să precizez că era una din viziunile ei obișnuite, facilitate de numitul Kazi Lama... cum?... așa...

„Treceți toate detaliile... cum era îmbrăcat vizirul... *în negru*... și unde era împușcat... *într-o curte, în fața unui zid cu ferestre*... cât de mare era clădirea... *nu știu*... *părea o școală veche sau un liceu de provincie*... și cine îl împușca... *erau câțiva lefegii*... *în costume populare albaneze*... *trei sau patru, deși am avut impresia*... *eh, nu știu dacă erau din Kosovo sau Albania, puteau să fie și din Macedonia, nu?!*... *pardon*... *ea susține că avea sentimentul că erau mai mulți*... spuneți că ați văzut... *da*... *nu, nu, ea a văzut*... că alături de el mai era cineva... *da, dar nu mi-am dat seama, nu i-am putut distinge chipul și nu știu nici dacă era bărbat sau femeie*... *mă rog, înțelegeți ce vreau să spun*... *e vorba de viziunile acestei nemernice ticăloșite, ghidată de intrus*... *care evident nu aparține ordinii noastre arnăuțești*... *eu zic că și ăsta, Kazi Lama, ar trebui verificat, să vedem în ce ape se scaldă*... dar spuneți că el însuși e o viziune... rodul imaginației... *cetățene, poți să știi, dacă e, vorba aia, o persoană în carne și oase, cineva trimis de dincolo de zidul de incintă, știți, poate chiar din România Mare, vreunul din oamenii serviciilor secrete ale lui Coposu, pus să ne strice tineretul*... *doar nu trebuie să vă spun eu cât de vigilenți trebuie să fiți și cum să vă faceți meseria*...

Am răsuflat ușurat. Deșiratu părea să nu fi sesizat-o.

„Ce nu înțeleg, dar probabil că ține de modul dumneavoastră de a vă exprima, foarte direct, este că ați folosit mai tot timpul persoana întâi singular... am văzut, am observat... spuneați doar că domnișoara Ileana Turcaru a avut toate aceste viziuni...

Picioarele mi se făcuseră deodată moi și mi-era teamă că o să vadă că o cam sfeclisem.

Evaluasem rapid situația în care mă găseam și mă întrebam dacă nu făcusem totuși o mare gafă insistând atât de mult asupra atentatului la Marele Ritual. Nu fusese oare cu totul deplasată menționarea lui? Dacă intrasem într-un bucluc cât mine de mare?

Dar ce altceva să fi zis? Cum să-i fi trezit curiozitatea față de o situație care altfel i-ar fi putut părea drept un banal caz de pierdere a busolei?

Să-i fi pus pe masă toate detaliile despre Tara Galbenă şi discuţiile cu sfinţii, Pavel cu satana care ar fi intrat în George... visele mele cu combinezonul... hmm... cine s-ar fi ostenit să pună capăt unei astfel de alunecări în derizoriu... m-ar fi trimis rapid la plimbare... simţisem că trebuia să dau demersului meu o consistenţă cât mai solidă cu putinţă... de aici insistenţa mea asupra asasinării vizirului...

* * *

Nu mi-am dat seama cât a ţinut trăncăneala, dar ajunseserăm să ne înfierbântăm şi să ne amuzăm pe cinste.

-Şi chiar aşa, ziceţi că George Grânaru discuta cu un individ nevăzut, care stătea lângă dumneavoastră pe bancă, sub ulm...

-Da, cetăţene başbuzuc, era săracu' ceva de groază, nici nu ştiai dacă să râzi sau să plângi. Şi încă ce individ, era Şiva, Şiva însuşi…mă rog, ştiţi cine e…

-Nu v-aţi simţit dator, sau cine ştie, ademenit cumva să intraţi în joc...

-Ba bine că nu. La început mi s-a părut o aiureală, dar după aia mi-am zis: hai mă s-o fac şi eu, că n-o fi foc. Doar încercasem cu degetul atâtea ape. Nebunia te atrage, are o fascinaţie a ei, diabolică... nici nu ştii când te învăluie... de-aia trebuie să fii mereu cu ochii-n patru...

-Pe mine m-a amuzat însă cel mai tare episodul cu Tara Galbenă... chiar aşa, să vină ea să se reîntrupeze tocmai la noi, în oraşul-stat Răuleşti...

-Da, cetăţene Deşiratu... mă iertaţi, vreau să spun onorate başbuzuc... vă daţi seama că fata e plecată rău cu sorcova... şi mai e şi doctoriţă. Ce-o fi pe capul pacientelor ei, nici nu vreau să mă gândesc...

-Sper că vă este acum şi dumneavoastră clar, sublinie el apăsat, că nici Ileana Turcaru, nici George Grânaru, nici Nuc Văcaru, nici Darie, nu sunt deloc cu picioarele pe pământ, ca să folosesc un eufemism...

-E clar, sunt de pe altă lume.

Deşiratu zâmbea larg, învăluitor, iar cele două fete înveşmântate în vopsele nu conteneau să mă ţină sub observaţie şi să noteze în permanenţă detaliile pe care le remarcau, cu ocheadele lor atât de sfredelitoare, dovedind dramul de inteligenţă corespunzător gradului.

Şi în timp ce noi ne amuzam copios, de toţi pigmeii intelectuali şi mai ales spirituali care pluteau năuci, alergând să prindă nourii cu genele, m-a trăsnit aşa un gând - ce vrusese de fapt Deşiratu să spună era că şi eu făceam parte din grupul de netoţi pe care-i enumerase cu mândrie şi, ca atare, eram la fel de sonat ca ei.

A avut totuşi delicateţea sufletească să nu spună pe şleau că eu îi depăşeam totuşi prin ceva, anume prin gradul de nerozie, fiindcă nici unul dintre ei nu se băgase de bunăvoie, ca mine, în măruntaiele pământului, ca să se dea pe mâinile vârcolacilor şi să se joace de-a v-aţi ascunselea cu zmeii-mineri.

Şi cum râdeam noi aşa şi ne uitam unul la altul, surâsul meu devenea tot mai forţat, până ce a îngheţat cu totul.

Eram pierdut...

* * *

Deşiratu condusese discuţia aşa cum vrusese el, încât trebuia să fi fost clar - chiar şi pentru mintea mea, deşi era prea târziu ca să mai fi făcut ceva în privinţa asta - că noi şi ai noştri atinseserăm un asemenea grad de smuceală, încât nu mai aveam nici o şansă să ne smulgem din lumea în care ne bălăcăream şi chiar înfundaserăm, iremediabil.

M-am agățat imediat de idee, dar altfel decât ar fi dorit-o el.

„Bun, om fi având noi păsărele la cap, dar cel puțin trăim în propriul nostru univers, fără să ne amestecăm prea activ în cele lumești și, în orice caz, nici unul dintre noi nu are habar de politică.

Ritualul anual este, pentru toată lumea yoghinilor, nu ceva care trebuie modificat – cu atât mai puțin contestat în elementele lui de bază - ci respectat ca parte a Marilor Rituri de Trecere, păstrate din timpuri imemoriale și necesare Reînnoirii și prezervării lumii".

Mă dădeam astfel de ceasul morții să demonstrez că noi, yoghinii iluminați, cei aleși, care speram să preluăm odată și odată frâiele orașului nostru stat – și am convingerea nestrămutată că am fi în stare să-l aducem la o stare de fericire supremă - n-aveam nimic împotriva Ritualului de Întinerire anual, dorindu-i chiar viață veșnică, ca să zic așa.

Oricât aș fi încercat s-o dreg, ne era la amândoi cât se poate de clar că Deșiratu mă redusese la postura de papă lapte. Evita însă lovitura finală. Nu era însă nevoie să-mi ofere nici o frânghie, îmi adusesem eu singur una...

* * *

„Noi știm, Virgil Argintean, că sunteți un om de bună-credință și vreți să vă ajutați prietenul...

Am simțit că era momentul să-mi recâștig poziția pierdută, să-i aplic o contralovitură și să-l zdrobesc cu inteligența mea:

-Să nu credeți că am venit aici să mă pun bine cu dumneavoastră...

-Nici nu v-ați pus. V-ați dat singur vergele pe spinare... să nu vă așteptați să vă oblojim noi rănile și nici să punem stavilă regretelor care vă vor munci ani la rând și de care, vă spun de pe acum, nu veți scăpa niciodată.

Parcă la asta îmi stătea mie gândul... tocmai când simțeam lațul strângându-mi-se în jurul gâtului...

Sursa „zvonurilor alarmiste" nu puteam fi decât eu!

„Phiu, în ce vrie m-am vârât!"

Prima mea reacție a fost să încerc să arunc totul pe umerii lui Kazi Lama, însă cum cele două femei tinere vopsite cu tempera mă priveau cu atenție - între timp zugrăveala începuse să se scorojească și se opriseră definitiv din luat note - am considerat că era mai înțelept s-o las pe altădată.

Oricum nu puteam scăpa de senzația acută că știau de fapt totul. De la cine, ce mai conta, putea fi George, sau Ileana, poate chiar Ina(las' că mă duc eu în Australia, unde nu sunt deloc Suflete Pierdute ca ale noastre, să vezi ce le fac la toți).

* * *

Nu-mi mai păsa, deoarece discuția se încinsese bine de tot. Îmi plăcea chiar mai mult decât mi-aș fi închipuit. Și eu și Deșiratu treceam de la una la alta, fără să ne agățăm de nici o idee clară, doar ici și colo ne opream asupra unui nume sau altuia...

... uitasem, în mai puțin de o oră, că venisem să caut ajutor pentru George. Descinderea atât de adânc în subteran, la profunzimi niciodată bănuite, întreaga atmosferă, stranie, care mă înconjura, mă învăluiseră cu impresii cu totul noi pentru mine. Simpla mea prezență acolo, pe tărâmul domniei Sufletelor Pierdute, mă îmbăta cu iluzia că devenisem și eu subit o mică parte - cum, nu puteam conștientiza cu claritate - a ceva deosebit de solid, cu drept de viață și de moarte asupra locuitorilor de deasupra. Mă încânta senzația dominatoare în care mă dizolvam.

Eram tot mai încântat de mine însumi. Îi admiteam să fie egalul meu și

aşteptam la rândul meu confidenţe supreme. Starea mea de spirit era anormal de optimistă.

Adevărul e că mă cuprinsese beţia puterii. Mă înghiontea dorinţa imperioasă să fiu parte a ceva covârşitor de important.

Deodată mă simţeam grozav de puternic şi priveam de jos de tot soarta muritorilor de la suprafaţa pământului. Uşoara înflăcărare de la început se transformase pe nesimţite într-o adevărată euforie şi mă îndoiesc că era din cauza presiunii resimţite de obicei la mari adâncimi. Destinele câtorva persoane, cel puţin, se aflau în mâinile mele. Nimic nu se poate compara cu bucuria de a te putea juca cu ele, de a le afunda eventual definitiv în noroi. Să fi controlat eu ce simţeau, ce gândeau, doream să ştie că sunt în puterea mea, că le puteam strivi creierele atunci când aveam chef... cum aş mai fi vrut ca discuţia între uriaşi să continue la nesfârşit!...

Şi, aproape fără să-mi dau seama cum, a mijit undeva, într-un loc de-a pururi glorios din mine însumi, ţâşnind apoi cu toată forţa, ideea fascinantă şi uluitoare, că în fond mi-ar plăcea şi mie să fiu, măcar din când în când, o Faţă de Ceară... şi nici măcar nu am intrat în pământ de ruşine la gândul care mi se înşuruba insidios în creier, că, la o adică, nu era deloc aşa de rău să vieţuieşti în scorburile pământului, ca un Suflet Pierdut atotştiutor!... ce senzaţie încântătoare…copleşitoare...

Iar sentimentele acestea, atât de neobişnuit de nobile, nu le mai puteam pune cu siguranţă, eu cel atât de bun la suflet, cel fără de pereche, cel cinstit, cel oropsit şi copleşit de răutatea lumii, pe seama magnetismului lui Deşiratu...

Atunci mi-a răsunat, firav, în urechi, ca un refren amar, şuieratul lui George: „*Kazi Lama nu crede că motivele tale sunt în întregime oneste*”...

Trăncăneam despre toate cele ce sunt, în cer şi pe pământ. Dar Deşiratu, se vede treaba, nu se grăbea să mă ţintuiască definitiv la zid.

George rămăsese undeva într-o penumbră stânjenitoare. Chiar mă şi deranja puţin... ce făcea atâta caz de el... mă vedeam deja în postura unui judecător, care şi-a găsit în sfârşit vocaţia, împărţind dreptatea, mai ales pedepsele, în stânga şi-n dreapta. Cu cât vorbeam mai mult, cu atât simţeam nevoia să-i turui altele şi altele, dându-mi totodată importanţa cuvenită, arborând aerul cuiva care priveşte mustrător, din adâncuri, greşelile muritorilor de rând... care se zbat, pe deplin meritat, în oraşul nostru-stat... îmi dispăruseră orice repere morale, fiind înlocuite de un instinct pur justiţiar şi ecologic.

„Fără concesii, fără o compasiune prost-înţeleasă – asta e atitudinea pe care trebuie să o adopt de-acum înainte”, îmi spuneam, cu un amestec de gravitate şi cinism. La urma urmei, trebuie să ştie fiecare cine e stăpânul casei... ”

Mă şi vedeam tăind cu furie în toţi cei ce nu gândeau suficient de matur şi clar, toţi inepţii incapabili să trăiască cu picioarele pe pământ.

Şi totuşi...

Timp de câteva clipe m-am pierdut într-o admiraţie mută faţă de mine însumi, deoarece hotărâsem să fiu îngăduitor cu bieţii muritori. Eram în fond prea copleşit de propria generozitate - cu atât mai dezinteresată cu cât urma să rămână neştiută de nimeni - ca să mă mai pot gândi la altceva. Ce *karmă* pozitivă îmi cream, pentru zeci de vieţi viitoare...

M-am sprijinit mai bine cu mâinile pe masă şi l-am privit pe Deşiratu cu satisfacţia cu care stau de vorbă doi vechi camarazi, care ţin sub cheie secrete

numai de ei ştiute şi îşi zâmbesc complice în timp ce pun lumea la cale.

Am avut însă o uşoară tresărire de dezamăgire când am citit în ochii lui nu căldura camaraderiei, ci căutătura purei curiozităţi, dar una umbrită de o undă de dezaprobare. „Eh, asta-i acum, mi-am spus, ce-o fi aşteptat de la mine?”... m-am scuturat ca de un gând rău…

* * *

Nu cred că ar mai fi lipsit mult până să-mi rătăcesc definitiv sufletul pe unul din miile de coridoare subterane, care cu siguranţă îi vor fi împrumutat ceva din irizările granitului şlefuit.

M-am trezit apoi că Deşiratu mi-a dat, nitam-nisam, un fragment de rocă, pe care a materializat-o parcă din aer, n-am înţeles de ce... m-am uitat la bulgărul pe care mi-l pusese în mână, părea un cuarţ aurifer, apoi la el... voise să-mi testeze reacţia, sau fusese un prim pas într-un lung proces de iniţiere?

Sau din contră, era o invitaţie la autoironie, făcută cu un cinism abia ţinut în frâu...

* * *

Apoi a început să vorbească numai el, pe un ton molcom... pe nesimţite, prin toate aluziile lui, m-a adus la concluzia că singurul obiect al denunţului eram eu însumi...

Iar acest fapt remarcabil şi în fond nemaiîntâlnit în grotele de granit şi de marmură cu vinişoare din aur era răsplătit cu 900 de parale!

„E un omagiu adus inteligenţei dumneavoastră, de un gen cu totul neobişnuit, îmi strecură Deşiratu. Nu avem prea des ocazia să vină la noi oameni care să se denunţe singuri cu atâta nonşalanţă. Sunteţi sigur că vă simţiţi aşa cum trebuie în ultima vreme? - spuse el, în timp ce mă măsura atent cu privirea, de parcă ar fi căutat să se convingă că eram într-adevăr o persoană în carne şi oase.

Pluteam cu mintea ca un năuc. Nu ştiam pe unde să mai scot cămaşa. Sperasem încă de la început să conduc eu discuţiile, să-l iau la nişte ironii fine, să mă joc cu el pe degete, să-l copleşesc cu intelectul meu superior, să rămână înmărmurit, cu gura căscată, acoperit de ruşine şi ascunzându-şi faţa în mâini, îndesându-se, mic de tot, prin colţuri întunecate, orbit de soarele meu, plângând amarnic, plecând să-şi sfârşească zilele aiurea, pe ţărmuri pustii, stâncoase şi înfometate, uitate şi de Necuratul şi de Dumnezeu, şi când colo el îmi dăduse înapoi, surâzând cuceritor, cuiele de argint pe care mi le bătusem singur în talpă. Era prea de tot, ce fel de vârcolac mai era şi ăsta?

Rămânea astfel că eu eram cel ce dorea moartea vizirului Tătăroiu şi răspândisem în mod voit zvonurile - fiind perfect conştient de ce făceam - în scopul subminării din temelii a regimului pro-otoman.

Mi-am dat seama abia în acel moment că în faţa mea, pe cubul ce servea drept masă, răsăriseră, fără să fi observat cum, mai multe fişicuri cu parale, deja rupte.

Scurta scăpărare din priviri, în momentul în care am acceptat purcoiul de monede, dovedea că-l interesa reacţia fiecărei fibre din corpul meu.

S-a uitat lung la mine, nu lipsit de o satisfacţie amară.

„Citesc în ochii dumneavoastră că banii vă fac o deosebită plăcere... sigur, poate o să vă surprindă, dar e reacţia pe care o aşteptam... mai devreme sau mai târziu o să regretaţi că aţi venit... v-aţi supăra dacă v-aş spune că adevărata dumneavoastră natură este să fiţi ahtiat după putere şi glorie? Nu mi-o luaţi în nume de rău, dar sunteţi mult mai puţin avansat pe drumul realizării spirituale decât credeam, în perioada în care vă ascultam cu nesaţ

discuțiile...

Cine mai stătea să plece urechea la bazaconiile lui?...

Uitasem de ce descinsesem în cotloanele în care colcăiau Sufletele Pierdute. Brusc, fișicurile cu bani îmi luaseră ochii. Erau singura realitate palpabilă și demnă de a fi luată în seamă. Timp de câteva secunde, care apoi au început să se lungească precum un elastic, visasem că aș fi putut câștiga un ban ușor și nesperat, ani în șir. Era atât de tentant gândul ăsta încât sentimentul că ar fi trebuit să-mi fie rușine de el nu și-a făcut loc în sufletul meu decât cu greu și numai la capătul unor minute care păreau fără sfârșit. Îmi trecuseră prin minte zeci de ipostaze în care coboram trepte amețitoare, către hăurile neguroase unde stau învăluite în mantalele lor de purpură cele mai bogate, mature în gândire și echilibrate, veșnic sinistre, cu albeața ochilor de un negru strălucitor, Suflete Pierdute.

Și tocmai eu, marele idealist, omul care se lepădase cu dispreț de orice bunuri și apucături lumești, și care, atunci când socotea de cuviință, nu se sfia să se pună în rândul semizeilor, neobositul căutător în stele și în el însuși, nu m-am surprins deloc atunci când inima a început să-mi bată cu tot mai multă putere pe măsură ce număram cu aviditate monedele…le lăsam apoi să cadă cu nesaț în punga groasă de piele ce o purtam la brâu, pe care o șterpelise Bebe din casa unui negustător olandez când se furișase noaptea la nevastă-sa.

Acele câteva secunde, în care m-am simțit neașteptat de bogat, în care mintea mi-a fost năpădită și încețoșată de argintul nebulos al viitorului, oferit pe tavă de limbuția mea cea de pe urmă, aveau să mă urmărească ani de zile. Nu știam pe ce tărâmuri umblă raiul, dar porțile iadului mi le deschisesem, definitiv, eu însumi. Noi și nimeni altcineva suntem singurul lui stăpân.

Nu aveam pe nimeni care să mă exorcizeze și, ce era și mai înfiorător, nu eram deloc sigur că o doream.

Cu priviri hulpave, răsturnai punga pe masă și iarăși numărai banii. De atâta grabă, scăpai câteva monede, care alunecară pe pardoseala de marmură șlefuită. Îmi luă ceva timp ca să dau de ele. Îmi lipseau totuși două... ajunsei înfrigurat, în patru labe, lângă domnișoarele cu veștmintele din tempera, cam târnosite. Nu le-or fi ascuns, fiecare dintre ele... *acolo*? Întinsei o gheară tremurândă... bă, vrei să faci o faptă bună și vârcolacii ăștia te fură ca-n codru...

În fine... după ce le-am adunat pe toate, în ciuda protestelor și țipetelor frumoaselor subteranei, mi-am șters de solzi unghiile cornoase ude de mirosul de trandafiri și m-am înapoiat la masă. Mă uitam cu groază la Deșiratu: nu mi-o fi șterpelit și boul ăsta între timp câteva monede... uite ce figură de șnapan are... îți dă banii cu o mână și cu două ți-i ia...

... dacă mai aveți vreodată nevoie de bani, știți acum în ce întunecimi de granit, marmură și aur puteți să mă găsiți...

”*Kazi Lama spune că motivele tale nu sunt întru totul oneste... ”*

Imaginea lui George și mai ales cuvintele sale, răsărite ca un tânguit amarnic, mă apăsară cu toată greutatea. De ce mă munceau atât de copleșitor vorbele lui? Simții brusc că îl uram din tot sufletul. Doamne, nu e nimeni să ia de la mine respirația nebunului ăstuia?

Kazi Lama, se vede treaba, cine mama dracu’ era, mă cunoștea mai bine decât eu însumi...

Acele câteva momente, în care banii îmi dilataseră pupilele și pe care ulterior m-am străduit să le neg și să le uit cu totul, fuseseră unele dintre puținele mele clipe de sinceritate, în care m-am privit avid în ochi, fără să

roşesc măcar o clipă de patima pe care am văzut-o mocnind acolo!

În acele secunde ispita a început să lucreze şi nici nu-mi închipuiam cât de aproape fusese să câştige, definitiv...

Şi nici măcar zece Părinţi Argatu n-ar fi fost în stare să mă vindece de mine însumi...

Acum că terminaserăm toate socotelile, mă simţeam ca un păun şi nu unul oarecare, ci acela care-i dă târcoale lui Krişna. Mai că-mi venea să mă ridic şi să plec, deşi mă îndoiam că un asemenea gest mi-ar fi fost îngăduit. Eram total dezorientat.

Deşiratu se jucase cu mine tot timpul şi mă umilise după bunul plac. În doar câteva secunde starea mea de spirit se întorsese împotriva mea, căpătând o culoare de-a dreptul plumburiu-morocănoasă. Uitasem deja de bani. Mă gâtuia atât de mult ura faţă de propria mea prostie şi slăbiciune, încât mai că-mi venea să-l zvârl pe Deşiratu pe mâinile cui ştiam eu. „Las' c-o să-ţi arate el ţie Kazi Lama!"

Şi nu mai eram deloc sigur că făcusem bine dându-mă singur pe mâinile Feţelor de Ceară. Nu cumva aveam să regret toată viaţa gestul făcut, aşa cum îmi spusese Deşiratu?

Era însă prea târziu pentru recriminări.

Trebuia să închei într-un fel sau altul această discuţie, dacă era posibil cât de cât în avantajul meu, să mă văd odată scăpat, să ajung din nou la lumină.

Şi să mă asigur măcar că, în ce mă priveşte, mai exista un timp viitor.

„Credeţi că am putea continua altădată această discuţie?", am tentat eu soarta, cu un glas tremurat...

„Data viitoare vom sta de vorbă într-un miez plin de strălucire ", mi-a spus el. Lui Deşiratu părea să-i pară nespus de rău că urma să plec...

Nu m-a interesat nici cât negru sub unghie ce vrusese să spună cu ultimele cuvinte.

Când liftul din subteran, teribil de aglomerat, părea ultima ieşire din şut, m-a scos din nou la lumină, nici n-am ştiut cum am parcurs promenada interioară care m-a scos undeva pe strada Eforie. Am simţit că înnebunesc de fericire. Am luat-o în sus spre Magazinul Victoria, dar cred că aş fi fost în stare să escaladez Everestul.

Fiecare guguştiuc

-Hai, măi, Virgil, de ce ai spus ce-ai văzut tu în noaptea aia sinistră despre Ritualul de Întinerire şi împuşcarea lui Tătăroiu?!... şi i-ai mai şi atribuit-o Ilenei... asta-i culmea... ţie chiar nu ţi-e bine?

Am încercat s-o conving pe Ina că vorbisem vrute şi nevrute doar fiindcă Deşiratu ar fi ars nişte beţişoare parfumate, drese cu tot felul de buruieni, care-mi descleştaseră fără să vreau limba. Cu alte cuvinte, eram o victimă neprihănită a sistemului, un miel sacrificial pe veşnicul altar al zeului în viaţă, George.

-Ţi-a dat pe dracu-n buruieni. Te-ai lăsat încântat de propria limbuţie.

Mi-era jenă să-i spun Inei că plănuisem totul dinainte... barem să fi părut că o luasem razna spontan, aşa tot mai aveam scuza unei nebunii trecătoare.

Doar că Ina a măturat totul cu o simplă strâmbătură, un triplu clătinat de cap, o mână în şold şi o pocnitură din degete:

-Astea sunt prostiile tale. Te-ai ambalat cum o faci tu de obicei, punând

probabil şi puţină grandomanie în tot ce ai spus... cred că începuseşi să te simţi un pic cam prea bine şi relaxat stând la taifas cu el...

-Fugi de-aici... ne-am amuzat copios de prostiile Ilenei Turcaru - într-un fel şi de cele ale lui George, deşi nu asta îmi fusese intenţia - mai ales de discuţiile cu sfinţii. Am avut o discuţie ca de la egal la egal cu başbuzucul, m-am împopoţonat eu.

-Te înşeli dacă îţi închipui că cineva, acolo jos, te iubeşte şi s-a distrat... mă îndoiesc că Deşiratu ăla al tău... cum?... ai şi uitat cum îl cheamă... mă fir-ar-să fie... e încântat în vreun fel. Iar în momentul ăsta se amuză atât de tare încât probabil ascultă ce vorbim, mi-a răspuns Ina, strivind mucul de ţigară şi privindu-mă pe sub sprâncene cu un subânţeles care mă băga în fiori.

În apăsarea repetată a ce mai rămăsese din chiştoc simţeam cum ar fi vrut să înlăture până la nimicire gestul absurd şi grotesc de a mă băga de bunăvoie în gura subpământenelor Feţe de Ceară.

„Dacă-l duceai pe George al tău la un psihiatru ar fi fost mult mai în măsură să-l ajute.

N-ar fi trebuit să stai deloc de vorbă cu ei, odată ce nu-l putuseşi găsi pe individul ăla, Glăvanu, sau cum mama dracu' l-o fi chemând, la care te trimisese astroloaga... aşa n-o să iasă nimic bun şi ţi-ai mai şi făcut singur rău".

Vocea ei suna cât se poate de arţăgoasă, cu un subtext atât de serios şi profesoral cum nu-şi arogase niciodată până atunci. În ciuda îndoielilor şi reproşurilor care mă încercaseră înainte de a pleca din subteran, tot drumul spre casă mă simţisem teribil de bine, deşi cam prea vesel, de parcă mă uşurasem de o mare povară şi întreaga mea viaţă căpătase brusc o cu totul altă turnură, lipsită de griji. Avusesem sentimentul că mi se deschideau deodată posibilităţi nebănuite.

Între timp însă mă dezumflasem din nou, aproape de tot. Vorbisem mult prea mult, până şi mie îmi devenise clar. Mica beţie a puterii îmi luase complet minţile. Iar convingerea că făcusem o gafă uriaşă se întărea pe măsură ce observam reacţia Inei.

Acu', ce o fi să se întâmple...

După cum mă anunţase Deşiratu, cu tot respectul cuvenit, „avea tot timpul din lume" de partea lui, poate fiindcă în adâncimile de întuneric unde locuiau Sufletele Pierdute, timpul curgea cu totul altfel, de parcă ar fi fost ţinut în loc, dacă nu chiar încremenit de tăria pereţilor de granit şi de marmură neagră.

Deşiratu, străinul adâncurilor

Când i-am spus Inei, într-una din seri, în drum spre casă, că Deşiratu îmi dăduse telefon, fixându-mi o întâlnire pentru a doua zi, s-a oprit, m-a strâns cu putere de braţ, a lăsat capul pe spate şi a implorat cerul cu asemenea ochi încât pentru întâia oară mi-a fost frică de ce putea să i se întâmple.

-Te rog din suflet, s-a lipit ea de mine, oprindu-mă din mers. Fii atent ce spui, încearcă să atenuezi prima impresie. Vorbeşte cât mai relaxat. Fă haz de tine însuţi şi de voi toţi, prezintă-i totul ca pe o aiureală, de copii sclifosiţi care nu mai ştiu cu ce să-şi umple viaţa.

Dă de înţeles că îţi pare foarte rău că i-ai făcut să-şi piardă timpul, dar că tu însuţi ai fost deprimat, că de la o vreme încoace nu prea merge slujba, că nici cu diploma nu ştii ce-o să faci, în fine lasă-le impresia unui om obosit şi

derutat, care are el însuşi nevoie de mare ajutor. Dacă îţi face vreo aluzie că eşti cam tra la la, sonat, acceptă fără să crâcneşti, cu un aer abătut, de om care a primit din plin loviturile vieţii. Poate aşa o să ne lase în pace...

Sfaturile ei nu numai că nu m-au liniştit de nici un fel, dar mi-au sporit şi mai dihai frica de propria limbuţie. Tot ce ştiu însă este că în seara dinaintea celei de-a doua întrevederi pe care urma să o am cu el mă dusesem la culcare cu o profundă şi cu totul inexplicabilă bucurie în suflet.

* * *

Întâlnirea mea cu el - de altfel ultima - s-a petrecut după acelaşi tipic ca prima. Deşiratu mă aştepta în acelaşi hol circular, fumând şi rânjind. Anticipam însă, nu ştiu de ce, o serioasă schimbare la faţă, odată ce vom fi ajuns în subteran.

Coborâsem, ca şi întâia oară, câteva sute de etaje, foarte rapid, şi imaginea unor coridoare ce păreau să fie nesfârşite, pe orizontală şi verticală, mi se perinda în permanenţă în faţa ochilor.

Nu ştiu cât a ţinut coborârea. Când, în sfârşit, ascensorul s-a oprit, deosebit de încet, de-a dreptul exasperant, trebuie că atinsesem o adâncime considerabilă. Judecând după conţinutul tăvilor purtate de vârcolacii care mişunau pe coridoare - cu o înfăţişare deosebit de civilizată - am avut impresia că mă aflam într-o mină de diamant.

* * *

„Data viitoare vom sta de vorbă într-un miez plin de strălucire", îmi spusese cetăţeanul Deşiratu.

Încăperea unde m-a condus de astă dată avea o înfăţişare diferită, iar Deşiratu a dispărut timp de câteva minute în spatele unor panouri din lemn de trandafir, decorate cu bucăţi de sidef.

Odată ce a revenit, mi-a declarat, fără nici un fel de regret, ba chiar cu oarecare mândrie, că până la adâncimile unde îşi avea el biroul, zgomotul imund al manelelor nu putea pătrunde.

Părea cu totul altul. De pe faţa sa nu numai că dispăruse definitiv rânjetul cu care mă întâmpinase prima oară, dar părea să ascundă acum o suferinţă numai de el ştiută.

Era îmbrăcat într-un elegant halat de casă - o combinaţie neasemuită de violet şi negru, cu motive chinezeşti, mai ales dragoni zburând şi dansând, asemenea unor fireturi aurii - şi pantaloni de catifea neagră. Îşi aprinse o ţigară de foi de la focul care ardea vesel în căminul din perete - o altă noutate - nu înainte de a-mi fi oferit şi mie una.

Părea absorbit de propriile gânduri şi privea mai tot timpul în podea. Încăperea avea o înfăţişare bogată, dar fără să sufoce... mobilierul din lemn sculptat, în stilul celui care orna în vremuri apuse camerele de primire ale mandarinilor, era scăldat gingaş de lumina unor lampioane ce răspândeau o lumină galbenă, difuză. Nimic prea mult, nici o nuanţă stridentă nu-ţi rănea privirile. Totul era învăluit într-o muzică ce părea să vină de peste tot - erau acordurile unei harpe care-şi topea corzile în armonii pentatonice, nicicând mulţumite, revenind mereu, hămesit, asupra lor însele, într-o căutare înfrigurată şi neobosită, aproape nebună, obsesivă şi mai ales pătimaşă...

Peste tot puteai vedea cărţi - nu atât numărul era impresionant, cât natura subiectelor. Majoritatea erau tratate de ştiinţă şi de filosofie...

În timp ce le sorbeam cu privirea, adâncit cum eram în parcurgerea titlurilor, nu mi-am putut ascunde deloc surprinderea la întrebarea venită ca un trăsnet:

-Știu că ați încercat să vă luminați puțin asupra naturii matematicii... greșesc cumva?…

Probabil vă miră să auziți un punct de vedere cât se poate de realist, aici însă în sensul de pragmatic... matematica, pentru mine, e un produs straniu și minunat, inventat și nu smuls unei lumi ideale, adunat la un loc de mințile cele mai luminate, precum una dintre catedralele lumii de deasupra, în care fiecare a pus fie o piatră, fie un vitraliu, sau un fragment din structura rozasei, o fereastră tremurată către șoaptele de sumă infinită... matematica e sursa și totodată rodul împlinirii relațiilor voastre cu universul, numai ea făcând posibilă ordinea pe care credeți a i-o citi în toate rosturile sale... nimic platonic, ci o continuă acumulare și devenire... ecuațiile sale sunt chiar acei ochelari verzi cu care vrăjitorul își obligă supușii să-și vadă cetatea în culori de smaragd... v-ați inventat cea mai fastuoasă față a ceea ce unii numesc, Creatorul... ați învățați singuri cum să puneți o aparență de ordine în haos...

Primirea pe care mi-o făcuse mai că mă lăsase cu răsuflarea tăiată... cine era cu adevărat individul ăsta?

Iar în locul interogatoriului dur la care mă așteptam, Deșiratu a trecut la cele mai incredibile confesiuni:

... munca de zi cu zi mă absoarbe, dar nu într-atât încât să nu mă pot dedica și preocupărilor care țin de lumea spiritului... credeți poate că dintr-o perversiune de caracter am acceptat această slujbă?... de ani de zile căutările mele spirituale păreau să mă fi dus într-un punct mort... interlocutorii sinceri erau rari, mai ales din cauza caracterului declarat ateist al regimului... nu mai aveam nici o speranță pentru mine însumi, când deodată, am fost contactat de Departament, care mi-a oferit o slujbă. La început am încercat un sentiment de oroare, dar mi-am dat repede seama că m-ar putea ajuta la împlinirea idealurilor mele... eram deodată în măsură să intru, chiar dacă pe ușa din dos, pe domeniul la care visam de ani de zile. Aveam misiunea să înregistrez toate discuțiile pe tărâm spiritual, la care unii dintre răuleșteni sunt în stare să se înhame zile în șir.

În ciuda aparenței de superficialitate pe care o lasă, uneori, compatrioții dumneavoastră sunt capabili de profunzimi de gândire incredibile... voiam să ascult totul, să știu totul. Pătrundeam cu urechile până în cele mai ascunse budoare și surprindeam cele mai tainice destăinuiri, frânturi de idee rostite între două suspine... speram ca fiecare discuție inteligentă pe care o ascultam să fie și ultima. Simțeam că marea taină era încolăcită după un colț, aproape de tot, și că trebuia să țâșnească de undeva... credeți că mă interesau argumentele privind așa-zisa existență a lui Dumnezeu? Le afli din broșuri de educație religioasă pentru copii.

Toată viața am fost animat de o dorință și în același timp de o întrebare... ce înseamnă să fii cu adevărat liber... să poți face tot ce vrei, acum și întotdeauna... or, ce libertate mai mare decât aceea pe care ți-o poate conferi nemurirea... ce spuneți?... ești timp de o veșnicie parte a altei veșnicii... una dintre Upanișade, Brihadaranyaka, care-l fascinează pe amicul dumneavoastră George Grânaru, începe prin a spune în fond același lucru: iei din infinit un alt infinit, rămâne tot un infinit... nici un orizont care să-ți oprească vederea, totul, la limita Absolutului, îți va fi permis și nu îți vei refuza să încerci nimic. Nu v-ar tenta?...

Iată de ce m-am pus să aflu cu orice preț dacă este posibilă obținerea nemuririi. Gândiți-vă numai, ce vă trebuie ideea unui Dumnezeu transcendent dacă știți că veți fi prezent undeva, în univers, până la nesfârșitul veacurilor...

roadele oricărei fapte, bune sau rele, dumneavoastră le veți culege, însăilate pe drumul propriilor rătăciri prin univers, făcând inutilă sabia oricărui judecător suprem...

A căpăta nemurirea este, pe un anume plan, totuna cu câștigarea infinitului... aceasta este libertatea deplină... să fii un magician nemuritor, jucându-te cu soarta stelelor... băgați bine de seamă, nu e vorba de conștiința unui suflet nemuritor, a acelui *atman* identic ca esență cu *Brahman*, ci de atingerea, conștientă, a stării de nemurire, până la nesfârșitul veacurilor, prin propriul efort... asta e viziunea care... hai să zicem... mă umple de bucuria certitudinii...

-S-ar putea totuși spune că singura măsură accesibilă oarecum puterii gândului, atunci când ne gândim la Dumnezeu, este tocmai ideea infinitului...

-Dumnezeului dumneavoastră abrahamic, imaginat drept spirit pur, care, chipurile, ar fi creat universul pornind de la nimic, îi este o frică cumplită de nesfârșit, interveni Deșiratu cu mult aplomb... ați încercat vreodată să meditați pe ideea de nemărginire? Nu vă copleșește aproape numaidecât?

Nu numai că infinitul este orizontul de care-i este cea mai mare teamă, dar îi reduce mult din statură, lăsându-l, în calitate de Demiurg minor, să rezolve problemele de zi cu zi ale finitudinii. Paradoxul maimuței savant îl transformă într-un simplu spectator, impasibil. Dacă pui o maimuță, o perioadă indefinită, în fața unei mașini de scris, există o șansă, minusculă e drept, ca la un moment dat să fi scris toate piesele lui Molière. Calculul are în vedere vârsta pe care în mod greșit unii dintre savanți o atribuie universului, dar șansa crește exponențial dacă situezi experimentul într-un univers increat și etern. De la minus la plus infinit totul este posibil, chiar și nașterea și supraviețuirea lumilor în absența unui făptuitor. Sau, și mai rațional, într-un astfel de univers cine mai are nevoie să-și bată capul cu sursa vieții? Așa cum vă spun jainii, legile fizicii sunt înscrise în freamătul de atomi încă de la sorocirea fără de început a lanurilor de licurici care umplu genunile.

Nesfârșitul presupune absența oricăror limite fizice sau constrângeri teoretice. De aici imposibilitatea atingerii, la un moment anume, a perfecțiunii... atâta timp cât aceasta va fi asimilată totului... veți spune că infinitul e însuși Dumnezeul dumneavoastră, dar viziunea e înșelătoare.

O sferă cu un diametru infinit, dacă vreți s-o acceptați drept simbol, nu poate exista... dacă încercați totuși să v-o închipuiți ca posibilă, în secunda imediat următoare trebuie să vă imaginați o alta, cu o unitate de măsură mai lungă, sau cu o infinitate de măsuri mai întinsă... la infinit orice noțiune de dimensiune dispare... teoretic este posibil, într-adevăr, ca nesfârșitul să fie asimilat perfecțiunii unui Creator, dar acesta este obligat atunci, în aceeași măsură, să se identifice cu toate imperfecțiunile posibile, tocmai fiindcă infinitul presupune nu numai tot ce există, dar *tot ce este imaginabil, fiindcă tot ce ne putem închipui s-a întâmplat sau se va întâmpla, undeva, pe linia fără de sfârșit și fără de început*... un creator care se identifică cu infinitul trebuie să fie în aceeași măsură perfect și imperfect... noțiuni incompatibile, deci necesarmente nu poate fi decât imperfect... iar dacă nu este perfect, și creația sa trebuie să fie plină de imperfecțiuni, așa cum ne apare ea astăzi... și nefiind perfect, de ce-l numiți Dumnezeu?

Dacă Zeul ar fi creat lumea, nu ar fi un loc atât de fragil și plin de greșeli, vă spune cu atâta luciditate Lucrețiu... e suficient să vă uitați la imaginile luate cu telescopul Hubble ca să vă dați seama cât haos domnește acolo sus... e un mod de a spune, deoarece fiece stea, la scara nesfârșitului

poate fi considerată centrul universului... însăşi ideea infinitului anihilează posibilitatea acelui Dumnezeu abrahamic... dar dă contur acelui panteist... .singurul zeu, dacă există, nu poate fi decât imanent, nu transcendent... în panteism, Creatorul este chiar universul... nu poate fi altul decât întreaga natură, iar prin actul creaţiei îşi descoperă şi actualizează în permanenţă potenţialităţile... puteţi e drept să-i daţi câte nume vreţi şi făuri câte chipuri doriţi, dacă asta vă dă tărie interioară…ne place sau nu ideea, dar este imperfect şi nestatornic, altfel nu ar răsări în el dorinţa de a creea, de a experimenta. Ar fi de-a pururi, o eternă nemişcare, suficientă sieşi...

-Deci tot e nevoie de un Creator, oricare ar fi el...

-... da, dar vedeţi dumneavoastră, la limita infinitului, deci a orizontului unor nesfârşite potenţialităţi, ideea Creatorului abrahamic, sau a Demiurgului - fiindcă pe el îl aveţi în vedere - îşi pierde din relevanţă, fiindcă universul poate foarte bine să constituie propriul său motor, să nu existe decât el şi nimic altceva, o unică substanţă...

Haideţi să privim lucrurile invers şi să ne imaginăm un creator-spirit, asemenea unei sfere, perfecte, dar el nu poate da naştere decât la ceva finit, asemenea lui însuşi, deoarece am stabilit că un artizan infinit nu ar putea fi decât imperfect. Or, universul este infinit, nici fizicienii dumneavoastră cei mai isteţi nu mai cred altceva. Mulţi dintre ei au lăsat la o parte modelul absurd Big Bang şi sunt tot mai convinşi că universul este *infinit ciclic*. Nu credeţi că are dreptate şi Parmenide când afirmă că nefiinţa nu poate fi gândită? De ce ar fi răsărit Creaţia la un moment anume mai degrabă decât la un altul? Răspunsul pe care-l lăsăm nespus este cel mai bun argument pentru nepieritoarea ei singurătate. Dar dincolo de asta, ne izbim de aceeaşi dificultate, cum ar putea apărea dorinţa de a creea în interiorul unui spirit care, perfect fiind, lipsit deci de orice dorinţe şi angoase, nu are nevoie de nici o altă împlinire? Un creator perfect şi finit, incapabil să iasă din starea de automulţumire, să-şi pună în mişcare şi să-şi reverse preaplinul, rămâne înmărmurit el însuşi în faţa ideii de infinit. De ce nu-l lăsaţi atunci pentru vecie deoparte?

Şi apoi, puneţi-vă, măcar odată în viaţă, întrebarea - dacă acea sferă, aflată în complet repaus, nu este altceva decât moarte... sigur, o să-mi spuneţi că nu este decât o reprezentare, un simbol şi nimic mai mult şi că perfecţiunea n-o puteţi măcar intui, darămite surprinde într-o trăsătură de creion. Chiar dacă sfera vi se pare cea mai potrivită imagine a plenitudinii de dincolo de orice început, ea implică totuşi ideea a ceva static, aplecat asupra sa însăşi. O asimilaţi aproape automat unui creator absolut, a cărui fiinţare este deasupra oricărui concept. Doar El există şi nimic altceva, vă spune tot Parmenide, o matcă ce-şi strânge la piept copiii nenăscuţi, visul etern al lui Vişnu, plutind pe oceanul fără de început al nemişcării...

Or, un creator nesfârşit, mai mult, din care ţâşneşte infinitul, nu poate fi unul static, ci într-o continuă fierbere şi zbatere... cea mai bună întruchipare şi-o găseşte, am eu convingerea, în Dansul suprem al lui Şiva, preschimbând în fiece clipă văpaia focurilor electrice de artificii care sunt lumile, şi care toate curg, una dintr-alta... lumile lui Şiva sunt reale, nu un simplu vis vaişnavo-parmenidian... misterul în continuă reînnoire al vieţii, acesta este expresia Creatorului imperfect şi infinit, aşa cum îl văd panteiştii... însăşi ideea de imperfecţiune e lipsită în acest caz de sens, fiind înlocuită de cea de nemărginită complexitate…de aceea nu-l poţi reprezenta printr-un simbol static precum o sferă, ci doar prin ceva dinamic, cum ar fi măreţia focului...

Heraclit domnește atunci biruitor…

Indiferent cum am privi lucrurile, la scara infinitului sau a finitudinii, Creatorul dumneavoastră abrahamic, la fel Demiurgul lui Platon, sunt uciși de propria inconsistență…vă mulțumește deci panteismul?..nu?..refuzați să-i acordați naturii inteligență creatoare?..atunci spuneți-vă că adevărul este unul singur... universul este increat și etern, după cum afirmă jainii... doar că la scara infinitului, deci de la minus la plus infinit, potrivit aceluiași paradox al maimuței savant, în haosul nebuloaselor, din explozia supernovelor, din adierea stelelor călătoare, în spuma și fierberea galaxiilor apar, de la sine, și accidente frumoase, precum spirala ADN, cochilia melcului, șirul lui Fibonacci, numerele prime și, mai presus de toate, misterul conștiinței, așa cum se întrezărește el în ochii dumneavoastră... e ca și cum spiritul Marii Fântâni, obosit să se hăituiască pe el însuși, într-o șipot de picoteală, aruncă ici și colo, la întâmplare, stropi cristalini de viață, colorați cu văpaie de dor. Dacă Demiurgul ar fi un grădinar atât de harnic, de ce nu a făcut mai multă ordine pe firmament? Creatorul dumneavoastră, marele Geometru, cântat de toți poeții matematicii, de la Pitagora la Blake, nu vi se pare cumplit de neglijent? Puteți detecta în galaxia voastră vreo *urmă* de echilibru, semnul de Mare Meșter, sau măcar un triunghi sau un cerc? Nu vi se pare apoi că asistăm la o risipă deconcertantă de spațiu? În calitate de arhitect, așa ați proceda? N-ați face dovada unei clarități a intenției, trăgând câteva linii și, între ele, lăsând să se zbată câteva pete de culoare?... nu e așa?... și totuși continuați să vă iluzionați că el ar exista…

-Bun, dar în felul ăsta, sunteți la un pas de ateism, ba l-ați făcut cu totul..

-Și de v-ați teme atâta de el? De ce simte prietenul dumneavoastră, George, o dorință atât de pătimașă, să se dizolve în așa-numita lumină?

Haideți să privim lucrurile dintr-un cu totul alt unghi, care, la prima vedere, ar putea părea blasfemiator, pentru că este anti-dualist și anti mistic, respingând total ideea de spirit existând independent de materie.

Dacă glasul fără de cuvinte care vă îndeamnă să vă alăturați lui, în căldura, lumina și nemișcarea purității originare este cel al Marelui Ucigător, care vrea să strivească cu gândurile lui *inima de-a pururi vie a universului*... dacă tocmai misticismul – care, se pare, nu poate trăi în afara dualismului filosofic - este promisiunea amăgitoare a celui ce-i repugnă viața... dacă dincolo de iluzia luminii veți constata, disperat, gheața spațiului cosmic... puneți-vă întrebarea, nu cumva chemarea ascetismului este cu totul alta decât cea a adevăratului, singurului Făptuitor, care nu se poate afla decât în interiorul creației... dacă promisiunea luminii mistice este cea a Satanei, a nemișcării, ba chiar a morții eterne?... Krișna, zeul suprem din Bhagavad Gita, este o flacără fără de moarte fiindcă se întreține singură dăruindu-se totului... „dacă o singură clipă aș înceta să lucrez, întreg universul ar pieri”, spune el... Krișna este un simplu nume dat unei entități panteiste, așa cum o descifrez eu... sigur, sunt unii care preferă să vadă în el una panenteistă, sau chiar un Creator transcendental, dar e o simplă chestiune de semantică, Krișna însuși afirmând că *este în toate și una cu totul*... prefer totuși panteismul panenteismului… ultimul presupune din partea creatorului dumneavoastră un gest aproape inutil, deși, ideatic, e îmbibat de pecetea luminii și al bucuriei nesățioase care vă cuprinde atunci când mintea și sufletul se întâlnesc, irumpând cu un strigăt mut, la o atingere de vis de picioarele nețărmuririi… de ce ar exista și un alt tărâm, abstract, sau poate doar ascuns, în afara celui vizibil sau măcar demonstrabil, prin mijloacele științei?... de ce ar fi Zeul

căruia îi aduceți atâtea ofrande în același timp tumultul lumilor ca și deplina lor încremenire, în netulburata tăcere dinaintea liniștii oceanului originar din care, câte un picur zburdalnic, umple înfrigurat neantul de crâmpeie argintii, în care oameni de-o șchioapă își plăsmuiesc zeii înalți cât un cer și chiar ceva mai mult?... nu vi se pare mai eficient Unul?... de ce s-ar împărți Făcătorul în două peisaje străine unul altuia, privindu-se cu neîncredere, angoase și ură, și mai ales străine esenței sale, indivizibile?... identitatea dintre *Brahman* și *atman, la care visează* unii dintre neobosiții vrăjitori indici ai minții este mai puțin spectaculoasă decât credeți, ea nu face decât să vă confirme, deși de o manieră foarte poetică, un singur mare adevăr, că aceeași energie care animă firul de polen este cea care aprinde hidrogenul în miezul stelelor... este natura însăși... ea este Dumnezeu, deși denumirea e înșelătoare... singurul Făptuitor acționează dinăuntrul creației, din miezul fără de capăt al materiei... să ne înțelegem bine: nimeni nu te împiedică, ba chiar ești îndemnat să-ți iei în mâini propriul destin, cu tot ce-ți oferă viața... legea *karmei*, ca atare, e o imposibilitate fizică: imaginați-vă explozia unei supernove, care înghite o sumedenie de civilizații... ce mână a știut să adune la un loc toată acea cvasi-infinitate de vieți și să calculeze cu precizie câtă *karmă* aveau de ars, parțial sau total, în așa fel încât să se sfârșească toate în acel moment?... aberațiile pe care le implică ideea de *karmă* - doar în lumina Teoriei haosului, nu mai mult! - sunt prea numeroase ca să vă pierdeți timpul cu ele... problema răului e astfel mult atenuată, fiindcă devine parte a mersului firii... o neobosită luptă a contrariilor, scutită însă de orice eshatologie, mazdeistă sau creștină... .întotdeauna va exista un pește mai mare care-l va înghiți pe cel mic... un autentic Creator, cel panteist, anume universul însuși, nu vă va îndemna la altceva decât la o nesfârșită angajare, până la ultima fibră, în tumultul lumilor...

-Și ce atitudine să adoptăm în fața vieții?...

-O combinație de epicurism și stoicism. Bucurați-vă din plin de viață, dar fiți pregătiți să înfruntați asperitățile ei cu stoicism...

-Și dincolo, ce ne așteaptă?... așa cum vedeți dumneavoastră lucrurile, e absența oricărei speranțe... viziunea care vă entuziasmează atâta e dezarmantă, e o povară psihologică greu de suportat... oricare ar fi semnele de întrebare care înconjoară existența unui Creator transcendental, prezența sa, chiar și numai ca imagine, îți dă totuși un sentiment de uriașă, unică stabilitate, un gen de speranță care nu poate fi suplinită de nici o alta... ideea că dincolo de lumea asta atât de instabilă și ingrată există totuși un liman nepieritor, unde odată și odată tot vei ajunge, preschimbat într-un etern copil, fericit, este de neînlocuit... jainismul, care respinge existența unui Creator, este o religie aproape imposibil de acceptat ca atare... presupune o atitudine foarte solidă... nu ai nici un sprijin în afara propriei voințe... ești singur, suspendat deasupra unui hău imens, și singurele puncte de reper îți sunt cele morale... ce aveți dumneavoastră să oferiți muritorilor, după ce leapădă haina de humă, cu acest panteism deșănțat? Mă pusesem, absurd pentru mine, în pielea lui George...

-Împărăția lui Ereșkigal, cea a lui Hades, ce mai contează, e o simplă imagine a faptului că nu mai existați, în trup... Iisus al dumneavoastră vă spune atât de frumos... „Dumnezeu este al celor vii”, citește „al vieții”, descifrați „însăși viața”... *într-un univers panteist, nu există anihilare, ci o neîncetată prefacere*... veți supraviețui ca parte a altei vieți, bucuria sensului continuității trebuie să v-o dea conștiința faptului că nimic nu piere, ci totul se transformă... e mica satisfacție pe care o încearcă muribundul știind că inima

sa va fi transferată altuia... acea energie universală este perfect egală sieşi, de-a pururi, acoperind toate orizonturile infinitului... asta înseamnă că nu sunt scoase din joben nici un fel de materie sau energie nouă... totul este reciclat şi se află aici, acolo, peste tot, de când lumea, de la minus infinit la plus infinit... de asta nu e nevoie de un Creator transcendental, un spirit care dictează materiei, sau cum vor unii, o încropeşte din visul său...

Iar dacă universul este fie unul panteist, fie increat şi etern, în orice caz infinit, ce altă cale mai profitabilă de a căuta să vă apropiaţi de asimptota care e existenţa lui decât nemurirea?

Doar nemurirea - în spirit, care poate lua însă, la dorinţă, orice trup, ca o joacă - îţi conferă acele aripi cu care te poţi înscrie, în zbor lin, pe traseele lumilor la puterea numerelor întinse pe un orizont fără de capăt. În eternul prezent în care fiinţezi ai şansa să fii - ce zic - eşti totul... este într-un fel, acea identificare cu Absolutul care mistuie obsedant gândurile pământenilor...

Dacă aş stăpâni pe deplin acest adevăr, privind posibilitatea atingerii nemuririi, dacă aş ajunge în posesia tuturor dovezilor – ar fi primul mare pas către starea în care m-aş simţi cu adevărat liber. Şi de-ar fi să-mi petrec restul vieţii într-o lume dezlănţuită, osândit să mă izbesc zi de zi de capriciile muritorilor de rând... aş face totul cu o pasiune nebună... fiindcă ştiu că periplul meu, marea mea aventură, nu va avea niciodată sfârşit...

-Inclusiv răul?

-Nu, fiindcă aş alege să nu-l fac, chiar cu preţul vieţii. În acel moment şi numai atunci, odată cu atingerea stării de nemurire, veţi putea măsura limitele sau din contră, adâncimile moralităţii. Singur veţi alege dacă să faceţi binele sau răul, ştiind că există o şansă egală de a da şi a nu da socoteală nimănui...

... Se uita lung de tot la mine şi părea să fie în stare să-mi tâlcuiască cele mai ascunse gânduri...

-Am adunat, credeţi-mă, aproape toate piesele de la puzzle - nici o piesă nu e hotărâtoare... simt că îmi lipseşte una, mai presus de toate...

Argumentul suprem privind posibilitatea nemuririi îmi scapă de fiecare dată printre degete... nu ştiu, sincer, dacă voi da vreodată de el. Dar cel puţin pentru mine, efortul în sine e o răsplată minunată. Poate dumneavoastră veţi prelua ce n-am reuşit să închei eu... nu vreau să mă înţelegeţi greşit... poate că n-ar trebui să spun suflet... ci simplu... nemurirea setei de a fi... de ce oare să renunţi la ea? Ce dar miraculos e nemurirea... să trăieşti vieţi fără număr, în cele mai nebănuite colţuri ale universului(ca să nu mai vorbim de cele alternative, presupunând că ai avea totuşi acces la ele)... câte minuni poţi descoperi, câte lupte ai avea de dat, câte femei de iubit... ce ziceţi?

De-abia mai respira...

Se uita la mine ca la un bun prieten, mai bine zis un discipol pe care-l regăsise după atâta amar de vreme. Deşi, undeva, într-un turn alambicat al minţii, vedeam o imagine care se cristaliza cu destul de multă îndrăzneală... ştia de mult, de dinainte de timpul nostru, profan, toate răspunsurile la acea căutare febrilă la care mă făcea părtaş, inclusiv secretul nemuririi, şi în realitate tot ce dorea Deşiratu era ca eu să mă fi aruncat cu trup şi suflet pe cărarea care duce la dezlegarea misterului...

Mă simţeam ca paralizat - fusese ultimul lucru la care m-aş fi aşteptat, în adâncimile de subteran unde mă aflam şi unde credeam că o să culeg doar flori de întuneric.

... este posibil ca tocmai setea mea de necunoscut să-l fi determinat pe Deşiratu să-mi salveze viaţa. Aveam convingerea că dacă o făcuse cineva

atunci era el. Poate că prin discuția de acum dorise să vadă de ce eram în stare. Dar trebuia să-și fi dat singur seama că în afara unor întrebări nemăsurat de istovitoare, de altceva nu eram capabil. Să mă fi prezentat restului Departamentului ca pe un nebun inofensiv, punându-mă în felul ăsta la adăpost? E la fel de probabil să-l fi interesat sincer evoluția mea spirituală, discuțiile cu George Grânaru și Bebe Jianu... nu-l invidiam deloc... un om de talia lui intelectuală, universală, să accepte un post macabru, la periferia umanității, doar din pură curiozitate ...

Sper să nu-și găsească prea curând libertatea supremă la care năzuiește. Adâncimile grotelor au și ele nevoie de un om ca el... de o minte luminată, măcar din când în când...

Deșiratu părea singur în adâncurile pământului, mult mai singur decât mi-aș fi putut închipui vreodată că poți fi. Îi era o sete de adevăr, de oameni, de lumină...

-Poate părea ciudat că tocmai aici, în măruntaiele pământului, strivit de miliarde de tone de roci, am venit să-mi găsesc libertatea deplină, de a fi eu însumi, fără nici un fel de prefăcătorie... îmi găsesc o consolare în marmura asta neagră, priviți ce vine viguroase are, intens aurii, asemenea unui candelabru cu mii de brațe...

Mi se părea că Deșiratu nu avea, acolo jos, în adâncuri, cu cine vorbi. Mă luase de mână ca pe un copil și mă purtase pe orizonturi nebănuite. În locul unei Fețe de Ceară, putrede și inepte, descopeream o persoană fascinată, care părea să aibă universul întreg la degetul lui mic - un suflet foarte, foarte bătrân, o ființă de lumină, mai în vârstă decât însăși lumea...

-Credeți-mă, nu e nici o plăcere să se adune pe capul tău toate scursorile venite de sus, din lumea robită, chipurile, strălucirii, bucuriei și mai ales dragostei universale...

-Și sunt mulți ca dumneavoastră, aici, în subteranele astea, de toate culorile? Văd că aveți și mine de antracit, lignit, marmură și granit, dar și de argint, aur și diamant...

Râse.

-... aici, în miezul materiei neplămădite, curenții magnetici subpământeni mi-au dat puteri nebănuite... alcătuim și noi, ca peste tot, grădina lui Dumnezeu, așa cum obișnuiți să spuneți. Persoane mai mult sau mai puțin curioase, setoase de cunoaștere, veți găsi și printre noi. Din nenorocire nu ne putem confrunta niciodată în mod deschis ideile. A trebuit să ne adaptăm penumbrei și tăcerii din subteran. Cei din grupul informal din care fac parte preferăm să ne recunoaștem din priviri. Atât. Ne comunicăm telepatic tot ce dorim. Cum ne-am alcătuit? Ca multe întâmplări de acest gen, pe nesimțite, îndrumându-ne fiecare după o stare de spirit care plutea în aer. Era generată de câțiva dintre noi, pentru care cunoașterea e mai importantă decât avatarurile meseriei. Cei deopotrivă nouă ni s-au alăturat treptat. Nimeni nu a rostit un cuvânt, nimeni nu a schițat vreun gest. Numai eu știu care e dimensiunea grupului nostru, și nu suntem chiar așa de puțini. Mă îndoiesc că vom ajunge să dăm vreodată tonul, dar important, pentru noi ca și pentru lumea de sus, e că existăm. Din motive care sunt lesne de înțeles, preferăm să nu știm unul de celălalt nici odată ajunși la suprafață. Ce îi animă pe toți cei cu preocupări similare celor ce mă absorb este să facem binele ori de câte ori putem, acel *transire bene faciendo*, deși țelul nostru rămâne nespus și nescris. Măcar să facem cât mai puțin rău posibil. Și nu e vorbă goală.

Din tonul ultimelor lui cuvinte - ușor schimbat, se deslușea regretul că

trebuise să devină profesoral. Nu părea însă să-i pară deloc rău de lunga confesiune dinainte, la care nu aşteptase se vede treaba nici un răspuns.

În timp ce mă îndepărtam, agale, spre uşă, cu o anevoioasă senzaţie de neîmplinire, dar şi de apăsare, ca un om dărâmat, nesigur pe paşii săi, l-am văzut proptindu-şi capul de perete, lângă cămin, spunându-mi abia şoptit, ca unul care avea o mare greutate pe suflet: minte cine vă spune că e o plăcere să lucrezi în subteran... .

Ai de luptat de cele mai multe ori cu tine însuţi... cum să eviţi să împrăştii asupra altora ura care arde aici mocnit...

Nu ştiam dacă era un mesaj pe care voia să-l transmită prin mine, dar eram convins că în cu totul alte vremuri am fi putut fi foarte buni camarazi.

Un lucru era sigur: mă dusesem la el ca un lup flămând şi mă transformase, în mai puţin de două ceasuri, într-un mieluşel dezorientat...

* * *

Văzând umilinţa de care dăduse dovadă Deşiratu, m-am întrebat - cum o mai fac câteodată şi astăzi – dacă cei ce vieţuiesc în adâncimile pământului, ca şi cei pe care-i considerăm adesea vulgari şi neînsemnaţi, străini de lumea spiritului – adică a noastră – pe care nu-i socotim demni nici să ne lege cureaua încălţămintei, oamenii obişnuiţi, sărmani, prea copleşiţi de treburile mărunte şi grijile mari ca să gândească mult, înalt şi frumos, asemenea nouă, cei aleşi, la Cele de Sus, sunt chiar atât de obtuzi şi tâmpi precum îi credem. În acelaşi fel, nu m-am dumirit nici până acum dacă adevăraţii iluminaţi, cei pe care toată lumea îi invidiază în ascuns şi aplaudă în public, marii oratori ai Tăcerii celei fără de cuprins şi şoaptei lipsite de glas, cei ce cunosc ca nimeni alţii rosturile tăinuite ale minţii celui de dincolo de gând, sunt atât de curaţi şi de luminoşi precum i-am împodobit noi...

În trap nu chiar voios

Spre deosebire de sfârşitul primei mele întâlniri cu Deşiratu, de astă dată nu mă mai simţeam deloc uşurat la capătul descinderii în împărăţia vârcolacilor din adâncuri. Întrebările mi se loveau de-a valma în creier, într-o horă nebună... cine era acest misterios Suflet Pierdut, atât de rafinat, care bătea cu gândul la porţile nemărginirii şi chiar dincolo de ele?

Nu eram deloc sigur că viitorul avea să-mi aducă vreo lămurire...

Paşii m-au dus singuri la Carul Cu Bere, unde am dat pe gât aproape numaidecât două halbe. M-am bucurat când, după câteva minute, s-a aşezat la aceeaşi masă cu mine un bătrân amabil, domnul Nicu Nakker, mare specialist în jazz şi tocmai de aceea unul dintre obişnuiţii Clubului A.

M-am scuzat faţă de domnul Nakker că nu ştiam mare lucru despre jazz - ascultam e drept, din când în când, mai ales pe „cei mari”, dar pentru nimic în lume nu aş fi putut identifica stilul unui solist anume şi apoi mi-era jenă să le spun colegilor – toţi cunoscători deosebit de subtili şi susţinători ai Festivalului de jazz de la Sibiu, din România Mare - că mă dădeam în vânt după Dixieland. Dacă i-aş fi zis cuiva că mi se părea cel mai spumos jazz încropit vreodată, m-aş fi trezit imediat cu un surâs persiflant: „ce prostii!”... Ehei, dar cum m-aş fi acoperit de ruşine dacă aş fi spus că iubesc opera, ca gen, mai ales cea de secol XVIII... Rameau, Gluck, Handel şi Mozart...

L-am făcut în schimb să vorbească despre perioada interbelică, pe când era copil, iar tatăl său avea unul dintre cele două mari teatre de vodevil din

Răuleşti.

Mi-a plăcut dintotdeauna să-i ascult pe bătrâni povestind despre vremuri de mult apuse. E modul cel mai uşor şi mai direct de a avea iluzia reînvierii unei alte lumi, iar lor le face o deosebită plăcere să vorbească şi să se simtă ascultaţi cu atenţie. Ne-am luat la revedere în termenii cei mai cordiali, promiţându-i că o să mă duc la Clubul A să-l ascult.

După ce ne-am despărţit, au trecut câteva minute bune până ce mi-am amintit brusc, de parcă mă trezisem dintr-un vis, că descinsesem, de bunăvoie şi nesilit de nimeni, a doua oară, într-una din nenumăratele mine în care colcăiau Feţele de Ceară.

Şi deşi cele câteva halbe mi se urcaseră puţin la cap, nu euforia mă cuprinsese, ci o nouă stare de nelinişte începuse să pună treptat stăpânire pe mine. Deşiratu mi se părea brusc un om bizar şi greu de înţeles.

Chiar dacă în acel moment nu aveam încă nici o mustrare de conştiinţă pentru ce făcusem, într-un străfund de sinapse lucea palid şi firav gândul care ar fi vrut să-mi spună, dacă l-aş fi lăsat să răsară şi să prindă oarecare contur, că situaţia nu era deloc în regulă.

* * *

Zilele care au urmat au fost marcate, lucid, deşi oarecum forţat, de sentimentul datoriei împlinite.

Şi, ca în ziua denunţului, ucideam din faşă orice gând care se căznea să-mi şoptească, la răstimpuri, că poate nu fusese cea mai înţeleaptă iniţiativă, că era totuşi posibil să fi făcut un pas cu totul şi cu totul pripit, ale cărui consecinţe nici măcar nu le bănuiam în acel moment.

Imediat eram asaltat însă de un gând şi mai puternic, de autoapărare - sau de amăgire - care încerca să mă convingă că fusese singurul gest prin care l-aş fi putut opri pe George să-şi pună capăt vieţii.

Cum ştiusem încă de la bun început ce urmări grave ar fi putut avea pentru mine denunţul - care putea fi foarte uşor întors împotriva mea - socoteam totuşi că măcar făcusem dovada unui anumit curaj, prin simplul fapt de a fi întreprins acest pas.

Aş fi sfidat atunci orice încercare de sugestie că adoptasem o atitudine total imatură, dacă nu cumva de-a dreptul iresponsabilă.

* * *

Dacă nu aveam mustrări de conştiinţă privind oportunitatea deciziei mele de a coborî pe celălalt tărâm în căutarea unui leac disperat pentru George, sufocat de chingile diavoleşti ale Tarei Galbene, eram măcinat în schimb de o dilemă morală căreia, cât m-aş fi străduit, nu-i puteam găsi cu nici un chip rezolvarea:

„Aş fi luat o hotărâre identică, în oricare alt timp şi ţară în care s-ar fi întâmplat să trăiesc? M-aş fi dus la autorităţile locului unde m-aş fi aflat, indiferent care ar fi fost ele, de la poliţie la serviciile sociale, de consiliere, cerându-le să intervină pe orice cale ca să împiedice un om să se sinucidă?"

Întrebarea nu-şi putea găsi răspunsul poate şi din cauza caracterului ambiguu al Departamentului Sufletelor Pierdute, ai cărui lucrători vieţuiau o bună parte a timpului, după cum cititorul ştie de pe acum foarte bine, pitiţi în vizuinele lor amenajate în cotloanele subterane, în care căutau cu disperare comori, şi pe care le părăseau din când în când în masă, în costume de mineri, spre bucuria prostimii, care îi întâmpina cu bezele, fructe şi flori. Sigur, unii dintre ei preferau să trăiască la suprafaţă, metamorfozaţi în politicieni şi oameni de afaceri. Nu puteai intra într-o relaţie simplă cu Departamentul, ci

doar într-una complicată, misterioasă, aparent absurdă, grevată de contradicții chinuitoare, în care orice gând devenea confuz și năclăit de incertitudini. În orice caz, nu-i puteai aborda existența de o manieră rațională.

Erai forțat la un maniheism implicit: ori îl desființai în propriii ochi și ai altora, ori îi acceptai, fatalist, lungimea ghearelor...

Mai că nu-mi vine să cred

Ce vrusese Deșiratu cu acel „eu am răbdare?... ” Când l-am auzit mi s-a părut cam pompos și oricum inofensiv, dar vorbele lui îmi stăteau acum în creier ca un pumnal…mai că-mi înghețа sângele în vine, de fiecare dată când mi le aminteam. Până când amărâților, până la o nouă facere de lume?

Nu puține au fost nopțile când nu am putut dormi deloc. Parcă vedeam un scorpion, mijind în penumbra unei grote, căruia îi creșteau încet, încet membrele, până ce le simțeam atingându-mi pielea, în timp ce părul mi-era cuprins de o năclăială de foc.

Deși la început de o manieră timidă, în scurt timp avea să-și facă cuib definitiv în mintea mea hidoșenia și iraționalitatea faptului în sine, care anula definitiv și ceea ce-mi rămăsese din pretenția de gândire logică.

Mă dusesem la Departamentul Sufletelor Pierdute, care viețuiau în adâncuri, trăind din puturoșeniile venite din lumea de deasupra, cu o problemă care implica o stare profund spirituală, sperând tocmai de la ei să facă ordine pe pășunile cerului!?!

Tocmai Fețelor de Ceară, care-și făcuseră din alungarea spiritului principala îndeletnicire, le cerusem eu să-l salveze de la pieire pe George Grânaru, care cuvânta cu Dumnezeu în tot locul și vorbea pe limba întrupărilor Lui?

Și tocmai acestui Departament, care se dădea tuturor josniciilor posibile, mă adresasem eu, cu un fel de nebunie a ultimilor zile, în speranța că-mi va ajuta prietenul, un adevărat sfânt în viață, să fie tras înapoi de pe marginea prăpastiei existențiale în care privea.

Nici un om cu mintea întreagă nu putea spera la vreun act de dreptate din partea lor, darămite la tact și înțelegere umană…

Cel mult să fie privit el însuși cu o suspiciune nedisimulată și lăsat să se mire până la capăt de propria năuceală, asemenea unui animal care se uită tâmp și inocent drept în pușca vânătorului, până ce ochiul îi va fi ars de glontele care-i dă pașaportul pentru eternitate.

Oricât m-aș fi silit să mă conving că era singura instituție căreia m-aș fi putut adresa, nu reușeam decât să-mi sporesc și mai mult dilemele. În fond, ajunsesem acolo fără să mă împingă cineva de la spate, ci de bunăvoie, deși e drept, nimerisem la Departament oarecum întâmplător. Luasem la puricat firul evenimentelor până sleisem. Îmi cășunase să lansez zvonuri dărâmătoare la adresa diavoliței de Tara Galbenă. Prin urmare, mă dusesem, chipurile ca să-i facă horoscopul lui George, la una din mătcile bârfelor din lumea yoghină, zodiera numărul unu a Răuleștilor, Mama Masarian. Și ca un făcut, îmi prezentase pe acel Horațiu M. Glăvanu, care, zisese ea, era „Fața de Ceară care o ținea sub observație”. Îmi trăznise atunci prin cap să i-o reclam lui pe zeița tibetană - în ideea că cineva o va opri să-și mai verse satanismele asupra lui George - și de-aici întreaga tărășenie. Satanisme care ar fi putut foarte bine sălășlui doar în mintea mea și a lui Pavel Gorduja... suna aparent simplu, ca o

justificare decentă, ieşită dintr-o intenţie cât se poate de onorabilă - cu rezultatul că mă afundam fără putinţă de scăpare pe celălalt tărâm, al vitregiei fără de margini, de unde condamnaţii de soartă nu ies niciodată altfel decât cu sufletul complet sfâşiat.

De ce nu-mi pusesem eu toate aceste întrebări la modul cel mai potolit cu putinţă, înainte de a fi făcut un singur pas?...

Deloc curios, nu i-am suflat nimic lui Bebe despre cele întâmplate, fiindcă mi-era o frică teribilă de spiritul lui persiflant. Ba chiar ar fi putut crede că glumesc...

Era inutil să mă mai chinui zi şi noapte. Oricât de mult m-ar fi muncit îndoielile, ceva mă oprea totuşi să alunec cu totul în infern. Şi asta fiindcă, în sinea mea, în ciuda remuşcărilor cărora le căzusem pradă, nu puteam accepta nici măcar o clipă ideea că gestul meu ar fi fost cu totul şi cu totul absurd. De fiecare dată îmi zâmbea, chiar dacă stângaci şi ruşinat, strângând din dinţi, justificarea ultimă: George încercase de două ori să se sinucidă. Mă amăgeam în acest fel cu ideea că nu avusesem nici o altă alternativă şi că fusesem prins fără voia mea într-un curent al evenimentelor care-mi distrusese definitiv orice sentiment de stabilitate.

Poate că, într-adevăr, acţionasem iraţional, urmând o logică falsă şi mânat de o atitudine morală dubioasă, dar avusesem totuşi o justificare ultimă, de natură pur sentimentală: îmi fusese milă de George şi de viaţa lui, care-l părăsea văzând cu ochii.

Reuşeam până la un punct să mă mint şi să-mi potolesc focul interior, da, e adevărat, dar fără să mă pot privi cu adevărat în faţă.

Era totuşi singurul truc cu care, timp de câteva secunde, puteam să-mi amorţesc conştiinţa hăituită.

Mă ţintuia totuşi, într-o celulă imposibil de spart, un sentiment permanent de uimire - că fusesem în stare de o asemenea înjosire. O făcea cu atâta forţă, depăşind adesea pragul suportabilului, încât la răstimpuri gestul meu se autonega, iar coborârea mea în subteran îmbrăca dimensiunea unui vis...

Cum însă propriile mele argumente, circulare, mă afundau tot mai jos, într-un vârtej sufletesc care mă sleia pe zi ce trece, m-am sculat într-o bună dimineaţă cu sentimentul puternic că trebuia să pun capăt definitiv tuturor acestor frământări.

Am aprins o lumânare, aşa cum fac budiştii, încercând să uit în ceara care se scurgea tot trecutul. Nu a avut chiar efectul cathartic miraculos scontat, dar o uşurare de moment tot mi-a dat.

Ştiam în sinea mea că nici toate lumânările din lume nu m-ar fi ajutat să-mi îngrop amintirea propriei nesăbuinţe.

Mă simţeam însă în stare să suport toate consecinţele. Tot ce puteam face era să mă las purtat de un vânt de uşoară nebunie şi să aştept, cu un fel de resemnare nepăsătoare, ca să nu-i zic bucurie a nerodului, să văd care erau.

Ochii dracului, în biserică cu ei!

Perioada de acalmie şi iluzia împăcării cu mine însumi au ţinut însă doar câteva zile. La nici o săptămână după mă biciuiam din nou fără nici un fel de milă. Nu numai că renunţasem la orice pretenţie de spiritualitate, dar odată cu coborârea în subteran - orice motive aş fi avut, reale sau inventate - devenisem de o josnicie cumplită. Monstruozitatea faptului de a fi trădat, unei lumi

înfricoşător de neînţelegătoare, cele mai intime secrete ale unui prieten scump, de suflet, mă apăsa zi şi noapte, fără putinţă de scăpare. Nu-mi mai puteam găsi nici o justificare. Mă disprețuiam cumplit, fără nici o iluzie de mântuire, în cer ca şi pe pământ.

George a vrut să mă salveze cu Rugăciunea inimii. Eu, vânzându-l? – e adevărat, nu direct, dar oricum, aruncându-i mărgăritarele înaintea Feţelor de Ceară!

Momentul pe care aveam să-l regret toată viaţa sunt cele câteva clipe de suspendare a oricărei cumpătări, dar şi judecăţi raţionale - în care nici măcar nu-mi pot găsi scuza că am ezitat - când trufia şi lăcomia s-au făcut fraţi buni în inima mea şi am acceptat cele 900 de parale.

Nu prea ţinea nici comparaţia cu Iuda. Faptul de a mă stropi cu un noroi atât de amar îmi prilejuia, paradoxal, o oarecare răscumpărare în propriii ochi - fiindcă, îmi spuneam, eu nu pe George vrusesem să-l vând, ci pe zeiţa Tara Galbenă.

Şi o mai şi împroşcasem cu o acuzaţie nedreaptă, că ar fi propagat idei alarmiste şi subversive, dar ce conta, în fond intenţia îmi fusese cât se poate de nobilă, nu?

Făcusem atâţia paşi în contratimp cu tot ce îmi plăcuse să cred despre mine însumi până atunci încât, cu un ultim sentiment de ruşine, alungat undeva într-un colţ de conştiinţă şi redus la stadiul de reziduu stânjenitor, m-am hotărât să nu-i spun nimic Inei despre cele nouă sute de parale.

Mă îmboldise nu Mama Masarian, ci dracul, cu gologanii lui de aramă coclită, să încerc să dau cu ochii de acel Horaţiu M. Glăvanu... ce-ar fi dacă le-aş da lor banii, să-i împartă între ei?...

Mă bătea gândul să-i arunc la primul coş, însă chiar şi mie mi-era limpede că aş fi încununat o josnicie cu o tâmpenie şi mai mare. Curaţi sau murdari, unui sărac i-ar fi fost de mare trebuinţă paralele. Un alt gând pusese însă stăpânire pe bruma de minte pe care o mai aveam: oricui i-aş fi dat, aş fi avut sentimentul că aruncam pe el sau pe ea povara faptei mele.

Atunci mi-a venit o idee, dar aplicarea ei a trebuit să aştepte o vreme. Pe data de 26 ianuarie, ziua de naştere a vizirului Tătăroiu, m-am dus şi eu la Biserica Olari, să mă rog, ca tot omul, cu voce tare şi bătându-mă aprig cu pumnii în piept, pentru reîntinerirea la nesfârşit a primului vizir al Răuleştiului cu sceptru de preşedinte(undeva pe acolo).

-... şi ca să vă dovedesc buna mea credinţă, i-am spus preotului-başbuzuc(era maior, judecând după petlita care-i împodobea patrafirul) care m-a spovedit şi mi-a fixat penitenţa pentru toate gândurile negre la adresa reprezentantului Înaltului Padişah - aşa a mers vorba mea atunci - uitaţi nouă sute de parale pentru pictură bisericească. Mi-am exprimat speranţa că figura vizirului va apărea la loc de cinste, printre sfinţi, flori şi buldozere.

„Nu trebuie să-i zugrăvim chipul pe pereţi, fiule. Vizirul Tătăroiu va fi întotdeauna în sufletele noastre”, mi-a spus preotul, pe un ton cald, părintesc.

Cum Tătăroiu se declara el însuşi, pe un ton isteric, gesticulând şi ţopăind ca un îndrăcit, singurul urmaş autentic al lui Decebal şi Traian, apăruse deja o mişcare, în rândul scribilor de frunte, care ceruseră cu lacrimi în ochi deificarea lui. Ziua sa de naştere urma să fie declarată un miracol ceresc. Busturile sale, precum cele ale lui Caligula, împodobite însă cu tichii tătăreşti, urmau să troneze în fiece biserică. Rugăciunea care trebuia să-i fie adresată, zilnic, de către toţi copiii oraşului-stat, cu voce tare, pe străzi, la şcoală, sau

unde se nimerea, urma să fie: „Tătăroiu al nostru care stai cocoţat în ziguratul care suge jumătate din bugetul Răuleştiului, dă-ne nouă salamul nostru cu gheare de şobolani, pe baza biroului populaţiei. Iartă-ne nouă păcatele noastre de a fi jinduit la zece ouă, doi pui scheletici de 23 de parale kilogramul mirosind a pucioasă şi margarină putregăită purtând numele de unt. Dă-ne nouă conserve de stavrizi cu conţinut bogat în mercur. Şi nu ne duce pe noi în ispită să dorim să ne împărtăşim din bunătăţile magazinelor speciale ale Sufletelor Pierdute şi nici din milioanele lor, amin”.

Mă aflam în uşa altarului şi n-am putut să nu observ că acolo se mai afla un civil, cu o faţă foarte pioasă, stând de altfel într-o atitudine cât se poate de cuvioasă.

I-am cerut preotului-ofiţer să-mi taie o chitanţă, s-a întâmplat să fiu al treizeci şi patrulea penitent pe ziua respectivă care ardea de dorinţa de a vedea portretul vizirului împodobind pereţii bisericii, hârtiuţă pe care am lăsat-o lângă una dintre icoane, fără a uita însă să-i strecor cuviosului, la plecare: „pentru cetăţeanul Deşiratu, sau daţi-i măcar o fotocopie.”

Însă nu mi-am putut înfrâna convingerea că acesta din urmă ştia deja ce se întâmpla, de cum intrasem la spovedanie.

Ştii că eşti paranoic, dar noi tot te urmărim

Aveam şi zile când încercam să alung, imediat ce răsăreau, orice idee nocivă, consideraţie degradantă sau gând de mâhnire provocat de existenţa Sufletelor Pierdute.

Mi-era de fapt greu să le port pică Feţelor de Ceară fiindcă ne categorisiseră pe toţi drept săriţi atâta vreme când nu erau puţine momentele în care eu însumi mă îndoiam de sănătatea mea mintală, după joaca intensă de-a Yoga. Ceva sau cineva mă împiedicase să alunec cu totul în prăpastie. Sigur, puteam să atribui acest fapt salvator şi îngerului meu păzitor, dar cred că era mai mult decât atât.

În sinea mea îi recunoşteam aici un merit deplin lui Darie, care se ferise întotdeauna - aş zice exasperant pentru unii ca mine şi ca Bebe Jianu - să ne îndemne să îmbrăţişăm excesele de care sunt pline cărţile scrise de iniţiaţii mai mici sau mai mari, toate aşternute însă pe hârtie cu aceeaşi certitudine deconcertantă. Ba nu în puţine rânduri Darie luase în derâdere orice strădanie de-a noastră, care nu putea fi altfel decât stângace şi puerilă, de a sări peste cal. Ca să ajungem de fapt... unde?...

Nu mă încânta deloc o evadare pe plaiurile făr-de-sfârşitului răsărit de soare. Toată viaţa vrusesem să fug, undeva, cât mai departe, dacă ar fi fost posibil, pe o planetă dincolo de limitele universului cunoscut. Pe măsură ce au trecut anii, dorinţa asta nu numai că nu s-a stins, dar a căpătat dimensiunea unei realităţi întrucâtva pipăibile. Este şi motivul pentru care genul meu favorit este şi astăzi sci-fi. Un surogat, da, dar măcar unul inepuizabil, şi, cel puţin pentru mine, mai apetisant, prin cvasi-infinita sa varietate, decât lumina cea mare, care s-ar putea dovedi o nesfârşită plictiseală... o preferaţi? Vă doresc din toată inima eternitatea liniştii desăvârşite...

* * *

Repercusiunile la care mă aşteptam nu veneau de nici un fel! La câteva săptămâni după stupidul „denunţ” şi cele două întrevederi avute cu cetăţeanul Deşiratu, încă nu se lua nimeni de mine. Mă întrebam când o să mă trezesc la

poarta din strada Polonă cu duba şi aga cu lefegiii săi. Noaptea, dimineaţa, putea să se întâmple oricând.

Într-o stare de panică nu intrasem – fiindcă laş nu eram. O anticipare nervoasă începuse totuşi să pună stăpânire pe mintea mea. Aproape că voiam să fiu arestat şi să termine odată cu toată această daraveră. Numai de s-ar fi înduplecat cineva acolo, jos, în adâncurile de lignit şi antracit, să ia o hotărâre definitivă în ce mă privea. Nu că aş fi murit de plăcere la gândul unor interminabile interogatorii în coridoarele subterane ale Departamentului, dar incertitudinea cuplată cu o stare de continuă neliniște deveniseră mai mult decât puteam suporta.

Uneori mă întrebam cu toată seninătatea posibilă când o să mă omoare.

Sentimentul care-şi făcuse loc în sufletul meu era unul de pură curiozitate. Nu foarte diferit de cel avut la cutremurul din anul de grație 77... de la facerea lumii. Locuiam pe atunci la etajul trei al unui bloc cu unsprezece nivele.

Pereţii scrâşneau îngrozitor, iar tavanul se lăsase într-atât încât simţeam cum îmi atingea uşor capul.

După primele secunde, în care nu atât o frică, ci o nedumerire cum nu mai încercasem vreodată îmi amuţise orice gest(fusesem incapabil să schiţez vreo mişcare, chiar să mă adăpostesc sub grindă, deşi eram la un pas de uşă), am început să mă întreb, cu o incredibilă luciditate, cum anume o să mor: o să cadă blocul peste el însuşi, de sus în jos, sau o să se prăbuşească într-o parte.

Mai târziu îmi plăcea să iau drept sânge-rece şi curaj ceea ce nu fusese decât o paralizie completă a voinţei.

Cu aceeaşi uimire detaşată – indiferent care ar fi fost de astă dată cauza, putea să fie şi dovada unei naivităţi iresponsabile - mă aşteptam în permanenţă ca vreun Suflet Pierdut să facă un prim pas şi mă întrebam care va fi acesta.

Nu mai încăpea nici o umbră de îndoială: Feţele de Ceară se lămuriseră rapid de cel puţin un adevăr – eu şi nimeni altul eram autorul proorocirii despre executarea cu archebuzele a vizirului Tătăroiu. Şi încă de nişte lefegii albanezi, foarte probabil mafioţi... măcar să fi fost vreo naţie mai acătării, aşa putea fi considerat chiar insultător, mai ştii…alta e să fii ucis de oamenii vicontelui de Bragelonne, sau şi mai şi, de ducele de Buckingham în persoană, care să-ţi sloboadă un plumb în frunte, rupându-se el pentru o clipă de lângă cocota lui, bruneta Carla, jumulită bine... oh là là, mascalzone... aşa mai zic şi eu zvâcnire între moarte şi viaţă... ce ieşire din scenă miraculoasă... cel puţin aşa aveam şi noi şansa să intrăm în lumea bună…

Prevestisem în fond sfârşitul regimului, fapt ce ar fi putut avea darul să-i accelereze pieirea - o crimă, în ochii lor, la fel de gravă şi oricum de neispăşit.

Mi-era deci clar ca bună ziua că mielul pe care-l păşteau eram eu.

Mai ales dacă îl categorisiseră pe George drept paranoic, iar pe Ileana probabil de schizofrenică(sau cum o fi sunat în terminologia lor specială).

Nici cea mai înfierbântată şi caustică minte nu i-ar fi putut lua pe ei drept conspiratori.

Cu cât treceau mai multe săptămâni de la momentul primei mele vizite la Deşiratu, cu atât îmi era mai clar că cel puţin pentru George - sau aşa îmi închipuiam eu - nu avusese nici o consecinţă practică. Nimeni nu îl ajutase să-şi depăşească criza psihologică, iar zeiţa Tara Galbenă vieţuia ca mai-nainte, liberă să vegheze ca întotdeauna, cu sânii ei goi, asupra celor mai neajutoraţi dintre muritori.

Nu aveam să ştiu niciodată cât de mult îl afectase pe George - cu care

evitam cu bună știință să mă întâlnesc - decizia mea de a mă duce la Sufletele Pierdute. Poate că fusese lovitura finală dată unei minți și așa șubrezite. Era foarte posibil să nu făcut altceva, prin gestul meu, decât să îi accelerez dorința de a scăpa definitiv de o viață care nu-i mai oferea decât deziluzii.

Rămâneam astfel în miezul vâltorii de unul singur, incapabil să-l ajut în vreun fel pe George și totodată posesor al unui secret monstruos, apropiata asasinare a vizirului, taină care se cerea imediat investigată cu desăvârșită atenție. Într-un moment de rătăcire, judecau probabil Fețele de Ceară, mă luase gura pe dinainte, scoțând la iveală ițele unui complot ce trebuia decapitat cât mai repede posibil.

Însă indiferent la ce concluzie ar fi ajuns, nu mă puteau lăsa să zburd ca un codan prin Răulești.

Dacă mă considerau una dintre rotițele conspirației, eram terminat.

Tot așteptând să mi se întâmple ceva, eram tot mai nedumerit de faptul că eram lăsat în pace. Ehe, dar nu mă ochiseră numai pe mine, doreau să știe cu cine mă întâlneam, cât de departe mergeau firele uneltirilor, și, când ne-ar fi fost lumea mai dragă, să ne găbjească pe toți și să ne arunce în groapa cu lei.

În toată această afacere din păcate nu aveam decât un singur aliat. În el mi-era speranța de mântuire, de la el așteptam o mână salvatoare:

„Las' că vă arată vouă Kazi Lama!"

Cum însă nu mă interoga, bătea sau tortura nimeni, singurul lucru care-mi rămânea de făcut era să-mi contemplu, în singurătatea mea neputincioasă și aparent iremediabilă, nesăbuința nemăsurată, impardonabilă și nemaiîntâlnită, de a mă fi dus de bunăvoie la Fețele de ceară ca să denunț o nălucă. Dar în afară de a privi sec și pustiit acel moment, înghețat în timp și încremenit în mine, așezat bine de tot pe un pământ sterp, de pe care dispăruse orice mlădiță de simțire, altceva nu puteam face.

Nu puteam acuza pe nimeni din Departamentul Sufletelor Pierdute că mi-ar fi făcut vreun rău teribil. Nici după atâția ani nu le pot reproșa de fapt nimic, iar drumul până la o reală împăcare cu mine însumi e mai lung decât cel până la adevărata lumină. Invenția poetică are și ea limitele ei. Nimeni nu este de vină pentru propria noastră imbecilitate și nu există cred păcate mai stupide și care te rod mai tare decât cele pe care le comitem cu seninătate și voioșie împotriva noastră înșine, a bunului-simț și vocii lăuntrice care ne îndeamnă la cumpătare. *Jihadul* meu e cu mine însumi, cel mai anevoios război dintre toate, după cum ne povățuiește atât de înțelept, și atât de greșit înțeles, Profetul.

În fond ce aveam să le imput personal Fețelor de Ceară? Aveau păcatele lor, de sistem, dar nu le puteam reproșa propria mea naivitate, ale cărei margini, parcă nesfârșite, mă luaseră prin surprindere și pe mine.

Mă înnebunea în permanență gândul că plăteam, prin însăși tortura la care mă supuneam, prețul incredibilei mele nesocotințe. Măcar de m-ar fi persecutat cineva, aș fi avut atunci o justificare *post factum*, mi-aș fi putut spune că gestul meu nu fusese în zadar, aș fi expiat prin suferință atașamentul față de o cauză nobilă.

Mă sacrificasem, într-un mod cu totul și cu totul bizar, pentru salvarea altuia, probabil imposibilă. Inutilitatea gestului meu mă privea atunci în față cu și mai mult cinism, într-un colț în care deja mă declarasem singur învins.

„M-a împins ceva mai presus de mine"... poate suna sau părea măreț și chiar sublim, înscris ineluctabil în destinul tragic omului, ca ființă generică, dar nu este decât o scuză patetică a animalului irațional și bestial. Mai presus

decât noi nu sunt decât cerul şi paradisul, doar că uneori iadul dinăuntrul nostru - de altfel singurul său loc de reşedinţă - e atât de cumplit încât până şi zeii se dezic de noi.

Gestul meu era cu atât mai ticălos, ieşind din sfera oricărei penitenţe posibile şi deci sustrăgându-se de-a pururi unei eventuale iertări viitoare, cu cât nimeni, la Răuleşti, nu-şi reclamase din proprie iniţiativă vecinul sau colegul de birou. Ca o problemă de principiu, răuleştenii nu colaborau niciodată de bunăvoie cu Departamentul Sufletelor Pierdute. Dintre toţi, numai eu găsisem cu cale să fac gestul pueril, absurd şi grotesc, de a denunţa iubita prietenului, nimeni alta decât zeiţa Tara Galbenă, cu scopul de a-l împiedica pe Ananda, discipolul favorit al lui Buda(sună ca un fel de grădină zoologică... vă vine să râdeţi, eh?... mie nu), să-şi ofere prea devreme Nirvana!

Mă dovedisem în cele din urmă un jalnic colaboraţionist, în ciuda tuturor mofturilor mele de mare spiritualizat.

Şi din acest punct de vedere mă simţeam marginalizat. Eram, de asta sunt convins şi acum, un caz cu totul şi cu totul singular. Chiar şi în momentele în care pioşii mei concetăţeni erau chemaţi la discuţii camaradereşti, nimeni nu vorbea mai mult decât ar fi trebuit. Întotdeauna bunii noştri răuleşteni dădeau informaţii unii despre alţii doar „fiindcă fuseseră făcute presiuni asupra familiei", ameninţaţi că „vor fi consecinţe", şi alte asemenea scuze care de care mai onorabile. Nu, bunii noştri concitadini nu erau sub nici un chip germani. Măcar atâta consolare îşi pot găsi.

Într-o regiune oarecare dintr-unul din landurile germane - n-are importanţă numele, şi cum faptul este real, landul trebuie luat în mod generic - toată lumea era de părere, imediat după război, că Gestapoul trebuie să fi dispus probabil de mii de agenţi, prea ştiuse totul despre orice suflet de om, tot ce mişcase acolo, de dimineaţa şi până seara.

Când s-au deschis arhivele, nu mică le-a fost mirarea, tuturor, când au descoperit că Gestapoul avusese în regiunea respectivă doar douăzeci de oameni, care nici nu prea avuseseră timp să facă arestări deoarece nu mai pridideau, din zori şi până-n noapte, citind cele peste şase sute de mii de delaţiuni, multe anonime - atâtea s-au adunat în cele din urmă - cu care serioşii şi oneştii germani îşi dădeau unii altora în cap. „Vecina mea aduce puţin a evreică"... „cutare n-a răspuns, ieri, în piaţă, cu salutul de Heil Hitler suficient de convingător"...

În mod cert, am ajuns eu la concluzia, sunt mai bun decât nemţii, n-am făcut decât totuşi un denunţ, şi acela în persoană. Ştiu că e o scuză stângace şi penibilă, cu care vreau să-mi poleiesc după atâţia ani propria inepţie, dar e singurul mod în care mă opresc de la a mă crucifica definitiv.

Erou necunoscut sau şapte viziri dintr-o lovitură

Dintr-o disperare neputincioasă, inversasem cu totul semnificaţia actului în sine, atribuindu-i o importanţă care mă umplea şi pe mine de o uimire înfricoşată.

Adoptasem în acest fel o cu totul altă tactică, în realitatea căreia, cu timpul, ajunsesem să cred cu desăvârşire. Păream că uitasem de George şi de falsele - de pe acum - lui probleme. Cineva trebuia să le arate Feţelor de Ceară că nu ne era cumplit de teamă de ele, aşa cum ar fi dorit-o. Fiecare dintre noi

aştepta ca un altul să-şi dovedească vitejia, aşa că mi-a părut bine că unul din primii paşi l-am făcut chiar eu.

George? Care George? Eu avusesem încă de la început propria agendă, subversivă şi anarhistă, ce-mi păsa mie de bazaconiile lui? Dorinţa de a-l ajuta fusese doar aşa, de ochii lumii. Doar nu era să-mi fi bătut eu capul cu toţi angoasaţii, debilii mintali şi demenţii de la cercul lui Nuc Văcaru!

Nu mă interesa pe mine lumea spiritului, eu în politică tânjeam să intru.

Un om deosebit de curajos, un caracter cu adevărat nobil, răspândise câteva mii de manifeste împotriva lui Tătăroiu, dar eu mă aruncasem în vizuina zmeilor ca să le azvârl în faţă că vizirul va fi asasinat şi deci Ritualul anual de Întinerire pentru totdeauna oprit.

Trăiam pe atunci într-o laşitate generalizată. Aşa că devenisem mândru nevoie-mare de mine însumi. Nu făcusem, ce e drept, nici un act de mare dizidenţă, dar, într-o lume în care auzeai la fiecare pas „Ionele, strigă dragă şi tu ca ei dacă vrei să-ţi fie bine, altfel ţi-ajung copiii pe drumuri", arătasem în mod deschis că prea puţin îmi păsa de Sufletele Pierdute. Măcar dacă părăseam viaţa asta de mizerie şi chin, să o fac cu fruntea sus. Dubla mea coborâre pe celălalt tărâm căpătase astfel o aureolă eroic-mitică. Iar mie îmi atribuiam statura unui personaj de legendă.

Îmi spuneam că mă băgasem în mod intenţionat în bârlogul vârcolacilor ca să profeţesc public uciderea vizirului Tătăroiu, în ideea că cel mai bun mijloc de a dărâma un regim este să-i prezici public pieirea. Aria calomniei e un fel poetic de a populariza Teoria haosului, cea cu fluturele care poate provoca o furtună la mii de kilometri distanţă de bătaia aripilor sale. Eu, de unul singur, declanşasem acest act măreţ, neştiut de nimeni. În fond, îmi spuneam eu, gestul meu, profund sacrificial, fusese cel al unui mare patriot, pe care generaţiile viitoare nu vor întârzia totuşi să-l aprecieze ca atare.

Mă şi vedeam intrat în cărţile de istorie, luat ca model de răuleştenii de mai târziu. Mi se vor ridica statui, îmi vor fi închinate ode, mie, Proorocului Iezechiel, eliberatorul poporului, cel care l-a descătuşat de arnăuţism. Tânjeam după martiriu, mi-era sete de el. Eu nu eram un paranoic asemenea vizirului Tătăroiu, ci doar un mare iluminat, care încă nu mă dezvăluisem lumii deoarece nu se arătase încă demnă de mine.

Iată de ce mă jignea de moarte că nimeni nu se interesa de mine şi nu fusesem arestat şi torturat. Cum adică, nu eram suficient de important? Mi se refuza până şi satisfacţia martiriului. Se vede treaba, Feţele de Ceară nu erau dispuse să-mi acorde nici măcar atâta bucurie. Cumplită perversitate. Ce sistem tâmpit şi imoral, phiu drace, nici erou nu-ţi dă şansa să fii. Te obligă la modestie, mă rog, e şi asta o formă de iniţiere... Sufletele Pierdute mă invitau astfel, cu subtilitatea budistă şi *tantrică* ce le era caracteristică, să-mi contemplu propria nimicnicie, vidul interior, deşertăciunea, lipsa de substanţă a tuturor lucrurilor...

* * *

Fără să încerc să-mi găsesc a nu ştiu câta justificare, vinovată de situaţia în care căzusem fusese nu numai propria mea iraţionalitate, dar şi rudimentara gândire magică ce plutea în aer, purtând masca unei false spiritualităţi, şi căreia îi căzusem toţi cei aleşi victimă de ani de zile, cu o uşurinţă care nu putea avea drept scuză simpla inocenţă a ochiului cu care priveam lumea.

Găseam „nu întâmplător" o carte pe care o căutam de mult timp, ne întâlneam, nu ca urmare a şansei oarbe, cu o persoană de care ne amintisem cu doar câteva ore înainte, aveam vise profunde, cu totul neobişnuite, asupra

„semnificației” cărora făceam greșeala să poposim cu o secundă în plus față de cât ar fi fost necesar ca să alungăm aburii somnului, ne lăsam călăuziți de intuiție, care în cazul nici unuia dintre noi „nu greșea”... n-ați constatat cum destinele lumii se află în mâinile inconștientului colectiv și ale arhetipurilor pitite în văgăunile sale?

Sentimentele erau cele care ne îndrumau într-o direcție anume, niciodată pe alăturea cu drumul.

Astfel, îmi fusese dat să fiu coleg cu George, ne fusese scris să facem împreună Rugăciunea Inimii și, tot așa, ne era destinat amândurora să-l trag înapoi de pe buza prăpastiei. Mi se deschisese deci o poartă, arătându-mi direcția pe care trebuia să o urmez, fără nici un fel de tăgadă. Să mă adresez deci neîntârziat vulpilor să salveze iepurașul! Numai o persoană înzestrată cu o inteligență de un soi aparte ar fi putut descifra astfel de semne...

... Nu!... nu-mi fusese scrijelită acea clipă în inima omniprezentă a veșniciei, nu-mi fusese hotărât mie să-l salvez pe George, eu și numai eu am ales această cale, într-o clipă de plictiseală, pas care o să mă urmărească până în mormânt...

Până la urmă eram și eu un vrednic și neînduplecat locuitor al eternului Babilon...

Pleavă și atât

Zilele treceau apăsător, mai ales că și la serviciu părea că se mișcă încet încet ceva.

Nu-mi dădeam bine seama ce anume, dar simțeam că unii colegi își schimbaseră atitudinea față de mine.

Pe etajul unde lucram se aflau secțiile mai multor firme, iar pe culoare dădeam nas în nas mai tot timpul cu foști sau actuali colegi de facultate.

Citeam pe fețele unora priviri disprețuitoare sau era mintea mea prea încordată? Îmi proiectam fără să vreau crisparea asupra a tot ce mă înconjura?

De câteva ori s-au petrecut câteva incidente ciudate, care m-au pus pe gânduri. Cineva părea să înceapă câte un scandal, din senin, al cărui obiect eram invariabil eu.

Odată m-am dus să caut niște cataloage într-un atelier învecinat, iar rezultatul a fost că m-am trezit atras într-o discuție absurdă cu o desenatoare, urmarea căreia un alt arhitect, care n-avea nici un amestec în dispută, m-a făcut deodată cretin, în așa fel încât să-l audă toată lumea.

Nu m-a amuzat deloc, mai ales că un coleg m-a luat deoparte și mi-a șoptit: „fii atent cu ăsta, tată-său este șeful garajului Fețelor de Ceară, de pe strada Eforie”.

M-am trezit apoi cu un nou apelativ, în cursul unei întâlniri cu un grup de arhitecți așa ziși de elită, care lucrau la hidoasele obiective faraonico-funerare cu care umpluse vizirul Tătăroiu orașul-stat, și în primul rând la ziguratul său, pentru ridicarea căruia fusese ras la pământ unul dintre cele mai pitorești cartiere.

Pe unul dintre ei, Călin Ciripel, îl știam dinainte, și aflasem, ca toți ceilalți, că era ginerele unui general al Sufletelor Pierdute, unul dintre cei cărora li se învârteau în cap ideile precum roata unei mori de apă.

Îl credeam un om civilizat și de bun-simț, de aceea nu mică mi-a fost mirarea atunci când, în cursul unei conversații, s-a uitat lung la mine și a rostit

apăsat: „cine te-nvață mă pe tine să faci chestiile astea?…gunoi, un gunoi!”.

Că mi se urcase sângele în cap e puțin spus. Mi-am zis însă că n-avea nici un sens să fiu supărat pe ei.

Erau niște bieți trepăduși, care acționaseră la un simplu ordin. Culpa lor era mai mică decât a mea. Cel puțin, în cazul lor, le dictase cineva ce să facă, în timp ce eu mă vârâsem singur într-o încurcătură fără margini.

Nu trebuia să fii din cale-afară de deștept ca să-ți dai seama că cineva - nu era deloc greu de ghicit cine - se zbătea din răsputeri să-mi facă viața un coșmar.

„Nu va trece mult timp până ce vor începe să facă presiuni și asupra ta”, am avertizat-o cu năduf pe Ina.

A tras adânc în piept, după care s-a uitat cu exasperare la mine, apoi la propriul picior, pe care și-l legăna mai mult ca de obicei.

Cretin, gunoi, era clar că cercul de foc se strângea în jurul meu, fără ca eu să fi avut chiar și cea mai mică posibilitate de control.

Într-o astfel de situație, mi-am spus, singura scăpare posibilă era să ai prieteni cât-mai-jos-puși. Era ceea ce-mi lipsea cu desăvârșire.

Știam deci ce aveam de făcut, dar nu aveam habar în ce direcție și nici cât de tenebroase erau adâncimile spre care trebuia să mă îndrept. Dacă nu mă puteam aștepta la nici un sprijin din subteranele Răuleștiului, singurul loc unde îndrăzneam să-mi ațintesc privirile era cerul.

* * *

„De ce nu vii, mamă, la biserică?”, m-a întrebat într-o seară doamna Ortansa, în curte, molfăind o prună...

Am luat și eu una. Știam că aveau viermi, erau din pomul din fundul grădinii, dar erau de o dulceață care-ți topea cerul gurii.

„Vino, mamă, la Sfântul Iosif, la liturghie, te văd abătut rău de tot. Să vezi ce liniște sufletească o să capeți după liturghie.

Mi se părea absurd să mă convertesc la o religie pe care o detestam cumplit, iar înfiorătorul scandal de pedofilie punea în evidență adevărata ei decădere morală, ce nu era de acum, ci dintotdeauna. Cine ar fi îndrăznit să reclame preoții pedofili pe vremea Inchiziției? Numai în Irlanda, mii și mii de băieți au fost abuzați sexual de către preoții catolici în ultimele câteva zeci de ani... dar cine era oare vinovat de spargerea buboiului care cocea de sute de ani?... evreii, firește!, s-a isterizat o înaltă față bisericească de la Vatican... evreii, ca de obicei, eternul țap ispășitor al nebuniei ultime și orbirii șuierătoare a omenirii, nestemata din lotus...

Striviți grumazul șarpelui cu penele paradisului !

Cei câțiva arhitecți, colegi cu Virgil, erau aprig instruiți de către lucrătorii Departamentului: „începeți orice discuție cu el cu un ton plin de arțag, terminând prin a-i arunca tot soiul de jigniri. Spuneți-i că nici unul dintre voi nu poate lucra cu el. Țipați la el și priviți-l cu asprime în ochi, trebuie s-o simtă!”.

Cu partea „medicală” fusese însărcinat un oarecare Sile Pascăr, care nu scăpa nici un prilej să-i aducă pe cap câte un prieten sau prietenă de-a lui care, după ce se uitau la Virgil Argintean și îl ascultau câteva clipe declarau răspicat, ca să-i audă toți cei aflați în preajmă: „e schizoid”...

N-avea altceva de făcut decât să zâmbească nepăsător și amar și să fie de

acord, tacit, cu ei şi cu Feţele de ceară care comandaseră întreg spectacolul, pâinea cea de toate zilele a unora dintre cei mai „talentaţi” arhitecţi răuleşteni.

Oricum îi şoptise cineva, cu cagula ridicată, la un colţ: „popo, popo, popo, fii atent ce faci, că ai căruţa grea... ”

Cloaca maxima

Au urmat apoi câteva săptămâni în care totul părea să decurgă în mod normal. Avusesem parte de un singur incident, care-mi confirma, încă o dată, de ce-mi doream atât de aprig să emigrez.

Şeful meu direct, un excelent organizator, un om înzestrat cu discernământ şi de un real talent, deşi trebuia să încerci să-l cunoşti puţin ca să-ţi dai seama de asta, ne ceruse să-i prezentăm până a doua zi la prânz câteva schiţe cu locuri de joacă pentru copii, deoarece avea o promisiune de contract din partea Consiliului local.

M-am aşezat imediat la planşetă şi cam tot ce mi-ar fi plăcut mie, copil fiind, să văd într-un loc de joacă, am pus pe hârtie. Desenasem totul de mână, inclusiv axonometriile, şi, după câteva ore de lucru frenetic, am reuşit ca până la prânz să-mi încropesc propunerea, pe care i-am şi dat-o şefului.

Credeam că şi ceilalţi se apucaseră de treabă, dar nu mică mi-a fost surprinderea să văd că nici nu le păsase.

Câţiva dintre ei se tânguiau, penibil, că n-aveau nici o idee.

Atunci - nu înţeleg nici acum de ce a trebuit să mă aflu în treabă, doar că doream să dau o mână de ajutor - am telefonat, *în văzul şi auzul tuturor*, la Şcoală, întrebând de Bebe Marcu, un om Dumnezeiesc de talentat(Ictinos şi Callicrates cu dalta lui Phidias şi penelul lui Raphael), lector la catedra de Studiul formei, altfel o adunătură de gogomani şi hahalere. N-am dat de el, dar i-am explicat, secretarei, cred, că aveam nevoie să vedem nişte colecţii de proiecte de mobilier urban fiindcă urma să facem o prezentare Consiliului. Treaba a rămas în suspans - la catedră nu era ca de obicei mai nimeni - aşa că mi-am văzut de ale mele.

A doua zi, şeful mi-a lăudat planşele - eram de altfel singurul care le prezentasem. Credeam că toată afacerea fusese lăsată baltă, când, peste câteva zile, am rămas uluit când am auzit o colegă - spunând, în mijlocul unui grup care părea să-i soarbă vorbele - e drept că fata era drăguţică - că sunt un neruşinat, care se dusese la Bebe Marcu, copiase pe rupte din proiectele aflate acolo, ca apoi să mă împopoţonez în faţa şefului! Ba mai şi ameninţa că o să-i spună şi lui bărbatu-său, un ungur(amănunt care mă face şi acum să tremur de emoţie)...

Dar toată lumea, în primul rând cei din acelaşi birou cu mine, văzuse că mă apucasem imediat de lucru, iar peste câteva ore încheiasem(şeful s-a mirat chiar că terminasem planşele atât de repede).

Iar dacă aş fi vrut să plagiez proiecte - procedeu care mă dezgusta în principiu - mi-aş fi luat măcar elementara precauţie să mă ascund, nu să telefonez la Şcoală la modul atât de sonor cum o făcusem!

Puteam să intervin şi să le sparg bârfa, dar eram prea uluit ca să mai schiţez vreun gest. Sincer să fiu, nici după atâţia ani n-am reuşit să scap de amărăciunea pe care am simţit-o atunci. Mă roade mai tare decât aş putea s-o spun în cuvinte.

Întâmplarea făcuse să-mi găsesc, chiar în acea perioadă, la un anticariat,

un volum de Arghezi, ce aduna articole publicate în anii '20-30. Nu mi-aduc aminte precis formularea lui, dar ideea era că doar cei care pleacă din atmosfera îmbâcsită de râcă și individe din Regat pot avea vreo șansă să se afirme afară.

Iar fățărnicia *unora* dintre colegii de facultate era cu atât mai revoltătoare cu cât Arhitectura deține probabil tristul record - poate și acum neegalat - al numărului celor care intrau prin fraudă - ori primind acasă subiectele, în plic(în cazul fiilor de nomenclaturiști ori de Fețe de Ceară), ori cumpărându-le la sume exorbitante(pentru cei cu dare de mână – un coleg, Mirel Șarcuș, ne mărturisise el însuși odată, după câteva beri, că părinții lui îi plătiseră 125.000 de parale lui Nidu Secăriciu, viitorul șeic, pentru subiectele de intrare!!!). Și mai era apoi mafia meditațiilor... ohoho... iar înainte vreme, pe când țârcovnic era Sacanio Grobian, se proceda și mai grosolan, cu planșele însemnate în văzul tuturor candidaților…când Școala era una de simandicoși, care veneau la atelier cu câte *două* Chihuahua: „el e al meu și ea e a lui, hi hi hi…" corectitudinea era un fel de mâncare aproape necunoscut…la capătul unor plângeri care amenințau să fie cam prea zgomotoase(„unii studenți fac proiecte de idei, alții, desene pe hârtie"), profesorii au organizat în cele din urmă o expoziție, ca să explice notele: „și ce dacă proiectul acesta de teatru are foaierul de trei ori mai mare decât suprafața cerută în temă, a cârâit ca un pelican rectorul de atunci, penibilul și submediocrul Limbric Pupăcescu, i-am dat zece fiindcă mi-a plăcut cum sunt colorate fațadele!"(unul dintre cei doi autori fusese chiar George, penelul cu pricina, care, luat la rost de mine, mi-a spus răspicat că era teribil de jenat și încurcat de întreaga situație – Bebe Jianu nici n-a vrut să vină la prezentare, zicând că nu-și bate el capul cu tâmpiții)…grupa mea fusese una năpăstuită și de sacrificiu, dar o cohortă de alți studenți, și nu numai dintre cei care dădeau în particular mâna cu profesorii, predau proiectele când aveau chef, chiar la mai bine de două săptămâni după expirarea termenului…pe unul din proiecte, dintre cele afișate pe culoar spre iluminarea nătăfleților, un plagiat evident după Japan Arhitect, fuseseră puse pe drept cuvânt niște tălpi, însoțite de comentarii scurte: „rușine!... pe ăsta zece?... pile…Boule…" și sunt al naibii de mulți cei care nu știu să țină creionul în mână și au pășit în incinta Templului împinși cu forța prin ușa de serviciu!...

Cum n-aveam de gând să fac prea mulți purici la institutul unde lucram, am hotărât să dau pentru moment uitare incidentului - deși de-a lungul timpului avea să-mi revină din când în când în minte, asemenea unui vis murdar și unei ape colcăite rău mirositoare, care, dintr-un motiv sau altul, refuză să-mi dea pace.

Prin mlaștini

În ziua când a fost chemat în subteran, George a avut impresia că a coborât în infern, cu atât mai puternică cu cât a fost interogat într-una din minele de lignit. A umblat apoi zile în șir fără să vadă mai nimic, muncit de un singur gând. Nu putea să accepte sub nici un chip să trădeze încrederea lui Virgil. Îi veni în minte chiar să se întoarcă acasă, în România Mare, la Alba Iulia, deși teleportarea de pe un tărâm pe celălalt implica adesea pentru el o suferință inumană. Chiar așa, să plece, abandonând deodată totul, ca un laș? Poate că lucrurile se vor aranja din nou, de la sine...

Nu pricepea de ce era forţat să dea cuiva socoteală despre ce discuta cu Virgil. Îl chinuia cumplit că trebuia să privească un om în ochi, ca apoi să-i toarne unui străin ceea el îi vărsase din prea plinul inimii lui. Nimic nu i se părea mai josnic. Ce ţară, ce sistem, ce oameni sunt ăştia între care trăia? Pentru prima oară îi păru cumplit de rău că venise în acest Babilon Răuleştean, infestat de hoituri umane, dogorindu-se la duhoarea din adâncuri. Nici măcar nu se mira că a ajuns, el, să vadă oamenii într-o astfel de culoare...

Se simţea hăituit din toate părţile şi nici măcar nu ştia de către cine. Numai de n-ar fi fost nesăbuinţa lui Virgil... de ce trebuise s-o reclame? Cum putuse să dea dovadă de atâta prostie şi cruzime?

Cu fiecare zi care trecea, gestul lui Virgil de a se duce de bunăvoie la Departamentul Sufletelor Pierdute ca s-o denunţe pe Ileana, pe motiv că ar fi fost şefa unei secte sinucigaşe care se ocupa cu magia neagră, i se părea de o imoralitate şi o enormitate copleşitoare. „Numai o minte perversă s-ar fi putut gândi la aşa ceva", îşi spunea el. Şi-a dat seama, în volbura câtorva minute, că Virgil rămăsese pentru el o mare necunoscută. Încă de la începutul prieteniei lor crezuse a vedea în el ceva bun, mocnind sub un strat gros de magmă, dar care merita efortul să fie redat luminii. Ce-l iritase cu adevărat la el erau inconsecvenţa şi incapacitatea lui fundamentală de a crede. Sperase în tot acest răstimp că îl va putea schimba. Şi chiar avusese o vreme sentimentul că pornise pe calea cea adevărată. Îl amărau nespus uşurinţa şi cerbicia cu care Virgil respingea toate argumentele în favoarea existenţei lui Dumnezeu.

Doar arareori admitea posibilitatea asta, dar şi atunci o făcea fără convingere, ca şi cum ar fi dorit să scape de o obligaţie cam obositoare şi pe deasupra stânjenitoare.

Era pentru el o idee cu care cocheta ca şi cum ar fi fost un obiect de joacă, faţă de care nu simţea nici un fel de admiraţie, dar căruia era din când în când dispus să-i disece măruntaiele, şi o făcea cu un asemenea nesaţ!...

„Şi n-am oare dreptate?"... uneori însă, lui George întrebarea lui Virgil nu i se mai părea atât de nelalocul ei ca înainte, nici nu-l mai încerca revolta la auzul ei... „cât de mult m-am schimbat, Doamne…"

E drept că încercase de două ori să sară, dar s-a oprit de fiecare dată fiindcă simţise în ultima clipă că revolta sa supremă n-ar fi avut nici un rost, că ar fi făcut o greşeală amarnică şi mai ales inutilă. Şi mai ştia că mijea acolo, în străfundurile lui, o forţă implacabilă, în stare să mişte întregul univers, şi care părea să fie un alt el însuşi, refuzând să moară... e atât de greu să priceapă... lasă, o să înţeleagă altădată...

„Şi apoi, se află cineva în univers care să-ţi fie martor?", îl întrebase Virgil, cu o chinuitoare stăruinţă...

Chiar dacă nu i-ar fi întins nimeni nici o mână şi acel presupus, unic spectator, ar fi rămas indiferent, rânjind cinic, asta nu mai avea deja nici un fel de importanţă pentru el... îl muncea însă să ştie, acea faţă, care tot mai des îi părea îndepărtată precum gheaţa genunilor, exista ea... totuşi?... era într-adevăr el, George, cel pe care-l rodeau astfel de gânduri?... avea clipe când nu se mai recunoştea...

Însă închisoarea în care fusese aruncat, cu voia sa şi fără putinţă de ieşire, fusese construită, cu tot cu pereţi şi zăbrele, din chiar frânghiile de lumină între care-şi înfăşurase şi rătăcise odată, hămesit, sufletul. Nu mai avea ce face, strânsoarea lor îi mai încălzea inima şi nu-l lăsa, încă, să cadă...

Pustiu în toți

De la George nu mai auzisem nimic de câteva săptămâni bune, și nici că-mi părea rău, fiindcă nu mă simțeam de nici un fel în stare să dau ochii cu el.

Inima mi-a tresăltat mai tare ca de obicei în momentul în care, într-o seară, când tocmai o luam pe Ina de la institut, i-am auzit în telefonul mobil vocea... era cea a unui om bolnav și disperat... ținea neapărat să ne vedem.

Ce era de făcut? Să fi refuzat să mă întâlnesc cu George... nu mă mai interesa deloc soarta lui?... atunci la ce mama dracu' mă vârâsem într-un asemenea bucluc?

Iar Ina? Ah, nu-mi era de mare folos. Nu aveam nevoie de nervii ei și nici să mă copleșească cu grijile ei, care mă sufocau.

Mereu George, refuza să dispară... mergeam atât de departe cu patetismul încât mă credeam mai singur decât dacă m-aș fi aflat pe un creștet pleșuv de munte...

... tocmai când mă forțam mai stăruitor să înfund undeva, într-un colț de memorie, denunțul meu stupid și ilogic. Oscilam însă între dorința de a-mi plânge de milă - sau măcar pe umărul cuiva - și sentimentul de furie îndreptat împotriva propriei persoane - cum putusem să fiu atât de necugetat?

Mi-era greu să mai schimb vreo vorbă cu George, într-atât mi-era rușine de mine însumi. Mă simțeam cumplit de vinovat față de el, dar n-aș mai fi putut spune precis de ce. Și nici să fac cât de cât lumină în pâcla care-mi năclăia gândurile nu mai eram capabil.

Vocea lui ezitantă părea să fi acceptat să ne vedem de-abia peste o săptămână.

Și totuși, cu puțin înainte de miezul nopții ne-am trezit cu o bătaie în ușă. George s-a fâstâcit în pragul ușii, văzând-o pe Ina în pat, dar l-am invitat hotărât înăuntru, cu nesaț: hai s-o lămurim acum decât mai târziu.

Ne-a salutat cu o căutătură intensă, plină de subânțelesuri care se amestecau de-a valma, printre care mi se părea că descifrez mai ales o ură mocnită, un sentiment care-i fusese cu totul străin până atunci.

Poate că era totuși doar oboseală și foarte multă lehamite. S-a așezat pe un fotoliu, privindu-mă fix. Se uita la mine cu o mare mâhnire în suflet, de parcă mă revedea după o lungă despărțire, timp în care mă uitase aproape cu totul, și se străduia acum să mă descifreze până la ultima fibră - oare ce anume se întâmplase cu mine de mă schimbasem atât de mult în rău?

Poate îl contactase vreun Suflet Pierdut, poate că zeița Tara Galbenă însăși fusese coborâtă deja din cerul ei, într-un coș agățat de o frânghie, până în vreuna dintre mine și interogată, ocazie cu care sânii ei goi se acoperiseră cu praf de cărbune. Părea însă mai mult contrariat și dezgustat decât speriat.

Știam foarte bine că dintre noi doi eu aveam să deschid primul gura.

Oricum aș fi spart gheața, eram convins că o să iasă la iveală o apă sulfuroasă și coclită.

Nu mai suportam privirile lui. Cum n-avea decât chiloții pe ea, Ina se întorsese pe partea cealaltă, într-o rână, cu spatele gol, tăcută, și își aprinsese o țigară.

-Poți să nu fii de acord cu mine. Dar un lucru trebuie să recunoști: am făcut-o pentru tine. Mai mult decât atât: am fost în toată această perioadă cinstit și te-am prevenit în privința a ce avea să se întâmple. Dacă am greșit

sau nu, numai viitorul o va putea spune. Cum s-ar zice, al meu să fie păcatul. Poți să te dezici total de mine.

Mai grav de atât nu puteam fi, deși, în ce mă privește, ori de câte ori vreau să fiu patetic încerc în același timp un puternic sentiment de ridicol.

-Ducându-mă la Fețele de Ceară, mi-am asumat implicit niște riscuri de care nu sunt probabil conștient. Suna însă a bravadă, deși mai degrabă, în ochii lui, a scuză șubredă, care urmărea să confere gestului meu un plus de greutate, eventual să-i suplinească lipsa de logică, oferindu-i o justificare morală ultimă: poate nu fusese cel mai inteligent lucru pe care-l putusem face, dar era cel puțin dezinteresat.

Întâlnirea dintre noi se anunța scurtă(o veșnicie, avea să mi se pară, într-atât mă apăsa prezența lui). Simțisem brusc nevoia să-l tachinez, chiar cu răutate - să-i dovedesc că gândirea lui nu era corectă din punct de vedere politic - de parcă mi-ar fi fost cel mai aprig dușman, dar am lăsat-o baltă.

El vorbea monosilabic, iar eu îl priveam tăcând, cu un amestec de mânie abia reținută și plictiseală. Nici măcar nu eram foarte atent la ce îmi spunea, dar deslușeam în bolboroseala lui tot felul de acuzații. De fapt nu știam cum să scap de el. Voiam să găsesc un motiv să ne despărțim cât mai repede și totuși o fascinație diabolică mă ținea pironit în mijlocul camerei, fără să-i pot arăta ușa.

Nu dorisem să-mi fie veșnic recunoscător, dar mă așteptasem cel puțin la înțelegere, în nici un caz la reproșuri. Mi-ar fi fost peste putință să le ascult fără să-mi pierd numaidecât cumpătul.

Era însă pornit să-și ducă până la capăt misiunea. Venise ca s-o apere pe Ileana cu ferocitate. Nu mică mi-a fost surprindea când l-am auzit, pe un ton de-a dreptul provocator:

-Nu trebuie să-ți aduc aminte că tu ești cel care ai văzut, în noaptea în care ai discutat cu Kazi Lama, asasinarea vizirului Tătăroiu, care ar urma să fie ucis de către niște lefegii albanezi cu archebuzele...

M-am uitat la el fără să zic nimic.

Tocmai noi, care făcusem odinioară împreună Rugăciunea Inimii, care ne deschisese inimile frângându-le în același plâns, ne tatonam acum fără milă. El, mai timid, eu, pe punctul să dau frâu liber unui cinism necruțător, sentiment de care știam că el nu era în stare...

-Ileana nu are nici o legătură cu viziunile tale, a subliniat el apăsat.

-E drept că imaginea mi-a fost suflată de amicul tău Kazi Lama. M-am făcut oricum de râs în cursul conversației avute cu başbuzucul Deșiratu - mă rog, așa îi zic eu reprezentantului vârcolacilor căruia m-am spovedit - fiindcă l-am amintit și pe el. I-am spus astfel că aiureala minții noastre poartă și un nume.

Am zis „noastre" și nu „tale", în speranța că pluralul va atenua nuanța patologică implicită, care altfel ar fi sunat ca o acuzație directă. Era ultima sugestie pe care aș fi intenționat să i-o fac.

Tăcu o clipă, de parcă și-ar fi ascultat un gând interior.

-Kazi Lama îmi spune - așa cum a mai făcut-o odată - că motivele pentru care te-ai dus la Departament nu au fost în întregime oneste. Mă rog pentru tine.

-În ce mă privește, o certitudine tot am: era singurul mod prin care puteam spera să te scap din mâinile acestei nemernice. Martor mi-e Dumnezeu, Pavel Gorduja însuși, mentorul tău, mi-a spus, în Biserică la Silvestru, că Ileana e capul unei secte satanice care se ocupă cu magia neagră. L-a copleșit și pe el

cu vrăjile ei și i-a trimis vise diavolești. Nu nega că ai încercat de două ori să te sinucizi din cauza ei...

-Nu-i așa, nu-i așa... nici unul nici altul n-ați înțeles nimic despre Ileana-Tara Galbenă... e o monstruozitate tot ce spuneți... cine v-a spus vouă, doi nerozi, iartă-mă... că de aia am vrut să-mi pun capăt vieții?... eh?

Tăcu câteva clipe, dilatate mult dincolo de spațiul care li s-ar fi cuvenit și care adunară în ele, abia reținându-le furia, stihiile care-i măcinau sufletul.

-Și acum ce vrei să faci?

Suna ca o implorare disperată, a unui om cât se poate de obosit, atât de sleit încât parcă devenise una cu fotoliul în care se înfundase.

-În ce mă privește, nimic. Mai ales că din câte văd eu, rotițele vagonetelor s-au pus deja în mișcare în minele de antracit și lignit, cu o turbare implacabilă.

Simțeam deodată nevoia să pun frâu oricăror resentimente. Poate și ca o reacție la o întrebare care mă tot sâcâia: unde urma să mă ducă în cele din urmă furia, care în acel moment înlocuise orice alt sentiment la adresa lui George? Câți pași penibili și inutili eram împins de soartă să mai fac? Dezlegarea nu putea veni decât tot de la el:

-Arăți de parcă ai purta povara a zece vieți, i-am spus. Las-o și tu mai moale cu dorința asta disperată de eliberare. Ești ca un cal nărăvaș căruia nimeni nu-i mai poate pune căpăstru.

De ce nu i-am spus-o de îndată ce i-am cunoscut abnegația?

-Și ce-ți pasă?... nu vreau sub nici un motiv ca povara pe care mi-am luat-o singur pe umeri să fie și a ta.

N-ai ajutat de fapt pe nimeni. Dar ai făcut pasul ăsta fiindcă vrei cu orice chip să rămâi în veci același înger răzvrătit. niciodată mulțumit, veșnic criticând - dar foarte sensibil la orice critică - sfidând și bătându-ți joc de creație, nerecunoscător față de darurile lui Dumnezeu.

De aia ai și fost alungat din cer, o dată pentru totdeauna. Ți s-au întins de atâtea ori mâini pe care ai scuipat, ai refuzat toate semnele care ți s-au arătat, ai călcat în cele din urmă Rugăciunea Inimii, ai râs de căldura ei și ți-ai bătut joc de propriul plânset. Mă rog pentru sufletul tău. Nu știi cum ți s-a închis la culoare aura în ultima vreme. Nu există alt monstru al istoriei comparabil cu Stalin... a fost dat afară din seminar fiindcă se semețea tot mai mult împotriva Domnului, la povața Diavolului... asta e când îți alungi Creatorul din suflet... ajungi, mai devreme sau mai târziu, să îi strivești cu picioarele copiii...

Devenise întunecat și profetic. Nu puteam să mă feresc de săgețile lui, amenințau să mă urmărească ani în șir. Le uram, și totuși aveam să mi le repet, mai târziu, cu o cruzime stranie.

-Ești ars de necredință, de aceea privești lumea cu ochelari întunecați, nu poți iubi pe cineva din tot sufletul, n-ai să te poți dărui niciodată cuiva cu adevărat. Pui între tine și ceilalți un zid de netrecut, și nu numai fiindcă n-ai încredere în oameni, ci deoarece îți e teamă că vei fi forțat să-ți înmoi inima de piatră. Ești uscat pe dinăuntru ca un copac lipsit de sevă.

Am rezistat toți acești ani tuturor încercărilor tale de a surpa pas cu pas ce am mai sfânt. N-ai reușit să mă zdruncini în credința mea. Iar pe Ileana n-o poate smulge nici o putere lumească, cu atât mai puțin subpământeană, din cerul unde se află.

Câteva momente n-am putut să-i răspund nimic. O fracțiune de secundă mai că-mi venise să-l pocnesc. Ileana îi dăduse cu piciorul și totuși o apăra cu încrâncenare. Am simțit o dorință istovitoare de a mă elibera de George,

definitiv. Doamne, de el şi de tine mi-e frică... că o să mă târâţi către voi...

George mă îngheţase însă în postura unei biete vulpi, cu strugurii celeşti veşnic inaccesibili.

Părea acum mai degrabă justiţiar decât deprimat. Numai de-ar fi putut să ordoneze universul după cum îl cârmuia inima. George va trăi de-a pururi pe firmament, drept unul dintre îngerii cei buni.

Mi-am spus, ascultându-l, că aveam nevoie de o pauză, altfel înnebuneam de-a binelea. Pauză de ce? De mine însumi.

Mânia ce o resimţisem faţă de George se transformase într-o moleşeală amestecată cu o uşoară senzaţie de greaţă. Ăsta era omul pentru care mă băgasem până la gât într-o prostie fără seamăn!

L-am privit cu o căutătură plină de milă.

-Nu prietene, nu mă poţi păcăli, aş vrea să mă faci să înţeleg de câtă credinţă mai eşti în stare...

În ce mă priveşte, ştiu că sunt un nimeni, un nimic, o nulitate, i-am spus.

Pentru prima oară îmi asumam liniştit soarta şi mai ales adevărata mea faţă, convins că a fi un biet mizer nu e o ruşine chiar aşa de insuportabilă.

Altfel cum ar putea vieţui atât de liniştită şi împăcată cu sine însăşi cea mai mare parte a omenirii?

-Trăiesc de pe o zi pe alta, fără nici o speranţă, fără nici o teamă şi în mod cert în afara graţiei Divine. Eu îmi port singur povara lipsei de cucernicie, dar să vedem, pe tine o să mai îndrăznească cineva să te smulgă de pe marginea prăpastiei, aşa cum am încercat eu s-o fac, neputincios şi vitregit la suflet cum sunt eu?

I-am spus-o, şi nu mă mai simţisem de mult cu inima atât de uşoară.

* * *

Şi totuşi ultimul lucru din lume la care m-aş fi aşteptat era ca George şi cu mine să ne dezicem unul de altul cu atâta ferocitate.

Ce-mi adusese oare prietenia cu el în afara unei îngrozitoare şi nesolicitate bătăi de cap? Însuşi faptul că-mi puneam problema în asemenea termeni trebuia să mă convingă că nu fusese o prietenie adevărată, cel puţin în ce mă priveşte. Cu atât mai puţin mă puteam împăca cu gândul că tocmai eu făcusem gestul bizar şi de o absurditate fără seamăn de a coborî de bunăvoie şi neîmpins de nimeni pe coridoarele alambicate unde îşi făceau veacul, parcă din vremuri imemoriale, vârcolacii Departamentului Sufletelor Pierdute.

Cu cât îl analizam mai mult, cu atât nu-i mai găseam nici o noimă. Ce ştiam era că mă vârâsem într-un tunel fără capăt, dar şi fără posibilitate de întoarcere. Mă vedeam silit să-i privesc pereţii, sumbri şi goi, neputincios, incapabil să schiţez chiar şi cea mai mică mişcare.

Tot ce-mi rămânea era amărăciunea faptului împlinit şi constatarea că nu mai puteam schimba nimic.

Biruit-a ura

Uneori încercam să sting reduta în flăcări din mine însumi amăgindu-mă cu ideea că mă lăsasem atras într-o plasă asemenea unei muşte. Simţeam o alinare, ce e drept, însă nu mai lungă de câteva minute, după care mă înneguram din nou şi mă priveam stând stingher şi cu un aer tâmp în colivia de foc în care mă închisesem singur, dintr-o naivitate impardonabilă, şi pe care, într-un moment de confuzie şi neatenţie, o confundasem cu

generozitatea.

Ce mă durea mai dihai decât orice era faptul că în sinea mea, acolo unde nu mă puteam minți, nu credeam să-i fi făcut vreun bine lui George.

Era îngrozitor că nici măcar scăparea asta nu mi-o puteam oferi.

Pe măsură ce mă îndepărtam de momentul denunțului - trecuseră deja câteva luni bune - greutatea pasului ireversibil făcut nu mă mai apăsa totuși cu aceeași greutate. Momentele în care-l regretam erau ceva mai rare şi nu atât de intense. Mă împăcasem oarecum cu propria soartă.

În schimb, cu atât îmi creștea ura față de George. Cine mă pusese să am de-a face cu idiotul ăla? Și apoi cine mama dracu' era George ăsta, de m-am băgat într-o asemenea belea pentru el? De ce mi-am bătut singur cuie în talpă, pentru un smucit, într-adevăr? Cu ce drept îmi arogasem calitatea de apărător al unui scrântit? Tocmai în acea lungă perioadă în care şi eu mă chinuiam să traversez deșertul din mine?

Îmi spuneam imediat că oricare altul în locul meu ar fi procedat la fel, dar oricât m-aș fi sforțat să mă conving de ceea ce știam că era un neadevăr, nu reușeam.

Cât aș fi încercat să reiau în minte firul evenimentelor, tot nu reușeam să pricep care fusese momentul din care o luase pe un drum anapoda, când anume începuse rătăcirea lui cea mare.

Numai încăpățânarea şi prostia lui George, bigotismul lui, erau în cele din urmă răspunzătoare de buclucul în care mă vârâsem, îmi spuneam. Dădeam vina pe provincialismul lui, pe lipsa de discernământ, pe credulitatea sa lipsită de orice măsură.

Începusem să-l văd pe George nu ca pe un om curat, ce căzuse victimă unor declasați care ar fi trebuit să înfunde pușcăria, ci ca pe un individ rigid, cu idei fixe, care nu știa sau nu putea să iasă dintr-ale lui oricât te-ai fi opintit. „Nu ca noi răuleștenii, atât de schimbăcioși încât principiile noastre găunoase se aleargă într-o horă nebună, a sabatului apusului credințelor". Îngustimea şi aroganța de care se făcuse vinovat, că tocmai el, un neica nimenea din Alba Iulia, putea ajunge un eliberat în viață, *jivanmukta*... dacă ar fi fost din Răuleşti, altă vorbă... noi avem un spirit mai mlădios, deschis, ne e îngăduit, sperăm, totul... un paranoic oarecare, în veşnică opoziție cu atitudinea mea deschisă, adaptabilă, tipic răuleșteană(înainte aș fi numit-o oportunism jalnic şi superficialitate crasă).

Ba îmi aminteam una după alta toate micile aiureli debitate în mod regulat de George şi care-mi arătau - fără putință de tăgadă - că individul era un zărghit... ceee?... Rugăciunea Inimii?... eh, o prostie jalnică, o autosugestie nici măcar foarte sofisticată, cine știe ce se întâmplase atunci... auzi colo, inima frântă şi smerită Dumnezeu nu o va urgisi... păi cel mai bun exemplu era chiar George, abandonat de toți zeii care zboară, la al căror gând îi lăcrimaseră de atâtea ori ochii... ce telepatie!... niște coincidențe acolo, nici nu vreau să mă gândesc măcar... băi frate, cum mi-am mai amăgit tinerețea cu toate tâmpeniile posibile... aș fi putut ajunge şi eu om... o viață ratată, pierdută, din care nu m-am ales cu mai nimic...

Îmi reproșam slăbiciunea şi lipsa de perspicacitate. De ce nu oi fi observat din vreme scrântelile lui George, cu pretențiile lui de a avea lumea spiritului la degetul mic? Cum de nu mă alertasem imediat ce începuse să peroreze, cu toată convingerea, că Ardealul şi Tibetul sunt singurele regiuni din lume la nivelul spiritual de *sahasrara*?

Nu știu unde găsise aiureala asta – că nu era invenția lui şi o dibuise în

vreo carte, asta era sigur.

Poate de aici și „credința” lui nemăsurată. În fond, nu mi-a fost niciodată clar în ce anume credea: în Dumnezeul abrahamic sau în „eliberarea” cu orice preț? Contactul cu New Age le îngemănase pe amândouă în mintea lui într-o unică ipostază, dar la răstimpuri părea el însuși să ezite între calea mistică - cu punctul ei terminus, topirea în lumina dintâi - și umilirea mistuitoare în fața Divinului.

Nimic nu mă mai mulțumea la George. Într-atât îmi vărsam pe el năduful pentru tot ce mi se întâmpla, încât aproape că-i ucideam imaginea de îndată ce îmi năpădea mintea.

Ajunsese una sfrijită, prăfuită, pusă la zidul nedumeririlor mele, al revoltelor fără margini și afuriseniilor fără de sfârșit. Însă chiar și aruncat cât colo, George se încăpățâna să mă asalteze zi și noapte. Nici nu mai conta dacă George era viu sau mort. Se hotărâse să trăiască oricum în eternitate și, îmi plăcea sau nu, mă trăgea necontenit într-acolo.

* * *

Doamne, ce n-aș fi dat să nu fi avut niciodată de-a face cu omul ăsta!...

Mi-era teamă de puritatea lui, mă sufoca, mă agasa, mă privea în față, necruțător, neobosit, mă obliga de fiecare dată să-mi îndrept pașii pe calea cea dreaptă.

Făcând din el un nimic, mi-era însă și mai greu să-mi suport propriile absurdități și în primul rând să mi-o trec cu vederea pe cea colosală, de neiertat în veacul vecilor, de a-mi fi arvunit sufletul vârcolacilor din tunelurile de granit, marmură, aur și diamant, știind că pentru mine nu va exista nici iertare, nici șansa uitării!

Desființându-l cu totul pe George Grânaru, tocmai bizareria denunțului mă lovea iarăși și iarăși, cu o vigoare întețită: atunci de ce mă dusesem acolo, eu, Virgil Argintean, pentru un nimeni?

M-am scuturat ca de un gând rău.

Ce-i făcuse lui George un rău ireparabil era faptul că ceilalți prieteni - care or fi fost - se raliaseră probabil în jurul lui și îi susținuseră cu îndărătnicie smintelile. Iar amiciția cu habotnicul de Pavel Gorduja avusese darul să-l aducă într-o stare de confuzie și mai întortocheată, ortodoxismul primar al acestuia din urmă căzând de la un punct în delir.

Apoi chiar nu mai înțelegeam deloc de ce ținuse George atât de mult la prietenia dintre noi și nu-mi dăduse pace nici măcar atunci când îi forfecasem cerul, pas cu pas.

Eventuala abandonare a misiunii mesianice pe care și-o arogase, în ce mă privește, ar fi considerat-o probabil ca pe un eșec uriaș, de neiertat.

Eram necredinciosul pe care-l dorea cu orice preț convertit la lumea de dincolo, căreia el îi simțea în permanență parfumul, tânjea să mă conducă pas cu pas spre grădina veșnic înfloritoare și nesădită din poiana surâzătoare a tuturor începuturilor.

* * *

Câteodată mă întrebam dacă nu cumva toate presupunerile mele erau false și nu înțelesesem de fapt nimic despre adevăratele cauze ale zăpăcelii lui George...

Mă dădeam de ceasul morții să aflu câteva adevăruri simple și îmi era imposibil.

Nu cumva năuceala cu Tara Galbenă fusese doar una dintre multele aiureli ale lui George și eu mă grăbisem ca un bezmetic să împlânt un pumnal în

pieptul unei inocente? Şi dacă satanismele ei nu existau decât în mintea crispată a lui Pavel Gorduja? În acele scurte momente ura şi turbarea mea nu mai cunoşteau nici un fel de limite.

* * *

... şi care era boala de care se făcea George vinovat în ochii nevăzători ai oamenilor? Poate că Stăpânul lumilor de-abia aştepta să-l primească în braţele sale şi de aceea nu-şi pierduse timpul ca să-l spele de păcate în ochii muritorilor, care oricum n-au înţeles nimic din văpaia lui George. Poate că, în ce-l priveşte, se află la dreapta Lui din veacul vecilor şi a coborât doar o clipă pe pământ, în grădina suspendată însorită a tuturor marilor iubiri, şi toate împlinite. Iar nouă, celor mulţi, ce ne rămâne? O junglă luxuriantă, în ascunzişurile căreia mijeşte ici şi colo câte un colţ din zidurile Labirintului. Şi nu-i adăugăm, fiecare dintre noi, aşa cum putem, câte o piatră acestui Labirint, încropit din visuri deşarte şi supuneri oarbe la magia cu care se înconjoară Fiinţa, doar pentru a ne scuti pe noi înşine de un strigăt de disperare, în hăul singurătăţii fără de hotare?

Feriţi-vă de aluatul popilor ieniceri

Nici nu mai ştiam în cine să mă încred şi în cine nu, când a intervenit episodul cu Pătru Grigorescu, preotul familiei, văr primar cu mine şi, dintre toate rudele, favoritul mamei.

Nu-l mai văzusem de câţiva ani. Obişnuia să vină pe la noi ori de câte ori dorea - o făcuse probabil de peste o sută de ori, fiind tratat ca un prinţ.

Nu-l considerasem niciodată un simplu văr, ci mai mult decât atât, era o rudă de suflet, alături de care mă simţeam deosebit de bine şi în care aveam o încredere totală.

M-am trezit într-o bună zi că mă invită insistent la Capşa. A ţinut morţiş să ne aşezăm numai la o anumită masă. De-abia după mi-am dat seama că lângă noi se aflau doi indivizi care ne ascultau cu cel mai mare interes.

Atenţia mi-a fost atrasă la început de un alt muşteriu, aflat la o masă apropiată, care, din ce în ce mai enervat, îi tot explica chelnerului că nu ştia nici măcar să toarne vinul în pahar.

„Ce-ai zice dacă l-am împuşca noi doi pe vizirul Tătăroiu?" - atacul a fost direct, fără nici un fel de prevenire sau preambul.

Îşi dezvelise dinţii într-un rictus stângaci. Nu roşise şi nici măcar nu clipea. Îmi spusese el însuşi cu câtva timp în urmă că era disperat să obţină un post de preot în America şi bănuiam că îl strânseseră cu uşa la Departamentul Cultelor, unde, toată lumea ştia, toţi erau Feţe de Ceară, de la portar la director.

Aşa că m-am jucat şi eu puţin cu el, ştiind că cei doi tipi cu un strat gros de fond de ten erau numai ochi şi urechi.

„Tot n-ai renunţat la ideea aia fixă a ta? Eram copil când te-am auzit prima oară. Mai bine să mulţumim Providenţei şi dărniciei prea-luminatului Padişah că vizirul e supus în fiecare an Ritualului de Întinerire. Sper, şi mi-ar părea rău să nu fii de aceeaşi părere cu mine, ca împărăţia lui să dureze o mie de ani"...

A început din nou să rânjească - se făcuse mic de tot.

Ne-am despărţit în faţa Galeriei naţionale de pictură. Se ţinea grijuliu cu mâna la piept şi tot nu mă lăsa să plec.

„Ia mai zi tu o dată, Virgilică, ce-ai zice să-i împuşcăm noi pe toţi arnăuţiştii ăştia”...

Se lăsase înserarea, dar mai puteam vedea că obrajii îi ardeau ca focul, de nerăbdarea cu care ţinea să facă pe placul urechilor pe care le ascunsese în buzunar.

Stângăcia şi nervozitatea lui mă făceau să râd. Nu ştiam cât de mult bătea transmiţătorul pe care-l avea la piept. Poate că era un dictafon.

I-am zâmbit a mirare şi a compasiune şi am plecat, speram eu, definitiv, şi de lângă el şi din ortodoxia îmbâcsită şi prăfuită, cu tot alaiul ei de preoţi-ofiţeri inculţi, conduşi cu frenezie, într-un hohotit scabros şi un concert de grohăituri, de către talpa iadului şi popa lui Păcală, spre un plai unde nu mai există nici înţelegere şi nici îndurare pentru păstorii care împing ei înşişi la rătăcire oile Domnului...

Tainice reproşuri

Ina era tot mai copleşită de temeri, dar nu se pregătea cu nici un chip să mă părăsească. Numai că nu-mi blestemam zilele. Îmi părea neînchipuit de rău de presiunea psihologică implicită care cădea asupra ei, deşi a îndurat-o o vreme cu un stoicism ce depăşea în intensitate până şi solidaritatea pe care nu contenea să mi-o arate cu orice ocazie.

Însă într-o seară s-a întors singură de la institut, mai devreme decât de obicei, cu ochii plânşi.

A evitat cu încăpăţânare orice explicaţie. A mâncat singură, apoi s-a afundat într-un fotoliu, stând turceşte.

N-a rupt tăcerea decât într-un târziu, şi atunci mai mult ca pentru sine, de-abia stăpânindu-şi lacrimile:

„Aş vrea câteodată să gândeşti mai temeinic ce faci şi să nu mai fii atât de emoţional”.

A doua zi dimineaţa am plecat ursuz la atelier. Nu mai schimbasem nici o vorbă cu Ina, după izbucnirea de cu o seară înainte. Nu era greu de ghicit ce o aruncase deodată într-o stare vecină cu disperarea, tocmai pe ea, o fiinţă atât de puternică.

În cei câţiva ani de când trăiam împreună nu o văzusem niciodată într-un asemenea hal.

Afişa întotdeauna o încredere în ea însăşi pentru care o invidiam.

În dimineaţa aceea mă simţeam însă mai tulburat ca oricând. Cu cât mă căzneam să găsesc o ieşire din situaţia în care o pusesem, cu atât mă înfundam cu gândurile în alei care de care mai tenebroase.

Mă durea tare mult că Ina fusese atrasă în vâltoare fără să fi avut vreo vină. Nu mergeam până într-acolo încât să mă tem pentru viaţa ei, dar mă înspăimânta ideea tracasărilor interminabile la care ar fi putut-o supune Sufletele Pierdute.

Oricât aş fi încercat să-mi spun că totul fusese o simplă joacă şi că era doar o chestiune de timp până ce întreaga afacere urma să cadă de la sine, uitată în vreun colţ de sertar, pe unul din nenumăratele, imensele culoare ale Departamentului, ceva îmi spunea totuşi că nu va fi aşa.

Şi asta fiindcă nimeni nu putea controla ce anume urzeau Sufletele Pierdute, în resorturile lor cele mai ascunse, de regulă înfierbântate de o imaginaţie prea bogată şi prea brutală, dar care-ţi lăsau în acelaşi timp

impresia că sunt aride şi marcate de o lipsă cronică a simţului realităţii.

Cum o bună parte a timpului erau izolate de lumea de sus şi vieţuiau într-o atmosferă paranoică, întreţinută în primul rând de camarila vizirului Tătăroiu, Feţele de Ceară sufereau, se spunea, de boli psihice dintre cele mai grozave... săpăturile tot mai adânci, în coridoarele lor subterane fără sfârşit, precum şi prezenţa unui fungus de o natură necunoscută, le provocaseră o stare de angoasă obsesivă permanentă... acuzau stranii halucinaţii audio-vizuale cuplate cu coşmaruri înfiorătoare. Nu de puţine ori liniştea dormitoarelor era sfâşiată de strigăte înspăimântătoare, în miez de noapte. Mulţi se plângeau că auzeau voci satanice, care nu le mai dădeau pace zi şi noapte. Aripile şi solzii le erau lovite de o dermatită fără putinţă de vindecare. Până şi limba despicată părea să li se veştejească, şi nu de atâta uscăciune sufletească sau din cauza consumului excesiv de apă de foc. Sursa bolilor, se zvonea, ar fi fost o misterioasă fiinţă infiltrată în chiar interiorul Departamentului, un sabotor criminal, dar nimeni nu putea pune degetul pe rană. Orice încercare de evaluare psihică a Sufletelor Pierdute era însă strict interzisă prin lege şi se spunea că mai multe persoane care încercaseră să facă publică starea avansată de paranoia de care suferea vizirul Tătăroiu decedaseră subit de inimă...

Dacă m-aş fi gândit măcar o clipă la Ina, şi doar să-i fi spus ce aveam de gând să fac, m-ar fi oprit cu siguranţă, chiar cu ţipete disperate, şi nu m-aş fi dus niciodată s-o dau pe mâna călăilor pe zeiţa Tara Galbenă.

Aşa, era prea târziu pentru regrete şi nu mă vedeam nici eu eternizându-mă în lamentări.

Trebuia să fac un gest dramatic, care s-o ferească pe Ina de orice neplăceri viitoare şi mai ales de dezamăgirea care eram eu însumi.

Până una alta, Ina se dădea de ceasul morţii să atenueze consecinţele denunţului. Îl contactase deja, prin nişte prieteni ziarişti, pe unul dintre Sufletele Pierdute deosebit de civilizate, Ioviţă Sutaşul, care poza drept jurnalist.

De treabă şi întotdeauna bine informat, avea menirea să prezinte, pe un ton sigur, din care nu lipsea o uşoară nuanţă de voioşie, doar partea cea mai decentă a subteranelor. Ina încerca astfel să afle pe toate căile care puteau fi urmările gestului meu.

Se căznea din răsputeri să trimită tot felul de semnale pe canale numai de ea ştiute, şi care arătau – în opinia ei – fără putinţă de tăgadă, că toată istoria în care mă băgasem într-un moment de rătăcire era o clipoceală în creierul unor aiuriţi, căreia nici o minte sănătoasă nu ar fi trebuit să-i acorde vreo atenţie.

„Jocuri de copii mari şi nu prea deştepţi” era ideea pe care încerca s-o răspândească peste tot.

Se punea în fond chezaşa faptului că nici unul dintre noi nu prezentam vreo primejdie, iar George era atât de copilăros încât te întrebai, de îndată ce stăteai puţin de vorbă cu el, dacă avea în cap şi altceva în afară de tărâţe(asta i se trăgea probabil de la faptul că George scosese odată din buzunar un bob de grâu şi, după ce îl privise în lumină, îl aşezase pe pervaz, cu faţa spre soare, susurând, cu un grai melancolic şi grav, prevestitor de o nouă lume, „grâul hristoforic”).

Într-un fel, implicarea ei atât de pasionată dăduse întregii poveşti un caracter şi mai insuportabil.

Nu numai că aveam propriile angoase, dar lor li se adăugau acum temerile şi irascibilitatea Inei care, în acea perioadă, au atins o nouă culme.

Încă din momentul în care ne întâlnisem a doua oară, când fetița de pe Valea Ozanei se transformase într-o tânără femeie cu sânii stând să plesnească, mângâiați de părul negru și ochii ca două migdale de foc, tocmai bune de sorbit, mă avertizase că cine o voia trebuia să o accepte așa cum era.

Și n-am regretat niciodată că am făcut-o, deși nu puteam deosebi prea clar între nervii ei și pasiunea de a fi.

Când o vedeam însă cum se agită prin casă, frângându-și mâinile de atâta neliniște, negăsindu-și nicăieri locul, ori stând pe banca de sub ulm, minute în șir, aproape smulgându-și șuvița de păr pe care i se cășunase, mă apuca o jale amarnică.

Părea în acele momente modelul femeii răvășite de durere, căreia numai un miracol i-ar fi putut reda liniștea sufletească.

Deși Ina era tot mai contrariată de întreaga daraveră, în nici un caz nu părea dispusă să dea vina pe George.

Paradoxal, furia ei era îndreptată nu împotriva lui, ci a mea, fiindcă mă lăsasem dus de nas de „un schizofrenic care avea nevoie de o permanentă confirmare din partea mea că e întreg la minte".

Nu puține erau momentele în care mă lăsam cuprins de disperare. Timpul viitor, pentru nevolnicul care eram, părea să nu mai existe, ci doar un zid din beton, ca un prezent înghețat, și care amenința să se prăbușească oricând peste mine.

De-aș fi putut să uit cu totul cine fusesem până atunci! Doream să-mi iau alt nume. Mă mândream cu sângele meu tătăresc și cu nimic altceva. Crezându-mă un nevrednic urmaș al lui Genghis Han, filmul meu preferat ajunsese să fie „Mongol".

„Acum vedeți cine sunt cu adevărat, de unde mă trag și care e adevărata mea esență" - le spuneam celor din jurul meu.

Dar, spre deosebire de vizirul Tătăroiu, care se îmbrăca în straie populare și aburca pe un cal alb, focos, arătându-se lumii în toată esența lui daco-romană(răsese între timp de pe hartă satul de baștină, Tătărăi), eu îmi asumam cu toată mândria statutul de venetic și deci, prin esență, viclean, vânzător de țară și neam.

Dar și aceste gânduri erau un foarte slab paliativ, fiindcă mă bătea tot mai des gândul să fug, cu toate că știam foarte bine că de mine însumi n-am să mă pot descătușa niciodată. Zile întregi refuzasem să ies din casă. Îmi luasem concediu doar ca să plănuiesc, în liniște, o trezire din coșmarul care nu se mai sfârșea.

Visam să călătoresc cât mai departe cu putință, nu din lașitate, ci fiindcă eram hotărât să scap cu orice preț de trecutul apropiat. Ina a decis să rămână, convinsă așa cum era că odată și odată tot vor ajunge la putere în orașul-stat Răulești oamenii cu adevărat deștepți.

Așa s-a făcut că într-o bună zi am hotărât să mă teleportez definitiv pe alte meleaguri. Nu voiam nici un fel de lacrimi, care, spre dezamăgirea mea, s-ar fi putut foarte bine să nici nu vină.

Citisem poate în izbucnirile tot mai dese ale Inei mai mult decât intenționase ea să pună. Nu știam și nici nu mă mai interesa. Tot ce întrezăream la orizont erau interminabile seri, cu aceleași reproșuri, pe care, oricât m-aș fi trudit, nu le mai puteam devia spre un om mort, definitiv, în memoria mea afectivă.

George nu mai putea prelua asupra lui nici o vină, imaginară sau reală.

Dacă ar fi fost în stare, ar fi trecut cu siguranță pe umerii săi toată povara

lumii.

Eram perfect convins că Ina va găsi până la urmă pe cineva cu adevărat isteț - dintre mulții răuleșteni care de-abia așteptau să iasă în față.

De la ea nu mai așteptam nici o înțelegere, nu fiindcă nu ar fi fost în stare de așa ceva, era o femeie deosebit de inteligentă - ci deoarece instinctele o purtau într-o direcție cu totul opusă...

Puternicul ei instinct de conservare, dublat de un simț practic aproape în exces, o făceau să se zbată între două dorințe, imposibil de împăcat: cea de a mă ajuta să ies din bucluc și aceea de a se feri pe ea însăși de orice belele.

Nu mă îndoiam nici o clipă care dintre ele urma să aibă în cele din urmă câștig de cauză.

Când anume urma să plec nu știam, dar mă hotărâsem în privința locului unde aș fi vrut să ajung. Eram deja pe drum.

N-am leac la cap, las' că nici nu-l am

Deși intuiam că George aluneca tot mai adânc în neant, mă deziceam pe nesimțite de el și nu mă mai interesa decât un singur lucru - cum să supraviețuiesc până când voi fi reușit să fug. Nici măcar în mod demn - nu cred că îmi rămăsese prea mult din acest sentiment - ci minținд, trișând, călcându-mi pe mândrie, prefăcându-mă, făcând fie pe prostul, fie pe nebunul, numai să-mi fi continuat mizerabila existența.

Era în interesul meu să fi fost declarat plecat cu sorcova? De ce nu!... „atunci să fac eu tot ce-mi stă în putință ca să par cel puțin smucit, în ochii tuturor celor cu care stau de vorbă!.."

Puteam spera să fiu lăsat în pace, exceptând evident situația în care sminteala mea ar fi fost socotită o alunecare periculoasă în patologic, și nu cred că era totuși cazul...

Mă gândeam deci că n-ar fi fost rău să încerc să par nebun(nici n-ar fi fost de altfel greu, ar fi spus o Față de Ceară, după o matură chibzuială). Oricum ne etichetaseră probabil în toate felurile imaginabile. O posibilitate era să mă fi dus la un medic psihiatru - după ce voi fi anunțat în stânga și în dreapta că urma s-o fac - și să susțin că auzeam voci. Mi-era însă că o să bat câmpii de îndată ce medicul îmi va fi cerut detalii.

Și totuși, mai bine să fi părut zărghit și ultrareligios decât complotist.

Îmi încolțise în minte ideea că dacă aș fi fost declarat oficial drept schizofrenic, era puțin probabil ca Sufletele Pierdute să mă mai întrebe ulterior de sănătate. Profeția cu asasinarea vizirului Tătăroiu ar fi fost calificată drept rodul unor minți bolnave, care trebuiau lăsate în pace, să se piardă singure acestei lumi, în puținătatea lor caraghioasă!

M-am hotărât să aplic o tactică de mijloc - să încerc să fiu declarat un scrântit mai mititel.

Așa că am găsit - la plesneală - un psihiatru care mai și semăna la chip leit cu Jung și care mi s-a părut din capul locului cam credul. În orice caz părea un om foarte de treabă, căruia i-am debitat tot felul de aiureli, inclusiv cea cu vocile, deși, de rușine și ca să nu mă audă nimeni, am făcut-o cu un aer de taină.

L-am convins să-mi dea tot felul de calmante, care să-mi țină sub control iadul dinăuntrul meu.

Cum a refuzat însă să vadă în mine un pacient grav, am găsit, după mai

multe sforţări, o altă doctoriţă, de la unul din spitalele răuleştene.

În timp ce aşteptam în faţa intrării secţiei de psihiatrie - care era undeva în curte - am observat doi indivizi, era clar că erau Feţe de Ceară, după stratul gros de fond de ten, discutând cu o femeie în halat alb. Nu-mi ziceam că mă urmăriseră până acolo - parcă nu eram aşa de dornic să-mi arunc pe umeri, singur, povara unui alt diagnostic. Unul singur mi-ar fi fost de ajuns. Să zicem că mi-or fi citit oamenii telepatic gândurile şi ştiau unde o să mă duc, asta e…

Arătau încruntaţi cu degetul spre mine - un gest plin de prietenie, am bănuit, iar femeia a clătinat şi ea din cap, la fel de şăgalnic. Nu mică mi-a fost surpriza să constat, odată intrat în cabinetul medical, că duduiţa era chiar medicul psihiatru.

Mă privea cu un zâmbet ironic şi la toate insistenţele mele, cum că auzeam zi şi noapte voci, că băteam străzile însoţit de tot felul de dezincarnaţi, a repetat unul şi acelaşi lucru, ca o obsedată: „eşti obosit, nimic mai mult".

Am tot încercat să aduc vorba despre medicul cel bun, atotştiutor şi înţelegător, care semăna cu Jung(cu cineeeee? cu Jung. care Jung? Carl Gustav. n-am auzit de nici un Jung, zise ea cu o strâmbătură. bravo soro, dar strașnică psihiatrie ați mai învățat, chit că nenea Jung umblase cu fofârlica mai tare decât mine.)

Lămurindu-mă eu astfel pe deplin de calitatea educaţiei pe care o primise în tunelurile de lignit şi antracit, am renunţat s-o conving să mă declare schizofrenic. Măcar dacă ar fi citit Psihologie şi alchimie, discuţia poate că se purta pe un tărâm mitic, iniţiatic, al visurilor care dezleagă singure visele... probabil că şi duduiţa, asemenea multor colegi de-ai ei, îşi luase o a doua diplomă, în arhetipurile cu colţii lor mari şi răgete de fiară spurcată, care colcăiau prin culoarele negre, colective, ale Departamentului, mijind printre vagonete, la câte o încrucişare de şine!

Era însă peste poate. Mi se refuza oficial statutul de bolnav, iar pe de altă parte mi se trimiteau aluzii peste aluzii că aş fi fost schizoid. Ba chiar m-aş fi oferit să mă teleportez în străinătate, să-mi facă o evaluare cei mai buni specialişti de la Cambridge sau Oxford... păi bă fraţilor, hotărâţi-vă, ştiţi ce vreţi, sau suferiţi de un temperament ciclotimic, de sindrom grav maniaco-depresiv şi căderi periodic pradă halucinaţiilor din adâncuri, provocate de acelaşi fungus care-i trimitea în cer pe esenieni?

Eh, poate cine ştie, de-ale Feţelor de Ceară, ba bățul, ba morcovul...

Ceara și lava

Şi de-aş fi căutat să-mi vând sufletul zmeilor din adâncurile de granit, marmură, aur sau diamante, tot nu m-ar mai fi crezut nimeni.

Păcatul meu mare, de neiertat, acela că „văzusem" asasinarea vizirului Tătăroiu, adusese Feţele de Ceară într-o stare de disperare vecină cu nebunia.

George era, în ochii lor, o durere de cap mult prea neînsemnată ca s-o ia în seamă. Ştiau că „problema George" o să moară de la sine, fără să-şi piardă vremea cu ea.

M-aş fi aşteptat totuşi ca Deşiratu să mă mai cheme o dată, în vederea unor clarificări.

Eu aş fi făcut-o. Eram atât de contrariat încât mai că-mi venea câteodată să-i cer explicaţii lui Kazi Lama...

Aş fi înţeles totuşi cramponarea vârcolacilor de caftanul vizirului Tătăroiu

dacă ar fi fost toți niște idioți. Dar cum nu era evident cazul, îmi era imposibil să-mi explic încrâncenarea lor altfel decât printr-o luare în posesie: Dracul le luase mințile sau chiar Dumnezeu, înainte de a-i pierde. Apoi cine ar fi fost în stare să-l dea jos pe vizirul cu sceptru de președinte? Un singur om, sau entitate sau ce-o fi fost: Kazi Lama. Numai el era la curent cu ce se petrecea în cele mai întunecate cotloane din subteran...

Numai că, dintr-un motiv sau altul, mă încăpățânam să nu-l chem, așa cum o făcea, de ani de zile, George. Simțeam cum lumânarea vieții mele își rodea ultimele urme de seu... de-abia mai pâlpâia, năuc, neavând nici o șansă lângă pereții fierbinți în spatele cărora spumega lava urii Sufletelor Pierdute.

Autoportret în tușuri diluate

În calitatea mea de călugăr budist zen, șivait, aztec și alte alea, și totodată păstrător al cheilor uneia din porțile de intrare către Agartha, m-am preumblat de multe ori, în spirit sau în trup, prin lume, fie în căutare de discipoli, fie răspunzând minților fremătânde care mă căutau cu disperare.

... am cunoscut poeți, călugări, mistici, femei frumoase la adăpostul trafoarelor din laguna venetă și în casele zăvorâte ale maurilor din Granada, prostituate din Pireu, mi-am făcut prieteni la cataramă printre preoții egipteni, am încrucișat sabia cu câte un samurai vestit(după ce luasem în posesie corpul câte unui nenorocit decăzut), am fost șaman mongol și vraci apaș, și tot eu i-am ținut să nu cadă pe toți cei care s-au cățărat pe Chomolungma.

... am intrat pe toate porțile interzise, acolo unde nevinovații și copiii aveau mai mare nevoie de mine. Eu sunt mâna care vi se întinde din întuneric, atunci când nu se află nimeni care să vă tragă capul de sub securea călăului... eu sunt trădătorul din mijlocul nemernicilor... eternul *whistleblower*... singurul care le face iadul cât de cât suportabil...

Cu coasa și lămpașul

Cu profunzimea, maturitatea și sobrietatea lor caracteristică, Sufletele Pierdute au trecut la descâlcirea dedesubturilor daraverii.

Raționamentul Fețelor de Ceară era următorul: „tuturor oamenilor normali le e frică de noi. Proorocului Iezechiel nu îi e deloc sau nu cât ar trebui. Deci ori e nebun de-a binelea, ori e un zevzec care speră în răsturnarea regimului și știe mai multe decât noi. Oricare ar fi adevărul, e posesorul unor informații de primă mână despre o primejdie colosală ce atârnă asupra Marelui Ritual anual de Întinerire și averilor noastre de șeici, date care se cer deci descâlcite oricât ne-ar costa!”

Ca să le pot salva viața lui George Grânaru și Virgil Argintean am grijă ca Departamentul Sufletelor Pierdute să-i declare pe amândoi plecați cu sorcova. E adevărat că mă costă destul de mult să-i repun pe picioare, psihologic, dar cel puțin le ofer o a doua șansă.

Deocamdată nimeni nu bănuiește cine sunt, și în ochii tuturor, eu Watanat, figurez drept omul cel mai servil și umil din câți are Departamentul, cel mai puțin interesant, veșnicul uitat la promovare, liftierul căruia toți îi întorc spatele fiindcă nu le place cum se hlizește, cu multe bale, ca un cretin, scobindu-se în nas. De ani de zile șefii cei mari caută spionii din rândurile lor, dar nu bănuiesc că au unul mare de tot, de dincolo de tărâmul de deasupra.

Însă oricâte urechi au fost ciulite, în cazul Proorocului Iezechiel, ancheta nu reușea să înainteze nici măcar cu o câtime de pas. Persoana lui Virgil Argintean continua să fie pentru Sufletele Pierdute un mare mister.

Nici misiunile de urmărire operativă nu duseseră la rezultate foarte concludente, iar casa din strada Polonă numărul 888 bis, unde se credea că era vizuina conspiratorilor celor mari, avea mai multe microfoane pe metru pătrat decât sunt buburuze într-un parc.

În cursul unei urmăriri s-a raportat că în apropierea locuinței cu pricina a fost văzut un austriac, îmbrăcat în haine de piele întoarsă și jambiere, cu pălărie tiroleză și alpenștoc, care s-a oprit lângă un gard, arzând înfrigurat niște hârtii.

* * *

La adresa veștmântului pământean al venerabilului Lama circulau, pe culoarele Departamentului Sufletelor Pierdute, cele mai incredibile presupuneri. „N-o fi vreun socialist, sau chiar creștin-democrat, deghizat, pus să dea peste cap regimul vizirului cu sceptru de președinte?”...

Trebuia asigurată însă, mai întâi de toate, pacea sufletească a „lucrătorilor noștri” care, fiind și ei oameni, puteau fi tentați la rândul lor de „ghearele dezincarnaților... ”

La tot pasul te întâmpinau afișele Revoluției Culturale răuleștene, în care era denunțat Kazi Lama, sub forma unui individ scheletic, cu fruntea bombată și gălbejită, ochelari pe vârful nasului, în spatele cărora se aflau doi ochi bulbucați, cu o căutătură lucioasă și fixă, iar pe tricoul său negru, pe care mai figurau un compas și un echer aurii, suprapuse, scria, cu litere purpurii, „Fiți vigilenți, Mititelu’ vă pândește la orice colț”.

Unii susțineau că dacă te duceai pe *Yahoo*, la capătul unei meditații căreia nu-i destăinuiau secretul și scriai Kazi Lama, urmat de *Return*, îți apărea imediat răspunsul, sub forma Mânăstirea Ta Er Si. Iar de clicai pe o anume adresă de YouTube, putea fi văzută o umbră mai neagră ca noaptea, la pupitrul de comandă al unei nave care fugărea vehiculul stelar al lui Bebe Jianu, care se deplasa cu viteza *warp 10*.

Și la secția „Jocuri și Prognoze”, cu șeful ei mirobolant, același de când lumea și pământul, „Iliaș Colceag”, se discuta deja de o manieră, hai să zicem, creatoare, dosarul „Vizirul Tătăroiu - sfârșit anticipat”.

Alte voci erau de părere că numitul Kazi Lama era un agent străin „pus doar să ne tulbure tineretul”, alții că era spion al unei mari puteri, antiotomane, pe care toată lumea se ferea să o numească - toți aveau însă în minte Republica Venețiană - dar cei mai mulți erau încredințați că era un francmason deghizat sub o aură mistică, având drept scop scoaterea orașului-stat Răuleşti de sub dominația turcească și trecerea sa pe tărâmul celălalt, nobil, ca să fie alipit României Mari.

„Ia întoarce-i bă numele... eh... cum e... Amal Izak – bă, ăsta trebuie să fie vreun evreu tunisian sau marocan, evident francmason, acu’ e clar cu cine avem de-a face... e c... .t... tot eu să vă descopăr bă totul... ați pus întreg Departamentul pe jar... voi pe ce mama dracu’ vă luați soldele? Și parcă nu știu că practicați tortura, cu fetele de la interogatorii, până vă faceți albi la față... las’ că vă trimit eu la munca de sus... las’ că vedeți voi pe îngerii... ”, tuna și fulgera g-al Priceputu.

Nu toată lumea era însă la fel de convinsă.

„N-o fi totuși Kazi Lama unul dintre noi?... Hiii... ” - murmurau, obsesiv, câteva Suflete Pierdute lovite de morbul timidității, ținându-se speriate cu

mâinile la gură şi făcând ochii mari.

Careva - o minte luminată - fusese de părere că n-ar fi rău dacă i s-ar pune în cârca lui Kazi Lama cam tot ce era decăzut şi corupt în oraşul-stat Răuleşti.

Până una alta, orice contact neoficial cu el era interzis.

Vrând să confirme şi în felul acesta apartenenţa Răuleştiului la sfera îndepărtat orientală, „Secţia Mistică" a dat o directivă de combatere a lui Kazi Lama şi a tuturor adepţilor săi. Peste tot erau publicate afişe, care-l reprezentau pe vizir, în mijlocul unui tăpşan verde, gesticulând, având la picioare ploconită o mulţime răuleşteană căreia îi explica deviaţiile lui Kazi Lama, George Grânaru şi Virgil Argintean.

Directiva internă suna cât se poate de clar:

„Orice apariţie spontană a numitului Kazi Lama trebuie evitată cu orice preţ şi afurisită cu cuvintele: „fugi deochi dintre ochi... "

Toţi lucrătorii noştri trebuie stropiţi în scop protector cu apă colcăită şi spurcată, dintr-un puţ blestemat, în care au fost aruncaţi copii nebotezaţi. Stropirea nu poate fi făcută decât de preoţi având cel puţin gradul de maior.

Va fi înfiinţată o comisie care să stabilească fără nici o umbră de îndoială identitatea numitului Kazi Lama - tibetan, călugăr franciscan, iezuit, rozicrucian, francmason de alt rit, Dracul întrupat, un înger uitat şi căruia nu i-au fost aduse destule prinosuri, sfânt neglijat şi răzbunător, moaşte înviate, Făt-Frumos venit accidental din România Mare, fantomă, dezincarnat, spion, agitator sindical, entitate sosită din spaţiu(caz în care trebuia să se verifice dacă are sau nu viză)...

În absenţa unor date informative suficiente, va fi constituită o comisie ad-hoc, a cărei compoziţie va fi următoarea: zodieri, ghicitoare în cafea, un set de cărţi de Tarot, un glob de cristal, nouă babe ales la întâmplare, pricepute la vise şi la datul în bobi. Dacă nici aceşti specialişti supremi nu-i vor putea stabilit identitatea, atunci îi va fi atribuită una, prin deschiderea la întâmplare a nomenclatorului de meserii şi va fi trecut obligatoriu în evidenţa Braţelor de muncă. Îi va fi eliberat şi un birou al populaţiei, cu adresa în comuna Ghimpaţi, şi se va aştepta ca individul să şi-l ridice, moment în care va fi săltat cu cuvintele: „bă, tu ăla cu căruţa plină, la noi n-a fost, nu e şi nici n-o să fie vreodată socialism, ci tătăroismul cel mai abject, al vizirului cu mofturi de Duce, din ziguratul nord-coreean... cel mai bun dintre răuleşteni…eh, acu' ai înţeles bă cretinule, schizofrenicule şi mai du-te şi-n morţii mă-tii de gunoi!"

Câte capete, atâtea tentacule

Treptat s-a înfiripat suspiciunea că unele Feţe de Ceară de rang inferior au început să vorbească şi ele cu venerabilul Lama.

„Cine va sparge primul tăcerea interioară şi-l va chema pe Kazi Lama", ăsta era misterul care îşi făcuse culcuş parşiv pe cotloanele Departamentului şi nu mai dădea pace nimănui, ba chiar împingea unele Suflete Pierdute să-i întindă o mână nevăzută lui „ucigă-l-ar gazul de mină!"

Poţi controla oare gândurile omului când se luptă să biruie o patimă interzisă? Phiu...

Unele dintre Feţele de Ceară au încercat şi ele într-adevăr să-l contacteze, deşi n-ar fi recunoscut-o nici picate cu lavă. Apoi s-a observat că de pe peretele intrării principale, pe unde se coboară şi se iese din şut, nu dispărea

deloc un zâmbet şăgalnic, indiferent cât au încercat să-l şteargă. Ba mai mult, văzut cam din mijlocul străzii Eforie, chipul avea neobrăzarea să surâdă şi să clipească vesel unora dintre „lucrătorii noştri”, care începuseră să se teamă că vor fi luaţi la ochi.

„Pentru numele şefului ăl mare, se jeleau ei cu lacrimi, în genunchi, la evaluarea trimestrială, nu ştiu să fi făcut nimic. Gândirea mea e la fel de corectă, politic, ca întotdeauna, iar prezervarea Ritualului de Întinerire a vizirului Tătăroiu, reprezentantul Înaltului Padişah, slăvit să-i fie numele, este misiunea vieţii mele”.

Am proiectat acolo unul dintre multele mele chipuri fiindcă ştiam cât de arzător ar fi dorit cei cărora le surâdeam să-mi fie discipoli, dar le era teamă până şi de gândurile lor... unii - din păcate cei mai nevrednici - s-au încumetat însă să facă pasul cel mare...

După ce a petrecut o noapte întreagă în propria debara, la lumina unui opaiţ, cu ochelari de soare, pălărie neagră, gulerul paltonului ridicat şi frica cuibărită bine în sân, colonelul Iscodescu, unul dintre cei care conduceau ancheta în dosarul „vizirul Tătăroiu-sfârşit anticipat”, a încercat şi el, fără succes, să-l contacteze pe venerabilul Kazi Lama.

Nu că-l interesa prea tare cine era, dacă el era omul de legătură al conspiratorilor şi nici care urma să fie soarta vizirului(în sinea lui era fericit să scape dracu’ odată de el, ce atâta Ritual de Întinerire anual... adică de ce numai el!?!)

Îl mânca însă să afle cu cine îl înşela nevastă-sa şi îi era ruşine s-o pună sub urmărire de teamă c-o să afle colegii.

Ştiam că venerabilul n-o să-şi piardă timpul cu el, dar am stat acolo, cuibărit lângă urechea lui, nişte minute bune, fără să-i suflu nimic. L-am lăsat să fiarbă în suc propriu şi m-a amuzat teribil cum îl tot implora pe Kazi Lama să-i dea un răspuns.

Furios ca dracu’, la prima şedinţă a zilei - imediat după intrarea în şut - colonelul Iscodescu a bătut zdravăn cu pumnul în masă, urlând că Virgil Argintean zis şi Proorocul Iezechiel şi George Grânaru sunt schizofrenici şi ar trebui internaţi de îndată în Viroaga intelectualilor recalcitranţi şi universal stresaţi.

Nu i-a ajutat cu nimic faptul că în jurul prânzului, g-al Viforiţă, responsabilul cu Interogatoriile, şi-a făcut apariţia val-vârtej, avertizându-i, pe un ton cadaveric, pe toţi cei pe care-i bătea gândul să se abată de la protocolul de serviciu:

-Băăă, să nu vă pună cumva vreunul dintre îngeri, în *intervalul* de masă(sau bântuind în pauzele dintre rânduri, sau oriunde s-ar afla un spaţiu gol şi mişună ei, bătând câmpii!), să staţi de vorbă aşa nitam-nisam cu Kazi Lama că v-am spart. Am o boală pe el de-mi vine cu amoc. Orice discuţie trebuie aprobată oficial, iar răspunsurile, notate cu grijă pe hârtie bătută la maşină, în două copii, la indigo şi atenţie, lăsate nesemnate, nedatate. În caz că mintea şi trupul s-ar dovedi slabe, iar vreunul dintre voi ar ceda tentaţiei de a-i pune vreo întrebare - măcar aşa, din pură curiozitate - convorbirea trebuie dirijată către subiecte neutre, care să reflecte aspectele cel mai puţin nocive ale regimului, gen sport şi zgomotele de pietre, răgetele unor drogaţi şi detracaţi”.

Lui Iscodescu i-a fost o teamă de moarte că privirea lui o să dea de bănuit, aşa că, în momentul intrării lui Viforiţă, a scăpat un dosar, ca să fie nevoit să-i adune pe-ndelete paginile de pe jos.

Zile în şir s-a tot muncit g-al Viforiţă să-i afle pe cei ce păcătuiseră cu gândul, încercând să surprindă orice eventuală strălucire neobişnuită a ochilor care ar fi spart penumbra din mine.

Cum vizirul Tătăroiu nu le crescuse în ultima lună solda în dolari, însemna că satisfacţia subită simţită de unii dintre ei se datora unei cauze ascunse şi aceasta se cerea neapărat lămurită.

Nu cumva era vreun secret destăinuit de Kazi Lama?

G-al Viforiţă umblă îmbrăcat în frac şi are barbă - din tampoane sanitare de damă, Always - şi cuşmă precum un rege asirian, monoclu şi mânuşi albe. Câte o femeie-vârcolac din secţia pe care o conduce îi smulge din când în când câte o fâşie din barbă, după nevoi. Printr-un miracol, barba îi rămâne mereu de aceeaşi dimensiune. Se deplasează pe coridoare, adică **pe scenă**, pe o tricicletă din plastic viu colorată, având pe umăr un arc pentru copii, cu ventuze. Pe ghidon e fixată o morişcă de vânt, iar el cântă, ca un avertisment sever, adresat subalternilor insubordonaţi, „Nea Alecu, nea Alecu... ”

Una două se opreşte şi trage cu arcul în leişorii din plastic ce plutesc şăgalnic în căzile de baie pentru copii, aruncate ici şi colo pe culoare(patrupedele sunt chiar mai înfricoşătoare decât opozanţii-spectatori).

Se opreşte din când în când la câte o bifurcaţie de tunel şi vorbeşte de unul singur, ca sfâşiat de dileme: „Mă cine mama dracu’ mai e şi ăsta... dom’le, ne vin aici la Răuleşti toţi nebunii... toţi smuciţii... n-o fi spion din România Mare? Ni-i trimit pe cap ăia de la Alba Iulia în frunte cu Coposu, să ne rupă de la bunele noastre obiceiuri turco-fanariote...

„Şefu’, o fi vreun virus de calculator... poate Kazi Lama ăsta se ia... ”, îi şopteşte o voce tremurată, ca o nălucă.

„Mă, fiţi atenţi mă, poate-l prind îngeru’ pe vreunu... că face vreo nefăcută... bă, cum puneţi mâna pe el îl trimiteţi la locotenentele mele de la interogatorii şi tortură, să-l muncească şi să-l ia la tangou până e pe punctul să explodeze, dar fără consumare...

Câţiva clovni, altfel îmbrăcaţi în capoate argintii, ieşiră brusc la iveală din nişte vagonete şi îl priviră îngroziţi:

„Nu se poate şefu’, ne ies vorbe că suntem prea cruzi, o să înnebunească oamenii... cum, mărturisire fără consumare!... dar să nu-l lase decât o dată... chiar dacă el ar vrea să se spovedească în continuare... şi gata... mai rău de atâta nu putem să-l pedepsim...

„Bă băieţi, vă jucaţi cu focul, eu atâta vă spun... vă riscaţi cariera... ”

În felul ăsta, toată lumea a fost pusă pe jăratic.

*** * ***

La secţia Interogatorii/Camera de tortură, tocmai s-a terminat tura.

Locotenenta de serviciu termină să-şi pună chiloţii, apoi îşi şterse sânii de transpiraţie şi salivă şi îşi aprinse o ţigară.

„... bă nenică, eu să ştii că i-o spun lui tătucu, ce dacă-i rezervist, să-i ia la trei păzeşte... da’ ce Franz... astăzi am avut şapte interogatorii cu mărturisire, toate consumate... a trebuit să dansez de trei ori can-can şi de patru ori tangou în faţa spionilor, şi, lua-i-ar dracu pe toţi, fiecare din ei susţinea că e agentul a cinci şase puteri străine... uite, m-am proptit cu capul de perete de mi-a lăsat şi urmă, trebuie să mă dau acum cu şi mai mult fond de ten decât de obicei, iar curvele alea de secretare să nu stea ele de vorbă cu nici un prizonier de conştiinţă...

Îşi fac unghiile toată ziua şi stau la conversaţii pe Skype cu agenţii secreţi celţi, nici măcar turcomani... da ce mama dracu’... aşa nu se mai poate... păi

cu șase clienți de lux mă scot mai bine la bani... eu, uite, dacă e așa, o să cer să fiu transferată în interes de serviciu să fac muncă de teren, la bordelurile ținute de noi pentru diplomați și oamenii de afaceri străini... fetelor, dacă voi vreți să colcăiți în ovarele astea din subteran... n-aveți decât... bă nenică, eu mă sufoc aici, să știți că simt nevoia să ies deseară afară, dincolo de poarta sacră... nu vedeți că nu suflă nici unul cine e Kazi Lama ăla, lua-l-ar îngerii!"

Laolaltă cu fetele lui, Viforiță s-a căznit el cât s-a căznit, dar, văzând că nu e chip să dea de urma venerabilului, a cedat în cele din urmă nervos: „mă, adică de ce nu l-aș întreba chiar eu pe Kazi Lama ăsta unde se ascunde și dacă e din Departament – da' o să-i spun că numai' așa de curiozitate și că n-o să-i facă nimeni nici un rău! Uite ce zic băieții ăștia, Grânaru și Argintean, totul e să mă pun într-o stare de cât mai mare receptivitate și să fiu atent la răspunsuri. N-are ce să strice, parcă o să afle careva vreodată! Ia mai dă-i în mă-sa. Păi nu... "

G-al Viforiță, noaptea, stă zgribulit într-un tufiș din care a gonit țup-țup câinii vagabonzi... e îmbrăcat în costum roz de iepuraș, cu fermoarul tras până la gât: „ține-l așa și trage-ți și urechile alea pe cap, că altfel iar răcești", tunase nevastă-sa, bătând din picior. „Dom'le Kazi Lama, o să ia nepoată-mea examenul de admitere la medicină, cu subiectele primite acasă în plic, dar și cu lucrările substituite, ca să fim siguri?... cu zece!?!... dom'le Kazi Lama, dar ești tare de tot... dar Dinamo, o să câștige anul ăsta campionatul, având jumătate din arbitri?... și încă la douăspe puncte de Steaua?!... (cu gând tremurând)... și când o să-l ia... Steaua?... aha... când o să plece arbitrii în concediu... bă frate, ce chestie... ce tari sunt băieții ăștia Grânaru și Argintean... fantastic... ce le mai zice Kazi Lama ăsta... dom'le, hai zi-mi cine ești că-ți dau o bere... "

-Băi băieți eu zic c-am putea deja închide dosarul Kazi Lama, am aflat tot ce ne puteam dori, gata, spuse a doua zi g-al Viforiță, în ședință conspirativă. „Și să-i lăsăm în pace pe ăia doi, că nu sunt așa răi, cine știe ce-o fi în sufletul lor săracii... păi sigur... doar sunt și ei tineri... parcă poți schimba soarta vizirului Tătăroiu... păi, ce i-o fi dat și lui de la Dumnezeu, aia o să i se întâmple... ei, hai că eu mă duc să-mi fac Rondul de Mină și să mai trag cu arcul în leișori... așa... "

Optimismul lui nu era însă împărtășit în cele mai înalte cercuri...

Toate e-mailurile și mesajele de pe telefoanele mobile erau scrutate cu cea mai mare intensitate. Marea temere era că individul era un zidar liber care atenta la siguranța celor trei pereți de incintă ai Răuleștiului, obuzierelor turcomane, sârmei ghimpate și mai ales la liniștea dosarelor care arătau până în cele mai mici detalii cum ajunseseră Sufletele Pierdute multimilionari și chiar miliardari plecând de la simpla lor soldă și cuțitul de cofetar.

S-au mai întâmplat apoi o serie de evenimente bizare, aparent inexplicabile. În sala unde aveau loc dezbaterile și ședințele comune au fost percepute o sumedenie de voci, deasupra lor tronând una gravă... la ancheta care a urmat nimeni nu a recunoscut că a auzit vreun glas, deși microfoanele au înregistrat o serie întreagă de sunete care-și răspundeau unele altora, iar printre ele putea fi auzită chiar bolboroseala năclăită din mintea colonelului Iscodescu, care-i cerea asigurări fierbinți lui Kazi Lama că nevastă-sa nu se afla în momentul acela împreună cu ibovnicul!

O mie de ani, Tătăroiu!

-Ce religie aveți, cetățene-arhitect Jianu Vasile ?

-Sunt oltean.

-În dosar scrie că sunteți creștin ortodox.

-Fals. Mă închin la idolii neamurilor. Autorul ar trebui retrogradat. Eu mă țin după legea a veche, aia cu vițelul de aur. Sunt idolatru și animist, mă rog la tot ce văd cu ochii, de la chipuri cioplite, la copaci și izvoare.

Am ridicat undeva, adânc în munți, un mic altar dedicat zeiței Ișstar. Dacă vreți, n-aveți decât să-l căutați. Mă duc din când în când acolo, în pelerinaj, împreună cu Virgil Argintean și George Grânaru, să ne asigurăm că focul sacru e nestins. Purtăm în sufletul nostru toată moștenirea Mesopotamiei...

... cum adică sunt nebuni?... și voi sunteți întregi la minte că țineți cu dinții de un analfabet cretinizat și gângav, un paranoic care pute a stână?

L-ați îmbrăcat în costum popular și-l plimbați prin inima târgului pe cal alb înfoiat, cu ciucuri, în aplauzele prostimii, care mormăie ca prin somn: „mongolul e daco-roman de-al nostru, e din popor”...

... de unde îl cunosc pe Virgil Argintean?... călătorim împreună pe alte planete. Noi suntem două personaje din Tunelul Timpului...

... asta fac ăia doi, se ocupă cu magie neagră? Fie și așa, dar atunci întrebați-l pe un șaman siberian, din rândul buriaților, ce e cu ei, nu pe psihologul vostru de serviciu cu grad de maior... de-aia oamenii își năclăiesc creierul cu prostiile New Age, fiindcă voi nu faceți altceva, de ani de zile, decât să ucideți Marele Spirit.

... și ce vă temeți atâta că Ritualul de Întinerire anual va fi întrerupt, iar vizirul Tătăroiu, executat? Și de-o fi să se întâmple, o să se petreacă doar într-unul dintre toate universurile posibile. Ce zic, în fiecare miliardime de fracțiune de secundă universul nostru se împarte într-un număr fără sfârșit de variante, care toate își duc existența în paralel. Clipă de clipă ne aflăm în fața unei infinități de alternative, și la fiecare gest al nostru, la fiecare frunză care cade, cu fiece strop binecuvântat din mare care ne inundă sufletul, deschidem drum existenței tuturor universurilor care existau doar în stare potențială. Ce a determinat desfacerea lor? Bătaia aripilor unei molii, sau o adiere de aripă tocind, odată la zece mii de ani, trei fire de praf din vârful Himalayei, n-are importanță, ce contează e că în universul alternativ nou creat evenimentele se succedă oarecum diferit de mersul pe care l-ar fi avut în cel în care viețuim noi. Asasinarea lui Iulius Cezar nu mai are loc, în schimb Romeo și Julieta mor de bătrânețe, pomenindu-și unul altuia, fonfăind și amuzați, cu cine s-au culcat în lunga lor viață.

Așa că va exista cel puțin un univers în care vizirul Tătăroiu va continua să trăiască, poate 1000 de ani, depinde doar de eficiența și acuratețea cu care sunt respectate prescripțiile Ritualului de Întinerire anual. Câte galaxii, și toate pentru liniștea noastră! Cel puțin un univers deci, în care o să continuați să vă bucurați unii de alții. În acest tărâm voi, Fețele de Ceară, îl veți fi urmat cu conștiinciozitate până la capăt, nici vorbă să-l trădați vreodată pe cel care va continua să conducă, din ziguratul hidoșeniei și grandomaniei ultimelor zile, destinele uneia dintre redutele Babilonului.

Într-un astfel de univers paralel populația răuleșteană va ajunge să mănânce la cantine de bloc, bineînțeles cea care nu va fi murit între timp de complicații SIDA. Iar Imperiul otoman va eșua la al treilea asediu al Vienei...

... ei, acum mai sunteți triști nefârtaților?

Din lupi sunteți scoborâtori

Profeția făcută de Proorocul Iezechiel - ce-i fusese suflată de „numitul Kazi Lama" - aruncase Departamentul Fețelor de Ceară într-o stare de confuzie totală. Le durea-n cot de tărâmurile paralele. Lor aici le era frică de ce-o să se întâmple!

Cei cu simțiri autentic Răuleștene și gândire verde, neaoșă, profund hegeliană, cei mai învârtoșați patrioți, alarmiștii, se dădeau de ceasul morții să dibuie țițele complotului.

În ochii lor, ideea de profeție era un anacronism - constituind de fapt disimularea unui fapt indubitabil: un grup de intelectuali stresați cloceau un complot împotriva primului președinte cu sceptru de vizir(și invers), și numai datorită naivității și semeției prostești a Proorocului Iezechiel fusese luată urma complotului. Dar cât de mult se munceau, zi și noapte, tot nu reușeau să-i dea de capăt. Trebuia întreprins ceva dramatic.

În lipsă de altceva mai bun, în sarcina „Secției Mistice" - având la bază operele filosofice ale vizirului, recitate ca mantre și intitulate „Arnăuțeștile"(răspuns dat Vedelor și altor deviaționisme) – căzuse analizarea noțiunii de profeție și a conceptului de „ce va fi fost să fie".

Au fost cercetate cuvânt cu cuvânt cronicile biblice, întoarsă pe toate fețele ideea de destin. Erau invocați zeii antici - cineva a propus chiar pelerinaje repetate la Delphi - și aducerea unor ofrande zeilor păgâni, pentru a le stoarce mila sau măcar o neutralitate binevoitoare dacă nu chiar bunăvoința. Câteva Suflete Pierdute - special selecționate - măturaseră de colb bucoavnele de pe vremea lui Simon Magul și scoseseră de la rontăitul șoarecilor papirusurile scrise în limba lui Imhotep.

Era nu o ascensiune, ci o descindere și mai pronunțată în miezul întortocheat al magmei întărite. Cu cât te cufundai mai abitir în opera vizirului Tătăroiu, cu atât aveai șansa să cobori zeci, chiar sute de etaje, în subteranele aparent fără sfârșit unde bântuiau Sufletele Pierdute embrionare, în minele unde stalactitele țineau loc de luminare, iar stalagmitele, de torțe aprinse la focul mistic al crucilor întoarse.

Peste tot portretele vizirului Tătăroiu au fost înconjurate cu moșmoane. Toate babele ghicitoare au fost convocate și obligate să-i zică descântece, i se citeau molitve peste molitve, ptiu, ucigă-i gazele de mină pe cei care-i doresc mazilirea.

Unul dintre Sufletele Pierdute, cosmopolit și, în general, considerat om de lume, a avut chiar ideea năstrușnică să-i înțepe pe Grânaru și Argintean nu cu vorbe de duh, ci cu ajutorul unor experți în voodoo, recrutați din rândul studenților afro-răuleșteni, unii dintre ei specialiști ambulanți în ierburi dătătoare de veselie.

Iar slujbele duminicale din bisericile ortodoxe nici nu mai constau din altceva în afara unor foarte scurte pasaje din Evanghelii, rostite la repezeală, urmate de lungile, vehementele implorări adresate cerului – „și încă ne rugăm pentru întinerirea în fiecare an a vizirului Tătăroiu". Preoții își lepădau anteriile și epoleții și se loveau cu pumnii în piept, crestându-se cu scoici și presărându-și cenușă pe cap(era bună la o adică și cea din chiștoace). Au fost trimiși agenți secreți speciali peste granița miraculoasă, în România Mare,

tocmai la Borzești, care să ardă simbolic și magico-empatic toți stejarii, de-ar seca ghinda lor!..

Asta ca să nu zică cineva că nu s-a făcut totul pentru salvarea regimului.

Rămânea însă de văzut cum să se acționeze împotriva populației nemulțumite.

Unii propuneau introducerea stării de necesitate printre intelectualii cu mofturi. Tălpile lor urmau să fie supuse unui foc de brichete, tămăduitor și purificator.

„Să vezi ce-o să mai joace ei tontoroiul pe cărbuni aprinși. Mamă, mamă, o să cânte tot ce au supt".

Vizirul Tătăroiu aflase și el ceva despre complotul care i se pregătea, așa că s-a grăbit să anunțe că este dispus să deschidă Răuleștiul, cu condiția ca Departamentul Fețelor de Ceară să se transforme în Societate pe acțiuni nelimitate!

Însă nu toți lucrătorii Departamentului erau la fel agitați.

Treptat, în interiorul secției „Jocuri și Prognoze" s-a conturat o anume stare de spirit, oarecum șovăielnică la început, dar care a prins apoi tot mai multă consistență. „Ce-ar fi dacă i-am pregăti noi discret debarcarea - doar ne e deviză „Abandonarea căpitanului" - de vreme ce căderea lui Tătăroiu tot urmează să se întâmple într-un fel sau altul, nu, doar a fost profețită". Dar decât să aștepte - cine știe cât - un episod deja prezis, ce-ar fi dacă ar trece ei la finalizarea lui? Adică să organizeze ei înșiși oprirea Ritualului de Întinerire anual și totodată asasinarea vizirului.

Destin sau liber arbitru - iată două noțiuni contradictorii care începuseră să se confunde în mintea atât de sobră, matură și lucidă a membrilor secției. Încercau să grăbească împlinirea unui viitor deja scris! Aveau nevoie să știe atâta doar: când să sară în barca noului domnitor, oricare ar fi fost el.

Se împlinea astfel și proorocirea - dacă tot era scris să se întâmple - dar, cu singura mare diferență, ei controlau desfășurarea evenimentelor, pas cu pas, evitând astfel o eventuală evoluție care ar fi intrat în conflict direct cu interesele lor de proaspeți șeici...

Mecanismul profeției se întindea astfel implacabil către singura sa finalitate posibilă. Venerabilul Kazi Lama se ținuse de cuvânt atunci când le promisese lui Virgil Argintean și George Grânaru libertatea.

Și astfel, tipii cu gândirea cea mai flexibilă, anticipativă, din întregul Departament, preferau să păstreze o tăcere aparent mirată asupra a tot ce se petrecea, zâmbindu-și în același timp pe sub mustăți. Vânzoleala din minele de lignit și antracit părea să-i lase indiferenți pe membrii secției „Jocuri și prognoze", sub conducerea înțeleaptă a neprețuitului „Iliaș Colceag", ce-și avea birourile pe culoarele de aur și diamant. Le convenea de minune să se termine odată, definitiv, cu Ritualul de Întinerire anual, care începuse să le cam încurce socotelile. Ar fi dorit, în locul vizirului Tătăroiu, un spirit cu totul nou, care să gândească în linii mai ample, în termeni deosebit de generoși pentru ei și familiile lor.

Așa că isteții Departamentului s-au dovedit în cele din urmă și cei mai nerăbdători să-l vadă debarcat pe vizirul Tătăroiu. Cum știau că destinul său era de acum în mâinile lor, s-au apucat rapid să-i comploteze ei înșiși sfârșitul de domnie, odată ce aflaseră care va fi acesta. Le lipseau detaliile și, evident, încuviințarea Stambulului, pe care știau însă cu câte pungi cu aur trebuiau s-o cumpere.

Ei hotărau totul, iar George Grânaru și Virgil Argintean nu mai aveau de

jucat decât un rol minor.

Drept urmare, secția „Jocuri și Prognoze” a pregătit cu toată seriozitatea câteva scenarii, toate încheiate cu împușcarea vizirului.

„Trebuie să i se pună odată și odată capăt învechitului Ritual de întinerire anual”, aruncau ei pe la colțuri, vorbă despre care știau că în cele din urmă va prinde rădăcini chiar și printre fanaticii lui Tătăroiu…care n-au stat prea mult pe gânduri și au tocmit ei înșiși niște…lefegii albanezi! Și cu asta... Basta!

* * *

Ultima mare șotie a Fețelor de Ceară a fost deschiderea totală a regimului, făcută în vederea acaparării totale a bogățiilor Răuleștiului de către ortacii Departamentului și trimiterea în lume a recalcitranților.

În aceeași perioadă și-au constituit o secție specială, numită „Metamorfoze”, a cincea, cu care se amuză foarte, din spatele unor cortine negre și groase. Secția le permite unor bătrâni senili și unor naivi imbecili, sub un control foarte strict, să se joace de-a politica și alegerile, e drept pe un termen limitat. După care actorii cei mulți și neînsemnați sunt lăsați să cadă într-o stare mofluză, de apatie, hibernând timp de patru ani, ca iarăși să fie lăsați să frământe, cu aripi de pasăre cântătoare, pasiunile politice nebune, în paharul puțind a oțet.

Ca să fie și mai siguri că în lupta politică adevăratul învingător ajunge întotdeauna pe locul doi, Fețele de Ceară și-au împărțit între ele încă de la început rolurile (hai, bă, să ne distrăm puțin, ce dracu’: uite, tu ești PNȚ, tu PNL-guțist, FSN, apoi PSD, etc,), după care lasă strigătorii de mâna a doua să se joace de-a v-ați ascunselea cu ochii deschiși. Unele dintre formațiunile respective urmau să fie agrementate - pentru uzul străinătății - cu câțiva bătrâni bolnavi, foști deținuți politici, cărora le-au promis câțiva ani de tinerețe pierdută, precum și căpătuirea(în cazul unora), a numeroșilor lor nepoți. „Ne amuzăm un pic și în plus, tot cu partidele astea, aducem Răuleștiul cu un picior pe celălalt tărâm. De aia trebuie să ne înscriem în cele trei mari mahalale-umbrele politice europene... uite ăstuia îi mai punem un CD în coadă... hai că e mai mișto decât pokerul, că aici controlăm noi cărțile care ies... ”

Cine nu e gata îl iau cu lopata... „ei, copii, vedea-i-aș mari/parcă trece adunătură de…” vedeți că de tătari tot nu scăpați?...

Cine miorlăie n-are decât să se teleporteze ca să crape asfaltul cu târnăcopul în Spania sau în Italia, iar femeile, semn al economiei noi ce s-a instaurat, sunt lăsate să spargă piața la Stambul, Torino și Munchen.

În acest mod, fără nici un fel de tevatură, cei mai serioși, echilibrați și cu capetele ca de granit dintre Sufletele Pierdute, care în sinea lor nu credeau în eresurile bune doar de păcălit babele, au fost cei care au procedat la schimbarea periodică a actorului Ritualului de rejuvenare din 25 decembrie, spre veșnica îmbogățire a lor, a copiilor și copiilor copiilor lor!..

... o să credeți că eu, Watanat, mi-o iau prea mult în cap atunci când pretind că totul mi se datorează de fapt numai mie!

Cei **Patru viziri ai Apocalipsei Babiloniene** apar pe rând **pe scenă**, în fapt niște păpuși mecanice:

Prima, cu o tichie tătărască tivită cu blană roșcată, acoperindu-i capul nord-coreean de Duce, gesticulează, schelălăie, scrâșnește și lovește cu

piciorul un deluşor cu căsuţe încântătoare, din care fug speriaţi piticii... scriitorii-filosofi care vor împrumuturi nerambursabile, deplasări în străinătate şi case de creaţie strigă, care mai de care, printre două plescăituri cu limba despicată, pe podele: să ne biciuiască şeful ăl mare...

îi urmează al doilea manechin, zâmbind cu gura până la urechi în timp ce-şi admiră mâinile pătate de sângele a mii de tineri... îşi înfige singur o sulă între coaste... aruncă ştiinţific cu inelele după care trage cu puşca în spectatori, ţipând „ce urli mă animalule”...

cei rămaşi în viaţă pot vedea a treia păpuşă, care îşi desface foile semitransparente din care e făcută, încercându-le cu dinţii, apoi cu acid clorhidric, şi punându-le, acru, la loc...

locul ei e luat de o ultimă secătură imaginabilă, având în loc de cap un borcan mare, fără capac, plin de murături mucegăite, care încropesc un cap ca de tătar, iar în jurul şoldurilor un colac de salvare asemenea unei bărci, şi care repetă mecanic, arătând cu degetul colcăind de fecale câte o femeie, „ce te bagi fă ţiganco”...

Mitologie, nevoie mare

Toată lumea se temea de cutremure, dar spiritele au început să se încingă de-abia din momentul în care un inginer constructor a descoperit că mai toate clădirile vechi din centrul Răuleştiului erau putrede. Betonul crăpa, cimentul se transforma în praful din care se închegase şi nimeni nu ştia care era cauza putreziciunii exemplare.

Au fost chemaţi experţi de pe toate continentele, dar nimeni nu a dat de miezul misterului. Cel mai competent dintre ei, un vraci maor, a spus, printre râgâituri şi scobindu-se între dinţi – după un popas deosebit de săţios la morgă - că zeul cutremurelor, Ruaumoko, o să cureţe el totul, prin foc, când o să se întoarcă de pe o parte pe alta, în pântecul mamă-sii, unde sălăşluieşte…la puţin timp după scurta, dar năprasnica lui trezire, o să apară şi un pământ nou, şi oameni noi.

Mulţi l-au crezut pe cuvânt şi au început să înalţe tot felul de ode ca să îmbuneze zeul - fiecare promiţându-i că-i va oferi drept sacrificiu vecinul de bloc, căruia îi va da brânci pe scări sau îl va arunca de la etaj - alţii s-au apucat de punerea la punct a unor rituri de trecere în toată regula, menite să-ţi asigure rezistenţa sufletească şi mai ales trupească atunci când îţi cade grinda în cap...

Oficial, de vină pentru prăbuşirea clădirilor erau tot soiul de cutremure, cam anemice, dar suficient de puternice încât să slăbească din temelii construcţiile vechi.

Numai că adevărul era oleacă diferit. Vârcolacii sabotau, din subteran, fundaţiile clădirilor. Înarmaţi cu planurile Răuleştiului, artificierii lor puneau la cale mici explozii controlate, ici şi colo, care afectau numai acele clădiri pe care puseseră generalii lor ochii. Odată ce clădirea era declarată nesigură şi afurisită de popi cu ochiul dracului, locatarii se împrăştiau speriaţi care încotro, iar vârcolacii, mustăcind, o cumpărau la preţuri de nimic. De fapt ce-i interesau erau terenurile, care atinseseră preţuri astronomice.

Aşa că toate tentativele de a salva Răuleştiul vechi erau sortite eşecului.

După discursul televizat atât de pasionat al lui George Grânaru, în favoarea străzii Gabroveni - una dintre cele mai ameninţate cu dezintegrarea - pe care răuleştenii ori îl întâmpinaseră cu zâmbete ironice şi priviri jenate, ori de-a dreptul cu indiferenţă, nimeni dintre oficiali n-a mai vrut să stea de vorbă cu el. Procesul prin care se încerca amânarea demolării fusese înmormântat pe unul din culoarele interminabile ale Justiţiei. Ce dacă răposatul de pe acum Tătăroiu dărâmase, cu hoardele lui, jumătate din vechiul Răuleşti. Tot asta voiau şi răuleştenii, banul să iasă.

Săriţi la case vechi, copii!

Puţin a lipsit ca George să fie asasinat din cauza insistenţei sale publice ca Răuleştiul să adopte o lege strașnică privind necesitatea integrării în contextul existent a noilor clădiri, precum cea din Marea Britanie. Credea că odată cu Strada Gabroveni pierduse doar o bătălie, dar războiul fusese câştigat deja de marii magnaţi din construcţii şi de vârcolacii care-i dirijau din adâncuri. Pentru George însă, idealul său era mai real decât caldarâmul pe care păşea. Era convins că viitorul îi va da dreptate.

În sinea lui admitea - fără să i se pară deloc o enormitate – ca un grup de arhitecţi patrioţi să pună la cale în secret aruncarea în aer, evident fără să facă nici o victimă umană, a tuturor hidoşeniilor cu care desfigurase Răuleştiul furia oarbă a vizirului Tătăroiu, cât trăise. Tot ei ar fi urmat să transforme în pulbere unele din blocurile cele mai antiumane ridicate la repezeală în anii de după război.

... la sfârşitul uneia din întâlnirile la care luaseră parte câţiva mari magnaţi, vizibil deranjaţi de puricele care era George, unul dintre ei a exclamat:

„Mă, bulache ăsta dacă o tot ţine aşa, parcă văd că până la urmă o să fie ajutat pe toate căile să sară... ”

... „S-a sfârşit cu lupta pentru Gabroveni, gata - hai bre, ieşi şi mata cu vreo zece milioane de parale, ba chiar cu vreo juma’ de milion de ducaţi de aur, las-o dracu dă Gabroveni că e moartă şi îngropată, nu vezi că se dărâmă singură - Domnule dragă, eu mă lupt pentru un salvarea unui principiu, nu pentru bani, sincer să fiu nici n-aş şti cum să-i fac... bre, da mata eşti muncit rău... ”

Variaţiuni pe tema Vânării de vânt

Un observator anonim a consemnat pentru dumneavoastră otrava câtorva zile nefaste:

George Grânaru:... „ce?... mi-au dărâmat azi-noapte şi casa din copac şi au demolat întreaga stradă Gabroveni... nu v-ar ajuta Cel de Sus”(gând în faptul dimineţii, la auzul ultimilor ştiri la Tensiunea Orei)

Fonf Miorlăescu: „Arhitectul Grânaru dă rozul feţei pe un arămiu cu sughiţuri, sau cum a intrat în criză de şnapsuri la parastasul străzii Gabroveni”... comentariu vesel pe pagina de Internet a revistei *Sclifosiţii Babilonului*...

Boieroaica Smarandache, declarație în plenul Marii Adunări Patibulare: „S-a dus de acum cu visurile, chipurile ecologice, ale sabotorului infantil George Grânaru, spion anglo-american, ideile sale antirăuleștene au fost luate de apa binecuvântată a Dâmboviței. Colivia sa din castanul din Herăstrău - și care deranja vederile simandicoasei elite din cartierul limitrof - și-a găsit răsplata cuvenită, fiind făcută zob, iar resturile sale trimise la Pipera, pentru a fi reciclate. Trăiască solidaritatea dintre unghiurile drepte, sterile și întristătoare, să se cimenteze credința noastră în barăcile din beton cu care ne-a blagoslovit adormitul întru Genghis Han vizirul Tătăroiu, spre a cărui glorie eternă străjuiesc câțiva corifei nostalgici și glăsuiesc fântânile seci. Să susținem cu toții dărâmarea vechiului București, astfel încât să-și merite pe drept cuvânt denumirea de Răulești, unde va domni pentru veșnicie chinuitul zigurat, mândria celor mai buni dintre cei mai buni zmei-arhitecți răuleșteni”.

Șareta ei se îndepărtează încet, încet, pe Strada Ultimilor zile, armăsarii trăgând din greu la Smarandăchoaia, cu fondul de ten scurgându-i-se de pe degetul mijlociu, ridicat cu un rânjet, boieroaica înfoindu-se în cojocul ei stacojiu, lăsat deschis, cu sânii goi oferiți săruturilor țăranilor și întregii prostimi, cizmulițe roșii, mărgeluțe verzi și pălărie ca o corăbioară plutind pe valurile fostului regim... cu talpa țării adunată în jurul ei, având capetele plecate, plângând de admirație...

Sebi Castelli, ultimul său reportaj la Tensiunea Orei: „Incredibilul s-a întâmplat, lupta dusă de câțiva ani încoace de celebrul de pe acum, arhitectul de geniu George Grânaru, de a salva măcar o parte din sufletul istoric al orașului nostru stat s-a frânt în cea mai cumplită dezamăgire. Buldozerele din seria Batu Han, trimise de primărie au mușcat cu sete din cărămizile și așa foarte șubrede ale străzii Gabroveni. Od*ată*... O*da*tă..f... i... *Od*ată cu ele s-a prăbușit și miza pentru împlinirea căreia George Grânaru își dedicase întreaga existență. Fără nici o remușcare, primăria a cedat presiunilor exercitate asupra ei de către cercurile de afaceriști, controlați din subteranele orașului de cele mai lipsite de scrupule Suflete Pierdute. Viața în Babilonul turco-fanariot a atins dimensiunile unui coșmar”.

... transmisiune telefonică din clădirea ambasadei Republicii Venețiene, unde Sebi Castelli a cerut azil politic, spunându-le celor doi ambasadori-iubiți, învești în blănuri bogate, având inele groase pe degete, cu pălării de catifea și cipici din piele întoarsă, că el s-a sufocat de aerul de Balcani cu iz de Kârgâstan, atotstăpânitor într-una din ultimele rămășițe ale Imperiului Otoman. A fost pus să jure credință Republicii Venețiene și Dogelui pe un tablou original înfățișând Bătălia de la Lepanto...

Azilul i-a fost acordat pe loc(după o foarte scurtă verificare, la vedere, dacă nu este agent turcoman), fixându-i-se însă domiciliu obligatoriu în Ca’ d’Oro, pe Canal Grande, nu departe de Santa Maria della Salute, de Baldassare Longhena... (trebuia să le las să curgă, prea sună frumos... ce „Sanscrita, limbă a Creației”, sanchi, asta e italiana!), dându-i-se și propria gondolă, dublă, cu cârmaci, precum și o alocație lunară de trei mii de florini de aur. La sosire, după o teleportare dureroasă, suntem înștiințați că a fost întâmpinat de un cortegiu de venețiene, împodobite cu cele mai diafane costume, mătăsoase și parfumate cu Acqua di Gioia, cu franjuri dantelate, căptușite cu fireturi aurite, purtând pecetea casei de modă Gentile Bellini, pe care primăria le-a însărcinat să-l consoleze pe îndelete după patria

pierdută(nimeni nu a bănuit că din cauza lacrimilor tulburi vărsate de Sebi nivelul lagunei a săltat brusc, peste pragul de inundație. Înțelegem că în ultima perioadă înălțimea apelor s-a mai stabilizat).

Piangi, piangi, fanciullo mio...

Di Răuleștii,

di manelle,

di micci,

di rossa Smarandoff

chi dal cor ti cancello... sunau suav, vocile înserării, plutind pe tânguiri de lăută...

Din exil, Sebi Castelli a publicat totuși articolul incendiar „Mort la naștere" cu subtitlul „De ce comisarul Corrado Cattani n-ar fi lăsat să trăiască la noi nici măcar o zi".

Urmaseră dezbateri aprinse, în presa scrisă, la televiziune și la radio, spiritele se încinseseră, se dăduseră dueluri cu iataganele.

Partea mai pansivă a presei, din rândul căreia se recrutau mercenarii considerați stabili, care stăteau la câte o publicație între șase luni și un an, au ajuns la concluzia, nu lipsită de o nuanță de patriotism, că celebrul comisar ar fi rezistat totuși pe perioada vacanței de Crăciun, după care ar fi fost doborât de o foarte ușoară răceală de Fețele de Ceară.

Inamicii săi spuneau că în ultima vreme Sebi Castelli luase obiceiul să zbiere seara târziu, pe bulevard, în cămeșoaie de noapte căptușită cu steagul unguresc, „*Addio, del passato bei sogni ridenti*... "... f... .i!... și mai și tușea cu puternic accent, scuipând din piept fire de tutun de Virginia, dar pe el nu-l înțelegea nimeni săracul.

Trizztan Ionescu, din interviul acordat revistei „3 păzește"(apare neașteptat, la câte o tarabă, spre mirarea vânzătorului): „Ar trebui să ne fie tuturor clar că bătălia perioadei post-Tătăroiu nu e în totalitate decisă. Nu asistăm la o criză locală, ci una de sistem, care odată și odată tot va trebui să-și găsească rezolvarea. Mă îndoiesc că în acest moment jocurile sunt făcute, deoarece interesele primăriei nu coincid întotdeauna cu cele ale forțelor redutabile care acționează în subteran. Au apărut totodată indicii privind existența unei profeții, formidabile, care, dacă va percuta după cum speră autorii ei, va modifica tabloul general, chiar dacă nu o va face de maniera substanțială scontată. Chiar și în aceste condiții, adaptabilitatea la viitoarele împrejurări, altfel greu de anticipat, cât de frustrante ar părea la început acestea, va da adevărata măsură a inteligenței principalilor actori ai dublei scene politico-economice, vizibile și subterane. În rest, așa cum o spun iarăși și iarăși, așa și pe dincolo, este posibil pe de o parte și probabil pe de altă parte, toate alternativele rămân deschise, și c-o fi și c-o păți, ba la stânga, ba la dreapta, și cu susu-n jos și cu josu-n sus, tocmai de aceea înțelegeți fiecare ce vreți, eu sunt mic nu știu nimic".

Voce din popor: nene, mai vindeam și eu un ceas, o colonie, o mașină dă ras, ceva, acu' unde ne ducem?

Ai văzut **Vibhișana** că nu e așa de greu să conduci un buldozer Batu Han? Ce tot făceai nazuri?

N-a fost bine că ne-am oferit voluntari? Eh, ia zi, nu i-am netezit eu frumos Hanul, așa, primenit cum era? Cât mi-a luat? Mai puțin de o oră. Iar

ție, cât ți-a trebuit ca să-i retezi castanul cu ferăstrăul ăla mecanic, Rahman? Două minute... i-auzi frate, venise **Rama** să facă talente la noi în junglă, nu...

Nu știu, bă **Ravana**, parcă îmi pare rău acum... și l-ai mai și atacat în campania de presă, sub numele alea născocite, ba Saul Chioru, ba Saul Surdu... „Nebunul satului dă cu brișca-n colbul străzii”, parcă așa scriai... nu i-a mai rămas acum chiar nimic... un amărât... nici propriul cer nu-i mai oferă scăpare...

V

Descinderi înainte de începuturi

Și gândeam: Aruncat sunt dinaintea ochilor Tăi! Dar voi vedea din nou templul cel sfânt al Tău!

Iona, 2:4

O umbră, atât a fost

George lucrează de zor la planșetă, într-o stare de febrilitate vecină cu panica. Preferă tot planșeta, atât cât poate, ecranului insipid și fără viață al calculatorului, mut și în același timp deosebit de agasant. Planșeta măcar o simte sub mâini, se luptă cu ea. Toate desenele sunt cuibărite acum undeva, sub formă de biți, într-un disc care se rotește până la saturație, încălzind în mod inutil aerul și așa prea uscat.

„Măcar așa controlez în permanență ce fac". Programul CAD are prostul obicei, dacă nu ești atent, să facă dispărut desenul încropit cu atâta trudă. Și deși îl regăsești, aproape identic, se lipsește bucuros de bătaia de cap.

Ori de câte are ocazia repetă cui este dispus să-l asculte: „nici Partenonul și nici catedralele nu au fost proiectate cu calculatorul. Nu te face nici mai talentat, nici mai deștept".

Preferă să pună totul pe hârtie, până la cel mai mic detaliu, ca apoi să-l dea unei desenatoare - operatoarea de Autocad, ca să se joace ea cum o vrea cu programul.

Dar acum numai de arhitectură nu-i arde. E într-o stare de tulburare teribilă, dar nu fiindcă vrusese de două ori să sară. Și-a impus, cu un soi de încrâncenare, să uite tot ce se întâmplase... poate așa și-ar putea oferi un nou început...

Ar vrea să se concentreze cât de cât, dar nu reușește deloc. Mâinile îi tremură, unul dintre echere i-a scăpat de mai multe ori pe jos, nu ține minte nici măcar câte travee are la stânga și câte la dreapta holului de intrare.

A aflat la început doar că sora lui geamănă „nu era bine". Cu două zile înainte îi telefonase mamă-sa foarte alarmată, de la Alba Iulia, ca să-i comunice că Livia era în spital.

Vestea a căzut cu atât mai brutal cu cât n-o știa deloc bolnavă. Fusese imposibil să adune mai multe detalii.

Mamă-sa fusese din cale-afară de agitată. Putea să fie orice. Nici de la tată-său nu reușise să smulgă mare lucru. Poate că într-adevăr nu știu. Ori nu vor să-i spună. George și Livia sunt deosebit de atașați unul de celălalt. Încă de pe vremea când erau copii, deși băiat și fată, manifestaseră aceleași gusturi și mai ales o aplecare către tot ce e frumos și lumea artei.

Mai târziu, deși aflați la mare depărtare, descoperiseră că aveau la inimă aceiași autori și că se înfiorau în fața aceleiași muzici.

Și nu deoarece se născuseră în aceeași casă. Că erau la mijloc misterioase legături sufletești, că de vină erau genele, nimeni nu ar fi putut spune, cu atât mai puțin ei. Aproape că erau momente când trăiau unul prin celălalt.

Una dintre dorințele sale cele mai fierbinți era să o vadă fericită. Își propusese nu numai să-i proiecteze el casa în care urma să locuiască atunci când s-o mărita, ba chiar s-o construiască pe banii lui.

Tot timpul cât s-a aflat la Răuleşti au păstrat o legătură telepatică...

Dimineața o sunase din nou, alarmat, pe mamă-sa, dar ea nu-i spusese decât atât: era tot la spital, iar Livia se afla în comă.

A simțit în acel moment că nu își mai poate stăpâni tremuratul mâinilor și al picioarelor. Nici măcar o fracțiune de secundă nu admite că Livia n-ar mai putea fi... cum, ca și când nu ar fi trăit niciodată?! Se cutremură ca de cel mai înfricoșător coșmar...

Lasă cu totul lucrul, iar privirea îi încremenește dincolo de perete. E ca

paralizat de o panică devastatoare şi o durere uriaşă, cu sufletul mai pustiu decât cel mai adânc hău.

O soartă nemiloasă şi oarbă poate oricând să pună capăt vieţii Liviei şi nimeni în universul ăsta, din cele văzute şi nevăzute, dar chiar nimeni, nu este în stare să coboare o mână salvatoare asupra ei? Atât de incapabili sunt medicii?

Iminenta moarte a Liviei l-a aruncat într-o stare de nelinişte crâncenă, bolnăvicioasă, cu totul nouă pentru el, fiindcă e străină firii sale mereu încrezătoare în puterea vieţii. El însuşi un om foarte sănătos, George percepuse întotdeauna boala drept ceva cât se poate de nefiresc, un accident efemer pe lungul drum către lumina desăvârşirii. „Boala e o formă de disciplină morală", spusese cineva. Nu cumva propria *karmă*... cum contribuia ea aici? Cu ce păcate - atât de multe şi grele - se îngreunase în viaţa asta Livia?... nici nu se duce atât de departe încât să se gândească la vreo viaţă anterioară.

Nu înţelege nimic în momentul în care o colegă vine să-i spună ceva, atât este de adâncit în propriile gânduri.

... „măi, ce-i cu tine?", îi strigă colega sa Cristina şi îl zgâlţâie uşor.

Se uită la ea la început mirat, fără să înţeleagă prea bine ce vrea, apoi îşi revine treptat, ca dintr-o amorţeală ce-l uitase pe un alt tărâm.

„Nu am nimic, doar că soră-mea e grav bolnavă, cred că e pe moarte, deşi nimeni nu-mi spune nimic clar.

„Vai, măi, ce rău îmi pare, spune femeia, iar vocea ei, voit tare, atrage imediat înspre ei alte câteva capete curioase.

George este iubit de toată lumea, iar vorbele de mângâiere cu care este copleşit din toate părţile sunt rostite din adâncul inimii.

Se aud îndemnuri de genul: „măi, de ce nu te duci acasă, săracul om, şefu', aţi auzit ce i s-a întâmplat lui George?"

„Cine are măi legături cu gărzile turcomane de la al treilea zid de incintă, să se teleporteze numaidecât la Alba Iulia?

După minutele în care George evită atenţiile prea pătimaşe, care în mintea lui deja zdruncinată îmbracă forma unor interferenţe stridente, îşi dă seama că trebuie să iasă într-un fel din imobilism.

Îi fusese de când se ştia groază de doctor şi simpla amintire a mirosului de spital îl aruncă într-o stare de angoasă.

* * *

Se întreabă de ce pierduse el însuşi atâta timp cu religiile dacă acum, la ceas de cumpănă, nu poate ridica un deget. Paradisurile la care bătuse cu aripile sufletului i se par îndepărtate şi străine. Simte în el un gol pustiitor pe care nimic nu îl poate umple. Îi vine să rostească o rugăciune, prima pe care şi-o aminteşte, dar cum i se pare lui însuşi artificială, renunţă la ea numaidecât.

Îşi abandonează minute în şir privirile într-un punct fix, cu o sete uriaşă de a cuprinde ceva, fără să se dumirească nici el ce. Ştie cât e de agitat, vede că nu-şi poate stăpâni tremuratul mâinilor, dar puţin îi pasă că ceilalţi îl fură din când în când cu coada ochiului şi nu contenesc să şoptească.

„Lasă-i să o facă…" Au şuşotit la fel imediat ce s-a întors din concediul forţat, de câteva săptămâni, după ce vrusese să…

Este atât de şocat încât restul simţurilor aproape că i-au paralizat. S-a făcut mic de tot, retras ca într-o cochilie înăuntrul său, într-o stare de neputinţă furioasă, încercând să sfideze moartea... „totul s-a petrecut atât de

repede... ” măcar de-ar putea afla mai multe, dar nimeni nu-i spune adevărul. Se simte înfiorător de neajutorat.

Până acum, George trăise în Dumnezeu şi pentru Dumnezeu. Dragostea lui pentru Ileana nu fusese decât o părticică din această iubire universală. Îşi dă seama, nici măcar cu surprindere, că nu mai are deloc putere să se gândească la ea. L-ar dezmembra de tot. Fiinţa Supremă îl atrăsese întotdeauna ca un magnet fiindcă ştia că doar ea nu-l va dezamăgi niciodată. Fiorul iubirii care-l împinsese să-i caute îmbrăţişarea fusese mai puternic decât orice dragoste pe care şi-ar fi putut-o imagina. E singura de la care aşteaptă acum o scăpare.

* * *

Încearcă iarăşi să se roage. O senzaţie de sfârşeală, care-l sleieşte, îl împiedică mult timp să se adune. Vrea să se roage cu adevărat, ca un ţipăt de deznădejde... bolboroseşte câteva cuvinte de implorare, dar nu e în stare să o facă cu intensitatea cu care ar dori. Îi e teamă să încerce să înţeleagă de ce nu poate.

* * *

Ori de câte ori se rugase o făcuse cu bucuria interioară care-l încălzise dintotdeauna, şi aproape de fiecare dată începea prin a mulţumi cerului pentru toate binecuvântările primite. Iar rugăciunea lui îmbrăţişa cu sufletul orizontul cel în veci nevăzut, către care tânjea cu un dor înfricoşat, cu care visa să se contopească în uitare. Este însă întâia oară în viaţă că trebuie să se roage pentru ceva atât de scump inimii lui şi când colo îi este teamă până şi să înceapă.

Se întreabă dacă nu cumva nu vrea să strice mirajul care-i ţine de atâţia ani sufletul plutind dincolo de tării, beat după lumina din care se împărtăşesc, de o clipă de veşnicie, stâlpii cei fără de capăt ai cerului...

O voce interioară se căzneşte să-i strecoare de câteva ori, şovăielnic, că toate eforturile trecute fuseseră în zadar, o patetică, dar sumbră fantasmagorie cu care se amăgise ani de-a rândul. O amuţeşte însă, de fiecare dată tot mai nesigur.

Tocmai el, care încercase toate tehnicile de meditaţie posibile, descoperă acum cu stupoare că de fapt nu ştie cum să se roage. Sau... îi este de fapt frică să o facă, când ştie că doar de pronia cerească atârnă viaţa surorii sale? - îi e ruşine de întrebare chiar înainte de a şi-o pune.

Ucide în faşă acel gând care se zbate să prindă viaţă, la început oarecum nedesluşit, în apele întortocheate şi tulburi ale minţii, şi care ar vrea să răzbească definitiv la suprafaţă, să-i râdă în faţă, să-i spună că rugăciunea e o himeră, o mare minciună, şi că oricât ar bate la porţile cerului, vor rămâne de-a pururi închise. „Îmi este frică să mă rog cu toată tăria, de spaima de a nu-mi vedea distrusă credinţa?”, îşi spune el cu o gheaţă neagră în suflet şi, cu cât întrebarea devine mai sâcâitoare, cu atât îl umple şi mai abitir de scârbă faţă de propria neputinţă.

Şi cui să se roage? Sigur, lui Dumnezeu. Senzaţia de sfârşeală îl cuprinde şi mai tare.

Doar se află în joc viaţa surorii sale gemene, Livia, pe care o iubeşte mai presus de sine.

„Doamne Dumnezeule, vindec-o acum” - îşi aduse brusc aminte de un verset din Vechiul Testament, când Moise ceruse ajutor Providenţei pentru sora lui bolnavă, iar ea se făcuse bine doar după şapte zile.

„Oare de ce mi-a venit în minte tocmai acum acest pasaj? Livia are nevoie

de salvare în clipa asta... ”.

Se confruntă cu boala și cu moartea, cu fața lor hâdă, și îi este cumplit de greu să găsească ceva de care să se agațe și care să-i dea curaj. „Trebuie să mă port ca un bărbat”, își spune, însă chiar și în propriii ochi îndemnul sună ciudat de neconvingător. Nu de bărbăție are el nevoie acum, este în stare să se târască în patru labe, să muște pământul, ca să obțină de la cineva viață pentru Livia.

Închide ochii și își împreunează mâinile. Nu e în stare să priceapă de ce îi e atât de dificil să o ia de la capăt, de astă dată cu toată vigoarea, sau știe și îi vine greu să și-o mărturisească...

„E absurd ca din prea multă credință să nu mă pot ruga așa cum trebuie. Sunt sigur că de îndată ce voi începe să mă rog, Livia se va simți mai bine”.

Cum adică „din prea multă credință”? Odată că am sentimentul unei groaznice nedreptăți, a ceva ce nu trebuia sub nici un chip să se întâmple. De ce tocmai soră-mea să se îmbolnăvească grav? Livia să fie la un pas de moarte când eu mă simt câteodată atât de aproape de strălucirea neizvodită? Cu toate marile îndoieli care mă asaltează periodic și care uneori par să aibă câștig de cauză, sunt convins că am totuși șanse să mă eliberez la sfârșitul acestei vieți, așa că și Livia e... într-un fel... protejată...

Se miră însă el însuși de absurdul ideii că soră-sa ar fi trebuit să fie implicit ocrotită de necontenitul său avânt spiritual, dar nu poate lupta împotriva sentimentului că i se face lui o mare strâmbătate. Vrea să spună, „ochiul de deasupra stihiilor văzduhului parcă a ațipit și a scăpat din vedere ce se întâmplă aici, cum îmi întind eu mâinile către cer ca nimeni altcineva. E inadmisibil”. Însă nu îndrăznește să meargă cu reproșul mai departe...

„Doamne, și dacă totuși după ce o să mă rog, zile în șir dacă e nevoie... clipă de clipă... Livia o să... ” Doar faptul că se cutremură îl împiedică să izbucnească într-un urlet...

„Sigur că este cineva acolo sus, care veghează asupra noastră, iar miracolele sunt doar o altă față, punctuală și neașteptată, a neînchipuitului”.

„Nu, e absurd, trebuie să depășesc cât mai iute faza asta ridicolă, așa o să-mi treacă și mai mult pofta de a mă ruga”.

„Poftim, reduta e acolo, înaintea ta, singură și neapărată de nimeni. De ce ți-e frică s-o cucerești? Odată ajuns în vârful ei, pe aripi de rugăciuni, vei vedea că Livia se va fi însănătoșit, iar tu te vei simți în al nouălea cer”, îi spune o altă voce, ca în batjocură. Pare să fie aceea a unui călugăr tibetan, cu sutana cu falduri largi, având o glugă care-i acoperă complet capul. George nu recunoaște pe cine are în față.

„Nu, nici un gând de la cel Rău nu-mi va distruge credința”, își spune el.

* * *

Se apucă din nou să se roage, dar cuvintele care-i ies de pe buze sunt cât se poate de timide și neconvingătoare... vrea să se roage cu toată ardoarea și tot ce reușește să scoată din gâtlej este o bolboroseală firavă și neputincioasă.

Spre propria stupoare, ceva în el nu-l lasă să o facă totuși așa cum ar dori. Este uimit și mai ales exasperat. Nu se poate să-l fi părăsit, deodată, tocmai într-o împrejurare de viață și de moarte ca asta, capacitatea de a se ruga așa cum trebuie.

Cât privește puterea sa de a crede, o vrusese, fără să-i reușească întotdeauna, mai tare ca o stâncă.

* * *

George se roagă acum de mai bine de o oră, complet adunat în sine însuși.

Până la urmă a răzbit, învingându-şi ezitările cu un amestec de înverşunare şi ciudă. O face atât de intens încât nu a observat că a rămas singur în atelier. Ceilalţi îi respectaseră durerea şi nu i-au mai adresat nici o vorbă. Oscilase între o zeitate şi alta - inclusiv Buda vindecătorul. Se roagă acum lui Dumnezeu, fără chip şi nume, cu toate puterile sufletului pe care le poate asmuţi laolaltă dragostea sa pentru Livia.

Încearcă o vizualizare cu o lumânare... îşi imaginează un altar nesfârşit, pe care sunt înşirate şi lumânările vieţii celor care-i sunt dragi. A Liviei, observă el, e la ultima pâlpâire, firul de cânepă de-abia îşi mai trage sufletul din puţina ceară rămasă, sugrumată de multele picături scurse şi întărite. Pune în locul ei o lumânare proaspătă, albă şi înaltă până la nouri, şi o ridică cu mintea mult dincolo de veştmântul cerului... n-o mai urmăreşte cu gândul, de frică să nu strice mirajul...

Continuă să se roage, cu întreaga încrâncenare, dar şi umilinţă de care e în stare. Parcă ar vrea să strângă toate energiile pozitive, nu numai din el, dar, asemenea unui copac, să absoarbă cu rădăcinile sale tot ce este bun şi puternic, tot ce vibrează pe coarda puterii, bunătăţii şi iertării celei fără de margini.

Nici nu mai simte că se află ferecat în biroul său. Pereţii încăperii, apoi ai întregului etaj parcă au explodat, iar George pluteşte undeva, într-un ţinut al liniştii şi împăcării, al turcoazului ce respiră cu freamătul bucuriei nelămurite, al luminii aurii, neîmperecheate, dinaintea sămânţei începuturilor - ah, ce dulce mângâiere... să ştii că te va duce de mână, surâzând, pe plaiul veşniciei, fără de oboseală şi fără de moarte...

„Nu aşa, nu aşa", se readuse în grabă George pe pământ.

O ia de la început, fără să-şi mai lase mintea să zburde. Minute fără şir se roagă pentru sănătatea Liviei, dar iarăşi gândurile îi alunecă şi acum şi-o imaginează din nou, surâzând şi alergând plină de voioşie prin curte, ca atunci când erau mici. O amărăciune şi mai mare îl cuprinde. Şi totuşi altceva îl doare. „Nu reuşesc să pătrund cu mintea suficient de adânc, iar cu sufletul parcă nu sunt întru totul acolo... de ce mă rog în continuare atât de lipsit de convingere?"

Se sperie când aceeaşi voce interioară, purtând chip de călugăr tibetan, îi răspunde: „te rogi tocmai fiindcă ştii, în străfundul tău, acolo unde nu există decât un singur adevăr, rece şi neîmpodobit, neînduplecat şi suficient sieşi, că n-are nici un sens. Doar ca să-ţi contempli, în câteva ore, inutilitatea propriei existenţe, absurditatea credinţei pe care ţi-o închipuiai atât de înrădăcinată în tine, cruzimea singurătăţii şi nevolniciei fiecăruia dintre voi".

De ce o asemenea amarnică îndoială tocmai acum? Chiar aşa de slabă îi e credinţa? N-are timp şi vlagă să-şi dea un răspuns. O să vadă altădată, când s-o linişti. Să caute să facă un târg cu Dumnezeu îi e ruşine.

„Dar dacă asta e *karma* Liviei?" Enormitatea şi oroarea acestui concept aproape că-l scoase din minţi. „Ce idioţenie!"... niciodată nu mai încercase o neputinţă atât de furioasă... şi dacă e totuşi adevărat? Sunt o mulţime de *mantre*, mai ales în budism şi jainism, cu care poţi să-ţi arzi definitiv *karma* negativă, scăpând astfel de consecinţele tuturor păcatelor pe care le-ai făcut vreodată. Ce folos însă, de vreme ce Livia e în comă. Îi veni atunci ideea unui transfer de *karmă*. Să ia asupra lui toate păcatele Liviei, de-acum şi din toate viţele anterioare. Iar Iisus?... se scutură ca de un gând nelalocul lui... nu poate amesteca chiar în halul ăsta religiile.

Dacă ar fi posibil aşa ceva, ar face-o din tot sufletul, de-ar şti că ar avea de

pătimit nu știu câte vieți la rând.

Dar cum? Se forțează puțin cu mintea și își imaginează că acest lucru este perfect realizabil: un nor uriaș, întunecat, să plece din ea și să-l preia el. Și-o închipuie pe Livia înconjurată de ceva apăsător și negru, și, prin simpla lui voință, această entitate înfricoșătoare trece asupra lui, apoi coboară în el, pătrunzându-l până în ultima fibră. Livia este acum aceeași ființă pură dintotdeauna, de un alb strălucitor, radiind de sănătate. Așteaptă câteva clipe să vadă dacă simte ceva. Vrea să se sugestioneze că e el însuși bolnav, la rândul său, printr-un fel de empatie magică. Nu simte însă nimic și-i fu imediat silă de propria imbecilitate.

Cum să-i mai dea dacă nu ani, măcar luni, zile, câteva ore de viață?

Caută cu disperare cu mintea în toate cotloanele peregrinărilor sale spirituale. Deodată îi răsare în fața ochilor, brusc, imaginea Tarei Albe, zeița budistă a longevității. Se străduie să-și amintească *mantra* ei: *Om tare*... ?

Of, și limba asta tibetană cu pronunția ei imposibilă.

Caută cu ochii prin încăpere. Calculatorul secretarei, conectat la Internet, asta-i trebuie... îi este de ajuns un salt ca să ajungă acolo. Caută în românește de câteva ori, până își dă seama că e o tâmpenie. În engleză, așa da...

Rostește *mantra* de câteva ori, punând cât mai multă căldură. Aranjează setările în așa fel pe player încât să răsune întruna. Știe că *mantra* trebuie rostită având în minte numele persoanei pentru care vrei să te rogi.

Închide ochii și îngână cuvintele pe care le aude în căști. Cu fiecare notă, imaginea Liviei se conturează mai viu, mai convingător. Senzația de cumplită angoasă și teamă persistă, dar măcar acum o colorează cu un sentiment nou, de satisfacție că face în sfârșit ceva palpabil, care chiar ar putea avea efect... mai puternic ca rugăciunea?... pffff... nu se mai poate tortura singur...

Când revine la planșetă este, dacă nu mai liniștit, cel puțin cu conștiința oarecum împăcată. Făcuse tot ce-i stătuse în putință.

Se simte brusc prea obosit ca să se mai întrebe de ce ezitase timp de câteva minute bune să se roage lui Dumnezeu. Deși nu crede nici el, în sinea lui, că va fi vreodată în stare să-și dea un răspuns. Nici nu e sigur că vrea să-l știe.

Atât timp cât aspirase la Dumnezeire, la starea de eliberare și beatitudine, avea în permanență în minte ceva radios, care i se oferea, chiar dacă numai ca o promisiune îndepărtată, dar sigură, la fel de aproape de el ca de orizontul de la poalele veșnicei plinătăți. Era acea bucurie strălucitoare de a cărei realitate nu se îndoia nici o clipă. Dar acum trebuie să se roage, concret, unui Dumnezeu fără de contur, prea mare ca să-l poată cuprinde cu gândul, în fața căruia rămăsese minute în șir ca paralizat, chiar și numai pentru faptul că nu știuse cum să înceapă. Îngenunchind în fața tuturor zeităților, mai bătrâne sau mai tinere, este cel mai viguros test la care supune bunătatea cerului și propria credință. Vrea, din tot necuprinsul sufletului său curat, ca rugăciunea să-i fie ascultată, într-o singură clipită dacă s-ar putea, numai că pe măsură ce orele trec descoperă, cu o cruzime înfiorătoare, că nimic, nici o suflare salvatoare nu se pogoară asupra Liviei. Și cu cât acest sentiment, al mușteniei și indiferenței Absolute, se înstăpânește tot mai negru pe sufletul lui, pe atât golul din el se lărgește, devenind în cele din urmă o prăpastie înnebunitoare. De astă dată luptase cu întreaga ființă pentru ceva cât se poate de viu, nu mai este o aspirație mai mult sau mai puțin vagă, ci un fapt de viață și de moarte, care-și așteaptă dezlegarea imediată. Tocmai nevoia disperată a unei mâini întinse, setea uriașă de ajutor, pentru o ființă care-i e atât de aproape, cuplată

cu conștiința faptului că acesta nu va veni niciodată, fiindcă nu există nimeni care să i-l poată oferi, îl aruncă într-o derută și un zbucium care-l trag în jos asemenea unui vârtej monstruos.

* * *

Orice noțiune de trecere a timpului a dispărut. Bănuiește că e mult după miezul nopții. Se silește acum să simtă încă o dată, cu intensitate maximă, acea fericire scânteietoare, din locșorul în care sta pitită și îl ocrotise atâta vreme, și care altădată îi dăduse atâta încredere, dar nu reușește să o aducă la suprafață. Iminenta moartea a Liviei a făcut ca lumina să se crispeze, într-un ungher tăcut, și pare că e în primejdie să se stingă cu desăvârșire.

Are certitudinea că se mai află totuși undeva, cuibărită în străfunduri de suflet, inocentă, dar neputincioasă. Nu poate accepta însă să fie înăuntrul său doar ca să-i dea lui un crâmpei de speranță. Dorește ca acea strălucire să-i salveze sora. Stropul de stea rămâne însă rece și inaccesibil. Cu toate astea, nu încuviințează să se lase copleșit de faptul că nu-i răspunde. Doar că se simte rușinat, ca de o neputință, deoarece e convins că acest lucru se întâmplă fiindcă nu se roagă el suficient de intens. Și, ca și cum de-abia acum ia cunoștință de existența sa, se întreabă cu toată sinceritatea ce este totuși acea scânteie de bucurie. Îndoiala e mai puternică decât vraja izvorului dătător de viață. Îl năpădește gândul că acea irizare, odinioară atât de orbitoare, de speranță, nu are nici o realitate proprie, ci doar consistența fulgului, e o născocire a minții și mai ales o stare de spirit. Și nu mai știe deloc dacă este unul din chipurile lui Dumnezeu sau doar un alt el însuși, fruntea senină a unui copil descoperind lumea, năvalnic, chiuind și alergând pe deal, printre flori și fetele care și le împleteau în cosițe...

* * *

Imploră Dumnezeirea de multe minute, cu toată vâlvătaia de care e în stare. Simte că poate ajunge cu mintea sus de tot, într-o strălucire înfiorată. Continuă să se roage. E atât de prins cu mintea și sufletul în rugăciune încât mai că nu-și simte corpul. Doar gândul mai există, repetând, cu o certitudine a răspunsului deja venit, limpede precum cleștarul, cele câteva cuvinte: „Doamne, Dumnezeule, creatorul cerului și al pământului, fă-o sănătoasă pe Livia”. Siguranța de sine îi e dată de chiar imensitatea dorinței și sfârșește prin a căpăta consistența unui munte. Mintea îi e atât de încrâncenată în rugăciune încât refuză să coboare. E încremenită sus de tot, într-o împătimire care e pe punctul să ia chipul unei noi sticliri de fericire.

Când în sfârșit, după mai bine de un ceas, hotărăște să revină pe pământ, îi trebuie câteva minute bune ca să-și regleze respirația. Privește în jur, dar tot ce simte e un mare gol. Întreaga siguranță i-a dispărut ca prin farmec. Îl cuprinde o sudoare rece și o nouă senzație de sfârșeală. Cât timp se rugase, fusese mai sigur ca de propria viață că Livia se însănătoșește văzând cu ochii.

Acum nu mai e deloc. Privește fix în podea, ca într-o transă, după care își cuprinde capul cu mâinile, a neputință și disperare. Ar vrea să o ia de la capăt cu rugăciunea, cu o și mai aprigă încrâncenare, dar simte că nu mai poate. Îi este peste putință să se mai urce cu mintea atât timp cât orice obiect pe care-l vede îi aduce aminte că e el însuși un morman de praf. Tot ce se află în jurul lui este de o mutenie crudă și indiferentă la suferința Liviei. „Nu, nu putem fi singuri”, se înnegurează el. Dar tot ce poate vedea, simți și pipăi, îi confirmă surd acest adevăr. „Nu ne avem decât pe noi înșine”. Se întinde pe spate, sprijinindu-se cu capul de perete și închide ochii. E atât de obosit, atât de obosit de el însuși...

Ştie în adâncul fiinţei lui, cu o luciditate şi un cinism îngrozitor, că toate cuvintele pe care le bolboroseşte sunt zadarnice, că viaţa Liviei se scurge rapid, în hău... ştie, şi-i trebuie câteva clipe bune până să accepte că plânge amarnic...

Nu e în stare să adauge la viaţa Liviei măcar o zi... strigătul de ciudă şi neputinţă îi e atât de puternic încât se răsfrânge asupra lui însuşi, nereuşind să-i părăsească la vreme coşul pieptului, explodând undeva, într-un colţ de inimă, singurul loc care nu murise în el.

Orele petrecute în acea litanie disperată - mai că nu asudase sânge - nu duc la nimic, Livia se stinge văzând cu ochii.

* * *

Îşi îndreaptă capul şi spatele. Picăturile de apă i se preling în voie din barbă. A trebuit să se spele bine de tot cu apă rece ca să-şi trezească creierul amorţit. În oglindă se înmoaie aburul unui lung oftat... îşi ispăşeşte păcatul de a fi încercat saltul în înalt... chipul umilit, dezamăgit, de bătrân care poartă povara a mii de ani, nu mai are curajul să se privească în ochi...

Zorile îl găsesc rugându-se din nou, cu toată umilinţa de care se poate lăsa cuprins, pentru viaţa Liviei, şi totuşi nici acum nu o face cu acea convingere de care se crezuse capabil, în stare să mişte şi munţii din loc, ca şi cum nu este sigur el însuşi de ce face. Tot timpul îi lipseşte ceva... dacă s-ar fi rugat aşa cum trebuie, i-ar fi telefonat deja mamă-sa, să-i spună că Livia e mai bine... numai el e de vină... nu de puterea rugăciunii se îndoieşte, ci de faptul că urletul lui spre cer nu e suficient de convingător...

Toate aceste noi îndoieli nu durează nici ele mai mult de câteva clipe, chinuitoare, care i se par covârşitor de lungi. Îşi evaluează cu o uluitoare rapiditate credinţa, tot aşa cum un om aflat în pragul unui accident mortal îşi retrăieşte, într-o înlănţuire de câteva secunde, întreaga viaţă. În frânturile astea de nemişcare nu propria moarte şi-o contemplă, ci pe cea a credinţei, pe care, cu toate şovăielile de care se lăsase uneori cuprins, o dorise mai solidă decât întregul masiv al Himalayei. Şi tot în aceste momente îşi dă seama că tocmai credinţa, pe care şi-o închipuise atât de trainică, devenise una crispată şi dezorientată, într-un spaţiu interior lipsit de orice vigoare. Nu distrusă cu totul, dar suspendată într-o stare de incertitudine vecină cu moartea.

Într-o sclipire de o clipă, devine conştient de faptul că în ciuda dragostei sale de nespus pentru Livia, se poartă ca un laş. Nu vrea, nici măcar de dragul ei, să-şi testeze mult prea confortabila credinţă. Paradoxal, oricât i-ar fi de greu să accepte această concluzie, tocmai devoţiunea sa fără margini îl împiedică să se arunce cu toată furia asupra rugăciunii. Ştie că îşi ia pe suflet o greutate uriaşă, dar pe cât e de disperat să se roage cu şi mai multă ardoare, pe atât îi de frică să se uite la prăpastia care i se cască la picioare.

După ce-l sugrumase ori de câte ori încolţise, firav şi nesigur, în mintea lui, ca şi cum s-ar fi temut să-l lase să păşească în faţă, întregul adevăr i se înfăţişează acum cu tot chipul lui hâd, în numai o fracţiune de secundă. Îl priveşte în ochi cu o răceală monstruoasă, ceea ce-l umple de stupoare şi în acelaşi timp de o scârbă teribilă faţă de el însuşi: propria tihnă era cea care câştigase, beţia egoistă a amăgirii de sine ieşise victorioasă.

„Chiar nu pot să mă rog aşa cum ar trebui? Ce chin mă munceşte... să fie oare fiindcă nu vreau să-mi pun Dumnezeul la încercare, ştiind că n-o să ridice un deget?”

„Da, aşa este!” Acele momente de ezitare, cât de scurte să fi fost, îi dovedesc cu prisosinţă că nu voise să-l ispitească pe Dumnezeu dintr-un

motiv cumplit de egoist - nu cumva liniștea lui interioară să fi fost tulburată de vreun fel! Îi fusese pur și simplu teamă că Ființa Supremă, pentru care trăise atâția ani la rând și căreia îi dedicase toate energiile sale, se va dovedi oarbă și surdă. Grimasele călugărului tibetan îi zgârie creierul. „Iar tu, George, cu ce vei fi rămas?”...

În acea fracțiune de secundă în care judecata îi rămăsese ca și suspendată, intuiția, sau în orice caz ceva foarte adânc ascuns în el însuși, îi trimisese o frântură din celălalt adevăr de care, în sinea lui, se temuse întotdeauna. Nu se află în realitate nici un mare ochi acolo sus care să-și pogoare mila asupra lui, a Liviei... tocmai conștiința deosebit de clară a acestui adevăr, ca un fulger de gând, îl împiedică să se sforțeze din nou să se roage din adâncul cugetului...

* * *

E în fond pentru el suprema încercare, un semnal venit „de dincolo”, pe care dintotdeauna îl crezuse posibil, și pe care, tocmai din cauza unei prea mari siguranțe, refuzase să îl ceară. Fusese convins că semnele și minunile sunt acolo, la doar o atingere de mână, disponibile la cea mai mică chemare a lui și că numai tăria de a nu-și ispiti zeul suprem îl oprise de la a-i cere să i le desfășoare în fața ochilor. De astă dată însă își dă seama, cu o claritate a minții de care el însuși nu se crezuse în stare, că nu există nimic deasupra sa, în afara unei tăceri aproape batjocoritoare și prin asta, monstruoase. Universul se dovedește de o indiferență crudă și oarbă la rău, iar întreaga suferință a lumii, nenecesară, necruțătoare, se petrece cu atâta neiertător cinism, fără să existe măcar cineva care să o observe, darămite să-i pună capăt…

* * *

... știe doar că trebuie să fie atent la copiii care i se agață tot timpul în picioare. Nu mai are habar de când se plimbă prin Cișmigiu, a pierdut orice noțiune a trecerii timpului. Plecase de la birou de îndată ce se făcuse lumină. Parcă acum ar fi spre prânz. Se rugase iarăși, de câteva ori la rând, în zori, dar renunțase de fiecare dată, după câteva clipe, fiindcă își suna lui însuși iremediabil fals. Freamătul copacilor, zgomotul lumii alungă orice idee de boală, de moarte. Se simte stingher și copleșit de sunetul vieții...

Fusese prima lui încercare majoră și eșuase lamentabil.

„Dar de fapt, de ce ar fi un eșec?” Dacă m-am aflat tot timpul într-o goană istovitoare după o fantasmă? Eliberare... de ce anume? Singură suferința e reală... își aminti cuvintele lui Buda.

Întreaga lui viață i se pare acum o alergătură nebunească cu obstacole cărora le pierduse de mult socoteala și pe care și le ridicase singur. Nici o clipă de liniște, nici un moment de relaxare. Oceanul misterios, fără de loc și totuși peste tot, nepătruns și fără de fund, din care prind contur șăgalnic însăilările de lumi, în a cărui realitate nu încetase nici un moment să creadă, din tot sufletul lui, ia acum înfățișarea golului dintre stele, tăcut, orb, cu infinite poteci ce vor rămâne în veci ascunse.

Se oprește și se așază pe un scaun din simplul motiv că se lovise de el.

Își aduce aminte că nu mâncase nimic. Vede jos o pungă în care zac câțiva cartofi prăjiți și o ridică, fără să se grăbească deloc.

Mestecă lung și mecanic și se uită lung, undeva de-a lungul unei alei, cu privirea pierdută, fără nici un punct de reper.

„Livia a murit” - hohotul mamei sale umpluse eterul, refuzând să se stingă chiar și după câteva ore. George e incapabil să înțeleagă, să răspundă, să schițeze chiar și cel mai mic gest. E ca de gheață, întreaga ființă îi este chircită într-o închistare mută, care a depășit chiar și pragul disperării.

Clipele sunt mai grele decât plumbul. Se simte atât de epuizat încât i s-a uscat până și izvorul lacrimilor. Singure întrebările refuză să tacă...

La ce-i folosise toată viața pe care și-o dăruise căutării spiritului dacă în cruntul moment când s-a văzut pus la încercare a căzut atât de stânjenitor... tot eșafodajul credinței, pe care și-l construise cu atâta migală, aproape că nu mai are nici un sens…

Starea de prostrație durează ore în șir... își dă seama cu o plictiseală amestecată cu mirare că înserarea e pe cale să se lase...

Se hotărăște într-un târziu, după ce reușește să scape de câteva domnișoare care se opriseră pe rând în fața lui, oferindu-i-se insistent, să o ia agale spre casă. Dar picioarele îl poartă, fără să-și dea seama, spre Arhitectură. Doar când se izbește de cineva se trezește din visare. Urmează o înjurătură și îi trebuie câteva clipe până să-și dea seama că e glasul lui Virgil.

„Mă dute-n măta, nu vezi că umbli că un bezmetic? Ah, tu erai, George... ce e cu tine?"

E prea dărâmat ca să înceapă vreo conversație. Ce mai vrea și Virgil tocmai acum, când e așa de supărat?

„... pe cine zici că ar trebui s-o aresteze?... pe zeița Tara Galbenă? Da ce, au căpiat de tot?

Cât e de doborât sufletește, un lucru îi este clar: tocmai de aiurelile lui Virgil n-are el acum nevoie.

E atât de agasat de întâlnirea neașteptată încât nici nu-și găsește cuvintele ca să-și arate dezgustul. Tot ce poate e să bâiguie câteva vorbe de nemulțumire:

„Nici nu-ți dai seama ce spui. Lasă-mă cu prostiile astea. N-am timp acum".

Vrea să spună: „a murit soră-mea", dar nu reușește să-și descleștеze limba. Nu este deloc sigur că Virgil e în stare să-i ofere compătimirea de care are atâta nevoie. „Ai avut ocazia să-ți pui la încercare credința"... ar fi încercat probabil Virgil să-l muște...

Se scuză, bolborosind ceva și pleacă mai departe. Acum starea de sfârșeală devine și mai sâcâitoare, amintirea Liviei e prea chinuitoare ca s-o poată contempla de unul singur... când îl răzbește foamea își cumpără un sandviș de la primul chioșc întâlnit în cale.

Simte nevoia disperată să fie împreună cu Ileana, să se topească în ea. Îi e așa o sete de ea...

De-abia acum își dă seama că a pierdut-o pentru totdeauna. Vrea să se năruie în brațele cuiva care să-l înțeleagă, să-l alinte, să-l facă să uite și mai ales să-l lase să plângă în voie...

* * *

Bate străzile, urmărind cu înfrigurare, ca orice om buimac care încearcă să iasă din starea sa, câte un punct de care să se agațe cât de cât. Orice să fie, un chip, o reclamă luminoasă, o vitrină vărsând foc sau un colț de clădire, la care să privească îndelung, încercând să reconstituie în minte cum anume a fost făcută. Nu mai caută însă să se piardă în vreun parc - ci o pornește acolo unde mulțimea i se pare mai deasă. Are nevoie de zgomotul lumii ca să-l țină pe linia de plutire. Într-o lume pe care n-o înțelesese niciodată și de care vrusese întotdeauna să scape, cu toată aparenta sa sete de viață, își găsește, temporar, salvarea. Singura dată când ceruse ceva cu adevărat, viață pentru sora sa, Zeul a rămas impasibil.

* * *

„Ce sens are să mă mai scol, în fiecare dimineață?”

Orice început de zi e pentru el un calvar. Singura imagine care-i vine obsesiv în minte, ca un strigăt, de cum deschide ochii, este moartea Liviei. Optimismul său, ce părea de neînfrânt, s-a stins acum cu desăvârșire. De ce ar exista chiar și cel mai neînsemnat grăunte de materie când tot va fi supus distrugerii... cine ne garantează supraviețuirea în vreun fel sau altul?

Viața Liviei, scurtă și nici măcar plină de evenimente, îi pare, pe măsură ce se scurg tot mai multe zile de la moartea ei, drept o întâmplare stranie și îndepărtată, de parcă sora lui n-ar fi existat niciodată. Se cutremură de fiecare dată la gândul că o ființă care-i fusese atât de apropiată se evaporase fără să lase nici o urmă. Încearcă uneori, înspăimântat și înfrigurat, să-și imagineze sufletul ei, undeva într-un paradis ceresc, însă în afara unui pustiu înfricoșător, care-l lasă ca paralizat, nu e în stare de nimic altceva.

... pășește într-un mic parc, unde se nimerise să-l poarte pașii. Aleile sunt neîngrijite, iar iarba crește, pe alocuri, ca niște smocuri prăpădite și parcă plictisite să lupte pentru un crâmpei de soare și viață.

Vede un copil care se aplecase asupra unui mușuroi de furnici și se lasă cuprins de ură împotriva a tot ce există. Rămâne total indiferent - gând ce avea să-l regrete până la sfârșitul tuturor universurilor posibile - când văzu copilul strivind mușuroiul cu piciorul: „măcar voi ați scăpat de suferință mai devreme și nu trebuie să vă mai târâți și să mai scurmați prin praf”...

* * *

Întreaga lume pe care și-o construise, cu meticulozitate, de când se știa, plină de iubire și revărsând asupra tuturor celorlalți bunătate, se prăbușise în doar câteva zile, chiar ceasuri. Prietenia, dragostea, iubirea de Dumnezeu, îi par acum concepte abstracte, golite de orice conținut, un vis nelalocul lui din care se naște cu un zbucium teribil un alt el însuși, descumpănit, un copil mare care e forțat să facă primii pași într-o lume care-l sufocă, căreia nu-i mai înțelege deodată rosturile, pe cele de zi cu zi, pipăibile, darămite pe cele ascunse. O respinge până într-atât încât are momente când o consideră cu totul și cu totul ireală. „Nu-i așa, nu-i așa”, îi vine adesea în gând, sperând că visul urât o să-și găsească sfârșitul...

... și ce vrusese oare să-i spună Nuc Văcaru cu acel enigmatic, „eu, dacă aș fi în locul tău nu aș mai aștepta mult și m-aș elibera?... ”

De-ar putea să-și ia o vacanță, dincolo de hotarele timpului, pe o insulă numai de el știută...

* * *

Îl chinuie obsesiv întrebarea care-i strânsese inima ca într-un clește, în acele ceasuri disperate: dacă fusese într-adevăr atât de aproape de Dumnezeire, cum îi plăcuse să creadă, de ce nu reușise să salveze viața Liviei?

Într-o bună zi își oferă totuși răgazul să se uite în el însuși, fără nici o strângere de inimă, la modul cel mai detașat de care e stare. De ce oare tocmai el, care se lăudase dintotdeauna cu nevoia unei credințe înfocate, nu putuse s-o întoarcă din pragul morții? Ce le lipsise rugăciunilor lui, rostite cu atâta disperare? Nu mai e deloc așa sigur că le lipsise ceva... poate că ezitările nu au fost urmarea faptului că n-a vrut să-și ispitească Creatorul... nici nu mai vrea să-și bată capul cu asta... fără să-și dea seama cum, tot căutând un punct de care să se agațe, își amintește brusc de gazda lui Virgil...

Doamna Ortansa se ruga la fel de fierbinte ca întotdeauna, așa cum trăise toată viața, deși puterea pe care o mai avea i se scurgea cu repeziciune prin

sânul bolnav. Fața îi era la fel de strălucitoare, își închipuia, ca în zilele ei cele mai bune.

„Tot ce mă rog, spusese ea, este ca Domnul Dumnezeu să-mi dea atâta putere, încât în ultimele mele clipe, chiar când o fi să-mi dau răsuflarea, să-i aduc cuvinte de slavă".

Nu hulea, nu regreta nimic, toată viața ei fusese un lung prilej de a mulțumi cerului pentru tot ce primea, zi de zi. Nu putea respinge Liniștea cea mare, pentru care se pregătise sufletește de ani de zile. O dată nu-și închipuise măcar că o să ajungă în rai. „Știu că Domnul Dumnezeu o să aibă grijă de sufletul meu, mai mult mamă, nu mă întreba". Doamna Ortansa își accepta neputința ultimă și nu blestema cerul.

În schimb el, ce făcuse? Se rugase de parcă Cel de Sus îi datora oarecum o favoare... ca și cum erau niște vechi cunoscuți care stăteau la șuetă... nu cumva de vină fusese tocmai o anume formă de aroganță, pe care nu și-o bănuise niciodată? La urma urmei, de ce ar fi fost propria persoană atât de specială? Ani în șir se considerase îndreptățit la salvare, într-o mai mare măsură decât oricine altcineva. Și de ce ar fi fost așa? Nici nu-și mai aducea bine aminte cum începuse ardoarea lui religioasă. Acel crâmpei de bucurie sclipitoare, care-l purtase înainte ani în șir și care-i dăduse atâta siguranță, e acum atât de estompat încât putea la fel de bine să nu fi existat niciodată. Când și cum căpătase foamea aceasta de Dumnezeire, rămâne învăluit, chiar și pentru el, într-o mare nebuloasă.

Avusese e drept, de atâtea ori, sentimentul copleșitor al tărâmului fermecat de dincolo, unde Marele Artizan înnădește propriei minți filigranul argintiu al vieții, dar nu fusese oare aureola cu care sufletul poleiește clipele care-i dezvăluie misterul amar al lumii?

Ce-l împinsese la o asemenea goană nebună după Marea Eliberare? Da, încercase de mii ori sentimentul unei fericiri imense abia ținute în frâu, care-l invita, nu mai departe de o atingere de mână, să se topească în ea. Cât de frumoasă, de ademenitoare i se păruse în acele momente iubirea cea de dincolo de fire, înmuiată în tiparele în care Sculptorul încrustează taina, ca să poată oferi crâmpeie din ea minții noastre...

Dar avusese ea vreo consistență dincolo de imaginația sa, pe care și-o știa năucitor de spumoasă?... o pâlpâire de credință încearcă să mijească în el din nou…numai de-ar putea ști...

* * *

„Câte Livii nu s-au întâmplat în zilele care au urmat, și de care nici nu am habar. S-au consumat toate în neființă, probabil la fel de neștiute.

Dacă mie nu mi-au fost auzite rugăciunile, atunci la cine își apleacă Dumnezeu urechea, mă rog frumos?" Sună ca o nouă încercare, îndărătnică, de ispită...

Știe acum că incapacitatea de a-și da un răspuns stă în chiar cuvântul „mie". Trufia implicită conținută în el îl înspăimântă, dar nu se poate opri să nu-l rostească. Și tocmai îngâmfarea de care se învinovățește să constituie răspunsul? Are din nou sentimentul că, dacă nu a fost el cauza morții Liviei, poartă totuși o parte din vină pentru faptul că nimeni acolo sus nu a răspuns chemării lui disperate.

„Nu se poate totuși ca Dumnezeu să pedepsească pe cineva pentru greșelile aproapelui". Știe acest lucru, dar are nevoie să ia asupra lui o parte cât mai mare din vină. Chiar și după atâtea zbateri, nu îndrăznește să reproșeze nimic Divinității, a-i găsi vreo greșeală ar însemna să spargă oul

originar, în toată puritatea sa.

„Necunoscute sunt căile Domnului”... murmură el...

Neputința pe care și-o mărturisește a nu știu câta oară ascunde unica formă de umilință de care se mai simte în stare.

Vom veni!

Și de ce i-ar fi frică să o facă, de astă dată fără să mai ezite?... *pentru cine și ce mai trăiește?*... când șoferul de taxi îl întreabă a opta oară unde să oprească, George iese greoi și cu un aer năclăit din coșul pieptului, acolo unde se înfundase cu gândul, și mormăie într-o doară: „unde vreți”. Omul de la volan ridică sprâncenele mai degrabă a mirare decât a nemulțumire și îl fură din când în când cu ochiul. Clientul nu arată a pervers și nici a smucit. Să tot fi trecut o oră de când au plecat. Dealurile unduioase se perindă unul după altul, ca o apăsare monotonă, rod al acțiunii unei mâini aprige și poftiri neîndurate care tocmai le-a modelat din plastilină, apăsând-o vânjos și cu obidă cu podul palmei. Viață, moarte, poate din nou viață... cum adică poate... sigur o renaștere... „opriți aici, vă rog... ”

Ezită până să deschidă ușa, fiindcă nu are nici o idee de ce are să facă. Undeva trebuie să se termine călătoria asta, nu?... „să vă aștept?”, îndrăznește șoferul. „... nu cred”, îi aruncă George.

Huruitul mașinii care face cale întoarsă îi strânge măruntaiele. Se simte și mai abandonat. Se pierde într-un ocol lung, spre o pădurice care se pitulase în spatele unui deal și încercase, așa într-o doară, să înmoaie cu atingerea ei buza unei viroage. „Câte mizerii, toți care calcă locul ăsta lasă ceva în urmă, chiar și câte un fleac”, șuieră el printre dinți.

Copăceii, zgribuliți și firavi, se apleacă unul într-altul, dibuind înfrigurați cu ramurile un punct de sprijin în haosul care li se deschide către cer. Începe să plouă mărunt, iar asta-l ușurează puțin și-l aduce înapoi la realitate.

La înmormântarea Liviei nu veniseră decât iubitul ei și cei doi veri pe care-i aveau. Încă nu poate să accepte, în noaptea în care a poposit acum cu mintea, că Livia fusese coborâtă la doi metri sub iarbă. E ca și cum n-ar fi păşit niciodată pe pământ, ca și cum întreaga ei viață, scurtă, n-a fost decât un accident de o clipă. Care putea foarte bine să nu se fi întâmplat. Dacă părinții i-ar fi conceput cu nici măcar trei minute, ci cu zece secunde mai devreme, ar fi fost o altă Livie, poate mai norocoasă, care i-ar umple și acum urechile de râsetele ei. N-ar fi fost mai bine dacă nu s-ar fi născut? Să fi rămas acolo, undeva, un suflet în aşteptare, într-o lume mai fericită, sau măcar între două universuri, întrezărind un semn din partea luminii, fără să fi fost împătimită și ținută prizonieră de capriciile cărnii, inclusiv acela ultim, al autodistrugerii. Gândul ăsta, care îl năucește, e atât de puternic încât îi împinge pentru moment durerea pe un plan secundar. „A nu te naște, a aștepta doar, lipit de neclăditele și nevăzutele punți către nemărginire, suflet hai-hui, să-ți vină rândul să te topești în strălucirea mai presus de culoare, să-ți dai seama că ești de aceeași ființă cu ea, măcar atâta dar ne-ar putea face zeii... ”

Burnița îi înmoaie oasele, îi vine să tremure, dar nu poate să plece. Nu știe unde și nu pricepe de ce ar face-o. De s-ar scurge și el în pământ, odată cu ploaia. Măcar trupul lui s-ar preface în seva copacilor. Ar trăi atunci din nou, înmiit, respirând prin ochii frunzelor și dansând în îmbrățișările furtunii. N-ar simți ca acum, pătat de gând, măcinat de îndoială, ci cu totul și cu totul pur, ar

fi existență condiționată doar de ritmul nașterii stelelor, al împerecherii lunii și soarelui, ar fi parte a adierii primăverii, rost al nerăbdării fecioarelor și freamătului din mintea poeților.

Moartea, care n-ar fi decât un alt aspect al vieții însăși, n-ar exista atunci decât sub forma unei treceri continue, la care ar fi părtaș, firesc, neplâns de nimeni. Viața din lujerii ăștia atât de plăpânzi vibrează mulțumit, sunt o picătură din tot și în același timp una cu totul, o minunată mlădiță a trupului fără sfârșit al naturii, în care nimic nu se pierde...

Tresare la propriul gând. Așa este, totul supraviețuiește sub o formă sau alta. De astă dată ideea nemuririi nu mai e pur teoretică, ca atunci când se ceartă cu Virgil. Nu trebuie să lase ca durerea să-i năucească orice alt sentiment. Cum așa, să azvârle cu pietre în ce crede… La început timid, bucuria pe care i-o dă această certitudine își face loc treptat, cu oarecare sfială, ca și cum îi e frică să nu creeze o reacție cu totul contrară... și totuși, unde e Livia, unde... unde... ce?...

Bărbatul care se află lângă el trebuie să-l zgâlțâie încă o dată ca să-l facă să înțeleagă. E un turist care-l întreabă dacă se simte bine. „Sunteți ud leoarcă, nu vreți să veniți cu noi?" Acum plouă cu găleata.

Cortul său și al prietenei lui e un palat. Are patru saltele gonflabile, dar două din ele sunt goale. Îi dau un prosop și un pulover, să se schimbe. Îi pun în mâini cafeaua și o plăcintă. Se simte ca o pleavă aruncată de vânt în ochii unor oameni care nu-i făcuseră nici un rău. „Îmi pare rău că vă deranjez așa, cred că ar trebui să plec... "

„Unde, îi răspunde femeia? Afară o să înceapă furtuna. Până să ajungeți la șosea și să faceți autostopul o să vă îmbolnăviți. Avem loc destul. Trebuia să fim patru, dar prietenii noștri și-au zis că n-are rost să bată coclaurile pe ploaie și s-au răzgândit în ultimul moment. Dumneavoastră vă place când plouă?"

Bâiguie ceva, chinuindu-se să fie amabil, când tot ce dorește e să fie lăsat în pace și mai ales cât mai multă liniște. Atât mai trebuie, să mai aibă și vreun radio. Seara trece mai puțin anevoios decât se temuse. Cei doi sunt cu câțiva ani mai în vârstă decât el și puși tot timpul pe glume. Nu vrea să le strice buna dispoziție, așa că măcar ascultă respectuos, repetând după ei câte o frântură de silabă, doar ca să adauge și el ceva.

„Ce s-a întâmplat, ce vă macină?", îl întreabă brusc femeia, uitându-se fix, dar cu multă căldură, chiar cu nespusă duioșie, în ochii lui. Pare să citească adânc de tot în el...

Le spune fără înconjur că i-a murit sora.

„Doar ieri am îngropat-o, dar parcă a trecut un veac. Am iubit-o, ce spun, o iubesc... dar ce mă șochează, mă duce până în pragul nebuniei, e că parcă n-ar fi trăit, niciodată... ca un fum s-a dus... ca și cum ar fi fost doar o umbră... cui îi pasă de ea... .mie, părinților, poate iubitului... e ca și cum aș întinde acum mâna afară din cort, să strivesc un gândăcel sau un fir de iarbă...

„V-ar liniști dacă v-aș spune ce culoare are sufletul ei?"

Femeia capătă o înfățișare strălucitoare, bătând în auriu. Visează sau e cuprins de un delir, fără să-și dea seama?

„Sufletul ei, ca toate celelalte, e alcătuit din două mari mănunchiuri de energie, ca două aripi, îngemănate, legate printr-un nod neînchipuit de mic. Cât ocupă un loc în corp, se acoperă una pe altă, alcătuind aproape o sferă.

„Dar de unde știți... " Îi vine deodată să plângă de furie și neputință. Cine e și asta de se bagă pe nepusă masă în sufletul lui?

„Ca să nu complicăm lucrurile, sunt înzestrată cu capacitatea de a vedea.

Nu vorbim nici de trecut, nici de viitor, fiindcă ne aflăm cu toții într-un etern prezent. Imaginați-vă că sunteți unicul spectator, așezat pe un scaun rotativ, de genul celor pentru birouri, în mijlocul unei camere circulare, ai cărei pereți se mișcă necontenit... acestea sunt evenimentele vieții la care aveți impresia că sunteți martor și care vă dau senzația că vă macină și vă zdrobesc trupul și inima... însă ce văd eu cu ochii minții sunt situații și lucruri care scapă ochiului obișnuit". Are fața numai zâmbet. E senină de parcă n-ar fi încrețit-o nici o adiere de vânt, niciodată, ca și cum ar trăi o continuă, numai de ea văzută mângâiere, neumbrită de nici un gând venetic...

Lui George i se pare o atitudine cât se poate de inoportună, într-un fel jignitoare. Seninătatea ei îi frânge și mai aspru sufletul. E ursuz, năpăstuit, și simte deodată nevoia să fie nepoliticos.

„Și cine observă totul? Dumneavoastră, iar toți ceilalți nu ne dăm seama fiindcă suntem tâmpiți?" A găsit în sfârșit una mai exaltată chiar și decât el, vreo fanatică New Age...

„Aceeași sursă care vă îngăduie respirația... sfera... nemișcată... se observă pe ea însăși... nu există nimic altceva în afara ei... nu suntem decât reflexe, dacă vreți scânteieri ale gândurilor ei... imaginați-vă suprafața sferei vibrând într-o infinitate de puncte argintii, și fiecare din ele e un alt univers, și în fiecare din ele se află o altă unică sferă care palpită la rândul ei... iar dacă v-ați uita cu atenție veți realiza că toate aceste sfere sunt de fapt una singură, multiplicată, asemenea unui gând, de propria privire, precum un caleidoscop infinit".

Făcu o pauză ca pentru a reveni la ce-l distruge pe George.

„Sufletul ei plutește și se află acum într-un spațiu căruia în mod poetic i se spune purgatoriu, și o să mai stea acolo timp de câteva zile, de fapt se pregătește de marele zbor. Văd cele două aripi, au o culoare crem, cu irizări violacee... e o culoare foarte frumoasă... este o energie cât se poate de pură", spuse ea în șoaptă și îi apucă ambele mâini. Gestul neașteptat, în care pune o nespusă tandrețe, îi desface șuvoi baierele pieptului, și George plânge în hohote, mângâiat de femeie și acompaniat de șușotitul bărbatului care acolo, în mijlocul pădurii, primenește suferința și sunetele ploii cu izvorul lor primordial de lumină, *mantra Gayatri*... ploaia mai că nu rupe cortul. Apa alunecă șuvoaie, înverșunată, de parcă i-ar ridica cu totul. O clipă are senzația că plutesc pe apa de-a pururi vie... care se revarsă împătimită în soare, topind în el unduirile mântuitoare adunate din zvâcnirile mereu neîmplinite ale sufletului…

Cu mâinile proptite în cer, femeia oferă un imn veșniciei nenăscute:

Fir de lumină,
statornic ticăit,
dă-mi poteca ta,
Lasă-mă să-ți iau urma,
Până la izvorul tău,
din lumea asta,
și din toate câte pot fi,
Înnoadă-mi sufletul în fuiorul tău,
lasă-l să fugă mai repede decât tine
să soarbă întunericul de dinainte și de mai apoi
să-l prefacă într-un ocean de visuri albastre
țesute în râsete de aur,

fir de lumină,
vei fi de-a pururi acolo,
pulsând,
răsad al brazdelor de stele,
dospind rătăcirile de-o clipă
numite umbre,
suspin de fericire,
mântuirea mea,
duioasă singurătate a noastră

După câteva momente în care pare să se adune înapoi în ea însăşi, se întoarce cu privirea către George:

„Marele zbor nu durează decât două-trei clipe, pe un coridor rupt din negrul tăriilor, ca toate sufletele să se regăsească pe o planetă aflată la trei miliarde de ani lumină, fără alt trup decât cel oferit de dansul într-o horă uriaşă a aripilor îngemănate. E o planetă din suflete... care se regenerează simţindu-se reciproc, căpătând din nou conştiinţa că sunt unul singur... au mare nevoie de odihnă, după încercarea pământeană... apoi vor veni înapoi, cu o nouă bucurie de a fi, cea a copilului care descoperă de fiecare dată lumea... e un alt joc al închipuirii sferei ultime..dar ăsta e întreg universul... un mare dans, tainic, ritmic, vibrant, pe toate armoniile şi frecvenţele, al marelui Trimurti, cei trei zei care sunt unul singur... Vişnu visează, Brahma creează iluzia şi Şiva îi înlătură vălul, dansând aparenta distrugere... visul, gândul-energie încropit în aparenţa materiei, spulberarea amăgirii şi totodată înlăturarea vălului ignoranţei... iar nouă ne rămâne... conştiinţa că nu am părăsit niciodată îmbrăţişarea Lui... asta suntem... ”

Femeia îl priveşte cu aceeaşi insistenţă plină de tandreţe, cu bucuria ei senină şi atât de mişcătoare... dacă n-ar fi bărbatul de lângă ea, ar strânge-o în braţe, cu sete, să-i muşte buzele, să se uite împreună până la sfârşitul lumilor... acolo, în miezul binecuvântat al pădurii crescute din ropotele ploii...

* * *

Înainte de a se despărţi, cei doi îi spun, completându-şi unul altuia vorba: „Dacă mai aveţi drum pe-aici, s-ar putea să ne întâlniţi din nou. Vorba ceea, se întâlneşte munte cu munte... ”

Soarele apucă să strecoare câteva raze printre nouri, ca pentru a le încerca bunăvoinţa. George se îndreaptă spre şosea, care pâlpâie, nehotărâtă, undeva la marginea unei noi lumi, de-abia mijind ea însăşi, parcă necunoscută. Cu fiecare pas, mai hotărât, pe măsură ce învaţă din nou să meargă, ştie, în sufletul său, că Livia se va întoarce... „Doamne, numai de nu s-ar grăbi, să putem veni din nou împreună... ”

Actori nesupuşi

„Măi George, şi aşa eşti amărât din calea-afară, ce rost are să te baţi cu pumnii în cap şi să regreţi că nu te-ai dus niciodată la Muntele Athos sau mai ştiu eu unde? Cum ar fi putut-o ajuta asta pe Livia? Poate numai dacă ea ar fi avut prilejul să meargă acolo... oamenii care au fost în pelerinaj - puţini, relativ la ansamblul populaţiei, sau altfel spus, nereprezentativi statistic - şi care susţin că din acel moment li s-ar fi îmbunătăţit dramatic sănătatea, s-ar fi vindecat poate oricum, prin simplul joc al întâmplării... Natura are, câteodată,

capriciile ei. Dacă n-ar fi așa, atunci marile firme farmaceutice din lume ar fi dat de mult faliment, fiindcă toată lumea s-ar fi vindecat la Fatima sau Santiago de Compostela... ce vorbești, de unde știi tu că mulți din cei ce se duc în locurile astea nu se roagă cu suficientă credință?

Brâncoveanu umpluse ca nimeni altul cuferele mânăstirilor de la Muntele Athos. Oare ce-o fi simțit când și-a văzut fiii decapitați, unul câte unul? Chiar nu era nimeni care să se fi înduplecat de părul lui alb și de necuprinsul, sfâșietorul țipăt de disperare, prea adânc ca să poată fi auzit, care i-a amuțit răsuflarea? Acolo, la Muntele Athos, fumul de tămâie, lumânările și icoanele, nu i-or fi putut sălta rugăciunile până la cer? De ce n-or fi fost în stare să desferece baierele pungii nesfârșit de milostive a binecuvântărilor Creatorului?

... s-a întâmplat cu mai mulți ani în urmă, pe când eu eram foarte necopt(nu că după atâția ani situația s-ar fi îmbunătățit dramatic). Treceam întâmplător pe lângă Biserica Stavropoleos și am simțit deodată nevoia să pășesc înăuntru.

M-am oprit undeva în strana din dreapta și m-am lăsat învăluit de magia locului. Nici un alt lăcaș de cult nu are puterea să mă captiveze așa cum o face o biserică, veche, ortodoxă.

Are o aură deosebit de puternică, deși poate fi foarte bine senzația subiectivă provocată de fumul de lumânări, mirosul de tămâie, lumina abia strecurată prin ferestrele mici și mai ales grelele picturi, îmbâcsite de toate gândurile care s-au cuibărit în ele, rugăciuni, suspine, dorințe și nu în ultimul rând blesteme.

Orice lăcaș ortodox e pur și simplu un prilej de aplecare și cufundare, în liniște, în tine însuți. Un miracol, chiar dacă unul foarte mic, cu siguranță tot se întâmplă acolo, ori de câte ori pășești înăuntru.

Mă stingherea însă faptul că mai era cineva în biserică, care mai și bolborosea agitat rugăciune după rugăciune. Era actorul M. A, unul dintre giganții generației de aur a anilor cincizeci, șaizeci.

Atunci mi-am adus aminte că auzisem că era grav bolnav. Fața sa, acolo, în biserică, adăpată la ultimele pâlpâiri gălbui ale amurgului, era chiar mai expresivă decât i-o știam de pe scenă.

Sta în genunchi, copleșit de boală și griji, se închina necontenit, cerșind îndurare și viață. Nu știu dacă încercase să facă un târg cu Cel de Sus.

Era prea târziu pentru căință?

Se ruga cu toată pasiunea pe care o putea insufla cuvintelor un actor de talia lui...

Fața-i măcinată de boală era schimonosită între un zâmbet vag, întors spre lumină, și lacrimi. Surâsul său era unul al implorării, doar cât să ademenească cerul să-i reînnădească firul vieții. Lacrimile păreau pentru el însuși. Punea atâta patimă în șuvoiul de cuvinte, încât aveai impresia că ruga era pe cale să i se împlinească, parcă se desferecase de vechiul trup.

Ce spun, despovărarea de rău părea atât de intensă încât devenise deja realitate. Ai fi zis că mulțumea deja cerului că îi ascultase încrâncenarea inimii. Un actor aflat pe o scenă goală, în solitudinea sa disperată. Singur, cu el însuși, crezând că putea sparge cu un suspin fruntariile de gheață și indiferente ale țăriilor.

Numai că Unul spectator, i-a tras el însuși cortina, definitiv, la puțin timp după. Și această ultimă reprezentație fusese un eșec total - însă al cui oare?”

Notă regizorală: În fața intrării Catedralei Sfântul Iosif... **Watanat**, deghizat în călugăr ortodox, țopăie pe un butoi, în fața ușii, împiedicând lumea să intre în biserică și ținând-o la distanță cu o țepușă, care se lungește după nevoi... pe o pancartă, lângă butoi, scrie Domnul a dat, Domnul a luat, Domnul fie lăudat... se stăpânește din greu să nu înjure și îi povățuiește până la apus de lume...

Ispitirea cea mare

„Nimeni nu vrea să-l tenteze pe Dumnezeul vostru în sinea lui sau a ei, cu atât mai puțin în public. Dar puneți un paraplegic din naștere în mijlocul Pieței Sfântul Petru, lângă obelisc, și cereți-le insistent sutelor de mii de pelerini adunați acolo să asculte ciripitul simplist din Urbi et Orbi, să se roage intens lui Iisus, timp de o oră, ca să-l vindece.

Rugăciunea atâtor suflete mai mult sau mai puțin curate ar trebui să aibă un efect cât de cât vizibil, nu credeți?

Dacă nu se întâmplă nimic înseamnă că ori nu există, ori nu-i pasă, ori nu e în stare, și atunci oamenii își pot vedea liniștiți de treabă și uita că au avut odată ca niciodată un părinte iubitor.

Într-un astfel de caz, cel mai nimerit lucru este ca bunii pelerini să se adune în locuri mai fericite, pentru serbări câmpenești, cu fete voioase și generoase, îmbrăcate sumar și practicând amorul liber, celebrând binefacerile naturii, adorând soarele, sufletele izvoarelor și ale copacilor și bătaia aripilor fluturelui și adulmecând adierile din taina nopții.

Iar Sfântul Petru și toate celelalte biserici să fie transformate în tot atâtea cluburi pentru clasa muncitoare italiană și cea de dincolo de mări.

Din păcate, nimeni nu vrea să facă lucrul ăsta de teamă să nu destrame zăbranicul păgubos, mirajul cu care omul dintotdeauna a încercat să-și facă uitată zădărnicia existenței. Nici măcar absurdă, ci pur și simplu nefolositoare.

A văzut mai departe decât alții filosoful care a pus primul marea întrebare „de ce există mai degrabă ceva decât nimic?”, dar nimeni n-o să-i poată răspunde.

Într-unul din *hadith*-uri, vorbele înțelepte ale lui Muhammad, pacea să fie cu el, poate cea mai frumoasă, Allah spune: „*Eram o comoară ascunsă și doream să mă fac cunoscut, așa că am creat lumea și m-am revelat ei; și așa a ajuns să mă cunoască”.*

Sună miraculos, dar nu e oare doar o altă vorbă omenească, făcută să ne îndoape cu iluzii, multe ca nesfârșiturile cu care ne ademenesc?

„Doar ca să-l cunoască pe Dumnezeu” - cu prețul atâtor amaruri și suferințe?

Nu pot să admit că întreaga creație este produsul vanității unei entități care ar trebui să fie dincolo de orice condiționare și lipsită deci de dorința arzătoare de a i se aduce laude. Nu-i atribuiți voi sentimente umane?... știu că situația asta vă stânjenește…și tocmai de aceea ați inventat, parșiv, teologia apofatică…vă interziceți să mai spuneți ceva despre El…evitați, printr-o tăcere perversă, contradicțiile pe care le implică existența Sa…

Preferați totodată să nu-l ispitiți pe inventatul Dumnezeu, în public, ferindu-l de orice impietate.

Încerci să-ți păstrezi neatins visul, în singurătatea forului interior, o cameră misterioasă, ce promite comori nemăsurate, pe care nu îndrăznești s-o

deschizi nu fiindcă ţi-ar fi de-a pururi refuzată, ci pentru că te temi ca nu cumva s-o găseşti goală.

„Să nu încerci să-ţi ispiteşti Dumnezeul”…de ce? E interdicţia dictată de frica unui mare legiuitor pervers, care vrea să preîntâmpine să nu deveniţi toţi atei? Vă e oare teamă că o să se dovedească impotent? Nimeni nu vrea să-L pună la încercare doar dintr-o şmecherie ieftină, ca să-I joace o festă. Zecile de milioane de seropozitivi din Africa nu au timp să se ţină de şotii. Vor să trăiască, nu să-şi vadă copiii agonizând. Nu credeţi că e o cale uşoară de a scăpa Divinitatea de orice responsabilitate, sau mai degrabă un mod ocolit de a declina Creatorului orice nevoie de implicare în treburile umane?

„Să nu încerci să-ţi ispiteşti Dumnezeul”... nu sunteţi de acord că este în acelaşi timp o procedură nu foarte onestă, prin care refuzaţi să admiteţi, din simplă laşitate, că Dumnezeu nu există?

Veţi prefera întotdeauna visul de Dumnezeu, realităţii lui, al cărei singur atribut este o tăcere de un gri lugubru.

Visul e plin de potenţialităţi, îţi vorbeşte cu o mie de voci şi tot atâtea chipuri, promite nemăsurat, e mirific, te faci să uiţi de muţenia Absolută.

Şi dacă vi se spune că totul nu este decât un vis, atunci Divinul ce e - nemişcarea eternă, în care răsare, stingher, o sămânţa de timp, într-un spaţiu inexistent, iar în îmbrăţişarea lor elastică zburdă şi se răsfiră, între două faceri de lumi, o fluctuaţie cuantică de sumă energetică zero?

Atunci nimeni nu datorează nimănui nimic: fluctuaţia a apărut, fluctuaţia a dispărut, vidul cel bogat şi darnic fie lăudat”.

Strigăte de „piei Satano, mare e Dumnezeul creştinilor... ”

Notă regizorală: O planetă stranie. În mijlocul deşertului, un munte plin de verdeaţă, ce vrea să fie fericit, iar în vârful lui, un oraş, râzând şi dansând în faţa statuii zeiţei cu cap de vacă, Hathor, din piaţa centrală…

Durerea cea mai adâncă

Fetiţa din faţa ei îi surâde, o ia în braţe şi o strânge la piept până când se uită în ea şi e una cu ea.

Ar vrea să stea aşa, topite una într-alta.

Îşi spălă obrazul într-al ei şi se alintă cu buclele ei.

De ce plânge? Îi e foame? Uite sânul plin al mamei.

Soarele va surâde din nou.

Se joacă cu ea în luminişul în care adie căldura amurgului.

De-abia învaţă să meargă. Pune mâna pe picioarele ei, mirosind a lapte şi încă moi.

... ...

Îi murise fetiţa... înnebunită de durere, femeia ameninţase cerul cu pumnul, îl scuipase şi blestemase, apoi se gândise, într-o furie nebună, să dea foc tuturor Templelor din oraş.

Şi chiar în acel moment, răspunzând gândului său, un hohot de râs uriaş încinse văile pustii din jurul ei. Şi hohotul părea să pornească din tot locul şi de nicăieri, tocmai de pe plaiurile înmiresmate unde îşi plânge Raşela

nemângâiată copiii...

Lăsând torța să-i cadă din mână, femeia se aruncă de pe cea mai înaltă culme a muntelui. Și nici până la ultima ei suflare, moment în care durerea fu prea adâncă și prea scurtă ca s-o mai simtă, când lumea n-a fost decât de o clipă, iar lumina, de o eternitate, nu știu dacă hohotul de râs venea de la Dumnezeu sau de la Diavol.

Dincolo de credință, câtă pace... atâta liniște...

„Rugăciunile, ca și reclamațiile, ori nu ajung, ori se resping"
O zi din viața lui Ivan Denisovici

... nu, cât ar fi de negru pe dinăuntru și cât de multe ori fi relele nepedepsite și durerile neauzite, n-o să se lepede tocmai acum de dorul de Dumnezeu. Măcar ceva tot îi rămâne pe lumea asta...

Îi aruncase Virgil, așa într-o doară, la un colț de stradă, arătându-i o bătrână cerșetoare: „asta în ce să mai spere, omule?" Iar cu o răutate de neimaginat, tot el îi amuțise răsuflarea și-i pusese pe jar, pentru câteva clipe, ferfenița de suflet: „Nici măcar iubirea dintâi n-o cunoscuse bine soră-ta, las' că o s-o afle acum pe ailaltă, cea mare... te-a ajutat cu ceva credința ta?..o zi în plus n-ai putut să-i dăruiești, atunci de ce mai zăbovești cu ochii ridicați la cer? Nu ești în stare nici măcar de o înjurătură, așa, sinceră, cât să-ți mai descleștezi dinții de inimă?"

Întoarce capul brusc. Peste tot în jurul fabricii e un teren viran, cât cuprinzi cu ochii... nici măcar o buruiană nu crește acolo... nici o urmă de viață... i se păruse că undeva la câțiva pași de el se prăbușise o grindă metalică. E o veche fabrică dezafectată, unde niște amici, artiști plastici, ar vrea să-și deschidă un mare atelier. Costă al naibii să o aduci pe linia de plutire, așa cum visează ei. Tatăl unuia dintre ei are însă câteva hoteluri și restaurante.

Așa că îi va încuraja să o facă. Cu ochii pe jumătate închiși, încearcă să învie locul. „Vreme este să dărâmi și vreme să zidești"... spune atât de frumos Ecleziastul...

Muncește de câteva săptămâni ca un apucat, câteodată dincolo de miezul nopții. Nu poate uita nici o clipă durerea care-i roade măruntaiele. Stă acolo surd, lângă urechea lui, parcă șoptindu-i ori de câte ori are ocazia: „ai ratat ocazia să arăți ce poți... Virgil are dreptate... cât ai să mai stai cu gura amuțită și nu o să blestemi ziua în care tu și Livia ați văzut lumina zilei?"

Na... c-a și călcat într-o baltă... o apă atât de murdară și puturoasă, chiar și printre buze îi pătrunde...

Câte umbre s-au înverșunat să se zbată aici, odinioară... cum mai era întoarsă materia pe toate părțile... ce mai scântei scânceau pe toate vocile... și acum, atâta pace și liniște... stâlpii și grinzile ruginite zac sugrumate de timp, înlănțuite în mutenie, scuturându-și, din când în când, povara devenită încet pulbere, a atâtor visuri ce nu-și împliniseră menirea...

Acoperișul, din care n-au mai rămas decât niște zdrențe, a devenit acum o grămadă peticită de vitralii, toate încropite din întunericul lumii de dincolo. Cineva parcă a decupat câteva bucăți sinilii din adâncul cerului și, presărându-le cu câteva semințe argintii, le-a adus, gata înrămate, la o mână de el.

Cât de maiestuoasă e lucrarea mâinilor tale, Doamne.

Cuvântul divin i se pare însă acum mai greu şi mai ascuns ca niciodată. Greu de priceput şi mai ales de suportat. George e aproape podidit de un plâns care n-are totuşi curajul să-şi creeze făgaş, şi asta fiindcă e copleşit, înainte de toate, de o asemenea sete de liniște. Una care să nu mai spere în nimic, suficientă sieşi...

„La ce ai venit bă aici? Să contempli apusul lumilor? Să destrami năpasta asta de întuneric cu lumina din tine? Or credința te mână aici, în nesfârşitul gunoaielor? Singur, în zbuciumul nopții credinței tale...

Credința îți oferă orice, numai liniște nu... hai noroc omule, oricine ai fi tu... ”

Un beţiv, rezemat de perete, îi continuă gândurile, furându-i-le, apoi îl ia de mână, gesticulând şi împroşcându-l cu salivă... „ştii de ce m-au dat afară de la Institutul de matematică? Am scris un articol în care am cerut ca toate ecuațiile să fie ordonate în funcție de frumusețea lor... începând cu cercul, apoi aria şi volumul sferei... ba chiar am susținut în scris că ăsta trebuie să fie criteriul după care să fie învățate în şcoală...

Matale parcă ai o mare tristeţe în suflet... ai pierdut pe cineva?... ”

De l-ar lăsa în pace beţivul ăsta... are în el ceva atât de greţos... ce-i veni să-mi scormonească în suflet?

„Ascultă-mă pe mine... credința îți joacă mai devreme sau mai târziu festa...

Îți oferă iluzia unei siguranțe de o dulceață unică, unei speranțe de nezdruncinat şi unui adăpost săpat în stâncă, dar ia pune-o niţel la încercare. Şi nu mă refer la rugăciunile pentru cineva pe patul de moarte. Ci la acel sentiment care stă uneori să-ți spargă coşul pieptului, acea minune care răzbate prin creier şi ochi şi-ți dă senzația că te împreunează, ca nişte raze, cu tot ce există... conştiința existenței lui Dumnezeu... cere-i să te poarte cât de departe e în stare... la locul ei de obârşie... eh?... ai curajul?..

Hai, mărturiseşte, n-ai avut tu nici un moment când te-ai simțit obosit puțin de credință... eh, fii sincer...

Îi întinde sticla cu ţuică, dar nu se supără când George îi dă mâna la o parte.

„Hei, da vezi-ți de treabă omule...

„Hai, bea mă, bea... ei... o ţârâşică... numai sticla îți e prieten bun... nu te trădează niciodată, precum credința... stă acolo, supusă, gata oricând să-ți umple golul din tine cu un pic de veselie... vezi cum te-mbie la mai mult... uite aşa păşeşti, în tihnă, un ceas două, chiar o noapte, pe plaiul uitării... acolo unde nu e nici credință, nici întristare... nici iubire... ci liniște, de tine însuți... şi între zidurile astea s-au învârtoşat odinioară în spirit unii care credeau, mai dihai ca tine... de fiarele astea tot o să se aleagă ceva, o să fie retopite... de ei în schimb, vântul... nimeni nu o să-i trimită înapoi, nici pe astă lume... şi nici într-alta, în veacul vecilor...

Nu-l lasă totuşi inima să plece.

„Vreți să vă chem un taxi?”

Bă, eu nu de taxi am nevoie, ci de liniște... de pacea de dincolo de credință... de-aia am venit aici... asta până ai sosit tu, să mi-o tulburi...

De credință bă, de aia vreau eu să scap şi nu mai pot. Ţuica asta? Îmi trece în câteva ore... dar beția aia, care m-a cuprins când eram mai dănac ca tine... de mahmureala aia nu mă mai vindec...

George tot nu se îndură să tragă o duşcă, dar până la urmă îşi făcu curaj. Şi nu senzația de silă îl împiedicase, ci sentimentul că omul de lângă el îl

afunda într-o mocirlă sufletească din care n-o să se mai poată smulge...

Uite, continuă omul, credința e…ca o asimptotă de care vrea să se lipească o curbă înșelătoare, parșivă de tot, adică tu... tot speri că ai ajuns la limită, că atingi dreapta și... chix... tot timpul îți lipsește ceva... eh, nu e așa și cu crezul tău?... cât te-ai sforțat tu cu mintea... de câte ori nu ai avut impresia că ești la mai puțin de o suflare de El... în toate meditațiile tale... ai făcut și din astea, nu... toți am făcut... doar un pic să-ți mai fi încordat mintea și ai fi pășit în lumină... nu... îți promiteai mereu că data viitoare o s-o faci neîndoios, o să aștepți până la capăt... eh... asta până când oboseala a început să te toropească și să-ți șoptească în ureche că poate ești pe o cale greșită... că poate lumina aia la care visezi nu e ce crezi tu...

Tăcu câteva minute, iar George nici nu căută să adauge ceva. Parcă omul de lângă el era un alt el însuși... și mai obidit, și mai amar decât el... gândurile încetaseră să-i mai zboare... erau una cu ale bețivului...

Odată ce te ia de mână și de ademenește cu beția de necuprins, credința nu se potolește până ce nu ai gustat tot vinul... cum te vede însetat, mai abitir îți desface butoi după butoi... și ce dacă ia o veșnicie... credința nu e mulțumitoare și nu e niciodată sătulă, e ca un ocean lipsit de milă... vrea întotdeauna mai mult... îți lasă un gust nedomolit... nu se domolește decât în începuturi, odată ce și-a regăsit sursa... eh... ce zici?

Nu ți-e mai comod ateismul? Ba eu cred că e o sarcină mult mai ușoară decât credința.

„La steaua care a răsărit... ” uite, tocmai aia de colo, dintre grinzile alea două, care stau să cadă... eu sunt încredințat că destinul luciferic e altul decât ăla romantic, cu care ne-am îmbuiat capul, în tinerețe...

Eu cred că e chiar drumul credinței... nu e un război cu cerul, ci cu tine însuți... din câte poveri își ia omul asupra lui, calea iubirii de Dumnezeu e cea mai apăsătoare, una a suferinței... a unei prime bucurii, ca o străfulgerare, urmată de o lungă așteptare, timp în care te cațări cu mintea către un vârf tot mai estompat pe măsură ce-ți pierzi suflul... calea credinței nu e una a fericirii, e tocmai valea plângerii, a îndoielii și a prea puținelor certitudini... odată ce ai apucat pe ea nimic nu-i mai stinge focul decât apa vie... dar unde altundeva s-o găsești decât în izvorul primordial și cine are timp să aștepte o nouă facere... lupta ca să-ți aperi credința de propriul asalt al îndoielii e cea mai afurisită dintre toate... ce zici băiatu’... cică să avem credință... am muta și munții... m-aș fi socotit norocos dacă aș fi putut deprinde să mut cu mintea chiar și numai un peticel de hârtie... și cât m-am strofocat...

Numai că George nu mai are nimic de zis... tot bețivul are ultimul cuvânt:

„știi care e aria... dar volumul sferei?... de acolo pornește și se întoarce totul... bă, f... .ă mama voastră, că n-ați învățat nimic în școală... aia e... ”

Și așa, între stâlpii și grinzile ce cad, una câte una, rămâne ore fără sfârșit alături de bețiv, a cărui limbuție e inepuizabilă.

„Iertați-mă, dar ce faceți aici... nu aveți aerul că sunteți un detracat... un om căzut pe calea pierzaniei...

„N-ai să mă crezi... dar eu sunt Paznicul de la poarta Hanului Credinței... câți nu poposesc aici, câți nu vin să se împreuneze cu marea iubită, și tot ce găsesc e o hangiță uitată de vreme, duhnind a toate putorile lumii...

„Acum chiar nu mai înțeleg nimic…ce căutați dumneavoastră aici…ce așteptați și ce anume păziți... parcă ați fi de când lumea...

„Chiar așa și e... mai vine câte unul ca tine... un suflet bătrân de tot, ars de dor... un împătimit într-ale cerului, care a ajuns să dea cu capul bezmetic de

un stâlp sau altul... nemaigăsindu-şi calea... îi întorc din drum... uite grinzile astea făcute pulbere... ia suflă puţin spre ele... vezi cum s-au făcut stropi de praf jucându-se în adierea de lună...

Sunt aici... în mijlocul deşertului ăstuia de rugină... tu... eu... alţii ca mine şi ca tine... uite unde ne-a adus pe toţi vântul nebuniei divine... aici ajung mai devreme sau mai târziu toţi cei care beau din apa tinereţii fără bătrâneţe... pe care-i apucă dorul, cel mai amarnic dintre toate, să se împărtăşească din visul de lumină... să se întoarcă la locuinţa noastră cea dintâi, palatul fermecat al împărăţiei, pe care, ne amăgim, n-am părăsit-o în spirit niciodată... dar eu nu-ţi dau palma aia din poveste... te rog atâta doar... trezeşte-te din beţie, omule... rămâi printre zânele tale în carne şi oase... măcar le poţi atinge, mirosi, pătrunde... lasă-te de fugărit vântul printre ruinele astea făcute din oftaturile sfinţilor mai bătrâni ca lumea... cum ce fel de Paznic sunt eu?... eu nu apăr Hanul Credinţei de călătorii nepoftiţi, ci pe voi, pribegii, vă păzesc de a intra în neputinţa lui... chiar nu vrei o duşcă?

La doi paşi de el însuşi

Umbla desculţ pe un platou arid, la picioarele căruia se întindea un mare deşert. Se întoarse el şi la stânga şi la dreapta, dar nici ţipenie. Era singur. Văzu deodată imaginea lui Iisus, plutind în direcţia lui, la mică distanţă deasupra pământului, însoţit de nişte umbre. Părea că se uită la el şi-i zâmbeşte misterios. Încercă să-l întrebe ceva, dar chipul continua să surâdă la fel de indescifrabil, cuprinzându-l cu privirea nu numai pe el, ci tot ce putea vedea cu ochii. Nu se putu abţine să nu-l roage, în genunchi, pentru viaţa surorii sale Livia. Trupul lui Iisus rămânea la fel de impasibil, suspendat nu numai deasupra solului, dar în propriul timp şi spaţiu, beatifice, însă străine de mersul schimbător al deşertului. Undeva, foarte aproape de el, dar fără s-o poată atinge, sora sa Livia păşea din amurgul târziu în întunecime.

În acel moment, simţindu-şi neputinţa, ţipă de parcă a fi vrut să spintece întreg cerul: „nu e nimeni care să-mi răspundă, Doamne, fie-ţi milă, nu vreau să fiu singur... unde eşti Dumnezeule... întinde-mi o mână şi dă-mi un semn”.

Numai că Iisus i păru deodată nesigur pe el. Întrebă umbrele dacă sunt convinse că el e Mesia... apoi, neconvins, se rugă, parcă uitându-se în sine însuşi, ca să scape de o mare, imensă povară, pe care şi-o scrisese s-o poarte...

Se ridică de la pământ, plângând, hăituit... şi în acel moment ochii i se opriră din nou asupra figurii lui Iisus, care încetase să se mai roage. Întinse mâna şi o atinse. Era o statuie din ipsos, atât de fragilă, încât la simplul contact cu ea se frânse pe jumătate. Apoi, bucată cu bucată, statuia se fărâmiţă între degetele sale, sfărâmăturile ei adăugându-se celorlalte pietricele cu care era acoperit deja podişul, din vremuri uitate, mai toate aurii cu firicele negre.

Încercă să-şi pipăie inima cu gândul... „Doamne Iisuse Hristoase, fiul lui Dumnezeu, miluieşte-mă pe mine păcătosul”.

Privi buimac în jurul său. Nu văzu decât praful ud de lacrimile alunecate de pe obrajii săi, desfiguraţi de plânset şi mai ales de uluire: „Să nu-ţi faci chip cioplit... nu poate să fie asta, nu, nu... ”

Începu să rătăcească înfrigurat cu mintea în trecutul său, în tot ce ştia. Dar singurul amănunt care-i veni în minte fu un citat din Evanghelie: „Nu oricine Îmi zice: Doamne, Doamne, va intra în împărăţia cerurilor, ci cel ce face voia Tatălui Meu Celui din ceruri”.

Dar nu asta făcuse el însuși, de ani de zile? Își aminti de chipurile tuturor cerșetorilor cărora le da pomană, de toți melcii pe care îi împinsese cu piciorul înapoi pe iarbă. „Să nu știe stânga ta ce face dreapta ta”... îi veni chiar atunci în minte, ca o mustrare amarnică. Se rușină cumplit.

„Atunci care să fie voia Domnului?” Însă oricât se chinuia, tot nu reușea să-i găsească vreun înțeles. „Și dacă e diferită pentru fiecare dintre noi? Nu suntem toți precum boabele deșertului, separate, dar silite să se înghesuie împreună?”

Nu, hotărât lucru, trebuia să fie ceva pe care Dumnezeu îl așteaptă de la fiecare dintre noi, dar ce anume? Iubire, compasiune, de toate acestea se crezuse dintotdeauna în stare. Dar ce fusese special în intensitatea dragostei pe care o arătase el? În fond, chiar și cel mai nevolnic om, până și un retardat e în stare de astfel de simțăminte. Ba poate că în cazul lui, sentimentele de adorație, necenzurate de nici un fel de rațiune, au șansa să fie incomparabil mai puternice decât la un om așa-zis normal.

„Să iubești pe Domnul Dumnezeul tău cu toată inima ta, cu tot sufletul său și cu tot cugetul tău”. Dar asta și făcuse, încă de când era copil.

Apoi cine, dacă nu el, se adâncise în ultimii ani în goana după Ziditor, cine mai că se văzuse dizolvat, încă o dată, definitiv, în oceanul de fericire albă din care ia trup totul, lăsând în urmă mizeriile în care se zbate lumea obișnuită ce trudește amarnic cu grumazul în țărână, surdă și oarbă la adevăratul ei destin.

Gândul că i se cuvenea să i se răspundă îl tulbură mai aprig decât orice... poate calviniștii au totuși dreptate și Dumnezeu alege El, dintr-un propriu capriciu, încă de la începutul lumii, pe cei asupra cărora își revarsă grația, pe care-i inundă cu harul său... cum poți ști dacă ești sau nu unul dintre ei? Tocmai că nu poți, dar trebuie să te porți în așa fel de parcă ție ți-ar fi destinat să-ți fie deschise porțile cerului.

„Goana după eliberare, credința că mi-e scris să ajung să văd lumina cea mare în viața asta, numai ea m-a împins aici”.

Simți deodată nevoia să se umilească, dar nu ca să cerșească, ocolit, bunăvoința Divină, ci fiindcă i se păru cel mai natural lucru din lume, singurul în măsură să-i ostoiască sufletul, și de fapt, singurul de care era cu adevărat capabil...

Fără să bage de seamă, platoul de piatră se sfârșise și ajunsese să pășească în plin deșert. Oriunde poposea cu ochii, nici o oază, nici o adiere de umbră. „Oare unde îmi e dat să ajung?”, îngână el. „Și de ce ar trebui totuși să mă mulțumesc cu ce mi-e sortit, nu s-ar putea întâmpla un miracol care să-mi schimbe destinul?” Mergea din ce în ce mai anevoios, cu răsuflarea tot mai grea, iar tălpile picioarelor îi deveniră două răni sângerânde.

„Ăsta să-mi fie capătul de drum? Într-un colț atât de jalnic de lume, tocmai eu, George?” Se lungi, deznădăjduit, cu o durere cumplită, pe spate, ca pe niște cărbuni încinși.

„Da, tocmai tu”, își răspunse el, tocmai tu care, în ciuda umilinței afișate, ai crezut că poți zbura umăr la umăr cu toți zeii și îngerii din cer”.

Karmă, destin... le rosti, ca imediat să închidă ochii. „Deci în ciuda a tot am făcut, și oricât m-am rugat, am eșuat acolo unde mi-era sortit dintotdeauna, ce zic, mi-am scris singur să ajung, în propriul deșert, fără să mă pot smulge vreodată din el”.

„Și Dumnezeu? Nici măcar El nu poate schimba ce mi-am hărăzit eu însumi să mi se întâmple. Doar dacă m-aș fi eliberat... dar așa... ”

Știu în acel moment că Livia murise. Nu fu în stare nici măcar de o lacrimă, doar de acel mare gol care-l pustia.

Poate că asta e tot ce am fost în stare să fac. Cu cât goneam mai disperat după Dumnezeu, cu siguranța celui care e încredințat că o să-i atingă chipul, cu atât mă afundam mai adânc în pustiu.

După atâta amar de vreme, se simțea împăcat cu sine însuși. „Căci țărână ești, și în țărână te vei întoarce".

Atât de simple și de aproape i se păreau acum toate. Nu mai jinduia să se suie în înaltul cerului. Întâia oară, de mulți ani de zile, fu mulțumit cu condiția lui muritoare.

Nu încercă să opună nici o rezistență. „De s-ar termina odată cu setea asta îngrozitoare"... cât o să dureze agonia asta? Nu e nimeni care să-i pună măcar ei capăt?

Cu un colț al ochiului apucă să vadă cum ceva ca un braț mic și negru, ridicat în sus, rostogolea firele de nisip, la un deget de capul lui. În așteptarea înțepăturii șarpelui, știu, cu fața în sfârșit senină, că liniștea care va urma va fi mai largă decât necuprinsul, mai lungă decât nesfârșitul, și mai bogată decât neîntocmitul...

Țipătul lui fu însă atât de tare încât aproape rupse baierele firii...

* * *

În coliba sa, de lut și băligar, Yunus se uită sleit prin deschizătura ușii la cele câteva vrejuri înalte din fața casei, înviorate de rouă.

Mă chema George și aveam o soră, Livia, care murea, își spuse Yunus... ce aiureală... eram damnat... ba și creștin... phiuuuu... .parcă a fost un coșmar... ce gânduri năstrușnice mai are omul când îl apucă piroteala...

„Nu-ți pierde încrederea... practică *zikr,* rostirea neîncetată a numelui lui Allah, o noapte întreagă, îi spuse, la apusul soarelui, șeicul Jamaluddin, maestrul său spiritual. Amăgitorul poate lua multe chipuri... nu-ți bate capul cu faptele de viață și de moarte... nu poți avea nici un control asupra lor... destinul omului se află în mâinile lui Allah... și, ce trebuie să te călăuzească, pe tine, un aspirant sufi, la orice pas, este credința nestrămutată în sura din Quran care spune că *oriunde te-ai întoarce, dai de chipul lui Allah*..nu-l căuta nicăieri altundeva. Nu-ți năpăstui sufletul cu întrebări fără răspuns... nu te fuduli că poți cuprinde cu privirile întreg cerul... adu-ți aminte, chiar și în cel mai înfundat ceas al nopții, când vocea Asmuțitorului te ispitește în piept cu șuierat de șarpe, spunându-ți că ai fi una la chip cu El... nu-l crede... fii smerit... altfel o să te fugărească vântul năvalnic și nebun al propriei cerbicii... ești un simplu gol, hai-hui, zbătându-se ars de sete, năuc, să fie ceva... abandonează-te în mâinile Creatorului, fiindcă nu ești decât acolo, în sânul Lui, dintotdeauna... pierde-te în tine însuți... fără să ceri nimic... fără speranță... ăsta e misterul căii... e cel mai profund dintre toate... dar nu-l face de netrecut încercând să-l înțelegi, ci doar acceptă-l, așa cum e... „*Allah are șaptezeci de mii de văluri de lumini și umbre*", ne spune unul dintre misticii noștri... cum crezi că o să fii în stare să înlături măcar unul dintre ele?... numai Allah își poate vedea fața... *adevăratul sufi e cel care știe că e un nimic,* fiindcă, după cum spune zicala: „*nu se poate ajunge pe strada Lui decât cu picioarele Sale*..lasă deoparte vălurile minții și simte-L, direct, cu inima... e tot a Lui!"

Și ce dacă a suferit atât... e prea târziu să se mai întoarcă din drum... n-ar mai ști de altfel cum... da, chiar și după cât a pierdut, o ultimă jerbă de credință tot se înalță la cer...

Visul beat al unui sufi

Am bătut îndelung la poarta Lui. Când în sfârşit mi-a deschis, mi-am dat seama că ciocănisem tot timpul pe dinăuntru.
Zicală sufi

M-am sculat în zori cu un tremurat de neliniște. Cerul Samarkandului e ca o perlă. Mă uit în jurul meu și parcă sunt pe alt tărâm. Totul e ireal. Ceva îmi spune că o să plec într-o călătorie lungă de tot.

Deschid Quran-ul la Sura 112*...

„El este Allah, unul și unicul... Allah, veșnicul, Absolutul... nu s-a născut și nici nu a dat naștere nimănui... și nimeni nu se poate compara cu El”... atât...

E ascunsă aici esența Quran-ului, spune Profetul, o lume asupra căreia meditezi o viață. Sura e mai bogată decât viața...

Sunt năuc într-o lume miraculoasă. Soarele de-abia mijește, încă nesigur, parcă ar cere voie. Razele străpung roua cu un fel de teamă.

Simt în mine din nou cum tresaltă iubirea.

Sânul de turcoaz al moscheii Bibi-Hanum îmi aprinde sufletul - tânjesc oare după fecioarele din paradis, sau e o altă iubire, încă neștiută?

Eu, arhitectul ei, am ars în cupolă toată dragostea femeii iubite, una dintre nevestele lui Timur Lenk, i-am turnat sânii în eternitate... m-a răsplătit doar cu un sărut printr-un văl... nu mi-e de ajuns... vreau să mă scald în dragoste, să mă uit în ea... să ard în veci... în îmbrățișarea ei... am tremurat de nerăbdare că femeia iubită mă cheamă.

Mi-e teamă însă că iubita mea va rămâne veșnic de neatins. Știu că inima mea zvâcnește în clipa asta în ea... dar nu asta e dragostea care mă macină azi...

Cine ești, cea care bați acum la poarta sufletului meu?

Te simt, mai că te apuc cu mintea, ești în tăcerea înfricoșător de frumoasă din strigarea muezinului care sparge acum văzduhul. Atunci când cuvintele amuțesc câteva clipe fără de sfârșit, înaintea unui nou avânt dureros, tânguire pierdută în eternitate, tânjind după frumusețea nenăscutului, simt suflarea ta, ia-mă la tine... ești acolo, Marea Necunoscută fără de vorbe, dar cu 99 de glasuri... infinită răbdare...

... iubirea nu ți-am cunoscut-o decât în smerenie, cu fruntea pe covorașul de rugăciuni... înfricoșat și topit în mine însumi, în așteptarea mângâierilor tale, să te pot pipăi cu inima, eu putreziciunea... în nimicul din mine am găsit iubirea ta cea mare... atunci când m-am făcut mic de tot, mai mărunt decât inima unui fir de întuneric, când n-am mai știut de mine și am fost doar o umbră de gând, o singură întrebare, o așteptare, atât, fără nici o speranță sau teamă, a țâșnit iubirea ta ca o străfulgerare, ca o bucurie, erai atât de aproape de mine și nu te știam...

Comoară ascunsă a lumii, ia-mă la tine, în iubirea ta nemărginită vreau să uit că am fost vreodată altceva decât una din adierile tale, uită-mă de-a pururi în nemișcarea ta, în setea de tine vreau să-mi ucid de-a pururi zbuciumul, veșnică strălucire. Potolește-mi inima... e beată și disperată după parfumul tău. Tu iubești cu atâta patimă încât nu știu dacă am să te împac rostindu-ți în ea ceas de ceas numele, sau dacă nu cumva ai să mi-o rupi cu dragostea ta. Dar și atunci când inima n-o să-mi mai bată, o să-mi rămâi, în locul ei, Tu.

*Trad. engleză de Abdullah Yusufali

Anti-evoluție

Notă regizorală: George se cațără acum pe un deal arid, din apropiere de Samarkand. Pietrele, printre care, ici și colo, se veștejesc firele de iarbă, se dizolvă de atâta soare... îi e o sete nebună, de pârâuri, de ocean... nu mai vrea lumina cea mare, ci liniștea adâncurilor... îi e dor de uitare...

Ah, cum mi-ar mai place să mor în mare. Dar cât mai încet cu putință, să văd cum mă transform treptat într-un nimeni, un nimic, sau cel mult un tremurat, o șoaptă, un licăr de stea ce-și stinge rotundul înmuindu-l în apele nopții. Să devin pe nesimțite, timp de secole fără număr, o viețuitoare marină, poate, sau să mă preschimb într-o algă fără de sfârșit, sau, și mai bine, într-un coral, să mă îmbăt de zâmbete de turcoaze, de smaragd și ametist, de umbrele asfinților, de toate cele ce mișcă și simt, de trupurile fetelor iubite de mare, ceva mai întinsă decât o eternitate...

Sau să mă reîntorc la plancton, la amibă, la starea de negândire, asta aș vrea. Sunt ostenit de prea multe gânduri, de amarul meu zbucium, care m-a întors de-atâtea ori împotriva mea, adică a Ta... atât de mult aș dori doar să fiu și să simt.

Dar și de simțire sunt atât de obosit ...

Dor mi-e de tine, Doamne, mi-e o foame de cunoaștere, de miracolul genunii de dincolo de stele, de închipuirile tale despre toate lumile locuite, dar și mai dor mi-e de neființă.

Nu-mi mai doresc starea de fericire de dinaintea întocmirii gândului, lumina necreată, copleșește-i cu ea pe alții, mie dă-mi marea liniște, întoarce-mă la somnul tău înmugurit în Facere. Abandonează-mă lui și nu-mi vei mai auzi glasul tânguitor și blasfemator...

Nu-mi oferi oceanul alb-strălucitor de bucurie, n-am ce face cu el, veșnicia mă înfricoșează, te-aș plictisi apoi cu întrebările, mi-aș făuri cu siguranță aripi să mă sui până la tine.

Spulberă-mi mai bine sufletul în neant.

Aș vrea să mă transformi în ceva chiar mai neînsuflețit decât nesuflarea vidului, să-mi dispară orice urmă din tremuratul prafului care sunt.

Fă până și universul să uite că am existat vreodată.

Se poate, sau până și ție ți-e cu neputință să oprești cu totul zborul atomilor?

Sau osândă năprasnică ne e la toți iluzia mișcării, în oul ascuns care ești tu, cel care ne închipui doar cu gândul, apoi te îmbeți și suspini la ce ar putea fi suferința lumii?

Și tocmai de aceea o lași pururi așa, necreată, doar un gând mirat, duios și pătimaș?

Mi-e ciudă că ești atât de singur și nu ai cui să-ți împărtășești dorurile.

În fond, pe amândoi ne-a condamnat veșnicia, pe tine, să visezi, pe mine, să te simt și să te chem.

Veșnicule tămăduitor al atât de multor nesfârșituri, nu mă ai decât pe mine.

Adică tot pe tine însuți, doar că în amară singurătatea lumii, era cât pe-aici

să uit.

Zero absolut

Notă regizorală: George se oprește, nepăsător la șerpii care-i sâsâie printre picioare... la câteva sute de metri, începe o pădure luxuriantă... vederea ei îi dă un sentiment de mare ușurare... e viața... aproape că nu se mai recunoaște pe el însuși...

... ce bine, să fie doar un clic... și după aia?... nimicul, tăcerea totală, fără de căință... simt cum mă apucă fiori de gheață... cum adică nimic? Am înnebunit de tot? Să dispar cu totul, dar chiar cu totul? Și eu cum mai am atunci satisfacția să simt că nu mai sunt nimic?... nu s-ar putea să fiu nimic și totuși să rămână ceva, cât de mărunt, care să aibă bucuria de a fi nimic?... nu se poate, nu accept să dispar în neant, mă tem că, în ce mă privește, nu voi muri niciodată... voi, treaba voastră... eu nu sunt muritor, nici măcar de pe planeta asta... odată ce voi fi renunțat la trup, sufletul mi se va întoarce printre omuleții cu capete țuguiate și ochii mari, undeva în buricul Andromedei, cum zice Bebe... nu spune Parmenide că numai Ființa, E?...

Salt, în răsărit de zi...

Et in Arcadia ego

Malul pârâului, la nici zece pași de asmuțirea în mare, i se pare singurul loc unde-și poate lăsa amarul din suflet să rătăcească în voie.

Rama nu a mai schimbat un cuvânt cu nimeni, de câteva zile bune. Și nu crede că ar mai putea să dea vreodată pe la Ayodhya. Lui, căruia până nu de mult un singur minut de întârziere îi înnegura ore întregi sufletul, orice gând curajos și creator îi apare acum drept un gest monstruos de apăsător în zădărnicia lui. Nu e în stare sub nici un chip să-și aducă aminte cum a ajuns în Lanka, printre demoni, lângă limba asta de pământ care înaintează fără să se teamă, despicând adânc trupul străveziu al mării, străpungându-i irizările verzui, întrerupte de șiraguri jucăușe de plumb, și care la prima vedere pare populată de o sumedenie de specii ciudate de rechini, cu două capete. S-a chinuit zile în șir, sfredelindu-și creierul după un răspuns și degeaba.

Are momente când e convins că a trăit acolo dintotdeauna, încă de pe vremea unei copilării care pare să dureze de o veșnicie. Alteori are sentimentul că a fost târât pe tărâmul acela cu forța, în împrejurări care rămân ascunse și înfricoșătoare. La Sita renunțase, nici el nu poate spune cum... fusese răpită, parcă... nici asta nu știe...

Ca o mare masă de moloz își simte sufletul, adunând în el toate ruinele de care-și poate aduce aminte. Numai o frântură de clipă, n-are nevoie de mai mult, ca să vadă cu ochii minții atât de obositorul și repetitivul drum al omului către neant. Munți și văi de ruine, unele fumegânde, altele toropite sub trupul de noroi, pământ și iarbă, mute și indiferente la visele spulberate din care își trăgeau odată seva. Primii care le-au părăsit au fost ceilalți zei, care n-au așteptat să vadă cum altarele lor sunt prefăcute în praf de dansul lui Șiva, luându-și suflul către plaiuri înstelate unde n-a biruit încă nici durerea și nici moartea.

Trupul castanului se frânsese, scrâşnind de furia micului zeu căruia îi oferise zeci de ani adăpost şi care, supărat că a fost trezit din somn atât de brutal de nepriceperea haidamacilor de maimuţe fără păr, a fost nevoit să-şi facă alt rost, poate mai temeinic şi mai norocos, într-alt lujer, prin cine ştie ce colţ uitat de lume, ţinut în viaţă şi înmiresmat de cosiţele unei fete...

Căsuţa din mijlocul junglei, în care iubise cu atâta patimă e acum o grămadă de aşchii amestecate cu gunoaie, îngânate de suspinele înnămolite în strigăte de neputinţă.

Nălucirile lui, care înfiripaseră o undă de speranţă de reînviere cărămizilor de lut ale vechiului aşram, împiedicându-le să se destrame şi dându-le un timp voinţa de a nu se sfărâma cu totul, căutaseră şi ele bezmetice, alt făgaş…îl găsiseră printre şoaptele iederei dintr-o stradă lăturalnică din oraşul lăsat în urmă, iar frunzele l-au îndemnat să dea un plus de viaţă unui templu micuţ, pe care doar umbra unui bananier îl opreşte de la a se surpa...

Umezeala înserării i se prinde în păr şi-i înfrigurează oasele. Vrea să închidă ochii, dar pleoapele îi sunt prea grele de tumultul care-l macină şi refuză să se odihnească. Simte nevoia să-şi adape ochii la ultima văpaie a zilei, amuţind într-o pată suavă de violet, un strop de viaţă care-i îngână zbaterea tot mai firavă a inimii.

„Ce a fost viaţa asta pentru mine? O lungă adunătură de episoade greoaie şi penibile, din care m-am zbătut să ies la suprafaţă cum am ştiut mai bine. Câteodată am putut s-o fac într-un mod decent, dar de alte întâmplări mi-e atât de ruşine încât aş prefera să nu mă fi născut.

Ca printr-o pâclă, atât de groasă că de-abia întrevede prin ea nişte umbre, îşi aduce aminte de toate celelalte chipuri pe care le-ar fi luat, mai ales când fusese, parcă... peşte şi broască ţestoasă... ce chestie... ce aiureală...

Nu poate pricepe deloc de ce a trebuit să-şi ia trup muritor când ar fi putut rămâne de-a pururi chipul dinăuntru şi dintâi al sorilor. „De-aş fi sigur cine sunt... ” Undeva, într-un fund de prăpastie, mijeşte ideea că numai odată ce va fi din nou una cu Vişnu... va căpăta răspunsurile... toate deodată, sub forma unui glob de aur vibrând într-un tunel turcoaz mai lung decât neînceputul gonindu-şi propriul sfârşit... cel care, fără vorbe, singurul dintre toţi, ştie totul...

Primă silabă, OM, miez al viselor, unde nu te-am căutat... sunt eu într-adevăr totuna cu tine?... cine şi când mi-a vârât în suflet otrava întrebării ăsteia... după nimic nu am tânjit mai aprins în viaţă ca după atingerea ta... de aceea vreau să ştiu negreşit, să te cunosc... o adiere doar, un semn măcar, dincolo de mrejele de visuri pe care le arunc în jurul meu şi cu care mi-am zidit propria lume, sunt conştient de asta, nu sunt atât de naiv şi nici atât de zevzec ca să nu-mi dau seama... m-am sădit astfel pe mine în tot ce mă-înconjoară, dar ce m-a ţinut tot timpul în viaţă a fost zâmbetul tău, molcom, pe care l-am simţit nu mai departe de o încropire de floare... numai că şi surâsul ăsta *poate numai în mine* a fost... sunt parte a tot ce mişcă, a unduirii tale celei mari, dar toate astea şi încă multe altele le-am gândit şi simţit de mii de ori... şi totuşi aceste gânduri, frumoase şi strălucitoare cum erau, mi-au lăsat tot atâtea goluri... o sete de tot atâtea ori aţâţată şi neostoită... e poate trufie, dar aş fi vrut să-ţi văd timp de o frântură de clipă un chip care mi se va fi arătat astfel *numai* mie... nici cel cu patru braţe, nici cel strângând la piept snopii de stele... ci un altul... care să-mi mângâie inima, să-mi arate, neîndoielnic, că unul suntem... ştiu ce vrei să spui... atât de slabă mi-e credinţa încât am ajuns să cer semne?

Nu, nu, nu... tocmai fiindcă pentru mine eşti de-a pururi viu, cred şi în posibilitatea unor semne şi minuni, şi în toate cele văzute şi mai ales nevăzute, orbeşte, până la autodesfiinţare... tocmai credinţa nemăsurată mă face să le aştept la tot pasul, asemenea celui mai firesc lucru, precum respiraţia copacilor... mă întrebi de ce vreau să le pot pipăi cu mâna?... nu ştiu nici eu prea bine, ca un fel de joacă între cei mai buni prieteni, care nu se sfiesc să-şi mărturisească cele mai intime gânduri... ”

Rama zâmbeşte şi alunecă treptat cu mintea într-o stare de perfectă aşteptare, ca şi cum deschiderea minţii şi sufletului său ar invita să păşească înăuntrul spaţiului său interior chiar şi cea mai sfioasă moleculă din univers, numai să poarte cu ea un sunet, o pâlpâire de imagine, o ultimă mângâiere şi alinare. Numai aşa va afla cine e el însuşi...

Trec aşa minute, ore, zile, săptămâni şi luni, apoi ani fără număr. Tăpşanul de flori pe care e lungit străluceşte, se înfioară, apune, se mântuie şi reînvie fără să mai poată ţine socoteala anotimpurilor. Speră să-i răspundă cineva... să-l alinte cu o mistuitoare, nesfârşită dulceaţă... şi, atât cât durează o scăpărare de stea într-un pântece adânc de genune, chiar crede că marele semn va veni... din cel mai ascuns colţ al sufletului său, e încredinţat cu o scrâşnire de cremene că gestul suprem, spiritul pur ascuns în el însuşi ca o tumultuoasă nemişcare, va face din neant bucurie scânteietoare, asemenea unui sunet care se aprinde tot mai tare, miraculos, într-un timp derulat invers, din propria dezlegare de moleculele de aer... ascultă tăcerea... cât e de înfricoşătoare în muţenia ei încăpăţânată... fără să încerce măcar să opună vreo rezistenţă, închipuirea îi smulge din ea, bezmeticind, precum aburii dimineţii, tot felul de alcătuiri costelive care, precum aceştia din urmă, se sfiesc să prindă un contur limpede... doar atât, un mare refuz... cum ar mai vrea acum să nu-i fi fost scris să bea cupa asta, niciodată... de şi-ar putea aminti... cine l-o fi împins în viaţă... cine oare...

... îi pare deodată cumplit de rău de viaţa sa de acum, alunecând într-o singurătate oarbă, pe o potecă fără putinţă de întoarcere. Are senzaţia că e suspendat cu trupul într-un pustiu imens, gri, indiferent şi la viaţă şi la moarte, iar sufletul orbecăind într-un spaţiu amorf, ameţitor de singur. Nu mai are pe nimeni către care să se întoarcă, Sita dispăruse într-o noapte geroasă, parcă a nefiinţei, iar Ravana... abia plutind, încercând să nu se înece în propriul ocean de nepricepere, cinism şi necredinţă... doar ca printr-un abur greoi şi murdar îşi aduce aminte cum fusese el, Rama, în anii atât de fericiţi ce au urmat momentului când i s-a dezvăluit lui, dintre toţi, că bunicul e nemuritor...

Doar atât, o mână întinsă ar vrea, un piept pe care să-şi plece capul, o coamă lungă de păr în care să-şi înfunde obrajii... luptă cât poate împotriva lacrimilor care stau să irumpă şi-i e ciudă pe propria slăbiciune atunci când e nevoit să-şi şteargă şiroaiele din barba stufoasă, care a prins de mult rădăcini în pământ...

Cât stă aşa, nici cel mai destoinic cronicar al slăbiciunilor omului, măreţiei şi scufundării sale nu ar putea să o spună. Parcă ar fi fost acolo dintotdeauna, omul primordial care şi-a uitat matca, ieşit de mult din mâna Făptuitorului, şi care, din neputinţă, surzenie şi orbire, n-a mai apucat să urce înapoi în rai... zgribulit de atâta aşteptare, stă gonit departe de tot de porţile lui, chircit cum e pe boţul întocmit din frânturile nevăzute ale unor foste vetre de stele, care vor fi iarăşi dospite în buricul sorilor, de unde, cu suflarea lor, vor ţine în viaţă mărunţaiele de foc ale altor şi altor lumi...

Şi tot el e, fără o clipă de răgaz, martor temeinic priveghind cu uimire

dispariţiile de lume, odele poeţilor îndreptate spre cer, căutându-şi temeiul undeva dincolo de el, minunările lor în faţa făptuirilor cerului, care se prăbuşeşte însă peste ei de atâtea ori, cu un val de foc... scâncetele celor care refuză condamnarea la nemişcare, cu toate că este singurul lor ţel posibil şi unicul loc de ispăşire...

Se simte mai bătrân ca lumea şi mai sleit ca ea, incapabil să mai dea vreo luptă, în universul ăsta sau vreun altul, din toate câte ar putea răsări în mintea Creatorului. Nu mai vrea alte haine de lut şi ură...

Într-un târziu, când oasele-i obosite încetează să mai numere anotimpurile, se ridică alene, dezlegându-şi părul din lujerii plantelor care toate căpătaseră aceeaşi culoare, un verde intens şi strălucitor, ca după o lungă ploaie, menită să semene pe ghemotocul de humă un nou crâmpei de viaţă...

Îi e totuna pe ce drum o apucă, doar să mai vadă un chip de om. Un orăşel, ce ciudat, de ce oare oamenii din Lanka nu locuiesc în case, ci în nişte hamacuri suspendate, în faţa ferestrelor... şi ce-i cu piticul ăsta, nu mai înalt decât o broască, pe deasupra şchiop, care bate din palme şi rânjeşte în clipa în care îl vede... Ravana, tu eşti? Cât ai clipi piticul i se caţără pe umăr şi îi înfige mâna în păr... „bă, mult mai hărtănit tu pe mine, acu' te duc unde vreau eu", îi şuieră în ureche pocitania.

Ia-o spre palatul ăla înalt, cu zeci de etaje, o vezi? Hai, mână mă...

Decorul se modifică, iar scena se petrece pe buza acoperişului unui palat fără ferestre, pe chiar ţărmul stâncos şi foarte abrupt al limbii de pământ...

Rugăciunea pentru întoarcerea Sitei rămăsese neascultată, eliberarea de trupul ăsta amărât, după care tânjeşte atâta, se lasă aşteptată, ca o amarnică neîmplinire, dar de care la răstimpuri fusese „atât de aproape, atât de aproape", e cumplit de singur, simte un gol usturător şi înăbuşitor, în el şi peste tot în jurul lui.

Tot felul de gânduri, dintre cele mai bizare, se învălmăşesc nebuneşte în capul lui, fără să poată face nici o ordine în ele.

De ce-i spusese oare înţeleptul Vaşistha: „eu n-aş mai sta mult pe gânduri şi m-aş elibera?"

De-abia într-un târziu îşi dă seama că a ajuns deja pe terasa palatului, o clădire atât de veche de parcă ar fi la fel de uscată ca trupul lui. E ca şi cum ar fi săltat pe sus de o oaste de demoni, nevăzută şi neîmblânzită, care îi frânge oasele cu încrâncenarea strânsorii ei.

„De ce ai mai trăi în haina ta de om?", îl înveninează şi mai mult năpârstocul. Eşti oricum la capăt de drum, te afli acolo încă din momentul în care te-ai născut şi trimis fără voia ta în această fără de sfârşit, unii ar zice – cumplit de minunată – vale a plângerii. De ce trebuia Vişnu să-şi ia şi chipul tău?... nu-ţi aminteşti nimic, nu?...

Rama îl priveşte încă o dată perplex pe piticul care ţopăie acum lângă el, schimonosindu-se. Să fie într-adevăr Ravana? Îşi dă seama într-o străfulgerare că nu îl cunoscuse cu adevărat niciodată.

Râjnind, prăpădenia de om îi ridică cu mâinile lui un picior peste micuţa cornişă a palatului... „Rama, nu există nimeni şi nimic în lume care să te oblige în momentul ăsta să te arunci, tot aşa cum nimeni nu poate spune dacă ţi-e sorocit sau nu să mori spânzurat". Ai putea sau nu să sari, nu este nicăieri scris că o să mori într-un fel anume, viitorul nu este decis, în ciuda balivernelor astrologice. Dar fiindcă tot trebuie să-ţi închei într-un fel

personajul, dacă te-ai hotărî să te laşi în seama valurilor mării mi-ai rezolva printr-un salt atâtea probleme, ai desluşi atâtea întrebări rămase fără răspuns, cinismul meu dezgustător şi-ar găsi confirmarea... la ce sunt buni prietenii... ce s-ar întâmpla cu necredinţa mea dacă o să continui să vieţuieşti, doar n-o să mă laşi de izbeliţte tocmai acum, pe mine demonul, gaura neagră care înghite lumina şi o ţine de-a pururi încătuşată în fierea sa... acum, când am mai mare nevoie de tine, când tot ce urăsc la ideea de Dumnezeu şi-ar putea găsi confirmarea într-un singur plescăit de valuri... Rama, nu-ţi trăda prietenii... ajut-mă să rămân necredincios... doar n-o să-mi strici tocmai tu finalul, ca să mă obligi să rescriu toată cartea...

Nici să te gândeşti că eşti în stare exact în clipa asta de o revoltă împotriva ta... de o reînviere spirituală de o ultimă clipă... de un avânt subit, care să te scoată din ghearele disperării... nu... eşti doar un înveliş gol, incapabil însă să mai reflecte vreo culoare sau vreun sunet... eşti asemenea unui ou de ciocolată, căreia i-a dispărut toată dulceaţa... împrumutându-i în schimb sufletului culoarea sa... sau şi mai rău, eşti chiar golul din ou, fără nici o speranţă, stingher şi înfricoşat de abisul ameţitor care eşti, rotund şi totuşi fără capăt, înnegurat din toate părţile... fără să ştii unde e pragul de la care începe Misterul... sau... poate că te crezi totuşi în stare să-l afli? Şi totuşi... de ce nu... ia încearcă... binişor... chiar nu eşti deloc curios ce e... dincolo?...

* * *

Lasă în urmă rapid pereţii palatului, apoi stâncile, una câte una. Nu îşi închipuise nici un moment că malul e atât de înalt.

Întreaga sa viaţă, luminată de acea bucurie strălucitoare, izvorâtă în copilărie, care-l ajutase să o trăiască din plin, o vede desfăşurată şi agăţată, ca o infinitate de clipe, cioburi colorate prinse în tot atâtea lacrimi, de tufişurile firave care-şi găsiseră un loc tremurat printre crăpături. Zborul întregii vieţi, sortit să-i fie unul frânt - îi fusese suficient, zborul însuşi fusese lumina. Ştie că va continua să plutească, la nesfârşit, spre răsăritul lumilor, dar nu-i trebui mai mult de o clipă, cât un licăr de stea ce-a aţipit, ca să-şi dea seama că marea în care se aruncă e chiar crâmpeiul scânteietor ascuns în el.

Sar în tine... în sfârşit o să fim pe deplin Unul... fără nici o pată, nici un suspin al lumii...

Şi Rama pleacă astfel spre rodirea lumilor din neînceputul luminii, naşterea cea mare, izvorâtă din ea însăşi, unde licuricii nopţii sunt plămădiţi din prea multă patimă, rotunjindu-i nemişcarea... până la o nouă distrugere universală, când trupul său, primordial, cel al lui Vişnu, va amuţi sub paşii lui Şiva dansând pe pulberea lumilor... iar dacă totuşi acea lumină în care a păşit este sfera perfectă la care visase întreaga viaţă, în care-şi află sălaş Demiurgul ce plăsmuieşte Marele Dodecaedru din aur de care sunt atârnate cununile argintii de stele, şi în mijlocul căruia stă Omul lui Leonardo, neclintit, având chipul Bunului Păstor, enigmatic şi visând Ideile, comoara ascunsă a sunetelor şi numerelor lumii voastre, nu vă mai este dat, vouă muritorilor, să ştiţi...

Dar dacă este cineva care-l urmează, în zborul său cu capul în jos, cântând la un acordeon funerar, uitându-se cu satisfacţie la faţa sa înnebunită şi socotind cu voce tare cât mai are până să-şi frângă trupul în valuri, ca în final să spună sec: pleosc, acest martor este numai Ravana...

Ca apoi năpârstocul să plutească, nemişcat, zâmbind sfidător, cu capul odihnindu-se pe mâini, pe lacul Rakşastal, cu ape de cinism, undeva pierdut între negurile muntoase, în care îşi găsesc un alt chip, de gheaţă, întreg cerul şi stelele din văile sale...

Le Mat

Pe scena Teatrului de vară apar clovni, țărani, muncitori și intelectuali, mineri, etc... fețe luate din tablouri de Bosch și de Breugel... toți îi îmbrâncesc și huiduiesc fantoma - „nebunule, nebunule”... toate capetele plutesc în întuneric, fiind scoase la iveală de câte un reflector...

George, cu chipul Îngerului cel bun, o apucă singur pe un drum de țară, apoi dispare, precum Lao Tze, imediat ce a așternut pe hârtie Tao Te Ching, undeva la granița de unde se rostuiește lumea profană, ca să nu se mai audă de el niciodată... și-a continuat de unul singur Marea Călătorie, pierzându-se în negura și praful lumii.

Să te uiți într-o mare mulțime din India, însoțind frenetic, cu cântece și dans, statuia lui Ganeșa. Să n-ai decât cămașa de pe tine și bucuria de a fi, în cuvinte și în priviri. Să fii un nimeni, să nu posezi nici măcar un bol de cerșit, și să te afli în același timp atât de aproape de Tot.

Dragostea de lumină, George, e poate unica sminteală pentru care Dumnezeul vostru, cel puțin, nu vă îngenunchează pe cei bolnavi după el în prăpastia ospiciului. Lasă-i pe oameni cu împărățiile lor... tu umblă singur, prin praf, desculț, cu desaga goală, pururi tânăr, pe lângă crângul unde sfântul Francisc din Assisi predică păsărilor, zâmbind unui cer turcoaz, în ferecături de aur, știut doar de sfânt și de tine. Cerul de iubire va fi mereu acolo, de-a pururi pulsând, între două nemișcări. De fiecare dată când pulberea de stele se va fi adunat în ea însăși, o s-o însuflețească, neobosit, o aripă de dorință. E în inimile voastre încă dinainte de facere, fiindcă toți bateți cu inima Lui...

Nisip, în mine

M-a sunat Budalip să-mi spună că a murit George. În primele clipe am primit vestea ca pe o mare plictiseală. Nici n-am vrut să știu cum a sfârșit-o. Slujba de înmormântare urma să aibă loc duminică, la Biserica Silvestru. Eram oricum pregătit pentru știrea asta de câteva luni bune. Mi-a spus atâta doar: nu o să-l recunoști, s-a lovit rău de tot la cap.

Eram stânjenit, simțeam invitația lui asemenea unei acuzații implicite. Am bâiguit câteva cuvinte banale și am pus receptorul jos, cât se poate de agasat.

Murise un aiurit.

Ina n-a făcut altceva decât să dea din cap și să se uite lung, lung de tot, spre umbra amară a lui George, de undeva dintr-un capăt de întunecime.

Peste vreun ceas deja scrâșneam de furie. Nu mai conta moartea lui George. De ce trebuise să-mi telefoneze mie amețitul ăla de Budalip? Eternul băgător de seamă, care nu se pricepe la nimic, dar sare ca un popândău de unde nu te aștepți.

Ce voise de mă căutase așa nitam-nisam? Lasă că murise George, în fond aș fi putut-o afla și din altă parte, dar ce scopuri ascunse urmărea? Să-mi fi zis verde în față - mă socotea vinovat de dispariția lui?

Nici nu mă interesa că George nu se mai afla printre cei vii. Și nu eram deloc curios să aflu amănunte despre ce i se întâmplase. Murise și atât. Dar de ce, de ce mă sunase pe mine idiotul ăla?... de ce a trebuit să aflu? Ce, eram eu implicat în vreun fel?

Sugrumam în față orice gând care mi-ar fi spus că aș fi avut de-a face în vreun fel sau altul cu moartea lui. Nu simțeam în acele momente nici urmă de responsabilitate sau de vinovăție, nu încercam vreun sentiment de amărăciune, ci doar senzația a ceva deosebit de neplăcut, o veste ce venise ca o pacoste, care mă apăsa în mod inutil și de care țineam să scap cu orice preț.

Nu numai că nu mă întrista deloc moartea lui George, dar mă enerva cumplit faptul că aflasem. De ce trebuise Budalip să-mi strice și așa foarte firava liniște sufletească!? De ce?... fiindcă George murise, ca un fel de reproș permanent adresat mie.

Nesuferitul ăla de Budalip! Un individ oribil! Mai bine nu le-aș fi dat niciodată numărul meu de telefon. Și mă înnebunea faptul că trebuia să îmi repet minut de minut că nu eram în nici un fel culpabil de moartea lui George. Vestea era pe punctul să mă scoată din minți.

* * *

Spre mijlocul nopții căzusem pradă unei agitații aproape violente, din care nu vedeam nici o ieșire.

M-am apropiat de telefon. Doream să vorbesc cu Budalip, așa, în miez de noapte, să-l întreb de ce-mi dăduse mie de știre că murise George. De ce mama dracu' crezuse că ardeam de nerăbdare să aflu? Iar dacă ar fi răspuns nevastă-sa - fostă colegă cu George, o femeie pâinea lui Dumnezeu - ar fi fost și mai bine - ar fi fost chiar mai ușor să-mi vărs năduful pe ea.

Am ieșit în curte, doar doar m-or liniști câteva guri de aer proaspăt. Nici nu îndrăzneam să mă așez pe bancă.

Timp de câteva momente, am încercat să-mi spun că nu se întâmplase mai nimic. Viața se desfășura ca înainte, vecinii se îmbătaseră și iar se luaseră la păruială, și nu vedeam de ce să mă frământ eu, un om cât se poate de rațional și de normal și mai ales vibrând de poftă de viață, la moartea unui neica nimenea. Nu-mi bătusem destul capul cu el cât a trăit?

Aflasem o veste ca oricare alta. Și au urmat într-adevăr câteva clipe de liniște aparentă, în care părea că reușisem să mă mint un pic. Însă la capătul lor, a izbucnit înfiorător de clar fața lui George, uitându-se lung la mine, fără să zică nimic. Și știam că fața aceea, ochii plânși și plini de reproș, mă vor urmări toată viața, oriunde m-aș ascunde și oricât m-aș preface că m-aș pocăi.

Murise George... și ce-i cu asta? Un fapt de viață. Doar că aflase mai repede decât mine ce urmează să știu și eu, și în orice caz nu peste o veșnicie. Ceva mă deosebise însă în permanență de el: în timp ce George privea moartea drept o ultimă șansă de a păși *conștient* în lumină, eu o privesc cu o curiozitate amestecată cu teama că nu va fi totuși punctul terminus, definitiv, pe care-l sper: dacă, din nefericire, va mai exista cineva sau ceva care să gândească? De atâta amar de vreme simt nevoia să fac o pauză definitivă de mine însumi. Nici nu mă încumet să visez că ar trebui să mă suport încă o viață, și încă una, și...

* * *

Nu știu cât să fi trecut, o oră, poate două, timp în care intrasem din nou în casă. Mă uitam în jur fără să văd nimic, am încercat chiar o privire pe fereastră, dar fără să mă pot agăța cu ochii de ceva. Îl uram din tot sufletul pe Budalip fiindcă-mi telefonase. Și mai și șuierase, cu o voce coborâtă, „n-o să-i mai recunoști fața, e lovit rău la... cap". De ce făcuse o pauză și vorbise abia șoptit? Era clar că îmi imputa mie moartea lui George. Budalip nu mi-o spusese, dar mi-era limpede că George își pusese capăt zilelor. Încercase de două ori să se sinucidă - și până la urmă tot îi reușise.

Nu-mi puteam găsi locul prin casă. Mai tot ce atingeam cu mâna sfârșea prin a fi împins cu un reflex brutal cât colo, ba chiar, de câteva ori, prin a ajunge pe podea. Ina renunțase să mai doarmă și se înfundase, mutește, cu capul într-o carte. Am început să scrâșnesc... fir-ar el al dracului, Budalip, cu tot neamul lui de cretini... și invitația la înmormântare... uite unde era marele maestru de ceremonii!... „sper că vii”... „sper”, e clar, a vrut să sune ironic, de parcă vrusese să spună „criminalule, vino să-ți vezi fapta... ”

Nici nu mă mai preocupa moartea lui George - care ea ar fi trebuit să mă mâhnească din cale afară - ci mă obseda un singur gând: de ce mă înștiințase Budalip, pe mine... cât ar părea de nefiresc, asta era ce mă frământa atunci, până la a-mi bloca întreaga închipuire. Acest „de ce” îmi acapara orice gând, ca un fier roșu...

... mă sunase într-adevăr ca un reproș, considerându-mă răspunzător, măcar parțial, de moartea lui George, sau erau doar gândurile mele care o luau razna cu sălbăticie? Și nu eram vinovat?

Dar și el și nevastă-sa și toți cei care-i încurajaseră din lipsă de discernământ exaltările, dincolo de orice limite, ei nu aveau partea lor de culpă?

Aflaseră probabil că mă lăsasem să cad printre Sufletele Pierdute - doar i-o spusesem lui George încă de la început - și mă așteptau cu ochii plini de tăcute reproșuri? Sau și mai rău, ironii stupide, scăpate ca din întâmplare?

Tocmai perspectiva lor mă tulbura peste poate.

Aș fi vrut să n-o fi aflat niciodată. Încercam să uit faptul, ca atare. Murise un prieten bun, de suflet, alături de care împărțisem momente unice. Ce-mi păsa mie?

Și la urma urmei, cu ce mă afecta pe mine că dispăruse dintre cei vii George, unul dintre nebunii lui Dumnezeu...

Nu credea el în *karmă*?

* * *

Spre dimineață, o sudoare rece mi-a cuprins oasele. Dacă era ceva care mă reținea mai dihai decât orice să mă duc la înmormântare era spaima cumplită de a-l vedea pe George mort. Chipul lui vinețiu, pe pernă, mă făcea deja să mă cutremur. Mă îngrozeam apoi la ideea fețelor pământii care o să umple până la refuz biserica. Nu moartea lui mă înfiora, nu mă îndurera de fapt deloc în acel moment, era prea devreme pentru asta, ci veșnica incapacitate a omului de a o accepta.

Însă mi-era teamă că dacă Budalip sau un altul ar fi deschis gura să spună vreo tâmpenie l-aș fi pocnit, acolo în biserică, lângă coșciugul cu George întins în el. Măturam imediat, cu o spaimă înfiorătoare, orice imagine care mi-l înfățișa cu o față tumefiată, de nerecunoscut.

Tot cortegiul de plânsete și de fețe schimonosite pe care mă așteptam să le găsesc la Biserica Silvestru mă sufocau deja, mai rău, îmi retezau gâtul cu tot atâtea coase. Știam deja că nimeni și nimic nu m-ar fi putut convinge să mă duc la înmormântare.

Am ieșit din nou în curte, peste poate de tulburat, și m-am așezat pe bancă. Și dacă eu fusesem totuși pricina pentru care George făcuse saltul final, dincolo de vămile necuprinsului?

* * *

Singurul mod de a nu ceda gândurilor care mă hăituiau era prin desființarea, într-un fel, a obiectului lor. Nu-mi puteam impune să gândesc că nu existase nici un George, în schimb nu mi se părea deloc greu să

minimalizez, mintal, orice contact pe care-l avusesem cu el. Astfel, în zilele care au urmat, m-am străduit din răsputeri să-mi şterg din memorie tot ce mă lega afectiv de el.

Mi-l reprezentam apoi pe George ca pe o mare sâcâială, de care lumea scăpase, spre binele tuturor, dintr-un motiv care urma să-mi rămână necunoscut şi care avea avantajul că nu-mi era deloc imputabil.

Aş fi vrut să-i vâr în acelaşi sac - după care să-l leg bine la gât, ca să nu mai iasă nici unul - şi pe George, şi pe Darie, ca şi toate cărţile de Yoga, şi ideea de Dumnezeu... adică mai tot ce făcuse ca viaţa să aibă un sens şi care adăugase o strălucire şi mai vaporoasă unui miracol care-i prea aproape de noi ca să-i desluşim profunzimea şi măreţia. Şi să mă fi silit, îmi era totuşi peste putinţă să-l omor a doua oară. Ştiam la fel de bine că n-o să fiu niciodată în stare să mă înmormântez singur...

* * *

Săptămânile care au urmat nu mi-au adus nici un fel de împăcare. Dacă avusesem sau nu un rol în dispariţia lui era o întrebare pe care o nimiceam doar să fi scos puţin capul. Încerca cu tenacitate să iasă afară, să se nască de nenumărate ori sub felurite forme, dar mă forţam să rămân la ele orb şi surd.

Nu numai că refuzam să-mi pun problema eventualei mele vinovăţii, dar nici nu admiteam să contemplu că ea ar fi existat, chiar şi numai ca posibilitate teoretică. Pur şi simplu, ca să evit să mă amărăsc de vreun fel, mă convinsesem că decizia de a coborî în penumbrele coridoarelor unde vieţuiau Feţele de Ceară ca să le asmut împotriva satanismelor zeiţei Tara Galbenă fusese singura opţiune pe care o avusesem şi în acelaşi timp o mare şansă pe care i-o oferisem lui George, cât ar fi părut de absurd.

Aş fi făcut acelaşi gest în orice ţară m-aş fi aflat, îmi repetam, încercând astfel să mă opresc de la a mă tortura sub tăvălugul reproşurilor. Conferam astfel o aparenţă de normalitate unui pas pe care orice conştiinţă curată l-ar fi despuiat fără menajamente la adevărata sa înfăţişare, de hotărâre dubioasă, urmărind un scop pur ipotetic, probabil imposibil de atins: să opresc declinul nici măcar spiritual, ci psihic al unui om.

Mult mai târziu aveam să-mi dau seama că moartea lui înviase ceva fundamental în mine. Trezise la viaţă tot ce era pe cale să dispară, gustul pentru mister. Era ca şi cum George îmi lăsase drept moştenire să preiau ceva din ştafeta lui, în goana după tărâmul Desăvârşirii.

Nu mai eram în stare să scap de el. Avea să fie mereu lângă mine şi în mine, cât voi trăi.

Ştiu că ar trebui să mă duc odată la mormântul lui, dar nu am reuşit încă să-mi fac curaj...

Sâmburi, mai tari ca piatra

Oricât îmi puneam imaginaţia la încercare, mi-era cu neputinţă să-mi închipui ce gândise în ultimele lui clipe. Am încercat de sute de ori să reconstitui momentul final al lui George, chiar în secunda când a sărit.

Oare ce simţise atunci, cărei disperări fără putinţă de scrutat îi căzuse pradă? Ce văzuse sufletul lui în acel crâmpei de infinit, când îi părăsea trupul, căutând cu înfrigurare dacă există sau nu un Izbăvitor? Moartea, e a lui George, viaţa, de-a pururi, a mea...

Cu văpăile minţii, visam ba că George era ajutat să sară într-un vulcan de

chiar Kazi Lama, de altfel foarte îndatoritor, înveşmântat în costum tibetan, ba că, înnebunit şi derutat, George păşea pe o câmpie sălbatică, mişcându-se haotic şi ţinându-se cu mâinile de cap, dând târcoale mai multor jivine deghizate în Piei Roşii, care dansau în jurul unui foc sacrificial, unde ardea un alt George, râzând şi chiuind.

Ba într-o noapte am visat că lumea în care sărise era chiar fluviul scânteietor ce udă câmpiile eternei desfătări, şi în ale cărui adâncimi George putea respira, miraculos, asemenea vietăţilor multe şi minunate cu care se zbenguia...

Teamă mi-e că în locul unui răspuns definitiv vom descoperi cu toţii unul şi acelaşi univers de umbre tânguitoare, sau poate un râs macabru şi batjocoritor, la gura unei gropi de un negru Absolut.

Dacă saltul în lumină, la care George visase atâta, e un mare gol, iluzia ucigătoare a bucuriei vieţii, nefiinţa celui rău?

Să fie Satana altceva decât credem, doar neîmplinirea noastră profundă, un dor întinat al nemărginirii, fruntea care vrea în zadar să atingă genunea, şi care toate iau chipul nevoii de Dumnezeire?...

Deşiratu avea dreptate, numai viaţa merită trăită, să lăsăm morţii, asemenea sumerienilor şi grecilor, în împărăţia umbrelor... ceva din noi tot va supravieţui, atâta mulţumire să avem... vom întoarce materia înapoi athanorului creaţiei, pentru nesfârşita joacă de-a aprinsul stelelor, chiar şi pentru acea clipă de şagă numită om, înainte de a-şi aţipi văpaia în tăcere, amuţită de dansul lui Şiva.

Sper totuşi din tot sufletul ca George să-şi fi imaginat, în chiar momentul în care a făcut pasul în neant, că avea să se scufunde în oceanul veşnic nemişcat, dar viu, al tuturor împlinirilor. Nu există moarte îndestulătoare, dar speranţă ultimă, da. Şi, poate ea crează o lume, chiar dacă numai de o clipă...

Veşnicia zborului frânt

Ne-am făcut vinovaţi de un permanent *hybris*...

De unde ştim că zeii nu apar decât celor care nu îi caută deloc, care trăiesc fără nici o aşteptare de mântuire, fiindcă se consideră prea jos, prea păcătoşi... şi se feresc ca de ciumă de cei ce-şi asmut la cer privirile hămesite de o Graţie pe care mai mult ca sigur n-o merită...

Omul îl caută pe Dumnezeu, dar o face încă din start cu o cumplită, impardonabilă aroganţă, convins fiind că i se cuvine, ca un drept inalienabil, să i se arate Chipul Suprem...

Oare ce nivel de puritate morală şi de curăţenie sufletească ar trebui să ai ca să fii vrednic de o singură sclipire Dumnezeiască, din tăcerea cea voluptoasă de dincolo de visul sorilor, sau din izvorul frământării neistovite a unduirilor parfumate ale sâmburilor de atom?

De unde pe noi atâta trufie să vorbim despre Dumnezeu, de parcă i-am cunoaşte miriadele de chipuri? De ce atâta trudă să descifrăm ceea ce El ne-a rostuit să nu putem pricepe?

Ştim în sinea noastră că aşa este, o vom şti cât vor mai fi stele pe firmament, dar asta nu ne va împiedica în veacul vecilor să ne punem mereu şi mereu aripile lui Icar. Din momentul în care ne-am făurit pene de ceară în zborul frânt către cer, soarta ne-a fost pecetluită. Marea ne-a primit, ne-a primenit şi ne-a curăţat sufletul pentru singura veşnicie la care avem dreptul.

Prometeu e vinovat că a sădit în noi sămânța discordiei cu ceilalți zei precum și multele doruri de ducă. Al lui să fie păcatul că a întredeschis pentru noi poarta raiului, lăsând să vină către noi adierea parfumului de nepătruns. Ne-a ațâțat o dată pentru totdeauna sufletul, pe când eram copii, când ne-a dăruit, în același timp cu focul, o patimă nesățioasă pentru ce nu le-a fost dat muritorilor să guste. În felul ăsta s-a asigurat că în fiecare dintre noi există câte un Icar care-și va topi aripile în dogoarea soarelui.

Numai că nu ne-a fost hărăzit zborul până la soarele cel fără de stingere. Zeii obișnuiau să coboare ei în Arcadia, cutreierând dealurile golașe, printre tufele de salvie și rozmarin, în căutarea câte unei muritoare, din simpla plăcere de a sta la taifas cu ea, la adăpostul îmbrățișării duioase a umbrei unor chiparoși.

Destinul nostru va fi de-a pururi de răzvrătiți și nemulțumiți cu haina muritoare. Cât de mult am nădăjdui în trăinicia rațiunii, va exista întotdeauna un filon irațional care ne va împinge, fără putința de a i ne împotrivi, să-i zădărnicim seninătatea. E însăși condiționarea noastră fundamentală, predispoziția noastră către tragic, cea care ne împinge la o luptă continuă cu noi înșine și cu Absolutul. Iacob s-a luat de piept cu îngerul. Credința se naște, cu mult chin, din luptă. Nesupunerea, cerbicia, sunt umane, de unde și nevoia infinitei bunătăți a Lui... ei bine... a cuiva... asta e...

Liniștea nu se poate pogorî peste noi decât atunci când ne vom fi acceptat, fără nici un oftat existențial, și cu smerenie, micimea. Doar că Prometeul din noi preferă să-i fie mâncat pe veșnicie ficatul decât să intre în somnul necunoașterii.

* * *

De ce nu scăpăm oare niciodată de sentimentul că există ceva dincolo de puterea noastră de înțelegere? Ce resort ascuns ne împinge să sorbim cu nesaț până și conținutul celei mai banale cărți de magie? Să fie atracția către Nerodit o simplă exaltare sufletească, provocată de imboldul înnăscut față de mister?

Oare care e motivul pentru care ardem de nerăbdare să ascultăm discursul chiar și celui mai nerușinat șarlatan care are aerul să cunoască ceva despre tumultul nemișcat al minții Lui?

Suntem oare în situația unui aparat de radio care prinde foarte slab niște frecvențe uluitoare, pe care auzim vag un crâmpei de muzică celestă, fără a fi însă în stare niciodată să ne acordăm pe deplin la ea?

Dacă nu s-ar fi pitit în noi un crâmpei din privirea Fierarului de pe nicovala căruia țâșnesc constelațiile, cum am putea avea chiar și numai o idee foarte vagă de frumusețea nemărginirii?

Cum de suntem atrași fără putință de scăpare de o asemenea minune înfricoșată dacă nu ne-ar îmbia cu chemările ei ispititoare, pe lungimea de undă a nerostitului, care reverberează, pe cărări neștiute, până undeva, într-un cotlon ascuns din noi, căruia am convenit să-i dăm numele de suflet?

Ce resorturi intime sunt puse în mișcare atunci când ascultăm muzica, astfel încât ne aduce la o asemenea rodire sufletească? Iau concertul meu favorit de Bach pentru clavecin și orchestră, 1052, în Re minor... e cea mai dramatică muzică pe care am auzit-o vreodată... Bach ar trebui interpretat mult mai pasionat, așa cum face Fabio Biondi cu Vivaldi, fiindcă e nu numai cel mai profund, dar și cel mai pătimaș zeu-harpist coborât vreodată printre noi, ca să ne tălmăcească clinchetul clopoțeilor ce atârnă de poarta fermecată a grădinii neauzitului, singurului sunet... sunt acolo câteva fraze care mă

aruncă afară din mine, îmi pierd minţile, urc pentru câteva clipe, pierdut restului lumii, undeva departe, pe un tărâm locuit doar de înmiresmarea notelor. Nu pot scăpa niciodată de sentimentul că ascultăm muzica izvorâtă din corzile Lui şi o facem numai cu urechile Sale... e singura explicaţie, fiindcă muzica şi matematica sunt mai presus de om...

Nu ne e dat să-i cunoaştem rosturile minţii, dar poţi simţi Dumnezeirea în orice, în neînduplecat de firavul ghiocel, în zborul jucăuş al unui fluture care renaşte râzând în asfinţit, în viaţa-fără-de-moarte topindu-te în roua dimineţii, în parfumul de brazi care-ţi spulberă pieptul deasupra munţilor...

Ne vorbeşte pe diferite voci şi în felurite chipuri. Un poem, o floare de cireş, un zvâcnet de penel cât de-abia să sărute hârtia, un sunet de flaut...

Creatorul ţi se dezvăluie chiar şi în cele mai mărunte fiinţe... reînvie odată cu fiecare mugur, ne ţine înmărmuriţi cu pasul măiestru al stârcului cenuşiu, trimite să viseze unduirea adâncurilor prin cântul balenei albastre, cu ochii ei blânzi, îl simţi în zâmbetul poznaş al delfinului... Doamne, cât de mult l-ai lăsat pe delfin să-ţi simtă parfumul gândului... şi pe mine m-ai năpăstuit cu împerecherea cuvintelor...

Visez la chipul Lui prin ele şi încă multe altele, deoarece, conceptual, mie personal mi-e foarte greu să-mi imaginez Creatorul. Pentru mine e o noţiune aparte, imposibil de mânuit, cu o consistenţă mai slabă decât a fulgului. E accesibil doar privirii cu ochii închişi, zâmbind în interior, încercând să simtă prezenţa scării fără de capăt care duce la nourii de lumină azurie ce îmbrăţişează şi sărută soarele veşnicelor începuturi, doar la un pas de noi, în nemuritoare şi fără de suspin iubire.

Nu cu mintea, prinsă în avatarurile conceptelor şi bulboanele raţiunii ne putem apropia de El, cel ce vieţuieşte dincolo de orice închipuire. Doar cu simţirea, dar poate şi mai bine cu tăcerea, înmărmurirea cea fără de vorbe, cu razele soarelui sărutând o poiană cu maci, îngemănaţi între tălpile unor fecioare, pe lângă care curge molcom râul dragostei de tot.

* * *

Mă întrebam uneori dacă avea vreun rost să-mi tulbur sufletul cu întrebări despre care ştiam că nu vor primi niciodată răspuns. Dar poate că tocmai întrebările în sine îşi aveau rostul lor, iar îndelungile frământări constituiau în fond rostul vieţii mele. Nu eram în stare să-mi dau răspunsuri, nu mi-e îngăduit să o fac, dar niciodată nu încercasem o plăcere mai mare ca atunci când mă lăsam răstignit de întrebări. Să-ţi aprinzi propriul rug nu e o plăcere chiar de lepădat. Acceptam lupta ca atare, fără să sper în nici o victorie, dar şi fără să mă tem de o înfrângere... mă durea totuşi uneori gândul că irosisem atâta amar de vreme pendulând între credinţă şi necredinţă. Chiar dacă nu străpungeam prea departe cu privirea mea boantă, trebuia să-I mulţumesc totuşi că-mi îngăduise din când în când să ridic ochii la cer şi la florile de lumină din Grădina sa cea fără de hotare, pe care o ţine în viaţă de atâta amar de vreme udând-o cu apele ochilor Săi.

Liberi, la apus de soare

Universul ne oferea astfel şansa, dacă nu a zborului ultim, în depărtările şi umbrele neînţelesului, atunci măcar a unui soi de libertate, de tot ce ne apasă...

George, omul, liber de răutăţile lumeşti, de prietenii ipocriţi şi de iubirile neîmplinite, poate, cine ştie, de setea de Dumnezeu, de goana epuizantă după

oceanul alb sclipind în încântare...

Priveam moartea ca pe o mare eliberare - dar nu așa cum ar fi vrut George, ci ca pe o scăpare dintr-o mare horă, aprigă, silnică...

... Ina o vizitase pe doamna Ortansa la sanatoriul unde zăcea, fără să știe că peste câteva ceasuri urma să-și dea ultima suflare. Când Ina a plecat, rupându-se cu greu de patul ei, a urmărit-o cu zâmbetul acela plin de o lumină interioară... bunătatea izvorâtă poate dintr-o speranță numai de ea știută nu o părăsise până în ultimul moment. Murind în suferință, doamna Ortansa binecuvânta încă o dată cerul... în fond, îl elibera de grija unei biete furnici neînsemnate, dar atât de bucuroase să facă curat cu genele ei în preajma templului Domnului...

* * *

Nu știu, deocamdată, ce eliberare l-a așteptat pe George, după saltul suprem, în neînchipuitul tainei celei mari, dar nu la foarte multe săptămâni de momentul în care am aflat știrea morții lui m-am trezit într-o bună dimineață cu totul și cu totul liber de marea, suprema zbuciumare care mă apăsase și învăluise, la răstimpuri, cu mrejele ei: credința. Simțeam o ușurare ca după o lungă noapte de coșmaruri. Bucuria care mă cuprinsese era identică cu cea pe care o încerci înaintea unei călătorii de la care aștepți miracole. În sfârșit, după atâtea amarnice tribulații, îmi ofeream șansa unui nou început. Nu știam cum să aduc laude, cui?... cerului... nu-i de colea să devii liber de bruma de evlavie cu care te lupți de ani de zile, încătușându-te...

Religiile - le voiam pe toate încuiate în cel mai îndepărtat și întunecat ungher al sufletului meu. Aș fi vrut să uit tot ce-mi arsese până atunci cugetul. Tânjeam după o viziune asupra lumii nesofisticată, nefilosofică și mai ales pașnică. Ce aveam eu în minte era însă la un pas de ateismul cel mai pur. N-ar fi fost mai sincer să-l fac, definitiv? Dacă tot eram în sinea mea lipsit de credință, de ce n-aș fi avut decența să-mi accept până la sfârșit singurătatea taciturnă, într-un univers incoerent, oriunde m-ar fi dus acest pas? Nu speram la nimic după, dar aveam certitudinea că în acel moment se va fi terminat și suferința.

Ajunsesem să recurg la un raționament absurd. „Nu-mi pare rău că m-am născut. Am văzut atâtea lucruri interesante pentru care merită să trăiești. Dacă rămâneam în neant, ce aș fi făcut acolo? Mă plictiseam de moarte". Dar chiar și absurdul are o logică, măcar sentimental poetică.

O vreme m-am putut într-adevăr amăgi că mă eliberasem definitiv de imaginea lui George, și mai ales de influența pe care, mi-era imposibil să mă mint, o avusese în vreun fel sau altul asupra mea. Și e drept că fața sa s-a estompat odată cu trecerea anilor, dar n-am reușit să strivesc, nici în momentele mele cele mai pline de ură față de tot ce mă înconjoară, sămânța pe care a sădit-o în mine. Iar dacă aceasta nu poartă încă numele de credință adevărată, atunci e măcar o sfială în fața firii, o umilință care invită la reflecție, o undă de iubire pentru insecta pe care cu atâta nepăsare o strivești pe caldarâm, tu, mândria și locul ultim de desfătare a creației.

*** * ***

Ce libertate ne așteaptă după amurgul care ne invită, fără putință de refuz, către necunoscutul voluptos al ființei?

... fiecăruia, după chipul și dorința lui...

Cine câștigă în cele din urmă?

... probabil, dintotdeauna, neființa... singurul ocean în care îi fusese sorocit lui George să se cufunde l-a cuprins cu brațele sale înspumate și i-a dăruit

pentru totdeauna liniștea. O mare stingere, dizolvare, o ne-ființă... brrrr... nu, nu poate fi asta... nu poate fi asta...

Praf și stâncă

De cum a aflat de moartea lui George, Bebe s-a și înființat glonț la ușa noastră. Nu m-aș fi așteptat ca dispariția sa să-l fi afectat prea tare. Și totuși pe fața lui era întipărită o durere adâncă și de o natură stranie, ce nu-i era firească, ținând cont de purtarea lui obișnuită de dinainte. În moarte, îl admira pe George cum nu o făcuse vreodată până atunci. Ironia lui la adresa lui George, câteodată deșănțată, făcuse acum loc unei stupori și amărăciuni nedisimulate.

„Acuma, recunoaște și tu că George era cel mai bun dintre noi. Și cel mai talentat și singurul cu adevărat vizionar. Mi-e rușine că i-am dat cu tifla de atâtea ori.

Măcar el credea în ceva, cu tărie, nu ca noi, fluturându-ne în vânt amăgirile. Adevărul e că nici nu prea am discutat cu el așa cum trebuie. Odată că în ce privește Yoga, m-am lămurit eu încă de la început că el umbla pe alte cărări decât cele la care îmi stătea mie mintea. Din păcate, din visurile lui de artist, în care arhitectura e tratată în exclusivitate ca artă, s-a ales praful, la fel cum și-a văzut dărâmată și strada Gabroveni, și casa din copac... dacă stai și te gândești, a fost un om tragic, marcat de destin să piardă pe toate planurile... și nici de putoarea aia cu care se încurcase și pe care o mai și căță̆rase în copac nu știu ce s-a ales... din câte am auzit, i-a dat cu flitul cam de multișor, după ce l-a stors de toate paralele... bă, știi cum e, tot Ecleziastul are dreptate, totul e praf și vânare de vânt... că eu și d-aia, am ajuns să trăiesc de la o zi la alta și... banul să iasă și noi să fim sănătoși... mă rog, da... eh... Mirela ce mai face, are pe cineva... da, bă, știi, spune-mi-o pe bune, nu așa, să pic de fraier...

Testament

Lui Bebe îi publicaseră proiectul de locuințe futuristo-spațiale - inspirate oarecum din Metabolismul japonez - pe prima pagină, în revista Meșterii lui Hiram, dar nu catadicsiseră să-l anunțe. Sau poate uitaseră cu totul. Ori, și mai simplu, scrisoarea ajunsese la alt atelier. Noroc că îi arătase o colegă. E un mic pas către ce-l interesează pe el, dar mai are un urcuș cât un munte. Și sunt atâtea căi pe care o poate apuca, și fiecare cere bani, iar Răuleștiul e ca vai de lume. Sunt momente când vrea să-și ia lumea în cap, ca să poată proiecta și altceva decât blocuri din oțel și sticlă, să plece unde o vedea cu ochii, la orice firmă respectabilă din occident...

Se uită la ceas și nu se hotărăște să plece. Îl așteaptă pe Virgil la o terasă, dar îi e teamă acum că nici unul, nici altul n-o să scoată o vorbă. Ce ar avea să-și mai spună? Nu se duseseră la înmormântarea lui George, ce avusese loc cu câteva ore înainte...

Stătuse de vorbă cu el de câteva ori și de fiecare dată îl scosese din minți cu stilul său exaltat.

De aceea, când dau mâna, la terasă, nu vrea să reia aceeași idee. Preferă tăcerea și nici unul dintre ei nu simte nevoia să o rupă. E ca și cum năluca lui George planează asupra locului unde se află...

„Ori de câte ori te afli într-o situație limită, întoarce-ți fața către Dumnezeu. Prezența lui nevăzută, în tine sau alături de umărul tău, îți va reduce durerea la adevărata ei scară, minusculă în comparație cu cea cosmică... iar dacă nu-i poți accepta prezența, lasă tăcerea să-ți ia din durere... tăcere care nu e altceva decât un preambul la marea liniște, în care viața își află, la fel de tăcută, sursa tăinuită a energiei sale fără de sfârșit.

În Mahabharata, în afara acelui giuvaer fără egal care este Bhagavad Gita, dai și de alți bulgări de aur. Una din întrebările pe care i le pune lui Yudhiștira spiritul lacului ce ucisese cu ape otrăvite toți ceilalți frați Pandava fiindcă nu răspunseseră la întrebări este cea privind adevărata cale spirituală de urmat...

„Argumentele raționale nu conduc la nici o concluzie definitivă, textele religioase afirmă și ele lucruri diferite, nu există nici măcar un Rișa ale cărui opinii să fie acceptate de către toți ceilalți; adevărul despre Dharma este ascuns în cămara cea mai adâncă a inimii”... vine răspunsul lui Yudhiștira, care își vede peste câteva momente frații reînviați...

Vocea aceea aurie, fără glas, din inima azurie a tăcerii, prin care se manifestă în fiece clipă sâmburele lumilor, vibrând la o putere dincolo de număr, e singura care n-o să te dezamăgească niciodată, fiindcă ea e unicul chip care există și totodată singura cale posibilă a trezirii la adevărata, unica viață.

Dacă nu ești în stare de adevărata iubire, pacea Domnului Iisus Hristos să-ți fie sălaș al inimii”, G.

... citește Virgil biletul pe care George i-l trimisese cu doar o zi înainte de a muri. Îi face astfel public conținutul fiindcă nu are nici o clipă sentimentul că procedând astfel ar trăda de vreun fel memoria lui George. E un scurt testament spiritual.

„Vorbe, îndărătnică, pură poezie”... spune Virgil... ăsta a fost George, până în ultima lui clipă, omul aceleiași credințe statornice... doar că nimic din fervoarea lui nu s-a prins de mine... săracul de el, mă credea în stare de ascensiunea pe piscul la care eu nici nu visam... îți face și milă și scârbă când te gândești că un suflet curat ca el ajunsese să se înnămolească în mocirla noastră răulești eană... ”

Bebe își oferă câteva minute bune până să dea un răspuns.

Chiar și atunci când o face, și doar după ce termină prima halbă, pare să-și măsoare cu grijă cuvintele, ca în fața unui interlocutor nevăzut și exigent din cale-afară.

„Și acum, pentru mine George e un mare mister. Dacă ar fi fost un propovăduitor, un misionar bătând savana, culegându-și seara spinii din pielea plină de sânge și sudoare, aș mai înțelege fervoarea sa, atât de vocală... doar că uneori aveam senzația, la limită, că aparenta sa siguranță de sine părea să fie mai degrabă o luptă cu sine însuși, o strădanie de autoconvingere, acel strigăt în propriul pustiu sufletesc prin care-și oferea singur o oază de stabilitate... nu știu... dar îmi închipui că un om cu adevărat credincios nu simte nevoia să-și declame în nici un fel crezul, e așezat confortabil acolo... stă impasibil și neclintit, tronând, mut, asupra tuturor pulberilor călătoare, numite fețe de sfinți și păreri amăgitoare...

Știu însă că pot foarte bine să mă înșel... și tocmai fiindcă am luat cândva, în copilărie, bacilul îndoielii, de care nu mai scap, îi invidiez uneori certitudinile... ce n-aș da câteodată să am siguranța lui, superba strălucire ce-i

lumina fața...

E mare nevoie de oameni ca el... într-o lume în care totul se consumă și se aruncă, în care valoarea unui lucru, și chiar a unei idei, e dată doar de abilitatea de a le vinde, pe amândouă, și în care nimeni nu mai crede în nimic, statornic, o îndărătnicie ca a lui e singura atitudine care ne mai poate salva de la atrofie intelectuală și moarte spirituală, pentru cine e în stare să poarte o astfel de cruce... cam asta e... ”

Îl mai întoarseră pe George de câteva ori pe față și pe dos, după care îl lăsară în plata Domnului, doar se auzise că la Sao Paolo își făcuseră apariția atâtea farfurii zburătoare de-și făcea lumea cruce... poate că veniseră atrase de costumele de baie ale brazilienelor, minuscule, dar nu de lepădat...

Așa că tot trăncănind despre ultimele luminițe care dansau pe cer, făcându-și loc între două bancuri cu olteni și trei cu ardeleni, Virgil uită testamentul spiritual al lui George lângă scrumieră. Când, mai târziu, doi mușterii se așezară la aceeași masă, unul fotografie biletul instantaneu, după care îl făcu ghemotoc și îl aruncă scârbit undeva pe caldarâm, printre scuipați. „Iarăși au început ăștia cu prostiile cu Sfântu’ Anton. Mama voastră... donșoară, fiți bună, două șprițuri... ”

Câtă oboseală!

Tocmai se întorsese de la spital când sună telefonul. E convinsă că e bărbatul cu care făcuse cunoștință cu o săptămână în urmă. Lasă să mai sune o dată... și încă o dată... „ce a avut nevoie de atâta timp până să se hotărască?”... „alo, ah, Irina... mă rog... îmi pare rău... cum, a murit?... măi să fie... ești sigură?... na... asta e... .mă nu știu, nu ne mai văzuserăm de o bună bucată de vreme... asta e... Dumnezeu să-l ierte... hai că mai vorbim... pa... ”

Cafeaua - a treia pe care trebuie s-o arunce, s-a răcit de mult. Parcă ar avea în ea urme de petrol. „Bem niște chimicale, de dimineața și până seara... ”

Să-l ierte pentru ce? Nu fusese în stare să facă rău nici unei muște. Știrea morții lui George nu o ia de fel prin surprindere. Doar o avertizase una dintre prietene, și încă de la început: „mă, omul ăsta o s-o sfârșească rapid și rău... prea îi umblă mintea cu sorcova... nu m-aș fi legat la cap cu unul ca el nici să fi fost Făt Frumos”.

Nu încearcă nici o părere de rău și nici măcar asta nu o miră. Tot ce simte e un fel de sâcâială, nedeslușită, ca o mare greutate, dar care nu și-adună atâtea puteri încât să o macine. Nu îl iubise niciodată cu adevărat, fusese prinsă ca un fluture în lumina ce-i izvora din ochi. Nu îl înțelesese pe deplin și fuseseră nu puține momentele când goana lui la braț cu stelele o nedumerea, ba chiar o speria de-a dreptul. Și dacă văzuse asta, de ce se mai complicase cu el? Pentru momentele de uitare, când se lăsase ea însăși sedusă de cât de tulburătoare e adâncimea de dincolo de tării?

Doamne, cât o ostenise băiatul ăsta... de nu și-ar mai aduce aminte de nimic... să-și poată pune o pavăză împotriva amintirilor pe care le vrea topite în neant... de-ar putea să șteargă totul, orice fir care o mai leagă de el, precum ai curăța un geam năclăit de ploaie și noroi, ca să poată privi astfel prin el la un trecut primenit de orice păcate.

Știe foarte bine un lucru. Lăsând la o parte fantezia budistă-zen a lui George, că am trăi într-un etern prezent, trecutul nu mai există decât undeva

în memoria ei afectivă, cuibărit în vreun ungher al minții. Cel mai bun mod de a te apăra împotriva lui e să-l uiți, nu să-l scoți la suprafață, luându-l la disecat - fiindcă în felul ăsta îngrași monștrii pe care-i vrei anihilați. Din cauza asta psihanaliza a eșuat. Hrănea cu nesăbuință demonii de care pretindea să te exorcizeze. Soluția e să reușești să te convingi ori că un eveniment sau altul nu s-a întâmplat deloc, ori că n-are nici un fel de importanță. E apa de sub pod. Totul curge. De câteva ori trucul ăsta chiar i-a reușit, sau cel puțin așa s-a amăgit. Și acum o să facă la fel... o să-și imagineze că... Doamne, parcă ar fi trecut un veac... atât de intens trăise lunile cât s-a aflat alături de George... o să-și închipuie deci că întâlnirea din după-amiaza aceea, când a dat nas în nas cu prostovanul rubicond, nu s-a întâmplat niciodată. De la spital, s-a dus în acea zi direct la Irina, care terminase orele la liceul unde preda și tocmai se întorsese acasă.

Stă câteva minute cu ochii închiși și încearcă să se decupleze de propriul trecut, tocmai de amintirea care o doare atât de mult. Odată cu sforțarea minții, respirația i se liniștește până la a se uita în ea însăși…

Cu penelul minții își zugrăvește un cu totul alt episod, în care tuburile și planșele prostănacului nu cădeau peste ea, iar setea sa de marea iubire nu avea să adie niciodată în inima ei. Revine încet, încet la ea însăși, de teamă să nu fie sfâșiată de cruzimea oricăreia din clipele care vor veni. Până și ochii îi deschide cu teamă, de parcă ar evita ca lumina să o aducă prea mult și prea brusc la realitate. Nu, nu acceptă să trăiască sub o permanentă amenințare... dă roată cu privirea și primul popas pe care-l face este chiar portretul pe care îl creionase în ziua aceea George...

Îi vine să râdă de propria naivitate. Ce n-ar da să fie așa simplu. Și totuși nu e dispusă să se dea bătută. Ia să mai încerce o dată. Dar renunță aproape imediat, căci e conștientă că orice pată de culoare o va privi înapoi cu ochii lui George, și astăzi, și mulți ani de-acum încolo și cât va mai exista o lumină căreia să-i smulgă din pântece armoniile celor șapte picături de rouă... uf... de-ar putea să-i amuțească glasul…

O să-i arunce toate acuarelele, uite așa... nu, mai bine le vinde dracului prin Fondul Plastic... poate n-o să-și mai aducă aminte de el... zvâcnește cu furie în picioare și își aruncă pe spate coama... în îndârjirea trupului ei știe însă foarte bine că n-o să fie așa, că fiece colț de clădire va purta pe el, înfricoșat, ca dintr-o beznă năclăioasă... chipul lui George... rugător și în același timp plin de compasiune pentru tot ce e viu... fiece copac va fi de-a pururi pentru ea o grădină, unde o va aștepta, pentru îmbrățișarea supremă, în brațele Dumnezeirii, aceeași bunătate...

Cât ar închide ochii și i-ar da peste cap, cu gura făcută pungă, tot ce reușește e să-și înghită lacrimile. Și nici că-i pasă când se surprinde plângând în hohote...

Când în sfârșit se mai liniștește, își dă seama că marea întrebare o lăsase nerostită. De ce și-o fi pus capăt zilelor? Că doar nu pentru una ca mine a făcut-o... măi să fie... nu m-am dumirit nicicând de ce zăcea cu adevărat în sufletul lui... cine știe ce iad îl muncea, săracul, zi și noapte și n-a mai putut îndura...

Nu mai suportă îngustimea camerei. Ar vrea să zboare undeva, în neîntinarea necuprinsului, sau măcar deasupra unor creste muntoase și împădurite, tocmai pe malul unui lac, unde să se întindă și să ațipească, dacă s-ar putea de tot...

Se îmbracă cu ce nimerește și o apucă haihui pe străzi. Nici geanta nu și-o

ia. Cu spatele rezemat de o maşină, de-abia înţelege ce vrea bărbatul, beat şi arţăgos, care o întreabă cât cere... nimic, astăzi e totul pe gratis... va fi mereu pe gratis... să fie de sufletul lui George...

Doamne, cât e de obosită de băiatul ăsta...

Culori de humă

„**Nuc**, ai auzit de George Grânaru, c-a păţit-o?

Bă, lasă-l în pace că era pierdut rău de tot, sunt persoane de care nici nu vreau să-mi amintesc... eh, copii, copii... ”

„Afurisit cu anafură şi miluit de draci, Grână-răul s-a înfundat în borta din brazda stelei căzătoare”... anunţ poetic şi frugal pe manşeta revistei *Sclifosiţii Babilonului*, semnat de **Fonf Miorlăescu**...

„E uite, fuse şi se duse... să ne mai lase dracului toţi nebunii... nu le convine cum stă treaba la noi, să se mute nene pe alte meleaguri... bogdaproste că şi-a luat tălpăşiţa definitiv, e uite nu-i plăcea lui ziguratul nord-coreean al vizirăşului nostru, aţipit, şi totuşi viu... acum, că a dispărut Grânaru, Răuleştiul e şi frumos şi de două ori fericit... să vezi ce nouă pălărioară ca o corăbioară îmi pun mâine, cu două pânze, după cum o fi şi culoarea regimului... să muriţi voi de invidie dac-oi fi eu cea mai mare monarhistă?” - şi cu această mărturisire sentimentală, a nimeni alteia decât respectata **Boieroaică Smarandache**, declaraţie făcută prostimii regaliste adunate în preajma şaretei ei, trimiţând cu degetul mijlociu bezele spre gurile lor căscate, doar doar le-or cădea în ele înzorzonatele dude, încheiem grupajul dedicat plecării dintre noi, cu propria arcă, a domnului Grânaru... etc, etc... urmează, la Glob-Babilon, uneltirile jalnice ale opoziţiei la puterea noastră vârcolăcească...

Sus cu Vizirul
Jos cu Vizirul

strigă, alternativ, doi copii pe un scrânciob... (**element de scenografie**)

Ne-om aşeza şi noi, odată

Singurul lucru care, hai să zic, îmi mai uşura sufletul, era faptul că după moartea lui George, Bebe Jianu începuse să se înfiinţeze mai tot timpul în strada Polonă. Lăsasem dracului şi unul şi altul orice trăncăneli despre *samadhi* şi *satori, kundalini, sau călătorii spre stele.* Darie parcă se întâmplase într-o altă viaţă. Ne afundam în schimb în tot felul de discuţii amănunţite despre detalii de arhitectură, cu sketch-urile de rigoare, diversele tehnologii, pe care trebuia să le asimilăm rapid, precum şi problemele de şantier. Amândoi descoperiserăm cu oroare că muncitorii ştiau mai multe decât noi şi nu de puţine ori trebuise să asistăm, neputincioşi şi fără glas - dar măcar cu un ochi atent - la lecţiile pe care ni le dădeau, şi nu întotdeauna cu dispreţ.

Bebe avea apoi marele talent că atunci când gândea un detaliu, chibzuia aproape în acelaşi timp ordinea în care trebuia construit, în aşa fel încât

muncitorul să fie cât mai eficient şi mai ales cât mai puţin stânjenit în ce făcea.

Îşi răsese barba şi îşi luase maşină, un BMW la mâna a doua, dar care, ca orice maşină nemţească, refuza să moară, zicându-le celorlalte consoarte rebegite de rugină că ea mai are oţel în vine.

Marele motiv al afecţiunii lui Bebe pentru casa cu curte şi ulm a de pe acum moştenitorilor doamnei Ortansa era însă acela că se îndrăgostise lulea de Mirela.

„Nu ştiu cum dracu' mi s-a întâmplat, dar numai la ea mă gândesc... "

Tocmai Bebe, care trăsese după el de-a lungul anilor o mulţime de fufe, se purta acum cu o stângăcie teribilă.

Mirela însăşi începuse să fie tot mai atentă cum se îmbracă şi ce vorbeşte. În orice caz, nu mai ieşea în curte în chiloţi şi tricou fără sutien. Era aşa de apetisantă, zveltă, blondă, cu ochii migdalaţi, că mai că începusem să-mi fac şi eu tot felul de gânduri despre ea...

Ba îi şi spusese Inei:

„Mă, Virgil să-l întrebe şi el pe Bebe ce intenţii are... vine aşa şi mă priveşte lung şi galeş... eu ce să zic, să mă implic sentimental cu el... nici măcar nu ştiu ce părere şi-a format despre mine... ştiu eu ce vrea, să mă culc cu el... adică el să fie bine-mersi şi eu să-l pierd şi pe şeful, ca să mă dea afară... ete-na...

Drept rezultat al lămuririlor scurte care au urmat, Bebe a început să-i ia pe Mirela şi Gheorghiţă la tot felul de plimbări cu maşina, la pic-nic-uri cu colegii, de la care fata venea roşie toată, degajând un aer de mare siguranţă, de parcă ar fi vrut să spună, „e lasă, că n-o să mai fiu proastă, m-am mai deşteptat şi eu, de-acum o să înceapă să se schimbe şi pentru mine lucrurile"...

Lui Bebe i se treziseră deodată instinctele paterne. Ii cumpăra lui Gheorghiţă tot felul de jucării scumpe, peste vârsta lui.

„Bă, tu ai înnebunit de tot, îi cumperi unui copil ca el un elicopter teleghidat complicat... o să-l distrugă într-o clipită... "

Bebe nici că voia să audă...

De atâta venit pe la noi, s-a hotărât în cele din urmă, odată ce-şi va fi luat diploma, şi el o amânase, s-o ia de nevastă pe Mirela şi s-o ducă cu el la Craiova, în România Mare. Până şi lui i se făcuse lehamite de Răuleşti şi de Imperiul Otoman. Nebunul de el era topit după ea, de cum intra în casă o îmbrăţişa cu o poftă nebună(avea pe dracul în el, trebuia dus la Părintele Argatu). Îi morfolea sânii cu atâta patimă de parcă-i căuta laptele(i-am zis eu lui Bebe că fusese înţărcat înainte de vreme şi nu voia să mă creadă).

Odată, pe când ei îşi vedeau furtunos şi zgomotos de treabă, cu geamul deschis, Gheorghiţă, care se făcuse un voinic, tot da târcoale patului, punând mâna pe ei şi râzând, mai că nu s-a înecat cu bomboanele de ciocolată pe care i le adusese şi pe care le înghiţea câte trei deodată. Lui Bebe nu i-au trebuit mai mult de două secunde ca să iasă din ea, să ia băiatul în braţe şi să-l bată pe spate. Au stat apoi toţi trei pe buza patului, nişte minute bune, năuci, în timp ce Mirela puse capul pe pieptul lui: „măi Bebe, tu ai fi bun de tătic... "

-Ei, sigur tu eşti arhitect, iar eu nu sunt decât vânzătoare la un supermarket. Eu nu ştiu ce crezi tu despre mine... dar să ştii că am avut doar o singură legătură sentimentală, tatăl lui Gheorghiţă... era... mă rog... trebuia să ne căsătorim, dar... a decedat într-un accident de maşină... mai multe nu ştiu... dar nici eu nu sunt chiar aşa o proastă, cum poate mă crezi, nu, am mai citit şi eu câte ceva...

-Știi ce...

Bebe nici n-o lăsă să termine, strivindu-i buzele cu gura, după care își înfundă gura între sânii ei...

-Și familia ta ce o să zică despre mine... mă rog... vin totuși cu un copil, reuși ea să strecoare printre buzele mușcate.

-Păi tu crezi că mișcă vreunul în front în fața mea... în ochii tuturor, băiatul e al meu, ba parcă și seamănă puțin cu mine, așa brunet și cu ochi căprui... oricum o să mai avem și alți copii... le spunem că am trăit câțiva ani împreună, dar nu ne-am putut căsători ca să nu-mi afecteze studiile. În rest nici nu deschizi gura. Nu-ți face probleme, suntem oameni simpli, nu niște snobi, ești nevasta mea și deci fata lui tata. Ai priceput? Gata, am terminat definitiv discuția asta și nu ne mai întoarcem niciodată la ea. Lasă că avem și la Craiova trei supermarket-uri mari, în familie. Bineînțeles că o să lucrezi acolo, nu ca vânzătoare. O să fii șefă și o să angajezi atunci tu pe cine vrei... adică nu, pe cine vreau eu... eh... mă rog... las', că o să mai vedem noi...

Marele Cap, rânjind

Deși o bună bucată de vreme am reușit să-mi declin orice răspundere pentru sinuciderea lui George, odată cu trecerea anilor am ajuns totuși să accept că o parte din vină era cert a mea. O făceam însă cu seninătate și indiferență, fără să reușesc să mă smulg din starea de automulțumire cu care mă înconjurasem ca un scut. Nu avusese încă timp să se închege nici o reală formă de căință.

De-abia la vreo douăzeci și ceva de ani de la petrecerea tuturor acestor evenimente, aflat fiind în alt univers, am început să mă gândesc din nou, tot mai insistent, la moartea lui George, deși mai nimerit ar fi să spun că am îndrăznit cu greu să păşesc în trecut.

Chiar și așa, o făceam cu teamă, de parcă aș fi dorit să preîntâmpin chiar și cel mai mic reproș, din partea unui ochi nevăzut, care stătea în permanență ațintit asupra mea.

Fie că o voiam, fie că nu, orice gând referitor la George ajunsese să conțină în el implicit o remușcare.

* * *

Și a venit momentul în care am dat de o oază pe care până atunci o bănuiam doar, adulmecându-i de la depărtare miracolul... jainismul, cu a lui *ahimsa*, non-violența... singurele ape care mă lasă să plutesc pe ele, cu fruntea senină, fără să mă târască în adâncuri bulboanele înserării cugetului și urii față de aproapele, bruta umană...

„Acord iertarea mea tuturor ființelor. Fie ca toate ființele să-mi ofere la rândul lor iertarea. Sunt prieten cu toate ființele. Nu mă încearcă nici un fel de dușmănie... ”

„Fie binecuvântat întreg universul, fie ca fiecare ființă să se dăruie fericirii tuturor celorlalte... ”, îndeamnă două rugăciuni jaine... măcar una din ele să fi știut, să mă fi pătruns de ele... să-mi fi potolit năpasta cerbiciei...

Nu-i de mirare că m-a abandonat Rugăciunea inimii în nisipurile mișcătoare din preajma puțului sec, din mijlocul deșertului care eram. Dacă inima nu mi-ar fi fost atât de învârtoșată, n-aș fi ales niciodată să o împing pe Tara Galbenă în îmbrățișarea suflării de lavă a Sufletelor Pierdute... oare ce lucrări diavolești - fiindcă doar în mintea lui Pavel Gorduja și a mea au existat

ele - m-au împins să clocotesc de focul vrajbei, încât să vreau să fiu Marele Inchizitor de Răuleşti?

Sunt discipolul lui preferat şi ne conversăm peste timp. Între noi s-a arcuit, peste timp, Podul Fățărniciei, astfel încât am ajuns să îmbrac chipul călăilor.

Nu mă mai interesa deloc vina pe care o avuseseră sau nu oameni precum Nuc Văcaru şi alţii de teapa lui.

Ţineam să-mi determin doar partea mea de vinovăţie, care ajunsese să mă privească în faţă, stăruitor, fără să-mi dea o clipă de răgaz.

„... denunţul îi va distruge definitiv echilibrul sufletesc, atât cât mai are... ” - nu sunt chiar aşa de convins de asta, dar cuvintele lui Deşiratu o să mă urmărească sigur până în mormânt.

* * *

Am contribuit la moartea lui nu atât denunţându-i iubita - chiar dacă ea îl aruncase ca pe o zdreanţă - *cât prin faptul că îi spulberasem încrederea în oameni,* lui, care se oferise întotdeauna total, în mod necondiţionat...

Am vrut să-l împiedic să se sinucidă, dar n-am reuşit altceva decât să-l ajut să facă saltul cel mare...

Poate că sunt tentat, doar din satisfacţia târzie de a mă biciui, să-mi atribui un rol mai mare în dispariţia lui decât avusesem.

A trebuit însă, obligatoriu, să fac un pas înapoi şi să mă întreb - într-un astfel de moment de cumpănă în viaţa lui, pe cine se putuse bizui el? Pe umărul cui se rezemase George să plângă în clipele în care tot ce crezuse se năruia ca un morman de frunze veştede, în noaptea iernii gândurilor sale cele de pe urmă?

Nici unul dintre noi, cei care-i fuseserăm apropiaţi, nu-l putuserăm ajuta să nu cadă în neant.

... dar poate că marea vină n-o purtăm nici unul dintre cei care l-am cunoscut! De ce îl abandonase Dumnezeu pe George cu atâta cruzime? A murit fiindcă s-a jertfit, fără să i-o fi cerut nimeni, unei entităţi inventate, prin definiţie surdă şi mută. Dacă m-ar fi ascultat cu atenţie, ar fi morfolit şi astăzi între buze sânii cele mai frumoase femei.

George a fost singurul dintre noi cu adevărat îndrăgostit de Dumnezeu, numai el a sorbit până la uitare vinul iubirii celei neîntinate, doar el fost beat de viţa-cea-cu-veşnic-rod şi totodată singurul pe care El l-a lăsat să cadă cu o cruzime şi o indiferenţă de neînţeles. Să fi fost într-adevăr *karma* lui George cea care l-a tras în jos? Ce sminteală!... ce altceva e legea *karmei* decât un pumn gros care ţi se vâră în gură ca să-ţi accepţi cu un geamăt înăbuşit soarta... asta ai, fiindcă atâta meriţi!..

Unde fusese Dumnezeul pe care îl implorase cu atâta patos, dincolo de orice închipuire? Îl privea cu nepăsare, căscând a plictiseală, în momentul în care s-a oferit singur întunecimii?

De ce l-a lăsat să facă saltul în împărăţia umbrelor - fiindcă poate acolo a ajuns şi nicăieri altundeva! - dacă tot El a lăsat vorbă că sinuciderea e cel mai mare păcat? Nu-i putuse primeni sufletul cu un gând mai bun? George e persoana cea mai nevinovată pe care am întâlnit-o vreodată - să nu fi ştiut-o în schimb nimeni, acolo sus? Ce mari păcate, neştiute, avusese el, şi care meritau pedepsite?

Sau, cerul nepriceput şi gol fusese singurul martor la ultimele lui clipe... ca o ultimă sfidare aruncată scrâşnetelor de dinţi, implorărilor, gemetelor şi blestemelor marii lui singurătăţi?

Şi totuşi, toate cele trei religii abrahamice încearcă să îmi vâre cu de-a sila

în cap că Dumnezeu este de o infinită bunătate. Dacă ar fi aşa, ori ar urma să ierte din start toate păcatele, ori o s-o facă oricum odată, când va crede de cuviinţă - dar în acest fel însăşi noţiunea de păcat, ca atare, ar dispărea. N-ar mai exista atunci nici o fărădelege asupra căreia ar plana fulgerul divin, nici o cutezanţă care ar atrage asupra ei pedeapsa cerească. Însăşi ideea unui Dumnezeu mizericordios ucide orice încercare de moralitate.

N-avem nici măcar trebuinţa să ne rugăm lui, în vederea absoluţiunii, aceasta e acolo din veacul vecilor, la fel de înţelegătoare cu copilul care fură cireşe ca şi cu monstrul care ucide milioane. În univers ar trona, mai presus de orice, o amnistie dublată, mult mai grav, de o amnezie generală.

Dumnezeul religiilor ar deveni, mai presus de toate, ridicol de stingher. Statutul lui stânjenitor, de spectator care s-a dezarmat singur, nu mă interesează nici măcar pentru plăcerea estetică a actului contemplării nimicniciei sale. Un Dumnezeu atotîngăduitor s-ar condamna el însuşi la indiferenţă şi apatie, un făr-de–chip impasibil, într-o grădină a nebuniei şi fărădelegilor ultimilor zile. Şi ar putea fi altfel? „Dacă Allah ar fi ţinut cont de toate păcatele, de mult nu ar mai fi existat nimeni pe lume", ne învaţă un înţelept sufi. Iar Allah nu poate lua aminte la toate rugăciunile măcar pentru faptul că foarte mulţi oameni se roagă pentru răul altora... Şi atunci, ce-i rămâne de făcut: să ofteze, încurcat şi deznădăjduit, în faţa propriei creaţii?

Cum însă păcate există şi ele sunt pedepsite, măcar de justiţia umană, iar Dumnezeu o vede şi o permite, înseamnă totuşi că nu este nesfârşit de milostiv. E ca şi cum ar fi forţat să coboare la nivelul moralei obişnuite, care e obligată să admită că păcatele sunt relative la sistemul lor referenţial(„dacă ucizi câteva persoane eşti un criminal, dar Alexandru Macedon e... un mare erou!), ceea ce face în final ca îngăduinţa lui Dumnezeu să fie intens subiectivă. A fi doar parţial îndurător înseamnă a nu avea o esenţă diferită de cea umană. Cum esenţele noastre ar trebui totuşi să fie de o cu totul altă natură, atunci singura concluzie de bun-simţ este că Dumnezeu nu este infinit. Iar dacă nu este infinit înseamnă ori că nu este de fapt Dumnezeul creator al cerului şi al pământului, ci un Demiurg mult mai mititel, ori, şi mai simplu, că nu există deloc. L-a ucis morala creştină.

Ideea de *karmă,* cât de neverosimilă, ba chiar absurdă ar fi existenţa acestui fenomen, oferă, aparent, singura morală autentică. Nu există nici o iertare pentru păcatele făptuite, trebuie să le porţi până la capăt, chiar dacă te-ai furişa în cel mai întunecat colţ al unui asteroid îngheţat. Nimeni nu te absolvă de ele. N-ai să ştii niciodată dacă nu cumva tocmai ascunzişul tău e pedeapsa care te aştepta, surâzând ironic, ca să-ţi reducă la tăcere zbuciumul crispat şi nerod al atomilor.

Numai că tot ideea de *karmă* ucide a doua oară Dumnezeul abrahamic, făcând din el un observator neputincios!

Acum câţiva, fostul rabin şef sefard al Israelului Ovadia Iosef, revolta întreaga lume cu o afirmaţie bizară, spunând că cele şase milioane de persoane dispărute în Holocaustul evreiesc ar fi fost reîncarnarea unor păcătoşi(evreii ortodocşi cred şi ei în reîncarnare, limitată însă la doar câteva haine de lut, validată, printre altele, susţin ei, de un verset de o poezie superbă, din Iov[1], credinţă atribuită însă unor foarte probabile influenţe

1 „Căci El a izbăvit sufletul meu ca să nu treacă prin strâmtorile morţii şi ochii mei văd încă lumina. Iată toate acestea le face Dumnezeu de două ori, de trei ori cu omul... "(Iov 33:28-29

păgâne). Afirmația sa poate părea la prima vedere rodul minții unui monstru, ceea ce Iosef evident nu e! Ce nu poate accepta el, foarte probabil genul de credincios până la anihilare, este ca un Dumnezeu atotputernic să fi asistat cu atâta nonșalanță la masacrarea propriului popor, chipurile ales... cum nu-i poate găsi Atotputernicului nici o vină - altfel ar însemna să-și nege fundamentul propriei religii - năclăiește abject problema răului, aruncând tragedia pe umerii victimelor. Individul ar fi meritat cu siguranță câteva milioane de perechi zdravene de palme... dar Ovadia Iosef s-a lăsat prins în capcana credinței în *karmă*...

Aceasta nu face altceva decât să stabilească limitele relației cu Divinul, mai bine zis să consacre implicit absurditatea rugăciunii - nu poți face nimic ca să împiedici derularea consecințelor faptelor tale! E drept că și hinduismul și budismul au găsit câteva subterfugii în scopul consumării mai rapide a *karmei*, inclusiv prin rostirea de *mantre*, paliative deloc convingătoare, ba chiar rizibile... dar n-ar trebui ca puterea lui Dumnezeu să copleșească orice altă lege a naturii? Dacă nu, înseamnă că nu e atotputernic, că nu poate depăși el însuși regulile pe care le-a stabilit pentru buna funcționare a universului. A creat el teorema lui Pitagora, e una cu ea sau incapabil să se atingă de ea? Să nu-mi spuneți că nu se poate amesteca în păcatele lumii deoarece *karma* este mai puternică decât voința Lui. Iar dacă e așa, atunci de ce-I mai invocăm numele? E suficient să așteptăm, tembeli, să-și împlinească *karma* efectul până la capăt. Rezolvăm cea mai mare necunoscută printr-o impotență fără margini? Legea *karmei* e mai puternică atunci decât oricare dintre Dumnezeii neamurilor și face inutilă prezența unui Creator, afară de momentul prim, în care a pus în mișcare orologiul universal, cu rotițe din stele-duble și indicatoare din supernove, după care aceeași lege a *karmei* îl poftește pe ușă afară, în calitate de desuet. Bătrânul nesuferit care și-a trăit eternitatea este invitat, nici măcar politicos, să se hrănească cu tăcere și să se spulbere în neant. *În clipa în care Zeus, dedat slăbiciunilor firii sale nu-prea-zeiești, se lasă cuprins de milă la vederea lui Hector, fugărit de Ahile, și pare înclinat să-l scape ghearelor morții, Atena îi pune stavilă înmuierii inimii, atrăgându-i atenția că nici unul din ceilalți zei nu va fi de acord, căci „soarta prințului Troiei fusese încă din genunile firii hărăzită”. Cu geniul său poetic, Homer lasă astfel înadins nedezlegată întrebarea care-ți macină dintotdeauna rărunchii - oricât s-ar zbate, este oare Părintele zeilor supus și el robiei întunecimilor și mirajelor Sorții?*

Și dacă da, ce să facem atunci? Să nu ne mai rugăm? Să lăsăm totul în voia sorții? Să devenim fataliști, ca musulmanii? Și de-ar fi un pitic care ne-ar șopti: „nu te mai ruga, n-are sens, soarta ți-e scrisă de mult”... am refuza să-i dăm ascultare... fără speranță, ne-am fi pierdut de mult mințile, ca specie. De asta am închipuit reîncarnarea și nemurirea sufletului. *Dum spiro spero*...

Un adevărat credincios ar trebui să desfidă orice religie care propovăduiește reîncarnarea, dar nu lasă loc intervenției Divine. Conceptul de *karmă* nu numai că Îi desființează autoritatea, dar El devine un simplu martor mofluz și în felul ăsta nici măcar interesant.

Iar dacă așa stau într-adevăr lucrurile, atunci subscriu cu toată inima la jainism, care a renunțat cu totul la Dumnezeul unic, pe care-l vede drept incapabil și absurd, punând în locul lui un univers increat și etern, care funcționează potrivit propriilor legi, încremenite în el odată cu nerăsăritul…

Mă tem că Dumnezeul abrahamic, dacă există, nu are nici un fel de compasiune față de nenorociții pe care i-a târât în existență. Sau are tot atâta

cât are o fabrică de ceasornice față de produsele sale. Uită-te la un copil care moare, la pâlpâirea ochilor lui, răvășiți de durere și nedumerire, fără să înțeleagă de ce trebuie să i se fure din priviri luna și soarele, după cei doar câțiva ani în care a înmuiat inimile cu iubire. Are vreun sens suferința?... privește o față cu genele sugrumate de sindromul Down. Chiar și acel chip mongoloid, are nevoie de o mângâiere, de o șoaptă de dragoste.

Firavă greșeală a naturii, până și acea fărâmă de om nu vrea să trăiască asemenea unui vierme.

Și totuși, singura Persoană care ar putea face ceva, oferind vindecarea, rămâne mută și indiferentă. La fel de nepăsătoare l-a privit și pe George zbătându-se în insula disperării și singurătății sale din mijlocul mării de gheață. În fața tăcerii ei am tot dreptul să mă îndoiesc că o asemenea ființă există.

În momentele noastre de singurătate, avem, fiecare, îndoieli mai mari sau mai mici, însă îi putem găsi scuze lui Dumnezeu atunci când(probabil în majoritatea cazurilor), se dovedește surd la apelurile noastre.

Dar când un vezi un cutremur unde mor două milioane de oameni, te întrebi, unde a fost? Sigur, nu poți pune pe seama apatiei lui Dumnezeu catastrofele naturale, dar nu putea, măcar, să-i fi avertizat în vreun fel?... atunci la ce mai sunt bune atotputernicia și mărinimia...

În absența unui gest revelator din partea Lui, ne revine, nouă, atât de imperfecților și neputincioșilor oameni, glod și frunze uscate, sudoare și sânge, să-i oferim copilului suferind ceea ce Creatorului, cu toată îndemânarea sa de artizan, îi lipsește cu desăvârșire: compasiunea. În setea sa de a ni se dezvălui, așteptând osanale - care nu ar trebui să facă parte din natura Lui - nu-și dă seama sau nu vrea să știe câtă suferință împarte? Parcă ziceați că trebuie să-I fiu recunoscător, cred că mi-a scăpat, ați putea să mai spuneți o dată de ce? Că mi-a oferit drept răsplată suferința în schimbul privilegiului de a ști că există?

Înțeleg generozitatea dumneavoastră și delicatețea sufletească de a nu-i atribui nici o responsabilitate, dar El chiar nu își asumă nici una, de bunăvoie? Chiar nu știa de la bun început, în atotputernicia sa, cum o să se poarte Iov și că n-o să se lepede de El, în ciuda tuturor suferințelor amarnice la care avea să-l supună? Oare de ce l-a lăsat să se chinuie? De ce a permis să moară atâtea ființe nevinovate? Ca să facă hatârul Satanei?... chiar și acesta din urmă trebuia să știe, cu siguranță, cum se va sfârși totul.

Să înțelegem că s-au lansat amândoi, într-un joc nebunatic, dar costisitor, de-a viața și de-a moartea, prefăcându-se că îl caută pe cel pe care ei înșiși l-au făcut invizibil într-o încăpere goală?

Trebuia ca prin pedeapsa absurdă dată lui Iov, o năpastă nemeritată aruncată pe umerii unui suflet curat, să fie Dumnezeu mulțumit că i-a dat peste nas Satanei, demonstrându-i în felul acesta că supușii săi acceptă să crape fără să icnească și fără să ridice pumnul către El? Cred că Diavolul zâmbește mai mult decât șugubăț, cu o ironie care, nu știu cum se face, Tatălui ceresc îi scapă... cât de potrivit e să i se facă pe plac Necuratului, pe pielea bieților muritori... care, orice ar face, tot pe mâna lui ajung... he, he, he, cu chipul lui, nostim și roșu, parcă stă să spună, „zeii sunt departe, eu sunt lângă voi și gata să vă dau oricând o mână de ajutor... ”

Mi se spune, laș și coroziv, „nu cerceta aceste legi”... de ce? Doar ca să-i oferim Ideii de Dumnezeu o scăpare ușoară? Și mă mai minunez - ce lovitură va suferi oare Dumnezeul abrahamic, terrocentrist, odată cu descoperirea

vieții pe alte planete... și când om da ochii cu alte civilizații, solare, mult mai avansate și mai *alese* decât noi, cei ce suntem doar fire de praf și munți de ură?

* * *

Cine e până la urmă de vină pentru moartea în trup a lui George Grânaru? Oamenii, Dumnezeu, nimeni... nu cred că e cineva care să o poată pricepe...

Este însă sigur că de moartea sa spirituală nu i se poate cere nimănui socoteală. Sarcina și-a pus-o singur pe umeri, sau poate că a fost acolo dintotdeauna, încă dinainte de răsăritul lumilor, și doar el, dintr-atâția, a încercat să ridice vălul care închide veșnic intrarea în Întâia, nenăscuta Sfântă a Sfintelor... numai de și-ar fi lăsat crucea de muritor să-și ducă până la capăt menirea, de a-l întoarce senin în colb, admițând astfel că tot ce este există ca parte a Ființei, căreia nu ne este dat nouă nici să-i îndreptăm căile și nici să-i pricepem ascunzișurile... măcar de-ar fi rotunde și tămăduitoare...

Sau cine știe, poate că zborul ultim al lui George, și nu numai al lui, e de fapt o înviere la un alt fel de viață, într-un plan pe care mintea noastră cea de acum, bezmetică, nu-l poate nicicum închipui, darămite pătrunde?

* * *

Aveam s-o văd mai târziu pe Ileana Turcaru, pe stradă. Tocmai pusese câteva sacoșe cu cumpărături în portbagaj și privirile ni s-au încrucișat o clipă. Și-a scuturat nițel capul, ca la vederea unei arătări. Nu eram totuși sigur că mă recunoscuse. Avea cearcăne, fața suptă și arăta a femeie obosită înainte de vreme.

„Pentru sluta asta s-a aruncat George de la balcon?"

Nu, din cauze mai complicate, nici vorbă, dar știam că nu voi putea fi niciodată sincer cu mine însumi. Și nici convingător.

Dulceață de spini

Ascultând vecernia, în vechea biserică, din piatră, îmbâcsită de fețe împietrite și în care vii erau doar fumul de tămâie și pâlpâitul lumânărilor, mă afundasem minute în șir într-o stare de supunere oarbă, fără nici un gând și nici o fărâmă de răzvrătire - era pentru mine o umilință supremă, și poate, în felul ăsta, o formă de credință, chiar dacă inerțială și primitivă. Neavând însă la ce să se adape, sfârșea prin a fi strivită de propria sărăcie sufletească. Era fără îndoială o strădanie mult prea târzie și în orice caz sterilă, de înfrângere a propriei cerbicii și nesăbuințe. Mă dusesem, după atâția ani, să mă rog pentru sufletul lui George, dar tot ce am fost în stare a fost o tăcere surdă și un mare gol. Ascultam ca paralizat slujba, fără nici o speranță, refuzând înnegurat orice concesie interioară, surd la sacrificiul Mielului, incapabil de vreo penitență, cu ochii fixați mecanic într-un colț de icoană, de unde îmi răspundea ironic și sec, incapacitatea mea funciară de a-mi îndrepta ochii umezi către cer.

Am ieșit din biserică, dar n-am îndrăznit să plec din curtea ei. Ceva mă ținea pe loc, mă fixa în față, fără să-i văd chipul, ca o mustrare tăcută căreia mi-era teamă să-i cercetez adâncurile. Cu capul pe peretele lăcașului, care în vremuri aproape uitate mi se părea că izvora o muzică încremenită, îmi contemplam, cu priviri de gheață, neputința de a face un pas afară din mine însumi, din hăul din care dispăruse orice mugure de viață... îmi zbura prin fața ochilor, cu o detașare supremă, tot ce se întâmplase în acei ani... prima

întâlnire cu George, extazul său delirant, Rugăciunea inimii, iubirea lui cea mare, apoi căderea sub mrejele Tarei Galbene... saltul în necuprins...

Răcoarea serii și atingerea severă, neprimitoare, a zidului, mă făcură să mă simt la fel de rece ca el. Eram la fel de lipsiți de sevă, și unul și celălalt, dar în timp ce primul dă măcar adăpost unor încrâncenate suspine, căințe ultime sau blesteme neruşinate, eu eram sterp de orice dorință, cu un suflet uscat, uitat într-un colț de cămară aridă și întunecoasă și mai ales incapabil de vreun regret. Trăiam, fără să-mi bat capul de ce, nemaifiind capabil să suport o altă povară decât cea a fiecărei zile în parte, pe care o lăsam să cadă, așa cum se nimerea, aruncând-o scârbit, odată cu asfințitul, dincolo de orizont.

O întrebare mijea uneori, pirpirie, totuși suficient de încăpățânată și care, dincolo de aparenta ei monstruozitate, avea totuși o singură calitate: aceea de a fi fost sinceră...

Și dacă tot ce vrusesem de fapt, în cele mai tenebroase unghere ale ființei mele, fusese să-l omor pe George, fiindcă odată cu el doream să stârpesc în mine orice urmă de credință? Victima mea predilectă a fost poate nu întruchiparea Tarei Galbene, ci tocmai George. Mă chinuisem în realitate să fac să dispară, odată cu George, și pentru totdeauna, credința, care de atâtea ori se zbătuse să se nască în mine. Gândul la Creator, cât de intens să fi fost, nu mi-a adus niciodată liniște, sau certitudine, cu toate că nici ateismul nu mi-a fost decât un adăpost nesigur și temporar.

Poate că am vrut să strivesc definitiv, odată cu dispariția lui, însăși ideea de Dumnezeu. O zeitate care își lasă alesul să cadă cu atâta ușurință ori e insensibilă și cinică la culme, ori neputincioasă, ori inexistentă. Mă tem că briciul lui Occam ne conduce în mod invariabil la ultima variantă. Sigur, cu la fel de multă detașare, pot să afirm că George și-a meritat soarta, doar avea de ars niște reziduuri *karmice*, nu?! Dar în acest caz cinismul e atât de abject încât aș prefera ca remarca să fi rămas totuși nerostită. Măcar din când în când ar trebui să-mi iau totuși în serios toate aceste gânduri. Oricât de incredibilă și hidoasă ar putea părea ideea că în sinea mea doream de fapt moartea lui George, cu toate că în mod conștient mă străduiam din tot sufletul să-l ajut, s-ar putea totuși să cuprindă în ea mai mult decât un crâmpei de adevăr. Odată cu el, urmau să se stingă definitiv angoasele și să dispară toate nedumeririle mele. Ucideam, prin el, zeul. Urma să mă lase definitiv în pace. Imaginea lui, setea de el, lupta cu el, nu mă vor mai tulbura niciodată. Îi lăsam drum liber să zboare nestingherit în propria lumină, nepătată de îndoielile mele, în eternitatea liniștii de dinainte de ființare și în același timp în neființă...

Prăbușirea lui George ar fi însemnat evidentul eșec al Dumnezeirii de a se amesteca în treburile neînsemnate ale muritorilor. Puneam la zid, odată cu George, orice idee de iubire și intervenție Divină. Îl lăsam pe Creator să-și contemple, neputincios, unul dintre cei mai devotați pământeni. Necredința ieșea încă o dată, victorioasă. Aproape că făcusem, fără să-mi dau seama, un pariu cu Divinitatea - că-l va lăsa din mâini pe George în ceasul cel mai negru al existenței sale - rămășag pe care, nu știu de unde căpătasem atâta siguranță, știam de la bun început că îl voi câștiga...

De fapt nici măcar asta nu mă mai interesa. Tot ce doream era liniște, o imensă tăcere, în singurătate.

Iar dacă o scânteie din persoana Supremă există și în mine, așa cum susțin hindușii, de ce a prevalat în cele din urmă ura oarbă, intempestivă, în fața iubirii aproapelui? Dacă o să mi se spună că am ales singur iadul, am să răspund că, așa cum nu a existat nimeni care să-l salveze pe George, tot așa nu

se află nimeni care să mă condamne şi deci nici un loc de ispăşire a păcatelor. Odată cu Dumnezeu, am aruncat afară din existenţa mea şi iadul şi pe Diavol şi toate celelalte chipuri cioplite de nebuloasele minţii mele. Mă mulţumesc de-a pururi cu dorul nemărginit de o stea fericită, pe care pot s-o contemplu doar cu ochii sufletului, care să fie a mea şi numai a mea, şi în care să mă topesc, în eternitatea uitării şi a necuvântării…

George îmi spusese odată că îmi port de-a pururi păcatul de Înger răzvrătit. Atunci, dintre toţi, înseamnă că numai eu m-aş încumeta să mă iau la trântă cu Dumnezeu, în dimineaţa unei noi creaţii - ca după ce va fi suflat din nou viaţă în pulberea de stele şi va fi creat miracolul apei - să-l conving să se oprească odată cu zămislirea fiinţelor negrăitoare. Ce minunat ar fi să trăiesc pe o planetă fără oameni şi zei deopotrivă şi mai ales fără nesfârşita, apăsătoarea şi obositoarea lor dragoste şi îngăduinţă...

Iad, sau aproape

Se poate face pe drept cuvânt afirmaţia că iadul e absenţa iubirii Divine şi alungarea lui Dumnezeu din propria Grădină a spiritului. Să însemne că Epicur îşi alesese să se scalde în focurile gheenei? Tare mă îndoiesc. Nu cred că de Dumnezeu ducem lipsă, ci de *omul* din noi. De-abia în absenţa lui îşi face sălaş în noi iadul.

Niciodată n-am fost mai puţin hăituit sufleteşte şi mai paşnic ca atunci când am fost complet ateu.

Nu e oare cel puţin ciudat - sau nu ţine de absurditatea, sau cel puţin de incoerenţa lumii spiritului - faptul că religia având un respect total pentru viaţă, jainismul, ateu, scuteşte omenirea de absurdul ideii nesfârşitei bunătăţi divine şi-i lasă pe umeri, neclintită, propria povară?

Închipuindu-şi în schimb un Dumnezeu atoateiertător, religiile abrahamice au făcut loc, în timp, fără să vrea, tuturor monstruozităţilor. Nici o altă civilizaţie nu a produs, cu atâta nonşalanţă şi în răstimpuri atât de scurte, atâtea genociduri. În numele unei pete de idee de Dumnezeu, creştinismul şi islamul au curmat vieţi într-un număr ce nici nu poate fi rostit...

În India, împăraţii moguli, musulmani, s-au făcut vinovaţi de cea mai mare crimă pe care a cunoscut-o omenirea, Holocaustul hindus, cu zeci de milioane de victime, pe care, din păcate, istoria le-a uitat cu totul!

Şi la câte vieţi a secerat şi câte terori a săvârşit Biserica Romano-Catolică în istoria ei, nu-i de mirare că Luther o numea instrumentul Satanei, în papă tot el văzând Antihristul. [1]

Cu câte măceluri vrea să plece în veşnicie marele, supremul, mereu nesătulul de sânge şi suferinţe, giuvaer al creaţiei, cu sulițele de foc din mintea sa şi valurile de smoală fierbinte în care şi-a ucis, demult, năclăita inimă... dacă aţi fi oceanul de adiere pufoasă, de-a pururi fericită, aţi fi de acord să se verse în dumneavoastră asemenea abominaţiuni? *Şi o nouă*

[1] Una din cele mai vehemente condamnări la adresa Vaticanului îi aparţine quaker-ului englez John Luffe, care, prin 1660, a fost primit de papa Alexandru al şaptelea.

„Pretinzi să stai în jilţul lui Petru, i-a aruncat în faţă Luffe. Ia aminte că Petru nu avea un tron, ci o barcă. Petru era pescar, în schimb tu eşti un prinţ. Petru postea şi se ruga, în timp ce tu te îmbuibi cu bucate gustoase şi-ţi alini somnul în puf. El purta veştmânt sărac, tu te împopoţonezi cu zorzoane şi odăjdii strălucitoare. El era pescar de oameni, ca să-i aducă pe calea ce dreaptă, tu atârni sufletele de câte un cârlig, ca să le încurci cărările. El era un prieten şi supus al lui Hristos, tu în adevăr eşti Antihristul”. Bineînţeles, într-o atmosferă de îngăduinţă şi dragoste creştină, a doua zi John Luffe avea să fie spânzurat.

schimbare de perspectivă - dacă El se fereşte de noi, un simplu accident pe scara creaţiei, ca Dracul de tămâie?... şi de aici tăcerea sa...

Pe scenă sunt aduse un ou, suspendat stingher, un manechin din sârmă, bălăngănindu-se rău şi o mare de păpuşi mici, cuminţi şi ascultătoare... vocea povestitorului se aude la un megafon...

Buda de mai apoi

sau
Eliberarea cu garanţie limitată

Nu ştiu ce să zic şi ce să mai cred. Suflet al nimănui, văpaie de praf străluminat, pribeag, nu te-ai liniştit nici până acum? Când ai să încetezi să pui întrebări, să te minunezi, să negi, să dărâmi, să huleşti şi să te căieşti? Nu ai obosit de atâtea incertitudini? Şi la urma urmei ce-mi bat eu atâta capul cu tine?

Suflet neastâmpărat, nici pe Buda nu-l crezi, atât de amarnică ţi-e îndoiala? Dacă de fapt nici nu exişti, ci eşti doar reacţia unui boţ cu ochi la cât a strâns în el viaţa? Ce tot încerci să dai de urma sufletului lui George? E un abur de mult întors în el însuşi...

Prinţule himalayan, crescut ca-n palme, dai cu ochii pentru prima oară în viaţa ta de suferinţă, de sărăcie, boală, bătrâneţe şi moarte şi eşti îngrozit. Mare Iluminat, nu eşti altceva decât un fanfaron neputincios, fiindcă dai bir cu fugiţii din faţa vieţii. Stai apoi ani de zile în junglă, căutând un sens existenţei, dar nu eşti în stare să ajungi la oceanul în veci nepătat, care izvodeşte lumile. Să fie încă o dovadă că mult cântata eliberare e o metaforă păgubitoare, pe altarul căreia mii şi mii de oameni îşi sacrifică zadarnic viaţa? Nu ai ajuns la ea fiindcă nu ai fost în stare sau deoarece marea aceea din cale-afară de fericită e un simplu miraj şi deci pur şi simplu nu aveai unde să păşeşti?

Te-ai convins în schimb de universalitatea suferinţei... mă rog, ai fi făcut-o mai devreme dacă ai fi bătut satele şi oraşele de la poalele munţilor şi de mai la vale. E uşor să te retragi din lume, negând-o. Numai că ipocritul de călugăr budist trebuie să trăiască şi el, aşa că cerşeşte cu neruşinare de la sărăcia unora care-şi îndură crucea aşa cum pot.

Spui că suflet n-am şi că alerg bezmetic între două vieţi precum o lumânare înfometată care-şi ia văpaie de la o alta. Vrei să mă zbat să-mi dau singur stingerea... cine e în stare de o vorbă atât de grea?

Şi dacă nu e nimic care să aibă o esenţă proprie, cum ar putea fi gândurile mele şi sfaturile tale altceva decât frunze ale toamnei, într-o dimineaţă rece şi senină de octombrie?

Cât de simplu e!... rosteşti o *mantră* şi ai ajuns în Ţinutul pur al budismului...

Ce comod, ce minunat, să-ţi poţi arde *karma* cu numai câteva cuvinte. Câte crime, gânduri de hulă şi de ură le transformi în fum doar rostind: *Om mani padme hum*... ba dacă îţi faci o morişcă tibetană, să vezi cum adaugi treaptă după treaptă, ca o vâltoare care urcă, la scara către cerul unde luminile zac de-a pururi stinse. Cum şi Hristos ia pe veci asupra sa păcatele lumii, fiţi liniştiţi, muritori, în numai câteva minute eliberarea vă e garantată, într-un fel sau altul, sunteţi deja neîntinaţi ca lacrima nou-născutului, iar marea de lumină sau ce-o fi ea vă aşteaptă după colţ ca să vă spele, curtenitor, şi de

puținele păcate pe care nici nu îndrăzniți să vi le mărturisiți.

Ce-i mai dai tu, Buda, cu zeflemeaua tufișului arzând... uite așa ați ajuns cu toții aleși, sclavi ai obligatoriei fericiri eterne, garantată cu patalama de sus... mai e ceva de făcut, de aici și până la limitele universului cunoscut? Aud? Câteva sute de boli grave își așteaptă leacul? Ce gânduri păguboase și provinciale... adică pământene... credeam că gândiți ca mine, în linii desăvârșite... nu-i nimic, în *yuga* viitoare o luăm cu lecția de la capăt. Doar nu vă închipuiți că împărăția Lui este un *perpetuum mobile*. Chiar și El are nevoie de repaus... așa că garanția fericirii voastre e și ea limitată la ceva mai puțin de o singură eternitate, după care urmează dansul Lui Suprem... cu care aruncă în neființă lumile, doar ca să renască...

Nimeni nu suportă durerea, oricât s-ar lăuda... tocmai de asta prințule Siddharta te-ai făcut ascet... nici măcar cele patru întâlniri nu te-au afectat cât te-ar fi îndurerat moartea unui părinte... e o dovadă de iresponsabilitate să propovăduiești detașarea de suferință când tu însuți ai fugit de lângă cei care ți-ar fi putut provoca întristări fără număr... unde duce depășirea suferinței?... nu la compasiunea pe care o predici tu, ci la cinism și indiferență... nu, Buda, nu m-ai convins de nimic... doar că în spatele zâmbetului tău suav se ascunde un individ nesigur pe ce știa și prea slab ca să-și asume vreo responsabilitate... atât...

Mă încântam odată la ideea că nu a existat nici un alt legiuitor din istoria religiilor care să fi spus, asemenea ție, „nu credeți ce vă zic eu sau ce vă predică înțelepții și scripturile, ci doar ce descoperiți cu propria minte - fiți voi înșivă propria torță și propria flacără”…trebuie să admit că sună superb, nu?

Nu există însă nici o altă religie al cărei mesaj inițial să fi fost călcat în picioare într-o măsură mai mare, cu atâta credință, inocență și pasiune precum Calea ta, a Fugii.

Eu cred că în sinea ta ești un mare șiret, Buda... nu cu mintea mea vrei să judec, ci cu a ta... vrei de fapt să-ți dau dreptate... ia uite-o și pe asta - dacă devin într-adevăr propria mea torță și aflu, în felul ăsta, că nu știi și n-ai înțeles nimic din rosturile cele minunate ale lumii? Ție, sau învățăceilor tăi, v-a ajuns la urechi vreo vorbă de-a lui Lao Tze, poate și o șoaptă ieșită din gura lui Confucius, dar mare lucru n-ați făcut cu ele, doar că au fost rearanjate mai târziu în glastra zen, atunci când nu au fost aruncate de-a dreptul în neant…

Însă oricare ar fi scăderile tale, tu continui să exerciți o fascinație indiscutabilă - cu un rând dintr-un poem, zâmbetul enigmatic al statuilor tale, o floare, o promisiune de salvare și mai ales foarte, foarte multă liniște...

Nu, nu sunt dispus să cred că din toți acei George, cavalerii neobosiți ai spiritului, n-a mai rămas nimic... nu pot admite că efortul lor, de o lume, e în van... nu sunt deloc convins că magicienii marmurei Partenonului și-au irosit zilele visând la geometria lumii... nu-mi pot închipui că fleșele catedralelor, atâtea câte sunt, stau îndreptate către pustiul unui gol etern... sau cel puțin așa îndrăznesc să sper...

Sunt de acord cu tine că totul curge, că orice construim are consistența patimilor frunzelor, înșfăcate de turbarea toamnei târzii...

Și totuși prefer să zburd, un pic mai sus de cer, nu mai mult, cu o caleașcă aurie, alături de vizitiul meu, Krișna, zi-i Rama sau Vișnu dacă vrei... și nu atât pentru jerbele de stele care-i răsar din trup... ci pentru simplul fapt că așa neînsemnat cum sunt eu, om zevzec în trup de praf, Krișna vede undeva, într-un cotlon care mie mi-e de-a pururi întunecat, dar pe care, cu toate astea,

susține El, îl împărțim, vede deci acolo o adiere de iubire și o șoaptă de suflet.

Cel mai bătrân creștin lume

Tot căutând un sens pulberii din care fuseseră făcuți odată idolii neamurilor, am revenit pe nesimțite în deșertul interior de care mă crezusem scăpat măcar o vreme. Pe Buda, îl aruncasem deja la coș... cine atunci să mă scape de zbucium?

„Dacă nu îmi dă Dumnezeu un semn din cer, nu mă mai întorc acasă, iar dacă-mi dă, înseamnă că există... ”, mi-am zis într-o bună zi. Habar n-aveam ce doream. Pur și simplu să mă pierd în lume. Cred că în acel moment eram atât de liber încât nici nu mai știam ce să fac cu mine însumi...

Zburam la mică înălțime, dar nu știam bine încotro o apucasem. Aveam totuși sentimentul că ar fi urmat să ajung la apa cea mare. Așa au trecut câteva ore bune de plutit, fără nici o direcție, pe verzile câmpii din preajma uneia din redutele eternului Babilon. Și, cu ochii ațintiți mai degrabă în mine, cu ură, mi-a sclipit în fața lor, fugar ca gândul lăsat nerostit, un mic semn indicator: „Biserica coptă”. Era imposibil. Îmi jucam singur o festă. M-am întors însă din zbor și am dat, pitită între un pâlc de copăcei, de o bisericuță. Nu mai mare decât cea dintr-un sat prăpădit, răsărea stingher pe marginea unui câmp. Stupefacția îmi bătea în piept gata să mi-l spargă. Cerusem un semn de la Dumnezeu și mi se arătase.

Pe o plăcuță erau indicate câteva numere de telefon. „Veniți chiar duminică, m-a invitat o voce de bătrân, preotul paroh. O să vină chiar mitropolitul, Abba Seraphim, e prima duminică după Paște”.

* * *

Predica lui Abba Seraphim e cea mai frumoasă din câte am auzit vreodată. M-a impresionat mai mult chiar decât a făcut-o pe vremuri Părintele Galeriu. N-aș putea spune ce anume m-a fascinat la ea. Singura comparație care-mi vine acum în minte este cu muzica lui Mozart. De-a lungul anilor, îți poți schimba gusturile. Numai muzica lui refuză să te părăsească, îți rămâne cuibărită în suflet ca nici o alta. Luați a doua parte, Adagio, a concertului numărul 23 pentru pian și orchestră... cele câteva armonii cu care deschide paradisul, însăilate ca o joacă sublimă, se tânguie cu atâta amărăciune și îți rup inima cu cea mai fermecată și răscolitoare duioșie în care îți poți pierde vreodată sufletul. Dacă e un cer în care aș vrea să viețuiesc de-a pururi, să fiu o notă, plutitoare într-un ocean de tristețe mângâietoare, acela e. Fiecare notă e ca o sirenă, de îmbrățișarea căreia nu mai poți scăpa, te afundă în străfundurile Ființei, unde ai vrea să fii uitat de-a pururi, copleșit, îngemănat cu beția sunetelor, dorind să te mistui în Tăcerea vrăjită din care acestea au pășit pentru o clipă în existență, doar ca să se odihnească definitiv înapoi în ea...

Tot așa, predica lui Abba Seraphim, cu privirea lui calmă și persuasivă, care ți se oferea pe tavă sufletului și se lipea de inimă - îmi pare și acum foarte simplă - dar felul în care a rostit-o - cu o pasiune intelectuală extraordinară, modul cum a legat ideile, tonul cu care te mângâia, m-au impresionat până la lacrimi. Părintele Galeriu părea să vorbească și să-ți comunice cu inima, era de o pasiune însuflețitoare, câteodată colosală, poate de aceea cuvântul lui mi s-a părut mai greu. Ca să-l accepți trebuia să ai convingerea lui, deschiderea lui sufletească, de care cel puțin eu nu eram în stare.

Abba Seraphim ne sfătuia ca odată cu fiecare duminică cu care ne îndepărtăm de Paște să nu lăsăm să i se șteargă memoria, din contră, să avem grijă o dată în plus să-l ținem treaz în inima noastră. În fiece duminică, ce s-ar scurge poate fără urme, să încercăm să fim o fărâmiță mai buni - atât cât suntem în stare, chiar și prin cele mai neînsemnate gesturi - decât în duminica dinainte. Doar în felul ăsta Paștele poate fi pentru noi toți un permanent prilej de înviere sufletească și de înflorire spirituală. Mai mult, fiecare săptămână care trece, cu zilele ei, să constituie șansa unui alt act generos, cât de mic, tot atâția pași către un altfel de om, al renașterii într-un suflet nou, tot mai curat... Iisus ne invită astfel la o cu totul altă viață, a iubirii, la un Paște în permanență retrăit și reînnoit, și numai așa poate răsări El în desăvârșirea ființei noaste celei mai lăuntrice... numai Rugăciunea inimii mai pusese în mine astfel de gânduri... și pe cât îl ascultam, pe atât mi se încălzea inima, binișor, după atâta amar de vreme de când încetase să-mi mai vorbească, fără să mă provoace, fără să mi se impună, fără să mă mustre, doar amintindu-mi, ca un prieten bun ce-mi fusese, de cuvântul ce stă ascuns în fiecare dintre noi, gata, la cea mai sinceră chemare, să ne arunce în cer...

* * *

Când, peste vreo jumătate de ceas, am ajuns la mare, am privit apele negre din sufletul meu. Parcă se limpeziseră la o atingere dumnezeiască. Totul mi se părea în acel moment mai presus de Fire. O lume cum nu mai văzusem. Soarele se certa aspru cu nourii plumburii. Un vânt năprasnic bătea colinele nisipoase, pe care se luptau câteva ierburi aprige în deznădejdea lor. Era nefiresc că mă mai aflam în viață.

Pe mine, eternul Iona, Dumnezeu mă salvase încă o dată din pântecele chitului. Iar George, unde o bântui oare sufletul lui?

Nu mai aveam în minte decât predica lui Abba Seraphim. Mă tulburase într-atât încât aproape uitasem că strigasem disperat către cer și acesta îmi călăuzise pașii către incredibila Bisericuță coptă, într-un colț neînsemnat de pe una din câmpiile eternului Babilon.

După atâția ani de vegetat printre buruienile uscate, cu spini, care-l luaseră prizonier, sufletul, descătușat de ură, privea cerul cu încredere în tot ce vedea, sorbea totul cu o patimă de care nu mai fusese în stare decât în copilărie. Credința înflorise deodată, precum o floare de cactus în deșert. Pe cât e de rară, pe atât e de frumoasă... nici cu gândul nu îndrăznești să-ți închipui că ai putea-o smulge și pune într-un vas cu apă, doar ca să se veștejească sub ochii tăi, mereu iscoditori... În fond, Iisus nu are de luptat permanent cu slăbiciunea credinței propriilor apostoli? Nu există nici o altă carte la fel de profund umană ca Noul Testament...

Eram mulțumit nu numai fiindcă trăiam, dar mă întrebam sincer dacă n-aș putea fi cu totul altcineva și dacă n-ar fi posibil să fac un prim pas pe acest drum infinit de complicat către un alt eu însumi, în care Iisus să coboare Paștele unei bucurii fără de sfârșit... a fost o lumină mai intensă decât stropii de soare ce-și făcuseră loc, firav, cât să sărute marea...

Pășunile bucuriei

Tot cu Bebe am avut în cele din urmă mare noroc. Îi spusesem că vreau să mă teleportez împreună cu el, Mirela și Gheorghiță la Craiova. Nu mi-am luat adio de la Ina... puiul de zmeu pe care-l cunoscuse odată își arsese cu totul

aripile... ne aflam pe meterezele celui de-al treilea zid de incintă al Babilonului, atât de înalt încât se poate zări, ca o linie plumburie, unul din fluviile cele mari. Ca de obicei, Bebe şi-a răsucit o ţigară, trăncănind cu unul şi cu altul. Tot aşteptându-ne rândul, am ochit manetele de comandă ale uneia din instalaţiile de teleportare. Era una dintre acelea mai speciale, ale cărei dichisuri nu le ştiau decât paznicii, dar le aflasem din vreme de la unul dintre ei în schimbul câtorva galbeni.

M-am făcut că îi aranjez hăinuţa unei fetiţe blonde de lângă mine, care urma să plece definitiv la Paris cu bunica ei, ca să pot învârti discret cadranele... ştiam în ce an şi în ce univers ţinteam să ajung, doar că în ultimul moment, fetiţa s-a lipit cu mâinile de piciorul meu.

* * *

Când ne-am ridicat, într-o rână, dintre straturile de flori, am privit cu teamă în jur.

M-am pipăit şi am constatat cu stupoare că îmi dispăruseră toţi solzii, iar aripile îmi căzuseră ca prin farmec... şi nici nu rostisem descântecul... apoi am început să zâmbesc, tot mai larg, până am ajuns să râd cu hohote. La câteva zeci de metri mai încolo, se auzea, de la o grădină, Ionel Ionelule, iar limuzina aflată la vreo doi metri de mine era un Renault negru, de la sfârşitul anilor ‘30. Am îngânat câteva scuze convenţionale şi bâlbâite proprietarului care tocmai ieşise să-şi ridice ziarul de seară. S-a strâmbat rău de tot, a mustrare, văzându-mă lungit alături de o fetiţă, între lalelele şi zambilele sale.

Am luat fetiţa de mână apoi, fiindcă mergea cam încet, am săltat-o cu greutate în braţe şi am început să fug. Mi-am dat seama că provocam stupoare trecătorilor, nu atât prin faptul că mai tot timpul chiuiam, ci prin felul cum eram îmbrăcaţi.

Ne-am oprit de-abia când am ajuns undeva lângă Herăstrău, la şosea, cam pe unde se sfârşeau pe atunci casele. Tocmai treceau pe lângă noi un bărbat şi o femeie, cam aprinşi la faţă:

„Gigele, tocmai aici ţi-ai găsit să ne construim casa, la şosea, la marginea oraşului... Olivia şi bărbatul ei şi-au cumpărat două apartamente lângă Cişmigiu şi tu mă aduci în câmp?... ”

Fetiţa mi-a spus, în franţuzeşte, că îi era şi sete şi foame. Nici măcar n-o întrebasem cum o cheamă, cine era, voiam să o iau la rost de ce se agăţase de mine... Doamne, ce mă fac acum cu ea, pare să aibă vreo opt ani... o clipă m-au trecut toate năduşelile... dar nu, era acolo, atârnându-mi de gât, punguţa cu cei peste o sută de ducaţi de aur, pe care mi-i lăsase drept moştenire doamna Ortansa, spunând că acolo unde urma ea să plece n-o să-i fie de nici un folos. Aurul din sufletul ei nu dăduse însă roade într-al meu...

M-a tras de mână şi mi-a arătat o casă proaspăt construită, zicându-mi: „am ajuns acasă... ”... „nu e a ta”... „ba da, ba da”...

Am prezentat-o tuturor drept o orfană belgiană, pe care bunicii, de undeva de lângă Liège, mi-o încredinţaseră pentru creştere şi adopţie...

Nu trebuie să dau explicaţii nimănui, doar am închiriat acea casă - cu opţiunea de o cumpăra - despre care Isabelle spune că „e a ei”, şi că stătuse acolo cu părinţii până la moartea lor, într-un accident de maşină. O uimeşte doar că în locul mobilei moderne şi a televizorului cât jumătate din perete, în 3D, trebuie să se uite acum la unul minuscul, alb negru, adăpostit într-un dulăpior din lemn de trandafir, şi pe care numai eu îl deschid...

Nu-i pasă că maşinile sunt lungi şi negre, ba chiar o amuză să-şi fluture părul când dau capota jos... îi plac în schimb la nebunie pălăriile, şi ori de câte

ori mă vizitează vreo damă, i-o smulge şi şi-o pune pe cap...

Peste câteva zile m-am angajat ca desenator la firma lui Horia Creangă, care scăpase, miraculos, ghearelor unei boli necruţătoare. Era convins că numai pelerinajele la Lourdes şi Chartres, cu labirintul său misterios, îi salvaseră viaţa. M-am înscris la Şcoala de Arhitectură, pe care aveam s-o absolv în numai trei ani. Când ne-am apucat să schiţăm câteva crochiuri pentru clădirile Ministerului de interne, mai jos de marele magazin Lafayette, s-au mirat toţi că am început să desenez ca un apucat, planul unei construcţii circulare... „opreşte-te, băiete, prea te bagi în detalii, nici n-am apucat să-i elaborăm planul general". „O ştiu bine, am studiat-o şi am fost de două ori acolo... eh, vreau să spun la Ministerul de la Paris"... Creangă s-a uitat la mine şi a început să râdă...

Isabelle uimeşte pe toată lumea la şcoală cu imaginaţia ei. Se plânge că nu are jocuri la calculator... „la ce?!?"... o întreabă miraţi copiii, care sunt convinşi că e o trăsnită. Desenează elicoptere, avioane fără elice şi rachete care merg pe lună. Am încercat să-i explic că astronauţii făcuseră pe actorii într-un studio şi într-o zonă deşertică, plină de cratere, de aia în câteva fotografii color, din cele oficiale, vezi clar de tot, *sub* modulul lunar, urme de paşi... atât... offffff... dar n-a priceput şi s-a străduit să-mi explice că ei pe lună merseseră... asta e...

Când Claudiu Haţieganu, preşedintele parlamentului, a anunţat, la Alba Iulia, cu vocea sa tubată, rezultatul referendumului, în favoarea abandonării monarhiei şi trecerii la republică, mă aflam, împreună cu nişte prieteni, într-o călătorie de afaceri la Cetatea Albă şi Chilia, unde urma să construim un complex arhitectural care să amintească de victoriile militare ale lui Ştefan cel Mare, nu în ultimul rând împotriva tătarilor, strămoşii mei dintr-altă lume.

„Să vezi ce greu o să-l urnim pe Maniu de la moşia sa la palatul prezidenţial din Câmpia Libertăţii", am zis eu. Ştiam deja cu cine o să votez...

Tocmai a venit profesoara de germană a Isabellei. Deşi se aflau în sufragerie, le-am cerut să vorbească mai încet, căci tocmai urmau ştirile dimineţii la micul televizor purtând marca Siemens.

„Radioteleviziunea de la Berlin a anunţat că fuhrerul Adolf Hitler şi liderul propagandei, Joseph Goebbels, au fost asasinaţi în timp ce maşina lor se deplasa pe un drum de munte, în Cehoslovacia. Vehiculul a sărit în aer în urma exploziei unei bombe acţionate de la distanţă, se presupune, de câţiva din membrii grupării intelectuale autointitulate Patria mea - Vltava ... plănuita anexare a Cehoslovaciei şi invadarea Poloniei nu vor mai avea loc. *Alte ştiri*: Germania a anunţat totodată că va colabora cu America la lansarea primei rachete cosmice…un grup de savanţi japonezi a fost invitat de către Universitatea din New Mexico la punerea la punct a primei centrale nucleare din lume…etc…"

Am rămas pe gânduri... cu doar o zi înainte Universul punea mare, pe prima pagină: „Cel care a fost timp de doi ani măcelar de oameni, Stalin, găsit îngheţat într-o pădurice din apropierea lagărului din Sahalin... Anton Pavlovici Şişkin-Repinov, noul lider al partidului, rebotezat Popular, desfiinţează peste noapte Gulagul, dă puteri nelimitate zemstvelor şi relansează cu vigoare înzecită NEP-ul, iniţiat de Lenin şi oprit din nefericire brusc în urmă cu mai puţin de trei ani, imediat după decesul său, la o vârstă înaintată…viitorul Rusiei se anunţă măreţ"…urma un editorial de Corneliu Coposu, viitorul prim-ministru în lunga guvernare naţional-ţărănistă, cu titlul: „Dacă nu s-ar fi întâmplat... "

Am spart cu hotărâre coaja oului... lumea întreagă îmi zâmbea prin ochii a o mie de sori...

Casa unde stăm se învecinează cu cea care a aparţinut venerabilului profesor Virgil Madgearu. I-am fost de multe ori oaspeţi şi chiar am dat odată acolo de I. G. Duca, de Armand Călinescu şi de Nicolae Iorga, care-şi aminteau, în grădină, la lumina lampioanelor, cum fuseseră toţi feriţi de gloanţele legionarilor. „S-au desfiinţat singuri, nu-i lua nimeni în serios... dar băiatul ăla, exaltat, care fusese văzut plângând în faţa unei cruci aprinse... Noica... nu s-a mai auzit nimic de el, deşi cineva îmi spusese că fugise pe un vapor care adusese trestie de zahăr şi rom, undeva în Cuba, care a ajuns bogată sub îndelunga oblăduire a lui Fidel şi a adjunctului său, Che Guevara... ”

Am luat obiceiul să mă plimb pe fosta mea stradă Polonă... nu mai recunosc nimic, decât locul unde fusese odinioară, într-un alt timp, casa doamnei Ortansa. Pe deasupra trece una din multele autostrăzi suspendate ce fac din Bucureşti - cu cele cinci milioane de locuitori ai săi, un infern tehnologic. După Marele război şi Unire, oraşul se bucurase, în lunga pace care a urmat, de o dezvoltare uluitoare, deşi din multe puncte de vedere anti-ecologică şi anti-umană. La noi sunt acum mai multe firme americane decât la Paris, în tot atâtea blocuri din oţel şi sticlă! Isabelle arată încă tânără şi sunt la fel de îndrăgostit de ea ca şi în urmă cu cincizeci de ani, avem o casă plină de nepoţi, dar nu mi-am putut stăpâni câteva lacrimi la imaginea Inei, lui George, Bebe... or fi apucat oare să se nască, în universul aproape paralel de acum, în care vieţuiesc eu? Foarte probabil că nu... Ina ar fi meritat să vadă cum Confederaţia Europeană cuprinsese chiar şi Armenia şi Georgia, iar Bucureştiul era unul din cele trei mari centre culturale, cele mai rafinate şi invidiate de toţi...

N-am adormit decât hăt târziu, cu ochii aţintiţi undeva între nebuloasele unde bănuiam, eu, bântuie sufletul lui George.

Plaiurile răsăritului

Întâlnirea de la porţile raiului a durat un tumult de veşnicii. Ieşise doar pentru câteva clipe, cât să-mi spună de ce nu voi fi niciodată primit acolo. Clipele lui sunt însă diferite de timpul lumii. Fără nici o vorbă de regăsire, ne-am privit în tăcere. N-am comunicat decât cu glasul minţii. Nici acum nu l-am putut descifra de vreun fel. Trupul său, care îmi părea de-a dreptul nesfârşit, e aproape transparent, de un azuriu diafan în care pâlpâie un glob asemenea soarelui. Cu toate acestea, privirea mi-a rămas înceţoşată undeva dincolo de el, într-o uluire mută, în străfundurile dintre stele, din care nici un gând nu îndrăznea să răsară.

Simţisem nevoia să-l întreb dacă îi e bine în veşnicia în care e înfăşurat...

Ce mai faci?

Ce spui de hidoşeniile de care s-a umplut lumea întreagă? Poate că o să-ţi urmez sfatul şi o să mă mut odată şi odată într-o grădină răsărită în vreun copac. Atunci o să mă îngemănez cu el, şi, dacă tot spuneai tu că-l poţi simţi pe Dumnezeu în toate cele sunt, o să am în sfârşit şansa să fiu una cu tine... nu va mai fi atunci decât o singură inimă care va rosti Rugăciunea Inimii. Sau doar o silabă, venind de dinainte de nenăscut... OM...

Ce mai zici?

Noi, toate vechi, cum le ştii, doar că aş vrea să mă mut pe o planetă fericită, fără monştri, genociduri şi mai ales fără oameni.

Sper că eşti bine şi mai ales că nu eşti supărat pe mine... dar trebuie să ştii că n-am încetat niciodată să mă lupt cu stăpânul tău ...

Şi dacă tot stai la dreapta Tatălui, trebuie să ştii tot ce a fost, este şi va fi... ce beţie nebună trebuie să fie să trăieşti în EL... ce zici, ai mai păstrat cât de cât meşteşugul cuvintelor?

Crezi că o să ne mai întâlnim vreodată, în vreo viaţă viitoare şi, dacă da, o să mai am şansa să te ucid din nou, pe tine, care eşti una cu Tatăl?

* * *

Sunt convins că mă voi reîntâlni curând cu el, nu de alta dar omuleţii cu ochii mari şi capetele ţuguiate, care mi s-au arătat aseară în vis, mi-au promis să vină cândva, în viitorul nu prea îndepărtat, în zori, de ziua Tuturor Sfinţilor şi în orice caz cu trei zile înainte de cea de Apoi, cu Arca Măiastră, împreună cu un George renăscut, să ne ia cu ei pe Bebe, de acolo de unde-o fi, şi pe mine, alături de câteva tinere sârboaice surâzătoare şi dulci ca raiul, desculţe în iarba înviorată de roua dimineţii şi îmbrăcate în rochiţe scurte şi subţiri, surâzând, dansând, salutând soarele şi îmbrăţişând întreaga natură.

Iar multele apele vor spăla atunci pământul de păcatul omenirii, dar omuleţii spun că Dumnezeu nu va mai îngădui un al doilea popas pe Ararat, lăsând planeta să rămână de-a pururi albastră, unde nici o vieţuitoare nu va şti ce este aceea ura...

Şi El va pogorî din nou printre ape, dar nu se va întrupa în puternica orcă, ci într-un peştişor mic de aur, zburdând undeva printre corali, mirat de minunile albastre pe care le întâlneşte la tot pasul şi sărutând, apoi făcându-şi culcuş în urmele împietrite ale paşilor fetelor, care înmuiaseră odată nisipul cu atâta dragoste...

Sau poate, va poposi uşor pe unda apelor, lungit pe şarpele primordial, vegheat de buna sa consoartă, visând cum o vom apuca cu toţii cu Arca Măiastră pe drumul către Rio Andromeda, la ultima iniţiere posibilă, la samba mistică a lui Şiva, cu toate stelele căzătoare din miezul violet, în fa diez minor al infinitului, şi din galbenul de mai aproape.

Nota editurii...

Înainte de a pleca într-o direcţie necunoscută, evadând definitiv din eternul Babilon, pe un tărâm unde, se amăgeşte el, ar putea vieţui măcar o vreme împăcat cu sine însuşi, autorul piesei de teatru „Dansând cu Şiva" ne-a trimis următoarele rânduri, *urmând, timp de trei clipe numai, şuieratul tentant al Ideii de Şarpe*...

Un soi de nimic

Îmi convine de minune când plouă, mă obligă să stau, obtuz şi buimac, în propria gangă... fără întrebări, fără răspunsuri... răbufneşte însă uneori, nedorit, câte un crâmpei de amintire...

Când eram mic, obişnuiam să-i spun singurului meu amic, după fiecare film cu văcari, „iarăşi ăia buni au câştigat şi cei răi au pierdut, phiu... " Cu regretul în ochi şi suspine în suflet, mă pregăteam să-mi iau lumea în cap. „Cum, mă mustra îngrozit amicul, tu ţii cu ăia răii?"... „da, întotdeauna"... „înseamnă că eşti negru la suflet ca şi ei... " „Poate ai dreptate, dar nu de asta

sunt de partea lor, îi răspundeam, ci fiindcă cei răi se simt întotdeauna singuri, ca şi mine... de aia devin răi... ”

Privirea şi clătinatul lui din cap mă urmăreau până târziu în noapte. Nu mi-era clar ce-aş fi putut să răspund... amicul meu nici nu încerca să mă dăscălească. Pierduse se vede treaba orice speranţă.

Ar fi trebuit să îl mire totuşi profunzimea mea existenţială: eram măcar în stare să-i identific pe cei buni.

După atâţia ani, de nimeni şi de nimic nu m-am săturat la fel de mult ca de mine însumi. Mi-e atât de lehamite încât aş dori să-mi fi pierdut de mult darul gândirii.

Dar dacă tot mi se mai înşurubează vreo câteva smuceli, aşa, mai mult dintr-o aiureală a sinapselor, aflate în simplu avânt inerţial, n-au cum să fie despre mine însumi, adică despre aproape-nimic, îmi zic eu. Aproape-nimicul nu merită nici măcar gândit, e suficient sieşi, anti-creator şi ambiguu, o anti-natură belicoasă - prin ceea ce incită - şi stătută - prin ceea ce oferă. E în acelaşi timp plin de potenţialităţi cu iz înfricoşător - oare ce mocneşte acolo, duhnind în întunericul greu de ghicit al aproape-nefiinţei sale?

Atâta am bezmeticit în cercuri fără de sfârşit, umblând în cap pe o sferă şi năpăstuindu-mă cu aflarea rodirii ei...

Aş vrea să mă culc în adâncurile pământului, să visez ca un fetus, sperând să nu mă mai scuipe în braţele luminii a doua oară. Să rămân acolo, eu, aproape-nimicul, hrănind cu focul din mine măruntaiele calde...

Oricât aş dărâma, lua în râs, desfiinţa, călca în picioare sau blasfemia, aproape-nimicul are totuşi două mari nedumeriri: ce mână a împletit numărul în parfumul florii şi ce e dincolo de tăcere?

Stelele răsar şi apun, pământul se primeneşte la răstimpuri geologice, îngropând în aluatul său fierbinte ucigaşi ca şi poeţi, sfinţi şi sibariţi, dinozauri şi crizanteme, dar ceva tot rămâne... când apele se retrag în matcă, când urletul adâncurilor de-abia mai răzbate prin coşurile vulcanilor, iar noul pământ se dezleagă la chip şi răsuflă cu aburii începuturilor, aceeaşi mână dintotdeauna, nevăzută, dar cu o mie de glasuri, dospeşte printre firele de iarbă un miracol... rodindu-se în humă, ţese din El însuşi un fir plăpând de aur verde, îngreunat de robirea pătimaşă a unui plâns fericit de fecioară, turnat în clopoţeii de cristal înălbit, ai unei singure lăcrămioare...

Marelui Arhitect al universului

Ia insecta aia măruntă şi plăpândă, efemerida, din cele care nu apucă niciodată să trăiască dincolo de înfiorarea nopţii, şi care se naşte, simte şi iubeşte atât, între un soare roşu şi o ploaie de stele. Izvodeşte şi apune laolaltă cu lumina, un scâncet duios şi hoinar, ieşit la taifas o singură zi, o clipă de nemişcare trezită din somn, coborâtă din tumultul în veci neistovit al fiinţei. Ce simbol mai bun pentru accidentul care e creaţia?

Uită-te cu atenţie la ea, atent să n-o striveşti cu răsuflarea, probabil se va fi încâlcit deja în părul de pe mâna ta, nesigură cum să-şi petreacă ultimele clipe de dragoste şi amar.

Poate firul de păr cu care se luptă acum stângaci e ultima sa sforţare într-o lume care o toropise deja cu prea multele ei daruri, tocmai pe ea, care fusese smulsă din propria nefiinţă de o foame nestăpânită de culori.

Priveşte-i cu atenţie aripioarele, întocmite din adiere de borangic,

înmuiată de o răsfrângere ce-şi luase tălpăşiţa dintr-un curcubeu şi amuţindu-te cu ea, o neînsemnată pleavă cristalină, un strop hai-hui şi firav de smaragd viu, în care s-a întrupat o sete neostoită de sunete, cât un fior de iubire care străbate trupul unei fete coborâte, întâia şi ultima zi, în văpaia vie dintre piscurile firii...

Efemerida - un freamăt de vis, înmugurit în şagă în inima tainică a nepătrunsului, contemplându-şi propria fragilitate, o mângâiere de suflet oglindit în speranţă... creaţia, la capăt şi început de drum, jucându-se cu ea însăşi... sădindu-şi măreţia şi neclintirea într-o întrupare atât de ştearsă încât trece aproape nevăzută... câte n-om fi zdrobit fiecare dintre noi, cu o simplă scăpărare din degete... şi totuşi, oricât ne-am îndoi, pana care i-a însemnat vraja pe horbota lumii e aceeaşi cu cea care a înscris în tării destinul fierbinte al stelelor căzătoare...

Uită-te la ea - toate rachetele noastre semeţe şi submarinele despicând oceanele trufaş nu se pot asemui măcar cu crâmpeiul ăsta de viaţă, o încropeală de o singură zi, aflându-şi temeiul dincolo de sâmburele numerelor!

Tot ce a realizat omenirea nu face nici cât un atom din minusculul licăr de suflare ce se ia în piept cu frunzele, care se împleteşte, neobosit şi statornic, în miriade de existenţe, indiferente la măreţele noastre închipuiri despre noi înşine, şi care vor pulsa şi atunci când fugara noastră civilizaţie va fi leagăn de scoici, spălate de păcate, a nu ştiu câta oară, dar ca întotdeauna, indiferent la memorie şi inutil.

Să fi început cerul încă dinainte de zorii nesfârşitului şi tot n-ar fi ajuns atomii, în perplexul lor zbucium, să născocească şi să ţească singuri, fără să fie struniţi de Marele Gând, un asemenea fir de Absolut, care să coboare eternitatea într-o zi, în miracolul fără seamăn al unui clipocit verde ce trăieşte, iubeşte şi moare între două ceruri înmiresmate violet.

Fără faţă şi nume

Cât aş vrea
să clădesc cu mâinile mele
o catedrală a soarelui,
în care să îngenunchez în tăcere,
precum odinioară Cavalerii Templieri,
până ce pielea mi-ar fi scrijelită şi sângerândă
de atâta tânguit de pietre,
fremătând de nerăbdare să se îngemăneze pentru iubire,
să le zidesc cu aluat de Ziditorul lumilor...
să îmi pun acolo sufletul şi să-mi dăruiesc trupul...
până la uitare de mine,
până m-aş dizolva în lumină,
totuşi, nu sunt deloc sigur dacă aş face-o pentru El,
sau poate, doar pentru mine, din prea multă mândrie...
dacă, chiar şi cu grumazul plecat,
în acele adâncuri greu de pătruns
tot ce vreau de fapt e să mă înalţ, trufaş, dincolo de tării...
oare ce au simţit meşterii necunoscuţi ai catedralelor?...
doar au fost fără faţă şi nume, asemenea Lui...

ochii lor au rămas acolo,
sfredeliți între rosturile bolțarelor,
cântul lor a colorat cu foc rozasa,
a coborât în ochiurile străjuite de plumb ale vitraliilor
visuri de turcoaz și aur
precum și ape verzi smulse îmbrățișării coralilor…
totul fără vreun nume, fără față...
să fii doar tu, aflat la răspântia dintre lume și El...
nu, nu mi-ar plăcea să mi se știe numele...
doar așa avea o șansă ca lucrarea bietelor mele mâini
să fie oferită cu adevărat Lui
și mai ales primită...
prefer să mă păstreze memoria lumii ca o umbră,
tot atât cât a rămas din pietrarii anonimi și călugării catedralelor,
atârnată de cerul bolților și purtată de fum de lumânări
tocmai în miezul stelelor,
de acolo de unde Creatorul, fără față și nume,
zâmbește din când în când lumilor,
întorcându-le la viață, oh, clipe de nepătruns!...

Doar un făurar

să fiu,
și de-aș putea călca
pe tăpșanul primăverii eterne
unde zburdă fără teamă
nenăscutul Miel,
cu ochii vărsând numai bucurie
și dragostea începuturilor,
aș meșteri
o poartă a grădinii Vieții,
dintr-un singur arc frânt
furat acordurilor cerului
îmbrățișând două cărămizi de sticlă
dospită cu tușuri de octombrie,
deschisă spre stele
și spre un lac la margine de pădure.
oamenii ar veni
să contemple în ea,
în liniște,
mici minuni ale științei,
dar și marile împliniri ale creației,
un strop de ametist,
o cochilie,
o singură crizantemă...
coborâte din Marea Fântână
ascunsă privirii,
având-și izvorul
în mijlocul grădinii,
în ea însăși și în tot.

muzica primită acolo
ar fi doar câte o șoaptă de Bach
nici preot,
nici dogmă,
ci doar un zâmbet interior,
al luminii din roua de mai,
cu care pleci de fiecare dată
fiindcă l-ai smuls
inimii nesfârșite a universului.
o poartă în care
surâsul unei fete,
buzele ei mai pline decât o lume
încremenindu-ți ochii,
zbuciumul sevei copacilor
și văpaia sorilor
sunt treptele ultime ale Mântuirii,
singurele care-ți pot tămădui sufletul
și care te îngăduie să crezi că poți să știi.

*... și totuși... ca **O ULTIMĂ REVOLTĂ** a unui înger condamnat pe veci la răzvrătire...*

Nu știu dacă mai am nevoie de visul Lui, poate și fiindcă nu-mi doresc oceanul de liniște pe care plutește El...

Nemurirea, da, după cum m-a povățuit odinioară Kazi Lama, cel din adâncurile de diamant, să pot fugi ca gândul, dansând ca el, din stea în stea, spulberându-le râzând și gonind chiuind spre sorocul de-a pururi-dintâi al lumilor, fiindcă știu că odată și odată, când zorii și asfințitul vor fi una și lumina nu va mai fi alungată de întuneric, iar florile strălucitoare ale tăriilor, întocmind beteala nopților de vară, vor răspândi clinchete de clopoței din argint, parfum de liliac și flori de câmp, tot am să ajung în inima constelației Desăvârșirii, pe o planetă misterioasă, unde, măcar o vreme, atât cât să-și ispășească de fiecare dată veșnicia rostul de a fi, oamenii n-au nevoie de zei ca să fie fericiți.

Peterborough, 2009-2012